Kur'an Araştırmaları 01
Kur'an-ı Kerim Meali

ISBN 978-975-7878-00-1
1. Baskı: Ocak 2008

© TN İletişim
Yayıncının yazılı izni olmadan kısmen veya tamamen,
basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama taşınamaz.

Yayına Hazırlayan: Mehmet Emin Maşalı
Son Okuma: Mehmet Aknar
Redaksiyon: Otto

Grafik Tasarım: Tavoos
Sayfa Düzeni: Tavoos
Kapak: Nurullah Özbay
Baskı: Özkan Mat.Gz. San. Tic. Ltd.Şti.
Güleryüz Sanayi Sit. 30. Cd. 538. Sk. No: 60-62 İvedik Ankara
0(312) 395 48 91

OTTO
H. Nusret Zorlutuna Sk. 4/7 Çankaya 06420 Ankara
tel.: 0(312) 439 01 69 faks: 0(312) 439 01 68 e-posta: kipat@kipat.net

MUSTAFA ÖZTÜRK

Giresun'da doğdu (1965).
İlk ve orta öğrenimini Giresun'da tamamladı (1983).
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu (1987).
On yılı aşkın bir süre Mersin-İçel ve Giresun'da öğretmen olarak görev yaptı.
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne araştırma görevlisi olarak atandı (1998).
Muvaffakuddîn el-Kevâşî, Hayatı, Eserleri ve Tefsirdeki Metodu konulu teziyle yüksek lisansını tamamladı (1998).
Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalında araştırma görevlisi oldu (2001).
Prof.Dr. İshak Yazıcı'nın danışmanlığında hazırladığı *Tefsirde Bâtınîlik ve Bâtınî Te'vil Geleneği* konulu teziyle doktorasını tamamladı (2002).
Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalında Yrd.Doç.Dr. olarak göreve başladı (2003). Ardından tefsir doçenti oldu (2005).
Elinizdeki çalışma dışında yayımlanmış bazı eserleri de şunlardır: *Kur'an'ın Mutezili Yorumu*, *Kur'an'ı Kendi Tarihinde Okumak*, *Kur'an Dili ve Retoriği*, *Kur'an ve Aşırı Yorum*.
Hâlen aynı fakültedeki görevini sürdürmektedir.

SUNUŞ

Kur'an-ı Kerim, 22 yıldan fazla süren bir zaman diliminde Hz. Muhammed'e (sav) Allah tarafından vahyedilmiş bir kelamdır. Arap dilinde, "süratli ve gizli bir şekilde bildirimde bulunmak" anlamına gelen vahiy, terimsel olarak Allah'ın insanla iletişim kurmasını ifade eder. Bu iletişimde Allah bir dil/lisan aracılığıyla peygambere, dolayısıyla insanoğluna hitap eder. Fakat bu ilahî hitabın ilk planda peygambere nasıl iletildiği meçhulümüzdür. Daha açıkçası, Allah ile peygamber arasındaki vahiy iletişiminin nasıl gerçekleştiği son derece gizemlidir ve bu noktadaki sır perdesini kaldırmak pek mümkün gözükmemektedir. Bu yüzden denebilir ki Kur'an'ın Allah kelamı olduğu rasyonel düşünce, bilgi ve bilimin değil inancın konusudur. Bu alanda her şeyden önce iman ve imancılık konuşur; dolayısıyla biz Müslümanlar için Kur'an'ın ilahîliğini ispata gerek olmadığı gibi bunu tartışmanın anlamı da yoktur!

Şeksiz şüphesiz imanımıza göre Kur'an Allah tarafından Hz. Muhammed'in (sav) kalbine/zihnine peyderpey vahyedilmiştir. Peygamber efendimiz de kendisine vahyedilen ayetleri çevresindeki insanlara şifahen tebliğ etmiştir. Bu demektir ki Kur'an aslında yazılı değil sözlü bir metindir. Ancak Kur'an bugün elimizde yazılı bir metin olarak bulunmakta ve bu olgu çoğu zaman onun bilindik anlamda bir kitap olduğu yanılgısına yol açmaktadır. Oysa Kur'an, Hz. Peygamber'in kendisi, etrafındaki müminler, müşrikler, Yahudiler ve Hıristiyan topluluklardan oluşan ilk hitap çevresinde farklı zamanlarda, farklı mekânlarda, farklı olaylar ve muhataplarla ilgili olarak peyderpey vahyedilmiştir. Şu halde, Hz. Peygamber'in vefatından sonra iki kapak arasında toplanarak Mushaf haline getirilen Kur'an masa başında yazılmış bir kitap gibi algılanmamalı, bilhassa muhtelif konularla ilgili ayet gruplarını içeren Bakara, Nisâ, Mâide gibi geniş kapsamlı surelerde tematik bütünlük yahut ayetler ve/veya pasajlar arasında sarih anlam ilişkisi aranmamalıdır. Kur'an'ın farklı zamanlar, farklı mekânlar ve farklı olaylar üzerine canlı bir diyalog ortamında indirildiği dikkate alındığında ayetler arasında anlam kopukluluğu, tekrar ve hatta çelişki gibi gözüken hususların aslında Kur'an'ı bilindik anlamda bir kitap gibi algılama hatasından kaynaklandığı kendiliğinden anlaşılacaktır. Bu noktada denebilir ki Kur'an'ı sağlıklı biçimde anlamanın en temel koşullarından biri ve belki de birincisi, vahyin nazil olduğu tarihsel süreci ve ilk hitap çevresini dikkate almaktır. Keza, sağlıklı bir Kur'an çevirisinin imkânı da öncelikle bu olguyu dikkate almaya bağlıdır.

Mamafih Kur'an'ı hiçbir anlam kaybına uğratmadan Arapçadan başka bir dile aktarma imkânı yoktur. Daha açıkçası, Kur'an'ı harfi harfine tercüme etmek imkânsızdır. Çünkü bu tür tercüme bir dildeki metni başka bir dilde aynıyla üretme iddiasını taşır. Bu iddiayı realize etmek, Kur'an gibi son derece edebî bir metin şöyle dursun, sıradan metinler için bile söz konusu değildir. Kaldı ki Kur'an sözlü bir metindir; dolayısıyla sözlü metinde ya da şifahi bir hitaptaki jest, mimik, tonlama gibi birçok hususiyeti yazı diline aktarmak pek mümkün değildir. Bu sebeple, Kur'an'ı başka bir dile aktarmanın ancak meal düzeyinde mümkün olduğu söylenebilir. Meal ise bir metindeki anlamın eksik aktarımı demektir. Meal aynı zamanda bir tür yorumdur. Dolayısıyla her Kur'an meali de belli ölçüde yorum katkılı bir çeviridir. Zira Kur'an'daki yüzlerce ve hatta binlerce ibare gramatik olarak iki veya daha fazla sayıda farklı mana takdirine açıktır. Ayrıca birçok ayetteki kimi kelime, terkip ve tabirlere kesin bir anlam takdirinde bulunmak neredeyse imkânsızdır. Mesela, 89/Fecr 3. ayette geçen *şef'-vetr* kelimeleriyle ne kastedildiğine dair tam yirmi farklı görüş bildirilmiştir [Bkz. Ebû'l-Ferec İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, Beyrut 1987, IX. 104]. Kur'an'da onlarca farklı anlam takdirine konu olan daha birçok kelime ve tabir mevcuttur. Takdir edileceği üzere, herhangi bir kelimenin içerdiği muhtelif manalardan birini tercih etmek düpedüz bir yorum faaliyetidir. Dolayısıyla her meal aslında bir yorumdur.

Bununla birlikte, sözgelişi Kur'an'da sıkça zikri geçen "hak" kelimesini bugün elde dolaşan Kur'an meallerinin birçoğunda olduğu gibi "hak" şeklinde aktarmak ise ne tercümedir ne de mealdir. Çünkü söz konusu kelime muhtelif ayetlerde Allah, İslam, adalet, tevhid, doğruluk vb. on sekiz farklı manada kullanılmıştır [Bkz. Ebû'l-Ferec İbnü'l-Cevzî, *Nüzhetü'l-a'yüni'n-nevâzır*, Beyrut 1985, s. 265-269]. Şu halde meal, "hak" kelimesinin hangi ayette hangi manada kullanıldığını belirtmek olmalıdır. Kuşkusuz bu bir yorumdur. Haliyle, yorumdan tamamen arındırılmış bir Kur'an çevirisi, daha önce de belirttiğimiz gibi pek mümkün değildir. Kaldı ki bugün meal diye isimlendirilen ama aslında harfi harfine tercüme çabasının ürünü olan onlarca Kur'an mealinde birçok ayete takdirî manalar verilmiştir. Sözgelişi, "Şayet kendisiyle dağların yürütüldüğü veya yeryüzünün paramparça edildiği yahut ölülerin diriltildiği bir Kur'an olsaydı" [13/Ra'd 31] anlamındaki şart cümlesine, ayette hiçbir lafzî karşılığı bulunmamasına rağmen mevcut meallerin hemen hepsinde, "işte o, bu Kur'an olurdu" veya "kâfirler yine de iman etmezlerdi" gibi cevap cümleleri takdir edilmiştir. Mütedavil meallerde bunun gibi daha yüzlerce yorum örneğine rastlamak mümkündür.

Sözün özü, biz yorumdan arındırılmış bir Kur'an çevirisinin imkân dâhilinde olmadığı kanaatindeyiz. Bu yüzdendir ki meal çalışmamızda Kur'an'da "ne denildiği"nden ziyade "ne denilmek istendiği"ni aktarmaya çalıştık. Dolayısıyla kaynak metinden ziyade amaç metne yönelen işlevselci çeviri kuramından hareketle anlam merkezli tercüme (tefsirî tercüme) tekniğini esas

aldık. Ancak bu noktada kişisel kanaatimize veya modern zamanlarda yaygın kabul gören anlayışlara itibar etmek yerine Kur'an'ın vahyedildiği döneme oldukça yakın zamanlara tanıklık eden müfessirlerin görüşlerine mutlak önem ve öncelik atfettik. Rivayet malzemesinin kimi zaman karışık, çelişkili ve hatta anakronik bilgiler içermesinden ötürü vahyin nazil olduğu süreçleri, Mekkî-Medenî gibi dönemsel özellikleri göz önünde bulundurduk.

Mana takdirinde İslam'ın ilk asırlarında ortaya konan görüş ve yorumlara özel bir önem ve öncelik atfetmemiz aynı zamanda Kur'an'ı, konuşmadığı konularda konuşturmanın düpedüz bir tahrif olduğu inancımızdan kaynaklanmaktadır. İşte tam bu noktada Kur'an'ın, dolayısıyla bu mealin okuyuculara teknoloji, finans sektörü, enflasyon, sibernetik, nükleer enerji vb. konular ile demokrasi, laiklik gibi meselelere dair herhangi bir şey söylemediğini belirtmek durumundayız. Hal böyle iken çağdaş dönemdeki popüler Kur'an araştırmalarının hatırı sayılır bir kısmında ilahî kelamın birçok bilimsel bilgi ve buluşa doğrudan veya dolaylı atıfta bulunduğu tezi savunulmaktadır. Bu bilimselci tefsir tezi her ne kadar Kur'an'ın tüm zamanlara meydan okuyan en büyük mucize olduğunu cümle âleme göstermek gibi bir iyi niyete mebni olsa da kesinlikle yanlış ve yanıltıcıdır. Doğrusu şu ki Kur'an'ın bilimle alıp veremediği yoktur; ama bilimsel bilgi vermek gibi bir gayesi de yoktur. Kur'an, birçok ayette de açıkça belirtildiği gibi insanoğluna bir öğüt, bir uyarıdır. Muttakiler, yani Allah'a karşı saygıda kusur etmeyen, O'na itaatsizlikten sakınan herkes için bir hayat rehberidir. Kısacası Kur'an, iman ve ahlak temelinde evrensel ve tarih-üstü bir mesajdır. Burada sözü edilen ahlak "salih amel" diye de ifade edilebilir. Kur'an'da çok önemli bir yer tutan "salih amel" kavramı ise mümin bir kişinin, imanının gerektirdiği davranışlar sergilemesi ya da imanına yaraşır güzellikte işler yapmasıdır. Bu da kelimenin tam anlamıyla kulluk/ibadet demektir. İbadet ise hayatın tümünü kapsayan bir muhtevaya sahiptir. Diğer bir deyişle, mümin insanın Allah'a karşı sorumluluk bilinci içerisinde gerçekleştirdiği her faaliyet, söylediği her söz bir ibadettir. Dolayısıyla namaz, oruç, hac, zekât gibi bilindik ibadetler, Müslümanlığın yani Allah'a teslimiyetin sadece bir kısmı ama aynı zamanda olmazsa olmazlarıdır.

Kur'an'ın temel hedefi insanoğluna Allah'ın hoşnut olacağı bir hayat yaşatmak, dolayısıyla yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıktığında helak ve hüsrana mahkûm olmamasını sağlamaktır. İnsanoğlunu var eden, ona sayısız nimet lütfeden kuşkusuz Allah'tır. Bu yüzden, insanın Allah'a çok büyük bir şükran borcu vardır ve bu borcunu iman ve itaat üzere ödemek durumundadır. İşte Kur'an'ın en temel mesajı budur. Şu halde, böyle bir ilahî mesajın ne bilimsel bilgi vermek, ne tarihte olup bitenleri bir tarihçi titizliğiyle aktarmak, ne de tarihin tüm uğraklarında aynı şekilde uygulanabilecek nitelikte spesifik hukuk kodları sunmak gibi bir amacı olabilir. Aslında Kur'an'ın tabiata, tarihe, hukuka ve sair konulara dair tüm atıfları sırf Allah'a teslimiyet ve kulluk temelinde iman ve güzel ahlak sahibi insanlar olmamız,

dolayısıyla dünyada salaha, ahirette felaha kavuşmamız gerektiğiyle ilgilidir.

Kur'an'ın inanç ve ahlakla ilgili tüm mesajları evrensel ve tarih-üstüdür; ancak bu evrensel ve tarih-üstü mesajların sunulduğu kalıplar, zarflar ve şartlar yerel ve tarihseldir. Örneğin, başta Allah'a karşı nankörlük olmak üzere kibir, zulüm, adaletsizlik, dünya malına aşırı düşkünlük ve dünyevileşme gibi hususlar insanoğlunun tarih boyunca farklı şekillerde tezahür eden en ciddi ahlak sorunlarıdır. Nitekim Kur'an da bütün bu sorunlara birçok ayette işaret etmekte, ancak ilgili ayetlerdeki tarih-üstü mesajlarını tarihin belli bir döneminde yaşanmış olaylar üzerinden vermektedir. Dolayısıyla Kur'an, ilk hitap çevresine –tabiri caizse– "Kızım sana söylüyorum" derken, sonraki kuşaklara da "Gelinim sen işit!" demektedir. Bununla birlikte, Kur'an'da sırf ilk hitap çevresiyle ilgili olan ve dolayısıyla günümüzde herhangi bir karşılığı bulunmayan bazı konular da mevcuttur. Sözgelişi, bazı ayetlerde Kur'an'ın vahyedildiği dönemdeki Arap toplumuna özgü îlâ, lihân ve zıhar gibi birtakım geleneklerden bahsedilmektedir [Bkz. 2/Bakara 227-228, 24/Nûr 6-9, 58/Mücâdile 2-4]. Kimi ayetlerde ise kölelikten, cariyelerden, çok eşlilikten, kadının kocası tarafından tedip maksadıyla dövülmesinden söz edilmektedir.

Bu tür konularla ilgili ayetlerdeki muhtevayı evrensel ve tarih-üstü mesajlar şeklinde telakki etmek pek isabetli olmasa gerektir. Bizce, anılan konularla ilgili ayetleri kendi tarihinde okumak ve dolayısıyla Kur'an'ın vahyedildiği dönemdeki topluma özgü hususlara ilişkin yerel ve tarihsel atıflar olarak değerlendirmek daha isabetli bir yaklaşımdır. Sırası gelmişken şunu da belirtelim ki günümüzdeki bazı hâkim değer yargılarından -ki bugünün hâkim değer yargıları ya da çağdaş paradigmalar sabit ve/veya ideal olanın kendisi değildir ve zaman içerisinde şu veya bu şekilde değişip dönüşmesi mukadderdir- hareketle Kur'an'da kölelikten, cariyelikten, çok eşlilikten söz edilmesini kimi zaman irtica kavramına atfen eleştiri konusu yapmak hem anlayışsızlık hem de saygısızlıktır.

Her şeyden önce şunu bilmek gerekir ki kimi ayetlere konu teşkil eden kölelik-cariyelik, çok eşlilik gibi hususlar Kur'an tarafından ihdas edilmiş değildir. Tam tersine bunların hepsi Kur'an'ın Hz. Peygamber'e vahyedilmesinden önce Arap toplumunda mevcuttur. Haliyle, Kur'an da bütün bu konulara bir realite olmasından dolayı yeri geldikçe değinmiştir. Ancak Kur'an'ın bütün bu konular hakkında söyledikleri romantik, ütopik değil, son derece gerçekçidir. Dolayısıyla söz konusu meselelerle ilgili ayetlerdeki içeriği dinî-ahlaki çerçevede ideal ve evrensel bir mesajın dile getirilmesi şeklinde telakki etmek yerine olgusal çerçevede birtakım sorunlara o devirdeki toplumsal ve tarihsel şartları da dikkate alan çözümler getirilmesi şeklinde değerlendirmek gerekir. Diğer bir deyişle, ilgili ayetleri Kur'an'ın nazil olduğu dönemindeki verili durum çerçevesinde anlamak, bunu anlayıp kavrarken de ilk hitap çevresindeki toplumun zihin, kavram ve kültür dünyasıyla mümkün mertebe duygudaşlık (empati) kurmaya çalışmak gerekir.

Esasen Kur'an'da bazı konuların olgusal ve/veya verili durum muvacehesinde dile getirilmiş olduğu gerçeği birçok ayetten de açıkça anlaşılmaktadır. Mesela Kur'an'ın nazil olduğu dönemde Hz. Peygamber'e savaş ve her türlü saldırının geleneksel olarak yasak sayıldığı aylarda [haram aylarda] savaşmanın hükmünü sormuşlar, Allah cevap vermiştir. Ayın niçin kimi zaman bir ip gibi incecik kimi zaman da yusyuvarlak biçimde görüldüğünü sormuşlar, Allah cevap vermiştir. Bu tür sorular ve cevaplarla ilgili ayetlerin tarihsel bir hüviyete sahip olduğu açıktır. Tam bu noktada denebilir ki Kur'an'daki tüm ayetler Allah'ın kelamı olmakla birlikte her ayet aksiyolojik düzeyde ya da mesaj ve anlam yükü itibarıyla eşit değerde değildir. Sözgelişi, Mekkeli müşriklerin putperestliğe özgü birtakım batıl inanç ve uygulamalarından söz eden 6/En'âm 136-139. ayetlerdeki muhteva ile Fatiha suresindeki veya "Ayetü'l-Kürsî" diye bilinen 2/Bakara 255. ayetteki muhteva ve mesaj aynı değerde olmasa gerektir. Nitekim bu husus klasik dönem İslam âlimlerince de kabul edilmiş ve bilindiği üzere sahabeler bazı ayet ve surelerin faziletleri hakkında Hz. Peygamber'den çeşitli hadisler nakletmişlerdir.

Yerellik ve tarihsellik olgusu Kur'an'ın metin yapısı için de söz konusudur. Şöyle ki Kur'an, birçok ayette de ifade edildiği üzere Arap diliyle vahyedilmiştir. Dil ise canlı bir organizma gibidir, zaman içerisinde değişip dönüşür. Bu itibarla, Kur'an'daki dil on beş asır önceki Arapların kullandığı dildir. Dolayısıyla Kur'an metni o dönemdeki Arap dili ve edebiyatına ait özellikler taşımaktadır. Kur'an metninin çok büyük bir edebî değeri haiz olduğu müsellemdir, ancak söz konusu dönemin Arap dili ve edebiyatına özgü hemen bütün hususiyetleri yansıttığı da bir gerçektir. Sözgelişi, birçok sureye gece, gündüz, güneş, ay vb. birçok farklı varlığa yeminle başlanması aslında Kur'an'ın nazil olduğu dönemdeki Araplarca yaygın biçimde kullanılan bir üslup tarzını yansıtmaktadır. Keza, ayetlerin son kelimelerindeki seci (nesir kafiyesi) de dönemin Arap dilinde mevcut olan bir hususiyettir.

Seci aslında manaya pek katkısı olmayan, daha çok metnin lafzî yapısını estetize eden bir unsurdur. Mesela, 43/Zuhruf 33-34. ayetlerin sonunda *ve-meârice 'aleyhâ yezharûn* (üzerine çıktıkları merdivenler), *ve-süruran 'aleyhâ yettekiûn* (üzerine kuruldukları koltuklar) şeklinde iki ibare yer almaktadır. Aslında bu ibarelerin ilgili ayetlerdeki mana ve mesaja bir katkısı yoktur. Çünkü merdiven zaten üzerine çıkmak ya da basmak, koltuk da üzerine kurulup oturmak içindir. Şu halde, mezkûr ayetlerdeki *yezharûn* ve *yettekiûn* ibareleri fasılaya riayet ya da önceki ve sonraki ayetlerin son kelimeleriyle ses uyumu (seci) sağlamak için zikredilmiş olmalıdır. Ne var ki bu ibareler çeviriye yansıtıldığında Türkçe açısından anlatım bozukluğuna yol açmaktadır. Fakat gerek kaynak metne sadakat, gerekse "Kimi ayetler eksik tercüme edilmiş" şeklindeki muhtemel bir eleştirinin önünü almak gibi saikler anılan özellikteki ibarelerin çeviriye yansıtılmasını bir bakıma kaçınılmaz kılmaktadır.

Kur'an hakkındaki bu genel mülahazalardan sonra mealimizin belli başlı

özellikleri hakkında bilgi vermeye geçebiliriz. Öncelikle şunu belirtelim ki bu meali okuyanlar, kimi ayetlerin çevirisinde "ezber bozucu" denebilecek türden birçok anlam ve yorumla karşılaşacaktır. Ancak altını çizerek belirtmek isteriz ki "ezber bozucu" nitelikteki anlam takdirlerimizin tümü klasik tefsir geleneğinden tedarik edilmiştir. Daha açıkçası, bu mealde klasik tefsir literatüründe karşılığı olmayan hiçbir anlam ve yorum mevcut değildir!

Diğer taraftan şunu da belirtmeliyiz ki burada söz konusu olan ezber bozma, büyük ölçüde birbirlerinden iktibas edilen, dolayısıyla zihnimizde sabit ve standart anlamlar oluşturan meallere öteden beri aşinalık ve alışkanlık kesbetmiş olmamızla ilgili bir durumdur. Kabul etmek gerekir ki bugün elde dolaşan meallerin önemli bir kısmı Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın *Hak Dini Kur'an Dili* adlı tefsirinin meal kısmından ve bilhassa Hasan Basri Çantay'ın *Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm* adlı mealinden istifadeyle hazırlanmıştır. Merhum Çantay ise mealini büyük ölçüde Beyzâvî'nin (ö. 685/1286) *Envâru't-tenzîl*, Nesefî'nin (ö. 710/1300) *Medârikü't-tenzîl*, Hâzin'in (ö. 741/1340) *Lübâbü't-te'vîl* ve Celâluddîn el-Mahallî (ö. 864/1460) ile Celâluddîn es-Suyûtî'nin (ö. 911/1505) *Tefsîru'l-Celâleyn* diye bilinen tefsirlerindeki yorumlardan istifadeyle hazırlamıştır. Oysa anılan tefsirlerin tümü Kur'an'daki birçok kelime ve kavrama mezhebî-siyasi anlamlar yükleme sürecinin çoktan kemale erdiği dönemlerin ürünüdür. Üstelik bu tefsirler özellikle kelami ve fıkhi tartışmalara mesnet gösterilen ayetlerin tümünde Sünni yorumun mutlak isabetli olduğu fikrini telkin ve teyit eden bir dil dizgesine sahiptir.

Sünniliğin çoğunlukla itidal çizgisini temsil eden bir yorum ekolü olduğunu teslim etmekle birlikte Mutezile ve Şia gibi diğer mezheplerin her konuda yanlış düşündükleri de iddia edilemez. Bu nedenle, meal çalışmamızda kullandığımız tefsir kaynaklarında belli bir mezhebe aidiyet kaygısı taşımadık. Bilakis mezheplerin oluşumundan önceki dönemlere ait yorumların daha sağlıklı olduğu düşüncesinden hareketle özellikle Mukâtil b. Süleymân'ın (ö. 150/767) *et-Tefsîru'l-kebîr*'i ile Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî'nin (ö. 310/923) *Câmiu'l-beyân 'an te'vîli âyi'l-Kur'ân* adlı tefsirlerindeki sahabe ve tabiin müfessirlerine ait yorumlardan çokça istifade ettik. Bunun yanı sıra filolog müfessir Ferrâ'nın (ö. 207/822) *Me'âni'l-kur'ân*'ına da sıkça başvurduk. Ayrıca Zemahşerî'nin *el-Keşşâf*, İbn Atıyye'nin *el-Muharrerü'l-vecîz* ve Fahruddîn er-Râzî'nin *Mefâtîhu'l-ğayb* adlı tefsirlerine de zaman zaman müracaat ettik. Selefe ait muhtelif yorumların kısa ve son derece derli toplu biçimde sunulmuş olmasından dolayı Ebû'l-Ferec İbnü'l-Cevzî'nin (ö. 597/1201) *Zâdü'l-mesîr* adlı tefsirini de sürekli elimizin altında bulundurduk. Keza, farklı bağlamlarda farklı manalarda kullanılan *hüdâ*, *hak*, *salât* vb. birçok kelimeye anlam takdirinde bulunurken Râğıb el-İsfahânî'nin (ö. 502/1108) *el-Müfredât*, Fîrûzâbâdî'nin (ö. 817/1415) *Basâiru zevi't-temyîz* ve İbnü'l-Cevzî'nin *Nüzhetü'l-a'yüni'n-nevâzır* adlı eserlerinden de istifade ettik.

Bütün bunların yanı sıra son dönemde telif edilen tefsirlerden Muhammed Abduh ve Reşîd Rızâ'nın *Tefsiru'l-menâr*'ı, Muhammed Tâhir b. Âşûr'un *Tefsîru't-tahrîr ve't-tenvîr*'i, Elmalılı M. Hamdi Yazır'ın *Hak Dini Kur'an Dili* ve bir komisyon tarafından telif edilen *Kur'an Yolu* adlı eserlere de zaman zaman müracaat ettik. Bütün bu kaynaklara rağmen 2/Bakara 102, 5/Mâide 106-107, 15/Hicr 90-91, 32/Secde 5, 53/Necm 5-18, 72/Cin 1-19, 77/Mürselât 1-6, 79/Nâzi'ât 1-5 ve 98/Beyyine 1 vb. birçok ayete anlam takdirinde gerçekten çok zorlandık, çok yorulduk. Ancak bu durumu yadsımamak gerekir çünkü bazı ayetlerde kastedilen anlamı vuzuha kavuşturmak, İbn Atıyye'nin 5/Mâide 106-107. ayetlerin tefsirinde de naklettiği gibi, bütün müfessirlerce de çok zor bir iş olarak görülmüştür.

Meal çalışmamızda muhterem hocamız Prof.Dr. Suat Yıldırım'ın *Kur'ân-ı Hakîm'in Açıklamalı Meali*, Ömer Rıza Doğrul'un *Tanrı Buyruğu* ve Muhammed Esed'in *Kur'an Mesajı: Meal-Tefsir* ve ayrıca Esed'in temel kaynaklarından biri olan ama kendisi tarafından zikredilmeyen Mevlânâ Muhammed Alî'nin *The Holy the Quran* adlı meal tefsirinden de faydalandığımızı belirtmeliyiz. Bu bağlamda Suat Yıldırım hocamızın mealinin özellikle Kur'an'daki birçok terkip ve tabirin günümüz Türkçesindeki karşılıklarını ifade bakımından çok başarılı bir çalışma olduğunu belirtmemiz gerekir.

Sırası gelmişken mealde özellikle nelere dikkat ettiğimiz, çeviride nasıl bir yöntem izlediğimiz hususunda bilgi vermek faydalı olacaktır. Zira özellikle Kur'an'ın dil ve muhtevasına vukufiyet sahibi okuyucular kimi ayetlerin diğer meallerdekinden oldukça farklı şekilde çevrilmiş olduğunu görünce bizi muhtemelen keyfilik, kifayetsizlik ve hatta ilmî ciddiyetsizlikle itham edeceklerdir. Ancak hemen belirtelim ki bu mealde, sözgelişi 4/Nisâ 15-16, 15/Hicr 9, 38/Sâd 23-24; 75/Kıyâme 16-19, 108/Kevser 2. ayetlerin çevirisi gibi, muhtemelen eleştiriye konu olacak mana takdirlerinin tümü klasik tefsir literatürü çerçevesinde hesabı verilebilir niteliktedir. Mesela, 2/Bakara 73. ayetteki *fe-kulnedribûhu bi-ba'dihâ* ibaresine mevcut meallerin belki de hiçbirinde yer almayan bir mana verdik ve eleştiriye konu olması muhtemel gözüken bu tür mana takdirlerimizin mutlaka bir kaynağa dayandığına ilişkin hem bir örnek hem de bir işaret kabilinden ilgili ayetin mealinde esas aldığımız kaynağı bir kereye mahsus olmak üzere dipnotta gösterdik.

Bizim için son derece önem arz eden bu hususu belirttikten sonra, mealimizin belli başlı özelliklerine ve çeviride takip ettiğimiz yönteme dair şunlar zikredilebilir:

- Bu mealin kendine özgü hususiyetlerinden biri ve belki de birincisi, yediden yetmişe hemen herkesin son derece kolay bir şekilde okuyup anlayabileceği bir dil ve üsluba sahip olmasıdır. Bu bağlamda, mevcut Kur'an meallerinin pek çoğunun harfi harfine tercüme gayretiyle hazırlanmış olmasından dolayı oldukça bozuk bir Türkçeye sahip olduklarını, dolayısıyla Kur'an'ı ister istemez son derece sıkıcı bir metin haline ge-

tirdiklerini belirtmemiz gerekir. Oysa Kur'an'da kuru, zevksiz, duygusuz ve didaktik bir dil değil, çoğu zaman lirik ve özellikle kıssalarda epik bir dil ve üslup hâkimdir. Bu çarpıcı dili meale yansıtmaya çalışmak son derece önemlidir.

- İşte bu düşünceden hareketle mealde kullandığımız dil ve üslupta Kur'an'ın özellikle şifahi bir hitap olmasıyla ilgili hususiyetleri mümkün mertebe dikkate aldık. Bu bağlamda birçok ayetteki ifadeleri devrik cümle kalıplarıyla çevirirken, birçok ayetteki vurguları da üç nokta, ünlem, parantez arası ünlem gibi noktalama işaretleriyle belirttik. Ayrıca tevbih, taaccüp, istifham-ı inkâri vb. ifade kalıplarını da "Ya!", "Demek... ha!", "Öyle mi?!", "Belli ki..." gibi farklı şekillerde karşıladık.
- Mealdeki dilin tercüme kokmamasına azami gayret gösterdik. Bu hassasiyetin ve aynı zamanda ayetleri daha anlaşılır kılma gayretinin bir sonucu olarak lafız değil anlam merkezli çeviriyi esas aldık. Dolayısıyla birçok ayete serbest tercüme çerçevesinde mana verdik. Bu çerçevede, 2/Bakara 16, 36/Yâsîn 67-68 ve daha birçok ayetin mealinde de görüleceği üzere pek çok ayette ne denildiğinden ziyade ne denilmek istendiğini aktarmaya çalıştık ve bunu yaparken de bilhassa erken dönem müfessirlerin yorumlarını esas aldık.
- Birçok ayetin çevirisinde kimi zaman nüzul sebebiyle, kimi zaman da mananın tavzihiyle ilgili açıklama notlarına yer verdik ve bir kısmı "yani" kelimesiyle başlayan bu notları köşeli ayraç içinde kaydettik. Bu noktada özellikle belirtmeliyiz ki klasik tefsirlere bigane kalarak meal hazırlamak mümkün olmadığı gibi hiçbir açıklama notu içermeyen bir Kur'an çevirisini meal diye nitelemek de pek isabetli değildir. Kaldı ki yorumdan, açıklama notlarından arındırılmış bir meal çalışmasının Kur'an'daki birçok ayeti -tabiri caizse- bilmeceye dönüştürmesi mukadderdir ve nitekim bugün elde dolaşan birçok meal de bu gerçeği teyit etmektedir. Ayrıca, açıklama notları içermeyen bir mealin okuyucuyu çok kere istifhamlara boğacağı da müsellemdir. Mesela, 2/Bakara 158. ayetin ilk kısmı yalın şekilde şöyle çevrilebilir:

"Şüphesiz Safâ ile Merve Allah'ın işaretlerindendir. Böylece kim Evi hacceder veya umre yaparsa, bu ikisini tavaf etmesinde kendisi için bir sakınca yoktur."

Bu çeviriyi okuyan kimsenin, "Allah'ın nişanelerinden ve/veya işaretlerinden olduğu bizzat Allah tarafından bildirilen Safa ile Merve'yi Hac veya umre esnasında ziyaret etmek sevap olması gerekirken niçin ayette 'sakınca veya günah yoktur' denilmiştir?" diye sorması kuvvetle muhtemeldir. İşte böyle bir soruyu bertaraf etmek için ayeti açıklama notlarıyla birlikte şöyle çevirmek gerekir:

"Ey Müminler! Safa ve Merve [adlı iki tepe her ne kadar İslam öncesi dönemlerde İsaf ve Naile adlı putların bulunduğu mekânlar olsa da] Allah'ın değer atfettiği birer semboldür. Bu yüzden, hac veya umre yapmak üzere Kâbe'yi ziyaret eden kimsenin

bu iki tepe arasında gidip gelmesinde bir sakınca yoktur."

Sırası gelmişken şunu da belirtmeliyiz ki birçok ayette köşeli ayraç içinde açıklama notlarına yer vermiş olmakla birlikte kimi açıklama notlarını ayraçlı veya ayraçsız olarak kaydetme konusundaki tereddüdümüz yüzünden bu noktalama işaretini kullanımda maalesef bir standart oluşturamadık. Bunu bir eksiklik olarak kabul ettiğimizi ve bu yöndeki muhtemel eleştirileri sineye çekmemiz gerektiğini açık yüreklilikle belirtmek isteriz.

- Ayetlerde çoğu zaman zamirler, ismi mevsuller ve ism-i işaretlerle müphem şekilde belirtilen kişi, yer ve nesne isimlerini çoğu zaman tasrih ederek aktardık. Sözgelimi, *hüm* zamirini "onlar" şeklinde çevirmek yerine, "o müşrikler" veya "o kâfirler" şeklinde tercüme ettik. Bu bağlamda birçok ayetin başına da ayraçsız olarak, "Ey Peygamber!", "Ey Müminler!", "Ey Müşrikler!" gibi hitaplar ekledik ve böylece ayetin kimlere yönelik olduğu noktasındaki müphemliği gidermek istedik. Gerçi Allah Kur'an'da kâfirlere, "Ey Kâfirler!" veya "Ey Müşrikler!" şeklinde bir hitap yöneltmemiştir. Çünkü bu bir teşrif hitabıdır. Biz bunun farkında olmakla birlikte, ilgili ayetlerin kime ve/veya kimlere yönelik olduğunu tasrih etmek amacıyla, "Ey Müşrikler/Kâfirler!" şeklinde hitaplara yer verdik. Bu konuda da yine klasik tefsirlerdeki rivayet malzemesinden istifade ettik.
- Kur'an'daki "Ehl-i Kitap" tabiri çoğu zaman sadece Yahudilere, kimi zaman da sadece Hıristiyanlara işaret ettiği için bu tabirin medlulünü siyak-sibakı ve ilgili ayetin muhtevasını dikkate alarak yerine göre "Yahudiler", yerine göre de "Hıristiyanlar" şeklinde belirledik. Böylece sırf Yahudiler veya sırf Hıristiyanlarla ilgili bir konudan söz edildiği sarih olan bir ayetin okuyucunun zihninde her iki dinî topluluğa yönelik bir muhteva taşıdığı fikri oluşmasın istedik.
- Bilhassa Mekke döneminde nazil olan surelerdeki birçok ayetin başında yer alan *yâ eyyühe'n-nâs* [Ey İnsanlar!] hitabını, gerek Kur'an'ın nazil olduğu tarihsel zemini, gerekse klasik tefsirlerde kayıtlı olan "Ehlü Mekke" şeklindeki izahı dikkate alarak, "Ey Mekke halkı!", "Ey müşrik/kâfir halk", kimi zamanda "Ey ahali" anlamında "Ey insanlar!" şeklinde çevirdik. Keza, birçok ayette geçen *ve-mine'n-nâsi men* ibaresini de "şu ahalide öyle kimseler var ki..." diye çevirdik. Benzer şekilde, birçok ayetin sonunda yer alan *ve-lâkinne eksera'n-nâsi* ibaresini de, "Mekke halkının müşrik/kâfir çoğunluğu" şeklinde tercüme ettik. Diğer taraftan, 89/Fecr 15-16, 100/Âdiyât 6-8 gibi kimi ayetlerde Allah'a karşı nankörlüğüne, dünya malına aşırı düşkünlüğüne atfen *el-insan* şeklinde geçen "insan" kelimesini de, diğer meallerdekinden farklı olarak "kafir/nankör insan" diye çevirdik. Zira bu kelime meale genel manada "insan" ya da "insanoğlu" anlamında aktarıldığı takdirde, başta Hz. Peygamber olmak üzere Allah'ın birçok güzel sıfatla övdüğü mümin, muttaki, muhsin ve salih vasfını haiz bütün

insanları başka bir varlık kategorisine dâhil etmek gerekecektir.

- Bazı lafızlara anlam takdirinde, ilgili lafzın ve türevlerinin diğer ayetlerdeki muhtelif anlam ve kullanımlarını dikkat aldık. Mesela, 6/En'âm 151. ayetteki *harrame* fiili, bilebildiğimiz kadarıyla tüm meallerde "haram kıldı" şeklinde çevrilmiştir. Bu ayetin, "De ki: 'Gelin size rabbinizin neleri haram kıldığını bildireyim; O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana-babaya iyilik edin" şeklindeki yaygın çevirisine göre Allah ana-babaya iyi davranılmasını –hâşâ– haram kılmış olmaktadır. Oysa buradaki *harrame* fiili, 21/Enbiyâ 95. ayette geçen *harâmun* kelimesinde olduğu gibi, vücub/zorunluluk anlamına gelmektedir. Dolayısıyla söz konusu ayetteki *harrame* kelimesi -Allâhu a'lem- "haram kılmak" değil, "farz ya da zorunlu kılmak" manasındadır.

- Kur'an'daki kelime ve kavramlara anlam takdirinde çok titiz davrandık. Çünkü Kur'an'ın kendine özgü bir dil ve kavram dünyası vardır. Mesajını doğru anlayıp kavramak için özellikle Kur'an'daki anahtar kavramlara doğru anlamlar yüklenmesi gerekir. Bu noktada kitab, te'vil, fıkıh (tefakkuh), ilim, halife gibi birçok kelime ve kavramı tarih içerisinde kazandıkları teknik ve terimsel içeriklerden soyutlamaya özen gösterdik.

- Diğer taraftan, Kur'an'da çok sık geçen mümin, kâfir, müşrik ve münafık gibi birkaç kelime ve kavramı gerek Türkçe'de tek kelimeyle karşılamanın zor olması, gerek zihinde uyandırdığı etkili çağrışımın kayba uğramaması ve gerekse özgün yapılarının bozulmaması gerektiği düşüncesiyle orijinal formlarıyla meale aktarmayı ve içerdikleri manaları burada kısaca açıklamayı uygun gördük.

Kur'an terminolojisinde mümin, kâfir, münafık ve müşrik kelimeleri ilahî mesaja verdikleri karşılık bakımından dört ayrı insan tipini ifade eder. Mümin, en kısa tarifiyle, Allah'a ve mesajlarına yürekten inanan, O'na güvenen kimse demektir. Allah Kur'an'da müminleri kimi zaman muttakiler (Allah'ı sevip sayan, O'na itaatsizlikten sakınanlar), kimi zaman muhsinler (Allah'a kulluk görevlerini içtenlikle ifa edenler) şeklinde de tanımlamakta; yine bu çerçevede "Allah'a teslimiyet gösteren kimse" anlamında "müslim" (müslüman) kelimesini de kullanmaktadır.

Kâfir aslında "nankör" demektir. Kur'an'da ise çoğunlukla Allah'ın ayetlerine imanı olmayan, peygamberleri yalancı sayan kimse anlamında kullanılmıştır. Aslında Allah'ın ayetlerini ve elçilerini reddetmek en büyük nankörlüktür. Bu anlamda kâfirlik ya da nankörlük oldukça geniş bir muhtevaya sahip olup bunun farklı tezahürleri vardır. Bunlardan biri Allah'ın ayetlerine inanmış gözükmek ama gerçekte inanmamak anlamındaki münafıklık ya da iki yüzlülüktür. Kâfirliğin Kur'an'da çokça vurgulanan diğer bir şekli de müşrikliktir. Bu da Allah'ı Allah olarak bilmek ama aynı zamanda O'nun yanı sıra birtakım putlara yahut başka birtakım varlıklara tanrılık yakıştırıp tapınmaktır. Allah'a şirk (ortak)

koşmak diye tabir edilen bu inanç tarzını benimseyenler Kur'an'da çoğu zaman müşrikler, kimi zaman da mücrimler ve zalimler şeklinde tanımlanmıştır. Bununla birlikte "zalim" kelimesi birçok ayette insanın kendine yazık etmesini, günah işlemesini, hak ve adaletten sapmasını ifade etmek için de kullanılmıştır.

- Kur'an'ın amel-i salih, ihsan gibi bazı temel kavramlarının içini boşaltmama, amorfl aştırmama konusunda da özen gösterdik. Sözgelişi, *ellezîne amilu's-sâlihât* ibaresini "iyi/güzel işler yapanlar" şeklinde değil, "imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler" diye çevirdik. Çünkü "iyi iş yapmak" tabiri muhteva itibarıyla amorf ve dolayısıyla yanlış anlaşılmaya müsaittir. Oysa Kur'an'a göre iyilik namına yapılan, fakat imandan bağımsız olan, kısaca Allah'ın rızası hesaba katılmadan yapılan hiçbir işin Allah nezdinde değeri yoktur. Nitekim habt-ı amel, yani iman sahibi olmayanların iyilik namına yaptıkları bütün her şeyin boşa gittiğini/gideceğini bildiren ayetler bunun en müşahhas delilidir.

- Zulüm, zalim, küfr, kâfir, hidayet, dalalet, hikmet gibi bazı kelime ve kavramlara tarihsel ve metinsel bağlamı dikkate alarak anlam verdik. Mesela özellikle Mekki surelerde geçen *mücrimûn* kelimesini "müşrikler", "kâfirler" veya "günaha batmışlar" şeklinde karşıladık. Zira mücrim kelimesi sözlükte "suçlu" anlamına gelmektedir. Fakat bu anlam kelimenin Kur'an'daki içeriğini tam olarak ifade etmemektedir. Diğer taraftan, hemen bütün meallerde Kur'an'daki kullanıldığı şekliyle Türkçeye aktarılan zulüm ve zalim kelimelerine mana verirken gerek kelimenin sözlük anlamını, gerekse 31/Lokmân 13. ayetteki, "Allah'a şirk/ortak koşmak kesinlikle çok büyük bir zulümdür" ifadesini dikkate aldık. Zulüm kelimesinin "bir şeyi ait olduğu yerden başka bir yerde konumlandırmak" şeklindeki sözlük anlamından hareketle "zalim" kelimesine kimi zaman ilgili ayetteki konuya uygun bir mana takdir ettik. Örneğin, 12/Yûsuf 23. ayetin sonundaki *ez-zâlimûn* kelimesine, "iyiliğe hıyanetle karşılık verenler" mealinde bir anlam verdik. Keza, birçok ayetin sonunda Allah'ın sıfatı olarak geçen *hakîm* kelimesini "hikmet sahibi" şeklinde karşılamanın gerçekte ne tercüme ne de meal olduğu düşüncesinden hareketle, "her buyruğu ve her fiili mutlak isabetli olan", "her şeyi yerli yerince yapan" ve/veya "neylerse güzel eyleyen" şeklinde çevirmeyi uygun gördük.

- Kur'an'daki deyimlerin günümüz Türkçesindeki tam karşılıklarını aktarmaya özen gösterdik. Mesela hemen bütün meallerde "odun hamalı" diye tercüme edilmiş olan *hammâlete'l-hatab* tabirine klasik tefsirlerdeki filolojik izahlar uyarınca "dedikoducu, laf taşıyan" [111/Tebbet 4] manası verdik. Diğer taraftan, Türkçede hiçbir anlamlı karşılılığı bulunmayan, fakat mütedavil meallerin birçoğunda sıkça rastlanan, "uzak sapıklık" (*dalâlün ba'îd*), "açık büyücü" (*sâhirün mübîn*) gibi tuhaf tabirlere asla yer vermedik.

- Kur'an'da özellikle Hz. Musa ve Hz. İsa'ya atfen denizin yarılması, kayadan su fışkırması, ölünün diriltilmesi, çamurdan kuş maketinin canlı bir kuşa dönüştürülmesi gibi olağanüstü hadiselerden söz edilmiştir. Bunlar İslami gelenekte mucize olarak kabul edilmektedir. Bu konudaki düşüncemiz, *Kıssaların Dili* [Kitâbiyât, Ankara 2006] adlı eserimizde etraflıca serimlediğimiz gibi, geleneksel anlayıştan çok farklı olmakla birlikte ilgili ayetlerin birçoğunu yorumsuz şekilde çevirdik. Çünkü birçok ayette olağanüstü hadiselerden bahsedildiği çok açıktır. Bizce Kur'an'ın bu tür hadiselerle ilgili tüm ifadelerini kimi zaman zorlama tevillerle rasyonelleştirmeye çalışmak ve bu yorumları meale yansıtmak yerine kıssaların dili ve dolayısıyla mucize kavramı üzerinde durulmalıdır. Ancak bu konu meale taşınmamalı, ayrı bir çalışmada ele alınmalıdır.

- Bilindiği gibi Kur'an'da "Allah dilediğini saptırır/şaşırtır; dilediğini doğru yola yöneltir" mealinde birçok ifade mevcuttur. Kur'an'ın kavram dünyasına vukufiyeti olmayan pek çok insan, Allah'ın dilemesini –hâşâ– keyfi tasarruflarda bulunması, dolayısıyla insanoğlunun bu sınırsız iradenin elinde bir oyuncak olması şeklinde anlamakta ve böyle bir yanlış anlama neticesinde de ister istemez neyi niçin yaptığı bilinmeyen, herhangi bir ahlaki ilkesi bulunmayan bir Tanrı'yla karşı karşıya oldukları vehmine kapılmaktadır. Oysa gerçek durum böyle değildir. Burada öncelikle şunu belirtelim ki, "Allah dilediğini saptırır/şaşırtır; dilediğini doğru yola yöneltir" şeklindeki ifadeler, Arap dilindeki gramer kuralları çerçevesinde, "Allah dileyeni saptırır/şaşırtır; dileyeni doğru yola yöneltir" şeklinde tercüme etmeye de elverişlidir. Nitekim Muhammed Esed Mutezilî düşünce paralelinde söz konusu ibareyi bu şekilde çevirmiştir. Fakat Kur'an'da "Allah'ın dilemesi"nden bahseden pek çok ayet böyle bir çevirinin her zaman imkân dâhilinde bulunmadığını, dolayısıyla pek isabetli olmadığını göstermektedir. Sonuçta, söz konusu çeviri bahse konu olan anlama sorununu çözmemektedir. Bizce, "Allah dilediğini saptırır; dilediğini doğru yola yöneltir" şeklindeki ifadeleri Kur'an bütünlüğü çerçevesinde, "Allah müstahak gördüğünü saptırır; layık gördüğünü doğru yola yöneltir" şeklinde anlayıp yorumlamak gerekir.

- Birçok ayette Allah'ın her şeye kadir olduğu, dilediği her şeyi yaptığı bildirilmektedir. Ancak bu ifadeler Allah'ın iradesinde keyfilik olduğu, keyfî tasarruflarda bulunduğu anlamına gelmemektedir. Bilakis Allah, bizzat kendi beyanıyla sabit olduğu üzere adildir ve kullarına asla zulmetmez. O halde, Allah'ın saptırmasında müstahak görme, doğru yola yöneltmesinde de layık görme söz konusudur. Diğer taraftan, "Allah dilediği her şeyi yapar!" mealindeki ayetleri okurken Kur'an'ın Allah-merkezli bir dil dizgesine sahip olduğu unutulmamalıdır. Allah-merkezli dilin ne anlama geldiğini 8/Enfâl 18. ayet çok güzel bir şekilde ortaya koymaktadır. Allah bu ayette mealen şöyle buyurmaktadır:

"Ey Müminler! Savaşta o müşrikleri siz öldürmediniz; gerçekte Allah öldürdü! [Bu yüzden, "Ben filancıyı şöyle öldürdüm, böyle kestim." diye övünmeyin! Çünkü size bu güç ve kuvveti Allah verdi]."

"Ey Peygamber! Savaşta düşmanı saf dışı etmek için bir şeyler attığın zaman da aslında sen atmadın, Allah attı! Allah bütün bunları müminleri güzel bir sınavdan geçirmek için yaptı. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!"

İşte bu ayetten de anlaşılacağı üzere, Allah-merkezli dil, her şeyde ve her yerde öncelikle Allah'ın hesaba katılmasını gerektiğini tembihleyen bir dildir. Bununla birlikte, söz konusu dil insanoğlunun özgür iradesini asla nefyetmemektedir. Tam aksine insan her şeyi özgür iradesiyle yapıp etmektedir. Bu yüzden de yaptıklarının hesabını verecektir. Kısacası, ilâhî azapta da mükâfatta da insan için bir hak ediş vardır. Bunun içindir ki mevcut meallerin birçoğunda, "Andolsun, biz, cinlerin ve insanların çoğunu cehennem için yarattık" [7/A'râf 179] diye çevrilen ayete, "Andolsun biz, cehennemlik olmayı hak eden birçok cin ve insan yarattık." şeklinde mana verdik. Çünkü ayetteki bu ifadenin hemen ardından Allah, "Böylelerinin akılları vardır ama hakikati kavramaz, gözleri vardır ama hakikati algılamaz, kulakları vardır ama hakikat çağrısını duymaz. İşte bunlar tıpkı hayvan gibidirler. Dahası, hayvandan da aşağı düzeydedirler. İşte bunlar tam bir aymazlık içinde olan kimselerdir!" buyurmaktadır.

- Kur'an'daki birçok kelime çeşitli anlamlar içermekte, dolayısıyla Arap dilindeki kök anlamı aynı olmakla birlikte farklı ayetlerde farklı manalara gelmektedir. Örneğin, *h-d-y* kökünden türemiş kelimeler Kur'an'da genellikle, "doğru yola erişmek/doğru yola eriştirmek" anlamına gelmekle birlikte kimi ayetlerde de "umduğuna kavuşmak/kavuşturmak" manası taşır. Örneğin, Kur'an'da sıkça geçen, *inne'llâhe lâ yehdi'l-kavme'l-kâfirîn* ve benzeri ibareler, "Allah kâfirler güruhunu doğru yola eriştirmez" şeklinde çevrilebileceği gibi, sözün gelişine göre "Allah kâfirler güruhunu umduklarına kavuşturmaz" şeklinde de çevrilebilir. Aynı şekilde, *mühtedî* ve *mühtedûn* gibi kelimeler de sözün gelişine göre hem "doğru yola erişen kimse[ler]", hem de "emellerine kavuşan kimse[ler]" şeklinde karşılanabilir. Örneğin, münafıkların gerçekten iman etmek yerine iman etmiş gözükmelerinin kârsız bir alışverişe benzetildiği 2/Bakara 16. ayetteki *ve-mâ kânû mühtedîn* ibaresi, doğru yola erişemeyenlere değil, umduklarına kavuşamayanlara işaret etmektedir. Çünkü münafıklar ikiyüzlü tavır sergilemenin kendileri açısından çok avantajlı olduğunu düşünmüşlerdir. Ne var ki Allah bu tutumu kârsız bir ticarete benzetmiştir. Sonuçta münafıklar böyle bir ticaretten hiç kâr etmemişler, yani umduklarına erişememişlerdir.
- Öte yandan, Kur'an'da çok sık geçen ve tüm meallerde, "indirdi" şeklinde tercüme edilen *enzele* ve *nezzele* kelimelerini bazen "indirdi", bazen

"gönderdi", bazen de "lütfetti" şeklinde çevirdik. Ancak şunu özellikle belirtmek gerekir ki Allah'ın ayet, kitap/vahiy gibi şeyler indirdiğini bildiren ayetlerdeki "indirme"den maksat, yukarıdan aşağıya bir şey indirmek değil, Allah'ın yücelerden insanoğluna tenezzül buyurması, O'nu kendi kelamına muhatap kılma lütfunda bulunmasıdır. Allah'ın insanlara elbise, demir, davar gibi şeyler indirdiğinden söz eden ayetlerde de söz konusu kelimenin anlamı bilindik anlamda indirme değil, bir nimet olarak yaratma ve lütfetmedir.

- Ayetlerin çevirisinde, Kur'an'ın nazil olduğu dönemde ilk muhatapların ne anladıklarını aktarmaya, dolayısıyla anakronizme (tarihsel yanılgıya) düşmemeye çok özen gösterdik. Bu hassasiyetimiz sayesinde ilk nesil müslümanların baskı, zulüm, yoksulluk gibi çok büyük sıkıntılar çektiği Mekke döneminde nazil olan 7/A'râf 31. ayete mescit ya da camiye giderken güzel elbiseler giymek ve yiyip içmek ama israf etmemek şeklinde bir anlam vermenin veya ayeti bu şekilde anlamanın ne denli yanlış olduğunu fark etme imkânı bulduk. Keza söz konusu hassasiyetimiz sayesinde Allah'ın müminler vasıtasıyla Mekkeli müşriklerin hareket alanlarını günbegün daralttığını bildiren ayetleri [13/Ra'd 41; 21/Enbiyâ 44] erozyona veya deprem, sel gibi doğal afetlere hamletmenin ne denli yanlış olduğunu fark etmiş ve dolayısıyla bu büyük hataya düşmemiş olduk.
- Türkçeye aktardığımız ifadelerdeki bazı kelimeleri seçerken ayetlerdeki sözlerin kime veya kimlere ait olduğunu dikkate aldık. Mesela, "kâle" fiilini Allah'a atfen "Buyurdu" şeklinde karşılarken, sözgelimi Firavun için, "Dedi" veya yerine göre "tehditler savurdu, hezeyanda bulundu" şeklinde çevirdik. Keza, *mâte* kelimesini müminler hakkında kullanıldığı yerde "öldü" ve/veya "vefat etti" diye, münafıklar ve müşrikler hakkında kullanıldığı yerlerde ise kimi zaman sözün gelişine göre "geberip gitti" diye çevirdik.
- Diğer taraftan, kâfirler ve/veya müşriklerin dilinden aktarılan alaycı ifadeleri, Kur'an'ın asaletine yakışmayacağı düşüncesiyle yumuşatıp estetize etmeye çalışmadık. Çünkü Kur'an'da kâfirlere ait birçok çirkin söz nakledilmiştir. Allah o sözleri kâfirlerin dilinden olanca yalınlığıyla aktarmıştır. Şu halde, kâfirlerin çirkin ve alaycı sözlerini sırf Kur'an'da geçtiği için seviyeli bir söz haline dönüştürme gayreti yanlıştır. Bu yanlışın Kur'an'a yönelik hürmetten kaynaklandığında hiç kuşku yoktur. Ancak unutulmamalıdır ki Allah kâfirleri, müşrikleri ve münafıkları bazı ayetlerde son derece şiddetli biçimde zemmetmiştir. Bunun için 68/Kalem 13. ayetlere bakılabilir. Bu surenin 13. ayetinde geçen *zenîm* kelimesi bazı müfessirlere göre "nesebi bozuk" ve/veya "piç" anlamına gelmektedir.
- Ayetlerdeki mecaz, kinaye, istiare, teşbih gibi söz sanatlarını çeviriye yansıtma konusunda titizlik gösterdik. Mesela, hemen her mealde "Allah onlarla alay eder" şeklinde tercüme edi-

len *Allâhu yestehziu bihim* [2/Bakara 15] ibaresini, bu ayetteki müşâkele sanatını dikkate alarak, "Allah onlara müminlerle alay etmenin hesabını soracaktır" şeklinde çevirdik. Keza, hemen bütün meallerde, "Allah da tuzak kurdu" şeklinde tercüme edilen *vemekera'llah* [Mesela bkz. 3/Âl-i İmrân 54] ibaresini yine müşâkele sanatı uyarınca, "Allah onların tuzaklarını boşa çıkardı" veya "Allah onların tuzaklarını başlarına geçirdi" şeklinde çevirdik. Benzer şekilde, Kur'an'da sıkça kullanılan iltifat, yani kısa bir sözde şahıs, zaman ve üslup değişikliği yapma sanatını da meale yansıtmaya çalıştık. Ancak bu söz sanatının kimi ayetlerde Türkçeye aktarımı problemli olduğu için, 17/İsrâ 1. ayetin mealinde de görüleceği üzere, ilgili ibareleri -manayı bozmamakla birlikte- sentaksa/söz dizimine kısmen aykırı bir şekilde çevirdik.

- Meal okuyucularının en sık şikâyet ettikleri hususlardan biri olan ayetler arasında kopukluk sorununu mümkün mertebe gidermeye çalıştık. Bu bağlamda, en azından tematik bütünlük arz eden ayetler arasındaki anlam ilişkisini "Böylece", "Nitekim", "Kaldı ki" gibi bağlaçlarla çeviriye yansıttık. Ayrıca tüm ayetleri tek tek değil, pasajlar halinde çevirdik ve bu şekilde çevirdiğimiz ayet numaralarını, sözgelişi 1-5, 22-28 şeklinde gösterdik. Keza Mushaf'taki sayfaların konu bütünlüğüne göre düzenlenmemiş olmasından kaynaklanan kopukluk sorununu ilgili sayfa başındaki ayete bağlantı cümlesi eklemek suretiyle mümkün mertebe gidermeye çalıştık.
- Bazı kelimelere gerek siyak-sibaka daha uygun düşmesi, gerekse kastedilen manayı daha iyi ifade etmesi sebebiyle mevcut Mushaf metninde kayıtlı olandan farklı bir kıraate göre anlam verdik ve ilgili kelimelerin çevirisindeki bu tasarrufumuzu yeri geldiğinde dipnotta gösterdik.
- Bir grup insanın veya belli bir zümrenin kendi aralarındaki konuşmalarının "siz"li fiil kalıplarıyla aktarıldığı Kur'an ifadelerini mealde "biz"li fiil kalıplarıyla aktardık. Bu konuda değerli hocamız Prof. Dr. Salih Akdemir'in "Kur'an Çevirilerinde Dikkate Alınmayan Önemli Bir Üslup Özelliği Üzerine" [*İslâmiyât V (2002)*, sayı: 1, s. 143-161] başlıklı makalesinin bize ışık tuttuğunu belirtmeliyiz. Bu çeviri tekniğine ilişkin bir örnek vermek gerekirse, mesela, 18/Kehf 19-20. ayetler meallerin birinde şöyle çevrilmiştir:

  "Böylece, aralarında bir sorgulama yapsınlar diye onları dirilttik (uyandırdık). İçlerinden bir sözcü dedi ki: "Ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün veya günün bir (kaç saatlik) kısmı kadar kaldık." Dediler ki: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir; şimdi birinizi bu paranızla şehre gönderin de, hangi yiyecek temizse baksın, size ondan bir rızık getirsin; ancak oldukça nazik davransın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin. Çünkü durumunuzu bilip ele geçirirlerse sizi taşa tutarlar veya dinlerine çevirirler, bu durumda ebedi olarak kurtuluş bulamazsınız."

  Söz konusu ayetleri biz de şöyle çevirdik:

Onları nasıl uykuya daldırdıysak öylece de uyandırdık. Gençler uyandıktan sonra ne olup bittiğine dair aralarında konuşmaya başladılar.

Onlardan biri, "Acaba ne kadar uyuduk?" diye sordu. İçlerinden bazıları, "Bir gün veya daha kısa bir süre" diye cevap verdi.

Diğerleri ise, "Ne kadar bir süre uyuduğumuzu en iyi rabbimiz bilir!" dediler ve ekledileri: "[Artık bu meseleyi kapatalım da açlığımızı gidermeye bakalım]. Şimdi içimizden birine şu paralarımızı verip şehre gönderelim. Gitsin, çarşıda pazarda ne var ne yok baksın. Hangi yiyecek daha güzel ve ucuz ise bize ondan azık getirsin. Ama çok dikkatli ve tedbirli davransın; sakın varlığımızı kimseye sezdirmesin. Çünkü şehirdeki insanlar bizi ele geçirirlerse ya bizi linç ederler ya da [baskı ve zorlamayla] kendi dinlerine döndürürler. Onların dinine dönmemiz halinde ise esenlik ve kurtuluş yüzü görmeyiz."

* * *

Son söz meyanında belirtmek isteriz ki bu meal üç yıla yakın bir zaman zarfında, gerçekten çok yoğun ve yorucu bir mesai neticesinde ortaya çıktı. Çalışmamın başlangıç evresinden itibaren manevi destek ve yardımlarını esirgemeyen muhterem babam Muzaffer Öztürk başta olmak üzere eşim ve çocuklarıma gerçekten büyük minnet ve şükran borçluyum. Diğer taraftan, özellikle zihnen çok bitkin düştüğüm zamanlarda kendilerinden hep teşvik ve destek gördüğüm değerli hocalarım Prof.Dr. Ali Osman Ateş ve Prof.Dr. Halife Keskin'e de can-ı gönülden teşekkür borçluyum. Ayrıca, gerek samimi dostluk ve sohbetlerinden, gerekse çoğu zaman eve kapanıp çalışmam sebebiyle hatırlarını sormayı bile ihmal edişim karşısında göstermiş oldukları sınırsız hoşgörü ve engin gönüllülükten dolayı çok değerli dostlarım Prof.Dr. Naki Tütüncü, Yunus Develi ve Ali Karaman'a en içten teşekkürü borç bilirim. Keza, mealin büyük bir kısmını okuyup birçok isabetli tenkit ve tespitle katkıda bulunan sevgili kardeşlerim Ümit Sefil, Vahdet Bayram, Zeynel Tepeli ve Ebuzer Ağuş'a da şükran borçlu olduğumu bildiririm.

Öte yandan, meali çok titiz bir şekilde okumak ve tashihe muhtaç birçok hususa işaret etmek suretiyle gerçekten çok büyük bir katkıda bulunan sevgili kardeşim ve değerli meslektaşım Dr. M. Emin Maşalı'ya en içten sevgilerimi sunarken kendisini hep şükran duygusuyla andığımı belirtmek isterim. Son olarak, meal hazırlama hususunda beni teşvik edip yüreklendiren ve mealin yayımını gerçekleştiren sevgili kardeşlerim Sema Yavuz ile Veli Aknar'a da çok teşekkür ederim.

Tek dileğim ve beklentim, Cenab-ı Allah'ın bu çalışmamdan hoşnut olmasıdır. Bana birçok imkân lütfedip bu meali hazırlamaya muvaffak kılmasından dolayı yüce Rabbime yürekten hamd ve şükrederim. Yine bu vesileyle yüce Rabbimin sınırsız rahmetine sığınıp hata ve kusurlarımın affını niyaz ederim.

Mustafa ÖZTÜRK
Adana, 28 Ağustos 2007

DİZİN

II. Nabukadnezzar 281

abdest 107, 177
Abdullâh b. Ümmi Mektûm 584
açlıktan ölme 25, 106, 142, 146
Âd 157, 159, 197, 226, 227, 255, 260, 336, 362, 371, 389, 399, 404, 452, 466, 469, 477, 496, 504, 517, 521, 527, 528, 562, 565, 592; ~ halkı 157, 159, 227, 371, 469, 504, 521, 527, 528, 565, 592; ~ kavmi 226, 477; ~ ve Semûd 197, 255, 336, 399, 466, 477, 496, 562, 565
adalet 21, 26, 27, 32, 51, 76, 79, 86, 99, 107, 114, 122, 227, 249, 274, 276, 327, 349, 351, 430, 453, 468, 515, 530, 540
adaletsizlik 115
adam kayırmacılık 115
Âdem (Hz.) 5, 6, 53, 56, 111, 150, 151, 152, 287, 298, 308, 319; ~ ve eşi 151; ~oğulları 152, 153, 443
âdet 357
adil 27, 97, 114, 430, 465, 515, 597
Adn cennetleri 251, 269, 296, 308, 437, 455, 467, 598
ahde vefa 74
ahde vefasızlık 58, 186, 187
ahiret teki mükâfat 270, 283, 550
ahlaksız 159, 229, 349, 351, 372, 398, 399, 400, 521
ahmaklık 10
Ahmed isimli peygamber 551
Âişe 350, 351, 559
Akabe 107; ~ körfezi 170
akrabalık 4, 76, 251, 347, 485, 508, 548
Akyıldız 527
âlemlerin rabbi 111, 367, 389, 576
alevli ateşler 573, 577
Allah: ~ kelamı 3, 6, 16, 59, 103, 114, 134, 212, 222, 233, 359, 374; ~ korkusu 311, 313, 546; ~ yolu 45, 142, 180, 193, 194, 222, 254, 280, 338, 434, 438, 479, 483, 505; ~ yolunda çarpışanlar 506; ~ yolunda karşılaşılan zorluklar 75; ~'a kulluk 6, 19, 23, 25, 29, 30, 31, 71, 83, 104, 119, 126, 157, 158, 160, 190, 200, 211, 221, 226, 227, 251, 279, 313, 332, 343, 346, 380, 384, 397, 399, 410, 449, 459, 460, 464, 474, 479, 526, 598, 602; ~'ın ayetleri 25, 32, 45, 49, 51, 57, 61, 62, 63, 66, 99, 102, 130, 135, 137. 148, 150, 162, 176, 182, 187, 218, 227, 275, 278, 290, 313, 364, 365, 366, 383, 395, 404, 421, 422, 464, 466, 470, 472, 473, 474, 475, 498, 500, 504, 524, 538, 552, 563, 572; ~'ın azabı 50, 64, 131, 132, 162, 213, 247, 253, 257, 331, 398, 468, 469, 547; ~'ın buyrukları 36, 74, 100, 115, 123, 175, 270, 334, 335, 356, 397, 407, 440, 442, 445, 451, 487; ~'ın elçisi 13, 67, 102, 104, 195, 199, 201, 367, 372, 374, 389, 419, 422, 424, 432, 440, 452, 457, 514, 515, 542, 553, 554, 594; ~?ın emirleri 530; ~'ın hükmü 114, 202, 409, 417, 487, 549; ~'ın ilahlığı 3, 24, 119, 129, 131, 138, 139, 174, 212, 215, 227, 239, 247, 252, 258, 275, 314, 323, 360, 410, 411, 430, 458; ~'ın ilmi 222, 536; ~'ın kelamı 10, 14, 127, 141, 186, 212, 345, 412, 432, 446; ~'ın lütfettiği mükâfat 71; ~'ın mutlak iradesi 586; ~'ın takdir ettiği 527
Amalekliler 110
amel: ~ defterleri 205, 288, 345, 465, 533, 534, 565, 575, 585, 588, 594; ~ terazisi 411, 600
Ammâr b. Yâsir 32, 132, 588
ana: ~ baba 11, 26, 77, 83, 99, 301, 305, 396; ~ karnındaki bebekler 413; ~ rahmi 580; ~-baba 32, 36, 78, 105, 147, 283, 377, 411, 435, 503, 570
arabulucu 83, 386
Arafat 30
Araplar 115, 201, 202, 205, 516
Arz-ı mev'ûd 330
Âs b. Vâil 310, 588
ateş 3, 62, 77, 86, 100, 117, 151, 154, 199, 250, 260, 262, 296, 298, 311, 317, 324, 333, 347, 348, 353, 376, 388, 398, 426, 428, 444, 455, 456, 459, 471, 511, 523, 530, 531, 534, 561, 568, 571, 573, 575, 577, 585, 589, 600, 601
av: ~ hayvanları 106, 122; ~lanmış hayvanların eti 142

avukatlık 94, 95
Âzer 136

baba 104
bahîre 123, 145
balçık 127, 151, 262, 263, 287, 302, 414, 456, 530
balık 170, 299, 300, 328, 435, 450, 565
bebek 273, 306, 313, 331, 366, 367, 385, 409, 413, 474
Bedir 50, 65, 66, 70, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 184, 185, 289, 542
bekâr: ~ erkek 81; ~lık 81
Belkıs 378
Benî Kaynuka 546
Benî Mustalik seferi 554
Benû Bekr 91
Bilâl-i Habeşî 32, 132, 588
Bizans 198, 403
borç 46, 47, 48, 73, 77, 78, 195, 241, 359, 524, 565, 578
boşanma 35, 79, 83, 420, 558
buzağı heykeli 7, 13, 101, 117, 167, 168, 317
Buzağıya tapınma 168
Bünyamin 235, 241, 243, 244, 245
büyü 127, 376; ~cü 262, 452, 521, 575, 604

Cahillik 124, 145, 224; ~ denizi 124
cariyeler 81, 341, 353
Cebr 278
Cebrail 12, 14, 41, 125, 277, 289, 308, 374, 525, 559, 567, 582, 598
cehennemin harlı ateşi 412
cemaat 100
cennet(ler) 50, 66, 75, 78, 121, 126, 197, 200, 202, 257, 338, 402, 410, 415, 446, 523, 532, 533, 538, 564, 568, 575, 589; ~in temsili 507
ceset 111
cimri 44, 72, 83, 284, 291, 364, 509, 526, 539, 545, 556, 595; ~lik 44, 83, 291, 364, 509, 539, 545, 556
cinayet 230
cinler 139, 143, 154, 234, 261, 262, 286, 290, 298, 328, 345, 377, 415, 428, 445, 446, 495, 503, 522, 523, 530, 531, 563, 565, 571, 572, 586
cinsel: ~ arzu 81, 529; ~ cazibe 357; ~ ilişki 28, 30, 34, 37, 84, 107, 159, 373, 380, 398, 423
cömert 39, 54, 68, 198, 436, 437, 473, 586, 597
cumartesi 9, 85, 101, 170, 171, 280
Cüheyne 511
Cündeb b. Damre 93
cünüp 84, 107

Çadırlar 275
çarmıh 102
çavuşkuşu 377
çekirge 165, 492, 528
çift 76, 225, 248, 342, 581
çiftçiler 539
çocuk 7, 17, 28, 36, 54, 55, 56, 77, 78, 89, 93, 97, 137, 139, 145, 147, 199, 200, 211, 222, 229, 236, 251, 253, 255, 259, 264, 272, 273, 281, 284, 285, 287, 298, 301, 304, 305, 310, 323, 326, 328, 344, 352, 356, 357, 366, 371, 384, 385, 396, 448, 450, 451, 457, 468, 489, 494, 520, 521, 524, 525, 548, 550, 554, 558, 568, 573, 585, 589, 604

dağ(lar) 225, 248, 262, 265, 268, 273, 275, 284, 310, 323, 327, 333, 381, 383, 410, 428, 436, 453, 476, 486, 517, 522, 533, 562, 566, 567, 573, 579, 580, 581, 585, 600; ~ın tepesi 547
davar 25, 266, 273, 312, 363, 387, 436, 444
Davud 40, 86, 103, 120, 137, 286, 327, 377, 428, 453, 454
dedikodu 351; ~cu 603
değerli mal 76
değersiz mal 76
değnek 163, 170, 217, 312, 315, 316, 367, 368, 369, 376, 388
deniz 24, 133, 134, 139, 170, 181, 210, 218, 258, 262, 265, 267, 287, 288, 299, 300, 301, 303, 316, 339, 342, 354, 369, 381, 399, 403, 408, 412, 413, 435, 475, 486, 492, 498, 531, 585, 586
deprem 159, 161, 168, 228, 230, 231, 265, 343, 374, 399, 400, 441, 442, 521, 565
deve 105, 145, 146, 273, 444
dilberler 446, 455, 497, 523, 532, 533, 534, 582
dindaş 64, 85, 113, 114, 154
diyet 26, 92, 305, 321
domuz eti 25, 106, 146, 279
dostluk 4, 120, 508
döşekler 534
dul 76
duvar 301, 538, 550
düşmanlık 14, 62, 109, 117, 122, 253, 392, 479, 542, 548, 556

ebedî hayat 88, 318, 470
Ebrehe 601
Ebû Âmir 203
Ebû Bürde el-Eslemî 87
Ebû Cehil 142, 575, 588, 597
Ebû Leheb 603
Ebû Süfyân 71
ekmek 554

elçilik 118, 362, 524, 572, 578
emir-yasak sınırları 28, 78, 201, 557
Enoh 190
ergenlik 76, 284, 301, 356, 357, 386, 474; ~ çağı 76, 284, 301, 356, 357, 386
erkek(ler) 34, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 89, 93, 159, 196, 197, 350, 352, 373, 380, 421, 423, 425, 513, 538, 549; ~ çocuklar 272, 285, 450, 524, 525; ~ evlatlar 166; ~ ve kadın(lar) 76, 196, 350, 421, 425, 507, 510, 513, 538
eskilerin masalları 359, 581, 587
Eslem 91, 511
eşcinsellik 79, 147
eşekler 411
eşkıyalık 230
eşler 38, 50, 98, 253, 273, 365, 405, 483, 559
etek 379
evlat: ~ ve kardeş edinme 82; hayırlı ~ 503; ~lık 417, 422
evlilik 35, 36, 76, 79, 80, 81, 98, 353, 363, 422, 423, 541, 549; ~ dışı ilişki 81; meşru ~ 79
Eyke 265, 373, 374, 452, 517
Eyyüb 103, 137, 328, 454
Ezra 190

faiz 46, 65, 102, 117, 118
fakir fukara 308, 334, 442, 526, 554, 564, 566, 568, 574, 575, 593, 602
fal-kısmet oku 106
fâni dünya 304, 392, 460, 579
fâni hayat 135, 143, 217, 251, 297, 323, 353, 403, 477
fanus 353
fasıklar 4
fazilet sahibi kimseler 75, 88, 198
feci azap 51, 74, 79, 99, 102, 119, 158, 186, 257, 263, 265, 277, 278, 334, 350, 351, 399, 418, 446, 484, 498, 504, 512, 569, 579
fesat 2, 8, 31, 57, 117, 193, 194, 203, 212, 233, 276, 277, 281, 377, 425, 454
fesatçılık 2, 276, 425
fidye 6, 12, 18, 27, 41, 60, 112, 135, 184, 185, 214, 538
Filistin 110, 165, 291, 326, 327, 385, 596
filiz 139, 267, 514, 530
Finhas b. Âzûrâ 117
Firavun 7, 8, 50, 110, 162, 163, 164, 165, 166, 182, 183, 216, 217, 218, 231, 232, 255, 291, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 336, 344, 366, 367, 368, 369, 376, 384, 385, 386, 388, 389, 390, 400, 449, 452, 468, 469, 470, 471, 491, 492, 495, 496, 517, 521, 529, 560, 566, 573, 583, 590, 592; ~'un kölesi 110
fitne 2, 4, 8, 31, 57, 117, 178, 194, 203, 212, 454

ganimet 64, 68, 70, 88, 92, 176, 181, 184, 185, 193, 194, 419, 423, 511, 512, 545, 549
gasp 82, 301
gece 3, 24, 28, 45, 52, 63, 74, 95, 128, 134, 136, 139, 150, 156, 162, 166, 177, 203, 207, 210, 211, 213, 215, 229, 233, 248, 249, 258, 264, 267, 268, 281, 282, 289, 304, 311, 316, 320, 323, 324, 327, 338, 345, 355, 363, 364, 368, 376, 380, 383, 388, 393, 405, 413, 415, 429, 431, 435, 441, 457, 458, 473, 479, 495, 496, 498, 507, 519, 520, 521, 524, 537, 565, 569, 573, 574, 575, 579, 581, 583, 585, 589, 592, 594, 595, 598, 604; ~ ile gündüz 24; ~ namazı 574
gemi(ler) 210, 225, 287, 408, 413, 435, 442, 486, 498, 528, 531; yelkenli ~ 210
genç 238, 240, 293, 294, 295, 299, 409, 523, 534, 578, 589
gerdek 80
Gıfâr 511
göçebe Araplar 201, 202, 512, 516
gökler 5, 17, 41, 48, 52, 59, 63, 65, 66, 72, 74, 97, 98, 103, 104, 109, 110, 123, 127, 128, 169, 173, 207, 209, 214, 215, 219, 232, 234, 247, 250, 254, 260, 262, 271, 274, 286, 295, 310, 311, 322, 323, 333, 338, 354, 358, 359, 378, 382, 383, 401, 405, 406, 412, 427, 429, 437, 438, 444, 462, 464, 465, 482, 487, 488, 498, 500, 501, 511, 516, 525, 526, 531, 536, 537, 542, 544, 547, 550, 552, 554, 555, 558, 561, 566, 567, 573
gönüllülük 156, 556
günahkâr(lar) 95, 124, 171, 443, 485, 532, 575, 595; ~ zümresi 95
günahkârlık 10, 15, 105, 162, 168, 169, 202, 245, 299, 394, 434, 515, 542, 578, 583
günahlar 6, 10, 17, 19, 22, 27, 28, 70, 73, 74, 82, 115, 117, 120, 122, 135, 143, 150, 157, 167, 199, 203, 208, 211, 226, 231, 246, 252, 299, 365, 370, 390, 407, 415, 429, 430, 434, 435, 439, 455, 460, 463, 477, 485, 486, 501, 526; büyük ~ 82, 486, 526; küçük, büyük tüm ~ 530
gündüz 24, 45, 156, 162, 210, 213, 393, 405, 413, 429, 431, 479, 521, 569, 573, 583, 585

Habbâb b. Eret 132, 310, 588
Habeşistan 270, 278
Hâbil 111; ~ ve Kâbil 111
Hac 18, 23, 28, 29, 30, 31, 61, 105, 122, 123, 149, 153, 186, 188, 192, 250, 265, 334, 335
Hafsa 559
hakemlik 86, 87

hakikat 3, 16, 25, 41, 57, 130, 138, 143, 173, 175, 176, 186, 190, 211, 212, 247, 389, 401, 409, 473, 474, 518, 526, 550, 553, 562; ~ gösteren o rehber 598; hak ve ~ 16, 25, 41, 143, 176, 190, 247, 389, 401, 409, 473, 474, 518, 550, 553, 562
haksızlık 46, 52, 64, 73, 84, 85, 89, 97, 111, 149, 182, 183, 197, 213, 214, 222, 279, 325, 326, 332, 355, 442, 453, 465, 468, 480, 494, 503, 587, 593
hala 80, 168, 357, 423
hâm 123
Hâmân 385, 389, 400, 468, 470
Hamrâu'l-Esed 72
hapis 237, 238, 239, 240; ~hane 240
Harun 39, 103, 111, 137, 164, 166, 168, 216, 306, 308, 312, 313, 315, 317, 325, 344, 362, 366, 368, 388, 390, 449
Hârût 15
hasta 2, 26, 27, 29, 55, 84, 116, 131, 198, 200, 206, 221, 323, 337, 355, 357, 369, 407, 425, 448, 454, 455, 458, 461, 508, 512, 539, 568, 574
Havle binti Sa'lebe 541
Hayber 511, 512, 513
Hayber Yahudileri 512
hayvanlar 106, 123, 131, 144, 145, 146, 267, 273, 333, 334, 335, 342, 371, 382, 400, 444, 475, 507, 529, 585; ~ın derileri 275; ~ın etleri 105; evcil ~ 123, 342, 444; kara ~ı 105; kurbanlık ~ 105; ölü ~ 106; yırtıcı ~ 106
hediyeler 37, 379, 423
helak 109, 127, 128, 132, 143, 150, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 166, 171, 172, 173, 180, 192, 208, 218, 219, 225, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 242, 247, 249, 256, 258, 260, 261, 271, 279, 282, 289, 291, 299, 309, 311, 312, 320, 321, 324, 327, 329, 336, 342, 343, 344, 360, 362, 372, 373, 380, 381, 389, 391, 394, 399, 400, 404, 416, 438, 441, 442, 450, 452, 477, 486, 488, 496, 504, 505, 507, 519, 521, 523, 527, 528, 530, 541, 555, 562, 563, 570, 571, 579, 590, 603
Hendek 418, 419, 420
hesap günü 2, 6, 9, 18, 26, 35, 36, 41, 52, 58, 73, 84, 85, 99, 102, 110, 118, 126, 128, 132, 143, 150, 154, 155, 209, 211, 214, 220, 222, 223, 257, 258, 260, 263, 276, 282, 298, 303, 306, 369, 384, 392, 393, 404, 408, 409, 414, 415, 416, 427, 430, 433, 439, 443, 445, 450, 452, 453, 456, 457, 460, 463, 464, 467, 469, 475, 480, 481, 482, 483, 484, 491, 493, 494, 501, 518, 520, 559, 560, 565, 568, 569, 575, 579, 582, 586, 587, 588, 597; ~nü inkâr 99
hesap: ~ ve azap gerçeği 270; ~ ve ceza 317, 573, 576, 587, 602
Hezekiel 67, 328
Hıristiyanlar 9, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 51, 57, 62, 75, 98, 101, 102, 104, 106, 110, 115, 116, 118, 120, 190, 253, 306, 333, 337, 391, 401, 427, 483, 493, 540, 575, 598; ~ı dost edinenler 116; ~ın getirdikleri davalar 115
hırsızlık 70, 82, 94, 95, 113, 230, 243, 244, 550
hicret 33, 75, 89, 91, 93, 185, 188, 192, 202, 270, 278, 289, 338, 351, 355, 402, 417, 423, 458, 549, 559
Hilâl b. Ümeyye 205
hoşgörülü olanlar 108
Hud 157, 158, 226, 227, 231, 371, 372, 504
Hudeybiye 107, 187, 510, 511, 512, 513, 537
Huneyn 189
hurafe 141, 262, 438
hurma 44, 139, 145, 248, 267, 273, 290, 296, 305, 315, 342, 372, 441, 517, 528, 530, 533, 545, 565, 584; ~ kütükleri 528, 565
Huyey b. Ahtâb 85
Huzâ'a 91
Huzeyme 91
Hüdhüd 377, 378

Irkçılık 115

İblis 5, 150, 151, 262, 263, 287, 298, 319, 370, 429, 456
İbrahim (Hz.) 18, 19, 20, 22, 30, 42, 43, 53, 57, 60, 61, 86, 97, 103, 136, 137, 144, 149, 197, 204, 228, 229, 235, 239, 259, 263, 264, 280, 307, 308, 325, 326, 327, 334, 336, 340, 369, 370, 397, 398, 399, 418, 448, 449, 455, 483, 490, 520, 521, 526, 540, 548, 549, 591, 593
İdris 308, 328
iffet 81, 83, 106, 119, 152, 238, 305, 306, 341, 352, 353, 421, 560, 568; ~ elbisesi 152; ~ ve namus 83; ~li 81, 106, 119, 238, 353
iftira 15, 56, 80, 95, 102, 113, 145, 209, 214, 222, 224, 226, 278, 284, 308, 330, 349, 350, 351, 375, 397, 425, 426, 450, 469, 485, 498, 550, 582, 591, 603
ihtiyarlık 47, 259, 264, 326, 328, 409, 474
İkinci Mabed 281
ilahî: ~ azap 380; ~ kelam 1, 150, 254, 427; ~ buyruklar 109, 132, 483; ~ ceza 280; ~ çağrı 3, 286, 328, 383, 393, 476, 487, 520, 566; ~ hitab 528; ~ kaynaklı bilgi 379; ~ mesaj 13, 31, 41, 51, 60, 73, 109, 120, 184, 212, 215, 216, 227, 254, 260, 305, 307, 308, 337, 390, 393, 404, 436, 448, 470, 475, 490, 536, 551; ~ vaad 316; ~ yasalar 550
İlliyyûn 587

İlyas 137, 449, 450
iman: ~ nurları 538; ~daki samimiyet ve sadakat 506
imansızlık 159, 206, 372, 384, 394
imtihan 2, 15, 66, 133, 179, 209, 217, 251, 330, 360, 415, 449, 463, 490, 527, 539, 577
inanç sistemi 17, 19, 20, 60, 61, 104, 120, 149, 190, 191, 238, 239, 280, 306, 322, 329, 344, 368, 396, 406, 412, 469, 489, 490, 502, 513, 551
inci(ler) 333, 437, 531, 534, 578
İncil 49, 55, 57, 115, 118, 125, 169, 203, 271, 321, 451, 483, 514, 540
inkârcılık 16, 41, 49, 55, 59, 60, 61, 62, 72, 91, 99, 109, 118, 125, 148, 162, 198, 208, 219, 220, 233, 248, 250, 251, 254, 258, 278, 279, 282, 310, 311, 314, 335, 374, 412, 415, 416, 430, 433, 443, 467, 477, 478, 480, 498, 504, 526, 527, 537, 538, 567, 572, 573, 589, 591
insanlar 2, 3, 5, 18, 24, 27, 30, 32, 33, 34, 40, 41, 43, 53, 54, 55, 57, 61, 62, 63, 66, 71, 76, 86, 91, 95, 103, 110, 118, 119, 120, 123, 125, 131, 134, 137, 142, 143, 151, 152, 154, 158, 159, 160, 162, 163, 165, 167, 171, 173, 178, 183, 186, 192, 193, 209, 210, 213, 231, 233, 234, 235, 236, 240, 247, 260, 262, 273, 290, 294, 295, 298, 299, 304, 305, 307, 314, 329, 331, 332, 334, 336, 340, 344, 351, 355, 363, 377, 380, 381, 385, 386, 389, 400, 407, 408, 412, 415, 433, 436, 440, 442, 448, 453, 454, 457, 465, 466, 467, 482, 486, 503, 504, 509, 516, 519, 522, 531, 535, 540, 547, 552, 559, 565, 568, 569, 571, 572, 575, 586, 589, 594, 599, 600
insanoğlu 172, 207, 257, 282, 286, 288, 342, 343, 366, 370, 382, 396, 404, 411, 426, 432, 503, 525, 526, 561, 576, 590, 599, 593, 601
İsa (Hz.) 12, 20, 41, 49, 54, 55, 56, 57, 60, 102, 103, 104, 109, 115, 119, 120, 125, 126, 137, 190, 305, 306, 329, 344, 418, 483, 492, 493, 540, 551, 560, 596
İshak (Hz.) 19, 20, 60, 103, 137, 228, 235, 239, 259, 307, 326, 398, 448, 449, 455
İsmail (Hz.) 18, 19, 20, 60, 103, 137, 144, 259, 308, 328, 455, 593
İsrailoğulları 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 23, 32, 39, 55, 59, 61, 86, 88, 108, 110, 111, 112, 118, 119, 120, 125, 148, 163, 165, 166, 170, 171, 172, 178, 218, 281, 291, 313, 316, 317, 344, 366, 367, 368, 369, 374, 382, 384, 385, 389, 416, 426, 472, 492, 495, 496, 499, 502, 538, 550, 551
istilacılar 281
isyan 3, 8, 13, 63, 64, 82, 85, 102, 111, 118, 142, 146, 159, 162, 168, 210, 233, 305, 309, 336, 370, 391, 392, 454, 459, 515, 543, 545, 570, 571
isyankârlık 82
itaatkâr 83, 88, 171, 220, 281, 421, 586, 587
itaatsiz 1, 9, 26, 28, 30, 32, 34, 37, 46, 47, 48, 50, 55, 62, 64, 65, 66, 68, 71, 72, 75, 76, 77, 89, 98, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 115, 116, 118, 121, 122, 123, 130, 132, 135, 164, 171, 175, 176, 184, 193, 202, 205, 206, 215, 226, 241, 253, 269, 280, 281, 308, 311, 320, 344, 355, 360, 370, 371, 384, 394, 406, 417, 421, 422, 425, 426, 454, 455, 458, 459, 461, 463, 464, 465, 477, 491, 493, 497, 509, 516, 520, 523, 540, 547, 549, 556, 557, 558, 564, 580, 582, 597; ~lik 9, 26, 28, 30, 32, 34, 37, 46, 47, 48, 50, 55, 62, 64, 65, 66, 68, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 89, 98, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 115, 116, 118, 121, 122, 123, 130, 132, 135, 164, 171, 175, 176, 184, 193, 202, 205, 206, 215, 226, 241, 253, 269, 280, 281, 308, 311, 320, 344, 355, 360, 370, 371, 384, 394, 406, 417, 421, 422, 425, 426, 454, 455, 458, 459, 461, 464, 465, 477, 491, 493, 497, 516, 520, 523, 540, 547, 549, 556, 557, 558, 564, 580, 582, 597
iyilik 16, 23, 26, 30, 33, 34, 43, 44, 45, 48, 51, 52, 53, 61, 63, 64, 84, 89, 97, 140, 149, 150, 154, 167, 169, 188, 203, 243, 249, 251, 256, 280, 282, 303, 307, 347, 354, 361, 370, 384, 391, 393, 411, 419, 422, 464, 479, 485, 506, 508, 516, 523, 566, 574, 594, 599, 600; ~ ile kötülük 479

Ka'b b. Eşref 85, 87
Ka'b b. Mâlik 205
Kâbe 18, 19, 21, 22, 23, 61, 105, 122, 123, 152, 153, 180, 259, 334, 345, 522, 601, 602
Kâbil 111
kabirler 286, 332, 599
kadeh 446, 493, 523, 534, 577, 578, 582, 592
kadın 7, 26, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 47, 50, 54, 56, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 89, 93, 97, 98, 106, 145, 159, 164, 166, 174, 196, 197, 199, 200, 237, 238, 240, 255, 277, 305, 306, 331, 341, 349, 350, 351, 352, 357, 373, 380, 384, 385, 387, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 434, 453, 468, 470, 507, 510, 513, 515, 516, 538, 541, 549, 550, 557, 560, 568, 570, 577, 589; evlenilecek ~ 76
kadir gecesi 598
kâfir: ~ halk 3, 219, 226, 228, 233, 247, 255, 299, 322, 370, 371, 372, 374, 380, 408, 438, 466, 468, 469, 475, 506, 522, 528, 529; ~ insan 3, 154, 157, 214, 259, 309, 324, 354, 361, 487, 503, 568, 572, 576, 577, 582, 586, 593, 597, 599; ~ toplumlar 432, 442, 522; ~/müşrik halk 210; ~lerin yardımcısı 7; ~lerin payı 207; ~lerin sicil defteri 587; azgın ~ 72; ikiyüzlü ~ler 4; müşrik ~ler 423; zorba ~ 256
kâfirlik(ğ) 12, 60, 84, 91, 102, 103, 106, 108, 113,

119, 121, 128, 131, 132, 135, 143, 150, 152, 153, 154, 179, 198, 215, 226, 269, 270, 290, 291, 299, 303, 309, 315, 316, 321, 336, 338, 380, 401, 409, 426, 430, 431, 443, 466, 480, 491, 509, 515, 538, 539, 546, 547, 556, 560, 561, 575, 577, 583, 585, 592; ~i tercih 41, 85, 120, 355, 505, 506, 509, 513, 549
kâhin(ler) 87, 222, 239, 240, 262, 520, 523, 567, 581, 586, 590
kalelerin burçları 89
kalın kafalı 85
kan pıhtısı 474
kandil 353, 423, 581
kardeş edinme 82
kardeş: ~ katili 111; ~lik 4, 61, 508
karga 111, 164, 185, 302
karıncalar 377
Kârûn 393, 394, 400, 468
kâr-zarar 76
kaya 300
kayınvalide 80
keçi 105, 146, 275, 458
Keldânîler 326
kemik 42, 107, 146, 279, 285, 291, 304, 341, 343, 346, 444, 445, 447, 534, 576, 582
Kenan diyarı 241
kervanlar 235
Kıptî 386
kısas 10, 26, 114, 284, 300; ~a kısas 284, 300
kıssa 54, 103, 172, 216, 218, 224, 232, 234, 235, 247, 343, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 382, 429, 453, 520, 521, 527
kıyamet 2, 9, 12, 17, 18, 22, 25, 26, 32, 36, 52, 56, 58, 70, 72, 73, 74, 91, 95, 99, 100, 102, 104, 109, 112, 118, 127, 128, 131, 135, 144, 149, 153, 156, 171, 172, 173, 198, 207, 208, 209, 212, 213, 214, 218, 220, 227, 232, 248, 260, 263, 265, 268, 269, 270, 272, 274, 280, 282, 286, 287, 291, 297, 303, 306, 307, 310, 312, 318, 324, 325, 329, 330, 331, 332, 333, 337, 339, 341, 346, 354, 359, 361, 365, 366, 371, 382, 383, 384, 389, 392, 393, 398, 404, 408, 409, 413, 416, 427, 430, 433, 434, 435, 439, 442, 450, 456, 459, 460, 462, 464, 465, 467, 471, 473, 475, 480, 482, 483, 484, 487, 493, 494, 499, 500, 501, 502, 507, 522, 527, 529, 533, 542, 548, 560, 562, 565, 566, 567, 569, 573, 576, 578, 579, 582, 583, 587, 588, 589, 592, 600; ~ günü 17, 22, 25, 32, 56, 70, 72, 74, 91, 95, 100, 102, 104, 109, 112, 135, 153, 156, 171, 172, 198, 207, 208, 209, 213, 214, 218, 232, 248, 260, 263, 268, 269, 280, 286, 287, 291, 303, 310, 312, 318, 325, 329, 330, 332, 333, 339, 341, 361, 365, 383, 389, 392, 393, 398, 416, 430, 433, 435, 450, 459, 460, 462, 464, 465, 467, 471, 482, 487, 499, 500, 522, 527, 529, 542, 548, 567, 573, 576, 578, 589, 600; ~in ne zaman kopacağı 413
kız 77; ~ çocuğu 489, 585; ~ çocuk 77, 272, 450, 489, 524; ~ kardeş 77, 80, 105, 352, 357, 425
kibir 2, 83, 104, 120, 138, 153, 154, 159, 161, 178, 216, 257, 265, 268, 269, 284, 332, 344, 377, 380, 400, 411, 430, 431, 439, 469, 470, 472, 479, 492, 496, 498, 513, 554, 569
kin ve nefret 64, 105, 117, 122, 154, 263
kocalar 35, 37, 38, 83, 98
koyun 105, 145, 146, 275, 279, 327, 453, 458
köle 8, 26, 34, 83, 92, 110, 121, 195, 236, 273, 344, 352, 353, 356, 367, 384, 406, 422, 425, 496, 541, 578, 594
köpek 172, 294, 295
kötülük 34, 44, 48, 52, 53, 63, 64, 66, 89, 95, 101, 140, 149, 169, 178, 203, 235, 244, 269, 282, 283, 285, 335, 411, 470, 479, 497, 548, 560, 594, 599, 600, 604
kraliçe 378, 379
krallık 286, 454
Kuba mescidi 203
kudret helvası 7, 170, 316
Kudüs 12, 21, 41, 61, 125, 277, 281
kulluk 3, 6, 7, 8, 11, 16, 19, 20, 23, 25, 29, 30, 31, 37, 55, 57, 59, 67, 71, 83, 94, 97, 104, 119, 122, 126, 137, 140, 148, 152, 156, 157, 158, 160, 170, 175, 190, 200, 205, 207, 211, 219, 220, 221, 223, 226, 227, 230, 233, 234, 236, 239, 241, 251, 253, 257, 266, 269, 270, 276, 279, 280, 281, 282, 283, 296, 303, 306, 307, 309, 312, 313, 322, 323, 328, 329, 330, 332, 335, 342, 343, 346, 353, 356, 380, 384, 386, 397, 399, 402, 410, 412, 415, 420, 440, 443, 449, 451, 457, 458, 459, 460, 464, 471, 473, 474, 477, 479, 490, 493, 494, 502, 504, 522, 526, 527, 569, 570, 572, 580, 598, 602; ~ sınavı 526
kumar 33, 122
kumaş 520
Kur'an mesajı 121, 140, 191, 271, 384, 461, 480, 528, 529, 538, 545, 551, 581
kurbağa 165, 492
kurban 106
Kureyş 391, 439, 491, 584, 602
kurt 235, 236
kutsal ruh 104
kuyu 235, 529

lavlar 160, 230, 265, 373, 381, 399, 521
leş 142, 146
Levh-i Mahfûz 131, 439, 488, 536
lezbiyenlik/sevicilik 79
Lokman 411

Lut (Hz.) 137, 159, 160, 228, 229, 264, 265, 326, 327, 336, 373, 380, 398, 399, 504, 517, 529; ~ halkı 197, 231, 264, 362, 373, 529, 566; ~'un ailesi 264, 381, 529; ~'un misafirleri 529

Mabed 281, 305
maddi imkânlar 274, 407, 504
mağara 192, 195, 293, 294, 295
mahkûm 2, 8, 12, 17, 18, 25, 42, 58, 60, 62, 63, 68, 70, 72, 74, 78, 97, 100, 104, 111, 112, 113, 116, 128, 132, 135, 138, 142, 143, 148, 164, 168, 172, 188, 196, 197, 198, 204, 207, 209, 219, 220, 223, 224, 225, 239, 240, 257, 264, 272, 277, 278, 289, 313, 317, 319, 333, 336, 338, 350, 351, 365, 371, 375, 395, 401, 410, 411, 416, 428, 431, 433, 434, 446, 447, 452, 459, 461, 465, 469, 472, 487, 494, 496, 503, 518, 523, 535, 541, 543, 546, 547, 555, 561, 565, 570, 572, 574, 583, 598
mahşer 260, 309, 482, 502, 527, 582
manevi: ~ aydınlık 540; ~ baba 417; ~ kirlilik 177; ~ temizlik 107
Mârût 15
Mecusiler 333
Medine 21, 32, 49, 67, 72, 73, 76, 89, 91, 93, 105, 111, 119, 176, 181, 185, 186, 192, 200, 202, 205, 248, 331, 349, 402, 417, 418, 420, 423, 425, 506, 510, 514, 536, 541, 543, 544, 545, 546, 548, 549, 550, 552, 553, 554, 555, 557, 559, 598, 603, 604
Medyen 160, 161, 197, 230, 231, 313, 336, 376, 387, 388, 390, 399, 517
mehir 35, 37, 76, 80, 81, 83, 97, 106, 423, 549
Mekke 3, 6, 29, 31, 33, 61, 65, 89, 93, 98, 103, 104, 105, 123, 127, 138, 141, 142, 145, 150, 173, 179, 181, 182, 187, 190, 192, 202, 207, 214, 218, 220, 222, 234, 242, 246, 247, 248, 253, 254, 259, 260, 261, 265, 266, 270, 281, 289, 292, 304, 311, 321, 324, 331, 332, 334, 337, 341, 358, 360, 363, 366, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 376, 384, 391, 395, 402, 403, 404, 406, 410, 413, 414, 417, 423, 427, 430, 431, 433, 434, 439, 445, 452, 457, 458, 460, 466, 472, 473, 476, 481, 482, 488, 490, 495, 496, 498, 500, 501, 507, 512, 513, 517, 519, 522, 525, 527, 529, 530, 533, 537, 548, 549, 550, 551, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 574, 576, 577, 579, 581, 582, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604; ~li 65, 105, 181, 182, 374, 403, 452, 507, 549, 550, 551
melekler 5, 31, 39, 51, 54, 93, 103, 104, 134, 138, 139, 141, 150, 175, 182, 189, 229, 249, 251, 262, 264, 265, 266, 269, 271, 286, 287, 290, 298, 304, 308, 319, 322, 323, 330, 340, 361, 399, 425, 430, 432, 445, 451, 456, 466, 467, 472, 479, 482, 492, 508, 520, 521, 525, 536, 559, 566, 567, 572, 575, 582, 584, 586, 593, 598
Menfis şehri 236
meni 297, 535, 580; bir damlacık ~ 297, 331, 341, 434, 444, 474, 527, 535, 568, 577, 584
mercan 531, 532
Meryem 12, 41, 53, 54, 55, 102, 104, 109, 115, 119, 120, 125, 126, 190, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 329, 344, 418, 492, 540, 551, 560; ~ oğlu İsa Mesih 102, 104, 109, 119, 126
Mescid-i Aksâ 61, 281
Mescid-i Harâm 21, 22, 29, 33, 180, 187, 188, 190, 281, 334, 513
Mescid-i Nebevî 203
mescit 17, 28, 188, 203, 336, 353, 553, 572
mesh 107
mesken 68, 75, 93, 96, 189, 197, 198, 201, 217, 283, 296, 303, 364, 365, 415, 447, 507, 538
metafizik âlem 262
Mısır 7, 8, 110, 163, 164, 165, 217, 236, 241, 242, 243, 245, 246, 291, 311, 313, 314, 316, 317, 366, 367, 368, 376, 384, 385, 388, 400, 492, 495, 496
mızrak 122
Mikail 14
miras 77, 78, 82, 105, 185, 284, 417, 472, 490, 522
misk kokusu 587
mucize 12, 13, 17, 32, 41, 73, 125, 129, 130, 131, 140, 141, 158, 162, 163, 165, 167, 175, 208, 209, 216, 218, 226, 228, 231, 249, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 271, 287, 291, 312, 314, 320, 321, 344, 359, 366, 367, 372, 376, 377, 388, 389, 390, 400, 401, 404, 408, 409, 436, 468, 469, 475, 491, 492, 493, 496, 527, 529, 535, 540, 555, 583
muhacir 185, 204, 545, 546, 549, 554; ~ müminlere 185, 554
Muhammed (Hz.) 3, 6, 13, 21, 48, 67, 85, 86, 89, 109, 110, 113, 116, 127, 131, 173, 181, 209, 212, 221, 222, 224, 247, 249, 251, 278, 281, 285, 290, 292, 320, 321, 345, 358, 359, 361, 375, 390, 414, 419, 422, 446, 447, 452, 476, 485, 502, 506, 507, 508, 509, 514, 524, 525, 537, 540, 551, 567, 571, 572, 573, 575, 581, 586, 596, 597
Musa: ~ ve Harun 39, 164, 216, 217, 313, 325, 344, 368, 390, 449; ~'un Rabbi 164; ~'nın anası 385; ~'nın başından geçen olaylar 311; ~'nın bu yakarışı 169; ~'nın devri 505; ~'nın halkı 169; ~'nın kavmi 280; ~'nın tanrısı 389, 470; ~'yı tehdit 367
muta 81
mükâfat 8, 14, 15, 43, 44, 45, 66, 67, 70, 71, 72, 74, 75, 84, 88, 93, 94, 96, 97, 100, 101, 102, 104, 107, 121, 137, 149, 163, 165, 179, 189, 200, 203,

205, 211, 216, 221, 224, 226, 233, 241, 245, 250, 270, 277, 282, 283, 292, 296, 298, 309, 318, 320, 325, 333, 338, 344, 345, 348, 351, 354, 360, 364, 368, 370, 371, 372, 373, 384, 386, 392, 394, 398, 402, 407, 408, 415, 420, 421, 423, 427, 431, 432, 434, 436, 437, 439, 448, 449, 450, 455, 457, 458, 476, 485, 503, 511, 512, 514, 518, 523, 532, 534, 537, 538, 539, 540, 550, 556, 561, 586, 589, 595, 597, 598
mümin(ler): ~ köle 92; ~ erkekler 78, 79, 80, 81, 89, 93, 197, 350, 352, 423, 425, 513, 538, 549; ~ kadın 34, 81, 82, 106, 197, 352, 420, 423, 425, 426, 538, 549, 589; ~ kullar 511; ~e karşı şefkatli 116; ~in sicil defteri 587; gerçek ~ 2, 3, 40, 358; samimi ~ 72
münafık(lar) 2, 3, 31, 65, 69, 71, 72, 87, 88, 90, 91, 99, 100, 101, 113, 116, 182, 183, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 203, 206, 355, 358, 417, 418, 419, 420, 423, 425, 426, 507, 508, 509, 510, 538, 542, 543, 546, 553, 554, 560; ~ın malları 195, 199; ~lık maskeleri 507
Mürâre b. Rebî 205
Müreysi 554
müşrik(ler): ~ Araplar 115; ~ baba 204; ~ halk 219, 287, 318, 330, 340, 435, 460, 596; ~ ordusu 176, 182; ~ zorbaların hâkimiyeti 142; ~e sempati 233; ~in canları 564; ~in yakıştırdıkları sıfatlar 322; ~le işbirliği 112, 508; zalim ~ 89
Müzeyne 511

Nadiroğulları 544, 546; ~ Yahudileri 545
Nadr b. Hâris 299
namaz 1, 5, 6, 18, 21, 22, 31, 38, 43, 61, 84, 93, 94, 100, 102, 107, 116, 122, 124, 138, 141, 194, 233, 243, 258, 282, 289, 300, 301, 306, 308, 312, 320, 327, 334, 335, 400, 405, 487, 502, 514, 524, 543, 553, 568, 573, 574, 575, 579, 597
namuslu 81, 351
nankörlük 2, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 18, 22, 33, 61, 102, 103, 126, 170, 172, 180, 198, 199, 201, 207, 208, 210, 215, 226, 227, 228, 248, 252, 255, 258, 269, 272, 273, 275, 279, 297, 303, 316, 335, 343, 363, 379, 392, 394, 401, 403, 407, 408, 409, 411, 412, 429, 431, 438, 456, 457, 458, 490, 546, 555, 561, 573, 577, 580
nasihatler 224, 280, 286, 362
Necid 517
nefret 64, 105, 117, 122, 140, 154, 175, 263, 285, 462, 506, 508, 515, 550, 551
Nesr 570
nifak 2, 116, 206, 355, 425, 508, 553
nihai hüküm 209
nikâh 37, 80, 81; ~ akdi 80
Nil nehri 165, 313
nimetler 8, 15, 18, 24, 25, 30, 50, 51, 58, 72, 75, 86, 92, 98, 118, 121, 131, 145, 150, 151, 153, 170, 179, 189, 208, 218, 251, 259, 272, 277, 279, 288, 307, 316, 330, 338, 344, 360, 370, 379, 392, 393, 410, 421, 429, 446, 455, 473, 484, 486, 489, 496, 499, 512, 523, 531, 533, 534, 536, 539, 545, 553, 556, 562, 564, 568, 574, 578, 586, 587; dünyadaki bütün ~ 75; tükenmez ~ 86
Nu'aym b. Mes'ûd el-Eşcaî 71, 72
Nuh (Hz.) 53, 103, 137, 157, 158, 197, 216, 223, 224, 225, 226, 231, 255, 281, 282, 308, 327, 336, 342, 343, 362, 370, 371, 396, 397, 418, 447, 448, 449, 452, 466, 469, 483, 517, 521, 527, 528, 540, 560, 566, 569, 570

Oğul 104
oruç 27, 28, 29, 92, 121, 122, 421, 541
otorite 86, 87, 128, 134, 141, 239, 454, 456, 457

Öğüt 6, 9, 19, 33, 34, 35, 36, 38, 40, 44, 59, 66, 73, 83, 86, 87, 115, 119, 137, 148, 150, 152, 157, 158, 159, 160, 167, 171, 173, 178, 207, 214, 216, 224, 226, 227, 230, 233, 234, 247, 255, 258, 260, 271, 276, 280, 285, 286, 299, 304, 306, 311, 319, 324, 325, 345, 349, 353, 361, 362, 363, 366, 370, 371, 372, 373, 375, 401, 406, 415, 416, 432, 436, 439, 440, 442, 443, 445, 457, 460, 472, 485, 493, 495, 505, 519, 522, 523, 527, 539, 557, 558, 565, 567, 569, 570, 573, 575, 576, 579, 580, 584, 586, 591, 592, 597
ölen kişi 77
ölü Deniz 265, 399
ölüm 3, 23, 38, 42, 43, 67, 69, 79, 89, 124, 130, 134, 135, 138, 149, 151, 153, 212, 214, 221, 256, 260, 262, 263, 266, 270, 279, 286, 288, 293, 295, 307, 319, 321, 323, 330, 331, 337, 339, 347, 359, 361, 363, 364, 382, 397, 405, 406, 407, 409, 412, 414, 415, 419, 427, 428, 434, 439, 442, 445, 447, 456, 462, 465, 479, 481, 489, 494, 496, 497, 498, 499, 500, 502, 508, 517, 518, 519, 527, 535, 536, 538, 550, 552, 554, 555, 562, 566, 569, 575, 577, 582, 586, 589, 590, 592, 597
örümcek 400

Peygamber'in hakemliği 87
peygamberlik 13, 15, 19, 40, 58, 59, 86, 137, 223, 228, 235, 307, 308, 377, 385, 428, 449, 452, 453, 457, 472, 490, 492, 499, 510, 523, 540, 552, 574, 602
pınar 8, 32, 263, 290, 368, 371, 372, 496, 497,

520, 532, 578, 580, 592
pişmanlık 24, 46, 60, 79, 112, 113, 116, 166, 167, 168, 169, 202, 204, 214, 226, 227, 231, 307, 308, 316, 352, 361, 365, 376, 415, 431, 441, 450, 466, 467, 503, 515, 521, 541, 567, 576, 588, 589
Potifar 236
Prangalar 360, 573
putlar 3, 42, 94, 106, 122, 129, 136, 138, 144, 153, 158, 174, 209, 211, 212, 230, 232, 250, 252, 259, 266, 268, 274, 275, 298, 329, 334, 340, 347, 359, 360, 369, 370, 381, 382, 392, 404, 407, 432, 435, 444, 448, 451, 458, 461, 462, 464, 468, 474, 479, 481, 498, 502, 504, 525, 548, 559, 574
putperest(ler) 15, 96, 122, 123, 146, 289, 325, 326, 384, 448, 492, 494; ~lik 123, 289, 384, 492

Rabbinin ismi 536, 578, 591
Rahman 252, 292, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 317, 318, 323, 324, 330, 361, 364, 365, 366, 439, 440, 442, 489, 490, 491, 494, 518, 530, 561, 562, 563, 582
Ramazan 27
Ress 362, 517
Rûhu'l-Emîn 374
Rûhu'l-Kudüs 12, 41, 125, 277
rükû 54, 204, 340, 514
rüşvet 102, 114, 117, 118, 171, 191

Sâbiîler 9, 118, 333
Safa ve Merve 23, 335
Safvan b. Muattal 351
sahtekârlık 87
sâibe 123, 145
Salih (Hz.) 158, 159, 227, 228, 231, 265, 287, 372, 380, 477, 521, 528, 594
Sâlim b. Avf 203
saltanat 86, 286, 592
Sâmirî 316, 317
sapkınlar 124, 170, 535
sapkınlık 2, 49, 70, 84, 152, 167, 270, 332, 359, 428, 430, 434, 570
Sarah 228
saray 165, 322, 371, 379
sarhoş 33, 84, 122, 273, 331, 446, 534
savaş 12, 16, 28, 29, 33, 39, 40, 46, 50, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 81, 88, 89, 91, 93, 111, 112, 117, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 189, 191, 193, 194, 195, 199, 200, 220, 252, 275, 284, 327, 336, 355, 378, 418, 419, 420, 506, 508, 509, 512, 513, 545, 546, 549, 550; ~ esiri 12, 81
saygısızlık 26, 105, 557, 583
Sebe 378; ~ halkı 377, 378, 429; ~ kraliçesi 379; ~liler 429
secde 54, 63, 94, 204, 266, 292, 308, 340, 364, 414, 415, 416, 453, 458, 514, 519, 564, 572, 579, 597
seçkin kullar 280
sefer 71, 93, 94, 193, 198, 199, 200, 201, 204, 205, 242, 245, 327, 357, 511
semiz inek 239, 240
Semûd 158, 159, 197, 227, 228, 231, 255, 260, 287, 336, 362, 372, 380, 389, 399, 404, 452, 466, 469, 477, 496, 504, 517, 521, 527, 528, 529, 562, 565, 590, 592, 594
Semud 380
Semûd halkı 158, 159, 227, 228, 231, 287, 372, 380, 469, 521, 527, 528, 529, 565, 592, 594
servet 72
servet ve nüfus 297
Sevr dağı 192
seyahat 27, 84, 107, 210, 429, 574
sığır 9, 10, 105, 145, 146, 266, 273, 279, 444, 458
sırça 353, 379
sırça zeminli salon 379
Siccîn 587
sihirbaz(lar) 163, 164, 216, 217, 314, 315, 367, 368; ~lık 368
sihirli 291, 321, 445, 502, 523, 575
Sina çölü 110, 111
Sina Dağı 7, 166, 167, 172, 308, 316, 342, 388, 522, 596
sivrisinek 4
Sodom 159, 229, 327, 450, 566
sorumluluk 5, 27, 34, 36, 37, 48, 82, 86, 107, 124, 148, 154, 179, 183, 207, 284, 305, 312, 345, 353, 418, 426, 512, 529
söz: çirkin ~ 351; çirkin ve asılsız ~ 541
su 84
sûr 303, 318, 347, 383, 442, 445, 465, 518, 566, 574, 581, 582
Suvâ 570
Süleyman 15, 86, 103, 137, 281, 327, 328, 377, 378, 379, 382, 428, 454
Sürâka b. Mâlik 182
sütanne 36, 80, 313, 558

Şahit 31, 47, 55, 59, 66, 76, 79, 82, 84, 99, 103, 114, 124, 126, 129, 143, 147, 162, 172, 203, 211, 227, 242, 254, 272, 284, 298, 333, 349, 350, 351, 365, 387, 393, 401, 423, 443, 450, 465, 472, 481, 502, 511, 518, 521, 541, 546, 553, 557, 573, 589, 599; ~lik 79, 82, 99, 103, 114, 124, 143, 147, 172, 284, 349, 351, 365, 443, 557, 573
Şaka 325

Şam 448
şans oyunları 122
Şefaat 310, 462
şefaat 6, 18, 41, 209, 310, 323, 404, 440, 462, 468, 494, 525, 576, 582
şehit 66, 88, 194, 203
şeytan 5, 15, 24, 31, 44, 69, 84, 87, 89, 96, 122, 131, 134, 135, 141, 142, 143, 145, 151, 152, 175, 182, 235, 239, 246, 257, 262, 272, 283, 286, 287, 300, 307, 309, 310, 319, 328, 331, 337, 347, 361, 375, 378, 386, 399, 412, 432, 434, 443, 445, 454, 478, 479, 491, 493, 508, 518, 538, 542, 543, 546, 561, 604; ~ın vesvesesi 337; ~ın yolu 89; rahmet kapısından kovulmuş ~ 586
şiddetli azap 529
şirk 7, 19, 33, 82, 103, 127, 130, 136, 137, 140, 148, 219, 220, 233, 247, 251, 254, 269, 289, 310, 311, 315, 320, 334, 335, 336, 337, 365, 370, 380, 381, 384, 403, 406, 407, 412, 430, 433, 460, 495, 526, 548, 567, 572, 574, 591
şirretlik 80, 83
Şuayb (Hz.) 160, 161, 230, 231, 373, 374, 399
taht 379

tanıklık 12, 51, 56, 60, 84, 88, 89, 102, 121, 124, 125, 146, 147, 153, 172, 188, 276, 326, 327, 349, 393, 477, 478, 481, 539, 544, 576, 579, 589
tanrı(lar) 129, 150, 158, 212, 266, 270, 285, 288, 293, 322, 345, 359, 382, 406, 440, 444, 482; düzmece ~ 158, 223, 270; gerçek ~ 20, 23, 24, 41, 49, 51, 57, 91, 98, 104, 119, 127, 129, 136, 140, 169, 190, 206, 211, 218, 222, 252, 256, 260, 266, 268, 271, 285, 297, 311, 312, 317, 323, 328, 329, 330, 332, 334, 335, 344, 348, 353, 378, 392, 393, 413, 430, 433, 446, 456, 458, 462, 466, 471, 473, 475, 476, 494, 495, 507, 547, 548, 556, 566, 573, 589, 595, 604; iki ~ 271
tanrılık 20, 68, 96, 104, 117, 120, 131, 136, 137, 140, 147, 152, 158, 172, 174, 175, 190, 207, 209, 211, 212, 217, 219, 227, 250, 253, 266, 268, 270, 275, 280, 281, 288, 293, 303, 307, 310, 314, 323, 324, 326, 329, 338, 340, 347, 348, 360, 369, 370, 375, 379, 392, 395, 396, 400, 401, 404, 406, 407, 408, 429, 430, 435, 438, 445, 457, 461, 464, 471, 473, 474, 479, 481, 484, 494, 495, 499, 501, 504, 518, 524, 525, 547, 572; ~ yakıştırdı kları547
tarlalar 145, 240, 248
tasdik 6, 13, 14, 49, 54, 55, 59, 85, 115, 138, 212, 247, 437, 466, 502, 505, 551
tatlı sular 580
tazminat 82
tebliğ 17, 22, 45, 62, 70, 97, 118, 120, 122, 123, 125, 137, 142, 143, 150, 153, 157, 158, 159, 160, 176, 179, 184, 209, 218, 221, 227, 234, 253, 255, 261, 266, 270, 271, 272, 275, 288, 290, 292, 295, 305, 309, 313, 318, 330, 337, 339, 343, 344, 345, 348, 356, 364, 366, 384, 390, 391, 395, 397, 400, 401, 408, 410, 418, 422, 432, 440, 443, 446, 465, 468, 470, 475, 476, 483, 487, 490, 498, 500, 502, 513, 517, 524, 525, 540, 551, 552, 555, 556, 558, 563, 569, 572, 576, 584, 586, 587, 591, 597, 598
Tebük 193, 198, 199, 200, 201, 204, 205
tefecili k46, 65, 82, 102, 114
tekne 300, 301
temizlik 35, 84, 107
Tesnîm 588
Tevrat 6, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25, 49, 52, 55, 57, 59, 61, 74, 84, 85, 108, 109, 113, 114, 115, 118, 125, 141, 169, 171, 203, 218, 271, 305, 321, 390, 451, 483, 514, 551, 552
teyze 80, 357, 423
ticaret 30, 45, 72, 82, 105, 176, 181, 189, 190, 230, 275, 354, 362, 391, 436, 498, 553
ticari seyahatler 574
Titus 281
tohum 43, 122, 133, 139, 240, 409, 514
tövbe 5, 7, 19, 23, 34, 60, 79, 87, 88, 92, 100, 112, 113, 119, 127, 133, 149, 168, 186, 187, 188, 196, 198, 202, 204, 205, 206, 220, 226, 227, 231, 235, 280, 282, 283, 307, 316, 319, 324, 349, 365, 370, 392, 409, 416, 420, 453, 466, 484, 485, 502, 507, 516, 548, 559, 560, 565; ~leri çokça kabul 516
Tu'me 94, 95, 96
Tufan 157, 216, 224, 225, 281, 327, 371, 397, 447, 448, 492, 528, 566, 570
Tuva 84, 107, 311, 583
tuvalet ihtiyacı 84
tuzlu 363, 435, 531, 535
Tübba 517

Uhud 64, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 544
usta sihirbazlar 217
uşak 237

Übey b. Halef 299, 444
üçlü 104
ümmet 19, 20, 41, 115, 280, 418, 483, 579, 602
üvey: ~ anne 79, 147; ~ kardeşler 236, 242, 243; ~ kız 80

vadi 388, 583
vahiy(ler) 32, 49, 51, 59, 74, 97, 118, 148, 233, 281, 325, 330, 344, 401, 416, 432, 436, 449,

484, 495, 502, 526, 529, 540, 591; vahiy kaynaklı ~ 327
Vâris 77, 78, 79, 82, 92, 105, 164, 165, 171, 185, 304, 328, 330, 341, 384, 496
vasîle 123
vasiyet 26, 27, 38, 78, 124, 417, 442
Ved 570
veli 26, 36, 47, 76, 421, 423, 534
Velîd b. Muğîre 142, 490, 574
veliler/vasiler 76
verimli toprak 157
verimsiz toprak 157
vezir 237, 238, 243, 245, 533
vicdan 80, 111, 122, 129, 205, 216, 377, 404, 417, 432, 602
volkanik taşlar 160, 230, 373, 381, 399, 521

Yağmur 3, 24, 43, 44, 94, 127, 139, 156, 177, 203, 226, 249, 258, 262, 267, 297, 314, 331, 338, 342, 354, 381, 382, 405, 408, 410, 413, 416, 433, 434, 436, 441, 459, 467, 480, 489, 504, 517, 519, 520, 528, 539, 572, 581, 590
Yahudi(ler) 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 51, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 73, 74, 75, 85, 89, 97, 98, 101, 102, 106, 108, 109, 110, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 129, 138, 141, 171, 190, 218, 253, 306, 308, 333, 337, 401, 427, 483, 493, 540, 542, 543, 544, 546, 552, 575, 598; ~ âlimler 6; ~ din bilginleri 57, 58, 74, 113, 114; ~i dost ve sırdaş edinme 550; ~in lideri 87
Yahya (Hz.) 54, 67, 137, 304, 305, 328
Yaîş 278
Yakup (Hz.) 19, 20, 60, 61, 103, 137, 228, 235, 236, 239, 242, 244, 245, 246, 304, 307, 308, 326, 398, 455
yalan 522, 535, 579, 580
yanlışlıkla öldürülen 92
yasak ağaç 151
yazılı metinler 138
Ye'cüc ve Me'cüc 302, 303, 329
Yelkame 378
Yemen 429, 496, 517, 553
yeryüzü 3, 5, 17, 113, 152, 171, 207, 221, 232, 248, 252, 260, 261, 262, 268, 284, 290, 293, 298, 307, 311, 314, 323, 339, 381, 402, 410, 445, 458, 464, 465, 473, 476, 477, 488, 492, 498, 501, 517, 521, 530, 533, 558, 561, 562, 566, 570, 573, 580, 581, 583, 588, 592, 593, 599
yeşil başak 239, 240
yeşil elbiseler 296, 578
yetim 11, 26, 32, 34, 76, 77, 83, 97, 144, 181, 284, 301, 545, 578, 596; ~ kızlar 76; ~in malı 76, 82, 148
Yeûk 570
Yeûs 570
yılan 30, 81, 163, 312, 353, 367, 376, 388, 447, 585
yıldırım 3, 7, 101, 249
yıldız 89, 136, 139, 156, 262, 267, 268, 333, 339, 353, 364, 445, 477, 517, 519, 520, 524, 535, 561, 579, 582, 585, 586, 589
yoksul 11, 26, 32, 43, 45, 63, 76, 77, 83, 131, 132, 144, 145, 147, 161, 181, 190, 221, 283, 301, 323, 335, 351, 353, 407, 458, 463, 520, 527, 539, 545, 568, 578, 588, 593, 596
yolculuk 27, 48, 84, 122, 123, 124, 210, 268, 300, 376, 429, 442, 475, 486, 577, 602
yönetici 83, 86, 142, 236, 293
Yunus (Hz.) 103, 137, 219, 328, 450, 565
Yusuf (Hz.) 137, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 368, 470
Yuşa ve Kaleb 110

Zafer 13, 48, 65, 66, 67, 69, 88, 90, 94, 100, 116, 177, 178, 194, 252, 256, 260, 396, 403, 418, 419, 510, 512, 551, 603
zakkum ağacı 287, 447, 497, 535
zalimler 129, 130, 217, 260, 296, 306, 337, 347, 362, 375, 462, 551
Zebur 103, 286, 330
zekât 6, 89, 116, 195, 198, 202, 356
Zekeriya 53, 54, 67, 137, 304, 328
Zeliha/Züleyha 237
zelil 13, 72, 78, 83, 94, 101, 130, 219, 225, 231, 320, 324, 332, 338, 410, 425, 445, 461, 477, 487, 503, 541, 543, 591
zencefil 578
zengin: ~ müşrikler 296; ~lik 64, 72, 149, 161, 183, 221, 248, 251, 282, 309, 320, 322, 323, 345, 351, 368, 391, 463, 481, 483, 490, 496, 534, 558, 568, 593; maddi ~lik 233
Zeyd b. Hârise 422
zeytin ağacı 342, 353
zıhar 417, 541
zırhlar 275, 428
zifiri karanlık 604
zina 79, 81, 82, 106, 113, 114, 147, 237, 284, 287, 349, 351, 365, 420, 526, 550, 557
zindan 238, 239, 240, 246, 282, 367
Zülkarneyn 301, 302, 303
Zülkfil 328

SURELER DİZİNİ

TERTİP SIRASINA GÖRE

no	sure adı	ayet sy.	sayfa	no	sure adı	ayet sy.	sayfa
1	FÂTİHA	7	-	29	ANKEBÛT	69	395
2	BAKARA	286	1	30	RÛM	60	403
3	ÂL-İ İMRÂN	200	49	31	LOKMÂN	34	410
4	NİSÂ	176	76	32	SECDE	30	414
5	MÂİDE	120	105	33	AHZÂB	73	417
6	EN'ÂM	165	127	34	SEBE'	54	427
7	A'RÂF	206	150	35	FÂTIR	45	433
8	ENFÂL	75	176	36	YÂSÎN	83	439
9	TEVBE	129	186	37	SÂFFÂT	182	445
10	YÛNUS	109	207	38	SÂD	88	452
11	HÛD	123	220	39	ZÜMER	75	457
12	YÛSUF	111	234	40	MÜ'MİN	85	466
13	RA'D	43	248	41	FUSSİLET	54	476
14	İBRÂHÎM	52	254	42	ŞÛRÂ	53	482
15	HİCR	99	261	43	ZUHRUF	89	488
16	NAHL	128	266	44	DUHÂN	59	495
17	İSRÂ	111	281	45	CÂSİYE	37	498
18	KEHF	110	292	46	AHKÂF	35	501
19	MERYEM	98	304	47	MUHAMMED	38	506
20	TÂHÂ	135	311	48	FETİH	29	510
21	ENBİYA	112	321	49	HUCURÂT	18	514
22	HACC	78	331	50	KÂF	45	517
23	MÜ'MİNÛN	118	341	51	ZÂRİYÂT	60	519
24	NÛR	64	349	52	TÛR	49	522
25	FURKÂN	77	358	53	NECM	62	525
26	ŞUARÂ	227	366	54	KAMER	55	527
27	NEML	93	376	55	RAHMÂN	78	530
28	KASAS	88	384	56	VÂKIA	96	533

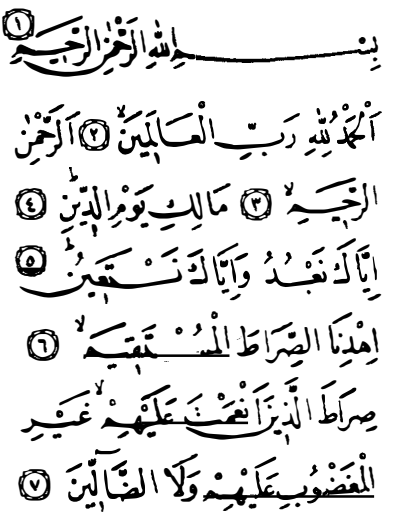
no	sure adı	ayet sy.	sayfa	no	sure adı	ayet sy.	sayfa
57	HADÎD	29	536	86	TÂRIK	17	590
58	MÜCÂDİLE	22	541	87	A'LÂ	19	591
59	HAŞR	24	544	88	ĞÂŞİYE	26	591
60	MÜMTEHİNE	13	548	89	FECR	30	592
61	SAFF	14	550	90	BELED	20	593
62	CUM'A	11	552	91	ŞEMS	15	594
63	MÜNÂFİKÛN	11	553	92	LEYL	21	595
64	TEĞÂBUN	18	555	93	DUHÂ	11	595
65	TALÂK	12	557	94	İNŞiRÂH	8	596
66	TAHRÎM	12	559	95	TÎN	8	596
67	MÜLK	30	561	96	ALAK	19	597
68	KALEM	52	563	97	KADR	5	598
69	HÂKKA	52	565	98	BEYYİNE	8	598
70	ME'ÂRİC	44	567	99	ZİLZÂL	8	599
71	NÛH	28	569	100	ÂDİYÂT	11	599
72	CİNN	28	571	101	KÂRİA	11	600
73	MÜZZEMMİL	20	573	102	TEKÂSÜR	8	600
74	MÜDDESSİR	56	574	103	ASR	3	601
75	KIYÂMET	40	576	104	HÜMEZE	9	601
76	İNSAN	31	577	105	FÎL	5	601
77	MÜRSELÂT	50	579	106	KUREYŞ	4	602
78	NEBE'	40	581	107	MÂ'ÛN	7	602
79	NÂZİ'ÂT	46	582	108	KEVSER	3	602
80	ABESE	42	584	109	KÂFİRÛN	6	603
81	TEKVÎR	29	585	110	NASR	3	603
82	İNFİTÂR	19	586	111	TEBBET	5	603
83	MUTAFFİFÎN	36	587	112	İHLÂS	4	604
84	İNŞİKÂK	25	588	113	FELÂK	5	604
85	BURÛC		589	114	NÂS	6	604

SURELER DİZİNİ

ALFABETİK SIRAYA GÖRE

surenin adı	no	ayet sy.	sayfa	surenin adı	no	ayet sy.	sayfa
A'LÂ	87	19	591	ĞÂŞİYE	88	26	591
A'RÂF	7	206	150	HACC	22	78	331
ABESE	80	42	584	HADÎD	57	29	536
ÂDİYÂT	100	11	599	HÂKKA	69	52	565
AHKÂF	46	35	501	HAŞR	59	24	544
AHZÂB	33	73	417	HİCR	15	99	261
ALAK	96	19	597	HUCURÂT	49	18	514
ÂL-İ İMRÂN	3	200	49	HÛD	11	123	220
ANKEBÛT	29	69	395	HÜMEZE	104	9	601
ASR	103	3	601	İBRÂHÎM	14	52	254
BAKARA	2	286	1	İHLÂS	112	4	604
BELED	90	20	593	İNFİTÂR	82	19	586
BEYYİNE	98	8	598	İNSAN	76	31	577
BURÛC	85		589	İNŞİKÂK	84	25	588
CÂSİYE	45	37	498	İNŞİRÂH	94	8	596
CİNN	72	28	571	İSRÂ	17	111	281
CUM'A	62	11	552	KADR	97	5	598
DUHÂ	93	11	595	KÂF	50	45	517
DUHÂN	44	59	495	KÂFİRÛN	109	6	603
EN'ÂM	6	165	127	KALEM	68	52	563
ENBİYA	21	112	321	KAMER	54	55	527
ENFÂL	8	75	176	KÂRİA	101	11	600
FÂTIR	35	45	433	KASAS	28	88	384
FÂTİHA	1	7	1	KEHF	18	110	292
FECR	89	30	592	KEVSER	108	3	602
FELÂK	113	5	604	KIYÂMET	75	40	576
FETİH	48	29	510	KUREYŞ	106	4	602
FÎL	105	5	601	LEYL	92	21	595
FURKÂN	25	77	358	LOKMÂN	31	34	410
FUSSİLET	41	54	476				

surenin adı	no	ayet sy.	sayfa
MÂ'ÛN	107	7	602
MÂİDE	5	120	105
ME'ÂRİC	70	44	567
MERYEM	19	98	304
MUHAMMED	47	38	506
MUTAFFİFÎN	83	36	587
MÜ'MİN	40	85	466
MÜ'MİNÛN	23	118	341
MÜCÂDİLE	58	22	541
MÜDDESSİR	74	56	574
MÜLK	67	30	561
MÜMTEHİNE	60	13	548
MÜNÂFİKÛN	63	11	553
MÜRSELÂT	77	50	579
MÜZZEMMİL	73	20	573
NAHL	16	128	266
NÂS	114	6	604
NASR	110	3	603
NÂZİ'ÂT	79	46	582
NEBE'	78	40	581
NECM	53	62	525
NEML	27	93	376
NİSÂ	4	176	76
NÛH	71	28	569
NÛR	24	64	349
RA'D	13	43	248
RAHMÂN	55	78	530
RÛM	30	60	403
SÂD	38	88	452
SAFF	61	14	550
SÂFFÂT	37	182	445
SEBE'	34	54	427
SECDE	32	30	414
ŞEMS	91	15	594
ŞUARÂ	26	227	366
ŞÛRÂ	42	53	482
TÂHÂ	20	135	311
TAHRÎM	66	12	559
TALÂK	65	12	557
TÂRIK	86	17	590
TEBBET	111	5	603
TEĞÂBUN	64	18	555
TEKÂSÜR	102	8	600
TEKVÎR	81	29	585
TEVBE	9	129	186
TÎN	95	8	596
TÛR	52	49	522
VÂKIA	56	96	533
YÂSÎN	36	83	439
YÛNUS	10	109	207
YÛSUF	12	111	234
ZÂRİYÂT	51	60	519
ZİLZÂL	99	8	599
ZUHRUF	43	89	488
ZÜMER	39	75	457

1. FÂTİHA SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir;
7 ayettir.]

1 Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

2-4 Her türlü övgü; bütün varlıkların rabbi, çok şefkatli, çok merhametli, ahiretteki hesap ve ceza gününün tek hâkimi Allah'a yaraşır!

5-7 Ey rabbimiz! Biz yalnız sana kulluk/ibadet eder, yalnız senden medet umarız. Sen bizi dosdoğru yola, kendilerine lütfedip nimet bahşettiğin güzel kullarının yoluna ilet. Gazaba uğrayanların, sapıtmışların yollarına iletme!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى
مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

2. BAKARA SURESİ

[Medine döneminde yaklaşık on yıllık bir zaman diliminde vahyedilmiştir; 286 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2 İşte bu Kur'an, ilahî bir kelamdır. Bunda hiç şüphe yok! Bu Kur'an Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için bir hayat rehberidir.

3 Allah'a itaatsizlikten sakınanlar, [münafıkların aksine] gözlerden uzakta, vicdanlarıyla baş başa iken de gerçek iman sahibidirler. Onlar namazı dikkatli ve devamlı kılar, kendilerine nasip ettiğimiz servetten Allah yolunda harcarlar.

4 Ey Peygamber! Onlar sana indirilen Kur'an'a inandıkları gibi senden önceki peygamberlere gönderilen vahiylere de inanırlar. Yine onlar ahirete de şeksiz şüphesiz inanırlar.

5 İşte onlar rablerinin gösterdiği yolda yürüyen kimselerdir. Umduklarına kavuşup mutluluğa erişecek kimseler de yine onlardır!

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ۝٦ خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ ۖ وَعَلَىٰٓ
أَبْصَٰرِهِمْ غِشَٰوَةٌ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝٧ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ
۝٨ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّآ
أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝٩ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ
مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ۝١٠ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
لَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ قَالُوٓا۟ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ۝١١ أَلَآ إِنَّهُمْ
هُمُ ٱلْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ۝١٢ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ كَمَآ ءَامَنَ
ٱلنَّاسُ قَالُوٓا۟ أَنُؤْمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُ ۗ أَلَآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ
وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ۝١٣ وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟
ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا۟ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمْ قَالُوٓا۟ إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا
نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ۝١٤ ٱللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ
فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝١٥ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلضَّلَٰلَةَ
بِٱلْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ ۝١٦

6-7 Ey Peygamber! Kâfirliği meslek edinenleri [başlarına gelecek azap hakkında] uyarsan da uyarmasan da onlar açısından fark etmez. Onlar [kibir ve küstahlıklarından ötürü] imana gelmezler. Bu yüzden Allah onların kalplerini ve kulaklarını iman çağrısına karşı tümden duyarsızlaştırmıştır. Kalp gözlerine de perde inmiştir. Onların hakkı müthiş bir azaba mahkûm olmaktır!

8-9 Şu halkın içinde öyle kimseler var ki gerçekten inanmadıkları hâlde, "Biz hem Allah'a hem de kıyamet ve hesap gününe inanıyoruz." derler. Böylece o münafıklar akılları sıra Allah'ı ve müminleri kandırırlar. Hâlbuki onlar farkında olmaksızın sırf kendilerini kandırmaktalar!

10 Onların gönüllerinde şek, şüphe ve nifak hastalığı var. Allah gönüllerindeki hastalığı artırsın!

Gerçekte inanmadıkları hâlde "İnandık" demelerinden ötürü onların hakkı feci bir azaba mahkûm olmaktır!

11 Onlara, "Memlekette [iki yüzlülük, nankörlük, fesatçılık gibi] hayırsızlıklar yapmayın!" denildiği zaman, "Ne münasebet! Biz hep güzel işlerle meşgulüz." diye karşılık verirler.

12 Haberiniz olsun ki onların bütün işi gücü fitne, fesat, nifak üretmektir. Ama gel gör ki onlar bunu anlayıp kavrayacak bilinçten bile yoksundurlar.

13 Yine onlara, "Peygamber'e uyan şu güzel insanlar gibi siz de iman sahibi olun!" dendiği zaman, "Ne yani, o ahmaklar iman etti diye bizde mi iman edelim?!" diye karşılık verirler. Asıl ahmak kendileridir ama bunun farkında değildirler!

14 Onlar gerçek müminlerle birlikte iken, "Biz de tıpkı sizin gibi inanıyoruz." derler. Elebaşlarıyla bir araya geldiklerinde ise, "Emin olun, biz her daim sizinle beraberiz. Aslında biz onlarla alay ediyoruz." derler.

15 Allah onlara müminlerle alay etmenin hesabını soracak, fakat [bu dünyadaki imtihan gereği] onları azgınlık ve sapkınlıkları içinde debelenip durmaları için kendi hâllerine bırakıyor.

16 Evet, işte onlar gerçekten iman etmek yerine iman etmiş gibi gözükmeyi tercih ettiler ama bu tercihleri hiç de kârlı olmadı. Bu yüzden, umduklarına kavuşamayacaklar!

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ
بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ
الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ
شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا
وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾
وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ
وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾
فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

17 İşte o münafıkların durumu tıpkı şuna benzer: Bir grup insan düşünün ki bunlar geceleyin bir ateş yakarlar. Ateş, onların etrafını aydınlatır aydınlatmaz Allah ışıklarını yok eder ve böylece onları hiçbir şey göremez hâlde zifiri karanlığa gömer. [Tıpkı bunun gibi münafıklar da gerek akılları ve bilgileri, gerekse mümin gibi gözükmeleriyle bu dünyadaki işlerini bir şekilde yürütürler. Ama fani hayatın sonunu düşündüklerinde kendilerini mutsuzluk ve huzursuzluk zindanında bulurlar].

18 Onların kulakları Allah'ın iman çağrısını işitmez, dilleri bu ilahî çağrıyı kabule dair bir tek içten söz söylemez, gözleri de hakikat ışığını görmez. Bu yüzden de münafıklıktan vazgeçip imana gelmezler.

19 Münafıkların durumu bir de şuna benzer: Kapkara bulutlar, gök gürültüleri ve şimşekler eşliğinde adeta bardaktan boşanırcasına bir yağmur yağar. Bu sağanağa yakalanan insanlar yıldırımların müthiş gürültüsünden kaynaklanan ölüm korkusuyla, parmaklarını kulaklarına tıkarlar. [Münafıkların durumu da işte böyle bir sağanağa yakalanan kimselerin durumuna benzer. Çünkü onlar birbiri ardınca gelen ikaz ayetlerini duyunca bundan son derece rahatsız olup kaçacak delik ararlar ama Allah o ikiyüzlü kâfirlere kaçıp kurtulma imkânı vermez]. İşte Allah kâfirleri böyle çaresiz ve aciz bırakır!

20 Şimşeğin parıltısı gözlerini kör edecek gibi olur. Şimşek onlara ışık sağlayınca o ışık sayesinde önlerini görüp birkaç adım atarlar ama ışık sönüp karanlık tekrar çökünce bulundukları yerde kalakalırlar. [Münafıklar, gerçek müminlerle birlikte iken, herhangi bir menfaat elde ettiklerinde bundan çok memnun olurlar. Bir sıkıntıyla karşılaştıklarında ise yaygarayı basıp isyan ederler].

Eğer Allah dileseydi onların hak ve hakikati algılayıp kavrama kabiliyetlerini tümden yok ederdi. [Ama böyle yapmayı dilemedi. Böylece onlara imana gelme fırsatı verdi]. Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

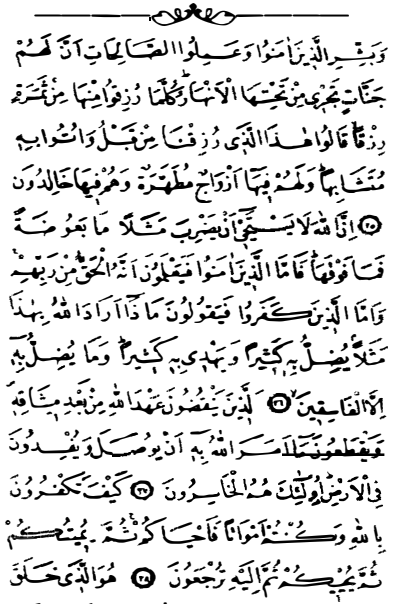
21 Ey Mekke halkı![1] Sizi ve sizden önce gelip geçen insanları yaratan rabbinizi yegâne rab olarak tanıyıp yalnız O'na ibadet/kulluk edin ve böylece kendinizi azaptan koruyun.

22 Rabbiniz Allah yeryüzünü adeta bir döşek gibi ayaklarınızın altına serdi. Gökyüzünü de üstünüze âdeta bir tavan gibi çattı. Gökten yağmur yağdırdı ve bu sayede size besin kaynağı olarak çeşitli ürünler lütfetti. Artık bütün bunları görüp bildiğiniz hâlde Allah'ın ilahlığına birtakım eş ve ortaklar koşmayın!

23 Ey müşrikler! Kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz Kur'an'ın Allah kelamı olduğundan mademki kuşku duyuyorsunuz, o hâlde Kur'an'ın özelliklerine sahip bir dizi ayet getirin de görelim! Eğer iddianızın arkasında duruyorsanız, Allah'tan başka güvendiğiniz herkesi de yardıma çağırın!

24 Mademki bunu başaramadınız –ki asla başaramayacaksınız– o hâlde artık imana gelip emirlerime itaat edin de böylelikle yakıtı kâfir insanlar ile taşlardan/putlardan oluşan ve kâfirler için hazırlanmış olan cehennem ateşinden kendinizi korumuş olun.

1 Ayetteki "Ey insanlar!" hitabını gerek vahyin nüzulüne sahne olan tarihsel vasatı, gerekse klasik tefsirlerdeki "Ey Mekke halkı!" şeklindeki izahı dikkate alarak kimi zaman "Ey Mekke halkı!", kimi zaman "Ey müşrik/kâfir halk!" ve kimi zaman da lafza uygun şekilde "Ey insanlar!" şeklinde çevirdik. Bu ve benzeri Kur'an hitaplarının tümü "Ey ahali!" anlamında yerel ve tarihseldir; fakat ilk hitap çevresi dolayımında sunulan mesaj evrensel ve tarih-üstüdür.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ
رِّزْقًا قَالُوا هَٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِن قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ
وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا
مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ۝ الَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ كَيْفَ تَكْفُرُونَ
بِاللَّهِ وَكُنتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

25 Ey Peygamber! İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlere, içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere girecekleri müjdesini ver. Onlara cennetteki meyvelerden ikram edildiğinde, "Bu vaktiyle dünyada yediğimiz meyveye ne kadar da benziyor!" diyecekler. Çünkü onlara dünyada tadılanlara çok benzeyen meyveler ikram edilecektir. Onlar cennette tertemiz eşlere de sahip olacak ve orada temelli kalacaklar.

26 Allah gerçeği anlatmak için bir sivrisineği, hatta ondan daha küçük bir canlıyı örnek vermekten çekinmez. Müminler böyle bir örneğin rablerinden gelen çok anlamlı bir mesaj olduğunu bilirler. İkiyüzlü kâfirler ise "Allah bu örnekle ne anlatmak istiyor acaba?!" diye söylenip dururlar. Allah bu tür örneklerle birçoklarını şaşırtır, birçoklarını da doğru yola yöneltir. Aslında Allah bu tür örneklerle sırf yoldan çıkmışları [fasıkları] şaşırtır!

27 Fasıklar öyle kimselerdir ki Allah'a itaat edeceklerine dair söz verir, sonra bu sözlerinden dönerler. Allah'ın sağlam ve sıkı tutulmasını emrettiği inanç, akrabalık, dostluk, kardeşlik gibi bağları koparır, memleketi fitne ve fesada boğarlar. İşte bunlar hüsrana uğrayacak olanların ta kendileridir!

28 Ey kâfirler! Allah'a karşı nasıl nankörlük edebiliyorsunuz?! Oysa siz ana rahminde hayata kavuşmazdan önce cansız birer nesne idiniz; O size hayat bahşetti. Yine O size bu dünyada ölümü tattıracak ve günü geldiğinde tekrar hayata kavuşturacaktır. Sonunda hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

29 O, yeryüzünde mevcut olan her şeyi sizin için yarattı ve yaratma iradesini göğe de yansıtıp orayı yedi kat [uçsuz bucaksız] olarak düzenledi. O her şeyi hakkıyla bilendir!

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوٓا
أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّيٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ ءَادَمَ
الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِي بِأَسْمَآءِ
هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا
مَا عَلَّمْتَنَآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئْهُم
بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ ۙ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّيٓ أَعْلَمُ غَيْبَ
السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ ۖ أَبَىٰ
وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ
وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا ۖ وَلَا تَقْرَبَا
هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَٰنُ
عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِى الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ
مِن رَّبِّهِ كَلِمَٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

30 Ey Peygamber! Rabbin vaktiyle meleklere, "Ben yeryüzünde bir halife [yani akıl, irade ve sorumluluk sahibi bir varlık] yaratacağım." buyurdu.

Melekler de şöyle dediler: "Orayı yangın yerine çevirip kan dökecek bir varlık mı yaratacaksın?! Oysa biz seni her daim övüp yüceltiyoruz. [Hâl böyle iken biz sorumluluk üstlenmeye daha layık değil miyiz?!]"

Bunun üzerine Allah, "Ben sizin bilmediğiniz çok şey biliyorum!" buyurdu.

31 Allah, Âdem'e tüm isimleri öğretti. [Yani ona kâinattaki varlıkları isimlendirme, onların mahiyetlerini ve işlevlerini anlayıp kavrama kabiliyeti verdi].

Sonra meleklere şöyle buyurdu: "Mademki sorumluluk üstlenmede kendinizi Âdem'den daha layık görme iddiasında bulunuyorsunuz, o hâlde bütün bu nesnelerin isimlerini söyleyin bana!"

32 Melekler şöyle karşılık verdiler: "Ey rabbimiz! Sen yüceler yücesisin. Biz senin öğrettiğinden başka bir bilgiye sahip değiliz. Şüphesiz sen her şeyi bilir ve her şeyi mükemmel biçimde yapıp edersin!"

33 Bunun üzerine Allah, "Ey Âdem! Bütün bu nesnelerin isimlerini meleklere sen bildir!" buyurdu.

Âdem onların isimlerini meleklere bildirince Allah şöyle buyurdu: "Göklerde ve yerde sizin için bilinemez ve kavranamaz olan her şeyi bilirim; keza gizli saklı tuttuklarınızı da dışa vurduklarınızı da bilirim, dememiş miydim ben size!"

34 Vaktiyle meleklere, "Âdem'in üstünlüğünü kabul edin!" diye emrettik. Tüm melekler Âdem'in üstünlüğünü kabul ettiler ama İblis bunu kabule yanaşmadı. Küstahça böbürlendi ve böylece Allah'a karşı nankörlük etti.

35 Biz vaktiyle Âdem'e de şöyle buyurduk: "Ey Âdem! Sen ve eşin şu cennete/bahçeye yerleşin ve oradaki ürünlerden sıhhat ve afiyet içinde dilediğiniz gibi istifade edin ama sakın şu ağaca yaklaşmayın. Aksi hâlde kendinize yazık edersiniz!"

36 Fakat şeytan orada Âdem'i ve eşini ayarttı. Böylece onların refah ve rahat yaşantılarının son bulmasına sebep oldu. Bunun üzerine Âdem'e, eşine ve şeytana şöyle buyurduk: "Birbirinize düşman olarak orayı terk edin! Bundan böyle siz insanlar çoğalıp yeryüzüne dağılacak ve sınırlı süreli ömrünüz boyunca orada hayat kavgası vereceksiniz."

37 Derken, Âdem rabbinin ilham etmesiyle af dileği içeren sözler öğrendi ve af diledi. Allah da onun af dileğini kabul buyurdu. Şüphesiz O içtenlikli tövbeleri kabul buyuran, şefkat ve merhameti sınırsız olandır!

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ
وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ
وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ
فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ
الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ
تَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ
وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ
مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا
نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ
﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا
شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

38-39 Âdem'e ve beraberindekilere, "Hepiniz orayı terk edin!" buyurduk, ama peşi sıra şunu da duyurduk: Size benim tarafımdan gönderilen bir rehber geldiğinde kimler o rehbere uyarsa, böylelerini ahirette ne bir korku ve ne de hüzün saracak. Kâfirliği meslek edinip ayetlerimize yalan diyenler ise cehennemi boylayacak ve orada temelli kalacaklar!

40-41 Ey İsrailoğulları! Vaktiyle size/atalarınıza nasip ettiğim onca nimeti bir düşünün! Bana verdiğiniz itaat sözünü tutun ki ben de size verdiğim sözü tutayım. Benden, evet yalnız benden korkup çekinin! Elinizin altındaki Tevrat'ı [özü itibarıyla] tasdik edici olarak gönderdiğim Kur'an'a inanın. Onun Allah kelamı olduğu gerçeğini inkâr edenlerin başını siz çekmeyin. Tevrat'taki buyruklarımı basit maddi çıkarlara kurban etmeyin ve yalnız benden korkup çekinin.

42-43 Ey İsrailoğulları! Tevrat'a yalan yanlış şeyler karıştırmayın. [Muhammed'in son peygamber olduğunu] bildiğiniz hâlde bu gerçeği örtbas etmeye çalışmayın. Namazı dikkatli ve devamlı kılın; zekâtı verin[1] ve böylelikle Allah'a itaat edenlerle birlikte siz de itaat edin.

44 Ey Yahudi âlimler! Demek siz kendinize çeki düzen vermeyi bir tarafa bırakıp Allah'ın rızasına uygun işler yapmayı hep başkalarına öğütlüyorsunuz, öyle mi?! Bunu hem de Tevrat'ı okuduğunuz, bütün gerçekleri bildiğiniz hâlde yapıyorsunuz ha! Peki bu davranışınızın bedelinin ne denli ağır olacağını hiç düşünmüyor musunuz?!

45 Nefsinizi günahlardan alıkoymak, bu uğurda zorluklara katlanmak ve namaz kılıp samimi niyazda bulunmak suretiyle yardım isteyin Allah'tan. Doğrusu bunlar, Allah'a kullukta derin saygı ve samimiyet gösterenlerden başka herkese çok zor gelen şeylerdir.

46 Kulluk görevlerini içtenlikle ifa eden o kimseler çok iyi bilirler ki öldükten sonra rablerine kavuşacaklar ve hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkacaklar.

47 Ey İsrailoğulları! Vaktiyle size/atalarınıza nasip ettiğim onca nimeti ve böylelikle sizi bir zamanlar cümle âleme üstün kılışımı bir düşünün!

48 Hesap gününe karşı şimdiden tedbirinizi alın! Çünkü o gün, kimsenin kimseye en ufak bir faydası bile dokunmayacak, kimseye şefaat fayda sağlamayacak, hiç kimseden günahlarının affı için fidye kabul edilmeyecek ve günahkârlara asla yardım eli uzatılmayacak!

[1] İsrailoğulları'na yönelik bu hitapta geçen namaz ve zekat kelimeleri, büyük bir ihtimalle bilindik anlamda namaz ve zekata değil Musa şeriatına özgü bedensel ve mali ibadetlere işaret etmektedir. Keza özellikle Mekke döneminde vahyedilen surelerde geçen zekât kelimesi de teknik anlamda "zekât"tan öte karşılıksız mali/maddi yardım anlamına gelmektedir. Bununla birlikte söz konusu iki kelimenin Kur'an'daki anlam alanını sarih biçimde belirlemek oldukça zor gözükmektedir.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ
لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ
عَفَوْنَا عَنكُم مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ
فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ
بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ
يَا مُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ
الصَّاعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا
عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

49 Ey İsrailoğulları! Vaktiyle sizi/atalarınızı Firavun ve adamlarının zulmünden kurtarışımızı hatırlayın. Onlar size işkencenin en beterini reva görüyor, erkek çocuklarınızı katledip güya sağ bıraktıkları kadınlarınıza ve kızlarınıza utanç verici işler yapıyorlardı. İşte bu zulümden kurtarılmanız rabbinizin size bahşettiği çok büyük bir nimetti!

50 Ey İsrailoğulları! Yine hatırlayın ki [Mısır'dan ayrılışınızın ardından] önünüze çıkan denizi karşı sahile geçmeniz için yarmış ve böylece sizi Firavun'un elinden kurtarmış, Firavun ve adamlarını ise gözünüzün önünde sulara gömmüştük.

51-53 Yine biz vaktiyle Musa'nın [Sina Dağı'nda ibadetle meşgul olup kendisini vahye hazırlaması için] kırk günlük bir süre belirlemiştik. Ama siz Musa'nın Sina Dağı'na çıkışının ardından buzağı heykeline tapınmakla, asıl kulluk etmeniz gereken Allah'a şirk koşmuştunuz. Ama biz bunun ardından samimi bir iman ve itaat üzere Allah'a minnettarlığınızı göstermeniz diye sizi affetmiştik. Yine biz doğru yoldan şaşmayasınız diye Musa'ya mesajlar, doğruyu yanlışı, haramı helali öğreten buyruklar vahyetmiştik.

54 İşte o dönemde, Musa halkına şöyle seslenmişti: "Ey halkım! Buzağı heykeline tapınmakla kendinize gerçekten yazık ettiniz. Şu andan tezi yok, derhâl yaratıcınız Allah'a yönelip tövbe edin ve aranızda buzağıya tapan soydaşlarınızı öldürün. Yaratıcınız nezdinde sizin için en hayırlısı budur ve bu tövbekâr davranışınızdan ötürü yaratıcınız da sizi affetmiş olur. Şüphesiz O içtenlikli tövbeleri hep kabul buyuran, şefkat ve merhameti sınırsız olandır!"

55-56 Ey İsrailoğulları! Yine vaktiyle sizden [yetmiş kişilik] bir grup, "Ey Musa! Biz Allah'ı ayan beyan görmedikçe sana inanmayacağız!" diye ısrar etmişti. Bu ısrarınızdan ötürü sizi, ne olup bittiğini anlamak için etrafa bakınıp durduğunuz sırada yıldırım çarpıp bayıltmıştı. Ama biz iman ve itaat üzere minnettarlığınızı göstermeniz diye bir süre baygın hâlde kalışınızın ardından sizi ayıltmıştık.

57 Öte yandan çölün kavurucu sıcağında sizi bulutların gölgesiyle de serinletmiştik. Yine çölde kudret helvası [ekmek] ile bıldırcın eti yemenizi sağlamış ve "Size bahşettiğimiz helal ve hoş besinlerden yiyin!" buyurmuştuk. Ne var ki onlar, bunca lütuf ve nimetimize nankörlükle karşılık verdiler. Fakat onlar nankörce davranmakla bize değil kendilerine yazık ettiler!

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا
مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ
يَا مُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ
يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنبِتُ الْأَرْضُ مِن بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا
وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۚ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ
مِّنَ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا وَّكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

58 Ey İsrailoğulları! Yine vaktiyle size/atalarınıza şöyle buyurmuştuk: "Şu beldeye girin ve orada yetişen ürünlerden dilediğiniz gibi istifade edin. Fakat oraya saygılı, alçakgönüllü bir tavırla girin ve 'Affet bizi ya rab!' diye yakarın ki günahlarınızı affedelim. Kaldı ki biz kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenleri fazlasıyla mükâfatlandırırız."

59 Fakat o nankörler bütün bu emirleri umursamayıp tam aksi yönde davranışlar sergilediler. İtaatsizlik edip yoldan çıkmalarından dolayı biz de onların üzerine gökten azap/bela yağdırdık.

60 Vaktiyle Musa halkına su ararken bize yakarmış, biz de ona, "Değneğini kayaya vur!" buyurmuştuk. Musa değneğini vurunca kayadan on iki pınar fışkırmış ve böylece İsrailoğulları'ndan her oymak kendilerine mahsus bir pınar bulunduğunu görmüştü.

İşte o zaman Musa halkına şöyle seslenmişti: "Allah'ın size nasip ettiği helal ve hoş nimetlerden faydalanın, fakat bu diyarda fitne-fesat çıkararak taşkınlık yapmayın!"

61 Ey İsrailoğulları! Yine siz vaktiyle, "Ey Musa! Biz tek çeşit yiyeceğe artık daha fazla katlanamayacağız. Sen bizim adımıza rabbine yakar da bakla, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan gibi toprak mahsullerinden de yememizi sağlasın." diyerek yakınmıştınız.

Bunun üzerine Musa size şöyle sitem etmişti: "Demek siz özgürlük gibi çok değerli bir nimeti, sırf birkaç çeşit sebze yemek uğruna feda etmeyi göze alıp geçmişteki kölelik günlerinize geri dönmek istiyorsunuz ha! Peki, o hâlde defolun, yıllar boyu Firavun'un kölesi olarak yaşadığınız Mısır'a gidin. Canınızın çektiği yiyecekleri orada bulup yersiniz(!)"

İşte bu tavırlarından dolayı İsrailoğulları [tarih boyunca birçok kez] yenilgiye, esarete ve ağır vergiler altında ezilmeye mahkûm edildiler. Böylece Allah'ın hışmına uğradılar.

Başlarına gelen bütün bu belaların sebebi, hem Allah'ın lütfettiği onca nimete nankörlükle karşılık vermeleri hem de hiçbir hakları ve haklı gerekçeleri bulunmamasına rağmen kimi peygamberleri öldürmeleriydi. Kısacası bütün bu belalar, Allah'a isyan edip haddi aşmış olmalarının neticesiydi.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ
فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

62 Müminler/Müslümanlar, Yahudiler, Hıristiyanlar, Sâbiîler... İşte bütün bu farklı dinî kimliklere sahip olanlardan her kim Allah'a ve kıyamet/hesap gününe iman edip imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse hak ettiği mükâfatı rabbinden alacaktır. Böylelerini ahirette ne korku ne de hüzün saracaktır!

63 Ey İsrailoğulları! Vaktiyle sizden Allah'ın emirlerine uyacağınıza dair kesin söz almış ve bu konuda gösterdiğiniz dik başlılıktan ötürü dağı üzerinize kaldırarak şöyle buyurmuştuk: "Size bahşettiğimiz vahye sımsıkı sarılın, ondaki buyruklara uyun ve böylelikle kendinizi azaptan koruyun!"

64 Ne var ki siz itaat sözünüzün ardından yine yoldan çıktınız. Eğer Allah size lütuf ve rahmetiyle muamele etmeseydi hüsrana uğramanız kaçınılmaz olurdu!

65-66 Ey İsrailoğulları! Cumartesi günü avlanma yasağını hangi soydaşlarınızın çiğnediğini ve bu yüzden onları, "Hepiniz aşağılık maymunlar gibi olun!" diye lanetlediğimizi pekâlâ bilirsiniz. Biz bu lanetlemeyi hem onlarla aynı devirde yaşayanlar, hem de sonraki kuşaklar için ders alınacak bir ceza, Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için de bir öğüt ve ibret vesilesi kıldık.

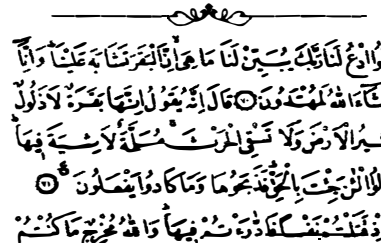
67 Ey İsrailoğulları! Vaktiyle Musa, "Ey halkım! Allah bir sığır boğazlamanızı/kurban etmenizi emrediyor" dedi. Onlar da Musa'ya, "Sen bizimle alay mı ediyorsun?!" diye karşılık verdiler. Bunun üzerine Musa, "Ben alaycı biri olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi.

68 Daha sonra onlar, "Peki o hâlde sen bizim adımıza rabbine yakar da boğazlamamız gereken sığırın özelliklerini bize bildirsin." dediler.

Musa da onlara şöyle dedi: "Allah buyuruyor ki boğazlayacağınız sığır çok yaşlı da olmayacak çok körpe de. Bu ikisi arasında, yani orta yaşta bir sığır olacak. Haydi, artık size emredilen işi yapın!"

69 Bu defa onlar şöyle dediler: "Ey Musa! Bizim adımıza rabbine yakar da sığırın rengini bize bildirsin."

Musa şöyle dedi: "Allah buyuruyor ki boğazlayacağınız sığır, bakanların göz zevkini okşayan kızılımsı bir renge sahip olacak."

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ
تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا
قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾
وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَٰلِكَ يُحْيِي
اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ
قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ
مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ
فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا
لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ
يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ
آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا
فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

[70] Onlar bu defa da şöyle dediler: "Ey Musa! Rabbine bizim adımıza yakar da sığır hakkında bize daha fazla bilgi versin. Çünkü boğazlayacağımız sığırın özellikleri zihnimizde henüz tam olarak netleşmedi. Eğer Allah dilerse boğazlamamız gereken sığın bulacağız."

[71] Musa şöyle dedi: "Allah buyuruyor ki boğazlayacağınız sığır ne toprağı sürmek ne de ekin sulamak suretiyle hırpalanmış olacak. Bilakis hiçbir kusuru, alacası bulunmayan bir sığır olacak."

Sonunda Musa'ya, "İşte şimdi tastamam şekilde açıkladın" dediler ve o sığırı bulup boğazladılar. Fakat bu işi savsaklamak için ellerinden gelen her şeyi de yaptılar.

[72-73] Ey İsrailoğulları! Hani siz vaktiyle bir adam öldürmüş, ardından katilin kim olduğu konusunda birbirinize düşmüş, suçu birbirinizin üstüne atmıştınız. Ama Allah örtbas etmeye çalıştığınız şeyi meydana çıkarmıştı. Nitekim biz, "Öldürdüğü cana karşılık katili [kısas cezasıyla] cezalandırın."[1] buyurmuştuk. İşte böylece Allah, öldürülen insanların kanlarını yerde bırakmaz ve aklınızı başınıza almanız için iradesini size bu tür emirler vasıtasıyla gösterir.

[74] Ne var ki bütün bunlardan sonra Allah'ın emirlerine karşı kalpleriniz daha da katılaştı. O denli katılaştı ki âdeta bir taş, hatta alabildiğince sert bir kaya gibi oldu. Hâlbuki öyle kayalar vardır ki bağrından ırmaklar fışkırır. Yine öyle kayalar vardır ki çatlar da bağrından sular çıkar. Bazı kayalar da Allah korkusuyla yerinden kopup aşağı yuvarlanır. [İşte bir taş bile bağrından su fışkıracak kadar yumuşadığı hâlde sizin kalpleriniz hiç yumuşamıyor]. Unutmayın ki Allah işlediğiniz günahlardan habersiz değildir!

[75] Ey Müminler! Günahkârlıkta atalarını hiç aratmayan bu Yahudilerin size inanıp güvenmelerini mi bekliyorsunuz?! Hâlbuki onlardan bir grup Allah'ın kelamını dinler, fakat ilahî kelamı anlayıp kavradıktan sonra onun mana ve mesajını bilinçli olarak çarpıtırlar.

[76] İkiyüzlü Yahudiler de müminlerle bir araya geldiklerinde, "Biz de tıpkı sizin gibi inanıyoruz." derler ama birbirleriyle baş başa kaldıklarında da şöyle söylerler: "Allah'ın bize Tevrat'ta öğrettiği şeyleri müminlere anlatalım da yarın bir gün rabbimizin huzurunda aleyhimize koz olarak mı kullansınlar! Biz bunun düpedüz bir ahmaklık olduğuna akıl erdirmekten aciz miyiz?!"[2]

[1] Meallerde genellikle "Kesilen sığırın bir parçasıyla ölüye vurun" şeklinde tercüme edilen *idribûhu bi-ba'dihâ* ibaresine verdiğimiz bu farklı anlamda Abdülazîz Çâvîş'in *Esrârü'l-kur'ân* adlı eserinde "ba'd" kelimesinin zaid kabul edildiği yorumu esas aldık.

[2] Bu ifadeler bir grup insan arasındaki konuşmanın aktarımı olduğu için, ayetteki "siz"li fiil kalıpları "biz"li şeklinde çevrilmiş ve bu çeviri tekniği benzer içerikteki diğer bütün ayetlere de uygulanmıştır.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ
أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ
يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِندِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ
﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً قُلْ
أَتَّخَذْتُمْ عِندَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ
بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

77 Ey Peygamber! Allah onların gizlediklerini de bilir, açıkça dillendirdiklerini de bilir. Peki onlar bunu bilmezler mi?!

78 Onlar arasında Tevrat'tan bihaber kara cahiller de var. Böylelerinin bütün bildikleri kulaktan dolma şeylerdir. Bu yüzden onlar ancak bir şey bildiklerini zannederler.

79 Tevrat'ı iyi bilen Yahudilere gelince, vay haline onların! Çünkü onlar bizzat kendi elleriyle birtakım şeyler yazıp çizer ve basit maddi çıkarlar uğruna, "Bu, Allah tarafından gönderilmiş bir vahiydir." diyerek halkı kandırırlar.

Yazıp çizdiklerinden ötürü yazıklar olsun onlara!

Basit maddi çıkarlar uğruna işledikleri günahtan dolayı yazıklar olsun onlara!

80 Onlar bunca günahlarına rağmen, "Sayılı birkaç gün dışında cehennem ateşi bize dokunmayacak. [Yani atalarımızın buzağıya tapındıkları zamanla sınırlı olarak cehennemde yanacak, sonra oradan çıkacağız.]" diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Ne o, yoksa siz bu konuda Allah'tan bir söz mü aldınız?! O'ndan söz aldıysanız ne âlâ! Çünkü Allah sözünden asla dönmez. Ama gerçek şu ki siz, bilir bilmez söylediğiniz şeyleri Allah'a mal ediyorsunuz!

81 Haberiniz olsun ki ısrarla günah işleyip tepeden tırnağa günaha batan kimseler cehenneme tıkılacak ve temelli orada kalacaklar.

82 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimseler ise cennetlik olacak ve orada sürekli kalacaklar.

83 Vaktiyle İsrailoğulları'na Tevrat'ta, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyi davranın. İnsanlara hep iyiliği teşvik edici sözler söyleyin; namazı dikkatli ve devamlı kılın; zekâtı verin." diye emretmiş ve bütün bu hususlarda kendilerinden itaat sözü almıştık. Ne var ki o vakitler pek azınız hariç bize verdiğiniz sözden döndünüz. Şimdi siz de tıpkı o zamanki atalarınız gibi döneklik etmektesiniz.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنفُسَكُم مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِّنكُم
مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن
يَأْتُوكُمْ أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ
مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ
فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ
آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِن بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا
عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا
جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا
كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۢ بَل
لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

84 Vaktiyle sizden/atalarınızdan birbirinizin kanını dökmeyeceğinize, birbirinizi yerinden yurdundan sürgün etmeyeceğinize dair de kesin söz almış, siz de bunu kabul etmiştiniz. Nitekim bu söze hâlen de tanıklık etmektesiniz.

85 Böyle iken bugün birbirinin kanını döken ve sizin için kesin yasak olmasına rağmen kendi halkınızdan bir kısmını yurdundan sürgün eden, onlara karşı günahkârca ve düşmanca davranmakta el birliği yapan, savaş esiri olarak elinize düştüklerinde onları ancak fidye karşılığında serbest bırakan da yine sizsiniz!

Ne o, yoksa siz bütün bunları yapmakla Tevrat'ın [esirleri fidye karşılığında serbest bırakmak gibi] bazı hükümlerine inanıyor, [soydaşlarınızı öldürmemek, yurtlarından sürgün etmemek gibi] bazı hükümlerini inkâr mı ediyorsunuz?!

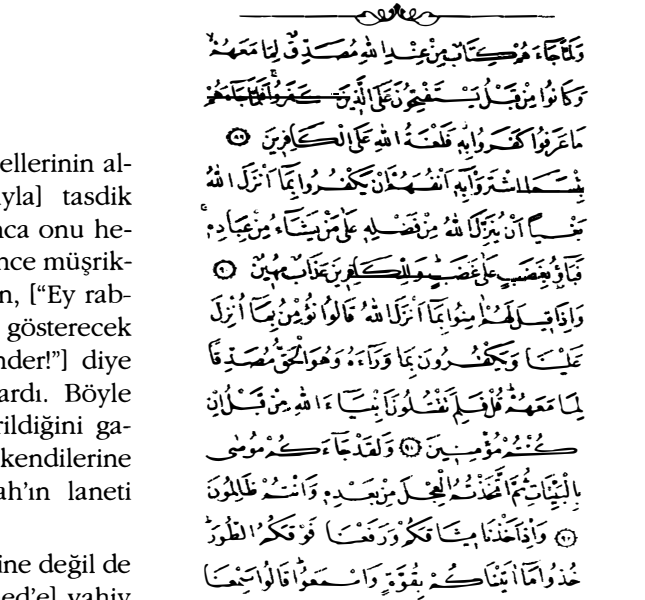
Şunu iyi bilin ki içinizden böyle yapanların cezası, bu dünyadaki hayatta rezilliğe, kıyamet gününde de azabın en şiddetlisine mahkûm olmaktır. Unutmayın ki Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir!

86 İşte onlar dünyadaki üç günlük hayatı ahiretteki sonsuz hayata tercih eden kimselerdir. Onların cehennemdeki azapları hiç hafifletilmeyecek, kendilerine asla yardım edilmeyecektir!

87 Biz Musa'yı vahye mazhar kılmıştık. Onun ardından İsrailoğulları'na başka peygamberler de göndermiştik. Meryem oğlu İsa'ya da birçok mucize vermiş ve onu Rûhu'l-Kudüs [Cebrail] ile desteklemiştik.

Her ne zaman bir peygamber hoşunuza gitmeyen bir mesaj getirdiyse hemen küstahlaşıp baş kaldırdınız ve size gönderilen kimi peygamberleri yalancılıkla suçladınız, kimi peygamberlerin de canına kıydınız.

88 Ey Peygamber! Yahudiler, "Bizim algı ve idrak kabiliyetimiz körelmiş. [Bu yüzden, bize ne söylesen boş! Çünkü senin söylediklerinden bir şey anlamıyoruz.]" diyorlar. Hayır, işin aslı öyle değil! Allah onları öteden beri alışkanlık hâline getirdikleri kâfirlikleri-nankörlükleri sebebiyle lanetleyip rahmet kapısından kovmuştur. Bu yüzden, onların içinde imana gelecek olan çok azdır!

89 Yahudilere, Allah tarafından, ellerinin altındaki Tevrat'ı [özü itibarıyla] tasdik eden bir vahiy [Kur'an] ulaşınca onu hemen reddettiler. Oysa daha önce müşriklere karşı zafer kazanmak için, ["Ey rabbimiz! Bize önderlik edip yol gösterecek bir peygamber ve vahiy gönder!"] diye yalvarıp yakaranlar da bunlardı. Böyle iken Allah tarafından gönderildiğini gayet iyi bildikleri peygamber kendilerine gelince onu reddettiler. Allah'ın laneti kâfirlerin üzerine olsun!

90 Allah'ın İsrailoğulları'ndan birine değil de dilediği bir kuluna [Muhammed'e] vahiy ve peygamberlik lütfunda bulunmasını kıskandıkları için, Allah'ın vahyettiği Kur'an'ı inkâr etmeleri ve böylece kendilerini harcamaları ne kadar da vahim!

Bunlar öteden beri alışkanlık hâline getirdikleri inkârcı tavırlarından ötürü yıkım üstüne yıkıma uğramayı hak ettiler. Bu kâfirleri ahirette de zelil ve perişan edici bir azap beklemektedir.

91 Onlara, "Allah'ın indirdiği Kur'an'a inanın" denildiği zaman, "Hayır! Biz sadece bize gönderilmiş olana [Tevrat'a] inanırız." diye karşılık verir ve böylece Kur'an'ı reddederler. Oysa Kur'an, [özü itibarıyla] Tevrat'ı tasdik eden bir ilahî mesaj olarak gelmiştir.

Ey Peygamber! Onlara şunu sor: "Tevrat'a inanma iddianızda madem samimiydiniz, o halde Allah'ın bazı elçilerini ne diye öldürdünüz?!"

92 Musa size/atalarınıza [gerçekten Allah'ın elçisi olduğunu ispatlamak için] onca mucize göstermişti. Ama siz onun yokluğunda kalkıp bir buzağı heykeline tapınmıştınız. Siz işte böyle hainlersiniz!

93 Vaktiyle, "Size bahşettiğimiz vahye sımsıkı sarılın ve ondaki mesajları can kulağıyla dinleyin!" buyurarak sizden/atalarınızdan itaat sözü almış ve bu konuda gösterdiğiniz dik başlılıktan ötürü dağı üzerinize kaldırmıştık.

Ne var ki onlar, "İlahî buyruklara kulak verdik ama isyan ettik." dercesine bir tavır takınmışlardı. Çünkü nankörlüklerinden ötürü buzağı heykeline tapınma arzusu iliklerine kadar işlemişti.

Ey Peygamber! Şimdi o Yahudilere de ki: "İddianız üzere madem müminsiniz; o hâlde bu imanınız nasıl bir imandır ki size bu denli kötü işler yaptırıyor?!"

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ
النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ
أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾
وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ
مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ
كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾
مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾
أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

94 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah katındaki mükâfat başka hiç kimseye değil de sırf size aitse ve bu iddianızda samimiyseniz, o hâlde derhal ölmeyi isteyin!"

95 İşledikleri bunca günahtan dolayı onlar ölümü asla istemezler. Bilesin ki Allah o günahkârları çok iyi tanıyıp bilmektedir!

96 Ey Peygamber! Göreceksin ki şu ahalide hayata dört elle sarılanlar kesinlikle onlardır. Hatta onlar hayata düşkünlükte müşriklerden bile daha ileri noktadadırlar. Onlardan her biri bin yıl yaşamak ister. Oysa uzun ömür kendisini cehennemdeki azaptan kurtarmayacaktır. Unutmasınlar ki Allah onların işledikleri tüm günahları görmektedir!

97 Ey Peygamber! Cebrail'i hiç sevmeyen o Yahudilere de ki: Cebrail'e düşmanlık besleyenler bilsinler ki daha önceki çağlarda gönderilen ilahî kitapları/vahiyleri tasdik eden, Müminler için bir rehber ve rahmet olan bu Kur'an'ı, Allah'ın emri uyarınca senin zihnine Cebrail nakşetmiştir.

98 Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrail ve Mikail'e düşman olanlar iyi bilsinler ki Allah da kâfirlerin düşmanıdır!

99 Ey Peygamber! Biz sana açık seçik mesajlar gönderdik. Bunların Allah tarafından gönderildiğini ancak [o Yahudiler gibi] yoldan çıkmış kimseler inkâr eder.

100 Nitekim onlar[ın ataları] Allah'a ne zaman söz verdilerse içlerinden bir kısmı sözlerini çiğnemedi mi?! Aslında bir kısmı da değil, onların hemen hepsi sözlerini çiğneyen imansızlardır!

101 Geçmişte olduğu gibi şimdi de onlara Allah tarafından gönderilen ve hâlen ellerinin altında bulunan Tevrat'ı [özü itibarıyla] tasdik eden bir peygamber gelince, işte o Yahudilerin bilgin takımı, hak ve hakikati sanki hiç bilmiyorlarmış gibi, Allah'ın kelamını kulak ardı ederler.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَٰنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَٰنُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ ۗ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۚ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۚ
وَمَا هُم بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ خَيْرٌ ۚ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَاسْمَعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾
مَّا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

[102]Ey Peygamber! O Yahudiler [Kur'an'ın peygamberler hakkında verdiği bilgilere inanmak yerine] şeytan ruhlu kimselerin öteden beri Süleyman'ın hükümdarlığı hakkında uydurdukları yalanlara inanırlar. Hâlbuki [o şeytan ruhlu kimselerin, "içki âlemi yapardı, işlerini sihirle yürütürdü ve hatta putperestliğe sapmıştı." diye iftira ettikleri] Süleyman kâfir olmadı; asıl o şeytan ruhlu kimseler kâfir oldular. Çünkü onlar halka sihir/büyü öğretiyorlardı.

Yine onlar vaktiyle Babil'de Hârût ve Mârût adlı iki meleğe verilen sihir bilgisinin [bu iki melek tarafından kötü maksatlarla kullanıldığı yolundaki] birtakım asılsız hikâyelere de inanırlar. Hâlbuki o iki melek, "Bakın, biz sizin için bir imtihan vesilesiyiz. Sakın sizi denemek için öğretilen bu bilgiyi kötüye kullanarak kâfir olmayın!" diye uyarıda bulunmadıkça kimseye sihir öğretmezlerdi. Fakat şeytan ruhlu kimseler o iki melekten koca ile karısının arasını açacak büyüyü öğreniyorlardı. Gerçi onlar Allah'ın izni olmadıkça hiç kimseye büyüyle zarar veremezlerdi. Doğrusu onlar kendilerine fayda değil zarar getirecek şeyler öğreniyorlardı. Böyle iken, sihir ve büyüyle meşgul olanların ahiretteki tüm nimetlerden mahrum kalacağını da gayet iyi biliyorlardı.

Karşılığında kendilerini harcadıkları bu sanat ne kadar çirkin! Sihir işiyle meşgul olmaları sebebiyle hak ettikleri cezanın ne kadar ağır olduğunu keşke bilselerdi!

[103]Eğer onlar [sihir-büyü gibi iğrenç bir işle meşgul olmak yerine] iman edip günahkârlıktan sakınsalardı Allah katında kazanacakları sevap ve mükâfat kendileri için mutlaka daha hayırlı olacaktı. Keşke bunu anlasalardı!

[104]Ey Müminler! [Yahudilerin tuzaklarına karşı uyanık olun! Mesela, Peygamber'e hitap ederken] "râinâ" demeyin. [Yahudilerin dilinde hakaret anlamı taşıyan bu sözün yerine, "Bizi gözet, bizimle ilgilen!" anlamındaki] "unzurnâ" ifadesini kullanın ve size yönelik bu emre kulak verip itaat edin. Bilin ki kâfirleri cehennemde çok çetin bir azap beklemektedir!

[105]Ey Peygamber! Gerek Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki kâfirler, gerekse müşrikler, rabbinizin sizi peygamberlik ve vahiyle onurlandırmasından hiç hoşlanmazlar. Hâlbuki Allah peygamberlik ve vahyi dilediği kimseye lütfeder. Allah sınırsız lütuf sahibidir!

مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآ ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ
أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُوا۟ رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ
أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَٱعْفُوا۟ وَٱصْفَحُوا۟
حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾
وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم
مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾
وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ
تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُۥٓ
أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

[106]Ey Peygamber! Biz hükmünü yürürlükten kaldırdığımız veya unutturduğumuz bir buyruğun yerine mutlaka daha iyisini veya benzerini vahyederiz. Hem sonra bilmez misin ki Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

[107]Yine bilmez misin ki Allah göklerin ve yerin mutlak hâkimidir. Unutmayın ki sizin Allah'tan başka yâr ve yardımcınız yoktur!

[108]Ey müşrikler! Ne o, yoksa siz vaktiyle Musa'dan, ["Allah'ı ayan beyan şekilde bize göster" diye] talepte bulunulduğu gibi, peygamberinizden ["Şu Safa tepesini altın hâline getir" şeklinde] olur olmaz isteklerde mi bulunuyorsunuz?!

Her kim Peygamber'e ve Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna inanmak yerine inkârcılığı tercih ederse doğru yoldan sapmış olur.

[109]Birçok Yahudi, hak ve hakikat kendilerine ayan beyan belli olmasına rağmen sırf kıskançlıklarından ötürü sizi imanınızdan vazgeçirip kâfir yapmak ister.

Ey Müminler! Allah savaş hükmünü bildirinceye kadar onlardan yüz çevirin, incitici söz ve davranışlarına şimdilik aldırmayın. Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

[110]Namazı dikkatli ve devamlı kılın, zekâtı verin. Bilin ki bu dünyada her ne iyilik yaparsanız mükâfatını Allah'tan mutlaka alacaksınız. Şüphesiz Allah yaptığınız tüm iyilikleri görmektedir!

[111]Yahudiler, "Cennete sadece Yahudiler girecek!" diyorlar. Aynı şekilde Hıristiyanlar da, "Cennete sadece Hıristiyanlar girecek!" diye iddia ediyorlar. Oysa bu iddialar tamamen kendi kuruntuları!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Eğer bu iddianızın arkasındaysanız, ortaya bir delil koyun bakalım!"

[112]Doğrusu şu ki her kim samimi bir kulluk bilincine sahip olarak Allah'a teslimiyet gösterirse, hak ettiği mükâfatı Rabbinden alacaktır. Böylelerini ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ
الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ
أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ
فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا
اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ ۖ بَل لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ ۗ كَذَٰلِكَ قَالَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ۘ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۗ قَدْ بَيَّنَّا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۖ وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

[113]Ey Peygamber! Yahudiler, "Bu Hıristiyanlar sağlam bir inanç temelinden yoksundur." iddiasını savunurken Hıristiyanlar da, "Bu Yahudilerin inanç sisteminin sağlam bir temeli yoktur." iddiasında bulunuyorlar. Oysa her iki grup da kendi kutsal kitaplarını okuyorlar.

Öte yandan, kara cahil müşrikler de [sen ve müminler hakkında] Yahudiler ve Hıristiyanların birbirlerine yönelik ithamlarına benzer sözler söylüyorlar. Allah, kıyamet günü onların bütün bu farklı iddialarına son noktayı koyacaktır. [Böylece kimin inancının sağlam temelden yoksun olup olmadığı da ortaya çıkmış olacaktır].

[114]Allah'ın isminin mescitlerde/mabetlerde –ki tüm mescitler/mabetler gerçekte Allah'ındır– anılmasına engel olan ve o mescitlerin terk edilmiş mekânlar hâline gelmesi için uğraşan kimselerden daha kâfir kim olabilir?! Bu kâfirlerin, mescitlere [müminlerin gücünden] korkup çekinerek girmekten başka bir seçenekleri bulunmamalıdır. Böylelerinin hak ettiği ceza bu dünyada rezillik, ahirette ise korkunç bir azaba mahkûm olmaktır!

[115]Ey Müminler! Yeryüzünün doğusu da batısı da Allah'ındır. Bu yüzden, ne tarafa dönerseniz dönün, Allah'ın hoşnut olduğu kıble o taraftadır. Şüphesiz Allah'ın lütuf ve rahmeti sınırsızdır; O her şeyi bilendir!

[116]Ey Peygamber! Kimileri "Allah evlat edindi." diyor. Hâşâ! Allah çocuk sahibi olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde mevcut olan her şey O'nundur. Varlık âlemindeki her şey O'nun iradesine boyun eğmiştir.

[117]Allah göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. O, bir şeyin olmasını istediği zaman sadece "Ol!" der ve o şey de derhâl oluş sürecine girer.

[118]Bu densiz, kendini bilmez müşrikler, "Allah'ın bizimle yüz yüze konuşması yahut bize bir mucize gösterilmesi gerekmez miydi?!" deyip duruyorlar. Bunlardan önceki kâfirler de benzer sözler söylemişlerdi. Önceki kâfirlerle şimdikilerin düşünce tarzları nasıl da birbirine benziyor! Oysa biz mesajlarımızı inanmaya niyetli olanlar için açık seçik bildirdik.

[119]Ey Peygamber! Biz seni doğru yolu göstermek üzere hem bir müjdeci hem de uyarıcı olarak gönderdik. [Sen sadece Allah'ın mesajlarını insanlara tebliğ etmekle yükümlüsün]. Bu yüzden, cehennemliklerin işledikleri günahlardan dolayı sorguya çekilmeyeceksin!

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ
إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا
وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ قَالَ
أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا وَٰحِدًا
وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

[127]İbrahim ve oğlu İsmail Kâbe'yi inşa ederlerken Allah'a şöyle yakarmışlardı: "Ey rabbimiz! Yaptığımız bu işi kabul buyur. Şüphesiz sen her şeyi işiten, her şeyi bilensin!"

[128]"Ey rabbimiz! Bizi bütün benliğimizle sana teslim olmuş kimseler kıl. Soyumuzdan da tüm benlikleriyle sana teslim olan nesiller çıkar. Bize nasıl ibadet edeceğimizi öğret ve tövbelerimizi kabul buyur. Şüphesiz sen içtenlikli tövbeleri kabul buyuran, çok merhamet edensin!"

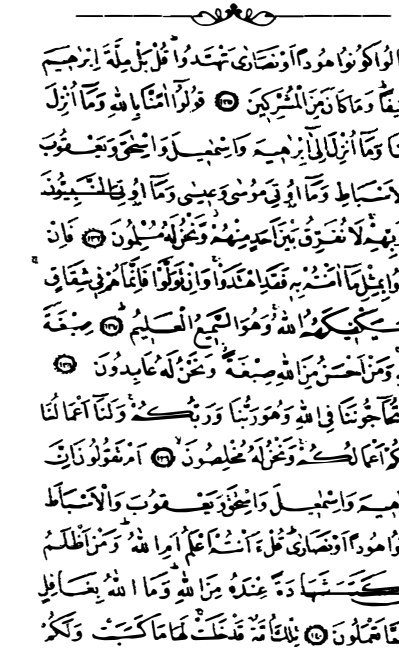
[129]"Ey rabbimiz! Soyumuzdan öyle bir peygamber gönder ki o peygamber kendi halkına senin kelamını, onun mana ve maksadını öğretsin; böylece onları [şirkten ve diğer bütün günahlardan] arındırsın. Şüphesiz sen üstün kudret sahibisin; her şeyi yerli yerince yapıp edensin."

[130-131] İbrahim'in inanç sistemini, ancak Allah'a kulluk etmek için yaratıldığını bilmeyen ahmaklar reddeder. Biz İbrahim'i dünyada [peygamberlikle] seçkin kıldık. O, ahirette de has kullarımız arasında yer alacaktır. Çünkü Rabbi ona, "Benliğini bana teslim et!" buyurmuş; o da, "Benliğimi tüm varlıkların rabbi Allah'a teslim ettim." diye karşılık vermişti.

[132]İbrahim kendi evlatlarına da bu inancı öğütlemişti. Yakup da aynen böyle yapmış ve evlatlarına şöyle demişti: "Yavrularım! Allah sizin için bu dosdoğru inancı seçti. Sakın Allah'a teslimiyetten başka bir inanç üzere ölmeyin!"

[133]Ey Yahudiler! Yakup son nefesini vermeden önce evlatlarını başına toplayıp, "Ben ölüp gittikten sonra kime ibadet/kulluk edeceksiniz?" diye sorduğu, evlatlarının da, "Biz hem senin hem de ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan o bir tek ilaha kulluk edeceğiz." diye karşılık verdiği zaman siz orada değildiniz. [O hâlde nasıl olur da şimdiki inancınızın onların inançlarıyla aynı olduğunu ileri sürersiniz?!]

[134]Bakın, onlar bir ümmetti, geldi geçti. Onların yaptıkları onlara, sizin yaptıklarınız size aittir. Siz onların yapıp ettiklerinden sorguya çekilmeyeceksiniz!

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَإِنْ
آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ
فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ
اللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾
قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ وَلَنَا أَعْمَالُنَا
وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ
كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۗ قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۗ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

135Yahudiler, "Yahudi olun ki doğru yolu bulasınız." diyorlar. Aynı şekilde Hıristiyanlar da, "Hıristiyan olun ki doğru yolu tutasınız" diyorlar.

Ey Peygamber! De ki: "Hayır, [biz ne Yahudi ne Hıristiyan oluruz]. Biz, yalnızca Allah'ı tek gerçek tanrı kabul eden ve O'ndan başkasına tanrılık yakıştırmamış olan İbrahim'in inanç sistemine uyarız."

136Ey Müminler! Siz de şöyle deyin: "Biz Allah'a inanırız. Bize indirilen Kur'an'a da inanırız. Keza İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve onun soyundan gelen peygamberlere gönderilen vahiylere de inanırız. Yine Musa'ya, İsa'ya ve diğer bütün peygamberlere gönderilen vahiylere de inanırız. Çünkü biz, peygamberler arasında hiçbir ayrım yapmayız. Biz bütün benliğimizle Allah'a teslim olmuş kimseleriz."

137Eğer onlar da sizin gibi inanırlarsa doğru yolu bulurlar. Yok, eğer yüz çevirirlerse bunun anlamı size karşı düşmanca bir tavır içindeler demektir.

Ey Peygamber! Bilesin ki Allah onların hakkından gelmek için sana yeter! Çünkü O her şeyi hakkıyla işitir ve bilir!

138Ey Müminler! Deyin ki biz Allah'ın özümüze nakşettiği İslam boyasıyla boyanmışız. Kim Allah'ın İslam boyasından daha güzel renk veren bir boyaya sahiptir?! İşte biz böyle inandığımız için yalnız O'na ibadet/kulluk ederiz.

139Ey Peygamber! Yahudi ve Hıristiyanlara de ki: [Biz Allah'ın nazarında sizden daha değerliyiz." gibi asılsız bir iddiadan hareketle] Allah hakkında bizimle tartışıyorsunuz, öyle mi?! Oysa Allah hem bizim rabbimiz hem de sizin rabbinizdir. Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız size aittir. [Sonunda herkes yapıp ettiğinin karşılığını Allah katında görecektir]. Biz gerçekten O'na bağlanmış kimseleriz.

140Ne o, yoksa siz İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve onun soyundan gelen peygamberlerin Yahudi veya Hıristiyan olduklarını mı iddia ediyorsunuz?!

Ey Peygamber! De ki: "Peki siz Allah'tan iyi mi biliyorsunuz?! Allah tarafından kendisine öğretilen hakikati [yani adı geçen peygamberlerin Yahudi veya Hıristiyan değil, Müslüman oldukları gerçeğini] gizleyen kimseden daha kâfir biri olabilir mi?!"

141Bakın, onlar bir ümmetti, geldi geçti. Onların yaptıkları onlara, sizin yaptıklarınız size aittir. Siz onların yapıp ettiklerinden sorguya çekilmeyeceksiniz!

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا ۚ قُل لِّلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِّتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ
وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ
الرَّسُولَ مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ ۚ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا
عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ ۖ
فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَا أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ
وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم
مِّن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

[142]Şu Medine ahalisindeki dar kafalılar, "Muhammed'i ve ona uyanları şimdiye kadar yöneldikleri kıbleden vazgeçiren şey nedir?!" diyecekler.

Ey Peygamber! De ki: "Doğu da Allah'ındır batı da! Allah dilediği/layık gördüğü kimseyi doğru yola yöneltir!"

[143]Ey Müminler! İşte bu peygamber size örnek olsun, siz de çevrenizdeki insanlara örnek olasınız diye adaletli, dengeli, ölçülü bir topluluk olmanızı sağladık.

Ey Peygamber! Şimdi yönelmiş olduğun Kâbe'yi kıble yapmamızın sebebi, kimlerin sana uyacağını, kimlerin döneklik edeceğini ortaya çıkarmaktı.

Kıblenin değiştirilmesi, Allah'ın doğru yola eriştirdiği kimselerden başka herkes için kabullenilmesi elbet zor bir durumdur.

Ey Müminler! Allah Beyt-i Makdis'e [Kudüs'e] yönelerek kıldığınız namazları geçersiz saymayacaktır. Şüphesiz Allah insanlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir!

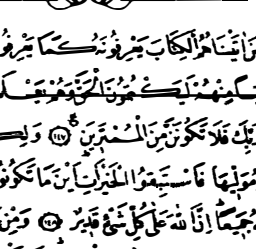
[144]Ey Peygamber! Biz senin [belki bir vahiy gelir düşüncesiyle] yüzünü göğe çevirip durduğunu görüyoruz. Artık gönlün rahat olsun; işte şimdi seni memnun ve mutlu edecek kıbleye yöneltiyoruz. Bundan böyle yüzünü Mescid-i Harâm'a [Kâbe'ye] çevir!

Ey Müminler! Siz de her nerede olursanız olun, [namaz kılmak üzere] yönünüzü Mescid-i Harâm tarafına dönün!

Geçmişte vahye muhatap kılınanlar [Yahudiler ve Hıristiyanlar] da Kâbe'nin kıble yapılmasının rablerinin emriyle gerçekleştiğini gayet iyi bilirler. Allah onların yapıp ettiklerinden habersiz değildir!

[145]Ey Peygamber! Geçmişte vahye muhatap kılınanların önüne her türlü delili koysan dahi onlar senin kıblene yönelmezler. Zaten sen de onların kıblesine yönelecek değilsin. Kaldı ki onlar birbirlerinin kıblesine de yönelmezler.

Bilesin ki sana gelen bunca vahiyden sonra onların keyfi arzu ve isteklerine boyun eğersen işte o zaman kendine yazık edersin!

الَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ ٱلْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ
هُوَ مُوَلِّيهَا فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ أَيْنَ مَا تَكُونُوا۟ يَأْتِ بِكُمُ
ٱللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۖ وَإِنَّهُۥ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ ۗ
وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۖ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِى وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِى عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَآ أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا۟
عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا۟ تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَٱذْكُرُونِىٓ أَذْكُرْكُمْ
وَٱشْكُرُوا۟ لِى وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱسْتَعِينُوا۟
بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٣﴾

146Kendilerini/atalarını geçmişte vahye muhatap kıldığımız o Yahudiler, Kâbe'nin İbrahim'in kıblesi olduğunu gayet iyi bilirler. Tıpkı kendi öz evlatlarını tanıyıp bildikleri gibi! Hâl böyle iken onlardan bir grup bu gerçeği bile bile örtbas eder.

147Ey Peygamber! Her konuda olduğu gibi kıble konusunda da doğru bilgi ve hüküm rabbinden gelir. Sakın bu konuda bir tereddüdün olmasın!

148Her dinî topluluğun kendine özgü bir kıblesi vardır. Şu hâlde, sizler kıbleyi tartışmak yerine hayırlı işlerde birbirinizle yarışın. Nerede olursanız olun, Allah hepinizi kıyamet günü bir araya toplayacaktır. Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

149Ey Peygamber! Ne taraftan yola çıkarsan çık, [namaz kılmak üzere] yönünü Mescid-i Harâm'ın bulunduğu tarafa dön. Şüphesiz bu, rabbinden gelen bir emirdir. Bilin ki Allah yapıp ettiklerinizden habersiz değildir!

150Ey Peygamber! Ne taraftan yola çıkarsan çık, yönünü Mescid-i Harâm tarafına dön!

Ey Müminler! Siz de her nerede olursanız olun, yönünüzü Mescid-i Harâm tarafına dönün. Böylece, şu halkın içinde –hakikati çarpıtmaya şartlanmış olanların sırf inattan ötürü ileri geri konuşmaları hariç– kimsenin kıble hususunda size karşı kullanacakları bir kozu kalmasın!

Ey Müminler! İnancınız ve kıbleniz hususunda sizinle mücadele edenlerden değil, bana karşı gelmekten korkup çekinin! Emrime uyun ki ben de size yönelik lütuf ve nimetimi tamamına erdireyim. Böylece siz de umduklarına kavuşan kimseler olasınız!

151Nitekim biz size ayetlerimizi/mesajlarımızı tebliğ etmesi, her türlü günah ve çirkinlikten sizi arındırması, size Kur'an'da ne dendiğini ve ne denmek istendiğini öğretmesi ve yine bilgi sahibi olmadığınız konularda sizi bilgilendirmesi için içinizden bir peygamber gönderdik.

152Siz beni [gerek diliniz gerek kalbiniz gerekse hâl ve hareketlerinizle] anın ki ben de sizi [rahmet ve merhametimle] anayım. Bunca lütuf ve nimetime karşılık minnettarlığınızı gösterin ve sakın bana karşı nankörlük etmeyin!

153Ey Müminler! Nefsinizi günahlardan alıkoymak, bu uğurda zorluklara katlanmak ve namaz kılıp samimi niyazda bulunmak suretiyle yardım isteyin Allah'tan. Bilesiniz ki Allah nefislerine hâkim olan, zorluklara katlanan kimselerle beraberdir!

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ ۚ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَٰكِن
لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ
مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ
إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
﴿١٥٦﴾ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن
تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ
مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ
فِي الْكِتَابِ ۙ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

154 Allah yolunda öldürülenler için "ölü" demeyin. Bilakis onlar diridirler ama siz bunu algılayamazsınız.

155 Biz, kimi zaman düşman ve ölüm korkusuyla, kimi zaman açlıkla, kimi zaman da ticari mallara, canlara ve ürünlere gelecek zarar ziyanla sizi mutlaka sınayacağız.

Ey Peygamber! Zorluklara göğüs gerip sabredenleri [cennetle] müjdele!

156-157 O sabırlı kullar ki başlarına beklenmedik bir kötü hâl gelince, "Biz bu dünyada Allah'a kulluk için varız. Vakti geldiğinde de O'na dönüp huzuruna çıkacağız." derler. İşte onlar rablerinin rahmet ve merhametine nail olacak kimselerdir. Umduklarına kavuşacak olanlar da yine onlardır!

158 Ey Müminler! Safa ve Merve [adlı iki tepe her ne kadar İslam öncesi dönemlerde İsaf ve Naile adlı putların bulunduğu mekânlar olsa da] Allah'ın değer atfettiği birer semboldür. Bu yüzden, hac veya umre yapmak üzere Kâbe'yi ziyaret eden kimsenin bu iki tepe arasında gidip gelmesinde bir sakınca yoktur.

Her kim gönlünden koparak bir iyilik yaparsa mükâfatını görür. Şüphesiz Allah iyilikleri kat kat fazlasıyla ödüllendirir; yaptığınız her iyiliği bilir.

159-160 Vaktiyle İsrailoğulları'na Tevrat'ta bildirdiğimiz gerçekleri ve doğru yolu gösteren mesajları örtbas eden Yahudiler var ya, işte Allah onları lanetleyip rahmet kapısından kovacak, lanet okuyanlar da onları hep bedduayla anacaklardır.

Fakat onlardan tövbe edip davranışlarını düzelten ve Tevrat'taki kimi bilgileri gizlemek yerine açıklayan kimseler bu lanete uğramayacaktır. Ben onların tövbesini kabul buyuracağım. Çünkü ben içtenlikli tövbeleri kabul buyurur, çok acıyıp affederim!

161-162 Ayetlerimizi inkâr eden ve kâfir olarak can verenlere gelince; Allah'ın, meleklerin ve bütün herkesin laneti onların üzerine olsun! Onlar hep lanetli kalacaklar. Üstelik onların cehennemdeki azapları ne hafifletilecek ne de kendilerine tövbe edip af dilemek için bir fırsat verilecektir.

163 Bakın, hepinizin tanrısı bir tek tanrıdır. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. O çok şefkatli, çok merhametlidir!

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِن مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ
فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِّلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ
أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ إِذْ
تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ
بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً
فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ
حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُم
بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

164Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde ve sürelerinin değişmesinde, insanların bazı ihtiyaç maddelerini taşıyan gemilerin denizlerde süzülüp gitmesinde, Allah'ın gökten yağdırdığı ve bu sayede ölü toprağa hayat verip her türlü canlının çoğalmasını sağladığı yağmurlarda, farklı yön ve şiddette esen rüzgârlarda, gökle yer arasında kendileri için belirlenmiş güzergâhlarda hareket eden bulutlarda, evet işte bütün bunlarda aklıselim ve sağduyu sahibi kimseler için Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu gösteren nice deliller vardır!

165Hâl böyle iken kimi insanlar Allah'tan başka varlıkları tanrı edinmekte ve bir dizi puttan oluşan o düzmece tanrıları, sadece Allah'a gösterilmesi gereken bir sevgiyle sevmekteler. Oysa müminler Allah'ı başka her şeyden çok severler.

Allah'ın ilahlığına putları ortak yapanlar, ahirette cehennem azabını tadınca Allah'ın gücünün üstünde hiçbir güç ve kuvvet olmadığını anlayacakları gibi, O'nun, hak edenlere ne müthiş bir ceza verdiğini keşke bu dünyada da anlayıp kavrasalardı!

166Bu dünyada kâfirlerce önder-lider kabul edilip peşlerine düşülen kimseler, kendilerini âdeta bir sürü gibi takip edenleri öte dünyada tanımazlıktan gelip reddedeceklerdir. Çünkü o zaman azabı görecekler; dolayısıyla aralarındaki tüm bağlar da kopacaktır.

167O sözde liderlere uyanlar, "Keşke dünyaya bir kez daha dönme fırsatımız olsaydı da onların burada bizi tanımazlıktan gelip reddettikleri gibi biz de onları büsbütün reddetseydik!" diye yanıp yakılacaklar. Böylece Allah işledikleri günahları onların karşısına yürek yakan pişmanlık acıları olarak çıkaracaktır. Üstelik onlar cehennemden asla çıkamayacaktır!

168-169 Ey insanlar! Dünyadaki helal ve hoş nimetlerden faydalanın. Ama sakın şeytanın ayartmalarına kanmayın. Şeytan sizin besbelli düşmanınızdır. Çünkü o her daim günah işlemeniz, son derece çirkin işler yapmanız ve bilgisizce savunduğunuz iddiaları Allah'a mal etmeniz için sizi kışkırtır.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً ۚ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ
﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا
أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ
فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۗ
وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

[170]Müşriklere, "Allah'ın vahyettiği buyruklara uyun!" denildiğinde, "Hayır! Biz sadece atalarımızdan öğrendiğimiz örf, âdet ve inançlara uyarız." diye karşılık verirler. Peki ya ataları doğru düşünememiş ve doğru yolu bulamamış iseler!

[171]["Atalarımızın dinini asla terk etmeyiz." diyen] bu kâfirler, tıpkı çobanın seslenişini salt bağırtı-çağırtı olarak algılayan davar sürüsü gibidir. Dahası, onlar Allah'ın çağrısına karşı sağır, dilsiz ve körlerdür. Bu yüzden onlar hakikati anlamazlar!

[172]Ey Müminler! Size lütfettiğimiz helal ve hoş nimetlerden faydalanın. Mademki yalnız Allah'a kulluk ediyorsunuz, öyleyse size bahşettiği bunca nimete karşılık her daim O'na minnettarlığınızı gösterin!

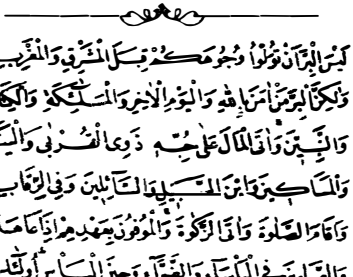
[173]Allah size murdar hayvan etini/leşi, ölü hayvanın damarlarından akıtılmış kanı, domuz etini ve bir de Allah'tan başkası adına kurban edilmiş hayvanların etini yemeyi yasakladı.

Her kim bunları [açlıktan ölmemek gibi meşru bir sebeple] yemek zorunda kalırsa, yerken bir arzu-istek duymamak ve zorunlu miktarı aşmamak şartıyla günaha girmiş olmaz. Şüphesiz Allah çok affedici ve çok merhametlidir!

[174-175] Allah'ın gönderdiği Tevrat'taki bazı bilgileri gizleyen ve bunun karşılığında basit maddi çıkarlar sağlayan Yahudi bilginler var ya, işte bunlar karınlarına [Allah'ın ayetlerini gizlemek ve çarpıtmak suretiyle elde ettikleri maddi çıkar sayesinde yiyip içtikleri şeyleri değil] cehennem ateşini doldurmaktadırlar.

Kıyamet günü Allah onları ne muhatap alacak ne de günahlarından aklayacaktır. Onlar ancak korkunç bir azaba mahkûm olacaktır. Çünkü onlar bu dünyada doğru yolu bırakıp yanlış yolda yürümeyi, dolayısıyla ahirette de Allah'ın affına nail olmak yerine cehennemi boylamayı tercih ettiler. Demek ki onlar cehennem ateşine çok dayanıklılar(!)

[176]Evet, Allah vahyi [insanlara doğru yolu göstermek gibi] çok temel bir maksatla gönderdi. Vahyi tartışma ve çatışma konusu yapanlar hak ve hakikatten çok uzağa düşmüşlerdir!

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ
وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ
وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ
فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

177[Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Şunu iyi bilin ki "Asıl kıble bizim kıblemizdir!" iddiasıyla] yönünüzü doğuya yahut batıya dönmenizin Allah nezdinde makbul olan iyilikle uzaktan yakından ilgisi yoktur!

Asıl iyilik bir kimsenin Allah'a, kıyamet ve hesap gününe, meleklere, tüm ilahî kitaplara/vahiylere ve peygamberlere inanması; yakınlara, yetimlere, yoksullara, yurdundan yuvasından uzaktaki gariplere, yardım isteyenlere ve özgürlüklerine kavuşmaya çalışan kölelere malını mülkünü seve seve harcaması; namazı dikkatli ve devamlı kılması, zekâtı vermesidir.

Yine asıl iyilik, söz verdiklerinde sözlerini tutan, gerek darlıkta, hastalıkta gerekse düşmanla göğüs göğüse çarpışmanın yaşandığı zor zamanlarda sabır ve sebat gösteren kimselerin sergiledikleri bu tür davranışlardır. İşte böyle kimselerdir imanlarında samimi olanlar! İşte bunlardır Allah'a saygısızlıktan sakınanlar!

178Ey Müminler! Kasten adam öldürme durumunda kısas ilkesini uygulamak size farz kılındı. Buna göre, hür insanın kasten öldürülmesine karşılık hür, köleye karşılık köle, kadına karşılık da kadın öldürülür. Eğer katilin canı maktulün velisi tarafından bağışlanırsa kısas cezası düşer. Bu takdirde maktulün velisinin diyet [kan bedeli] talep etmesi, katilin de itiraz etmeksizin diyeti ona ödemesi gerekir.

Kısas cezasındaki bu esneklik, rabbinizin size lütfettiği bir kolaylıktır. Artık kim bundan sonra kendine göre adalet dağıtmaya kalkışırsa, bilsin ki kendisini çok çetin bir azap beklemektedir!

179Kısasta sizin için hayat vardır, ey aklıselim sahipleri! [Çünkü kısas, caydırıcı bir ceza olmasından dolayı hayat hakkını koruma amacına hizmet eden en etkili araçtır]. Artık sizden beklenen, her daim Allah'a itaatsizlikten sakınmanızdır.

180Ey Müminler! Size şu da farz kılındı: Ölümünün yaklaştığını hisseden herhangi biriniz eğer geriye bir mal mülk bırakacaksa, ana babasına ve yakın akrabasına hak ve hakkaniyete uygun bir vasiyette bulunmalıdır. Vasiyette bulunmak, Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için ifası zorunlu bir görevdir.

181Her kim vasiyeti duyup öğrendikten sonra içeriğini değiştirirse, bunun vebali değiştiren kişinin boynunadır. Şüphesiz Allah yaptığınız her şeyi işitir ve bilir!

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُّوْصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ اِثْمَ
عَلَيْهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٨٢﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَي الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ۭ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰي سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ۭ وَعَلَي الَّذِيْنَ
يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ۭ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّهٗ ۭ وَاَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ
﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى
لِّلنَّاسِ وَبَيِّنٰتٍ مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ
مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۭ وَمَنْ كَانَ مَرِيْضًا اَوْ عَلٰي
سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ۭ يُرِيْدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا
يُرِيْدُ بِكُمُ الْعُسْرَ ۡ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰي
مَا هَدٰىكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادِيْ
عَنِّيْ فَاِنِّيْ قَرِيْبٌ ۭ اُجِيْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ ۙ
فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لِيْ وَلْيُؤْمِنُوْا بِيْ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ ﴿١٨٦﴾

[182]Ama her kim vasiyet eden kişinin bilmeyerek hak ve adaletten sapmasından yahut günaha girmesinden endişe duyar ve bu endişe üzerine ilgili taraflar arasında adilce bir anlaşma sağlarsa, bu çabasından dolayı günaha girmiş olmaz. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

[183]Ey Müminler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı ki böylelikle günahlardan sakınıp Allah'a karşı sorumluluk bilincinizi zinde tutasınız.

[184]Farz kılınan oruç, sayılı günlerde [yani sürekli ve süresiz olarak değil, sadece Ramazan ayı boyunca] tutulur. Ancak sizden her kim o günlerde hasta veya yolculukta olursa, Ramazan ayında oruçsuz geçirdiği gün sayısınca başka günlerde oruç tutmalıdır.

Oruç tutmakta çok zorlananlara gelince, bunlar da oruç tutamadıkları her gün için fidye olarak bir yoksulun bir günlük yiyecek masrafını karşılamalıdır. Ama her kim gönlünden koparak yoksula vereceği fidye miktarını artırırsa, bu davranış kendisi için elbet hayırlı olur. Eğer ibadetin gerçek anlamını anlayıp kavramışsanız, bilin ki oruç tutmak zorluğuna rağmen sizin için daha hayırlıdır.

[185]Ramazan ayı, insanlar için bir rehber, onları doğru yola yöneltip kendilerine doğruyu, yanlışı gösteren mesajlar içeren Kur'an'ın vahyedilmeye başlandığı aydır. Sizden her kim bu aya erişirse bütün bir ay boyunca oruç tutsun. Hasta veya seyahatte olan kimse ise oruçsuz geçirdiği günler sayısınca başka günlerde oruç tutmalıdır. Allah ibadetlerinizi kolayca yapmanızı ister, sıkıntı çekmenizi istemez. Bununla birlikte Allah orucu, Ramazan ayındaki günlerin sayısınca eksiksiz tutmanızı ister. Size doğru yolu göstermiş olmasından dolayı Allah'ın şanını yüceltmenizi ister; bunca lütfuna ve kolaylık göstermesine karşılık da sizden her daim iman ve itaat üzere minnettarlık göstermenizi bekler.

[186]Ey Peygamber! Mümin kullarım sana ["Rabbimiz nerede?" diye] beni soracak olurlarsa bilsinler ki ben onlara çok yakınım. Bana yalvarıp yakarana [er ya da geç] karşılık veririm. Öyleyse onlar da benim çağrıma itaatle karşılık versinler; bana yürekten inanıp güvensinler ve böylece emellerine kavuşabilsinler!

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ ۚ هُنَّ لِبَاسٌ
لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ۗ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ
فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ ۖ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا
مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ ۚ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ
الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۖ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ
إِلَى اللَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ ۗ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم
بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا
مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ يَسْأَلُونَكَ
عَنِ الْأَهِلَّةِ ۖ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ۗ وَلَيْسَ
الْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

187 Ey Müminler! Oruç tuttuğunuz günün gecesinde karılarınızla ilişkiye girebilirsiniz. Karılarınız sizin için bir elbise gibidir, siz de onlar için elbise gibisiniz. [Çünkü elbisenin insan üzerindeki işlevine benzer şekilde siz de birbirinizin hata, kusur ve ayıplarını örter, birbirinizin namus ve iffetini korursunuz].

Allah, [oruç tutulan günün gecesinde cinsel ilişkiye girmenin ve uyuyup uyandıktan sonra sahur yemeği yemenin haram olduğuna ilişkin geleneksel inancınızdan dolayı] kendinizi sıkıntıya soktuğunuzu gördü ve size şefkat-merhamet gösterip bu sıkıntınızı giderdi. Bundan böyle, [oruçlu geçirdiğiniz günün gecesinde] karılarınızla ilişkiye girin ve Allah'ın sizin için takdir buyurduğu neslin arayışı içinde olun!

Gecenin karanlığı ile sabahın aydınlığı birbirinden ayırt edilinceye kadar yiyip için. Ardından o gün akşama kadar oruç tutun. Fakat sırf ibadet maksadıyla mescitlere çekildiğiniz zaman zarfında karılarınızla cinsel ilişkide bulunmayın!

Bütün bunlar Allah'ın emir-yasak sınırlarıdır; sakın bu sınırları çiğnemeye kalkışmayın. İşte Allah buyruklarını insanlara böyle açıkça bildiriyor ki itaatsizlikten sakınsınlar.

188 Ey Müminler! Birbirinizin mallarını haksız kazanç yollarıyla iç etmeyin. Hak sahibi olmadığınızı pekâlâ bildiğiniz hâlde, başkalarına ait malların bir kısmını, haksızca yemek için, ["Bu mal bana ait" gibi asılsız iddialarla] dava konusu yapmayın.

189 Ey Peygamber! Sana ayın kimi zaman ip gibi ince kimi zaman da yusyuvarlak gözükmesinin sebebini soruyorlar.

De ki onlara: "Ayın farklı görünümleri, insanlara vakit tayininde bulunma ve bilhassa hac mevsimini belirleme imkânı sağlayan zaman ölçüleridir."

[Şunu iyi bilin ki hiçbir aslı esası olmayan uğursuzluk inancınızdan ve/veya "İhramlı iken evlere kapıdan girilmez" şeklindeki saçma geleneğinizden dolayı] evlerinize kapılarından değil de arka taraflarında açtığınız deliklerden girmeniz bir fazilet değildir.

Gerçek fazilet, bir kimsenin günahlardan/haramlardan uzak durmasıdır. Artık [gerek ihramlı iken gerekse haccın bitiminde] evlerinize kapılarından girin; Allah'a itaatsizlikten sakının ki ahirette esenlik ve mutluluğa kavuşasınız!

190 Ey Müminler! Size savaş açan müşriklere karşı siz de Allah yolunda savaşın. Fakat maksadınızı aşıp haksız saldırıda bulunmayın; [çocukları, kadınları ve yaşlıları öldürmeyin]. Çünkü Allah haksız saldırıda bulunup haddi aşanları sevmez!

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ ۚ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ ۖ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ ۗ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ ۖ فَإِنِ انتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
﴿١٩٤﴾ وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ ۛ وَأَحْسِنُوا ۛ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ ۚ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۖ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ
مَحِلَّهُ ۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ
أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ۚ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ
وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۗ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ۗ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ
حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

191 Ey Müminler! Müşrikleri yakaladığınız yerde öldürün. Vaktiyle sizi sürgün ettikleri yerden [Mekke'den] siz de onları sürgün edin.

Haberiniz olsun ki inanca yönelik baskı ve zulüm, adam öldürmekten daha büyük bir suçtur!

Mescid-i Harâm civarında onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla orada savaşmayın. Eğer size orada saldırırlarsa hemen onları öldürün. Zira saldırgan kâfirlere layık ceza budur!

192 Şayet onlar savaşmaktan vazgeçerlerse siz de vazgeçin. Çünkü Allah da çok affedici, çok merhametlidir!

193 İnancınıza yönelik baskı ve zulüm ortadan kalkıp hayat tam anlamıyla Allah'ın iradesine uygun biçimde yaşanır hâle gelinceye kadar müşriklerle savaşın. Onlar saldırganlıktan vazgeçerlerse, bilin ki size saldıranlardan başkasıyla savaşmanız söz konusu değildir.

194 Savaşın ve her türlü saldırının yasaklandığı aylarda [yani "Haram Aylar" olarak bilinen muharrem, recep, zilkade ve zilhicce aylarında] size saldıranlara aynı şekilde karşılık verin. Çünkü bu aylardaki yasaklara tek taraflı değil, çift taraflı uyulması gerekir.

Şu hâlde, kimler size saldırırsa siz de aynı şekilde onlara saldırın. Allah'ın bu konudaki emrini çiğnemekten sakının. Bilin ki Allah, emirlerine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir!

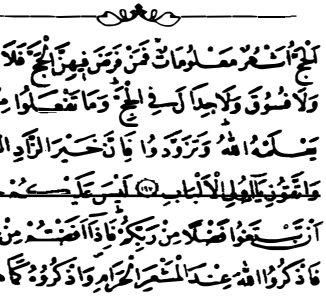
195 Ey Müminler! Servetinizden Allah yolunda harcayın. Bu uğurda çaba sarf etmekten ve malınızı harcamaktan kaçınmakla kendi kendinizi tehlikeye atmayın. Allah'a kullukta samimi olun. Çünkü Allah kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenleri sever!

196 Ey Müminler! Hac ve umre niyetinizi tam anlamıyla Allah rızasına uygun bir ibadet olarak gerçekleştirin. Eğer bu ibadeti yapmaktan alıkonulursanız, o takdirde maddi gücünüze uygun bir kurban kesin. Kurban kesilme vaktine kadar başınızı tıraş etmeyin.

Aranızda hasta olan yahut başında bir rahatsızlığı bulunan kimse başını tıraş edebilir. Ancak bu özrüne karşılık ya [üç gün] oruç tutmalı veya [altı fakiri iki öğün] doyurmalı yahut bir kurban kesmelidir.

Yol güvenliğiniz bulunduğu zaman, hacdan önce umre yapan kişi maddi gücüne uygun bir kurban kesmelidir. Kurban kesmeye gücü yetmeyen kimse ise üç gün hac sırasında, yedi gün de evine döndükten sonra tam on gün oruç tutmalıdır. Hacdan önce umre yapıp kurban kesmek, Mescid-i Harâm civarında ikamet etmeyenler içindir.

Ey Müminler! Allah'ın emir ve yasaklarını çiğnemekten sakının. Bilin ki Allah emirlerine aykırı hareket edenleri çok şiddetli cezalandırır!

tuf ve nimetlerinden nasibinizi aramanızda bir sakınca yoktur.

Arafat düzlüğünden âdeta bir sel gibi Müzdelife bölgesine akın ettiğiniz zaman Meş'ar-i Harâm'da Allah'ı anın! Bildiğiniz gibi sizler daha önce yolunu şaşırmış bir topluluk idiniz; Allah size doğru yolu gösterdi. İşte bu büyük lütfuna minnettarlığın bir ifadesi olarak anın Allah'ı!

199[İbrahim ve onun zamanından itibaren hacca gelen tüm] insanların âdeta bir sel gibi akın edip ilerledikleri yerden [Arafat'tan ve Meş'ar-i Harâm'dan] siz de coşkulu kalabalıklar hâlinde ilerleyin ve Allah'tan günahlarınızın affını dileyin. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

200Hacca özgü ibadetlerinizi tamamladığınızda, geçmiş dönemlerde Mina'da bir araya gelip atalarınızın faziletlerini coşkuyla andığınız gibi, hatta atalarınızı andığınızdan çok daha coşkulu bir şekilde Allah'ı anın!

Kimi insanlar, "Ey rabbimiz! Bize ne vereceksen bu dünyada ver!" diye yakarırlar. Bilin ki böylelerinin ahiretteki nimetlerden hiçbir nasibi yoktur!

201Kimi insanlar da, "Ey rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik-güzellik [sağlam iman, güzel davranış, helal kazanç, ilim, sağlık, afiyet, hayırlı eş ve evlat] bahşet, ahirette de iyilik-güzellik [cennet] bahşet. Bizi cehennem azabından muhafaza buyur!" diye yakarırlar.

202İşte böyle yakaranlar, dünyada yaptıkları iyiliklerin karşılığını ahirette fazlasıyla göreceklerdir. Unutmayın ki Allah hesabı çok çabuk görür!

197Hac, öteden beri hac mevsimi olarak bilinen aylarda [yani şevval, zilkade ve zilhicce ayının ilk on gününde] yapılır. Her kim bu aylarda hacca başlarsa bilsin ki hac sırasında cinsel ilişkide bulunmak, günah sayılan davranışlar sergilemek ve tartışıp çekişmek kesinkes yasaktır. Allah yaptığınız her iyiliği bilir!

Ey Müminler! Başkalarından yiyecek içecek istemek durumunda kalmamanız için hacca azıklı/hazırlıklı gelin. Ama şunu da bilin ki azıkların/hazırlıkların en güzeli, takva [yani Allah'a kulluk bilincini zinde tutmak ve O'na itaatsizlikten sakınmaktır]. Bana karşı gelmekten sakının, ey aklıselim sahipleri!

198Ey Müminler! Hac mevsiminde ticaret yapmak suretiyle rabbinizin lü-

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ ۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ ۚ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ
وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ
لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ ۚ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ۚ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَإِن زَلَلْتُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ
الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

[203]Ey Müminler! Kurban bayramına rastlayan günlerde [yani "eyyâm-ı teşrîk" diye bilinen günlerde farz namazların ardından telaffuz edilen tekbir ifadesiyle] Allah'ı anın!

Hacda şeytan taşlama işini kurban bayramının ikinci ve üçüncü gününe sığdırıp üçüncü günün sonunda Mina'dan Mekke'ye dönen kişi böyle yapmasından ötürü bir hata işlemiş olmaz. Mina'da bir gün daha kalan kimse de Allah'a kullukta duyarlı davrandıkça bir kusur işlemiş sayılmaz.

Allah'a kullukta her daim duyarlı olun. Unutmayın ki hepiniz yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

[204]Ey Peygamber! Şu ahalide öyle biri var ki onun gündelik hayata dair sözleri/görüşleri seni imrendirir. Üstelik özünün sözüne uyduğuna [yemin billâh ederek] Allah'ı da şahit tutar. Hâlbuki o en azılı düşmandır!

[205][Ahneş b. Şerîk isimli] o münafık senin yanından ayrılınca ortalıkta fitne fesat çıkarmaya, kimi müminlerin ekinlerini yakıp hayvanlarını telef etmeye koyulur. Oysa Allah fesatçılığı hiç sevmez!

[206]Ona, "Allah'tan kork da kendine gel!" denilse hemen anlamsız bir gurura kapılır ve bu tavrı onu daha fazla günaha sürükler. Cehennem onun hakkından gelecektir! Ne fena bir yerdir cehennem!

[207]Şu ahalide öyle kimseler de var ki kendilerini Allah'ı hoşnut etmeye adamışlardır. Allah böyle güzel kullarına karşı çok şefkatli, çok merhametlidir!

[208]Ey Müminler! Hepiniz Allah'a teslimiyetin gereklerini hakkıyla yerine getirin. Sakın şeytanın telkinlerine uymayın. Çünkü o sizin besbelli düşmanınızdır!

[209]Size hak ve hakikati gösteren bunca ilahî mesaj ulaştıktan sonra Allah'a teslimiyet çizgisinden saparsanız bilin ki Allah, cezalandırma iradesine hiçbir gücün karşı koyamayacağı bir kudrete sahiptir; her buyruğu ve her fiili de mutlak isabetlidir!

[210]Belli ki o kâfirler, iman etmek için ille de Allah'ın meleklerle birlikte bulutların gölgeleri arasından çıkıp gelmesini bekliyorlar. Hâlbuki böyle bir durumda Allah'ın azap hükmü gerçekleşeceği için onların defteri dürülmüş olurdu. Bilesiniz ki olup bitecek şeyler [o kâfirlerin keyfî isteklerine göre değil] Allah'ın iradesi uyarınca gerçekleşir.

سَلْ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَٰهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍ ۗ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ
مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۘ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّقَوْا۟ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾
كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّۦنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟
فِيهِ ۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ
ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَا ٱخْتَلَفُوا۟
فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُم ۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ
وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ
نَصْرُ ٱللَّهِ ۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ
قُلْ مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

211 Ey Peygamber! Şu İsrailoğulları'na [Medine Yahudilerine] sor bakalım: Vaktiyle biz onlara [Musa'nın asası, denizin yarılması, kayadan on iki pınar fışkırması gibi] nice aşikâr mucizeler bahşetmişiz.

Her kim kendisine ulaşan Allah'ın ayetlerini reddederse, bilsin ki Allah'ın cezalandırması pek şiddetlidir!

212 Dünyadaki hayatın debdebesi kâfirlere çok cazip gözükür. Bu yüzden, onlar [sahip oldukları maddi zenginliği üstünlük ölçütü sayarak Bilâl-i Habeşî, Ammâr b. Yâsir, Abdullâh b. Mes'ûd gibi yoksul] müminlerle alay ederler. Oysa Allah'a itaatsizlikten sakınanlar kıyamet günü o alaycı kâfirlerden mutlak üstün bir konumda olacaklar. Allah dilediğine/layık gördüğüne hesapsız nimet bahşeder.

213 Vakti zamanında insanlar [ihtiyaçlarını ancak birlikte karşılayabildikleri için aynı amaç ve inanç etrafında birleşmiş] bir toplum hâlinde yaşıyorlardı. [Fakat zaman içerisinde farklı çıkarlar gözetip farklı inançlar ve iddiaları savunmaya başlamaları sebebiyle aralarında çekişme ve çatışmalar baş gösterdi]. Bunun üzerine Allah, müminleri cennetle müjdelemeleri, kâfirleri de azapla uyarmaları için peygamberler gönderdi. Ayrıca insanlar arasındaki ihtilafları hak ve adalet ölçüsüne göre çözümlemek için peygamberler aracılığıyla vahiyler gönderme lütfunda da bulundu.

Ne var ki ilahî vahye muhatap kılınanlar, kendilerine hak ve hakikati açık seçik gösteren onca ayet geldikten sonra sırf aralarındaki küçük hesaplar ve inatlaşmalar yüzünden inanç sistemlerinin bütünlüğünü bozup farklı gruplara ayrıldılar. Allah da onların tartışma ve çatışma konusu yapmak suretiyle kaybettikleri hakikati, izni ve iradesiyle şimdi bu müminlere gösterdi. Allah dilediği/layık gördüğü kimseleri doğru yola eriştirir!

214 Ey Müminler! Yoksa siz geçmiş dönemlerdeki müminlerin çektiklerine benzer sıkıntılar çekmeden cennete gireceğinizi mi zannettiniz?!

Onlar öyle yokluklar, öyle zorluklar çekmişler ve öyle sarsılmışlardı ki peygamber ve beraberindekiler, "Allah'ın yardımı ne zaman imdadımıza yetişecek?" diye feryat edecek duruma gelmişlerdi. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır!

215 Ey Peygamber! Sana Allah yolunda kimlere maddi yardımda bulunmak gerektiğini soruyorlar.

De ki: "Malınızdan mülkünüzden yapacağınız harcama, öncelikle yardıma muhtaç durumdaki ana-babanın, yakın akrabanın, yetimlerin, yoksulların ve yurdundan yuvasından uzaktaki gariplerin hakkıdır. Allah yaptığınız her yardımı mutlaka bilir!"

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا
شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ ۖ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ ۖ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ
أَكْبَرُ عِندَ اللَّهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا ۚ وَمَن
يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۙ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ۖ
قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن
نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلِ الْعَفْوَ ۗ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

216Ey Müminler! Kâfirlerle savaşmak size farz kılındı. Gerçi bu hoşunuza gitmiyor. Fakat şunu bilmelisiniz ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için iyi/hayırlı olabilir; çok sevip arzu ettiğiniz bir şey de sizin için kötü/şerli olabilir. Gerçekte neyin iyi neyin kötü olduğunu Allah bilir, siz bilemezsiniz!

217Ey Peygamber! Sana savaşın yasak olduğu ayı ve o ayda savaşmanın hükmünü soruyorlar.

De ki: "O ayda savaşmak büyük bir günahtır. Fakat imana gelmeye niyetli insanları Allah yolundan engellemek, [şirk koşmak suretiyle] Allah'a nankörlük etmek, Mescid-i Harâm'a ziyareti yasaklamak ve oranın gerçek cemaatini oluşturan müminleri Mekke'den sürgün etmek Allah nazarında çok daha büyük günahtır!"

Haberiniz olsun ki inanca yönelik baskı ve zülüm, adam öldürmekten daha büyük bir suçtur!

Müşrikler, ellerinden gelse inancınızdan döndürünceye kadar sizinle savaşırlar. Sizden kim inancından döner ve kâfir olarak ölürse, geçmişte yaptığı tüm ibadetler ve iyilik namına yaptığı bütün işler hem bu dünyada hem öte dünyada boşa gider. Üstelik böyleleri cehennemlik olur ve orada temelli kalır!

218İmana eren, imanı uğrunda hicret eden ve Allah yolunda var gücüyle çaba gösteren kimseler var ya, işte bunlar Allah'ın rahmet ve merhametini umabilirler. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

219Ey Peygamber! Sana sarhoş edici içki ve kumar/şans oyunu hakkında soruyorlar.

De ki: "İçki ve kumar insanlar için büyük zararlar içerir. Gerçi bunların [keyif almak, hoşça vakit geçirmek, kolay yoldan para kazanmak gibi] bazı faydaları da vardır ama yol açtıkları zarar, sağladıkları yarardan çok fazladır!"

Ey Peygamber! Sana Allah yolunda ne kadar harcama yapacaklarını da soruyorlar.

De ki: "İhtiyacınızdan arta kalanını sizi sıkıntıya düşürmeyecek miktarda harcayın!"

İşte Allah buyruklarını size açık seçik bildiriyor ki düşünüp öğüt alasınız!

[220]Evet, işte Allah buyruklarını size açık seçik bildiriyor ki hem bu dünyadaki hâliniz hem de ahiretteki akıbetiniz hakkında düşünüp kendinizi hesaba çekesiniz.

Ey Peygamber! Sana bir de yetimlere nasıl davranmak gerektiğini soruyorlar. De ki: "Onlara yardım eli uzatmak, güzel imkânlar sağlayıp durumlarını düzeltmek sahipsiz halde bırakmaktan elbette hayırlıdır. Eğer yetimlerle aynı çatı altında yaşarsanız, bilin ki onlar sizin dinde kardeşlerinizdir. Allah, yetimlere karşı kimin iyi kimin kötü niyetli olduğunu çok iyi bilir."

Eğer Allah dileseydi yetimler hususunda size ağır sorumluluklar yüklerdi. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

[221]Ey Müminler! İman etmedikleri sürece müşrik kadınlarla evlenmeyin. Çünkü mümin bir cariye, hoşunuza giden hür müşrik bir kadından kesinlikle daha hayırlıdır!

Müşrik erkekler iman etmedikleri sürece, mümin kadınları da onlarla evlendirmeyin. Çünkü mümin bir erkek köle, beğeninizi kazanan hür müşrik bir erkekten elbet daha hayırlıdır!

Müşrikler sizi cehenneme çağırıyor. Oysa Allah sizi kendi izniyle cennete ve mağfirete davet ediyor ve mesajlarını öğüt almaları için insanlara açıklıyor.

[222]Ey Peygamber! Sana kadınların aybaşı/adet hâlleri hakkında da soruyorlar. De ki: "Âdet görmek kadınlara sıkıntı veren bir durumdur. Bu yüzden, âdet dönemlerinde karılarınızla cinsel ilişkiden uzak durun. Daha açıkçası, âdetleri sona erip temizlendikleri vakte kadar onlarla cinsel ilişkiye girmeyin. Temizlenmelerinden sonra onlarla Allah'ın izin verdiği şekilde ilişkiye girin. Allah gerek içtenlikle tövbe edenleri gerekse içi dışı temiz olanları sever.

[223]Karılarınız sizin ekeneğiniz, nesil kaynağınızdır. Onlarla [üreme organından olmak kaydıyla] dilediğiniz şekilde cinsel ilişkide bulunun. Sizden sonra davanızı ve soyunuzu devam ettirecek hayırlı nesiller yetiştirmenin gayreti içinde olun.

Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının. Bilin ki sonunda hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkacaksınız.

Ey Peygamber! Müminleri cennet ve mağfiretle müjdele!

[224]Ey Müminler! Allah'a yemin edip O'nun adını iyilik yapmaya, kötülüklerden uzak durmaya, insanlar arasında barış ve huzur sağlamaya engel kılmayın. [Kısacası, "Vallahi ben bundan böyle hiçbir yoksula, düşküne yardım etmeyeceğim." şeklinde yemin etmeyin]. Unutmayın ki Allah her sözünüzü işitir, her niyetinizi bilir!

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ
فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ
قُرُوءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوا
إِصْلَاحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ ۖ فَإِمْسَاكٌ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ
شَيْئًا إِلَّا أَن يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿٢٢٩﴾ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِن بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ
فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَن يَتَرَاجَعَا إِن ظَنَّا أَن يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

[225]Allah gerek dil alışkanlığı yüzünden gerekse doğru olduğunu sanarak telaffuz ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutmaz, fakat bilerek ve isteyerek ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutar. Allah çok affedici, çok müsamahalıdır!

[226]Karılarıyla ilişkiye girmemek üzere yemin eden kocalar için dört aylık bir süre söz konusudur. Bu süre sona ermeden yeminlerini bozup eşlerine dönerlerse bunda bir sakınca yoktur. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

[227]Şayet dört aylık sürenin bitiminde eşlerinden ayrılmaya karar verirlerse, bu durumda boşanırlar. Allah her sözünüzü işitir, her niyetinizi bilir!

[228]Boşanmış kadınlar, [hamileliğin ve doğacak çocuğun babasının belirlenmesi için] üç âdet/temizlik dönemi boyunca yeni bir evlilik yapmaksızın beklemek durumundadırlar. Eğer Allah'a ve hesap gününe gerçekten iman ediyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu gizlemeleri helal değildir.

Bu bekleme süresi içinde barışmak isterlerse kocaları onları tekrar zevceliğe kabul etme hususunda gayet tabii hak sahibidir. Kocaların, karıları üzerinde bilindik hakları bulunduğu gibi kadınların da kocaları üzerinde birtakım hakları vardır. Ancak kocaların karıları üzerindeki hakları biraz daha fazladır. Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

[229]Boşama hakkı iki keredir. [Dolayısıyla evliliği sona erdirme kararından ancak iki kez vazgeçilebilir]. Her iki boşamadan sonra yapılacak iş, ya evliliği güzelce sürdürmek veya kavgasız gürültüsüz bir şekilde sona erdirmektir.

Karılarınıza verdiğiniz mehirden az veya çok bir miktarı boşanma sırasında geri almanız helal değildir. Ancak, karı-kocanın, Allah'ın belirlediği evlilik hukukuna riayet edemeyeceklerinden ciddi endişe duyma noktasına gelmiş olmaları hariç! Allah'ın belirlediği evlilik hukukunu karı-kocanın gözetemeyeceklerinden endişe etmeniz hâlinde kadının boşanmak için mehri kısmen veya tamamen kocasına geri vermesinde her iki taraf için de bir sakınca yoktur.

İşte bunlar Allah'ın belirlediği kurallardır. Bu kuralları sakın çiğnemeyin. Kim Allah'ın belirlediği kuralları çiğnerse, kendisine gerçekten yazık eder.

[230]Koca üçüncü kez karısını boşarsa, bu takdirde kadın başka bir erkekle evlenmedikçe önceki kocasına dönemez. Fakat kadını sonraki kocası da boşarsa, bu durumda kadının önceki kocasıyla tekrar evlilik yapmasında bir sakınca yoktur. Fakat bu evlilik her ikisinin de Allah'ın belirlediği evlilik hukukunu gözetecekleri inancına sahip olmaları şartıyla gerçekleşebilir. İşte bütün bunlar, Allah'ın, öğüt almasını bilenler için beyan ettiği buyruklardır.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَن يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ
فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُم
بِالْمَعْرُوفِ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾
وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ
الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا
مَوْلُودٌ لَّهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا
عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدتُّمْ
أَن تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّا آتَيْتُم
بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

231Kadınları boşadığınızda, onlar da yeni bir evlilik yapabilmeleri için gerekli olan bekleme [iddet] sürelerinin sonuna yaklaştıklarında ya onlarla tekrar evlenip huzurlu bir hayat sürdürün veya kavgasız gürültüsüz bir şekilde yollarınızı ayırın. Eziyet etmek ve haklarını çiğnemek maksadıyla onları nikâhınız altında zoraki tutmayın. Böyle yapan kimse kendine yazık eder.

Sakın Allah'ın buyruklarını hafife almayın. Allah'ın size lütfettiği bunca nimeti her daim minnettarlıkla anın. Yine Allah'ın size bir öğüt olarak gönderdiği Kur'an'ı ve onun mana-mesajını hayatınıza katın. Allah'a karşı gelmekten her daim sakının. Unutmayın ki Allah her şeyi bilir.

232Ey veliler! Kadınları boşayıp onlar da bekleme sürelerini tamamladıklarında, kendi aralarında meşru şekilde anlaşmaları hâlinde o kadınların önceki eşlerine dönmelerine engel olmayın. Allah'a ve kıyamet-hesap gününe inanan her birinize verilen öğüt budur. Sizin için en hayırlı ve en nezih olan bu öğüt uyarınca hareket etmektir. Hayrınıza ve faydanıza olacak şeyi siz bilemezsiniz, Allah bilir!

233Boşanmış durumdaki analar çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Bu, emzirme süresini tamamlamak isteyenler içindir. Emzirme süresi boyunca baba, imkânları ölçüsünde onların yeme içme ve giyim ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlüdür. Şüphesiz bu çok ağır bir yükümlülük değildir. Kaldı ki hiç kimseye gücünü aşan bir sorumluluk yüklenmez!

Şu hâlde, dünyaya getirdikleri çocuk vesilesiyle ne baba üstüne düşen nafaka yükümlüğünü yerine getirmekten kaçınıp ana sıkıntıya sokulmalı, ne de ana kendi çocuğunu emzirmekten kaçınıp baba sıkıntıya sokulmalıdır. Şayet çocuğun emzirilme süresi içinde baba ölürse nafaka temin görevi onun vârisine düşer.

Ana-baba karşılıklı konuşup anlaşarak iki yıldan önce çocuğun sütten kesilmesine karar verirlerse bunda kendileri açısından bir sakınca yoktur.

Çocuklarınızı sütannelere emanet etmek isterseniz, makul ücreti verdiğiniz takdirde bunda da sizin için sakıncalı bir durum yoktur. Allah'a karşı gelmekten sakının. Bilin ki Allah yaptığınız her şeyi görür.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ
النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَن تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَّلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ
أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى
الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾
وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَن تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا
تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

234Ey Müminler! İçinizden biri ölür ve ardında dul kadınlar bırakırsa, o kadınlar yeniden evlenebilmeleri için dört ay on günlük bekleme süresini tamamlamak zorundadırlar. Bu süreyi tamamladıktan sonra, kendi özel hayatlarına ilişkin yaptıkları meşru bir işten dolayı size herhangi bir mesuliyet yoktur. Bilin ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

235İddet bekleyen kadınlara, evlenme isteğinizi çıtlatmanızda yahut bu isteği gönlünüzde saklı tutmanızda bir sakınca yoktur. Allah onlara bir şekilde evlenme teklifi yapacağınızı nasılsa biliyor. Öyleyse, o kadınlarla gizlice buluşmayın; bilakis evlenme isteğinizi meşru şekilde bildirin. Evlenmek istediğiniz dul kadının iddet süresi dolmadan da nikâh kıymaya kalkışmayın.

Bilin ki Allah gönüllerinizdeki her duygu, düşünce ve niyeti bilir. O hâlde Allah'a itaatsizlikten sakının. Bilin ki Allah çok affedici, çok müsamahalıdır!

236Ey Müminler! Henüz kendileriyle cinsel ilişkiye girmeden veya mehir belirlemeden kadınları boşamanız hâlinde onlara karşı herhangi bir mali sorumluluğunuz yoktur. Ancak siz yine de gönüllerini hoş tutmak için onlara hediye türünden bir şeyler verin. Pek tabii ki zengin olanınız zenginliğine, fakir olanınız da kısıtlı imkânlarına uygun şekilde vermelidir. O kadınlara imkânlar ölçüsünde hediyeler vermek, Allah'a samimiyetle kulluk etme gayretinde olan kimseler için bir boyun borcudur!

237Kadınları mehir belirlemiş, fakat henüz kendileriyle cinsel ilişkiye girmemiş bir durumda iken boşadığınız takdirde, önceden belirlediğiniz mehrin yarısını onlara vermeniz gerekir. Bununla birlikte onlar gönüllü olarak bu haklarından vazgeçebilir yahut nikâh bağını elinde tutanlar [kocalar] gözü tok davranıp mehrin tamamını ödeyebilirler.

Allah'a karşı saygı ve sorumluluk bilincine en uygun davranış, mehir hususunda gözü tok davranıp kendi haklarınızdan vazgeçmenizdir. Birbirinize âlicenaplık ve diğerkâmlık göstermeniz gerektiğini unutmayın. Şüphesiz Allah yaptığınız her şeyi görür!

حَٰفِظُوا۟ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلْوُسْطَىٰ وَقُومُوا۟ لِلَّهِ
قَٰنِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا ۖ فَإِذَآ أَمِنتُمْ
فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا۟ تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا وَصِيَّةً
لِّأَزْوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ ۚ فَإِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِى مَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ ۗ
وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ
حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ
وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُوا۟ ثُمَّ
أَحْيَٰهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَقَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ
ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضْعَافًا كَثِيرَةً ۚ
وَٱللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

238Ey Müminler! Namazları ve bilhassa orta [ikindi veya sabah] namazını aksatmadan kılın. Namazda Allah'a karşı derin saygı ve bağlılık hissi içinde olun.

239Eğer sizi korkutan bir tehlikeyle karşı karşıya iseniz, namazlarınızı yürürken veya binek üzerindeyken kılabilirsiniz. Kendinizi güvende hissettiğinizde ise bilmediğiniz birçok şeyi size öğreten Allah'ın öğrettiği gibi, namazlarınızı normal şekilde kılın.

240Ey Müminler! İçinizden biri öldüğü zaman ardında dul kadınlar bırakacaksa, eşleriyle ilgili olarak bir yıl boyunca kapıya atılmaksızın geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etmelidir. Ama eğer dul eşler kendi arzularıyla evden ayrılırlarsa, onların kendi özel hayatlarıyla ilgili yaptıkları meşru bir işten dolayı size bir mesuliyet yoktur. Bilin ki Allah üstün kudret sahibidir; her şeyi yerli yerince yapıp edendir!

241-242 Boşanan kadınlara imkânlar ölçüsünde nafaka verilmelidir. Bu nafakayı vermek, Allah'a karşı gelmekten sakınan kocalar için bir boyun borcudur. İşte Allah düşünüp öğüt alasınız diye buyruklarını size böyle bildiriyor!

243Ey Peygamber! Vakti zamanında yurtlarını ölüm korkusuyla terk eden binlerce insanın başından geçenleri bilir misin?!

Allah onlara, "Sizi ölümle burun buruna getirecek felaketlerle boğuşun!" buyurmuş, daha sonra da bu felaketlerden kurtulmalarını sağlamıştı.

Şüphesiz Allah insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çoğu O'nun bunca lütfuna minnettarlık göstermez!

244Ey Müminler! Allah yolunda savaşın. Bilesiniz ki Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

245Kim gönlünden koparak servetinden Allah yolunda harcarsa, Allah da güzel bir ödünç kabul ettiği bu harcamanın mükâfatını kat kat fazlasıyla ona geri öder. Allah alır, fazlasıyla geri verir. Unutmayın ki hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

[246]Ey Peygamber! Musa'dan sonraki bir dönemde İsrailoğulları'nın önde gelenleri ne yaptılar biliyor musun?!

Vaktiyle onlar başlarındaki peygambere, "Bize bir hükümdar tayin et de onun önderliğinde Allah yolunda savaşalım." demişlerdi. Peygamber [Samuel] de onlara, "Peki ya savaşmakla yükümlü kılınır da savaşmazsanız..." diye karşılık vermişti.

Bu defa onlar, "Vatanımızdan sürülmüş, çoluk çocuğumuzdan ayrı düşmüşüz. Böyle perişan bir hâlde iken Allah yolunda savaşmamamız mümkün mü?!" demişlerdi. Fakat düşmana karşı savaşmakla yükümlü kılındıklarında içlerinden az sayıda bir grup hariç döneklik etmişlerdi. Allah o yüreksiz dönekleri pek iyi bilir!

[247]Peygamberleri [Samuel] onlara, "Allah Tâlût'u [Saul'ü] size hükümdar tayin etti." dedi. Fakat onlar, "Biz hükümdarlığa ondan daha layığız. Böyle iken onun başımıza hükümdar tayin edilmesi olacak şey mi?! Kaldı ki o varlıklı biri de değil" diye itiraz ettiler.

Bunun üzerine peygamberleri onlara şöyle dedi: "Ama Allah hükümdar olarak onu seçmiş, ona geniş bilgi ve sağlam bir cüsse bahşetmiş! Allah hükümdarlığı dilediğine/layık gördüğüne lütfeder. Allah lütuf ve nimette hem pek cömerttir, hem de lütfuna kimin layık olduğunu pek iyi bilir!"

[248]Peygamberleri onlara şunu da söyledi: "Tâlût'un Allah tarafından tayin edilmiş bir hükümdar oluşunun göstergesi, rabbiniz tarafından bahşedilen yüksek moral ve güven duygusuna kavuşmanıza vesile olan, içinde Musa ile Harun'a ait bazı eşyalar bulunan ve meleklerce taşınan ahit sandığının tekrar elinize geçmesidir. Eğer gerçekten inanmaya niyetliyseniz, bunda sizin için elbet bir ibret var!"

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا
مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ
كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً
بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

249Tâlût [Saul], ordusuyla birlikte sefere çıktığı zaman askerlerine şöyle seslendi: "Bakın, Allah sizi bir nehirle sınayacak. Nehirden kana kana su içenlerle yollarımız ayrılır. Bir avuç dolusundan fazla içmeyenler ise benimle aynı safta yer alır."

Ne var ki az sayıda bir grup dışında tüm askerler nehirden kana kana içtiler.

Tâlût ve beraberindeki müminler nehrin öte yakasına geçince, beri yakada kalan yüreksizler, "Bugün bizim Câlût [Golyat] ve ordusuyla savaşacak gücümüz yok!" dediler.

Öldükten sonra diriltilip Allah'ın huzuruna çıkacaklarına yürekten inanan gerçek müminler ise şöyle dediler: "Nice az sayıdaki birlikler, Allah'ın yardımıyla büyük ordulara üstün gelmiştir! Çünkü Allah zor zamanda sabır ve sebat gösterenlerle beraberdir."

250Yine o gerçek müminler Câlût ve ordusuyla karşı karşıya geldiklerinde Allah'a şöyle yakardılar:

"Ey rabbimiz! Dayanma ve direnme gücümüze güç kat. Azim ve kararlılığımızı artır. Bu kâfirler topluluğuna karşı muzaffer eyle bizi!"

251Müminler sonunda Câlût'un ordusunu Allah'ın izniyle bozguna uğrattılar. Bu savaşta Davud da Câlût'u öldürdü.

Allah Davud'a hükümdarlık ve peygamberlik lütfetti; ona öğrenmek istediği şeyleri de öğretti.

Eğer Allah kimi insanların şerrini kimi insanlar vasıtasıyla savuşturmasaydı dünyanın düzeni alt üst olurdu. Allah tüm [mazlum] insanlara karşı çok lütufkârdır!

252Ey Peygamber! İşte bunlar Allah'ın mesajlarıdır. Biz bunları sana bir öğüt ve ibret olması için bildiriyoruz. Kim ne derse desin, sen elbette Allah tarafından gönderilmiş bir peygambersin!

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۘ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ اللَّهُ ۖ وَرَفَعَ
بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۚ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ
بِرُوحِ الْقُدُسِ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِن بَعْدِهِم مِّن بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ وَمِنْهُم
مَّن كَفَرَ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ ۗ وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ
مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِندَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۖ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ
فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

253Biz senden önce gelip geçen o peygamberlerden her birine farklı bir meziyet, özel bir fazilet bahşettik. Nitekim Allah kimi peygamberle bizzat konuştu, kimi peygamberleri de daha başka meziyetlerle onurlandırdı.

Biz Meryem oğlu İsa'ya da mucizeler verdik ve onu Rûhu'l-Kudüs'le [Cebrail] destekledik.

Eğer Allah dileseydi o peygamberlerin ümmetleri konumundaki insanlar, kendilerine onca ayet, onca ilahî mesaj gelmesine rağmen birbirleriyle kanlı bıçaklı olmazlardı. Fakat onlar bölünüp parçalandılar; bir kısmı iman etti, bir kısmı ise inkârcılığı tercih etti.

Evet, Allah dileseydi birbirlerinin kanına girmezlerdi. Lakin Allah ne isterse yapar!

254Ey Müminler! Azaptan kurtulmak için fidye verme, herhangi bir dosttan medet umma, aracılık ve adam kayırmacılık yapma imkânı bulunmayan hesap günü gelip çatmadan önce, bu dünyada size lütfettiğimiz servetten Allah yolunda harcayın!

Allah'ın lütfettiği serveti O'nun yolunda harcamaktan kaçınan nankörler var ya, işte onlar kendilerine yazık eden kimselerdir!

255Allah! O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. O her daim diridir. O'nun varlığı hiçbir şeye bağlı değildir. Ne gaflet basar O'nu ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur.

İzni olmaksızın O'nun huzurunda şefaatçilik yapmak kimin haddine!

O, insanların geçmişlerini geleceklerini, yaptıklarını yapacaklarını, saklı tuttuklarını dışa vurduklarını bilir.

Bildirdiği şeyler dışında, insanlar O'nun ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. O'nun sonsuz kudret ve egemenliği gökleri ve yeri kuşatmıştır. Göklerin ve yerin [kozmik] düzenini korumak O'na hiç zor gelmez. O yücedir, büyüktür!

256İman konusunda asla zorlama yoktur! [Dileyen imana gelir, dileyen kâfirliği tercih eder]. Kaldı ki artık hak ve hakikat ayan beyan ortaya çıkmış, doğru ile yanlış birbirinden ayrışmıştır.

Şimdi her kim düzmece tanrıları, bütün şer güçleri, şeytana hizmet eden tüm düşünce ve değerleri reddedip yalnız Allah'a inanıp güvenirse, kopması mümkün olmayan en sağlam kulpa tutunmuş olur. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۖ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ ۘ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ ۙ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ ۖ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ
يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِي كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾
أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ
يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۖ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ۖ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۖ
قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
لَمْ يَتَسَنَّهْ ۖ وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ ۖ
وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۚ فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

[257]Allah, müminlerin yâr ve yardımcısı olup onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfirlerin sözde dost ve yardımcıları ise putlar, şeytana hizmet eden şer güçlerdir. Bunlar kendi yandaşlarını imanın aydınlığına kavuşturmak yerine kâfirliğin karanlık uçurumlarına sürükler. İşte böyleleri cehennemi boylayacak ve orada temelli kalacaklar.

[258]Ey Peygamber! Allah'ın kendisine nasip ettiği güç ve iktidara güvenerek, rabbi hakkında İbrahim'le tartışan hükümdarı bilir misin?!

Vaktiyle İbrahim ona, "Benim rabbim yaşatan ve öldürendir" dedi. O hükümdar ise, "Ben de yaşatır ve öldürürüm. [Mesela, kimi idam mahkûmlarını bağışlarım, kimilerini de yok yere ipte sallandırırım.]" diye zırvaladı.

Bunun üzerine İbrahim, "İşte Allah güneşi doğudan doğduruyor; haydi sen de batıdan doğdur da görelim!" deyince, o kâfir hükümdar afallayıp kaldı.

Unutmayın ki Allah, kâfirliği meslek edinenleri amaçlarına ulaştırmaz!

[259]Ey Peygamber! Peki ya sen, vaktiyle, ıpıssız ve harap haldeki bir kasabaya yolu düşen adamın başından geçenleri bilir misin?!

O adam kendi kendine, "Allah enkaz yığını hâline gelmiş bu kasabayı tekrar nasıl canlandırabilir ki?" dedi.

Bunun üzerine Allah onun canını alıp yüzyıl boyunca bekletti. Sonra tekrar hayata döndürüp, "Ne kadar bir süre bekledin?" diye sordu.

O da, "Herhâlde bir gün veya daha az bir süre bekledim." diye cevap verdi.

Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Hayır! Ölü vaziyette tam yüzyıl bekledin. Ama yiyecek ve içeceğine bak, üzerinden yüzyıl geçmesine rağmen hâlâ bozulmamış. Peki, bir de eşeğine bak; o çoktan iskelet hâline gelmiş! Doğrusu biz seni [ölümden sonra dirilişe aklı yatmayan] insanlara ibret olman için öldürüp dirilttik. Evet, şimdi, eşeğinin çürümeye yüz tutmuş kemiklerini tekrar nasıl etle örtüp eski hâline döndürdüğümüze de bir bak!"

O adam tüm şüphelerini sona erdiren bu müthiş olay karşısında, "Şimdi bizzat gördüm ve anladım ki Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir." dedi.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن ۖ
قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ
فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ
ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَّثَلُ
ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ
سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن
يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى ۙ لَّهُمْ
أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾
قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى ۗ
وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَٰتِكُم
بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ
تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ
مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

260Yine vaktiyle İbrahim, "Ey rabbim! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster!" dedi. Allah da, "Yoksa sen ölüleri dirilteceğime inanmıyor musun?!" buyurdu. İbrahim, "Elbette inanıyorum ama zihnimde hiçbir soru işareti kalmasın istiyorum." diye karşılık verdi. Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Öyleyse, dört kuş yakala ve onları bir süre eğiterek kendine alıştır. Sonra hepsini bir tepeye bırak. Daha sonra onları çağır. Göreceksin ki çarçabuk sana gelecekler. [Tıpkı sahibinin çağrısı üzerine çarçabuk gelen o kuşlar gibi insanlar da ölümden sonra diriliş vakti gelip çattığında derhal Allah'ın huzurunda toplanacaklar]. Bilesin ki Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!"

261Servetlerini Allah yolunda harcayanlar, hak ettikleri ödül bakımından bir tohum danesine benzer. O bir tek daneden, yedi ayrı başak çıkar ve her başakta da yüz dane bulunur. Tıpkı bunun gibi Allah da dilediği/layık gördüğü kimseyi hak ettiğinden çok daha fazlasıyla mükâfatlandırır. Allah sınırsız lütuf sahibidir, her şeyi hakkıyla bilir!

262Servetlerini Allah yolunda harcayan, maddi yardımlarını başa kakmayan, yoksul insanların duygularını incitmeyen kimseler var ya, işte onlar hak ettikleri mükâfatı rablerinden fazlasıyla alacaklardır. Böylelerini ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

263Bir tatlı söz, şefkatli ve hoşgörülü bir davranış, başa kakılan yardımdan çok daha makbuldür. Unutmayın ki Allah sizin iyiliklerinize muhtaç değildir, üstelik hatalarınıza karşı da pek müsamahalı ve tahammüllüdür!

264Ey Müminler! Allah'a ve ahirete inanmadığı hâlde sırf insanlara gösteriş için gü-

ya Allah yolunda servetinden harcamada bulunan kimseler gibi, maddi yardımlarınızı, muhtaç insanların başına kakmak ve böylece onların duygularını incitmek suretiyle Allah katında geçersiz ve değersiz hâle getirmeyin!

İnsanlara gösteriş için servetinden harcamada bulunan kimsenin durumu tıpkı şuna benzer:

Pürüzsüz bir kaya parçası ve üzerinde birazcık toprak! Derken, o kayaya sağanak bir yağmur vurur; böylece üzerindeki toprak akıp gider ve cascavlak kalır.

İşte o gösteriş meraklıları da iyilik namına yaptıkları işlerden hiçbir sevap kazanamazlar. Zaten Allah kâfir-nankör insanları umduklarına kavuşturmaz!

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا
ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَاحْتَرَقَتْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا
الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا
فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ
الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم
مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

265Servetlerini sırf Allah'ın hoşnut olmasını dileyerek ve aynı zamanda içlerinden gelerek harcayanların durumu ise toprağı çok verimli bir bahçeye benzer. Çünkü böyle bir bahçeye bol yağmur yağınca iki kat ürün verir. Bol yağmur yağmayıp çiselese bile yine normal ürününü verir. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızı görür!

266Ey Müminler! Herhangi biriniz arzu eder mi ki içinde dereler akan ve her türlü ürünü verebilen bir hurma ve asma bahçesine sahip olsun, ama daha sonra elleri ermez, güçleri yetmez yavrucakları bulunduğu hâlde yaşlılık gelip belini büksün. Üstüne üstlük bir de yakıcı bir bora gelsin ve o güzelim bahçeyi kasıp kavursun...

İşte Allah mesajlarını düşünüp öğüt alasınız diye size böyle açıklıyor.

267Ey Müminler! Gerek mali kazançlarınızın, gerek size nasip ettiğimiz toprak mahsullerinin değerli ve kaliteli olanlarından Allah yolunda harcayın. Size verildiğinde ancak dudak büküp burun kıvırarak kabul edeceğiniz bayağı şeyleri bu yolda harcamaya kalkmayın. Bilesiniz ki Allah sizin iyiliklerinize muhtaç değildir. O bizatihi her türlü övgüye layıktır!

268Ey Müminler! Şeytan sizi Allah yolunda harcama yaptığınızda fakirleşirsiniz diye korkutur ve böylece [cimrilik gibi] kötülüklere teşvik eder. Hâlbuki Allah size af, merhamet ve mükâfat vaat eder. Allah sınırsız lütuf sahibidir; her şeyi hakkıyla bilir!

269Allah hikmeti [yani sağlam bilgiyle sağlıklı düşünme, hak ve hakikati görme, isabetli karar verme ve doğru davranışlar sergileme kabiliyetini] dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse ona çok büyük bir manevi servet bahşedilmiş demektir. Doğrusu bu hakikati ancak aklıselim sahipleri anlar!

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَعْلَمُهُۥ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِن تُبْدُوا۟
ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِىَ ۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
ٱلْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ
وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ
لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ يَحْسَبُهُمُ ٱلْجَاهِلُ
أَغْنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ ۖ لَا يَسْـَٔلُونَ
ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ
عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم بِٱلَّيْلِ
وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

[270]Ey Müminler! Allah yolunda yaptığınız her harcamayı ve yapma sözü verdiğiniz her yardımı Allah mutlaka bilir. Servetlerinden Allah yolunda harcama yapmayanlara ahirette yardım edecek kimse olmayacaktır!

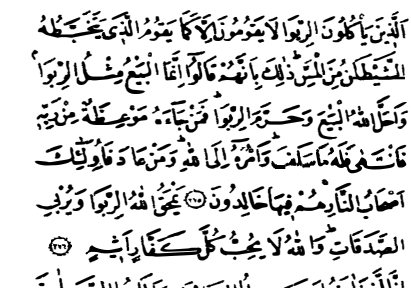
[271]Maddi yardımları açıktan yapmanız güzeldir. Ama fakir ve muhtaç insanlara gizlice yardımda bulunmanız sizin için çok daha hayırlıdır. Nitekim Allah bu duyarlı davranışınızdan ötürü kimi günahlarınızı bağışlar. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

[272]Ey Peygamber! Senin görevin kâfirleri ille de imana getirmek değil! [Sen sadece Allah'ın ayetlerini tebliğ etmekle görevlisin]. Ancak Allah dilediğini/layık gördüğünü imana getirir!

Ey Müminler! Muhtaç insanlara yardım olarak yaptığınız her harcama aslında kendinize yaptığınız bir iyiliktir. Harcamalarınızı sırf Allah'ın hoşnutluğunu kazanma arzusuyla yapmalısınız. Bu niyetle yaptığınız her harcamanın mükâfatı ahirette size tastamam ödenecek ve hakkınız hiç yenilmeyecektir.

[273]Bütün bu yardımlar, kendilerini Allah yoluna adayan ve bu yüzden çarşı pazar dolaşıp ticaret yapma imkânı bulamayan yoksullar içindir. Gerçek hâllerini bilmeyen biri, edepli ve onurlu tavırlarından dolayı onları zengin zanneder. Ama sen onları gerek edepli hâllerinden, gerekse üzerlerindeki fakirlik izlerinden tanırsın. Onlar yüzsüzlük edip halktan yardım dilenmezler. Şüphesiz Allah yaptığınız her yardımı bilir!

[274]Servetlerini gece gündüz demeden sırf Allah'ın hoşnutluğunu gözeterek gizli ve açık biçimde harcayanlar, mükâfatlarını rablerinden alacaklar. Böylelerini ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

275[Allah'ın hoşnutluğunu kazanma arzusuyla muhtaç insanlara yardımda bulunmak yerine] tefecilik yoluyla sermayelerine sermaye katanlar, tıpkı sara tutmasıyla aklı başından gidip ne söylediğini bilmeyen kimseler gibi davranırlar. Nitekim bunlar, "Ha alışverişten elde edilen kâr, ha tefecilikten sağlanan kazanç [riba-faiz]; ikisi de aynı şey!" derler. Oysa Allah alışverişi helal, tefeciliği haram kılmıştır.

Bundan böyle her kim rabbinin emrine uyar ve tefecilikten vazgeçerse, daha önceki kazançları kendine, hakkındaki hüküm de Allah'a kalmıştır. Tefeciliği helal sayarak kâfirliğe dönüş yapanlara gelince, işte böyleleri cehennemlik olacak ve orada temelli kalacaklar!

276Allah, tefecilikten elde edilen kazançta bet bereket bırakmaz ama karşılıksız maddi yardımları bereketlendirir. Hem sonra Allah kâfirliği/nankörlüğü meslek edinip günaha batanların hiçbirini sevmez!

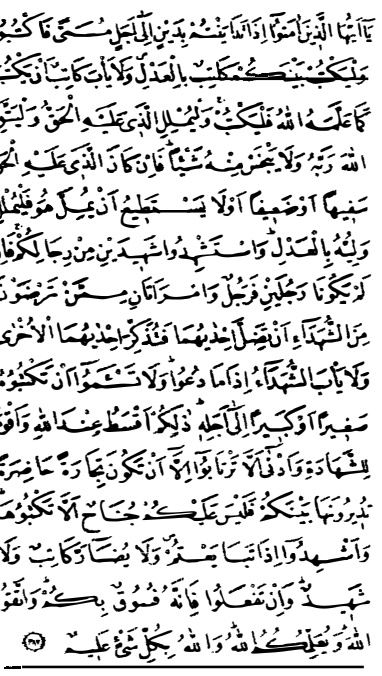
277İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen, namazı dikkatli ve devamlı kılıp zekâtı veren kimseler var ya, işte bunlar hak ettikleri mükâfatı rablerinden alacaklar. Böylelerini ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

278Ey Müminler! Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının. Eğer gerçekten mümin olma azmindeyseniz, tefecilikten doğan alacaklarınızın tümünden vazgeçin!

279Böyle yapmadığınız takdirde Allah'a ve elçisine karşı savaş açmış sayılırsınız. Ama eğer pişmanlık duyup tefecilikten vazgeçerseniz, borçlu durumdaki kişiden anaparanızı geri alma hakkına sahipsiniz. Nitekim böylelikle ne haksızlık yapmış ne de haksızlığa uğramış olursunuz.

280Borç verdiğiniz kişinin eli darda ise maddi durumu düzelinceye kadar ona süre tanıyın. Eğer karşılıksız yardımın ne büyük bir fazilet olduğunu bilirseniz, borcu tamamen silip alacağınızı bağışlamanız sizin için elbet daha hayırlıdır!

281Hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkarılacağınız o müthiş günde rezil rüsva olmamak için şimdiden tedbirinizi alın. Çünkü o gün herkese hayatta iken yaptıklarının karşılığı tastamam ödenecek ve kimsenin hakkı yenilmeyecektir!

282Ey Müminler! Birbirinize belli bir vade ile borç verip aldığınızda bunu yazıyla kayda geçirin. İçinizden yazı yazmayı bilen biri bu sözleşmeyi doğru biçimde yazsın. Kâtip, Allah'ın kendisine lütfettiği yazma kabiliyetini kullanmaktan, dosdoğru şekilde yazmaktan kaçınmasın. Evet, kâtip sözleşmeyi mutlaka dosdoğru şekilde yazsın, borçlu kimse de yazdırsın. Diğer taraftan borçlu kimse, rabbi Allah'tan korkup sakınsın da borcunu eksik yazdırmaya kalkmasın!

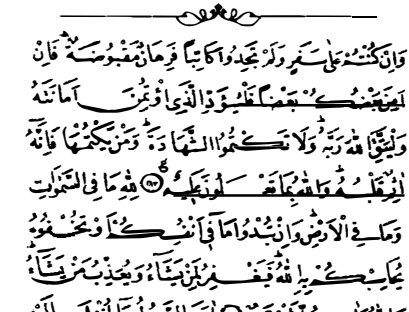
Eğer borçlu kişi anlayış ve kavrayış kabiliyeti eksik veya [ihtiyarlık ve bunaklık sebebiyle] aciz bir kimseyse yahut kendisi [kekemelik, dil bilmemesi, başka bir yerde olması gibi özürlerden dolayı] sözleşmeyi bizzat yazdıramayacak durumdaysa bu takdirde onun velisi dosdoğru şekilde yazdırsın.

Yazım sırasında içinizden iki erkeği de şahit tutun. Eğer iki erkek bulamazsanız, o zaman dürüstlüklerinden emin olduğunuz bir erkek ve iki kadını şahit tutun. Bir erkek yerine iki kadının şahit olma sebebi, borçlu ile alacaklı arasındaki muhtemel bir anlaşmazlık hâlinde kadınlardan biri sözleşmeyle ilgili yanlış bir şey söylediği takdirde diğer kadının doğruyu hatırlatmasına imkân sağlamaktır. Şahit olarak belirlenen kimseler şahitliğe çağrıldıklarında görevden kaçmasınlar!

İster az, ister çok olsun, her türlü borcu vadesiyle birlikte yazmaktan üşenmeyin. Çünkü Allah nazarında en makbul, şahitlendirilmesi itibarıyla en sağlam ve borca ilişkin bir şüpheye düşmemeniz bakımından en güvenilir yol budur!

Aranızda peşin ödeme yaparak gerçekleştirdiğiniz ticari işleme gelince, bunu yazıyla kaydetmemenizde bir sakınca yoktur. Ama siz yine de birbirinizle peşin alışveriş yapacağınız zaman bir şahit tutun.

Borç sözleşmesinde borçluya ve alacaklıya ne kâtip zarar versin ne de şahit! Eğer kâtip veya şahit olarak zarar verirseniz, [yani borç sözleşmesini bilerek yanlış yazar veya şahit olarak yalan konuşursanız] Allah'a karşı gelmiş olursunuz. Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının. Bakın, Allah size yapmanız gerekenleri tek tek öğretiyor. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla biliyor!

283Ey Müminler! Eğer bir yolculukta iseniz ve borç işlemini kaydedecek bir kâtip bulamazsanız, o takdirde borçludan [gerektiğinde satıp paraya veya mala çevrilebilecek bir şeyi] rehin alırsınız. Ama eğer birbirinize güveniyorsanız, kendisine güven duyulup borç verilen kişi, bu güvene layık biçimde borcunu eksiksiz ödesin. [Buna karşılık alacaklı da borçludan rehin aldığı şeyi geri versin] ve gerek borçlu gerek alacaklı kimse rabbi Allah'ın bütün bu emirlerine itaatsizlikten sakınsın!

Borç, alışveriş ve diğer bütün hususlarda görüp bildiğiniz bir hakikati gizlemeyin. Çünkü görüp bildiği bir hakikati gizleyen kişi, kasıtlı işlenmiş bir günah sahibi olur. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızı eksiksiz bilir!

284Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır! İçinizdeki duygu, düşünce ve niyetleri dillendirseniz de gizleseniz de Allah sizi bunlardan dolayı hesaba çekecek ve sonra O dilediğini/layık gördüğünü affedecek, dilediğini cezalandıracaktır. Çünkü Allah dilediği her şeyi yapma gücüne sahiptir!

285Peygamber [Muhammed], kendisine rabbi tarafından ne vahyedildiyse hepsine iman etti. Müminler de aynı şekilde iman ettiler. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına/vahiylerine, elçilerine iman edip, "Biz, Allah'ın elçileri arasında ayırım gözetmeyiz." dediler ve şöyle niyaz ettiler: "Ey rabbimiz! Buyruğunu duyduk ve ona uyduk. Ey rabbimiz! Affına sığındık; sonunda dönüşümüz sanadır, affeyle bizi!"

286Allah kimseye altından kalkamayacağı bir sorumluluk yüklemez. Kişinin yaptığı iyilik kendi yararına, işlediği kötülük de kendi zararınadır.

Ey rabbimiz! Yapmamız gerekeni unutur ya da bilmeden, istemeden hata yaparsak bizi bundan dolayı hesaba çekip cezalandırma!

Ey rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır sorumluluklar yükleme!

Ey rabbimiz! Takatimizi kesecek şeylerle yükümlü tutma bizi!

Bizi affet; hata ve kusurlarımızı bağışla; merhamet eyle bize!

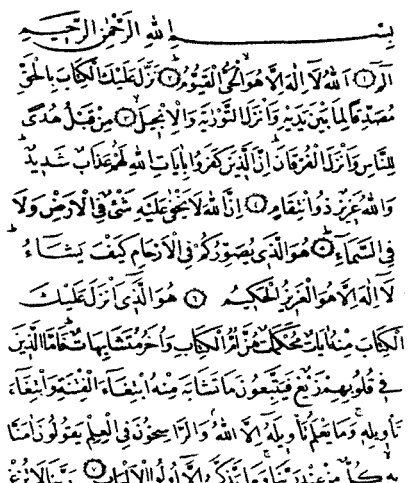
Sen bizim sahibimiz, efendimiz, yâr ve yardımcımızsın!

Kâfirler güruhuna karşı da zafer nasip eyle bize!

3. ÂL-İ İMRÂN SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 200 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2 Allah! O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. O her daim diridir. O'nun varlığı hiçbir şeye bağlı değildir.

3-4 Ey Peygamber! Kur'an'ı sana çok temel bir maksatla ve aynı zamanda daha önceki vahiyleri teyit ve tasdik edici olarak indiren O'dur. O daha önce de insanlara yol göstermek üzere Tevrat ve İncil'i indirdi. Yine O doğruyu ve yanlışı gösteren başka vahiyler de gönderdi.

Allah'ın ayetlerini reddedenleri çok çetin bir azap beklemektedir. Allah üstün kudret sahibidir; kâfirlere hak ettikleri cezayı vermeye de pekâlâ kadirdir.

5 Ne gökte ne yerde hiçbir şey Allah'a gizli saklı kalmaz!

6 Sizi analarınızın karnında dilediği gibi şekillendiren O'dur. Zaten O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. O üstün kudret sahibidir, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

7 Ey Peygamber! Sana bu Kur'an'ı indiren O'dur. Kur'an'da kimi ayetler mana ve mesaj bakımından son derece açıktır. Bunlar ilahî vahiydeki temel ilkeleri oluşturur. Kur'an'da diğer birtakım ayetler de vardır ki bunlar müteşabih [yani mecazlı, istiareli ifadeler içermesinden ötürü farklı anlamlara gelebilen] ayetlerdir.

Kalplerinde sapkınlık eğilimi bulunanlar, kafa karıştırmak ve aynı zamanda kendilerince asıl mana ve maksadını belirlemek arzusuyla sırf onun müteşabih ayetleriyle meşgul olurlar. Oysa bu tür ayetlere konu olan hususlardaki asıl mana ve maksadı [tıpkı İsa ilgili bazı ayetlerde olduğu gibi] ancak Allah bilir. Nitekim ilimde yüksek payeye erişmiş kimseler, "Biz kesin olarak inandık ki bu ayetlerin tümü rabbimiz tarafından vahyedilmiştir." derler. Ne var ki bu gerçeği ancak aklıselim sahipleri anlar.

8-9 İşte böyleleri Allah'a şöyle yakarırlar: Ey rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra gönüllerimizin inkârcılığa meyletmesine izin verme! Bize rahmet ve merhametini lütfet! Çünkü sen sınırsız lütuf sahibisin!

Ey rabbimiz! Gün gelecek, sen bütün insanları huzurunda bir araya toplayacaksın. Bunda hiç şüphe yok! Şüphesiz Allah sözünden caymaz!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ
آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾ قَدْ كَانَ
لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ۖ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ ۚ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾
زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ
الْمُقَنطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ
وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۗ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ
وَاللَّهُ عِندَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ
مِّن ذَٰلِكُمْ ۚ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

10 Kâfirlerin malları da evlatları da Allah'ın azabını önlemede kendilerine zerre kadar bile fayda sağlamayacak! Dahası onlar cehenneme yakıt olacaklar.

11 Tıpkı Firavun ve yandaşları ile onlardan önce gelip geçen kâfirler gibi. Çünkü onlar da bizim ayetlerimizi yalan saydılar. Bu büyük suçlarından dolayı Allah da onları cezalandırdı. Allah'ın cezalandırması çok şiddetlidir!

12 Ey Peygamber! De ki o kâfirlere: "Siz kesinlikle hezimete uğrayacaksınız. Üstelik ahirette de cehennemi boylayacaksınız. Ne korkunç bir yerdir cehennem!"

13 Savaşmak üzere Bedir'de karşı karşıya gelen iki toplulukta sizin için büyük bir ibret var! Şöyle ki o iki topluluktan biri Allah yolunda çarpışıyordu. Diğer topluluk ise kâfirlerden oluşmuş idi. O kâfirler, Müminleri gözleriyle süzdüklerinde kendilerinden iki kat daha fazla sayıda görüyorlardı. Unutmayın ki Allah destek ve yardımını dilediği kimselere lütfeder!

İşte bunda gönül gözleri açık olanlar için büyük bir ders ve ibret vardır!

14 Kadınlara, oğullara, yığınla altın ve gümüşe, soylu atlara, sağmal hayvanlara, bağ ve bahçelere sahip olmak, yaratılışları gereği erkeklerin çok hoşuna gider. Ama bütün bunlar fâni hayatın çok kısa ömürlü nimetlerinden ibarettir. Hâlbuki kalıcı nimetlerle dolu o güzelim ahiret yurdu Allah katındadır.

15 Ey Peygamber! De ki: "Size bu dünyanın gelip geçici nimetlerinden çok daha güzel ve değerli şeyin ne olduğunu söyleyeyim mi?!

Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için Rableri nezdinde cennetler, hem de sürekli kalınacak bir mutluluk yurdu olarak içinde ırmakların çağıldadığı cennetler var. Orada kendilerini bekleyen tertemiz eşler ve hepsinden önemlisi Allah'ın hoşnutluğu var. Allah bütün kullarının ne yapıp ettiklerini görür!

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ
وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ ۗ
وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ
ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ
ٱلْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِىَ لِلَّهِ وَمَنِ
ٱتَّبَعَنِ ۗ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسْلَمْتُمْ ۚ
فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ ۖ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۙ وَيَقْتُلُونَ
ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

16-17 Ahiretteki bütün bu nimetler, "Ey rabbimiz! Sana yürekten inandık. Sen bizim günahlarımızı bağışla. Bizi cehennem ateşinden koru!" diye yakaranlar, Allah yolunda karşılaştıkları zorluk ve sıkıntılara göğüs gerenler, söz ve davranışlarında dürüstlükten ayrılmayanlar, Allah'a yürekten bağlı olanlar, servetlerini Allah yolunda harcayanlar ve [uykunun en tatlı olduğu] seher vakitlerinde namaza kalkıp Allah'tan af dileyenlerin hakkıdır!"

18 Allah, kendisinden başka gerçek tanrı olmadığını [gerek yarattığı kâinatla gerekse gönderdiği vahiylerle] bildirdi. Tüm melekler ile hakkaniyet sahibi âlimler de bu gerçeğe tanıklık ettiler.

Evet, Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur; O üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

19 Hiç şüphesiz Allah'ın nazarında makbul din İslam'dır [Yani insanın Allah'a tam anlamıyla teslim olup boyun eğmesidir.]. Ne var ki vaktiyle ilahî vahye muhatap kılınanlar [Yahudiler ve Hıristiyanlar], kendilerine [sırf Allah'a itaat ve teslimiyeti emreden] bunca ayet, bunca ilahî mesaj gelmesine rağmen sırf aralarındaki küçük hesaplar ve inatlaşmalar yüzünden farklı inanç gruplarına bölündüler.

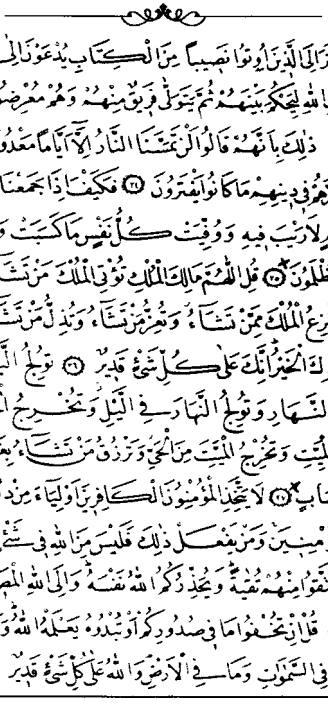
Her kim Allah'ın ayetlerini reddederse bilsin ki Allah hesabı pek çabuk görür!

20 Ey Peygamber! Onlar inanç konusunda seninle tartışırlarsa de ki: "Ben özümü Allah'a teslim ettim. Bana uyanlar da O'na teslim oldular."

Ey Peygamber! Geçmişte vahye muhatap kılınanlar ile vahiy kültürüne sahip olmayan şu müşriklere, "Peki siz de özünüzü Allah'a teslim ettiniz mi?" diye sor. Eğer imana gelip Allah'a boyun eğerlerse şüphesiz doğru yolu tutarlar. Yok, eğer buna yanaşmazlarsa bilesin ki sana düşen görev sadece hak ve hakikati anlatmaktır. Zaten Allah bütün kullarını görmektedir!

21 Ey Peygamber! Allah'ın ayetlerini reddedenlere, hiçbir hakları ve haklı gerekçeleri bulunmamasına rağmen kimi peygamberlerin canlarına kıyanlara, adalet ve hakkaniyet sahibi olmayı tembihleyen faziletli insanları katledenlere, "Cehennemde sizi feci bir azap bekliyor" müjdesini(!) ver.

22 İşte böylelerinin iyilik namına yaptıkları her şey dünyada da ahirette de boşa gitmiştir. Onları azaptan kurtaracak kimse de yoktur!

23 Ey Peygamber! Görüyorsun ki kendilerine Tevrat hakkında ilim sahibi olmak nasip edilen Yahudilere, bir meselenin çözümü için ilahî kelamın hakemliğine başvurmaları yolunda çağrı yapılıyor ama içlerinden bir grup bu çağrıya kulak tıkayarak çekip gidiyor.

24 Neden mi çekip gidiyorlar? Çünkü onlar, "Sayılı günler dışında cehennem ateşi bize ilişmeyecek" diyorlar. Hâlbuki onların bu türˆ uyduruk iddiaları dinleri konusunda kendilerini aldatmaktadır!

25 Peki, gelip çatacağında hiç kuşku bulunmayan ve kimseye haksızlık edilmeksizin herkese dünyada yaptıklarının tam karşılığının verileceği kıyamet ve hesap günü onları bir araya topladığımızda hâlleri nice olacak?!

26-27 Ey Peygamber! De ki: Kâinattaki her şeyin sahibi Allah'ım! Sen mülkü [ilim, itibar, akıl, sağlık, servet gibi her türlü maddi ve manevi imkânı] dilediğine verir, dilediğinden geri alırsın. Sen dilediğini yüceltir, dilediğini alçaltırsın. Bütün iyilik ve güzelliklerin kaynağı sensin. Sen dilediğin her şeyi gerçekleştirme gücüne sahipsin!

Sen gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, geceyi kısaltarak gündüzü uzatırsın; ölüden diri, diriden ölü çıkarırsın. Dilediğine de hesapsız nimet bahşedersin.

28 Müminler, Müminleri bırakıp da kâfirleri dost ve sırdaş edinmesinler. Her kim kâfirleri dost ve sırdaş edinirse Allah ile arasındaki tüm bağları koparır. Fakat kâfirlerden gelebilecek herhangi bir kötülük ya da zarardan korunmak söz konusu olduğunda onlara dost gibi gözükebilirsiniz.

Bakın, Allah sizi emirlerine karşı gelmeme konusunda uyarıp azabından sakındırıyor. Unutmayın ki sonunda varacağınız yer Allah'ın huzurudur!

29 Ey Peygamber! De ki: Gönüllerinizdeki duygu, düşünce ve niyetleri gizleseniz de açıkça dillendirseniz de Allah hepsini bilir. Dahası O göklerde ve yerde bulunan her şeyi bilir. Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوٓءٍ تَوَدُّ
لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ إِنَّ اللَّهَ
اصْطَفَىٰٓ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَٰهِيمَ وَآلَ عِمْرَٰنَ عَلَى الْعَٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾
ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ
عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّيٓ
إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي
وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَىٰ
وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّيٓ أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَٰنِ
الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا
حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ
وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا قَالَ يَٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا قَالَتْ هُوَ
مِنْ عِندِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

30 Gün gelecek, herkes gerek iyilik gerek kötülük ne yapmışsa bütün hepsinin önüne konulduğunu görecek ve işte o zaman tüm kötülük ve günahlarından köşe bucak kaçmak isteyecek!

Bakın, Allah sizi emirlerine karşı gelmeme konusunda uyarıp azabından sakındırıyor. Allah kullarına karşı çok şefkatlidir.

31 Ey Peygamber! Yahudilere, Hıristiyanlara ve Müşriklere de ki: Eğer Allah'ı gerçekten seviyorsanız gelin bana uyun ki Allah da sizleri sevsin, günahlarınızı affetsin. Bilin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

32 Ey Peygamber! De ki: "Allah'a ve elçisine itaat edin!"

Eğer onlar itaatten yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kâfirleri hiç sevmez!

33-34 Allah, birbirlerinin soyundan gelen bir nesil olarak Âdem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini seçkin kılıp diğer insanlardan üstün tuttu. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

35 Vaktiyle İmran'ın karısı Allah'a şöyle yakarmıştı: "Ey rabbim! Karnımdaki bebeği sırf sana hizmete adayacağıma söz veriyorum. Benim bu adağımı kabul buyur! Şüphesiz sen her şeyi işitir, her şeyi bilirsin!"

36 Çocuğunu doğurunca –ki Allah onun kız mı erkek mi doğurduğunu pekâlâ biliyordu– şöyle yakardı: "Ey rabbim! Ben bir kız evlat doğurdum ama biliyorum ki mabede hizmette kız evlat erkek evladın yerini tutmaz. Ben kızımın adını Meryem koydum. Rahmetinden kovulan şeytana karşı onu da soyunu da sana emanet ediyorum; sen onları şeytanın şerrinden muhafaza buyur!"

37 Bunun üzerine Rabbi, Meryem'e hüsnü kabul gösterdi; onu tıpkı bir nadide çiçek gibi yetiştirdi. Zekeriya'yı da onu himaye etmekle görevlendirdi.

Zekeriya, Meryem'i mabetteki odasında her ne zaman ziyaret etse onun yanında mutlaka bir yiyecek bulunduğuna tanık olurdu. Bir defasında "Ey Meryem! Bu yiyecekler sana nereden geliyor?" diye sordu. Meryem de ona, "Allah tarafından geliyor. Şüphesiz Allah dilediğine hesapsız rızık bahşeder." diye karşılık verdi.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ
قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ
رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ
قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّي آيَةً ۚ قَالَ
آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا ۗ وَاذْكُر رَّبَّكَ
كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ
يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ
نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ
وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا
كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ
إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

38 Zekeriya da o mabette rabbine şöyle yakardı: "Ey rabbim! Bana sınırsız cömertliğinle hayırlı bir nesil lütfet. Şüphesiz sen kullarının yakarışlarını duyan ve kabul buyuransın!"

39 Derken, mabette ibadet ettiği sırada melekler ona şöyle seslendiler: "Allah sana Yahya adında bir oğlun olacağını müjdeliyor. O, yetişkinlik çağında İsa'nın Allah tarafından gönderilmiş bir elçi olduğu gerçeğini tasdik edecek; ayrıca gayet ağırbaşlı ve nefsine hâkim bir kişi olacak, [hepsinden önemlisi diğer bütün peygamberler gibi] son derece fazilet sahibi bir peygamber olacak."

40 Bunun üzerine Zekeriya, "Ey rabbim! Yaşlılık benim belimi bükmüş, hem sonra karım da kısır. Bu hâlde nasıl çocuk sahibi olabilirim ki?!" dedi.

Allah, "Evet, söylediğin doğru ama Allah ne dilerse yapar!" buyurdu.

41 Zekeriya, "Ey rabbim! Bana oğlum olacağına dair bir alamet göster!" diye istekte bulundu.

Allah da "İstediğin alamet, üç gün boyunca insanlarla, işaret dili dışında konuşamamandır. Bu süre içerisinde Rabbini çokça an; her daim O'nun yüceliğini zikret!" buyurdu.

42-43 Vaktiyle melekler Meryem'e de şöyle demişlerdi: "Ey Meryem! Allah seni seçkin kıldı; her türlü günahtan uzak tuttu ve böylelikle diğer bütün kadınlardan üstün bir konuma yükseltti. Ey Meryem! Rabbine yürekten bağlılıkla ibadet et! O'nun huzurunda secdeye kapan ve rükû edenlerle birlikte sen de rükû et!"

44 Ey Peygamber! Bunlar daha önce bilmediğin, şimdi sana gönderdiğimiz vahiyle bilgi sahibi olduğun kıssalardır. Kaldı ki sen, Meryem'i kimin himaye edeceğine dair kendi aralarında kura çekerlerken onların yanında değildin. Yine onlar bu konuda birbirleriyle tartışırlarken de sen yanlarında değildin.

45 Vaktiyle melekler Meryem'e şöyle demişlerdi: Ey Meryem! Allah sana kendisinin "Ol!" emriyle varlık kazanacak bir evlat müjdeliyor. O Meryem oğlu İsa Mesih diye anılacak, hem bu dünyada hem ahirette itibar sahibi olacak ve Allah'a en yakın kullar arasında yer alacak.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ
رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ
﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ أَنِّي
أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ
طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ۚ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ
الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ۚ وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ
هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ
الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ ۖ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنصَارُ اللَّهِ ۖ آمَنَّا بِاللَّهِ ۖ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

46 O, henüz beşikte iken bile insanlarla yetişkin biri gibi konuşacak ve çok erdemli bir kişilik sahibi olacak.

47 Meryem, "Ey rabbim! Ben nasıl çocuk sahibi olabilirim?! Bana hiçbir erkek eli dokunmadı ki" deyince, Allah, "Evet, söylediğin doğru! Fakat Allah dilediğini yaratır. Çünkü Allah bir şeyin olmasına karar verdiğinde ona sadece "Ol!" der ve o şey de hemen oluş sürecine girer."

48-49 Allah İsa'yı hem vahiyle bilgilendirecek, hem de vahyin gerçek mana ve mesajını ona kavratacak; kısaca ona Tevrat ve İncil'i öğretecek ve onu İsrailoğullarına peygamber olarak gönderecek.

İsa peygamber olarak gönderildiğinde onlara şöyle diyecek: "Bakın, ben size Rabbiniz tarafından bir dizi mucizeyle gönderildim. Şöyle ki ben sizin gözünüzün önünde çamurdan bir kuş maketi yapar, ardından ona üflerim, o da Allah'ın yaratma iradesiyle canlı bir kuş oluverir. Yine ben Allah'ın izni ve iradesiyle, doğuştan körleri ve cüzzam hastalarını iyileştirir ve hatta ölüleri diriltirim. Ayrıca evlerinizde ne yiyip içtiğinizi ve neler istiflediğinizi de size söylerim. Eğer inanmaya gerçekten niyetliyseniz, bütün bunlarda sizin için elbette bir ders ve ibret var!

50 Öte yandan ben Allah'ın daha önce gönderdiği Tevrat'ı özü itibarıyla tasdik etmek ve geçmişte size yasaklanan kimi yiyecekleri serbest kılmak üzere geldim.

Bakın, bir kez daha söylüyorum, ben size Rabbiniz tarafından bir dizi mucizeyle geldim. Artık Allah'a itaatsizlikten sakının da bana uyun!

51 Şüphesiz Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O hâlde yalnız O'na kulluk/ibadet edin. Zaten dosdoğru yol da budur!"

52 İsa onların inkârcılıktaki ısrarlarını fark edince, "Allah yolunda kim bana yardım edecek?" diye sordu.

Bunun üzerine havariler şöyle dediler: "Allah yolunda biz senin yardımcılarınız. Çünkü biz Allah'a yürekten inanıp güvenmişiz. Ey İsa! Sen de şahit ol ki biz bütün benliğimizi Allah'a teslim etmişiz."

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ
﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟
إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا
كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ
﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ
وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْءَايَٰتِ
وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ
ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ٱلْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَآجَّكَ
فِيهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا۟ نَدْعُ أَبْنَآءَنَا
وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

53 Havariler Allah'a şöyle yakardılar: "Ey rabbimiz! Gönderdiğin vahye inanıp bu elçiye uyduk. Sen de bizi mutlak birliğine tanıklık eden diğer bütün Müminlerin arasına kat!"

54 İsa'nın peygamberliğini reddeden Yahudiler onu ortadan kaldırmak için tuzak kurdular ama Allah onların tuzaklarını boşa çıkardı. Tuzakları boşa çıkarmada Allah'ın üstüne yoktur!

55 Yahudiler tuzak kurdukları zaman Allah İsa'ya şöyle buyurdu: "Ey İsa! Senin canını alacak olan onlar değil, benim! Seni kendi katımda onurlandıracak, yine seni kâfirlerin iftiralarından temize çıkaracak ve sana uyanları kıyamet gününe değin tüm kâfirlerden üstün tutacak da benim. Zaten sonunda hepiniz bana döneceksiniz. Aranızda anlaşmazlığa düştüğünüz konulara son noktayı o zaman ben koyacağım."

56 O kâfirler var ya, işte ben onları hem dünyada hem de ahirette şiddetli bir cezaya çarptıracağım. Onları bu ceza ve azaptan kurtarabilecek kimse de olmayacak!

57 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere gelince, Allah onlara hak ettikleri mükâfatı tastamam verecektir. Bilin ki Allah zalimleri/kâfirleri sevmez!

58 Ey Peygamber! İşte biz bütün bunları sana gerçek peygamber olduğunu kanıtlayan deliller ve ibret dolu haberler olarak aktarıyoruz.

59 Allah nezdinde İsa'nın [babasız yaratılış] durumu, Âdem'in yaratılış durumu gibidir. Allah Âdem'i topraktan yaratmayı tasarladı; sonra ona "Ol!" dedi ve o da oluş sürecine girdi.

60 Ey Peygamber! İsa hakkındaki bu bilgi Rabbinden gelen dosdoğru bir bilgidir. Bunda hiç tereddüdün olmasın!

61 Sana gelen bu vahiyden sonra her kim İsa'nın konumu hakkında seninle tartışmaya kalkışırsa de ki: "Gelin, bir araya toplanalım. Ayrıca biz kendi çocuklarımızı ve kadınlarımızı çağıralım. Siz de kendi çocuklarınızı ve kadınlarınızı çağırın. Sonra hep birlikte 'Allah'ın laneti yalancıların üzerine yağsın.' diye yakarışta bulunalım."

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ
﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا
أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾
هَا أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ
يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا ۗ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ
﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ ۚ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

62 İşte İsa'nın gerçek kimliğine ilişkin hakikat budur. Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur. Allah hiç şüphesiz üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

63 Eğer onlar bu gerçeği kabulden yine yüz çeviririlerse unutmasınlar ki Allah fitne ve fesat üretenleri çok iyi bilmektedir!

64 Ey Peygamber! De ki: "Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Gelin, sizinle bizim aramızda inanç birliği oluşturacak şu temel ilkede karar kılalım: Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim; O'ndan başka bir varlığı tanrı olarak tanımayalım; Allah'ın yanı sıra insanları rab edinmeyelim."

Eğer onlar bu çağrıdan yüz çeviririlerse de ki: "Şahit olun ki biz özümüzü Allah'a teslim etmişiz!"

65 Ey Peygamber! De ki: "Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Ne diye İbrahim hakkında ["O bir Yahudi idi. Hayır, Hıristiyan idi." diye] iddialaşıp duruyorsunuz? Oysa Tevrat da İncil de İbrahim'den çok zaman sonra indirildi. Siz hiç düşünmez misiniz?!

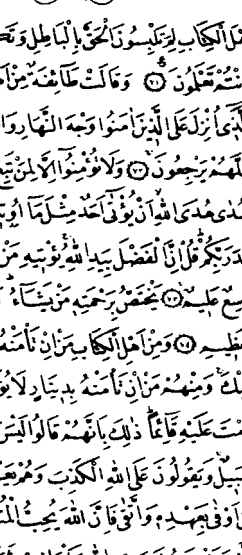
66 Haydi diyelim ki sizler az çok bilgi sahibi olduğunuz konularda tartıştınız; peki ya şimdi hakkında hiç bilginiz olmayan bir konuda [yani İbrahim'in gerçek inancı ve dinî kimliği konusunda] ne diye ileri geri konuşuyorsunuz? İbrahim'in gerçek inancını Allah bilir, siz bilemezsiniz!

67 Haberiniz olsun ki İbrahim ne Yahudi ne de Hıristiyan idi. O tevhide aykırı her türlü inanca sırt çevirip bütün benliğini Allah'a teslim etmiş biriydi. Pek tabii ki müşrik de değildi!

68 Doğrusu İbrahim'e en yakın insanlar, onun izinden gidenlerdir. Tıpkı bu Peygamber ve ona uyan Müminler gibi. Allah Müminlerin yâr ve yardımcısıdır!

69 Bir grup Yahudi sizi bir şekilde inancınızdan saptırmak isterler. Hâlbuki onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar; üstelik bunun farkına da varamazlar.

70 Ey Yahudi din bilginleri! Gerçeği pekâlâ görüp bildiğiniz hâlde Allah'ın ayetlerini ne diye inkâr ediyorsunuz?!

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ
وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ﴿٧٣﴾ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ يُؤَدِّهِۦٓ
إِلَيۡكَۖ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِ إِلَيۡكَ إِلَّا مَا
دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ
سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٧٥﴾ بَلَىٰ
مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا أُوْلَٰٓئِكَ
لَا خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ إِلَيۡهِمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٧٧﴾

71 Ey Yahudi din bilginleri! Her şeyin pekâlâ farkında olduğunuz hâlde niçin hak ve hakikati aslı esası olmayan şeylerle örtbas etmeye çalışıyor ve hakikati gizliyorsunuz?

72-73 Yahudi din bilginleri kendi aralarında şöyle sözleşirler: "Şu Müminlere indirilen ayetlere günün bir vaktinde inandığımızı söyleyelim, daha sonra da inkâr ettiğimizi dile getirelim. Belki böylece inançlarından dönerler. Ama sakın bizim inancımızı benimseyenlerden başka hiçbir kimseye gerçekten inanıp güvenmeyelim!"

Ey Peygamber! De ki onlara: "Doğru yol Allah'ın gösterdiği yoldur! Geçmişte size/atalarınıza verildiği gibi şimdi de [sizinle soydaş olmayan] birine peygamberlik verildi diye mi yahut Müminler yarın bir gün rabbinizin huzurunda sizi suspus edecekler diye mi böyle davranıyorsunuz?"

Ey Peygamber! De ki onlara: "Peygamberlik lütfu Allah'ın elindedir; bu lütfu dilediğine/layık gördüğüne bahşeder. Allah sınırsız lütuf sahibidir; lütfuna kimin layık olduğunu da pek iyi bilir!

74 Evet, Allah peygamberlik lütfunu dilediğine/layık gördüğüne özgü kılar. Doğrusu Allah çok büyük lütuf sahibidir!

75 Yahudiler arasında öyle kimseler var ki kendisine bir hazine emanet etsen onu sana eksiksiz iade eder. Ama onlar arasında öyleleri de var ki kendisine bir tek kuruş emanet etsen, tepesine binmedikçe onu sana geri vermez.

Neden mi? Çünkü onlar, "Geçmişte kendilerine hiçbir peygamber ve vahiy gönderilmemiş bu adamlara her türlü yanlışı yapabiliriz. Bundan dolayı günah işlemiş sayılmayız." derler ve böylece Allah adına bile bile yalan söylerler.

76 Yoo! Her kim verdiği sözü yerine getirir ve emanete hıyanet etmekten sakınırsa bilsin ki Allah ahde vefasızlıktan, emanete hıyanetten sakınanları sever.

77 Basit maddi çıkarlar uğruna Allah'a verdikleri iman ve itaat sözünden cayan, yeminlerinin kutsallığını hiçe sayan o Yahudiler var ya, işte onlar ahiretteki tüm nimetlerden mahrum kalacaklar! Üstelik Allah onları kıyamet-hesap günü ne muhatap kabul edecek, ne kendilerine zerre kadar değer verecek ve ne de günahlarını bağışlayıp aklayacaktır. Onların hakkı feci azaba mahkûm olmaktır!

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ ۖ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۧنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ
ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟
ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّۧنَ أَرْبَابًا ۚ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم
مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّۧنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم
مِّن كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ
لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
إِصْرِى ۖ قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم مِّنَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

78 Yahudiler arasında öyle bir grup da var ki onlar Tevrat'ın okunuşuna özgü bir üslup ve edayla birtakım şeyler okurlar. Oysa okudukları şeyler Tevrat'tan değildir. Ama siz Tevrat'tan sanasınız diye böyle yaparlar. Gene onlar birtakım şeyler söyleyip, "Bunlar Allah kelamıdır!" derler. Hâlbuki o sözler Allah'a ait değildir. Onlar Allah adına bile bile yalan konuşurlar.

79 Allah bir insana vahiy, vahyin mana-mesajını kavrama kabiliyeti ve peygamberlik nasip edecek; sonra o insan kalkıp insanlara, "Allah'ın yanı sıra bana da ibadet/kulluk edin!" diyecek! Yoo, bu olacak şey değil!

Doğrusu o insan size, "Tevrat'ı öğretmekte ve okuyup okutmakta olmanız hasebiyle halka din konusunda layıkıyla öğretmenlik ve önderlik edin!" diye öğüt verir.

Yine o insan size, melekleri ve peygamberleri tanrı edinmenizi de tembihlemez. Hele de siz Allah'a teslim olduktan sonra o kalkıp size inkârcılığı telkin edecek, öyle mi?! Bu olacak şey değil!

81 Allah [vaktiyle İsrailoğulları'ndan] peygamberleri aracılığıyla şu sözü almıştı: "Size vahiyler gönderip o vahiylerin mana-mesajını anlayıp kavrama kabiliyeti lütfettikten sonra, elinizin altında bulunan Tevrat'ı tasdik ve teyit eden bir peygamber size geldiğinde ona muhakkak inanmalı ve yardım etmelisiniz. Bu ahdimi kabul edip size yüklediğim sorumluluğu üstlendiniz mi?"

Onlar, "Evet, kabul ettik." diye karşılık verince Allah, "Öyleyse buna şahit olun! Ben de sizin şahidiniz olacağım!" buyurdu.

82 Artık kimler bu sözden dönerse işte onlar yoldan çıkmış kimselerdir!

83 Göklerde ve yerde kim varsa isteyerek veya istemeyerek Allah'ın iradesine boyun eğmişken ve bütün herkes sonunda O'nun huzuruna götürülecekken, demek onlar Allah'a teslim olmanın dışında bir inanç arıyorlar!

قُلْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا
فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
يَهْدِى ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓا۟ أَنَّ ٱلرَّسُولَ
حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ
﴿٨٦﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ
وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

84 Ey Peygamber! De ki: Biz Allah'a iman ettik; bize indirilen vahye iman ettik. Keza İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a ve onun neslinden gelen peygamberlere gönderilen vahiylere de iman ettik. Musa'ya, İsa'ya diğer bütün peygamberlere gönderilen vahiylere de iman ettik. Biz, bütün bu peygamberler arasında hiçbir ayırım yapmayız. Hem sonra biz bütün benliğimizi Allah'a teslim etmişiz!

85 Şimdi her kim [Allah'a teslimiyetin ifadesi olan] İslam'dan başka bir inanç sistemi ararsa bilsin ki o inanç Allah tarafından kabul görmeyecektir. Üstelik böyleleri ahirette hüsrana uğrayacaktır!

86 Kendilerine doğru yolu gösteren bunca ayet, bunca ilahî mesaj gelmiş ve bu peygamberin gerçek peygamber olduğuna tanıklık etmişken, bu imanlarından sonra tekrar inkârcılığa dönenlere Allah'ın yol göstermesi ne mümkün! Allah imandan inkârcılığa dönen nankörleri emellerine kavuşturmaz!

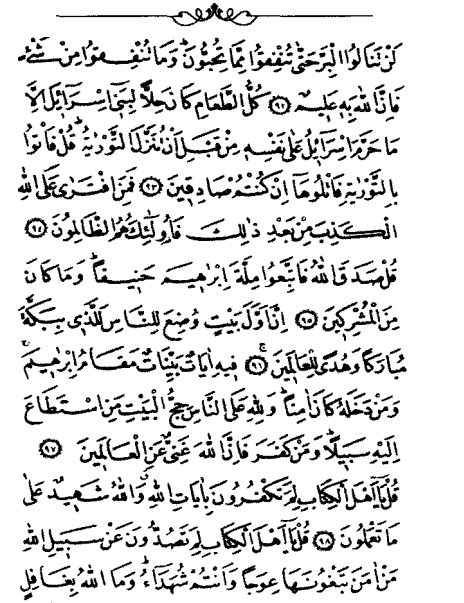
87 Böylelerinin hak ettiği karşılık, Allah'ın, meleklerin ve tüm [Mümin] insanların lanetine uğramaktır. Üstelik onlar cehennemde temelli kalacaklar!

88 Orada çekecekleri azap ne hafifletilecek ne de yüzlerine bakılacak.

89 Bununla birlikte, daha sonra inkârcılıktan pişmanlık duyup tövbe eden ve gerçekten yola gelen kimseler lanete ve azaba çarptırılmayacaktır! Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

90 İman etmelerinin ardından inkârcılığa dönen ve inkârcılık yolunda özel çaba sarf eden kimselere gelince, böylelerinin iş işten geçtikten sonraki tövbeleri asla kabul edilmeyecektir. İşte bunlar tam anlamıyla yoldan çıkmış kimselerdir!

91 Kâfirlikte ısrar edip kâfir olarak can verenler var ya, işte bunlar affedilmeleri için dünya dolusu altını fidye olarak vermek isteseler bile bu istekleri asla kabul edilmeyecektir. Bunların hakkı feci azaba mahkûm olmaktır. Kendilerini bu azaptan kurtaracak kimse de olmayacaktır!

92 Ey Müminler! Sevdiğiniz, değerli saydığınız mallarınızdan Allah yolunda harcamadıkça gerçek anlamda iyilik ve erdem sahibi olma mertebesine ulaşamazsınız. Bu yolda her ne harcarsanız Allah onun kıymetini mutlaka bilir!

93 Tevrat indirilmeden önce, -Yakup'un kendine yasak ettikleri hariç- diğer bütün yiyecekler İsrailoğulları'na helal idi.

Ey Peygamber! De ki o Yahudilere: "Bazı yiyeceklerin sonradan yasaklanmadığına ilişkin iddianızda samimi iseniz o hâlde Tevrat'ı getirip okuyun!"

94 Her kim bu konudaki gerçek ortaya çıkmasına rağmen Allah adına yalan söylemeyi sürdürürse bilsin ki böyleleri zalimlerin/kâfirlerin ta kendileridir!

95 Ey Peygamber! Yine de ki o Yahudilere: "Allah mutlak doğruyu söylemektedir. O hâlde, bütün batıl, asılsız inançlardan yüz çevirip yalnız Allah'a yönelen İbrahim'in inanç sistemine uyun. Hem siz de çok iyi bilirsiniz ki İbrahim hiçbir zaman müşrik olmamıştı."

96 [Yahudilerin Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'nın daha eski ve dolayısıyla kıble olmaya daha layık bir mabet olduğuna ilişkin iddia ve itirazlarının aksine] yeryüzünde insanlar [müminler] için mabet olarak inşa edilen ilk bina Mekke'deki Kâbe'dir. O, insanlar için hem bir bereket kaynağı hem de doğru yolu bulmaları için bir vesile olarak inşa edilmiştir.

97 Hem sonra orada [Safa ile Merve, Zemzem, Hacerü'l-Esved ve benzeri sembollerin yanı sıra müminlerin güvenlik ve kardeşlik duygusu içinde hac yaparak Allah'ı yüceltmeleri ve yine tüm müminlerin namazda oraya yönelmeleri gibi] apaçık alametler ve deliller var. Ayrıca orada İbrahim'in makamı da var.

Kâbe'nin bulunduğu yere giren/sığınan kimse emniyet ve güven içinde olur. Sağlıklı olan, maddi imkânı ve yol güvenliği bulunan her mümin kişinin Kâbe'yi ziyaret [hac] etmesi Allah'a karşı yerine getirmek zorunda olduğu bir görevdir. Ama her kim gücü yettiği hâlde nankörlük edip hac görevini yerine getirmezse bilsin ki Allah kimsenin ibadetine muhtaç değildir!

98 Ey Peygamber! O Yahudilere de ki: "Ey Yahudiler! Allah'ın ayetlerini niçin inkâr ediyorsunuz?! Oysa Allah bütün yaptıklarınızı görüyor!"

99 Ey Peygamber! Yine o Yahudilere de ki: "Ey Yahudiler! Gerçeği pekâlâ bildiğiniz hâlde niçin Allah'ın dosdoğru yolunu eğri gösterme arzusuyla müminleri O'nun yolundan döndürmeye çalışıyorsunuz?! Bilin ki Allah yapıp ettiklerinizden habersiz değildir!

100 Ey Müminler! Eğer o bir grup Yahudi'ye uyacak olursanız, bilin ki onlar sizi imanınızdan vazgeçirip inkârcılığa döndürürler!

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ
وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ
وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۗ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

sinde dinde kardeş oldunuz.

Gene siz vaktiyle bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz; Allah sizi o çukura düşmekten de kurtardı. [Yani sizler geçmişteki düşmanlıklarınız yüzünden birbirinizi yok etmenin eşiğine gelmiştiniz. Ama Allah sizi birbirinizi mahvetmekten kurtardı].

İşte Allah ayetlerini size böyle açıklıyor ki doğru yoldan şaşmayasınız!

104Ey Müminler! Sizden öyle bir topluluk olsun/oluşsun ki bu topluluktaki fertler, halkı hep iyi, doğru ve güzel değerlere davet etsin, insanlar arasında iyiliğin hâkim, kötülüğün mahkûm olması için çalışsın. İşte böyleleridir esenlik ve mutluluğa erişecek olanlar!

105Ey Müminler! Kendilerine onca ayet, onca ilahî ikaz gelmesine rağmen inanç konusunda bölünüp parçalanan, çeşitli gruplara ayrılan Yahudiler ve Hıristiyanlar gibi olmayın. Bilin ki onların hakkı müthiş bir azaba mahkûm olmaktır!

106Gün gelecek kimi yüzler mutluluktan ağaracak, kimi yüzler de kararacaktır. O gün yüzleri kararanlara, "Demek siz önce iman edip ardından inkâr ettiniz. Öyleyse inkârcılığınıza karşılık tadın bakalım bu azabı!" denecektir.

107Yüzleri ağaranlara gelince, onlar da Allah'ın lütuf ve rahmetiyle cennete kavuşacak ve temelli orada kalacaklar!

108Ey Peygamber! İşte bunlar Allah'ın ayetleridir. Biz bunları sana çok esaslı bir maksatla, [insanlara doğru yolu göstermek amacıyla] vahyediyoruz. Bilesin ki Allah insanlara zulmetmek, durduk yere onları cezalandırmak istemez!

101Ey Müminler! Allah'ın ayetleri size tebliğ edilirken, üstelik O'nun elçisi de aranızda bulunurken inkârcılığa dönmeniz olacak şey mi hiç?!

Her kim Allah'a yürekten bağlanırsa şüphesiz o dosdoğru yola iletilmiştir!

102Ey Müminler! Allah'a itaatsizlikten tam anlamıyla sakının ve ancak O'na yürekten teslim olmuş kimseler olarak can verin!

103Hepiniz Allah'ın size uzattığı kurtuluş ipine, Kur'an'a sımsıkı tutunun. Sakın bölünüp parçalanmayın. Allah'ın size nasip ettiği birlik ve beraberlik nimetini bir düşünün. Hani siz vaktiyle birbirinizle kanlı bıçaklı idiniz, ama Allah gönüllerinizi birbirinize ısındırdı ve nihayet O'nun lütfettiği iman nimeti saye-

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ ۗ وَلَوْ آمَنَ
أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۚ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى ۖ وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ
أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُو
بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ۚ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ
ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَاءً ۗ
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللّٰهِ آنَاءَ اللَّيْلِ
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ
فِي الْخَيْرَاتِ ۖ وَأُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

[109]Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Zaten kâinatta olup biten her şey Allah'ın iradesine bağlıdır.

[110]Ey Müminler! Siz, iyilik yolunda insanlara önder ve örnek olmak üzere ortaya çıkarılmış erdemli bir topluluksunuz. Nitekim siz hep iyiliği teşvik eder, kötülüğü engellemek için gayret gösterirsiniz; çünkü siz, Allah'a yürekten inanıp güvenirsiniz.

Eğer o Yahudiler de imana gelselerdi elbette bu haklarında hayırlı olurdu. Gerçi içlerinde iman sahibi olanlar da var ama onların büyük çoğunluğu yoldan çıkmış kimselerdir.

[111]Onlar küçük çaplı rahatsızlık vermenin ötesinde size hiçbir kötülük yapamazlar. Sizinle savaşacak olsalar arkalarını dönüp kaçarlar. Hem sonra bu durumda onlara sahip çıkıp yardım eden kimse de bulunmaz!

[112]Onlar Allah'a verdikleri itaat sözünü tutmadıkları ve başka toplumlarla yaptıkları antlaşmalara bağlı kalmadıkları sürece, bulundukları her yerde aşağılanmaya mahkûmdurlar. Nitekim onlar Allah'ın hışmına uğradılar; esaret, sürgün, yoksulluk ve ağır vergiler altında ezilmeye mahkûm edildiler. Başlarına gelen bütün bu belalar, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve hiç hakları olmamasına rağmen kimi peygamberleri öldürmeleri yüzündendi. Bu cüretleri ise Allah'a isyan etmiş ve haddi aşmış olmalarının neticesiydi.

[113]Bununla birlikte Yahudilerin hepsi bir değildir. Onlar arasında özü sözü doğru kimseler de var. Bunlar gecenin ilerleyen saatlerinde ibadet için kalkıp Allah'ın ayetlerini okuyarak secdelere kapanırlar.

[114]Gene bunlar Allah'a ve ahirete yürekten inanırlar, iyiliği teşvik edip kötülüğe engel olmaya çalışırlar ve hep hayırlı işlere koşarlar. İşte bunlar gerçekten erdemli insanlardır!

[115]Bunların yaptıkları iyiliklerin hiçbiri karşılıksız bırakılmayacaktır. Allah günahtan sakınanları pek iyi bilir!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ
شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾ مَثَلُ
مَا يُنفِقُونَ فِي هَٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ
وَلَٰكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا ۚ وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ ۖ
قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۖ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ ۚ
قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنتُمْ
أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ
كُلِّهِ ۖ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا ۖ وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ
مِنَ الْغَيْظِ ۚ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾ إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِن تُصِبْكُمْ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ
تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

116Kâfirlere gelince, onların malları da evlatları da Allah'ın azabını önlemede kendilerine hiç fayda sağlamayacak! Dahası onlar cehennemi boylayacak ve orada temelli kalacaklar!

117Onların dünyadaki hayatta iyilik namına yaptıkları harcamalar tıpkı şuna benzer:

Allah'a itaatsizlik sebebiyle kendilerine yazık eden bir halkın ekinleri vardır. Derken, kasıp kavuran bir rüzgâr gelir ve o güzelim ekinleri mahvedip gider.

Doğrusu Allah onlara haksızlık etmemiştir; bilakis onlar Allah'a isyanlarından ötürü kendilerine yazık etmişlerdir!

118Ey Müminler! Sizinle dindaş, dinde kardeş olmayanları gerçek dost ve sırdaş edinmeyin. Çünkü onlar size karşı kötülük üretmekten geri durmazlar. Yine onlar sizin her daim sıkıntıya düşmenizi arzularlar. Gördüğünüz gibi, size yönelik kin ve nefretleri dillerinden dökülmekte, sürekli olarak aleyhinizde propaganda yapmaktalar. İçlerindeki kin ve nefret ise çok daha büyüktür. Eğer şöyle bir düşünürseniz, düşmanlarınıza ait bu alametleri size açıkça bildirmemizin lütuf ve nimet olduğunu anlarsınız!

119Sizler çok iyi niyetli ve temiz kalpli olduğunuz için onları sevmeye hazırsınız; hâlbuki onlar sizi hiç sevmedikleri gibi hakkınızda da hiç iyi düşünmezler. Yine siz Allah'ın gönderdiği tüm vahiylere inanırsınız ama onlar sizinle bir araya geldikleri zaman, "Biz de iman edip mümin olduk." derler. Kendi başlarına kaldıklarında ise size yönelik kin ve nefretlerinden parmaklarını ısırırlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Öfkenizden geberin!"

Şüphesiz Allah gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

120Ey Müminler! Maddi zenginlik ve refaha kavuşmak yahut savaşta galip gelip ganimet sahibi olmak gibi bir nimete kavuşmanız onları üzüntü ve kedere boğar. Fakirleşmek, güç kaybetmek, düşman karşısında hezimete uğramak gibi kötü bir durumla karşılaşmanız hâlinde ise zevkten dört köşe olurlar. Ama siz zorluklara göğüs gerip sabreder ve Allah'a itaatsizlikten sakınırsanız onların hile ve tuzakları size hiçbir zarar vermez. Şüphesiz Allah sınırsız ilim ve kudretiyle onların yapıp ettiği her şeyi kuşatmıştır!

121Ey Peygamber! Hani bir gün müminleri Uhud dağının eteklerinde savaş düzenine sokmak üzere sabahın erken vaktinde evinden ayrılmıştın. Şüphesiz Allah o gün olup biten her şeyi işitiyor ve biliyordu.

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ
مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَٰذَا
يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾
وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ
وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ
طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾
لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ
فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ
لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٢٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

122İşte o günkü çarpışma esnasında içinizden iki grup [münafık Abdullah b. Übey ve onun öncülük ettiği birkaç yüz firarinin etkisinde kalarak] paniğe kapılmış ve dağılmanın eşiğine gelmişti. Oysa onların yâr ve yardımcısı Allah idi ve böyle bir durumda müminler sadece Allah'a güvenmeliydi!

123Nitekim sizler düşmandan daha zayıf ve güçsüz durumda iken Allah Bedir savaşında da size yardım etmişti. O hâlde Allah'a itaatsizlikten sakının ve böylece O'nun bunca lütfuna minnettarlığınızı gösterin!

124Ey Peygamber! Hani sen Bedir savaşında müminlere şöyle diyordun: "Birbiri ardınca indirilecek üç bin melekle Rabbinizin size yardım etmesi yetmez mi?!"

125Dahası, eğer siz sabır-sebat gösterir ve emre itaatsizlikten sakınırsanız, düşman şu an bile üzerinize gelse rabbiniz size özel işaretleri bulunan beş bin melekle yardım edecektir.

126Allah bu yardımı sırf sizin için bir zafer müjdesi olsun ve böylece gönülleriniz rahatlayıp huzur bulsun diye yaptı. Zafer kazandıran yardım ancak o üstün kudret sahibinden, her şeyi yerli yerince yapan Allah'tan gelir!

127Allah size bu yardımı, aynı zamanda kâfirlerden/müşriklerden bir kısmını ortadan kaldırmak yahut tam anlamıyla hezimete uğratmak, diğerlerinin de büyük bir hayal kırıklığına uğramış ve hiçbir şey elde edememiş bir vaziyette çekip gitmelerini sağlamak için yaptı.

128Ey Peygamber! Sen o müşriklerin akıbetine ilişkin hüküm verme yetkisine sahip değilsin. Allah dilerse onları bağışlar, dilerse azap eder. Doğrusu onlar kendilerine yazık eden kimselerdir!

129Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır! O dilediğini affeder, dilediğini cezalandırır. Ama yine de Allah kullarına karşı çok affedici, çok merhametlidir!

130Ey Müminler! [Mekkeli müşriklerin tefecilikten sağladıkları faiz geliriyle tam teçhizatlı bir ordu hazırlamalarına bakarak] siz de tefecilik yapmaya kalkışmayın; bu yolla sermayenize sermaye katmayın. Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz!

131-132 Kâfirler için hazırlanan cehennem ateşinden [Allah'a itaatsizlikten sakınmak suretiyle] kendinizi koruyun! Allah'a ve elçisine itaat edin ki rahmet ve merhamete nail olasınız!

وَسَارِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَٰوَٰتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ فِى السَّرَّآءِ
وَالضَّرَّآءِ وَالْكَٰظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ الذُّنُوبَ
إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلُوا۟ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّٰتٌ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾
قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا۟ فِى الْأَرْضِ
فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾
هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ ۚ وَتِلْكَ
الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

133Ey Müminler! Rabbinizin affettiği kullar arasında yer almak ve cennete girmeye hak kazanmak için birbirinizle yarışın. Cennet, gökler ve yer kadar geniş olup Allah'a itaatsizlikten sakınanları ağırlamayı beklemektedir.

134Onlar öyle kimselerdir ki maddi durumları ister iyi ister kötü olsun her durumda Allah yolunda harcamada bulunurlar. Ayrıca öfkelerini yener, insanların hata ve kusurlarını affederler. Bilin ki Allah işte böyle güzel davranışlar sergileyenleri sever!

135Yine onlar, çirkin bir iş yaptıklarında veya günah işlemek suretiyle kendilerine kötülük ettiklerinde hemen Allah'ın yüceliğini hatırlar ve günahlarının affı için O'na yakarırlar. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki?! Hem sonra onlar Allah'a itaatsizlik olduğunu bildikleri halde günah işlemekte asla ısrar etmezler.

136İşte bunların hak ettikleri mükâfat rablerinin affına nail olmak ve içinde ırmakların çağıldadığı cennetlerde temelli kalmaktır. İmanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler için ne kadar güzel bir ödül!

137Sizden önce bu topraklar nice toplumlara ev sahipliği yaptı; nice olaylara sahne oldu. Şimdi bu diyarlarda gezip dolaşın da Allah'ın ayetlerini yalanlayan o toplumların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakın!

138İşte bu Kur'an insanlar için açık seçik bir mesaj, Allah'a itaatsizlikten sakınan kimseler için bir rehber ve öğüttür!

139Ey Müminler! Uhud savaşında aldığınız yaradan ötürü cesaretinizi yitirmeyin, üzülmeyin! Eğer siz davanıza gerçekten inanıyorsanız, zafer mutlaka sizin olacaktır!

140Uhud savaşında uğradığınız bozgunla sizin canınız yandıysa aynı şekilde o müşriklerin canları da Bedir savaşında çok yanmıştı. Biz bu acı ve tatlı günleri kâh size kâh onlara gösteririz [Dolayısıyla bir gün siz zafer sevinci yaşarken müşrikler üzülür, başka bir günde de onlar zafer kazanır siz üzülürsünüz].

Bunun böyle olması, dünyadaki imtihan gereği Allah'ın samimi müminleri ortaya çıkarması ve aranızdan hakikate şahitler tutması/kiminizi şehitlik mertebesine eriştirmesi içindir. Unutmayın ki Allah zalimleri/kâfirleri sevmez!

141Bunun böyle olması aynı zamanda Allah'ın müminleri arındırması, kâfirleri de mahvetmesi içindir.

142Ey Müminler! Allah içinizden kâfirlerle çarpışanları, imanı uğrunda karşılaştığı zorluklara göğüs gerenleri ortaya çıkarmadan kolayca cennete girebileceğini mi zannettiniz?!

143Doğrusu siz ölümle yüz yüze gelmeden önce, [Ey Allah'ın elçisi! Medine'de kalıp savunma yapmak yerine müşriklerle meydan savaşına çıkalım!" demek suretiyle âdeta] ölümü temenni etmiştiniz. İşte şimdi onunla yüz yüzesiniz!

144Unutmayın ki Muhammed ölümsüz bir varlık değildir. Aksine o bir insan, ölümlü bir elçidir. Nitekim ondan önce de nice peygamberler gelip geçti. Şimdi eğer o ölür veya öldürülürse siz bu iman ve İslam yolundan geri mi döneceksiniz?!

Bilesiniz ki her kim bu yoldan dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez. Ama Allah imanın kıymetini bilenleri mükâfatlandıracaktır!

145Hiç kimse Allah'ın belirlediği ömür süresi dolmadıkça ölmez! Kim sırf dünya nimetlerine sahip olmayı isterse kendisine dünyalık bir şeyler veririz. Kim de ahiretteki nimetlere nail olmak isterse ona da istediğini veririz. Biz, ahiretteki nimetlere kavuşmak arzusuyla iman ve itaat üzere minnettarlık gösterenleri elbette mükâfatlandıracağız!

146Vaktiyle [Yeremya, Hezekiel, İşâya, Zekeriya ve Yahya gibi] nice peygamberler, beraberlerinde ilim ve irfan sahibi bir mümin topluluk olduğu hâlde Allah yolunda öldürüldüler.[1] Ama o müminler, peygamberlerinin öldürülmesine rağmen Allah yolunda çektikleri sıkıntılardan asla yılmadılar, zayıflık göstermediler, düş-

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ
أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ
انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ
اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ
أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ
رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا
ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ
قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا
وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ
ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

manlarına boyun eğmediler. Allah zorluklara göğüs gerenleri sever!

147Onlar başlarına gelen sıkıntıların kendi hata ve kusurlarından kaynaklandığı inancıyla hep şöyle yakardılar: "Ey rabbimiz! Hatalarımızı, kusurlarımızı, büyük günahlarımızı bağışla! Bizi bu doğru yoldan ayırma; kâfirler güruhuna karşı yardım eyle bize!"

148Sonunda Allah onlara dünyada zafer nasip etti. Ahirette ise o muhteşem cennetle mükâfatlandıracak. Allah kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenleri sever!

[1] Bu ayetteki "kâtele" (çarpıştı/savaştı) kelimesini pasajdaki anlam bütünlüğünü dikkate alarak kıraat imamlarından İbn Kesîr, Nâfi', Ebû 'Amr ve bir rivayete göre Âsım'ın "kutile" şeklindeki okuyuşunu [Bkz. İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, I. 471] esas alarak "öldürüldü" diye çevirdik.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا ۖ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ
وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ ۚ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ
أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ
غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

149Ey Müminler! Eğer kâfirlere uyarsanız, onlar sizi imanınızdan döndürürler. Böylece siz de hem dünyada hem de ahirette büsbütün hüsrana mahkûm olursunuz!

150Doğrusu sizin yâr ve yardımcınız Allah'tır. O yardım edenlerin en hayırlısıdır!

151Biz o kâfirlerin/müşriklerin gönüllerine korku salacağız. Çünkü onlar putları Allah'a eş ve ortak koştular. Oysa Allah putlara tanrılık yakıştırma hususunda hiçbir delil indirmediği gibi hiç kimseye hiçbir şekilde yetki de vermedi!

İşte onların ahiretteki meskenleri cehennemdir! Müşriklere mesken olacak cehennem ne fena bir yerdir!

152Kuşkusuz Allah size yardım edeceğine ilişkin sözünü tuttu. Nitekim siz Uhud savaşında O'nun yardımıyla müşrikleri kılıçtan geçiriyordunuz. Derken, Allah size o çok istediğiniz zaferin işaretlerini gösterir göstermez gevşediniz. Bu sırada peygamberinizin talimatına uyup uymama konusunda birbirinizle tartıştınız ve sonunda emre itaatsizlik ettiniz.

Savaşta kiminiz ganimet sevdasına düşmüştü ama kiminiz de ahiretteki mükâfatı düşünerek canla başla çarpışıyordu. Sonunda Allah size adamakıllı bir ders olsun diye düşman karşısında bozgun hali yaşamanıza imkân verdi. Bununla birlikte peygamberin emrine itaatsizlik suçunuzu da affetti. Çünkü Allah müminlere yardım ve af hususunda pek cömerttir!

153Yine siz Uhud savaşındaki bozgun sırasında can havliyle tepelere doğru kaçıyordunuz. Bu sırada Peygamber arkanızdan size seslendiği hâlde korkudan kimseye dönüp bakmıyordunuz. Allah sizi öyle bir kedere boğmuştu ki artık ne kaybettiğiniz ganimete ne de başınıza gelen musibete üzülecek haliniz kalmıştı. Bilin ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنكُمْ ۙ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ ظَنَّ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ مِن شَىْءٍ ۗ قُلْ إِنَّ ٱلْأَمْرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ ۖ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَٰهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ وَلِيَبْتَلِىَ ٱللَّهُ مَا فِى صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ مِنكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ ۙ إِنَّمَا ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا۟ ۖ وَلَقَدْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ كَانُوا۟ غُزًّى لَّوْ كَانُوا۟ عِندَنَا مَا مَاتُوا۟ وَمَا قُتِلُوا۟ ۖ لِيَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

154Derken, Allah kederin ardından size bir güven duygusu bahşetti ve bu duygu, içinizdeki samimi müminlere uykudan önceki tatlı uyuşukluk hâline benzer bir dinginlik ve huzur verdi. Bozgun sırasında canlarının derdine düşen diğer grup ise Allah hakkında birtakım yanlış fikirlere, zafer ve yenilgi konusunda temelsiz düşüncelere kapılarak, "Ne yani, bu savaştaki yenilginin sorumlusu biz miyiz?! Bizim yüzümüzden mi böyle oldu?!" diye söylendiler.

Ey Peygamber! O münafıklara de ki: "Bu savaşta olup biten her şey Allah'ın iradesi dâhilinde gerçekleşti!"

Ne var ki onlar sana açıkça ifade edemedikleri iman zafiyetlerini içlerinde saklayarak, "Savaş taktiği konusunda bizim fikrimiz de sorulsaydı ardımızda bu kadar ölü bırakmazdık." diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Şayet siz evlerinizde de olsaydınız, içinizden ölümü takdir edilenler, can verecekleri yere mutlaka çıkıp geleceklerdi."

Bu savaşta olup biten her şey, Allah'ın kalplerinizdeki imanı yoklaması, yüreklerinizi şüphe ve vesveseden arındırması için bir vesileydi. Unutmayın ki Allah gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

155Uhud'da iki ordunun karşılaşıp kapıştığı zaman kendilerine verilen görevi savsaklayıp bozguna uğrayanlar var ya, doğrusu şeytan onların ayaklarını sırf kendi hataları yüzünden kaydırdı. Ama Allah yine de onları affetti. Çünkü Allah çok affedicidir, hatalarınıza karşı da pek tahammüllüdür!

156Ey Müminler! Uzak yerlere sefere çıktıktan veya savaşa katıldıktan sonra ölen akrabaları ve arkadaşları hakkında, "Bizim yanımızda olsalardı ne ölürler ne de öldürülürlerdi." diyen o ikiyüzlü kâfirler gibi olmayın. [Onlar ölüm konusunda ilahî takdire inanmadıkları ve ölümü hep "şöyle olsaydı böyle olmazdı." şeklinde birtakım görünür sebeplerle açıklamaya çalıştıkları için] Allah bu düşünceyi onların yüreklerinde derin bir sızı ve hasret acısına dönüştürdü. Unutmayın ki canı veren de Allah'tır alan da! Allah yaptığınız her şeyi görür!

157Eğer Allah yolunda ölür veya öldürülürseniz, bilin ki Allah'ın af ve merhameti, o münafıkların biriktirdikleri tüm servetlerden çok daha hayırlıdır!

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ
لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ۖ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۖ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِن يَنصُرْكُمُ اللَّهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ ۗ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغُلَّ ۚ
وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن
بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾
هُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ ۚ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمَّا
أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا ۙ قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا ۖ
قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

158Unutmayın ki sizler ölseniz de öldürülseniz de yarın bir gün Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız!

159Ey Peygamber! Savaşta bozguna uğramanıza sebep olan o müminlere Allah'ın sana lütfettiği şefkat ve merhamet sayesinde yumuşak davrandın. Eğer katı yürekli, kaba ve kırıcı olsaydın, hiç şüphesiz onlar etrafından dağılır giderlerdi. O hâlde, bundan böyle de onlara karşı hep hoşgörülü, affedici ol. Bağışlanmaları için Allah'tan af dile ve toplumu ilgilendiren işlerle ilgili onların fikrini al. Bir işi yapmaya karar verince de artık Allah'a güven. Şüphesiz Allah kendisine bel bağlayanları sever!

160Bilin ki Allah size yardım ederse hiç kimse bileğinizi bükemez. Ama eğer sizi yardımsız bırakıp kendi hâlinize terk ederse, O'nun terk etmesine rağmen size yardım etmek kimin haddine?! O hâlde müminler yalnız Allah'a güvenmelidir!

161Bir peygamberin, savaşanlara ait ganimet malını aşırıp zimmetine geçirmesi mümkün mü hiç! Her kim ganimet malını aşırırsa bu hırsızlığının/yolsuzluğunun bedelini kıyamet günü ödeyecektir. Dahası, o gün herkese yaptıklarının karşılığı tastamam ödenecek ve hiç kimse haksızlığa uğratılmayacaktır!

162Allah'ı hoşnut etmenin gayreti içinde olan kimse, Allah'ın hışmına uğrayan ve dolayısıyla son durağı cehennem olan kimseyle mukayese edilebilir mi hiç!

Ne korkunç bir yerdir cehennem!

163Birbirleriyle mukayesesi mümkün olmayan bu kimseler Allah nezdinde tamamen farklı derecelere sahiptirler. [Allah'ı hoşnut etmenin gayreti içinde olanlar cennetle mükâfatlandırılacak, O'nun hışmına uğrayanlar da cehennemde azaba mahkûm olacaktır]. Allah insanların bütün yaptıklarını görür!

164Hakikaten Allah [ilk kuşak Arap] müminlere çok büyük bir lütufta bulundu. Çünkü onlar daha önce düpedüz bir şaşkınlık ve sapkınlık içindeydiler. Derken, Allah onlara buyruklarını tebliğ eden, onları günahlardan arındıran, yine onlara Kur'an'ın ne dediğini ve ne demek istediğini öğreten bir peygamber, hem de soydaşları olan peygamber gönderdi.

165Ey Müminler! Bedir'de [yetmiş tanesini öldürmek, yetmişini de esir almak suretiyle] düşmanlarınıza katmerlisini tattırdığınız yenilginin acısını bugün Uhud'da [yetmiş kayıp vermek suretiyle] siz tadınca, "Bu bela nereden geldi?" diye soruyorsunuz, öyle mi?!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bu bela bizzat sizin yüzünüzden geldi"

Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

وَمَآ أَصَٰبَكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ ۖ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ أَوِ ٱدْفَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّا ٱتَّبَعْنَٰكُمْ ۗ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ
أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَٰنِ ۚ يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ فِى
قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ
وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟ ۗ قُلْ فَٱدْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ ٱلْمَوْتَ
إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَمْوَٰتًۢا ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
مِن فَضْلِهِۦ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ ۙ
أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ
مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ ٱلَّذِينَ
ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ
أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾ ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ
ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ
إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

166-167 İki ordunun Uhud'da karşılaşıp kapıştığı gün yaşadığınız bozgun elbet Allah'ın bilgisi ve iradesi dâhilinde gerçekleşti. Böylelikle Allah hem gerçek müminleri ortaya çıkardı hem de münafıkların ikiyüzlülüklerini gözler önüne serdi.

O münafıklara, "Gelin, Allah yolunda çarpışın yahut hiç değilse savunma hattında yer alın!" denilince, "Savaşmasını bilseydik elbet size katılırdık." diye karşılık verdiler.

Doğrusu onlar bu sözü söyledikleri zaman imandan ziyade inkâra yakın idiler. Onlar kalplerinde olmayan şeyleri dillendirmek suretiyle düpedüz yalan söylüyorlardı. Hâlbuki Allah gizledikleri tüm duygu, düşünce ve niyetleri çok iyi biliyordu!

168 Uhud savaşına katılmayıp evlerinde oturan o münafıklar, savaşta öldürülen akrabaları ve arkadaşları hakkında, "Bizi dinleselerdi şimdi yaşıyor olacaklardı." dediler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bu iddianızda dürüst ve samimiyseniz, o hâlde buyurun kendiniz için ölüme çare bulun!"

169-171 Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü zannetme! Onlar ölü değil, diridirler ve şimdi hepsi rablerinin nezdinde nimetlere nail olmakta, Allah'ın kendilerine lütfettiği mükâfatın sevinç ve mutluluğunu yaşamaktadırlar. Şehit olmayıp hayatta kalan, dolayısıyla henüz kendilerine kavuşmamış müminlere şu müjdeyi ulaştırmak için de can atmaktadırlar: "Burada müminler için ne korku var ne de hüzün. Aksine, Allah'ın lütfettiği mükâfat ve sayısız nimet var! Allah, müminlerin mükâfatını hiç zayi etmiyor!"

172 Uhud savaşında yaşanan bozgunun acısı daha dinmeden Allah'ın ve elçisinin, "Düşmanı takip için yine sefer var!" çağrısına uyan ve böylece Allah'a kullukta samimiyetlerini gösterip itaatsizlikten sakınan müminler için de çok büyük bir mükâfat var!

173 O müminler ki [Ebû Süfyân'la işbirliği yapan Nu'aym b. Mes'ûd el-Eşcaî gibi] kimi insanlar, "Haberiniz olsun ki düşmanlarınız size saldırmak için ordu hazırladılar; onlardan korkun!" diye kendilerini uyardıkları zaman bu uyarı ve tehdit onların imanlarını daha da güçlendirdi ve "Allah bize yeter; O ne güzel vekildir!" dediler.

فَانقَلَبُوا۟ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ ۚ وَٱتَّبَعُوا۟
رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ
يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ ۖ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿١٧٥﴾ وَلَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا۟
ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى ٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ لَن يَضُرُّوا۟
ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟
أَنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ أَنتُمْ
عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى ٱلْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِى مِن رُّسُلِهِۦ مَن يَشَآءُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟
بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ
بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلِلَّهِ
مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

174İşte o samimi müminler [Uhud savaşının ardından müşriklerin ordusunu Hamrâu'l-Esed mevkiine kadar takip ettiler]. Allah'ın esirgemesiyle hiçbir sıkıntıyla karşılaşmadan, üstelik ticaret yapıp kazanç sağladıktan sonra sağ salim bir şekilde Medine'ye geri döndüler. Böylelikle Allah'ın hoşnutluğunu da kazandılar. Allah çok büyük lütuf sahibidir!

175Şeytanın teki olan o adam [Nu'aym b. Mes'ûd el-Eşcaî] sizi kendi yandaşlarından korkutmaya çalışır. Ama eğer siz gerçekten mümin iseniz onlardan değil benden korkun!

176Ey Peygamber! Daha azgın kâfir olmak için âdeta birbirleriyle yarışanlar seni kaygılandırmasın. Çünkü onlar Allah'ın dinine hiçbir zarar veremezler! Allah onları ahiretteki nimetlerden büsbütün nasipsiz bırakmak istiyor. Üstelik onları ahirette korkunç bir azap bekliyor!

177İmana gelmek yerine inkârcılığı tercih edenler Allah'ın dinine hiçbir zarar veremezler. Onların hakkı feci azaba mahkûm olmaktır!

178O kâfirler kendilerine dünyada istedikleri gibi davranma fırsatı vermemizi haklarında hayra yormasınlar. Biz onlara bu fırsatı sırf günahlarını artırsınlar diye veriyoruz. Onları zelil ve perişan edici bir azap beklemektedir!

179Bilesiniz ki Allah siz müminleri şu an içinde bulunduğunuz belirsizlik ortamında yaşamaya terk etmeyecektir. Sonunda Allah [savaş gibi zor sınavlarla] gerçek mümin ile münafığın birbirinden ayrışmasını sağlayacaktır.

Bununla birlikte Allah kimlerin münafık olduğu bilgisini size verecek değildir. Fakat Allah bu bilgiyi peygamber olarak seçtiği kullarına verir. Şu hâlde Allah'a ve elçilerine yürekten inanıp güvenin. Eğer gerçekten inanır ve itaatsizlikten sakınırsanız size çok büyük mükâfat verilecektir.

180Allah'ın kendilerine nasip ettiği servete dört elle sarılıp "Kimseye zırnık koklatmam!" diyenler, bu zenginliğin kendilerine hayır getireceğini sanmasınlar. Bilakis bu gelip geçici zenginlik onlara çok kötü bir son hazırlayacaktır. Bu dünyada cimrice sarıldıkları mal mülk kıyamet günü [çok büyük bir vebal olarak] boyunlarına dolanacaktır. Kaldı ki göklerde ve yerde bulunan her şey sonunda Allah'a kalacaktır. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ
أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ الَّذِينَ قَالُوا
إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا
بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي
بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ
جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ
فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ
تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

181-182 Medine'deki bazı Yahudilerin, ["İçinizden kim Allah'a güzel bir borç verecek?" ayetindeki mana ve maksadı kasten anlamazlıktan gelerek], "Meğer Allah fakirmiş ama biz zenginiz." diye alay etmelerini Allah elbet işitti.

Biz onların hem bu sözlerini hem de hiç hakları olmamasına rağmen kimi peygamberleri öldürmelerini tarihe kaydedip teşhir edeceğiz. Kıyamet ve hesap günü ise onlara şöyle diyeceğiz: "Cayır cayır yanmanın dayanılmaz acısını tadın bakalım. Bu ceza, işlediğiniz günahların bedelidir. Çünkü Allah kullarına haksızlık etmez!"

183 Yine o Yahudiler, "Gökten inen ateşin yakacağı bir kurban mucizesi göstermedikçe hiçbir peygambere inanmamamız hususunda Allah bizden söz aldı." dediler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Benden önce birçok peygamber size/atalarınıza nice mucizenin yanı sıra şu sözünü ettiğiniz kurban mucizesini de göstermişti. Peki, madem siz mucize gösterildiği zaman iman edeceğinize ilişkin sözünüzde dürüstsünüz, o hâlde söyleyin bakalım, onca peygamberi ne diye öldürdünüz?!"

184 Ey Peygamber! Onların yalancı, sahte peygamber diye seni suçlamalarına üzülme! Çünkü senden önce kendi halklarına mucizeler, öğütlerle dolu sahifeler/kitaplar, gönülleri aydınlatan ilahî mesajlar getiren nice peygamberler de yalancılıkla suçlandı.

185 Her canlı ölümü tadacaktır. Bu dünyada yaptıklarınızın karşılığı kıyamet ve hesap gününde size tastamam ödenecektir.

O gün kim cehennemden uzak tutulup cennete konulursa işte o murada ermiş olacaktır. Unutmayın ki fani hayata düşkünlük, gelip geçici ve aldatıcı zevklerle oyalanmaktan başka bir şey değildir!

186 Ey Müminler! Kimi zaman mallarınızla kimi zaman canlarınızla mutlaka sınanacaksınız. Bunun yanında hem sizden önce kendilerine vahiy gönderilenlerden [Yahudilerden] hem de müşriklerden birçok ağır söz işiteceksiniz. Ama eğer bu ağır ve incitici sözleri sabırla karşılar ve Allah'a itaatsizlikten sakınırsanız, bilin ki bunlar erdem sahibi olmaya yaraşır davranışlardır.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا
بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ
النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا
إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ
فَآمَنَّا ۚ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا
وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ
وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

187Vaktiyle Allah, peygamberleri vasıtasıyla kendilerine vahiyler gönderdiği Yahudi din bilginlerine, "Tevrat'ı insanlara mutlaka açıklayacak ve onu asla gizlemeyeceksiniz." diye emredip kendilerinden bu konuda kesin söz almıştı. Ne var ki onlar Allah'a verdikleri sözü önemsemediler ve açıklamakla yükümlü oldukları Tevrat'taki buyrukları basit maddi çıkarlar uğruna kurban ettiler.

Allah'ın buyruklarını gizlemeye karşılık elde ettikleri menfaat ne kadar da iğrenç!

188Ey Peygamber! Bu tür günahlar işlemekten haz duyan, üstelik hiç sahip olmadıkları [iman, ahde vefa, dürüstlük gibi] güzel niteliklerle anılmaktan da pek hoşlanan o Yahudilerin azaptan yakayı kurtaracaklarını zannetme sakın! Bilesin ki onların hakkı feci azaba mahkûm olmaktır!

189Göklerde ve yerde egemenlik Allah'ındır. Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

190Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde ve sürelerinin uzayıp kısalışında aklıselim ve sağduyu sahibi kimseler için birçok dersler ve ibretler var!

191İşte o kimseler gerek iş güçle meşgulken, gerekse istirahat hâlindeyken hep Allah'ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışı hakkında düşünürler ve "Ey rabbimiz!" derler, "Sen bu kâinatı boş yere yaratmadın. Sen yüceler yücesisin. N'olur sen bizi cehennem ateşinden koru!"

192Ey rabbimiz! Sen kimi cehenneme atarsan, şüphesiz onu perişan edersin. Kâfirlerin hiçbir yardımcısı yoktur!

193Ey rabbimiz! Biz, "Rabbinize inanın!" diye iman çağrısında bulunan peygamberi duyduk ve iman ederek bu çağrıya uyduk.

Ey rabbimiz! Günahlarımızı affet; hatalarımızı bağışla ve güzel kulların olarak canımızı al!

194Ey rabbimiz! Elçilerin vasıtasıyla vaat ettiğin mükâfatlara nail eyle bizi. Kıyamet günü bizi utandırma, yüzümüzü kara çıkarma! Şüphesiz sen sözünden caymazsın!

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ
أَوْ أُنثَىٰ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ
وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ اللَّهِ ۗ
وَاللَّهُ عِندَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ الْمِهَادُ
﴿١٩٧﴾ لَٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِندِ اللَّهِ ۗ وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ
لِّلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سورة النساء مدنية وهي مائة وست وسبعون آية

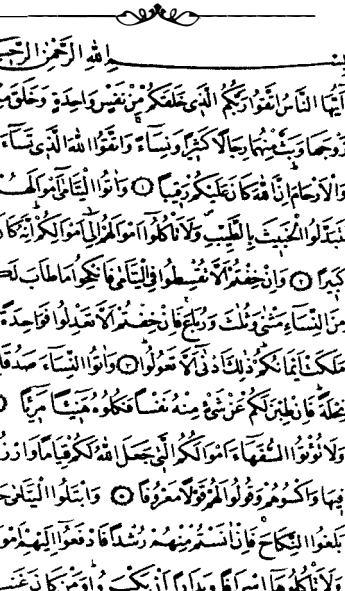
[195]Rableri Allah onların bu yakarışlarına şöyle karşılık verdi: Sizden erkek olsun, kadın olsun –ki zaten hepiniz birer insan olarak benim nazarımda eşitsiniz– hiçbirinizin emeğini karşılıksız bırakmayacağım. İmanları uğrunda hicret edenler, sırf mümin oldukları için yurtlarından kovulanlar, benim yolumda eziyete uğratılanlar, yine bu yolda kâfirlerle çarpışanlar ve çarpışırken öldürülenler var ya, işte ben onların hata ve kusurlarını elbette görmezden gelip affedeceğim. Üstelik onları içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştireceğim. Böylece onlar Allah tarafından çok büyük bir mükâfata nail olacaklar. Şüphesiz en güzel, en değerli mükâfatlar Allah katındadır!

[196-197] Ey Peygamber! O kâfirlerin/müşriklerin refah ve rahat içinde diyar diyar dolaşmaları sakın seni yanlış düşüncelere sevk etmesin. Çünkü onlar bu dünyada pek kısa ömürlü bir zevk ve sefa sürecekler. Ahirette ise meskenleri cehennem olacaktır. Ne fena bir meskendir cehennem!

[198]Rablerine itaatsizlikten sakınanlara gelince, onları da Allah'tan bir ikram olarak içinde ırmakların çağıldadığı cennetler beklemektedir. Onlar cennette temelli kalacaklar. Allah katındaki bu mükâfat, gerçek iman ve fazilet sahibi kimseler için dünyadaki bütün nimetlerden çok daha hayırlıdır!

[199]Ey Müminler! Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında öyle kimseler var ki Allah'a yürekten inanırlar; kendilerine indirilen kitaplara inandıkları gibi size indirilen Kur'an'a da inanırlar. Yine onlar imanlarına yaraşır biçimde Allah'a derin saygı duyarlar; O'nun ayetlerini basit maddi çıkarlar uğruna kurban etmezler. İşte onları rablerinin nezdinde mükâfatlar beklemektedir. Şüphesiz Allah hesabı çok çabuk görür!

[200]Ey Müminler! Allah yolunda karşılaştığınız zorluklara sabredin, kâfirlere karşı birbirinize kenetlenip onlardan daha güçlü ve dirençli olduğunuzu gösterin. Azim ve kararlılıkla Allah yolunda yürümeye devam edin. Allah'a itaatsizlikten her daim sakının ki umduklarınıza kavuşasınız!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾ وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ ۖ وَلَا
تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۖ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ﴿٢﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ﴿٣﴾ وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ
نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ﴿٤﴾
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ
فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغُوا النِّكَاحَ ۖ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ۖ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا
فَلْيَسْتَعْفِفْ ۖ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

4. NİSÂ SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 176 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey insanlar! Sizi tek bir can özünden yaratan, aynı özden eşini de yaratıp bu çiftten sayısız erkek ve kadın var eden rabbinize itaatsizlikten sakının! Birbirinize hâlinizi arz edip istekte bulunurken, ["Allah aşkına!" diyerek] adını kullandığınız Allah'a saygıda kusur etmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan da sakının. Şüphesiz Allah sizin her hâl ve hareketinizi görüp gözetmektedir!

2 Ey Müminler! Allah'tan korkun da himayeniz altında bulunan yetimlere mallarını verin. Değersiz mallarınızı onların değerli mallarıyla değiştirmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza katmak suretiyle iç etmeyin. Çünkü bu gerçekten çok büyük bir günahtır!

3 Himayeniz altında bulunan yetim kızlar ve dul kadınlarla evlilik yapmanız söz konusu olduğunda haklarını çiğnemekten endişe ederseniz, [dünyada evlenilecek kadın tükenmediğine göre] onlarla değil, hoşunuza giden diğer kadınlardan biriyle evlenin. Hatta ikişer, üçer, dörder... kadınla evlenin. Ama eğer, "Eşlerimin hepsine her bakımdan eşit davranamam." diye endişe ediyorsanız, o zaman sadece bir kadınla veya cariyelerinizle yetinin. Bilin ki insaf ve adaletten ayrılmamanızı sağlayacak en güzel yol budur.

4 Kadınlara mehirlerini bir hak ve aynı zamanda bir bağış olarak gönül hoşluğuyla verin! Eğer onlar aldıkları mehrin bir kısmını gönül rızasıyla size bağışlarlarsa onu içinize sine sine harcayın!

5 Ey veliler/vasiler! Allah'ın size geçim kaynağı olarak nasip ettiği mallarınızı [her ne kadar mülkiyet hakkına sahip olsalar da] aklı ermez, kâr-zarar bilmez kimselere vermeyin. Fakat bu malların gelirinden onların yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılayın; onlara gönül alıcı sözler söyleyip güzel tavsiyelerde bulunun.

6 Himayeniz altındaki yetimleri ergenlik çağına gelinceye kadar sınayın. Eğer kârı zararı bilme, iyiyi kötüyü ayırt edebilme konusunda yeterli olgunluğa eriştiklerini görürseniz, mallarını derhal kendilerine teslim edin. Ama sakın "Bunlar büyüyünce mallarını isterler." diye düşünüp o zavallı yetimlerin mallarını haksızca tez elden harcamaya kalkışmayın. İhtiyaç sahibi olmayan veli, yetimin malına tenezzül etmesin. Yoksul durumdaki veli ise makul ölçüde istifade etsin. Yetimlere mallarını teslim ederken yanlarında mutlaka şahit bulundurun. Unutmayın ki hiç kimse Allah gibi hesap göremez!

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا
مَّفْرُوضًا ۝٧ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ
فَارْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝٨ وَلْيَخْشَ الَّذِينَ
لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ ۖ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ
وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝٩ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ
ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝١٠
يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ ۖ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ۚ
فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ
مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِن لَّمْ يَكُن
لَّهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ
فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۚ
فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝١١

7 Ana babanın ve yakın akrabanın miras bıraktıkları malda erkeklerin payı vardır. Kadınlar da ana babanın ve yakın akrabanın miras bıraktıkları malda pay sahibidirler. Az veya çok miktardaki mirastan hem erkeğe hem de kadına belli bir pay ayrılmıştır.

8 Vâris konumunda olmayan uzak akrabalar, yetimler ve yoksullar miras paylaşımında hazır bulunurlarsa onlara da az çok bir şeyler verin, güzel sözler söyleyerek gönüllerini de hoş edin.

9 "Ölüp gittiğim takdirde eli ermez, gücü yetmez bu yavrularıma kim bakar" diye endişe edenler, başkalarının yetimlerini de kendi çocukları gibi düşünsünler. [Her konuda olduğu gibi yetimlerin, dulların ve yoksulların hakları konusunda da] Allah'ın emrine itaatsizlikten sakınsınlar ve bu konuda dürüst ve insaflı olan neyse hep onu savunsunlar.

10 Hiçbir hak-hukuk gözetmeden yetimlerin mallarını iç edenler, aslında karınlarına ateş doldurmuş olmaktadırlar. Nitekim böyleleri vakti gelince cehennemi boylayacaklar!

11 Ey Müminler! Allah miras konusunda çocuklarınızın paylarıyla ilgili olarak size şunu emreder:

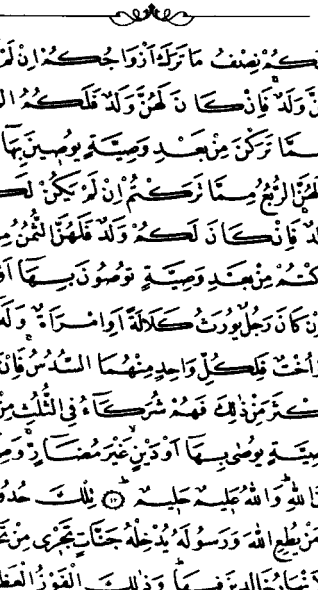
Erkeğin miras payı, kızın alacağı payın iki katıdır. Eğer çocuklar [iki veya] ikiden fazla kız iseler, bunlar mirasın üçte ikisini alırlar. Şayet vâris konumunda tek kız çocuk varsa mirasın yarısını alır.

Ana babaya gelince, ölen kişinin çocuğu varsa, bıraktığı mirastan hem anası hem babası altıda bir pay alır. Ölen kişinin çocuğu yoksa ana babası ona vâris olur ve durumda ana mirasın üçte birini alır. Şayet ölen kişinin erkek ve kız kardeşleri varsa, ana mirasın altıda birini alır.

Bütün bu payların miktarı, miras bırakan kişinin vasiyeti yerine getirildikten ve/veya hayatta iken ödeyemediği borçları düşüldükten sonra belirlenir.

Ey Müminler! Ana babanız ile çocuklarınızdan hangisinin fayda bakımından size daha yakın olduğunu bilemezsiniz. [Öyleyse, duygularınıza kapılarak, "Miras payları böyle belirlenmeseydi daha iyi olurdu!" diye düşünmeyin].

Bunlar Allah tarafından belirlenmiş paylardır. Şüphesiz Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

12 Ey Mümin erkekler! Çocuğu bulunmayan eşlerinizin bıraktıkları mirasın yarısı sizindir. Ama eğer çocukları varsa, vasiyetleri yerine getirildikten ve/veya borçları ödendikten sonra geriye kalan miraslarının dörtte birini almaya hak sahibisiniz.

Eğer sizin de çocuğunuz yoksa vasiyetiniz yerine getirildikten ve/veya borcunuz ödendikten sonra geriye kalan mirasınızın dörtte biri eşlerinize aittir; eğer çocuğunuz varsa eşleriniz sekizde bir pay alacaktır.

Miras bırakan erkek veya kadının çocuk ve ana-baba gibi birinci dereceden vârisi bulunmamakla birlikte, ana bir erkek veya kız kardeşi varsa, bu kardeşlerin her biri mirasta altıda bir pay sahibidir.

Ama eğer kardeşler üç veya daha fazla sayıda iseler bu durumda mirasın üçte birini paylaşmak durumundadırlar. Ancak bu paylaşım, miras bırakan kişinin vasiyeti yerine getirildikten ve/veya borçları ödendikten sonra geriye kalan miras üzerinden yapılacaktır.

Öte yandan miras bırakılan malın üçte birinden fazlası vasiyet yoluyla yabancılara dağıtılmak suretiyle vârisler mağdur edilmemelidir.

İşte Allah'ın emri budur. Allah her şeyi bilir, hata ve kusurlarınıza karşı da pek tahammüllüdür!

13 Evet, işte bütün bunlar Allah'ın kesin buyruklarıdır. Her kim Allah'a ve elçisine itaat ederse Allah da onu içinde ırmakların çağıldadığı cennetlerde temelli kalmak üzere yerleştirecektir. İşte bu gerçekten çok büyük bir mutluluk, çok büyük bir bahtiyarlıktır!

14 Allah'a ve elçisine karşı gelen, Allah'ın belirlediği emir-yasak sınırlarını çiğneyen kimselere gelince, Allah böylelerini içinde temelli kalacakları cehenneme tıkacaktır. Çünkü bunların hakkı zelil ve perişan edici bir azaba mahkûm olmaktır!

وَالّٰتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِن نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِّنكُمْ فَإِن شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ
سَبِيلًا ﴿١٥﴾ وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنكُمْ فَآذُوهُمَا
فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا
رَّحِيمًا ﴿١٦﴾ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي
تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ
أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ
لَكُمْ أَن تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ
أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

15 Ey Mümin erkekler! Kadınlarınız lezbiyenlik/sevicilik yaptığında, bu edepsizliği içinizden dört kişinin şahitliğiyle ispat yoluna gidin. Eğer dört kişi şahitlik ederse ölüm o kadınları alıp götürünceye yahut Allah kendilerine meşru evlilik yapmayı nasip edinceye kadar onları evlerde göz hapsinde tutun!

16 Sizden eşcinsellik yapan erkeklere gelince, onların her ikisini de kınayın, azarlayın ve dövün. Ama eğer tövbe eder ve kendilerine çeki düzen verirlerse artık üzerlerine gitmeyin. Çünkü Allah içtenlikli tövbeleri kabul buyurur; çokça merhamet eder!

17 İradesizlik sergileyerek günah işleyen ve günahının ardından pişmanlık duyup tövbe edenler var ya, işte Allah ancak böylelerinin tövbesini kabul buyurur. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

18 Ömrü boyunca günah işleyip son nefesinde, "Ben artık tövbe ettim." diyenlere gelince, onların bu tövbesi asla kabul edilmeyecek ve kesinlikle kâfir olarak can verecekler. Biz onlar için feci bir azap hazırladık!

19 Ey Mümin erkekler! Kadınlara zorla vâris olmanız size helal değildir. [Yani babanızın vefatından sonra üvey annenizin üstüne elbisenizi atıp, "Bu kadın bana aittir." demeniz yahut hoşlanmadığınız ve bu yüzden kötü davrandığınız eşinizi sırf servetine konmak için zorla nikâhınız altında tutmanız helal değildir].

Zina gibi çok büyük bir edepsizlik yapmadıkları, evlilik hukukuna riayetsizlik etmedikleri sürece, kendilerine verdiğiniz mehrin en azından bir kısmını geri alabilmek için eşlerinizi boşanma konusunda mali fedakârlıkta bulunmaya zorlamayın. Aksine onlarla insaf ve adalet ölçüsüne uygun şekilde geçinin. Evet, hanımlarınızdan hoşlanmıyor olabilirsiniz ama unutmayın ki Allah size duygusal yönden hoş gelmeyen hanımlarınız sayesinde birçok güzelliğe kavuşmanızı takdir etmiş olabilir.

وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ
إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاءِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ
وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي
دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ
مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

20 Eşinizi boşayıp başka bir kadınla evlenmek isterseniz, boşamak istediğiniz eşinize vaktiyle mehir olarak çuval dolusu altın ve gümüş vermiş olsanız bile o mehrin tek kuruşunu dahi geri almayın! Boşamak istediğiniz eşiniz hakkında, ["Bu kadın adamın biriyle düşüp kalkıyor veya sürekli şirretlik yapıyor" gibi] bir iftira atmak ve böylece çok büyük bir günaha girmek pahasına mehri geri almanız olacak şey mi hiç?!

21 Hem sonra onca zaman aynı yastığa birlikte baş koymuşken, eşleriniz olan o kadınlar da nikâh akdi uyarınca haklarının korunacağına dair sizden sağlam bir söz almışken mehri geri almanız insaf ve vicdan ölçüsüne sığar mı hiç?!

22 Geçmişte olup bitenler artık geçmişte kaldı. Ama bundan böyle babalarınızın vaktiyle evlilik yaptığı kadınlarla evlenmeyin. Çünkü bu gerçekten çok çirkin ve berbat bir gelenektir!

23 Ey Mümin erkekler! Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek ve kız kardeşlerinizin kızları, sütanneleriniz ile süt kız kardeşleriniz, kayınvalideleriniz, kendileriyle gerdeğe girdiğiniz eşlerinizden doğan ve sizinle aynı çatı altında yaşayan üvey kızlarınızla evlenmeniz haramdır. Fakat eşlerinizle henüz gerdeğe girmemişseniz, evliliğiniz son bulduğunda onların kızlarıyla evlenebilirsiniz.

Öz oğullarınızın eşleriyle [gelinlerinizle] evlenmeniz de haramdır. Keza iki kız kardeşle aynı anda evlenmeniz de haramdır. Geçmişte yaptığınız bu tür evlilikler artık geçmişte kaldı. Unutmayın ki Allah size karşı çok affedici, pek merhametlidir!

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۖ كِتَابَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ ۚ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ
فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا
﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ۚ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ ۚ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ ۚ فَانْكِحُوهُنَّ
بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَا
أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ ۚ
وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

24 Ey Mümin erkekler! Tüm evli kadınlar da size haram kılındı. Fakat savaş esiri olarak elinize geçen kadınlar [cariyeler] bu hükmün dışındadır. İşte Allah'ın size emri budur!

Bütün bu sayılanların dışında kalan mümin kadınları, mal varlığınızdan bir kısmını kendilerine mehir vermek ve bilhassa evlilik dışı bir ilişkiye girmeksizin iffet ve namus ölçüsüne bağlı kalmak şartıyla nikâhlamanız helaldir.

Kendilerinden faydalanmanıza karşılık onlara [kadınlara] belirlenmiş olan mehirlerini verin. Mehrin belirlenmesinden sonra aranızda anlaşarak miktarını artırıp eksiltmenizde sizin için bir sakınca yoktur.[1] Şüphesiz Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

25 İçinizden hür mümin kadınlarla evlilik masrafını karşılayabilecek düzeyde mali gücü bulunmayanlar mümin cariyelerinizle evlenebilirler. Allah sizin değerinizi imanınızla ölçer. Kaldı ki sosyal statünüz ne olursa olsun sonuçta hepiniz insanlık ailesine mensupsunuz.

O hâlde, iffetli ve namuslu olmaları, zina etmemeleri, gizli dost da edinmemeleri şartıyla ve aynı zamanda efendilerinin iznini alarak cariyelerle evlenin; mehirlerini de örfe uygun şekilde belirleyip kendilerine verin. Evlendikten sonra zina ederlerse onlara verilecek ceza, zina eden hür mümin kadınlara uygulanan [yüz sopa] cezasının yarısıdır.

Cariyelerle evlenme izni, cinsel arzularına hâkim olamayıp zina yapma endişesi taşıyan bekâr erkekleriniz içindir. Bununla birlikte, bekârlığa katlanmanız cariyelerle evlilik yapmanızdan daha hayırlıdır. Allah çok affedicidir, çok merhametlidir.

26 Ey Müminler! Allah size iyiyi kötüyü/helali haramı açıkça bildirmek, sizi geçmiş peygamberler ve onlara uyan güzel insanların hayat tarzlarına yöneltmek ve günahlarınızı affetmek ister. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

[1] Ayetin bu kısmı, "Sınırlı süreli evlilik [muta nikâhı] yoluyla kendilerinden faydalanmanıza karşılık onlara [kadınlara] aranızda belirlenmiş olan ücretlerini ödeyin. Ücret belirlendikten sonra aranızda anlaşarak miktarını artırıp eksiltmenizde sizin için bir sakınca yoktur." şeklinde bir manaya da elverişlidir.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا
﴿٣٠﴾ إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا
مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا
اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُوا اللَّهَ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا
﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

27 Evet, Allah sizi bağışlamak ister; sapkın arzu ve ihtiraslarının esiri olanlar ise yoldan çıkmanızı isterler.

28 Diğer taraftan Allah sizin sorumluluk ve yükümlülüklerinizi de hafifletmek ister. Çünkü insan tahammül gücü zayıf bir varlık olarak yaratılmıştır.

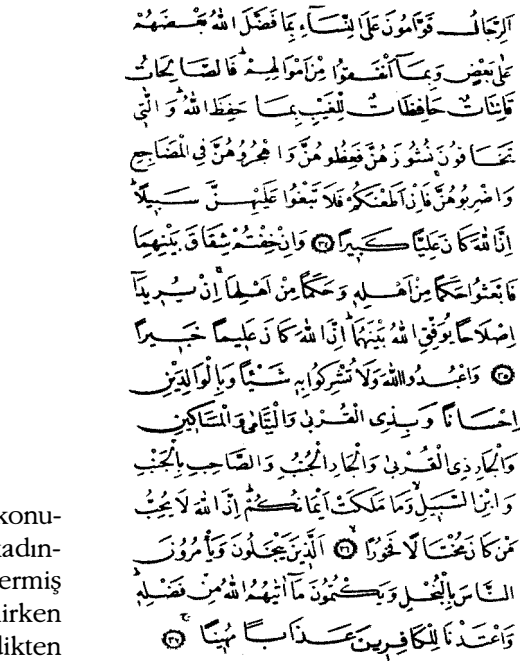
29 Ey Müminler! Karşılıklı gönül rızasıyla, fakat harama bulaşmadan ticaret yapın ama sakın [tefecilik, gasp, hırsızlık gibi] haksız yollarla birbirinizin malını iç etmeyin. Birbirinizin mallarını gayri meşru yollarla yemek suretiyle toplumsal düzeninizi imha etmeyin. Bilin ki Allah size karşı pek merhametlidir.

30 Kim helal sınırını aşmak ve dolayısıyla isyankârlığa sapmak suretiyle bu kötü fiilleri işlerse bilsin ki biz böylelerini cehenneme tıkacağız. Bu Allah için pek kolay bir iştir!

31 Eğer size yasaklanan [şirk, adam öldürmek, zina etmek, yetimin malı yemek, yalancı şahitlik yapmak gibi] büyük günahlardan kaçınırsanız, biz de küçük günahlarınızı, diğer bütün hata ve kusurlarınızı görmezden gelip affeder ve sizi ahirette çok güzel bir meskene [cennete] yerleştiririz.

32 Ey Mümin kadınlar! Allah'ın erkeklere siz kadınlardan daha fazla hak ve yetki vermiş olmasından ötürü ["Keşke biz de erkek olsaydık!" diye] yanıp yakılmayın. Çünkü erkekler de emeklerinin karşılığını alacaklar kadınlar da! Siz yeter ki Allah'ın bitmez tükenmez lütuf hazinesinden isteyin. Unutmayın ki Allah her şeyi hakkıyla bilir!

33 Ey Müminler! Ana, baba ve yakın akrabaların miras bırakacakları her şey için vârisler belirledik. [Evlat ve kardeş edinme, tazminat ve miras sözleşmesi gibi bir] anlaşma yoluyla yakınlık bağı kurduğunuz kimselere de paylarını verin. Unutmayın ki Allah her şeye şahittir!

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَا أَنفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ فَالصَّالِحَاتُ
قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۚ وَاللَّاتِي
تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَاضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا ۚ إِن يُرِيدَا
إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا
﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ
وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٣٧﴾

34 Kocalar, karılarına karşı yönetici konumundadır. Çünkü Allah erkeklere kadınlardan daha fazla hak ve yetki vermiş bulunmakta, ayrıca erkekler evlenirken eşlerine mehir vermekte, evlendikten sonra da hane halkının geçim masraflarını üstlenmekteler. İyi kadınlar itaatkâr olup kocalarının yokluğunda Allah'ın korunmasına yönelik emri uyarınca iffet ve namuslarını korurlar.

Dik başlılık ve şirretliklerinden yıldığınız, yuvayı yıkacaklarından kaygılandığınız karılarınıza gelince, onlara ilkin öğüt verin. Öğüt fayda etmezse onları yataklarında yalnız bırakın. Bununla da yola gelmezlerse onları dövün. Ama eğer size itaat ederlerse onları cezalandırmak için bahane aramayın. Kuşkusuz Allah yücedir, büyüktür!

35 Eğer karı ile koca arasındaki anlaşmazlığın boşanma noktasına varacağından endişe ederseniz, o zaman erkeğin ve kadının ailelerinden birer arabulucuyu göreve çağırın. Eğer o arabulucular anlaşmazlığı iyi niyetle çözüme kavuşturmak isterlerse Allah da onlar sayesinde karı-kocayı uzlaştırır. Şüphesiz Allah her şeyi bilir, her şeyden haberdardır!

36 Ey Müminler! Yalnız Allah'a kulluk/ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babanıza, akrabanıza, yetimlere, yoksullara, kapı komşularınıza, uzak komşularınıza, yol arkadaşınıza, yurdundan yuvasından ayrı düşmüş gariplere ve kölelerinize de çok iyi davranın. Bilin ki Allah kendini beğenen, böbürlenip kibirlenen kimseleri hiç sevmez!

37 Allah, cimrilik eden, üstelik eşine dostuna da cimriliği telkin eden, Allah'ın lütfedip kendilerine verdiği nimetleri gizli saklı tutmaya çalışan nankörleri de asla sevmez. İşte biz böyle nankörlere zelil ve perişan edici bir azap hazırladık!

وَالَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ وَمَن يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُۥ قَرِينًا فَسَآءَ قَرِينًا
﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا۟ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنفَقُوا۟
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ ۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَٰعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ أَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍۭ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَعَصَوُا۟
ٱلرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ ۚ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا
﴿٤٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ الصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ سُكَٰرَىٰ
حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ
تَغْتَسِلُوا۟ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم
مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟
صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَٰبِ
يَشْتَرُونَ الضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا۟ السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

38 Allah'a ve ahirete inanmadıkları hâlde sırf insanlara gösteriş olsun diye mallarından mülklerinden iyilik namına harcama yapan kimseleri de Allah hiç sevmez!

Şeytan kime arkadaş ve yoldaş olmuşsa artık o kişinin hâli arkadaştan yana pek yamandır!

39 Peki ya onlar Allah'a ve ahirete inansalar, Allah'ın kendilerine lütfettiği maldan mülkten gösteriş yapmadan harcasalardı ne kaybedelerdi ki?! Doğrusu Allah onları çok iyi tanıyıp bilmektedir!

40 Allah kullarına zerre kadar bile haksızlık etmez. Ama kulun küçücük bir iyiliği olsa onu kat kat artırır; üstelik kuluna fazladan çok büyük mükâfat verir.

41 Ey Peygamber! Hesap günü her toplum için, [dünyadaki inanç ve hayat tarzlarının doğru olup olmadığına tanıklık edecek] bir şahit çağıracağımız, keza seni de o kâfirlere/müşriklere şahit tutacağımız zaman bakalım ne olacak hâlleri?!

42 Kâfirliği meslek edinip Peygamber'e karşı gelenler, işte o gün toprağa karışıp yok olmayı isteyecekler ama onlar geçmiş hayatlarında olup biten hiçbir şeyi, hiçbir söz ve kabahatlerini Allah'tan gizleyemeyecekler.

43 Ey Müminler! Sarhoş hâlde iken namaz kılmaya yeltenmeyin. Ayılıp aklınız başınıza gelinceye kadar bekleyin. Cünüp iken de –yolculukta olma ve yıkanma imkânı bulamama durumunuz hariç– suyla temizlenmedikçe namaz kılmaya kalkışmayın. Eğer hasta iseniz veya seyahatteyseniz yahut tuvalet ihtiyacınızı gidermişseniz veyahut kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmişseniz ve bütün bu durumlarda su bulamamışsanız, o zaman [manevi] temizlik niyetiyle temiz bir toprağa ellerinizin içiyle dokunup yüzünüzü ve kollarınızı hafifçe ovun. Şüphesiz Allah size karşı çok müsamahalı, çok bağışlayıcıdır!

44 Ey Peygamber! Kendilerine Tevrat hakkında az çok bilgi sahibi olma imkanı nasip edilen şu Yahudilerin ne yaptıklarını görüyorsun değil mi?! Hak ve hakikati sapkınlık uğruna nasıl da kurban ediyorlar. Kendilerinin sapıtması yetmezmiş gibi sizin de yoldan çıkmanızı istiyorlar.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾
مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا
فِي الدِّينِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ ۙ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا
أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا
﴿٤٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ
وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
يُزَكُّونَ أَنفُسَهُم ۚ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ انظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَفَىٰ
بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

45 Ey Müminler! Allah sizin düşmanlarınızın kimler olduğunu çok iyi bilmektedir. Ama hiç tasalanmayın; çünkü gerek dost ve koruyucu olarak gerek yâr ve yardımcı olarak Allah size yeter!

46 Kimi Yahudiler bazı sözleri asıl anlamlarından farklı manaya gelecek bir kalıba sokarlar. Birtakım kelime oyunları yaparak vaziyeti kurtarmak ve aynı zamanda dosdoğru inanç sistemiyle alay etmek için, "Ey Muhammed! Çağrını işittik ama itaat yerine isyan ettik."; "Şimdi sen de kulaklarını aç ve bizim söylediklerimizi işit, işitmez olası!" ve "râinâ" [Ey kalın kafalı!] derler.

Eğer onlar, "Ey Muhammed! Çağrını duyduk ve derhal ona uyduk.", "Bizi dinle ve bizimle ilgilen" deselerdi, bu kendileri için elbet daha hayırlı bir tavır olacaktı. Ne var ki onlar kâfirliği tercih ettiler. Bu yüzden Allah da onları lanetleyip rahmet kapısından kovdu. Artık onların içinde imana gelecek olan pek azdır!

47 Ey Yahudiler! Elinizin altındaki Tevrat'ı özü itibarıyla tasdik etmek üzere indirdiğimiz bu Kur'an'a da inanın. Aksi hâlde sizi hor, hakir ve gözünüz arkada kalmış bir şekilde bu topraklardan sürgün eder ve tıpkı Cumartesi günü yasağını delen dindaşlarınızı lanetlediğimiz gibi sizi de lanetleyip rahmet kapımızdan kovarız. Bilin ki Allah'ın irade ettiği her şey mutlaka gerçekleşir!

48 Allah kendisine eş ve ortak koşulmasını asla affetmez. Fakat dilediği kimselerin bunun dışındaki diğer bütün günahlarını bağışlayabilir. Her kim Allah'a eş ve ortak koşarsa en büyük günahı işler!

49 Ey Peygamber! Kendilerini temize çıkaran şu Yahudileri görüyorsun değil mi?! [Ama onların kendi kendilerini temize çıkarmasının hiçbir anlamı yok]. Çünkü ancak Allah dilediği/layık gördüğü kimseyi temize çıkarır. Hesap günü de hiç kimseye zerre kadar bile haksızlık edilmez!

50 Ey Peygamber! Bak, işte onlar ["Biz Allah'ın seçkin halkı ve sevgili kullarıyız." diyerek] Allah adına nasıl da yalan konuşuyorlar! Bu besbelli bir günah olarak onlara yeter.

51 Kendilerine Tevrat hakkında az çok bilgi sahibi olma imkanı nasip edilen [Huyey b. Ahtâb ve Ka'b b. Eşref gibi] Yahudileri görüyorsun değil mi?! Müşriklerin isteği üzerine putlara, düzmece tanrılara inanıp tapınıyorlar. Bu yetmezmiş gibi o kâfirlerin/müşriklerin siz müminlerden daha doğru bir inanca sahip olduklarını iddia ediyorlar.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ ۖ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾
أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ آتَيْنَا
آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُم
مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ
وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَن تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ
فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

52 Ey Peygamber! İşte onlar Allah'ın lanetleyip rahmetinden kovduğu kimselerdir. Allah kimi lanetleyip rahmet kapısından kovarsa artık ona yardım eli uzatabilecek kimse bulamazsın!

53 Ne o, yoksa onlar Allah'ın kâinattaki egemenliğine ortak mıdırlar?! Eğer öyle bir imkân sahibi olsalardı insanlara lütuf ve nimet adına zırnık koklatmazlardı.

54 Yoksa onlar Allah'ın vahiy ve peygamberlik lütfundan dolayı Muhammed'i ve ona tabi olanları mı kıskanıyorlar?! Oysa biz geçmişte İbrahim soyuna da vahiy ve peygamberlik lütfunda bulunmuştuk. Yine onlardan bir kısmına [Davud'a ve Süleyman'a] güçlü bir saltanat sahibi olmayı nasip etmiştik.

55 Onlardan [İsrailoğulları'ndan] bir kısmı İbrahim'in mesajına iman etti, bir kısmı ise ona imandan yüz çevirdi. İşte o kâfirlerin hakkından cehennemin harlı ateşi gelir!

56 Ayetlerimizi inkâr edenleri yarın bir gün cehenneme tıkacağız. Onların derileri ateşte kavrulup acı duymaz hâle geldikçe, azabın dayanılmaz acısını sürekli tatmaları için derilerini tazeleyeceğiz. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

57 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlere gelince, böylelerini içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştireceğiz. Onlar cennette temelli kalacaklar ve orada tertemiz eşlere sahip olacaklar. İşte böylece onları bitmez tükenmez nimetler içinde sonsuz mutluluk ve huzura kavuşturacağız.

58 Allah size [görev, yetki ve sorumluluk gibi tüm] emanetleri ehline/layık kimselere teslim etmenizi, insanlar arasında baş gösteren herhangi bir meseleyi çözüme kavuşturmak üzere hakemlik yaptığınız zaman da adalet ve hakkaniyetle hüküm vermenizi emreder. Bakın, Allah size ne kadar güzel bir öğüt veriyor. Unutmayın ki Allah her şeyi işitir, her şeyi görür!

59 Ey Müminler! Allah'a itaat edin; aynı şekilde Peygamber'e de itaat edin. Yine tıpkı sizin gibi mümin olan yetki ve otorite sahiplerine [yöneticilere, âlimlere] de itaat edin. Herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz ve eğer gerçekten Allah'a ve ahirete inanıyorsanız, anlaşmazlığın çözümü için Allah'a [Kur'an'a] ve Peygamber'e başvurun. Böyle yapmanız hem çok hayırlı hem de elde edeceğiniz sonuç bakımından daha güzeldir!

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا
﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا
بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ
اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ
تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ
حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

60 Ey Peygamber! Hem sana indirilen Kur'an'a hem de senden önceki peygamberlere gönderilen vahiylere inandıklarını iddia eden şu münafıkların ne yaptıklarını görüyorsun değil mi?!

Onlar aralarındaki anlaşmazlığın çözümü için [Yahudilerin lideri Kâ'b b. Eşref ve/veya kâhin Ebû Bürde el-Eslemî gibi] azgın şeytanın teki olan bir adamın hakemliğine başvurmayı istiyorlar. Hâlbuki kendilerine o şeytan ruhlu adamın sözde otoritesini tanımamaları emredilmişti. Zaten o şeytan da onları büsbütün saptırıp yoldan çıkarmak istiyor.

61 Kendilerine, "Anlaşmazlıklarınızın çözümü için Allah'ın indirdiği buyruğa ve Peygamber'in hakemliğine başvurun" çağrısı yapıldığında o münafıkların senden alabildiğine uzak durmaya çalıştıklarına tanık olursun.

62 Peki ya onlar iki yüzlülükleri ve sahtekârlıkları sebebiyle dışlanmak gibi bir cezaya uğradıklarında ne yaparlar?!

O zaman derhal senin yanına gelip, "Allah'a yeminle söylüyoruz ki bizim senden başkasının hakemliğine başvurmamız, iyi niyetten ve hasımlarımızla uzlaşı sağlama arayışından başka bir amaç taşımıyordu." derler.

63 Ey Peygamber! Allah onların kalp ve gönüllerindeki tüm kötü niyetleri pek iyi bilir! Şu hâlde sen onlara aldırma, gerçek imana kavuşmaları ümidiyle onlara öğüt ver ve içlerine işleyecek sözler söyle!

64 Biz her peygamberi Allah'ın izni ve iradesi uyarınca kendisine tâbi olunsun diye gönderdik. Eğer onlar azgın şeytanın teki olan o adamın hakemliğine başvurmak suretiyle kendilerine yazık ettiklerinde derhâl sana gelip Allah'tan af dileklerini bildirselerdi ve sen de onlar için af dileseydin, Allah'ın içtenlikli tövbeleri kabul buyurduğunu ve pek merhametli olduğunu elbet göreceklerdi.

65 Ey Peygamber! Yoo! Rabbine andolsun ki onlar kendi aralarında baş gösteren meselelerin çözüme kavuşturulmasında senin hakemliğine başvurmadıkça, dolayısıyla senin verdiğin hükme içlerinde hiçbir rahatsızlık duymaksızın tam bir teslimiyetle uymadıkça gerçekten iman etmiş olmazlar!

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ
مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِعِ
اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ
النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ
رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوِ انْفِرُوا
جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ ۖ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ
مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا
﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۚ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

66 Eğer biz o münafıkları, [tıpkı İsrailoğulları'na emrettiğimiz gibi], "Günahlarınıza tövbe olarak birbirinizi öldürün veya vatanınızı terk edip gidin!" diye çok ağır bir emre muhatap kılsaydık, içlerinden pek azı hariç bu emrin gereğini yapmazlardı. Ama eğer onlar kendilerine emredilen kolay yükümlülükleri yerine getirselerdi bu itaatkâr davranışları elbet haklarında çok hayırlı olur, gerçek imana kavuşmalarına ve aynı zamanda itibarlarının yükselmesine vesile olurdu.

67-68 Böyle olunca biz de onlara sınırsız lütuf hazinemizden çok büyük mükâfat verir ve aynı zamanda dosdoğru yolda azim ve kararlılıkla yürümelerini sağlardık.

69 Her kim Allah'a ve elçisine itaat ederse bilsin ki böyleleri Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu bütün peygamberler, rablerine verdikleri itaat sözüne sadakat gösterenler, hak yolunda öldürülüp şehit düşenler [ya da hayatları boyunca hak ve hakikate tanıklık edenler] ve fazilet sahibi kimselerle birlikte olacaktır. Böyle güzel arkadaşlarla birlikte olmak ne büyük bir bahtiyarlıktır!

70 İşte bu büyük mükâfat ve bahtiyarlık Allah'ın bir lütfudur. Bu lütfa layık olanların kadrini Allah'ın bilmesi yeter!

71 Ey Müminler! Düşmana karşı korunma tedbirlerinizi alın ve duruma göre küçük birlikler hâlinde harekete geçin yahut topyekûn seferber olun.

72-73 İçinizde öyle kimseler var ki Allah yolunda sefere çıkma konusunda işi ağırdan alıp ayak sürürler. Savaşta yenilgiye uğrayacak olsanız onların her biri, "İyi ki Allah beni onlarla birlikte olmaktan esirgemiş" der. Ama Allah size zafer nasip ederse sanki sizinle hiçbir tanışıklığı olmayan bir yabancı edasıyla, "Keşke onlarla birlikte olsaydım da büyük ganimetten iyi bir pay kapsaydım." diye hayıflanır.

74 Ahiretteki ebedî hayat karşısında dünyadaki fâni hayatı hiçe sayanlar Allah yolunda çarpışsınlar. Kim Allah yolunda çarpışırsa ister bu yolda öldürülüp şehit düşsün ister şehit düşmeden zafere erişsin, biz her halükârda ona ahirette çok büyük mükâfat vereceğiz.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ
كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا
لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا
قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَ مَا تَكُونُوا
يُدْرِككُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا هَٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ
قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾
مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ
وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

75 Ey Müminler! Medine'ye hicret edemedikleri için Mekke'de baskı ve zulme maruz kalan mümin erkekler, kadınlar ve çocuklar, "Ya rab! Bizi bu zalim müşriklerin hüküm sürdüğü Mekke'de yaşamaktan kurtar. Lütuf ve rahmetinle bize sahip çıkıp yardım eli uzatacak birilerini gönder" diye yalvarıp dururken siz nasıl olur da Allah yolunda ve aynı zamanda o çaresiz insanları zulümden kurtarma uğrunda kâfirlerle çarpışmazsınız?!

76 Müminler Allah yolunda savaşırlar. Kâfirler ise şeytanın yolunda savaşırlar. O hâlde, ey müminler, şeytanla ahbap şu müşriklerle çarpışın. Bilin ki şeytanın hile ve tuzağı gerçekten zayıftır!

77 Ey Peygamber! Vaktiyle kendilerine, "Şimdi savaştan söz etmeyi bırakın da [imanınızın güçlenip gerçek anlamda mümin olabilmeniz için] namazı dikkatli ve devamlı kılın; zekâtı verin." denilen kimselerin hâlini görüyorsun değil mi?!

Zaman sonra kendilerine Allah yolunda savaşmaları emredilince içlerinden bir grup, âdeta Allah'tan korkarcasına, hatta çok daha büyük bir korkuyla müşrik düşmanlardan korkuyor ve "Ya rab! Niçin bize savaşmayı emrettin?! Bu emrini biraz daha geciktirsen ne olurdu sanki?!" diye sızlanıyorlar.

De ki onlara: "Bakın, bu dünyanın size vereceği zevk ve keyif çok kısa ömürlüdür. Oysa ahiret, Allah'a itaatsizlikten sakınanların gözünde en güzel hayat yurdudur. Unutmayın ki size ahirette bir kıl kadar bile haksızlık edilmeyecektir!"

78 "Nerede olursanız olun, sarp yamaçlardaki kalelerin burçlarında ve hatta gökteki yıldızlarda olun, ölüm yarın bir gün mutlaka kapınızı çalacaktır!"

Onlar [özellikle Medine'deki Yahudiler] işleri iyi gittiğinde, "Bu iyilik Allah'tandır" derler. Ama başlarına kıtlık, kuraklık gibi bir sıkıntı gelip işleri kötüleşince, "Ey Muhammed! Bu hep senin uğursuzluğun yüzünden" diye ileri geri konuşurlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Başınıza gelen her şey [yaratılması, varlık âlemine çıkması itibarıyla] Allah'tandır."

Bu adamlar neden hiç söz dinlemez, laf anlamazlar?!

79 Ey Peygamber! Sana gelen her iyilik Allah'tandır; başına gelen her kötülük de [iradeni yanlış yönde kullanman ve dolayısıyla kötülüğe sebep olman itibarıyla] kendindendir. Biz seni bu halka peygamber olarak gönderdik. Bilesin ki Allah'ın buna tanıklık etmesi yeter!

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ۖ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ ۖ وَاللَّهُ يَكْتُبُ
مَا يُبَيِّتُونَ ۖ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾
أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا
فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ
أَذَاعُوا بِهِ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ۚ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ ۚ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ
تَنْكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا ۖ
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ
مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

80 Kim Peygamber'e itaat ederse Allah'a itaat etmiş demektir. İman ve itaatten yüz çevirene gelince, bilesin ki biz seni böylelerinin başına bekçi, denetçi ve ille de imana getirme görevlisi olarak göndermedik!

81 Ey Peygamber! Münafıklar sana, "Emrin baş üstüne!" derler. Ama senin yanından uzaklaştıklarında, içlerinden bir grup sana söyledikleri sözün tam aksine planlar yapar. Oysa Allah onların bütün planlarını tek tek kaydetmektedir!

O hâlde sen onların bu suçlarını yüzlerine vurmaktan vazgeç ve her daim Allah'a güven. Çünkü yâr ve yardımcı olarak Allah sana yeter!

82 Onlar neden hâlâ Kur'an'ı samimiyetle anlayıp kavramaya yanaşmazlar?! Eğer Kur'an Allah'tan başkasına ait bir kelam olsaydı onda mutlaka birçok çelişki ve tutarsızlık bulurlardı.

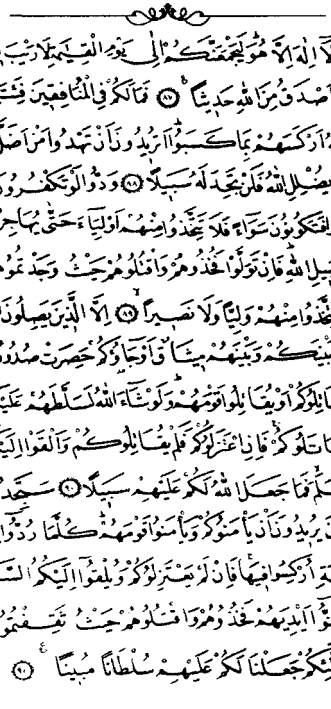
83 Onlar, sefere çıkan müminlerin zafer kazandığı veya hezimete uğradığı yolunda bir haber aldıklarında, bunun doğru olup olmadığını araştırmadan etrafa yayarlar. Hâlbuki onlar bu haberi öncelikle Peygamber ile veya yetki sahibi müminlerle paylaşmış olsalardı, işin iç yüzünü araştıranlar haberin ne anlama geldiğini elbet bilirlerdi.

Eğer Allah size Peygamber ve onun aracılığıyla vahiy göndermemiş olsaydı, aslını esasını araştırmadan etrafa yaydığınız haberlerin çoğunda şeytanın arzusunu yerine getirmiş olurdunuz.

84 Ey Peygamber! Allah yolunda çarpış. Unutma ki sen ancak kendinden sorumlusun. Müminleri de Allah yolunda çarpışmaya teşvik et. Allah kâfirlerin gücünü kıracaktır. Çünkü Allah, karşı konulmaz bir güce sahiptir; cezalandırması da pek şiddetlidir!

85 Her kim bir iyiliğe vesile olursa o iyiliğin sevabından pay alır. Kim de bir kötülüğe vesile olursa o da bunun günahına ortak olur. Allah her şeyi gözetir ve her işin karşılığını verir!

86 Ey Müminler! Bir selam aldığınızda daha güzel bir selamla karşılık verin veya en azından aynıyla mukabele edin. Şüphesiz Allah her şeyi kaydetmekte, her şeyin hesabını tutmaktadır!

87 Allah! O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! O sizi kıyamet günü bir araya toplayacak; bunda hiç şüphe yok! Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?!

88 Ey Müminler! [Gerçekte müşrik oldukları hâlde Medine'ye gelip sizinle karşılaştıklarında mümin gibi gözüken] o münafıklar hakkında ne diye iki gruba ayrılıyorsunuz?! Oysa Allah onları işledikleri bunca günah sebebiyle inkârcılık batağına saplamıştır. Ne o yoksa Allah'ın saptırdığını doğru yola getirmek mi istiyorsunuz?!

Allah kimi saptırırsa artık onu yola getirme imkânı bulamazsın!

89 O münafıklar sizin de kâfir olmanızı ve böylece kâfirlikte kendilerine yoldaşlık etmenizi isterler.

Ey Müminler! Gerçekten imana gelip Allah yolunda hicret etmedikleri sürece onlardan hiçbirini dost ve sırdaş edinmeyin. Yok, eğer iman ve hicretten yüz çevirip sizin aleyhinizdeki faaliyetlerini sürdürürlerse ele geçirdiğiniz yerde onları gebertin ve sakın onlardan hiçbirini dost, sırdaş ve yardımcı edinmeyin.

90 Ancak sizinle antlaşması bulunan [Eslem, Benû Bekr, Huzâ'a, Huzeyme gibi] bir kabileye sığınanlara veya ne sizinle ne de kendi kabileleriyle savaşmayı içlerine sindiremedikleri için yanınıza sığınan tarafsızlara ilişmeyin. Eğer Allah dileseydi onları başınıza bela eder ve dolayısıyla onlar da sizinle savaşırlardı. Şu hâlde, onlar sizden uzak dururlar, size savaş açmayıp barışa yanaşırlarsa bilin ki Allah onlara saldırmanıza müsaade etmez.

91 Ey Müminler! Bunların dışında diğer birtakım ikiyüzlü insanlarla da karşılaşacaksınız ki onlar hem sizden hem de kendi kabilelerinden yana kendilerini sağlama almak isterler. Ama müminlerle savaşmaya çağrıldıklarında gözü kapalı biçimde çarpışmaya katılırlar. Eğer sizi rahatsız etmekten geri durmazlar, barışa yanaşmazlar ve ellerini sizden çekmezlerse onları takibe alın ve yakaladığınız yerde gebertin. İşte size kendileriyle savaşma hususunda tam yetki ve izin verdiklerimiz bunlardır!

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً ۚ وَمَن قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَن يَصَّدَّقُوا ۚ فَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ عَدُوٍّ
لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۖ وَإِن
كَانَ مِن قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ ۗ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
لِمَنْ أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ۚ تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِندَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ ۚ
كَذَٰلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

92 Ey Müminler! Bir müminin başka bir mümini öldürmeye –yanlışlıkla öldürme durumu hariç- hiçbir şekilde hakkı yoktur. [Yanlışlıkla öldürme durumunda ise kefaret cezası vardır]. Şöyle ki kim bir mümini yanlışlıkla öldürürse mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturması ve maktulün vârislerine kan bedeli [diyet] ödemesi gerekir ama eğer onlar diyetten vazgeçerlerse öldüren kişi ödeme yükümlülüğünden kurtulur.

Yanlışlıkla öldürülen kişi mümin olmakla birlikte size düşman bir kabileye mensup ise bu durumda ödenecek bedel mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaktan ibarettir. Şayet öldürülen kişi sizinle antlaşması bulunan bir kabileye mensup ise bu takdirde hem maktulün ailesine diyet ödemek, hem de mümin bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmak gerekir. Bunları yapmaya gücü yetmeyenler, tövbesinin Allah tarafından kabulü için kesintisiz tam iki ay oruç tutmalıdır. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

93 Her kim bir mümini kasten öldürürse artık onun cezası, hem de içinde temelli kalmak üzere cehennemdir. Allah böylelerine gazap etmiş, lanetleyip rahmetinden kovmuş ve korkunç bir azap hazırlamıştır!

94 Ey Müminler! Allah yolunda sefere çıktığınızda sizinle karşılaşan yabancı insanların durumunu iyi anlayıp kavramaya çalışın ve size teslim olan kimseye, şu üç günlük hayattaki ganimet gibi basit menfaatlerin sevdasına düşerek, "Sen mümin değilsin! Sana aman yok!" demeyin. Bilin ki Allah'ın lütuf ve nimet hazinesinde bitmez tükenmez ganimetler vardır!

Hem sonra unutmayın ki yakın zamana kadar siz de böyleydiniz. Derken, Allah'ın lütfu sayesinde imanla şereflendiniz. O hâlde, karşınıza çıkan yabancı insanların durumunu iyi anlayıp kavramaya çalışın. Bilin ki Allah bütün yaptıklarınızdan, neyi ne maksatla yaptığınızdan haberdardır!

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۚ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ
وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ ۖ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ
فِي الْأَرْضِ ۚ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا
﴿٩٨﴾ فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا
غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا
وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ
الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

95 Hiçbir geçerli mazeretleri bulunmadığı hâlde kâfirlere karşı sefere katılmayıp evlerinde oturan müminler ile mallarını ve canlarını ortaya koyarak Allah yolunda savaş verenler eşit olamazlar. Allah, mallarıyla ve canlarıyla savaş verenleri evlerinde oturan müminlerden daha üstün bir mertebeye yükseltmiştir. Gerçi Allah bütün müminlere cennet sözü vermiştir ama mücahitlere, evlerinde oturan müminlerden çok daha büyük bir mükâfat vaat etmiştir.

96 Bu büyük mükâfat da Allah'ın onlara yüksek manevi makamlar lütfetmesi, onların hatalarını ve günahlarını bağışlaması ve onları engin rahmetiyle kuşatmasıdır. Allah çok affedicidir, çok merhametlidir!

97 [İman eden, fakat Medine'ye hicret etme imkânına sahip oldukları hâlde eski alışkanlıklarını, akrabalarını ve mallarını, mülklerini terk etmeyi göze alamadıkları için Mekke'de müşriklerle birlikte yaşamayı tercih eden], böylece son nefeslerine kadar kendilerine yazık eden kimselerin canlarını melekler alırken, "Söyleyin bakalım, burada inancınız uğrunda neler yapıp ettiniz?!" diye soracaklar.

Onlar, "[Doğrusu, kayda değer bir şey yapmadık]. Çünkü biz bu memlekette baskı altında yaşayan, çaresiz bırakılan, adam yerine konulmayan kimselerdik." diye cevap verecekler. Bunun üzerine melekler, "Ya, demek öyle! Peki, Allah'ın yarattığı dünya yeterince geniş değil miydi?! Neden oradan başka bir yere hicret etmediniz?!" diyecekler.

İşte onların ahiretteki meskenleri cehennemdir. Ne fena bir meskendir cehennem!

98-99 Medine'ye hicret etmek için fırsat ve imkân bulamayan çaresiz durumdaki mümin erkekler, kadınlar ve çocuklara gelince, bunların durumu farklıdır. Böylelerini Allah affeder. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır!

100 Her kim Allah yolunda hicret ederse dünyada inancını rahatça yaşayabileceği birçok yer ve aynı zamanda birçok maddi imkân bulur. Yine her kim tıpkı Cündeb b. Damre'nin yaptığı gibi Allah'ın ve elçisinin hicret çağrısına uyarak ana yurdunu terk eder ve hicret yolunda ölüme yenik düşerse Allah tarafından mükâfatlandırılmayı hak eder. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

101 Ey Müminler! Sefere çıktığınız zaman kâfirlerin/müşriklerin ani bir baskınla sizi gafil avlamasından endişe ederseniz namazları kısaltarak kılmanızda bir sakınca yoktur. Doğrusu, kâfirler sizin için amansız bir düşmandır!

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ
مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا أَسْلِحَتَهُمْ ۖ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِن
وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً
وَٰحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم
مَّرْضٰٓى أَن تَضَعُوٓا أَسْلِحَتَكُمْ ۖ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ
لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ
فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا اطْمَأْنَنتُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ ۚ إِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا
مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِى ابْتِغَآءِ الْقَوْمِ ۖ إِن تَكُونُوا تَأْلَمُونَ
فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَآ
إِلَيْكَ الْكِتَٰبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَآ
أَرٰىكَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

102Ey Peygamber! Sefer sırasında müminlere namaz kıldıracak olursan onlardan bir grup silahlarını kuşanmış bir vaziyette seninle namaza dursun. Bu grup secde ettiğinde diğer grup arkanızda beklesin. Sonra da namaz kılmamış diğer grup gelsin ve seninle birlikte namaz kılsın. Bunlar da önlemlerini almış ve silahlarını kuşanmış vaziyette olsunlar. Çünkü kâfirler, silahlarınızı ve teçhizatlarınızı yanınıza almayı unutmanızı isterler ki korunmasız vaziyette bulunduğunuz sırada ani bir baskınla size saldırıp işinizi bitirebilsinler.

Eğer yağmur sebebiyle sıkıntı çekerseniz veya hâlsiz düşmüş iseniz silahlarınızı bir kenara bırakarak namaz kılmanızda sakınca yoktur. Bununla birlikte siz yine de düşman tehlikesine karşı tedbiri elden bırakmayın.

Şüphesiz Allah kâfirler için zelil ve perişan edici bir azap hazırlamıştır!

103Düşman tehlikesinin bulunduğu zamanlarda kâh ayakta iken, kâh otururken, kâh bir yere yaslanmış vaziyette iken namazınızı kılabilirsiniz. Tehlike sona erip güvene kavuştuğunuzda ise namazı tüm şartlarına uygun şekilde kılın. Çünkü namaz, müminler için belirli vakitlerde mutlaka ifa edilmesi gereken bir kulluk görevidir!

104Ey Müminler! Düşman ordusunu takipte gevşek davranmayın. Eğer siz sefer esnasında sıkıntı ve acı çekiyorsanız, bilin ki onlar da tıpkı sizin gibi sıkıntı ve acı çekiyorlar. Kaldı ki sizin Allah'tan dünyada zafer, ahirette mükâfat beklentiniz var. Hâlbuki onların tanrı diye tapındıkları putlardan böyle bir beklentileri yok. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili yerli yerindedir!

105Ey Peygamber! Biz bu Kur'an'ı sana gerçekleri gösterme ve öğretme maksadıyla indirdik. O hâlde sen de halkın arasında baş gösteren anlaşmazlıklarda Allah'ın sana bildirdiği, öğrettiği şekilde hüküm veresin. [Hırsızlık yapıp suçu başkasının üstüne atan Tu'me b. Ubeyrik ve ailesi gibi] hainlerin avukatlığına soyunma!

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ ۚ وَكَانَ
اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَا أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَم مَّن
يَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ
ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا
فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾
وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ
وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن يُضِلُّوكَ ۖ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَيْءٍ
وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ ۚ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

106Ey Peygamber! [Rabbine karşı saygı ve alçak gönüllüğün bir ifadesi olarak] Allah'tan af dile; şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

107Günah işlemek suretiyle bizzat kendilerine hıyanet edenleri, [hırsızlık yapıp suçu başkasının üstüne atan Tu'me ve ona sahip çıkan ailesini] savunmaya kalkışma. Çünkü Allah, hainliği meslek edinmiş, günah işlemeyi alışkanlık hâline getirmiş kimseleri asla sevmez!

108Onlar hırsızlık suçunu utanç belasına insanlardan gizlemeye çalışırlar ama nedense Allah'tan utanıp sıkılmayı hiç düşünmezler. Hâlbuki gecenin karanlığında bir araya gelip O'nun hiç razı olmadığı düşünceleri, [hırsızlık suçunu başkasının üstüne atarak kendilerini temize çıkarma planlarını] dillendirirlerken Allah hep onların yanında idi. Zaten Allah onların bütün yaptıklarını sınırsız ilmiyle kuşatmıştır.

109Ey Müminler! Haydi diyelim ki siz bu fani hayatta o günahkârları savundunuz, peki ya kıyamet günü, Allah'ın huzurunda hangi babayiğit onlar adına savunma yapacak yahut hangi babayiğit onların avukatlığına soyunacak?!

110Bakın, her kim başkasına zarar veren bir kötülük yapar veya sırf kendine zarar veren bir günah işler, sonra da Allah'tan af dilerse Allah'ın ne kadar affedici ve merhametli olduğunu görecektir.

111Kim bir günah işlerse aslında kendine zarar verir. Allah her şeyi bilir, her buyruğu ve her fiili yerli yerindedir!

112Kim de küçük veya büyük bir günah işler, sonra da onu masum bir insanın üstüne atarsa şüphesiz çok ağır bir iftira suçu ve dolayısıyla büyük bir günah daha yüklenir.

113Ey Peygamber! Eğer Allah lütfedip seni esirgemeseydi, o günahkârlar zümresi [Tu'me ve ailesi] hırsızlığa ilişkin hüküm konusunda seni şaşırtabilirdi. Ama artık onlar ancak kendilerini şaşırtırlar; sana hiçbir zarar veremezler. Çünkü Allah sana vahiy göndermiş, doğru düşünme ve doğru karar verme kabiliyeti bahşetmiş ve yine sana bilmediklerini öğretmiştir. Doğrusu, Allah'ın sana yönelik lütfu gerçekten çok büyüktür!

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ
أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ
مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا
﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا ۖ وَإِن يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ
مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ
اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

114Onların [Tu'me ve ailesinin] kendi aralarında yaptıkları gizli görüşme ve konuşmaların çoğunda hayır yoktur. Bu görüşmelerde hayır olması için onların muhtaç insanlara yardım etmek veya başka bir iyi iş yapmak yahut dargın insanları barıştırmak gibi şeyler hakkında konuşmaları gerekir. Her kim Allah'ın hoşnutluğunu gözeterek bu tür güzel işler yaparsa biz de ona çok büyük mükâfat veririz.

115Ama kim de doğru yolu açık seçik görmesine rağmen Peygamber'e karşı gelir ve müminlerin yolundan başka bir yola saparsa onu bu dünyada kendi hâline bırakırız ama ahirette de cehenneme tıkarız. Ne fena bir meskendir cehennem!

116Allah kendisine eş ve ortak koşulmasını asla affetmez. Fakat dilediği kimselerin bunun dışındaki diğer bütün günahlarını bağışlayabilir. Allah'a eş ve ortak koşanlar büsbütün sapıtmıştır!

117O müşrikler Allah'ın yanı sıra [Lât, Menât ve Uzzâ gibi] dişil isimlerle anılan birtakım putlara da tanrılık yakıştırıyorlar. Aslında onlar böyle yapmakla inatçı şeytana tapınmış ve sığınmış oluyorlar.

118-119Oysa Allah şeytanı lanetleyip rahmet kapısından kovdu. O zaman şeytan şöyle demişti: "Yeminle söylüyorum ki senin kulların üzerinde belli bir yaptırım gücü elde edeceğim. Bu güç sayesinde onları yoldan çıkaracağım; onları hep boş ümitlerin, kuruntuların peşinde koşturacağım. Ben onlara telkinde bulunacağım, onlar da [putperestliğe özgü bir kurban şekli olarak] develerin kulaklarını yaracaklar. Yine ben onlara telkinde bulunacağım, onlar da Allah'ın yarattığı varlıklardaki özgün yapıyı bozacak, asıl amacından saptıracaklar."

Allah'ın yerine şeytanı dost edinenler büsbütün hüsrana uğrarlar!

120Çünkü şeytan onlara hep birtakım vaatlerde bulunur; onları hep boş ümitler ve hayallerin peşinde koşturur. Oysa şeytanın onlara vaatlerde bulunması aldatmacadan başka bir şey değildir!

121Şeytana uyanların ahiretteki meskenleri cehennem olacak ve oradan kurtuluş için hiçbir çare bulamayacaklar!

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا ۚ
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَآ
أَمَانِىِّ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ ۗ مَن يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِۦ وَلَا يَجِدْ لَهُۥ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ
ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ
أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَٱتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ
حَنِيفًا ۗ وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِبْرَٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾
وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى ٱلنِّسَآءِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ
وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ فِى يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى
لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ
وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلْوِلْدَٰنِ وَأَن تَقُومُوا۟ لِلْيَتَٰمَىٰ بِٱلْقِسْطِ ۚ
وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

[122]İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlara gelince, biz böylelerini içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştireceğiz. Onlar cennette temelli kalacaklar.

Bu Allah'ın sözü olup mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir ki?!

[123]Ey Müminler! Allah'ın ahirette kime, nasıl muamelede bulunacağı konusunda ne sizin temennilerinizin ne de Yahudiler ve Hıristiyanların hüsnü kuruntularının bir anlamı vardır. İşin doğrusu şu ki her kim günah işlerse bunun cezasını çekecek ve azaba mahkûm olduğu zaman Allah'a rağmen kendisine sahip çıkıp yardım edecek kimse de bulamayacak!

[124]Erkek olsun kadın olsun, her kim mümin olarak imanına yaraşır güzellikte işler yaparsa mükâfat olarak cennete girecek ve kendisine zerre kadar bile haksızlık edilmeyecek!

[125]Bütün samimiyetiyle kulluk etme çabası içinde Allah'a yönelen, şirki ve diğer bütün yanlış inançları reddederek İbrahim'in benimsediği tevhit inancına –ki bu yüzden Allah İbrahim'i çok sevmiş ve dost edinmiştir– uyan kimsenin dininden daha güzel bir din olabilir mi?!

[126]Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah sınırsız ilmi ve kudretiyle her şeyi kuşatmıştır.

[127]Ey Peygamber! Kadınlarla ilgili hükümler konusunda senden bilgi ve açıklama istiyorlar. De ki: Allah onlar hakkındaki hükmünü size açıklıyor: Gerek mehir haklarını vermeyerek kendileriyle evlenmek istediğiniz kimsesiz dul kadınlara, gerek haklarını aramaktan aciz durumdaki zavallı küçük çocuklara ve gerekse yetimlere adil davranmanız gerektiğine dair hükümler size tebliğ edilen vahiylerde bildirilmektedir. Unutmayın ki Allah iyilik namına yaptığınız her iyiliği mutlaka bilir!

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ
الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ
حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ
تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِنْ
يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا
﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ
اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ
وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾
مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

[128]Eğer bir kadın, kocasının kötü muamelesi veya kendisine karşı ilgisizliği sebebiyle yuvasının yıkılacağından endişe ederse karşılıklı konuşup anlaşmak ve bazı fedakârlıklarda bulunmak suretiyle aralarında uzlaşma sağlamalarında hiçbir sakınca yoktur. Çünkü böyle bir durumda yapılması gereken en güzel iş uzlaşmak ve meseleyi tatlıya bağlamaktır.

Gerçi insan benliği gurur ve kapris yapmaya pek meyillidir. Ama siz bu benlik duygusunu yenip birbirinize hep iyi davranmalı ve evlilik hukukunu çiğnemekten sakınmalısınız. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

[129]Ey kocalar! Ne kadar çabalarsanız çabalayın eşlerinizin tümüne aynı sevgi ve ilgiyi gösteremezsiniz. Ama her bir eşinize aynı ilgiyi göstermek elinizde değil diye bütün sevgi ve ilginizi onlardan birine adayıp diğerlerini âdeta kocasızmış gibi bir hâlde bırakmayın. Eşlerinize mümkün mertebe eşit mesafede durmaya çalışmalı ve evlilik hukukunu çiğnemekten sakınmalısınız! Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

[130]Eğer bütün uzlaştırma çabalarına rağmen eşler birbirinden ayrılırlarsa Allah lütuf hazinesinden bahşedeceği nimetlerle her ikisini de birbirine muhtaç olmadan yaşatır. Şüphesiz Allah sınırsız lütuf sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

[131]Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Bakın, biz hem sizden önce Yahudiler ve Hıristiyanlara hem de size, "Allah'a itaatsizlikten sakının!" diye emrettik.

Eğer Allah'ı tek gerçek tanrı olarak tanımazsanız bilesiniz ki göklerde ve yerde ne varsa hepsinin sahibi Allah'tır! Kaldı ki Allah sizin iman ve ibadetinize muhtaç değildir. O bizatihi her türlü övgüye layıktır!

[132]Evet, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır ve O'nun kudreti bütün kâinatı yönetmeye kâfidir!

[133]Ey Mekke halkı! Eğer Allah dilerse hepinizi yok eder ve sizin yerinize başka insanlara hayat imkânı bahşeder. Allah'ın gücü buna yeter!

[134]Her kim emeklerine karşılık dünya mutluluğunu isterse bilsin ki hem dünya hem ahiret mutluluğu Allah'ın nezdindedir. [O halde sırf dünyada mutluluk istenmemelidir]. Allah her şeyi hakkıyla işitir ve görür!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰٓ
أَنفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَٱللَّهُ
أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا۟ ۚ وَإِن تَلْوُۥٓا۟ أَوْ تُعْرِضُوا۟
فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟
ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِى نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ
وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِن قَبْلُ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ
وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟
كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًۢا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ ٱلَّذِينَ يَتَّخِذُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ
أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ أَيَبْتَغُونَ عِندَهُمُ ٱلْعِزَّةَ فَإِنَّ
ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ
أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا۟
مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْكَٰفِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

135Ey Müminler! Bizzat kendinizin, ana babanızın veya akrabanızın aleyhine de olsa, bütün gücünüz ve samimiyetinizle adaleti gerçekleştirin, hep haktan ve hakkaniyetten yana olun. Allah için şahitlik eden kimseler olun.

Şahitlik konusunda insanların zengin veya fakir olmasına bakarak adalet ve hakkaniyetten sapmayın. [Yani zenginin gözüne girmek yahut yoksula merhamet etmek uğruna hak ve hakikati söylemekten kaçınmayın]. Zira Allah zenginin de fakirin de durumunu sizden çok daha iyi bilmektedir.

Şu hâlde, sakın arzu ve isteklerinize uyup adaletten ayrılmayın. Eğer şahit olarak gerçeği çarpıtırsanız veya şahitlikten büsbütün kaçınırsanız bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır!

136Ey Müminler! Allah'a, elçisine ve gerek elçisine indirdiği Kur'an'a gerekse daha önce indirdiği vahiylere imanınızda samimi ve sebatkâr olun.

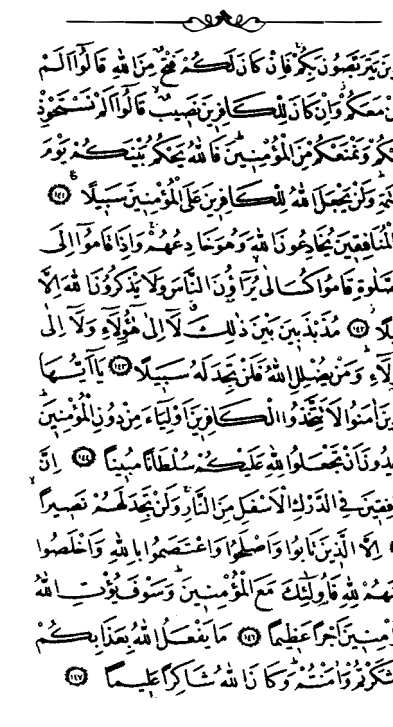
Bilin ki her kim Allah'ı, meleklerini, vahiylerini, peygamberlerini ve kıyamet-hesap gününü inkâr ederse büsbütün sapıtmış olur!

137İlkin iman eden, ardından inkâr eden, sonra tekrar imana gelip tekrar inkâr eden ve nihayet inkârcılık uğrunda özel çaba sarf eden o münafıklar var ya, Allah onları ne bağışlayacak ne de emellerine kavuşturacaktır!

138Ey Peygamber! "Sizi cehennemde feci bir azap bekliyor" diye müjdele onları!

139Müminleri bırakıp da müşrikleri dost ve sırdaş edinen o münafıklar şeref, itibar, kuvvet ve desteği onların yanında mı arıyorlar?! Oysa bütün şeref, itibar, güç, kudret ve iktidar Allah'ındır!

140Allah size Kur'an'da [En'am suresinde] şu hükmü bildirmişti: Allah'ın ayetlerinin inkâr edilip alay ve eğlence konusu yapıldığını işittiğiniz zaman, bu çirkefliği yapanlar başka bir konuya geçmedikçe onların yanında oturmayın. Aksi takdirde siz de onlar gibi olur, onlarla aynı kefeye konulursunuz. Hiç şüpheniz olmasın ki Allah münafıkları da diğer bütün kâfirleri de topluca cehenneme tıkacaktır!

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ
نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى
الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ
هَٰؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا
﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

141Ey Müminler! Bilesiniz ki münafıklar sizinle ilgili her olayı, attığınız her adımı dikkatle takip ederler. Allah size bir zafer nasip ettiğinde, "Biz de sizinle beraber değil miydik?!" derler. Müşriklerin bir başarı kazanması hâlinde ise hemen onlara yanaşarak, "Biz, müminlere destek vermemekle size yardım etmedik mi?! Böylece müminlere yenilmenizi engellemedik mi?!" derler.

Allah kıyamet günü sizinle onlar arasındaki hükmünü verecektir. [Böylece Allah siz müminleri cennetle ödüllendirecek, o münafıkları da cehenneme tıkacaktır]. Hem sonra Allah bu dünyada da kâfirlere, müminleri ortadan kaldırma fırsatı vermeyecektir.

142Münafıklar akılları sıra Allah'ı aldatmaya çalışırlar ama Allah da onların tüm hile ve tuzaklarını başlarına geçirir.

Onlar [cemaatle] namaza çok üşengeç bir hâlde katılırlar. Zaten bunu da müminlere karşı göstermelik bir iş olarak yaparlar. Kısacası, onlar gösteriş yapmak dışında Allah'ı anmaz, namaz kılmazlar.

143Onlar müminlerle müşrikler arasında bocalayıp dururlar. Haliyle ne müminlere ne de müşriklere yâr olurlar. Allah kimi saptırırsa artık onu doğru yola getirme imkânı bulamazsın!

144Ey Müminler! Sakın müminleri bırakıp kâfirleri gerçek dost ve sırdaş edinmeyin. Ne o, yoksa kâfirleri dost ve sırdaş edinmek suretiyle Allah'a aleyhinizde kullanılacak bir kesin delil mi vermek istiyorsunuz?!

145Münafıklar cehennemin en dibinde, en şiddetli ateşte yanmaya mahkûm olacaklar. İşte o zaman göreceksin ki onları bu feci azaptan kurtarabilecek kimse çıkmayacaktır!

146İki yüzlülükten tövbe eden, hâl ve hareketlerini düzelten, Allah'ın buyruklarına harfiyen uyan ve bütün samimiyetleriyle yalnız Allah'a itaat eden kimselere gelince, bunlar müminlerle beraberdir. Allah müminlere ahirette çok büyük mükâfat verecektir!

147Eğer siz Allah'ın bunca lütfuna minnettarlık gösterir ve dolayısıyla imana gelirseniz Allah sizi ne diye cezalandırsın ki?! Allah iman ve itaat üzere minnettarlık göstermenizin kadrini bilir!

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا
عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِن تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَن سُوٓءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ
بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا
﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُّهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ
أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوا
أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا
الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ ۚ
وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

148Allah kötü sözün dillendirilmesini sevmez. Fakat kötülükten canı yanan kimse bunu açıkça söyleyip teşhir edebilir. Unutmayın ki Allah her şeyi işitir ve bilir!

149Eğer bir iyiliği açığa vurur veya içinizde saklı tutarsanız yahut size yapılan bir kötülük karşısında bağışlayıcı davranırsanız bilin ki Allah da cezalandırmaya pekala kadir olduğu hâlde çok bağışlayıcıdır.

150-151 Allah'ı ve O'nun elçilerini tanımayanlar [müşrikler], Allah'a iman ile peygamberlere imanı birbirinden ayrı tutmak isteyen ve "Biz Allah'a inanırız ama bazı peygamberlere inanmayız." diyenler [Yahudiler ve Hıristiyanlar] ve bir de iman ile inkâr arasında bir yol tutmayı tercih eden kimseler [münafıklar] var ya, işte bütün bunlar tam anlamıyla kâfirdirler. Biz kâfirler için zelil ve perişan edici bir azap hazırlamışızdır.

152Allah'a ve elçilerine inanıp o elçiler arasında ayırım gözetmeyenlere gelince, Allah onları ahirette mükâfatlandıracaktır. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

153Ey Peygamber! Yahudiler senden [peygamberliğini ispatlaman için] gökten yazılı bir belge indirmeni istiyorlar. Ama sen bu densizliklerini çok görme. Zira vaktiyle onların ataları senden istenenden çok daha tuhaf bir şeyi Musa'dan talep etmiş ve "Bize Allah'ı açık seçik biçimde göster!" demişlerdi. Ama bu yersiz ve anlamsız isteklerinden ötürü onları yıldırım çarpmıştı. Yine onlar kendilerine onca ayet, onca ilahî ikaz gelmesine rağmen buzağı heykeline tapınmışlardı. Fakat biz yine de onların bu büyük suçunu affetmiştik. Biz, imana gelmemekte direnen halkına karşı Musa'ya büyük bir tahammül gücü vermiştik.

154Yine biz vaktiyle Allah'a verdikleri itaat sözünün ne kadar önemli olduğunu kendilerine fark ettirmek için dağı onların üzerine kaldırmıştık. Başka bir zamanda da onlara, "[Nimetlerinden bolca istifade edeceğiniz] şu beldeye saygılı ve alçak gönüllü bir şekilde girin!" buyurmuştuk. Yine başka bir dönemde de "Cumartesi günü avlanma yasağını çiğnemeyin!" diye emretmiş ve yoldan çıkmamaları hususunda kendilerinden kesin söz almıştık.

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَل طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ
لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا
﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِن
مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ
الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ الرَّاسِخُونَ
فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

155 Ne yazık ki onlar sözlerinde durmadılar; [tarihin farklı dönemlerinde] kâh Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler, kâh hiç hakları olmamasına rağmen kimi peygamberleri öldürdüler, kâh "Bizim idrak kabiliyetimiz körelmiş. [Bu yüzden, bize ne söylesen boş!]" dediler.

İşte bütün bu günahlarından dolayı biz de onları lanetledik.

Doğrusu şu ki Allah onların hak ve hakikati idrak kabiliyetlerini kâfirlikleri/nankörlükleri sebebiyle köreltti. Bu yüzden onların arasında imana gelecek olan pek azdır!

156-157 Evet, onları lanetledik ve belalarını verdik. Çünkü onlar kâfirlik/nankörlük ettiler; Meryem'e çok çirkin bir iftira attılar. Ayrıca, "Biz, Allah'ın elçisi [olduğunu iddia eden] Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük." dediler. Hâlbuki İsa'yı ne öldürebildiler ne de çarmıha gererek asabildiler. Aksine bu konuda şüpheye düşürüldüler. Nitekim İsa'nın akıbeti hakkında görüş ayrılığına düşenler de [Hıristiyanlar] tam bir kuşku içindeler. Onlar bu konuda sağlam bir bilgi sahibi değiller; sırf temelsiz iddialara inanırlar. Keza İsa'yı öldürdüklerini iddia eden Yahudiler de bu konuda kesin bilgi sahibi değildirler.

158 İşin doğrusu şu ki Allah İsa'yı [ömür süresi dolduğu zaman vefat ettirdi, sonra da] kendi nezdinde yüksek bir manevi makamla onurlandırdı. Allah, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

159 Yahudiler ve Hıristiyanlardan her biri son nefesini vermeden önce İsa'nın çarmıha gerilerek öldürülmediği gerçeğine iman edecektir. Ama bu gecikmiş imanın bir faydası olmadığı için İsa kıyamet günü onlar aleyhinde tanıklık edecektir.

160-161 O Yahudilerin gerek nankörlükleri ve isyankârlıkları, gerek birçok insanı Allah yolundan alıkoymaları, gerek kendilerine yasaklanmasına rağmen tefecilik yapıp faiz yemeleri, gerekse rüşvet gibi başka haram yollarla insanların mallarını iç etmeleri sebebiyledir ki vaktiyle kendilerine birtakım helal ve hoş nimetleri onlara yasakladık ve yine onlardan kâfirlikte karar kılmış olanlar için feci bir azap hazırladık!

162 Fakat içlerinden iman ve ibadetin anlamını gerçekten kavramış olanlara, sana ve senden önceki peygamberlere indirilen vahiylere iman edenlere, namazlarını dikkatli ve devamlı kılanlara, zekâtı verenlere, Allah'a ve kıyamet-hesap gününe yürekten inananlara gelince, işte biz bunlara da çok büyük bir mükâfat vereceğiz.

إِنَّآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ كَمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ نُوحٍ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ
وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ
وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ وَسُلَيْمَٰنَ ۚ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ
زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَٰهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلًا
لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُّسُلًا
مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةٌۢ
بَعْدَ ٱلرُّسُلِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾ لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشْهَدُ
بِمَآ أَنزَلَ إِلَيْكَ أَنزَلَهُۥ بِعِلْمِهِۦ ۖ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ
وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ قَدْ ضَلُّوا۟ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَظَلَمُوا۟
لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا
طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا
﴿١٦٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ
فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

163 Ey Peygamber! Biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Keza İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a ve torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik.

164 Ey Peygamber! Yine biz gerek sana daha önce kıssalarını anlattığımız diğer peygamberlere, gerekse kendilerinden hiç bahsetmediğimiz peygamberlere de vahyettik. Allah, Musa ile de bizzat konuştu.

165 Biz bütün bu peygamberleri birer müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik ki böylece insanlar kendilerine gelen peygamberlerin mesajlarını duyduktan sonra, yarın bir gün Allah'ın huzurunda, "Bize kimse doğru yolu göstermedi." şeklinde bir mazeret ileri süremesinler. Allah, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili yerli yerindedir!

166 Ey Peygamber! Allah sana indirdiği Kur'an'ın kendi kelamı olduğuna bizzat kendisi şahitlik eder. Allah, onu sınırsız ilminin bir tecellisi olarak indirmiştir. Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna melekler de şahitlik eder ama bu hakikate Allah'ın şahitlik etmesi yeter!

167 Bu hakikati inkâr eden ve üstelik başka insanları da Allah yolundan engelleyen kimseler var ya, işte onlar büsbütün sapıtmış kimselerdir.

168-169 Kâfirlik/nankörlük edip şirk suçu işleyenleri Allah asla affetmeyecek; böylesi insanlara cehenneme giden yoldan başka bir yol da göstermeyecektir. Üstelik onlar cehennemde temelli kalacaklar. Bu denli bir ceza vermek Allah için pek kolaydır!

170 Ey Mekke halkı! İşte bu Peygamber size rabbiniz tarafından vahyedilen Kur'an'ı getirdi. Şimdi gelin, kendi iyiliğiniz için ona iman edin. Eğer onu inkâr etmeyi sürdürürseniz, bilin ki Allah sizin imanınıza muhtaç değildir. Çünkü göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Hem sonra Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ
إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ
إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ
ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ سُبۡحَانَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ
وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ﴿١٧١﴾
لَّن يَسۡتَنكِفَ ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ
فَسَيَحۡشُرُهُمۡ إِلَيۡهِ جَمِيعٗا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۖ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ ٱسۡتَنكَفُواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا
وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا
﴿١٧٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَكُم بُرۡهَٰنٞ مِّن رَّبِّكُمۡ
وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
بِٱللَّهِ وَٱعۡتَصَمُواْ بِهِۦ فَسَيُدۡخِلُهُمۡ فِي رَحۡمَةٖ مِّنۡهُ
وَفَضۡلٖ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَيۡهِ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

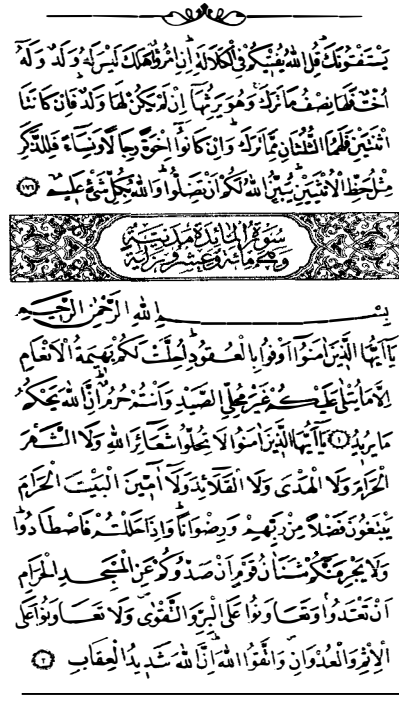
171Ey Hıristiyanlar! [İsa'ya tanrılık yakıştırmak suretiyle] inanç sisteminizde haddi aşmayın. Allah'ın eş ve ortağı bulunmayan yegâne tanrı olduğu gerçeğine ters düşen iddialarda bulunmayın. Şunu iyi bilin ki Meryem oğlu İsa Mesih [tanrı ya da onun oğlu değil] sadece Allah'ın bir elçisidir; O'nun sınırsız kudreti ve "Ol!" emriyle Meryem'in rahminde yaratıp hayata kavuşturduğu bir insan evladıdır. Şu hâlde Allah'a ve peygamberlerine iman edin; "Tanrı [baba, oğul ve kutsal ruhtan oluşan] bir üçlüdür!" demeyin. Kendi iyiliğiniz için bu asılsız iddia ve inançtan vazgeçin! Allah tek gerçek tanrıdır. O evlat edinmekten münezzehtir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır ve hiçbir varlık Allah kadar güvene layık değildir!

172Ne İsa Mesih Allah'a kul olma konusunda kibre kapıldı ve ne de Allah nezdinde yüksek makamlara sahip melekler! Kim Allah'a kulluk etmekten kaçınır, O'nun tek gerçek tanrı olduğuna iman etmeyi kibrine yediremezse bilsin ki Allah kıyamet günü kâfirlerin hepsini huzurunda toplayıp bu davranışlarının hesabını soracaktır.

173İşte o zaman Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlerin mükâfatlarını tastamam verecek ve hatta hak ettikleri mükâfattan çok daha fazlasını lütfedecektir. Yalnız Allah'a kulluk etmekten kaçınan, O'na kulluk etmeyi kibirlerine yediremeyen kimseleri ise çok feci bir azaba mahkûm edecektir. İşte o azap vakti geldiğinde onlar, Allah'a rağmen kendilerine sahip çıkıp yardım edecek kimse bulamayacaklar!

174Ey Mekke halkı! Bakın, size rabbiniz tarafından hak ve hakikati gösteren bir Peygamber geldi. Ayrıca size manevi bir ışık kaynağı olan Kur'an'ı lütfettik.

175Allah'a iman edip Kur'an'a sımsıkı sarılanlar var ya, işte Allah onları lütuf ve rahmetiyle kuşatacak ve o dosdoğru yolunun yolcusu olmalarını sağlayacaktır.

176Ey Peygamber! Kimi Müminler miras konusunda senden bilgi istiyorlar.

De ki: Allah, babası ve çocuğu bulunmayan kimsenin mirası hakkındaki hükmü şöyle açıklıyor: Çocuğu olmayan fakat ana-baba veya baba bir kız kardeşi bulunan bir kişi öldüğünde mirasının yarısı o kız kardeşine aittir.

Eğer vâris konumunda olan erkek kardeş ise çocuğu olmadan ölen kız kardeşinin bıraktığı mirasın tamamını alır. Fakat iki kız kardeş varsa bu durumda erkek kardeşten kalan mirasın üçte ikisi onlara ait olur.

Şayet vârisler erkek ve kız kardeşlerden oluşuyorsa bu durumda da erkek, iki kız kardeşinin hakkı kadar pay alır. İşte Allah yanılmamanız için bütün bu hükümleri size açık seçik bildiriyor. Unutmayın ki Allah her şeyi bilir.

5. MÂİDE SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 120 ayettir.]

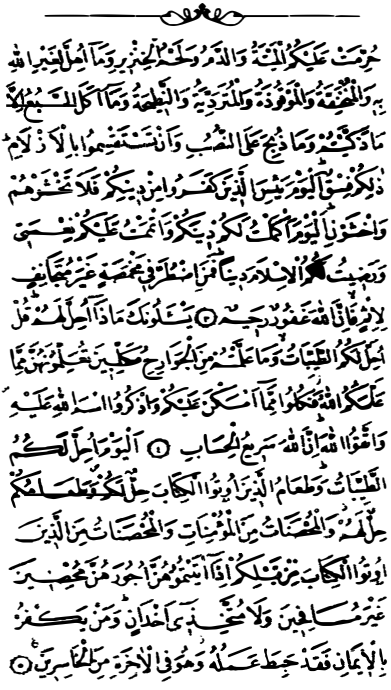
Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Müminler! Bütün antlaşma ve sözleşmelerinizin gereklerini yerine getirin! Haram oldukları size bildirilecek olanlar dışındaki [deve, sığır, koyun, keçi gibi] bütün hayvanların etlerini yemeniz helaldir. Ancak ihrama girdiğinizde kara hayvanlarını avlamanıza izin verilmemiştir. Allah dilediği hükmü verir.

2 Ey Müminler! Allah'ın hacca ilişkin bütün emir ve yasaklarına, hac ibadetiyle ilgili sembollere ve mekânlara, kurbanlıklılara ve gerdanlıklarla süslü kurbanlık hayvanların sahiplerine, hac mevsiminde hem Rablerinin lütfunu aramak/ticaret yapmak hem de O'nun hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle Kâbe'ye gelenlere saygısızlık etmeyin!

İhramdan çıktığınızda Harem bölgesi dışında avlanabilirsiniz. Vaktiyle Kâbe'yi ziyaret etmenize engel olmalarından ötürü Mekkeli müşriklere duyduğunuz kin ve nefret sakın sizi saldırganlığa sevk etmesin!

Siz siz olun, hep Allah'ın emrettiklerini yapmak, yasakladıklarından uzak durmak hususunda birbirinizle yardımlaşın! Ama günahkârlık ve saldırganlık hususunda asla birbirinize destek olmayın! Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının! Çünkü Allah'ın cezalandırması çok çetindir!

3 Ey Müminler! Kendiliğinden ölmüş hayvanın eti [leş], ölü hayvanın damarlarından akıtılmış kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kurban edilen hayvanların etleri size haram kılındı. Keza, –henüz canlı iken yetişip şartlarına uygun şekilde boğazladığınız hayvanlar hariç–, boğularak ölmüş, ağaç veya taş gibi bir nesneyle vurularak öldürülmüş, yüksek bir yerden yuvarlanarak ölmüş, başka bir hayvan tarafından boynuzlanarak öldürülmüş veyahut yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanmış hayvanların etini yemek de size haram kılındı. Aynı şekilde putlar adına kurban edilen hayvanların etini yemek ve [hem bu hayvanların sahiplerine ücret ödeyecek kişiyi belirlemek hem de etleri paylaşmak için] fal-kısmet oku çekmek de size haram kılındı. Bütün bunlar pis ve iğrenç şeylerdir.

Bugün itibarıyla kâfirler, sizin dininizi ortadan kaldırmaya yönelik ümitlerini yitirmiş durumdadırlar. Artık onlardan korkmayın, yalnız benden korkun!

İşte bugün dininize son şeklini verdim, böylece size yönelik nimetimi tamamına erdirdim ve bana teslimiyeti sizin dininiz olarak belirledim.

İçinizden her kim günah işleme eğiliminden değil de açlıktan ölmemek gibi bir zorunluluktan ötürü çaresiz kalırsa haram kılınan etlerden yiyebilir. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir.

4 Ey Peygamber! Kimi Müminler sana, "Yiyecek olarak bize neler helal kılındı?" diye soruyorlar.

De ki onlara: "Hoş, temiz, güzel olan tüm yiyecekler size helal kılındı. Allah'ın size verdiği kabiliyetle eğittiğiniz [av köpeği, doğan gibi] yırtıcı hayvanların yakalayıp size getirdikleri av hayvanlarının etlerini de yiyin ve gerek eğitilmiş hayvanlarınızı avın üstüne salarken, gerekse av etini yerken Allah'ın ismini anın. Allah'a itaatsizlikten sakının. Şüphesiz Allah çok çabuk hesap görür!

5 Ey Müminler! Bugün size hoş, temiz ve güzel olan tüm yiyecekler helal kılınmıştır. Bunun yanında Yahudiler ve Hıristiyanların kestikleri hayvanlar, pişirdikleri yemekler de size helaldir. Aynı şekilde sizin yiyecekleriniz de onlara helaldir.

Öte yandan namus ve iffet ölçüsüne bağlı kalmak, zinaya yaklaşmamak ve dost hayatı yaşamamak şartıyla hür ve iffetli Mümin kadınlarla evlenmenizin helal oluşu gibi, sizden önce vahye muhatap kılınmış olanlar [Yahudiler ve Hıristiyanlar] arasındaki hür ve iffetli kadınlarla da aynı şartları gözetmek ve kendilerine mehirlerini vermek koşuluyla evlenmeniz de helaldir.

Her kim iman nimetinin kıymetini bilmeyip de kâfirliğe dönerse onun bütün emekleri Allah nezdinde boşa gider ve böylece ahiretini kaybeder.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُوا۟
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُوا۟ بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ ۚ وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَٱطَّهَّرُوا۟ ۚ وَإِن
كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ
أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا
فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُم مِّنْهُ ۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝٦ وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِى وَاثَقَكُم بِهِۦٓ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ
۝٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ لِلَّهِ شُهَدَآءَ
بِٱلْقِسْطِ ۖ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَـَٔانُ قَوْمٍ عَلَىٰٓ أَلَّا
تَعْدِلُوا۟ ۚ ٱعْدِلُوا۟ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝٨ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝٩

[6] Ey Müminler! Namaz kılmak istediğiniz zaman yüzünüzü ve dirseklere kadar da ellerinizi yıkayın. Başlarınızı mesh edin ve topuk kemiklerine kadar da ayaklarınızı yıkayın.[1] Eğer cünüp iseniz bütün bedeninizi yıkayın. Ama eğer hastaysanız veya seyahatteyseniz yahut tuvalet ihtiyacınızı gidermişseniz veyahut eşlerinizle cinsel ilişkiye girmişseniz ve bütün bu durumlarda abdest için su bulamamışsanız, o zaman manevi temizlik niyetiyle temiz bir toprağa ellerinizi sürün, ardından ellerinizle yüzünüzü ve kollarınızı hafifçe ovun!

Allah size güçlük çıkarmak istemez. Aksine O sizi her türlü manevi kirden arındırmak ve böylece size yönelik nimetini cennet mükâfatıyla tamama erdirmek ister. Bunca nimete karşılık sizden beklenen de O'na minnettarlık göstermenizdir.

[7] Allah'ın size bahşettiği iman nimetini ve [gerek Akabe gerekse Hudeybiye'deki biatte], "Emrini işittik; baş üstüne!" dediğiniz zaman O'nun sizden almış olduğu kesin itaat sözünü hatırlayın. Allah'a verdiğiniz söze sadakatsizlik ve itaatsizlikten sakının! Şüphesiz Allah gönüllerdeki tüm duygu ve düşünceleri bilir.

[8] Ey Müminler! Allah'ın emri uyarınca her daim hak ve hakkaniyetten yana tavır koyarak adaleti gerçekleştiren kimseler olun. Kâfirlere yönelik öfke ve nefretiniz sizi adaletsiz davranmaya sevk etmesin. Gerek dosta gerek düşmana karşı hep adaletli olun. Çünkü Allah'a karşı saygı ve sorumluluk bilincine en uygun davranış, her daim adaletli olmaktır. Allah'a itaatsizlikten sakının! Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

[9] Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kullarına bağışlama ve çok büyük bir mükâfat [cennet] sözü vermiştir.

[1] Ayetteki *ercüleküm* lafzına kıraat imamlarından İbn Kesîr, Ebû 'Amr, Hamza, Halef ve Ebû Bekr Şu'be rivayetine göre Âsım'ın tercih ettiği kesreli okuyuş [Bkz. İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, II. 301] çerçevesinde "topuk kemiklerinin hizasına kadar da ayaklarınızı mesh edin" şeklinde mana vermek de pekala mümkündür.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۝١٠ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ۝١١ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ
لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي
وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝١٢ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ
لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝

[10] Kâfirliği meslek edinip ayetlerimize yalan diyen kimselere gelince, işte onlar cehennemi boylayacak kimselerdir.

[11] Ey Müminler! Allah'ın size bahşettiği şu nimeti de hatırlayın: Hani bir topluluk sizi ortadan kaldırmaya yeltenmiş fakat Allah onların bu girişimlerine engel olmuştu. Öyleyse hep Allah'a sığının ve O'na itaatsizlikten sakının! Müminler yalnız Allah'a güvenmelidirler.

[12] Allah vaktiyle İsrailoğulları'ndan da kesin itaat sözü almıştı [On iki oymaktan oluşan İsrailoğulları'ndan her bir oymağa dinî-ahlaki rehberlik ve önderlik etmeleri için] içlerinden on iki temsilci tayin etmiştik. Allah o zaman İsrailoğulları'na şöyle buyurmuştu:

"Haberiniz olsun ki ben sizinle beraberim. Eğer namazı dikkatli ve devamlı kılar, zekâtı verir, elçilerime inanır, onlara destek olur ve sırf Allah rızası için karşılıksız yardımda bulunursanız, elbette ben de sizin günahlarınızı görmezden gelip affeder ve sizi içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştiririm. Ama içinizden her kim Allah'a verdiği itaat sözünden dönmek suretiyle kâfirliğe yönelirse artık doğru yoldan sapmış, kendine yazık etmiş olur."

[13] Ne yazık ki onlar Allah'a verdikleri itaat sözünden döndüler. Bu yüzden biz de onları lanetledik ve kalplerini iman çağrısına karşı büsbütün duyarsızlaştırdık.

Ey Peygamber! Bugünkü Yahudiler [seninle alay etmek için] birtakım kelimeleri asıl anlamlarından farklı manaya gelecek şekilde kullanmaktalar. Tevrat'ta kendilerine bildirilen emir ve yasakların pek çoğunu da zaten umursamaz olmuşlar. İçlerinde pek az bir kısmı hariç onlardan her daim hainlik göreceksin. Ama sen yine de onları hoş gör, hainliklerine aldırma! Şüphesiz Allah, hoşgörülü olanları sever!

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوٓا إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذْنَا مِيثَٰقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوا بِهِۦ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ
وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ
بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ
قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا
كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ ۚ
قَدْ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٌ وَكِتَٰبٌ مُّبِينٌ
﴿١٥﴾ يَهْدِى بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَهُۥ سُبُلَ
ٱلسَّلَٰمِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ
بِإِذْنِهِۦ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾
لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۗ
قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ
ٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ
وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ
يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

14 "Biz Hıristiyanız." diyenlerden de vaktiyle [İsa aracılığıyla] kesin itaat sözü almıştık. Ne yazık ki onlar da [tıpkı Yahudiler gibi] kendilerine bildirilen ilahî buyrukları zaman içerisinde umursamaz oldular. Bu yüzden biz de onların arasına kıyamet gününe kadar son bulmayacak bir kin ve düşmanlık tohumu saçtık. Vakti gelince Allah onlara yaptıkları yanlışları tek tek bildirecek ve hak ettikleri karşılığı verecektir.

15 Ey Yahudiler! İşte size kitabınız Tevrat'ta mevcut olup da gizlediğiniz birçok şeyi açıklayan, birçoğunu da yüzünüze vurmayan elçimiz [Muhammed] geldi. Yine size Allah tarafından hak ve hakikati gösteren bir ışık, apaçık bir ilahî mesaj [Kur'an] geldi.

16 Allah, kendisini hoşnut etmeye çalışan kimseleri Kur'an sayesinde esenlik ve mutluluk yollarına kavuşturacak, yine onları izni ve iradesiyle inkârcılığın karanlıklardan imanın aydınlığına çıkarıp dosdoğru yola ulaştıracaktır.

17 "Allah, Meryem'in oğlu İsa Mesih'tir." diyenler kesinlikle kâfir olmuşlardır.

Ey Peygamber! De ki: "Eğer Allah, Meryem'in oğlu İsa'yı, annesini ve yeryüzündeki herkesi topyekûn helak etmek isteseydi O'nun bu iradesine kim engel olabilirdi?! Göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şey üzerinde mutlak egemenlik Allah'ındır. O dilediğini yaratır. Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!"

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ ۚ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم ۖ بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَن
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا
مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ فَقَدْ جَاءَكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنبِيَاءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا وَآتَاكُم
مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ
الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ
فَتَنقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ۖ
وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا ۖ فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَالِبُونَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

18 Hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar, "Biz Allah'ın oğulları ve O'nun sevgili kullarıyız!" derler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Madem öyle, Allah sizi günahlarınızdan ötürü ne diye cezalandırıyor?!"

Yoo! Gerçek, sizin iddia ettiğiniz gibi değil! Doğrusu şu ki sizler de Allah tarafından yaratılmış olan diğer insanlar gibisiniz [Dolayısıyla Allah sizi de diğer bütün insanlar gibi hesaba çekecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir]. Allah dilediğini/layık gördüğünü affeder, dilediğini cezalandırır. Göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şey üzerinde mutlak egemenlik Allah'ındır. Sonunda varılacak yer O'nun huzurudur!

19 Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Hesap günü gelip çatınca, "Dünyada iken bize ne bir müjdeci ne bir uyarıcı geldi!" gibi bir mazeretin arkasına sığınmamanız için, peygambersiz geçen uzunca bir dönemin ardından size bütün gerçekleri açıkça bildiren elçimiz [Muhammed] geldi. Evet, işte size hem bir müjdeci hem de bir uyarıcı geldi. Unutmayın ki Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

20-21 Bir zamanlar Musa [Sina çölünde] halkına şöyle demişti: "Ey halkım! Allah'ın size bahşettiği onca nimeti bir düşünün! Bakın, Allah soydaşlarınız arasından peygamberler gönderdi, sizi [Mısır'da Firavun'un kölesi olmaktan kurtarmak suretiyle] özgürlüğünüze kavuşturdu. Böylece sizi dünya üzerinde hiçbir topluma bahşetmediği nimetlere kavuşturdu."

"Ey halkım! Allah'ın size vaat ettiği kutsal topraklara [Filistin diyarına] girin, ama sakın orada yaşayan halktan korkup geldiğiniz yere geri dönmeyin! Aksi hâlde hüsrana uğrarsınız!"

22 İsrailoğulları Musa'nın bu nasihatine şöyle karşılık verdiler: "Ey Musa! O topraklarda, karşı konulamaz güce sahip bir halk [Amalekliler] yaşıyor. Onlar orayı terk edip gitmedikleri sürece biz oraya adım atmayız. Ne zaman çıkarlarsa biz ancak o zaman gireriz!"

23 Derken, [Amalekliler'den] gözü korkmuş İsrail halkının arasından Allah'ın kendilerine sağlam bir iman ve cesaret bahşettiği iki yiğit [Yuşa ve Kaleb] çıkarak şöyle dedi: "Onlara ön cepheden saldırıp şehrin ana kapısını tutalım. Zira ana kapıdan içeri girdiğimizde onları kıstırmış oluruz ve böylece galip geliriz. Mademki Mümin kimseleriz; o hâlde Allah'a güvenmeliyiz!"

قَالُوا يٰمُوسٰٓى اِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَآ اَبَدًا مَّا دَامُوْا فِيْهَا فَاذْهَبْ
اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَآ اِنَّا هٰهُنَا قٰعِدُوْنَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّيْ
لَآ اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِيْ وَاَخِيْ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً
يَتِيْهُوْنَ فِي الْاَرْضِ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ
عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ
مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَّ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِيْ مَآ اَنَا بِبَاسِطٍ
يَّدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنِّيْٓ اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٨﴾
اِنِّيْٓ اُرِيْدُ اَنْ تَبُوْٓاَ بِاِثْمِيْ وَاِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ
النَّارِ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهٗ نَفْسُهٗ
قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ
غُرَابًا يَّبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهٗ كَيْفَ يُوَارِيْ سَوْاَةَ
اَخِيْهِ قَالَ يٰوَيْلَتٰى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ
فَاُوَارِيَ سَوْاَةَ اَخِيْ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِيْنَ ﴿٣١﴾

[24] Bu yüreklendirmeye rağmen İsrailoğulları, "Ey Musa!" dediler, "O halk Allah'ın bize vaat ettiği topraklarda bulunduğu sürece oraya asla adım atmayacağız. Şimdi git ve Rabbinle beraber onlara karşı savaş! Biz işte burada oturuyoruz."

[25] Bunun üzerine Musa, "Ey Rabbim! Ben kendimden ve kardeşim Harun'dan başkasına söz geçiremiyorum. Artık sen bizimle bu isyankâr halkın yollarını ayır!" diye yakardı.

[26] Allah da Musa'nın bu yakarışına şöyle karşılık verdi: "Onlar kırk yıl boyunca o topraklara girmekten alıkonacaklar ve bu süre boyunca Sina çölünde sersem sersem dolaşıp duracaklar. Artık sen yoldan çıkmış bu halk için kendini üzme!"

[27-29] Ey Peygamber! [Kıskançlıklarından dolayı sana olmadık haksızlıklar yapan] Medine Yahudilerine Âdem'in iki oğlunun şu öyküsünü, kıskançlığın nelere yol açtığına dair bir ibret vesilesi olarak anlat:

Vakti zamanında Âdem'in [Hâbil ve Kâbil adındaki] iki oğlu Allah'a birer kurban sundular. Kardeşlerden birinin kurbanı Allah tarafından kabul edildi, diğerininki kabul edilmedi. Kurbanı kabul edilmeyen Kâbil, kardeşi Hâbil'e, "Seni öldüreceğim." dedi. Hâbil de kardeşine şöyle karşılık verdi:

"Allah sadece emirlerine itaatsizlikten sakınanların kurbanlarını kabul buyurur. Hem sen beni öldürmeye kalkışsan dahi ben seni öldürmeye asla teşebbüs etmem. Çünkü ben âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım. İsterim ki sen beni öldürdüğün takdirde hem kendi günahlarını hem de benim günahlarımı yüklenesin de böylece cehennemi boylayanlardan olasın. Kardeş katili olanlara yaraşan ceza da bu olsa gerektir!"

[30] Sonunda Kâbil, "Kardeşini öldür!" diyen ihtirasına yenik düşüp kardeşinin canına kıydı ve böylece kendine yazık etti.

[31] Derken, Allah bir karga gönderdi. Karga, Kâbil'e, kardeşinin cesedini nasıl ortadan kaldıracağını göstermek için toprağı eşeleyip duruyordu. Bunu gören Kâbil, "Acizliğimden dolayı yazıklar olsun bana! Ben ki şu karga kadar bile olamadım, onun gibi toprağı eşeleyip de kardeşimin cesedini gömmeyi akıl edemedim." diye hayıflanıp vicdan azabına mahkûm oldu.

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ ۛ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ
نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمِيعًا ۚ وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ
كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَافٍ أَوْ يُنفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ
ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۖ
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي
سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ
لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

32 İşte bu yüzden İsrailoğulları'na bildirmiştik ki bir cana kıyma veya memleketi fesada boğma suçuna karşılık olması dışında her kim bir insanı öldürürse âdeta tüm insanları öldürmüş gibi olur. Buna karşılık kim de bir insanın hayatını kurtarırsa bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur.

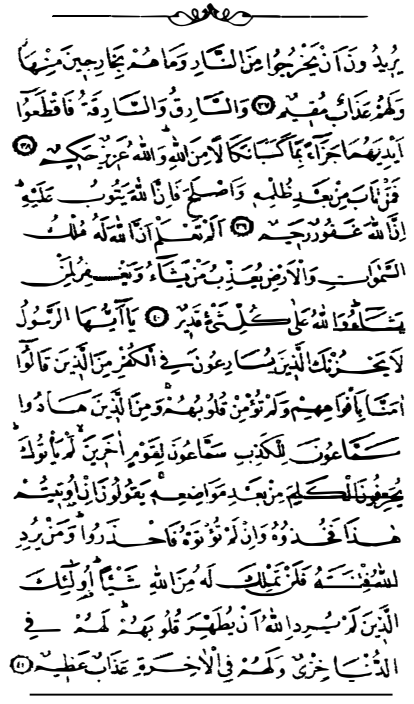
Doğrusu, elçilerimiz İsrailoğulları'na doğru yolu gösteren birçok ayetler getirdi. Ama onca ayete rağmen onların çoğu yaşadıkları yerde haddi aşıp taşkınlık yapmayı sürdürdüler.

33 [Gerek Peygamber ile yapılan antlaşmaları sürekli bozmak, gerek Müminlerin imanlarını sarsmaya çalışmak, gerekse müşriklerle işbirliği yaparak onları Müminlerin aleyhine kışkırtmak suretiyle] Allah'a ve elçisine karşı savaş açanlar ile [insanların emniyet ve asayişini bozup onların canlarına, mallarına, namuslarına saldırmak suretiyle] memleketi fesada boğmaya çalışanların cezası ya öldürülmeleri veya idam edilmeleri yahut sağ elleri ile sol ayaklarının kesilmesi veyahut bulundukları yerden sürgün edilmeleridir. Bu onların dünya hayatında maruz kalacakları perişanlıktır. Öte dünyada ise onları çok daha korkunç bir azap beklemektedir!

34 Ancak siz onları ele geçirmeden önce yaptıklarından pişmanlık duyup tövbe edenlere gelince, bunların suçları affedilir. Bilesiniz ki Allah da çok affedici, çok merhametlidir!

35 Ey Müminler! Allah'a itaatsizlikten sakının ve böylece O'na daha yakın olmak için çalışın! O'nun yolunda çaba harcayın ki kurtuluş ve esenliğe erişip umduklarınıza kavuşasınız.

36 O kâfirler yeryüzündeki bütün hazinelere sahip olsalar, hatta bunun bir misli daha hazineye sahip bulunsalar ve bütün bunları kıyamet günü azaptan kurtulmak için fidye olarak vermeyi teklif edecek olsalar, bu teklifleri asla kabul görmeyecektir. Onların hakkı can yakıcı azaba mahkûm olmaktır!

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾
فَمَن تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَن
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِن بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ
هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَن يُرِدِ
اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

37 Onlar cehennemden çıkmak için can atacaklar ama oradan asla çıkamayacaklar. Çünkü onların hakkı temelli azaba mahkûm olmaktır!

38 Ey Müminler! Hırsızlık yapan erkek ve kadının sağ ellerini, işledikleri suça karşılık Allah tarafından uygun görülen ibretlik bir ceza olarak kesiniz! Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

39 Fakat her kim hırsızlık suçunun ardından pişmanlık duyup tövbe eder ve kendisine çeki düzen verirse Allah onun tövbesini kabul buyurur. Çünkü Allah çok affedici, çok merhametlidir!

40 Ey Peygamber! Bilmez misin ki göklerin ve yeryüzünün gerçek sahibi Allah'tır. O, dilediğini/layık gördüğünü cezalandırır, dilediğini affeder. Çünkü O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

41 Ey Peygamber! Kalplerinde gerçek imandan eser bulunmadığı hâlde utanıp sıkılmadan ağızlarıyla "Biz iman ettik." diyen o münafıklar ile Yahudilerin kâfirlikte âdeta birbirleriyle yarışıyor olmasından dolayı üzülme! Çünkü onlar hep iftira ve yalanlara kulak verirler; yine onlar senin yanına gelmemiş bir grubu [Yahudi din bilginlerini] can kulağıyla dinlerler. O bilginler de [Tevrat'taki kimi hükümlere ilişkin] ifadelerin asıl anlamlarını çarpıtırlar. Yine onlar [cahil dindaşlarına], "Eğer size [Muhammed tarafından zina suçuna karşılık sopa cezası] hükmü verilirse o hükmü kabul edin! Eğer o hüküm verilmezse size söyleneni kabul etmekten kaçının" tavsiyesinde bulunurlar.

Eğer Allah bir kimsenin yanlışa düşmesini isterse sen O'nun bu iradesine asla engel olamazsın.

İşte onlar, Allah'ın, kalp ve gönüllerini günahtan arındırmak istemediği kimselerdir. Onların hakkı bu dünyada rezil rüsva olmak, öte dünyada da müthiş bir azaba çarptırılmaktır.

سَمّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكّٰلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِن جَآءُوكَ فَاحْكُم
بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ
شَيْـًٔا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ التَّوْرٰىةُ
فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَمَآ أُولٰٓئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَا التَّوْرٰىةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبّٰنِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِن كِتٰبِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَآءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا
بِـَٔايٰتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ اللَّهُ
فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَآ أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنفَ
بِالْأَنفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ وَمَن
لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

42 Onlar yalan dinlemeye çok meraklı, tefecilik ve rüşvet gibi yollarla haram yemeye de pek düşkündürler.

Ey Peygamber! [Zina suçunun cezasına ilişkin hüküm istemek için] sana geldiklerinde ister onlara hüküm ver, istersen verme! Eğer hüküm vermekten geri durursan bil ki onlar sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Yok, eğer hüküm verecek olursan, onlara adaletli hüküm ver! Şüphesiz Allah adilce hüküm verenleri sever.

43 Kendi kitapları olan ve içinde [zina suçunun cezasına dair] Allah'ın hükmü bulunan Tevrat ellerinin altında iken nasıl olup da senden hüküm istiyorlar ve sonra da senin verdiğin hükme ne diye karşı çıkıyorlar?! Doğrusu onlar mümin değillerdir!

44 Kuşkusuz Tevrat'ı biz indirdik. Onda yol gösterici ve aydınlatıcı hükümler vardı. Kendilerini Allah'a teslim etmiş peygamberler Yahudiler arasında Tevrat'taki hükümleri uygularlardı. Din bilginleri ve din adamları da Allah'ın kitabını korumakla yükümlü oldukları için yine Tevrat'taki hükümleri uygularlardı. Onlar Tevrat'ın Allah kelamı olduğuna söz ve davranışlarıyla şahitlik eden kimselerdi.

Ey Yahudi din bilginleri! Gerçekleri söyleme hususunda dindaşlarımız olan insanların tepkilerinden korkmayın, benden korkun! Benim ayetlerimi basit maddi çıkarlar uğruna kurban etmeyin! Bakın, kim Allah'ın Tevrat'ta indirdiği buyruklar uyarınca hükmetmezse işte onlar tam anlamıyla kâfir kimselerdir!

45 Biz Tevrat'ta Yahudilere kısasla ilgili şu hükmü bildirmiştik: [Hiçbir haklı sebep olmaksızın] bir insanın canına kıyan kişi, işlediği bu cinayete karşılık öldürülür. Bir insanın gözünü kör eden kişinin gözü kör edilir. Yine bir insanın burnunu ve kulağını kesme, dişini kırma ve çeşitli organlarını yaralama durumunda da aynı hüküm geçerlidir. Ama kim kısas hakkından vazgeçerse, bu davranışı kendi günahlarının bağışlanmasına vesile olur. Kim Allah'ın Tevrat'ta indirdiği buyruklar uyarınca hükmetmezse işte onlar tam anlamıyla zalim kimselerdir!

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ التَّوْرَاةِ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۙ وَمُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم
بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۖ
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم
بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ
إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

46-47 Biz geçmişteki peygamberlerin ardından Meryem oğlu İsa'yı, kendisinden önce indirilen Tevrat'ı tasdik edici olarak gönderdik. Ona da [tıpkı Tevrat gibi] yol gösterici ve aydınlatıcı buyruklar içeren, kendinden önceki Tevrat'ı tasdik eden ve Allah'a itaatsizlikten sakınan kimseler için bir rehber, bir öğüt olan İncil'i bahşettik ve "İncil'e muhatap olanlar, Allah'ın onda indirdiği buyruklar uyarınca hükmetsinler. Kim Allah'ın [İncil'de] indirdiği buyruklara göre hükmetmezse, işte onlar tam anlamıyla yoldan çıkmış kimselerdir!" diye bildirdik.

48 Ey Peygamber! Biz sana da daha önceki peygamberlere gönderilen kitapları tasdik edici ve aynı zamanda o kitaplardaki doğruları gözetici olarak bu Kur'an'ı hak ve hakikatin ifadesi olarak indirdik.

Ey Peygamber! Yahudiler ve Hıristiyanların getirdikleri davalarda Allah'ın sana indirdiği buyrukları esas alarak hüküm ver. Sana indirilen Kur'an'ı göz ardı edip de onların keyfî istek ve arzularına uyma!

Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Biz, her biriniz için [temel inanç ve ahlak ilkeleri dışında, zamanın ihtiyaçlarına göre değişen] farklı bir yol [şeriat] ve yöntem belirledik. Eğer Allah dileseydi hepinizi aynı yol ve yönteme [şeriata] bağlı kılardı. Fakat O, size gönderdiği farklı emirler ve yasaklarla sizi sınamak istediği için farklı ümmetler olmanızı diledi.

O hâlde durmayın, hep hayırlı işler yapmak için birbirinizle yarışın. Unutmayın ki sonunda hepiniz hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkacaksınız. İşte o zaman Allah kimin doğru, kimin yanlış yolda olduğuna ilişkin görüş ayrılıklarınıza son noktayı koyacak ve hepinize hak ettiğiniz karşılığı verecektir.

49 Ey Peygamber! Yahudilerin ileri gelenlerinden bir grubun dava başvurusunda, Allah'ın sana indirdiği buyrukları esas alarak hüküm ver. Sakın onların arzu ve isteklerine uyma. Allah'ın sana indirdiği bir hükmü uygulamada seni yanıltmalarına sakın izin verme. Eğer onlar, verdiğin hükmü reddedecek olurlarsa bil ki Allah onları işledikleri kimi günahlardan ötürü cezalandırmayı istiyordur. Zaten o halkın pek çoğu yoldan çıkmıştır.

50 Demek o Yahudiler Allah'ın buyruklarını ellerinin tersiyle bir kenara itip müşrik Araplar arasında öteden beri hüküm süren menfaatçilik, adaletsizlik, ırkçılık, adam kayırmacılık gibi anlayışlara dayanan hükümlere rağbet ediyorlar ha!

Gerçek iman sahibi kimseler nazarında Allah'tan daha mükemmel hükümler koyan biri olabilir mi?!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِۦ
فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ۙ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ
أَعْمَٰلُهُمْ فَأَصْبَحُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ
عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ
أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَآئِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾
إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ
وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمْ رَٰكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ فَإِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟
ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ مِن
قَبْلِكُمْ وَٱلْكُفَّارَ أَوْلِيَآءَ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

51 Ey Müminler! Yahudileri ve Hıristiyanları gerçek dost ve sırdaş edinmeyin! Çünkü onlar hep birbirlerinin [Yahudiler Yahudilerin, Hıristiyanlar da Hıristiyanların] dostudurlar. Sizden kim onları gerçek dost edinirse bilsin ki kendisi de artık onlardan biri sayılır. Allah, Müminlerin yerine Yahudiler ve Hıristiyanları dost edinenleri sevmez!

52 Ey Peygamber! Görüyorsun ki kalplerinde nifak hastalığı bulunan kimseler, "Korkarız ki [Muhammed düşmanlarına yenildiği takdirde] çok kötü bir duruma düşeceğiz. Ne olur ne olmaz, biz iyisi mi şimdiden tedbirimizi alalım." diye düşünerek Yahudilerle sıcak ilişki kurmak için âdeta birbirleriyle yarışmaktalar. Ama ne bilirsin belki de Allah sana Yahudiler karşısında bir zafer veya kendi planının bir tezahürü olarak başka bir başarı nasip edecek ve işte o zaman bu münafıklar içlerinde gizledikleri nifaktan dolayı çok pişmanlık duyacaklar.

53 Yine o zaman münafıkların bu iki yüzlülüklerini fark eden Müminler de Yahudilere şöyle diyecekler: "Hayret! Biz Müminlere karşı hep sizinle birlikte hareket edeceklerine dair bütün güçleriyle yemin billâh edip duran adamlar bunlar değil miydi?!" Onların bütün emekleri boşa gitmiştir. Böylece onlar çok büyük bir yıkıma uğramaya mahkûm olmuşlardır!

54 Ey Müminler! [Sizden kim kâfirleri gerçek dost ve sırdaş edinmek suretiyle] dininden dönerse bilsin ki Allah böylelerinin yerine öyle kimseleri tarih sahnesine çıkarır ki Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar, dinde kardeş oldukları Müminlere karşı şefkatli ve merhametli, kâfirlere karşı da son derece sert ve tavizsiz davranırlar. Yine onlar Allah yolunda var güçleriyle çaba harcarlar; ayrıca kendilerine dil uzatanların eleştirileri, itirazları ve alaycı sözleri karşısında da ürkeklik göstermezler.

İşte bütün bu güzel nitelikler Allah'ın lütfudur. Allah bu lütfu dilediğine/layık gördüğüne bahşeder. Allah'ın lütfu boldur ve O her şeyi bilendir!

55 Ey Müminler! Sizin gerçek dostlarınız sadece Allah, O'nun elçisi ve bir de Allah'ın emirlerine tam anlamıyla boyun eğerek namazlarını devamlı ve özenli şekilde kılan, zekâtlarını veren Müminlerdir.

56 Kim Allah'ı, elçisini ve Müminleri gerçek dost edinirse bilsin ki Allah'tan yana olanlar mutlaka üstün geleceklerdir!

57 Ey Müminler! İnancınızı alay ve eğlence konusu yapanları –ki bunlar ister sizden önce vahye muhatap kılınmış kimseler [Yahudiler] olsun, isterse [müşrikler ve münafıklar gibi] diğer kâfirler olsun– sakın dost ve sırdaş edinmeyin! Eğer gerçekten Mümin iseniz Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının!

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَوٰةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ
هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ اللَّهِ مَن لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ
وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا
وَقَد دَّخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾
وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ
عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾
وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا ۘ بَلْ
يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم
مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا
اللَّهُ ۚ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

58 Ey Müminler! Siz birbirinizi namaza çağırdığınızda o Yahudiler bu ibadetinizi alay ve eğlence konusu yaparlar. Böyle yapmaları, onların fikir, düşünce ve anlayışı kıt kimseler olmalarındandır.

59 Ey Peygamber! De ki: "Ey Yahudiler! Bizden nefret etmeniz sırf şu iki sebepten olsa gerektir: Birincisi, bizim Allah'a inandığımız gibi O'nun tarafından hem bize indirilen Kur'an'a hem de daha önce indirilmiş vahiylere inanıyor olmamız, ikincisi de sizin pek çoğunuzun yoldan çıkmış kimseler olmasıdır.

60 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "[Sizin iddianıza göre yanlış bir inanca sahip oluşumuzdan ötürü bizim Allah katındaki yerimiz çok kötü, cezamız da ağır olacaktır]. Ama isterseniz gelin ben size Allah katında bize nispet ettiğinizden çok daha kötü konuma sahip bulunanların kimler olduğunu bildireyim:

Allah kimleri lanetleyip rahmetinden uzaklaştırmışsa, kimleri hışmına uğratmışsa, kimleri [manevi ve ahlaki düşüklüğün bir ifadesi olarak âdeta] maymuna ve domuza dönüştürmüş ve yine kimlerin [buzağı heykeli gibi] putlara tanrılık yakıştırıp tapınmalarına yol vermişse, işte Allah katında durumu en kötü olan ve doğru yoldan büsbütün sapmış bulunan kimseler onlardır. [Kısacası onlar tıpkı sizin gibi kâfirliği meslek edinmiş olan atalarınızdır].

61 Ey Müminler! O Yahudiler [size yönelik kin ve düşmanlıklarını gizli tuttukları için] yanınıza geldiklerinde, "Biz de [tıpkı sizin gibi] iman ettik." derler. Oysa onlar sizin yanınıza kâfir olarak geldiler, giderken de kâfir olarak çıkıp gittiler. Allah, onların içlerinde gizledikleri kin ve düşmanlığı pek iyi bilmektedir!

62 Ey Peygamber! Görüyorsun ki onların pek çoğu her türlü günahı işleme, başkalarının hak ve hukukuna tecavüz etme ve [rüşvet, faiz gibi] haram yeme hususunda âdeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bütün bu yaptıkları işler ne kadar da iğrenç!

63 İçlerindeki din bilginlerinin ve din adamlarının [Allah fakir, biz zenginiz; Biz, Allah'ın oğulları ve en sevgili kullarıyız." gibi] günah dolu sözler söylemekten, [rüşvet ve faiz gibi] haram yemekten onları men etmeleri gerekmez miydi? Elbette gerekirdi, ama heyhat! Onların din bilginlerinin bütün bu günahlar karşısında takındıkları tutum da pek çirkindir!

64 [Finhas b. Âzûrâ gibi] kimi Yahudiler [içinde bulundukları maddi sıkıntıdan dolayı], "Allah'ın eli dardadır. [Bu yüzdendir ki bize artık lütufta bulunamıyor]." dediler.

Hay elleri dardan kurtulmayasıcalar! Hay bu saygısızca sözlerinden dolayı lanet olasıcalar!

Doğrusu Allah'ın nimetleri sonsuzdur ve dilediği gibi lütufta bulunur.

Ey Peygamber! Bilesin ki Rabbin tarafından sana indirilen her ayet onlardan birçoğunun azgınlık ve kâfirliğini daha da artıracaktır. Ama biz onların arasına kıyamete kadar son bulmayacak bir kin ve nefret tohumu saçtık. Hem sonra onlar ne zaman savaş ve çatışma gibi bozgunculuk fitilini ateşledilerse Allah onu derhâl söndürdü. Böyle iken onlar yine memleketi fesada boğmanın yollarını aramaktadırlar. Oysa Allah fitne-fesat peşinde koşanları hiç sevmez!

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ
وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِن فَوْقِهِمْ
وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ
مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم
مِّن رَّبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ
طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ
أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

olursun. Elçilik görevini yaptığın sürece Allah seni kâfirlere karşı hep koruyacaktır. Bilesin ki Allah kâfirleri emellerine kavuşturmaz!

68 De ki: "Ey Yahudiler ve Hıristiyanlar! Sizler Tevrat'a, İncil'e ve Rabbiniz tarafından size gönderilen diğer vahiylerdeki buyruklara göre hareket etmediğiniz sürece hiçbir tutar dalınız ve saygınlığınız yoktur."

Ey Peygamber! Bilesin ki Rabbin tarafından sana vahyedilen her ayet onlardan pek çoğunun azgınlık ve inkârcılığını daha da artıracaktır. Artık o kâfirler için kendini üzme!

69 Müminler-Müslümanlar, Yahudiler, Sâbîîler, Hıristiyanlar... İşte bütün bu farklı dinî kimliklere sahip insanlardan her kim Allah'a ve kıyamet-hesap gününe iman edip imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse, hak ettiği mükâfatı Rabbinden alacaktır. Böylelerini ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

70 Biz vaktiyle İsrailoğulları'ndan kesin itaat sözü almış ve onlara birçok peygamber göndermiştik. Ama her ne zaman bir peygamber onlara keyfî arzu ve isteklerine ters düşen bir ilahî buyruğu tebliğ ettiyse, o peygamberlerden bir kısmını yalanlamak, bir kısmının da canına kıymak suretiyle isyan ettiler.

65 Yahudiler ve Hıristiyanlar, gerçekten iman edip itaatsizlikten sakınmış olsalardı elbette biz onların günahlarını görmezden gelip affeder ve ahirette kendilerini nimetlerle dolu cennetlere yerleştirirdik.

66 Yine onlar Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından kendilerine indirilmiş diğer vahiylerdeki buyruklara göre hareket etselerdi, muhakkak ki bu dünyada nimetler içinde yüzerlerdi. Gerçi içlerinde ılımlı, anlayışlı, aklı başında bazı kimseler de var ama onların çoğu [hak ve hakikati gizlemek, faiz ve rüşvet yemek gibi] pek fena işler yapmaktadırlar!

67 Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana indirilen buyrukları tebliğ et. Eğer onları tam anlamıyla tebliğ etmezsen elçilik görevini yapmamış

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ
ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ
حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ
مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ
ثَلَٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا۟ عَمَّا
يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿٧٣﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾ مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ
مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ ۖ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ
ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْءَايَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ
﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ
ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

71 İsrailoğulları bu büyük suçları işlerken başlarına hiçbir bela gelmeyeceğini düşünüyorlardı. Bu yüzden onca ilahî uyarıya, onca öğüt ve nasihate karşı kör ve sağır kesildiler. Sonra Allah onların tövbesini kabul buyurdu. Fakat daha sonra onların çoğu [tıpkı bugünkü Medine Yahudileri gibi] yine hak ve hakikate kör ve sağır kesildiler. Ama Allah onların işledikleri günahları görüyordu.

72 "Allah, Meryem'in oğlu İsa Mesih'tir!" diyenler kesinlikle kâfir olmuşlardır. Hâlbuki İsa vaktiyle şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları! Benim de sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin! Kim Allah'ın ilahlığına eş ve ortak koşarsa bilsin ki Allah ona cennet yüzü göstermeyecektir. Böylelerinin ahiretteki ikamet yeri cehennem olacaktır. Allah'a eş ve ortak koşanlara yardım eli uzatacak kimse de bulunmayacaktır!"

73 "Allah üç unsurdan/uknumdan biridir." diyenler de kâfir olmuşlardır! Hâlbuki bir tek tanrıdan başka tanrı yoktur [O tek gerçek tanrı da Allah'tır]. Eğer onlar Allah'ın üç unsurdan biri olduğuna dair iddialarından vazgeçmez ve böylece kâfirlikte karar kılmayı yeğlerlerse bilsinler ki kendilerini ahirette çok feci bir azap beklemektedir!

74 Onlar neden hâlâ tövbekâr olup Allah'a yönelmez ve O'ndan af dilemezler?! Oysa Allah çok affedici, çok merhametlidir.

75 Meryem oğlu İsa Mesih [tanrı ya da tanrının oğlu değil] sadece bir peygamberdir. Tıpkı daha önce gelip geçen diğer bütün peygamberler gibi. İsa'nın anası da özü sözü doğru ve son derece iffetli bir hanımdı. Hem sonra İsa da anası da diğer bütün insanlar gibi yiyip içerlerdi.

Ey Peygamber! Bak, biz mesajlarımızı onlara nasıl da açık seçik anlatıyoruz! Ama gel gör ki onlar hak ve hakikati kabulden nasıl da yan çiziyorlar!

76 De ki onlara: "Demek siz hâlâ hem Allah'ı Allah olarak tanıyor ve hem de size hiçbir fayda ve zarar verme gücü bulunmayan aciz varlıklara tapınıyorsunuz ha! Oysaki her şeyi işiten ve bilen yalnız Allah'tır!"

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُوْٓا اَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوْا
كَثِيْرًا وَّضَلُّوْا عَنْ سَوَآءِ السَّبِيْلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا مِنْ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوٗدَ وَعِيْسَى
ابْنِ مَرْيَمَ ۭ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾
كَانُوْا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُّنْكَرٍ فَعَلُوْهُ ۭ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا
يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَثِيْرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا ۭ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوْا
يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوْهُمْ
اَوْلِيَآءَ وَلٰكِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ
اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوا الْيَهُوْدَ وَالَّذِيْنَ
اَشْرَكُوْا ۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِيْنَ
اٰمَنُوا الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّا نَصٰرٰى ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ
قِسِّيْسِيْنَ وَرُهْبَانًا وَّاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٨٢﴾

77 Ey Peygamber! De ki: "Ey Hıristiyanlar! [İsa'ya tanrılık yakıştırmak suretiyle] inanç sisteminizde haddi aşmayın! Gerek geçmişte, hem kendileri doğru yoldan sapmış hem de birçok insanı saptırmış olanların ve gerekse tıpkı geçmiştekiler gibi bugün doğru yoldan sapmış durumda bulunan birtakım insanların mesnetsiz görüşlerine uymayın!"

78 Bakın vaktiyle kâfirliği tercih eden şu İsrailoğulları zaten hem Davud'un hem de Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanetlenmişlerdir. Neden mi? Çünkü onlar Allah'a karşı gelmiş ve böylece haddi aşmışlardı.

79 Yine onlar birbirlerini işledikleri günahlardan vazgeçirmeye çalışmamışlardı. Dahası onlar çok fena işler yapmışlardı!

80 Ey Peygamber! Gördüğün gibi bugünkü Yahudilerin birçoğu da müşriklerle dostluk kurup işbirliği yapmaya çalışmaktadırlar. İhtiraslarının kendilerini sürüklediği şey öyle kötüdür ki bu yüzden Allah onlara dünyada gazap etmiştir. Onlar ahirette de temelli azap çekecekler!

81 Eğer onlar Allah'a, Peygamber'e ve ona indirilen Kur'an'a inanmış olsalardı müşrikleri dost ve yandaş edinmezlerdi. Ama gel gör ki onların pek çoğu yoldan çıkmıştır.

82 Ey Peygamber! Bugün bu topraklarda yaşayan insanlar arasında Müminlerin en amansız düşmanlarının Yahudiler ile müşrikler olduğunu görürsün. Müminlere sevgi ve ilgi bakımından en yakın olanların da "Biz Hıristiyanız" diyen kimseler olduğuna tanık olursun. Nitekim o Hıristiyanlar arasında bilgin keşişler ve rahipler vardır ve onlar [senin tebliğ ettiğin ilahî mesajlar] karşısında kibirli ve küstah bir tavır takınmazlar.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾
وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا
رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾
وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ
إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ
أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ
أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

83-84 İşte o keşişler ve rahipler hak ve hakikati kabul etmeye açık oldukları için Peygamber'e vahyedilen ayetleri dinledikleri zaman gözlerinin yaşla dolup taştığına tanık olursun.

Onlar, "Ey rabbimiz!" derler, "Biz iman ettik. Sen bizi hak ve hakikate tanıklık eden kullarının arasına kat! Hem sonra bütün emelimiz Rabbimizin bizi güzel kullarının arasına katması iken Allah'a ve O'nun tarafından bize ulaşan Kur'an mesajına ne diye iman etmeyelim ki?!"

85 İşte bu samimi iman ve yakarışlarından dolayı Allah da onları temelli kalacakları cennetlerle, içinde ırmakların çağıldadığı cennetlerle mükâfatlandıracaktır. İşte gerçek iman sahiplerinin mükâfatı budur!

86 Kâfirlik edip ayetlerimize yalan diyenlere gelince, onlar da cehennemi boylayacaktır!

87 Ey Müminler! Kendi kendinize birtakım yasaklar koyarak Allah'ın size bahşettiği helal ve hoş nimetlerden kendinizi de başkalarını da mahrum etmeyin. Bununla birlikte Allah'ın belirlediği helal-haram sınırlarını aşmayın. Çünkü Allah sınırı aşanları sevmez!

88 Allah'ın size bahşettiği helal ve hoş nimetlerden faydalanın. İnanıp güvendiğiniz Allah'a itaatsizlikten her daim sakının.

89 Ey Müminler! Allah, gerek dil alışkanlığı yüzünden gerekse doğru olduğunu sanarak telaffuz ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutmaz; fakat bilerek, isteyerek ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutar. Bu tür bir yemini bozmanın kefareti, kendi çoluk çocuğunuza genellikle yedirdiğiniz türden yiyeceklerle on fakiri doyurmak yahut onların giyecek ihtiyaçlarını karşılamak veyahut bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaktır. Bunları yapmaya gücü yetmeyen kimse ise üç gün oruç tutmalıdır.

İşte bilerek, isteyerek ettiğiniz yeminleri bozmanız hâlinde ödemeniz gereken bedel budur. O hâlde yeminlerinize bağlı kalın ve sıkça yemin etmeyin!

İşte Allah iman ve itaat üzere minnettarlık gösteresiniz diye emirlerini size böyle açıklıyor.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ
رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ
ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾
وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا
عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ أَيْدِيكُمْ
وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ
وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ مَسَٰكِينَ
أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا سَلَفَ ۚ
وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

90 Ey Müminler! Sarhoş edici her türlü içki, kumar ve şans oyunu, putlar [ya da Kâbe'nin etrafına dikilen ve putperestliğin sembolü taşlar] ve [önemli bir işe girişmeden önce o işin sonunun nasıl olacağına dair kehanette bulunmak için çekilen] fal ve kısmet okları şeytan kaynaklı iğrenç şeylerden ibarettir. Bütün bu iğrenç şeylerden uzak durun ki huzur ve mutluluğa kavuşasınız!

91 Bakın, şeytan gerek sarhoş edici içkiler, gerekse kumar ve şans oyunları vesilesiyle aranıza sırf düşmanlık, kin ve nefret tohumları saçmaya, böylece sizi Allah'ı hatırlamaktan ve namazdan alıkoymaya çalışır. Artık bütün bu kötü alışkanlıklardan kesinkes vazgeçersiniz değil mi?!

92 Allah'ın emirlerine itaat edin. Peygamber'e de itaat edin ve gerek Allah'a gerek elçisine itaatsizlikten her daim sakının. Eğer itaatten yan çizerseniz, bilin ki elçimizin görevi sadece bizim buyruklarımızı açıkça tebliğ etmekten ibarettir!

93 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlar, bundan böyle günahlardan sakındıkları ve imanlarında sebat edip Allah'ı hoşnut edecek davranışlar sergiledikleri, evet Allah'a itaatsizlikten tam anlamıyla sakındıkları, imanlarında sebat ve samimiyetle hep Allah'ın emirlerine uygun işler yaptıkları takdirde, geçmişte içki içip kumar oynamış olmalarından ötürü hesaba çekilmeyecekler. Allah, kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenleri sever!

94 Ey Müminler! Vicdanlarınızla baş başa iken hanginizin itaatsizlikten sakındığını ortaya çıkarmak üzere Allah sizi [umre yapmak üzere çıktığınız yolculuk esnasında, ihramlı olmanızdan ötürü avlanma yasağına uymanız gerektiği bir zamanda] ellerinizle yakalayabilecek, mızraklarınızla vurabilecek kadar yakınınıza sokulan av hayvanlarıyla mutlaka sınayacaktır. Her kim avlanma yasağıyla ilgili hükme rağmen bu yasağı çiğnerse gerçekten can yakıcı bir cezayı hak eder!

95 Ey Müminler! Hac veya umre için ihrama girmiş bir vaziyette iken karadaki av hayvanlarını öldürmeyin. İçinizden her kim yasak olduğunu bilerek av hayvanını öldürürse bu yanlış davranışının kefareti, öldürdüğüne eşdeğer bir hayvanı -ki bu hayvanın eşdeğerliğini içinizden adalet ve hakkaniyet sahibi iki kişi belirlemelidir- kurban edilmek üzere Kâbe'ye [Harem bölgesine] ulaştırmaktır. Yahut kefaret olarak fakirleri [bir gün] doyurmalı veyahut buna denk düşen bir süre boyunca [bir gün] oruç tutmalı ve böylece işlediği günahın bedelini ödemelidir.

Bilin ki Allah geçmişte işlenen bu tür fiilleri affetti. Ama her kim bundan böyle bu yasak işi yine yaparsa Allah ona hak ettiği cezayı verir. Allah üstün kudret sahibidir, günahkârların hakkından gelir!

لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۚ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا
لِّلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ۚ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَّا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُل لَّا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِن تُبْدَ لَكُمْ
تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ
عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ سَأَلَهَا
قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ
مِن بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۙ وَلَٰكِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

[96] Ey Müminler! İstifadenize sunulan bir nimet olarak, ihramlı vaziyette iken sularda avlanmak ve avlanan su ürünlerini yemek hem sizler hem de yolculukta olan kimseler için helal kılındı. Karada avlanmak ise ihramlı olduğunuz sürece size yasaklandı. Sonunda huzuruna varıp hesap vereceğiniz Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının!

[97] Allah Kâbe'yi, o kutsal mabedi, savaşın yasak olduğu ayları, gerdanlıklı ve gerdanlıksız kurbanlıkları [hac mevsiminde Mekke'de bulunan] insanlar için dinî ve ticarî hayatın canlanmasına vesile kıldı. Bütün bunlar Allah'ın göklerde ve yerde ne varsa hepsini bildiğini, bütün her şeyi sınırsız ilmiyle kuşattığını anlayıp kavramanız içindir.

[98] Bilesiniz ki Allah'ın cezalandırması çok çetindir ama Allah aynı zamanda çok affedici, çok merhametlidir!

[99] Peygamber'in görevi Allah'ın buyruklarını tebliğ etmekten ibarettir. Unutmayın ki Allah, açığa vurduklarınızı da içinizde gizli saklı tuttuklarınızı da bilir!

[100] Ey Peygamber! De ki: "Haram şeylerin birçoğu sana/size cazip gelse bile, haram ile helal asla bir olmaz."

O hâlde, ey aklıselim sahipleri, Allah'ın haram kıldıkları şeylere bulaşmaktan sakının ki huzur ve mutluluğa kavuşasınız!

[101] Ey Müminler! Hükmü açıklandığı takdirde sizi sıkıntıya sokacak konular hakkında Peygamber'e soru sormayın. Ama ayetler vahyedildiği sırada anlayamadığınız bir hususu sorarsanız size cevabı verilir. Bilesiniz ki Allah şimdiye kadarki yersiz soru sormalarınızı hoş gördü. Allah affedicidir, hatalarınıza karşı da pek tahammüllüdür!

[102] Sizden önce bir halk kendi peygamberlerine böyle yersiz sorular sormuş, sonra da kendilerine bildirilen hükümlerin gereğini yapmayı reddetmelerinden ötürü kâfir olmuşlardı.

[103] Allah bahîre, sâibe, vasîle ve hâm diye isimlendirilen kimi hayvanların işaretlenerek dokunulmaz kılınması [yani erkekli dişili ikiz doğurmaları gibi birtakım özelliklerinden dolayı putlara adanan ve bu yüzden işaretlenerek özgür bırakılan evcil hayvanlarla ilgili putperestlik geleneğinin meşru olduğu] hakkında hiçbir ferman buyurmadı. Ama gel gör ki o kâfirler/müşrikler bütün bu uyduruk inançlarının kaynağını Allah'a mal ediyorlar. Onların çoğunun aklıselimle düşünmekten nasibi yoktur!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ ۖ لَا يَضُرُّكُم
مَّن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ
إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُم مُّصِيبَةُ الْمَوْتِ ۚ تَحْبِسُونَهُمَا
مِن بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا
وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ
الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِن شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا ۖ إِنَّا
إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ
وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ ۗ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَاسْمَعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

ölüm döşeğine düşüp de vasiyet edeceği zaman, içinizden [akrabanız ve/veya dindaşınız olan] iki dürüst kişiyi vasiyetine şahit tutsun! Şayet yolculukta iken ölüm işaretleri belirirse, vasiyetinizi dindaşınız ve/veya akrabanız olmayan başka iki kişiyle şahitlendirin! Eğer şahitlerin dürüst davranıp davranmayacakları konusunda şüphe duyarsanız namazdan/ibadetten sonra onları alıkoyup şöyle yemin ettirin:

"Yakın akrabamızın hatırı da dâhil, maddi veya manevi hiçbir bedel karşılığında şahitlik yeminimizi bozmayacağız. Allah'ın buyruğu uyarınca bu şahitliği gizlemeyeceğiz. Aksi hâlde günahkârlar arasına gireriz."

[104]Müşriklere, "Gelin, Allah'ın vahyettiği Kur'an'ın ve Peygamber'in hükmüne uyun." denildiğinde, "Hayır! Atalarımızdan öğrendiğimiz inanç ve uygulamalar bize yeter!" diye karşılık verirler. Peki, ya ataları cahillik denizinde yüzen ve doğru yoldan büsbütün bihaber kimseler idiyse...

[105]Ey Müminler! Siz siz olun, Allah'a karşı sorumluluk bilincinizi her daim zinde tutun! Zira siz Allah'ın gösterdiği yolda yürüdüğünüz takdirde o sapkınlar sizi hiçbir şekilde şaşırtamaz. Unutmayın ki sonunda hepiniz Allah'a döneceksiniz. İşte o zaman Allah bütün yaptıklarınızı size tek tek bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir.

[106]Ey Müminler! Herhangi biriniz

[107]Eğer şahitlerin vasiyete tanıklık hususunda yalan söyleyip gerçeği gizledikleri ortaya çıkarsa o zaman yapılması gereken şey, hak kaybına uğrayan taraftan iki kişinin önceki iki şahidin yerine geçmeleri ve Allah'a yemin ederek, "Bizim şahitliğimiz onların şahitliğinden daha güvenilirdir. Çünkü biz hak tecavüzünde bulunmadık. Kaldı ki eğer böyle bir şey yaparsak yoldan çıkmış oluruz." demeleridir.

[108]Şahitliği gereğince yapmalarını yahut yeminlerinin başkalarına ait yeminlerle tekzip edileceği korkusuyla yalancı şahitlikten sakınmalarını sağlayacak olması bakımından en güzel usul budur. Allah'a karşı gelmekten sakının; O'nun buyruklarını can kulağıyla dinleyip itaat edin. Bilin ki Allah itaatten yan çizenleri emellerine kavuşturmaz!

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ ۖ قَالُوا لَا عِلْمَ
لَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ ۘ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ ۖ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ
مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا
بِإِذْنِي ۖ وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ
الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ
﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي ۖ قَالُوا
آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ ۖ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾
قَالُوا نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

[109]Gün gelecek, Allah bütün peygamberleri huzurunda bir araya toplayıp, "Tebliğ ettiğiniz mesajlara kendi halklarınızdan nasıl bir cevap aldınız?" diye soracak.

Onlar da "Ey rabbimiz! Senin sınırsız ilminin yanında bizim ilmimiz hiç yok gibidir. Bizim bilgi ve idrak alanımız dışında kalan her şeyi bilen yalnız sensin!" diye karşılık verecekler.

[110]İşte o zaman Allah şöyle buyuracak: Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve annene bahşettiğim onca nimeti bir hatırla!

Vaktiyle seni Rûhu'l-Kudüs [Cebrail] ile desteklemiştim. Sen daha beşikte iken insanlarla yetişkin biri gibi konuşmanı sağlamıştım.

Hani hatırlarsan, sana vahiy göndermiş, onun mana ve maksadını, dahası Tevrat'ı ve İncil'i sana öğretmiştim. Yine hatırlarsan, sen benim iznim ve irademle çamurdan kuş maketi yapıp ona üflerdin; o da benim iznim ve irademle canlı bir kuş olup uçuverirdi. Benim iznim ve irademle doğuştan körleri ve cüzamlıları iyileştirirdin; yine benim iznimle ölüleri diriltirdin.

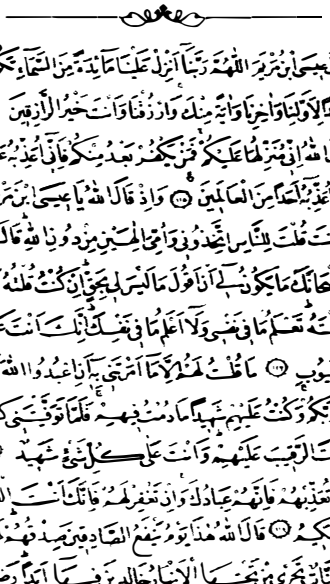
Yine hatırlarsan, İsrailoğulları'na aşikâr mucizeler gösterdiğin zaman içlerinden inkârcılığı tercih edenler, "Bu düpedüz bir büyü!" dediklerinde onların sana zarar vermelerine de engel olmuştum.

[111]Vaktiyle havarilere de, "Bana ve elçime inanıp güvenin!" diye ilham etmiştim. Onlar da "Ey rabbimiz! Elbet iman ettik. Şahit ol ki biz özümüzü sana teslim etmiş kimseleriz." demişlerdi.

[112]Yine vaktiyle havariler, "Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize gökten yiyeceklerle dolu bir sofra indirebilir mi?!" diye sormuşlardı.

İsa da "Eğer gerçekten Mümin iseniz Allah'a karşı saygıda kusur etmeyin!" diye karşılık vermişti.

[113]Bunun üzerine havariler şöyle demişlerdi: "Biz, gökten inecek sofradaki yiyeceklerden yemek isteriz. Böylece kalbimiz iman konusunda tam anlamıyla tatmin bulur. Ayrıca senin bize hak ve hakikati anlattığını anlar ve buna tanıklık ederiz!" demişlerdi.

[114]O zaman Meryem oğlu İsa şöyle yakarmıştı: "Ey yüce Allahım! Ey yüce rabbimiz! Bize gökten öyle bir sofra indir ki o sofra hem bizim hem de bizden sonraki nesiller için sürekli tekrarlanacak bir bayram, bir şölen ve aynı zamanda senin sınırsız kudretinin bir işareti olsun. Bize bunu nasip eyle! Şüphesiz bunu ancak sen nasip eylersin!"

[115]Bunun üzerine Allah, "Ben o sofrayı size elbette lütfederim. Ama içinizden her kim bundan sonra nankörlük ederse onu dünyada hiç kimseye reva görmediğim bir cezaya çarptırırım!" buyurmuştu.

[116-118]Hesap günü Allah, İsa'ya "Ey Meryem oğlu İsa! Sen insanlara, 'Allah'ın yanı sıra beni ve annemi de tanrı edinin.' dedin mi?!" diye soracak.

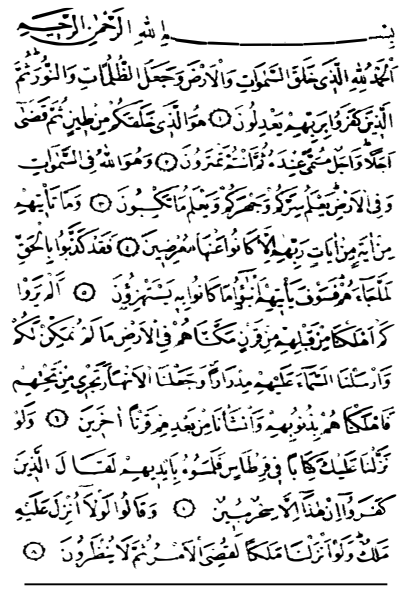
İsa da şöyle cevap verecek: "Hâşâ! İlahlığına yakışmayacak her türlü sıfattan seni tenzih ederim. Tanrı olduğumu söylemek ne haddime! Kaldı ki böyle bir söz söylemişsem sen mutlaka bilirsin. Dahası sen benim niyet ve maksadımı bilirsin ama ben senin ne murat ettiğini bilemem. Şüphesiz benim bilgi ve idrakimin dışında kalan her şeyi hakkıyla bilen yalnız sensin!"

"Sen neyi emrettinse ben insanlara sadece onları söyledim. Hep, 'Benim de sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!' dedim. Ben aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına tanık idim. Fakat sen benim canımı aldıktan sonra onların ne yapıp ettiklerini bilip gören sendin. Zaten sen her şeye şahitsin. Şimdi eğer onlara azap edersen şüphesiz onlar senin kulların; yok eğer affedersen, bu da senin büyüklüğündendir. Şüphesiz sen üstün kudret sahibisin; neylersen güzel eyleyensin!"

[119]Sonunda Allah şöyle buyuracak: "İşte bu hesap günü, dünyada Allah'a verdikleri iman ve itaat sözüne sadakat gösterenlere bu sadakatlerinin fayda vereceği gündür. Böylelerini içinde ırmakların çağıldadığı cennetler beklemektedir. Onlar cennette temelli kalacaklardır. Allah onlardan hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte bu çok büyük bir bahtiyarlıktır!"

[120]Göklerin, yerin ve bu iki varlık meskeninde bulunan her şeyin gerçek sahibi ve hâkimi Allah'tır. O dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

6. EN'ÂM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 165 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Her türlü övgü; gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a yaraşır. Ama gel gör ki müşrikler, putları gerçek Rableri Allah'a denk tutuyorlar.

2 Ey müşrikler! Sizi ilkin balçıktan yaratan, sonra her birinize bir ömür süresi belirleyen O'dur. Ömrünüzün ne zaman sona ereceğini de yalnız O bilir. Buna rağmen siz hâlâ O'nun tek gerçek tanrı olduğundan şüphe ediyorsunuz.

3 Hâlbuki Allah göklerde de yerde de tek gerçek tanrıdır! O sizin sırlarınızı, açığa vurduklarınızı, bütün yaptıklarınızı bilir!

4 Hâl böyle iken o müşriklere Rablerinden ne zaman bir ayet gelse ondan yüz çevirirler.

5 İşte kendilerine Allah'ın kelamı Kur'an geldi ama onlar Kur'an hakkında büsbütün yalan deyip alay ettiler. Fakat onlar alay konusu yaptıkları [İslam'ın zaferi, şirk inancının çöküşü, kıyamet ve azap gibi] gerçekleri bilahare görecek ve alay etmenin ne demek olduğunu işte o zaman anlayacaklar!

6 Müşrikler kendilerinden önce nice halkları helak ettiğimizi bilmezler mi?! Biz onlara bu diyarlarda size vermediğimiz imkânları vermiş, üstlerine gökten bolca yağmurlar yağdırmış, sahip oldukları topraklarda ırmaklar akıtmıştık. [Yani onlara bereketli topraklarda yaşama imkânı vermiş, kuraklık yüzü göstermemiş, sulak arazilerde sayısız bağa bahçeye sahip olmalarını sağlamıştık.]. Sonunda o halkları günahlarından ötürü ortadan kaldırdık ve onların ardından başka nesilleri hayat alanına çıkardık.

7 Ey Peygamber! Eğer biz sana gökten kâğıtlar üzerine yazılmış bir metin göndermiş olsaydık, o kâfirler de bu metne elleriyle dokunsalardı gene, "Bu düpedüz bir büyüden ibaret!" derlerdi.

8 Onlar, alaycı bir tavırla, "Muhammed'e bir melek gönderilse de biz de görsek, değil mi?!" diyorlar. Eğer biz bir melek gönderseydik kesinlikle işleri bitirilmiş olur ve kendilerine tövbe fırsatı tanınmazdı!

وَلَوْ جَعَلْنٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنٰهُ رَجُلًا وَّلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَّا يَلْبِسُوْنَ ۝٩ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ
فَحَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝١٠ قُلْ
سِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ
۝١١ قُلْ لِّمَنْ مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِّلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ
اَلَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝١٢ وَلَهٗ مَا سَكَنَ
فِي الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝١٣ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ
اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ
قُلْ اِنِّيْٓ اُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِيْنَ ۝١٤ قُلْ اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيْمٍ ۝١٥ مَنْ يُّصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهٗ وَذٰلِكَ
الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ ۝١٦ وَاِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهٗٓ
اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَّمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝١٧
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَهُوَ الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ۝١٨

9 Eğer biz bir meleği peygamber olarak gönderseydik, mutlaka onun da bir insan şeklinde gözükmesini sağlardık. Böylece o kâfirleri şu anki şüphelerine yine düşürmüş olurduk.

10 Ey Peygamber! Bilesin ki senden önce de nice peygamberlerle ve onların azap ve helak uyarılarıyla da alay edildi. Fakat alay ve eğlence konusu yaptıkları azap o alaycı kâfirlerin tepesine binip işlerini bitiriverdi!

11 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Şu diyarlarda gezip dolaşın da vaktiyle peygamberlerini yalanlayanların akıbetinin ne feci olduğuna ibret nazarıyla bakın!"

12 O müşriklere, "Göklerde ve yerde bulunan her şey kimindir?" diye sor ve ardından şöyle de: "Bütün her şey Allah'ındır! O şefkat ve merhameti kendisine ilke edinmiştir. Yeminle söylüyorum ki Allah, gelip çatacağında şüphe bulunmayan kıyamet ve hesap günü hepinizi bir araya toplayacaktır."

Ama gel gör ki kâfirlik etmek suretiyle kendilerini harcayanlar buna inanmazlar!

13 Hâlbuki gecesiyle, gündüzüyle tüm zamanlarda olup biten her şey O'nun kâinat üzerindeki mutlak egemenliği ve kudreti dâhilinde cereyan eder. Şüphesiz O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

14 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Gökleri ve yeri yaratan, her canlı varlığa rızık veren ama hiçbir rızka ihtiyaç duymayan Allah'tan başka bir tanrı mı edineyim?!"

De ki: "Bana, Allah'a teslimiyet gösterip boyun eğenlerin öncüsü olmam emredildi ve yine bana, 'Sakın Allah'a eş ve ortak koşan biri olma!" buyruldu.

15 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Rabbimin buyruklarına karşı gelirsem, o müthiş kıyamet ve hesap günü azaba mahkûm olmaktan korkarım!"

16 O gün her kim azaptan uzak tutulursa, muhakkak ki Allah onu esirgemiştir. İşte en büyük esenlik budur!

17 Eğer Allah sana bir dert, bir sıkıntı verirse bunu O'ndan başkası ortadan kaldıramaz. Yok, eğer Allah sana bir nimet ve lütufta bulunacak olursa buna da hiç kimse engel olamaz. Çünkü O dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

18 O bütün kulları üzerinde mutlak otorite sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir, her şeyden de haberdardır!

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَٰذَا
الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُم بِهِ وَمَن بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ آلِهَةً
أُخْرَىٰ قُل لَّا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ
﴿١٩﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا
ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ
لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ انظُرْ
كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾
وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ
يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّا
أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

19 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Söyleyin bakalım, en güvenilir şahit kimdir?" De ki: "Bakın, aramızda Allah şahittir. Bu Kur'an bana hem sizi hem de mesajının ulaştığı herkesi uyarmam için vahyedildi." Demek siz Allah'ın yanı sıra başka birtakım tanrılar bulunduğunu iddia ediyorsunuz! De ki: "Ben böyle bir şeyi asla söyleyemem! Gerçek şu ki O tek gerçek tanrıdır. O'na eş ve ortak koştuğunuz putlarla hiçbir ilgi ve alakam yoktur."

20 Vaktiyle kendilerini vahye muhatap kıldığımız Yahudiler ve Hıristiyanların din bilginleri Kur'an'ın Allah tarafından gönderildiğini tıpkı kendi öz oğullarını tanıyıp bildikleri gibi bilirler. Ne var ki kendilerini harcamakta kararlı olanlar imana gelmezler!

21 [Şirk koşmak ve "Evlat edindi" iddiasında bulunmak suretiyle] Allah hakkında düpedüz yalan söyleyen ve/veya O'nun ayetlerine yalan diyen kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?! Hiç kuşku yok ki zalimler/kâfirler muratlarına eremeyecekler!

22 Gün gelecek, o kâfirler ve müşriklerin hepsini bir araya toplayacağız. İşte o zaman müşriklere, "Hani nerede Allah'ın ilahlığına ortak olduklarını iddia ettiğiniz sözde tanrılarınız?!" diye soracağız.

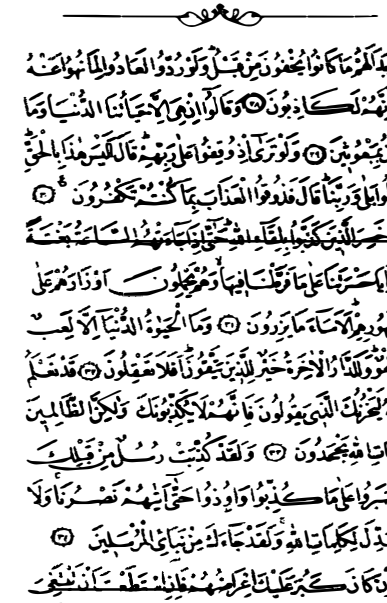
23 Bu soru karşısında tam bir çaresizlik içine düşüp, "Rabbimiz Allah'a yeminle söylüyoruz ki biz müşrik değildik." demekten başka bir yalan uyduramayacaklar.

24 Bak, o zaman kendi vicdanlarına karşı nasıl da yalan söyleyecekler. Yine o zaman düzmece tanrıları da onları yüzüstü bırakıp gitmiş olacaktır.

25 Ey Peygamber! Kimi müşrikler var ki Kur'an okuduğun zaman seni dinliyormuş gibi görünürler. Fakat biz, ruhları kararmış o müşriklerin Kur'an'ı gerçekten anlayıp kavramamaları için, idrak kabiliyetlerini tamamen körelttik; kulaklarını da büsbütün sağır ettik. Artık onlar her türlü mucizeyi görseler bile imana gelmezler. Nitekim o kâfirler senin yanına sırf tartışmak için gelir ve "Bu Kur'an eskilerin masallarından başka bir şey değil!" derler.

26 Onlar hem halkı Kur'an mesajından alıkoyarlar, hem de kendileri ondan uzak dururlar. Böyle yapmakla kendilerini helake sürüklerler ve fakat bunu idrak etmezler.

27 Ey Peygamber! Onlar cehennemle karşı karşıya getirildikleri zaman, "Ah, n'olurdu sanki bize ikinci bir fırsat daha tanınsa da dünyaya geri gönderilsek. Bu defa Rabbimizin ayetlerini yalanlamaz, hepimiz Mümin oluruz." diye çırpınırlarken bir görsen neler olacak neler!

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ ۚ
قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾
قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً
قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا ۖ وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ
ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ
وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ
إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ
بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ
فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا
مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾
وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ
نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِآيَةٍ ۚ وَلَوْ
شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

28-29 Yoo! Doğrusu şu ki onlar öteden beri bir türlü itiraf etmedikleri hakikatler gözlerinin önüne serildiği ve artık hiçbir hakikati inkâr etme imkânı kalmadığı için böyle söyleyecekler. Yoksa onlar dünyaya geri gönderilseler, kendilerine yasaklanan şirk inancına yine dönerler ve yine, "Hayat bu dünyada yaşadığımızdan ibarettir. Biz öldükten sonra tekrar diriltilecek değiliz." derlerdi. Onlar kesinlikle yalancıdırlar!

30 Ey Peygamber! Hesap vermek üzere Rablerinin huzuruna getirildikleri zaman onların zelil ve perişan hallerini bir görsen!

İşte o zaman Allah, "Şimdi söyleyin bakalım, ölümden sonra diriliş gerçek miymiş, değil miymiş?!" diye soracak.

Onlar, "Rabbimize andolsun ki kesinlikle gerçekmiş!" diye karşılık verecekler.

Bunun üzerine Allah, "Bu gerçeği vaktiyle inkâr etmenizden ötürü şimdi tadın azabı!" buyuracak.

31 Ölümden sonra diriltilip Allah'ın huzuruna çıkmayı gerçek dışı sayanlar tam anlamıyla hüsrana uğrayacaklar. Nitekim vakit tamam olup da ölümden sonra diriliş ansızın kapılarını çaldığında onlar günah yüklerini sırtlanmış bir hâlde, "Eyvah! Dünyada iken yapmamız gerekenleri yapmadık ve işte şimdi yandık." diye feryat edecekler.

Doğrusu onların sırtlandıkları yük çok ama çok fena bir yüktür!

32 Sırf dünyadakinden ibaret kabul edilen hayat aslında bir oyun ve boş işlerle oyalanmadan ibarettir. Ahiret yurdu ise Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için elbette daha hayırlıdır! Neden hâlâ aklınızı başınıza almazsınız?

33 Ey Peygamber! Müşriklerin incitici sözlerinden dolayı üzüldüğünü biliyoruz. Fakat şunu bilesin ki onların yalandığı sen değilsin; gerçekte o zalimler/kâfirler Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlar!

34 Kuşkusuz senden önce de nice peygamberler yalancılıkla suçlandı. Ama onlar yalancılıkla suçlanmalarına ve onca eziyete uğratılmalarına sabırla göğüs gerdiler. Derken, yardımımız onların imdadına yetişti. Allah'ın, peygamberlere, zorluklara göğüs geren Müminlere yardım vaadini hiçbir güç değiştiremez! Nitekim o peygamberlerin başından geçen kimi olaylar hakkında sen de bilgi sahibisin.

35 Ey Peygamber! Eğer o müşriklerin imandan yüz çevirmeleri yüreğini daraltıyor ve bu yüzden onları imana getirmek için, bir tünel kazıp yerin derinliklerine inmek yahut bir merdivenle göğe yükselmek gibi bir mucize göstermek istiyorsan, şunu bilmelisin ki eğer Allah dileseydi/layık görseydi onların tümünü imana getirirdi. O hâlde sakın bu gerçeği görmezden gelerek hareket etme!

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَن يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا مِن دَابَّةٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ
مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۗ مَن يَشَإِ اللَّهُ يُضْلِلْهُ
وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ
إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ
إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ
إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ
مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ
﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا نَسُوا
مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۖ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا
بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

36 Ey Peygamber! Senin çağrını ancak can kulağıyla dinleyenler kabul eder. Kâfirlikleri sebebiyle yaşayan ölüler hâline gelmiş müşrikleri ise ancak Allah diriltebilir. Zaten onlar sonunda Allah'ın huzuruna çıkarılacaklar!

37 Müşrikler, "Muhammed'e bizim istediğimiz türden bir mucize niye verilmedi ki?!" deyip duruyorlar.

Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Şüphesiz Allah her türlü mucize göndermeye kadirdir."

Ama gel gör ki onların çoğu bu gerçeği bilmezler!

38 Yeryüzünde yürüyen ve sürünen tüm hayvanlar, havada kanat çırpan bütün kuşlar, tıpkı siz insanlar gibi birer topluluktur. Biz [kâinattaki tüm varlıklarla ilgili olarak] Levh-i Mahfuz'da hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonunda onların hepsi Rablerinin huzuruna çıkarılacaklar.

39 Ayetlerimize yalan diyenler, hakikate karşı sağır ve dilsiz kesilmiş kimselerdir. Onlar kâfirliğin karanlık dehlizlerinde kaybolmuşlardır. Allah dilediğini/müstahak gördüğünü saptırır; dilediğini/layık gördüğünü dosdoğru yola yöneltir.

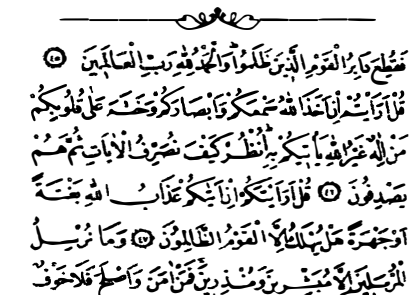
40 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Mademki putlara tanrılık yakıştırma inancınızda tutarlılıktan dem vuruyorsunuz, o hâlde söyleyin bakalım, eğer Allah'ın azabı bu dünyada tepenize binerse yahut kıyamet ansızın gelip kapınızı çalarsa o zaman Allah'tan başkasına mı yalvarıp yakaracaksınız?!"

41 Doğrusu şu ki o zaman yalnız Allah'a yakarırsınız. Bu durumda Allah –tabii eğer dilerse– yakarışınıza sebep olan sıkıntıyı giderir. İşte o zaman siz de Allah'ın ilahlığına ortak koştuğunuz putların adını bir daha anmaz olursunuz!

42 Ey Peygamber! Biz senden önce de birtakım toplumlara peygamberler gönderdik. Ama onlar peygamberlerini yalanladılar. Biz de onları günahlarının affı için yakarsınlar diye yoksulluk ve hastalık gibi sıkıntılara maruz bıraktık.

43 Ne var ki tarafımızdan takdir edilen sıkıntılara uğratıldıkları zaman dahi yola gelip yakarmadılar. Aksine kalpleri daha da katılaştı; çünkü şeytan işledikleri günahları onlara cazip göstermişti.

44 Kendilerine yapılan uyarıları kulak ardı ettikleri zaman biz de onlara [günahlarının daha da artmasına yol açan bir sınama vesilesi olarak] her türlü dünyevi nimeti bahşettik. Derken, nimetler içinde "gel keyfim gel" diyerekten zevk ve safa sürerlerken onları ansızın yakaladık. İşte o zaman onlar bütün ümitlerini ve hayallerini yitirdiler.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۚ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ ۗ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ
يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً
أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ
الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۖ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ
اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا
مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۚ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۚ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ
حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

45 İmana gelip Allah'a itaat üzere minnettarlık göstermeleri gerekirken kâfirlik eden o toplumun kökü böylece kazınmış oldu.

Bütün varlıkların Rabbi Allah'a her daim hamdolsun!

46 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Söyleyin bakalım, eğer Allah kulaklarınızı sağır, gözlerinizi kör eder, kalplerinizi de mühürlerse, O'ndan başka hangi tanrı bütün bunları size geri verebilir?!"

Bak, biz ayetlerimizi nasıl da farklı şekillerde açıklıyoruz. Fakat onlar yüz çevirip imana gelmemekte hâlâ ısrar ediyorlar.

47 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Söyleyin bakalım, eğer Allah'ın azabı ansızın yahut göstere göstere gelip tepenize binerse, hâliniz nice olur?! İşte o zaman sizin gibi kâfirler güruhundan başka birileri mi helak olur zannediyorsunuz!"

48 Biz, peygamberleri ancak rahmetimizi Müminlere müjdelemeleri, azabımız hakkında da kâfirleri uyarmaları için göndeririz. Her kim iman eder ve imanına yaraşır şekilde hareket ederse, böyleleri için ahirette ne bir korku olacak ne de hüzün!

49 Ayetlerimize yalan diyenlere gelince, böyleleri de yoldan çıkmış olmalarından dolayı azaba mahkûm olacaklar!

50 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bakın, ben size, 'Allah'ın lütuf ve nimet hazinelerine sahibim.' demiyorum. Geçmişi ve geleceği bildiğimi de söylemiyorum. Keza bir melek olduğumu da iddia etmiyorum. Ben sadece bana vahyedilen ilahî buyruklar uyarınca hareket ediyorum."

Yine de ki onlara: "Gören ile görmeyen [Mümin ile kâfir] bir olur mu hiç?! Neden hiç düşünmezsiniz?!"

51 Ey Peygamber! Hesap vermek üzere Rablerinin huzurunda toplanacak olmanın endişesini taşıyan kimseleri Allah'a itaatsizlikten sakınmaları hususunda Kur'an'la uyar. Çünkü hesap günü onları Allah'a rağmen kollayıp kayıracak kimse olmayacaktır!

52 Ey Peygamber! Sırf Rablerini hoşnut etmek için, sabah akşam O'na yalvarıp yakaran [Habbâb b. Eret, Bilâl-i Habeşî, Ammâr b. Yâsir gibi] fakir Müminleri [birkaç zengin müşrikin ağzına bakarak] yanından uzaklaştırma! Çünkü o fakir Müminlerin ne yiyip içtiklerinin hesabı sana ait değildir. Keza onlar da senin geçiminin mali külfetini düşünmek durumunda değillerdir. [Herkesin hesabı kitabı kendine aittir ve yine herkesin rızkını veren Allah'tır]. O hâlde, yoksulluklarından ötürü onları yanından uzaklaştırma hakkına sahip değilsin. Aksi hâlde kendine yazık edersin!

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْهِم
مِّنۢ بَيْنِنَآ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا جَآءَكَ
ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ
نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ
وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ
وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قُل لَّآ أَتَّبِعُ أَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ
إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى
وَكَذَّبْتُم بِهِۦ ۚ مَا عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ
عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾ وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ
لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ
مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ
وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

53 İşte böylece biz bu dünyadaki imtihan gereği zengin müşriklerle fakir Müminleri birbirleriyle sınadık ve bu sınama neticesinde o müşrikler, "Allah aramızda başka kimse bulamadı da doğru yola eriştirme lütfunu bu baldırı çıplaklara mı layık gördü?!" dediler.

Allah doğru yola eriştirme lütfuna kimlerin layık olduğunu bilmez olur mu hiç?!

54 Ey Peygamber! Ayetlerimize yürekten inanan fakir Müminler sana geldiklerinde onları şöyle müjdele: "Gözünüz aydın olsun! Rabbiniz şefkat ve merhameti kendisine ilke edindi. İçinizden her kim iradesizlik sergileyerek bir günah işler, ardından tövbe edip uslanırsa bilsin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir."

55 İşte biz, ayetlerimizi etraflıca açıklıyoruz ki böylece müşriklerin yolu Müminlerin yolundan tam anlamıyla ayrışsın.

56 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ın yanı sıra tapındığınız putlara tapınmam bana yasaklandı."

De ki onlara: "Ben sizin arzu ve isteklerinize uymam. Aksi hâlde sapıtmış, doğru yolu kaybetmiş olurum."

57 Yine de ki onlara: "Ben Rabbim tarafından gönderilen vahye dayanmaktayım. Oysa siz onu yalan saydınız. Bir an önce gelsin de görelim deyip durduğunuz azabın vaktini tayin etmek benim elimde değil. Her konuda olduğu gibi azap konusunda da hüküm yalnız Allah'ındır. O, mutlak doğru söyler. Yine O, en doğru zamanda en doğru hükmü verir."

58 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Eğer bir an önce gelmesini isteğiniz azabın vaktini tayin etme yetkim olsaydı aramızdaki mesele çoktan halledilmiş, defteriniz çoktan dürülmüştü. Ama zalimlerin/kâfirlerin ne zaman cezalandırılması gerektiğini Allah pek iyi bilir!"

59 Bilgi ve idrak alanımız dışında kalan şeylerin sırrını açacak anahtarlar O'nun yanındadır. Bize gizli kalan şeyleri Allah'tan başka kimse bilmez. Karada ve denizde ne varsa hepsini O bilir. O'nun bilgisi dışında bir tek yaprak bile düşmez. Yerin derinliklerindeki bir tohum tanesine varıncaya değin kâinatta canlı cansız ne varsa hepsi Allah'ın sınırsız ilminde mevcuttur!

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ
فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ
رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ
﴿٦٢﴾ قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا
وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَانَا مِنْ هَٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللَّهُ
يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ
الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ
أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ
كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ
وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِّكُلِّ نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ
وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

60 Geceleyin sizi uykuda bir anlamda öldüren, gündüzün de ne yapıp ettiğinizi bilen O'dur. Keza, belirlenmiş ömür sürenizin tamamlanması için sabahleyin sizi âdeta ölümden sonra diriltircesine uykudan uyandırıp hayata kavuşturan da O'dur. Sonunda hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız. İşte o zaman Allah hayatta iken bütün yaptıklarınızı size bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir.

61 O, kulları üzerinde mutlak otorite sahibidir. O, size koruyucu, gözetleyici melekler gönderir. Sizden birinin ölüm vakti geldiğinde görevli meleklerimiz onun canını alır. Onlar görevlerinde asla kusur etmezler.

62 Ölümden sonra insanlar gerçek efendileri Allah'ın huzuruna götürülecekler. Bakın, [her konuda olduğu gibi insanların ahiretteki durumları hakkında da] son sözü söyleme yetkisi yalnız Allah'a aittir. Hesabı çarçabuk görmede O'nun gibisi yoktur!

63 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Kâh ağlayıp sızlayarak, kâh gizliden gizliye yalvarıp yakararak, 'Eğer bizi bu afetten kurtarırsa, yeminle söylüyoruz ki O'na minnettarlık gösteren kullar olacağız.' diye feryat ettiğiniz zaman, sizi karada ve denizde maruz kaldığınız o afet ve felaketten kim kurtarır?!"

64 De ki: "Allah kurtarır sizi o afetten ve diğer bütün sıkıntılardan! Ama siz sıkıntıdan kurtulur kurtulmaz yine O'na eş ve ortak koşarsınız."

65 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah size gökyüzünden veya yerin derinliklerinden her türlü azap göndermeye yahut sizi düşman gruplar hâline getirip kiminizi kiminize kırdırmaya da kadirdir!"

Bak, akıllarını başlarına alıp imana gelsinler diye ayetlerimizi nasıl açıklıyoruz!

66-67 Ey Peygamber! Bu Kur'an Allah kelamı olduğu hâlde senin halkın onu yalan saydı.

De ki onlara: "Ben sizi ille de imana getirmekle yükümlü değilim [Dolayısıyla bu inkârcı ve alaycı tavrınızın cezasını verecek olan da ben değilim]. Allah tarafından verilen her haber, yeri ve zamanı geldiğinde mutlaka gerçekleşir. Nitekim siz de vakti gelince bu gerçeği anlayacaksınız!"

68 Ey Peygamber! Ayetlerimiz hakkında ileri geri konuşmaya dalanlarla karşılaştığın zaman, onlar başka bir konuya geçinceye değin kendilerinden uzaklaş! Eğer şeytan sana bu durumda yapman gerekeni unutturursa, hiç değilse hatırladıktan sonra o müşrikler güruhuyla bir arada bulunma!

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ ذِكْرَىٰ
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا
وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا
كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ
تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا
كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا
يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي
اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ
يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ
وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَاتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ
قَوْلُهُ الْحَقُّ ۚ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ ۚ عَالِمُ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

69 Allah'a itaatsizlikten sakınanlar, Kur'an hakkında ileri geri konuşan o müşriklerden hiçbir şekilde sorumlu değildir. [Dolayısıyla onların iddia ve itirazlarına cevap yetiştirmek zorunda da değildirler]. Müminlere düşen görev, Allah'ın ayetleri hakkında ileri geri konuşmaktan sakınmaları için onları uyarmaktan ibarettir!

70 Ey Peygamber! Dünyanın zevk ve sefasına dalmayı, gelip geçici zevklerle tatmin olmayı din hâline getiren şu müşrikleri kendi hâllerine terk et! Zira fâni hayat onları fena aldatmıştır.

Sen Kur'an'ın şu mesajını hatırlat: İnsan bu dünyada işlediği günahların bedeli olarak helake sürüklenecek. İşte o zaman günahkâr insanı Allah'a rağmen kollayıp kayıracak kimse olmayacak. Azaptan kurtulmak için dünyanın tüm hazinelerini fidye olarak vermeyi teklif etse dahi kabul edilmeyecek.

İşledikleri günahlar yüzünden helâke mahkûm olanlara cehennemde son derece kaynar bir su içirilecek ve kâfirliklerinden dolayı çok şiddetli bir azaba mahkûm edilecekler.

71 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ı bırakıp da bize hiçbir fayda ve zarar verme gücü bulunmayan putlara mı tapalım?! Allah bizi doğru yola eriştirmişken şimdi kalkıp bu yolu terk mi edelim?! Bir yandan arkadaşları, 'Bize gel!' diyerek kendisini doğru yola çağıran, diğer yandan da [sizin gibi] şeytanlarca ayartılan ve bu yüzden ne yapacağını şaşırmış sersem kimse gibi mi olalım?!"

Ey Peygamber! Yine de ki onlara: Allah'ın gösterdiği yol, tek doğru yoldur! Bize, bütün varlıkların Rabbi Allah'a boyun eğmemiz emredildi.

72 Yine bize, "Namazı dikkatli ve devamlı kılın, O'na itaatsizlikten sakının!" diye emredildi. Unutmayın ki sonunda hesap vermek üzere varacağınız yer O'nun huzurudur!

73 Gökleri ve yeri çok esaslı bir maksatla yaratan O'dur! O, kıyamet günü "Ol!" buyuracak ve o gün olup bitmesi gereken her şey olup bitecek. O'nun sözü mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir! [Ölümden sonra diriliş için ikinci kez] sura üflendiği gün de mutlak egemenlik yine O'nundur. O, gizliyi de aşikârı da geçmişi de geleceği de bilir. O her şeyi yerli yerince yapan, her şeyden haberdar olandır!

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً ۖ إِنِّىٓ
أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ
قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ
هَٰذَا رَبِّى ۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ
ٱلْقَوْمِ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى
هَٰذَآ أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ
﴿٧٨﴾ إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ ۚ قَالَ أَتُحَآجُّوٓنِّى
فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ ۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ
رَبِّى شَيْـًٔا ۗ وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾
وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم
بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا ۚ فَأَىُّ
ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

74 Vaktiyle İbrahim, babası Âzer'e [Terah'a], "Demek sen putları tanrı ediniyorsun ha! Görüyorum ki sen ve halkın düpedüz sapıtmışsınız?" demişti.

75 Biz İbrahim'e Allah'a eş ve ortak koşmanın saçmalığını kavrattığımız gibi, imanının şüphe götürmez bir kesinlik kazanması için ona düşünce ve akıl yürütme yoluyla kâinattaki varlıklar üzerinden Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu anlayıp kavrama imkânı da veriyorduk.

76 Nitekim İbrahim gecenin karanlığı çökünce bir yıldız gördü ve [çevresindeki müşriklere Allah'tan başkasına tanrılık yakıştırmanın saçmalığını göstermek için], "İşte budur benim Rabbim!" dedi. Yıldız gözden kaybolunca, "Ben böyle kaybolup gidenleri tanrı diye sevmem." dedi.

77 Derken, ayın dolunay hâlinde doğduğunu gördü. Bu defa da "Benim Rabbim işte bu!" dedi. Ay da gözden kaybolunca, "Eğer Rabbim bana doğru yolu göstermeseydi, kesinlikle sapıtırdım!" dedi.

78-79 İbrahim güneşin doğduğunu görünce, "Herhâlde benim Rabbim bu! Çünkü bu çok daha büyük bir şey!" dedi. Ama güneş de batıp gözden kaybolunca, "Ey halkım! Ben, sizin tanrılık yakıştırdığınız putlardan büsbütün uzağım." dedi ve ardından şöyle ekledi: "Ben, özümü her türlü şirkten yüz çevirmiş olarak yalnız Allah'a, gökleri ve yeri yaratan Allah'a yönelttim. Ben asla bir müşrik değilim!"

80 Halkı onunla tartışmaya girişti. İbrahim onlara şöyle dedi: "Allah bana doğru yolu göstermişken siz hâlâ O'nun tek gerçek tanrı olup olmadığı hususunda benimle tartışıyorsunuz ha! Bakın, ben, sizin Allah'a eş ve ortak koştuğunuz düzmece tanrıların hiçbirinden korkup çekinmem. Rabbim dilemedikçe hiç kimse bana bir şey yapamaz. Rabbim sınırsız ilmiyle her şeyi kuşatmıştır. Neden hâlâ aklınızı başınıza almıyorsunuz?!"

81 "Allah'ın, size gerçekten tanrı olduklarına dair hiçbir delil indirmediği birtakım nesneleri O'na eş ve ortak koşmaktan hiç korkmayacaksınız ama ben sizin O'na ortak koştuğunuz putlardan korkup çekineceğim, öyle mi?! Onlardan neden korkayım ki?!

Mademki sizler her şeyi biliyorsunuz(!), o hâlde söyleyin bakalım, bu iki taraftan hangisi, sizler mi yoksa ben mi korkudan emin olmaya daha layıktır?!"

82 İbrahim, müşrik halkının cevabını beklemeden şöyle dedi: "İman eden ve imanlarına şirk bulaştırmayan kimseler var ya, işte korkudan emin olmak onların hakkıdır. Doğru yola erişmiş olanlar da onlardır."

83 İşte bunlar, halkıyla tartışmasında İbrahim'e bahşettiğimiz delillerimizdir. Biz dilediğimiz kimselerin aklî, ilmî ve manevi derecelerini yükseltiriz.

Ey Peygamber! Senin Rabbin neylerse güzel eyleyen ve her şeyi bilendir!

84 Biz, İbrahim'e oğul olarak İshak'ı, torun olarak da Yakup'u armağan ettik. Onların hepsine vahiy ve peygamberlik nasip ettik. Daha önce de Nuh'a vahiy ve peygamberlik nasip etmiştik. Onun neslinden Davud'a, Süleyman'a, Eyyüb'a, Yusuf'a, Musa'ya ve Harun'a da vahiy ve peygamberlik lütfettik. Biz kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenleri işte böyle mükâfatlandırırız!

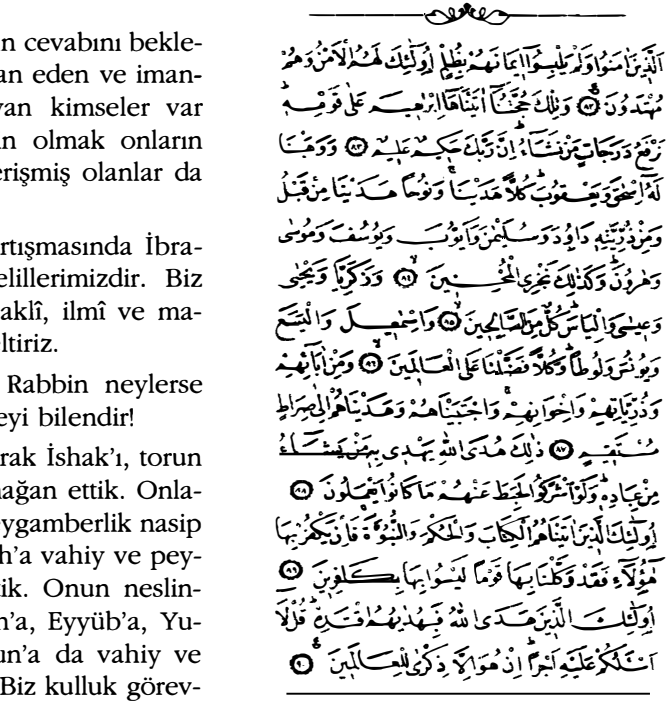
85 Zekeriya'ya, Yahya'ya, İsa'ya ve İlyas'a da vahiy ve peygamberlik nasip ettik. Bunlar hep faziletli kimselerdi.

86 İsmail'e, Elyesa'ya, Yunus'a ve Lut'a da vahiy ve peygamberlik nasip ettik. Böylece onların her birini yaşadıkları devrin insanlarından üstün kıldık.

87 Bunların atalarından, çocuklarından, torunlarından ve kardeşlerinden kimine de vahiy ve peygamberlik nasip ettik. Böylece onları da seçkin kıldık ve doğru yolu gösteren birer rehber olmalarını sağladık.

88 İşte bu yol, Allah'ın gösterdiği yoldur. Allah bu yolda yürümeyi dilediği/layık gördüğü kimselere nasip eder.

Eğer o peygamberler Allah'tan başka varlıklara tanrılık yakıştırmış olsalardı bütün emekleri koskoca bir hiç olurdu!

89 Onlar, kendilerine vahiy, bilgelik ve peygamberlik bahşettiğimiz kimselerdir. Şimdi bu müşrikler [sana da nasip ettiğimiz] vahyi ve peygamberliği inkâr etmeyi sürdürürlerse kendileri bilirler. Çünkü biz vahiy ve peygamberliği inkâr etmeyip bu değerlere sahip çıkacak bir topluluk buluruz.

90 İşte o peygamberler, Allah'ın vahiyle rehberlik edip doğru yolda yürüttüğü kimselerdir. Ey Peygamber! Sen de onların izinden git ve müşriklere şöyle de: "Ben Allah'ın ayetlerini tebliğ etmeme karşılık sizden bir ücret talep etmiyorum. Bilesiniz ki bu Kur'an insanlar için bir öğütten ibarettir!"

91 Müşrikler Allah'ı gerektiği şekilde tanımadılar. Çünkü "Allah hiçbir insana hiçbir vahiy göndermedi!" dediler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Peki, Musa'nın, insanlara bir manevi ışık ve rehber olmak üzere getirdiği vahiyleri kim gönderdi?! Nitekim bugün Yahudiler o vahiyleri yazılı metinler hâlinde ellerinde dolaştırmakta, işlerine gelen kısımlarını insanlara açıklamakta ve fakat büyük bir kısmını gizlemekteler.[1] [Musa'ya gönderilen vahiylere benzer şekilde] şimdi size de Kur'an yoluyla hem sizin hem de atalarınızın bilmediği birçok hakikat öğretilmektedir!"

Ey Peygamber! De ki: "İşte o vahiyleri Musa'ya Allah gönderdi!"

Artık kendi hâllerine bırak onları da temelsiz iddia ve itirazlarıyla oyalanıp dursunlar.

92 Ey Peygamber! Bu Kur'an, Mekke ve çevresinde yaşayan insanları uyarman için sana indirdiğimiz bir kelamdır; o manevi bereket kaynağıdır; kendisinden önceki vahiyleri de tasdik edicidir. Ahirete inananlar pek tabii ki Kur'an'a da inanırlar. Bu inanca sahip olanlar namazlarını da devamlı ve dikkatli şekilde kılarlar.

93 Allah hakkında yalan yanlış şeyler konuşan yahut kendisine hiçbir vahiy gönderilmediği hâlde, "Bana da vahiy geldi." iddiasında bulunan ve hatta "Allah'ın vahyettiğine benzer sözleri ben de pekâlâ söylerim." diye saçmalayan kişiden daha zalim/kâfir kimse olabilir mi?!

Ey Peygamber! O kâfirleri, can vermenin dayanılmaz acıları içinde kıvranırken bir görsen! Melekler ölüm sırasında onlara eziyet ederken, "Canlarınızı bu eziyetten kurtarın bakalım! Hayatınız boyunca Allah hakkında yalan yanlış şeyler konuştuğunuz, kibir ve kurum satarak O'nun ayetlerine burun kıvırdığınız için, şimdi rezil rüsva edici bir azaba mahkûm olacaksınız." dedikleri sırada o kâfirlerin perişan hâllerini bir görsen!

94 Ölümden sonra diriliş gerçekleştiği zaman da onlara şöyle denecek: "Sizi ilk yaratmamızda dünyaya yalnız gelişiniz gibi bugün de huzurumuza [malsız mülksüz, evlatsız olarak] yapayalnız geldiniz. Dünyada size verdiğimiz her şeyi ardınızda bıraktınız. Allah'ın ortakları olduğunu iddia ettiğiniz putlarınızı da bugün yanınızda göremiyoruz. Bakın, işte onlarla aranızdaki bütün bağlar koptu. Vaktiyle, Allah'ın ilahlığına ortak olduklarını iddia ettiğiniz o putlar sizi çoktan yüz üstü bırakıp gittiler."

[1] Sözün gelişine daha uygun düşmesinden ötürü ayetteki *tec'alûnehû*, *tübdûnehâ* ve *tuhfûne* fiillerini kıraat imamlarından İbn Kesîr ve Ebû 'Amr'ın tercih ettikleri gaip siygasındaki okuyuşa [Bkz. İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, III. 84] göre anlam verdik.

إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ ٱلْمَيِّتِ
مِنَ ٱلْحَىِّ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ ۚ وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ
سَكَنًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ
﴿٩٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟ بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ
ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ
أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا
ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ
حَبًّا مُّتَرَاكِبًا ۖ وَمِنَ ٱلنَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ
وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَٰبِهٍ ۗ ٱنظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا۟ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمْ
تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

95 Tohumları ve çekirdekleri çatlatıp yeşerten, kuşkusuz Allah'tır! O, ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkarır, [yani tohum ve çekirdekten bitkiyi, bitkiden çekirdeği meydana getirir]. İşte bütün bunları yapan Allah'tır! Böyle iken nasıl olur da O'na iman ve itaatten uzaklaşırsınız?!

96 Tan yerini ağartan O'dur. Geceyi istirahat zamanı olarak yaratan, güneşi ve ayı vakit tayini için birer ölçüt yapan da O'dur. İşte bütün bunlar üstün kudret sahibi ve her şeyi bilen Allah'ın belirleyip düzene koyduğu şeylerdir.

97 Karada ve denizde, karanlık bastığında gökteki konumlarına bakarak yol bulmanız için yıldızlardan yararlanmanıza imkân veren de O'dur. Doğrusu biz, hak ve hakikati bilmek isteyenler için ayetlerimizi etraflıca açıkladık.

98 Sizi başlangıçta bir can özünden yaratan O'dur! Bu ilk yaratmadan sonra her biriniz var oluş serüveninizi kona göçe sürdüreceksiniz. [Yani ilkin babalarınızın sulplerinden annelerinizin rahimlerine intikal edeceksiniz. Belli bir süre sonra dünyaya geleceksiniz. Dünyada belli bir süre yaşadıktan sonra ölecek ve böylece ahirete göçeceksiniz].

Doğrusu biz, gerçeği anlayıp kavramak isteyenler için ayetlerimizi etraflıca açıkladık.

99 Gökten yağmuru yağdıran O'dur! Nitekim biz yağmur suyuyla her türlü bitkiyi yeşertiriz. Filizlenmiş bitkiden de birbirinin üstüne binmiş tanelerden oluşan başaklar çıkarırız. Hurma ağacının tomurcuğundan salkım saçak hurmalar meydana getiririz, üzüm bağları, zeytin ve nar ağaçları yetiştiririz. Toprakta yetişme bakımından birbirine benzeyen, şekilleri ve meyvelerinin tadı bakımından da farklılık arz eden bütün bu bitkiler meyve verip olgunlaştığında her birinin meyvesine ibret nazarıyla bakın!

İşte bütün bunlarda imana gelmeye niyetli olanlar için Allah'ın sınırsız kudretini ve eşsiz yaratma sanatını belgeleyen nice muhteşem eserler vardır.

100 Hâl böyle iken müşrikler tuttular, [cinler ve melekler gibi birtakım] görünmez varlıkları Allah'ın ilahlığına ortak yaptılar. Hâlbuki o varlıkları da Allah yaratmıştır.

Diğer taraftan, onlar sırf saçmalayarak Allah'a birtakım oğullar ve kızlar yakıştırdılar. Allah onların bütün bu çirkin yakıştırmalarından münezzehtir!

101 O, gökleri ve yeri eşsiz ve örneksiz biçimde yaratandır. O'nun eşi yoktur. Böyle iken çocuk sahibi olduğu nasıl düşünülebilir?! Her şeyi yaratan O'dur. Her şeyi bilen de yine O'dur!

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَّا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْأَبْصَارَ ۖ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَاءَكُم بَصَائِرُ مِن رَّبِّكُمْ ۖ
فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ
﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۖ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ۗ وَمَا
جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا
تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ
عِلْمٍ ۗ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ
فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ
اللَّهِ ۖ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾
وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

[102] İşte Rabbiniz Allah budur! O'ndan başka gerçek tann yoktur. Her şeyi yaratan O'dur. Artık yalnız O'na kulluk edin. Her şeyi görüp gözeten O'dur!

[103] İnsan idraki O'nun gerçek mahiyetini algılayıp kavrayamaz. Hâlbuki O sınırsız bilgisiyle insan idrakini kuşatır. O her şeyi en ince ayrıntısına kadar bilir, her şeyden haberdardır!

[104] Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Doğrusu size Rabbiniz tarafından onca ayet gelmiş ve bu ayetleri anlayıp kavramayı mümkün kılacak onca idrak kabiliyeti verilmiştir. Artık her kim hakikati görmek isterse kendine iyilik etmiş olur. Her kim de bunu görmezden gelirse kendine kötülük etmiş olur. Ben sizi ille de imana getirmekle görevli değilim!"

[105] İşte biz ayetlerimizi etraflıca açıklıyoruz. Bu şekilde açıklamamız, hak ve hakikati anlayıp kavramak isteyen kimselerin idrakine Kur'an mesajını açıkça sunmak içindir. Ama biz biliyoruz ki sonuçta o müşrikler sana, "Bütün bunları birilerinden öğrenmişsin!" diyecekler.

[106] Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana vahyedilen buyruklara uy! Unutma ki O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! O hâlde müşriklerden uzak dur!

[107] Eğer Allah dileseydi onlar şirk koşmaz, putlara tanrılık yakıştırmazlardı. Unutma ki biz seni onların başına iman bekçisi olarak dikmedik. Sen onların inanç konusundaki tercihlerinden sorumlu değilsin.

[108] Ey Müminler! Allah'tan başkasına tanrılık yakıştırıp tapınanlara çirkin sözler söylemeyin! Aksi hâlde onlar da size yönelik öfke ve nefretle hiç düşünmeden Allah hakkında kötü sözler söylerler.

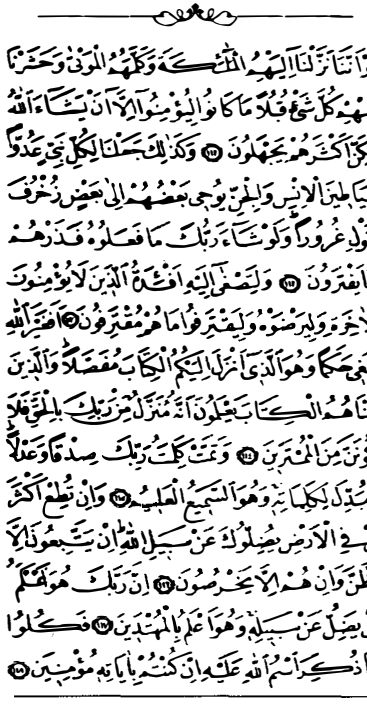
Tıpkı bu müşrik toplumda görüldüğü üzere, biz her topluma kendi inanç ve davranış tarzlarını cazip gösterdik. Ama sonunda hepsinin varacağı yer, tek gerçek Rableri Allah'ın huzurudur. İşte o zaman Allah hayatta iken yaptıkları her şeyi onlara tek tek bildirecek ve hak ettikleri karşılığı verecektir.

[109] Müşrikler, kendilerine bir mucize gösterildiği takdirde ona mutlaka inanacakları hususunda yemin billâh ettiler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Mucizelerin gerçekleşmesi ancak Allah'ın iradesine bağlıdır!"

Farkında değil misiniz, o kâfirler istedikleri türden mucize gerçekleşse bile yine imana gelmezler!

[110] Biz onların gönüllerini ve gözlerini ilahî mesaja karşı köreltir, azgınlıklarının girdabında debelenip durmaları için kendi hâllerine terk ederiz. Böylece onlar bu mesaja ilkin iman etmedikleri gibi, istedikleri mucizeyi gördükten sonra da iman etmezler!

[111]Ey Peygamber! Eğer o müşriklere keyfî istekleri doğrultusunda melekler indirseydik, ölüler de dirilip onlarla konuşsaydı, dahası [senin gerçek peygamber, Kur'an'ın da Allah'ın kelamı olduğuna delil teşkil edecek] tüm mucizeleri topyekûn gözlerinin önüne serseydik onlar yine de imana gelmezlerdi. Ama Allah imana gelmelerini dilediği takdirde durum değişirdi. Ne var ki onların çoğu bunun böyle olduğunu bilmez!

[112]Biz, gerek insan gerekse cin/görünmez varlık türünden şeytanları her peygambere düşman kıldık. O şeytanlar birbirlerine akıl ve zihin çelici birtakım yaldızlı sözler, sükseli fikirler telkin edip dururlar. Ama eğer Rabbin dileseydi böyle telkinlerde bulunamazlardı!

Ey Peygamber! Şimdi sen onları uydurdukları yalanlar ve hurafeleriyle baş başa bırak!

[113]Bir de o şeytanlar, yaldızlı sözler ve fikirleri ahirete inanmayanların gönülleri bu sözlere meyletsin, derken bundan hoşlansınlar ve böylece günah işlemekten geri kalmasınlar diye telkin ederler.

[114]Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah size bu Kur'an'ı hak ve hakikatin açık seçik biçimde ortaya konulduğu bir muhtevayla indirmişken ben şimdi kalkıp aramızdaki tartışmaları hükme bağlaması için O'ndan başka bir otorite mi arayayım?!"

Geçmişte kendilerini/atalarını vahye muhatap kıldığımız kimseler [Yahudiler] de çok iyi bilirler ki bu Kur'an [tıpkı Tevrat gibi] insanlara yol göstermek amacıyla bizzat Rabbin tarafından indirilmiştir. Sakın bu konuda şüphen olmasın!

[115]Rabbinin sözü/buyruğu hem doğruluk hem de yerli yerindelik bakımından mükemmeldir. O'nun buyruğundaki bu nitelikleri değiştirebilecek yoktur. O her şeyi işitir, her şeyi bilir.

[116]Ey Peygamber! Mekke halkının müşrik çoğunluğuna uyarsan bilesin ki onlar seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Çünkü onlar sırf temelsiz anlayışlara, tahmin ve varsayımlara uyarlar ve hep kafadan atarlar.

[117]Şüphesiz senin Rabbin, gösterdiği yoldan kimin saptığını iyi bildiği gibi doğru yolda olanları da pek iyi bilir!

[118]Ey Müminler! O'nun ayetlerine gerçekten inanıyorsanız, [hayvanların kesimi ve etlerinin yenilip yenilmemesi konusunda müşriklerin söylediklerine kulak asmaktan vazgeçip] üzerine Allah'ın adı anılarak boğazlanan/avlanan hayvanların etinden yiyin!

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا
حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾ وَذَرُوا
ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ
بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ
لِيُجَادِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾ أَوَمَنْ
كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا ۚ
كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا ۚ وَمَا يَمْكُرُونَ
إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا
لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۘ اللَّهُ أَعْلَمُ
حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ ۗ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ
عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

[119]Hem sonra Allah [açlıktan ölme durumu gibi] zorunluluklar dışında yemenizi yasakladığı şeyleri size açıkça bildirmiştir. Hâl böyle iken Allah'ın adı anılarak boğazlanmış/avlanmış hayvanların etini neden yemeyesiniz ki?!

Doğrusu, birçok müşrik hiçbir mesnede dayanmaksızın sırf keyfî istek ve arzularına uyarak [hayvanların kesimi ve etinin yenilip yenilmemesi gibi konularda] halkın kafasını karıştırmaktadır. Şüphesiz Rabbin haddi aşanları çok iyi bilmektedir.

[120]Ey Müminler! Günahın açığını da terk edin, gizlisini de! Çünkü günah işleyenler, vakti gelince bütün günahlarının cezasını çekecekler!

[121]Allah'ın adı anılmaksızın boğazlanmış/avlanmış hayvanların etini yemeyin! Zira bu tür hayvanların etini yemek, Allah'ın emrine isyan ve dolayısıyla çok büyük bir günahtır!

Düpedüz şeytanlaşmış müşrikler [leşin, yani boğazlanmadan ölmüş hayvanın etini yemenin de helal olduğu konusunda] sizinle tartışmaları için kendi yandaşlarına telkinlerde bulunurlar. Eğer bu konuda onların aklına uyarsanız siz de birer müşrik olur çıkarsınız!

[122]Manevi bakımdan ölü iken kendisini imana erdirmek suretiyle hayata kavuşturduğumuz ve insanlar arasında doğru yolu bulmuş biri olarak yürümesi için önüne ışık tuttuğumuz kimse, içinden çıkamayacağı kör kuyunun karanlıklarında yitip gitmiş kimse gibi olur mu hiç! Ama gel gör ki o kâfirlere işledikleri onca günah pek cazip gözüküyor.

[123]Tıpkı müşrik zorbaların hâkimiyetinde bulunan Mekke'de olduğu gibi, her memlekette de kâfirlere yöneticilik imkânı veririz, onlar da bu konumlarından ötürü şımarıp kendi memleketlerinde insanları hak yoldan alıkoymak için türlü entrikalar çevirirler. Hâlbuki onlar böyle yapmakla farkında olmaksızın yalnız kendilerini mahvederler!

[124]Müşriklerin [Ebû Cehil, Velîd b. Muğîre gibi] ileri gelenlerine herhangi bir ayet tebliğ edildiğinde sırf kıskançlık sebebiyle, "Allah'ın elçilerine gönderilen vahiy aynıyla bize de gönderilmedikçe asla inanmayız!" derler.

Allah, vahiy ve peygamberliği kime vereceğini pek iyi bilir! İşte o günaha batmış kimseler [Allah yoluna taş koymak maksadıyla] yaptıkları çirkeflikler sebebiyle Allah nezdinde aşağılanacak ve çok şiddetli bir azaba mahkûm olacaklar!

فَمَن يُرِدِ اللَّهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۖ
وَمَن يُرِدْ أَن يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٢٥﴾ وَهَٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِندَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُم
مِّنَ الْإِنسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُم مِّنَ الْإِنسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا
بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَّلْتَ لَنَا ۚ قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ
خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾
وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ
عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۚ قَالُوا
شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن
رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

[125]Allah kimi doğru yola eriştirmek isterse onun gönül kapısını İslam'a [Allah'a teslimiyet inancını kabule] açar. Allah kimi de şaşırtmak isterse onun gönlüne de tıpkı çok yüksek bir yere tırmanma esnasında hissedilen nefes darlığı gibi bir darlık ve sıkıntı verir. İşte Allah imana gelmeyenleri hep böyle kâfirlik pisliği içinde debelenmeye mahkûm eder.

[126]Ey Peygamber! İşte bu İslam yolu Rabbinin gösterdiği dosdoğru yoldur!

Biz, düşünüp imana gelecek kimseler için ayetlerimizi etraflıca açıkladık.

[127]İmana gelenleri, Rablerinin nezdindeki esenlik ve mutluluk yurdu [cennet] beklemektedir. Allah, imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergilemelerinden ötürü iki cihanda da onların yâr ve yardımcısıdır!

[128]Gün gelecek Allah o kâfirlerin hepsini huzurunda bir araya toplayacak ve şöyle buyuracak: "Ey şeytanlar topluluğu! Doğrusu siz, insanları yoldan çıkarmak için çok uğraştınız!"

Bu sırada şeytanların yandaşları ve yardakçıları [müşrikler] şöyle diyecekler: "Ey rabbimiz! Evet, biz dünyada iken birbirimizden yararlandık. [Yani onlar bize günahları cazip gösterdiler; biz de olanca günahı işlemek suretiyle onların insanları ayartma hedeflerine ulaşmalarını sağlamış olduk]. Ama artık bugün bize verdiğin sürenin sonuna gelmiş bulunmaktayız ve hayatta iken ne büyük bir yanlış yaptığımızı şimdi anlamış durumdayız."

Geç kalmış bu itiraf üzerine Allah da şöyle buyuracak: "Artık sizin temelli kalacağınız yer cehennemdir ve Allah dilemedikçe oradan çıkmanız da mümkün değildir!"

Şüphesiz Rabbin neylerse güzel eyleyen, her şeyi bilendir.

[129]Evet, işte biz kâfirleri işledikleri günahlar sebebiyle birbirlerinin peşine takar ve böylece birbirlerini sürekli ayartmalarını sağlarız.

[130]Allah, hesap günü, "Ey kâfir cinler ve insanlar! İçinizden size ayetlerimi tebliğ eden ve işte bu hesap gününü mutlaka göreceğiniz konusunda sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?!" diye soracak.

Onlar da "Kendi aleyhimize şahitlik ederiz ki peygamberler gelmişti." diye cevap verecekler.

Dünyadaki fâni hayat onları aldattığı için hesap günü kaçınılmaz olarak kâfirlikleri hakkında kendi aleyhlerine böyle şahitlik edeceklerdir.

[131]Ey Peygamber! Tıpkı senin gibi, peygamberlerin gönderilmesi, hak ve hakikatten haberi olmayan toplumları Rabbinin durduk yere helak etmediği gerçeğinden dolayıdır.

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ ٱلْغَنِىُّ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۖ
إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنۢ بَعْدِكُم مَّا يَشَآءُ
كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ ءَاخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ إِنَّ مَا تُوعَدُونَ
لَءَاتٍ ۙ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟
عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ
﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ وَٱلْأَنْعَٰمِ
نَصِيبًا فَقَالُوا۟ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۖ
فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمْ ۗ سَآءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ
مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَٰدِهِمْ شُرَكَآؤُهُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا۟ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَآءَ
ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

132Her toplum ve her insan, yaptıkları iyi ve kötü işlere [ve aynı zamanda yapılanların kasıtlı olup olmamasına göre Allah nezdinde] farklı derecelerde farklı karşılıklar görecektir.

Ey Peygamber! Bilesin ki senin rabbin, onların yaptıklarından habersiz değildir!

133Yine senin rabbin hiçbir şeye ve hiç kimseye muhtaç değildir; size karşı da çok merhametlidir. Yoksa dilediği takdirde sizi ortadan kaldırır, sonra da yerinize –tıpkı sizi başka insanların soyundan hayat alanına çıkardığı gibi– dilediği insanlara hayat imkânı tanır.

134Ey müşrikler! Bilin ki size sözü edilen kıyamet ve azap mutlaka gelip çatacak ve siz buna asla engel olamayacaksınız.

135Ey Peygamber! O müşrik halka de ki: "Ey halkım! Bana karşı elinizden geleni ardınıza koymayın! Ama bilin ki ben de Allah yolundaki mücadelemi sonuna kadar sürdüreceğim. Vakti gelince mutlu sona kimin ulaştığını göreceksiniz! Hiç şüpheniz olmasın ki kâfirler kurtuluş ve esenlik yüzü görmeyecekler!"

136Müşrikler, Allah'ın var ettiği tarım ürünlerinden ve hayvanlardan akılları sıra O'na belli bir pay ayırıp, "İşte bu pay Allah'a, bu da putlarımıza aittir!" dediler. Ne var ki putlarına ayırdıkları pay Allah'a ulaşmamakta; buna karşın Allah için ayırdıkları pay putlara ulaşmaktadır. [Yani onlar tarım ürünlerinden ve hayvanlardan Allah'a adadıkları payı misafirler, yoksullar, yetimler için kullanırken putlarına adadıkları payı sırf onların hizmet ve bakım masraflarını karşılamak için kullanmaktadırlar. Yine onlar "Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yok!" düşüncesiyle O'na ayrılan payı putlarla ilgili masraf kalemine aktarırken putlar için ayrılanları Allah'ın payına asla aktarmamaktadırlar]. Bunlar ne berbat kurallar icat edip ne berbat pay taksimi yapıyorlar!

137İşte bu pay taksimi gibi, [bir tür din adamı konumundaki] put bakıcıları müşriklerden birçoğuna evlatlarını öldürmeyi [yani sözde Allah'a kurban etmeyi] çok güzel bir dinî gelenek/ibadet gibi göstermiş, böylece onları hem mahvoluşa hem de [kendilerince İbrahim ve İsmail'e kadar uzanan] inanç sistemlerini büsbütün tahrip etmeye sürüklemiştir. Eğer Allah dileseydi bunu yapamazlardı!

Ey Peygamber! Şu hâlde onları bütün bu uyduruk inanç ve uygulamalarıyla baş başa bırak da ne hâlleri varsa görsünler!

وَقَالُوا هَٰذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَّا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَن نَّشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَّا يَذْكُرُونَ
اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ ۚ سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ الْأَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا ۖ وَإِن يَكُن مَّيْتَةً
فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ ۚ إِنَّهُ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ
قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ
جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۚ كُلُوا مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ
حَصَادِهِ ۖ وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ
الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا ۚ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

138 Yine o müşrikler sırf kendi akıllarınca şöyle derler: "İşte şu [deve, sığır, koyun gibi] hayvanlar ile tarlalardaki mahsuller haramdır. Dilediğimiz kimseler [yani kutsal mekânların hizmetçileri, putların bakıcıları ve Mekke'ye gelen ziyaretçiler] dışında hiç kimse bunlardan istifade edemez. İşte şu [bahîre, sâibe, vesîle ve hâm diye anılan] hayvanlara da binilmesi ve sırtlarına yük vurulması yasaktır."

Bir de onlar diğer birtakım hayvanları boğazlarken Allah'ın adını özellikle anmaz ve bu konuda "O böyle istedi" diyerek Allah'a iftira atarlar. Ama Allah onların bu iftiralarından ötürü belalarını verecektir!

139 Yine onlar şöyle derler: "İşte şu hayvanların karınlarındaki yavruların eti canlı doğdukları takdirde sırf erkeklerimize helaldir, dolayısıyla kadınlarımıza haramdır. Eğer ölü doğarlarsa hem erkeklere hem kadınlara helaldir."

Allah onlara, kendi kafalarına göre helal-haram hükmü koymanın cezasını verecektir. Hiç şüphe yok ki Allah her şeyi yerli yerince edip eyleyen, her şeyi bilendir!

140 Düpedüz kara cahillikten kaynaklanan dar kafalılıkla hiç düşünmeden çocuklarını öldürenler, Allah'ın kendilerine nasip ettiği helal nimetleri haram kılanlar ve helali haram kılma konusunda "O böyle istedi." diyerek Allah'a iftira atanlar hüsrana uğrayacaktır. Çünkü bunlar büsbütün sapıtmış, dolayısıyla doğru yolu bulma fırsatını kaçırmışlardır!

141 Toprakta yetişmeleri bakımından birbirine benzeyen, şekilleri ve meyvelerinin tadı bakımından farklılık arz eden çardaklı ve çardaksız bağları, hurma ağaçlarını, değişik tattaki bütün hububat türlerini, zeytin ve nar bahçelerini var eden hep O'dur! Olgunlaştıklarında bütün bunların ürünlerinden yiyin. Ürünlerin devşirildiği zaman yoksullara da haklarını verin! Bununla birlikte elinizdeki nimetleri har vurup harman savurmayın. Çünkü Allah savurganları sevmez!

142 Gerek yük taşımaya mahsus olan, gerek etinden, sütünden ve yününden yararlanılan hayvanları yaratan da O'dur! Allah'ın size lütfettiği bütün bu nimetlerden faydalanın. Sakın şeytanın ayartmalarına kanmayın Çünkü şeytan besbelli düşmanınızdır!

ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ ۖ مِّنَ ٱلضَّأْنِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْمَعْزِ ٱثْنَيْنِ ۗ
قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۖ نَبِّـُٔونِى بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٤٣﴾
وَمِنَ ٱلْإِبِلِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ ٱثْنَيْنِ ۗ قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۖ أَمْ كُنتُمْ
شُهَدَآءَ إِذْ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَا ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى
ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا
عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا
أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ
بِهِۦ ۚ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا كُلَّ
ذِى ظُفُرٍ ۖ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا
إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلْحَوَايَآ أَوْ مَا ٱخْتَلَطَ
بِعَظْمٍ ۚ ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِبَغْيِهِمْ ۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿١٤٦﴾

143O müşriklerin iddiasına göre bazı durumlarda erkekli dişili dört tür hayvanın etini yemek meğer haram imiş ve her iki cins [erkek-dişi] koyun ve keçi de eti yenilmesi yasak hayvanlardan imiş!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Hadi söyleyin bakayım, Allah bu hayvanların erkeklerini mi haram kıldı, yoksa dişilerini mi?! Yahut dişilerinin rahimlerindeki yavrularını mı haram kıldı?! Eğer bu konudaki iddianızın arkasında duruyorsanız, bana mesnetli bir bilgiye dayanarak cevap verin de göreyim!"

144Yine onların iddiasına göre her iki cins [erkek-dişi] deve ve sığır da haram imiş!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Hadi söyleyin bakayım, Allah bu hayvanların erkeklerini mi yoksa dişilerini mi haram kıldı?! Yahut dişilerinin rahimlerindeki yavrularını mı haram kıldı?! Yoksa Allah bunların haram kılındığına dair bir ferman buyurdu da siz bu ilahî fermanın buyuruluşuna tanıklık mı ettiniz?!"

Hiçbir mesnedi bulunmaksızın sırf kafadan uydurduğu düzmece hükümleri halkı yoldan çıkarmak için Allah'a mal eden kimseden daha kâfir biri olabilir mi?!

Şüphesiz Allah kâfirler güruhunu emellerine kavuşturmaz!

145Ey Peygamber! De ki: "[Siz kimi hayvanların etini yemenin haram olduğunu söylüyorsunuz]. Fakat ben Allah tarafından bana vahyedilen hükümler arasında murdar et [leş] veya boğazlanmış yahut kendiliğinden ölmüş hayvanın damarlarından akıtılmış kan yahut pis/iğrenç olduğunda şüphe bulunmayan domuz eti veyahut putperestçe kurban edilen, dolayısıyla boğazlandığı sırada Allah'ın ismi anılmayan hayvanın eti dışında insanın yemesi yasak olan bir şey görmüyorum. Ama her kim [açlıktan ölme durumu gibi bir] zorunluluk hâlinde, arzu, iştah duymamak ve zorunlu ihtiyaç sınırını aşmamak şartıyla bütün bu haram şeylerden yerse bunda bir sakınca yoktur. Şüphesiz Rabbin çok affedici, çok merhametlidir!

146Biz vaktiyle Yahudilere bütün tırnaklı hayvanların etini yemeyi yasakladık. Sırt bölgelerindeki veya bağırsaklarındaki yağlar ile kemik ilikleri hariç olmak üzere sığır ve davarın içyağlarını da yasakladık. Allah'a isyan etmelerinden dolayı onları işte böyle cezalandırdık. Şüphesiz biz hep mutlak doğru söyleriz!

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ ۖ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَيْءٍ ۚ
كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا ۗ قُلْ هَلْ
عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا ۖ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۖ فَلَوْ
شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا ۖ فَإِن شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾
قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُم
مِّنْ إِمْلَاقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ
اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

147Ey Peygamber! Eğer onlar seni yalancılıkla suçlamaya kalkışırlarsa de ki: "Rabbiniz sınırsız merhamet sahibidir, fakat tıpkı sizin gibi kâfirliği meslek edinenleri cezalandırması da kaçınılmazdır."

148O müşrikler, "Eğer Allah dileseydi ne biz ne de atalarımız putlara tanrılık yakıştırmaz, O'nun helal kıldığı hiçbir şeyi haram saymazdık. ["Demek ki böyle inanıp böyle yapmamızı Allah dilemiş"] diyecekler. Bunlardan önceki nesiller de peygamberlerini aynen böyle yalanladılar ama sonunda azabımızın tadına baktılar!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bizi bu konuda ikna edecek bir delile, iddianızı ispatlayacak sağlam bir bilgiye sahip misiniz?! Şayet sahipseniz gösterin de biz de öğrenelim. Aslında siz hep mesnetsiz iddiaların, tahmin ve varsayımların peşinden gidiyor ve sırf kafadan atıyorsunuz.

149De ki onlara: "[Hem yalancılığınızı ispat edecek, hem de hak ve hakikati gözler önüne serecek] en sağlam, en kesin ve en mükemmel delil Allah'ındır. Eğer O dileseydi/layık görseydi hepinizi doğru yola eriştirirdi!"

150Yine de ki onlara: "Haydi, 'Allah bunu haram kıldı.' diye tanıklık edecek şahitlerinizi getirin bakalım!"

Eğer birileri gelir ve yalancı şahitlik ederse sakın sen onların bu şahitliğini onaylama! Bizim buyruklarımıza yalan diyen, ahirete inanmayan, üstelik putları gerçek rableri Allah'a denk tutan o müşriklerin arzu ve isteklerine uyma!

151Ey Peygamber! De ki onlara: "Gelin, size Rabbinizin neleri zorunlu/farz kıldığını söyleyeyim: Allah'a hiçbir şeyi eş ve ortak koşmayın. Ana-babanıza hep iyi davranın. Yoksulluk yüzünden bakıp büyütemeyiz kaygısıyla çocuklarınızı öldürmeyin. Zira sizin de onların da rızkını veren biziz [Zina, eşcinsellik, üvey anneyle evlenme gibi] çirkin ve utanç verici işlerin aşikârından da gizlisinden de uzak durun. Haklı gerekçe bulunmadıkça, Allah'ın dokunulmaz kıldığı hiçbir cana kıymayın."

İşte Allah bütün bunları size emrediyor ki iyice düşünüp aklınızı başınıza alasınız.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۖ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ
أَوْفُوا ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَأَنَّ هَٰذَا
صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ
عَن سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا
كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿١٥٥﴾ أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ
مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا
لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۚ فَقَدْ
جَاءَكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ
عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

[152]Erişkinlik çağına gelinceye değin yetimin malına, mülküne ilişmeyin! Ama onun iyiliği için malının değerini koruma ve artırmaya yönelik tasarruflarda bulunabilirsiniz. Alıp sattığınız malları doğru ölçüp tartmak suretiyle dürüstlükten şaşmayın. Biz kimseye altından kalkamayacağı bir sorumluluk yüklemeyiz. Herhangi bir konuda söz söylediğiniz zaman yakınlarınızın hoşuna gitmeyecek bile olsa hep doğruyu söyleyin. Allah'a verdiğiniz itaat sözüne her daim sadakat gösterin.

İşte Allah bütün bunları size emrediyor ki öğüt alıp tutasınız.

[153]İşte benim dosdoğru yolum; gelin bu yola girin! Başka yollara sapmayın ki o yanlış yollar sizi Allah'ın yolundan ayırmasın!

Evet, işte şirk ve inkârcılıktan sakınasınız diye Allah size bunu emretti!

[154]İsrailoğulları'ndan kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenlere yönelik nimetimizi tamamına erdirmek ve [onların dinî-ahlaki yaşantıları için gerekli] her şeyi açıkça bildirmek üzere Musa'ya bir rehber ve bir rahmet olarak vahiyler gönderdik ki belki böylelikle bir gün mutlaka rablerinin huzuruna çıkacaklarına inanırlar.

[155]Evet, işte bu Kur'an da [tıpkı Musa'ya gönderilenler gibi] mübarek bir vahiydir. O'nu biz indirdik; artık buna uyun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki O'nun rahmetine nail olasınız!

[156-157]Biz bu Kur'an'ı, "Vahiy bizden önce sadece Yahudilere ve Hıristiyanlara gönderildi. Doğrusu biz o kitapların dilini bilmediğimiz için muhtevasından bihaberiz!" demeyesiniz yahut "Bize de bir kitap gönderilseydi elbet onlardan daha doğru bir yolda olurduk. Allah'ın emirlerine onlardan daha güzel uyardık." şeklinde bir mazeretin arkasına sığınmayasınız diye indirdik.

İşte şimdi size rabbinizden hak ve hakikati apaçık biçimde ortaya koyan bir belge, doğru yolu gösteren bir rehber ve aynı zamanda huzur ve mutluluk kaynağı olan Kur'an geldi.

Allah'ın ayetlerini yalan sayıp onlardan yüz çeviren kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?! Ayetlerimizden yüz çevirenleri bu büyük suçlarından dolayı çok şiddetli bir azaba mahkûm edeceğiz!

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِىَ بَعْضُ
ءَايَٰتِ رَبِّكَ ۗ يَوْمَ يَأْتِى بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا
لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِىٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ ٱنتَظِرُوٓا۟ إِنَّا
مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ
مِنْهُمْ فِى شَىْءٍ ۚ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰٓ
إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنَّنِى هَدَىٰنِى رَبِّىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلَّهِ رَبِّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾
قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ
ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ
ءَاتَىٰكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

158 Belli ki o müşrikler, iman etmek için ille de kendilerine meleklerin gelmesini veya rabbinin azabının tepelerine binmesini yahut da rabbinin [kıyamet alametleri ve/veya ölüm gibi] kimi işaretlerinin gözükmesini bekliyorlar. Oysa rabbine ait kimi işaretlerin [yani kıyamet alametlerinin belirdiği veya ölüm vaktinin] geldiği an, daha önce iman etmemiş veya iman etmesine rağmen Mümin olmanın gereklerini yerine getirmemiş kimseye o anki tövbe ve imanı zerre kadar bile fayda sağlamaz!

Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bekleyin ve görün; elbet biz de bekleyip göreceğiz!"

159 Ey Peygamber! [Gerek Allah'ın birliği ilkesinden sapmak, gerek kendi keyiflerine göre haramlar ve helaller belirlemek suretiyle] inanç sistemlerini alt üst eden ve çok çeşitli inanç gruplarına ayrılanlarla hiçbir işin olamaz! Zira onların işi Allah'a kalmıştır. Vakti gelince Allah onlara bütün yaptıklarını tek tek bildirecek ve hak ettikleri karşılığı verecektir.

160 Her kim Allah'ın huzuruna bir iyilikle gelirse ona on misli mükâfat verilecektir. Kim de Allah'ın huzuruna bir kötülükle gelirse o da sadece işlediği günah ve kötülüğe denk bir ceza görecek ve böylece hiç kimseye haksızlık edilmeyecektir!

161 Ey Peygamber! De ki: "Şüphesiz Rabbim beni dosdoğru bir yola iletti. Bana dosdoğru inanç sistemini, yani her türlü asılsız inançtan uzak durarak yalnız Allah'a yönelen ve hiçbir zaman müşrik olmayan İbrahim'in inanç sistemini benimsemeyi nasip etti."

162-163 Ey Peygamber! De ki: "Benim namazım, [hac, kurban gibi] diğer bütün ibadetlerim, hâsılı bütün yaşamım ve ölümüm, bütün varlıkların rabbi Allah'a adanmıştır. O'nun eşi ve ortağı yoktur. İşte bana böyle inanmak ve böyle yaşamak emredildi. Bunun içindir ki Allah'a herkesten önce boyun eğip teslimiyet göstermişim."

164 De ki: "Allah bütün her şeyin Rabbi iken şimdi ben ne diye kendime O'ndan başka bir rab arayayım?! Bilesiniz ki herkes işlediği günahın bedelini bizzat kendisi ödeyecektir. Zira kimse kimsenin günahının cezasını çekmez! Bakın, yarın bir gün hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. İşte o zaman Allah, öteden beri bizimle tartışıp inkâr ettiğiniz tüm gerçekleri size gösterecektir!"

165 O Allah ki geçen nesillerin ardından sizi var edip bu topraklarda yaşamanıza imkân vermiş; [akıl, zekâ, mal-mülk, zenginlik, makam, mevki bakımından] kimimizi kiminizden üstün kılmış ve her birinize farklı oranlarda nimet bahşetmek suretiyle sizi sınamayı dilemiştir.

Şüphesiz senin rabbin cezalandırmayı dilediği takdirde anında belalarını verir, ama O aynı zamanda çok affedici, çok merhametlidir!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓصٓ ۝١ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝٢ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا
تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝٣ وَكَم مِّن قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأْسُنَا بَيَٰتًا أَوْ هُمْ قَآئِلُونَ ۝٤ فَمَا كَانَ دَعْوَىٰهُمْ
إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ۝٥ فَلَنَسْـَٔلَنَّ
ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ ۝٦ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم
بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ۝٧ وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ ۚ فَمَن ثَقُلَتْ
مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ۝٨ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَظْلِمُونَ ۝٩
وَلَقَدْ مَكَّنَّٰكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ ۗ قَلِيلًا
مَّا تَشْكُرُونَ ۝١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ
ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ۝١١

7. A'RÂF SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 206 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm-Sâd.

2 Ey Peygamber! Bu Kur'an, müşrik halkı uyarasın, Müminlere de öğüt veresin diye sana indirilen ilahî bir kelamdır. [Müşriklerin seni yalancılıkla suçlamalarından ötürü] Kur'an'ı tebliğ konusunda yüreğin daralmasın!

3 [De ki: Ey Mekke halkı!] "Rabbiniz tarafından size gönderilen Kur'an'a uyun! Allah'ın yanı sıra birtakım sözde tanrılar edinip de onlara bağlılık göstermeyin! Doğrusu siz pek kıt düşünüyorsunuz!"

4 Haberiniz olsun ki biz geçmişte nice memleketlerin halkını helak ettik. Azabımız onların tepesine kâh geceleyin uyurlarken kâh gün ortasında, istirahat ederlerken geliverdi.

5 Azabımız tepelerine bindiği zaman, "Bizler gerçekten Allah'a eş ve ortak koşup kâfirlik eden kimseler idik!" diye acı bir itirafta bulunmaktan başka bir şey yapamadılar!

6 Kendilerine peygamber gönderilen tüm insanları, ["Size gelen peygamberlerin çağrısına nasıl bir karşılık verdiniz?" diye] mutlaka sorguya çekeceğiz. Keza peygamberlere de, ["Allah'ın ayetlerini açık seçik tebliğ ettiniz mi? Tebliğ ettiğinizde halkınızdan nasıl bir cevap aldınız?" diye] soracağız.

7 İşte o zaman hayatta iken yaptıkları her şeyi, belgeli ve tescilli olarak kendilerine anlatacağız. Şüphesiz biz olan bitenlerden habersiz değiliz.

8-9 Hesap günü sevaplar ve günahlar eksiksiz-fazlasız bir şekilde tartılacak. Amel terazisinde iyilikleri ağır basanlar muratlarına erecek. İyilikleri hafif gelenler ise ayetlerimizi hiçe saymış olmalarından dolayı kendilerini hüsrana uğrayanlar arasında bulacaklar!

10 Doğrusu biz size bu topraklarda rahatça yaşama imkânı verip geçiminizi sağlayacak nimetler nasip ettik. Ama siz, bunca nimete karşılık pek az şükrediyorsunuz!

11 Yine biz sizi ilkin [basit bir canlı organizma olarak] yarattık; sonra sizi insan şekline soktuk. Daha sonra da meleklere, "Âdem'in [insanın] üstünlüğünü kabul edin!" buyurduk. İblis hariç tüm melekler Âdem'in üstünlüğünü kabul ettiler ama İblis dayattı ve onun üstünlüğünü kabullenmeye yanaşmadı.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۖ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ
وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا
فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾
قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَآتِيَنَّهُم مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ
أَيْمَانِهِمْ وَعَن شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا
مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۖ لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾
وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا
تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ
لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِن سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا
عَنْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ
﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ ۚ
فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ الْجَنَّةِ ۚ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَن تِلْكُمَا
الشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

12 Bunun üzerine Allah İblis'e şöyle buyurdu: "Söyle bakayım, ben sana 'Âdem'in üstünlüğünü kabul et!' buyurduğum hâlde bunu kabul etmene engel olan neydi?"

İblis, "Ben" dedi, "ondan daha üstünüm. Çünkü sen beni ateşten, onu balçıktan yarattın."

13 Bu defa Allah da şöyle buyurdu: "Öyleyse, hemen bulunduğun makamı terk et! O makamda küstahlık etmek ne haddine! Defol git! Çünkü sen alçağın tekisin!"

14 İblis, "İnsanların ölümden sonra diriltilecekleri güne kadar bana mühlet verir misin?" dedi.

15 Allah, "Peki, dirilişin gerçekleşeceği güne kadar serbestsin." buyurdu.

16-17 Bunun üzerine İblis şöyle dedi: "Mademki [Âdem vesilesiyle] beni azdırıp yoldan çıkardın. O halde ben de insanları yoldan çıkarmak için, senin gösterdiğin o dosdoğru yolun üzerinde pusu kurup bekleyeceğim. Dahası onlara kâh önlerinden kâh arkalarından, kâh sağlarından kâh sollarından, kısaca dört bir yanlarından sokulup musallat olacağım. Nitekim sen de onların çoğunun iman ve itaat üzere şükreden kullar olmadığını göreceksin!"

18 Allah da şöyle buyurdu: "Aşağılanmış ve rahmetimden kovulmuş bir varlık olarak hemen terk et o makamı! Bak, yeminle söylüyorum, insanlardan her kim sana uyarsa, iyi bilin ki hepinizi cehenneme dolduracağım!"

19 Allah Âdem'e de şöyle buyurdu: "Ey Âdem! Sen ve eşin şu cennete yerleşin. Oradaki bütün nimetlerden dilediğiniz gibi yiyip içip faydalananın fakat şu ağaca sakın yaklaşmayın. Aksi hâlde kendinize yazık etmiş olursunuz!"

20-21 Derken şeytan o vakte kadar dikkatlerinden uzak tutulan cinselliklerini birbirlerine fark ettirmek için Âdem ve eşine vesvese verdi. Bir de onlara, "Bakın, Rabbiniz size bu ağacı birer melek olmayasınız ya da sonsuza dek yaşamayasınız diye yasakladı." diye telkinde bulundu ve üstelik "Ben sizin iyiliğinizi isteyen biriyim." diyerek yemin üstüne yemin etti.

22 Nihayet onları kandırıp yasak ağaca yaklaşmalarını sağladı. Âdem ve eşi yasak ağacın meyvesini tadar tatmaz edep yerlerinin açık olduğunu fark ettiler ve hemen bahçedeki ağaçların yapraklarıyla edep yerlerini örtmeye başladılar.

Bu sırada Rableri de onlara şöyle seslendi: "Ben sizi o ağaca yaklaşmaktan men etmedim mi?! 'Şeytan besbelli düşmanınızdır' diye sizi uyarmadım mı?!"

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ
وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ
يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا
أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
سَوْآتِهِمَا ۗ إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً
قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۗ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

23 Bunun üzerine Âdem ve eşi şöyle yakardılar: "Ey Rabbimiz! Kendimize gerçekten yazık ettik. Eğer sen bizi affetmez, bize acıyıp merhamet etmezsen hüsrana uğramamız kaçınılmazdır!"

24-25 Allah da şöyle buyurdu: "Birbirinize düşman olarak orayı terk edin! Bundan böyle siz insanlar çoğalıp yeryüzüne dağılacak ve sınırlı süreli ömrünüz boyunca orada hayat kavgası vereceksiniz! Evet, siz artık orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve yine orada topraktan çıkarılıp diriltileceksiniz!"

26 Ey Âdemoğulları! Bakın, size hem edep yerlerinizi örten, hem de güzel görünmenizi sağlayan elbise nimetini bahşettik. Ama bilesiniz ki insanı en güzel gösteren elbise iffet elbisesi, [yani edep ve hayâ duygusudur].

İşte bunlar Allah'ın mesajlarındandır. İnsanlardan beklenen de aklıselim ve sağduyuyla düşünüp öğüt almalarıdır.

27 Ey Âdemoğulları! Şeytan, birbirlerine edep yerlerini fark ettirmek için ilk ebeveyninize üzerlerindeki iffet ve hayâ elbiselerini çıkarttırmak suretiyle onların cennetten kovulmalarına yol açtığı gibi sakın sizi de ayartıp aldatmasın. Bakın, şeytan ve çetesi, kendilerini fark etmeniz mümkün olmayan şekillerde pusuya yatıp sizin zayıf anınızı gözetler. Doğrusu biz şeytanları asla imana gelmez kimselerin [müşriklerin] can dostları yapmışızdır!

28 Onlar [Kâbe'yi çıplak tavaf etmek gibi] çok edepsiz bir iş yaptıkları zaman, "Biz atalarımızdan böyle gördük. Kaldı ki bunu bize Allah emretti!" derler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Allah edepsizliği asla emretmez. Belli ki siz bilir bilmez konuşup asılsız iddialarınızı Allah'a mal ediyorsunuz!"

29 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah bana her daim dengeli, ölçülü olmamı emretti. İbadet maksadıyla Kâbe'ye her gelişinizde bütün benliğinizle O'na yönelin ve putlara tanrılık yakıştırmaktan vazgeçip yalnız O'na kulluk edin! Çünkü sizi ilkin O yarattığı gibi sonunda yine O'na döneceksiniz!"

30 O kiminizi doğru yola eriştirdi. Fakat kiminiz için de sapkınlık/kâfirlik kaçınılmaz oldu. Çünkü bunlar Allah'ı bırakıp şeytanları dost edindiler. Hâl böyle iken kendilerini doğru yolda sanırlar.

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ وَلَا
تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٣١ قُلۡ مَنۡ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِيٓ
أَخۡرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزۡقِۚ قُلۡ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي
ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا خَالِصَةٗ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ
يَعۡلَمُونَ ٣٢ قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا بَطَنَ
وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا
وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٣٣ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٞۖ فَإِذَا جَآءَ
أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٣٤ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ
إِمَّا يَأۡتِيَنَّكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي فَمَنِ ٱتَّقَىٰ وَأَصۡلَحَ
فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٣٥ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ٣٦ فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ
بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ يَنَالُهُمۡ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ قَالُوٓاْ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالُواْ
ضَلُّواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ٣٧

31 Ey Âdemoğulları! İbadet etmek üzere Kâbe'ye her gelişinizde [geçmiş dönemlerdeki gibi çıplak vaziyette değil] giyinik vaziyette olun! Ayrıca [hac sırasında et, süt, yağ gibi besinlerden uzak durma âdetinizden vazgeçerek] yiyin, için. Size helal olan yiyecekleri kendi kendinize yasaklamak suretiyle haddi aşmayın. Zira Allah haddi aşanları sevmez!

32 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ın kullarına lütfettiği elbise nimetini, helal ve hoş yiyecekleri yasaklamak kimin haddine!"

Yine de ki onlara: "Bütün bu nimetler dünya hayatında [hem siz kâfirlerin hem de] Müminlerin istifadesine sunulmuştur. Kıyamet günü ise tüm nimetler yalnız Müminlerin istifadesine sunulacaktır."

İşte biz ayetlerimizi gerçeği görüp anlamak isteyen kimseler için böyle açıklıyoruz.

33 Ey Peygamber! De ki: "[Benim Rabbim o güzel nimetleri değil,] gizli ve açık her türlü edepsizliği, her türlü günahı, hiçbir haklı gerekçesi bulunmadığı hâlde insanların canına, malına, şeref ve haysiyetine saldırmayı, gerçekten tanrı oldukları konusunda Allah'ın hiçbir delil indirmediği birtakım varlıkları O'nun ilahlığına ortak koşmanızı ve bir de ["Allah şunu helal kıldı; bunu haram kıldı." gibi] asılsız iddialarınızı Allah'a mal etmenizi haram kılmıştır."

34 Her toplumun [ve dolayısıyla her insanın bu dünyada] belli bir ömür süresi vardır. Vakit tamam olunca bu süreyi ne bir saniye geri ne de bir saniye ileri alma imkânları söz konusudur.

35 Ey Âdemoğulları! Size içinizden ayetlerimi tebliğ edecek peygamberler geldiğinde kim onlara karşı çıkmaktan sakınır ve nefsini ıslah ederse bilsin ki böyleleri için ahirette ne bir korku olacak ne de hüzün!

36 Ayetlerimize yalan deyip onlara iman etmeyi kibirlerine yediremeyen kimselere gelince, işte bunlar da cehennemi boylayacak ve temelli orada kalacaklar!

37 Allah hakkında ["Evlat edindi; putları kendi ilahlığına ortak etti yahut şunu haram, bunu helal kıldı." gibi] yalanlar uyduran yahut O'nun ayetlerini yalan sayan kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!

Böyleleri dünyada kendileri için takdir edilen nimetlere nail olacak ve böylelikle ömür sürelerini dolduracaklar ama sonunda elçilerimiz [ölüm melekleri] gelip onların canlarını alırken, "Allah'ın yanı sıra tanrı kabul edip kendilerinden medet umduğunuz putlar hani nerede?!" diye soracaklar. Onlar da "Bizi yüzüstü bırakıp gittiler." diye cevap verecekler. Böylece kâfirliklerine bizzat kendileri tanıklık edecekler!

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي
النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا
جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ ۖ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ
﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ
لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۖ وَنُودُوا
أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

38 Hesap günü gelip çattığında ise Allah onlara, "Sizden önceki kâfir cinler ve kâfir insanlarla birlikte girin cehenneme!" buyuracak. Her bir grup cehenneme girerken kendi yoldaşlarına/dindaşlarına lanet okuyacak. Tüm gruplar birbiri ardından cehenneme doluştuklarında sonrakiler öndekileri/önderlerini göstererek, "Rabbimiz! İşte bunlar bizi yoldan çıkardılar. Bu yüzden, onların ateşteki azaplarını bir kat daha artır!" diyecekler.

Bunun üzerine Allah, "Hepiniz katmerli azap çekeceksiniz. Fakat siz bunu bilmiyorsunuz!" buyuracak.

39 Bu sırada öndekiler de sonrakilere şöyle diyecek: "Kâfirlikte bizden aşağı kalır yanınız olmadığı içindir ki size burada hiçbir ayrıcalık tanınmadı! Şimdi artık sırf kendi günahlarınızın cezası olarak tadın azabı!"

40 Ayetlerimize yalan diyen, onlara inanmayı kibirlerine yediremeyen kimseler var ya, işte onlara göklerin kapıları açılmayacak [yani iyilik namına yaptıkları işler Allah nezdinde kabul görmeyecek]. Halat iğne deliğinden geçmedikçe onlar cennete giremeyecek!

İşte biz günaha batmış olanları böyle cezalandırırız!

41 Cehennem ateşi onların altlarına döşek, üstlerine yorgan olacak.

Evet, işte biz kâfirleri böyle cezalandırırız!

42 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere –ki biz hiç kimseye altından kalkamayacağı bir sorumluluk yüklemeyiz– gelince, işte onlar cennette ağırlanacak ve temelli orada kalacaklar.

43 Cennette onların gönüllerinde kin ve nefret duygusundan eser bırakmayacağız. Onlar yanı başlarında akan ırmakların verdiği huzur ve mutluluk içinde, "Lütfedip bizi bu cennete kavuşturan Allah'a her daim hamdolsun! Eğer Allah lütfetmeseydi biz buraya asla giremezdik. Rabbimizin elçileri vaktiyle bize ne söylemişlerse hakikaten doğru söylemişler!" diyecekler. Derken onlara, "Vaktiyle yapmış olduğunuz güzel işlerden dolayı işte bu muhteşem cennetin sakinleri oldunuz!" diye seslenilecek.

وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا
حَقًّا فَهَلْ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۖ قَالُوا۟ نَعَمْ ۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ
بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ كَٰفِرُونَ ﴿٤٥﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ ۚ وَعَلَى ٱلْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّۢا بِسِيمَىٰهُمْ ۚ
وَنَادَوْا۟ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ ۚ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَٰرُهُمْ تِلْقَآءَ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُوا۟ رَبَّنَا
لَا تَجْعَلْنَا مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلْأَعْرَافِ رِجَالًا
يَعْرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمْ قَالُوا۟ مَآ أَغْنَىٰ عَنكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ
﴿٤٨﴾ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحْمَةٍ ۚ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمْ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصْحَٰبَ
ٱلْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا۟ عَلَيْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ ۚ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ
حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ لَهْوًا
وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ فَٱلْيَوْمَ نَنسَىٰهُمْ كَمَا نَسُوا۟ لِقَآءَ
يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

44-45 Cennet halkı cehennemdekilere şöyle seslenecek: "Biz vaktiyle Rabbimizin bize söz verdiği mükâfatın gerçek olduğunu gördük. Peki, siz de Rabbinizin azap vaadinin gerçek olduğunu gördünüz mü?!"

Cehennemdekiler, "Evet, gördük!" diye karşılık verecekler. Derken, bir görevli [melek] onların arasında şöyle haykıracak: "Allah'ın laneti kâfirlerin üzerine olsun! Çünkü onlar insanları Allah yolundan alıkoyar ve o dosdoğru yolu eğri büğrü göstermeye çalışırlardı. Yine onlar bu ahiret gerçeğine de asla inanmazlardı."

46-47 Cennet ile cehennem arasında bir sur olacaktır. Bu yüksek surun üzerinde ise her iki grubu da [cennetlikleri ve cehennemlikleri] sıfatlarından/suratlarından tanıyan kimseler bulunacaktır. Bunlar henüz cennete girmemiş olan fakat oraya girmeyi uman cennetliklere, "Esenlik içinde olun!" diye seslenecekler. Gözleri cehennemliklerin bulunduğu tarafa kaydığında ise "Rabbimiz! Bizi bu kâfirlerle bir arada bulundurma!" diye yakaracaklar.

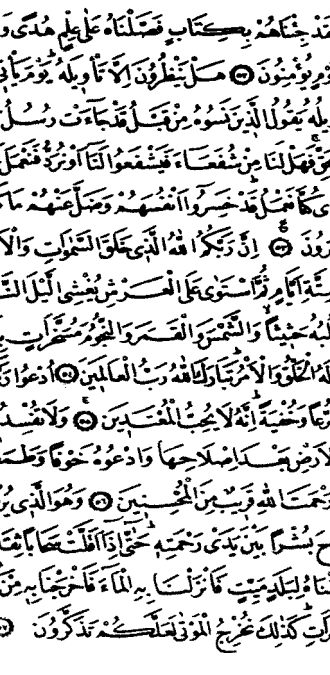
48-49 Yine o yüksek surda bulunanlar, sıfatlarından/suratlarından cehennemlik olduklarını anladıkları diğer birtakım kimselere de şöyle seslenecekler: "Bakın, bugün size ne dünyada biriktirdiğiniz onca malınız mülkünüz, ne taraftarlarınız ne de vaktiyle böbürlenip çalım satmanız fayda verdi. Hani bir zamanlar, 'Allah bunları lütfuna [cennete] nail etmez!' diye kestirip atarak horladığınız kimseler şu Müminler değil miydi?! Bakın, şimdi onlara, 'Girin cennete! Bundan böyle size ne bir korku var ne de hüzün' denilmekte!

50 Cehennemdekiler cennet halkına, "N'olur, içtiğiniz sudan ve/veya Allah'ın size lütfettiği yiyeceklerden birazcık da bize verin!" diye yalvaracaklar.

Cennet halkı ise "Allah bu nimetleri kâfirlere yasakladı." diye karşılık verecekler.

51 O kâfirler ki hayatta iken oyun ve eğlenceyi kendilerine din edinmişlerdi. Çünkü fani hayat onları çok fena aldatmıştı.

Onlar dünyada iken işte bu hesap gününü görecekleri gerçeğini nasıl umursamadılar ve ayetlerimizi nasıl inkâr ettilerse biz de bugün onları hiç umursamayacağız!

وَلَقَدْ جِئْنَٰهُم بِكِتَٰبٍ فَصَّلْنَٰهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ ۚ يَوْمَ يَأْتِى
تَأْوِيلُهُۥ يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا
بِٱلْحَقِّ فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوا۟ لَنَآ أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ
ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ ۚ قَدْ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟
يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ
يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا ۗ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ
أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾ ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ
إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ
ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا
سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

52 Doğrusu biz bu kâfirlere/müşriklere, iman edecek kimseler için hem bir rehber hem de huzur ve mutluluk kaynağı Kur'an'ı gönderdik ve ondaki mesajları da delilli, mesnetli şekilde açıkladık.

53 Belli ki onlar iman etmek için ille de Kur'an'ın [kıyamet, azap gibi] gelecekle ilgili haberlerinin gerçekleşmesini bekliyorlar. Ama şunu iyi bilmeliler ki Kur'an'da sözü edilen kıyamet günü gelip çattığı zaman, bu gerçeği dünyada iken hiç umursamayanlar, "Rabbimiz tarafından gönderilen peygamberlerin bize söyledikleri meğer gerçekmiş. Acaba bugün bize burada sahip çıkacak kimse bulunur mu? Yahut dünyaya tekrar geri gönderilme ve orada daha önce işlediğimiz günahların aksine Rabbimizin buyrukları uyarınca güzel davranışlar sergileme şansımız hiç yok mu?" diye çırpınacaklar. Ama bu çırpınışlar beyhude olduğu için onların yanına bir tek hüsrana uğramış olmanın kârı kalacak; ayrıca düzmece tanrıları da onları yüzüstü bırakıp gitmiş olacak.

54 Rabbiniz, gökleri ve yeri altı evrede yaratan, sonra arşa istiva eden [kâinattaki her şeyi hükmüne boyun eğdiren] Allah'tır. Geceyi âdeta bir örtü gibi gündüzün üstüne seren de O'dur. Gündüz dur durak bilmeksizin geceyi takip eder. Güneş, ay ve yıldızlar da hep O'nun buyruğu uyarınca hareket eder.

Haberiniz olsun ki yaratmak da yönetmek de O'na mahsustur! Bütün varlıkların Rabbi Allah yüceler yücesidir!

55 Rabbinize, haddinizi bilerek, alçakgönüllülükle boyun bükerek sessiz ve derinden yakarın. Şüphesiz O haddi aşanları sevmez!

56 Dirlik ve düzen içindeki memleketi fesada boğmayın! Hem azabından korkarak hem de hoşnutluğunu umarak kulluk edin Allah'a! Şüphesiz Allah'ın rahmeti kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenlere pek yakındır.

57 O Allah ki rahmetinin eseri olan yağmurun önü sıra müjdeci olarak rüzgârları gönderir. Rüzgârlar bulutları bir araya topladığında biz o yağmur yüklü bulut kümesini kurak bir bölgeye yöneltiriz. Derken bulutlardaki yağmuru o kurak topraklara göndeririz. Sonra da yağmur suyuyla yeniden hayata kavuşan o topraklarda her türlü ürünü meydana getiririz. İşte biz ölüleri de böyle dirilteceğiz. Herhâlde bundan ibret alırsınız!

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۖ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَأُ
مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي
ضَلَالَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ
رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾
أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ
وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ
مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ
وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي
سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

58 Toprağı verimli arazideki ekin, Rabbinin izniyle çok güzel yeşerip boy salar. Çorak arazide ise ancak çerçöp türünden bitkiler boy salar [Tıpkı bunun gibi, Mümin insan iman ve itaatinden ötürü verimli toprağa, kâfir insan da işlediği günahlardan ötürü verimsiz toprağa benzer].

İşte biz, iman ve itaat üzere şükredecek kimseler için mesajlarımızı böyle farklı üsluplarla açıklamaktayız.

59 Biz vaktiyle Nuh'u peygamber olarak kendi halkına gönderdik. Nuh onlara şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a kulluk edin! Zira sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Korkarım ki Allah'a ortak koşmaktan vazgeçmediğiniz takdirde çok dehşetli bir günün azabı tepenize binecektir."

60 Halkının ileri gelenleri, "Bizce sen besbelli bir yanılgı içindesin!" dediler.

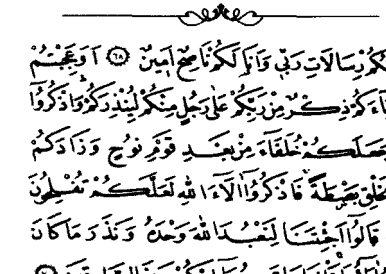
61-63 Bunun üzerine Nuh şöyle dedi. "Ey halkım! Bende yanılgıdan eser yok! Doğrusu ben bütün varlıkların Rabbi Allah tarafından gönderilmiş bir elçiyim. Ben size Rabbimin buyruklarını tebliğ ediyor, öğüt veriyorum. Yine ben Allah'tan gelen vahiy sayesinde sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum. Demek siz kâfirliğin kaçınılmaz kıldığı feci akıbet hakkında sizi uyarsın, Allah'a karşı gelmekten sakındırsın ve böylece O'nun rahmetine kavuşmanıza vesile olsun diye içinizden bir adam vasıtasıyla Rabbinizden size bir öğüt ve uyarı gelmiş olmasını yadırgıyorsunuz ha!"

64 Bütün bu nasihatlerine rağmen onlar Nuh'u yalancılıkla suçladılar. Bunun üzerine biz de Nuh'u ve onunla birlikte gemide bulunanları tufanda helak olmaktan kurtardık. Ayetlerimize yalan diyen o kâfirleri ise sulara gömdük. Çünkü onlar basiretleri körelmiş kimselerdi.

65 Biz Âd halkına da soydaşları Hud'u peygamber olarak gönderdik. Hud, "Ey halkım!" dedi, "Yalnız Allah'a kulluk edin! Çünkü sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Neden hâlâ O'nun azabından sakınmazsınız?!"

66 Âd halkının kâfir kodamanları, "Bizce sen budalanın biri olup çıkmışsın. Kanaatimizce sen palavracının tekisin!" diye karşılık verdiler.

67 Bunun üzerine Hud şöyle dedi: "Ey halkım! Bende budalalıktan eser yok! Doğrusu ben tüm varlıkların Rabbi Allah tarafından gönderilmiş bir elçiyim."

68-69 Hud nasihatlerine şöyle devam etti: "Bakın, ben size Rabbimin buyruklarını tebliğ ediyorum. Yine ben yalan dolanla hiç işi olmayan biri olarak size öğüt veriyorum. Kâfirliğin kaçınılmaz kıldığı korkunç akıbet hakkında sizi uyarsın diye içinizden bir adam vasıtasıyla Rabbinizden size bir öğüt ve uyarı gelmiş olmasını yadırgıyorsunuz ha! Hâlbuki Allah Nuh halkının helak olup gitmesinin ardından sizi var edip bu topraklarda yaşamanıza imkân verdi. Üstelik size iri cüsseli, güçlü ve kuvvetli insanlar olmak gibi bir nimet bahşetti. Bütün bunları bir düşünsenize! Allah'ın size bahşettiği bunca nimeti düşünün de imana gelip kurtuluşa erin!"

70 Hud'un bütün bu nasihatlerine rağmen onlar şöyle dediler: "Demek sen bundan böyle bir tek Allah'a kulluk etmemiz ve dolayısıyla atalarımızın öteden beri tapınageldikleri putlarla bütün bağlarımızı koparmamız için karşımıza dikildin ha! Mademki sen özü sözü doğru birisin, öyleyse bizi tehdit edip durduğun şu azabı getir de görelim!"

71 Bunun üzerine Hud şöyle dedi: "Rabbinizden size büyük bir bela ve hışım gelmesi artık kaçınılmaz oldu! Sizin ve atalarınızın uydurdukları birtakım isimler/düzmece tanrılar hakkında –ki Allah bunlara tanrılık yakıştırma hususunda hiç kimseye hiçbir şekilde yetki vermemiştir– benimle tartışıyorsunuz, öyle mi?! Peki, öyleyse o azabı bekleyin ve akıbetinizi görün! Ben de sizinle birlikte bekleyip göreceğim!"

72 İşte o azap gelip çattığı zaman Hud'u ve ona yoldaşlık edenleri [Müminleri] şefkat ve merhametimizin bir göstergesi olarak helakten kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayıp imana gelmeyenlerin ise kökünü kazıdık.

73 Biz vaktiyle Semûd halkına da soydaşları Salih'i peygamber olarak gönderdik. Salih şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a kulluk edin! Zira sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! İşte size Rabbinizden bir delil, bir mucize geldi ki bakın, işte şu deve! Allah'ın yarattığı bu deve [peygamberliğimi ispatlayan] bir mucizedir sizin için. Onu kendi hâline bırakın da Allah'ın yeşerttiği şu meralarda otlasın. Sakın ona fenalık yapmaya kalkışmayın! Aksi hâlde sizi feci bir azap çarpar!"

وَاذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
ٱلْجِبَالَ بُيُوتًا ۖ فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ
لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ تَعْلَمُونَ أَنَّ صَٰلِحًا
مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلَ بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ
ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا بِٱلَّذِىٓ ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٧٦﴾
فَعَقَرُوا۟ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوْا۟ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا۟ يَٰصَٰلِحُ
ٱئْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ
ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ
وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا
مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

74 Salih, öğütlerine şöyle devam etti: "Düşünün bir kere, Allah Âd halkının helak olup gitmesinden sonra sizi var edip bu topraklarda yaşamanıza imkân verdi. İşte O'nun bu lütfu sayesinde memleketin düzlük bölgelerinde konaklar inşa ediyor, dağlık bölgelerindeki kayaları da oyup barınaklar yapıyorsunuz. İşte Allah'ın bütün bu lütuf ve nimetlerini düşünün de memleketi [imansızlık, ahlaksızlık, zorbalıkla] fesada boğmayın!"

75 Semûd halkının imana gelmeyi kibirlerine yediremeyen kodamanlar sınıfı, toplumda hırpalanan insanlar arasında yer alan Müminlere, "Sahi siz, Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğuna inanıyor musunuz?!" dediler. Müminler de "Elbette biz onun tebliğ ettiği her şeye yürekten inanıyoruz." diye karşılık verdiler.

76 Bunun üzerine kodamanlar, "Biz sizin inandığınızı inkâr ediyoruz." dediler.

77 Derken o deveyi boğazladılar ve böylece Rablerinin emrine isyan ettiler. Daha sonra da "Ey Salih! Eğer sen gerçekten peygambersen bizi tehdit edip durduğun şu azabı getir de görelim!" diye meydan okudular.

78 Bunun üzerine müthiş bir deprem onları kıskıvrak yakaladı ve hepsi yurtlarında geberip gittiler.

79 Helak vakti gelmeden önce onlardan yüz çeviren Salih şöyle dedi: "Ey halkım! Ben size onca zaman Rabbimin buyruklarını tebliğ ettim. Size güzelce öğüt verdim. Ne var ki siz öğüt verenleri hiç sevmediniz!"

80-81 Biz Lut'u da [Sodom şehri ahalisine] peygamber olarak gönderdik. Lut halka şöyle dedi: "Doğrusu siz daha önce hiçbir toplumun yapmadığı çok iğrenç bir iş yapıyorsunuz; kadınları bırakıp erkeklerle cinsel ilişkiye giriyorsunuz. Belli ki siz haddi aşmış bir halksınız!"

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا أَخْرِجُوهُم
مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ
صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ
بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا
فَكَثَّرَكُمْ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ
﴿٨٦﴾ وَإِن كَانَ طَائِفَةٌ مِّنكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ
بِهِ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ
اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

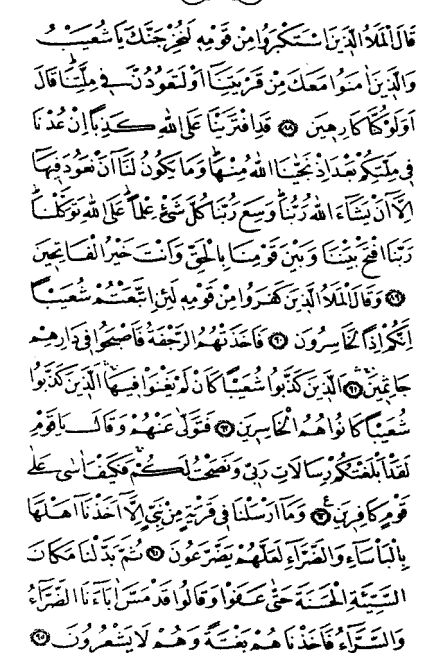
[82] Halkının verdiği karşılık ise şöyle oldu: "Bu adamları memleketimizden kovalım. Çünkü bunlar kendilerini sütten çıkmış ak kaşık gibi gören insanlar! Aman bizim yanımızda kalıp da kirlenmesinler(!)"

[83] Derken biz Lut'u ve ailesini kurtardık. Fakat [inkârcı] karısı geride kalıp helak olanlar kervanına katıldı.

[84] Onların üzerine bela sağanağı [lavlar ve volkanik taşlar] yağdırdık. İşte bak günaha batanların akıbeti nasıl oldu!

[85] Biz vaktiyle Medyen halkına da soydaşları Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb, "Ey halkım!" dedi, "Yalnız Allah'a kulluk edin! Çünkü sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Bakın, size Rabbinizden açık bir duyuru geldi. Bundan böyle alıp sattığınız malları eksiksiz ölçüp tartın! İnsanların mallarını [eksik ölçüp tartmak, eksik değer biçmek gibi gayri meşru yollarla] çalıp çırpmayın! Memleketteki dirlik ve düzeni bozmayın. Bilesiniz ki bütün bu öğütlerim sırf sizin iyiliğiniz içindir. Tabii eğer bana inanırsanız!"

[86-87] Şuayb öğüt ve nasihatlerine şöyle devam etti: "Hem öyle bütün köşe başlarını tutup tehditler savurarak iman sahibi insanları Allah'ın yolundan döndürmeye çalışmayın. O dosdoğru yolu eğri büğrü göstermeye çalışmayın. Düşünün bir kere, vakti zamanında bir avuç insan idiniz; Allah sizi çoğalttı. Hem sonra [geçmişte peygamberlerini yalanlamak suretiyle] bozgunculuk edenlerin akıbetinin nasıl olduğuna bakın da ibret alın! Mademki aranızda tebliğ ettiğim ilahî mesaja inananların yanında inanmayanlar da var; o hâlde Allah biz Müminlerin kurtuluşuna, siz kâfirlerin de helak oluşuna ilişkin hükmünü verinceye kadar bekleyin. Hiç şüpheniz olmasın ki O, en doğru zamanda en doğru hükmü verendir!"

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۚ قَالَ
أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا
فِي مِلَّتِكُم بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا ۚ وَمَا يَكُونُ لَنَا أَن نَّعُودَ فِيهَا
إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا ۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ
رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ
﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ
لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ ۖ فَكَيْفَ آسَىٰ عَلَىٰ
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ
السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا وَّقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

88-89 Medyen halkının imana gelmeyi kibirlerine yediremeyen kodamanlar sınıfı, "Ey Şuayb! Bak, ya bizim dinimize dönersiniz ya da biz, seni de beraberindeki Müminleri de bu memleketten kovarız." dediler.

Şuayb ise "Peki, ya sizin dininize dönmeyi hiç istemiyorsak..." diye karşılık verdi ve ardından şunları söyledi:

"Allah bizi sizin o batıl dininizden kurtarmışken şimdi biz kalkıp yeniden o dini benimseyecek olursak Allah'a olmadık şeyler yakıştırmış oluruz. Rabbimiz Allah dilemedikçe sizin dininizi benimsememiz mümkün değildir. Rabbimiz sınırsız ilmiyle her şeyi kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a güvenmişiz. Ey Rabbimiz! Sen bizimle şu kâfir halkımız arasında gereken hükmü ver! Şüphesiz en doğru zamanda en doğru hükmü veren sensin!"

90 Medyen halkının kâfir kodamanları, "Eğer Şuayb'ın peşinden giderseniz kesinlikle hüsrana uğrarsınız!" diyerek Müminlerin gözünü korkutmaya çalıştılar.

91 Derken müthiş bir deprem onları kıskıvrak yakalayıverdi ve sonunda hepsi yurtlarında geberip gittiler.

92 Şuayb'ı yalancılıkla suçlayanlar o memlekette sanki hiç yaşamamış gibi oldular. Evet, Şuayb'ı yalanlayanlar tam anlamıyla hüsrana uğramış oldular!

93 Helak vakti gelip çatmadan önce onlardan yüz çeviren Şuayb, "Ey halkım! Ben size Rabbimin buyruklarını bildirdim; size güzelce nasihat ettim. Artık ben bu saatten sonra sizin gibi kâfirnankör bir topluma ne diye üzüleyim?!" dedi.

94-95 Biz hangi diyara bir peygamber göndermişsek Allah'a boyun büküp yakarmaları için o yörenin halkını mutlaka kıtlık ve yoklukla sınamışızdır. Daha sonra bu kötü durumu bolluk ve bereket hâline dönüştürmüşüzdür. Böylece o diyarın ahalisi zenginlik ve refaha kavuşmuş fakat Allah'a şükretmek yerine, "Atalarımız da tıpkı bizim gibi gün gelmiş yoksulluk çekmiş, gün gelmiş refah içinde hayat sürmüşlerdi." diyerek aymazlık etmişlerdir. Biz de bunun üzerine onları, akıllarından bile geçmezken ansızın cezalandırmışızdır.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰٓ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَٰتٍ مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا۟ فَأَخَذْنَٰهُم بِمَا كَانُوا۟
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ ٱلْقُرَىٰٓ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَٰتًا
وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ ٱلْقُرَىٰٓ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا ضُحًى
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا۟ مَكْرَ ٱللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ ٱللَّهِ
إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْأَرْضَ
مِنۢ بَعْدِ أَهْلِهَآ أَن لَّوْ نَشَآءُ أَصَبْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ
مِنْ أَنۢبَآئِهَا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُوا۟
لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ
وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم
مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۖ
فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ
مُوسَىٰ يَٰفِرْعَوْنُ إِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾

96 Eğer o memleketlerdeki insanlar iman etmiş ve Allah'a isyandan sakınmış olsalardı elbette onlara gökten ve yerden nice bolluk ve bereket kapıları açardık. Ne var ki onlar peygamberlerini ve Allah'ın ayetlerini yalan saydılar. Biz de bu inkârcı tavırlarından dolayı onları cezalandırdık!

97 Ne o, yoksa bu diyarda yaşayan kâfir/müşrik ahalinin, geceleyin derin uykuya dalmışlarken azabımızın tepelerine binmeyeceğinden yana bir güvenceleri mi var?!

98 Yoksa bunlar gündüz iş güç peşinde koşuştururlarken azabımızın kendilerini kıskıvrak yakalamayacağına ilişkin bir garantiye mi sahipler?!

99 Yine bunlar Allah'ın azabına karşı kendilerini güvende mi hissediyorlar?! Doğrusu imana gelmemekle kendilerini harcayan kimselerden başkası Allah'ın azabının gelip çatmayacağı konusunda kendini güvende hissetmez.

100 Geçmişteki sakinleri helak olup gittikten sonra bugün bu diyarda hayat süren müşrikler hâla anlamadılar mı ki biz eğer dilersek tıpkı önceki nesiller gibi onları da günahlarından ötürü pekâlâ cezalandırırız! Biz, onların [günahkârlıkları sebebiyle] gönül gözlerini kör ederiz ve böylece hakikati idrak edemez hâle gelirler.

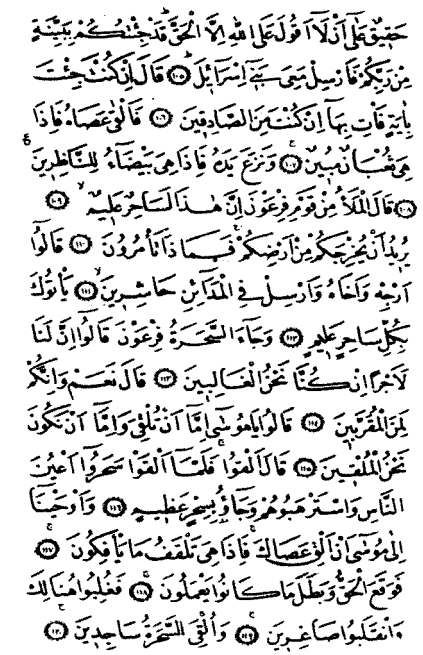
101 Ey Peygamber! Bak, işte biz, tarih sahnesinden silinen o toplumların başına gelen kimi olayları sana anlatıyoruz:

Peygamberleri onlara hak ve hakikati gösteren nice deliller sunup nice mucizeler gösterdi. Fakat onlar hakikati en başından yalan saydıkları için imana gelmediler. İşte Allah kâfirlerin gönül gözlerini hakikate karşı böyle kör eder!

102 Biz o insanların çoğunda hakikati kabul etmeyi gerektiren, vicdanın sesini dinleme, yaratılış özüne sadakat gösterme hâlinden bir eser görmedik. Dahası onların hemen hepsinin yoldan çıkmış kimseler olduklarına şahit olduk.

103 Biz o toplumların helâk olup gitmesinden sonraki bir devirde Musa'yı açık seçik ayetlerimiz ve mucizelerimizin desteğinde Firavun'a ve kurmaylarına gönderdik. Fakat onlar da tuttular bizim ayetlerimiz ve mucizelerimizi inkâr ettiler. Ama bak inkârcılığı meslek edinenlerin akıbeti ne feci oldu!

104 Musa, "Ey Firavun!" dedi, "Ben, bütün varlıkların Rabbi Allah tarafından gönderilmiş bir elçiyim."

105"Benim ilk ve en önemli vazifem, Allah adına gerçek dışı bir şey söylememektir. Size Rabbinizden bir mucize getirdim. İsrailoğulları'nın benimle birlikte Mısır'dan çıkıp gitmelerine izin ver artık!"

106Firavun da Musa'ya şöyle karşılık verdi: "Mademki mucize getirdin; o hâlde göster bakalım mucizeni. Tabii eğer doğru söylüyorsan..."

107Bunun üzerine Musa elindeki değneği yere attı. O anda bir de ne görsünler, yere atılan değnek koskoca bir yılan olmuş!

108Derken, Musa elini koynundan/cebinden çıkardı. O anda bir de ne görsünler, el bembeyaz ışık saçıyor!

109-110 Bu manzara karşısında Firavun'un kurmayları, "Belli ki bu adam işini çok iyi bilen bir sihirbaz! Amacı da yerinizden, yurdunuzdan etmek!" dediler.

Bunun üzerine Firavun, "Peki, ne yapmamızı öneriyorsunuz?" diye sordu.

111-112 Kurmayları, "Onu ve kardeşini burada alıkoy; diğer şehirlere de adamlar gönder; usta sihirbazların tümünü toplayıp senin huzuruna getirsinler!" diye karşılık verdiler.

113Sihirbazlar Firavun'a gelip, "Musa'yı alt etmemiz durumunda bize büyük bir mükâfat var, değil mi?" dediler.

114Firavun, "Elbette! Hem de en yakınımdaki seçkin insanlar arasına katılacaksınız." diye karşılık verdi.

115Derken, sihirbazlar kendilerinden gayet emin bir şekilde, "Ey Musa! Hünerini ilk olarak sen mi gösterirsin yoksa biz mi gösterelim?" diye sordular.

116Musa, "Önce siz gösterin bakalım!" diye karşılık verdi. Bunun üzerine sihirbazlar iplerini ve değneklerini yere atınca insanların gözlerini büyülediler; onları hayret ve dehşete düşürdüler. Kısacası müthiş bir sihir gösterisi yaptılar.

117O zaman biz de Musa'ya, "Değneğini yere at!" diye vahyettik. Musa değneğini yere atınca bir de baktılar ki gerçek bir yılana dönüşen değnek sihirbazların göz aldatıcı büyü malzemelerini yutuyor.

118-120 İşte böylece hem Musa'nın gösterdiği mucizenin gerçek olduğu, hem de sihirbazların yaptıkları işin düpedüz bir aldatmacadan ibaret olduğu ortaya çıktı. Yine böylece Firavun ve adamları yenilmiş ve halkın gözünde küçük düşmüş oldular. Derken, sihirbazlar diz çöküp yere kapandılar.

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ
فِى ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوٓا۟ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا
بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ۚ رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا
مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ
وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ
سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ
﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓا۟ ۖ إِنَّ
ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
﴿١٢٨﴾ قَالُوٓا۟ أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِيَنَا وَمِنۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ
قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ بِٱلسِّنِينَ
وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

121-122 Ardından, "Biz artık bütün varlıkların Rabbine, Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik" dediler.

123-124 Bunun üzerine Firavun, "Demek siz benden izin almadan ona inandınız ha! Bakın, sizin yaptığınız bu iş kesinlikle bir danışıklı dövüştür. Halkını Musa ve Harun'un peşine takıp Mısır'dan çıkarmak maksadıyla bu şehirde tezgâhladığınız bir danışıklı dövüş bu! Ama siz görürsünüz gününüzü! Yeminle söylüyorum ki ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama şekilde keseceğim, hepinizi idam edeceğim." diye tehditler savurdu.

125-126 İmana gelen sihirbazlar ise "Hiç dert değil! Biz zaten sonunda Rabbimize döneceğiz! Doğrusu sen bizden sırf Rabbimizin ayetleri geldiğinde onlara iman etmiş olduğumuz için öç alıyorsun." diye karşılık verip, "Ey rabbimiz! Bize çokça sabır ve dayanma gücü ver! Canımızı da sana yürekten iman edip teslimiyet göstermiş kulların olarak al!" diye yakardılar.

127 Bu arada Firavun'un kurmayları şöyle dediler: "Ne o, yoksa sen Musa ve halkının bu ülkede kargaşaya yol açmalarına, seni ve tanrılarını [yani senin isteklerini, arzularını, buyruklarını] terk edip gitmelerine göz mü yumacaksın?!"

Firavun da şöyle cevap verdi: "Tabi ki hayır! Onların erkek evlatlarını katleder, kadınlarını ve kızlarını da güya sağ bırakarak onlara olmadık şeyler yaparız. Şüphesiz biz onlara istediğimizi yapacak güçteyiz."

128 Musa ise kendi halkına, "Allah'tan yardım isteyin ve bu zulme sabredin! Unutmayın ki bu ülkenin asıl sahibi Allah'tır. O, dilediği kullarını buraya vâris kılar. Mutlu sona ulaşmak Allah'a itaatsizlikten sakınanların hakkıdır!" dedi.

129 Fakat halkı Musa'ya şöyle karşılık verdi: "Sen bize [sözde kurtarıcı olarak] gelmezden önce baskı, zulüm ve işkence altında yaşıyorduk. Şimdi sen geldin ama biz yine baskı ve zulüm altında yaşamaktayız. Senin gelişinle değişen hiçbir şey olmadı ki!"

Bunun üzerine Musa, "Belki de Rabbiniz düşmanınızı helâk edip onların yerine sizi bu topraklara vâris kılacak ve sonra da ne tür davranışlar sergilediğinize bakacak." dedi.

130 Biz, akıllarını başlarına alsınlar diye Firavun ve adamlarını uzun bir süre şiddetli kurak ve kıtlık felaketiyle boğuşmaya mahkûm ettik.

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَٰذِهِ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا
بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ
وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ
الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ لَئِن كَشَفْتَ
عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا
كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُم بَالِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾
فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا
الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ
وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ
عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

[131]Firavun ve adamları ne zaman bir bolluk ve refaha kavuşsalar, "Bu bizim en doğal hakkımız" derlerdi. Ama her ne zaman bir yokluk ve darlığa düşseler bu durumu da Musa ve beraberindeki insanlardan kaynaklanan bir uğursuzluk sayarlardı. Hâlbuki onların uğursuzluk saydığı felaketler Allah'tan gelmişti. Ne var ki onların çoğu bu gerçeği anlamıyordu.

[132]Firavun ve adamları Musa'ya, "Bizi büyülemek için her ne mucize gösterirsen göster, sana asla inanmayacağız!" dediler.

[133]Bunun üzerine biz de selleri, çekirge sürülerini, [tatarcık ve at sineği gibi] haşereleri, kurbağaları ve [Nil nehrinin] kana dönüşen suyunu birer mucizevî felaket olarak onların başına musallat ettik. Ama bunca felakete rağmen imana gelmemekte yine inat ettiler; çünkü onlar günaha batmış insanlar idi.

[134]Başlarına bir bela ve musibet geldiğinde, "Ey Musa! Sana verdiği sözün hatırına n'olur bizim için Rabbine yalvar! Eğer bizi bu musibetten kurtarırsan sana kesinlikle inanacağız ve İsrailoğulları'nın da seninle birlikte Mısır'dan ayrılmasına izin vereceğiz." derlerdi.

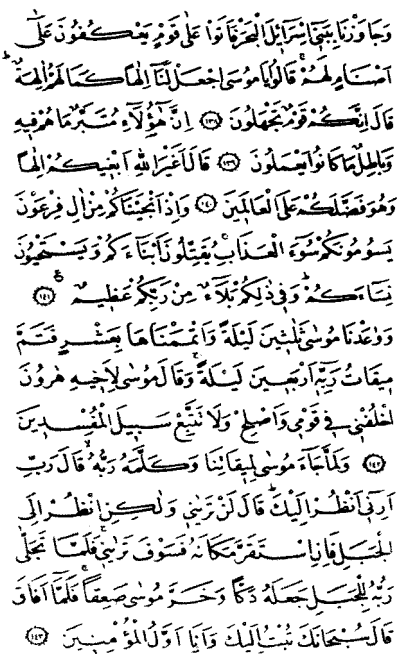
[135]Ama biz tepelerine binen felaketi bizzat yaşayıp görecekleri bir vakte kadar savuşturur savuşturmaz Musa'ya verdikleri sözden dönerlerdi.

[136]Biz de onlara dönekliklerinin cezasını verdik. Ayetlerimizi gerçek dışı sayıp umursamadıkları için onları sulara gömdük.

[137]Firavun'un zulmü altında ezilip horlanan İsrailoğulları'nı ise verimli/bereketli kıldığımız Filistin-Suriye topraklarının tamamına vâris yaptık.

İşte böylece Rabbinin İsrailoğulları'na vermiş olduğu o güzel söz, zor zamanda gösterdikleri sabra karşılık bir mükâfat olarak gerçekleşmiş oldu.

Öte yandan, Firavun ve adamlarına ait sarayları, binaları, bağları ve bahçeleri de harap ettik.

وَجَٰوَزْنَا بِبَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ فَأَتَوْا۟ عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰٓ
أَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ قَالُوا۟ يَٰمُوسَى ٱجْعَل لَّنَآ إِلَٰهًا كَمَا لَهُمْ ءَالِهَةٌ ۚ
قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيهِ
وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَٰهًا
وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ
يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾
وَوَٰعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيْلَةً وَأَتْمَمْنَٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ
مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ۚ وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ
ٱخْلُفْنِى فِى قَوْمِى وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ ٱلْمُفْسِدِينَ
﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ
أَرِنِىٓ أَنظُرْ إِلَيْكَ ۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِى وَلَٰكِنِ ٱنظُرْ إِلَى
ٱلْجَبَلِ فَإِنِ ٱسْتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوْفَ تَرَىٰنِى ۚ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ
رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ أَفَاقَ
قَالَ سُبْحَٰنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

138-140 İsrailoğulları'nı sağ salim bir şekilde denizin karşı yakasına geçirdik. Derken onlar [Sina Yarımadası'nda] birtakım putlara tapan bir halkla karşılaştılar. Bunun üzerine, "Ey Musa! Bize onların tanrıları gibi bir tanrı yapıver." dediler.

Musa da "Doğrusu siz ağzından çıkanı kulağı duymayan bir topluluksunuz!" dedi ve ekledi: "Sözde tanrılarına ve ibadetlerine ilgi duyduğunuz bu insanların sonu helak ve hüsrandır. Bunların sözde ibadet olarak yaptıkları şeyler ise büsbütün bir saçmalıktır. Allah size [peygamber göndermek suretiyle] diğer halklardan daha fazla değer verdiğini göstermişken ben şimdi kalkıp O'ndan başka bir tanrı mı arayayım sizin için?! Bu olacak şey değil!"

141 [Bu sırada Musa onlara Allah'ın şu mesajlarını da hatırlattı]: "Düşünün bir kere, sizi Firavun ve hanedanının elinden kurtarmıştık. Onlar size en kötü işkenceyi reva görüyor, erkek evlatlarınızı katledip güya sağ bıraktıkları kadınlarınıza ve kızlarınıza da utanç verici şeyler yapıyorlardı. İşte bu zulümden kurtarılmanız, Rabbinizin size bahşettiği çok büyük bir nimetti."

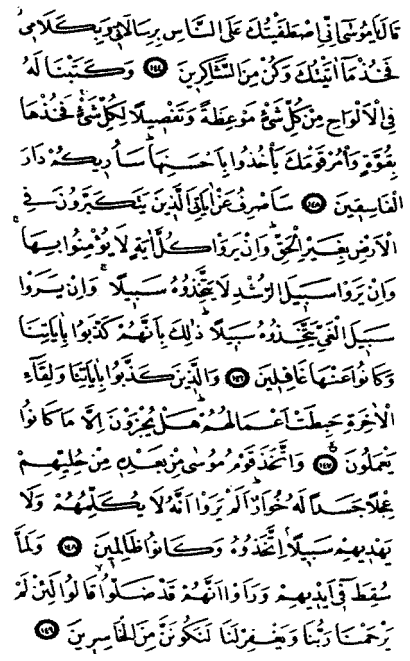
142 Biz [Musa'nın Sina Dağı'na çıkıp ibadetle meşgul olması ve böylece ilahî vahye kendini hazırlaması] için otuz gecelik bir süre belirlemiştik. Sonra bu süreye on gece daha eklemiştik. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye ulaşmıştı.

Musa [Sina Dağı'na çıkmadan önce] kardeşi Harun'a şöyle demişti: "Benim vekilim ol ve halkımı güzelce idare et! Sakın bozguncuların aklına uyma!"

143 Musa belirlediğimiz vakitte, belirlediğimiz yere [Sina Dağı'na] gelince Rabbi onunla konuştu. Bu arada Musa, "Ey rabbim! Bana kendini göster de sana bakayım!" dedi.

Allah, "Beni asla göremezsin! Ama istersen şu dağa bak. Eğer o dağ öylece yerinde durursa sen de beni görürsün!" buyurdu.

Derken, Allah sınırsız kudretini dağa yansıtınca dağ paramparça oldu. Bu olayın dehşetine dayanamayan Musa baygın bir halde yere yığıldı. Kendine geldiği zaman şöyle yakardı: "Ey rabbim! Sen yüceler yücesisin. Hata ve kusurlarımdan duyduğum pişmanlıkla sana yöneldim; affını dilerim. Bu dünyada senin gözle görülemeyeceğine iman edenlerin ilki benim!"

قَالَ يٰمُوسٰٓى اِنِّى اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسٰلٰتِى وَبِكَلَامِى
فَخُذْ مَآ اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهٗ
فِى الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَىْءٍ مَّوْعِظَةً وَّتَفْصِيْلًا لِّكُلِّ شَىْءٍ فَخُذْهَا
بِقُوَّةٍ وَّاْمُرْ قَوْمَكَ يَاْخُذُوْا بِاَحْسَنِهَا سَاُورِيْكُمْ دَارَ
الْفٰسِقِيْنَ ﴿١٤٥﴾ سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيٰتِىَ الَّذِيْنَ يَتَكَبَّرُوْنَ فِى
الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوْا بِهَا
وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا وَاِنْ يَّرَوْا
سَبِيْلَ الْغَىِّ يَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا
وَكَانُوْا عَنْهَا غٰفِلِيْنَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَلِقَآءِ
الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوْسٰى مِنْۢ بَعْدِهٖ مِنْ حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ خُوَارٌ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّهٗ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا
يَهْدِيْهِمْ سَبِيْلًا اِتَّخَذُوْهُ وَكَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا
سُقِطَ فِىْٓ اَيْدِيْهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوْا قَالُوْا لَئِنْ لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿١٤٩﴾

144Allah da Musa'ya şöyle karşılık verdi: "Ey Musa! Ben sana ayetlerimi vahyettim ve seninle bizzat konuştum. Böylelikle seni diğer insanlar arasında eşsiz bir konuma yükselttim. Şimdi sana vahyettiğim buyruklara sımsıkı sarıl ve bu büyük lütfuma karşılık minnettarlığını göster!"

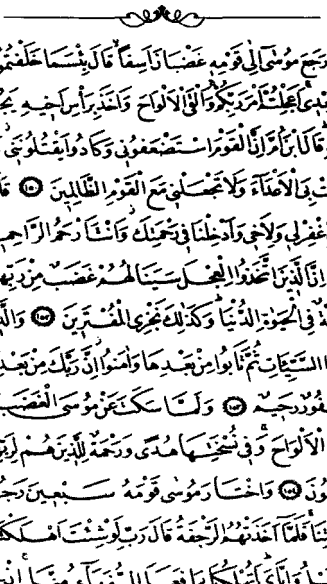
145Biz Musa'ya verdiğimiz levhalarda/taş tabletlerde [dinî-ahlaki] öğüt ve hüküm kabilinden gerekli olan her şeyi etraflıca kaydetmiş ve ona şöyle emretmiştik: "Bütün bu ilahî buyruklara titizlikle uy ve halkına da emret, onlar bunlara en güzel biçimde uysunlar! Hem sonra ben size, vakti gelince o kâfirlerin helâk oluşlarını da göstereceğim."

146"Yaşadıkları diyarda hiçbir hak-hukuk tanımaksızın büyüklük taslayanlara ayetlerimi anlayıp kavrama imkânı vermeyeceğim. Kaldı ki böyleleri her türlü mucizeyi görseler bile yine de imana gelmezler. Doğru yolu görseler ona kesinlikle yönelmezler. Ama sapkınlık yolunu gördüklerinde hemen ona koyulurlar. Böyle davranmaları, ayetlerimizi yalanlamış ve umursamamış olmalarındandır."

147Ayetlerimizi ve ahiret gerçeğini yalan sayanların iyilik namına yapmış oldukları bütün her şey boşa gitmiştir. Ne yani, onlar işledikleri günahlardan başka bir şeyin karşılığını mı göreceklerdi!

148Musa'nın [Sina Dağı'na] gidişinden sonra halkı [altın, gümüş gibi] süs eşyalarından böğürme özelliğine sahip bir buzağı heykeli yaptılar. Onlar bu heykelin kendileriyle konuşmaktan ve kendilerine doğru yolu göstermekten aciz olduğunu sanki bilmiyorlardı! Hâl böyle iken yine de ona tapındılar ve böylece kendilerine yazık etmiş oldular.

149Fakat ne zaman ki yaptıkları işten büyük bir pişmanlık duydular ve yoldan çıkmış olduklarını anladılar; işte o zaman, "Eğer Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsa hüsrana uğramamız kaçınılmazdır!" diye yakarmaya başladılar.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِى
مِنۢ بَعْدِىٓ ۖ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى ٱلْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ
إِلَيْهِ ۚ قَالَ ٱبْنَ أُمَّ إِنَّ ٱلْقَوْمَ ٱسْتَضْعَفُونِى وَكَادُوا۟ يَقْتُلُونَنِى فَلَا
تُشْمِتْ بِىَ ٱلْأَعْدَآءَ وَلَا تَجْعَلْنِى مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ
رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِأَخِى وَأَدْخِلْنَا فِى رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٥١﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ
وَذِلَّةٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَٱلَّذِينَ
عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِهَا وَءَامَنُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلْغَضَبُ
أَخَذَ ٱلْأَلْوَاحَ ۖ وَفِى نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَٱخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُۥ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِّمِيقَٰتِنَا ۖ فَلَمَّآ أَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم
مِّن قَبْلُ وَإِيَّىَّ ۖ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآ ۖ إِنْ هِىَ
إِلَّا فِتْنَتُكَ ۖ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهْدِى مَن تَشَآءُ ۖ أَنتَ
وَلِيُّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا ۖ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْغَٰفِرِينَ ﴿١٥٥﴾

150Musa bu durumdan haberdar olup öfkeli ve üzüntülü bir hâlde halkının yanına dönünce, "Benim yokluğumda ne berbat bir iş yapmışsınız! Demek Rabbinizin emrine bu kadar çabuk isyan ettiniz ha!" diye çıkıştı. Sonra [ilahî buyrukların yazılı olduğu taş] tabletleri yere bıraktı. Derken, kardeşi Harun'u yakasından tutup kendine doğru çekti.

Harun, "Ey benim ana gibi şefkatli olması gereken sevgili kardeşim! Bu halk beni çok yıprattı ve hatta az kalsın canıma kıyacaklardı. Şimdi sen de kalkıp düşmanlarımın karşısında beni küçük düşürme; onları, hâlimize güldürme! Hem sonra beni buzağı heykeline tapan kimselerle aynı kefeye koyma!" diye sızlandı.

151-152Bunun üzerine Musa, "Ey rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla! Bize acıyıp merhamet buyur! Çünkü sen merhametlilerin en merhametlisisin." diye yakardı ve ekledi: "Buzağı heykeline tapınanlar var ya, işte onlar Allah'ın hışmına uğrayacak ve bu hayatta da aşağılık duruma düşmeye mahkûm olacaklar."

İşte biz düzmece tanrılara tapanları böyle cezalandırırız!

153Günah üstüne günah işleyen, daha sonra günahkârlıktan duyduğu pişmanlıkla tövbe edip imana erişen kimselere gelince, doğrusu böyle bir tövbe ve imandan sonra senin Rabbin çok affedici, çok merhametli davranır.

154Musa'nın öfkesi yatışınca yerdeki levhaları/taş tabletleri aldı. O levhalarda Rablerinden korkup çekinenler için bir rehber ve bir rahmet niteliğinde buyruklar yazılıydı.

155Derken, Musa bizim belirlediğimiz yer ve zamanda [af dilemek üzere] halkından yetmiş kişi seçti [Ancak onlar af dilemek yerine Allah'ı açıkça görme talebinde bulundular.]. Bu yüzden şiddetli bir deprem onları sarsmaya başladı. Bu sırada Musa Allah'a şöyle yakardı:

"Rabbim! Eğer dileseydin beni de bunları da daha önce pekâlâ helâk ederdin. İçimizdeki birtakım beyinsizlerin yaptıkları yüzünden şimdi bizi topyekûn helâk mi edeceksin? Buzağıya tapınma işi de senin sınamandan başka bir şey değil. Sen bu vesileyle dilediğin kimselerin yoldan çıkmasına fırsat verir, dilediğin kimselerin de doğru yolda sebat etmelerini sağlarsın. Sen bizim yâr ve yardımcımızsın. Bizi affet, bize merhamet et! Çünkü sen affına sığınılacak yegâne tanrısın."

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا
إِلَيْكَ ۚ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ ۖ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ ۚ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ۝ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ
النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ
وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ
فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۙ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ فَآمِنُوا
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَمِنْ
قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ۝

156"Bize bu dünyada da öte dünyada da iyilik ve güzellik [iman, itaat, ilim, sağlık, afiyet, cennet] nasip et! Bak işte biz, pişmanlık içinde sana yönelip affına sığındık."

Allah, Musa'nın bu yakarışına karşılık şöyle buyurdu: "Ben dilediğim kimseyi cezalandırabilirim. Ama rahmetim her şeyi kuşatmıştır. Ben bu sınırsız rahmetimi, günahkârlıktan sakınan, karşılıksız maddi-mali yardımda bulunan, kısaca ayetlerimize yürekten inanan kimselere nasip edeceğim."

157İşte onlar [vakti geldiğinde] ellerinin altındaki Tevrat'ta ve İncil'de kendisinden söz edilmiş olduğunu görecekleri ümmi [yani geçmişte vahiy kültürüne sahip olmayan ve çoğu okuma yazma bilmeyen Arap milletine mensup] peygambere uyacak kimselerdir. Bu peygamber onlara iyiliği emredip kötülükten men edecek; yine onlara temiz ve hoş şeyleri helal, kötü ve çirkin şeyleri haram kılacak; onları zorlayan birtakım [dinî] hükümleri ve yükümlülükleri de hafifletecektir.

O peygambere inanıp güvenen, ona saygı gösteren, ona yardım eden ve yine ona indirilen Kur'an'a uyanlar var ya, işte onlar kurtuluşa erecek kimselerdir.

158Ey Peygamber! De ki: "Ey halk! Bakın ben hepinize Allah tarafından gönderilmiş bir elçiyim. Göklerde ve yerde mutlak egemenlik O'nundur. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Canı veren de alan da O'dur. Öyleyse siz de Allah'a ve O'nun buyruklarına inanıp güvenen bu ümmi peygambere inanın. Ona uyun ve böylece doğru yolu bulmuş olun!"

159Musa'nın halkı içinde insanları hak ve hakikate yönelten, hakka bağlılık sayesinde adaleti gerçekleştiren bir topluluk da vardı.

وَقَطَّعْنَٰهُمُ ٱثْنَتَىْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَآ
إِلَىٰ مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسْتَسْقَىٰهُ قَوْمُهُۥٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ
فَٱنۢبَجَسَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْمَنَّ
وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَإِذْ قِيلَ
لَهُمُ ٱسْكُنُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ وَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا
نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٰٔتِكُمْ ۚ سَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَتْ
حَاضِرَةَ ٱلْبَحْرِ ۘ إِذْ يَعْدُونَ فِى ٱلسَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ ۙ
لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

160Biz İsrailoğulları'nı on iki oymağa ayırmıştık. Halkı, Musa'dan su bulmasını istediğinde ona, "Değneğini kayaya vur!" diye vahyetmiştik. Musa değneğiyle vurunca kayadan on iki göze fışkırmış ve böylece on iki oymaktan her biri kendine ait bir su kaynağı olduğunu anlamıştı. Ayrıca çölün kavurucu sıcağında bulutların gölgesiyle onları serinletmiştik. Yine çölde bulundukları sırada, "Size bahşettiğimiz helal ve hoş nimetlerden yararlanın!" diye buyurmuş ve onların kudret helvası [ekmek] ve bıldırcın eti yemelerini sağlamıştık [Ne var ki onlar bunca lütuf ve nimetimize nankörlükle karşılık verdiler]. Fakat onlar böyle davranmakla bize zarar vermediler; sadece kendilerine yazık ettiler!

161Öte yandan onlara şöyle emredilmişti: "Şu beldeye yerleşin ve oradaki ürünlerden dilediğiniz gibi istifade edin! 'Rabbimiz! Günahlarımızı affet!' diye yakarın! O beldeye Allah'a karşı saygılı ve alçak gönüllü bir şekilde girin; biz de hatalarınızı, kusurlarınızı bağışlayalım. Nitekim biz içtenlikle kulluk edenleri fazlasıyla ödüllendireceğiz."

162Ne var ki onların arasındaki sapkınlar bu emirleri hiç umursamayıp kendilerine yönelik emirlerin tam aksi istikametinde davranışlar sergilediler. Biz de bu tutumlarından dolayı onların üzerine gökten bela yağdırdık.

163Ey Peygamber! Onlara, deniz [Akabe körfezinin] kıyısındaki kasaba halkının başına ne geldi biliyor musunuz diye sor! Vaktiyle o denizdeki balıklar avlanma yasağı bulunan cumartesi günlerinde sahile akın eder, diğer günlerde ise ortalıkta görünmezlerdi. Onlar bu durumu bahane ederek cumartesi günü avlanma yasağını çiğnemek suretiyle haddi aştılar. İşte biz onları yoldan çıkmış olmaları sebebiyle böyle sınıyorduk.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ۙ اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾
فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾
وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَاهُم بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَٰذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا ۚ وَإِن يَأْتِهِمْ
عَرَضٌ مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَاقُ الْكِتَابِ أَن
لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۗ وَالدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۚ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

164İçlerinden bir grup, "Allah'ın helak edeceği yahut çok ağır bir ceza vereceği kimselere ne diye öğüt verip duruyorsunuz?" dediği zaman, cumartesi günü avlanma yasağını çiğneyenlere engel olmak isteyenler, "Her şeyden önce Rabbimizin huzurunda kendimizi savunacak bir mazeretimiz olsun diye öğüt veriyoruz. Hem sonra belki Allah'ın emirlerini çiğnemekten de sakınırlar." diye karşılık vermişlerdi.

165Ne var ki o günahkârlar kendilerine yönelik öğüt ve uyarıları hiç umursamadılar. Bunun üzerine biz de o toplumda, günahkârca davranışlara engel olmaya çalışanları azaptan kurtardık; günahkârları ise yoldan çıkmış olmalarından ötürü çok şiddetli bir azaba çarptırdık.

166Kendilerine yasaklanan işleri yapmakta ısrar ettiklerinde ise onların aşağılık maymunlar gibi olmalarına hükmettik.

167İşte o zaman Rabbin, kıyamet gününe kadar onlara çok büyük acılar çektirecek insanları ortaya çıkaracağını da bildirmişti. Şüphesiz Rabbin [dilediği takdirde] çok çabuk ceza verir ama aynı zamanda çok affedici, çok merhametlidir.

168Biz İsrailoğulları'nı birbirlerinden ayrı düşmüş topluluklar hâlinde yeryüzüne dağıttık. İçlerinden bir kısmı iyi/itaatkâr insanlardı; bir kısmı ise böyle değildi. İtaatkâr olmayanları, doğru yola yönelmeleri için kâh refah ve bollukla kâh yokluk ve darlıkla sınadık.

169Geçen zaman içinde onların yerini başka bir hayırsız nesil aldı. Tevrat'a vâris olan bu nesil, "Seçkin bir millet olduğumuz için nasılsa günahlarımız bağışlanacak!" iddiasıyla hareket ederek hep rüşvet gibi haram kazançlar sağlamakla meşgul oldular. O kadar ki böylesi kazançların hiçbirini kaçırmadılar.

Peki, onlardan Allah'a isnat ederek konuştukları her sözün mutlak doğru olması gerektiği hususunda Tevrat'taki hükümler uyarınca söz alınmamış mıydı; onlar da Tevrat'taki hükümleri okuyup öğrenmemişler miydi?

Allah'a itaatsizlikten sakınanlar için ahiret elbette daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?!

170Tevrat'taki emirlere hakkıyla uyan, namazı titizlikle kılan Yahudiler bilmeliler ki biz böyle güzel davranışlar sergileyen kimselerin mükâfatını asla zayi etmeyeceğiz!

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتَ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ
آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا
فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ
مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَثْ ذَّٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ
الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

171 Vaktiyle biz Sina Dağı'nı âdeta bir gölgelik gibi İsrailoğulları'nın üzerine kaldırmıştık. Bu sırada onlar, dağı üzerlerine düşecek zannetmişlerdi. İşte o zaman, "Size bahşettiğimiz vahye sımsıkı sarılın ve bu vahiydeki buyruklar uyarınca hareket edin! Böylece Allah'a karşı gelmekten sakınan kimseler olun!" diye emretmiştik.

172-173 Ey Peygamber! Rabbin, insanları babalarının sulplerinden varlık alanına çıkarırken onlara, "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?!" diye sordu, onlar da kendileri hakkında şahitlik ederek, "Elbette Rabbimizsin. Biz buna tanıklık ederiz." diye karşılık verdiler [Böylece Allah insanoğluna, kendisinin varlık ve birliğini tanımaya doğuştan yatkınlık kabiliyeti verdi.].

İşte bu şahitlik, kıyamet günü, "Bizim bundan haberimiz yoktu." dememeniz yahut "Allah'tan başka varlıklara ilkin atalarımız tanrılık yakıştırdı. Biz onlardan sonra dünyaya gelmiş bir nesiliz. Rabbimiz! Bu bozuk inancı ortaya çıkaran atalarımızın yaptığı yanlış yüzünden bizi helak mi edeceksin?" diye mazeret üretmemeniz içindir.

174 İşte biz kâfirlerin nankörlükten vazgeçip imana gelmeleri için bütün bu mesajları etraflıca açıklıyoruz.

175-176 Ey Peygamber! Kendisine ayetlerimiz hakkında bilgi sahibi olma lütfunda bulunduğumuz adamın hikâyesini de anlat o kâfirlere! Zira o adam bunca bilgiye rağmen ayetlerimizle tüm bağlarını koparmış, bu yüzden şeytanın elinde oyuncak olmuş ve nihayet büsbütün azıp yoldan çıkmıştı.

Eğer dileseydik onu ayetlerimiz vesilesiyle yüksek bir mertebeye eriştirirdik. Ne var ki o, dünyaya mahkûm etti kendini; arzu ve isteklerine boyun eğdi. Onun durumu, kışkırtsan da kendi hâline bıraksan da dilini sarkıtıp soluyan köpeğe benzer. Ayetlerimize yalan diyenler tıpkı bu köpek gibidirler!

Ey Peygamber! Bu kıssayı anlat; olur ki o kâfirler ibret alıp imana gelirler!

177 Ayetlerimizi yalan sayan ve böylece kendilerine yazık eden kimselerin durumu gerçekten çok fenadır!

178 Allah kime yol gösterirse işte o doğru yola erişmiştir. Allah'ın şaşırttığı kimselere gelince, böyleleri de hüsrana uğrayanların ta kendileridir!

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ أُولَٰئِكَ
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ ۚ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ
يَتَفَكَّرُوا ۚ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوَلَمْ
يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ
وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ۖ
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

179 Andolsun biz, cehennemlik olmayı hak eden birçok cin ve insan yarattık. Çünkü böylelerinin akılları vardır ama hakikati kavramaz, gözleri vardır ama hakikati algılamaz, kulakları vardır ama hakikat çağrısını duymaz. İşte bunlar tıpkı hayvan gibidirler. Dahası, hayvandan da aşağı düzeydedirler. İşte bunlar tam bir aymazlık içinde olan kimselerdir!

180 Ey Müminler! Bilin ki en güzel isimler Allah'ındır. O'nu bu güzel isimlerle anın! O'nun isimleri konusunda yanlış yola sapan [yani Allah'a özgü isimleri başka varlıklara yakıştıran yahut O'na ait isimlerin gerçek anlamlarını çarpıtan] kimseleri kendi hâllerine terk edin! Zira onlar işledikleri günahların cezasını çekecekler.

181 Yarattığımız insanlar arasında hak ve hakikati gösteren ve hakka bağlılık sayesinde adaleti gerçekleştiren bir topluluk her daim mevcuttur.

182 Ayetlerimizi yalan sayanlara gelince, biz onları farkına varamayacakları bir şekilde adım adım helak ve hüsrana sürükleyeceğiz.

183 Ben o kâfirlere/müşriklere şimdilik mühlet tanıyorum ama vakti geldiğinde cezalandırmam çok çetin olacaktır!

184 Onlar, çok iyi tanıyıp bildikleri arkadaşları Muhammed'de delilikten hiçbir eser olmadığını düşünmezler mi? O, kendilerini kıyamet ve azap gerçeği hakkında uyaran bir peygamberdir!

185 Onlar, Allah'ın göklerde ve yerdeki mutlak egemenliği üzerine hiç düşünmezler mi? O'nun yarattığı bunca varlık üzerine kafa yormazlar mı? Ölümün çok yakında kapılarını çalabileceğini akıllarına getirmezler mi?

Onlar bunca öğüt, bunca uyarıya inanmadıktan sonra başka hangi söze inanacaklar!

186 Allah'ın şaşırttığı kimseleri doğru yola eriştirecek kimse yoktur. Allah böylelerini azgınlıklarıyla baş başa bırakıp şaşkınlık içinde bocalamaya terk eder.

187 Ey Peygamber! Müşrikler sana alaycı bir tavırla, "Şu kıyamet gemisi ne zaman demir atacak; ne vakit gelip çatacak?" diye sorarlar.

De ki: "Bu sorunun cevabını yalnız Rabbim bilir. Kıyametin vakti hakkında O'ndan başkası bilgi veremez. Fakat size şu kadarını söyleyeyim ki kıyametin dehşetine gökler de yer de dayanamayacak ve o sizi ansızın yakalayacaktır!"

Ey Peygamber! Sen sanki kıyametin ne zaman kopacağını biliyormuşsun yahut bilmek zorundaymışsın gibi, gelip ikide bir bunu sana soruyorlar. Onlara bir kez daha de ki: "Kıyametin ne zaman gelip çatacağını yalnız Rabbim bilir."

Gel gör ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeği bir türlü anlamıyor."

قُلْ لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَلَوْ
كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُ ۚ
إِنْ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ۖ فَلَمَّا
تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ ۖ فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا ٱللَّهَ رَبَّهُمَا
لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا
صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَا ۚ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ ۖ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ
أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ ۖ فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَآ
أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ
قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

188Ey Peygamber! Yine o müşriklere de ki: "Allah dilemedikçe ne kendim için faydalı bir şeyi elde edebilir ne de başıma gelecek bir derdi, belayı önleyebilirim. Eğer ben, insanın bilgi ve idrak alanının dışında kalan şeyleri bilmiş olsaydım, elbette kendimi sağlama alacak her şeyi temin ederdim. O zaman hiçbir sıkıntı ve keder yüzü de görmezdim. Ben, böyle özelliklere sahip biri değilim, ancak imana gelmek isteyen kimseleri uyarmak ve müjdelemekle görevli bir peygamberim!"

189Bakın, O sizi bir tek can özünden yarattı. Birlikte mutlu olup huzur bulsun diye aynı özden eşini de yarattı.

Erkek, eşiyle ilişkiye girer ve böylece kadın hamile kalır. Kadın, bebeği bir süre karnında taşır. Hamileliği ağırlaşınca her ikisi de Rableri Allah'a yönelip, "Bize sağlıklı bir evlat verirsen muhakkak ki sana minnettarlığımızı göstereceğiz." diye yakarırlar.

190Fakat Allah onlara sağlıklı bir evlat bahşedince O'nun kendilerine bahşettiği çocuğun dünyaya gelişinde başka varlıkları da pay sahibi yapmaya kalkışırlar. Oysa Allah onların ortak koştukları şeylerden yücedir, münezzehtir.

191Demek onlar hiçbir şey yaratma gücüne sahip bulunmayan, bilakis tıpkı kendileri gibi yaratılmış olan putları Allah'ın ilahlığına ortak koşuyorlar!

192Hâlbuki putların ne o müşriklere ne de bizzat kendilerine bir hayrı vardır!

193Ey müşrikler! Yol göstermeleri için putlara yalvarıp yakarsanız da onlar size karşılık veremezler. Dahası onlara ister yalvarıp yakarın, ister onlardan hiçbir istekte bulunmayın, sizin için fark eden bir şey olmaz.

194Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlar, tıpkı sizin gibi yaratılmış varlıklardır. Ama mademki inancınızın doğruluğundan dem vuruyorsunuz, öyleyse onlara yakarın da size karşılık versinler!

195Yoksa o putların ayakları var, yürüyor, elleri var, tutuyor, gözleri var, görüyor, kulakları var, işitiyor da biz mi bilmiyoruz!

Ey Peygamber! Müşriklere de ki: "Haydin bakalım Allah'ın ilahlığına ortak koştuğunuz putlarınızı da yardıma çağırıp beni etkisiz kılmak için elinizden geleni ardınıza koymayın ve eğer elinizden geliyorsa göz açıp kapamama bile fırsat tanımayın!"

إِنَّ وَلِيِّيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾
وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ
أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا۟ ۖ
وَتَرَىٰهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ ٱلْعَفْوَ
وَأْمُرْ بِٱلْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ
مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ إِذَا مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطَٰنِ تَذَكَّرُوا۟ فَإِذَا هُم
مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَٰنُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِى ٱلْغَىِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾
وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِـَٔايَةٍ قَالُوا۟ لَوْلَا ٱجْتَبَيْتَهَا ۚ قُلْ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ
إِلَىَّ مِن رَّبِّى ۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَٱذْكُر رَّبَّكَ فِى نَفْسِكَ
تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلْجَهْرِ مِنَ ٱلْقَوْلِ بِٱلْغُدُوِّ
وَٱلْـَٔاصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

196 Benim yâr ve yardımcım, işte bu Kur'an'ı indiren Allah'tır. O, has kullarını hep koruyup kollar.

197 Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlara gelince, bunların ne size ne de kendilerine bir faydası dokunur.

198 Yol göstermeleri için onlara yalvarıp yakarsanız sizi işitmezler. Onların sana baktığını sanırsın ama aslında onlar görmezler.

199 Ey Peygamber! Hoşgörülü, affedici ol! Hep iyi ve güzel olan şeyleri salık ver. Kendini bilmez, kaba ve küstah kimselere aldırış etme!

200 Eğer şeytani bir kışkırtma seni öfkeye sürükleyecek olursa hemen Allah'a sığın! Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

201 Allah'a itaatsizlikten sakınanlar [öfke, nefret, hiddet gibi] şeytani bir kışkırtmaya maruz kaldıklarında aklıselim ve sağduyuyla düşünüp hemen kendilerini toparlarlar. Sonra bir de bakarsın ki onlar bu kışkırtmanın nereden geldiğini çoktan anlayıp kavramışlar!

202 Kâfirlere gelince, dost bildikleri şeytanlar onları azgınlığa sürükler ve bir daha da o şeytanlar onların yakalarını bırakmazlar.

203 Ey Peygamber! Müşriklere, keyfî istekleri doğrultusunda bir mucize gösteremediğin zaman, "Hiç değilse bir şeyler uydursaydın!" diye alay ederler.

De ki: "Ben ancak Rabbim tarafından bana ne vahyediliyorsa onun gereğini yaparım. İşte bu Kur'an, imana gelmek isteyen kimseler için Rabbiniz tarafından gönderilmiş bir dizi hakikat belgesi, doğru yolu gösteren bir rehber ve aynı zamanda büyük bir lütuf ve nimettir."

204 Kur'an okunduğu zaman dinleyin; sesinizi kesip ona kulak verin! [Dış dünyadan kendinizi soyutlayarak Allah'ın buyruklarını can kulağıyla dinleyin ve Kur'an'ı hayatınızın içine katmaya gayret edin!]. Böyle davranın ki Allah'ın rahmet ve merhametine nail olasınız.

205 Ey Peygamber! Her daim ta yürekten kopup gelen bir ürperti ve samimi bir yakarışla sessiz ve derinden Rabbini zikret; sakın Allah'ı umursamaz kimselerden olma!

206 Bilesin ki Rabbine çok yakın olan varlıklar [melekler] O'na kulluk etme hususunda asla kibre kapılmazlar. Bilakis onlar her daim O'nun yüceliğini zikreder ve yalnız O'na boyun eğerler.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْأَنفَالِ ۖ قُلِ الْأَنفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
۝١ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ
عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝٢ الَّذِينَ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝٣ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
حَقًّا ۚ لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝٤ كَمَا
أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ
لَكَارِهُونَ ۝٥ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ ۝٦ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ
أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ
وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ
۝٧ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝٨

8. ENFÂL SURESİ

[Medine döneminde Bedir savaşından sonra vahyedilmiştir; 75 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Sana [Bedir savaşında elde edilen] ganimetlerin paylaşımı hakkında soruyorlar.

De ki: "Ganimetlerin asıl sahibi Allah'tır; nasıl paylaştırılacağını açıklama ve uygulama yetkisi de Peygamber'e aittir. Allah'a itaatsizlikten sakının ve aranızdaki çekişmelere son verip birbirinize karşı daha sıcak ve samimi davranın! Eğer gerçekten Mümin iseniz Allah'a ve elçisine itaat edin!"

2-4 Müminler öyle kimselerdir ki her ne zaman Allah'tan söz edilse yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın ayetleri tebliğ edildiğinde imanları artar. Onlar yalnız Allah'a güvenirler. Yine onlar namazı titizlikle ve devamlı olarak kılar, kendilerine nasip ettiğimiz servetten Allah yolunda harcarlar. İşte gerçek Mümin diye ancak bunlara denir. Rablerinin nezdinde manevi makamlar, ilâhî af-mağfiret ve değerine paha biçilmez bir nimet [cennet] onları beklemektedir.

5-6 Ey Peygamber! [Gördüğün gibi Bedir savaşında elde edilen ganimetlerin paylaşımıyla ilgili olarak kimi Müminler haksız isteklerde bulundu ve bu yüzden hiç hoş olmayan bir durum ortaya çıktı]. Nitekim Rabbin seni tam yerinde ve zamanında sefere çıkardığında da buna benzer bir durum ortaya çıkmıştı. Zira o zaman kimi Müminler Bedir'de müşrik ordusuyla savaşma kararına sıcak bakmamışlardı. Hatta Allah'ın Müminlere yardım edeceği sözüne rağmen seninle tartışmışlardı. Çünkü onlar, Bedir'de müşriklerle çarpışmayı, bir anlamda göz göre göre ölüme sürüklenmekle bir tutuyorlardı.

7-8 Ey Müminler! O gün Rabbiniz size iki düşman topluluğundan birinin [yani Suriye'den gelen ve az sayıda silahlı adam tarafından korunan ticaret kervanının veya Bedir'deki müşrik ordusunun] elinize düşeceği sözünü vermişti. Sizler, silah ve savaşçı gücü zayıf olan ticaret kervanını ele geçirmeyi istiyordunuz. Oysa Allah, buyrukları uyarınca hak ve hakikat davasını zafere ulaştırmak, kâfirlerin de belini kırmak ve böylece o mücrimler/müşrikler hiç hoşlanmasalar da tevhit inancını yüceltip şirki de çökertmek istiyordu.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ
مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا ۚ
سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا
اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ
بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

9 Ey Müminler! Hani siz Bedir'de müşriklerle savaşmak kaçınılmaz olunca yardım için Rabbinize yakarmıştınız. O da bu yakarışınıza, "Ben size ardı ardına inecek bin melekle yardım edeceğim!" diye karşılık vermişti.

10 Allah bu yardımı size sırf bir zafer müjdesi olsun ve böylece kaygı dolu gönülleriniz yatışıp huzur bulsun diye yapmıştı. Bilesiniz ki asıl yardım ancak Allah'tan gelir. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir.

11 Bedir'deki çarpışmadan önceki gece düşman korkusundan gözünüze uyku girmediği için, Allah o zaman da lütfuyla teveccüh buyurup gönlünüze sükûnet ve güven duygusu bahşetmek üzere sizi hoş ve hafif bir uykuya daldırmıştı. Ayrıca sizi hem [abdest vesilesiyle manevi kirlilikten] arındırmak, hem de ["Düşman ordusu Bedir'deki su kuyularını kuşattı. Biz susuz kaldık." şeklindeki] şeytani vesveseden kurtarmak ve böylece cesaretinizi artırarak savaş meydanında daha sağlam ve sıkı durmanızı sağlamak için üzerinize gökten yağmur yağdırmıştı.

12 Yine o vakit Rabbin meleklere şöyle vahyetmişti: "Ben sizinle beraberim. Haydi, Müminleri yüreklendirin. Ben, o kâfirlerin gönüllerine korku salacağım. Haydi, onların boyunlarını vurun, parmaklarını kırın; tamamen etkisiz hâle getirin!"

13 Evet, bunun böyle olması gerekiyordu. Çünkü o müşrikler Allah'a ve elçisine karşı çıkıp meydan okudular. Her kim Allah'a ve elçisine meydan okursa bilsin ki Allah'ın cezalandırması çok çetindir!

14 Ey müşrikler! Şimdi bu yenilginin acısını tadın bakalım! Unutmayın ki siz kâfirleri ahirette de cehennem ateşi beklemektedir!

15 Ey Müminler! Savaşta, müşrikleri kalabalık bir topluluk olarak karşınızda bulduğunuzda sakın onlara arkanızı dönüp kaçmayın!

16 Her kim savaş esnasında taktik değişikliği yapma veya başka bir Mümin birliğine katılma amacı gütmeksizin düşmana arkasını dönüp kaçarsa bilsin ki Allah'ın gazabına uğramayı hak etmiş olur. Böylelerinin ahiretteki meskeni de cehennemdir. Bu, gerçekten çok kötü bir sondur.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا ۚ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ ۖ وَإِنْ تَنْتَهُوا
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ۖ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ ۚ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ
شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ ۙ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ
الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا
لَأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

17 Ey Müminler! Savaşta o müşrikleri siz öldürmediniz; gerçekte Allah öldürdü! [Bu yüzden, "Ben filancıyı şöyle öldürdüm, böyle kestim." diye övünmeyin! Çünkü size bu güç ve kuvveti Allah verdi].

Ey Peygamber! Savaşta düşmanı saf dışı etmek için bir şeyler attığın zaman da aslında sen atmadın, Allah attı! Allah bütün bunları Müminleri güzel bir sınavdan geçirmek için yaptı. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

18 Evet, Allah size böyle yardımda bulundu. Çünkü Allah kâfirlerin planlarını etkisiz hale getirir.

19 Ey müşrikler! Madem zafer istiyordunuz, aha size zafer(!) Bundan böyle Müminlerle savaşmaktan geri durursanız bu elbet hayrınıza olur. Yok, eğer tekrar savaşa kalkışırsanız biz de yine Bedir'deki gibi karşılık veririz. Hem sonra ordunuz ne kadar kalabalık olursa olsun size hiçbir fayda vermez. Çünkü Allah Müminlerle beraberdir!

20 Ey Müminler! Allah'a ve elçisine yürekten bağlılık gösterin! Peygamber'in öğüt ve tavsiyelerini duyduğunuz hâlde ondan yüz çevirmeyin!

21 [Musa'nın çağrısına] kulak asmadıkları hâlde, "Çağrını duyduk ve ona uyduk." diyen [İsrailoğulları] gibi olmayın!

22 Allah nazarında bütün canlı mahlûkatın en hayırsızı, hakikate karşı sağır ve dilsiz kesilip aklıselimle düşünmeyen insanlardır!

23 Eğer Allah onlarda iyi bir hâl görseydi mutlaka hakikatin sesini işittirip imana gelmelerini sağlardı. Fakat Allah bunu sağlamış olsa onlar yine kibir ve küstahlıkları sebebiyle imandan yüz çevirirlerdi.

24 Ey Müminler! Sizi manevi yönden diriltecek işlere çağırdıklarında Allah'ın ve elçisinin her çağrısına "Baş üstüne!" diye karşılık verin! Bilesiniz ki Allah, insanın kendinden bile gizlemeye çalıştığı duyguları bilir; gönüldeki duygu ve düşüncelere müdahale eder. Unutmayın ki hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

25 [Toplumda iman ve ahlak düzeninin bozulması gibi her türlü] fitneye karşı son derece uyanık ve duyarlı olun! Zira bunun zararı, içinizden sadece kötülük peşinde koşanlara dokunmaz. Bilin ki Allah'ın cezalandırması çok şiddetlidir!

وَاذْكُرُوٓا۟ إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِى ٱلْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِۦ وَرَزَقَكُم
مِّنَ ٱلطَّيِّبَـٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تَخُونُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓا۟ أَمَـٰنَـٰتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٢٧﴾ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَـٰدُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ
وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَـٰكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتُنَا
قَالُوا۟ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَـٰذَآ إِنْ هَـٰذَآ إِلَّآ
أَسَـٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا۟ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَـٰذَا هُوَ
ٱلْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
أَوِ ٱئْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

26 Ey Müminler! Mekke'de zayıf ve güçsüz bir azınlık olarak yaşadığınız, müşrik ahalinin sizi ortadan kaldıracak olmasından derin endişe duyduğunuz günleri hatırlayın! Yine hatırlayın ki Allah sizi yer yurt sahibi yaptı; yardımıyla sizi güçlendirdi ve geçiminiz için size çok güzel nimetler bahşetti. İşte bütün bu lütuf ve nimetlere karşılık sizden de tam bir teslimiyet ve itaat üzere hareketinizle minnettarlık göstermeniz beklenir.

27 Ey Müminler! Emir ve yasaklarını çiğnemek suretiyle Allah'a ve elçisine hainlik etmeyin! Size teslim edilen görev, yetki, sorumluluk ve başkalarına ait hak gibi emanetlere de haramı helali bildiğiniz hâlde ihanet etmeyin!

28 Bilin ki gerek malınız mülkünüz gerekse evlatlarınız aslında birer imtihan vesilesidir. En büyük mükâfat ise Allah katındadır.

29 Ey Müminler! Eğer Allah'a karşı tam bir sorumluluk bilinci içinde olursanız, O da size neyin doğru neyin yanlış olduğunu anlayıp kavrama kabiliyeti bahşeder; üstelik geçmişteki günahlarınızı yok sayıp sizi bağışlar. Şüphesiz Allah çok lütufkârdır.

30 Ey Peygamber! Vaktiyle müşrikler seni etkisiz hâle getirmek yahut öldürmek veyahut seni yurdundan sürgün etmek için birtakım planlar yapıyorlardı. Onlar bir yandan bu tür planlar yaparken Allah da diğer yandan planlarını bozuyordu. Plan yapıp bozmada Allah'ın üstüne yoktur!

31 Müşriklere ayetlerimiz tebliğ edildiği zaman, "Tamam, duyduk herhâlde! İstesek biz de buna benzer sözler pekâlâ söyleyebiliriz. Hem sonra bu Kur'an geçmiş nesillere ait masallardan başka bir şey değil!" derler.

32 Hani onlar bir keresinde de "Ey Allah! Eğer bu Kur'an gerçekten senin tarafından indirilmiş bir kelamsa o zaman başımıza gökten taş yağdır yahut bizi çok şiddetli bir azaba çarptır!" diyerek meydan okumuşlardı.

33 Ey Peygamber! Sen aralarında bulunduğun sürece Allah onlara bu şekilde bir ceza verecek değildir. Yine Allah, kâfirliklerinden vazgeçip af dilemeleri hâlinde de onlara azap edecek değildir!

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً ۚ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ ۖ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ ۚ فَإِنِ انْتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ ۚ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

34 O müşrikler Mescid-i Harâm'ın [Kâbe'nin] hizmetçiliğine layık olmadıkları hâlde Müminlerin orada ibadet etmelerine engel olup dururlarken Allah'ın kendilerini cezalandırmayacağına ilişkin ne gibi bir güvenceye sahipler?! Mescid-i Harâm'ın gerçek hizmetçileri Allah'a karşı gelmekten sakınan kimselerdir. Fakat çokları bunu bilmezler.

35 Kaldı ki onların Kâbe'nin huzurundaki sözde ibadetleri, ıslık çalıp el çırpmaktan başka bir şey değildir!

Ey müşrikler! Allah'a nankörlük etmenizden ötürü Bedir'deki yenilginin derin acısını tadın bakalım!

36 Kâfirler Allah yoluna taş koymak için mallarını, mülklerini harcıyorlar. Doğrusu bundan sonra da harcayacaklar. Fakat bütün bu harcamalar yüreklerinde derin bir sızıya ve hayal kırıklığına dönüşmekten başka bir işe yaramayacaktır. Çünkü onlar hezimete uğrayacaklar. O kâfirler ahirette ise cehenneme tıkılacaklar!

37 Allah, savaş imtihanını gerçekleştirecek ve böylelikle pisi temizden/kâfiri Müminden tam anlamıyla ayrıştıracak ve günü geldiğinde bütün kâfirleri bir araya yığıp topunu birden cehenneme dolduracaktır. İşte büsbütün yıkıma uğramaları kaçınılmaz olanlar bunlardır!

38 Ey Peygamber! O kâfirlere, nankörlükten vazgeçip imana geldikleri takdirde geçmişteki günahlarının affedileceğini söyle! Eğer şimdiye kadar yaptıkları yanlışları tekrar ederlerse kendilerinden önce gelip geçen kâfirlere uygulanan helak yasasını hatırlat onlara!

39 Ey Müminler! İnancınıza yönelik baskı ve zulüm ortadan kalkıp hayat tam anlamıyla Allah'ın iradesine uygun biçimde yaşanır hâle gelinceye kadar o kâfirlerle savaşın! Saldırganlık, baskı ve zulüm girişimlerinden vazgeçtikleri takdirde onlarla uğraşmayı bırakın! Zaten Allah onların yapıp ettiklerini görmektedir.

40 Yok, eğer rahat durmayıp size saldıracak olurlarsa bilin ki Allah sizin yâr ve yardımcınızdır. O ne güzel yâr, ne güzel yardımcıdır!

وَاعْلَمُوٓا أَنَّمَا غَنِمْتُم مِّن شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ
إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ ٱلْفُرْقَانِ
يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنتُم
بِٱلْعُدْوَةِ ٱلدُّنْيَا وَهُم بِٱلْعُدْوَةِ ٱلْقُصْوَىٰ وَٱلرَّكْبُ
أَسْفَلَ مِنكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدتُّمْ لَٱخْتَلَفْتُمْ فِى ٱلْمِيعَٰدِ وَلَٰكِن
لِّيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ
عَنۢ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَىَّ عَنۢ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَسَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِى مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ
أَرَىٰكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤٣﴾
وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ ٱلْتَقَيْتُمْ فِىٓ أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
فِىٓ أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ
ٱلْأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُوا
وَٱذْكُرُوا ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

41 Ey Müminler! Bilesiniz ki savaşta ganimet olarak ele geçirdiklerinizin beşte biri Allah'a, Peygamber'e, Peygamber'in akrabalarına, yetimlere, yoksullara ve bir de yurdundan yuvasından ayrı düşmüş gariplere aittir. Eğer Allah'a ve hak ile batılın [tevhit ile şirkin] iki karşıt güç olarak saflarının ayrıştığı, yani Bedir'de iki ordunun kapıştığı gün kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz ayetlere gerçekten inanmışsanız, ganimetin bu şekilde paylaştırılmasına itiraz etmemelisiniz. Şüphesiz Allah, Bedir savaşında da tanık olduğunuz gibi dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir.

42 Hani hatırlarsanız, Bedir'de savaş başlamadan önce, siz vadinin Medine'ye yakın olan kuzey ucunda idiniz. Mekke yönünden gelen müşrikler de güney ucunda idiler. Ticaret kervanı ise sizin bulunduğunuz yere göre daha aşağı tarafta, [deniz sahiline yakın bir güzergâhta] idi. Eğer siz düşman ordusuyla ne zaman ve nerede karşılaşmak gerektiğini birbirinize fikir danışarak belirlemeye kalkışsaydınız her kafadan ayrı bir ses çıkar ve asla görüş birliğine varamazdınız. Fakat Allah varlık alanına çıkması gereken hükmünü gerçekleştirmek için savaşın yer ve zamanını kendi iradesine göre belirledi ki bu savaşta can verecek olanlar ilahî iradenin tecellisini görerek ölsün, hayatta kalacak olanlar da yine o iradenin tecellisini görerek yaşasın. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

43 Ey Peygamber! Hani hatırlarsan, Allah Bedir savaşı öncesinde Mekkeli müşrikleri sana rüyanda az sayıda bir topluluk olarak göstermişti. Eğer onları sana kalabalık bir topluluk olarak gösterseydi mutlaka paniğe kapılır, savaşıp savaşmama konusunda birbirinize düşerdiniz. Fakat Allah sizi böyle bir sıkıntıya düşmekten kurtardı. Şüphesiz O, kalplerdeki tüm duygu ve düşünceleri pek iyi bilir!

44 Hani Allah Bedir'de savaş başladığı zaman, gönüllerinize bahşettiği metanet ve cesaretle o müşrikleri sizin gözünüzde az gösteriyor; bir yanıltmaca olarak sizi de onların gözünde az gösteriyordu. Allah varlık alanına çıkması gereken hükmünü gerçekleştirmek için böyle yaptı. Zaten varlık âleminde olup biten her şey Allah'ın iradesine bağlıdır.

45 Ey Müminler! Herhangi bir düşman birliğiyle karşılaştığınızda sağlam ve sıkı durun; Allah'ı da çokça anın ki kurtuluş ve esenliğe erişesiniz!

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيَّنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ
مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ
عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ
إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ
إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ
اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

46 Ey Müminler! Allah'a ve elçisine yürekten bağlılık gösterin ve sakın birbirinize düşmeyin! Aksi hâlde yılgınlığa düşüp dağılırsınız. Üstelik gücünüz söner, cesaretiniz kırılır. Allah yolunda karşılaştığınız sıkıntı ve zorluklara da göğüs gerin! Unutmayın ki Allah, zor zamanda sabredenlerle beraberdir.

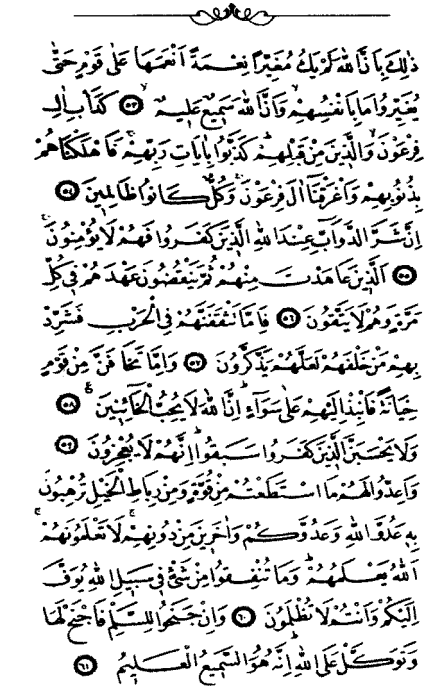
47 Ey Müminler! Memleketlerinden çalım satarak, halka tafra yaparak çıkıp gelen ve aynı zamanda insanları Allah yolundan alıkoymaya çalışan Mekkeli müşrikler gibi olmayın! Bilin ki Allah onların yapıp ettikleri her şeyi sınırsız ilmiyle kuşatmıştır!

48 Şeytanın teki olan [Sürâka b. Mâlik isimli o] adam, "Bugün sizi hiçbir güç mağlup edemez. Hem sonra ben de sizin yanınızdayım." diyerek o müşriklere [Bedir savaşı öncesinde] çok yerinde bir iş yaptıkları fikrini telkin etmişti. Ama iki ordu Bedir'de karşı karşıya geldiğinde o şeytan, "Sizinle birlikteliğim artık sona erdi; çünkü ben sizin görmediğiniz bir gerçeği görüyorum. Üstelik Allah'tan da korkuyorum. Çünkü Allah hak edenlere çok şiddetli ceza verir." deyip ortalıktan sıvışmıştı.

49 Yine o zaman, münafıklıkta karar kılanlar ile kalplerinde inanç problemi bulunanlar [Bedir'de kalabalık Müşrik ordusuyla savaşmayı göze alan Müminler hakkında], "Sahip oldukları inanç bu adamları fena aldatmış!" diyorlardı. Oysa Allah'a güvenen kimse bilir ki yâr ve yardımcı olarak Allah yeter. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

50-51 Ey Peygamber! Melekler o kâfirlerin canlarını alırken neler olup bittiğini bir görseydin! Melekler onların suratlarına ve sırtlarına vura vura canlarını alırken şöyle derler: "Bundan böyle tadın bakalım cayır cayır yanmanın acısını! Bu azap işlemiş olduğunuz suçların karşılığıdır. Yoksa Allah kullarına asla haksızlık etmez!"

52 Bu müşrikler tıpkı Firavun ve adamları ile onlardan önce gelip geçen kâfirlere özgü bir tutum sergilemektedirler. Onlar Allah'ın ayetlerini inkâr etmiş, Allah da onları günahlarından ötürü cezalandırmıştı. Kuşkusuz Allah çok güçlüdür, cezalandırması da çok çetindir!

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ
يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُم
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾
إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٥٥﴾ الَّذِينَ عَاهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ
مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ
بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ
خِيَانَةً فَانبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۚ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّوا لَهُم مَّا اسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ
بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِن دُونِهِمْ ۖ لَا تَعْلَمُونَهُمُ
اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُوا مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ
إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَإِن جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

53 Bir toplum sahip olduğu dinî-ahlâkî değerleri kötü yönde değiştirip dönüştürmedikçe Allah da o topluma nasip ettiği [esenlik, huzur, güç, iktidar, refah ve zenginlik gibi] nimetleri durduk yere geri almaz. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

54 Evet, işte bu müşrikler tıpkı Firavun ve adamları ile onlardan önce gelip geçen kâfirlere özgü bir tutum sergilemektedirler. Geçmişteki o kâfirler Rablerinden gelen ayetleri yalan saydılar. Bu günahlarından dolayı biz de onları helâk ettik. Firavun ve adamlarını da sulara gömdük. Çünkü onların hepsi günaha batmış kimselerdi.

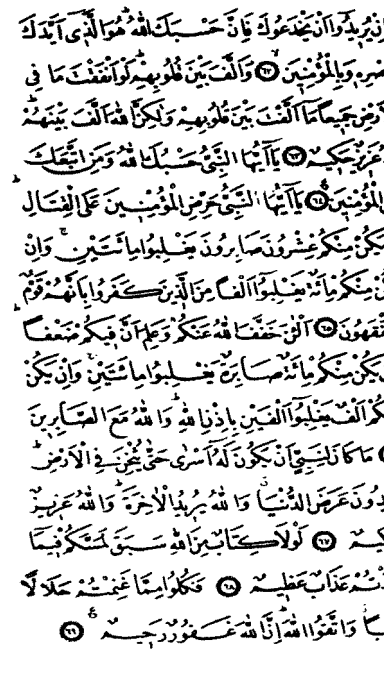
55 Allah nazarında bütün canlı mahlûkatın en hayırsızı [tıpkı bu müşrikler gibi] kâfirliği meslek edinmiş insanlardır. Böyleleri imana gelmezler!

56-57 Ey Peygamber! Kimi müşrik, münafık ve Yahudi gruplar kendileriyle bir antlaşma yaptığın hâlde ahde vefa hususunda hiçbir duyarlılık, sorumluluk ve sadakat kaygısı taşımaksızın her defasında antlaşmalarını bozarlar. Savaşta eline düştükleri takdirde asla unutamayacakları bir ders ver onlara! Hem öyle bir ders ver ki savaşa katılmamış yandaşlarına ibret olsun da böylece akıllarını başlarına alsınlar!

58-59 Antlaşma yaptığın bir toplulukta hainlik ve döneklik alameti tespit edersen sen de buna karşılık antlaşmanın sona erdiğini açıkça bildir onlara! Bilesin ki Allah hainleri sevmez. Hem sonra o kâfirler yakayı kurtardık sanmasınlar. Onlar ne yaparlarsa yapsınlar asla elimizden kurtulamayacaklar!

60 Ey Müminler! Onların hakkından gelmek için oluşturabildiğiniz kadar askerî güç oluşturun ve bilhassa savaş atları yetiştirin ki bu hazırlık sayesinde hem Allah'ın hem sizin düşmanlarınızı ve bir de sizin bilemediğiniz ama Allah'ın bildiği diğer düşmanlarınızı [münafıkları] ürkütüp korkutabilesiniz. Bilin ki Allah yolunda her ne harcarsanız size bunun karşılığı ahirette eksiksiz ödenecek ve orada size asla haksızlık edilmeyecektir.

61 Ey Peygamber! Eğer o kâfirler barışa yanaşırlarsa sen de barıştan yana ol ve her daim Allah'a güven! Şüphesiz O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

62-63 Ey Peygamber! Eğer onlar barış teklifiyle seni oyuna getirmeye kalkışırlarsa bu durumdan hiç endişe etme. Çünkü Allah sana yeter! Unutma ki O, yardımıyla seni ve Müminleri destekleyip güçlendirdi. Yine O, Müminlerin gönüllerini birbirine ısındırdı. Eğer sen dünyadaki tüm hazineleri bu uğurda harcayacak olsaydın yine de onların gönüllerini birbirine ısındırıp kaynaştırmayı başaramazdın. Fakat Allah onlar arasında gönül ve sevgi bağı oluşturdu. Şüphesiz O üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

64 Ey Peygamber! Allah yar ve yardımcı olarak sana ve sana uyan Müminlere yeter!

65 Ey Peygamber! Müminleri savaş konusunda yüreklendir! Eğer içinizden dirençli yirmi babayiğit çıkarsa bunlar iki yüz kâfiri haklayabilir. Şayet içinizden bu vasıfta yüz kişi çıkarsa bunlar da bin kâfiri alt edebilir. Çünkü o kâfirler Allah yolunda savaşıp can vermenin anlamını bilmeyen bir güruhtur!

66 Ey Müminler! Allah şu andan itibaren yükünüzü hafifletti. Çünkü O sizin savaşma konusunda zayıf olduğunuzu gördü. Şimdi içinizden dirençli yüz babayiğit çıkarsa bunlar iki yüz kâfiri haklayabilir. Eğer içinizden bu vasıfta bin kişi çıkarsa bunlar da Allah'ın izniyle iki bin kâfiri alt edebilir. Bilin ki Allah, zor zamanda sabretmeyi bilenlerle beraberdir!

67 Bir peygamberin [ilahî mesajları tebliğ mücadelesi verdiği] muhitte güçlenip kâfirler karşısında ezici bir üstünlük sağlamadıkça savaş esirleri alma ve onları fidye karşılığı serbest bırakma lüksü yoktur!

Ey Müminler! Siz, fidye ve ganimet gibi gelip geçici dünya menfaatlerine tamah ediyorsunuz. Oysa Allah, ahiretteki kalıcı nimetlere sahip olmanızı diliyor. Unutmayın ki Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

68 Eğer Allah'ın [Bedir'de müşriklerle savaşanlara azap etmeyeceğine ve/veya iyi niyetle yapılan hataları affedeceğine ilişkin] hükmü/prensibi olmasaydı esirleri serbest bırakma karşılığında almış olduğunuz fidye sebebiyle sizi müthiş bir azap çarpardı.

69 [Ne var ki artık fidyeyi de ganimeti de size helal kıldım]. Şu hâlde, savaşta ele geçirdiğiniz şeylerden helal ve hoş olarak istifade edin ve her daim Allah'a itaatsizlikten sakının! Şüphesiz Allah size karşı çok affedici, çok merhametlidir!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ فِي قُلُوبِكُمۡ
خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ٧٠ وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ
فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٧١ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ
وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ
وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْۚ وَإِنِ
ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ
وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٧٢ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍۚ إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَفَسَادٞ كَبِيرٞ ٧٣ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ حَقّٗاۖ لَّهُم
مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ٧٤ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ بَعۡدُ وَهَاجَرُواْ
وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡۚ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ٧٥

70 Ey Peygamber! Esir olarak elinize düşen müşriklere de ki: "Eğer Allah gönüllerinizde imana gelme niyetinden bir eser görürse sizden alınan şeylerden [yani ganimet olarak paylaşılan mallarınızdan, kaybettiğiniz itibarınızdan, serbest kalmak için ödediğiniz fidyeden] çok daha fazlasını nasip eder size. Üstelik sizi affeder. Bilin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!"

71 Fidye vermekten kurtulmak için iman etmiş gözükmek veya Müminlere karşı bir daha savaşmayacaklarına dair sözlerinden dönmek suretiyle sana hainlik edecek olurlarsa unutmasınlar ki onlar vaktiyle Allah'a da hainlik etmişler ama Allah da onların hakkından gelmek için sana [Bedir'de] fırsat vermişti. Allah her şeyi bilen, her şeyi yerli yerince yapandır!

72 İmana erip hicret eden, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla mücadele veren kimseler ile bu muhacir Müminlere Medine'de kucak açıp yardım edenler [Ensar] var ya, işte bunlar birbirlerinin gerçek dostudurlar.

İmana erip de hicret etmeyen kimselere gelince, böyleleri müşriklerin arasında yaşamaktan vazgeçip sizin beldenize hicret etmedikleri sürece onların haklarını koruyup kollama, aranızda miras ilişkisi kurma durumu söz konusu değildir. Bununla birlikte, eğer imanlarından ötürü maruz kaldıkları baskılardan kurtulmak için sizden yardım isterlerse onlara yardım etmelisiniz. Fakat kendileriyle savaşmama ve birbirinizin iç işlerine karışmama antlaşması yaptığınız bir topluluğa rağmen onlara yardım etmeniz söz konusu değildir. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir.

73 Kâfirler birbirlerine sahip çıkarlar. Eğer siz de onlar gibi birbirinize sahip çıkmazsanız, yaşadığınız muhitte kargaşa ve çok ciddi bir bozulma baş gösterir.

74 İmana erip hicret eden ve Allah yolunda mücadele veren kimseler ile bu muhacir Müminlere Medine'de kucak açıp yardım edenler var ya, işte gerçek Mümin diye ancak bunlara denir. Bunların hakkı bağışlanmak ve cennete kavuşmaktır.

75 Bundan sonra imana erip hicret edecek ve Allah yolunda sizinle birlikte mücadele verecek kimselere gelince, şüphesiz onlar da sizdendir. İman bağının yanı sıra aralarında kan bağı da bulunan Müminler, –Allah'ın miras hükmü uyarınca– birbirlerine vâris olmaya daha layıktırlar. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilir!

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى الَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۝١
فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوٓا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ ۙ وَأَنَّ اللَّهَ
مُخْزِي الْكَٰفِرِينَ ۝٢ وَأَذَٰنٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ
الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيٓءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۙ وَرَسُولُهُۥ ۚ فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوٓا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝٣ إِلَّا الَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ
لَمْ يَنقُصُوكُمْ شَيْـًٔا وَلَمْ يُظَٰهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوٓا إِلَيْهِمْ
عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝٤ فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ
الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ
وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا الزَّكَوٰةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝٥
وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَٰمَ
اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُۥ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ ۝٦

9. TEVBE SURESİ

[Medine döneminin son evresinde vahyedilmiştir; 129 ayettir.]

1-2 Allah'tan ve elçisinden, kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz müşriklere bir uyarı!

Ey müşrikler! Bu diyarda dört ay daha serbestçe dolaşın bakalım! Ama bu süre tanımanın, Allah'ın elinden kaçıp kurtulacağınız anlamına gelmediğini de bilin! Yine şunu da bilin ki Allah kâfirleri rezil rüsva edecektir.

3 İşte bu büyük hac günü Allah'tan ve elçisinden halka bir duyuru!

Haberiniz olsun ki Allah'ın da elçisinin de müşriklerle hiçbir bağı ve bağlantısı yoktur!

Ey müşrikler! Eğer tövbe edip imana gelirseniz bu elbet hayrınıza olur. Yok, eğer bu son fırsatı da teperseniz, bilin ki Allah'ın elinden asla kaçıp kurtulamazsınız!

Ey Peygamber! O kâfirlere, "Sizi çok feci bir azap bekliyor." müjdesini(!) ver.

4 Kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklerden, antlaşma hükümlerini çiğnemeyen ve size karşı hiç kimseyle işbirliği yapmayanlara gelince, bunların durumu farklıdır. Bunlarla yaptığınız antlaşmaya süresi doluncaya kadar uyun! Şüphesiz Allah ahde vefasızlıktan sakınanları sever.

5 Her türlü saldırı ve savaşın yasak olduğu Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep ayları sona erince müşrikleri yakaladığınız yerde öldürün; gerektiğinde onları yakalayıp tutsak edin ve her köşe başını tutup tepelerine binmek için fırsat kollayın! Eğer tövbe edip imana gelir [ve tıpkı sizin gibi] namazı titizlikle kılıp ze kâtı verirlerse onları serbest bırakın! Çünkü Allah çok affedici, çok merhametlidir.

6 Ey Peygamber! Müşriklerden biri sana sığınma talebinde bulunursa onu koruma altına al ki bu sayede Allah'ın kelamını bizzat senden dinleyip mana ve mesajını anlama imkânı bulsun. Daha sonra onu güvende olacağı yere/memleketine ulaştır. Evet, böyle davranman gerekir. Çünkü onlar hakikatten bihaber insanlardır.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ اللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدتُّمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝٧ كَيْفَ
وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً
يُرْضُونَكُم بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَاسِقُونَ ۝٨ اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا
عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝٩ لَا يَرْقُبُونَ
فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ۝١٠
فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ
فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝١١ وَإِن
نَّكَثُوا أَيْمَانَهُم مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا
أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ
۝١٢ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ
فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ۝١٣

7 Müşriklerin Allah ve elçisinin nazarında dikkate alınacak bir antlaşması/sözleşmesi nasıl olabilir ki?!

[Kesinlikle olamaz; çünkü onlar namerttir ve böyle oldukları için de her daim sözlerinden dönerler]. Fakat Mescid-i Harâm civarında [Hudeybiye'de] kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklerin durumu farklıdır. Bunlar size dürüst davrandıkları sürece siz de onlara dürüst davranın! Şüphesiz Allah ahde vefasızlıktan sakınanları sever.

8 Evet, o müşriklerin Allah ve elçisinin nazarında dikkate alınacak bir antlaşması nasıl olsun ki?!

Kesinlikle olamaz; çünkü onlar size üstün gelme fırsatı yakalasalar ne aranızdaki andı ne de antlaşmayı tanırlar. Onlar samimiyetsiz sözleriyle size yaranmaya çalışırlar; oysa gönüllerinde size karşı çok kötü niyetler beslerler. Zaten onların çoğu namert adamlardır.

9 Onlar Allah'ın ayetlerini basit maddi çıkarlar uğruna kurban ettiler. Üstelik insanları da O'nun yolundan men ettiler. Doğrusu onlar çok kötü işler yapmaktadırlar.

10 Onlar herhangi bir Mümine karşı ne bir ant ne de bir antlaşma sorumluluğu gözetirler. Bunlar işte böyle hak-hukuk tanımaz kimselerdir.

11 Ama eğer onlar tövbe edip imana gelir, [tıpkı sizin gibi] namazı titizlikle kılar, zekâtı verirlerse dinde kardeşleriniz olurlar.

Hakikati anlayıp kavramak niyetinde olanlar için ayetlerimizi etraflıca açıklıyoruz.

12 Eğer onlar sizinle bir antlaşma yaptıktan sonra ahde vefa göstermez ve inancınız hakkında yine ileri geri konuşurlarsa işte o zaman kâfirler güruhunun elebaşlarıyla çarpışın! Çünkü onların andı, antlaşması yok hükmündedir. Evet, onlarla savaşın; zira belki böylece çirkefliklerinden vazgeçerler!

13 Ey Müminler! Sizinle yaptıkları antlaşmaya uymayan, Peygamber'i Mekke'den kovmaya çalışan, üstelik ilk saldıran taraf olmayı da size bırakmayan o kâfirler güruhuyla savaşmaktan kaçınacak mısınız?! Ne o, yoksa onlardan korkuyor musunuz?! Eğer gerçekten Mümin iseniz bilin ki Allah'tır asıl korkup çekinmeniz gereken!

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ
وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ
وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾
أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا
مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنفُسِهِم بِالْكُفْرِ ۚ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ
اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ
﴿١٨﴾ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُونَ
عِندَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ
دَرَجَةً عِندَ اللَّهِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

14-15 Ey Müminler! O kâfirlerle savaşın ki Allah sizin elinizle onları cezalandırsın, rezil rüsva etsin. Dolayısıyla size onların hakkından gelmeyi nasip etsin ve böylece Müminlerin yüreklerine su serpsin, kalplerindeki kin ve öfkeyi dindirsin. Allah dilediği kimsenin tövbesini kabul edip bağışlar. Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

16 Ey Müminler! Allah'ın aranızdan imanı uğrunda savaş verenler ile Allah'tan, elçisinden ve Müminlerden başkasını gerçek dost edinmeyenleri fiilen ortaya çıkarmayacağını ve dolayısıyla [salt "İman ettik" demenin yeterli olduğunu düşünerek] kendi hâlinize bırakılacağınızı mı sanıyordunuz?! Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

17 Kâfir olduklarına bizzat kendileri tanıklık edip dururken, Allah'a ibadete özgü mekânları/mescitleri şenlendirmek müşriklerin üzerine vazife değildir. Kaldı ki onların iyilik namına yaptıkları işlerin tümü boşa gitmiştir. Onlar içinde temelli kalacakları cehennemi boylamaya mahkûmdurlar.

18 Allah'a ibadete özgü mekânları ancak Allah'a ve ahirete iman eden, namazı dikkatli ve devamlı kılıp zekâtı veren ve bir de yalnız Allah'tan korkup çekinen kimseler şenlendirir. Pek tabii ki ancak böyleleri umduklarına kavuşacaktır.

19 Ey müşrikler! Yoksa siz hacca gelenlerin su ihtiyaçlarını karşılamayı, Mescid-i Harâm'ı onarıp bakım yapmayı, Allah'a ve ahirete inanan ve imanı uğrunda mücadele veren kimselerin yapıp ettikleriyle aynı kefeye mi koyuyorsunuz?!

Bilesiniz ki bunlar Allah nezdinde aynı kefeye konulmaz. Hem sonra Allah putlara ilahlık yakıştıranları emellerine kavuşturmaz!

20 İmana erip hicret eden, Allah yolunda mallarını ve canlarını ortaya koyarak savaş veren kimselere gelince, Allah nezdinde en üstün mertebe onlara aittir. İşte onlar gerçek kurtuluşa, sonsuz mutluluğa kavuşacak kimselerdir.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ
مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ
اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ
كَثِيرَةٍ ۙ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۙ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ
تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا
رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

21-22 Ey Peygamber! Rableri Allah Müminlere, hem rahmet ve hoşnutluğuna nail olacakları hem de bitmez tükenmez nimetlerle dolu cennetlere kavuşacakları müjdesini veriyor. Onlar cennette temelli kalacaklar. Şüphesiz en büyük mükâfat Allah katındadır!

23 Ey Müminler! İnkârcılığı imana tercih ettikleri takdirde babalarınız ve öz kardeşlerinizle dahi sıcak ilişki kurmayın! Sizden kim böylesi baba ve kardeşlerle sıcak ilişki kurarsa kendisine yazık etmiş olur!

24 Ey Peygamber! Müminlere de ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, sülaleniz, ter dökerek kazandığınız mal mülk, durgun gitmesinden kaygılandığınız ticaret, gözünüzü ve gönlünüzü okşayan evler/meskenler sizin için Allah'tan, elçisinden ve Allah yolunda mücadele vermekten daha cazip ve daha önemliyse o hâlde bekleyin Allah'ın size reva göreceği muameleyi! Unutmayın ki Allah imanın gereklerini yerine getirmeyenleri emellerine kavuşturmaz!

25 Doğrusu Allah size birçok savaş meydanında ve tabii ki Huneyn savaşında da yardım etti. Hani hatırlarsanız, o savaşta sayıca kalabalık oluşunuz sizi böbürlendirmiş ama kuru kalabalığın size hiçbir faydası dokunmamıştı. Dahası savaş alanı olanca genişliğine rağmen size dar gelmiş ve nihayet düşman karşısında bozguna uğrayıp geri çekilmiştiniz.

26 Derken Allah, elçisinin ve Müminlerin gönüllerine güven duygusu aşılayan rahmetini lütfetmiş; ayrıca sizin göremediğiniz askerler [melekler] göndermiş ve böylece o kâfirlerin cezasını vermişti. İşte kâfirlerin dünyadaki cezası budur!

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَٰذَا
وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
إِنْ شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ
صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ
النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۖ ذَٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ
يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۚ قَاتَلَهُمُ
اللَّهُ ۚ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ
وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

27 Bütün bu olan bitenlere rağmen Allah dilediği kimseleri bağışlayacaktır. Çünkü Allah çok affedici, çok merhametlidir!

28 Ey Müminler! Bilesiniz ki müşrikler [manevi yönden] tam bir pisliktir. Artık onlar işte bu yıldan sonra Mescid-i Harâm'a yaklaşmasınlar. Şayet [müşriklerin ve diğer kâfir ziyaretçilerin bu bölgeden uzak tutulması, dolayısıyla Mekke'deki ticaret imkânının yok olması sebebiyle] fakirleşip aç kalırız endişesi taşıyorsanız, bilin ki Allah dilerse lütfuyla size yoksulluk yüzü göstermez. Şüphesiz Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

29 Ey Müminler! Yahudiler ve Hıristiyanlardan gerçek anlamda Allah'a ve ahirete inanmayan, Allah'ın ve elçisinin yasak saydığı şeyleri yasak saymayan ve dolayısıyla dosdoğru inanç sistemini benimsemeyen kimselerle savaşın ki sonunda hor ve hakir bir hâle düşüp size cizye [baş vergisi] ödemek durumunda kalsınlar.

30 Kimi Yahudiler, "Üzeyr [Ezra veya Enoh] Allah'ın oğludur!" iddiasında bulundular. Hıristiyanlar da "İsa Mesih Allah'ın oğludur" iddiasını savundular. Bütün bunlar, geçmişteki kâfirlerin dillendirdikleri asılsız iddialara öykünmek suretiyle dillerine doladıkları sözlerden ibarettir.

Allah kahretsin onları! Hak ve hakikatten nasıl da saptırılıyorlar!

31 Onlar Allah'ın yanı sıra hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu İsa Mesih'i tanrı yerine koydular. Hâlbuki onlar bir tek tanrıya, kendisinden başka gerçek tanrı olmayan Allah'a kulluk etmekle yükümlü kılınmışlardı. Allah onların tanrılık yakıştırdıkları her şeyden yüce ve münezzehtir!

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ
إِلَّآ أَن يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾
هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ
لَيَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۗ وَٱلَّذِينَ يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ
وَلَا يُنفِقُونَهَا فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾
يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ
فَذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ
ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ مِنْهَآ أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ ۚ فَلَا تَظْلِمُوا۟
فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ ۚ وَقَٰتِلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا
يُقَٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

[32] Onlar, Allah'ın vahyettiği Kur'an mesajını, temelsiz iddia ve itirazlarıyla etkisiz kılmak isterler. Fakat Allah buna asla izin vermeyecek ve kâfirler hiç hoşlanmasalar da mesajının yayılmasını sağlayacaktır.

[33] Müşrikler hiç hoşlanmasalar da elçisini dosdoğru inanç sistemini tam anlamıyla ortaya koymak üzere Kur'an ve İslam davetiyle gönderen O'dur!

[34] Ey Müminler! Birçok haham ve rahip, rüşvet gibi haram kazanç yollarıyla insanların mallarını iç eder ve üstelik [haramlara helal fetvası vererek] insanları Allah yolundan saptırırlar.

Ey Peygamber! Altın ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda tek kuruş harcamayanlar var ya, işte böylelerini korkunç azapla müjdele!

[35] İşte o azap vakti gelip çattığında dünyada biriktirdikleri altın ve gümüşler cehennem ateşinde kızdırılacak ve bu kızgın sikkelerle onların alınları, göğüsleri ve sırtları dağlanacak. Bu sırada onlara, "İşte sırf refah ve lüksünüz için biriktirdiğiniz altın ve gümüşleriniz! Allah yolunda tek kuruş bile harcamadan servet biriktirmenin cezasını tadın bakalım!" denilecek.

[36] Gökleri ve yeri yarattığı zamanki takdiri uyarınca Allah nezdinde ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü [Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep] her türlü saldırı ve savaşın yasak olduğu aylardır. İşte aylarla ilgili en doğru hesap budur. Bu dört ay içinde savaşmak ve/veya bu ayların yerini değiştirmeye kalkışmak suretiyle günaha girip kendinize yazık etmeyin! Ayrıca, müşrikler sizinle nasıl topyekûn savaşıyorlarsa siz de onlarla topyekûn savaşın! Bilin ki Allah emirlerine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir!

إِنَّمَا النَّسِيٓءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُۥ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامًا لِّيُوَاطِـُٔوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ
اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوٓءُ أَعْمَٰلِهِمْ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا مِنَ
الْءَاخِرَةِ فَمَا مَتَٰعُ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا فِي الْءَاخِرَةِ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْـًٔا
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدْ
نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحْزَنْ
إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُۥ
بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ
وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

37 Her türlü saldırı ve savaşın yasak olduğu haram ayları ertelemek [yani bu aylarda yağma yapılamaması, kameri takvimden ötürü hac mevsiminin zaman içinde değişmesi ve dolayısıyla bazı hac mevsimlerindeki hava şartlarının ticarete elverişli olmaması gibi sebeplerle her altı ayda bir hafta olmak üzere iki yılda dört hafta kazanmak ve haram aylardan üçünün peş peşe gelmesini önlemek amacıyla bu dört haftayı ikinci yılın sonuna ekleyerek o yılı on üç aya çıkarmak] kâfirliğin dik âlâsıdır. Nitekim kâfirler bu vesileyle büsbütün sapıtmış olmaktadırlar.

Onlar ayların sayısını Allah'ın birtakım yasaklar koyduğu aylara denk düşürmek amacıyla bu ertelemeyi [ya da kameri yıla bir ay daha ilave etmeyi] bir yıl serbest bir yıl yasak sayıyorlar, böylece Allah'ın koyduğu yasağı akılları sıra kaldırmış oluyorlar. Üstelik işledikleri bu günah kendilerine çok da hoş gözüküyor.

Allah kâfir/nankör insanları emellerine kavuşturmaz!

38 Ey Müminler! Nedir bu hâliniz?! Size "Allah yolunda seferber olup savaşa gidin!" çağrısı yapılınca bulunduğunuz yere yığılıp kaldınız. Ne o, yoksa siz de mi [tıpkı müşrikler ve münafıklar gibi] ahiret yerine bu dünyadaki hayatı tercih ettiniz?! Ama bilesiniz ki bu fâni hayatın zevk ve sefası ahiretteki hayattan alınacak tadın yanında hiç kalır.

39 Eğer topyekûn seferber olup kâfirlere karşı savaşa gitmezseniz, bilin ki Allah sizi çok çetin bir azapla helak edip yerinize başka insanlar getirir ve siz O'nun bu iradesine asla karşı koyamazsınız. Unutmayın ki Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

40 Eğer siz Peygamber'e yardım etmezseniz bilin ki Allah ona yardım edecektir. Tıpkı kâfirler/müşrikler onu Mekke'den çıkmak zorunda bıraktıkları zaman ona yardım ettiği gibi. Nitekim o [Mekke'den Medine'ye hicret sırasında Sevr dağındaki bir] mağaraya sığınan iki kişiden biriydi ve o sırada yanındaki can yoldaşını [Ebû Bekir'i], "Tasalanma! Çünkü Allah bizimle beraber!" diyerek teselli ediyordu. Derken, Allah rahmetinin eseri olarak ona bir güven duygusu telkin etti; onu sizin göremeyeceğiniz güçlerle destekledi. Böylece kâfirlerin davasını alçaltmış oldu. En yüce dava Allah'ın birliği [tevhit] davasıdır. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

41 Ey Müminler! Sizin için kolay da olsa zor da olsa topyekûn seferber olup savaşa gidin! Allah yolunda mallarınızı ve canlarınızı ortaya koyarak mücadele edin! Çünkü eğer bilirseniz bu sizin hayrınızadır.

42 Ey Peygamber! Tez elden sahip olunabilecek bir ganimet ve/veya kısa zamanda sona erecek bir sefer söz konusu olsaydı o münafıklar mutlaka senin peşinden gelirlerdi. Fakat uzun süreli ve yorucu bir sefer onların gözünü korkuttu.

Böyle iken onlar [Tebük seferinden dönüşünüzde], "Dayanma gücümüz olsaydı elbet sizinle birlikte sefere çıkardık." diye yemin billâh edecekler. Ne var ki onlar bu yeminleriyle kendilerini helâke sürüklemiş olacaklar. Çünkü Allah onların düpedüz yalan söylediklerini bilmektedir!

43 Ey Peygamber! Allah seni affetsin! Çevrendeki insanlardan Allah yoluna baş koyma sözüne sadakat gösterenler ile yalancı döneklerin kimler olduğunu iyice anlayıp kavramadan o münafıkların [Tebük seferine çıkmayıp evlerinde oturmalarına] ne diye hemen müsaade ettin?!

44 Allah'a ve ahirete gerçekten iman edenler, Allah yolunda mallarını ve canlarını ortaya koyarak savaş vermekten muaf tutulmak için senden izin koparmaya yeltenmezler. Zaten Allah itaatsizlikten sakınanları pek iyi bilir!

45 Bu konuda senden izin isteyenler, Allah'a ve ahirete gerçekten inanmayan kimselerden başkası değildir. Onların gönülleri işkillidir. Bu yüzden hep şek ve şüphe girdabında bocalayıp dururlar.

46 Eğer onlar gerçekten sefere çıkmak isteselerdi bunun için gerekli olan hazırlığı yaparlardı. Ne var ki Allah onların tutum ve davranışlarını beğenmedi ve bu yüzden kendilerini seferden alıkoydu. Böylece onlara, "Peki, siz de evlerinde oturanlarla beraber oturun bakalım!" denildi.

47 Kaldı ki onlar sizinle birlikte sefere çıkmış olsalardı problem olmaktan başka bir işe de yaramayacaklardı. İçinizden kendilerine kulak verenler olduğunu görüp aranıza sokulacaklar ve sizi birbirinize düşürmeye, dirlik ve düzeninizi bozmaya çalışacaklardı. Allah o fesatçıları pek iyi bilir!

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ
سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنْ تُصِبْكَ
حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا
أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ
يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا
إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَّلَ
مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

48 Ey Peygamber! Aslında o münafıklar daha önce de fitne-fesat üretmeye çalışmışlar ve sana karşı türlü entrikalar çevirmeye kalkışmışlardı. Fakat sonunda gerçek ortaya çıkmış ve böylece onlar hiç hoşlanmasalar da Allah'ın buyruğu gerçekleşmişti.

49 Münafıklar arasında, "Sefere çıkmayıp evde kalmama izin ver. Başımı derde sokma!" diye sızlananlar da var. Bilesin ki onlar asıl derde/belaya ikiyüzlülük yapmakla düşmüş oldular. Çünkü cehennem o ikiyüzlü kâfirleri yutacaktır!

50 Ey Peygamber! Düşmanların karşısında bir zafer ve ganimet elde edecek olsan münafıklar bundan çok rahatsız olurlar. Ama savaşta yenilecek olsan, kendi kendilerine, "Neyse ki biz önceden tedbirimizi almıştık!" der ve gayet keyifli bir hâlde çekip giderler.

51 De ki onlara: "Bizim başımıza Allah'ın takdir ettiğinden başka bir şey gelmez. O bizim yâr ve yardımcımızdır. Bu yüzden Müminler yalnız Allah'a güvenmelidir!"

52 De ki onlara: "Bizim başımıza ne gelmesini bekliyorsunuz ki?! Biz ya Allah yolunda can verip şehit oluruz ya da sağ kaldığımız takdirde zafer sevinci yaşarız. Ama şunu bilin ki bizim de sizin hakkınızda şöyle bir beklentimiz var: Allah size ya kendi katından bir bela gönderecek veya bizim elimizle cezanızı verecektir. Şimdi bekleyin bakalım, biz de sizinle beraber bekliyoruz."

53 Yine de ki onlara: "İster Allah yoluna deyip gönlünüzden koparak, ister Peygamber'in talimatı üzerine gönülsüz olarak harcama yapın, her hâlükarda yaptınız harcamalar asla makbul sayılmayacaktır. Çünkü sizler ikiyüzlülüğü meslek edinmekle iman yolundan çoktan çıkmış kimselersiniz."

54 Sözde Allah yolunda yaptıkları harcamaların makbul olmama sebebi, onların Allah'a ve elçisine karşı nankörce bir tavır takınmaları, namaz hususunda çok üşengeç davranmaları ve gönülsüz olarak yardımda bulunmalarıdır.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ
فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ
يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ
وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۖ فَرِيضَةً مِّنَ
اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ ۚ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ ۚ
وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

55 Ey Peygamber! O münafıkların malları da evlatları da seni imrendirmesin! Çünkü Allah bütün bunlar vesilesiyle dünya hayatında onlara sıkıntı çektirmek istemekte ve kâfir olarak can vermelerini dilemektedir.

56-57 Onlar tıpkı sizin gibi Mümin olduklarına dair yemin billâh ederler. Hâlbuki onlar sizden değillerdir. Doğrusu onlar son derece ödlek kimselerdir. Öyle ki [savaş ortamında] sığınacak bir yer yahut barınacakları mağaralar ve hatta başlarını sokabilecekleri bir delik bulsalar derhal o tarafa koşuşurlar.

58 Ey Peygamber! Onların arasında kimileri de zekât gelirini paylaştırma konusunda sana laf sokuştururlar. Eğer onlara zekât gelirlerinden bir pay verilse gayet memnun olurlar; bir şey verilmediği takdirde derhâl kızarıp bozarırlar.

59 Ama eğer onlar Allah'ın ve elçisinin kendilerine verdiği payı gönül hoşnutluğuyla kabul edip, "Allah'ın lütfettiği bize yeter! Kaldı ki Allah bize sınırsız lütfundan daha fazlasını da verir; elçisi de buna önayak olur. Biz ne beklersek yalnız Allah'tan bekleriz!" deselerdi bu tutum haklarında elbet hayırlı olurdu.

60 Zekât gelirleri yalnızca fakirler, düşkünler, zekât toplamakla görevli olanlar, kalpleri İslam'a ısındırılacak kimseler, [özgürlüklerine kavuşmalarını sağlamak amacıyla] köleler-esirler, borç altında ezilenler, Allah yolunda mücadele verenler ve bir de yurdundan yuvasından ayrı düşmüş garipler için harcanır.

Bu, Allah'ın mutlaka uyulması gereken buyruğudur. Allah her şeyi bilir, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

61 Kimi münafıklar da, "Bu çok saf bir adam! Zira herkese kulak verip her söze inanıyor." diyerek Peygamber'i incitiyor.

Ey Peygamber! De ki: "O sizin hakkınızda hep hayırlı olan sözlere kulak veriyor. Allah'a güveniyor; Müminlere de itimat ediyor. Hem sonra o, gerçekten imana ermiş olanlarınız için bir rahmettir."

Allah'ın elçisini incitenler var ya, işte onları çok çetin bir azap beklemektedir!

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ
مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
ذَٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا
إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا
قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ
نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ
وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾

62 Münafıklar, sizin gönlünüzü kazanmak için, yüzünüze karşı ["Biz hep sizin yanınızda yer aldık ve hep sizi destekledik." diye] yemin-billâh ederler. Hâlbuki onlar gerçekten iman etmiş olsalardı her şeyden önce Allah'ı ve elçisini hoşnut etmek için çaba göstermeleri gerekirdi.

63 Hem sonra onlar bilmiyorlar mı ki Allah'a ve elçisine karşı çıkan kimsenin hakkı, içinde temelli kalacağı cehennem ateşidir ki bu da en büyük zillet, en feci rezilliktir!

64 Münafıklar, [Peygamber ve Müminlerle ilgili] kötü niyet ve düşüncelerini yüzlerine vuracak bir dizi ayet inecek olmasından kaygılanırlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Alaycılığa devam edin bakalım! Nasılsa Allah, ortaya çıkmasından kaygılandığınız şeyleri er ya da geç açığa vuracaktır."

65 Onlara ["Niçin bizim inancımızla alay ediyordunuz?" diye] soracak olsan, mutlaka şöyle cevap verirler: "Kesinlikle böyle bir niyetimiz yoktu. Biz sadece kendi aramızda ileri geri konuşup eğleniyorduk."

Ey Peygamber! Onlara, suçlarını itiraf ettirircesine de ki: "Demek siz, Allah ile O'nun ayetleri ve elçisiyle eğleniyordunuz ha!"

66 Ey münafıklar! Boş yere mazeretler üretip özür dilemeye çalışmayın! Çünkü siz sözde Mümin olmanızın ardından bu alaycı tavrınızla kâfirliğinizi açığa vurmuş oldunuz.

İçinizden bir zümreyi [tövbekâr olmalarından veya alaycılık kampanyasına katılmamış olmalarından] ötürü affetsek de diğer zümreyi suçlarında ısrar etmelerinden dolayı cezalandıracağız.

67 Münafık erkekler ve münafık kadınlar hep birbirlerine benzerler. Bunlar her türlü kötülüğü teşvik edip iyiliğe engel olmakla meşguldür. İyilik yolunda harcama yapma konusunda da son derece hesapçı ve elleri sıkıdır.

Onlar Allah'ın emir ve yasaklarını hiç umursamadılar; Allah da onları umursamayıp gözden çıkardı. Şüphesiz münafıklar tam anlamıyla yoldan çıkmış kimselerdir.

68 Allah erkek ve kadın münafıklara da diğer bütün kâfirlere de içinde temelli kalacakları cehennemi vaat etti. Cehennem onlara yeter! Hem sonra Allah onları rahmetinden uzaklaştırdı. Onların hakkı temelli azaba mahkûm olmaktır.

كَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَٰلًا
وَأَوْلَٰدًا فَٱسْتَمْتَعُوا۟ بِخَلَٰقِهِمْ فَٱسْتَمْتَعْتُم بِخَلَٰقِكُمْ كَمَا
ٱسْتَمْتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُم بِخَلَٰقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَٱلَّذِى
خَاضُوٓا۟ أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَٰهِيمَ وَأَصْحَٰبِ مَدْيَنَ
وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانَ
ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾
وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ
وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُو۟لَٰٓئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ
خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

69 Ey münafıklar! Tavır ve tutumunuz tıpkı sizden önce gelip geçen, fakat sizden daha güçlü, daha fazla mal mülk ve nüfus sahibi olan kâfirlere benziyor. Onlar dünya nimetleri içinde yüzüp hayatın tadını çıkarmışlardı. Şimdi siz de tıpkı sizden öncekilerin zevk ve sefa sürmesi gibi "gel keyfim gel" diyerekten hayatın tadını çıkarmaktasınız ve siz de –tıpkı onlar gibi– boş ve anlamsız uğraşlarla ömür tüketmektesiniz. Ne var ki onların tüm uğraş ve çabaları, hem dünyada hem de ahirette büsbütün boşa gitti. Böylece hüsrana uğramış oldular. [Bilesiniz ki sizin akıbetiniz de bundan farklı olmayacaktır].

70 Ey Peygamber! Bu münafıklar, kendilerinden uzun zaman önce bu dünyadan gelip geçenlerin; Nuh, Âd ve Semûd halklarının, İbrahim'in halkının, Medyenlilerin ve memleketleri yerle bir edilen Lut halkının başına neler geldiğini hiç duymadılar mı?! Bütün bu halklara peygamberleri hak ve hakikati gösteren nice deliller sunmuşlardı. [Fakat onlar peygamberlerini yalancılıkla suçladılar ve bu yüzden de helâk oldular]. Allah onlara haksızlık etmedi; aksine onlar Allah'ı ve peygamberlerini tanımamakla kendi kendilerine yazık ettiler.

71 Mümin erkekler ve Mümin kadınlar birbirlerinin gerçek dost ve yarenidir. Çünkü onlar iyiliğin hâkim, kötülüğün mahkûm olması için uğraş verirler. Namazı titizlikle kılar, zekâtı verir, Allah'a ve elçisine yürekten bağlılık gösterirler. Allah onları rahmet ve merhametiyle kuşatacaktır. Şüphesiz Allah çok güçlüdür, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

72 Allah, Mümin erkeklere ve Mümin kadınlara, içinde ırmakların çağıldadığı cennetler, Adn cennetlerinde çok hoş meskenler/köşkler vaat etti. Onlar cennette temelli kalacaklar. Ama bütün bunlardan önemlisi ve değerlisi Allah'ın onlardan hoşnut olmasıdır. İşte en büyük bahtiyarlık budur!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ
وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُوا۟
وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ إِسْلَٰمِهِمْ وَهَمُّوا۟
بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟ ۚ وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضْلِهِۦ ۚ فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ ۖ وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنْ ءَاتَىٰنَا
مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّآ
ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾
فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُۥ بِمَآ أَخْلَفُوا۟
ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ عَلَّٰمُ
ٱلْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ
فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ
مِنْهُمْ ۙ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

73 Ey Peygamber! Kâfirliklerini açığa vuranlara karşı [kılıçla], münafıklara karşı da [sözle] mücadele et! Onlara karşı sert ve tavizsiz ol! Bilesin ki onların ahiretteki ikametgâhları cehennemdir. Ne kötü bir meskendir cehennem!

74 Münafıklar [Peygamber ve Kur'an hakkında] ileri geri konuşmadıklarına dair yemin billâh ederler. Hâlbuki onlar o çirkin sözleri söylediler ve görünüşte Allah'a teslimiyetlerini bildirdikten sonra yine inkârcılığa yöneldiler. Üstelik sonuç alamadıkları bir işe giriştiler [Tebük'e sefer sırasında Peygamber'i ortadan kaldırmaya teşebbüs ettiler. Böylece Peygamber'den ve Müminlerden öç almak istediler]. Oysa Peygamber'e ve Müminlere bu denli kin besleyip öfke duymaları, Allah'ın ve O'nun lütfu sayesinde Peygamber'in kendilerini maddi imkân sahibi yapmasına nankörlükle karşılık vermekten başka bir şey değildi. Eğer onlar tövbe ederlerse haklarında hayırlı olur. Yok, eğer bundan yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kendilerini hem bu dünyada hem de ahirette pek çetin bir azaba mahkûm edecektir. Cezalandırma vakti gelip çattığında onlar dünya üzerinde kendilerine ne bir koruyucu ne de bir yardımcı bulabilecekler.

75 Münafıklar arasında kimileri de "Eğer Allah sınırsız cömertliğiyle bizi daha fazla mal mülk sahibi yaparsa mutlaka hayırlı işler için harcama yapacağız ve kesinlikle fazilet sahibi kimseler olacağız." diyerekten Allah'a söz vermişlerdi.

76 Fakat Allah onlara mal-mülk nasip edince sahip oldukları servetten kimseye zırnık koklatmadılar. Zaten onlar öteden beri hep döneklik ediyorlardı.

77 Gerek Allah'a verdikleri sözden dönmeleri, gerekse yalan söylemeyi meslek hâline getirmeleri sebebiyle Allah da münafıklığı, kıyamet gününe değin tedavisi mümkün olmayan bir hastalık olarak onların gönüllerine yerleştirdi.

78 Hâlâ anlayıp kavramadılar mı ki Allah onların tüm sırlarını, kapalı kapılar ardındaki tüm konuşmalarını, dahası insanlara gizli kalan bütün her şeyi eksiksiz bilir!

79 O münafıklar hem zorunlu miktardan [zekât miktarından] fazlasını Allah yolunda harcayan zengin Müminleri hem de kısıtlı imkânlarıyla karınca kararınca bağışta bulunmaya çalışan fakir Müminleri, [Hele bakın, Bizans'ın kaleleri bunların üç beş kuruşluk sadakalarıyla fethedilecekmiş(!)" diye] dillerine dolayıp alay ederler. Allah, onlara alay etmenin hesabını soracaktır. Onların hakkı çok çetin bir azaba mahkûm olmaktır!

إِسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ
مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ ۗ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ
حَرًّا ۚ لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا
جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ
فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ
عَدُوًّا ۖ إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ
﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ
إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا
تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم بِهَا
فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَآ أُنزِلَتْ
سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ
أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٨٦﴾

80 Ey Peygamber! Münafıklar için Allah'tan ister af dile, ister dileme hiç fark etmez. Dahası affedilmeleri için yetmiş kere/sittin sene yalvarıp yakarsan bile Allah onları asla affetmeyecektir! Çünkü onlar Allah'a ve elçisine nankörlük edip karşı geldiler. Bilesin ki Allah yoldan çıkmış kimseleri emellerine kavuşturmaz.

81 Allah'ın elçisinin çağrısına uymayarak seferden geri kalanlar, evlerinden ayrılmamış olmaktan dolayı pek memnun ve mutlu oldular. Allah yolunda mallarını ve canlarını ortaya koyarak savaşmaktan hiç hoşlanmadılar. Üstelik başkalarına, "Bu sıcakta sefere çıkmayın!" diye akıl verdiler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Cehennemdeki ateş çok daha sıcak!"

Keşke bu gerçeği anlayıp kavramış olsalardı!

82 Onlar, işlemiş oldukları günahlardan ötürü bundan böyle az gülüp çok ağlasınlar!

83 Ey Peygamber! Allah seni Tebük seferinden dönüşte o münafıklardan bir grupla tekrar yüz yüze getirecek olursa ve onlar da yarın bir gün seninle birlikte başka bir sefere çıkmak için iznini isterlerse kendilerine şöyle söyle:

"Artık siz benimle birlikte asla sefere çıkamayacaksınız. Yine benimle birlikte hiçbir düşmana karşı savaşmayacaksınız. Mademki ilkin evlerinizde oturmayı yeğlediniz, şimdi de kadınlar ve çocuklarla beraber oturun oturduğunuz yerde!"

84 Ey Peygamber! Ölen münafıklardan hiçbirinin namazını kılma; mezarının başında dikilip rahmet okuma! Çünkü onlar Allah'a ve elçisine nankörlük edip karşı geldiler ve dolayısıyla kâfir olarak can verdiler.

85 Ey Peygamber! Münafıkların malları da evlatları da seni imrendirmesin! Çünkü Allah bütün bunlar vesilesiyle dünyada onlara sıkıntı çektirmek istemekte ve kâfir olarak can vermelerini dilemektedir.

86 Ey Peygamber! "Allah'a yürekten inanıp güvenin ve O'nun elçisiyle birlikte savaşa gidin!" buyruğunu içeren ayetler geldiğinde onlar arasında savaşa katılmaya çok müsait durumda olanlar bile, "Bırak, biz de kadınlar ve çocuklarla birlikte evlerimizde kalalım!" diye senden izin istediler.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ ۖ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ
الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَّيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ
وَرَسُولِهِ ۚ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ
مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ ۚ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

87 Evet, onlar savaşa çıkmak yerine kadınlar ve çocuklarla birlikte Medine'de kalmayı tercih ettiler ve bunu da içlerine sindirebildiler. Ne var ki böylece gönüllerinde imana açılan tüm kapılar kapanmış oldu. Onlar bundan böyle imanın tadını, gerçek Mümin olmanın anlamını kavrayamazlar.

88 Oysa Peygamber ve ona refakat eden Müminler, Allah yolunda mallarını ve canlarını ortaya koyarak savaş verdiler. Onlar nice mükâfatlar hak ettiler. İşte onlar umduklarına kavuşacak kimselerdir.

89 Allah onlara içinde ırmakların çağıldadığı cennetler hazırladı. Onlar cennette temelli kalacaklar. İşte en büyük bir mutluluk, en büyük bahtiyarlık budur!

90 [Tebük'e sefer hazırlığı yapıldığı sırada] seferden geri kalmak için bahane uyduran kimi bedeviler hiç değilse kendilerine izin verilmesi için Peygamber'in yanına gelme zahmetine katlandılar. Allah'a ve elçisine bağlılık iddiasında düpedüz yalancı olanlar ise mazeret bildirme ihtiyacı bile duymaksızın evlerinde oturmayı yeğlediler. İşte o kâfirleri şiddetli bir azap çarpacaktır.

91 Allah'a ve elçisine her daim yürekten bağlılık gösterdikleri takdirde yaşlılar, hastalar ve savaş ihtiyaçlarını temin edecek maddi gücü bulunmayanlar [Tebük seferine katılmamış olmaktan dolayı] sorumlu tutulmayacaktır. Kaldı ki Allah'a kullukta samimi olanları kınamak için hiçbir sebep yoktur. Unutmayın ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

92 Ey Peygamber! Kendilerine binek temin etmen için sana başvuran ve sen de "Maalesef size binek temin etme imkânım yok!" dediğin zaman, Allah yolunda sefere çıkmak için gerekli olan şeylere harcayacak para bulamamanın üzüntüsü içinde gözyaşı dökerek evlerine dönmek zorunda kalanları da kınamak söz konusu değildir.

93 Asıl kınanacak kimseler, maddi durumları gayet iyi olduğu hâlde sefere çıkmamak için türlü bahaneler ileri sürüp senden izin koparmaya çalışanlardır. Nitekim onlar sefere çıkmak yerine kadınlar ve çocuklarla birlikte Medine'de kalmayı tercih ettiler ve bunu da içlerine sindirebildiler. Bu yüzden Allah da onların gönül gözlerini hakikate karşı köreltti. Artık onlar hak ve hakikati anlayıp kavrayamazlar.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ ۚ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ ۚ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ إِنَّهُمْ رِجْسٌ
وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ
لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ ۖ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ
عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا
وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ
مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ ۚ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ
السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ
وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ ۚ سَيُدْخِلُهُمُ
اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

94 Tebük seferinden dönüşte, kendileriyle karşılaştığınız zaman münafıklar sefere niçin katılmadıkları hususunda size birtakım mazeretler bildirecekler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Sakın mazeret bildirmeye kalkışmayın; çünkü size asla inanmayacağız. Allah ne dolaplar çevirdiğiniz hakkında bizi bilgilendirdi. Bundan böyle Allah da elçisi de bütün hâl ve hareketlerinizi takip edip değerlendirecektir. Günü gelince de hesap vermek üzere gizli ve aşikâr her şeyi bilen Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. İşte o zaman Allah bütün yaptıklarınızı size tek tek bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir!"

95 Ey Müminler! İşte o münafıklar seferden döndüğünüzde kendilerini sorguya çekip sıkıştırmayasınız diye birtakım haklı sebeplerden dolayı savaşa katılamadıklarına dair yemin billâh edecekler. Bırakın artık şu adamlarla yüz göz olmayı! Onlar kınamak ve azarlamakla yola gelmezler. Çünkü onlar pislik adamlardır. İki yüzlülük gibi iğrenç tutumları sebebiyle onların ahiretteki meskenleri cehennem olacaktır!

96 Yine o münafıklar, gönlünüzü alıp hoşnutluğunuzu kazanmak için de yemin billâh edecekler. Ama siz onlara hoşnutluk, güler yüz gösterseniz bile Allah yoldan çıkmış o pislikler güruhundan asla hoşnut olmayacaktır!

97 Bilesiniz ki göçebe Araplar, nankörlük ve iki yüzlülük hususunda çok daha ileri düzeydedir. Ayrıca onlar Allah'ın elçisine vahyettiği buyruklardaki emir-yasak sınırlarını tanımamaya da son derece yatkın adamlardır. Unutmayın ki Allah her şeyi bilir, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

98 Kimi göçebe Araplar güya Allah yolunda harcadıkları her kuruşu katıksız zarar ziyan sayarlar. Ayrıca onlar dört gözle beklerler ki başınıza türlü belalar gelsin.

Her ne bela varsa onların başına gelsin!

Allah [onların söz ve davranışlarıyla ilgili] her şeyi işitir, her şeyi bilir.

99 Kimi göçebe Araplar ise Allah'a ve ahirete yürekten inanır, inancı uğrunda yaptıkları harcamaları Allah'a daha yakın olmak ve Peygamber'in hayır dualarına nail olmak için bir vesile sayarlar.

Bilin ki bu harcamalar onlar için Allah'a adanma ve yakınlaşma vesilesidir. Nitekim Allah da onları rahmetiyle kuşatacaktır. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

وَالسّٰبِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهٰجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ
جَنّٰتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنٰفِقُونَ وَمِنْ اَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَاٰخَرُونَ اعْتَرَفُوا
بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ
اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ
صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ
سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ
التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاْخُذُ الصَّدَقٰتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ اِمَّا
يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

100Gerek Mekke'den Medine'ye hicret eden gerekse Medine'de onlara kucak açan öncü ve kıdemli müminler ile bunları kendilerine örnek alan diğer müminler var ya, işte Allah onlardan hoşnut oldu, onlar da Allah'tan!

Allah onlara içinde ırmakların çağıldadığı cennetler hazırladı. Onlar bu cennetlerde temelli kalacaklar. İşte bu çok büyük bir bahtiyarlıktır!

101Ey Müminler! Çevrenizdeki göçebe Araplar arasında birtakım münafıklar var. Yine Medine'de yaşayanlar arasında da münafıklıkta uzmanlaşmış kimseler var. Bu yüzden sen onları gerçek kimlikleriyle tanıyamazsın. Ama biz onları çok iyi tanıyoruz. Doğrusu biz onları [dünyada] katmerli bir cezaya çarptıracağız. Sonra da [ahirette] korkunç bir azaba sürüklenecekler!

102Çevrenizde diğer bir zümre daha var ki bunlar kâh iman ve itaat etmek kâh itaatten yan çizmek suretiyle bocalamış ama günahkârlıklarını da itiraf etmiş durumdadırlar. Allah onların tövbesini kabul buyuracaktır. Çünkü Allah tövbekâr kullarına karşı çok affedici, çok merhametlidir!

103Ey Peygamber! Bundan böyle onların zekât olarak ayırdıkları malları kabul et ve böylece günah kirinden temizlenip arınmalarını sağla. Bir de onlar için dua et. Çünkü senin dua ve niyazın onlar için bir huzur ve sükûn kaynağıdır. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

104Onlar bilmezler mi ki Allah itaatsizliklerinden pişmanlık duyup tövbe eden kullarını affeder ve bunun bir göstergesi olarak da verdikleri zekâtları kabul buyurur. Allah, içtenlikli tövbeleri hep kabul buyurduğu gibi tövbekâr kullarına karşı da pek merhametlidir!

105Ey Peygamber! O tövbekârlara de ki: "Haydi, şimdi [hatalarınızı telafi etmek ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için] çalışıp çabalayarak gösterin kendinizi! Unutmayın ki hem Allah hem elçisi hem de müminler tutum ve davranışlarınızı takip edip değerlendirecektir. Yine unutmayın ki günü gelince, hesap vermek üzere, gizli ve aşikâr her şeyi bilen Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. İşte o zaman Allah bütün yaptıklarınızı size bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir!

106Ey Müminler! Çevrenizde bir diğer zümre daha var ki onlar bağışlanma umutlarını Allah'ın hükmüne bağlamış hâlde beklemekteler. Allah onları ister cezalandırır, ister tövbelerini kabul buyurup affeder. Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ
إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝
لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ
أَن تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُطَّهِّرِينَ ۝ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ
هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ۝ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ
إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝
إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ
لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ
وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ
الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

107Ey Müminler! Çevrenizde başka bir grup münafık daha var ki onlar İslam davetine inadına zarar vermek, kâfirliği daha organize bir şekilde yapmak ve müminlerin arasına fitne-fesat sokmak ve aynı zamanda öteden beri Allah'a ve elçisine karşı mücadele eden adama [keşiş Ebû Âmir'e] yardım ve yataklık etmek maksadıyla [Sâlim b. Avf kabilesinin bulunduğu yerde] mescit süsü verilmiş bir mekân inşa ettiler. Üstelik "Biz bu mescidi inşa ederken iyilikten [yani soğuk ve yağmurlu gecelerde uzak mescitlere gitme imkânı bulunmayan yaşlı müminlerin mağduriyetini gidermekten] başka bir amaç gütmedik." diye de yemin ettiler. Ama Allah şahittir ki onlar katıksız yalancıdırlar!

108Ey Peygamber! Sakın o sözde mescide adımını atma! İbadet etmene en yaraşır yer, daha en başından Allah'a saygı ve sevgi temeli üzerine kurulan mescittir. [Ki o da Mescid-i Nebevî ve/veya Kuba mescididir]. Hem sonra o güzel mescitte kendilerini kötülük ve günahlardan arındırmak isteyen kimseler vardır. Bilin ki Allah, günah kirinden arınma gayreti içinde olanları sever!

109Binasını/inancını Allah'a saygı, sevgi ve O'nun hoşnutluğunu kazanma arzusuyla inşa eden kimse mi yoksa binasını/inancını kopup gelmek üzere olan bir uçurumun tam kenarına inşa eden ve sonra da binasıyla birlikte uçuruma yuvarlanıp sonunda cehennemi boylayan kimse mi akıbet yönünden daha iyi durumdadır?! Bilin ki Allah zalimleri/münafıkları emellerine kavuşturmaz!

110İşte o münafıkların inşa ettikleri sözde mescit, ölüp gidecekleri vakte kadar onların yüreklerinde [amaçlarına ulaşamamış olmaları sebebiyle] hep bir huzursuzluk kaynağı olacaktır. Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

111Allah, cennetle mükâfatlandırma karşılığında müminlerin canlarını ve mallarını satın almıştır. Müminler Allah yolunda çarpışırlar ve bu yolda kâh öldürürler kâh öldürülüp şehit düşerler.

İşte bu, Allah'ın hem Tevrat'ta hem İncil'de ve hem de Kur'an'da geçen kesin sözüdür. Verdiği söze Allah'tan daha fazla sadakat gösteren kimse var mı ki?!

Ey Müminler! Allah ile yaptığınız bu kârlı alışverişten dolayı müjdeler olsun size! İşte en büyük mutluluk, en büyük bahtiyarlık budur!

التَّٰٓئِبُونَ الْعَٰبِدُونَ الْحَٰمِدُونَ السَّٰٓئِحُونَ الرَّٰكِعُونَ
السَّٰجِدُونَ الْـَٔامِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنكَرِ
وَالْحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ
لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن يَسْتَغْفِرُوا۟ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا۟
أُو۟لِى قُرْبَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾
وَمَا كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ
وَعَدَهَآ إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ
إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ
قَوْمًۢا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِىِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ
وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِى سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ
مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ
ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

112Bu büyük bahtiyarlık, günahlarından pişmanlık duyup tövbe eden, Allah'a yürekten bağlılık gösteren, O'nu sürekli övüp yücelten, tam bir ahiret bilinciyle bu dünyada tıpkı bir yolcu gibi yaşayan, Allaha kul oluşunu rükû ve secde ederek gösteren, iyiliğin hâkim kötülüğün mahkûm olması için uğraş veren ve Allah'ın emirlerine harfiyen uyan kimselerin hakkıdır.

Ey Peygamber! İşte böylesi müminleri müjdele!

113Müşriklerin imana gelmeden öldükleri ve dolayısıyla cehennemlik oldukları açıklık kazandıktan sonra ne Peygamber ve ne de müminler, yakın akrabaları bile olsa onlar için Allah'tan af dileyemez!

114Gerçi İbrahim müşrik babası için Allah'tan af dilemişti. Ama bu af dileği sırf vaktiyle babasına söz vermiş olmasından ötürüydü. Hâl böyle iken babasının Allah düşmanı olduğunu kesinkes anlayınca onun için af dilemekten vazgeçmişti. İbrahim gerçekten çok ince ruhlu, yufka yürekli bir şahsiyetti.

115Allah bir topluluğu imana eriştirip doğru yola ilettikten sonra dahi nelerden uzak durmaları gerektiği hususunda kendilerini aydınlatmadıkça, "Niçin yanlış işler yapıp yoldan çıktınız?!" diye suçlamaz. Şüphesiz Allah her şeyi bilir!

116Göklerin ve yerin tek gerçek sahibi ve hâkimi Allah'tır. Canı veren de alan da O'dur. Şu hâlde sizin de Allah'tan başka yâr ve yardımcınız yoktur!

117Allah, elçisinin Tebük seferine mazeretsiz olarak katılmak istemeyenlere izin verme hatasını bağışlama lütfunda bulunduğu gibi, o seferdeki zor zamanlarda içlerinden bir kısmının gönüllerine bıkkınlık ve yılgınlık duygusu hâkim olmak üzere iken Peygamber'e bağlılık gösteren muhacir ve ensar müminlere de acıyıp esirgemesiyle teveccüh gösterip onların manevi hâllerini düzeltti. Şüphesiz Allah onlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir!

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا ۚ حَتّٰٓى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْاَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْٓا اَنْ لَّا مَلْجَاَ
مِنَ اللّٰهِ اِلَّآ اِلَيْهِ ۭ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُوْنُوْا
مَعَ الصّٰدِقِيْنَ ۝ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ
حَوْلَهُمْ مِّنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَّتَخَلَّفُوْا عَنْ رَّسُوْلِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوْا
بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَّفْسِهٖ ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا يُصِيْبُهُمْ ظَمَاٌ وَّلَا
نَصَبٌ وَّلَا مَخْمَصَةٌ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَـــُٔوْنَ مَوْطِئًا يَّغِيْظُ
الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُوْنَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهٖ عَمَلٌ
صَالِحٌ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ۝ وَلَا يُنْفِقُوْنَ
نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً وَّلَا يَقْطَعُوْنَ وَادِيًا اِلَّا
كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُوْنَ لِيَنْفِرُوْا كَاۗفَّةً ۭ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ
فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَاۗىِٕفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوْا فِي الدِّيْنِ وَلِيُنْذِرُوْا
قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوْٓا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُوْنَ ۝

118Allah, Tebük seferine katılmayan ve bağışlandıklarına ilişkin hüküm geciktirilen o üç kişiyi [Ka'b b. Mâlik, Hilâl b. Ümeyye ve Mürâre b. Rebî'yi] de affetti. Zira dünya onca genişliğine rağmen onların başına dar gelmiş, çektikleri vicdan azabı da kendilerini ezdikçe ezmişti. Sonunda Allah'tan, evet Allah'tan başka sığınacak kimse olmadığını anlamışlardı. Bunun üzerine Allah da huzurlu hâllerine tekrar kavuşabilmeleri için onların tövbelerini kabul buyurdu. Şüphesiz Allah içtenlikli tövbeleri hep kabul buyurur, tövbekâr kullarına karşı da pek merhametlidir!

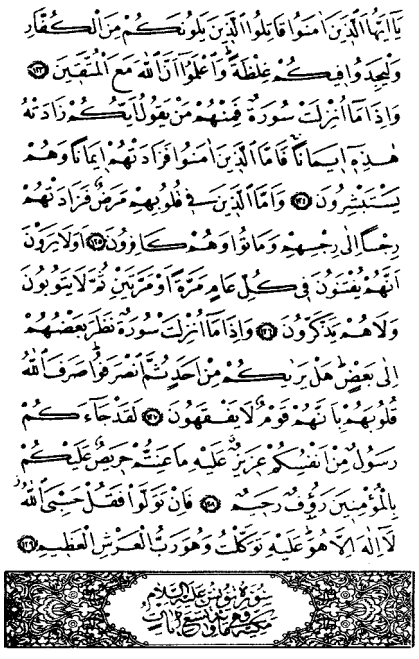
119Ey Müminler! Allah'a itaatsizlikten sakının ve hep özü sözü doğru kimselerin yanında yer alın!

120Medine halkının ve civar bölgelerde yaşayan göçebe Arapların sefer sırasında Peygamber'in yanında yer almamaları ve ona sahip çıkmak yerine kendi canlarının derdine düşmeleri olacak şey değildir!

Evet, böyle bir şey söz konusu olmamalıdır. Çünkü onlar her ne zaman Allah yolunda bir susuzluk, yorgunluk ve açlığa maruz kalsalar, her ne zaman kâfirleri öfkeden çıldırtacak bir adım atsalar veyahut düşman karşısında bir zafere ulaşsalar, bunların her biri onların amel defterlerine Allah'ı hoşnut eden bir iş olarak kaydedilir. Şüphesiz Allah kulluk görevlerini samimiyetle yerine getiren kulların emeklerini asla zayi etmez!

121Yine onlar her ne zaman Allah yolunda az veya çok bir harcamada bulunsalar ve her ne zaman imanları uğrunda bir yol kat etseler, bütün bu işlerin her biri onların sevap hanesine kaydedilir ki zaten Allah onları yaptıkları işlerin en güzeline göre mükâfatlandıracaktır.

122Çiçeği burnunda müminler İslam'ı daha iyi öğrenmek için Medine'ye topyekûn akın etmemelidir. Dinî iyice öğrenmek ve geri döndüklerinde itaatsizlikten sakınsınlar diye kabilelerini Allah'ın emir ve yasaklarına uyma hususunda uyarmak amacıyla Peygamber'in yanına her mümin topluluktan sadece bir grubun gelmesi yeterli olacaktır.

123Ey Müminler! Yakın çevrenizde bulunan [ve sizin varlığınıza karşı tehdit oluşturan] kâfirlerle çarpışın. Böylece onlar sizin ne denli çetin bir güç ve kudrete sahip olduğunuzu bizzat görüp anlasınlar. Bilin ki Allah emirlerine itaatsizlikten sakınanlarla beraberdir!

124Her ne zaman bir dizi ayet indirilse o münafıkların içinden biri çıkıp alaycı ve inkârcı bir tavırla, "Şimdi bu ayetler hanginizin imanını artırdı?!" der. Hâlbuki Allah tarafından indirilen her ayet müminlerin imanlarına iman katar ve onlar bu vesileyle sevinç duyup mutlu olurlar.

125Gönüllerinde şek, şüphe ve nifak hastalığı bulunanlara gelince, indirilen ayetler onların da imansızlıklarına imansızlık katar ve sonunda kâfir olarak geberip giderler.

126O münafıklar her yıl en azından bir ya da iki kere musibetlerle sınandıklarını hiç anlamazlar mı?! Bunca sınanmadan niçin bir ders çıkarmaz, tövbeye yanaşmaz, akıllarını başlarına almazlar?!

127Foyalarını meydana çıkaran bir dizi ayet indirildiğinde münafıklar birbirlerine, "Acaba bizi burada gören biri oldu mu?" diye fısıldar ve sonra da ortalıktan sıvışırlar. Allah onların gönül kapılarını iman nimetine kapatmıştır. Çünkü onlar hakikati anlama ve kavrama kabiliyetlerini büsbütün köreltmiş bir güruhtur!

128İşte size hemcinsiniz, hemşehriniz ve soydaşınız olan bir Peygamber geldi. Hem öyle bir Peygamber ki sizin sıkıntı çekmeniz ona çok dokunur. Çünkü o size çok düşkündür, dahası müminlere karşı son derece şefkatli ve merhametlidir.

129Ey Peygamber! Bütün bunlara rağmen müşrikler ve münafıklar sana kulak asmaz, aldırış etmezlerse de ki: "Bana Allah yeter! O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! Ben yalnız O'na bel bağladım. O, yüce arşın, mutlak egemenliğin sahibidir!"

10. YÛNUS SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 109 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Râ. İşte bunlar dosdoğru bilgiler, mükemmel öğütler ve buyruklar içeren Kur'an'ın ayetleridir.

2 Belli ki tıpkı kendileri gibi bir insan evladına, "Şu kâfir halkı uyar. Müminlere de rableri nezdinde büyük bir ilgi ve itibar görecekleri müjdesini ver" diye vahiy göndermiş olmamız müşrik ahali tarafından çok tuhaf bir şey olarak algılandı. Bu yüzdendir ki o kâfirler, "[Peygamber olduğunu iddia eden] bu adam düpedüz bir sihirbaz!" dediler.

3 Ey Müşrikler! Sizin tek gerçek rabbiniz, gökleri ve yeryüzünü altı günde/evrede yaratan, sonra bütün varlıkları emrine boyun eğdiren ve kâinattaki sistemi mükemmel biçimde işleten Allah'tır!

O bütün bu kâinatı kendisine yardım eden başka bir varlık olmaksızın tek başına yarattı. Bütün her şey O'nun izni ve "Ol!" buyurmasıyla varlık kazandı.

İşte sizin gerçek rabbiniz olan Allah budur! Öyleyse yalnız O'na kulluk/ibadet edin. O'ndan başkasına tanrılık yakıştırılmayacağını hiç düşünmez misiniz?!

4 Sonunda hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız. Allah'ın bu konudaki sözü mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir!

İnsanoğlunu yaratan O'dur. İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere hak ettikleri karşılığı adilane bir şekilde vermek için kıyamet günü insanoğlunu yeniden hayata kavuşturacak olan da O'dur!

Müminler o gün cennetle ödüllendirilirken kâfirlerin payına da son derece kaynar bir sudan içmek ve Allah'a karşı nankörlükleri sebebiyle feci bir azaba mahkûm olmak düşecektir.

5 Güneşi ısı ve ışık kaynağı yapan, ayı da ışıltılı kılan, ayrıca yılların sayısını bilesiniz, zamanı ölçebilesiniz diye aya birtakım menziller/evreler belirleyen de O'dur. Allah bütün bunları [iş olsun diye değil] bir gaye için yaratmıştır.

İşte Allah, gerçeği anlayıp kavramak isteyenlere mesajlarını böyle açıklıyor.

6 Gece ile gündüzün birbirini takip etmesinde ve sürelerinin değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı bütün her şeyde, kulluk ve sorumluluk bilincine sahip olanlar için nice ibretler var!

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ۝٧ أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ
النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝٨ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ
فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝٩ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝١٠
وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ
إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ۝١١ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا
لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ
مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝١٢ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ۝١٣ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ
فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۝١٤

7-8 Kıyamet günü diriltilip huzurumuza çıkarılacaklarına hiç ihtimal vermeyenler, sırf fani hayata gönül bağlayıp bu hayatın gelip geçici zevk ve eğlencesiyle tatmin olmayı yeğleyenler, dolayısıyla bizim uyarılarımıza hiç aldırış etmeyenler var ya, işte onlar nankörlükleri ve dünyaperestlikleri sebebiyle cehennemi boylayacaklar!

9 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlara gelince, rableri onları gerçek iman sahibi olmalarından ötürü nimetlerle dolu cennetlere, hem de yanı başlarında ırmakların çağıldayacağı cennetlere eriştirecektir.

10 Onların her biri cennette, "Allahım! Sen ne büyüksün, sen ne yücesin!" diye haykıracak, birbirlerine "Esenlik ve mutluluğunuz daim olsun!" diyerek iyi dilek ve temennilerde bulunacak ve nihayet, "Bütün varlıkların rabbi Allah'a her daim hamdolsun!" diyerek Allah'a şükranlarını ifade edecektir.

11 Eğer Allah [bu kâfir-müşrik] halka bir an önce sahip olmak istedikleri nimetler gibi, hak ettikleri cezayı da tez elden verseydi, onların dünyadaki hayat serüvenleri çoktan sona ermişti bile. Ama biz kıyamet günü diriltilip huzurumuza çıkarılacaklarına hiç ihtimal vermeyen o müşrikleri bir süre daha azgınlıkları ve şaşkınları içinde debelenip durmak üzere kendi hâllerine bırakmaktayız.

12 Nankör insanın başı derde düştüğünde, kâh yatarken kâh otururken kâh ayakta iken, kısaca her an bize yalvarıp yakarır. Ama biz onun dert ve sıkıntısını giderdiğimizde, başındaki o derdi savuşturmamız için daha dün bize yalvarıp yakaran sanki kendisi değilmiş gibi nankörlük mesleğini tekrar icra etmeye başlar. İşte aynen bunun gibi inkârcılık, dünyaperestlik gibi yanlışlar yüzünden kendilerini harcayanlara da işledikleri günahlar çok cazip bir şey olarak gözükür.

13 Ey müşrikler! Yeminle söylüyorum ki biz sizden önce gelip geçen nice toplumları inkârcılık ve günaha batmışlıkları sebebiyle yok ettik. Hâlbuki peygamberleri onlara gerçeği gösteren ayetler, mucizeler getirmiş ama onlar yine de imana gelmemişlerdi.

İşte biz günah batağına saplanmış bir toplumu böyle cezalandırırız!

14 Nasıl işler yapacağınızı görmek için o toplumların helak olup gitmesinin ardından sizi hayat alanına çıkarıp bu topraklarda yaşama imkânı verdik.

15 Kıyamet günü diriltilip huzurumuza çıkarılacaklarına hiç ihtimal vermeyenler, ayetlerimiz kendilerine açık seçik biçimde tebliğ edildiği zaman, "Bize ya ikinci bir Kur'an getir veya bu Kur'an'ın muhtevasını istediklerimize uygun şekilde değiştir!" derler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Kur'an'ı kendi kafama göre değiştirmem mümkün değildir! Ben sadece bana vahyedilenlere uyarım. Çünkü ben, [sizin aklınıza uymak ve Kur'an'ı değiştirmek suretiyle] rabbime karşı geldiğim takdirde o müthiş kıyamet gününde feci azaba mahkûm olmaktan korkarım"

16 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Eğer Allah dileseydi ben bu Kur'an'ı size tebliğ etmezdim. Gene Allah dileseydi sizi Kur'an'dan hiç haberdar etmezdi. Hem sonra ben Kur'an vahyedilmezden önce yıllar yılı aranızda yaşadım. Benim nasıl bir kişilik ve karaktere sahip olduğumu hiç düşünmez misiniz?!"

17 Allah'a [evlat edinmek gibi] iftiralar atan ve/veya O'nun ayetlerini yalan sayan kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!

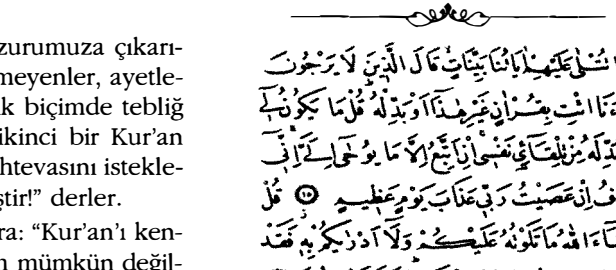
Hiç şüphe yok ki müşrikler azaptan kurtuluş ve esenlik yüzü görmeyecekler!

18 Onlar, Allah'ı tanrı olarak tanıyıp bilmenin yanı sıra kendilerine herhangi bir fayda ve zarar verme kudretine sahip olmayan putlara da tapıyor ve "Onlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir. [Dolayısıyla Allah onların yüzü suyu hürmetine bizim yüzümüze bakıyor]." diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Göklerde ve yerde Allah'ın bilmediği bir şey var da siz şimdi kalkmış o şey hakkında Allah'ı bilgilendiriyorsunuz, öyle mi?!" [Oysa Allah'ın ilahlıkta birtakım ortakları bulunsaydı, bunu herkesten önce kendisi bilirdi].

Hâşâ! Allah onların tanrılık yakıştırdıkları putlardan münezzehtir; O yüceler yücesidir!

19 İnsanlar [vakti zamanında ihtiyaçlarını ancak birlikte karşılayabildikleri için aynı amaç ve inanç etrafında birleşmiş] bir top-

luluk hâlinde yaşıyordu. Fakat zaman içerisinde farklı çıkarlar gözetip farklı iddia ve inançları savunmaları sebebiyle aralarında çekişme ve çatışmalar baş gösterdi. Eğer rabbin ezelde nihai hüküm ve yargıyı hesap gününe ertelemeyi takdir buyurmuş olmasaydı, insanlar arasındaki farklı inanç ve iddialar daha en başından bitmiş ve haklarındaki hüküm verilip defterleri çoktan dürülmüş olurdu. [Fakat bu dünya imtihan dünyası olduğu için kıyamete kadar kimi insanlar mümin kimileri de kâfir olmaya devam edecektir].

20 Müşrikler, "Muhammed'e rabbi tarafından [hepimizi hayretler içinde bırakacak] bir mucize verilmiş olması gerekirdi, değil mi?!" diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bana böyle bir mucize verilip verilmeyeceğini yalnız Allah bilir. Bekleyin ve görün; ben de sizinle birlikte bekleyip göreceğim!"

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِىٓ ءَايَاتِنَا
قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ ٱلَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمْ فِى ٱلْفُلْكِ
وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا۟ بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ
ٱلْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾
فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا
بَغْيُكُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُم مَّتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ
فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾ إِنَّمَا مَثَلُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ
أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ ٱلنَّاسُ
وَٱلْأَنْعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتْ
وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ قَٰدِرُونَ عَلَيْهَآ أَتَىٰهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا
أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَٰهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِٱلْأَمْسِ كَذَٰلِكَ
نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَىٰ
دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

nize açıldığınız zaman o gemi seyr-i sefere elverişli bir rüzgâr eşliğinde yolcularıyla birlikte engin sularda süzülüp gider. Bu keyifli yolculuk gemidekileri çok mutlu eder. Derken, bir fırtına kopar ve onların üzerine dört bir yandan kocaman dalgalar gelmeye başlar. Bu sırada onlar sulara gömülerek can vermenin kaçınılmaz olduğunu düşünmeye başlar ve bütün kalpleriyle yalnız Allah'a yönelerek, "Ey rabbimiz! Eğer bizi bu sıkıntıdan kurtarırsan her hâlimizle sana minnettarlık gösteren kullar olacağız." diye yalvarıp yakarırlar.

[21] Biz bu kâfir/müşrik halka, canlarını yakan bir musibetin ardından rahat bir nefes aldırdığımızda, bir de bakarsın ki gene ayetlerimizi yalanlamak üzere ["İşte şu sebepten dolayı sıkıntıya düştük ve şöyle şöyle yaparak selamete kavuştuk. Yeniden rahata ve refaha kavuşmamızda Allah'ın hiçbir etkisi ve katkısı yoktur!" şeklinde birtakım] çarpık düşünceler üretmeye başlamışlar!"

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bilesiniz ki Allah çarçabuk icra ettiğiniz bu nankörlük sebebiyle ansızın belanızı verir!"

Haberiniz olsun ki elçilerimiz/meleklerimiz her nankörlüğünüzü kaydetmektedir!

[22] Bakın, size karada ve denizde seyahat etme imkânı veren de O'dur. Nitekim sizler yelkenli bir gemiyle de-

[23] Ama Allah onları selamete erdirir erdirmez yaşadıkları diyarda tekrar azgınlık/taşkınlık yapar, Allah'a isyan bayrağı açarlar.

Ey nankörler! Azgınlık, taşkınlık ve isyankârlıkla ancak kendinize zarar vermiş olursunuz. Bakın, bu fâni hayatın gelip geçici nimetleriyle çok kısa ömürlü bir keyif sürmeniz mümkündür. Ama bilin ki sonunda hesap vermek üzere bizim huzurumuza çıkarılacaksınız. İşte o zaman bütün bu yaptıklarınızı size tek tek bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı vereceğiz!

[24] Dünyadaki fâni hayatın neye benzediğine dair işte size bir örnek: Gökten indirdiğimiz bir su! Bu suyu insanlara ve hayvanlara yararlı bitkiler emer. Derken, suya kavuşan arazi yemyeşil bitkiler ve ekinlerle bezenip süslenir. Bu sırada arazi sahipleri de, "İşte bütün bu ekinler, ürünler bizim!" diye düşünür. Ama bir gece veya gündüz vakti emrimiz uyarınca bir afet gelir ve böylece o güzelim arazideki ekinleri –sanki daha bir gün öncesinde orada değilmiş gibi– kökünden biçilmiş bir hâle getiririz. İşte biz bu misalleri aklıselimle düşünen insanlar için etraflıca açıklıyoruz.

[25] Allah sizi sonsuz esenlik ve mutluluk yurdu olan cennete çağırır ve dilediği/layık gördüğü kimseleri dosdoğru yola iletir.

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا
ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ كَسَبُوا
السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ
مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ
لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ
شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ
مَا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ أَمَّنْ يَمْلِكُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ ۖ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ ۖ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ
الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ حَقَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

26 Allah'a kulluk görevlerini hakkıyla yerine getirenlere [ahirette] çok güzel bir mükâfat verilecek ve hak ettikleri mükâfattan çok daha fazlası bahşedilecektir. Hesap günü onların yüzlerinde korku, keder ve mahcubiyetten de hiçbir eser olmayacaktır. İşte bunlar cennette ağırlanacak ve orada temelli kalacaklar!

27 [Allah'a ortak koşmak, O'na çocuk isnat etmek gibi] günahlar işleyenlere gelince, böylelerinin cezası da işledikleri bu büyük günahlara denk olacaktır. Hesap günü bütün benliklerini tam bir mahvolmuşluk ve aşağılanmışlık duygusu saracaktır. Kendilerini Allah'ın azabından kurtaracak kimse olmadığı için, korkudan morarıp kararan suratları da âdeta zifiri karanlık geceden bir kesit görünümü kazanacaktır. İşte bunlar cehennemi boylayacak ve orada temelli kalacaklar!

28-29 Hesap günü, o müşrikleri de tapındıkları putları da bir araya toplayacağız. İşte o zaman müşriklere, "Siz de Allah'a ortak koştuğunuz putlarınız da yerlerinize geçin bakalım!" buyuracak ve böylece onları birbirlerinden ayıracağız. Derken, kendilerine tanrılık yakıştırılan putlar, müşriklere hitaben, "Siz gerçekte bize değil, kendi arzu ve ihtiraslarınıza tapınıyordunuz. Hem sonra aramızda Allah da şahittir ki dünyada iken bize tapındığınızdan hiç mi hiç haberimiz yoktu." diyecekler.

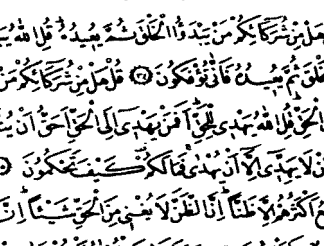
30 İşte o gün orada, herkes dünyada iken yapmış olduğu her işin karşılığını görecek, yine herkes yegâne mevlaları Allah'ın huzuruna çıkarılacak. İşte o zaman müşrikler düzmece tanrıları tarafından yüzüstü bırakılmış olacak!

31 Ey Peygamber! O müşriklere, "Size gökten ve yerden bunca nimeti bahşeden kim?! Yahut gözlerinize görme, kulaklarınıza işitme kabiliyetini veren kim?! Diriden ölüyü, ölüden diriyi meydana getiren kim?! Bu koca kâinattaki sistemi mükemmel biçimde işleten kim?!" diye sorsan, hiç tereddütsüz, "Allah!" diye karşılık verirler.

De ki onlara, "Peki O'na ortak koşmaktan hâlâ sakınmayacak mısınız?!"

32 İşte o Allah sizin tek gerçek rabbinizdir. Öyleyse söyleyin bakayım, bu hakikatten ötesi sapıklık değil de nedir?! Hâl böyle iken Allah'ı tek gerçek tanrı bilmekten nasıl yan çizersiniz?!

33 İşte büsbütün yoldan çıkmışlar için rabbinin şu hükmü kesinleşmiş oldu: "Artık onlar imana gelmezler!"

34 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ın ilahlığına ortak koştuklarınız arasında insana ilkin hayat bahşetme ve ölüm sonrasında onu tekrar hayata kavuşturma gücüne sahip olan bir put var mı?!"

De ki onlara: "İnsana ilkin hayat bahşedip ölümden sonra onu tekrar hayata kavuşturma gücüne sahip olan ancak Allah'tır. Bu gerçeğe rağmen nasıl olur da imana gelmekten yan çizersiniz?!"

35 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Allah'ın ilahlığına ortak koştuklarınız arasında insanı doğru bilgi ve inanca, düzgün ve erdemli bir yaşayışa eriştirme gücüne sahip olan bir put var mı?!"

De ki onlara: "İnsanı doğru bilgi ve inanca, erdemli bir yaşayışa eriştiren ancak Allah'tır. Öyleyse söyleyin bakayım, inanç ve yaşayış bakımından en doğruya, en güzele eriştiren Allah mı kendisine bağlılık gösterilmeye daha layıktır; yoksa hiçbir şeyden haberi olmayan ve hatta bulundukları yerden bile kımıldama güçleri bulunmadığı için sizler tarafından oraya buraya taşınan o putlar mı?! Elbette ki Allah! Böyle iken siz hangi akla hizmet ederek o putların tapınılmaya layık tanrılar olduğunu söylersiniz?!"

36 Ey Peygamber! Onların çoğu putlara tanrılık yakıştırma konusunda temelsiz bir anlayışa, tahmine ve varsayıma dayanan bir inancı benimsemiştir. Hâlbuki temelsiz anlayışın, tahmin ve varsayımın mutlak hakikat karşısında hiçbir değeri ve geçerliliği yoktur. Şüphesiz Allah onların bütün yaptıklarını pek iyi bilmektedir!

37 Bakın, bu Kur'an Allah'ın kelamı olup başka bir varlık tarafından meydana getirilmiş değildir. Dahası o, geçmiş dönemlerde indirilen vahiyleri tasdik ve teyit eden, ilahî buyrukları etraflıca belirten ve bütün varlıkların rabbi Allah tarafından gönderilmiş olduğunda hiç şüphe bulunmayan bir kelamdır.

38 Böyle iken o müşrikler hâlâ, "Kur'an'ı Muhammed uydurdu." diyorlar ha!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Eğer bu iddianızda dürüst ve samimi iseniz, Kur'an'dakilere benzer bir dizi ayet ortaya koyun bakalım ve bu işin üstesinden gelmek için Allah'tan başka kime ulaşabiliyorsanız hepsini de yardıma çağırın!"

39 Doğrusu, onlar yeterince düşünüp taşınmadıkları ve dolayısıyla gerçek mahiyetini kavrayamadıkları, ayrıca birçok ayetine konu olan kıyamet, ahiret, azap gibi gerçeklerle de henüz karşılaşmadıkları için Kur'an'ın Allah kelamı olduğu gerçeğini yalanladılar.

Onlardan önce gelip geçen nice kâfirler de [peygamberleri ve ilahi mesajları] böyle yalanlamışlardı. Ama bak, o kâfirlerin akıbeti nasıl oldu?!

40 O müşriklerin arasında Kur'an'a ileriki zamanlarda inanacak kimseler bulunduğu gibi hiçbir zaman inanmayacak olanlar da var. Senin rabbin Kur'an hakkında fitne-fesat üretenleri çok iyi bilmektedir.

41 Ey Peygamber! Seni yalancılıkla suçlamaya devam ettikleri takdirde o müşriklere de ki: "Benim yapıp ettiklerim bana, sizin yapıp ettikleriniz de size aittir. Ne siz benim yapıp ettiklerimden sorumlusunuz ne de ben sizin yapıp ettiklerinizden sorumluyum!"

42 Müşrikler arasında seni dinlemeye gelen kimseler de var. Ama Kur'an'ın çağrısına karşı sağır kesilmiş, üstelik aklıselimle düşünme kabiliyetlerini de büsbütün köreltmiş kimselere tek kelime işittirmen ne mümkün?!

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ قُل لَّا أَمْلِكُ
لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ
فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾
أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنتُم بِهِ آلْآنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾
ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنبِئُونَكَ أَحَقٌّ
هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

43 Yine o müşrikler arasında senin hâl ve hareketlerini mercek altına alanlar da var. Ama hakikate karşı kör kesilmişlere, hem de gönül gözleri körelmiş kimselere doğru yolu göstermen ne mümkün?!

44 Allah insanlara zerre kadar bile haksızlık etmez. Ne var ki insanlar kendilerine zulüm ve haksızlık ederler!

45 Kıyamet günü, Allah insanları diriltip huzurunda hesaba çekmek üzere bir araya toplayacaktır. İşte o gün insanlar, kıyametin dehşetini görüp ahiret hayatının sonsuzluğunu anlayınca, dünyada çok kısa bir süre, dahası gündüz vakti birbirleriyle ayaküstü konuşup tanışacak kadar bir süre yaşamış olduklarını sanacaklar. Öldükten sonra diriltilip huzurumuza çıkarılacaklarına hiç ihtimal vermeyen ve dolayısıyla imana gelmeyen kimseler işte o gün hüsrana uğramış olacaklar.

46 Ey Peygamber! O müşrikleri uyardığımız azap ve cezaların bir kısmını sana ya bu dünyada gösterme fırsatı tanırız veya başlarına gelecek azabı/cezayı görmek sana nasip olmadan canını alırız. Ama bilesin ki onlar her hâlükârda bizim huzurumuza çıkarılacaklar. Zaten Allah onların yaptıkları her şeye tanıktır!

47 Her toplumun, her çağın bir peygamberi olmuştur. Şimdi bu müşriklere de bir peygamber geldiğine göre haklarındaki azap hükmü gayet haklı ve adilane biçimde verilmiş olacaktır. Dolayısıyla onlara hiçbir haksız muamelede bulunulmayacaktır.

48 Müşrikler, "Mademki siz özü sözü doğru kimselersiniz, öyleyse söyleyin bakalım, bu azap hikâyesi ne zaman gerçekleşecek!" diye alay ederler.

49 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah dilemedikçe ne kendime yönelik bir zararı savuşturabilir ve ne de kendim için faydalı bir şeyi kotarabilirim. Ama size şu kadarını söyleyeyim ki her toplumun [ve dolayısıyla her insanın bu dünyada] belli bir ömür süresi vardır. Vakit tamam olduğunda bu süreyi ne bir saniye geciktirme ne de bir saniye öne alma imkânları söz konusudur."

50 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah'ın azabı tepenize geceleyin yahut ortalık güpegündüzken biniverdiği takdirde ne hâle düşeceğinizin hiç hesabını yaptınız mı?!"

Hem sonra günaha batmış bu kimseler azabın bir an önce gelmesinden ne umarlar ki?!

51 Anlaşılan siz tepenize bindiği zaman azabın gerçek olduğuna inanacaksınız. Fakat o azap gelip çatınca size şöyle denecek: "Ya! Demek şimdi imana geldiniz! Ama hani siz bir zamanlar 'şu azap bir an önce gelsin de görelim' diyordunuz..."

52 İşte o zaman müşriklere, "Şimdi tadın bakalım bu sürekli azabı! Ne o, yoksa vaktiyle işlediğiniz günahlara bundan başka bir karşılık mı bekliyordunuz?!" denilecek.

53 Ey Peygamber! Kimi müşrikler de "Sahi, sözünü ettiğin şu ahiretteki cehennem azabının aslı var mı?" diyerek senden teyit istiyorlar.

De ki onlara: "Evet, rabbime yeminle söylüyorum ki o azap kuşku götürmez bir gerçektir ve siz [bu hâl üzere devam ettiğiniz sürece] ondan yakayı kurtaramayacaksınız!"

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ وَأَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ ۙ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا ۖ هُوَ خَيْرٌ مِمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾
وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ
﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَٰلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

54 Her müşrik/kâfir insan o müthiş azabı görünce, eğer yeryüzündeki bütün hazinelere sahip olsa kendini kurtarmak için de onların hepsini fidye olarak vermesi gerekse gözünü kırpmadan verirdi. Nitekim o kâfirler cehennemde kendilerini bekleyen korkunç azabı görünce pişmanlıklarını ifade etmekten bile aciz kalacaktır. Hesap günü onlar hakkındaki hüküm son derece adilane bir şekilde verilecek, dolayısıyla kendilerine asla haksızlık edilmeyecektir!

55 İyi bilin ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Yine iyi bilin ki Allah'ın ölümden sonra diriliş vaadi mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir. Ama gel gör ki şu ahalideki kâfir çoğunluğun aklı buna bir türlü yatmaz!

56 Canı veren de O'dur alan da! Nitekim sizler O'nun huzuruna çıkarılıp hesap vereceksiniz.

57 Ey Mekke halkı! İşte size rabbinizden bir öğüt, gönüllerdeki inanç derdine deva, iman edenler için bir rehber ve aynı zamanda Allah'ın rahmetinin bir tecellisi olan Kur'an geldi.

58 Ey Peygamber! İşte Allah'ın bu büyük lütfundan dolayı, evet sırf bundan dolayı sevinç ve kıvanç duymaları gerektiğini söyle onlara. Çünkü Kur'an onların sahip oldukları dünya malının tümünden çok daha değerli bir nimettir!

59 Ey Peygamber! Bir de şunu söyle onlara: "Gördüğünüz gibi Allah size bunca nimet/rızık bahşetti. Ama siz şimdi kalkmış aklınız sıra bu nimetlerin bir kısmını helal bir kısmını haram sayıyorsunuz."

Şimdi sor bakalım onlara: "Böyle yapmanız konusunda size Allah mı izin verdi, yoksa siz 'Allah böyle emretti.' diyerek O'na iftira mı atıyorsunuz?!"

60 Peki, kendilerine ait uyduruk hükümleri Allah'a mal eden o müşrikler, kıyamet günü ne tür bir muamele görecekleri hakkında acaba ne düşünüyorlar?!

Şüphesiz Allah insanlara karşı çok lütufkârdır; fakat çokları şükür nedir bilmez!

61 Ey Peygamber! Herhangi bir faaliyette bulunduğunda, [mesela] Kur'an okuduğunda, siz de herhangi bir işe koyulduğunuzda, biz hepinizi mutlaka görüp takip ederiz. Yeryüzünde ve/veya gökyüzünde bulunan zerre ağırlığındaki bir nesne bile rabbinin bilgisi dışında değildir. Dahası ister zerreden küçük olsun, ister büyük olsun, kâinattaki bütün her şey Allah'ın sınırsız ilminde kayıtlıdır.

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٦٢
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ۝٦٣ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ۝٦٤ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ
إِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۝٦٥ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝٦٦ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝٦٧ قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ ۖ هُوَ
ٱلْغَنِىُّ ۖ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ إِنْ عِندَكُم
مِّن سُلْطَٰنٍۭ بِهَٰذَآ ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝٦٨
قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ۝٦٩
مَتَٰعٌ فِى ٱلدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ
ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ۝٧٠

62-63 Bilesiniz ki Allah dostları için ahirette ne korku olacak ne de hüzün! Çünkü onlar bu dünyada Allah'a yürekten inanıp güvendikleri gibi O'na itaatsizlikten de her daim sakınırlar.

64 Hem bu dünyada hem de ahirette müjdeler olsun onlara! Bilin ki Allah'ın verdiği sözlerin ve müjdelerin değişme ya da gerçekleşmeme ihtimali yoktur! O halde, bu ilahi müjdeye muhatap olmak en büyük bahtiyarlıktır!

65 Ey Peygamber! Müşriklerin ağır ve inciticisözleri seni üzmesin. Şüphesiz bütün güç, kudret ve hâkimiyet Allah'a aittir. O, bütün her şeyi işitir, her şeyi bilir!

66 Bilesiniz ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Hâl böyle iken Allah'ın ilahlığına ortak koşulan putlara tapanlar acaba hangi akla hizmet etmiş oluyorlar?! Aslında onlar sırf temelsiz bir anlayışa, tahmin ve varsayıma dayanmakta ve hep kafadan atmaktadırlar.

67 Uyuyup dinlenmeniz için geceyi, işlerinizi görüp takip etmeniz için gündüzü iki büyük nimet olarak size bahşeden O'dur.

Şüphesiz bunda ilahi mesaja kulak verecek kimseler için birçok ders ve ibret var!

68 Ama gel gör ki müşrikler hâlâ, "Allah evlat edindi" diyorlar. Hâşâ! Allah bundan münezzehtir. O her şeyden müstağnidir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur!

Ey Müşrikler! Allah'ın evlat edindiği iddianızı ispatlayacak hiçbir deliliniz yoktur. Belli ki siz Allah hakkında bilir bilmez konuşuyorsunuz.

69 Ey Peygamber! De ki onlara: "Allah hakkında hiçbir aslı astarı olmayan iddialarda bulunanlar, ahirette azaptan kurtuluş ve esenlik yüzü görmeyecektir!"

70 Evet, onlar bu dünyada kısa ömürlü bir zevk ve sefa sürebilirler. Ama vakti geldiğinde bizim huzurumuza gelip hesaba çekilecekler. İşte o zaman biz de onlara kâfirliklerinden/nankörlüklerinden dolayı cehennemdeki o çok çetin azabı tattıracağız!

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ
مَقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا
أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ
وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ
﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ
الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسَىٰ
أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾
قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا
الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

71-72 Ey Peygamber! O müşriklere Nuh'un kıssasını anlat! Hani o, vaktiyle halkına şöyle demişti: "Ey halkım! Benim tavır ve tutumum, Allah'ın ayetleriyle size öğüt ve nasihatte bulunuşum zorunuza gidiyorsa şunu iyi bilin ki ben yalnız Allah'a güvenip bel bağlamışım. O hâlde artık siz de kendi adamlarınız ve işbirlikçilerinizle bir araya gelin ve beni nasıl ortadan kaldıracağınızı bir karara bağlayın. Hem sonra bu işi nasıl yapalım edelim derken hiçbir sıkıntı, vicdan azabı da çekmeyin. Hatta elinizden gelirse bana bir an bile göz açtırmadan hakkımdaki hükmü infaz edin. Size yönelik öğüt ve nasihatlerime kulak tıkamayı sürdürürseniz, bilin ki benim bundan hiçbir kaybım olmaz. Çünkü ben sizden herhangi bir ücret, bir mükâfat talep etmiyorum. Kaldı ki benim mükâfatımı siz değil ancak Allah verebilir. Bana Allah'a boyun eğip teslimiyet göstermem emredilmiştir."

73 Nuh kendi halkı tarafından yalancılıkla suçlandı. Derken, biz de onu ve onunla birlikte gemide bulunan kimseleri tufandan kurtarıp yıllarca yaşamalarını sağladık. Ayetlerimize yalan diyen o kâfirleri ise azgın sulara gömdük. Bak işte kendilerine yapılan bunca uyarıya kulak tıkayanların akıbeti nasıl oldu?!

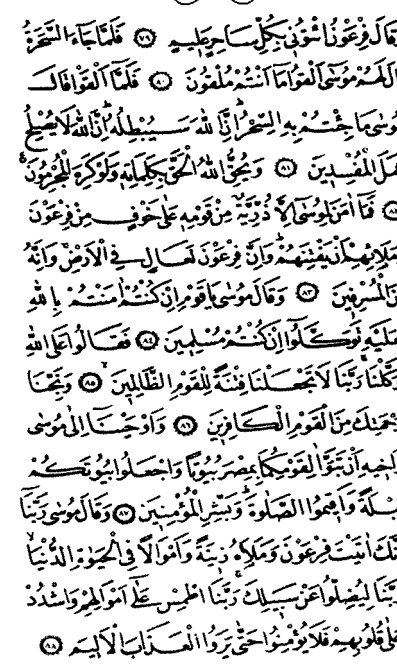
74 Nuh'un ardından birçok peygamberi kendi halklarına gönderdik. O peygamberler de halklarına nice ilahî mesajlar getirip nice mucizeler gösterdiler. Ama halkları, hakikati en başından inkâr ettikleri için bir türlü imana gelmediler. İşte biz haddi aşanların gönül gözlerini böyle köreltiriz!

75 O peygamberlerden sonra Musa ile Harun'u da mesajlarımız ve mucizelerimizin desteğinde Firavun ve kurmaylarına gönderdik. Ama onlar günaha batmış bir toplum oldukları için imana gelmeyi bir türlü kibirlerine yediremediler.

76 Sınırsız kudretimizin bir eseri olan [değneğin yılana dönüşme] mucizesi gözlerinin önünde gerçekleştiğinde, "Bu düpedüz bir sihir/büyü" dediler.

77 Bunun üzerine Musa, "Demek siz bu ilahî mucizeye sihir diyorsunuz ha! Oysa sihirbazlar iflah olmazlar." diye karşılık verdi.

78 Firavun'un kurmayları ise şöyle dediler: "Sen bizi atalarımızdan görüp öğrendiğimiz inançtan vazgeçirmek ve sonunda bu memleketin yönetimini kardeşinle birlikte ele geçirmek için mi çıktın karşımıza?! Şunu bilin ki size asla inanmayacağız!"

79 Bu sırada Firavun, "Usta sihirbazların tümünü bana getirin!" diye talimat verdi.

80 Sihirbazlar Firavun'un huzuruna gelince Musa onlara, "Ne hüneriniz varsa gösterin bakalım!" dedi.

81-82 Sihirbazlar değneklerini ve iplerini yere atınca Musa şöyle dedi: "Sizin bu yaptığınız düpedüz bir sihir. Ama Allah bunun düzmece bir şey olduğunu gözler önüne serecektir. Çünkü Allah [sizin gibi] düzenbazların işini başarıya ulaştırmaz. Hem sonra Allah [bana vahyedeceği] buyruklarıyla gerçeğin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Günaha batmışlar hiç hoşlanmasalar da bu böyle olacaktır!

83 Başlangıçta halkından çok az sayıda kimse Musa'ya inandığını açıklama cesareti gösterebildi. Çünkü halk, Firavun ve kurmaylarının hışmına uğramaktan korkuyordu. Doğrusu Firavun Mısır'da tam bir zorba ve tanrılık taslayan biriydi.

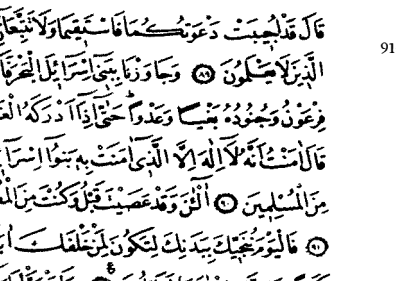
84 Musa, "Ey halkım!" dedi, "Eğer Allah'a yürekten inandıysanız, O'na gerçekten bağlanıp teslim olduysanız, artık O'na güvenin!"

85-86 Onlar da Musa'ya, "Biz Allah'a güvendik!" diye karşılık verip, "Ey rabbimiz! Bizi bu zalimler güruhunun baskı ve işkenceleriyle imtihan etme! Esirgemeni lütfet de bizi bu zalim toplumun elinden kurtar!" diye Allah'a yakardılar.

87 Bunun üzerine Musa ile kardeşine şu talimatı verdik: "[Çıkış'a hazırlık olmak üzere] halkınız için Mısır'da [baraka ve çadır türünden] birtakım meskenler kurulmasına ön ayak olun ve meskenlerinizin [şehrin] güney tarafında kurulmasını sağlayın. Namazı [yani bedensel ibadetlerinizi] de hakkıyla ifa edin!"

Ey Musa! Müminleri, Allah'ın yardımıyla müjdele!"

88 Musa, "Ey rabbim!" dedi, "Sen Firavun'a ve onun kurmaylarına şu fânî hayatta muazzam bir haşmet ve bunca servet bahşettin. Ey rabbim! Senin yolundan insanları saptırsınlar diye mi onlara bunca imkânı bahşettin?! Ey rabbim! Onların servetlerini sil süpür; gönüllerine de öyle bir sıkıntı ver ki huzur ve mutluluğa hasret kalsınlar. Belli ki onlar can yakıcı azabı görmedikçe imana gelmezler!"

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ
قَالَ آمَنتُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ آلْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ
﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً ۚ وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ
فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ
جَاءَكَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ
﴿٩٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾
وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

89 Allah da Musa'ya şöyle buyurdu: "Bu dileğiniz kabul olundu. Ama siz yine [Firavun ve ordusunun helakine ilişkin vaadim gerçekleşinceye değin] hak ve hakikati tebliğ etme görevinizi sabır ve sebatla sürdürün. Sakın [helak vaadimin bir an önce gerçekleşmesini istemek suretiyle] içinizdeki birtakım densizlerin aklına uymayın!"

90 Derken, İsrailoğulları'nı sağ salim bir şekilde denizin karşı kıyısına geçirdik. Bu sırada Firavun ve ordusu azgın ve saldırgan bir şekilde onların peşine düşmüştü. Sonunda Firavun suda boğulmak üzere iken, "Artık imana geldim. İsrailoğulları'nın inandığı tanrıdan başka hiçbir gerçek tanrı olmadığına şimdi iman ettim. Artık ben de Allah'a teslim olmuş biriyim." dedi.

91-92 Fakat onun bu çırpınışına şöyle karşılık verildi: "Ya! Demek şimdi imana geldin ha! Oysa sen bugüne kadar Allah'a meydan okumuş ve olanca zalimliğin ve sapkınlığınla memleketi fesada boğmuştun. İşte bugün biz de senin cesedini denizde kaybolup gitmekten kurtaracağız ki gelecek nesiller için ibret olasın!"

Ne var ki bütün bu ibretlik olaylara rağmen Mekke halkının müşrik çoğunluğu ayetlerimizi hiç mi hiç umursamıyor.

93 Derken, İsrailoğulları'na çok güzel bir beldede yaşama imkânı verdik ve onlara helal ve hoş nimetler bahşettik. Ama kendilerine ayetler, ilahî ikaz ve uyarılar geldikten sonradır ki aralarında çekişmeler baş gösterdi ve farklı gruplara ayrılıp farklı görüşleri benimsediler. Kuşkusuz rabbin kıyamet günü onlar arasındaki ihtilaflara son noktayı koyacak ve haklarında gereken hükmü verecektir!

94 Ey Peygamber! Sana vahyettiğimiz bu kıssaların doğruluğundan yana bir şüphe duyacak olursan daha önceki çağlarda vahyedilen Tevrat'ı okuyanlara [Yahudilere] sor! İşte o zaman bir kez daha anlayacaksın ki rabbin tarafından sana vahyedilenler mutlak doğrudur. Bunda hiç tereddüdün olmasın!

95 Sakın Allah'ın ayetlerine yalan diyen kimselerden olma! Aksi hâlde hüsrana uğrarsın.

96-97 Gerçek şu ki rabbinin ["Onlar kâfir olarak ölüp cehennemi boylayacaklar." şeklindeki] hükmünün muhatabı olanlar kendilerine her türlü mucize gösterilse bile o feci azabı görmedikçe imana gelmezler.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا
آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ
كُلُّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ
وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ
يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ قُلْ فَانْتَظِرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۖ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

98 Helak ettiğimiz onca memleketteki halklar ne yazık ki iş işten geçmeden önce imana gelmediler. Dolayısıyla geç kalmış imandan hiçbir fayda görmediler. Fakat Yunus'un halkı helak edilmek üzere iken imana geldi. Bu yüzden biz de onları dünya hayatında zelil ve perişan etme cezasından vazgeçtik ve kendilerine belli bir süre daha yaşama imkânı verdik.

99 Ey Peygamber! Eğer rabbin dileseydi o müşriklerin tümü kesinlikle imana gelirdi. Allah böyle bir şey dilemediğine göre sen bu müşrik halkı ille de imana gelmeleri için ne diye zorlayacaksın ki?!

100 Bilesin ki Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kimsenin imana gelmesi mümkün değildir! [O, ancak aklıselimle düşünüp ibret almak suretiyle gönül kapılarını hakikate açan kimselere iman nasip eder]. Aklıselimle düşünmekten nasibi olmayanları ise şirk ve inkârcılık pisliği içinde debelenip durmaya mahkûm eder.

101 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bakın, göklerde ve yerde neler var neler! Hele ibret nazarıyla bakın da bir düşünün!"

Ama gel gör ki imana gelmeyecek bir halka ne Allah'ın mutlak birliği ve sınırsız kudretini gösteren bunca varlık, ne de bunca ikaz ve uyarı bir şey ifade eder!

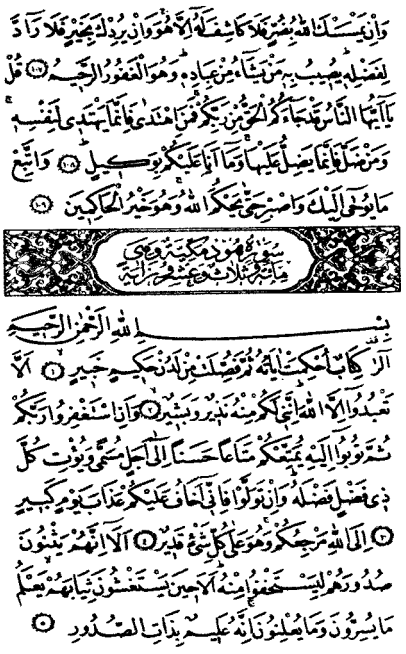
102 Belli ki onlar kendilerinden önce gelip geçen kâfir halkların yaşadığı felaket günlerine benzer bir günde helak olmaktan başka bir şey beklemiyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bekleyin bakalım; ben de sizinle beraber bekliyorum!"

103 Öteden beri değişmez yasamız uyarınca biz, elçilerimizi ve müminleri helakten kurtarırız. Evet, bizim değişmez yasamız ve uygulamamız budur! Çünkü müminleri helakten kurtarmak boynumuzun borcudur.

104 Ey Peygamber! De ki: "Ey müşrik halk! Benim ne tür bir inanca sahip olduğuma dair bir tereddüdünüz varsa haberiniz olsun ki ben sizin Allah'ın yanı sıra tapındığınız o putlara asla tapmam! Doğrusu ben yalnız Allah'a, sizin canlarınızı alacak olan Allah'a ibadet/kulluk ederim. Bilin ki bana mümin olmam emredilmiştir."

105-106 Daha açıkçası bana şöyle emredilmiştir: "Şirkten ve diğer bütün sapkın inançlardan uzak olarak bütün benliğinle Allah'ın birliği inancını benimse! Sakın Allah'tan başkasına tanrılık yakıştıranlardan olma! Hem Allah'a ibadet/kulluk edip hem de sana hiçbir fayda ve zarar verme gücü bulunmayan putlara tapınma! Aksi hâlde kendine yazık etmiş olursun!"

[107]Ey Peygamber! Allah seni sıkıntılı bir durumla karşı karşıya getirirse bu durumu O'ndan başka kimse ortadan kaldıramaz. Şayet Allah sana bir nimet lütfetmeyi dilerse O'nun bu lütfuna nail olmana da kimse engel teşkil edemez. Allah lütfunu dilediği/layık gördüğü kullarına nasip eder. O çok affedici, çok merhametlidir!

[108]Ey Peygamber! De ki: "Ey Mekke halkı! İşte size rabbiniz tarafından gönderilmiş olan Kur'an geldi. Şimdi her kim Kur'an'ın çağrısına kulak verip imana gelirse bu tercihi elbet kendi hayrına olur. Ama her kim de şirk ve inkârcılıkta ısrar ederse, bu tercihinden ötürü ancak kendine zarar vermiş olur. Ben sizi ille de imana getirmekle görevli değilim!"

[109]Ey Peygamber! Sana indirilen buyruklara uy ve Allah o müşriklere karşı savaş hükmünü verinceye değin onlardan gelen eza ve cefalara sabret! Şüphesiz en doğru hükmü en doğru zamanda veren O'dur!

11. HÛD SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 123 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

[1-4]Elif-Lâm-Râ. Bu Kur'an, her şeyi yerli yerince yapan ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından gönderilmiş olup içerdiği mesajlar, O'ndan başkasına kulluk etmeyesiniz diye mükemmel biçimde ortaya konulup etraflı biçimde idrakinize sunulmuştur.

Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Doğrusu ben kâfirleri cehennemdeki azapla uyarmak, müminleri de cennetle müjdelemek üzere Allah tarafından size gönderilmiş bir elçiyim. [Şirk inancınızdan ötürü] artık rabbinizden af dileyin; tövbekâr ve itaatkâr olarak O'na yönelin ki O da size sınırlı süreli yaşamınız boyunca dünya nimetlerinden güzel tadıyla faydalanma imkânı bahşetsin ve imanlı-faziletli bir hayat süren herkese de hak ettiği mükâfatı fazlasıyla versin. Bu çağrıya kulak tıkayıp imandan yüz çevirdiğiniz takdirde korkarım ki o müthiş kıyamet-hesap gününde feci bir azaba mahkûm olacaksınız. Hepiniz yarın bir gün hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. Bilin ki O dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!"

[5] Haberiniz olsun ki o müşrikler akılları sıra Allah'ın gözetiminden kaçıp kurtulmak, Kur'an'ı duyup rahatsız olmamak için kendilerini gizlemeye, hakikatin sesine kulak tıkamaya çalışıyorlar. Oysa Allah örtülerine büründükleri zaman bile onların neleri gizleyip neleri açığa vurduklarını pek iyi bilir. Şüphesiz O, kalplerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ۝٦ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ
مِن بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ
۝٧ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ
مَا يَحْبِسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِم
مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝٨ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا
رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ ۝٩ وَلَئِنْ
أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ
السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ۝١٠ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝١١
فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ
أَن يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
إِنَّمَا أَنتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝١٢

6 Yeryüzündeki tüm canlıların rızkını veren yalnız Allah'tır. O, her canlının hayat serüvenindeki tüm konup göçmeleri bilir. Çünkü bütün her şey Allah'ın sınırsız ilminde mevcuttur.

7 Sizi denemek, hanginizin daha güzel işler yapacağını görmek maksadıyla gökleri ve yeryüzünü altı evrede yaratan O'dur. Bu altı evreden önce O'nun kâinatı yaratma iradesi tecelli etmemişti.

Ey Peygamber! Müşriklere, "Öldükten sonra mutlaka diriltileceksiniz!" diyecek olsan o kâfirler hemen [Kur'an'ın bu konuda bildirdikleri hakkında], "Bu besbelli bir düzmecedir!" diye karşılık verirler.

8 Onların başına gelecek azabı bizce belli bir vakte kadar ertelediğimizde, mutlaka alaycı bir tavır takınıp, "Şu azabı geciktiren nedir ki?!" derler.

Haberiniz olsun ki gün gelip azap tepelerine biniverince hiç kimse o azabı başlarından savuşturamayacak ve böylece öteden beri alay konusu yaptıkları o çetin azap kendilerini dört bir yandan saracaktır.

9 Kâfir insanı lütfedip bir nimete kavuşturursak, daha sonra da kendisini o nimetten mahrum bıraksak, derhâl son derece karamsar, son derece nankör olur.

10 Yine o insana canını yakan [kaza, bela, hastalık, yoksulluk gibi] bir sıkıntıdan sonra [sağlık, zenginlik gibi] hatırı sayılır bir nimete kavuşmayı nasip etsek, Allah'a şükretmek yerine, "Hayatımdaki bütün dertler ve sıkıntılar bitti gitti artık." der. Doğrusu o, son derece şımarık ve övüngen bir kimsedir!

11 Hayattaki sıkıntı ve zorlukları sabırla karşılayıp her daim Allah'ın emri uyarınca güzel işler yapan kimselere gelince, onlar, sıkıntıya düştüklerinde nankörleşmedikleri gibi nimete kavuştuklarında da şımarmazlar. İşte onlar Allah'ın bağışlamasına ve çok büyük bir mükâfata [cennete] nail olacak kimselerdir!

12 Ey Peygamber! Müşriklerin, "Muhammed'e gökten bir hazine indirilmeliydi." veya "Ona bir meleğin refakat etmesi gerekirdi, değil mi?!" deyip durmalarından ötürü canın sıkılıp da sana indirilen kimi ayetleri tebliğ etmekten vazgeçecek değilsin herhâlde! Unutma ki sen sadece [Allah'a kulluk, ölümden sonraki hayat, azap ve mükâfat konusunda o müşrik halkı] uyarmakla yükümlüsün. Bütün her şey üzerindeki gözetim ve denetimi sürdüren ise Allah'tır.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَن لَّا إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ
مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن كَانَ
عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ
مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ
إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۚ أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ
عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ
أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

13-14 Mademki o müşrikler, "Kur'an'ı Muhammed uydurdu." diyorlar; o hâlde sen de onlara şöyle söyle: "Eğer bu iddianızda samimiyseniz, Kur'an'ın özelliklerine sahip on sure ortaya koyun da görelim! Hem sonra bu işin üstesinden gelmek için Allah'tan başka kime ulaşabiliyorsanız hepsini bir araya toplayın! [Usta şairleriniz ve kâhinlerinizden oluşan] yardımcılarınız bu çağrınıza istediğiniz cevabı veremiyorlarsa bilin ki bu Kur'an ancak Allah'ın ilminin eseri olarak indirilmiştir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Artık O'na teslimiyetinizi bildirecek misiniz?!"

15 Kim [ahireti hiçbir şekilde hesaba katmayıp] sırf şu üç günlük hayatın keyfini çıkarmak ve onun şatafatıyla tatmin bulmak isterse biz böylelerine emeklerinin karşılığını dünyada eksiksiz veririz ve bu hususta kendilerine haksızlık da yapılmaz.

16 Ne var ki onların ahiretteki nasipleri cehennem ateşinden başka bir şey olmayacaktır. Ahireti hiçbir şekilde hesaba katmadıkları için onların dünyada yapmış oldukları her şey boşa gidecektir. Zaten onların yaptıkları işler hep değersiz ve geçersizdir!

17 Kendisini sırf dünyadaki hayata adamış bir kimse, rabbi tarafından kendisine hak ve hakikati anlayıp kavrama kabiliyeti bahşedilen, üstelik daha önce Musa'ya bir rehber ve rahmet kaynağı olarak gönderilen vahiylere benzer nitelikte bir vahyin desteğini arkasına alan kimse gibi olur mu hiç?!

İşte böyle kimseler Kur'an'a yürekten inanırlar. Onun Allah kelamı olduğunu hangi zümre inkâr ederse onların ahiretteki yeri cehennem olacaktır.

Ey Peygamber! Sakın Kur'an'ın kaynağı hakkında şüpheye düşme! Şüphesiz Kur'an rabbin tarafından vahyedilmiş bir kelamdır. Ne var ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeğe inanmaz!

18 [Kur'an'ın şair veya kâhin sözü olduğunu söylemek, putları Allah'a ortak koşmak ve O'na çocuk isnat etmek suretiyle] Allah'a olmadık iftiralar ve yakıştırmalarda bulunan kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?! Böyleleri hesap günü rablerinin huzuruna çıkarılacak ve orada hazır bulunan tanıklar, "İşte bunlar, rablerine yalan isnat eden kimselerdir!" diyecektir.

Haberiniz olsun ki Allah'ın laneti işte o zalimlerin/müşriklerin üstünedir!

19 Onlar Allah yoluna taş koyarlar; o dosdoğru yolu eğri büğrü göstermeye çalışırlar. Yine onlar ahireti inkâr ederler.

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ
مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ۚ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ
فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ ۚ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِن قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ
إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ ۖ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ
عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِندِهِ
فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ ۚ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

20 Onlar dünyada Allah'ın elinden asla kaçıp kurtulamazlar. Allah'a rağmen kendilerine sahip çıkıp azaptan kurtaracak hiç kimseleri bulunmayacaktır. Onların azabı katmerli olacaktır. Çünkü onlar hem gerçeği dinlemeye tahammül edemiyor hem de onu görmezden geliyorlardı.

21 İşte onlar, kendilerine gerçekten yazık etmiş kimselerdir. Nitekim düzmece tanrıları da hesap günü onları yüzüstü bırakıp gidecektir.

22 Hiç şüphe yok ki onlar ahirette en büyük yıkıma uğrayacak kimselerdir!

23 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan ve rableri Allah'a yürekten bağlılık gösteren kimselere gelince, böyleleri cennete girecek ve orada temelli kalacaklar!

24 İşte bu iki grup [yani müminler ve kâfirler] birbiriyle kıyaslandığında biri kör ve sağır, diğeri gören ve işiten iki insana benzer. Bu ikisi aynı durumda, aynı konumda olur mu hiç?! Bu gerçeğe rağmen neden hiç düşünmez, ibret almazsınız?!

25-26 Biz, vaktiyle Nuh'u kendi halkına peygamber olarak gönderdik. Nuh onlara şöyle dedi: "Bakın, ben sizi bundan böyle Allah'tan başkasına kulluk etmemeniz hususunda açıkça uyarmaya geldim. Korkum odur ki Allah'tan başka birtakım varlıklara tapınmaktan vazgeçmediğiniz takdirde son derece müthiş bir günde vuku bulacak azaba mahkûm olacaksınız!"

27 Bunun üzerine halkının ileri gelen kâfirleri Nuh'a şöyle dediler: "Bize göre sen de tıpkı bizim gibi bir insansın. Üstelik ilk bakışta görüldüğü üzere senin söylediklerine inananlar bizim toplumun sefillerinden ibaret. Ayrıca bizden üstün bir tarafınız olabileceğini de düşünmüyoruz. Tam tersine yalancı olduğunuz kanaatini taşıyoruz."

28 Bu defa Nuh, "Ey halkım!" dedi, "Peki şunu hiç düşündünüz mü, ya ben bütün bu anlattıklarımda rabbim tarafından verilmiş bir kesin delile dayanıyorsam... Ya rabbim bana lütfedip peygamberlik görevi vermiş ve siz bu gerçeği bir türlü anlayıp kavrayamamışsanız... Hâl böyle iken sizin bir türlü anlayıp kavramak istemediğiniz bu gerçeğe ille de inanın diye kendimizi niçin yoralım ki?!"

وَيٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَآ أَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوٓا ۚ إِنَّهُمْ مُّلَٰقُوا رَبِّهِمْ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيٰقَوْمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمْ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ اللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ
ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِيٓ
أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِيٓ أَنفُسِهِمْ ۖ إِنِّيٓ إِذًا
لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا۟ يَٰنُوحُ قَدْ جَٰدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَٰلَنَا
فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم
بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِيٓ
إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ ۚ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ
إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾ وَأُوحِيَ
إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ
بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا
وَلَا تُخَٰطِبْنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

29 Nuh sözlerine şöyle devam etti: "Ey halkım! Ben bütün bu öğüt ve nasihatlerim için sizden herhangi bir ücret, bir mükâfat talep etmiyorum. Kaldı ki benim mükâfatımı siz değil ancak Allah verebilir. Hem sonra ayak takımı diyerek aşağıladınız o müminleri de kovacak değilim. Onlar çok iyi biliyorlar ki yarın bir gün mutlaka rablerinin huzuruna çıkacaklar. Doğrusu ben, sizin cahillik içinde yüzen kimseler olduğunuzu düşünüyorum."

30 "Ey halkım! Sizin isteğinizi dikkate alıp da o müminleri kovacak olursam, yarın Allah'ın huzurunda bunun hesabını verirken hanginiz bana sahip çıkabilir?! Neden hiç düşünmezsiniz?!"

31 "Bakın, ben size 'Allah'ın lütuf ve nimet hazineleri benim elimdedir.' demiyorum; gizliyi saklıyı, geçmişi geleceği bildiğimi iddia etmiyorum; 'Ben bir meleğim.' diye bir şey de söylemiyorum. Ben bunları söylemediğim gibi, hor görüp aşağıladığınız müminler hakkında, 'İşe yaramaz kimseler oldukları için Allah onlara hiçbir güzel şey nasip etmez.' şeklinde bir söz de söyleyemem. Çünkü Allah onların yüreklerindeki iman ve teslimiyet duygusunu çok iyi biliyor. Eğer ben bu tür sözler söylersem işte o zaman kendime yazık etmiş olurum."

32 Sonunda halkın ileri gelen kâfirleri şöyle dediler: "Ey Nuh! Bizimle onca zaman mücadele ettin, hem de çok mücadele ettin; ama artık yeter! Mademki anlattığın şeylerin doğruluğundan dem vuruyorsun, öyleyse bizi tehdit edip durduğun şu azabı getir de görelim!"

33-34 Nuh onların bu meydan okumasına şöyle karşılık verdi: "Dilediği takdirde o azabı ancak Allah getirir ve siz O'nun bu iradesine asla karşı koyamazsınız. Öte yandan eğer Allah azgınlık içinde kalmanızı ve böylece helake mahkûm olmanızı dilemişse ben size ne kadar nasihat etmek istersem isteyeyim bunun size hiçbir faydası olmaz. Ama şunu iyi bilin ki rabbiniz O'dur ve siz yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!"

35 Ey Peygamber! Mademki müşrikler, "Bu kıssayı Muhammed uydurdu." diyorlar; o hâlde sen de onlara şöyle söyle: "Onu ben uydurmuşsam günahı vebali boynuma olsun. Ama şunu iyi bilin ki ben bu iftiranıza konu olan uydurma işinden büsbütün uzağım!"

36-37 Vaktiyle Nuh'a şöyle vahyedilmişti: "Daha önce iman etmiş olanlar bir yana, bundan böyle halkından hiç kimse imana gelmeyecek. Bu yüzden, o kâfirlerin yaptıklarından dolayı artık kendini üzme! Sen şimdi bizim gözetimimiz altında, talimatımız doğrultusunda bir gemi inşa et! Ama sakın o zalimlerin/müşriklerin affı için bana el açıp yalvarma! Çünkü onlar tufanda sulara gömülecekler."

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ ۚ قَالَ
إِن تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ آمَنَ ۚ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا
بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِاهَا وَمُرْسَاهَا ۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٤١﴾
وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ
سَآوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ ۚ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَ ۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ
﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ
الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ ۖ وَقِيلَ بُعْدًا
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي
مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

38-39 Nuh gemiyi inşa ediyor, halkının ileri gelen kâfirleri ise yanından gelip geçerken ["Baksanıza, Nuh, peygamberliği bırakıp marangozluğa başlamış!" diyerek] onunla alay ediyorlardı. Nuh da onlara şöyle diyordu:

"Siz şimdi bizimle alay ediyorsunuz; ama elbet gün gelir, biz de sizinle alay ederiz. Bu dünyada zelil ve perişan edici cezaya kimin çarptırılacağını, ahiretteki sürekli azaba da kimin mahkûm olacağını vakti gelince görüp öğreneceksiniz!"

40 Derken, azap ve helak hükmümüzün gerçekleşme vakti gelip de o memlekette sular müthiş şekilde coşup yükselmeye başladığı sırada Nuh'a, "[Elinin altında bulunan] her evcil hayvan türünden erkekli dişili birer çift ile tufanda boğulmalarına hükmedilmiş olanlar hariç olmak üzere aile fertlerini ve bir de diğer müminleri gemiye al!" diye emrettik. Zaten onunla aynı inancı paylaşan insan sayısı oldukça azdı.

41 Nuh onlara şöyle dedi: "Haydi, Allah'ın adını anarak binin gemiye! Bu geminin yüzüp gitmesi de demir atması da O'nun izin ve iradesine bağlıdır. Kuşkusuz rabbim bu gemidekilere karşı çok bağışlayıcı, çok merhametlidir!"

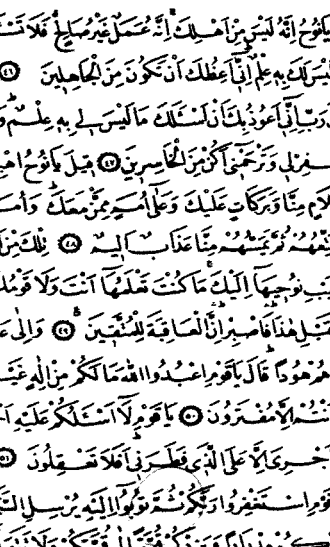
42 Gemi, içindekilerle birlikte dağlar gibi dalgaların arasında süzülüp gitmeye başlamıştı. Bu sırada Nuh kıyıda kalan oğluna, "Haydi evladım gel, sen de bizimle gemiye bin; o kâfirlerin arasında kalma!" diye seslendi.

43 Oğlu, "Ben bir dağa sığınırım, o beni tufandan korur." diye karşılık verdi.

Bunun üzerine Nuh, "Bugün hiç kimse Allah'ın helak hükmünden kaçıp kurtulamaz. Ancak O'nun merhamet ettiği kimseler kurtulacak." diye seslendi. Derken, aralarına bir dalga girdi ve oğlu sulara gark olup gitti.

44 Daha sonra tarafımızdan, "Ey toprak, suyunu em! Ey gök, yağmurunu tut!" diye emredildi. Bu ilahi emir üzerine sular çekildi; helak işi sona erdi ve nihayet gemi de Cûdi dağında karaya oturdu. İşte o zaman, "Zalimlerin/kâfirlerin canı cehenneme!" denildi.

45 Tufanın ardından Nuh, rabbine yakardı. "Ey rabbim!" dedi, "Boğulan oğlum da benim öz evladımdı. [Oysa sen aile fertlerimin tufanda boğulmaktan kurtulacağı sözünü vermiştin]. Senin verdiğin söz elbette yerini bulur. Hem sonra sen hâkimler hâkimisin!"

قَالَ يٰنُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْـَٔلْنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِى بِهِۦ عِلْمٌ ۖ وَإِلَّا
تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِىٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يٰنُوحُ ٱهْبِطْ
بِسَلَٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ ۚ وَأُمَمٌ
سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ
ٱلْغَيْبِ نُوحِيهَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِن قَبْلِ هَٰذَا ۛ فَٱصْبِرْ ۖ إِنَّ ٱلْعَٰقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ
أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۖ
إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ
إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِى فَطَرَنِى ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
وَيٰقَوْمِ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ ۖ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ يٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِىٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

46 Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Ey Nuh! Boğulan oğlun [kâfir olduğu için] gerçekte senin [inanç] ailenden değildir. Dolayısıyla onun hakkında böyle bir istekte bulunman yersizdir. Bundan böyle aslını esasını bilmediğin bir konuda benden istekte bulunma! Sana öğüdüm şu ki sakın Allah'a karşı densizlik edenlerden olma!"

47 Nuh da Allah'a şöyle yakardı: "Ey rabbim! Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığım bir şeyi istemekten yine sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz, bana merhamet etmezsen hüsrana uğramam kaçınılmazdır."

48 Derken, Allah tarafından Nuh'a şöyle seslenildi: "Ey Nuh! Hem sana hem de beraberindeki müminlere ve aynı zamanda onlardan türeyecek nesillere, tarafımızdan bahşedilmiş esenlikle nice bereketlere kavuşmak üzere gemiden inin! Gelecek nesiller arasında da tıpkı senin halkın gibi birçok kâfir halk olacak. Biz onları bir süre dünya nimetlerinden faydalandıracak, sonra da müthiş bir azaba çarptıracağız."

49 Ey peygamber! İşte bunlar uzak geçmişe ait olan ve [bu şekliyle] senin bilgi dağarcığında bulunmayan haberlerdir. Biz bunları sana vahiyle bildiriyoruz. Nitekim bu vahiyden önce sen de halkın da o haberleri [bu şekliyle] bilmiyordunuz. Şimdi sen de [tıpkı Nuh gibi] kâfirlerin alaycı ve incitici tavırlarını sabırla karşıla. Hiç şüphen olmasın ki mutlu sona ulaşmak Allah'a itaatsizlikten sakınanların hakkıdır!

50 Biz vaktiyle Âd kavmine de soydaşları Hud'u peygamber olarak gönderdik. Hud onlara şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a kulluk edin! Zaten sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Doğrusu siz Allah'a ortak koşmakla O'na düpedüz iftira atmaktan başka bir şey yapmış olmuyorsunuz."

51 "Ey halkım! Ben bunca öğüt ve nasihatim için sizden herhangi bir ücret, bir mükâfat talep etmiyorum. Kaldı ki benim mükâfatımı siz değil ancak beni yaratan rabbim verebilir. Neden hiç düşünmez, öğüt almazsınız?!"

52 "Ey halkım! Artık rabbinizden af dileyin. İşlediğiniz günahlardan duyduğunuz pişmanlıkla tövbekâr olup O'na yönelin ki O da size gökten bereket kaynağı yağmurları yağdırsın, gücünüze güç katsın. Bunca nasihatten yüz çevirip kâfirlikte/nankörlükte ısrar etmeyin!"

53 Hud'un bu öğütlerine halk şöyle karşılık verdi: "Ey Hud! Sen bize hiçbir mucize göstermedin. Dolayısıyla biz sırf senin sözlerine bakarak tanrılarımızdan vazgeçecek değiliz. Kaldı ki biz senin söylediklerine de inanmıyoruz."

إِن نَّقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ ۗ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ
وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِ ۖ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ
لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُم ۚ مَّا مِن دَابَّةٍ إِلَّا
هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِن
تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾
وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَنَجَّيْنَاهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ
الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا
لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا يَا صَالِحُ
قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَا ۖ أَتَنْهَانَا أَن نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا ۖ وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

54-57 Seninle ilgili bir şey söylemek gerekirse, "Tanrılarımızdan biri seni çok fena çarpmış!" diyebiliriz ancak. Bunun üzerine Hud şöyle dedi:

İşte ben Allah'ı şahit tutuyorum ve siz de şahit olun ki kendilerine tanrılık yakıştırdığınız, Allah'ın ilahlığına ortak koştuğunuz o putların hiçbirini tanımıyorum. Artık hepiniz bir araya gelip beni ortadan kaldırmak için ne tür bir plan yapacaksanız yapın ve gözümü açmama bile fırsat tanımayın. Ben hem benim hem de sizin rabbiniz olan Allah'a bel bağlamışım. Nitekim her canlı O'nun sınırsız kudreti karşısında boyun eğmiştir.

Benim rabbimin ilkesi her şeyi yerli yerince yapmak, adaletli davranmaktır. Şimdi siz yüz çevirmekte ısrar ederseniz, bilin ki ben, size iletmekle görevli olduğum ilahî mesajları tebliğ ettim.

Şunu da iyi bilin ki rabbim dilerse sizin yerinize başka bir toplumu getirir ve siz O'nun bu yöndeki iradesine hiçbir şekilde karşı koyamazsınız. Şüphesiz rabbim her şeyi görür, gözetir!

58 Azap ve helak hükmümüzün gerçekleşme vakti gelince Hud'u ve beraberindeki müminleri rahmetimizin bir eseri olarak helakten kurtardık. Müminlere verdiğimiz söz gereği onları ahiretteki korkunç azaptan da uzak tutup kesinlikle selamete erdireceğiz.

59-60 İşte bu Âd halkı rableri Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler; O'nun elçilerine baş kaldırdılar ve her inatçı zorbanın isteklerine uydular. Böylece dünyada lanetlendikleri gibi kıyamet gününde de lanetlenecekler.

Haberiniz olsun ki Âd halkı rableri Allah'a nankörlük etti.

Hud'un halkı Âd'ın canı cehenneme!

61 Biz vaktiyle Semûd halkına da soydaşları Salih'i peygamber olarak gönderdik. Salih onlara şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a kulluk edin. Zaten sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Sizi topraktan yaratan, yaşadığınız toprakları bayındır hâle getirmenize imkân tanıyan O'dur. Artık rabbinizden af dileyin. Günahlarınızdan duyduğunuz pişmanlıkla tövbekâr olup O'na yönelin. Kuşkusuz rabbim kendisine yönelen kullarına çok yakınlık gösterir, yakarışlarına karşılık verir."

62 Salih'in bu öğütlerine halk şöyle karşılık verdi: "Ey Salih! Sen bugüne kadar aramızda ümit beslenen, [gerek parlak zekân gerekse sağlam kişiliğinden ötürü müstakbel lider olarak görülen] biriydin. Şimdi ne diye atalarımızın öteden beri tapındıkları tanrılara tapınmaktan bizi men etmeye çalışıyorsun?! Doğrusu, bizi kabule davet ettiğin inancın aslı esası hakkında çok ciddi kuşkularımız var!"

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰىنِيْ مِنْهُ
رَحْمَةً فَمَنْ يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهٗ فَمَا تَزِيْدُوْنَنِيْ
غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَيٰقَوْمِ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً
فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْٓ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ
فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا
فِيْ دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوْبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا
جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صٰلِحًا وَّالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ
خِزْيِ يَوْمِئِذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذِيْنَ
ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿٦٧﴾ كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا
اَلَآ اِنَّ ثَمُوْدَا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِّثَمُوْدَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ
جَآءَتْ رُسُلُنَآ اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوْا سَلٰمًا قَالَ سَلٰمٌ
فَمَا لَبِثَ اَنْ جَآءَ بِعِجْلٍ حَنِيْذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآٰ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ
اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيْفَةً قَالُوْا لَا تَخَفْ
اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمِ لُوْطٍ ﴿٧٠﴾ وَامْرَاَتُهٗ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ
فَبَشَّرْنٰهَا بِاِسْحٰقَ وَمِنْ وَّرَآءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوْبَ ﴿٧١﴾

63 Bunun üzerine Salih, "Ey halkım!" dedi, "Peki şunu hiç düşündünüz mü, ya ben bütün bu anlattıklarımda rabbim tarafından verilmiş bir kesin delile dayanıyorsam... Ya rabbim bana lütfedip peygamberlik görevi vermişse... Ben şimdi kalkıp sizin aklınıza uyarak Allah'a karşı gelirsem O'nun cezasından beni kim koruyabilir?! Aslında siz bu inkârcı tavır ve tutumunuzla bana büsbütün zarar ve ziyanda olduğunuzu daha iyi görme imkânı veriyorsunuz."

64 "Ey halkım! İşte size mucize olarak Allah'ın gönderdiği şu deve! Onu kendi hâline bırakın da Allah'ın mülkünde otlasın. Sakın ona bir fenalık yapmaya kalkışmayın. Aksi hâlde azap çok kısa bir zamanda tepenize biniverir."

65 Ne var ki kâfir halk deveyi hunharca boğazladı. Bunun üzerine Salih, "Yurdunuzda üç günlük ömrünüz kaldı! Sonra helak olacaksınız. Bakın, bu azap sözü kesinlikle yalan değil!" dedi.

66 Azap ve helak hükmümüzün gerçekleşme vakti gelince Salih'i ve beraberindeki müminleri rahmetimizin bir eseri olarak azaptan, dolayısıyla o günkü perişanlık ve mahvoluştan kurtardık. Hiç şüphe yok ki rabbin çok güçlü, çok kuvvetlidir!

67 Kâfirlere gelince, müthiş derecede uğultulu bir deprem onları yakaladı ve böylece kendi diyarlarında geberip gittiler.

68 Böylece Semûd halkı o diyarda sanki hiç yaşamamış gibi oldu.

Haberiniz olsun ki Semûd kavmi rableri Allah'a nankörlük etti.

Semûd halkının canı cehenneme!

69 Vaktiyle elçi meleklerimiz İbrahim'e müjde vermek üzere [insan kılığında] gelip "Selam sana!" dediler. İbrahim de onlara, "Size de selam!" diye karşılık verdi ve kısa bir süre sonra dana etinden bir kızartma getirip misafirlerine ikram etti.

70 Misafirlerin yemeğe el sürmediklerini görünce onların bu hâllerinden işkillendi ve düşmanca bir niyetle gelmiş olabileceklerini düşünerek onlardan yana içine bir korku düştü.

Durumu fark eden elçilerimiz, "Korkma! Biz, Lut'un halkını cezalandırmak için gönderildik." dediler.

71 O esnada İbrahim'in misafirlere hizmet için ayakta duran yaşlı karısına İshak adında bir evlat, daha sonra da Yakup adında bir torun sahibi olacağı müjdesini verdik. Bu müjdeyi işitince İbrahim'in karısı [Sarah] gülümsedi.

قَالَتْ يَٰوَيْلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِى شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا
لَشَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۖ رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ ۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَٰهِيمَ
ٱلرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ ٱلْبُشْرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ
أَوَّٰهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَآ ۖ إِنَّهُۥ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ
وَإِنَّهُمْ ءَاتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا
لُوطًا سِىٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ
﴿٧٧﴾ وَجَآءَهُۥ قَوْمُهُۥ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ ۚ وَمِن قَبْلُ كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ
ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ قَالَ يَٰقَوْمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِى هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِىٓ ۖ أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا۟ لَقَدْ
عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ ۖ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾ قَالَ
لَوْ أَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً أَوْ ءَاوِىٓ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا۟ يَٰلُوطُ
إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓا۟ إِلَيْكَ ۖ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ
مِّنَ ٱلَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا ٱمْرَأَتَكَ ۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا
مَآ أَصَابَهُمْ ۚ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ ٱلصُّبْحُ ۚ أَلَيْسَ ٱلصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

72 Ardından, "Ayy!" dedi, "Ben bir kocakarı, kocam da beli bükük bir ihtiyar iken ahir ömrümde hamile kalıp çocuk doğuracağım, öyle mi?! Bu gerçekten çok şaşılacak bir şey!"

73 Bunun üzerine elçi melekler, "Allah'ın takdirine mi şaşıyorsun?!" deyip şöyle niyaz ettiler: "Ey hane halkı! Allah size rahmet ve bereketini yağdırsın. Şüphesiz O her türlü övgüye ve yüceltmeye layıktır."

74 İbrahim, korkusu yatıştıktan ve çocuk sahibi olacağı müjdesini de aldıktan sonra Lut'un halkına yönelik azap hakkında elçilerimizle tartışmaya başladı.

75 Çünkü İbrahim yumuşak huylu, yufka yürekli ve özünü Allah'a teslim etmiş bir şahsiyetti.

76 Elçi melekler, "Ey İbrahim!" dediler, "Vazgeç artık şu tartışmadan! Çünkü rabbinin azap ve helak hükmü artık kesinleşti. Bu saatten sonra geri dönüşü mümkün olmayan bir azap geliyor onlara!"

77 Ne zamanki elçi meleklerimiz [erkek kılığında] Lut'un yanına geldiler; Lut [Sodom şehri sakinlerinin azgınlık ve ahlaksızlığını düşünerek] elçilerin gelmesinden dolayı fena hâlde sıkıldı, göğsü daraldı ve kendi kendine, "Bugün gerçekten çok zor geçecek bir gün!" dedi.

78 Öteden beri iğrenç işler yapan halk çirkin arzuların tahrikiyle koşa koşa gelip Lut'un kapısına dayandı.

Lut, "Ey halkım!" dedi, "İşte kızlarım. Sizin için en uygunu, onlarla evlenip birlikte olmanızdır. Allah'tan korkun da bari beni misafirlerimin yanında rezil kepaze etmeyin. Yok mu Allah aşkına içinizde aklı başında bir adam?!"

79 Azgın halk Lut'a şöyle karşılık verdi: "Bilirsin ki senin kızlarınla işimiz olmaz! Aslında sen bizim ne istediğimizi pekâlâ biliyorsun!"

80 Lut, "Keşke" dedi, "Size karşı koyacak bir güce sahip olsaydım veya şerrinizden korunmak için alabildiğine sarp ve sağlam bir kaleye sığınabilseydim!"

81 Bunun üzerine elçi melekler şöyle dediler: "Ey Lut! Biz, rabbinin elçileriyiz. Korkma! Bu azgın halk sana kesinlikle ilişemeyecektir. Gecenin bir vaktinde ailenle birlikte bu şehirden ayrıl. Hiç birinizin gözü arkada kalmasın. Karına gelince, onun durumu sizden farklıdır. Çünkü azgın halkın tepesine binecek azap onu da çarpacaktır. Onların helaki için belirlenen zaman sabah vaktidir. Zaten şunun şurasında sabaha ne kaldı ki?!"

فَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ ۖ وَمَا هِيَ
مِنَ الظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ وَلَا تَنقُصُوا۟
ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَانَ ۚ إِنِّىٓ أَرَىٰكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَٰقَوْمِ أَوْفُوا۟ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَانَ
بِٱلْقِسْطِ ۖ وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ
أَصَلَوٰتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوْ أَن نَّفْعَلَ
فِىٓ أَمْوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُا۟ ۖ إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلْحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ
يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَرَزَقَنِى مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَآ أَنْهَىٰكُمْ
عَنْهُ ۚ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا ٱلْإِصْلَٰحَ مَا ٱسْتَطَعْتُ ۚ وَمَا تَوْفِيقِىٓ
إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

82-83 Azap ve helak hükmümüzün gerçekleşme vakti gelince [korkunç bir depremle] o memleketin altını üstüne getirdik. Onların üzerine püskürtü hâlinde lavlar, hedefleri rabbin tarafından belirlenmiş volkanik taşlar yağdırdık.

Bilinmeli ki böyle bir azabın şimdiki müşrikleri çarpması da uzak bir ihtimal değildir!

84 Biz vaktiyle Medyen halkına da soydaşları Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb onlara şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin! Çünkü sizin O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Alışverişlerinizde ölçüp tartarken hile yapmayın. Şimdi sizi bolluk ve refah içinde görüyorum; ama [Allah'a ortak koşmaya, ticarette hilekârlığa devam ettiğiniz takdirde] korkarım sizi bir gün kendisinden kaçıp kurtulma imkânı bulunmayan bir azap çarpacak."

85-86 "Ey halkım! Alışverişlerinizde tam bir dürüstlükle eksiksiz ölçüp tartın! İnsanların mallarını [eksik ölçüp tartmak, eksik değer biçmek gibi gayri meşru yollarla] çalıp çırpmayın! [Cinayet, hırsızlık, eşkıyalık gibi] hayırsız işler yaparak memleketi yangın yerine çevirmeyin! Eğer gerçekten mümin olmaya niyetliyseniz, bilmelisiniz ki Allah'ın size bıraktığı helal kazanç, ticarette hile yoluyla kazandıklarınızdan elbet daha hayırlıdır. Bununla birlikte şunu da bilin ki ben sizi ille de imana getirmek ve hesaba çekmekle yükümlü değilim."

87 Şuayb'ın bu öğütlerine Medyen halkı şöyle karşılık verdi: "Ey Şuayb! Atalarımızın öteden beri tapındığı putlardan ve/veya mallarımızı dilediğimiz gibi alıp satmaktan vazgeçmemiz gerektiğini, sana ibadet diye okuyup durduğun şeyler mi telkin ediyor?! Sen amma da uslu başlı bir adammışsın(!)"

88 Bunun üzerine Şuayb, "Ey halkım!" dedi, "Bütün bu anlattıklarımda rabbim tarafından verilmiş bir kesin delile dayandığım ve yine rabbim tarafından helal mal sahibi kılındığım, dolayısıyla sizin malınızı mülkünüzü kıskanacak durumda olmadığım hususunda hiç düşündünüz mü?! Kaldı ki ben sizi men ettiğim şeyleri kendime serbest kılmak istiyor da değilim. Özü sözüne uygun bir insan olarak benim tek isteğim, [başta inanç ve ahlak konusunda olmak üzere] düzeltilmesi gereken bütün yanlışları gücüm yettiğince düzeltmektir. Bunu başarmam ise Allah'ın yardımına bağlıdır. Ben yalnız O'na güvenmiş ve bütün benliğimle O'na yönelmiş biriyim."

وَيَٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَآ أَصَابَ قَوْمَ
نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَٰلِحٍ ۚ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ
﴿٨٩﴾ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّى رَحِيمٌ
وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا
لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفًا ۖ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَٰكَ ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْنَا
بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَهْطِىٓ أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ ۖ وَٱتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ۖ إِنَّ رَبِّى بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾
وَيَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَٰذِبٌ ۖ وَٱرْتَقِبُوٓا۟
إِنِّى مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلصَّيْحَةُ
فَأَصْبَحُوا۟ فِى دِيَٰرِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا ۗ أَلَا
بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِ
فَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَآ أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

89-90 Şuayb sözlerine şöyle devam etti: "Ey halkım! Bana karşı çıkmanız sizi tıpkı Nuh halkının, Hud halkının yahut Salih'in halkının başına gelenlere benzer bir felakete uğramanıza sebep olacak günahlar işlemeye sürüklemesin. Cümle âleme ibretlik bir cezaya çarptırılan Lut halkı da gerek helak edildikleri zaman, gerekse yaşadıkları mekân bakımından çok uzağınızda değil zaten! Bari onların akıbetinden ibret alın da rabbinizden af dileyin; günahlarınızdan duyduğunuz pişmanlıkla tövbekâr olup O'na yönelin. Şüphe yok ki senin rabbim tövbekâr kullarına karşı çok merhametli, çok sevecendir."

91 Şuayb'ın bu nasihatlerine karşılık Medyen halkı şöyle dedi: "Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz, [çünkü anlamak istemiyoruz]. Ayrıca seni aramızda güçsüz, nüfuzsuz biri olarak görüyoruz. Şu beş-on kişilik akrabana dua et; eğer onların hatırı olmasaydı seni linç ederdik. Zaten bizim nazarımızda hiçbir değerin de yok!"

92 Şuayb da onlara şöyle karşılık verdi: "Ey halkım! Demek size göre akrabamın hatırı Allah'ın hatırından daha önemli! Bu yüzdendir ki O'nun buyruklarını büsbütün kulak ardı edebildiniz. Ama bilin ki rabbim bütün bu yaptıklarınızı sınırsız ilmiyle kuşatmıştır!"

93 "Ey halkım! Bana karşı elinizden gelen kötülüğü ardınıza koymayın! Ama bilin ki ben de Allah yolundaki bu mücadelemi sonuna kadar sürdüreceğim. Zelil ve perişan edici azabın kimin tepesine bineceğini ve asıl yalancının kim olduğunu yakında öğreneceksiniz. Gelecek azabı gözleyip bekleyin bakalım; ben de sizinle beraber gözlüyorum."

94 Azap ve helak hükmümüzün gerçekleşme zamanı gelince Şuayb'ı ve beraberindeki tüm müminleri rahmetimizin bir eseri olarak azaptan kurtardık. Kâfirlere gelince, son derece uğultulu bir deprem onları yakaladı ve böylece kendi diyarlarında geberip gittiler.

95 İşte böylece Medyen halkı o diyarda sanki hiç yaşamamış gibi oldu.

Evet, tıpkı Semûd halkı gibi Medyen halkının da canı cehenneme!

96-97 Biz, vaktiyle Musa'yı da ayetlerimiz ve [asa gibi] çok güçlü bir mucizenin desteğinde Firavun'a ve kurmaylarına gönderdik; ama o insanlar Firavun'un hâl ve hareket tarzına uydular. Oysa Firavun'un gidişatı hiç de hayırlı bir gidişat değildi!

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۖ وَبِئْسَ الْوِرْدُ
الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا فِي هٰذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۖ بِئْسَ الرِّفْدُ
الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾ وَكَذٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ
إِذَا أَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۖ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾
إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۖ ذٰلِكَ يَوْمٌ
مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا
لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ فَمِنْهُمْ
شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا
زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْأَرْضُ
إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ وَأَمَّا
الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

98 Nitekim Firavun, kıyamet günü halkının önüne düşecek ve onları cehennem ateşine götürecektir. Varacakları o yer ne fena bir yerdir!

99 Onlar bu dünyada lanetlendikleri gibi kıyamet gününde de lanetlenecekler. Lanet üstüne lanete uğramak ne kötü bir ödül!

100 Ey Peygamber! Sana bütün bu anlattıklarımız, geçmişte helak olup giden halkların ibretlik kıssalarıdır. Onlardan bir kısmına ait kalıntılar hâlâ yerinde dururken bir kısmı kökünden biçilmiş ekin gibi yeryüzünden tamamen silinmiştir.

101 Biz o halklara zulmetmedik; gerçekte onlar kendi kendilerine zulmettiler. Rabbinin azap ve helak hükmünün gerçekleşme vakti gelince Allah'a rağmen tanrı kabul edip tapındıkları putlar o zaman kendilerine hiçbir fayda sağlamadı; dahası büsbütün helak ve hüsrana uğramalarına vesile olmaktan başka bir işe yaramadı.

102 Ey Peygamber! Senin rabbin birtakım düzmece tanrılara tapan halkları cezalandırdığı zaman işte böyle cezalandırır. Şüphesiz O'nun cezalandırması çok feci, çok çetindir!

103 İşte bütün bu anlatılanlarda ahiretteki azaptan korkanlar için ibret verici bir ders var!

Kıyamet günü bütün insanların bir araya toplanacağı bir gün olacaktır. Yine o gün, bütün her şeyin gözler önüne serileceği bir gün olacaktır.

104 Biz o günün gelişini ancak belli bir süreye kadar erteleriz.

105 O gün gelip çatınca hiç kimse Allah'ın izni olmadan tek kelime dahi konuşamayacaktır. Artık o gün kimileri bedbaht, kimileri de mutlu olacaktır.

106 Bedbaht olanlar var ya, işte onlar cehenneme atılacak ve orada inim inim inleyecekler.

107 Gökler ve yeryüzü yerinde durdukça cehennemde kalacaklar. Tabi eğer rabbin aksini dilemezse... Kuşkusuz senin rabbin dilediği her şeyi yapar!

108 Mutlu olanlara gelince, rabbin aksini dilemedikçe onlar da gökler ve yeryüzü yerinde durdukça cennette kalacak ve orada bitmez tükenmez bir lütuf ve nimet deryası içinde olacaklar.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
آبَاؤُهُم مِّن قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ
آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّ
كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾
فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ
النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ
اللَّيْلِ ۚ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ
﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا
كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ ۗ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ
رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

109Ey Peygamber! O müşriklerin, putlara tapınışlarının saçma sapanlığından yana en ufak bir şüphen olmasın. Geçmişte ataları putlara nasıl ahmakça tapınıyor idiyse bunlar da aynen o şekilde tapınıp duruyorlar. Kuşkusuz biz onlara hak ettikleri karşılığı tastamam vereceğiz.

110Ey Peygamber! Biz, vaktiyle Musa'ya da bir vahiyler manzumesi vermiştik. Ama bugün Kur'an hakkında olduğu gibi Musa'ya gönderilen vahiyler de hem imana hem inkâra konu oldu.

Eğer rabbinin insanlara mühlet verme ve aynı zamanda hak ettikleri cezayı erteleme prensibi olmasaydı, senin bu kâfir/müşrik halkının defteri çoktan dürülmüştü bile. Bu gerçeğe rağmen onlar hâlâ Kur'an'ın Allah kelamı olup olmadığı konusunda çok derin bir kuşku içindedir.

111Hiç şüphen olmasın ki rabbin daha önce gelip geçen halklara da senin halkına da bütün yaptıklarının karşılığını tam tamına verecektir. Kuşkusuz O, bütün kâfir halkların yaptıklarından haberdardır!

112Ey Peygamber! Sana Allah tarafından emredildiği üzere dosdoğru çizgini sürdür! Seninle birlikte iman edip Allah'a yönelenler de aynı şekilde hareket etsinler. Sakın Allah'ın belirlediği sınırların dışına çıkmayın! Unutmayın ki Allah, yaptığınız her şeyi görmektedir!

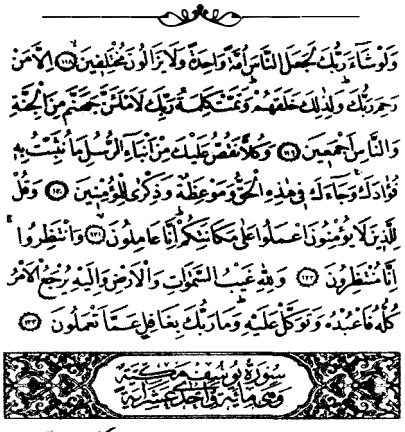
113Öte yandan müşriklere de hiçbir şekilde sempati duymayın! Aksi hâlde cehennem ateşi sizin canınızı da yakar. Unutmayın ki Allah'tan başka yardımcınız yoktur. Müşriklere sempati duyduğunuz takdirde Allah'tan da yardım göremezsiniz!

114Ey Peygamber! Sabah, akşam ve bir de gecenin gündüze yakın olan ilk saatlerinde namaz kıl! Çünkü namaz gibi güzel ibadetler günahları siler. İşte bu, nasihatten anlayanlar için pek mühim bir öğüttür!

115Ey Peygamber! Allah yolunda karşılaştığın sıkıntı ve zorluklara sabret! Çünkü Allah kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenlerin mükâfatlarını zayi etmeyecektir!

116Sizden önce gelip geçen nesiller arasında, yaşadıkları topraklarda şirk ve inkârcılık gibi fesat unsurlarının ortadan kaldırılması yolunda çaba gösteren iman ve fazilet sahibi insanlar çok çıkmadı ne yazık ki! Onların içinden azap ve helakten kurtardığımız az sayıda insan bu görevi yaptı. İnkârcılık ve isyankârlığı tercih eden çoğunluk ise kendilerini şımartıp yoldan çıkaran maddi zenginliğin esiri oldular ve böylece günah bataklığına gömülüp gittiler.

117Ey Peygamber! Senin rabbin, ahalisi inanç ve ahlak konusunda durumunu düzeltmeye çalıştığı sürece hiçbir memleketi durduk yere helak etmez!

118Eğer rabbin dileseydi bütün insanları aynı inanç etrafında birleşmiş bir toplum yapardı. Fakat böyle yapmayı dilemedi. Bu yüzden insanlar bundan önce olduğu gibi bundan sonra da çeşitli inançları benimseyecektir.

119Ancak rabbinin iman ortak paydasında birleştirme lütfunda bulunduğu kimselerin durumu farklıdır.

Esasen Allah insanları da bunun için, [yani insanı tercihinde özgür bırakmak, dilediği gibi inanmasına fırsat tanımak ve böylece onu sınamak için] yarattı. Nitekim böylece rabbinin, "Yeminle söylüyorum ki cehennemi [iman yerine inkârı tercih eden] insanlar ve cinlerle dolduracağım!" hükmü de gerçekleşmiş olacak.

120Ey Peygamber! Geçmiş peygamberlere ait haberlerden gönlüne moral aşılayacak her şeyi sana anlatıyoruz. İşte bütün bu kıssalarda sana gerçekler anlatıldı; müminlere de öğüt verilip hatırlatma yapıldı.

121-122 Ey Peygamber! İmana gelmeyenlere de ki: "Bize karşı elinizden gelen kötülüğü ardınıza koymayın. Ama şunu da bilin ki biz de Allah yolundaki mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz. Siz, başımıza felaket gelecek diye bekleyin bakalım; biz de sizin hazin sonunuzu göreceğimiz günü bekliyoruz."

123Göklerde ve yerde, insanların idrak alanı dışında kalan şeyleri bilmek Allah'a özgüdür. Zaten varlık âlemindeki her şey sonunda O'na dönecek, O'nun hükmüne boyun eğecektir. Öyleyse yalnız O'na ibadet/kulluk et ve O'na güven! Unutma ki rabbin, yaptıklarınızdan bihaber değildir!

12. YÛSUF SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 111 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Bunlar, mesajı gayet açık ve anlaşılabilir Kur'an'ın ayetleridir.

2 Anlayıp kavramanız için biz onu Arapça okunup tebliğ edilen bir hitap olarak indirdik.

3 Ey Peygamber! Şimdi biz bu Kur'an'ı sana vahyederken kıssaların en güzelini de anlatıyoruz. Hâlbuki sen vahye muhatap olmadan önce bunları bilmezdin.

4 Bir zamanlar Yusuf babasına şöyle dedi: "Babacığım! Rüyamda on bir yıldızı, güneşi ve ayı bana boyun eğer vaziyette gördüm."

قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا۟ لَكَ كَيْدًا ۖ
إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝٥ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ
ءَالِ يَعْقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ
إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝٦ لَّقَدْ كَانَ فِى يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِۦٓ ءَايَٰتٌ
لِّلسَّآئِلِينَ ۝٧ إِذْ قَالُوا۟ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰٓ أَبِينَا
مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ۝٨ ٱقْتُلُوا۟ يُوسُفَ
أَوِ ٱطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا۟ مِنۢ بَعْدِهِۦ
قَوْمًا صَٰلِحِينَ ۝٩ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا۟ يُوسُفَ
وَأَلْقُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ
فَٰعِلِينَ ۝١٠ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ
وَإِنَّا لَهُۥ لَنَٰصِحُونَ ۝١١ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ
وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝١٢ قَالَ إِنِّى لَيَحْزُنُنِىٓ أَن تَذْهَبُوا۟ بِهِۦ
وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ ٱلذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَٰفِلُونَ ۝١٣ قَالُوا۟
لَئِنْ أَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّآ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ۝١٤

5-6 Babası Yakup da ona şöyle karşılık verdi: "Yavrum! Sakın bu rüyanı kardeşlerine anlatma! Eğer anlatırsan kıskançlık yüzünden sana bir kötülük yaparlar. Doğrusu şeytan, insanın besbelli düşmanıdır! Evet, işte bu rüyandan da anlaşıldığı üzere rabbin seni seçkin kılacak; sana rüyaları yorumlama, olayların gerçek mahiyetlerini anlayıp kavrama kabiliyeti verecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a yönelik nimetini peygamberlikle tamamına erdirdiği gibi sana ve Yakup ailesine bahşettiği nimeti de aynı şekilde tamamına erdirecektir. Şüphesiz rabbin her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!"

7 Doğrusu, Yusuf ve kardeşlerinin bu kıssasında ders almak isteyenler için nice dersler ve ibretler vardır!

8 Vaktiyle Yusuf'un üvey kardeşleri arasında şöyle bir konuşma geçmişti: "Biz sayıca kalabalık olduğumuz hâlde Yusuf ile öz kardeşi [Bünyamin] babamızın gözünde her nedense bizden çok daha değerli, çok daha sevimli. Babamız besbelli yanlış bir tutum içinde!"

9 Bunun üzerine kardeşlerden biri şöyle dedi: "Yusuf'u öldürelim veya onu uzak bir diyara götürüp bırakalım. Böylece babamızın sevgi ve ilgisi sırf bize kalsın. Yusuf'u ortadan kaldırdıktan sonra tövbe edip dürüst insanlar olarak yaşarız."

10 İçerinden daha insaflı olanı da şöyle dedi: "Yusuf'u öldürmeyelim. Eğer ille de bir şey yapacaksak onu bir kuyunun dibine atalım. Oradan gelip geçen kervanlardan biri er veya geç onu bulur ve uzak diyarlara götürür."

11-12 Kardeşler bu görüşte karar kıldıktan sonra babalarının yanına gelip şöyle dediler: "Sevgili babamız! Sen bize Yusuf'u niçin emanet etmiyorsun? Bize neden güvenmiyorsun? Hâlbuki biz onun için hep iyi şeyler düşünür, kılına bile zarar gelsin istemeyiz. İzin ver, yarın o da bizimle beraber kıra gelsin, doyasıya gezip oynasın. Biz ona çok iyi göz kulak oluruz."

13 Yakup da onlara şöyle karşılık verdi: "Onu alıp götürmeniz beni kaygılandırır. Korkarım ki dalgın olduğunuz bir anda onu kurt kapar."

14 Bunun üzerine onlar, "Vallahi" dediler, "Biz bu kadar kalabalık iken onu kurt kaparsa o zaman yazıklar olsun bize!"

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ ۚ وَأَوْحَيْنَا
إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾
وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا
نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ ۖ وَمَا
أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَىٰ قَمِيصِهِ
بِدَمٍ كَذِبٍ ۚ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ
وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُ ۖ قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَامٌ ۚ
وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ
بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾
وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ
أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

15 Kardeşleri onu beraberlerinde götürüp kuyunun dibine atma hususunda fikir birliğine vardıkları zaman biz de Yusuf'a şu düşünceyi ilham ettik: "Gün gelecek, onlar açısından hiç hesapta yokken sen bu yaptıkları işi kendilerine hatırlatacaksın."

16-17 Akşam geç vakitte Yusuf'un üvey kardeşleri sözde ağlaya sızlaya babalarının yanına gelip şöyle dediler: "Sevgili babamız! Bulunduğumuz yerden yarış yapmak üzere ayrılmıştık. Oradan ayrılırken Yusuf'u da eşyalarımızın yanına bırakmıştık. Ama geri döndüğümüzde bir de ne görelim, onu kurt yemiş! Şimdi biz ne kadar doğru söylesek de sen bize inanmazsın."

18 Derken, Yusuf'un kan lekesi bulaştırılmış gömleğini getirip gösterdiler. Bunun üzerine Yakup, "Yoo!" dedi, "İşin doğrusu şu ki sizi bu oyuna kötü duygularınız sevk etti. Bu saatten sonra bana düşen, feryat figan etmeden sabretmek olsa gerektir. Sizin bu anlattıklarınız karşısında acımı bastırmam ancak Allah'ın yardımıyla mümkündür!"

19 Yusuf'un başından geçenlere gelince, [Ürdün'den çıkıp Mısır'a doğru yol alan] bir kervan çıkageldi. Kervancılar sucularını kuyuya gönderdiler. O da kovasını kuyuya sarkıtınca Yusuf'u gördü ve "Aa... İşte bir çocuk!" dedi. Sucu ile yanındakiler, onu köle pazarında el altından satmak niyetiyle yanlarına alıp kervandaki diğer insanlardan gizlediler. Ne var ki Allah onların ne yapacaklarını çok iyi biliyordu.

20 Kervancılar Mısır'a varınca Yusuf'u çok ucuz bir fiyata, birkaç paraya sattılar. Zaten ona hatırı sayılır bir değer de biçmemişlerdi.

21 Mısır'da Yusuf'u satın alan kişi [Mısır hazine bakanı veya Menfis şehrinin valisi Potifar] karısına şöyle dedi: "Ona değer ver, ilgi göster. Belki bize faydası dokunur veyahut bakarsın evlat ediniriz onu!"

İşte böylece Yusuf'un Mısır'da iyi bir konuma gelmesine zemin hazırladık. Ayrıca ona rüyaları yorumlama, olayların gerçek mahiyetini anlayıp kavrama kabiliyeti verdik. Allah dilediğini gerçekleştirme hususunda hiçbir engel tanımaz. Ne var ki insanların çoğunluğunu oluşturan kâfirler bu gerçeği bilmez!

22 Yusuf olgunluk çağına gelince ona yöneticilik kabiliyeti verdik, ilim irfan sahibi olmasını sağladık. Biz Allah'a samimiyetle kulluk edenleri işte böyle ödüllendiririz!

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا
أَنْ رَأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ
إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ
قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ
مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ
هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ
قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾
وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ
﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ
إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا
وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ
نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾

23 Yusuf'un hizmetçi olarak barındığı evin kadını [Zeliha/Züleyha] ona sahip olmak istedi ve bu niyetle bir gün kapıları sımsıkı kapatıp, "Haydi gel bana!" dedi.

Ama Yusuf, "Seninle yasak ilişkiye girmekten Allah'a sığınırım!" dedi ve ekledi: "Kaldı ki senin kocan benim efendimdir. Onun çok ekmeğini yedim, çok iyiliğini gördüm. Gerçek şu ki bunca iyiliğe hıyanetle karşılık verenler asla iflah olmazlar."

24 Doğrusu kadın, Yusuf'a sahip olmayı iyice aklına koymuştu. Aslında Yusuf da kadını arzulaşmıştı. Ne var ki Yusuf, rabbinden gelen ilham sayesinde bu işin çok çirkin olduğunu fark edince arzusuna boğun eğmedi. İşte bu olay, gerek efendisine hıyanetten gerekse zina gibi çok çirkin bir işten Yusuf'u uzak tutmak istediğimiz için böyle oldu. Çünkü o bizim hayırlı bir kulumuzdu!

25 Derken, ikisi de kapıya doğru koşuştular. Bu sırada kadın Yusuf'un gömleğini arkadan çekip yırttı. Yine tam bu sırada, kapının yanında, kadının kocasıyla karşılaştılar. Kadın hemen, "Senin karının namusuna göz diken bu adamın cezası herhâlde ya hapis ya da çok ağır bir ceza olmalı!" diyerek suçunu bastırdı.

26-27 Buna karşılık Yusuf, "Asıl o bana sahip olmak istedi." diyebildi sadece! Bu durum üzerine kadının yakınlarından biri şöyle bir görüş ortaya attı: "Eğer delikanlının gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylüyor demektir. Dolayısıyla delikanlı yalancının tekidir! Yok, eğer gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan, delikanlı doğru söylüyor demektir."

28-29 Bu sözleri söyleyen kişi Yusuf'un gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce, "İşin aslı anlaşıldı. Belli ki bu iş siz kadınların bir fendidir! Doğrusu sizin fendiniz pek yamandır." dedi ve ekledi: "Yusuf! Gel, sen bütün bu olup bitenleri unut gitsin. Be kadın, şimdi sen de suçundan dolayı kocandan af dile! Çünkü sen gerçekten çok yanlış bir iş yaptın!"

30 Şehirde birtakım kadınlar, "Vezir'in karısı uşağıyla düşüp kalkmak istemiş. Meğer oğlana fena sevdalanmış. Bizce bu kadın besbelli deli divane olmuş." diye bu olayı dillerine dolamışlardı.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً
وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا
رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا
بَشَرًا إِنْ هَٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ
وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَن نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ
لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّاغِرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا
يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن
مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ
لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ
أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ
رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَن يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ
قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

31 Vezirin karısı şehirdeki kimi kadınların kendi aleyhindeki dedikodularını işitince onları konağında yemeğe davet etmek üzere haber gönderdi. Onlara mükellef bir ziyafet sofrası hazırlattı ve sofraya her konuk için bir meyve bıçağı koydurttu. [Kadınlar meyvelerini soydukları sırada] Yusuf'a, "Çık şunların karşısına da seni bir görsünler!" dedi. Kadınlar onu görünce yakışıklılığı karşısında afallayıp farkında olmadan kendi ellerini kestiler ve "Hayır olamaz! Allah için, bu bir insan değil, harika bir melek!" dediler.

32 Bunun üzerine vezirin karısı, "İşte bu gördüğünüz muhteşem güzelliktir beni kınayıp ayıplamanıza sebep olan!" dedi ve ekledi: "Doğrusu ben ona sahip olmayı istedim; ama o iffetli davranıp isteğime karşılık vermedi. Şimdi yeminle söylüyorum ki eğer ona emrettiğim işi yapmazsa mutlaka zindana atılacak ve orada sürüm sürüm sürünecek!"

33 Yusuf, "Ey rabbim!" dedi, "Bu kadınların istedikleri şeyi yapmaktansa hapiste çürümeyi yeğlerim. Eğer sen beni onların tuzaklarından korumazsan, ister istemez ayartmalarına kapılır ve sonunda da iradesine hâkim olamayan biri olur çıkarım."

34 Bunun üzerine rabbi onun niyazını kabul eyledi ve onu kadınların tuzaklarından muhafaza buyurdu. Şüphesiz O, her şeyi işiten ve bilendir!

35 Vezir ve adamları Yusuf'un suçsuz olduğuna ilişkin onca delili görmelerine rağmen dedikoduların önünü almak için onu bir süre zindana atmayı uygun gördüler.

36 Zindana onunla beraber iki genç daha girdi. O iki gençten biri, "Rüyamda kendimi şaraplık üzüm sıkarken gördüm." dedi. Öbürü de, "Ben de rüyamda başımın üstünde ekmek taşıdığımı ve o ekmeği kuşların gagaladığını gördüm." dedi ve ekledi: "Ey Yusuf! Sen bizim bu rüyalarımızı yorumla. Çünkü bize öyle geliyor ki sen bu işi çok iyi bilen birisin."

37 Yusuf da onlara şöyle karşılık verdi: "Daha günlük yiyeceğiniz önünüze konmadan rüyalarınızın yorumunu size aktaracağım. Rüya yorumu rabbimin bana öğrettiği ilimlerdendir. Ama dilerseniz rüya yorumundan önce şu sözlerime kulak verin: "Bakın, ben Allah'a iman ve itimadı olmayan, ahiret gerçeğini de yalan sayan bir toplumun bu inanç sistemini bir tarafa attım."

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَآءِيٓ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ مَا كَانَ
لَنَآ اَنْ نُّشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا
وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يٰصَاحِبَيِ
السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهٖٓ اِلَّآ اَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوهَآ
اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۚ اِنِ الْحُكْمُ
اِلَّا لِلّٰهِ ۚ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوٓا اِلَّآ اِيَّاهُ ۚ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّآ اَحَدُكُمَا
فَيَسْقِي رَبَّهٗ خَمْرًا ۖ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَّاْسِهٖ ۚ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾
وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ اَنَّهٗ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَاَنْسٰىهُ
الشَّيْطٰنُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ
الْمَلِكُ اِنِّيٓ اَرٰى سَبْعَ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ
عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ۖ يٰٓاَيُّهَا
الْمَلَاُ اَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

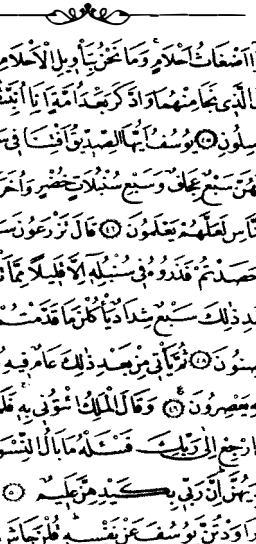
38 "Ben atalarım İbrahim, İshak ve Yakup'un inanç sistemini benimsedim. Allah'ın ilahlığına herhangi bir varlığı ortak koşmanın bizim inancımızda asla yeri yoktur. İşte bu tevhid inancı, Allah'ın hem bize hem de diğer insanlara bahşettiği bir lütuftur. Ama ne yazık ki insanların çoğu bu büyük lütfun kıymetini bilmez!"

39-40 "Ey zindan arkadaşlarım! Şimdi sorarım size, bir dizi tanrıya inanmak mı yoksa tek olan ve her şeyi hükmü altına alan Allah'a inanmak mı daha akıllıca! Allah'tan başka tapındığınız varlıklar aslında sizin ve atalarınızın uydurduğu anlamsız isimlerin sahibi olmaktan başka bir şey ifade etmemektedir. Kaldı ki Allah onların tanrı olduklarına delil teşkil edecek hiçbir şey indirmemiş, bu konuda hiçbir yetki ve izin vermemiştir. Haberiniz olsun ki mutlak otorite ve egemenlik yalnız Allah'a aittir. O size kendisinden başka bir varlığa ibadet/kulluk etmemenizi ferman buyurmuştur. İşte dosdoğru inanç sistemi budur. Ama ne yazık ki insanların çoğu bu hakikati bilmez!"

41 "Ey zindan arkadaşlarım! Rüyalarınızın yorumuna gelince, biriniz geçmişte olduğu gibi efendisine yine sakilik yapacak, diğeriniz de asılacak ve kuşlar başını gagalayacak. Yorumunu istediğiniz rüyalarınızın bu şekilde gerçekleşmesi kesindir!"

42 Yusuf, bu iki mahkûmdan yakında serbest kalacağını anladığı arkadaşına, "Hapisten çıktıktan sonra efendine benden söz et ve ona suçsuz olduğumu hatırlat!" dedi. Fakat şeytan, efendisinin yanında Yusuf'tan söz etmeyi ona unutturdu. Böylece Yusuf beş-on yıl daha zindana mahkûm oldu.

43 Günün birinde hükümdar yanındaki kâhinlere şöyle dedi: "Ben rüyamda yedi semiz inek gördüm. Bunları yedi cılız inek yiyordu. Bir de yedi yeşil başak ile yedi kuru başak gördüm. Efendiler! Mademki sizler rüyaları yorumlayan kimselersiniz, o hâlde benim bu rüyama da bir anlam verin bakalım!"

قَالُوٓا۟ أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍ ۖ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ ٱلْأَحْلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ ٱلَّذِى نَجَا مِنْهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأْوِيلِهِۦ
فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِى سَبْعِ بَقَرَٰتٍ سِمَانٍ
يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٍ لَّعَلِّىٓ أَرْجِعُ
إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا
فَمَا حَصَدتُّمْ فَذَرُوهُ فِى سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِى
مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا
تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ
وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِى بِهِۦ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ
قَالَ ٱرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ ٱلنِّسْوَةِ ٱلَّٰتِى قَطَّعْنَ
أَيْدِيَهُنَّ ۚ إِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ
إِذْ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِۦ ۚ قُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ
مِن سُوٓءٍ ۚ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْـَٰٔنَ حَصْحَصَ ٱلْحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ
عَن نَّفْسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّى
لَمْ أَخُنْهُ بِٱلْغَيْبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ ٱلْخَآئِنِينَ ﴿٥٢﴾

44 Bunun üzerine kâhinler şöyle dediler: "Görmüş olduğunuz şey, karmakarışık düşlerdir! Biz böyle karmaşık düşlerin yorumunu bilmeyiz."

45 Zindandaki iki gençten serbest kalanı, işte tam bu esnada, ama ne yazık ki aradan geçen onca yıldan sonra Yusuf'u hatırladı ve şöyle dedi: "Ben size rüyanızın ne anlama geldiğini söylerim. Ama önce hapishaneye gidip orada bir mahkûmla görüşmeme izin verin."

46 Derken, hapishaneye gelip, "Ey Yusuf! Ey benim özü sözü dosdoğru olan aziz dostum!" dedi ve ekledi: "Bize şu rüyanın yorumuna dair lütfen bilgi ver: Yedi cılız ineğin yediği yedi semiz inek ve yedi yeşil başak ile yedi kuru başak ne anlama gelir? Umarım bu rüyanın gerçekte ne anlama geldiğini senden öğrenip hükümdara ve adamlarına aktarırım, böylece onlar da senin kıymetini [geç de olsa] anlarlar."

47-49 Yusuf rüyayı şöyle yorumladı: "Yedi sene boyunca bilindik şekilde ekip biçin. Ancak bu bolluk döneminde tarlalardan kaldırdığınız hasadı –yiyecek ihtiyacınızı karşılayacak miktar hariç– depolayın. Çünkü ilk yedi yılın ardından yine yedi yıl sürecek bir kıtlık dönemi gelecek ve daha önceden bu dönem için stokladığınız tüm mahsulü size tükettirmek suretiyle silip süpürecek. O kadar ki elinizde çok az bir miktarda tohumluktan başka mahsul kalmayacak. Bu yedi yıllık kıtlık döneminin ardından halkın kıtlık kırandan kurtulup rahat ve refaha kavuşacağı bol yağışlı bir yıl gelecek ve o yıl insanlar bolluk ve bereket içinde [üzüm, susam ve zeytin gibi şeyler] sıkacaklar."

50 Hükümdar bu yorumu duyunca, "Derhâl o adamı bana getirin!" diye emretti. Hükümdarın elçisi gelince Yusuf şöyle dedi: "Sen, önce efendine git ve ona, 'meyve bıçaklarıyla ellerini kesen kadınların zoru neymiş?!' diye sor! Şüphesiz benim efendim o kadınların fendini çok iyi bilir."

51 Hükümdar, kadınları bir araya toplayıp, "Yusuf'a yılıştığınız zaman ondan nasıl bir karşılık gördünüz?" diye sordu. Kadınlar, "Allah yalandan korusun, biz onun çirkin bir davranışına tanık olmadık!" diye cevap verdiler. Bu sırada vezirin karısı, "Artık gerçek ortaya çıktı." dedi ve ekledi: "Gerçekte ona sahip olmak isteyen bendim. O aslında çok dürüst bir insandır."

52 Yusuf bu konuşmalardan haberdar olunca şöyle dedi: "O soruyu sordurmaktaki amacım, kendisini arkadan vurmadığımı/ihanet etmediğimi ve Allah'ın da hainlerin tuzağını başarıya ulaştırmayacağını efendimin bilmesini sağlamaktı."

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفْسِيٓ ۚ إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓ ۚ إِنَّ
رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِي بِهِۦٓ أَسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْسِي ۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾
قَالَ ٱجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلْأَرْضِ ۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۚ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ ۖ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجْرُ ٱلْءَاخِرَةِ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَآءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ
فَدَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُم
بِجَهَازِهِمْ قَالَ ٱئْتُونِي بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَبِيكُمْ ۚ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّيٓ
أُوفِي ٱلْكَيْلَ وَأَنَا۠ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِۦ فَلَا
كَيْلَ لَكُمْ عِندِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا۟ سَنُرَٰوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَٰنِهِ ٱجْعَلُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ
فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَبِيهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا
ٱلْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَآ أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

53 Yusuf sözlerine şöyle devam etti: "Bununla birlikte nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü insan nefsi, rabbimin esirgemesi olmasa hep kötülüğü telkin eder. Şüphesiz rabbim çok affedici, çok merhametlidir!"

54 Öte yandan hükümdar, "Onu bana getirin, kendime danışman yapacağım." diye talimat verdi. Yusuf'la tanışıp konuştuktan sonra da, "Sen bundan böyle bizim yanımızda önemli bir mevki sahibisin ve aynı zamanda güvenimize layık birisin." dedi.

55 Bunun üzerine Yusuf, "Ülkenin hazine işlerinin idaresini bana verin. Çünkü ben ülkenin kaynaklarını çok iyi değerlendirir, mali işleri de iyi bilirim." dedi.

56 Böylece Yusuf'un Mısır'da etkin bir güç ve yetki sahibi olmasını sağladık. Nitekim dilediği yerde yetkisini rahatça kullanıyordu. Biz, lütfumuzu dilediğimiz kimselere nasip ederiz. Yine biz kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenlerin mükâfatlarını asla zayi etmeyiz.

57 Ahiretteki ödül, iman edip Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakınanlar için elbet daha hayırlıdır.

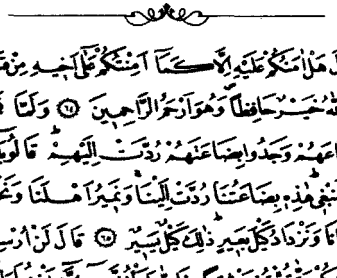
58 Yıllar sonra Yusuf'un kardeşleri [Kenan diyarındaki kuraklık ve kıtlık sebebiyle] Mısır'a gelip onun huzuruna çıktılar. Yusuf onları ilk bakışta tanıdı ama kardeşleri onu tanıyamadılar.

59-60 Yusuf onların erzak/zahire yüklerini hazırlattıktan sonra şöyle dedi: "Bir dahaki sefere baba bir kardeşinizi [Bünyamin'i] de bana getirin. Gördüğünüz gibi ben size erzakı fazla fazla veriyorum. [Daha açıkçası, erzak karneye bağlanmış olduğu ve istekte bulunan kişinin bizzat burada bulunması gerektiği hâlde ben yaşlı babanız ve baba bir kardeşiniz adına istediğiniz erzakı da veriyorum]. Böylece size son derece iyi bir konukseverlik gösteriyorum. Bir dahaki sefere o kardeşinizi bana getirmezseniz benden ne bir ölçek erzak bekleyin ne de yanıma yöreme yaklaşın!"

61 Kardeşler de Yusuf'a şöyle karşılık verdiler: "Onu [Bünyamin'i] getirmek için babasını razı etmeye çalışırız ve bu işi bir şekilde başarırız."

62 Bu arada Yusuf, erzak işiyle ilgilenen adamlarına şöyle dedi: "Onların erzak karşılığında bize verdikleri malları da yüklerinin içine koyun. Evlerine vardıklarında bu ikramı fark ederler de belki bize borçlu kalmamak için bir an önce dönüp gelirler."

63 Yusuf'un kardeşleri babalarının yanına varınca, "Sevgili babamız!" dediler, "Bir dahaki sefere Bünyamin'i yanımızda götürmediğimiz takdirde bize bir ölçek bile erzak verilmeyecek. Bu yüzden kardeşimizi de bizimle beraber Mısır'a gönder de erzakımızı alabilelim. Hiç şüphen olmasın ki biz onu gözümüz gibi koruruz."

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَآ اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخِيْهِ مِنْ قَبْلُ ۭ
فَاللّٰهُ خَيْرٌ حٰفِظًا ۠ وَّهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ۝٦٤ وَلَمَّا فَتَحُوْا
مَتَاعَهُمْ وَجَدُوْا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ ۭ قَالُوْا يٰٓاَبَانَا
مَا نَبْغِيْ ۭ هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا ۭ وَنَمِيْرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيْرٍ ۭ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَّسِيْرٌ ۝٦٥ قَالَ لَنْ اُرْسِلَهٗ
مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُوْنِ مَوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ لَتَاْتُنَّنِيْ بِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ ۚ
فَلَمَّآ اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰي مَا نَقُوْلُ وَكِيْلٌ ۝٦٦
وَقَالَ يٰبَنِيَّ لَا تَدْخُلُوْا مِنْۢ بَابٍ وَّاحِدٍ وَّادْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ۭ
وَمَآ اُغْنِيْ عَنْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ۭ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۚ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ۝٦٧
وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمْ ۭ مَا كَانَ يُغْنِيْ عَنْهُمْ
مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِيْ نَفْسِ يَعْقُوْبَ قَضٰىهَا ۭ وَاِنَّهٗ
لَذُوْ عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ
۝٦٨ وَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰي يُوْسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ ۭ قَالَ اِنِّىْٓ
اَنَا اَخُوْكَ فَلَا تَبْتَىِٕسْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝٦٩

64 Bunun üzerine Yakup şöyle dedi: "Daha önce abisi Yusuf'u size emanet ettiğim gibi şimdi bunu da size güvenip emanet edeyim, öyle mi?! Ben size değil ancak Allah'a emanet ederim. Çünkü en güvenilir koruyucu Allah'tır. O merhametlilerin de en merhametlisidir!"

65 Yakup'un oğulları Mısır'dan getirdikleri yükleri açıp baktıklarında erzak bedeli olarak verdikleri malların kendilerine iade edilmiş olduğunu gördüler ve "Baba, baba!" dediler, "Daha ne istiyoruz, bak işte erzak bedellerimiz de bize geri verilmiş! Şimdi bize izin ver de Mısır'a tekrar gidelim; evimize yine erzak getirelim. Kardeşimizi gözümüz gibi koruruz. Hem sonra onun sayesinde bir deve yükü fazla erzak da almış oluruz. Zaten bu ilk seferde getirdiğimiz erzak bize yetmez."

66-67 Bunun üzerine Yakup şöyle dedi: "Hepiniz ölümün pençesine düşüp helak olmadıkça onu sağ salim geri getireceğinize dair yemin billâh ederek bana söz verin. Aksi hâlde onu sizinle birlikte Mısır'a göndermem!"

Onlar kesin söz verince Yakup, "Bakın, bütün bu sözlerimize Allah şahittir." dedi ve ekledi: "Evlatlarım! [Kalabalık bir yabancı grubu olarak Mısırlıların dikkatini çekmemeniz için] şehre tek kapıdan değil, farklı kapılardan girin. Gerçi ben ne kadar tedbir alırsam alayım, Allah'ın sizinle ilgili takdirine engel olamam. Zira takdir yetkisi yalnız Allah'ındır. Bu yüzdendir ki ben yalnız O'na güvenirim. Kendilerini güvende hissetmek isteyenler de yalnız O'na güvenmelidirler!"

68 Yakup'un oğulları şehre babalarının talimatına uygun şekilde girdiler; fakat bu tedbir Allah'ın onlar hakkındaki takdirini değiştirmedi. Dahası bu tedbir Yakup'un gönlündeki bir dilek ve temenninin dile getirilmiş olmasından ibaretti. Çünkü Yakup, kendisine bahşettiğimiz ilim sayesinde tedbirin takdiri değiştirmeyeceğini gayet iyi biliyordu. Ama gel gör ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu bu gerçeği bilmez!

69 Derken, Yakup'un oğulları Yusuf'un huzuruna çıktılar. Yusuf, öz kardeşini yanına alıp evinde ağırladı ve ona, "Bak, ben senin öz kardeşinim. Artık onların [üvey kardeşlerimizin] yaptıklarına üzülme!" dedi.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا
عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن
جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم
مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا
فَمَا جَزَاؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ
مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَاءِ
أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ
سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ
يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ
﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

70 Yusuf, kardeşlerinin erzak yüklerini hazırlattığı sırada hükümdarın su kabını [kupayı] öz kardeşine ait yükün içine koydurttu. Onlar bu işten habersiz olarak şehirden ayrılırken Yusuf'un adamlarından biri, "Ey kervancılar! Durun, siz hırsızlık yapmışsınız!" diye seslendi.

71 Bunun üzerine Yusuf'un kardeşleri geri dönüp geldiler ve görevlilere, "Nedir kaybettiğiniz? Neyi arıyorsunuz?" diye sordular.

72 Görevlilerden biri, "Hükümdarın su kabını/kupasını kaybettik, onu arıyoruz. Onu bulup getirene ödül olarak bir deve yükü erzak verilecek. Ben buna kefilim." dedi.

73 Yusuf'un kardeşleri, "Vallahi, biz bu memlekete sorun çıkarmak, huzuru bozmak için gelmedik. Bunu siz de pekâlâ biliyorsunuz. Ayrıca biz hırsız falan değiliz!" dediler.

74 Görevliler, "Peki, eğer yalancı çıkarsanız, sizin hukukunuza göre bu suçun cezası nedir?" diye sordular.

75 Onlar da "Bizim hukukumuza göre bunun cezası, kupa kimin yükleri arasında çıkarsa o kişinin tutuklanmasıdır. Biz hırsızları böyle cezalandırırız." diye cevap verdiler.

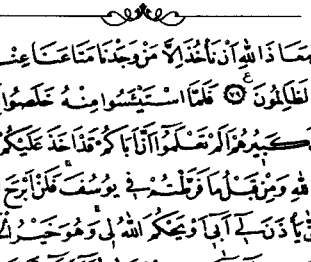
76 Derken Yusuf, öz kardeşinin yükünden önce üvey kardeşlerine ait yükleri aratmaya başladı. Sonunda kupayı öz kardeşinin yükünde bulup çıkardı. Biz Yusuf'un muradına ermesi [yani öz kardeşi Bünyamin'i yanında alıkoyması] için olayların bu şekilde gelişmesini istedik.

Eğer Allah böyle dilememiş olsaydı Yusuf, hükümdarın yasasına göre kardeşini Mısır'da alıkoyamazdı. Biz, dilediğimiz kimseleri bilgi bakımından yüksek mertebelere eriştiririz; bununla birlikte, her ilim sahibinin üstünde daha iyi bir bilen bulunur!

77 Hükümdarın kupası Bünyamin'in yükünde ortaya çıkınca Yusuf'un üvey kardeşleri, "Eğer kupayı o çalmışsa buna hiç şaşırmayız. Çünkü onun abisi de yıllar önce hırsızlık yapmıştı." dediler.

Yusuf bu suçlamadan duyduğu üzüntüyü içine attı; üvey kardeşlerine belli etmedi. Sadece kendi kendine, "Asıl sizin durumunuz berbat; iddia ve ithamlarınızın asılsız olduğunu Allah biliyor elbet!" diye mırıldandı.

78 Üvey kardeşleri Yusuf'a hitaben, "Ey saygıdeğer vezir!" dediler, "Bu çocuğun yaşlı mı yaşlı bir babası var; evladını kaybetmeye dayanamaz. N'olur onun yerine bizden birini tutuklayınız. Gördüğümüz kadarıyla siz iyiliksever bir şahsiyetsiniz."

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ ۖ إِنَّا
إِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا ۖ
قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا
مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمُونِي فِي يُوسُفَ ۖ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ
حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي ۖ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
﴿٨٠﴾ ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ
سَرَقَ ۖ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ ﴿٨١﴾ وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي
أَقْبَلْنَا فِيهَا ۖ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ
جَمِيعًا ۖ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ
يَا أَسَفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ
تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو
بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

79 Yusuf onların bu teklifine, "Biz, kayıp eşyamızı kimin yanında bulmuşsak yalnız onu alıkoyarız. Başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız. Aksi takdirde zulmetmiş oluruz." diye karşılık verdi.

80-82 Kardeşler, Yusuf'un onu [Bünyamin'i] geri vermesinden ümitlerini kesince bir kenara çekilip aralarınca usulca konuşmaya başladılar. Ağabeyleri şöyle dedi:

[Bünyamin'i sağ salim geri getireceğimize dair] babamızın bizden kesin söz aldığı malum. Üstelik yıllar önce Yusuf'a yaptığımız kötülük de ortada. Hâl böyle iken biz ne yüzle geri döneceğiz?! Bakın, babam bana memlekete dönmem hususunda izin verinceye veya hüküm verenlerin en hayırlısı/adili olan Allah kardeşimi esaretten kurtarmama dair hükmünü tecelli ettirinceye kadar ben buradan ayrılmayacağım. Şimdi siz memlekete dönün ve babamıza şöyle deyin:

"Sevgili babamız! Senin oğlun hırsızlık yaptı. Doğrusu biz ne gördükse onu anlatıyoruz. [Çünkü hükümdarın kupasının onun yükünde çıktığını gözlerimizle gördük]. Gerçi sana oğlunu koruma sözü vermiştik; ama onun hırsızlık yapacağını nereden bilebilirdik. [Eğer bilseydik, onu yanımızda götürmezdik]. Bütün bu anlattıklarımızda bize inanmıyorsan, gittiğimiz şehrin ahalisine veya memlekete birlikte döndüğümüz kervancılara sor. Biz gerçekten doğru söylüyoruz."

83 Bunun üzerine babaları şöyle dedi: "Yoo! İşin doğrusu şu ki sizi bu oyuna yine kötü duygularınız sevk etti. Bu saatten sonra bana düşen de feryat figan etmeden sabretmek olsa gerek. Kim bilir belki de Allah bana kaybettiğim evlatlarımın hepsine tekrar kavuşmayı nasip eder. Çünkü O her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!"

84 Yakup, oğullarından yüz çevirip, "Ah, Yusuf nerdesin!" diye uzaklara seslendi ve evlat acısından gözleri ağarıp görmez oldu. Artık yutkunuyor, acısını dışa vurmamaya çalışıyordu.

85 Oğulları, "Onca zaman geçti hâlâ Yusuf'u dilinden düşürmüyorsun. Vallahi sen 'Yusuf' diye diye kederden eriyeceksin veya ölüp gideceksin." dediler.

86 Buna karşılık Yakup, "Ben" dedi, "derdimi ve üzüntümü yalnız Allah'a havale ediyorum. Hem sonra ben Allah'ın bilgilendirmesi sayesinde sizin bilmediklerinizi biliyorum."

يَٰبَنِيَّ ٱذْهَبُوا۟ فَتَحَسَّسُوا۟ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَا۟يْـَٔسُوا۟
مِن رَّوْحِ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ لَا يَا۟يْـَٔسُ مِن رَّوْحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْكَٰفِرُونَ
﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ قَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ مَسَّنَا
وَأَهْلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَٰعَةٍ مُّزْجَىٰةٍ فَأَوْفِ لَنَا
ٱلْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجْزِى ٱلْمُتَصَدِّقِينَ
﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ
جَٰهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوٓا۟ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ ۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ
وَهَٰذَآ أَخِى ۖ قَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا ۖ إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ
ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ
ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ
عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ ٱللَّهُ لَكُمْ ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ
ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٩٢﴾ ٱذْهَبُوا۟ بِقَمِيصِى هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِى
يَأْتِ بَصِيرًا ۖ وَأْتُونِى بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
ٱلْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّى لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ ۖ لَوْلَآ أَن
تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِى ضَلَٰلِكَ ٱلْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

87 Yakup sözlerine şöyle devam etti: "Evlatlarım! Şimdi Mısır'a gidin ve ne yapın edin Yusuf ile kardeşi hakkında bir haber almaya çalışın. Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmeyin. Unutmayın ki Allah'ın rahmetinden ancak kâfirler ümit keser!"

88 Yakup'un oğulları, Yusuf'un huzuruna çıktıklarında şöyle dediler: "Ey saygıdeğer vezir! Hem biz hem de diğer aile fertlerimiz yine darlık ve sıkıntıya düştük. Fakat bu sefer pek az bir sermaye/para getirebildik. Lütfedip bize erzakımızı yine tam ölçek ver; bedelini ödeyemediğimiz kısmı da sizin bağışınız olsun. Şüphesiz Allah bağışta bulunanları fazlasıyla mükâfatlandırır!"

89 Bu sırada Yusuf, "Artık zamanı geldi." diye düşünerek üvey kardeşlerine, "Toyluk döneminizde Yusuf'a ve kardeşine [Bünyamin'e] ne yaptığınızı hatırlıyorsunuz değil mi?!" diye sordu.

90 Bunun üzerine üvey kardeşleri, "Aaa! Sen, yoksa sen Yusuf musun?!" dediler.

Yusuf da, "Evet, ben Yusuf'um; işte bu da kardeşim" dedi ve ekledi: "Gerçekten Allah bize lütufta bulundu. [Onca zaman ayrılıktan sonra bizi tekrar birbirimize kavuşturdu]. Kim günahkârlıktan sakınır, başına gelen sıkıntı ve dertlere sabrederse Allah da böyle samimi kullarının mükâfatını asla zayi etmez!"

91 Üvey kardeşleri, "Vallahi, tüm samimiyetimizle söylüyoruz" dediler, "hakikaten Allah seni bize üstün kılmış. Doğrusu bizler suçluyuz!"

92-93 Yusuf da onlara şöyle karşılık verdi: "Bugün sizi kınayacak, ayıbınızı yüzünüze vuracak değilim. Ben sizi affettim, hakkımı helal ettim; dilerim Allah da sizi affetsin. Şüphesiz O, merhametlilerin en merhametlisidir. Şimdi siz benim şu gömleğimi alıp götürün de babamın yüzüne sürüverin; o zaman gözleri açılacaktır. Daha sonra da bütün aile fertlerinizle birlikte yanıma gelin!"

94 Kervan Mısır'dan ayrılınca [Kenan diyarındaki] babaları Yakup, etrafındakilere şöyle dedi: "Eğer bunadığıma hükmetmezseniz, size derim ki 'Ben şu an Yusuf'un kokusunu hissediyorum!"

95 Bunun üzerine etrafındakiler, "Vallahi, sen eskisi gibi sayıkladın yine." dediler.

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ فَٱرْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ
أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا
ٱسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ
لَكُمْ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ
ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُوا۟ مِصْرَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾
وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى ٱلْعَرْشِ وَخَرُّوا۟ لَهُۥ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا
تَأْوِيلُ رُءْيَىَ مِن قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّى حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِىٓ
إِذْ أَخْرَجَنِى مِنَ ٱلسِّجْنِ وَجَآءَ بِكُم مِّنَ ٱلْبَدْوِ مِنۢ بَعْدِ أَن
نَّزَغَ ٱلشَّيْطَٰنُ بَيْنِى وَبَيْنَ إِخْوَتِىٓ ۚ إِنَّ رَبِّى لَطِيفٌ لِّمَا يَشَآءُ ۚ
إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِى مِنَ ٱلْمُلْكِ
وَعَلَّمْتَنِى مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
أَنتَ وَلِيِّۦ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِى مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِى
بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ
وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوٓا۟ أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ
﴿١٠٢﴾ وَمَآ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

96 Müjdeci gelip de gömleği Yakup'un yüzüne sürünce gözleri açıldı ve ardından şöyle dedi: "Sizin bilmediklerinizi Allah'ın bilgilendirmesi sayesinde bilirim, dememiş miydim?!"

97 Bu sırada evlatları şöyle dediler: "Ey bizim şefkatli babamız! Günahlarımız için Allah'tan af dile! Çünkü biz gerçekten günahkârız."

98 Yakup, onların bu isteğine şöyle karşılık verdi: "Sizin için rabbimden af dileyeceğim. O gerçekten çok affedici, çok merhametlidir."

99 Yakup'un ailesi Mısır'a gelince Yusuf'un huzuruna çıktılar. Yusuf hemen anası ve babasını kucakladı ve "Buyurun, Allah'ın izniyle hepiniz güven içinde Mısır'a yerleşin." dedi.

100 Sonra anası ile babasını makamına çıkardı. Hepsi onun huzurunda saygıyla eğildiler.

Yusuf, "Canım babam!" dedi, "Yıllar önce görmüş olduğum rüyanın gerçek hayattaki tezahürü buydu demek! Rabbim o rüyayı gerçekleştirdi. O bana nice lütuflarda bulundu. Beni zindandan kurtardı; sizi çölden çıkarıp buraya getirdi; üstelik şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra bizi tekrar birbirimize kavuşturdu. Doğrusu rabbim, dilediği şeyi akıl sır ermeyecek şekilde gerçekleştirir; çünkü O, her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!"

101 Yusuf, Allah'a da şöyle yakardı: "Ey rabbim! Sen bana bu ülkede nüfuz ve iktidar imkânı verdin. Rüyaları yorumlama, olayların gerçek mahiyetini anlayıp kavrama ilmini öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan rabbim! Dünyada da ahirette de sensin benim yâr ve yardımcım. Benliğini sana teslim etmiş bir kul olarak canımı al ve beni hayırlı kullarının arasına kat!"

102 Ey Peygamber! Bunlar senin bilgi dağarcığında bulunmayan haberler olup şimdi biz sana onları vahiy yoluyla bildirmekteyiz. Nitekim sen, üvey kardeşleri kafa kafaya verip Yusuf hakkında birtakım dolaplar çevirirken onların yanında değildin!

103 Bilesin ki sen ne kadar inanmalarını istesen de Mekke halkının müşrik çoğunluğu imana gelmez!

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَـٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ
عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا وَهُم
مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَـٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هَـٰذِهِۦ
سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ ۚ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى ۖ وَسُبْحَـٰنَ
ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ
إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ
وَلَدَارُ ٱلْـَٔاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا۟ جَآءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ ۖ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ
﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَـٰبِ ۗ مَا كَانَ
حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَـٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ
كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

[104]Hâlbuki sen onca öğüt ve nasihatine karşılık onlardan bir ücret de istemiyorsun.

Kur'an, cümle âlem için sırf bir öğüt ve uyarıdır!

[105]Göklerde ve yerde Allah'ın mutlak birliğine, sınırsız kudretine dair nice işaretler var. Ama gel gör ki [Mekke ahalisindeki kâfir ve müşrik] insanlar her gün onlarla iç içe hayatlarını sürdürürler; fakat hak ve hakikatten yüz çevirdikleri için hiçbirinin farkına varmazlar. Üstelik o ahalinin çoğu, şirk bulaştırmaksızın Allah'a iman etmezler.

[107]Peki, onlar farkında olmadıkları bir sırada Allah'ın azabının kendilerini kuşatmayacağına veya kıyametin ansızın gelip çatmayacağına dair bir güvenceye mi sahipler?!

[108]Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "İşte benim yolum budur. Ben sizi Allah'ın yoluna körü körüne değil bilinçli olarak davet ediyorum. Ben de bana uyanlar da dosdoğru bir yoldayız. Allah'ı bütün eksikliklerden tenzih ederim. Ben, Allah'ın ilahlığına putları ortak koşanlardan değilim!"

[109]Ey Peygamber! Senden önce gönderdiğimiz tüm peygamberler de çeşitli beldelerde yaşayan ve tarafımızdan vahye mazhar kılınan birer insan evladı idi.

O müşrikler yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçen kâfir halkların akıbetinin nasıl olduğunu görmüyorlar mı?!

Ahiret yurdu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bu dünyadan elbet daha güzeldir!

Ey müşrikler! Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?!

[110]Geçmiş peygamberler, halklarının imana gelmelerinden ümitlerini kestikleri ve yine halkları tarafından yalancı olarak görüldüklerine kesin kanaat getirdikleri zaman yardımımız onların imdadına yetişti ve böylece dilediğimiz/layık gördüğümüz kimseler kurtuldu, kâfirler helak oldu.

Günaha batmış bir topluma vereceğimiz ceza asla geri çevrilmez!

[111]Peygamberlere ait kıssalarda aklıselim ve sağduyu sahibi kimseler için elbet dersler ve ibretler var!

Bilesiniz ki bu Kur'an [Muhammed veya başka bir insan tarafından] uydurulmuş değildir. Tam tersine o, daha önceki vahiyleri tasdik ve teyit eden, [dinî-ahlaki yaşantı için gerekli olan] her şeyi etraflıca açıklayan ve aynı zamanda iman etmeye niyetli kimseler için bir rehber ve rahmet olan bir ilahî kelamdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓرٰ ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ ۗ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ۚ
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي
مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا ۖ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ
فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ۝ وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ
وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ ۖ وَنُفَضِّلُ
بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
۝ وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلَالُ
فِي أَعْنَاقِهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

13. RA'D SURESİ

[Medine döneminde veya
Mekke döneminin son zamanlarında
vahyedilmiştir; 43 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm-Râ.

Ey Peygamber! İşte bunlar Kur'an'ın ayetleridir. Sana rabbin tarafından indirilen Kur'an [uydurma değil] hak ve hakikatin kendisidir. Ne var ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu buna inanmaz!

2 Ey Müşrikler! Gördüğünüz gibi gök kubbeyi herhangi bir direk olmaksızın yüksekte tutan Allah'tır. Kâinattaki her şeyi hükmüne boyun eğdiren, güneşi ve ayı hizmetinize veren de Allah'tır. Bunların her biri belirli bir vakte [kıyamet gününe] kadar kendi yörüngesindeki hareketini sürdürür.

Allah kâinattaki sistemi mükemmel bir şekilde işletir; ayetleri de böyle detaylı şekilde açıklar ki rabbinizin huzuruna çıkacağınıza şeksiz şüphesiz inanasınız.

3 Öte yandan, yeryüzünü ayağınızın altına âdeta bir halı gibi seren, orada sabit ve sarsılmaz dağlar var edip ırmaklar akıtan da Allah'tır. Keza türlü meyveyi çift [erkek-dişi] olarak yaratan, sürekli olarak geceyi gündüze bürüyen de yine Allah'tır. İşte bütün bunlarda aklıselimle düşünen kimseler için nice dersler ve ibretler var!

4 Yeryüzünde birbirine komşu olan [ama toprak yapısı, rengi, bitki örtüsü, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri bakımından oldukça farklı özellikler taşıyan] nice araziler, üzüm bağları, hububat ekili tarlalar, bir kökten çatallanıp küme hâline gelen veya tek başına boy salan hurma ağaçları vardır ve bütün bunlar aynı suyla sulanır. Hâl böyle iken biz onların bir kısmını lezzet ve ürün kalitesi bakımından diğerlerine üstün kılarız.

İşte bütün bunlarda aklını kullanan kimseler için nice dersler ve ibretler var!

5 Ey Peygamber! Allah'ın kudretini gösteren bunca delile rağmen o müşriklerin hâlâ imana gelmemelerine şaşıyorsan [bil ki] asıl şaşılması gereken şey, onların, inkârcı ve alaycı bir tavırla, "Ya! Demek biz ölüp toprağa karıştıktan sonra yeniden diriltileceğiz ha!" demeleridir.

İşte onlardır rablerine nankörlük edenler. İşte onlardır nankörlük, inkârcılık ve şartlanmışlığın esiri olanlar. İşte onlardır cehennemi boylayıp temelli orada kalacak olanlar!

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِمُ
الْمَثُلَاتُ ۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ ۖ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ۝٦ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۗ إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝٧
اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ۖ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِندَهُ بِمِقْدَارٍ ۝٨ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ۝٩ سَوَاءٌ مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِ
وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۝١٠ لَهُ
مُعَقِّبَاتٌ مِّن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ۗ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ ۗ وَإِذَا
أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ ۚ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِ
مِن وَالٍ ۝١١ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ۝١٢ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ ۖ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَن يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ۝١٣

6 Onların diğer bir şaşılacak yanları da imana gelip Allah'ın rahmet ve merhametine kavuşmak dururken, azabın bir an önce gelmesi için senden istekte bulunmalarıdır. Hâlbuki kendilerinden önce, cümle âleme ibret olacak nice azaplar geldi, nice helakler gerçekleşti.

Doğrusu senin rabbin, onca günahlarına rağmen insanlara karşı çok bağışlayıcıdır. Bununla birlikte rabbin cezalandırdığı zaman da çok şiddetli cezalandırır!

7 O kâfirler, "Muhammed'e rabbi tarafından bir mucize verilmesi gerekirdi, değil mi?!" diyorlar.

Ey Peygamber! Bilesin ki sen sadece bir uyarıcısın; her toplumu hidayete kavuşturup doğru yola yöneltecek olan ise yalnız Allah'tır!

8 Allah, her bir dişinin neye gebe olup karnında ne taşıdığını, rahimlerdeki ceninlerin yaratılışlarındaki eksikliği, fazlalığı, cinsiyetlerini, normal sürelerinden önce mi sonra mı dünyaya geleceklerini bilir. O'nun katında her şey bir ölçüye bağlıdır.

9 O, yaratılmışların idrak sınırlarını aşan şeyleri ve onların görüp gözleyebildiklerini de bilendir. O büyüktür, yücedir!

10 Herhangi biriniz duygu ve düşüncelerini ister saklasın, ister açığa vursun veyahut ister geceleyin kendini gizlesin [iyilik veya kötülüğü gizli olarak işlesin], ister gün ışığında boy göstersin [iyilik veya kötülüğü açıkça işlesin], Allah'ın bilip görmesi bakımından hiç fark etmez!

11 İnsanın önünde ve ardında gözcü, denetçi melekler vardır. Bunlar Allah'ın emri uyarınca insanı kayıt ve koruma altında tutarlar.

Bir toplum sahip olduğu [iman, itaat, adalet gibi] güzel değerleri kötü yönde değiştirmedikçe Allah da o toplumun iyi hâlini durduk yere değiştirmez.

Öte yandan, Allah [azgınlıkları sebebiyle] bir topluma ceza vermeyi dilediğinde hiçbir güç bunun gerçekleşmesine engel olamaz. Cezayı hak eden bir topluma Allah'a rağmen kimse sahip çıkamaz!

12 Size şimşeği göstererek hem korkuyu hem de yağmur umudunu tattıran O'dur. Yağmur yüklü bulutları oluşturan da O'dur!

13 Gök gürlemesi [kendine özgü bir şekilde] O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini anar; melekler de korku ve saygıdan ötürü O'nun yüceliğini dile getirirler. O, yıldırımlar gönderir ve onlarla dilediği kimseleri çarpar. Böyle iken o kâfirler hâlâ Allah hakkında tartışıp duruyor, ileri geri konuşuyorlar. Hâlbuki O'nun azap ve cezası çok çetindir!

لَهُۥ دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَىْءٍ إِلَّا كَٰبَٰسِطِ
كَفَّيْهِ إِلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦ ۚ وَمَا دُعَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ
إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلَٰلُهُم بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْءَاصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِى
ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ ۗ أَمْ جَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوا۟ كَخَلْقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ
ٱلْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ۚ قُلِ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ﴿١٦﴾
أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَٱحْتَمَلَ ٱلسَّيْلُ زَبَدًا
رَّابِيًا ۚ وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى ٱلنَّارِ ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَٰعٍ زَبَدٌ
مِّثْلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ وَٱلْبَٰطِلَ ۚ فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً
وَأَمَّا مَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمْكُثُ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾
لِلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۖ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُۥ لَوْ أَنَّ
لَهُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْحِسَابِ ۙ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٨﴾

14 Gerçek anlamda tapınış ve yakarışa layık olan yalnız Allah'tır. Çünkü tapınış ve yakarışlar ancak Allah'ta karşılık bulur. Müşriklerin Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp yakarışta bulundukları putlar ise onların hiçbir isteklerini karşılayamazlar. Putlara tapınıp yakarışta bulunanların durumu, ağzına su ulaşsın diye ellerini suya doğru uzatan kimsenin durumuna benzer. Hâlbuki su böyle bir vaziyetteki kimsenin ağzına hiçbir zaman ulaşmaz. İşte bu örnektekine benzer şekilde, kâfirlerin tapınış ve yakarışları da tamamen beyhudedir.

15 Göklerde ve yeryüzünde bulunan her varlık ister istemez Allah'a boyun eğer. [Yeryüzünde cismi bulunan] varlıkların gölgeleri de her daim O'nun belirlediği tabiat yasaları uyarınca hareket eder. [Yani cismi bulunan varlıklara ait gölgeler güneşin hareketine bağlı olarak kâh uzar, kâh kısalır ve böylece tabiattaki ilahî yasaya ister istemez boyun eğmek zorunda kalır].

16 Ey Peygamber! O müşriklere, "Göklerin ve yerin rabbi kimdir?" diye sor ve ardından onların da kabul ettiği üzere, "Allah'tır" de ve ekle: "Peki, o hâlde niçin Allah'ı bırakıp da kendilerine bile en ufak bir fayda sağlayabilecek veya bir zararı giderebilecek gücü olmayan putlardan medet umuyorsunuz?!"

Yine de ki onlara: "Hiç kör ile gören bir olur mu? Yahut karanlıklarla aydınlık bir olur mu hiç?!"

Yoksa onlar yaratma işinde Allah'ın birtakım ortakları olduğunu keşfettiler de bu ortakların sözde yaratma fiilleri, Allah'ın yaratmasına çok benzediği için akılları mı karıştı?!

De ki onlara: "Her şeyin yaratıcısı Allah'tır. O tektir, her şeyin üstünde bir güç ve kudret sahibidir."

17 Allah gökten yağmuru yağdırır ve böylece kurumuş nehir yatakları kendi hacmince dolup taşar. Güçlü akıntı, yüzeydeki köpüğü/tortuyu –ki insanların süs eşyası ya da alet edevat yapmak için ateşte erittikleri madenlerin yüzeyinde de buna benzer bir köpüklü tortu ortaya çıkar– alıp götürür.

İşte Allah inanç yönünden doğru ile yanlışı böyle bir benzetmeyle anlatıyor!

Gerek suyun, gerek eritilmiş madenlerin dış yüzeyindeki köpük yok olup gider. İnsanlara faydalı olan cevher kısmı ise dipte kalır.

İşte Allah gerçekleri böyle örneklerle anlatıyor!

18 Rablerinin iman ve itaat çağrısına icabet edenlere çok güzel bir mükâfat var. Allah'ın çağrısına inkârcılıkla karşılık verenlere gelince, yeryüzündeki tüm hazineler ve hatta bunun bir misli hazine daha onların olsa azaptan kurtulmak için hepsini mutlaka feda ederlerdi. İşte onları ahirette çok çetin bir hesap bekliyor. Orada ikamet edecekleri yer cehennemdir. Ne fena bir yerdir cehennem!

أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ ۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾
وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ
يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ
يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ ۚ فَنِعْمَ
عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ
لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

19 Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana vahyedilen Kur'an'ın hak ve hakikatin ta kendisi olduğunu anlayıp kavrayan ile bu gerçeğe karşı kör kesilen bir olur mu hiç?! Ama gel gör ki bunu ancak aklıselim ve sağduyu sahibi kimseler anlar!

20-22 Böylesi kimseler Allah'a kulluk taahhüdüne sadakat gösterir, bu taahhütlerinde asla döneklik etmezler.

Öte yandan, Allah'ın emri uyarınca inanç, akrabalık ve komşuluk bağlarını sağlam ve sıkı tutarlar. Rablerine saygıda kusur etmezler, O'nun huzurunda çok çetin bir hesap vermekten de korkup çekinirler.

Yine onlar Allah yolunda karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklara sırf rablerinin hoşnutluğunu kazanmak için sabreder, namazı dikkatli ve devamlı kılar, kendilerine lütfettiğimiz maldan mülkten gerek gizli gerek aşikâr şekilde Allah rızası için harcar ve bir de kötülüğe hep iyilikle karşılık verirler.

Bu dünyadaki hayatın ötesinde, sonsuz ve kesintisiz mutluluk yurdunda yaşamayı hak edenler işte onlardır!

23-24 O mutluluk yurdu Adn cennetleridir. Onlar Adn cennetlerine Allah'ın hoşnutluğuna layık bir hayat yaşamış olan ataları, eşleri, çocukları ve torunlarıyla birlikte girecektir. Melekler de dört bir yandan onların yanına akın edip, "Esenlik ve mutluluğunuz daim olsun. Çünkü siz dünyada çektiğiniz sıkıntılara sabretmiş olmanızdan ötürü bu mükâfatı hak ettiniz. İşte bu mutlu son, ne güzel bir son!" diyeceklerdir.

25 İnsan fıtratındaki doğal eğilim gereği Allah'a verdikleri iman ve itaat sözüne bunca delile rağmen sadakat göstermeyen, yine Allah'ın sağlam ve sıkı tutulmasını emrettiği tüm bağları koparan ve yaşadıkları çevreyi [şirk, inkârcılık, zulüm gibi işlerle] fesada boğanlar var ya, işte onların hakkı lanete uğramak, Allah'ın rahmetinden kovulmaktır. Onları ahirette en kötü yer, cehennem beklemektedir!

26 Allah [dünyadaki imtihan gereği] dilediğine çok, dilediğine de az rızık/nimet verir. Allah'ın çokça nimet verdiği kimi kâfirler bu fâni hayatta sahip oldukları maddi zenginlikten ötürü [kendilerini Allah'ın en sevgili kulları sanıp] şımarırlar. Oysa [maddi zenginlik, Allah'ın sevgili kulu olmanın bir göstergesi olmadığı gibi] dünya hayatındaki nimetler de ahirettekine göre çok değersiz ve kısa ömürlüdür.

27 Yine o kâfirler, "Muhammed'e rabbi tarafından bir mucize gönderilmesi gerekmez miydi?" derler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Allah dilediği/müstahak gördüğü kimseyi saptırır. Kendisine yönelen kimseyi de doğru yola eriştirir."

28 Doğru yola eriştirilenler ise iman edip gönülleri Allah'ı anmakla huzur bulan kimselerdir.

İyi bilin ki gönüller ancak Allah'ı anmakla huzur bulur!

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ ﴿٢٩﴾
كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ
الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ
بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ ۗ بَل لِّلَّهِ
الْأَمْرُ جَمِيعًا ۗ أَفَلَمْ يَايْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى
النَّاسَ جَمِيعًا ۗ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا
صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ
فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَنْ
هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ ۚ قُلْ سَمُّوهُمْ ۚ
أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَم بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ ۗ بَلْ زُيِّنَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَّهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ ۖ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٣٤﴾

29 Ne mutlu iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlere! Çünkü en güzel gelecek onları beklemektedir.

30 Ey Peygamber! Geçmişte peygamberler gönderdiğimiz gibi şimdi de seni kendilerinden önce nice toplumlar gelip geçmiş bir topluma peygamber olarak gönderdik ki sana vahyettiğimiz mesajları kendilerine iletesin. Zira onlar Rahman'a nankörlük edip O'nu tanımazlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "O benim rabbimdir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Ben yalnız O'na güvendim. Zaten sonunda varacağım yer O'nun huzurudur."

31 Okunduğu zaman dağları yerinden oynatacak, yeryüzünü paramparça edecek ve hatta ölüleri bile konuşturacak bir Kur'an olsaydı, onlar yine inanmazlardı. Fakat gerçek şu ki olup biten ve olması gereken her şey Allah'ın güç, kudret ve iradesine bağlıdır!

[Allah'ın mucize göndermemesinden ötürü müşriklerin imana gelmediğini zanneden ve bu duruma üzülen] müminler hâlâ anlayıp kavramadılar mı ki eğer Allah dileseydi herkesi doğru yola eriştirirdi. [Ama böyle olmasını dilemedi. Aksine insanın akıl ve irade sahibi bir varlık olmasını, iman veya inkârı özgür iradesiyle seçmesini istedi].

İşledikleri günahlar sebebiyle o kâfirlerin başına [savaşta yenilme, öldürülme veya esir edilme gibi] belalar gelecek veya [kıtlık, kuraklık gibi] felaketler yurtlarını vuracaktır. Derken, Allah'ın müminlere zafer vaadi de gerçekleşecektir. Şüphesiz Allah sözünden asla caymaz!

32 Ey Peygamber! Şüphesiz senden önce gelip geçen peygamberlerle de alay edildi. Ben, o peygamberlerle alay eden kâfirlere akıllarını başlarına almaları için süre tanıdım; sonra da cezalandırdım. İşte o zaman, ne çetin ceza verdiğimi anladılar.

33 Herkesin ne yaptığını görüp gözeten Allah, kendilerine bile hayrı olmayan putlarla bir tutulur mu hiç?! Böyle iken müşrikler Allah'ın ilahlığına putları ortak koşmaktalar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "O putları tanrı olarak isimlendirmeyi sürdürün bakalım, ama sonunda ne olacağını göreceksiniz.

Ne o, yoksa Allah yeryüzünde eşi ve ortağı bulunmadığı konusunda yanlış biliyor da şimdi siz ona doğrusunu mu öğretiyorsunuz?! Yoksa siz ["Putlar yeryüzünde Allah'ın ilahlığına ortaktırlar." derken] sırf laf olsun diye mi konuşuyorsunuz?!

Doğrusu, o kâfirlerin/müşriklerin Allah'a eş ve ortak koşmaları kendilerine çok cazip gözüküyor. Ama böylelikle doğru yoldan saptırılmış oluyorlar.

Allah kimi saptırırsa artık onu yola getirecek kimse yoktur!

34 O kâfirler/müşrikler için dünya hayatında [yenilgi, öldürülmek, esir edilmek gibi] bir azap vardır. Ahiretteki azap ise elbet çok daha çetin olacak ve işte o zaman Allah'a rağmen onlara sahip çıkacak kimse bulunmayacaktır!

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ أُكُلُهَا دَائِمٌ
وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا ۖ وَّعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ۝
وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ
الْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ ۚ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ
بِهِ ۚ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ۝ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ
وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ
مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ۝ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ ۖ
وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ۝ وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ
أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ۝
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَاللَّهُ يَحْكُمُ
لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ وَقَدْ
مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا ۖ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ
كُلُّ نَفْسٍ ۗ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ۝

35 Allah'a itaatsizlikten sakınanlara söz verilen cennetin kimi özellikleri, içinde ırmakların çağıldaması, meyvelerinin/ürünlerinin ve insana huzur veren serinlikteki ikliminin sürekli olmasıdır.

Allah'a karşı gelmekten sakınanların ahirette yaşayacakları yer işte böyle bir yerdir. Kâfirlerin oradaki ikamet yerleri ise cehennemdir!

36 Ey Peygamber! Geçmişte vahye muhatap kıldığımız kimselerden [Yahudiler ve Hıristiyanlardan] insaf sahibi olanlar sana indirilen Kur'an'dan ötürü sevinç ve mutluluk duyarlar. Ama sana karşı düşmanlıkta birleşen gruplar Kur'an'ın bir kısmını inkâr ederler.

Ey Peygamber! De ki: "Bana yalnız Allah'a ibadet/kulluk etmem ve O'ndan başkasına tanrılık yakıştırmamam emredildi. Bu yüzden ben hep O'nun yoluna davet eder ve hep O'na yönelirim."

37 Ey Peygamber! İşte biz bu Kur'an'ı Arap toplumunun dil ve kavram dünyasında birebir karşılık bulacak bir şekilde indirdik.

Sana bunca vahiy geldikten sonra o kâfirlerin arzu ve isteklerine boyun eğecek olursan bilesin ki Allah'ın azabına karşı seni koruyup kollayacak kimse bulamazsın!

38-39 Kuşkusuz biz senden önce de birçok peygamber göndermiş; onlara da eşler ve çocuklar vermiştik. [Şu hâlde, tüm peygamberler birer insandır; dolayısıyla evlenip çoluk çocuk sahibi olmaları peygamberliğe engel değildir. Müşriklerin mucize isteklerine gelince], Allah'ın izni olmadıkça hiçbir peygamber mucize gösteremez!

Allah tarafından takdir edilmiş her şeyin, yine O'nun tarafından belirlenmiş bir zamanı vardır. Bununla birlikte Allah her alanda dilediği şeyi değiştirir, dilediğini sabit kılar. Bütün her şeyin bilgisi O'nun sınırsız ilminde mevcuttur!

40 Ey Peygamber! O müşrikleri uyardığımız belaların bir kısmını ya bu dünyada sana göstermeye fırsatı tanırız veya başlarına gelen belaları görmek sana nasip olmadan canını alırız. Ama sen her hâlükarda Kur'an'ı tebliğ etmekle yükümlüsün. Onların hesabını görmek ise bize aittir.

41 O müşrikler, Mekke ve çevresindeki hareket alanlarını [müminler vasıtasıyla] günbegün daraltıp kendilerini kıskaca aldığımızı fark etmiyorlar mı?!

Allah bir şeyin gerçekleşmesine hükmettiği zaman bu hükmünün önüne geçecek hiçbir kudret yoktur. O hesabı çok çabuk görür.

42 Ey Peygamber! Bu müşriklerden önce gelip geçen kâfirler de peygamberleri etkisiz kılmak, onları ortadan kaldırmak için planlar yapmışlardı. Oysa Allah bu tür planların tümünü boşa çıkarır. Hem sonra Allah, herkesin ne yaptığını ve neyi hak ettiğini çok iyi bilir. O kâfirler, mutlu sona kimin ulaşacağını yarın bir gün görecekler!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۙ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا ٥٢ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
الر ۚ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهِ الَّذِي
لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ
شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ
لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۖ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ
اللَّهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

43 Ey Peygamber! O kâfirler, "Sen Allah tarafından gönderilmiş bir peygamber değilsin." diyorlar.

De ki onlara: "Benimle sizin aranızda şahit olarak bir Allah, bir de [insaf sahibi] Yahudi ve Hıristiyan âlimler yeter!"

14. İBRÂHÎM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 52 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Elif-Lâm-Râ.

Ey Peygamber! Bu Kur'an, rablerinin izniyle müşrik/kâfir halkı şirk ve inkârcılığın karanlıklarından imanın aydınlığına çıkarman, onları çok yüce ve her türlü övgüye layık olan Allah'ın yoluna, göklerde ve yerde bulunan her şeyin tek gerçek sahibi olan Allah'ın yoluna yöneltmen için sana indirdiğimiz ilahî bir kelamdır.

Kâfirlerin cehennemde kendilerini bekleyen azaptan çekecekleri var!

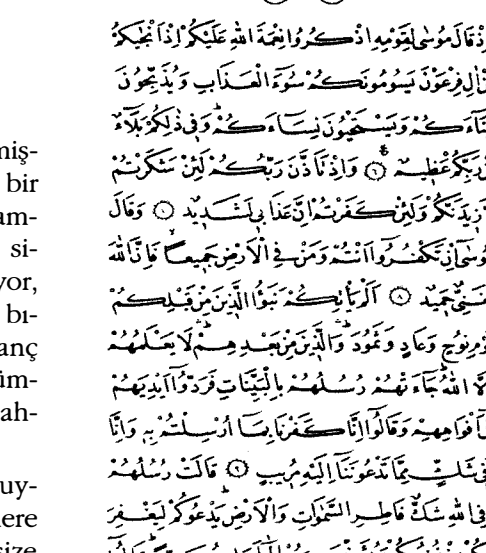
3 Çünkü onlar [ahireti hiç hesaba katmayıp] bütün ilgi ve sevgilerini sırf dünyadaki üç günlük hayata odaklarlar. Yine onlar Allah yoluna taş koymaya ve o dosdoğru yolu eğri büğrü göstermeye çalışırlar. İşte onlar tam anlamıyla sapıtıp yoldan çıkmış kimselerdir!

4 Biz her peygamberi kendi halkının diliyle vahyedilmiş mesajlarla gönderdik ki o ilahî mesajları halkına açık seçik biçimde anlatıp aktarabilsin.

Bilesin ki Allah dilediğini/müstahak gördüğünü saptırır, dilediğini doğru yola ulaştırır. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

5 Vaktiyle Musa'yı ayetlerimiz ve mucizelerimizin desteğinde elçi olarak göndermiş ve ona şöyle vahyetmiştik: "Halkını karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın geçmiş devirlerde müminlere nice lütuf ve yardımlarda bulunduğunu, kâfirleri de nasıl cezalandırdığını hatırlat."

Doğrusu bunda iman yolundaki zorluklara göğüs geren, Allah'ın nimetlerine iman ve itaatle karşılık veren herkes için nice dersler, ibretler vardır!

6 Bir zamanlar Musa halkına şöyle demişti: "Allah'ın size lütfettiği onca nimeti bir düşünün! Hani O sizi Firavun ve adamlarının zulmünden kurtarmıştı. Onlar size işkencenin en kötüsünü reva görüyor, erkek çocuklarınızı katledip güya sağ bıraktıkları kadınlarınıza/kızlarınıza utanç verici işler yapıyorlardı. İşte bu zulümden kurtarılmanız rabbinizin size bahşettiği çok büyük bir nimetti!"

7 Hani hatırlarsanız rabbiniz size şu buyruğunu bildirmişti: "Lütfettiğim nimetlere iman ve itaatle karşılık verirseniz, size daha fazla lütfederim. Yok, eğer nankörlük ederseniz, bilin ki azabım çok şiddetlidir."

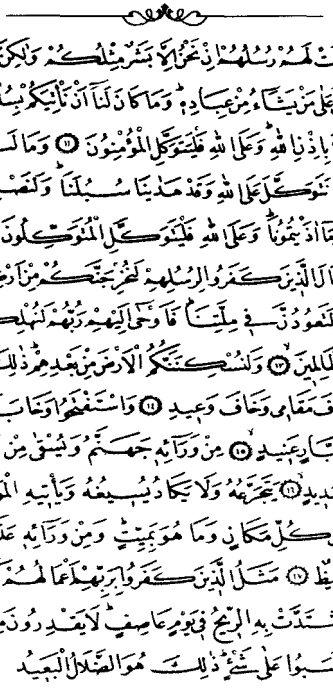
8 Musa öğütlerine şöyle devam etmişti: "Sizler ve dünyadaki bütün herkes kâfir/nankör olsa dahi bilesiniz ki Allah hiç kimsenin ibadet ve itaatine muhtaç değildir. O bizatihi her türlü övgüye layıktır!"

9 Ey Müşrikler! Sizden önce gelip geçen onca halkın, Nuh halkının, Âd ve Semûd halklarının ve onlardan sonra gelip geçen diğer kâfir halkların –ki o halkların sayısını, nasıl bir hayat yaşadıklarını tam anlamıyla Allah bilir– başına gelen felaketlerden hiç mi haberiniz yok?!

Bütün bu halklara da kendi içlerinden peygamberler gelmişti. Peygamberleri onlara doğru yolu gösteren onca ayetler tebliğ etmiş, onca deliller göstermişti. Ama onlar, peygamberleri tarafından uzatılan yardım ellerini öpecekleri yerde âdeta ısırırcasına, "Biz" dediler, "Size vahyedildiğini ileri sürdüğünüz mesajları reddediyoruz. Çünkü bize tebliğ ettiğiniz Allah inancının doğruluğu hakkında çok derin bir kuşku duyuyoruz."

10 Bunun üzerine peygamberler şöyle dediler: "Gökleri ve yeri yaratan yüce Allah hakkında şüphe edilir mi hiç?! Bakın, O sizi günahlarınızı bağışlamaya çağırıyor ve size iman edip yola gelmeniz için belli bir süre daha bu dünyada yaşama fırsatı sunuyor."

Fakat o kâfir halklar şöyle karşılık verdiler: "Sizler de tıpkı bizim gibi insansınız. Bizi, atalarımızın öteden beri tapındıkları tanrılara tapınmaktan vazgeçirmek istiyorsunuz. Peki, o hâlde söylediklerinizin doğruluğunu kanıtlayacak aşikâr bir mucize gösterin bize!"

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا
أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۚ وَلَنَصْبِرَنَّ
عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا
أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۖ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ
جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَاءٍ
صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ
مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا
كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

11-12 Peygamberleri de onlara şöyle dediler: "Evet, söylediğiniz gibi biz de tıpkı sizin gibi birer insanız. Ama şunu bilmelisiniz ki Allah, peygamberliği dilediği kullarına lütfeder. Öte yandan, Allah'ın izni olmadıkça size herhangi bir mucize göstermemiz mümkün değildir. Müminler yalnız Allah'a güvenmelidirler. Hem sonra izlediğimiz yolu bize gösteren Allah'tır. Böyle iken nasıl güvenmeyebiliriz O'na! Bize reva gördüğünüz eziyetlere kesinlikle göğüs gereceğiz."

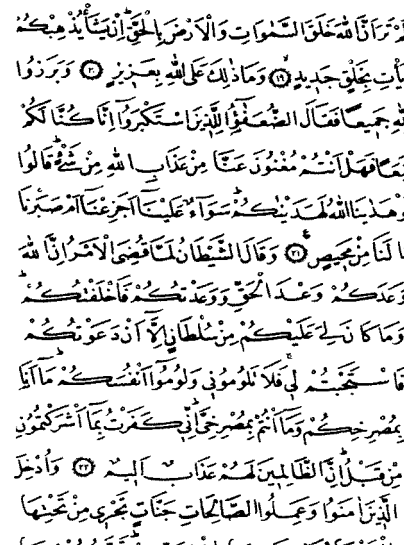
Allah'a güvenmiş olanlar sonuna kadar O'na güvenmekte devam etmelidirler!

13-14 Kâfirler, "Bakın, sizi memleketimizden kovma hususunda kesin kararlıyız. Yok, eğer bu memlekette yaşamak istiyorsanız, o zaman kesinlikle bizim dinimize dönmelisiniz" diyerek peygamberlerini tehdit ettiler. Bunun üzerine rableri Allah o peygamberlere şöyle vahyetti: "Hiç şüpheniz olmasın ki biz o kâfirleri helak edeceğiz. Onların ardından da memleketlerine sizi yerleştireceğiz. İşte bu, hesap vermek üzere huzuruma çıkmanın endişesini taşıyan ve azap tehdidimden korkan kimselere verilmiş bir sözdür!"

15-17 Peygamberler yardım ve zafer için Allah'a yakardılar. Sonunda her bir inatçı, zorba kâfir helak oldu.

Ne var ki dünyada helakle iş bitmeyecek; dahası ahirette o kâfirlerin her biri cehenneme girecek. Orada kendisine irinli su içirilecek. İrinli suyu içmeye çalışacak ama bir türlü yutamayacak. Ayrıca cehennemde her taraftan ölümcül azap yağacak ama ölüp de kurtulamayacak. Bütün bunların dışında çok daha korkunç azaplar çekecek!

18 Rablerini tek gerçek tanrı olarak tanımayanların [iyilik namına] yaptıkları işler, fırtınalı bir günde rüzgârın etrafa savurduğu küllere benzer. Onlar yapıp ettikleri şeylerden hiçbir güzel netice elde edemezler. İşte en büyük kayıp, en beter hüsran budur!

19-20 Ey kâfir/nankör insan! Düşün bir kere, Allah gökleri ve yeri [boş yere değil, insanoğlunu kullukla sınamak gibi] çok temel bir maksatla yarattı. O dilerse sizi ortadan kaldırıp yeni bir nesle hayat imkânı verir. Bu iş Allah'a göre hiç de zor değildir!

21 Hesap günü o kâfirlerin tümü Allah'ın huzuruna çıkacaktır. İşte o zaman, dünyada iken nüfuz ve itibar sahibi olmayan kâfirler, küstah ve kibirli önderlerine şöyle diyecekler: "Bizler dünyada iken hep sizi örnek almış, sizin peşinize takılmıştık. Şimdi siz de [büyük şahsiyetler olarak] bizden Allah'ın azabını biraz olsun savabilirsiniz herhalde?!"

Önderleri şöyle karşılık verecekler: "Eğer Allah bize bu azabı savmanın bir yolunu gösterirse, elbet biz de size gösteririz. Ama görünen o ki şimdi ister sızlanalım, ister hak ettiğimiz azaba katlanalım, sonuçta bizim için değişen bir şey olmayacak. Çünkü artık kaçıp kurtulacak bir yerimiz yok!"

22 Hesap görüldükten sonra şeytan da onlara şöyle diyecek: "Şüphesiz Allah size vaktiyle [ahiret hakkında] ne söylediyse hepsi doğru çıktı. Dünyada iken ben de size birtakım şeyler hakkında vaatlerde bulunmuştum ama gördüğünüz gibi yalancı çıktım. Aslında benim size istediğimi yaptırma gücüm yoktu. Ben size sadece telkinde bulundum, siz de bana uydunuz. Şu hâlde azaba mahkûm olmanızdan ötürü beni suçlamayın, kendinizi kınayın. Artık ne ben sizi kurtarabilirim ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Kaldı ki vaktiyle beni Allah'a ortak koşmanızı da reddetmiştim."

Şüphesiz, kâfirlerin/nankörlerin hakkı bu feci azaba çarptırılmaktır.

23 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimselere gelince, onlar içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirilecek ve rablerinin izniyle o cennetlerde temelli kalacaklar. Orada birbirlerine, "Mutluluk ve esenliğiniz daim olsun!" diye iyi dilek ve temennilerde bulunacaklar.

24 Ey kâfir/nankör insan! Düşün bir kere, Allah ne güzel bir misal veriyor:

[Allah'ın ibadete, övgü ve yüceltmeye layık yegâne tanrı olduğunu ifade eden her türlü] güzel söz, kökü sapasağlam, dalları göğe doğru uzanan güzel bir ağaca benzer.

تُؤْتِيٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍۭ بِإِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَٰلَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ
خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ
ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّٰلِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ ۞
﴿٢٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا۟ قَوْمَهُمْ
دَارَ ٱلْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا ۖ وَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٢٩﴾
وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦ ۗ قُلْ تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾ قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَيُنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ
يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ ﴿٣١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ
ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ فِى ٱلْبَحْرِ
بِأَمْرِهِۦ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَٰرَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلشَّمْسَ
وَٱلْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

25 O ağaç rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir. İşte Allah öğüt alsınlar diye insanlara böyle misaller veriyor!

26 [Allah'a karşı nankörlüğün, inkârcılığın ifadesi olan her türlü] kötü söz ise toprağa kök salamayan, kolayca sökülebilen değersiz bir ağaca benzer.

27 Allah o sağlam söze [kelime-i tevhide] bağlılıkları sebebiyle müminleri hem bu dünyadaki hayatta hem de ahirette sabitkadem kılar. Kâfirleri ise [kendi tercihlerinin sonucu olarak böyle bir lütuftan mahrum bırakmak suretiyle] bocalatır. Allah ne dilerse yapar!

28 Ey Peygamber! Allah'ın onca nimetine nankörlükle karşılık veren ve böylelikle hem kendilerini hem de halklarını helak yurduna sürükleyen o elebaşı müşrikleri görüyorsun değil mi?!

29 İşte onlar helak yurdu olan cehennemi boylayacaklar. Ne kötü bir ikamet yeridir cehennem!

30 Onlar, putları Allah'ın ilahlığına ortak yaptılar ve böylece halkı O'nun yolundan saptırdılar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bir süre daha dünyadaki hayatın keyfini sürün bakalım. Nasılsa sonunda cehennemi boylayacaksınız!"

31 Ey Peygamber! Söyle o mümin kullarıma, herhangi bir pazarlığın, dost-arkadaş ilişkisinin hiçbir işe yaramayacağı hesap günü gelip çatmadan önce, namazlarını özenle kılsınlar, kendilerine lütfettiğimiz servetten gizli ve/veya aşikâr biçimde bağışta bulunsunlar.

32-33 Gökleri ve yeri yaratan Allah'tır. Gökten yağmur yağdıran ve bu sayede size rızık olarak topraktan binbir çeşit ürün çıkaran O'dur. Tabiata koyduğu yasalar uyarınca denizlerde süzülüp gitmek üzere gemileri hizmetinize veren, akarsulardan faydalanmanızı sağlayan O'dur. Kendi yörüngelerinde düzenli olarak hareket eden güneşi ve ayı hizmetinize sunan, geceyi ve gündüzü yaşamınız için son derece faydalı kılan da yine O'dur!

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ ۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۗ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ أَن نَّعْبُدَ ٱلْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ ۖ فَمَن تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّى ۖ وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَّبَّنَآ إِنِّىٓ أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ ٱلْمُحَرَّمِ ۙ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجْعَلْ أَفْـِٔدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ ۗ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى وَهَبَ لِى عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ ۚ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ ٱلظَّٰلِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾

34 Kısaca, O size kendisinden isteyebileceğiniz her şeyi bahşetti. Nitekim Allah'ın size bahşettiği nimetleri saymaya kalksanız, mümkün değil sayamazsınız. Ama gel gör ki kâfir insan alabildiğine şükürsüz, alabildiğine nankördür!

35 Bir zamanlar İbrahim, Allah'a şöyle yakarmıştı: Ey rabbim! Bu beldenin [Mekke'nin] güvenli bir yer olmasını sağla! Beni de çocuklarımı da putlara tapınmaktan uzak tut!

36 Ey rabbim! Putlar birçok insanın yoldan çıkmasına sebep oldu. Bundan böyle kim bana uyarsa kuşkusuz bendendir; kim de bana karşı çıkarsa onun akıbeti de senin merhametine kalmıştır. Şüphesiz sen çok affedici, çok merhametlisin!

37 Ey rabbimiz! Soyumun bir kısmını [eşim Hacer'i ve oğlum İsmail'i] kıraç bir vadiye, senin kutsal evinin [Kâbe'nin] civarına yerleştirdim.

Ey rabbimiz! Onlar [Kâbe'nin feyiz ve bereketiyle] namazı özenle kılsınlar diye böyle yaptım. Bundan böyle insanların gönüllerinde onlara karşı bir sevgi ve sempati oluştur. Onlara çeşitli ürünler, nimetler lütfet. Ümit ediyorum ki onlar da senin lütuf ve nimetlerine iman ve itaat üzere minnettarlık göstereceklerdir.

38 Ey rabbimiz! İçimizde gizli saklı tuttuklarımızı da açığa vurduklarımızı da sen bilirsin.

Yerde de gökte de hiçbir şey Allah'a gizli saklı kalmaz!

39 Allah'a her daim hamdolsun ki bana bu ihtiyarlık çağımda İsmail'i ve İshak'ı armağan etti. Şüphesiz rabbim dua ve niyazları işitir!

40 Ey rabbimiz! Beni de neslimi de namazı özenle kılan kullarından eyle!

Ey rabbimiz! Bu yakarışımı kabul buyur!

41 Ey rabbimiz! Hesabımızın görüleceği gün beni, anamı, babamı ve bütün müminleri affeyle!

42 Ey Peygamber! Sanma ki Allah o kâfirlerin/müşriklerin yaptıklarından habersizdir. Allah, sadece onların hesabını görme işini gözlerin dehşetten fal taşı gibi açılacağı bir güne erteliyor.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ۖ وَأَفْئِدَتُهُمْ
هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ
نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ ۗ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ
مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ
﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِندَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ ۚ وَإِن
كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ
مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٤٧﴾
يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ ۖ وَبَرَزُوا
لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ
فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ
وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَٰذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا
أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

43 İşte o gün gelip çatınca kâfirler, başlarını yukarı dikmiş, gözleri donup kalmış ve zihinleri allak bullak olmuş bir vaziyette mahşer meydanına doğru koşacaklar.

44-45 Ey Peygamber! Şu Mekke halkını azaba çarptırılacakları kıyamet günü hakkında uyar. Çünkü o gün gelip çatınca zalimler/müşrikler, "Ey rabbimiz!" diyecekler, "Bize [ikinci bir fırsat olarak] kısa bir mühlet tanı da senin çağrına iman ve itaatle karşılık verip elçilerinin izinden gitme imkânı bulalım."

Allah da onlara şöyle karşılık verecek: "Peki, dünyada iken yemin billâh ederek, 'Ölümden sonra diriliş, azap falan yok!' diye kestirip atanlar sizler değil miydiniz?! Üstelik sizden önce kendilerine yazık eden Âd, Semûd gibi toplumların yaşadıkları diyarda yaşıyordunuz. Onları nasıl helak ettiğimizi de öğrenmiştiniz. Ayrıca size Kur'an'da örnekler vererek ölümden sonra diriliş gerçeğini de anlatmıştık."

46 Geçmişteki o toplumlar tüm uyarılara rağmen peygamberleri etkisiz kılıp ortadan kaldırmak için birtakım tuzaklar kurdular. Oysa onların kurdukları tuzaklar dağları yerinden oynatabilecek türden bile olsa yine de Allah'ın bilgisi ve iradesi dâhilindeydi!

47 Ey Peygamber! Sakın Allah'ı elçilerine verdiği yardım ve zafer sözünden cayar sanma! Allah elbette çok güçlüdür, hak edenlerin cezasını da layıkıyla verendir!

48 Gün gelecek, yeryüzü bambaşka bir yeryüzüne dönüştürülecek; gökler de aynı değişim ve dönüşüme uğrayacaktır. İşte o gün insanlar kabirlerinden kalkıp hesap gününün tek hâkimi olan Allah'ın huzuruna çıkacaklar.

49-50 Ey Peygamber! İşte o gün kâfirleri zincirlere vurulmuş hâlde göreceksin. Onların giysileri katrandan olacak, yüzlerini de ateş bürüyecektir.

51 Kıyamet ve ölümden sonra diriliş, Allah'ın her insana dünyada yaptıklarının karşılığını vermesi içindir. Haberiniz olsun ki Allah hesabı çarçabuk görür!

52 İşte bu Kur'an insanlara yönelik bir mesajdır ki bu ilahi mesaj sayesinde gafletten uyanıp akıllarını başlarına alsınlar; Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu anlayıp kavrasınlar; aklıselim ve sağduyu sahipleri de öğüt ve ibret alsınlar!

15. HİCR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 99 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Râ.

Bunlar, ilahî kelamın, mesajı gayet açık ve anlaşılabilir Kur'an'ın ayetleridir.

2 Gün gelecek, o kâfirler, "Keşke vaktiyle Allah'a boyun eğmiş olsaydık." diye yanıp yakılacaklar.

3 Ey Peygamber! Bırak kendi hallerine onları; bırak bir süre daha dünyada yiyip içsinler, keyif çatıp eğlensinler; boş ümitler ve arzular bir süre daha oyalayadursun onları. Nasılsa ileride günlerini görecekler!

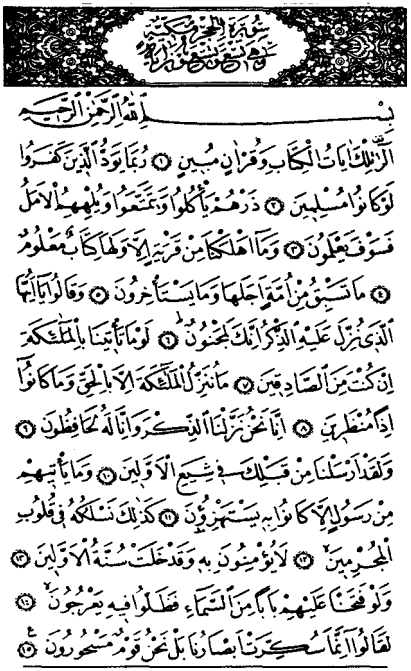
4 Biz hiçbir memleketin halkını [Allah'ın davetine icabet etmelerine ilişkin bir fırsat olarak] belli bir süre tanımaksızın helak etmedik.

5 Hiçbir toplum kendisi için belirlenmiş süreyi ne öne alabilir ne de erteleyebilir!

6-7 O kâfirler/müşrikler alaycı bir tavırla, "Ey kendisine vahiy gönderilen adam(!)" dediler, "Sen kesinlikle cinlerden ilham alan birisin. Mademki peygamber olduğuna ilişkin iddianda dürüst ve samimisin, o halde niçin bize melekleri getirip göstermiyorsun?!"

8 Biz melekleri [onların keyfî istekleri üzerine değil] ancak [kâfirleri cezalandırmak, elçilerimize vahiy göndermek gibi] bir maksatla göndeririz. Kaldı ki melekleri yeryüzüne gönderdiğimizde o kâfirlerin işi derhâl bitirilmiş olur.

9 Hiç şüphesiz Kur'an'ı indiren biziz. Onun tebliğcisi Peygamber'i koruyacak olan da elbet yine biziz!

10-11 Ey Peygamber! Senden önce gelip geçen halklara da peygamberler gönderdik. Lakin onlar kendilerine gelen her peygamberi alaya alırlardı.

12-13 İşte biz bu inkârcı ve alaycı tavrı, günahı meslek edinmiş bu kâfirlerin gönüllerine de aynı şekilde yerleştirdik. Dolayısıyla onlar artık imana gelmezler. Oysa geçmişteki kâfir toplumların başlarına gelenler cümle âleme ibret teşkil etmektedir.

14-15 Hatta [Allah'ın nelere kadir olduğunu bizzat görüp de imana gelmeleri için] o kâfirlere gökten bir kapı açsak, onlar da açılan kapıdan göğe yükselseler, [bu olağanüstü olay karşısında imana gelmek yerine], "Herhâlde gözlerimiz bağlandı. Kim bilir belki de bize büyü yapıldı!" derler.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾ وَحَفِظْنَاهَا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ
مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ
لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا
نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ
مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ
يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ
﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي
فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ
﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

16 Biz gökte yıldız kümeleri oluşturduk; ibretle bakıp seyredenler için gökyüzüne çok güzel bir görünüm verdik.

17-18 Ayrıca biz gökyüzünü her lanetli şeytani güçten koruduk. Nitekim birtakım şeytanlar/cinler göklerden haber çalmaya kalkıştıklarında onları parlak bir ateş topu kovalar. [Bunun içindir ki hiçbir kâhin veya büyücü metafizik âlemle ilgili bilgilere ulaşamaz. Onların birtakım özel cinler/şeytanlar aracılığıyla metafizik âleme ilişkin bilgilerden haberdar olup geleceğe dair kehanette bulundukları yönündeki iddialar büsbütün hurafedir].

19-20 Öte yandan, yeryüzünü de âdeta bir yaygı gibi serdik. Oraya sabit ve sarsılmaz dağlar yerleştirdik. Orada her türlü bitkinin ölçülü ve dengeli biçimde yeşerip boy salmasını sağladık. Yine orada hem siz insanlar için, hem de bakılıp beslenmesi sizin uhdenizde olmayan diğer bütün canlılar için geçim vasıtaları meydana getirdik.

21 Yarattığımız varlıklara rızık teşkil eden her şeyin kaynağı bizdedir. Biz, rızık ve nimeti gelişigüzel biçimde değil, belirli bir ölçüye göre lütfederiz.

22 Biz, aşılayıcı, bitkileri dölleyici rüzgârlar gönderdik; gökten yağmur yağdırıp onunla su ihtiyacınızı karşıladık. Yoksa onun kaynağını elinde tutan siz değilsiniz!

23 Kuşkusuz, hayatı veren de ölüme hükmeden de biziz. Sonunda her şeyin asıl sahibi olarak baki kalacak olan da yine biziz!

24 Doğrusu biz sizden önce gelip geçenleri de sizden sonra gelecek nesilleri de biliriz.

25 Ey Peygamber! Rabbin onları bir araya toplayıp hesaba çekecektir. Şüphesiz O, her şeyi yerli yerince yapan, her şeyi bilendir!

26-27 Biz, insanı kuru çamurdan, şekil verilebilir özellikteki kara balçıktan yarattık. Cinleri ise daha önce zehirli bir ateşten yaratmıştık.

28-30 Vaktiyle rabbin meleklere şöyle buyurmuştu: "Ben, kuru çamurdan, şekil verilebilir özellikteki kara balçıktan [insan denilen] ölümlü bir varlık yaratacağım. Ben, o varlığa belli bir şekil verip ruhumdan üflediğim [yani tam anlamıyla bir insan hâline getirdiğim zaman] onun üstünlüğünü kabul edin!"

31 İblis hariç tüm melekler insanın üstünlüğünü kabul ettiler. Ama İblis, onun üstünlüğünü kabul edenler arasında yer almaya yanaşmadı.

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمۡ أَكُن
لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ﴿٣٣﴾
قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ
يَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ
أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ
مُسۡتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا
مَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٤٣﴾
لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ ﴿٤٤﴾
إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ
ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ إِخۡوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٖ
مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمۡ فِيهَا نَصَبٞ وَمَا هُم مِّنۡهَا بِمُخۡرَجِينَ
﴿٤٨﴾ نَبِّئۡ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
هُوَ ٱلۡعَذَابُ ٱلۡأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئۡهُمۡ عَن ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

32 Bunun üzerine Allah, "Ey İblis! Nedir derdin, sen niçin "insan"ın üstünlüğünü kabul edenlerle birlikte hareket etmedin?!" diye sordu.

33 İblis , "Ben, kuru çamurdan, şekil verilebilir nitelikteki kara balçıktan yarattığın bu insan varlığının üstünlüğünü kabul etmem." diye cevap verdi.

34-35 Allah, "O hâlde, bulunduğun makamı derhâl terk et! Çünkü sen artık rahmetimden kovulmuş birisin. Bu lanet, kıyamet ve hesap gününe kadar sürecek!" buyurdu.

36 Bu defa İblis, "Ey rabbim!" dedi, "N'olur, bana insanların [ölüm sonrasında] tekrar hayata kavuşturulacakları vakte kadar mühlet ver!"

37-38 Allah, "Peki, sana belirli bir vakte [kıyamet gününe] kadar mühlet verildi." buyurdu.

39-40 İblis, "Ey rabbim!" dedi, "Yeminle söylüyorum ki [insan denen bu varlığı] azmama sebep kılmandan ötürü ben de yeryüzünde olanca günah ve kötülüğü onlara cazip göstereceğim; senin ihlaslı ve hayırlı kulların hariç, onların tümünü mutlaka azdırıp yoldan çıkaracağım!"

41-42 Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Bana gelen dosdoğru yol, işte o ihlaslı ve hayırlı kullarımın yoludur! O kullarım üzerinde senin hiçbir nüfuzun, yaptırım gücün olmayacaktır. Sen ancak yoldan çıkmış olanları peşine takabilirsin."

43-44 Kuşkusuz cehennem yoldan çıkmışların ahiretteki buluşma yeridir. Cehennemin yedi kapısı, birçok derekesi vardır. Her kapıdan belli bir grup girecektir."

45 Şeytana uymaktan sakınanlara gelince, onlar cennetin yemyeşil bahçelerinde, pınar başlarında keyif çatıyor olacaklar.

46 Cennete girişte, "Esenlik ve güvenlik içinde girin oraya" denecek onlara.

47 Biz, onların gönüllerinde kin ve nefretten eser bırakmayacağız. Böylece onlar cennette candan dost ve kardeş olarak divanlar üzerinde karşı karşıya oturup sohbet edecekler.

48 Cennette hiçbir sıkıntı çekmeyecekler. Ayrıca oradan hiç çıkarılmayacaklar.

49-50 Ey Peygamber! Çok affedici ve çok merhametli olduğumu ama azabımın da çok feci bir azap olduğunu bildir kullarıma!

51 Onlara, İbrahim'in misafirlerinden de söz et!

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ
أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن
مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ
﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ
قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾
إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ
الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا
كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ
﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ
وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾
وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ
﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ
هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ
﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

52 Vaktiyle o misafirler [elçi melekler] İbrahim'in kapısını çalıp selam verdiler. İbrahim [içeri buyur ettiği misafirlerinin yemeğe el sürmediklerini görünce], "Doğrusu biz sizden korkup çekiniyoruz." dedi.

53 Elçi melekler, "Korkma!" dediler, "Biz sana [yetişkinlik çağında] ilim ve irfan sahibi olacak bir erkek çocuk müjdesi vermeye geldik."

54 Bunun üzerine İbrahim, "İhtiyarlık belimi bükmüşken bana çocuk müjdesi veriyorsunuz, öyle mi?! Durum buyken bana nasıl böyle bir müjde verebiliyorsunuz?!" diye sordu.

55 Bu defa elçi melekler, "Bak, biz sana mutlaka gerçekleşecek bir müjde verdik. ["Olmaz böyle şey!" deyip] Allah'ın rahmetinden ümidini kesme!" dediler.

56-57 İbrahim, "Rabbinin rahmetinden ancak yoldan çıkmış kimseler ümit keser." dedi ve ekledi: "Ey elçiler! Buraya gelişinizin çocuk müjdesinden başka bir sebebi var mı?!"

58-60 Elçi melekler şöyle karşılık verdiler: "Aslında biz günaha batmış Lut halkını yok etmek için gönderildik. Ancak Lut'un ailesine zarar gelmeyecek. Helake mahkûm olanlar arasında kalmasını takdir ettiğimiz karısı hariç, Lut'un tüm ailesini kurtaracağız."

61-62 Elçi melekler Lut'un evine gelince Lut, "Sizler tanıdık bildik kimseler değilsiniz." dedi.

63-65 Onlar da şöyle karşılık verdiler: Tanıdık bildik kimseler olmadığımız doğrudur. Fakat biz sana günaha batmış olanların hep derin bir kuşkuyla bakıp gerçekliğini reddettikleri azabı haber vermek için geldik. Dahası biz sana o azabın gerçekleşeceğini ispatlamak üzere geldik. Emin ol, biz sözüne sadık kimseleriz.

Gecenin bir vaktinde aileni bu şehirden uzaklaştır ve sen de arkalarından git. İçinizden hiç kimsenin gözü arkada kalmasın. Size gitmeniz gerektiği bildirilen yere doğru yol almaya devam edin."

66 Bu arada Lut'a, "Sabaha kavuşacakları sırada o günahkâr halkın kökü kazınmış olacak!" diye vahyettik.

67 Lut'un evine [erkek] misafirlerin geldiğini haber alan şehir halkı, eğlenmek için gelip kapıya dayandılar.

68-69 Bunun üzerine Lut, "Bakın, bunlar benim misafirlerim. N'olur beni mahcup etmeyin. Allah'tan korkun da beni rezil kepaze etmeyin!" dedi.

70 Fakat onlar, "Biz seni el âlemin işine karışmaktan, ötekini berikini koruyup kollamaya çalışmaktan men etmedik mi?!" diye karşılık verdiler.

قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي
سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَٰلِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ
لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
﴿٧٧﴾ وَإِن كَانَ أَصْحَٰبُ ٱلْأَيْكَةِ لَظَٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا
لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ ٱلْحِجْرِ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيْنَٰهُمْ
ءَايَٰتِنَا فَكَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا۟ يَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ
بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَآ
أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ ٱلسَّاعَةَ
لَءَاتِيَةٌ فَٱصْفَحِ ٱلصَّفْحَ ٱلْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْخَلَّٰقُ
ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ سَبْعًا مِّنَ ٱلْمَثَانِي وَٱلْقُرْءَانَ
ٱلْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا
مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
إِنِّيٓ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَآ أَنزَلْنَا عَلَى ٱلْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

71 Lut, "Kafanıza koyduğunuz işi ille de yapacaksanız, işte kızlarım; onları alın." dedi.

72 Bunun üzerine elçi melekler Lut'a, "Canı sağ olasıca!" dediler, "Bu adamlara laf anlatacağım diye kendini yorma. Çünkü bunlar şehvetten gözleri dönmüş, akılları başlarından gitmiş vaziyetteler."

73 Derken, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte korkunç derecede uğultulu bir deprem ansızın bastırıverdi onları.

74 Biz, o halkın yaşadığı şehirlerin altını üstüne getirdik. Başlarına lavlar yağdırdık.

75 Kuşkusuz bunda maziye ait işaretlerden anlam çıkarmasını bilenler için nice dersler ve ibretler var!

76 İşte o şehirlere ait kalıntılar [Ölü Deniz'in kıyısından Suriye'ye doğru uzanan] yol güzergâhında hâlâ duruyor.

77 Kuşkusuz bunda imana gelmeye niyetli olanlar için ders ve ibret var!

78 Eyke halkı da gerçekten çok zalim/kâfir bir halk idi.

79 Bu yüzden biz onlara da hak ettikleri cezayı verdik. Helake sahne olan bu iki şehre ait kalıntılar hâlâ işlek bir yol güzergâhında öylece duruyor.

80 Hicr halkı da kendilerine gönderilen Salih peygamberi yalancılıkla suçladı.

81 Onlara ayetlerimizi sunduk. Ama onlar ayetlerimize inanmaktan yüz çevirdiler.

82 Onlar, dağlardaki kayaları yontarak evler inşa ediyor ve böylelikle kendilerini her türlü tehlikeye karşı sağlama aldıklarını düşünüyorlardı.

83 Ne var ki bir sabah korkunç derecede uğultulu bir deprem bastırıverdi onları.

84 İşte o zaman, muhkem evleri de onca servetleri de hiçbir işe yaramadı.

85 Ey Peygamber! Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunan her şeyi [iş olsun diye değil] çok esaslı bir maksatla yarattık. Hiç şüphe yok ki kıyamet bir gün gelip çatacak. Sen şimdilik halkının inkârcı ve alaycı tavrına aldırma, kibir ve küstahlıklarını olgunlukla karşıla.

86 Şüphesiz senin rabbin mükemmel yaratan ve her şeyi bilendir.

87 Ey Peygamber! Biz sana tekrar tekrar okunan o yedi ayeti [Fâtiha suresini] ve yüce Kur'an'ı lütfettik.

88 Sakın o kâfirlerin/müşriklerin bir kısmına verdiğimiz dünya nimetlerine imrenme! Onların imana gelmemelerini de kendine dert etme! Sen her daim müminlere kol kanat ger!

89 De ki o müşriklere: "Bakın, ben sizleri [Allah'a ortak koşup ayetlerini yalanmaya devam etmeniz hâlinde feci bir azaba çarptırılacağınıza dair] açıkça uyarıyorum."

90 Nitekim biz, [hac mevsiminde Mekke'ye gelen insanlara Peygamber aleyhinde propaganda yapmak üzere] her biri bir köşe başını tutan o kâfirlerin cezasını verdik.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ
مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ
صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ
مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ إِلَّا ثَلَاثَ آيَاتٍ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانٍ وَعِشْرُونَ وَثَلَاثُ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يُنَزِّلُ
الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا
أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

91-93 Kur'an'ı kâh şiir, kâh sihir, kâh düzmece olarak nitelendirenler var ya, rabbin hakkı için onların hepsine yaptıklarının hesabını tek tek soracağız.

94 Ey Peygamber! Sana emredilenleri açıkça tebliğ et. O müşriklere kulak asma!

95 Zira seninle alay edenlerin hakkından gelmeye biz yeteriz.

96 O müşrikler Allah'ın yanı sıra başka birtakım tanrılar uyduruyorlar. Ama Allah'tan başkasına tanrılık yakıştırmanın sonucunu yarın bir gün görecekler!

97 Ey Peygamber! Onların alaycı, karalayıcı sözlerinden dolayı canının çok sıkıldığını kuşkusuz biliyoruz.

98 Ama sen sen ol, rabbinin sınırsız yüceliğini övgüyle an ve O'na teslimiyetin bir ifadesi olarak secdeye kapan!

99 Ölüm kapını çalıncaya değin rabbine kulluk et!

16. NAHL SURESİ

[Mekke döneminin son zamanlarında vahyedilmiştir; 128 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Allah'ın kâfirlere ceza ve azapla ilgili buyruğu mutlaka gerçekleşecektir. Artık onun bir an önce gerçekleşmesini isteyip durmayın. Allah o müşriklerin tanrılık yakıştırdıkları putlardan münezzeh ve yücedir!

2 Allah, "Benden başka gerçek tanrı yoktur! Bana ortak koşmaktan sakının!" buyruğunu insanlara tebliğ etmeleri için kullarından dilediğine, emri uyarınca vahiy taşıyan melekler gönderir.

3 Allah, gökleri ve yeri [iş olsun diye değil] çok esaslı bir maksatla yarattı. O, müşriklerin tanrılık yakıştırdıkları putlardan münezzeh ve yücedir!

4 Allah, insanı bir damlacık sudan [meniden] yarattı. Ama gel gör ki kâfirliği meslek edinmiş insan, bütün acizliğine ve basitliğine rağmen rabbine kafa tutup meydan okuma cüreti gösterebiliyor.

5 Deve, sığır, davar gibi evcil hayvanları da Allah yarattı. Nitekim o hayvanların pek çok faydası yanında derilerinden, yünlerinden giysiler yapıp soğuktan korunursunuz; etlerini ve diğer ürünlerini yersiniz.

6 Öte yandan, onları gerek akşamleyin ağıllarına getirirken, gerekse sabahleyin otlaklara götürürken bambaşka bir zevk alırsınız.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنفُسِ ۚ إِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ۝٧ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ
لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝٨ وَعَلَى اللَّهِ
قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ۝٩ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُم
مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ۝١٠
يُنۢبِتُ لَكُم بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ
وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
۝١١ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ ۚ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝١٢ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ
۝١٣ وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ
مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝١٤

7 O hayvanların bir kısmı, ancak canınızı dişinize takarak ulaşabileceğiniz uzak diyarlara yüklerinizi taşırlar. İşte bütün bu nimetleri size lütfeden rabbiniz gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir!

8 Allah, hem binmeniz hem de hayatınıza renk katan bir güzellik unsuru olarak kullanmanız için atlar, katırlar ve merkepler yarattı. O, henüz bilmediğiniz daha nice şeyleri de yaratır.

9 Yaratmanın yanı sıra doğru yolu göstermek de elbet Allah'a aittir. Böyle iken O'nun gösterdiği yoldan sapanlar var!

Ne var ki Allah dileseydi hepinizi doğru yola iletirdi. [Ama O, bunu dilemedi. Aksine insanları özgür bırakıp tercihlerinden sorumlu tuttu].

10 Sizin için gökten/buluttan yağmur yağdıran O'dur. Yağmur sayesinde içecek su ihtiyacınızı karşılarsınız. Hayvanlarınızı otlattığınız çayır çimenler de yine yağmur sayesinde filizlenip boy salar.

11 Allah yağmur suyuyla sizin için ekinler, zeytinlikler, hurmalıklar, üzüm bağları ve daha birçok çeşit ürün yetiştirir.

İşte bütün bunlarda aklıselimle düşünenler için ibret var!

12 Öte yandan Allah geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı hizmetinize verdi. Diğer bütün yıldızlar da O'nun tabiattaki yasalarına boyun eğmiştir.

İşte bütün bunlarda aklını kullanmayı bilenler için nice dersler ve ibretler var!

13 Allah yine sizin için yeryüzünde çok çeşitli renk ve desenlere sahip nice bitkiler ve hayvanlar yarattı.

İşte bütün bunlarda aklıselimle düşünen kimseler için ibret var!

14 Diğer taraftan hem taze et yemeniz, hem de takı olarak kullanmak üzere değerli taşlar çıkarmanız için denizi hizmetinize sunan da yine O'dur.

Denizde gemilerin suları yararak süzülüp gittiğini görürsün[üz]. İşte bu da [deniz ticareti yaparak] Allah'ın lütfuna nail olmanız ve bu nimete karşılık iman ve itaat üzere O'na minnettarlık göstermeniz içindir.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن
يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ
اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا
يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ
﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا
سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَى
اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

15 Allah, yeryüzüne sizi sarsmasın diye sabit dağlar yerleştirdi. Gitmek istediğiniz yerlere ulaşabilesiniz diye de nice ırmaklar, yollar meydana getirdi.

16 Öte yandan, yol bulmada yararlanacağınız daha birçok işaretler ve alametler var etti. Nitekim geceleyin yolculuk yapanlar yıldızlara bakarak yollarını bulurlar.

17 Bütün bunları yaratan Allah, hiçbir şey yaratamayan putlarla kıyaslanabilir mi?! Ey müşrikler! Neden hâlâ aklınızı başınıza almıyorsunuz?!

18 Allah'ın size lütfettiği nimetleri saymaya kalksanız, mümkün değil sayamazsınız. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

19 Allah içinizde gizli saklı tutuklarınızı da açığa vurduklarınızı da bilir!

20-21 O müşriklerin Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındıkları putlar herhangi bir şey yaratmak şöyle dursun, bizzat kendileri ağaç ve taş gibi nesnelere verilen şekillerle varlık kazanırlar. Kaldı ki onlar hayatı hiç tatmamış cansız nesnelerdir. Hâliyle onlar kendilerine can verilip verilmeyeceğini de bilemezler.

22 Sizin tanrınız, tek gerçek tanrı olan Allah'tır. Ne var ki ahirete inanmayan o müşriklerin kalpleri sırf kibir ve gururlarından dolayı bu gerçeği itiraf etmeye yanaşmıyor.

23 Hiç şüphe yok ki Allah onların neleri gizleyip neleri açığa vurduklarını bilir. O, imana gelmeyi kibirlerine yediremeyenleri hiç sevmez!

24 O kibirli ve küstah müşriklere, "Rabbiniz size ne gönderdi?!" diye sorulduğunda, inkârcı ve alaycı bir tavırla, "Geçmiş nesillere ait masallar gönderdi." diye karşılık verirler.

25 Onlar, böyle söylemenin bedeli olarak, kıyamet günü kendi günahlarını tastamam yüklenecekleri gibi, bilgisizliklerinden yararlanarak doğru yoldan şaşırttıkları kimselerin günahlarını da yüklenecekler.

Bak, ne fena bir yükün altına giriyorlar.

26 Doğrusu, bunlardan önce gelip geçen kâfirler de peygamberleri bertaraf etmek için birtakım tuzaklar kurmuşlar, olmadık çirkeflikler yapmışlardı. Ama Allah onların evlerini temellerinden çökertmiş, böylece tavanlar tepelerine inmişti. Üstelik bu azap, onların tepesine hiç beklemedikleri bir anda binmişti.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ
تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْ ۚ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّوٓءَ عَلَى الْكَٰفِرِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ الْمَلَٰٓئِكَةُ ظَالِمِىٓ
أَنفُسِهِمْ ۖ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوٓءٍ ۚ بَلَىٰٓ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌۢ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ فَادْخُلُوٓا أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ
فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ۝ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَآ أَنزَلَ
رَبُّكُمْ ۚ قَالُوا خَيْرًا ۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِى هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۚ
وَلَدَارُ الْءَاخِرَةِ خَيْرٌ ۚ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ۝ جَنَّٰتُ عَدْنٍ
يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ ۚ
كَذَٰلِكَ يَجْزِى اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ الْمَلَٰٓئِكَةُ
طَيِّبِينَ ۙ يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
۝ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ أَمْرُ
رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوٓا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ۝

27 Kıyamet günü Allah onları aşağılayacak ve "Hani nerede?!" diyecek, "Uğurlarında müminlere düşman kesilip mücadele ettiğiniz ortaklarım(!)"

Vaktiyle hakikati anlayıp kavrama lütfuna erişenler ise "Bugün, olanca zillet, sefalet ve azap kâfirlerin başında patlayacak!" diyecek.

28-29 Kâfirlikleri sebebiyle kendilerine yazık etmiş kimseler iken melekler tarafından canları alınanlar azabı gördüklerinde, "Biz, kötülük olsun diye hiçbir şey yapmadık." diyerek boyun bükecekler.

Fakat onlara, "Yoo! Allah, neyi ne maksatla yaptığınızı çok iyi biliyor. Şimdi girin bakalım içinde temelli kalacağınız cehennemin kapılarından!" diye karşılık verilecektir.

İmana gelmeyi kibirlerine yediremeyenlerin ahiretteki ikametgâhları ne fena bir ikametgâhtır!

30 Allah'a karşı nankörlükten ve şirkten sakınanlara, "Rabbiniz size ne indirdi?" diye sorulduğunda onlar, "Sırf hayrımıza olan ayetler indirdi." diye karşılık verirler.

Allah'a içtenlikle kulluk edenler bu dünyada dinginlik ve huzur bulurlar. Ahiret yurdu ise elbet daha hayırlıdır.

Allah'a itaatsizlikten sakınanların ahiretteki vatanları ne kadar güzel bir vatandır!

31 Onlar, içinde ırmakların çağıldadığı Adn cennetlerine girecekler; orada diledikleri her şeye sahip olacaklar.

Allah emirlerine karşı gelmekten sakınanları işte böyle ödüllendirir!

32 Melekler onların arınmış ruhlarını çok hoş bir şekilde alırken, "Esenlik ve mutluluk içinde olasınız! Dünyadaki emeklerinize karşılık girin cennete!" diyecektir.

33 Ey Peygamber! Belli ki o kâfirler meleklerin kendilerine görünmesini yahut Allah'ın azap hükmünün gerçekleşmesini bekliyorlar. Onlardan önce gelip geçen kâfirler de böyle davranmışlardı. Allah onlara asla zulmetmedi. Aksine onlar böyle davranmakla kendi kendilerine zulmettiler!

34 Öyle ki işledikleri günahların cezası yakalarına yapıştı ve öteden beri alay edip durdukları azap kendilerini çepeçevre kuşattı.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ
نَّحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَٰلِكَ فَعَلَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝
وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ
الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ ۚ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ
فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ۝ إِنَّمَا
قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝
وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ
فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝

35 Müşrikler, "Eğer Allah dileseydi ne biz ne de atalarımız O'ndan başkasına tanrılık yakıştırıp tapınmaz; O'nun buyruğuna rağmen hiçbir şeyi haram kılmazdık." dediler. Ne var ki bunlardan önceki kâfirler de aynen böyle söylemiş ve böyle yapmışlardı.

Peki, bu durumda peygamberlere, Allah'ın buyruklarını açıkça tebliğ etmekten başka ne düşer?!

36 Doğrusu biz her çağda, "Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin; düzmece tanrılardan uzak durun!" buyruğumuzu tebliğ eden bir peygamber gönderdik. İşte o geçmiş nesillerden bir kısmını Allah doğru yola yöneltti; bir kısmı ise kâfirlik batağına saplanmayı hak etti.

Şimdi şu diyarları dolaşın da peygamberleri yalancı sayanların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bakın!

37 Ey Peygamber! Sen o müşriklerin iman edip doğru yola gelmelerini ne kadar çok arzu etsen de Allah, sapkınlık içinde kalmalarını layık gördüğü kimselere iman nasip etmez. Böylelerine yardım eli uzatan da bulunmaz!

38 Onlar, son derece ciddi yemin ederek, "Allah ölen kimseyi diriltmez." dediler.

Hayır, bilakis diriltecek!

Bu, Allah'ın mutlaka gerçekleşeceğini taahhüt ettiği bir vaattir! Ne var ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu ilahî vaadin ciddiyetini anlayıp kavramaz.

39 Evet, Allah ölüleri diriltecek ve böylece kâfirlerin itiraz konusu yaptıkları kıyamet, hesap ve azap gerçeğini ayan beyan gösterecek ve bu gerçeği inkâr eden o kâfirler de kendilerinin yalancı çıktıklarını bizzat görüp anlayacaklar.

40 Biz herhangi bir şeyin olmasını dilediğimizde ona sadece "Ol!" deriz ve o da derhâl oluş sürecine girer.

41 Sırf imanları yüzünden, Mekke'de baskı ve işkenceye maruz kaldıktan sonra Allah yolunda [Habeşistan'a] hicret edenler var ya, biz onları bu dünyada güzel bir yer ve imkâna kavuşturacağız. Onların ahiretteki mükâfatları ise çok daha büyük olacaktır.

Ölümden sonra diriliş ve ahirete inanmayanlar bu gerçeği keşke anlayıp kavramış olsalardı!

42 Hicret eden o müminler Allah yolunda karşılaştıkları güçlüklere göğüs gerer ve yalnızca rablerine güvenirler.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِيٓ إِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوٓا۟ أَهْلَ
ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ ۗ وَأَنزَلْنَآ
إِلَيْكَ ٱلذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٤٤﴾ أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخْسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
فِى تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ ۖ فَإِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ
يَتَفَيَّؤُا۟ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلَّهِ وَهُمْ دَٰخِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓا۟ إِلَٰهَيْنِ ٱثْنَيْنِ
إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ فَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًا ۚ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ
فَمِنَ ٱللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ
ٱلضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

43 Ey Peygamber! Biz senden önce gelip geçen halklara da [melekleri değil] tıpkı senin gibi kendilerine vahyettiğimiz insanları peygamber olarak gönderdik.

Ey Müşrikler! Bu gerçeği bilmiyorsanız, gidin Tevrat ve İncil hakkında bilgi sahibi olan kimselere sorun!

44 Biz, her biri insan evladı olan o peygamberleri ayetler, mucizeler ve öğütlerle dolu kitapların/vahiylerin desteğinde gönderdik.

Ey Peygamber! Bu müşrik/kâfir halka yönelik mesajlarımızı kendilerine açıkça tebliğ edesin diye sana da Kur'an'ı indirdik ki belki böylece akıllarını başlarına alıp da imana gelirler.

45-46 Kur'an mesajını etkisiz kılmak için ellerinden gelen çirkefliği ardına koymayan o müşrikler, Allah'ın kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden yahut hiç ummadıkları bir yerden gelecek azabın tepelerine binmeyeceğinden veyahut gündelik işlerinin peşinde koşarlarken Allah'ın kendilerini ansızın azaba, hem de hiçbir şekilde engel olamayacakları bir azaba çarptırmayacağından yana bir garantiye mi sahipler?!

47 Yoksa onlar, hâlen sahip oldukları maddi imkânların Allah tarafından günbegün azaltılmak suretiyle helak ve hüsrana sürüklenmeyeceklerinden yana bir güvenceye mi sahipler?!

Olanca günah ve çirkefliklerine rağmen onları hâlâ helak etmediğine göre demek ki rabbiniz gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir!

48 O müşrikler/kâfirler Allah'ın yarattığı [ağaç, taş, bitki gibi] onca varlığa ibret nazarıyla bakmazlar mı?! İşte o varlıkların gölgeleri bir o yanda bir bu yanda kendilerini göstermek suretiyle, Allah'ın tabiata koyduğu yasanın gereğini icra ederler.

Öte yandan, göklerde ve yerde ne varsa ister herhangi bir canlı olsun ister melekler olsun, büyüklenmeden ve yüksünmeden Allah'a boyun eğerler.

49 Melekler, yüceler yücesi bildikleri rablerinden korkar ve kendilerine ne emredilirse onu yaparlar.

51 Allah buyurdu ki, "Asla iki tanrı edinmeyin. Tanrı tek ve bir tanrıdır. O hâlde tek gerçek tanrı olarak yalnız benden korkup çekinin!"

52 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Her daim itaat de yalnız O'nadır. Böyle iken siz yine de Allah'tan başkasından mı korkup çekineceksiniz?!

53 Hâlbuki sahip olduğunuz ne kadar nimet varsa hepsi Allah'tandır. Kaldı ki başınıza ne zaman bir dert, bir sıkıntı gelse hemen O'na el açıp yalvarırsınız.

54 Ama Allah başınızdaki dert ve sıkıntıyı giderdiği zaman kimileriniz hemen rablerinin ilahlığına birtakım varlıkları ortak koşarlar.

لِيَكْفُرُوا بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا۟ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَٰهُمْ ۗ تَٱللَّهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ ٱلْبَنَٰتِ سُبْحَٰنَهُۥ ۙ وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُۥ مُسْوَدًّا وَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾ يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓ ۚ أَيُمْسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُۥ فِى ٱلتُّرَابِ ۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِٱلْءَاخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَلِلَّهِ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِن دَآبَّةٍ وَلَٰكِن
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَـْٔخِرُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ
أَلْسِنَتُهُمُ ٱلْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ وَأَنَّهُم
مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَٱللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ
ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾
وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِى ٱخْتَلَفُوا۟
فِيهِ ۙ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

55 Böylelikle kendilerine nasip ettiğimiz onca nimete nankörlük ederler.

Ey Nankörler! Bir süre daha eğlenip zevk ve sefanızı sürün bakalım! Nasılsa yakında gününüzü göreceksiniz!

56 O nankör müşrikler kendilerine nasip ettiğimiz nimetlerden, hiçbir şey bilmeyen, hiçbir şeyden haberi olmayan putlara da pay ayırıyorlar.

Allah hakkı için, bütün bu uyduruk inanç ve uygulamalarınızın hesabı mutlaka sorulacaktır!

57 Yine onlar, "Kızlar Allah'ındır." diyorlar. Oysa Allah evlat edinmekten münezzehtir. [Onlar, işe yaramaz olarak gördükleri kız çocuklarını Allah'a yakıştırıyor], dolayısıyla bakıp büyütmekten çok hoşlandıkları erkek çocuklar da kendilerine ait oluyor(!)

58 Nitekim onlardan birine, bir kızının dünyaya geldiği müjdelense, öfke ve sinir küpü olmuş bir hâlde suratı mosmor kesilir.

59 Kendince kötü olan bu haberi alır almaz utanıp eşinden dostundan köşe bucak kaçmaya çalışır. Bu arada, "[halk arasında kız babası olarak tanınmamın] alçaltıcılığına rağmen bu çocuğu bakıp büyütmeli mi yoksa diri diri toprağa mı gömmeli?!" diye kara kara düşünür. Yazık, ne kadar da iğrenç şeyler düşünüyorlar!

60 Ahirete imanı olmayanların böylesine kötü sıfatları vardır. En yüce sıfatlar ise Allah'a yaraşır. O, üstün kudret sahibidir; neylerse güzel eyleyendir!

61 Eğer Allah günahları yüzünden insanları hemen cezalandıracak olsaydı dünyada bir tek canlı bile bırakmazdı. Ne var ki Allah onlara kendisinin belirlediği bir vakte kadar mühlet tanıyor. Süreleri dolduğunda onu ne bir saniye geciktirebilirler ne de öne alabilirler!

62 O müşrikler, hem beğenmediklerini [kız çocuklarını] utanıp sıkılmadan Allah'a yakıştırıyorlar; hem de en güzel ve mutlu sonun kendilerini beklediğine dair yalanlar düzüyorlar. Hiç şüphesiz onların hakkı cehennemdir. Dahası, onlar cehennemliklerin önde gidenleridir.

63 Ey Peygamber! Allah şahittir ki biz senden önce de birçok halka peygamber gönderdik. Ne var ki şeytan, o halklara inatçı ve inkârcı tutumlarını cazip gösterdi. Şeytan, geçmişte o kâfirlerin dostu olduğu gibi bugün de bu müşriklerin dostudur. Onların hakkı dehşetli bir azaba mahkûm olmaktır!

64 Ey Peygamber! Biz bu Kur'an'ı sana, sırf o kâfirler tarafından itiraz konusu yapılan [Allah'ın birliği, kıyamet ve ahiret gibi] gerçekleri kendilerine açıkça bildiresin, imana gelmek isteyenlere de bir rehber ve rahmet olarak tebliğ edesin diye indirdik.

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا
فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِّلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾
وَمِن ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۗ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي
مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ
الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ
لِكَيْلَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللَّهُ
فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِينَ
فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ
فِيهِ سَوَاءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ
أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

65 Allah gökten yağmuru yağdırıp çoraklaşmış topraklara onunla yeniden hayat verir. Şüphesiz bunda, hakikatin sesine kulak veren kimseler için ibret var!

66 Kuşkusuz [davar, deve, sığır gibi] hayvanlarda da ibret almanız gereken çok şey var. Nitekim size, o hayvanların karınlarındaki besin artıklarıyla kan arasından süzülüp çıkan ve yudumlayanlara lezzet ve afiyet veren saf süt içiriyoruz.

67 Öte yandan, hurma ve üzümden hem sarhoş edici içkiler hem de güzel besinler elde ediyorsunuz.

Kuşkusuz bunda da aklını kullanmayı bilenler için ders ve ibret var!

68-69 Rabbin bal arısına şöyle ilham etti: "Dağlarda, ağaçlarda ve insanların kurdukları çardaklarda kendine petekler yap! Ayrıca her meyve ve çiçekten alacağını al ve Rabbinin sana yayılman için belirlediği güzergâhları izle!"

Arıların karınlarından farklı renklere/tatlara sahip bir sıvı [bal] çıkar ki bu sıvı insanlar için şifadır.

İşte bunda da aklıselimle düşünenler için ders ve ibret var!

70 Sizi Allah yarattı. Vakti gelince canınızı da O alacak. Kiminize hayatın artık çekilmez olan o en kötü evresine, insanın [âdeta bir bebek gibi düşkün ve aciz kaldığı], geçmişe ait hemen hiçbir şeyi hatırlayamaz olduğu bunaklık evresine kadar yaşama imkânı tanınır. Şüphesiz Allah her şeyi bilen, her şeye gücü yetendir!

71 Allah kiminize kiminizden daha fazla maddi imkân verdi. Ne var ki maddi imkânları geniş olanlar, sahip oldukları serveti yanlarında çalıştırdıkları köle ve hizmetçileriyle paylaşıp da onları bu hususta kendileriyle eşit duruma getirmeye yanaşmıyorlar. Peki, onlar böyle yapmakla Allah'ın onca nimetine bile bile nankörlük etmiş olmuyorlar mı?!

72 Allah size kendi cinsinizden eşler nasip etti; eşlerinizden de size çocuklar, torunlar lütfetti. Yine size çok güzel besinler, ürünler bahşetti. Böyle iken o müşrikler hâlâ putların tanrı olduğuna inanıp da Allah'ın onca nimetine nankörlük ediyorlar ha!

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَّا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَن رَّزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ ۖ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاهُ أَيْنَمَا
يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۖ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم
مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا ۙ وَجَعَلَ لَكُمُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾
أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ
إِلَّا اللَّهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

73 Demek onlar hâlâ Allah'ın yanı sıra birtakım nesnelere, hem de kendilerine ne göklerden ne de yeryüzünden zerre kadar bile rızık sağlama imkânı olmayan, üstelik bunu yapacak güçleri de bulunmayan o putlara tapıyorlar ha!

74 Ey Müşrikler! Artık Allah ile putlar arasında benzerlikler kurmaya kalkışmayın! [Yalnız O'na mahsus olan sıfatları başka birtakım varlıklara yakıştırmayın]. Şüphesiz Allah, kendisinin eşsiz ve benzersiz olduğunu biliyor; ama siz bu gerçeği bir türlü anlamıyorsunuz.

75 Bakın, Allah size bir misal veriyor: Bir tarafta kendi adına hiçbir şey yapma imkânı bulunmayan, sırf efendisine hizmet etmeye memur olan aciz bir kişi. Diğer tarafta ise kendisine geniş maddi imkânlar lütfettiğimiz, buna bağlı olarak da malından mülkünden dilediği gibi kâh gizli kâh açık biçimde harcayan [özgür] bir kişi!

Şimdi söyleyin bakalım, bu iki kişi birbirine eşit tutulur mu hiç?!

Övgüye değer olan her şey Allah'a mahsustur. Ama gel gör ki onların çoğu bunu anlayıp kavramaz!

76 Bakın, Allah size bir misal daha veriyor: İki kişi düşünün; bunlardan biri dilsiz, elinden hiçbir iş gelmez. Dahası efendisine yük olmaktan başka bir işe yaramaz. Efendisi onu hangi işe koşsa netice alamaz.

Şimdi söyleyin bakalım, böyle bir zavallı ile hakkı hakikati bilen, adalet ve hakkaniyeti telkin eden ve dosdoğru hayat tarzıyla örnek teşkil eden bir kişi birbirine eşit tutulabilir mi hiç?!

77 Göklerin ve yerin [insan tarafından] bilinmeyen tüm gerçeklerini bilmek de yalnız Allah'a mahsustur.

Kıyamet olayı, göz açıp kapamaya denk düşen bir sürede yahut bundan daha kısa bir süre zarfında gerçekleşecektir. Şüphesiz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

78 Kendi varlığınız da dâhil, hiçbir şeyden haberiniz yokken Allah sizi analarınızın karnından çıkarıp dünyaya getirdi. Size görme, işitme ve düşünme kabiliyeti verdi. Bunca nimete karşılık sizden beklenen de iman ve itaat üzere minnettarlık göstermenizdir.

79 O kâfirler, Allah'ın tabiattaki yasaları uyarınca gökyüzünün enginliğinde kanat çırpan kuşlara bakıp da ibret almazlar mı hiç?! Onları havada tutan kudret Allah'tan başkası değildir. Kuşkusuz bunda, imana gelmek isteyenler için ibretler vardır.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا
وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ
تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ
﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ
فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ
أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا
الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ
وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

80 Allah, evlerinizi sizin için bir huzur ocağı yaptı. Hayvanların derilerinden de gerek konup göçtüğüz gerekse yerleşik hayat sürdüğünüz zamanlarda kolayca taşıyabileceğiniz özellikte çadırlar/portatif evler yapma imkânı bahşetti. Yine size koyunların yünlerinden, develerin yapağılarından, keçilerin kıllarından kısa ve/veya uzun süreli istifade edebileceğiniz ev, giyim ve ticaret eşyaları yapma imkânı lütfetti.

81 Allah, yarattığı varlıklar arasında sizi [aşırı sıcaktan koruyacak bulut ve ağaç gibi] gölgelikler, dağlarda da sığınaklar/barınaklar meydana getirdi. Yine sizi sıcaktan ve soğuktan koruyacak elbiseler ile savaşta yaralanmanızı önleyecek zırhlar var etti.

İşte böylece Allah nimetlerini dört başı mamur şekilde size sunuyor. Bunca lütuf ve nimete karşılık sizden beklenen, O'na teslimiyet gösterip itaat etmenizdir.

82 Ey Peygamber! O müşrikler bunca lütuf ve nimete rağmen iman ve itaatten yüz çevirmeye devam ederlerse bil ki sen onları ille de imana getirmekle yükümlü değilsin. Sen sadece Allah'ın ayetlerini açıkça tebliğ etmekle mükellefsin.

83 Aslında onlar, Allah'ın lütfettiği nimetlerin pekâlâ farkındadırlar. Ama sahip oldukları nimetleri kendilerine lütfeden Allah'tan başkasına tanrılık yakıştırmakla nankörlük etmektedirler. Onların hepsi işte böyle nankördür!

84 Gün gelecek, vaktiyle kimlerin iman, kimlerin inkâr ettiklerine dair her toplumdan bir tanık çağıracağız. İşte o zaman kâfirlere ne mazeret bildirme izni verilecek, ne de kendilerinden Allah'ın hoşnutluğunu kazanma yönünde çaba göstermeleri istenecektir.

85 O kâfirler/müşrikler cehennemdeki azabı görünce "Affet bizi ya rab!" diye yalvarıp yakaracaklar. Ama ne azapları hafifletilecek ne de bir an rahat nefes almalarına fırsat verilecektir.

86 Müşrikler, Allah'ın ilahlığına ortak koştukları putları o gün karşılarında görünce, "Ey rabbimiz! İşte bunlar, seninle birlikte kendilerine tanrılık yakıştırıp tapındığımız varlıklar. Bunlar yok mu bunlar, işte bizi bunlar yoldan çıkardılar." diye suç bastırmaya çalışacaklar. Fakat putlar, "Siz düpedüz yalancısınız." diyerek onlara gerekli cevabı verecekler.

87 İşte o gün kâfirler ister istemez Allah'a teslimiyet gösterip boyun bükecektir. Bu arada düzmece tanrıları da kendilerini yüzüstü bırakıp gidecektir.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا
فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ
فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ
شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ
وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ
كَفِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي
نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا ۚ تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا
بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ
وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

88 Kendilerinin kâfir/nankör olması yetmiyormuş gibi kalkıp başka insanları da Allah yolundan alıkoyanlar var ya, işte bu fesatçılıklarına karşılık onlara azap üstüne azap edeceğiz.

89 Ey Peygamber! Gün gelecek, vaktiyle kimlerin iman kimlerin inkâr ettiklerine dair her toplumdan bir tanık çağıracağız. İşte o zaman seni de bu müşrikler hakkında tanıklık etmeye çağıracağız.

Ey Peygamber! Biz bu Kur'an'ı sana [kulluk için gerekli olan] her şeyi açıklayıp doğru yolu gösteren bir rehber, Allah'a yürekten boyun eğip teslimiyet gösterecek kimselere de bir rahmet ve müjde olsun diye gönderdik.

90 Ey Müminler! Allah, [en başta tevhid inancını benimseyiş olmak üzere her hususta] adalet ve hakkaniyeti, samimi ibadet ve itaati, akrabaya da muhtaç oldukları şeyleri vermeyi emreder. Her türlü çirkin ve utanç verici işi, zulüm ve haddi aşmayı yasaklar.

Allah bu öğütleri size [laf olsun diye değil] tutasınız diye veriyor.

91 Ey Müminler! Bir antlaşma/sözleşme yaptığınızda Allah'ın adını anarak verdiğiniz söze sadakat gösterin. Allah'ı kendinize/niyetinize tanık tutarak pekiştirdiğiniz yeminlerinizi bu pekiştirmeye rağmen bozmayın. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı bilir!

92 İçinizden bir grup diğerinden daha güçlü, nüfuzlu ve zengin diye, ["Güçlü olan sözünde durmayabilir; yeminini bozabilir." gibi bir düşünceden hareketle] yeminlerinizi aranızda bir aldatma, işi bozma aracı hâline getirip de ipliğini, onca emek verip iyice büküp eğirdikten sonra sökmeye çalışan kadının durumuna benzer bir duruma düşmeyin.

Haberiniz olsun ki Allah sizi bu konuda sınıyor!

Allah, farklı iddia ve itiraz konusu yaptığınız şeylere hesap günü son noktayı koyacak ve hanginizin doğru hanginizin yanlış yolda olduğunu size bildirecektir.

93 Eğer Allah dileseydi sizi aynı inanç etrafında birleşen bir tek toplum hâline getirirdi. Ne var ki O, [insanların tercihlerine bağlı olarak] dilediğini şaşırtır; dilediğini doğru yola ulaştırır.

Unutmayın ki sizler bütün yaptıklarınızdan mutlaka hesaba çekileceksiniz!

وَلَا تَتَّخِذُوٓا أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعْدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَلَكُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمْ
يَنفَدُ ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓا۟ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ
فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُۥ لَيْسَ
لَهُۥ سُلْطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾
إِنَّمَا سُلْطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ ۙ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ
قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

94 Ey Müminler! Yeminlerinizi aranızda bir aldatma, kandırma ve fesat aracı hâline getirmeyin. Aksi takdirde [Allah'a iman ve itaat sayesinde] elde ettiğiniz sağlam ahlaki duruşunuz temelinden sarsılır ve böylece Allah yolundan da sapmış olmanın bu dünyadaki kötü sonuçlarına katlanırsınız. Üstelik ahirette de çok feci bir azaba mahkûm olursunuz!

95 Allah'a verdiğiniz sözü basit çıkarlar uğruna kurban etmeyin. Eğer bilirseniz, Allah'ın ahirette vereceği mükâfat sizin için çok daha değerlidir!

96 Kaldı ki sizin bu dünyada sahip olduğunuz nimetler bitip tükenmeye mahkûmdur, oysa Allah katındaki nimetler asla bitmez tükenmez!

Allah'a verdikleri söze sadakatte sabır ve sebat gösterenleri, yaptıkları işlerin en güzelini dikkate alarak ödüllendireceğiz.

97 Erkek olsun kadın olsun, kim mümin olarak imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse ona kesinlikle hoş ve huzurlu bir hayat yaşatacağız. Üstelik böylelerini yaptıkları işlerin en güzelini dikkate alarak mükâfatlandıracağız.

98 Ey Peygamber! Kur'an okuyacağın zaman, rahmet kapısından kovulup lanetlenmiş o şeytanın vesvesesinden Allah'a sığın!

99 Gerçek şu ki yürekten iman edip rablerine güven ve bağlılığı tam olan kimseler üzerinde onun hiçbir nüfuz ve yaptırım gücü yoktur.

100 Şeytanın nüfuzu ancak onunla ahbap olan, onun ayartmasıyla Allah'a ortak koşan kimseler üzerinde geçerlidir.

101 Biz, bir ayetin yerine farklı hüküm bildiren başka bir ayet gönderdiğimiz zaman –ki Allah göndereceği ayetleri pek iyi bilmektedir– o müşrikler Peygamber'i, "Sen uydurukçunun tekisin!" diye itham ederler. Yo-o! Doğrusu şu ki onların çoğu işin aslını bilmezler.

102 Ey Peygamber! De ki onlara: "Bu Kur'an'ı Rûhu'l-Kudüs [Cebrail] rabbinin katından çok esaslı bir maksatla, müminlerin azim ve kararlılıklarını güçlendirmek, Allah'a teslimiyet gösterme arzusunda olan kimselere bir rehber ve müjde olmak üzere indirmiştir."

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ ۗ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ
۝١٠٣ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۙ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝١٠٤ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ
۝١٠٥ مَن كَفَرَ بِاللَّهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۝١٠٦ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝١٠٧
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَارِهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ۝١٠٨
لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝١٠٩ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا ۖ
إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝١١٠

103Biz o kâfirlerin, "Bütün bunları Muhammed'e [Yaîş ve/veya Cebr isimli Hıristiyan] bir adam öğretiyor!" dediklerini kuşkusuz biliyoruz. Hâlbuki Muhammed'e öğreticilik yaptığını iddia ettikleri adamın dili Arapça değildir; Kur'an'ın dili ise tam anlamıyla Arapçadır.

104Allah'ın ayetlerine imanı olmayanlar var ya, Allah onları umduklarına kavuşturmaz. Üstelik böylelerini ahirette çok feci bir azap beklemektedir!

105["Kur'an'ı Muhammed'e adamın biri öğretti." gibi bir] yalan ve iftirayı ancak Allah'ın ayetlerine imanı olmayanlar uydurur. İşte asıl onlardır yalancı ve iftiracının önde gideni!

106Gönlü iman dolu olduğu hâlde baskı ve şiddet yoluyla inkârcılığa zorlanan kişinin durumu hariç, her kim imana eriştikten sonra gönül kapısını inkârcılığa açarsa bilin ki böyleleri dünyada Allah'ın hışmına uğrar; ahirette ise çok korkunç bir azaba mahkûm olur.

107Çünkü onlar [imana erdikten sonra gönül kapılarını kâfirliğe açmakla] dünyadaki üç günlük hayatı ahirete tercih ettiklerini göstermişlerdir. Oysa Allah kâfirleri umduklarına kavuşturmaz!

108Onlar, Allah tarafından kalpleri, kulakları ve gözleri hak ve hakikate karşı büsbütün duyarsızlaştırılmış kimselerdir.

İşte onlar, büsbütün bir gaflet ve aymazlık içinde olan kimselerdir.

109Hiç şüphe yok ki ahirette yıkıma uğrayanlar da onlar olacaktır!

110Ey Peygamber! Bilesin ki senin rabbin [sırf imanları yüzünden] eziyet ve işkenceye maruz kaldıktan sonra [Habeşistan'a] hicret eden, imanları uğrunda var güçleriyle çaba sarfeden ve yine bu uğurda karşılaştıkları zorluklara göğüs gerenlerin yâr ve yardımcısıdır. Kuşkusuz rabbin bütün bunlardan sonra onlara af ve merhametiyle muamele edecektir.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا
عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً
كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ
فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ
فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ
وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ
بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا
تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَٰذَا حَلَالٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ
﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ
هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

111Gün gelecek, herkes kendini kurtarmaya çalışacak ve işte o gün herkese dünyada yaptıklarının karşılığı tastamam ödenecek; kimseye asla haksızlık edilmeyecektir!

112Bakın, Allah size şöyle bir misal veriyor: Vakti zamanında bir diyarda güvenlik ve huzur içinde yaşayan bir halk vardı. Bu halk alabildiğine bolluk ve refah içindeydi. Derken, Allah'ın nimetlerine nankörlük ettiler. Allah da onlara işledikleri suçlar sebebiyle çok şiddetli bir kıtlık kıran felaketi ve açlıktan helak olma korkusu yaşattı.

113Hâlbuki onlara kendi içlerinden bir peygamber de gelmişti. Ama o peygamberi yalancılıkla suçladılar. Derken, inkârcılık ve nankörlük mesleklerini icra ederlerken azap tepelerine biniverdi.

114Şu halde Allah'ın size verdiği nimetlerden helal ve hoş olarak istifade edin. Yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız, O'nun nimetlerine iman ve itaat üzere minnettarlık gösterin.

115Allah size sadece leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kurban edilmiş hayvanın etini yemeyi yasakladı. Fakat her kim [ölümcül açlık gibi bir] zorunluluk hâlinde gerek arzu ve iştah duymamak gerekse zorunlu ihtiyaç sınırını aşmamak kaydıyla bütün bu haram şeylerden yerse günah işlemiş sayılmaz. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

116Ağzınıza geldiği gibi konuşarak, "Bu helaldir, şu haramdır." deyip kendi kafanıza göre uydurduğunuz hükümleri Allah'a mal etmeyin. Unutmayın ki kendi yalanlarını, düzmece hükümlerini Allah'a mal edenler asla iflah olmazlar!

117Gerçi böyleleri dünyada biraz zevk ve sefa sürerler. Ama ahirette kendilerini çok korkunç bir azap beklemektedir!

118Ey Peygamber! Daha önce sana bildirdiğimiz şeyleri [yani tırnaklı hayvanları, sırt bölgelerindeki veya bağırsaklarındaki yağlar ile kemik ilikleri hariç olmak üzere sığır ve koyunların içyağlarını] Yahudilere yasakladık. Biz bu yasaklamayla onlara zulmetmedik. Doğrusu onlar [nankörlüğü meslek hâline getirmek ve bunun sonucuna katlanmak suretiyle] kendilerine zulmediyorlardı.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
۝ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ۝ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى
الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝ ادْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ
رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ۝ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ
صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا
بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
۝ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۝

[119]Ey Peygamber! Bilesin ki senin rabbin, iradesine hâkim olamamaktan ötürü günah işleyen, ardından tövbe edip kendine çeki düzen veren kimselerin yardımcısıdır. Şüphesiz rabbin onların bu iyi hallerinden sonra elbet çok affedici ve merhametli olduğunu gösterecektir.

[120]Doğrusu, İbrahim her türlü asılsız inançtan yüz çevirerek yalnız Allah'a boyun eğip teslimiyet gösteren bir örnek şahsiyet, âdeta tek başına bir ümmet idi. O, hiçbir zaman Allah'a eş ve ortak da koşmamıştı.

[121]Dahası o, Allah'ın lütfettiği nimetlere iman ve itaat üzere minnettarlık gösteren bir kul idi. Allah da onu seçkin kılıp dosdoğru yola eriştirdi.

[122]Biz ona dünyada hep iyilik ve güzellikle anılmak gibi çok büyük bir saygınlık nasip ettik. Şüphesiz o, ahirette de Allah'ın hoşnutluğunu kazanma bahtiyarlığına erişen seçkin kullar arasında yer alacaktır.

[123]Ey Peygamber! Şimdi de sana, "Her türlü asılsız inançtan yüz çevirerek yalnız Allah'a boyun eğip teslimiyet gösteren, O'ndan başkasına asla tanrılık yakıştırmayan İbrahim'in inanç sistemine uy!" diye vahyettik.

[124]Cumartesi yasağı, İbrahim'in inancı hakkında gerçeklerle bağdaşmayan birtakım iddialar ileri süren Yahudilere mahsus bir ceza olarak konuldu. [Dahası, Cumartesi günüyle ilgili yasaklar, Allah'ın emirlerine karşı gelmeleri ve dik başlılık etmeleri sebebiyle sadece Musa'nın kavmine mahsus bir cezadır. Dolayısıyla bu ilahî cezanın İbrahim'in inanç sistemiyle hiçbir ilgisi yoktur].

Kuşkusuz rabbin, bu konuyla ilgili çarpık fikirleri dolayısıyla onlar hakkındaki ceza hükmünü kıyamet günü verecektir!

[125]Ey Peygamber! Sen halkı Allah yoluna, gerek düşünce gerek davranış düzeyinde iyiyi ve doğruyu temsil eden yaşantınla, güzel öğüt ve nasihatler içeren sözlerinle davet et! Gerektiği zamanda da onlarla en güzel şekilde mücadele et. [Yani kabalığa kibarlıkla, gevezeliğe az ve öz konuşmakla, küstahlığa olgunluk ve ağırbaşlılıkla karşılık ver].

Şüphesiz rabbin, gösterdiği yoldan kimin saptığını bildiği gibi, kimin o yolun yolcusu olduğunu da çok iyi bilir.

[126]Ey Müminler! Bir kötülüğe karşılık verecek olursanız, ancak size reva görülen kötülüğe eşdeğer bir karşılık verin. Ama eğer kötülüğe aynıyla karşılık verme arzunuzu dizginlerseniz, bilin ki bu davranış, sabretme erdemini kazanmış olanlar için elbet daha hayırlıdır!

[127-128]Ey Peygamber! Allah yolunda karşılaştığın sıkıntı ve zorluklara göğüs ger! Unutma ki onca sıkıntıya göğüs germen de ancak Allah'ın yardımıyladır. O müşriklerin imandan yüz çevirmelerini kendine dert etme; yaptıkları çirkefliklerden dolayı da kaygılanma. Çünkü Allah, emirlerine itaatsizlikten sakınıp kulluk görevlerini samimiyetle ifa edenlerin her daim yanındadır!

17. İSRÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 111 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kulu Muhammed'i bir gece Mescid-i Harâm'dan Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah yüceler yücesidir!

Biz o Mescid-i Aksâ'nın çevresini mübarek kıldık ve bu gece yolculuğunu da Muhammed'e sınırsız kudretimizin bazı işaretlerini göstermek için yaptırdık.

Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür.

2 Biz, vaktiyle Musa'ya vahiyler göndermiş ve o vahiyleri İsrailoğulları için, "Benden başkasına tanrılık yakıştırmayın!" buyruğunu içeren bir rehber kılmıştık.

3 Ey Nuh'la birlikte gemiye bindirip tufandan kurtardığımız kimselerin nesli! [Yalnız bana kulluk edin ve böylelikle minnettarlığınızı gösterin]. Bilin ki Nuh, rabbine gerçekten minnettarlık gösteren bir kuldu.

4 Biz, İsrailoğulları'na gönderdiğimiz vahiylerde şunu da bildirmiştik: "Sizler Allah'ın emirlerine karşı gelmek suretiyle iki ayrı dönemde ülkenizi fesada boğacak ve orada müthiş bir azgınlık örneği sergileyeceksiniz!"

5 Bu iki fesat döneminin ilki sebebiyle, sizi cezalandırma zamanı gelince, çok güçlü ve saldırgan kullarımızı [yani M.Ö. 6. yüzyılda Kudüs'ü işgal edip Süleyman Mabedi'ni/Birinci Mabed'i yıkan ve İsrailoğulları'nı Babil'e sürgün eden II. Nabukadnezzar ve ordularını] tepenize bindirdik. Onlar sizi tepelemek için bütün ülkeyi karış karış tarayıp her taşın altına baktılar. Böylece ceza hükmünün ilki gerçekleşmiş oldu.

6 Daha sonra o istilacılar karşısında üstün gelmenizi sağladık. Size maddi imkân ve çoluk çocuk bahşederek gücünüzü arttırdık. Böylece neslinizin çoğalmasını sağladık.

7 Bu arada size şu temel ilkeyi de hatırlattık: "Eğer Allah'ın emirlerine uygun hareket ederseniz, bu itaatkârlığınızın güzel neticesini görürsünüz. Yok, eğer O'nun emirlerine itaatsizlik ederseniz, bedelini ödersiniz!"

Nitekim Allah'ın emirlerine itaatsizlik etmek suretiyle ikinci kez yoldan çıkmanızı cezalandırma vakti gelip çatınca gerek sizi acı ve kedere boğmaları, gerek ilk işgalciler gibi Mabed'e davetsiz girmeleri ve gerekse ayak bastıkları her yeri yakıp yıkmaları için başka düşmanları [yani M.S. 70 yılında Titus komutasında Kudüs'ü ve İkinci Mabed'i yakıp yıkan Romalıları] başınıza musallat ettik!

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ ۚ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا ۘ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
حَصِيرًا ۝٨ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۝٩ وَأَنَّ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٠ وَيَدْعُ
الْإِنسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ۖ وَكَانَ الْإِنسَانُ عَجُولًا ۝١١ وَجَعَلْنَا
اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ
وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ۝١٢ وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ
فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۝١٣ اقْرَأْ
كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۝١٤ مَّنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۝١٥ وَإِذَا أَرَدْنَا
أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۝١٦ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ
نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝١٧

8 Tövbe edip yola gelmeniz hâlinde rabbiniz size acıyıp merhamet eder. Ama eğer yine yoldan çıkarsanız biz de sizi yine cezalandırırız.

Haberiniz olsun ki biz cehennemi kâfirler için hiçbir kaçış ve kurtuluş yolu bulunmayan bir zindan yaptık.

9-10 Bu Kur'an dosdoğru yolu göstermekte, imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen müminlere mükâfatlarının çok büyük olacağını müjdelemekte; ahirete imanı olmayanlara da cehennemde çok müthiş bir azap hazırladığımızı bildirmektedir.

11 İnsanoğlu, kimi zaman kendisi için tıpkı iyiliği istercesine kötülüğü ister. [Dahası insan, herhangi bir istek ve arzusunu tatmin edeceği zaman duygularının etkisinde kalarak aceleci davranır. Bu yüzden, kendisi için neyin iyi neyin kötü olduğu konusunda doğru bir tercihte bulunamaz ve sonuçta iyilik namına kötülüğü davet eder]. Doğrusu insan çok tez canlıdır.

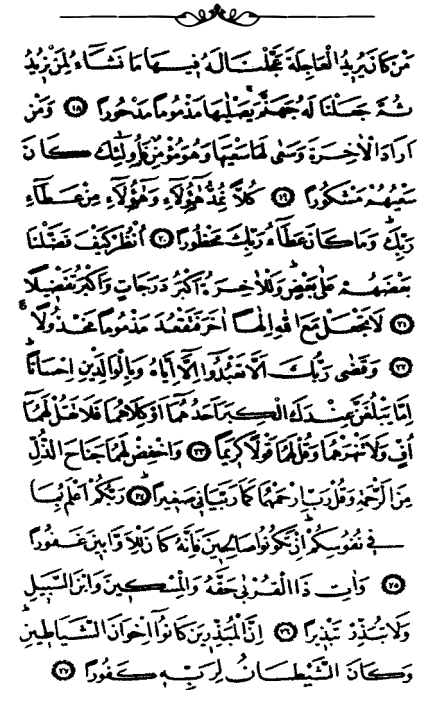
12 Biz, gece ile gündüzü, sınırsız kudretimizin birer göstergesi kıldık. Nitekim biz, gerek rabbinizin lütuf ve nimetlerinden payınıza düşeni arayasınız/çalışıp çabalayarak geçiminizi sağlayasınız, gerekse yılların sayısını bilip aylar, günler ve saatlerle ilgili zaman hesaplamasını yapabilesiniz diye her yeni günün başlangıcında gecenin işareti olan ayı görünmez kılıp gündüzün işareti olan güneşi meydana çıkarırız. İşte biz bu Kur'an'da [kulluk için gerekli olan] her şeyi etraflıca anlattık.

13-14 Biz her insanın sorumluluğunu kendi omuzlarına yükledik. [Bu yüzden herkes yaptıklarına göre muamele görecektir]. Nitekim kıyamet ve hesap günü her bir insanın önüne amel defterini koyacağız ve o da bütün yaptıklarının amel defterinde kayıtlı olduğunu görecektir! Sonra ona, "Oku bakalım amel defterini! Bugün hesap görücü olarak kendine yetersin!" denecektir.

15 Her kim Allah'a iman ve itaat yolunu seçerse bunu kendi iyiliği için seçmiş olur. Her kim de inkârcılık yolunu seçerse bu tercihinden ötürü ancak kendine kötülük etmiş olur. Hiçbir kimse başkasının günah yükünü taşımaz. Ayrıca biz peygamber göndermediğimiz hiçbir halkı cezalandırmayız!

16 Biz [değişmez tarih yasamız gereği] bir memleketin halkını helak etmek istediğimizde [elçilerimiz vasıtasıyla] oranın zenginlik ve refah içinde şımarmış kesimine iman ve itaati emrederiz. Buna rağmen onlar yoldan çıkmışlıkta ısrar ederler. İşte böylece o memleket için helak kaçınılmaz olur ve biz de orayı yerle bir ederiz.

17 Ey Peygamber! İşte biz böylece, Nuh'un yaşadığı devirden sonraki nice kuşakları helak ettik. Yarattığı kullarının günahlarını hakkıyla görüp bilme hususunda rabbin gibisi yoktur!

18 Her kim [ahirete sırt çevirip] sırf dünyadaki fânî hayatın tadını çıkarmak isterse bilmeli ki biz dilediğimiz kimsenin dünyaya ilişkin isteklerinin dilediğimiz kadarını karşılarız; ama ahirette de cehennemi ona mesken yaparız. Böylece o, Allah tarafından kınanmış ve rahmetinden kovulmuş olarak cehennemi boylamış olur.

19 Ahiret hayatının güzelliklerini isteyen ve mümin olarak bu uğurda çaba gösteren kimselere gelince, işte böylelerinin çabası ödüllendirilmeye layıktır.

20 Biz hem fânî hayatın tadını çıkarmak isteyenlere hem de ahiretteki mükâfatlara kavuşmak isteyenlere, mümin-kâfir ayırımı yapmaksızın rabbinin lütuf ve nimetlerinden bahşetmekteyiz. Rabbinin lütuf ve nimet hazinesi kısıtlanmış değildir!

21 Ey Peygamber! Böyle olduğu içindir ki bak nasıl da kimi kâfirlere müminlerden çok daha fazla servet bahşetmişiz. Fakat şunu unutma ki ahiretteki mükâfatlar müminler için dünya malından çok daha üstün ve çok daha değerlidir!

22 Sakın Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı edinme! Aksi hâlde Allah tarafından yerilmiş ve bir kenara itilmiş vaziyette kalakalırsın!

23-24 Ey Peygamber! Rabbin şöyle buyurdu: Benden başkasına asla ibadet/kulluk etmeyin. Ana-babanıza da çok iyi davranın. Şayet onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara hizmetten yüksünerek "Öff!" demeyesin; sakın onları azarlamayasın; onlara karşı hep tatlı dilli olasın. Yine onlara şefkat ve merhametle kol kanat geresin ve onlar için şöyle yakarasın: "Ey rabbim! Nasıl ki onlar beni küçüklüğümde sevgi ve şefkatle besleyip büyüttülerse sen de onlara şefkat ve merhamet göster!"

25 Rabbiniz, ana-babanıza karşı ne tür bir niyet beslediğinizi pek iyi bilir. Eğer siz onlara iyi davranan kimseler olursanız Allah da sizi bağışlar. Çünkü O, kötülüklerden tövbe edenlere karşı çok bağışlayıcıdır.

26-27 Ey Peygamber! Yardıma muhtaç durumdaki akrabalarına yardım et. Diğer yoksullara ve yurdundan yuvasından uzak düşmüş gariplere de yardım et. Ama sakın elindeki malı mülkü saçıp savurma. Çünkü savurganlar şeytanla ahbap olmuş kimselerdir. Oysa şeytan rabbine karşı pek nankördür!

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا
فَقُل لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ
وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا
تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ
كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ ۖ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً ۖ وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَمَن قُتِلَ
مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِف فِّي الْقَتْلِ ۖ إِنَّهُ
كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۖ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ
إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

28 Ey Peygamber! Elin darda olmasından dolayı Allah'ın sana maddi imkân verme beklentisi içindeysen ve dolayısıyla o insanlara yardım edemiyorsan hiç değilse kendilerine tatlı sözler söyleyerek gönüllerini al!

29 Eli sıkı, cimri olma; ama savurgan da olma. Aksi hâlde, cimriliğin yüzünden eşin dostun tarafından kınanır, israfçılığın yüzünden de kaybettiklerine yanıp yakılırsın.

30 Şüphesiz rabbin dilediği kimseye çok, dilediği kimseye az maddi imkân verir. Çünkü O, kullarının her hâlinden haberdardır; her şeyi bilendir!

31 [İşe yaramaz kabul ettiğiniz kız] çocuklarınızı geçim korkusu yüzünden öldürmeyin. Çünkü onlara da size de rızkı veren biziz. Bilesiniz ki onların canına kıymak çok büyük bir günahtır!

32 Zina etmek şöyle dursun, buna yol verecek şeylerin hiçbirine yaklaşmayın. Çünkü zina, çirkinliği pek aşikâr bir hayâsızlık ve çok iğrenç bir iştir.

33 [Meşru müdafaa, idam hükmünün infazı, savaş gibi durumlarda olduğu gibi adam öldürmeyi] haklı kılan bir sebep bulunmadıkça Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymayın. Bununla birlikte, her kim haksız yere öldürülürse biz onun mirasçısına [kısasa kısas prensibi uyarınca] katilin öldürülmesini talep etme yetkisi verdik. Ama bu konuda kendisine yetki tanınan kişi kendince adaleti gerçekleştirmek adına bir kişiye karşılık iki veya daha fazla kişiyi öldürmek gibi bir aşırılığa kaçmasın. Çünkü kendisine kısas talep etme yetkisi verilmekle gerekli yardım ve destek sağlanmıştır.

34 Ergenlik çağına erişmedikleri sürece yetimler ve öksüzlerin malına mülküne sakın ilişmeyin. Bununla birlikte onların iyiliği için, mallarının değerini koruma ve arttırmaya yönelik tasarruflarda bulunabilirsiniz. Verdiğiniz her sözü mutlaka yerine getirin. Çünkü söz vermek, sorumluluk ve sadakat gerektirir.

35 Alıp sattığınız malları ölçüp tarttığınızda eksiksiz ölçün ve dosdoğru şekilde tartın. Böyle yapmanız hem mutlak surette hayırlı, hem de sonuç itibarıyla çok güzeldir.

36 Aslını esasını bilmediğin hiçbir şeyin davasını gütme. [Yani bilgi sahibi olmadığın konularda ahkâm kesme; bilir bilmez konuşma; yalancı şahitlik yapma; iftira atma!]. Çünkü göz, kulak ve kalp, hâsılı bütün bu uzuvların her birinden hesap sorulacaktır!

37 Yeryüzünde kibir ve kurum satarak yürüme. Çünkü ne kadar kibirlenirsen kibirlen ne yeryüzünü yarabilirsin ne de dağlarla boy ölçüşebilirsin!

38 İşte bütün bu yasaklananlar, son derece kötü olan ve rabbinin nazarında hiç hoş karşılanmayan işlerdir.

ذٰلِكَ مِمَّآ أَوْحَىٰٓ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ
فَتُلْقَىٰ فِى جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾ أَفَأَصْفَىٰكُمْ رَبُّكُم بِٱلْبَنِينَ وَٱتَّخَذَ
مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًا ۚ إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِى
هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُوا۟ ۚ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾ قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُۥٓ
ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّٱبْتَغَوْا۟ إِلَىٰ ذِى ٱلْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبْعُ وَٱلْأَرْضُ
وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ
كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ
فِى ٱلْقُرْءَانِ وَحْدَهُۥ وَلَّوْا۟ عَلَىٰٓ أَدْبَٰرِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ
بِهِۦٓ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰٓ إِذْ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ
إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا۟ لَكَ ٱلْأَمْثَالَ
فَضَلُّوا۟ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾ وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا
عِظَٰمًا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

39 Ey Peygamber! İşte bütün bunlar, kötülükten alıkoyup iyiye, doğruya ve güzele ulaştırmak maksadıyla rabbinin sana vahyettiği buyruklardır.

Sakın Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı edinme. Aksi hâlde Allah tarafından kınanmış ve O'nun rahmetinden kovulmuş olarak cehennemi boylarsın!

40 Ey Müşrikler! Demek rabbiniz erkek çocukları sırf size ait kıldı; melekleri de kız evlatlar olarak kendisine ayırdı ha! Doğrusu siz vebali çok büyük bir iddiada bulunuyorsunuz.

41 O kâfirler düşünüp öğüt alsınlar diye biz bu Kur'an'da ayetlerimizi etraflıca ifade ettik. Ama gel gör ki bunca ayet onların imandan büsbütün uzaklaşmalarından başka bir sonuç vermedi.

42 Ey Peygamber! De ki: "Eğer iddia ettiğiniz[1] gibi Allah'tan başka birtakım tanrılar olsaydı, işte o zaman diğer bütün tanrılar kâinattaki mutlak egemenliğin sahibi Allah'la kavgaya tutuşup O'nun egemenliğine son vermenin yolunu ararlardı."

43 Allah onların bütün bu iddialarından münezzehtir. O çok büyüktür, çok yücedir!

44 Yedi kat [uçsuz bucaksız] gökte, yerde ve bu ikisi arasında ne varsa hepsi O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini anar. Dahası, O'nun yüceliğini övgüyle anmayan hiçbir varlık yoktur. Ama siz, onların ilahî yüceliği anma şeklini anlayıp kavrayamazsınız. Şüphesiz Allah, kullarının hata ve kusurlarına karşı çok müsamahalı, çok affedicidir!

45 Ey Peygamber! Kur'an okuduğun zaman, ahirete inanmayan o müşrikler ile senin arana görünmez bir perde çekeriz.

46 Onların kalplerine, Kur'an'ı dinleyip de imana gelmelerine engel teşkil eden manevi kılıflar geçirir, kulaklarını da sağırlaştırırız.

Bunun içindir ki sen Kur'an okurken rabbinden tek gerçek tanrı olarak söz ettiğinde onlar bundan çok rahatsız olur ve nefretle çekip giderler.

47 Biz onların Kur'an'ı dinlerken ne maksatla dinlediklerini çok iyi biliyoruz. Yine biz o müşriklerin gizli toplantılarında, "Eğer Muhammed'e uyarsak, sihirle haşir neşir olan bir adama uymuş oluruz." şeklinde sözler sarf ettiklerini de pek iyi biliyoruz.

48 Ey Peygamber! Bak, senin hakkında ne çirkin benzetmeler yapıyorlar. Onlar tam anlamıyla sapıtmış durumdadırlar. Artık doğru yolu da bulamazlar!

49 Onlar, inkârcı ve alaycı bir tavırla şöyle diyorlar: "Ya! Demek biz, kabirde kemik yığını hâline gelip toprağa karıştıktan sonra yeniden diriltilip ete kemiğe bürüneceğiz ha!"

[1] Ayetteki "yekûlûne" ibaresine kıraat imamlarından Nâfi, Ebû Amr, İbn Âmir, Hamza, Kisâî ve Ebû Bekr rivayetine göre Âsım'ın tercih ettiği "tekûlûne" şeklindeki okuyuşa göre [Bkz. İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, V. 38] anlam verdik.

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ
إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا
﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ
بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾
رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾ وَإِن
مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا
عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

50-51 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Ölüm sonrasında ister taşa dönüşün, ister demire ve hatta canlanması sizce büsbütün imkânsız gözüken başka bir nesneye dönüşün; kısacası her neye dönüşürseniz dönüşün, yine de diriltileceksiniz!

Onlar, "Peki, bizi kim diriltecek?!" diyecekler.

De ki onlara: "Sizi ilkin yaratan Allah diriltecektir!"

Bu defa onlar inkârcı ve alaycı bir tavırla başlarını sallayıp, "Peki, ne zaman gerçekleşecek bu diriliş hadisesi?!" diyecekler.

De ki onlara: "Belki de yakında!"

52 O gün gelip çatınca Allah sizi, "Dirilin ve huzuruma gelin!" diye çağıracak ve siz de O'nu överek bu ilahî çağrıya derhâl karşılık vereceksiniz. İşte o zaman, dünyada [ve/veya kabirlerinizde] çok kısa bir süre kalmış olduğunuzu sanacaksınız.

53 Ey Peygamber! Söyle o mümin kullarıma, birbirlerine karşı hep tatlı dilli, güler yüzlü olsunlar. Unutmasınlar ki şeytan daima onların arasını açmak için uğraşır. Doğrusu şeytan insanoğlu için besbelli bir düşmandır!

54 Rabbiniz sizin ne olduğunuzu ve dolayısıyla neye layık olduğunuzu pek iyi bilir. Bu yüzdendir ki eğer dilerse size merhamet eder, dilerse azap eder.

Ey Peygamber! Bilesin ki biz seni o müşriklerin başına iman bekçisi olarak dikmedik.

55 Rabbin göklerde ve yerde kimler bulunduğunu da pek iyi bilir. Biz peygamberlerin her birine ayrı bir meziyet, ayrı bir fazilet bahşettik. Davud'a [sahip olduğu üstünlüğün krallık ve saltanattan değil ilim, iman ve irfandan kaynaklandığının bir göstergesi olarak öğüt ve nasihatlerle dolu] Zebur'u verdik.

56 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ın yanı sıra, tanrı olduklarını iddia ettiğiniz [cinler ve melekler gibi] varlıklara istediğiniz kadar tapının. Sonuçta onlar, sizin ne bir sıkıntınızı giderebilir, ne de o sıkıntıyı iyi bir duruma dönüştürebilir.

57 Aslında onların tanrılaştırdıkları varlıklar da "Acaba nasıl daha iyi ibadet ve itaat ederim de Allah'a yakın olabilirim!" düşüncesiyle rablerine yakınlaşmanın yollarını arar; O'nun rahmet ve merhametini umup azabından korkarlar. Çünkü rabbinin azabı müthiştir!

58 [Dünyadaki her şey gelip geçici olduğu içindir ki] kıyamet günü gelip çatmadan önce ortadan kaldırmayacağımız veya [cezalandırmayı gerektiren şartlar oluştuğunda] şiddetli bir azapla cezalandırmayacağımız hiçbir memleket/halk yoktur. İşte bütün bu olacaklar Allah'ın sınırsız ilminde kayıtlıdır!

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرْسِلَ بِالْـَٔايَـٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلْأَوَّلُونَ ۚ
وَءَاتَيْنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا۟ بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ بِالْـَٔايَـٰتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِٱلنَّاسِ ۚ وَمَا
جَعَلْنَا ٱلرُّءْيَا ٱلَّتِىٓ أَرَيْنَـٰكَ إِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ
ٱلْمَلْعُونَةَ فِى ٱلْقُرْءَانِ ۚ وَنُخَوِّفُهُمْ ۖ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَـٰنًا
كَبِيرًا ﴿٦٠﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟
إِلَّآ إِبْلِيسَ ۖ قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَءَيْتَكَ
هَـٰذَا ٱلَّذِى كَرَّمْتَ عَلَىَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ
فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً مَّوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَٱسْتَفْزِزْ
مَنِ ٱسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ
وَشَارِكْهُمْ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَـٰدِ وَعِدْهُمْ ۚ وَمَا يَعِدُهُمُ
ٱلشَّيْطَـٰنُ إِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ
سُلْطَـٰنٌ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَّبُّكُمُ ٱلَّذِى يُزْجِى لَكُمُ ٱلْفُلْكَ
فِى ٱلْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

59 Bizi bu müşriklere mucizeler göndermekten alıkoyan tek sebep, daha önce gelip geçen kimi toplumların mucizeleri yalanlamış olmasıdır. Nitekim Semûd halkına Salih'in gerçek peygamber oluşunu gösteren bir mucize olarak o deveyi vermiştik. Biz, mucizeleri uyarmak için göndermemize rağmen onlar ibret alıp imana gelmek yerine deveyi hunharca boğazlamayı tercih ettiler.

60 Ey Peygamber! Vaktiyle sana, "Haberin olsun ki rabbin müşrikleri sınırsız ilim ve kudretiyle kuşatmıştır." diye vahyetmiştik. Gerek sana gösterdiğimiz [miraç] rüyasını, gerekse Kur'an'da lanetlenmiş zakkum ağacını, [cehennemde ağaç bulunmasını alay ve eğlence konusu yapan] o müşrik halk için bir sınama ve aldanma vesilesi kıldık. Biz onları cehennem ve azapla tehdit ediyoruz; ama gel gör ki bu tehdit onların azgınlıklarını arttırmaktan başka bir işe yaramıyor!

61-62 Vaktiyle meleklere, "Âdem'in üstünlüğünü kabul edin!" buyurduk. İblis hariç, tüm melekler onun üstünlüğünü kabul ettiler. İblis ise Allah'a şöyle dedi: "Ne yani, ben şimdi balçıktan yarattığın bu mahlûka mı saygı göstereceğim?! Benden üstün tuttuğun mahlûk bu, öyle mi?! Eğer bana kıyamet gününe kadar izin verirsen, gör bak onun soyunu –pek azı hariç olmak üzere– nasıl da peşime takacağım!"

63-64 Bunun üzerine Allah İblis'e şöyle buyurdu: "Defol git! Onlardan senin peşine takılanların cezası, hem de adamakıllı bir ceza olarak seninle birlikte cehennemi boylamaları olacaktır. Haydi, şimdi onlardan gücünün yettiğini vesvesenle ayart; süvarilerin ve yaya askerlerinle [yani olanca gücünle] onların üzerine yürü ve böylece onların mallarıyla, çocuklarıyla ilgili günahlarına [haksız ve haram kazanç elde etmek, zina yoluyla çocuk sahibi olmak ve çocuklara birtakım putların isimlerini koymak gibi günahlarına] sen de ortak ol! Onlara vaatlerde bulun!

Şeytan bu! İnsanları ayartıp aldatmadan başka ne vaat eder ki?!

65 "Ey İblis! Bilesin ki bana güvenen kullarım üzerinde nüfuzun olmayacaktır. Çünkü rabbinin koruyup kollaması onlara yeter!

66 Rabbiniz, öyle muhteşem bir kudret sahibidir ki lütuf ve nimetlerinden payınıza düşeni [deniz ticareti yoluyla] arayıp bulasınız diye denizlerde sizin için gemileri yüzdürür. O, size karşı gerçekten çok şefkatli, pek merhametlidir!

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ ۖ فَلَمَّا
نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ الْإِنسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾
أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ
فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا
كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا
بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ يَقْرَءُونَ
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِ
أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِن كَادُوا
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ
وَإِذًا لَّاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدتَّ
تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذًا لَّأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ
وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

67 Denizde [şiddetli bir fırtınaya yakalanmak gibi] bir tehlikeyle karşılaştığınız zaman Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız o sözde tanrılar ortalıkta hiç görünmezler. Ama Allah sizi tehlikeden kurtarıp sağ salim karaya çıkardığı zaman O'nu hemen unutuverirsiniz. Müşrik insan işte böyle nankördür!

68 Hadi, diyelim denizdeki tehlikeden kurtuldunuz. Peki, O'nun sizi karada yerin dibine geçirmeyeceğinden yahut başınıza taş yağdırmayacağından yana bir garantiniz mi var?! Bilin ki Allah böyle bir ceza verdiği zaman size sahip çıkıp koruyacak kimse bulamazsınız!

69 Öte yandan, Allah'ın sizi tekrar denize döndürüp de üzerinize, kırıp geçiren bir fırtına göndermeyeceğinden, böylece sizi nankörlüğünüz sebebiyle sulara gömmeyeceğinden yana bir güvenceniz mi var?! Bilin ki böyle bir cezaya hükmettiğimiz zaman sizi elimizden alacak kimse bulamazsınız!

70 Gerçekten biz [kendisine akıl, irade, düşünme, konuşma gibi kabiliyetler vermek suretiyle] insanoğlunu onurlandırdık; onu değerli, hünerli bir varlık kıldık. İnsanoğluna karada ve denizde ulaşım imkânları sağladık. Onlara helal ve hoş nimetler lütfettik. Yine onları yarattığımız varlıkların pek çoğuna üstün kıldık.

71 Gün gelecek, [mümin, kâfir gibi] her sınıftan insanları dünyada iken önder, lider kabul ettikleri kimselerle birlikte huzurumuza çağıracağız. O gün amel defterleri sağ tarafından verilenler var ya, işte onlar amel defterlerini sevinç ve mutluluk içinde okuyacak ve hesap görülürken kıl kadar bile haksızlığa uğramayacaklar.

72 Öte yandan, dünyada kendisine tebliğ edilen bunca ayete kör, bunca nimete nankör kesilen kimseler ahirette de kör olacak, orada kesinlikle hiçbir nimet yüzü görmeyecekler. Keza, şaşkınlık ve sersemlikleri de dünyadakinden çok daha beter olacak!

73 Ey Peygamber! O müşrikler sana vahiy yoluyla bildirdiğimizden başka şeyleri bize mal etmen hususunda az kaldı seni ayartıp Kur'an'dan uzaklaştıracaklardı. Eğer bunu başarmış olsalardı seni bağırlarına basacaklardı.

74 Eğer sana azim ve kararlılık vermeseydik onların isteklerine az da olsa sıcak bakacaktın.

75 Eğer böyle bir şey yapsaydın, emin ol, hayatta da ölüm esnasında ve sonrasında da sana katmerli bir azap tattırırdık. İşte o zaman seni elimizden kurtaracak kimse de bulamazdın!

وَإِن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ الصَّلَاةَ
لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ ۖ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ
أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ
صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا
نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾
قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾
وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُم مِّنَ الْعِلْمِ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

76 Ey Peygamber! [Müşrikler sana bir türlü söz dinletemediler]. Bu yüzden, seni Mekke'den çıkarmak için olmadık tacizlerde bulunuyorlar. Ama bilesin ki sen ayrıldıktan sonra kendileri de orada pek fazla kalamayacaktır.

77 Senden önce gönderdiğimiz peygamberler için de geçerli olan ilahî yasa buydu. Bizim bu yasamızda asla bir değişiklik göremezsin!

[Peygamberlerini sürgün eden her toplum hakkındaki değişmez ilahî yasa, Allah'ın onları helak etmesidir. Nitekim Mekke'nin ileri gelen müşrikleri de hicretten bir süre sonra Bedir savaşında geberip gitmişlerdir.]

78 Ey Peygamber! Güneşin gün ortasını aşmasından gecenin karanlığı bastırıncaya kadar belli vakitlerde namaz kıl. Bir de özellikle sabah namazını kıl. Çünkü sabah namazı manevi yüceliş, huzur ve dinginlik vesilesidir.

79 Ey Peygamber! Gecenin bir vaktinde kalkıp sana farz kılınanlara ilaveten namaz kıl ki rabbin seni [ahirette] övgüye ve imrenmeye değer bir makama yükseltsin.

80 Ey Peygamber! Allah'a şöyle yakar: "Ey rabbim! Namaza başlarken de bitirirken de daima samimi ve ihlâslı olmam, gönlümde hep senin sevgini taşımam, sana karşı görevlerimi hakkıyla yerine getirmem için bana güç ve destek ver!"

81 Ey Peygamber! De ki: "İşte Kur'an, Allah'a teslimiyetin ifadesi olan İslam geldi ve böylece hiçbir aslı esası olmayan şirk ve putperestlik inancı temelinden sarsıldı. Çünkü şirk ve putperestlik yıkıma uğramaya mahkûmdur!"

82 Biz, Kur'an'ı müminlere manevi bir şifa ve rahmet kaynağı olarak indirmekteyiz. Kur'an, kendilerini rahatsız edip hiddetlendirdiği için müşriklerin de daha fazla günaha batmalarına vesile olur.

83 Biz, kâfir/nankör insana bir nimet bahşettiğimizde iman ve itaat üzere minnettarlık göstermekten yüz çevirip şükretmeyi hiç umursamaz. Başına bir dert, bir sıkıntı gelince de sabır ve tevekkül göstermek yerine büsbütün ümitsizlik ve karamsarlığa düşer.

84 Ey Peygamber! De ki: "Herkes kendi uyarına, doğru bildiğine göre hareket ediyor. Ama rabbiniz kimin daha doğru bir yol tuttuğunu pek iyi biliyor!"

85 Ey Peygamber! Sana Cebrail ve vahiy hakkında soruyorlar. De ki onlara: Cebrail, vahyi rabbimin buyruğuyla getirmektedir. [Ama siz bunun gerçek mahiyetini anlayıp kavrayamazsınız]. Çünkü size her konuda pek az bilgi verilmiştir.

86 Eğer biz dileseydik sana vahyettiğimiz Kur'an'ı ortadan kaldırırdık. İşte o zaman sen onu tekrar elde etmeni sağlayacak ve bu işi bize rağmen başaracak kimse bulamazdın.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل لَّئِنِ
اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۖ فَأَبَىٰ
أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ
تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ
وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾
أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ ۖ وَلَن نُّؤْمِنَ
لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾
قُل لَّوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا
عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

87 Ey Peygamber! Kur'an'ın ortadan kaldırılmamış olması, sırf rabbinin şefkat ve merhametinden dolayıdır. Doğrusu O'nun sana yönelik lütfu çok büyüktür!

88 Ey Peygamber! De ki: "Yemin ederim, insanlar ve cinler [yani görünen ve görünmeyen tüm varlıklar] bu Kur'an'ın bir benzerini ortaya koymak üzere bir araya gelseler ve hatta bu uğurda birbirlerine destek olup güçlerini birleştirseler, yine de onun gibisini meydana getiremezler."

89-93 Doğrusu biz bu Kur'an'da müşrik halka gerçekleri çok çeşitli şekillerde örnekler sunarak anlattık. Böyle iken onların çoğu yine de kâfirlikte ısrar edip şöyle dediler: "Ey Muhammed! Sana asla inanmayacağız. Söylediklerine inanmamız için bize topraktan gözeler/pınarlar fışkırtmalısın. Yahut hurma ağaçları ve asmalarla dolu bahçelere sahip olmalısın ve o bahçelerin içinden gürül gürül çaylar akıtmalısın. Yahut ["Rabbim dilerse yapar." diye] iddia ettiğin gibi gökyüzünü paramparça edip başımıza yıkmalısın. Yahut Allah'ı ve melekleri getirip bize göstermelisin. Yahut altından bir evin olmalı veyahut gökyüzüne çıkmalısın. Ha, bu arada şunu da belirtelim ki sen bize oradan dönerken açıp okuyabileceğimiz bir yazılı metin getirmedikçe gökyüzüne çıktığına da inanmayız!"

Ey Peygamber! De ki onlara: "Allah aşkına, siz benden neler istiyorsunuz?! Ben, insanüstü bir varlık değil, tıpkı diğer bütün peygamberler gibi bir insanım ve Allah'ın ayetlerini size tebliğ etmekle yükümlü bir elçiyim."

94 Kendilerine kurtuluş rehberi [Kur'an] geldiğinde o müşrik halkı iman etmekten alıkoyan başlıca sebep, "Ne yani, Allah onca melek dururken peygamber olarak bizim gibi bir insanı mı göndermiş?!" diye itiraz etmeleridir.

95 Ey Peygamber! Bizim şu sözümüzü ilet onlara: "Eğer yeryüzünün sakinleri insanlar değil de melekler olsaydı, o zaman biz onlara peygamber olarak kesinlikle gökten bir melek gönderirdik."

96 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Benimle sizin aranızda bütün bu olup bitenlere tanık olarak Allah yeter. Hiç şüphe yok ki O, kullarının tüm hâllerini bilip görmektedir!"

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۖ
وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا
وَصُمًّا ۖ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾
ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا
وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ
لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ ۖ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾
قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
الْإِنْفَاقِ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ
تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ
فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ
مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي
لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ
اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

97 Allah kimin önüne ışık tutarsa işte o doğru yolu bulmuş demektir. Allah'ın yoldan çıkmasına izin verdiği kimselere gelince, böylelerine Allah'a rağmen sahip çıkıp yardım edecek kimse bulamazsın. Biz böylelerini kıyamet günü kör, sağır ve dilsiz olarak yüzükoyun vaziyette süründürerek bir araya toplayacağız. Üstelik onların son durakları da cehennem olacaktır. Cehennemin ateşi zayıflamaya yüz tuttukça onun alevini körükleyeceğiz.

98 İşte onların hak ettiği ceza budur! Çünkü onlar ayetlerimizi inkâr ederek, "Ya! Demek biz, kemik yığını hâline gelip unufak olduktan sonra yeniden diriltilip ete kemiğe bürüneceğiz ha! Yok, artık daha neler!" diye alay ediyorlar.

99 Peki, onlar gökleri ve yeri yaratan Allah'ın kendilerini yeniden yaratmaya pekâlâ kadir olduğunu hiç düşünmüyorlar mı?! Allah onların diriltilmesine ilişkin bir vakit tayin etmiştir ki bunda hiç şüphe yok! Böyle iken o müşriklerin kâfirlikte ayak diremekten başka bir bildikleri yok!

100 Ey Peygamber! De ki onlara: "Rabbimin rızık ve nimet hazineleri eğer sizin elinizde olsaydı, harcamakla tükenir korkusuyla kimseye zırnık koklatmazdınız."

Doğrusu, kâfir/nankör insanın cimrilikte üstüne yoktur!

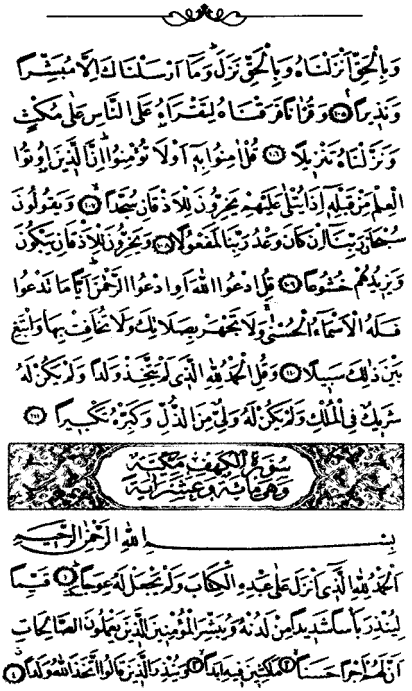
101 Ey Peygamber! Biz Musa'ya dokuz mucize vermiştik. [Bu konuda tereddüdü olan kimseler adına] sor şu İsrailoğulları'na da Musa vaktiyle onların atalarına peygamber olarak gelip Firavun'un karşısına dikildiği zaman neler olup bittiğini anlatsınlar.

Vaktiyle Firavun, Musa'ya, "Bana bak Musa!" demişti, "Gerçekte ben senin sihirli güçlerle donanmış biri olduğunu düşünüyorum."

102 Musa da ona şöyle karşılık vermişti: Gerçekte sen de biliyorsun ki bu mucizeleri peygamberliğimin birer kanıtı olarak bana veren, göklerin ve yerin rabbinden başkası değildir.

Ey Firavun! Bu inatçı ve inkârcı tavrın yüzünden ben de senin akıbetini kaçınılmaz helak olarak görüyorum.

103-104 Firavun, Mısır'ı İsrailoğulları'na dar ettiği zaman biz onu ve beraberindeki ordusunu topyekûn biçimde sulara gömdük. Bu olayın ardından İsrailoğulları'na da şöyle buyurduk: "Haydi, yerleşin size vaat edilen Filistin topraklarına. Ama unutmayın ki ahiret hayatının başlangıç vakti geldiğinde sizi de diğer bütün halklar gibi herhangi bir özel imtiyaz tanımaksızın bir araya toplayıp hesaba çekeceğiz."

105Ey Peygamber! Biz Kur'an'ı [insanlara doğru yolu göstermek gibi] çok temel bir maksatla indirdik. O da maksadına uygun olarak indi.

Sana gelince, seni de sırf müminleri Allah'ın rahmet ve merhametiyle müjdelemen, kâfirleri de azap hakkında uyarman için gönderdik.

106Ayrıca biz vahyi insanların zihinlerine ağır ağır yerleştiresin diye [Arapça] okunup tebliğ edilen bir hitap olarak peyderpey indirdik.

107-108Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Kur'an'a ister inanın ister inanmayın. Ama şu bir gerçek ki daha önce vahye muhatap kılınmış olan insaf sahibi Yahudi ve Hıristiyanyanlara Kur'an okunduğunda derhâl secdeye kapanıp şöyle derler: "Rabbimiz yüceler yücesidir. İşte rabbimizin [son peygamberle ilgili] vaadi gerçekleşti."

109İşte onlar böyle söyleyip yaşlı gözlerle secdeye kapanırlar. Kur'an, onların Allah'a duydukları derin saygı ve bağlılığı artırır.

110Ey Peygamber! [Allah'ı farklı isimlerle anmandan dolayı Muhammed iki ayrı tanrıya tapıyor diye ileri geri konuşan o müşriklere] de ki: "İster Allah diye hitap edin, ister Rahman diye! O'na kendi isimlerinden hangisiyle hitap ederseniz edin, sonuçta bütün güzel isimler O'nundur!"

Bununla birlikte namazında, niyazında sesini fazla yükseltme, ama çok da alçaltma. İkisinin ortası bir yol tut!

111De ki: "Bütün övgüler Allah'a yaraşır. O, asla evlat edinmemiştir. Egemenliğinde hiçbir ortağı yoktur. Acizlik nedir bilmemiş hiçbir yardımcıya da ihtiyaç duymamıştır."

İşte O'nu hep böyle yücelterek an!

18. KEHF SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 110 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Her daim bütün övgüler, kulu Muhammed'e Kur'an'ı indiren ve onda hiçbir tutarsızlık ve çelişkiye yer vermeyen Allah'a yaraşır!

2-3Allah, Kur'an'ı her yönüyle mükemmel bir vahiy olarak, kendi nezdinde kâfirler için hazırladığı şiddetli azap hakkında uyarıda bulunmak, imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen müminleri de büyük bir mükâfatla –ki onların mükâfatı, içinde temelli kalacakları cennettir– müjdelemek için indirmiştir.

4 Bu Kur'an, aynı zamanda "Allah evlat edindi." diyenleri uyarmak için gönderilmiştir.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ
مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ۝٥ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ۝٦ إِنَّا جَعَلْنَا
مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۝٧
وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ۝٨ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا
۝٩ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ۝١٠ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ
فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۝١١ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ
أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ۝١٢ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ
فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ۝١٣ وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ
مِنْ دُونِهِ إِلَٰهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ۝١٤ هَٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝١٥

5 Hâlbuki "Allah evlat edindi." iddiasına dair ne kendilerinin ne atalarının bir bilgisi vardır. Ağızlarından çıkan bu söz ne de çirkin bir söz! Onların bu iddiası katıksız yalandan ibarettir!

6 Ey Peygamber! Bu ilahî kelama inanmaya yanaşmazlarsa kalkıp ille de inansınlar diye o kâfirlerin ardına düşüp de kendini mi paralayacaksın?!

7 Biz, dünyadaki [mal mülk, servet, evlat gibi] tüm nimetleri birer ziynet kıldık. Böylece kimin bu nimetlere iman ve itaatle karşılık verip güzel davranışlar sergileyeceğini görmek üzere insanları sınamak istedik.

8 Hiç şüphe yok ki biz yeryüzündeki tüm güzellikleri çerçöp hâline getirmeye de pekâlâ kadiriz.

9 Ey Peygamber! Ne o yoksa sen bizim sınırsız kudretimizi gösteren onca ayetlerimiz arasında mağara arkadaşlarının, bir kitabede isimleri yazılı olan gençlerin başından geçenleri çok mu hayret verici buldun?! [Oysa Allah'ın şu uçsuz bucaksız gökleri ve yeryüzünü yaratmasını, insanı su ve topraktan var etmesini ve ölüm sonrasında onu tekrar diriltecek olmasını düşündüğünde mağaraya sığınan gençlerin orada uzun yıllar boyunca uyuyup uyanmış olmaları çok da hayret edilecek bir şey değildir.]

10 Vakti zamanında o gençler bir mağaraya sığınmışlar ve Allah'a şöyle yakarmışlardı: "Ey rabbimiz! Bize rahmet ve merhametini lütfet; içinde bulunduğumuz sıkıntılı durum karşısında bize bir çıkar yol göster!"

11 Derken, onları mağarada yıllar yılı süren derin bir uykuya daldırdık.

12 Daha sonra da [o gençler arasındaki] iki gruptan hangisinin mağarada kaldıkları süreyi daha iyi hesapladığını ortaya koyalım diye onları uyandırdık.

13-15 Ey Peygamber! Şimdi sana o gençlerin başından geçenleri maksada uygun biçimde anlatalım.

Gerçekten onlar rablerine yürekten inanıp güvenmiş gençlerdi. Biz de onların Allah'a iman ve teslimiyet duygularını daha da güçlendirmiş, kalplerine sabır, sebat ve metanet vermiştik. Nitekim onlar zalim yöneticilerin karşısına dikildikleri zaman şöyle demişlerdi:

"Bizim rabbimiz göklerin ve yerin rabbidir. Biz O'ndan başkasına asla tanrılık yakıştırıp tapınmayız. Şayet böyle bir şey yapacak olursak, saçma sapan bir inancı seslendirmiş oluruz. Ama gel gör ki şu bizim halkımız Allah'tan başka birtakım sözde tanrılar edindiler. Peki, kendilerine tanrılık yakıştırdıkları varlıkların gerçekten tanrı olduklarına dair açık seçik bir delil ortaya koymaları gerekmez miydi?! Şu halde Allah'tan başka tanrı olduğu yalanını savunan kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!"

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ
مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ
عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ
وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾
وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ
بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ
قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ
فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ
أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

16 Gençler birbirlerine şöyle dediler: "Mademki biz halkımızı ve onların Allah'tan başka tapındıkları sözde tanrıları terk ettik; haydi öyleyse bir mağaraya sığınalım ki rabbimiz bizi rahmetiyle kuşatıp içinde bulunduğumuz sıkıntılı durumdan kurtarsın."

17 Ey Peygamber! Eğer onların mağaradaki hâllerini görme imkânın olsaydı şu manzaraya tanık olurdun:

Güneş doğup yükselirken onların mağaralarını sağ taraftan yalayıp geçiyor, batarken de onlara yansımadan sol taraftan geçip gidiyor. Onlar ise [kuzeye bakan] mağaranın genişçe bir dehlizinde uyuyorlar.

İşte onların mağarada yıllarca uyumaları Allah'ın sınırsız kudretinin göstergelerinden biridir.

Allah kimin önüne ışık tutarsa artık o doğru yolu bulmuş demektir. Allah kimin de şaşırmasına izin verirse artık ona sahip çıkıp yol gösterecek kimse bulamazsın!

18 Ey Peygamber! Eğer mağaradaki o gençleri uyurlarken görmüş olsaydın, uyanık sanırdın. Yanları ezilip çürümesin diye biz onları kâh sağa kâh sola çeviriyorduk. Köpek de mağaranın girişinde ön ayaklarını uzatmış vaziyette yatıyordu. Eğer onları bu hâlleriyle görmüş olsaydın sen de ürker ve mutlaka korkup kaçardın; onların dehşet verici görüntüsünden içini korku kaplardı.

19-20 Onları nasıl uykuya daldırdıysak öylece de uyandırdık. Gençler uyandıktan sonra ne olup bittiğine dair aralarında konuşmaya başladılar.

Onlardan biri, "Acaba ne kadar uyuduk?" diye sordu. İçlerinden bazıları, "Bir gün veya daha kısa bir süre" diye cevap verdi.

Diğerleri ise, "Ne kadar bir süre uyuduğumuzu tam olarak rabbimiz bilir!" dediler ve eklediler: "[Artık bu meseleyi kapatalım da açlığımızı gidermeye bakalım]. Şimdi içimizden birine şu paralarımızı verip şehre gönderelim. Gitsin, çarşıda pazarda ne var ne yok baksın. Hangi yiyecek daha güzel ve ucuz ise bize ondan azık getirsin. Ama çok dikkatli ve tedbirli davransın; sakın varlığımızı kimseye sezdirmesin. Çünkü şehirdeki insanlar bizi ele geçirirlerse ya bizi linç ederler ya da [baskı ve zorlamayla] kendi dinlerine döndürürler. Onların dinine dönmemiz halinde ise esenlik ve kurtuluş yüzü görmeyiz."

وَكَذٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوٓا أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَآ إِذْ يَتَنَٰزَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا
ٱبْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَٰنًا رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُوا
عَلَىٰٓ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ
ثَلَٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًۢا بِٱلْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّىٓ
أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَآءً
ظَٰهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ
لِشَاْىْءٍ إِنِّى فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ
وَٱذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰٓ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّى لِأَقْرَبَ
مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِاْئَةٍ سِنِينَ
وَٱزْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُۥ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِۦ وَأَسْمِعْ مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا
يُشْرِكُ فِى حُكْمِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ
رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

21 O gençleri nasıl yıllarca uyutup sonra uyandırdıksa şehir ahalisini de onların varlığından haberdar ettik ve böylelikle Allah'ın ölümden sonra dirilişle ilgili vaadinin mutlak gerçek olduğunu, kıyametin de bir gün gelip çatacağında hiç şüphe bulunmadığını o insanlar da anlasın istedik.

Mağaraya sığınan gençlerin varlığından haberdar olan halk, onların başından geçenlerle ilgili kendi aralarında tartışmaya girişti. Kimileri, "Onların anısına bir anıt dikin. Doğrusu biz, onların başından neler geçtiğini pek anlayamadık. Rableri onların başından geçenleri elbet en iyi bilendir." dediler. Halk arasında sözü dinlenen bazı kişiler ise, "Onların yanı başına mutlaka bir mabet inşa etmeliyiz." dediler.

22 Kimileri, "Onlar üç kişiydiler. Dördüncüleri de köpekleriydi." diyecektir. Kimileri de "Aslında onlar beş kişiydiler. Altıncıları da köpekleriydi." diyecektir.

Bütün bunlar gelişigüzel tahminlerde bulunmaktan ibarettir.

Kimileri de kalkıp, "Onlar yedi kişi olup sekizincileri de köpekleriydi." diyecektir.

Ey Peygamber! De ki: "Onların kaç kişi olduklarını en iyi rabbim bilir!"

Zaten çok az kimse onlar hakkında kayda değer bir şeyler bilmektedir. Şu hâlde, onlar hakkında birkaç şey söylemenin dışında kimseyle uzun boylu tartışmaya girme ve bu konuda ileri geri konuşanlardan da bilgi isteme!

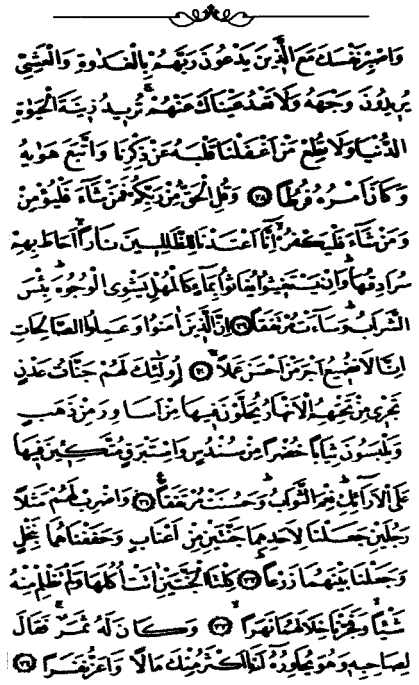
23-24 Öte yandan hiçbir konuda, "Allah izin verirse" demeksizin, "Ben yarın mutlaka şu işi yapacağım." diye söyleme! "Allah izin verirse" demeyi unutursan, hatırladığın zaman derhâl [af dileğiyle] rabbini an ve ardından şöyle de: "Umarım rabbim beni bundan böyle daha isabetli davranışa muvaffak kılar."

25 Kimileri o gençlerin mağarada üç yüz yıl kaldığını söylüyor. Kimileri de bu sayıya dokuz yıl daha ekleyip onların mağarada üç yüz dokuz yıl kaldığını ileri sürüyor.

26 Ey Peygamber! De ki: Onların mağarada kaç yıl kaldıklarını asıl Allah bilir. Zira göklerin ve yerin, insan tarafından bilinmeyenlerini bilmek O'na mahsustur. O, öyle mükemmel görür, öyle mükemmel işitir ki!

Göklerde ve yerde bulunan varlıkların Allah'a rağmen hiçbir koruyucu ve kollayıcısı yoktur. Çünkü O, mutlak egemenliğine kimseyi ortak yapmaz!

27 Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana vahyedilen Kur'an'ı tebliğ et! O'nun buyruklarını, vaatlerini değiştirecek bir güç yoktur; O'ndan başka sığınacak kimse bulman da mümkün değildir!

28 Ey Peygamber! ["Sana kulak vermemizi istiyorsan öncelikle şu fakir müminleri yanından kov!" diyen kimi zengin müşriklerin bu isteklerinin tam aksine] sen sen ol, rablerini hoşnut etmek arzusuyla her daim O'na yalvarıp yakaranlarla birlikte olmaya devam et! Şu üç günlük dünya hayatının cazibesine aldanıp da sakın gözlerini onlardan başkasına çevirme! [Zengin müşriklerin bolluk ve refah içindeki yaşantılarına imrenip de fakir müminleri terk etme]. Keyfî istek ve arzularının esiri olup tam anlamıyla azdığı için, gönlünü bizi anmaktan gafil kıldığımız kimselerin isteklerine sakın boyun eğme!

29 Ey Peygamber! De ki: "İşte bu Kur'an, rabbiniz tarafından vahyedilmiş bir kelamdır. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin!"

Ama şu da bilinmeli ki biz, zalimler/kâfirler için kendilerini alev katmanlarıyla saracak müthiş bir ateş hazırladık. İşte o korkunç ateşin içinde, "Bir damla su veren yok mu?" diye feryat ettiklerinde, kendilerine erimiş madeni andıran, buharı yüzleri kavuran bir su verilecektir.

Bu içecek ne fena bir içecek, cehennem ne fena bir barınaktır!

30 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimseler bilmelidirler ki biz kulluk görevlerini içtenlikle yerine getirenlerin emeklerini asla zayi etmeyiz!

31 Böylelerini Adn cennetleri beklemektedir ki orada yanı başlarında ırmaklar çağıldayacaktır. Yine orada altın bileziklerle bezenecekler, ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyecekler; tahtlar üzerine kurulup keyif çatacaklar.

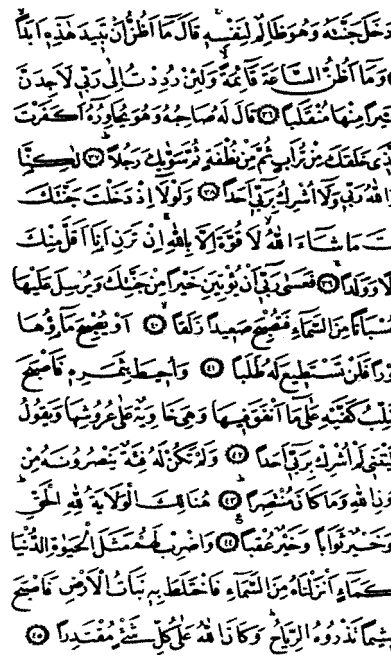
Bu mükâfat ne güzel bir mükâfat, cennet ne güzel bir meskendir!

32 Ey Peygamber! O müşriklere, iki adamın şu ibretlik hikâyesini anlat!

Biz, o iki adamdan birine iki üzüm bağı nasip etmiş, bağların etrafını hurmalıklarla çevrelemiş ve bağlar arasındaki arazide de ekinler yeşertmiştik.

33 Her iki bağ da beklenen ürünü veriyor, ürünlerinde herhangi bir eksilme olmuyordu. Biz o iki bağın arasından da bir dere akıtmıştık.

34 Böylece o adam bolca ürün kaldırıyordu. Bu yüzden, günün birinde komşusuyla laflarken, "Benim malım mülküm senden çok. Nüfus bakımından da senden daha güçlü, daha ilerideyim." diye böbürlendi.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ أَبَدًا ﴿٣٥﴾
وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَكَفَرْتَ
بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَّٰكِنَّا۠
هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَآ إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ
قُلْتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا۠ أَقَلَّ مِنكَ
مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا
حُسْبَانًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا
غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ
يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ فِئَةٌ يَنصُرُونَهُۥ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ ٱلْوَلَٰيَةُ لِلَّهِ ٱلْحَقِّ
هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ ٱلرِّيَٰحُ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

35-36 İşte böylece kendi kendine yazık eden o adam, "Bu güzelim bağın bozulup yok olacağını hiç sanmam." düşüncesiyle bahçesine girdi ve ekledi: "Kıyamet diye bir şeyin gelip çatacağını da sanmam. Kaldı ki öldükten sonra diriltilip rabbimin huzuruna çıkarılacak olsam bile şimdikinden daha güzel nimetlere kavuşacağımdan eminim."

37-41 Konuşma esnasında [mümin] komşusu ona şöyle nasihat etti: "Ne o, yoksa sen aslını topraktan var eden, sonra seni bir damlacık meniden yaratıp tam bir insan şekline sokan Allah'a nankörlük mü ediyorsun?! Sen nankörlük etsen bile şunu bilesin ki benim rabbim Allah'tır. Ben hiçbir şeyi rabbimin ilahlığına ortak koşmam. Keşke bağına girdiğinde, "Allah ne güzel dilemiş, ne güzel yaratmış. O'ndan başka hiçbir yaratıcı güç yoktur." demiş olsaydın. Beni her ne kadar servet ve nüfus itibarıyla kendinden daha güçsüz görsen de rabbim bana senin bağından bahçenden pekâlâ daha güzelini lütfedebilir. Üstelik [dilerse] bahçene gökten bir afet de gönderebilir. İşte o zaman bağının bahçenin yerinde yeller esiverir yahut bir daha asla bulup çıkaramayacağın biçimde suyu çekilir."

42 Derken, o böbürlenen adamın ürünlerle dolup taşan bahçeleri tarumar edildi. Bahçesinin yerle bir olmuş çit ve çardaklarını gören adam bir anda heder olup giden onca emek ve masrafına yanmanın verdiği acıyla ellerini ovuşturarak, "Ah benim akılsız başım, keşke rabbime hiçbir şeyi eş ve ortak koşmasaydım!" diye yerindi.

43 Artık o adamın ne Allah'a rağmen kendisine sahip çıkıp yardım edecek kimsesi vardı ne de kendisi kendi başının çaresine bakacak bir hâldeydi.

44 İşte böyle bir durumda korumak ve yardım eli uzatmak, tek gerçek tanrı olan Allah'a mahsustur. En güzel mükâfatı veren de en güzel akıbeti nasip eden de O'dur!

45 Ey Peygamber! Müşriklere, dünyadaki hayatın fâniliğine dair şu misali de anlat!

Dünyadaki fani hayat tıpkı şuna benzer: Gökten yağmur yağdırırız. Onun sayesinde yeryüzünde bitkiler yeşerip gürleşir. Derken, o güzelim yeşillikler kuruyup rüzgârın savurduğu çerçöp hâline gelir. [İşte dünyadaki fâni hayat da böyledir]. Bilesiniz ki Allah'ın her şeye gücü yeter!

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۖ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ
عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْأَرْضَ بَارِزَةً ۙ وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى
الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا الْكِتَابِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا ۚ وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ ۗ أَفَتَتَّخِذُونَهُ
وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ ۚ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا
﴿٥٠﴾ مَّا أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ
وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ
نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ
فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

46 Ey Peygamber! Mal mülk, çoluk çocuk, dünyadaki fâni hayatın güzellikleridir. Faydası baki olan hayırlı işler ise rabbinin nezdinde hem mükâfat yönünden daha değerli, hem de ümit bağlamaya daha layıktır.

47 Gün gelecek, dağları yerle bir edeceğiz. İşte o gün yeryüzünün dümdüz olduğunu göreceksin. Yine o gün cümle âlemi diriltip huzurumuza çıkaracak ve bir tek insanı dahi bunun dışında bırakmayacağız.

48 İnsanlar hesap vermek üzere sıra sıra rablerinin huzuruna çıktıklarında kâfirlere şöyle denilecek: "İşte sizi ilkin yarattığımız zamanki gibi bugün de huzurumuza her şeyden yoksun olarak yapayalnız geldiniz. Sahi, siz dünyada iken huzurumuza çıkıp hesap vermeyeceğinizi iddia ediyordunuz, değil mi?!"

49 O gün herkesin amel defteri önüne konulacaktır. İşte o zaman göreceksin ki kâfirler, amel defterlerinde bulunanlar karşısında dehşete düşüp, "Eyvahlar olsun bize! Nasıl bir amel defteriymiş bu! Küçük büyük denmemiş, dünyada yapılan her iş, söylenen her söz kaydedilmiş!" diyecekler. Böylece onlar, dünyada iken yaptıkları her şeyin karşılarına çıktığını görecekler.

Unutma ki senin rabbin kimseyi yok yere cezalandırmaz!

50 Biz, vaktiyle meleklere "Âdem'in üstünlüğünü kabul edin!" buyurmuştuk. İblis hariç tüm melekler onun üstünlüğünü kabul ettiler. İblis, cinlerdendi. Rabbinin buyruğuna uymaktan yan çizdi.

Ey insanlar! Peki, şimdi siz beni bırakıp da İblis'e ve avenesine mi itaat edeceksiniz, hem de onlar sizin düşmanınız olduğu hâlde!

Allah'a itaat yerine İblis ve avenesine itaat, kâfirler adına ne kötü bir takas!

51 Ben, İblis'i ve avenesini göklerin ve yerin yaratılışına tanık etmediğim gibi bizzat kendi yaratılışlarına da şahit kılmadım. Ben, insanları yoldan çıkaran o varlıkları kendime hiçbir şekilde yardımcı edinmiş de değilim. [Böyle iken siz nasıl olur da onları benim ilahlığıma ortak koşarsınız?!]

52 Hesap günü Allah müşriklere şöyle diyecek: "Haydi bakalım, ilahlığıma ortak olduklarını iddia ettiğiniz şu putları çağırın da gelsinler!"

Müşrikler putlarını çağıracak, ama putlar onların çağrısına karşılık veremeyecektir. Çünkü biz o gün onlarla putlar arasına aşılmaz bir uçurum koymuş olacağız.

53 O kâfirler, cehennemdeki ateşi görünce orayı boylayacaklarını iyice anlayacak ve fakat ateşten kaçıp kurtulmak için yol bulamayacaklar.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ
الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۖ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا مِن دُونِهِ
مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

54 Biz bu Kur'an'da [Nadr b. Hâris ve Übey b. Halef gibi] insanlara bütün gerçekleri çeşitli örnekler ve üsluplarla tekrar tekrar ifade ettik. Ama gel gör ki kâfirliği meslek edinmiş insan çekişme ve itiraza pek düşkündür!

55 Kendilerine peygamber geldiği hâlde o insanları imana gelip rablerinden af dilemekten alıkoyan şey, Allah'ın değişmez yasası uyarınca daha önceki kâfir halklar gibi helak olmayı yahut ahiretteki azapla yüz yüze gelmeyi beklemeleri olsa gerektir!

56 Oysa biz peygamberleri [insanları helak etme vesilesi olarak değil], müminleri Allah'ın rahmet ve merhametiyle müjdelemeleri, kâfirleri de azap hususunda uyarmaları için göndeririz. Hâl böyle iken kâfirler, aslı esası olmayan iddialarla hak ve hakikati etkisiz kılıp ortadan kaldırmak için mücadele edip dururlar; ayetlerimizi ve uyarılarımızı alay konusu yaparlar.

57 Rabbinin ayetleriyle kendisine öğüt verildiği hâlde onca öğüt ve nasihate burun kıvıran, üstelik sürekli günah işliyor olmasını hiç umursamaz hâle gelen kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!

İşte biz böylelerinin kalplerini iman konusunda büsbütün duyarsızlaştırır, kulaklarını da sağırlaştırırız.

Ey Peygamber! Sen onları imana çağırsan da fayda etmez; çünkü artık onlar asla imana gelmezler!

58 Ey Peygamber! Senin rabbin çok bağışlayıcı, çok merhametlidir. Eğer rabbin o kâfirleri işledikleri günahlar sebebiyle cezalandıracak olsaydı, hak ettikleri azabı çarçabuk gönderirdi. Doğrusu onlar için belirlenmiş bir süre vardır. O süre dolup vakit tamam olunca Allah'ın azabından kaçıp kurtulacak bir yer bulamayacaklar!

59 İşte vaktiyle helak olup giden halkların yaşadıkları şehirlerden geriye kalan harabeler! O şehirlerde yaşayan insanlar kâfirlik ve günahkârlıkta ısrar edince onları ortadan kaldırdık. Biz onların helak edilmesi için de bir vakit tayin etmiştik.

60 Vaktiyle Musa, yanındaki genç yardımcısına şöyle dedi: "İki denizin birleştiği yere kadar gideceğim. Oraya varmam yıllarımı alsa bile yoluma devam edeceğim."

61 İki denizin birleştiği yere vardıklarında mola verdiler. Ama o sırada balıklarını unuttular. Balık da denize dalıp gözden kayboldu.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰىهُ اٰتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِيْنَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا
نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَءَيْتَ اِذْ اَوَيْنَاۤ اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنِّيْ نَسِيْتُ
الْحُوْتَ ۖ وَمَاۤ اَنْسٰىنِيْهُ اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ
فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۚ فَارْتَدَّا عَلٰۤى اٰثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَاۤ اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا
وَعَلَّمْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهٗ مُوْسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰۤى
اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا
﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِيْۤ
اِنْ شَآءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَاۤ اَعْصِيْ لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنِيْ فَلَا
تَسْـَٔلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰۤى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا
حَتّٰۤى اِذَا رَكِبَا فِي السَّفِيْنَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا
لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِيْ بِمَا نَسِيْتُ وَلَا تُرْهِقْنِيْ مِنْ اَمْرِيْ
عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا ۫ حَتّٰۤى اِذَا لَقِيَا غُلٰمًا فَقَتَلَهٗ ۙ قَالَ اَقَتَلْتَ
نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ ۭ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

62 İki denizin birleştiği yerden uzaklaştıklarında Musa yardımcısına şöyle dedi: "Getir artık şu öğlen azığımızı. Zira bu yolculuk bizi gerçekten çok hırpaladı."

63 Yardımcısı ise "Tüh, gördün mü sen?!" dedi, "O kayanın yanında mola verdiğimizde balığı unutmuşum. Sana bundan söz etmemi unutturan da şeytandan başkası olmasa gerek! Doğrusu, balık inanılmaz biçimde canlanarak denize dalıp gittiydi."

64 Bunun üzerine Musa, "İşte bizim aradığımız yer orası!" dedi. Derhâl yola koyulup geldikleri istikameti takip ederek tekrar o kayanın yanına vardılar.

65 Orada seçkin bir kulumuzla karşılaştılar. Biz ona vahiy vermiş, tarafımızdan bahşedilen bilgi sayesinde işlerin iç yüzünü anlayıp kavrama, gelecekte olup bitecekleri önceden görme kabiliyeti bahşetmiştik.

66 Musa, o seçkin ve bilge kişiye, "Doğru olanı kavramam ve hep doğru olan şeyi yapmam için, sana verilen bilgiden bana da öğretir misin? Bunun için sana tabi olmama izin verir misin?" dedi.

67-68 Bilge kişi, "Sen benimle birlikteyken olup bitecek şeylere tahammül edemezsin. Gerçek mahiyetlerini anlayıp kavrayamayacağın olaylar karşısında nasıl kendini tutabilirsin ki?!" diye karşılık verdi.

69 Musa, "İnşallah" dedi, "Benim sabırlı biri olduğumu göreceksin. Hiçbir konuda sana itiraz etmeyeceğim."

70 Bilge kişi, "Peki, o hâlde", dedi, "Bana tabi olduğuna göre, hangi konuda olursa olsun, ben sana açıklamada bulununcaya kadar bana hiçbir şey sormayacaksın!"

71 Bu konuşmanın ardından Musa ve bilge kişi yola koyuldular. Nihayet [bir kıyıya vardılar ve orada] bir tekneye bindiler. Fakat bilge kişi teknede bir delik açtı. Musa bunu görünce, "İçindeki yolcuları sulara gömmek için mi yaptın bunu?! Gerçekten çok korkunç bir iş yaptın sen!" diye çıkıştı.

72 Bilge kişi, "Benimle birlikteliğe katlanamazsın dememiş miydim ben sana?!" diye karşılık verdi.

73 Bunun üzerine Musa, "N'olur" dedi, "Sana itiraz etmeyeceğime dair verdiğim sözü unuttum diye beni paylama! Şu birlikteliğimizde beni zora koşma!"

74 Yine yola koyuldular. Derken, bir erkek çocuğa rastladılar. Bilge kişi çocuğu öldürdü. Bunun üzerine Musa, "Başka bir cana karşılık [kısasa kısas] olmaksızın masum bir cana kıydın ha! Sen gerçekten çok kötü bir iş yaptın." diye çıkıştı.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِن سَأَلْتُكَ
عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾
فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا
أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ
لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ
سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ
فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ
وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ
فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ
رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَم تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
وَيَسْأَلُونَكَ عَن ذِي الْقَرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

75 Bilge kişi, "Benimle birlikteliğe katlanamazsın dememiş miydim ben sana?!" dedi.

76 Musa, "Eğer bundan böyle sana soru sorarsam benimle arkadaşlık/yoldaşlık etmezsin. Çünkü artık benden işitebileceğin kadar özür işittin." diye karşılık verdi.

77 Derken, yine yola koyuldular. Sonunda bir kasabaya varıp oradaki halktan yiyecek istediler. Fakat halk onlara konukseverlik göstermeye yanaşmadı. Derken, Musa ve bilge kişi o kasabada yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. Bilge kişi duvarı onarıverdi. Bunun üzerine Musa, "Eğer isteseydin bu iş karşılığında ücret alabilirdin." dedi.

78-82 Bilge kişi ise "Artık yollarımızı ayırmanın zamanı geldi." dedi ve ekledi: Bir türlü sabır ve tahammül gösteremediğin bütün bu olayların iç yüzünü şimdi sana açıklayacağım. Hani o tekne vardı ya, işte o tekne, geçimini denizden sağlayan yoksul insanlara aitti. Ben, tekneye bilerek, isteyerek hasar verdim. Çünkü o yoksul insanların peşinde tüm sağlam tekneleri gasp eden bir hükümdar olduğunu biliyordum.

Erkek çocuğa gelince, onun ana ve babası mümin kimselerdi. Bu çocuğun gelecekte ebeveynini azgınlığa ve kâfirliğe/nankörlüğe sürükleyeceğinden kaygı duyduk. Bu yüzden, çocuğu öldürürken rablerinin o ana babaya daha hayırlı, şefkat ve merhametçe de daha duyarlı bir evlat nasip etmesini diledik.

Gelelim duvar meselesine; yıkılmak üzere olan o duvar iki yetim çocuğa aitti. Duvarın altında onlara ait bir hazine gömülüydü. Çocukların babası ise dürüst ve erdemli bir kişiydi. Bu yüzden rabbin, bir lütuf ve rahmet olarak, o iki yetim çocuk ergenlik çağına eriştikleri zaman hazineyi kazıp çıkarsınlar istedi.

Kısacası, bütün bu işleri kendiliğimden yapmış değilim.

Ey Musa! Bir türlü sabır ve tahammül gösteremediğin olayların iç yüzü işte budur!

83 Ey Peygamber! Sana Zülkarneyn hakkında da soruyorlar.

De ki onlara: "Peki, size ondan biraz bahsedeyim."

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَن تُعَذِّبَ
وَإِمَّا أَن تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ
ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ
لَّمْ نَجْعَل لَّهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ ۖ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ
خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ
مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ
إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ
أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي
بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ
بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ
قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَاعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

84-86 Biz, Zülkarneyn'i dünyada güç ve iktidar sahibi yaptık; amacına ulaşmak için ihtiyaç duyduğu her şeye erişme imkânı verdik. Nitekim o bir sefere çıktı ve batı yönünde, gidebileceği en uzak yere ulaştı. Oraya vardığında güneş ona âdeta kara balçık gibi kopkoyu ve derin bir suyun kaynağında batıyormuş gibi göründü. Derken, Zülkarneyn orada bir halkla karşılaştı. Bunun üzerine biz, "Ey Zülkarneyn! İstersen onları öldürebilir yahut sağ bırakabilirsin." buyurduk.

87-88 Zülkarneyn yerli halka şöyle dedi: "Kim Allah'a ortak koşarsa biz onu cezalandırırız. Sonra da ahirette rabbinin huzuruna çıkarılır ve O'nun tarafından benzeri görülmedik bir cezaya çarptırılır. İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimselere gelince, böyleleri ise ahirette çok güzel bir mükâfata nail olur. Nitekim biz de onlara uyulması gereken emir ve yasaklar hususunda kolaylık gösteririz."

89-90 Zülkarneyn yine bir sefere çıktı. Bu defa da doğu yönünde, gidebileceği en uzak yere ulaştı. Oraya vardığında güneşin, oldukça ilkel şartlarda yaşayan bir halk üzerine doğduğuna tanık oldu. Biz o halka, güneş ışığından korunmalarını sağlayacak ev, sığınak ve elbise gibi imkânlar vermemiştik.

91 Evet, işte Zülkarneyn böyle müthiş bir kudret ve saltanata sahipti. Kuşkusuz biz, onunla ilgili her şeyi bütün ayrıntısıyla biliyorduk.

92-93 Zülkarneyn başka bir sefere daha çıktı. Nihayet iki dağın arasındaki bir bölgeye ulaştığında orada yaşayan ve kendilerine söylenen sözleri [dil problemi yüzünden] çok zor anlayan bir halkla karşılaştı.

94 Halkın temsilcileri, "Ey Zülkarneyn!" dediler, "Ye'cüc ve Me'cüc adlı kabileler bu memlekette kargaşa ve huzursuzluk yaratıyorlar. Bizimle onlar arasında engel oluşturacak bir set inşa etmen için sana vergi vermeyi teklif ediyoruz. Bu teklifimize ne dersin?"

95-97 Zülkarneyn de onlara şöyle karşılık verdi: "Rabbimin bana lütfettikleri sizin verebileceğiniz her şeyden çok daha değerlidir. Siz bana sadece beden gücünüzle yardımcı olun da sizinle onlar arasında sağlam bir set inşa edeyim. Şimdi bana demir kütleleri getirin!"

Zülkarneyn, iki dağın arasını demir kütleleriyle doldurunca, "Şimdi bir ocak kurun ve körükleyin!" diye talimat verdi. Demir, kor hâline gelince, "Bana erimiş bakır getirin de bunun üzerine dökeyim." dedi.

İşte bu şekilde inşa edilen seddi Ye'cüc ve Me'cüc ne aşabildi ne de onda bir gedik açabildi!

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ
رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ
إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ
أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا
بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

98 Zülkarneyn, "Bu set, rabbimin rahmet ve lütfunun bir eseridir." dedi ve ekledi: "Ne var ki vaktini rabbimin belirlediği kıyamet günü yaklaşınca bu seddi yerle bir eder. Rabbimin vaadi mutlaka gerçekleşir!"

99 İşte o gün, Ye'cüc ve Me'cüc adlı kabilelerin seddi aşmasına imkân vereceğiz. Onlar seddi aşınca –tıpkı denizde birbiri ardınca gelen dalgalar gibi büyük kalabalıklar hâlinde– dört bir yana akın edecekler. Ama o gün sûr'a da üflenmiş olacaktır. Böylelikle onların hepsini bir araya toplayacağız.

100-101 O gün cehennemi kâfirlerin karşısına çıkaracağız. Çünkü onların gözleri beni anma, hakkı ve hakikati görme konusunda perdeliydi. Üstelik onlar ayetlerimi dinlemeye bile tahammül edememişlerdi.

102 Yoksa o kâfirler bana rağmen birtakım kullarıma tanrılık yakıştırıp onlardan bir fayda göreceklerini mi sandılar?!

Doğrusu biz cehennemi kâfirlere mesken olarak hazırladık.

103-104 Ey Peygamber! De ki o kâfirlere: "Dünyadaki tutum ve davranışları yüzünden ahirette en büyük zarar ve ziyana uğrayacakların kimler olduğunu size bildirelim mi?"

Ahirette en büyük ziyana uğrayacak olanlar, dünya hayatında iyi işler yaptıklarını zanneden ve fakat bu uğurdaki tüm emekleri boşa gidecek olan kimselerdir!

105 İşte onlar, rablerinin ayetlerini yalanlayıp O'nun huzuruna çıkacaklarını inkâr etmiş, bu yüzden de iyilik adına yaptıkları her şey Allah katında boşa gitmiştir.

İyilik değeri taşıyan hiçbir şeye sahip olmadıkları için hesap günü onların amellerini değerlendirmek gibi bir işle meşgul olmayacağız!

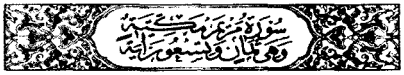
106 Evet, işte kâfirlik/nankörlük etmeleri, benim ayetlerimi ve elçilerimi alay konusu yapmaları sebebiyle onların cezası cehennemi boylamak olacaktır!

107 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlara gelince, işte böylesi güzel kullar, cennetlerin en güzel yerinde ağırlanacaktır.

108 Onlar, cennette temelli kalacak ve oradan hiç ayrılmak istemeyeceklerdir.

109 Ey Peygamber! De ki: "Rabbimin sözlerini yazmak için bütün denizler mürekkep olsa ve bir o kadar daha deniz ilave etsek, bütün bu denizler tükenir ama rabbinin sözleri yine de bitmezdi."

110 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bakın, ben de tıpkı sizin gibi bir insanım. Ancak şu var ki bana Allah tarafından "Tanrınız bir tek tanrıdır." diye vahyediliyor. Artık kim rabbine kavuşmayı ümit ve arzu ediyorsa O'nu hoşnut edecek işler yapmaya koyulsun ve rabbine kullukta hiçbir şeyi O'na ortak koşmasın!"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ۝١ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُۥ زَكَرِيَّآ ۝٢ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً
خَفِيًّا ۝٣ قَالَ رَبِّ إِنِّى وَهَنَ ٱلْعَظْمُ مِنِّى وَٱشْتَعَلَ ٱلرَّأْسُ شَيْبًا
وَلَمْ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۝٤ وَإِنِّى خِفْتُ ٱلْمَوَٰلِىَ
مِن وَرَآءِى وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى عَاقِرًا فَهَبْ لِى مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا ۝٥
يَرِثُنِى وَيَرِثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَٱجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا
۝٦ يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسْمُهُۥ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَل لَّهُۥ
مِن قَبْلُ سَمِيًّا ۝٧ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى غُلَٰمٌ وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى
عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ ٱلْكِبَرِ عِتِيًّا ۝٨ قَالَ كَذَٰلِكَ
قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
شَيْـًٔا ۝٩ قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّىٓ ءَايَةً ۚ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝١٠ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنَ ٱلْمِحْرَابِ
فَأَوْحَىٰٓ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا۟ بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝١١

19. MERYEM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 98 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kâf-Hâ-Yâ-'Ayn-Sâd.

2 Ey Peygamber! Bu ayetler, rabbinin, Zekeriya kuluna bahşettiği lütuf ve rahmete dair bir anma, bir hatırlatmadır.

3-6 Vaktiyle Zekeriya, rabbine içten içe şöyle yakardı: "Ey rabbim! Artık çok yaşlandım. Kemiklerim erimeye yüz tuttu. Saçlarım da iyice ağardı. Ey rabbim! Sana kaç kez yakardıysam eli boş geri döndüğüm hiç olmadı! Ben bu fâni dünyadan göçüp gittikten sonra yerime geçecek akrabamdan ötürü endişeliyim. Sen de biliyorsun ki karım, başından beri kısır. Ey rabbim! Lütuf ve kereminin bir eseri olarak bana yerimi dolduracak bir vâris nasip eyle! Bu öyle bir vâris olsun ki benim ve Yakup ailesinin manevi mirasına sahip çıksın. Ey rabbim! Onu, hoşnut olduğun kullarından eyle!"

7 Bunun üzerine melekler ona şöyle seslendi: "Ey Zekeriya! Sana Yahya adında bir oğlun olacağını müjdeliyoruz. Bilesin ki daha önce ona hiç kimseyi adaş yapmadık."

8 Zekeriya, "Ey rabbim!" dedi, "Karım kısır, ben de çok yaşlıyım Böyle iken nasıl çocuğum olabilir?!"

9 Melek, "Evet, karın kısır sen de çok yaşlısın." dedi; "Fakat rabbin buyuruyor ki 'Bu benim için pek kolay bir iş! Hem sonra seni yoktan var eden de ben değil miyim?!"

10 Zekeriya, "Ey rabbim! Çocuk sahibi olacağıma dair bana bir alamet göster!" diye yakardı.

Melek, "Senin alametin, üç gün üç gece boyunca insanlarla konuşamayacak olmandır." diye karşılık verdi.

11 Bunun üzerine Zekeriya mabetteki bölmesinden halkının karşısına çıktı ve işaret diliyle onlara, "Her daim rabbinizin sınırsız kudret ve yüceliğini dile getirip O'na ibadet edin." diye öğüt verdi.

يَٰيَحۡيَىٰ خُذِ ٱلۡكِتَٰبَ بِقُوَّةٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡحُكۡمَ صَبِيّٗا ١٢
وَحَنَانٗا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةٗۖ وَكَانَ تَقِيّٗا ١٣ وَبَرَّۢا بِوَٰلِدَيۡهِ وَلَمۡ يَكُن
جَبَّارًا عَصِيّٗا ١٤ وَسَلَٰمٌ عَلَيۡهِ يَوۡمَ وُلِدَ وَيَوۡمَ يَمُوتُ
وَيَوۡمَ يُبۡعَثُ حَيّٗا ١٥ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَرۡيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتۡ
مِنۡ أَهۡلِهَا مَكَانٗا شَرۡقِيّٗا ١٦ فَٱتَّخَذَتۡ مِن دُونِهِمۡ حِجَابٗا
فَأَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرٗا سَوِيّٗا ١٧ قَالَتۡ
إِنِّيٓ أَعُوذُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيّٗا ١٨ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا
رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمٗا زَكِيّٗا ١٩ قَالَتۡ أَنَّىٰ
يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞ وَلَمۡ أَكُ بَغِيّٗا ٢٠
قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞ وَلِنَجۡعَلَهُۥٓ ءَايَةٗ
لِّلنَّاسِ وَرَحۡمَةٗ مِّنَّاۚ وَكَانَ أَمۡرٗا مَّقۡضِيّٗا ٢١ فَحَمَلَتۡهُ
فَٱنتَبَذَتۡ بِهِۦ مَكَانٗا قَصِيّٗا ٢٢ فَأَجَآءَهَا ٱلۡمَخَاضُ إِلَىٰ جِذۡعِ
ٱلنَّخۡلَةِ قَالَتۡ يَٰلَيۡتَنِي مِتُّ قَبۡلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسۡيٗا مَّنسِيّٗا ٢٣
فَنَادَىٰهَا مِن تَحۡتِهَآ أَلَّا تَحۡزَنِي قَدۡ جَعَلَ رَبُّكِ تَحۡتَكِ سَرِيّٗا ٢٤
وَهُزِّيٓ إِلَيۡكِ بِجِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ تُسَٰقِطۡ عَلَيۡكِ رُطَبٗا جَنِيّٗا ٢٥

12-15 Yahya, sorumluluk üstlenme çağına gelince, "Ey Yahya! Tam bir ciddiyet ve samimiyetle Tevrat'taki buyruklara uy!" buyurduk. Biz ona daha küçük bir çocukken Tevrat'ı anlayıp kavrama kabiliyeti de verdik. Yine biz ona şefkatli ve kötü duygulardan arınmış bir gönül sahibi olmayı da nasip ettik. Bu yüzdendir ki o, Allah'a saygıda kusur etmeyen güzel bir kul, ana babasına da çok iyi davranan hayırlı bir evlat idi. O, asla zorba ve isyankâr biri değildi. Bunun içindir ki Yahya, doğduğu gün de öldüğü gün de ilahî lütuf ve inayete nail oldu. Yeniden hayata döndürüleceği gün de yine ilahî inayete nail olacaktır.

16 Ey Peygamber! Bu ilahi mesajda Meryem'i de an! Hani o, vaktiyle ailesinden ayrılıp [Mabed'in] doğu tarafında tenha bir yere çekilmişti.

17 Meryem [rahatsız edilmemek ve sırf ibadetle meşgul olabilmek için bulunduğu yere bir perde çekerek] kendisini insanlardan uzak tutuyordu. Derken, biz ona vahiy meleğimizi gönderdik. Melek ona, eli yüzü düzgün bir erkek kılığında göründü.

18 Bunun üzerine Meryem, "Senden Rahman'a sığınırım." dedi ve ekledi: "Eğer Allah'tan korkup çekinen biriysen sakın bana yaklaşma!"

19 Melek, "Ben" dedi, "Rabbin tarafından sana gönderilmiş bir elçiyim. Sana, hiçbir günaha bulaşmayacak bir erkek çocuk armağan etmek için geldim."

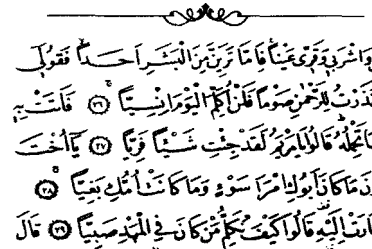
20 Meryem, "Bana erkek eli bile değmemişken nasıl bir oğlum olabilir?! Hem sonra ben, iffetsiz bir kadın değilim ki!" diyerek hayretini dile getirdi.

21 Melek, "Dediğin doğru! Fakat rabbin şöyle buyurdu: "Bu benim için pek kolay bir iştir!" [İşte bunun içindir ki senin bir oğlun olacak]. Biz onu, insanlara sınırsız kudretimizi gösteren bir sembol ve rahmetimizin bir tecellisi/ayetlerimizin tebliğcisi olmak üzere var edeceğiz. Bunun böyle olacağı artık kesinleşmiştir!"

22 İşte bu ilahî hüküm uyarınca Meryem, İsa'ya hamile kaldı ve karnındaki çocuğuyla birlikte gözlerden uzak bir yere çekildi.

23 Nihayet doğum sancısı onu bir hurma ağacının gövdesine yaslanmaya zorladı. Meryem, "Keşke" dedi, "Bu hâl başıma gelmeden önce ölseydim de unutulup gitseydim."

24-25 Derken, melek aşağıdan ona şöyle seslendi: "Üzülme artık! Bak işte rabbin, senden İsa'yı yaratıp dünyaya getirdi. Şu hurma dalını kendine doğru çekip silkele de üzerine taze hurmalar dökülsün."

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ بِهِ
قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۖ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَا أُخْتَ
هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾
فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ
إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا
أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا
بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ
وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ
مِن وَلَدٍ ۖ سُبْحَانَهُ ۖ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾
وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ
﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِن بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن
مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا
لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

26 "Artık ye, iç de gözün ışısın! Eğer herhangi birine rastlarsan de ki: "Ben, bir süre konuşmamak üzere Rahman'a söz verdim. İşte bu sebeple bugün hiç kimseyle konuşmayacağım."

27-28 Bir süre sonra Meryem kucağındaki bebeğiyle birlikte halkın yanına döndü. Halk, "Ey Meryem! Sen ne çirkin bir iş yaptın böyle?! Ey Harun'un [manevi] kız kardeşi! Baban kötü bir adam değildi. Anan da iffetsiz bir kadın değildi... " diyerek onu kınadı.

29 Bunun üzerine Meryem onlara, "Kundaktaki bebekle konuşun." diye işaret etti. Onlar, "Kundaktaki bebekle nasıl konuşabiliriz?!" diye çıkıştılar.

30-33 Bu sırada bebek İsa şöyle dedi: "Ben Allah'ın kuluyum. O bana vahiy gönderdi, beni peygamber olarak görevlendirdi. Bulunduğum her yerde Allah bana feyizli, bereketli bir insan olmayı nasip etti. O bana hayatta olduğum sürece namaz kılmamı, karşılıksız yardımda bulunmamı, anama iyi davranıp hayırlı bir evlat olmamı emretti. O, beni şefkat ve merhametten nasipsiz, hayırsız bir insan yapmadı. Bunun içindir ki doğduğum gün ilahî lütuf ve inayete nail oldum. Öleceğim gün de tekrar diriltileceğim gün de ilahî lütuf ve inayete nail olacağım."

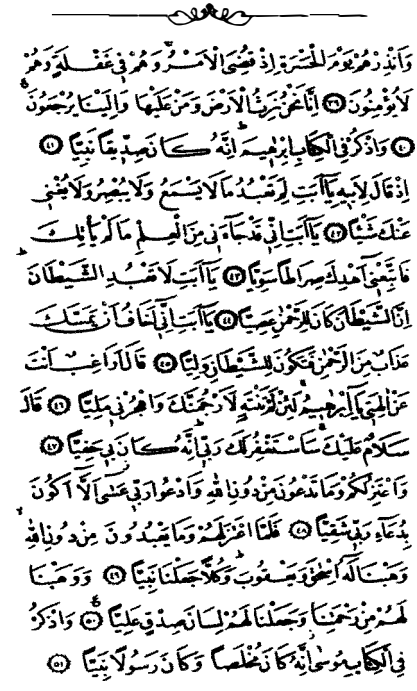
34 Evet, işte Yahudiler ve Hıristiyanların gerçek kimliği hakkında şüpheye düşüp tartıştıkları Meryem oğlu İsa'ya dair Allah'ın sözü budur!

35 Allah'ın evlat edinmesi olacak şey değildir. O, evlat edinmekten münezzehtir. Kaldı ki O, bir şeyin olmasını dilediği zaman ona yalnızca "Ol!" der ve o şey de hemen oluş sürecine girer.

36 İsa hep şunu öğütlerdi: "Allah benim de rabbim, sizin de rabbinizdir. Öyleyse yalnız O'na kulluk/ibadet edin. Dosdoğru inanç sistemi işte budur!"

37 Hâl böyle iken birtakım zümreler [Yahudiler ve Hıristiyanlar] yine de İsa'nın gerçek kimliğiyle ilgili olarak kendi aralarında tartışmaktadırlar. Bütün gerçeklerin ayan beyan ortaya çıkacağı o müthiş kıyamet ve hesap günü gelip çattığı zaman vay hâllerine o kâfirlerin!

38 Onlar, huzurumuza çıkacakları gün gerçekleri öyle güzel görecek, öyle güzel anlayacaklar ki! Ama o zalimler/kâfirler bugün tam bir sapıklık içindedirler.

39 Ey Peygamber! Çok büyük pişmanlıkların yaşanacağı gün, haklarında ilahî hükmün yerini bulacağı gün konusunda o kâfirleri uyar! Çünkü onlar hâlâ büsbütün bir aymazlık içindeler, dolayısıyla da o günün gelip çatacağına hâlâ inanmıyorlar.

40 Hâlbuki [mutlaka gelip çatacak olan kıyamet günüyle birlikte] yeryüzü alt üst olup orada yaşayan bütün insanlar geçip gittikten sonra yalnız biz kalacağız. Ölümden sonra hepsi diriltilip bizim huzurumuza çıkarılacaktır!

41 Ey Peygamber! Bu ilahi mesajda İbrahim'i de an! O, gerçekten özü sözü doğru bir insan, bir peygamber idi.

42-45 Günün birinde İbrahim babasına, "Ey benim sevgili babam!" dedi, "Duymayan, görmeyen ve üstelik sana hiçbir faydası da olmayan bu putlara niçin tapıyorsun?!"

"Ey benim muhterem babam! Emin ol, sana ulaşmayan, sende mevcut olmayan [ilahî kaynaklı] bir bilgi geldi bana. N'olur, şu söylediklerime inan da seni dümdüz, dosdoğru bir yola çıkarayım."

"Ey benim değerli babam! Sakın şeytanın vesveselerine boyun eğme! Çünkü şeytan Rahman'ın emrine karşı gelmiştir."

"Ey benim sevgili babam! Korkarım, sen bu gidişle Rahman'ın azabına çarptırılacaksın; şeytanla dost olduğunu da maalesef o zaman anlayacaksın!"

46 Babası İbrahim'e şöyle karşılık verdi: "Ey İbrahim! Demek sen benim tanrılarımdan yüz çeviriyorsun ha! Bu tutumuna son vermezsen, yeminle söylüyorum, sana çok ağır hakarette bulunurum. Şimdi yıkıl karşımdan ve uzunca bir süre de gözüme gözükme!"

47-48 Bunun üzerine İbrahim, "Hoşça kal!" dedi ve ekledi: "Sana tövbe ve iman nasip etmesi için rabbime yalvaracağım. Çünkü rabbim bana karşı gerçekten çok lütufkârdır. İşte sizi de Allah'tan başka tanrılık yakıştırıp tapındığınız putları da terk edip gidiyorum. Ben, rabbime kulluk/ibadet ediyor ve ona ibadetimden eli boş dönmeyeceğim ümidini taşıyorum."

49 İbrahim, halkını ve tapındıkları putları terk edip gittikten sonraki zaman zarfında biz ona evlat olarak İshak'ı, torun olarak da Yakup'u lütfettik. İshak'ı da Yakup'u da peygamberlikle onurlandırdık.

50 Ayrıca, onlara da rahmetimizin bir eseri olarak [mal, mülk, ilim ve güzel bir nesil gibi] nimetler bahşettik. Yine onlara, gelecek kuşaklar arasında hep iyilik ve güzellikle anılmayı nasip ettik.

51 Ey Peygamber! Bu ilahi mesajda Musa'yı da an! Çünkü o, gerçekten seçkin ve samimi bir kul, Allah tarafından gönderilmiş bir elçi, bir peygamberdi.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ
مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ
صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ
إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا
مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ
مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ
يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا
مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

52-53 Vaktiyle biz ona Sina dağının sağ yamacından [yani yüzü dağa dönükken bulunduğu yerin sağ tarafından] seslendik ve böylece onu doğrudan doğruya vahyimize muhatap kılmış olduk. Ayrıca rahmetimizin bir eseri olarak kardeşi Harun'u da peygamberlikle onurlandırmak suretiyle ona lütufta bulunduk.

54-55 Ey Peygamber! Bu ilahi mesajda İsmail'i de an! O gerek Allah'a, gerek insanlara verdiği sözlere sadakat gösteren biriydi. Yine o da Allah tarafından gönderilen bir elçi, bir peygamberdi. Halkına hep namaz kılmayı ve fakir fukaraya karşılıksız yardımda bulunmayı tavsiye ederdi. O, rabbinin hoşnutluğunu kazanmış biriydi.

56-57 Ey Peygamber! Bu ilahi mesajda İdris'i de an! Kuşkusuz o da özü sözü dosdoğru bir insan ve bir peygamberdi. Biz onu yüce bir manevi makamla onurlandırdık.

58 İşte Allah'ın çeşitli lütuf ve nimetleriyle onurlandırdığı bu şahsiyetler Âdem'in soyundan, Nuh'la birlikte gemide taşıdığımız kimselerin evlatlarından, İbrahim ve İsrail'in [Yakup'un] nesillerinden gelen ve peygamberlikle şereflendirmek suretiyle seçkin kıldığımız kimselerdir. Onlar, Rahman'ın ayetleri okunduğunda yaşlı gözlerle secdeye kapanırlardı.

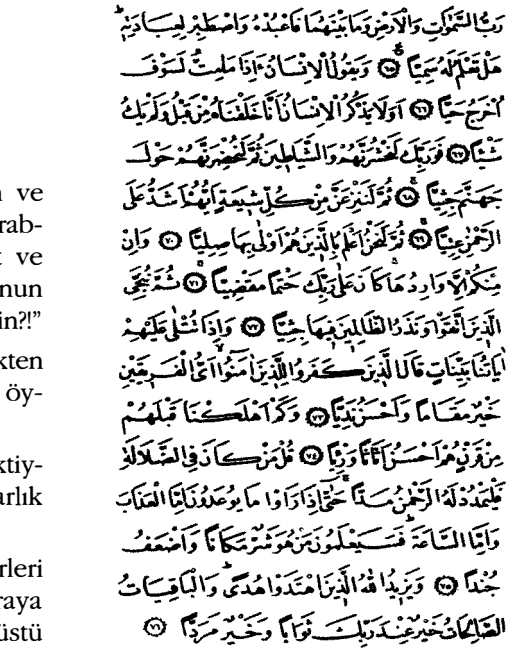
59 Onların ardından [Yahudiler gibi] öyle kötü bir kuşak geldi ki bunlar namazı [bedensel ibadetlerini] savsakladılar, hep keyfî arzu ve isteklerini tatmin peşinde koştular. Elbet onlar da azgınlıklarının cezasını bulacaktır!

60-61 Ancak günahlarından pişmanlık duyup af dileğiyle Allah'a yönelen, gerçekten iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimselerin akıbeti kuşkusuz farklı olacaktır. Böyleleri en küçük bir haksızlığa uğratılmadan cennete, Rahman'ın [daha dünyada iken] kullarına akıl ve duyularla algılanamayacak bir mutluluk yurdu olarak söz verdiği Adn cennetlerine girecektir. O'nun verdiği söz elbet yerini bulacaktır!

62 Onlar cennette [yalan, iftira gibi] hiçbir boş ve anlamsız söz işitmeyecektir. Kendilerine hep güzel sözler söylenip esenlikler dilenecek ve yine orada, ziyafetleri her daim kendilerine sunulacaktır.

63 İşte bu cennetlere kullarımızdan Allah'ı sevip sayan, emirlerine itaatsizlikten sakınanları yerleştireceğiz.

64 [Allah, müşriklerin alaycı tavırlarından bunalan Peygamber'i teselli etmek için Cebrail'e şöyle demesini emretti]: Ey Peygamber! "Biz melekler ancak rabbinin emriyle ineriz. Önümüzde, ardımızda [dünyada, ahirette] ve bu ikisi arasında bulunan tüm zaman ve mekânlardaki her şey O'nundur. Senin rabbin hiçbir şeyi unutmaz!"

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهٖ ۚ
هَلْ تَعْلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُوْلُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ
اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ
يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيٰطِيْنَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيْعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى
الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنْ
مِّنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّى
الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّنَذَرُ الظّٰلِمِيْنَ فِيْهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ
اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا ۙ اَىُّ الْفَرِيْقَيْنِ
خَيْرٌ مَّقَامًا وَّاَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَّرِءْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَنْ كَانَ فِى الضَّلٰلَةِ
فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا ۚ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوْعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ
وَاِمَّا السَّاعَةَ ۗ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّاَضْعَفُ
جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيْدُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا هُدًى ۗ وَالْبٰقِيٰتُ
الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

[65] Ey Peygamber! Allah göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunan her şeyin rabbidir. Öyleyse yalnız O'na kulluk et ve kulluğunda sabır ve sebat göster. O'nun adını almaya layık bir varlık bilir misin?!"

[66] Böyle iken kâfir insan, "Ben, öldükten sonra tekrar hayata döndürüleceğim, öyle mi?!" der.

[67] Peki, o insan hiç düşünmez mi ki vaktiyle kendisi yokken biz onu yaratıp varlık alanına çıkardık.

[68] Rabbine yemin olsun ki biz o kâfirleri şeytanlarla birlikte mahşerde bir araya toplayacak, sonra da hepsini diz üstü çökmüş vaziyette cehennemin yanı başına getireceğiz.

[69] Daha sonra da her topluluktan Rahman'a isyanda başı çekenleri çekip ayıracağız.

[70] Biz cehennemi boylamayı en çok kimin hak ettiğini elbet çok iyi biliriz.

[71] Ey Kâfirler! Hepiniz cehennemi boylayacaksınız. Bu, rabbinin kesinleşmiş hükmüdür!

[72] Fakat biz kâfirlikten sakınanları cehennemden esirgeyecek; zalimleri/kâfirleri ise diz üstü çökmüş vaziyette orada bırakacağız.

[73] Ayetlerimiz kendilerine bütün açıklığıyla tebliğ edildiği zaman o kâfirler, [sahip oldukları zenginlik ve servetin verdiği şımarıklıkla] müminlere şöyle derler: "Hadi söyleyin bakalım, bu iki zümreden [müminler ve kâfirlerden] hangisinin konumu daha üstün, hangisinin mensupları daha itibarlı?!"

[74] Hâlbuki biz bunlardan önce gelip geçen nice nesilleri helak ettik. Üstelik o nesiller, maddi güç, kudret ve ihtişam bakımından çok daha ileri düzeyde idiler.

[75] Ey Peygamber! De ki: "Büsbütün sapıtıp yoldan çıkmış olanlara Rahman bu dünyada varsın biraz daha mühlet versin, ne çıkar?! Nasılsa uyarıldıkları azabı veya kıyameti yarın bir gün görecek ve işte o zaman kimin itibarının daha düşük, kimin taraftar ve destekçisinin daha zayıf ve güçsüz olduğunu öğrenecekler!"

[76] Allah imana gelenlerin iman ve itaat duygularını güçlendirir. Faydası baki hayırlı işler rabbinin nezdinde hem mükâfat yönünden daha değerli, hem de sonuç bakımından daha güzeldir.

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾
أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ
مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُۥ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا
فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونَ لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾
كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾
فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ
ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ
ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَّقَدْ جِئْتُمْ
شَيْـًٔا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ
وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا
يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِن كُلُّ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

77 Ey Peygamber! Ayetlerimizi inkâr eden, üstelik [kendisinden alacağını isteyen Habbâb b. Eret'in dile getirdiği diriliş inancıyla dalga geçmek için], "Bana ahirette de mutlaka mal, mülk ve evlat verilecek. [O zaman sana olan borcumu öderim.]" diyen [Âs b. Vâil adlı] adamı görüyorsun değil mi?!

78 O adam ahirette olup bitecekleri öğrenmenin bir yolunu mu buldu?! Yoksa Rahman'dan bu konuda kesin bir söz mü aldı?!

79 Yoo! Biz onun bu sözlerini amel defterine kaydedecek ve azabını da artırdıkça artıracağız.

80 Ayrıca ikide bir sözünü ettiği malı mülkü de sonunda bize kalacak ve o bizim huzurumuza bütün servetini geride bırakmış olarak yalın ayak başıkabak vaziyette gelecektir.

81 Böyleleri akılları sıra kendilerine şeref ve saygınlık kazandıracağı düşüncesiyle Allah'ın yanı sıra birtakım nesneleri tanrı edindiler.

82 Ama gerçek şu ki tanrılık yakıştırdıkları nesneler, o müşriklerin tapınışlarını hem reddedecek hem de onlara düşman kesilecektir.

83 Ey Peygamber! Bilmez misin ki biz, kâfirlerin başına, kendilerini alabildiğine günaha kışkırtan şeytanları musallat ettik.

84 Şu hâlde onların azaba çarptırılmaları konusunda tez canlılık gösterme. Çünkü biz onların günlerini ve nefeslerini saymaktayız!

85-86 Gün gelecek, şirk ve inkârcılıktan sakınanları en güzel şekilde ağırlanmayı hak eden bir topluluk olarak Rahman'ın huzurunda bir araya toplayacağız. Günaha batmış o kâfirleri ise suvarılmaya götürülen susuz sürü gibi cehenneme süreceğiz.

87 Onlar için şefaat söz konusu olmayacaktır. Şefaat ancak dünyada iken Rahman'la iman ve itaat bağı kuranlar için geçerli olacaktır.

88 O müşrikler, "Rahman evlat edindi." dediler.

89 Ey Müşrikler! Böyle söylemekle gerçekten çok çirkin bir iddiada bulundunuz.

90-91 Rahman'a çocuk yakıştırmalarından ötürü neredeyse gökler çatlayacak, yer yarılacak, dağlar yerle bir olacak!

92 Hâlbuki evlat edinmek Rahman'ın şanına yaraşmaz!

93 Göklerde ve yerde kim varsa Rahman'ın huzuruna ancak birer kul olarak gelecektir!

94 O, göklerde ve yerde bulunan herkesi sınırsız ilmiyle kuşatıp fert fert tespit etmiştir.

95 Onların hepsi kıyamet günü Allah'ın huzuruna mallarından mülklerinden, taraftarlarından ve evlatlarından yoksun olarak gelecektir!

96 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlar var ya, Rahman onları sevgiyle kuşatacaktır.

97 Ey Peygamber! Biz bu Kur'an'ı konuşup anlaştığın dille vahyetmek suretiyle kolaylaştırdık ki Allah'a itaatsizlikten sakınanları onunla müjdeleyesin; şirk ve inkârcılıkta ısrar eden o müşrikleri de yine onunla uyarasın.

98 Bilesin ki biz bu müşriklerden önce gelip geçen nice kâfir nesilleri helak ettik. Şimdi bak bakalım, helak olup giden o nesillere ait bir canlılık belirtisi görebiliyor musun yahut onlara ait bir ses işitebiliyor musun?!

20. TÂHÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 135 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Tâ-Hâ

2 Ey peygamber! Biz bu Kur'an'ı sana eziyet çekip mutsuz olasın diye indirmedik.

3 Aksine biz onu yüreğinde Allah korkusu taşıyanlara bir öğüt, bir uyarı olsun diye indirdik.

4 Kur'an, yeryüzünü ve şu yüce gökleri yaratan Rahman tarafından indirilmiştir.

5 Rahman, yarattığı bütün varlıkları emrine boyun eğdirmiştir.

6 Nitekim göklerde, yerde ne varsa O'nundur! Bu ikisinin arasında olan, yerin altında bulunan her şey de yine O'nundur!

7 Düşünce ve niyetlerini ister dillendir, ister içinde gizle, O'nun için hiç fark etmez. Çünkü O gizliyi de gizlinin gizlisini de bilir!

8 Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur. En güzel isimler de hep O'nundur!

9 Ey Peygamber! Musa'nın başından geçen olaylardan haberin var mı?

10 Hani o [bir gece vakti çölde ailesiyle birlikte Mısır'a doğru yol alırken] uzakta bir ateş görmüş ve ailesine şöyle demişti: "Hele durun! Bir ateş ilişti gözüme. Ateşin bulunduğu yere doğru gideyim, belki oradan bir kor parçası alıp size getiririm yahut orada yolu bilen birini bulurum."

11-12 Ateşin yanına varınca ona şöyle seslenildi: "Ey Musa! Haberin olsun, ben senin rabbinim. Pabuçlarını çıkar. Çünkü sen şu an kutsal bir vadide, Tuva'dasın."

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ
أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا
مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ
يَا مُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ
غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا
فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ
سُوءٍ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾ اذْهَبْ إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي
أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَل لِّي
وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾
وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ
كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ
يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

13-14 "Ben, seni peygamber olarak seçtim. Şimdi sana vahyedileni iyi dinle! Hiç şüphen olmasın ki Allah benim! Benden başka gerçek tanrı yoktur. O hâlde yalnız bana kulluk/ibadet et! Beni anmak, hatırında tutmak için namaz kıl!"

15 Kıyamet günü mutlaka gelip çatacaktır. Herkes dünyada iken peşinde koştuğu şeylerin karşılığını ahirette görsün diye ben kıyametin vaktini gizlemeyi diledim.

16 Kıyamete imanı olmayan, hep keyfî arzu ve isteklerinin peşinde koşan kimseler seni bu gerçeğe inanmaktan alıkoymasın. Aksi takdirde sen de helak olursun!

17 Allah, "Sağ elindeki nedir, ey Musa!" buyurdu.

18 Musa, "Bu benim değneğimdir." diye karşılık verdi ve ekledi: "Buna dayanırım, bununla davarlarıma yaprak çırparım. Ayrıca diğer bazı işlerde de kullanırım."

19 Allah, "Şimdi onu yere at, ey Musa!" buyurdu.

20 Musa değneğini yere attı. Bir de ne görsün, değnek hızla kıvrılıp giden bir yılan oluvermiş!

21-24 Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Tut onu, sakın korkma! Zira biz onu eski hâline döndüreceğiz. Bir de elini koynuna sok! Göreceksin ki elin koynundan başka bir mucize olarak kusursuz bir beyazlıkta, parlak mı parlak bir şekilde çıkacak. Söylediğimizi yap ki böylece sana büyük mucizelerimizden bir kısmını göstermiş olalım."

"Ey Musa! Firavun'a git. Çünkü o iyice azdı."

25-35 Musa, "Ey rabbim!" dedi, "Gönlüme ferahlık ver; işimi kolaylaştır; meramımı açık seçik ifade etme konusundaki sıkıntımı gider ki söyleyeceklerimi iyice anlayabilsinler. Yakınlarımdan birini, [mesela] kardeşim Harun'u bana yardımcı tayin et. Harun vesilesiyle gücüme güç kat ve bu görevimde ona da sorumluluk yükle ki seni daha çok yüceltip daha çok zikredelim. Şüphesiz sen bizim her hâlimizi görmektesin."

36-37 Allah, "Ey Musa!" dedi, "İstediklerin sana verildi. Nitekim biz sana başka bir zamanda da lütufta bulunmuştuk."

إِذْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ۝٣٨ أَنِ ٱقْذِفِيهِ فِى ٱلتَّابُوتِ فَٱقْذِفِيهِ
فِى ٱلْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ ٱلْيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّى وَعَدُوٌّ لَّهُۥ
وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّى وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِىٓ ۝٣٩ إِذْ تَمْشِىٓ
أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُۥ فَرَجَعْنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ
كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَٰكَ مِنَ ٱلْغَمِّ
وَفَتَنَّٰكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ
قَدَرٍ يَٰمُوسَىٰ ۝٤٠ وَٱصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى ۝٤١ ٱذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ
بِـَٔايَٰتِى وَلَا تَنِيَا فِى ذِكْرِى ۝٤٢ ٱذْهَبَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ۝٤٣
فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ۝٤٤ قَالَا رَبَّنَآ
إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَىٰ ۝٤٥ قَالَ لَا تَخَافَآ إِنَّنِى
مَعَكُمَآ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ۝٤٦ فَأْتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ
مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَٰكَ بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَٱلسَّلَٰمُ
عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلْهُدَىٰٓ ۝٤٧ إِنَّا قَدْ أُوحِىَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ۝٤٨ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ۝٤٩ قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ
شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ۝٥٠ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَىٰ ۝٥١

38-39 İşte o zaman annene ilham yoluyla şu talimatı vermiştik: "Bebek Musa'yı bir sandığa koy ve sandığı Nil nehrine bırak. Zira nehir onu sahile atacak ve hem bana düşman olan hem de gelecekte ona düşman olacak biri onu sandıktan alıp evlat edinecek."

Ey Musa! Gözetimim altında yetiştirilmen için sana karşı insanların gönüllerine tarafımdan bir sevgi aşıladım.

40 Hani ablan nehirdeki sandıktan seni alanların yanına gidip, "Ona sütannelik yapacak birini size buluvereyim mi?" demişti. Nihayet seni artık gözü aydın olup üzülmesin diye annene kavuşturmuştuk.

Bu olaydan yıllar sonra Mısırlı bir adamı öldürmüştün. Ama biz seni bu talihsiz olayın tasasından kurtarmıştık. Daha sonra da seni çeşitli sınamalardan geçirmek suretiyle eğitmiştik.

İşte bu yüzden de yıllarca Medyen halkıyla bir arada yaşadın. Sonra benim takdirim uyarınca işte buraya geldin, ey Musa!

41 Ayetlerimi tebliğ etmen için seni elçim olarak seçtim.

42 Haydi, kardeşinle birlikte ayetlerimi tebliğ etmek üzere yola çıkın ve sakın beni anmakta, hatırımı saymakta gevşeklik göstermeyin!

43 Firavun'a gidin. Çünkü o iyice azdı.

44 Belki aklını başına alıp imana gelir ya'hut hiç değilse yüreğine biraz Allah korkusu düşer ümidiyle ona hitabınızda tatlı ve yumuşak bir üslup kullanın.

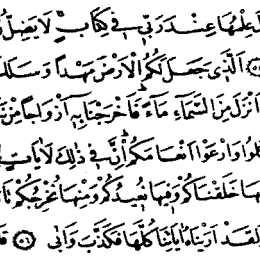
45 Bunun üzerine Musa ve Harun, "Ey rabbimiz!" dediler, "Onun bizi hemen cezalandırmaya kalkışmasından ve/veya büsbütün azgınlaşmasından endişe duyuyoruz."

46-48 Allah da şöyle buyurdu: "Korkmayın! Ben sizinle beraberim; her şeyi işitir ve görürüm. Şimdi ona gidip şöyle deyin: 'Biz senin rabbinin elçileriyiz. İsrailoğulları'nın bizimle birlikte Mısır'dan ayrılmasına izin ver. Artık eziyet etme onlara. Bak, biz sana rabbinden bir mesaj getirdik. Bilesin ki esenlik ve kurtuluş, Allah'ın gösterdiği yolda yürüyen kimselerin olacaktır. Bize vahyedildiğine göre Allah'ın ayetlerini yalan sayıp onlardan yüz çevirenler ise mutlaka azaba uğrayacaktır."

49 Firavun, alaycı bir tavırla, "Sizin rabbiniz de kimmiş, ey Musa!" dedi.

50 Musa, "Bizim rabbimiz, her şeyi yaratıp şekillendiren, sonra da yaratılış gayesini gösteren Allah'tır." diye karşılık verdi.

51 Bu defa Firavun, "Peki, daha önce gelip geçen nesillerin durumu nedir? [Allah'a kulluk etmek yerine birden çok tanrıya tapınan önceki nesiller senin iddiana göre hep azaba mı mahkûm oldular yani?!]" diye sordu.

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ ۖ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾
الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾
كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿٥٤﴾
مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾
وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاجْعَلْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾
قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾
فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ
وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ
وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ
وَأَسَرُّوا النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم
مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا ۚ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ﴿٦٤﴾

52 Musa, "Onlar hakkındaki bilgi rabbimin nezdinde kayıtlıdır. Benim rabbim asla yanılmaz, asla unutmaz." diye cevap verdi.

53-54 Yeryüzünü sizin için âdeta bir beşik yapan, yine orada sizin için yollar ve geçitler açan, gökten yağmur yağdıran O'dur!

İşte biz o yağmur suyuyla türlü türlü bitkiler yeşerttik. Böyle yaptık ki hem siz toprağın ürünlerinden yiyip beslenesiniz, hem de hayvanlarınızı otlatabilesiniz.

Şüphesiz bütün bunlarda aklıselim ve sağduyu sahibi kimseler için ibretler var!

55 Ey insanlar! Sizi ilkin topraktan yarattık. Ölümünüzün ardından sizi yine toprağa karıp katacak ve zamanı gelince oradan tekrar biz çıkaracağız.

56-58 Yeminle söylüyorum ki biz Firavun'a onca ayetimizi, onca mucizemizi gösterdik. Ama o bütün bunlara bir çırpıda yalan deyip inkârcılıkta dayattı. Üstelik "Sihir marifetinle bizi yerimizden yurdumuzdan etmeye mi geldin, ey Musa?" dedi ve ekledi: "Bilesin ki biz de sana benzeri bir sihirle karşılık vereceğiz. Şimdi sen ikimiz için de uygun olan bir buluşma vakti belirle de herkesin görebileceği bir yerde kozlarımızı paylaşalım."

59 Musa bu teklife, "Tekrar buluşma vaktimiz şenlik günü olsun, halk da kuşluk vakti toplansın." diye karşılık verdi.

60 Firavun bu işi organize etmek üzere çekip gitti. Musa'yı alt etmek için bütün tedbirlerini aldı ve nihayet belirlenen zamanda usta sihirbazlarıyla birlikte buluşma yerine geldi.

61 Musa sihirbazlara, "Acırım size!" dedi, "Birtakım varlıklara tanrılık yakıştırmak suretiyle Allah'ın ilahlığı hakkında yalan yanlış iddialarda bulunmayın. Aksi hâlde O sizi öyle bir cezaya çarptırır ki kökünüzü kurutur. Bilesiniz ki Allah'ın ilahlıkta ortağı bulunduğunu iddia edenler muhakkak perişan olur."

62-64 Bunun üzerine Firavun ve adamları ne yapacakları konusunda gizlice konuşup tartışmaya başladılar. Sonunda, "Bu iki adam" dediler, "Sihir marifetleriyle sizi yerinizden yurdunuzdan etmek ve bu güzel hayat tarzınızı alt üst etmek isteyen iki sihirbaz! [Ey Mısırlı sihirbazlar!] Musa'yı alt etmek için ne tür bir düzenek kuracağınıza karar verin ve onun karşısında tek vücut olarak boy gösterin. Zira bugün üstün gelen, beklediği ödüle kavuşacaktır!"

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا ۖ
فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ
فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنتَ الْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِي
يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا ۖ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ ۖ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ
حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾
قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۖ
فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ ۖ
وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا
مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا ۖ فَاقْضِ مَا أَنتَ قَاضٍ ۖ إِنَّمَا تَقْضِي
هَٰذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا
وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿٧٣﴾
إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا
وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَن يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

65 Sihirbazlar, "Ey Musa!" dediler, "İstersen marifetini önce sen göster; istersen ilkin biz başlayalım"

66 Musa onlara, "Buyurun, siz başlayın." diye karşılık verdi.

Derken, sihirbazların ipleri ve değnekleri, yaptıkları sihir marifetiyle ona gerçekten hareket ediyormuş gibi göründü.

67 Bu yüzden Musa'nın yüreğine bir korku düştü.

68-69 Bunun üzerine biz ona şöyle vahyettik: "Hiç tasalanma! Çünkü sonunda galip gelecek olan sensin. Şimdi sağ elindeki değneği yere at. Değnek onların iplerini ve asalarını yutacaktır. Çünkü onların yaptığı iş düpedüz bir sihirbazlık oyunudur. Bilesin ki sihirbaz hangi amaca hizmet ederse etsin asla başarıya ulaşamaz!"

70 Musa'nın galip gelmesi üzerine sihirbazlar hemen yere kapanıp, "Biz Harun ile Musa'nın rabbine iman ettik." dediler.

71 Firavun ise "Demek ben size izin vermeden ona inandınız ha!" dedi ve ekledi: "Belli ki size sihirbazlığı öğreten ustanız oymuş. Ama ahdim olsun, bu ihanetinizden ötürü kollarınızı ve bacaklarınızı sağlı sollu keseceğim ve bununla da yetinmeyip sizi hurma dallarına asacağım! İşte o zaman benim mi yoksa inandığınız o Allah'ın mı daha şiddetli ve sürekli bir ceza verme gücüne sahip olduğunu anlayacaksınız!"

72-73 Sihirbazlar şöyle karşılık verdiler: "Gözümüzün önüne serilen bunca delile ve bizi yaratan Allah'a rağmen seni tercih edecek değiliz. Bizim hakkımızda istediğin hükmü ver. Senin sözün/hükmün ancak bu dünyada geçer. Biz rabbimize inanıp güvendik. Ümidimiz odur ki rabbimiz bugüne değin işlediğimiz günahları ve bilhassa bize zorla yaptırdığın sihirle ilgili günahımızı bağışlayacaktır. Allah, ümit bağlananların en hayırlısı olduğu gibi mükâfatı ve cezası da süreklidir."

74 Kim rabbinin huzuruna kâfir/müşrik olarak çıkarsa onun meskeni cehennem olacaktır. Orada ne ölüp azaptan kurtulabilecek ne de hayatı hayata benzeyecektir!

75-76 İmanına yaraşır güzellikte işler yapmış bir mümin olarak rabbinin huzuruna çıkan kimselere gelince, bunlar ahirette en yüksek makamlara sahip olacaklar. İçinde ırmakların çağıldadığı Adn cennetlerinde ağırlanacak ve orada temelli kalacaklar. İşte şirkten, kâfirlikten arınanların mükâfatı budur!

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي ٱلْبَحْرِ
يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ
فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ
﴿٧٩﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ جَانِبَ
ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا۟ مِن
طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى وَمَن
يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ
وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ
﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾
قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾
فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا ۖ قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ
رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ
أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِى ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟
مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ أَوْزَارًا
مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾

77 Firavun, İsrailoğulları'na Mısır'ı dar edince biz Musa'ya şöyle vahyettik: "Kullarımla birlikte geceleyin Mısır'dan yola çık! Değneğini suya vurarak denizde onlara bir yol aç! Firavun'un size yetişecek olmasından endişe etmeyin, denizde boğuluruz diye de korkmayın!"

78 Musa, İsrailoğulları'nı Mısır'dan çıkarınca Firavun ordusuyla birlikte onun peşine düştü. Ama deniz onları yutuverdi.

79 Böylece Firavun, halkını kurtuluşa değil yanlış yola, helake sürüklemiş oldu.

80 Ey İsrailoğulları! Sizi düşmanlarınızın elinden kurtardık. Sina dağının sağ yamacında sizinle bir antlaşma/sözleşme yaptık. Yine size çölde kudret helvası/ekmek ve bıldırcın eti lütfettik.

81-82 İşte o dönemde şöyle buyurduk: "Size lütfettiğimiz helal ve hoş nimetlerden yiyin. Ama nimetlerime nankörlükle karşılık vererek haddi aşıp azgınlaşmayın! Aksi hâlde hışmım sizi çarpar. Hışmıma uğrayan kimse ise büsbütün yıkıma uğramış olur. Ama şunu da bilin ki ben, kâfirlikten/nankörlükten pişmanlık duyup tövbe eden, yürekten iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan ve böylece doğru yolda sebat gösteren kimselere karşı çok affediciyim."

83 Musa Sina dağına çıktığı zaman Allah, "Seni halkından aceleyle ayrılıp buraya gelmeye sevk eden şey neydi, ey Musa?!" buyurdu.

84 Musa, "Onlar benim izimdeler." dedi ve ekledi: "Ey rabbim! Benden hoşnut olasın diye sana gelmekte acele ettim."

85 Allah da şöyle buyurdu: ["Halkım benim izimde." diyorsun; ama onlar senin izinde değiller.] Çünkü biz halkını senin yokluğunda sınadık ve Sâmirî onları yoldan çıkardı."

86 Bunun üzerine Musa son derece kızgın ve üzgün bir hâlde halkının yanına döndü ve "Ey halkım! Bu ne hâl?!" dedi, "Rabbiniz size güzel bir vaatte bulunmamış mıydı?! Bu ilahî vaadin gerçekleşmesini çok uzak bir ihtimal olarak mı gördünüz, yoksa rabbinizin gazabının tepenize binmesini mi istediniz ki bana verdiğiniz sözden hemen döndünüz?!"

87 Onlar, "Biz sana verdiğimiz sözden bilerek isteyerek dönmedik. Fakat yanımızda Mısırlılardan ödünç diye aldığımız birtakım ziynet eşyaları vardı. Biz o ziynet eşyalarını [Sâmirî'nin telkiniyle] ateşe attık. Sâmirî de yanındaki mücevherleri ateşe attı."

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ
وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ
يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا
أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا
مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا
تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي
وَلَا بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ
تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾
قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ
فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ
فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا
لَّن تُخْلَفَهُ ۖ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا
لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ
الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

88 Derken, Sâmirî [ateşte eritilmiş mücevherlerden] böğürme marifeti olan bir buzağı heykeli yapıp İsrail halkının huzuruna çıkardı. Bunun üzerine Sâmirî ve arkadaşları, "İşte bu" dediler, "Bizim de Musa'nın da gerçek tanrısıdır. Ne var ki o [Firavun'un sarayında tam bir Mısırlı olarak yetiştiği günlerde öğrendiği dinî inancı] unuttu."

89 Peki, onlar buzağı heykelinin kendilerine karşılık vermek üzere bir çift laf dahi söyleyemediği gerçeğini görmüyorlar mıydı?! Yine onlar bu heykelin kendilerine yönelik bir zararı önleyemediği gibi hiçbir fayda da sağlamadığını anlamıyorlar mıydı?!

90 Musa Sina dağından dönmeden önce Harun onlara, "Ey halkım!" dedi, "Siz buzağı heykeliyle çok kötü biçimde ayartılmaktasınız. Bakın, sizin rabbiniz bu heykel değil, Rahman'dır. N'olur, bu sözlerime kulak verin de emrime itaat edin!"

91 Onlar, "Musa bizim yanımıza dönünceye kadar buzağı heykeline tapınmaktan asla vazgeçmeyeceğiz." diye karşılık verdiler.

92-93 Musa halkın yanına dönünce kardeşi Harun'un sakalından tutup çekerek, "Ey Harun! Bunların yoldan çıktığına tanık olduğunda benim inanç çizgimi takip etmekten seni alıkoyan neydi? Yoksa sen de mi emrime karşı geldin?!" dedi.

94 Harun, "Canım karındaşım!" dedi, "Saçımı, sakalımı çekip durma! Doğrusu şu ki ben senin, 'İsrailoğulları'nın arasına ayrılık soktun; sözümü tutmadın.' diye çıkışacak olmandan endişe ettim."

95 Bunun üzerine Musa Sâmirî'ye dönerek, "Peki, ya senin zorun neydi, ey Sâmirî?!" diye sordu.

96 Sâmirî de şöyle karşılık verdi: "Ben onların göremedikleri bir şeyi gördüm. [Yani senin izini takip eden bu halkın gidişatının doğru bir gidişat olmadığını anladım]. Gerçi elçinin [senin] öğrettiklerinden birtakım şeyler de öğrendim. Ama onları zihnimde saf dışı ettim. İşte nefsim böyle yapmaya sevk etti beni!"

97-98 Bunun üzerine Musa şöyle dedi: "Defol git! Bundan sonraki hayatın boyunca büsbütün dışlanmışlık ve yalnızlık çekmeye mahkûm olacaksın. Ölümünden sonra ise asla kaçıp kurtulamayacağın bir hesap ve ceza günüyle karşılaşacaksın. Şimdi son bir kez daha bak şu tapınıp durduğun sözde tanrına! Zira biz onu birazdan yakacağız; sonra da darmadağın edip denize savuracağız."

"Ey İsrailoğulları! Sizin tek gerçek tanrınız Allah'tır. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. O sınırsız ilmiyle bütün her şeyi kuşatmıştır!"

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن
لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾
خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ
وَنَحْشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَٰفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ
إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً
إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْجِبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا
رَبِّى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا
وَلَآ أَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِىَ لَا عِوَجَ لَهُۥ ۖ وَخَشَعَتِ
ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ
ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِىَ لَهُۥ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ عِلْمًا ﴿١١٠﴾
وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَن
يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا
وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

99-101 Ey Peygamber! İşte sana geçmişte olup biten bazı önemli olayları anlatıyoruz. Kuşkusuz biz sana tarafımızdan vahyedilmiş Kur'an'ı lütfettik. Kim onun mesajına sırt çevirirse bilsin ki böyleleri kıyamet günü gelip çattığında büyük bir vebal sahibi olarak huzurumuza çıkacaktır. Üstelik bu vebalin cezasından hiç kurtulamayacaktır. Kıyamet günü onları ezecek olan bu vebal yükü ne fena bir yüktür!

102 Diriliş için sûr'a üflendiği gün kâfirleri/müşrikleri korku ve dehşetten gözleri donuklaşmış vaziyette bir araya toplayacağız.

103-104 O gün bütün konuşmalarını gayet iyi bildiğimiz hâlde onlar -güya gizli konuştuklarını sanarak- kendi aralarında, "Dünyada topu topu on gün kadar bir süre kaldık herhâlde!" diyecekler. İçlerinde en aklı başında olan ise, "Orada sadece bir gün kaldık." diyecek.

105-107 Ey Peygamber! Sana, kıyamet gününde dağların ne olacağını soruyorlar. De ki: "Rabbim o gün dağları toz duman edip savuracak, bulundukları yerleri dümdüz ve bomboş hâle getirecek. Öyle ki o yerlerde ne bir çukur ne de bir tümsek görebileceksin.

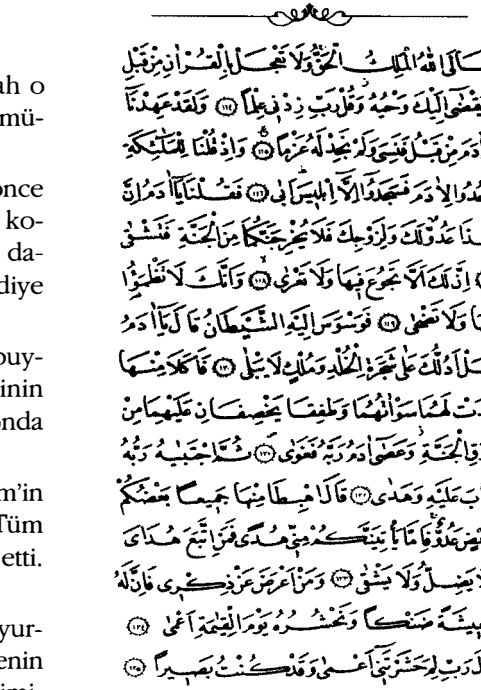
108-109 O gün onlar hiçbir yalpalama ve yan çizme olmaksızın davetçinin [İsrafil'in] çağrısına uyacak. Yine o gün Rahman'ın heybetinden sesler kısılacak. İşte o zaman hışıltıdan, fısıltıdan başka bir ses işitemeyeceksin. Ayrıca o gün Rahman'ın izin verdiği, sözünden [yani 'Allah'tan başka tanrı yok!' inancını benimsemesinden] hoşnut olduğu kimselerden başka kimse için şefaatin hiçbir yararı olmayacak!

110 Allah, kullarının geçmiş ve gelecekle ilgili her şeylerini bilir. Ama kulların bilgi imkânları O'nu kavramaya yetmez.

111 Ezelî-ebedî hayat sahibi olan ve varlığı hiçbir şeye bağlı bulunmayan Allah'ın huzurunda herkes o gün boyun bükecektir. Allah'a eş ve ortak koşma suçunu işlemiş olanlar ise tam anlamıyla hüsrana uğrayacaktır.

112 Gerçek iman sahibi olarak imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere gelince, böyleleri o gün ne hata ve kusurlarının artırılmasından ne de mükâfatlarının azaltılmasından endişe duyacaktır.

113 Ey Peygamber! İşte biz bu vahyi sana Arapça okunup tebliğ edilen bir hitap olarak indirdik ve onda uyarı mesajlarımızı tekrar tekrar dile getirdik ki o müşrik halk Allah'a ortak koşmaktan artık sakınsın yahut Kur'an onların ibret alıp gafletten uyanmalarına vesile olsun.

فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۗ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ
اَنْ يُّقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهٗ ۖ وَقُلْ رَّبِّ زِدْنِيْ عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَآ
اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهٗ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ
اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۗ اَبٰى ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ اِنَّ
هٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى
﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوْعَ فِيْهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾ وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا
فِيْهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطٰنُ قَالَ يٰٓاٰدَمُ
هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾ فَاَكَلَا مِنْهَا
فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ
وَّرَقِ الْجَنَّةِ ۚ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهٗ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰهُ رَبُّهٗ
فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيْعًا ۢ بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّيْ هُدًى ۙ فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ
فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِيْ فَاِنَّ لَهٗ
مَعِيْشَةً ضَنْكًا وَّنَحْشُرُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى ﴿١٢٤﴾
قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِيْٓ اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيْرًا ﴿١٢٥﴾

114Ey Peygamber! Gerçek hükümran Allah o müşriklerin bütün yakıştırmalarından münezzehtir, yücedir!

Vahiy sana bütünüyle ulaştırılmadan önce Kur'an'ın söz söylemesi gereken bir konuda tez elden görüş bildirme ve her daim, "Ey rabbim! Kur'an ilmimi artır!" diye yakar!

115Unutma ki biz daha önce Âdem'e de buyruğumuzu bildirmiştik. Ama o rabbinin buyruğunu savsakladı. Doğrusu biz onda bir azim ve kararlılık görmedik.

116Şöyle ki biz vaktiyle meleklere, "Âdem'in üstünlüğünü kabul edin!" buyurduk. Tüm melekler onun üstünlüğünü kabul etti. Fakat İblis bunu kabule yanaşmadı.

117-119 Bunun üzerine Âdem'e şöyle buyurduk: "Ey Âdem! Bilesin ki bu İblis senin ve eşinin düşmanıdır. Sakın sizi [geçiminiz için gerekli olan her şeye kolayca sahip olduğunuz, mutluluk ve huzur içinde yaşadığınız] bu cennetten/bahçeden çıkarmasın. Ona uyup cennetten kovulduğunuz takdirde geçim derdine düşer, perişan olursun[unuz]. Oysa cennette kaldığın sürece açlık çekmeyecek, kendini çıplak hissetmeyeceksin. Yine orada susuzluk çekmeyecek, güneşin kavurucu sıcağına maruz kalmayacaksın."

120-121 Ne var ki şeytan, "Ey Âdem! Sana ölümsüzlük ağacını, dolayısıyla hiç son bulmayacak bir saltanatın yolunu göstereyim mi?" diyerek onu fitledi. Derken, Âdem ve eşi o yasak ağacın meyvesinden yediler. Ardından çıplaklıklarının farkına vardılar ve hemen bahçeden topladıkları yapraklarla edep yerlerini örtmeye başladılar.

İşte böylece Âdem [İblis'in ayartmasına kanarak] rabbine karşı gelmiş ve dolayısıyla ciddi bir hataya düşmüş oldu.

122-125 Derken, rabbi onun yüzüne rahmet ve şefkat nazarıyla baktı. Tövbesini kabul buyurup yol gösterdi. Sonunda Allah Âdem'e ve eşine hitaben şöyle buyurdu: "[Şimdiye değin huzur ve mutluluk içinde yaşadığınız] cenneti birbirinizin düşmanı olarak terk edin! Bundan böyle benden size bir yol gösterici geldiğinde her kim ona uyarsa işte böyleleri ne yolunu şaşırır ne de bedbaht olur. Ama her kim de benim buyruklarıma, öğütlerime kulak asmazsa onun için de sıkıntılı bir hayata mahkûm olmak kaçınılmazdır. Üstelik biz onu ahirette kör olarak diriltip huzurumuza çıkaracağız. İşte o zaman, "Ey rabbim!" diyecek, "Ben dünyada iken gözleri gören biriydim. Şimdi beni niçin kör bir insan olarak dirilttin?"

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنسَىٰ ﴿١٢٦﴾
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِن بِآيَاتِ رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ
عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾
وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ
بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ
وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ ۚ أَوَلَمْ
تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُم
بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
آيَاتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا ۖ
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

126"Allah da, "Şunun için" diyecek ve ekleyecek: "Vaktiyle sana ayetlerimiz gelmişti. Ama sen onları büsbütün göz ardı etmiştin. İşte bugün de sen aynı şekilde göz ardı edileceksin."

127Allah'a şirk koşmak suretiyle haddi aşan, rabbinin ayetlerine imanı olmayan kimseleri işte böyle cezalandırırız. Böylelerinin ahirette çekecekleri azap hem sürekli hem de çok şiddetli olacaktır!

128Kendilerinden önceki nice nesilleri, harap olmuş yurtlarını gezip gördükleri o eski nesilleri helak etmiş olmamız bu müşrikleri doğru yola getirmedi mi?! Oysa geçmişte helak edilen nesillerin feci akıbetlerinde aklı başında kimseler için nice dersler var!

129Eğer rabbinin cezayı belli bir süreye kadar erteleme hükmü olmasaydı azap o müşriklerin işini çoktan bitirmişti bile!

130Ey Peygamber! O hâlde müşriklerin ileri geri konuşmalarına sabret. Güneşin doğuşundan ve batışından önce [namazla] rabbinin şanını yücelt. Yine gecenin bazı saatlerinde ve gündüzün muhtelif vakitlerinde de [namazla] O'nun şanını yücelt ki huzur ve dinginliğe kavuşasın!

131Sakın o müşriklerin bir kısmına, sırf kendilerini sınamak için verdiğimiz fâni hayatın maddi zenginlik ve şatafatına imrenme! Unutma ki rabbinin sana [ahirette] vereceği mükâfat onların sahip olduğu maldan mülkten hem çok daha değerli hem de daha süreklidir!

132Ey Peygamber! Yakınlarına namaz kılmalarını salık ver! Tabi sen de namaz ibadetine devam et!

Unutma ki biz senden rızık istemiyoruz. Bilakis senin rızkını biz veriyoruz. [Dolayısıyla namaz ve diğer bütün ibadetleri kendimiz için değil, sizin iyiliğiniz için emrediyoruz]. Bilesin ki mutlu sona ulaşmanın yolu Allah'a itaatsizlikten sakınmaktan geçer.

133Müşrikler, "[Peygamber olduğunu iddia eden] Muhammed, rabbinden bir mucize getirip gösterseydi ya!" diyorlar.

Peki, daha önceki peygamberlere gönderilen kitaplarda da sözü edildiği üzere geçmişte kimi halkların mucize istediklerini ve o mucizeleri inkâr edince de nasıl helak edildiklerini bildiren Kur'an gelmedi mi onlara?!

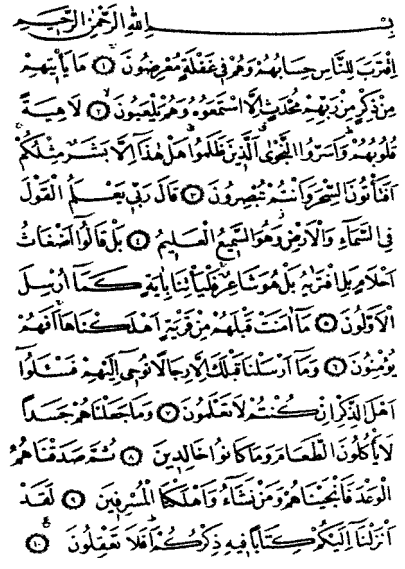
134Eğer biz, peygamber ve vahiy göndermeden önce şu veya bu şekilde bir azapla onları helak etmiş olsaydık hesap gününde mutlaka şöyle derlerdi: "Ey rabbimiz! Keşke bize bir peygamber gönderseydin de böyle zelil ve perişan olmadan önce senin buyruklarına uysaydık."

135Ey Peygamber! De ki onlara: "Herkes beklemede! [Biz sizin helak olacağınız günü bekliyoruz]. Siz de bizim başımıza gelmesini umduğunuz felaketi bekleyin bakalım. Doğru yolu tutanların, umduklarına kavuşanların kimler olduğunu nasılsa yakında anlayacaksınız!"

21. ENBİYÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 112 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ۝١ مَا يَأْتِيهِم
مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝٢ لَاهِيَةً
قُلُوبُهُمْ ۗ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۖ
أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ۝٣ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ
فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝٤ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ
أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ
الْأَوَّلُونَ ۝٥ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا ۖ أَفَهُمْ
يُؤْمِنُونَ ۝٦ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ ۚ فَاسْأَلُوا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝٧ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۝٨ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ
الْوَعْدَ فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَن نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ۝٩ لَقَدْ
أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝١٠

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-3 Bu [kâfir/müşrik] halkın hesaba çekileceği vakit yaklaştı. Böyle iken onlar hâlâ büsbütün bir aymazlık içinde imandan yüz çeviriyorlar. Ne zaman rablerinden kendilerine yeni bir uyarı gelse onu alay ve eğlence konusu yaparak dinliyorlar. Çünkü onların gönülleri hep ciddiyetsizlik ve hafifmeşrepliğe meylediyor.

Kendi aralarında kulis yapıp güya gizliden gizliye şöyle konuşurlar: "[Peygamber olduğunu iddia eden] Muhammed tıpkı bizim gibi bir insan! Şimdi göz göre göre Kur'an denen şu sihirli söze mi kapılacağız yani?!"

4 Ey Peygamber! De ki[1] onlara: "Rabbim gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. Çünkü O her şeyi işiten, her şeyi bilendir!"

5 [Kur'an'ın kaynağı ve mahiyeti hakkında ileri geri konuşan müşrikler] "Yoo!" dediler, "Muhammed'in söyledikleri karmakarışık düşlerin ürünü! Yok yok, bütün bunları kendisi uyduruyor. Hayır, belki de o çok yetenekli bir şair! Yok, eğer bir şair değil de gerçekten peygamberse önceki peygamberler gibi o da bize bir mucize göstermeli!"

6 Bu kâfirlerden önce helak ettiğimiz hiçbir toplum mucizelere inanmadı. Şimdi bunlar mı inanacak?!

7 Ey Peygamber! Biz senden önce de [melekleri değil] tıpkı senin gibi kendilerine vahyettiğimiz insanları peygamber olarak gönderdik.

Ey Müşrikler! Bu gerçeği bilmiyorsanız, gidin Tevrat ve İncil hakkında bilgi sahibi olanlara sorun!

8 Hem sonra biz o peygamberleri yeme içme ihtiyacı duymayan bir fiziksel yapıda da yaratmadık. Onlar ölümsüz de değillerdi.

9 Biz onlara verdiğimiz sözü tuttuk. Böylece hem onları hem de dilediğimiz kimseleri [müminleri] helakten kurtarıp selamete erdirdik. Kâfirlik edip haddi aşanları ise yok ettik.

10 Ey Müşrikler! Biz size şan ve şeref kazandıracak bir vahiy gönderdik. Neden hâlâ aklınızı başınıza almazsınız?!

[1] Ayetteki "Kâle" (Dedi) kelimesini kıraat imamlarından İbn Kesîr, Nâfi', Ebû 'Amr, İbn 'Âmir ve Ebû Bekr rivayetine göre Âsım'ın tercih ettiği okuyuşa göre [Bkz. İbnü'l-Cevzî, *Zâdü'l-mesîr*, V. 340] "Kul" (De ki) şeklinde çevirdik.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ
دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا
لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾
لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ
مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

11 Ey Müşrikler! Biz geçmişte nice kâfir halkın kökünü kazıdık. Onların ardından da başka insanları hayat alanına çıkardık.

12 O kâfir halklar azabımızın tepelerine bineceğini sezince yerlerinden yurtlarından kaçmaya yeltendiler.

13 İçlerinden de "Kaçmayın! Zenginlik ve refah içindeki yaşamınıza, saray yavrusu konaklarınıza dönün! Belki sizden bir şeyler istenir(!)" diye kınandıklarını hissettiler.

14-15 İşte o halklar, "Eyvah! Biz gerçekten kendimize yazık etmişiz." diye sürekli yanıp yakıldılar. Sonunda onları âdeta biçilmiş bir ota, bir kül yığınına çevirdik.

16 Biz gökleri, yeri ve bu ikisi arasında mevcut olan şeyleri [o müşrikler için] oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık.

17 Eğlenmek isteseydik kâinatı [onlar için değil] kendimiz için eğlence yapardık. Eğer yapsaydık böyle yapardık; ama yapmadık, yapmayız da!

18 Doğrusu biz Kur'an'ı o müşriklerin temelsiz zihniyetinin tepesine balyoz gibi indiririz. Böylece o zihniyetin işi biter.

Ey Müşrikler! Allah hakkındaki çirkin yakıştırmalarınızdan ötürü yazıklar olsun size!

19-20 Göklerde ve yerde kim varsa hepsi O'nun kuludur! O'nun huzurunda bulunan varlıklar [melekler] O'na kulluk etmeyi ne gurur meselesi yaparlar ne de ibadetten bıkıp usanırlar. Dahası, onlar dur durak bilmeksizin her daim O'nun şanını yüceltirler.

21 Hâl böyle iken o müşrikler ağaç, taş, toprak gibi birtakım maddelerden yapılmış putları tanrı edindiler ha! Ne o, yoksa ölüleri bu düzmece tanrıları mı diriltecek?!

22 Eğer göklerde ve yerde Allah'tan başka birtakım tanrılar bulunsaydı kâinatın düzeni kesinlikle alt üst olurdu. Demek ki bütün kâinatın tek gerçek sahibi ve hâkimi Allah o müşriklerin yakıştırdıkları sıfatlardan münezzehtir!

23 Allah yaptıklarından sorguya çekilemez. Ama o müşrikler elbet sorguya çekilecekler.

24 Demek onlar Allah'ın yanı sıra başka birtakım tanrılar edinmekteler!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bu inancınızın doğruluğunu kanıtlayacak delilinizi getirin de görelim! İşte bu tevhit inancı, gerek benimle birlikte hareket edenlerin gerekse benden önceki diğer bütün peygamberler ve müminlerin benimsedikleri inanç sistemidir."

Doğrusu, o müşriklerin çoğu Allah'ın tek tanrı olduğu gerçeğini bilmiyorlar. Bu yüzden de aklıselimle düşünüp imana gelmekten yüz çeviriyorlar.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠
فَٱعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ
بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ
﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا
لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِۦ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ
إِنِّىٓ إِلَٰهٌ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ
﴿٢٩﴾ أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ
﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا
فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ
سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ ءَايَٰتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ
فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ ۖ
أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ ٱلْخَٰلِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ
وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

25 Ey Peygamber! Bilesin ki biz senden önce gönderdiğimiz her peygambere de "Benden başka gerçek tanrı yok; onun için yalnız bana kulluk edin!" diye vahyettik.

26 Bu gerçeğe rağmen o müşrikler, "Rahman evlat edindi." diyorlar. O evlat edinmekten, çoluk çocuk sahibi olmaktan münezzehtir. Doğrusu şu ki Allah'a evlat olarak yakıştırılan melekler O'nun değerli ve seçkin kullarıdır.

27-28 Melekler Allah emretmedikçe konuşmazlar; onlar sadece Allah'ın emirlerini yerine getirirler. Allah onların yaptıklarını da yapacaklarını da bilir. Onlar Allah'ın hoşnut olduğu kimselerden başkası için şefaat de edemezler. Yine onlar Allah'a duydukları saygı ve korkudan ötürü titrerler.

29 Meleklerden biri kalkıp, "Allah'ın yanı sıra ben de bir tanrıyım." iddiasında bulunacak olsa onu cehennemle cezalandırırız.

İşte biz gerek tanrılık iddiasında bulunanları, gerekse Allah'ın ilahlığına ortak koşanları böyle cezalandırırız!

30 O kâfirler bilmezler mi ki gökler ve yer başlangıçta bir bütün hâlindeydi; sonra biz onları ayırdık ve sudan tüm canlıları yarattık.

Bütün bunlara rağmen yine de imana gelmiyorlar ha!

31 Oysa biz yeryüzü onları sarsmasın diye oraya sabit dağlar yerleştirdik. Kolayca yollarını bulabilsinler diye de orada vadiler ve geçitler açtık.

32 Öte yandan, gökyüzünü de çökme ihtimali bulunmayan bir tavan gibi yaptık. Böyle iken o kâfirler gökyüzünde Allah'ın sınırsız yaratma kudretini gösteren bunca delili görmezden geliyorlar.

33 Hâlbuki geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı –ki bütün bu gök cisimlerinin her biri bir yörüngede hareket etmektedir– yaratan O'dur!

34 Ey Peygamber! Bilesin ki biz senden önce hiçbir insana ölümsüzlük nasip etmedik. Hâl böyle iken yarın bir gün sen öleceksin de o müşrikler ebedî mi kalacaklar?!

35 Her can ölümü tadacaktır. Sizi bu fânî hayatta kâh [yoksulluk, hastalık, kaza, bela gibi] kötü şeylerle, kâh [zenginlik, sağlık gibi] iyi şeylerle sınarız. Unutmayın ki yarın bir gün hesap vermek üzere huzurumuza getirileceksiniz!

وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهَٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ
هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ ۚ سَأُورِيكُمْ ءَايَٰتِى
فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ حِينَ لَا يَكُفُّونَ
عَن وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ
﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ
فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿٤١﴾ قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَٰنِ ۗ
بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ
تَمْنَعُهُم مِّن دُونِنَا ۚ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ
وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمْ
حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِى الْأَرْضَ
نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ أَفَهُمُ الْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

36 Ey Peygamber! O kâfirler seni gördükleri zaman sırf alay ve eğlence konusu yaparlar. Birbirlerine, "Bu mu bizim tanrılarımızı diline dolayan adam?!" diyerek seni küçümserler. [Düzmece tanrılarına toz kondurmak istemezlerken bütün kâinatı yaratan] Rahman'dan söz edilmesini şiddetle reddederler.

37 Kâfir insan [azap ve helak konusunda] pek aceleci bir yapıya sahiptir.

Ey kâfirler! Günü gelince, ayetlerimi [yani dünyada nasıl zelil ve perişan olacağınızı, ahirette de cehennemi nasıl boylayacağınızı] size göstereceğim. O hâlde bunu benden acele istemeyin!

38 Ama onlar, "Mademki iddialarınızın doğruluğundan dem vuruyorsunuz, o hâlde söyleyin bakalım, şu kıyamet ve azap ne zaman gelip çatacak?" diyorlar.

39 Onlar, azabın tepelerine bineviereceğini, o zaman yüzlerini ve sırtlarını kavuracak ateşten asla kaçıp kurtulamayacaklarını ve kimseden de yardım alamayacaklarını bilselerdi böyle ileri geri konuşmazlardı.

40 Doğrusu, kıyamet ve diriliş apansız gelip çatacak ve onları şaşkına çevirecektir. İşte o zaman ne onu engellemeye güçleri yetecek ne de kendilerine tövbe için fırsat verilecektir.

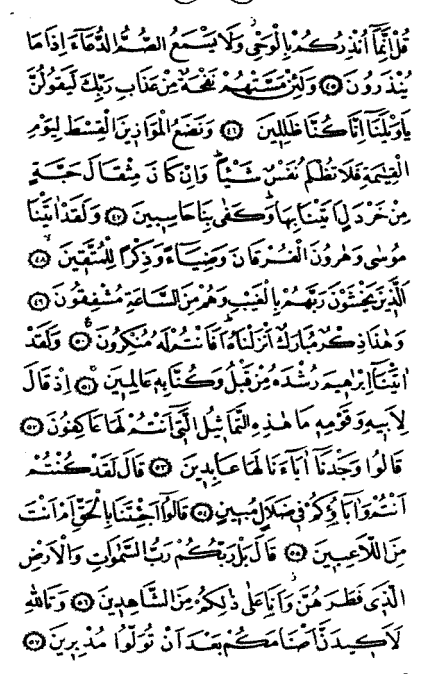
41 Ey Peygamber! Şüphesiz senden önceki peygamberlerle de alay edildi. Ne var ki alay ve eğlence konusu yaptıkları azap o alaycı kâfirleri tepeleyiverdi.

42 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Gece veya gündüzün bir vaktinde size azap etmek dilerse Rahman'a karşı sizi kim koruyabilir?!"

Ama gel gör ki onlar hâlâ rablerinin öğüt ve uyarılarından yüz çeviriyorlar!

43 Yoksa kendilerini bize karşı savunup azabımızı savuşturacak güce sahip tanrıları mı var?! Hâlbuki onların tanrılık yakıştırdıkları nesneler kendilerini bile korumaktan acizler. Şu hâlde o müşrikler bize rağmen kimseden destek ve yardım göremezler!

44 Doğrusu biz bu kâfirlere de atalarına da yıllar yılı dünya nimetlerinden faydalanma imkânı verdik. Peki, şimdi bunlar Mekke ve çevresindeki hareket alanlarını müminler vasıtasıyla günbegün daraltıp kendilerini kıskaca aldığımızı fark etmiyorlar mı?! Böyle iken hâlâ müminleri alt edebileceklerini mi düşünüyorlar?!

45 Ey Peygamber! De ki onlara: "Ben sizi [zihnimde tasarladığım şeylerle değil] sırf vahye dayanarak uyarıyorum."

Fakat belli ki sağır kesilenler defalarca uyarılsalar da bu çağrıyı işitmeyecekler.

46 Ama eğer rabbinin azabı çok hafif şekilde onları yoklayacak olsa, "Eyvah, yazıklar olsun bize! Hakikaten biz, kendimize yazık etmişiz." diye feryat ederler.

47 Haberiniz olsun ki biz kıyamet günü son derece hassas teraziler kuracağız. Hiç kimseye zerre kadar bile haksızlık yapılmayacaktır. Mükâfat ve ceza değeri bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, dünyada yapılan iyi-kötü her işi tartıya koyacağız. Hesap görmede bizim gibisi yoktur!

48-49 Kuşkusuz biz vaktiyle Musa ve Harun'a, Allah'a karşı gelmekten sakınan, en içten şekilde rablerine saygı gösteren ve yüreklerinde kıyamet gününün endişesini taşıyan kimseler için doğruyu yanlıştan ayırt etmeyi mümkün kılan bir ölçüt, manevi bir ışık ve aynı zamanda bir öğüt olan vahiyler göndermiştik.

50 İşte bu Kur'an da tıpkı önceki vahiyler gibi tarafımızdan gönderilen kutlu bir öğüt ve uyarı mesajıdır.

Ey Müşrikler! Demek siz bu mesajın ilahiliğini reddediyorsunuz ha!

51 Biz, Musa'dan önce de İbrahim'e, aklıselim ve sağduyuyla düşünüp gerçekleri görme kabiliyeti vermiştik. Çünkü biz onun buna layık bir şahsiyet olduğunu biliyorduk.

52 Günün birinde, İbrahim, babasına ve halkına, "Sahi, tanrı diye kendilerine tapınıp durduğunuz bu heykellerin/putların aslı esası nedir?!" diye sordu.

53 Putperest halk, "Atalarımızın bunlara tapındığına tanık olduk. Şimdi biz de aynısını yapıyoruz." diye karşılık verdiler.

54 Bunun üzerine İbrahim, "Belli ki geçmişten bugüne atalarınız da siz de düpedüz bir sapıklık içindesiniz." dedi.

55 Putperest halk, "Sen bu sözü ciddi mi söyledin, yoksa şaka mı yapıyorsun?" diye sordular.

56 İbrahim, "Şaka filan yaptığım yok." dedi ve ekledi: "Bakın, sizin tek gerçek rabbiniz, göklerin ve yerin rabbi olan ve bütün bu varlıkları yaratan Allah'tır. İşte ben de bu gerçeğe yürekten inanan biriyim."

57 Bu arada İbrahim, içinden şöyle dedi: "Allah'a yemin olsun ki siz buradan çekip gittikten sonra putlarınıza öyle bir oyun edeceğim ki..."

فَجَعَلَهُمْ جُذٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا
سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا
فَأْتُوا بِهِ عَلٰى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا
ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يٰٓإِبْرٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ
كَبِيرُهُمْ هٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا
إِلٰٓى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ
نُكِسُوا عَلٰى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰٓؤُلَآءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ
﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوٓا ءَالِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِينَ
﴿٦٨﴾ قُلْنَا يٰنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلٰمًا عَلٰٓى إِبْرٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَأَرَادُوا
بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنٰهُ وَلُوطًا
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُ إِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

58 Derken, İbrahim putları paramparça etti, fakat halk dönüp geldiğinde neler olup bittiğini en büyük puta sorsunlar, [böylece putlara tapınmanın ne denli bir saçmalık olduğunu anlasınlar] diye o en büyük putu sağlam bıraktı.

59 Halk putlarının parçalanmış olduğunu görünce, "Acaba kim yaptı bunu bizim tanrılarımıza? Ama şu kesin ki bu işi yapan kişi yoldan çıkmışın tekidir" dediler.

60 Bu arada içlerinden bazıları, "Sahi, İbrahim adında bir gencin tanrılarımız hakkında ileri geri konuştuğunu duymuştuk." dediler.

61 Bunun üzerine, "Öyleyse onu halkın huzuruna çıkaralım. Belki birileri bu işi onun yaptığına tanıklık eder." diye karar aldılar.

62 Halkın huzurunda, "Söyle bakalım İbrahim!" dediler, "Sen mi yaptın bu işi tanrılarımıza?"

63 İbrahim, "Ne münasebet!" dedi ve ekledi: "Bence bu işi en büyükleri, yani şu en büyük put yapmış olabilir. Ama en iyisi gidin bizzat kendilerine sorun! Tabi eğer konuşabilirlerse..."

64 Bunun üzerine birbirlerine dönüp, "Bu konuda İbrahim'i suçlamakla haksızlık ettik galiba!" dediler.

65 Fakat çok geçmeden yine eski düşünce tarzlarına dönüp İbrahim'e, "Bu putların konuşamadıklarını sen de pekâlâ biliyorsun." dediler.

66-67 İbrahim de onlara şöyle karşılık verdi: "Peki, o hâlde ne diye Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda ve zarar verme gücü bulunmayan bu putlara tapınıyorsunuz?! Size de yazıklar olsun, Allah'a rağmen tanrılık yakıştırıp tapındığınız o putlara da! Neden hâlâ aklınızı başınıza almıyorsunuz?!"

68 Bunun üzerine putperestler birbirlerine, "Şimdi eğer işe yarar bir şey yapacaksak İbrahim'i ateşe atıp yakalım, böylece tanrılarımıza sahip çıktığımızı göstermiş olalım." dediler.

69 Fakat biz ateşe, "İbrahim'i yakma; ona karşı serin ve zararsız ol!" diye ferman buyurduk.

70 O putperestler İbrahim'i ortadan kaldırmayı istediler. Ama biz onları pek müthiş bir hayal kırıklığına uğrattık.

71 Dahası biz İbrahim'i, yeğeni Lut'la birlikte [putperest Keldânîlerin zulmünden] kurtarıp gelecek kuşaklar için bereketli kıldığımız Filistin diyarına ulaştırdık.

72 Ayrıca İbrahim'e, ihtiyarlık çağında İshak adında bir erkek çocuk lütfettik. Üstellik ona Yakup'u da torun olarak armağan ettik ve hepsine hayırlı, faziletli kimseler olmayı nasip ettik.

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ ٱلْخَيْرَٰتِ
وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا عَٰبِدِينَ
وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى
كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَٰسِقِينَ
وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ
ٱلْعَظِيمِ وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا ۚ
إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ وَدَاوُۥدَ
وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ ۖ
وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ ۚ وَكُلًّا
ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَٱلطَّيْرَ ۚ
وَكُنَّا فَٰعِلِينَ وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ
لِتُحْصِنَكُم مِّنۢ بَأْسِكُمْ ۖ فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ
وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ إِلَى ٱلْأَرْضِ
ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَٰلِمِينَ

73 Onları buyruklarımız uyarınca insanlara rehberlik eden önderler yaptık. Yine onlara imanlarına yaraşır güzellikte işler yapmayı, namaz konusunda duyarlı ve devamlı olmayı, karşılıksız mali yardımda bulunmayı vahyettik. Onlar hep bize ibadet ederlerdi.

74-75 Ey Peygamber! Lut'u da an! Biz ona doğru düşünme ve isabetli karar verme kabiliyeti ve [vahiy kaynaklı] ilim verdik. Ayrıca onu çok iğrenç işler yapan [Sodom] halkının elinden kurtardık. Onlar gerçekten günaha batmış, yoldan çıkmış bir topluluktu. Lütuf ve rahmetimizle Lut'a kol kanat gerdik. Çünkü o gerçekten hayırlı ve faziletli bir şahsiyetti.

76-77 Ey Peygamber! Nuh'u da an! O, İbrahim ve Lut'tan çok önce kâfir halkının helak edilmesi için bize yakarmıştı. Biz de onun yakarışını kabul buyurmuş ve hem onu hem de onunla aynı inancı paylaşanları müthiş tufan felaketinden kurtarmıştık. Öte yandan, ayetlerimize yalan diyenlerden de onun adına intikam almıştık. Doğrusu onlar günaha batmış bir toplumdu. Bu yüzden biz de onların hepsini sulara gömdük.

78 Ey Peygamber! Davud'u ve oğlu Süleyman'ı da an! Vaktiyle onlar bir kabileye ait koyun sürüsünün geceleyin başıboş vaziyette girip otlaması sebebiyle zarar görmüş bir ekin hakkında hüküm veriyorlardı. Biz de onların verdikleri hükme tanıklık ediyorduk.

79 Biz Süleyman'a bu ekin meselesini çözüme kavuşturacak hükmü ilham ettik. Bununla birlikte hem Davud'a hem de Süleyman'a hak ve adalet duygusu ilham edip vahiy kaynaklı ilim verdik. Öte yandan, dağları ve kuşları Davud'un emrine verdik. Davud bizim sınırsız kudret ve yüceliğimizi anarken dağlar ve kuşlar da kendilerine özgü şekilde ona eşlik ederlerdi. İşte bütün bunları yapan bizdik.

80 Ayrıca Davud'a, sizin için, savaşta yaralanmaktan sizi koruması için zırh yapmayı da öğrettik.

Ey Müşrikler! Peki, siz bu nimete iman ve itaatle minnettarlık gösteriyor musunuz?!

81 Süleyman'ın hizmetine de şiddetli esen rüzgârı verdik. Rüzgâr onun isteğine göre bereketli ülkeye [Filistin'e] doğru eserdi. [Böylelikle, Süleyman'ın gemileri son derece elverişli hava şartlarında seferler yapardı]. Biz her şeyi biliriz!

وَمِنَ الشَّيٰطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
ذٰلِكَ ۖ وَكُنَّا لَهُمْ حٰفِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادٰى رَبَّهُ
أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرّٰحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ ۖ وَآتَيْنٰهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعٰبِدِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِسْمٰعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ كُلٌّ مِنَ الصّٰبِرِينَ ﴿٨٥﴾
وَأَدْخَلْنٰهُمْ فِي رَحْمَتِنَا ۖ إِنَّهُمْ مِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿٨٦﴾
وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغٰضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحٰنَكَ
إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنٰهُ
مِنَ الْغَمِّ ۖ وَكَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّا
إِذْ نَادٰى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِينَ
﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَأَصْلَحْنَا لَهُ
زَوْجَهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسٰرِعُونَ فِي الْخَيْرٰتِ وَيَدْعُونَنَا
رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خٰشِعِينَ ﴿٩٠﴾

82 Biz kimi şeytanları/cinleri de Süleyman'ın emrine verdik. Cinler onun emrinde dalgıçlık ve [inşaatçılık, heykeltıraşlık, bakırcılık gibi] başka birtakım işler yaparlardı. Biz onları gözetim ve denetim altında tutardık.

83 Ey Peygamber! Eyyüb'ü de an! Vaktiyle o, "Ey rabbim! Bu dert beni çok yıprattı. [Hâlimi görmektesin]. Sen merhametlilerin en merhametlisisin!" diye yakarmıştı.

84 Biz de tarafımızdan bir lütuf ve aynı zamanda kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirmeye çalışanlara bir ders olmak üzere Eyyüb'ün yakarışını kabul buyurup sıkıntısını giderdik. Böylece onu çoluk çocuğuna bağışladık. Üstelik ona daha birçok çocuk sahibi olmayı nasip ettik.

85 Ey Peygamber! İsmail'i, İdris'i ve Zülkifl'i [Hezekiel'i] de an! Çünkü onların hepsi Allah'ın emir ve yasaklarına itaat konusunda sabır erdemine sahip kimselerdi.

86 Bu yüzden biz de onlara lütuf ve rahmetimizle kol kanat gerdik. Gerçekten onlar hayırlı ve faziletli kimselerdi.

87 Ey Peygamber! Balıkla yoldaş olan Yunus'u da hatırla! Hani o [Ninova halkının ilahî çağrıdan yüz çevirmesine] kızıp halkını terk etmiş ve bizim kendisini sıkıştırmayacağımızı sanmıştı. Ama sonra karanlıklar içinde [balığın karnında] şöyle yakarmıştı: "Ey rabbim! Senden başka gerçek tanrı yoktur! Sen yüceler yücesisin. Doğrusu ben çok yanlış bir iş yaptım."

88 Biz, Yunus'un bu yakarışını da kabul buyurduk ve onu sıkıntıdan kurtardık. İşte biz, müminleri böyle kurtarırız!

89 Ey Peygamber! Zekeriya'yı da an! Hani o rabbine şöyle yakarmıştı: "Ey rabbim! Biliyorum ki asıl vâris sensin. [Çünkü dünyaya gelen herkes bir gün göçüp gidecek ve yalnız sen baki kalacaksın]. Ama yine de sen beni bu dünyada vârissiz, evlatsız bırakma!"

90 Biz, Zekeriya'nın yakarışını da kabul buyurduk. İhtiyarlık çağında ona Yahya'yı armağan ettik. Bunun için de karısını çocuk doğurmaya elverişli hâle getirdik. Onlar hep imanlarına yaraşır güzellikte işler yapmak için koşuşur, hem ilahi af ve mağfiret ümidi hem de azap endişesi içinde bize yakarırlardı. Onlar bize gerçekten derin saygı gösterirlerdi.

وَالَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا
وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ۝٩١ إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ
أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ۝٩٢ وَتَقَطَّعُوٓاْ
أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ۝٩٣ فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ لِسَعۡيِهِۦۖ وَإِنَّا لَهُۥ
كَٰتِبُونَ ۝٩٤ وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا
يَرۡجِعُونَ ۝٩٥ حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم
مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ۝٩٦ وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ
فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا
قَدۡ كُنَّا فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا ظَٰلِمِينَ ۝٩٧ إِنَّكُمۡ
وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا
وَٰرِدُونَ ۝٩٨ لَوۡ كَانَ هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ
وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ۝٩٩ لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ
وَهُمۡ فِيهَا لَا يَسۡمَعُونَ ۝١٠٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ سَبَقَتۡ
لَهُم مِّنَّا ٱلۡحُسۡنَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ عَنۡهَا مُبۡعَدُونَ ۝١٠١

91 Ey Peygamber! İffet ve namusunu her daim titizlikle korumuş olan Meryem'i de an! Biz ona ruhumuzdan üfledik. [Onun rahminde İsa'ya vücut ve hayat verdik]. Böylece hem onu hem de oğlunu cümle âlem için sınırsız yaratma kudretimize dair bir ibret kıldık.

92 Allah şöyle buyurdu: "İşte sizin bu inanç sisteminiz [Allah'ın tek gerçek tanrı olduğu ilkesine dayanan] tek bir inanç sistemidir. Ben de sizin rabbinizim. O halde yalnız bana ibadet/kulluk edin!"

93 Ne var ki insanlar aralarındaki bu birliği paramparça edip farklı inanç sistemlerini benimsediler. Ama elbet bir gün hesap vermek üzere huzurumuza gelecekler!

94 Şu hâlde her kim mümin olarak imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse onun çabaları asla göz ardı edilmeyecektir. Çünkü biz onun bütün çabalarını hesabına kaydetmekteyiz.

95 Helak ettiğimiz bir halkın dünyaya geri dönmesi söz konusu olmadığı gibi kıyamet günü huzurumuza gelmemesi de mümkün değildir!

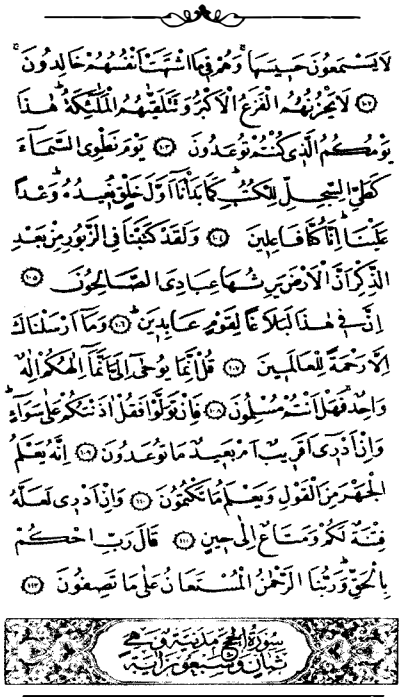
96-97 Ye'cüc ve Me'cüc, seddin yıkılmasıyla birlikte serbest kalıp her taraftan dünyaya akın ettiği ve dolayısıyla kıyametin gelip çatması alabildiğine yaklaştığı zaman var ya, işte o zaman kâfirlerin gözleri korku ve dehşetten donakalacak ve "Eyvah, yazıklar olsun bize! Biz bu kıyamet gerçeğini hiç kale almamıştık. Ama şimdi anladık ki kendimize yazık etmişiz." diye yanıp yakılacaklar.

98 İşte o zaman müşriklere, "Hem siz hem de Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlar cehennemin yakıtısınız. Hepiniz cehennemi boylayacaksınız." denilecektir.

99 Eğer o putlar gerçekten tanrı olsalardı cehenneme girmezlerdi. Oysa hepsi, putlar da onlara tapan müşrikler de orada temelli kalacaklar.

100 Onlar, cehennemde inim inim inleyecek ve feryat-figan sesinden başka bir şey işitmeyecekler.

101 [İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapmış olmaları sebebiyle] tarafımızdan kendilerine esenlik ve mutluluk sözü verilen kimseler ise cehennemden uzak tutulacaktır.

[102]Dahası onlar, cehennemin hışırtısını bile duymayacaklar. Aksine, cennette canlarının çektiği nimetler içinde ebedî kalacaklar.

[103]Ölümden sonra diriliş safhasındaki o dehşetli manzara bile onları kaygılandırmayacak. Çünkü melekler onları, "Size vaat edilen cennete kavuşma günü işte bu gündür!" diye karşılayacaklar.

[104]Gün gelecek, gökleri tıpkı kâğıtların dürülüp bükülmesi gibi dürüp bükeceğiz. Biz, ilkin nasıl yarattıysak bunu yeniden gerçekleştireceğiz. Sözümüz söz! Kuşkusuz biz her şeyi yapabilecek güçteyiz.

[105]Biz, Musa'ya gönderdiğimiz vahiylerden sonra Zebur'da da, "Vaat edilen topraklara [Arz-ı mev'ûd'a] hayırlı ve faziletli kullarım vâris olacak." diye ferman buyurduk.

[106]Şüphesiz bu Kur'an'da Allah'a samimiyetle kulluk eden kimseler için bir mesaj var!

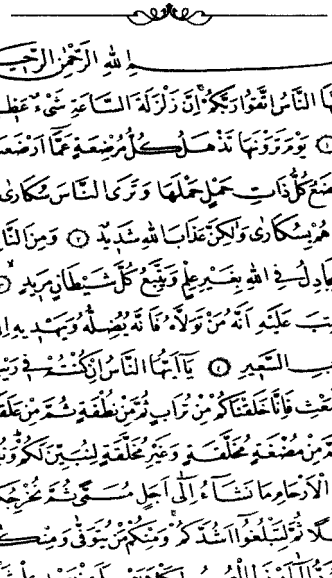
[107]Ey Peygamber! Biz seni sırf cümle âleme şefkat ve merhametimizden dolayı gönderdik.

[108]De ki o müşriklere: "Bana vahyedildiğine göre sizin tanrınız tek gerçek tanrı olan Allah'tır. Artık O'na teslimiyet gösterip kulluk edecek misiniz?"

[109-111] Eğer onlar bu davete icabetten yüz çevirmeyi sürdürürlerse de ki: "Bakın, ben bu gerçeği hepinize aynı şekilde tebliğ ettim. Uyarıldığınız kıyamet gününe gelince, o günün gelip çatma vaktinin yakın mı uzak mı olduğunu bilemem. Şüphesiz Allah açıkça söylenen sözleri bildiği gibi içinizde saklı tuttuğunuz duygu, düşünce ve niyetleri de bilir. Azabın şu vakte kadar tepenize binmemiş olması nedendir bilmem. Belki de bu gecikme sizin için bir imtihan, belki de dünya nimetlerinden bir süre daha yararlanmanıza yönelik bir imkândır."

[112]Ey Peygamber! De ki:[1] "Ey rabbim! Artık benimle bu müşrik halk arasında gereken hükmü ver! Rabbimiz Rahman'dır; sizin bütün bu çirkin iddia ve iftiralarınıza karşı yardımına sığınılacak da yalnız O'dur!"

[1] Ayetteki "kâle" (dedi) kelimesini kıraat imamlarının büyük çoğunluğunun "Kul" şeklindeki okuyuşuna göre [Bkz. İbn Atıyye, *el-Muharreru'l-vecîz*, IV. 104] "De ki" şeklinde tercüme ettik.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ
۝ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ
وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ
وَمَا هُم بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ
مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ۝
كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ
عَذَابِ السَّعِيرِ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ
مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ
فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ
طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم
مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ
وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ۝

22. HACC SURESİ

[Muhtemelen Medine döneminde vahyedilmiştir; 78 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Mekke halkı! Rabbinize ortak koşmaktan, O'na karşı gelmekten sakının! Zira kıyamet günündeki sarsıntı gerçekten çok müthiş olacaktır.

2 O müthiş sarsıntıya tanık olacağınız zaman var ya, işte o zaman her emzikli kadın, korku ve dehşetten kendini kaybedip emzirdiği çocuğunu unutacak, her hamile kadın düşük yapacak. Yine o zaman, insanlar sarhoş olmadıkları hâlde sana sarhoşlarmış gibi gözükecek. Doğrusu, Allah'ın azabı pek çetindir.

3 Böyle iken kimi insanlar hiçbir bilgiye dayanmaksızın Allah hakkında tartışıp durmakta ve [Nadr b. Hâris gibi] her azgın şeytanın/kâfirin peşine takılmaktadır.

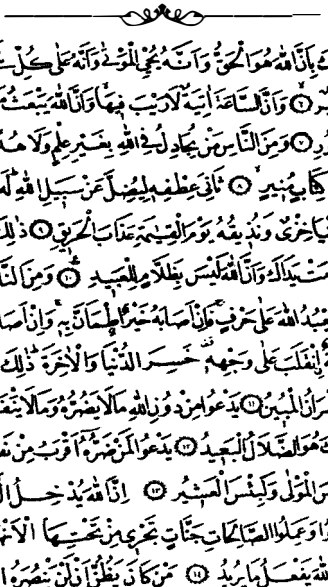
4 O azgın şeytan/kâfir hakkındaki kesin ilahî hüküm şudur: "Kendisine yoldaş olan herkesi bu şeytan yoldan çıkarır ve cehennemin harlı ateşine sürükler."

5 Ey Mekke halkı! Ölüm sonrasında dirileceğinizden kuşku duyuyorsanız, bilin ki biz sizi ilkin topraktan, [üreyip çoğalma aşamasında da] her birinizi bir damlacık meniden, sonra rahim duvarına yapışan bir nesneden, sonra da belli belirsiz bir şekil almış ceninden yarattık.

İşte bütün bunları, sınırsız yaratma kudretimiz hakkında sizi düşünmeye sevk etmek, dolayısıyla ölümden sonraki dirilişle ilgili şüphelerinizi gidermek için anlattık.

Biz, dünyaya gelmesini dilediğimiz cenini ana rahminde belli bir süre tutarız. Sonra her birinizin bebek olarak dünyaya gelmesini sağlar ve büyüyüp gelişmenize imkân tanırız. Bununla birlikte kiminize, daha hayatının baharında iken ölüm tattırılır; kiminizin de hayatın artık çekilmez bir hâl aldığı o en kötü dönemine, insanın [âdeta bir bebek kadar düşkün ve aciz olduğu], geçmişe ait hemen hiçbir şeyi hatırlamaz olduğu bunaklık evresine kadar yaşamasına imkân tanınır.

Kimi zaman toprağı kupkuru görürsün. Ama onun üzerine yağmur yağdırdığımızda çok geçmeden kıpırdanıp canlanır ve gözü gönlü açan binbir çeşit bitki meydana getirir.

6 İşte bütün bunlar gösteriyor ki Allah'tır tapınılmaya layık tek gerçek tanrı! Kuşkusuz ölüleri diriltecek olan da O'dur. Çünkü O dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

7 Bilesiniz ki kıyamet bir gün gelip çatacaktır. Bunda hiç şüphe yoktur! İşte o zaman Allah kabirlerde çürüyüp toprağa karışmış olan tüm bedenlere tekrar hayat verecektir.

8-9 Hâl böyle iken şu Mekke ahalisinde öyle kimseler var ki hiçbir bilgiye, hiçbir delile ve hiçbir vahiy kaynaklı bildirime dayanmaksızın Allah hakkında tartışıp durur ve insanları Allah yolundan saptırmayı amaçladığı için kibirli ve kurumlu bir tavırla tartışmasını sürdürür. Onun hakkı, dünyada zelil ve perişan olmaktır. Kıyamet günü ise ona can yakıcı cehennem azabını tattıracağız.

10 Cehennemde ona şöyle denecek: "İşte bu azap dünyada işlediğin günahların karşılığıdır. Yoksa Allah kullarına asla haksızlık etmez!"

11 Kimi insanlar da var ki bunlar Allah'a şartlı kulluk ederler. [Dolayısıyla böyle bir insanın inancı pamuk ipliğine, ibadeti de hayatta rahat etme şartına bağlıdır]. Bu yüzdendir ki işleri rast gittiğinde bu durumdan, dolayısıyla da Allah'a kulluktan memnuniyet duyar. Bir sıkıntıya maruz kaldığında ise Allah'a küsüp O'na ibadetten/kulluktan vazgeçer ve böylece hem dünyayı hem ahireti kaybetmiş olur. İşte esas kayıp da budur!

12 İbadeti şarta bağlamış insan Allah'ın yanı sıra, kendisine hiçbir fayda ve zarar verme kudreti bulunmayan şeylerden de medet umar. İşte düpedüz sapkınlık budur!

13 Söz konusu insan kimi zaman da kendisine zararı yararından çok olacak kimselerden medet umar. Oysa medet umduğu kimse[ler] ne kötü yardımcı, ne fena bir yoldaştır!

14 Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirecektir. Kuşkusuz Allah dilediği her şeyi yapar!

15 Kim Allah'ın gücünün dünyada da ahirette de kendisini mutluluk ve huzura kavuşturmaya yetmeyeceğini düşünüyorsa bir yolunu bulup göğe yükselsin. Sonra eğer mümkünse dünya ve hayatla ilişkisini kessin. Bakalım bu hâl çaresi Allah'a güvensizlikten kaynaklanan sıkıntısını giderecek mi?!

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يُرِيدُ
﴿١٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ
وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلْمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ يَسْجُدُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلشَّمْسُ
وَٱلْقَمَرُ وَٱلنُّجُومُ وَٱلْجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ وَكَثِيرٌ
مِّنَ ٱلنَّاسِ ۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ ٱلْعَذَابُ ۗ وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا
لَهُۥ مِن مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿١٨﴾ هَٰذَانِ خَصْمَانِ
ٱخْتَصَمُوا۟ فِى رَبِّهِمْ ۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ
يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ ٱلْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِۦ مَا فِى بُطُونِهِمْ
وَٱلْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟
أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ
﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

16 İşte biz Kur'an'ı böyle açık ve anlaşılabilir mesajlar hâlinde gönderdik. Kuşkusuz Allah dilediği/layık gördüğü kimseleri doğru yola iletir.

17 Müminler/Müslümanlar, Yahudiler, Sâbiîler, Hıristiyanlar, Mecusiler ve Müşrikler... Allah kıyamet günü [müminleri mükâfatlandırmak, kâfirleri cezalandırmak suretiyle] bütün bu farklı inanç grupları hakkında gereken hükmü verecektir. Şüphesiz Allah her şeye şahittir!

18 Bilmez misin, göklerde ve yerde bulunan her şey, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve birçok insan, Allah'ın yüceliğine boyun eğiyor. Ama birçok insan da Allah'a karşı geldikleri için kaçınılmaz olarak azabı hak ediyor. Allah'ın hor ve hakir kıldığı kimseye itibar ve şeref kazandırabilecek kimse yoktur. Kuşkusuz Allah dilediği her şeyi mutlaka yapar!

19-21 İşte bu iki taraf [yani Allah'a itaat edenler ile O'na karşı gelenler] rableri hakkında her zaman birbiriyle tartışma ve çatışma içindedir. Ahirette kâfirler için ateşten elbiseler biçilecek ve başlarının üstünden kaynar su dökülecek. Suyun sıcaklığından iç organları ve derileri eriyecek. Onlara demirden topuzlarla da azap edilecek.

22 Dayanılmaz acı ve ıstıraptan ötürü her ne zaman cehennemden çıkmaya yeltenseler her seferinde geri püskürtülüp kendilerine, "Bu feci azabı çekmeye mahkûmsunuz." denilecek.

23 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere gelince, Allah onları içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirecek. Onlar, cennette [tıpkı krallar gibi] altın bilezikler ve incilerle bezenecekler. Orada giysileri de ipekten olacaktır.

وَهُدُوٓا۟ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلْقَوْلِ ۖ وَهُدُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ٱلَّذِى جَعَلْنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلْعَٰكِفُ
فِيهِ وَٱلْبَادِ ۚ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍۭ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ
عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلْبَيْتِ
أَن لَّا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْقَآئِمِينَ
وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ
رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾
لِّيَشْهَدُوا۟ مَنَٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَٰتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ ۖ فَكُلُوا۟ مِنْهَا
وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْبَآئِسَ ٱلْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا۟ تَفَثَهُمْ
وَلْيُوفُوا۟ نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا۟ بِٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ عِندَ
رَبِّهِۦ ۗ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَٱجْتَنِبُوا۟
ٱلرِّجْسَ مِنَ ٱلْأَوْثَٰنِ وَٱجْتَنِبُوا۟ قَوْلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

24 Çünkü onlara, dünyada hem sözlerin en güzelini [kelime-i tevhid ve/veya kelime-i şehadeti] yürekten söylemek hem de bütün güzel övgülere layık olan Allah'ın yoluna iletilmek nasip edilmiştir.

25 Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu inkâr edenler, üstelik insanları hem Allah'ın yolundan hem de Mescid-i Harâm'dan –ki biz orayı gerek Mekke'de gerekse Mekke dışında yaşayan insanlar için ortak bir ibadet yeri yaptık– alıkoyanlar bilmeliler ki kim Mescid-i Harâm'ı şirk inancının merkezi yapmaya çalışırsa biz böylelerine cehennemde çok feci bir azap tattıracağız!

26-29 Vaktiyle biz, İbrahim'e Kâbe'nin bulunduğu yeri gösterdiğimizde şöyle buyurmuştuk: "Sakın bana hiçbir şeyi ortak koşma! Benim mabedimi, gerek tavaf yapacak gerekse ayakta, eğilmiş ve yere kapanmış vaziyette ibadet edecek [namaz kılacak] kimseler için tertemiz tut! İnsanları da hacca davet et ki gerek yaya olarak gerekse uzun yollar kat ederek yorgun düşmüş develer üzerinde sana gelsinler. Böylece haccın kendilerine sağlayacağı maddi ve manevi yararları görsünler. Ayrıca kurban için belirlenen günlerde, Allah'ın kendilerine lütfettiği kurbanlık hayvanları O'nun adını anarak kessinler. Siz de kurbanların etinden hem kendiniz yiyin hem de fakir fukaraya yedirin. Müminler, kurbandan sonra saçlarını, tırnaklarını kesip kirlerini gidersinler ve hacla ilgili diğer görevlerini yerine getirip bu kıdemli ve saygın mabedi bir kere daha tavaf etsinler."

30 İşte Allah'ın buyrukları! Her kim Allah'ın saygı ve ihtimam gerektiren bütün bu buyruklarına layıkıyla uyarsa bu davranışı rabbinin nezdinde kendisi için çok güzel bir sonuç verecektir. Yasak olduğu belirtilenler dışında tüm hayvanlar [kurban etmek ve etini yemek üzere] size helal kılındı. Öyleyse artık Allah'ın yasakladığı her şeyden, özellikle şu iğrenç putlardan ve [Allah'ın ilahlıkta ortağı bulunduğu, evlat edindiği şeklindeki] her türlü asılsız iddiadan uzak durun!

حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ ٱلسَّمَآءِ
فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾ ذَٰلِكَ وَمَن
يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ
فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾
وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم
مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ ۗ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟ ۗ وَبَشِّرِ
ٱلْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ
عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِى ٱلصَّلَوٰةِ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ
﴿٣٥﴾ وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ
فَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا۟
مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَٰهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ
ٱلتَّقْوَىٰ مِنكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ
مَا هَدَىٰكُمْ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يُدَٰفِعُ عَنِ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

31 Allah'a ortak koşmaksızın yalnız O'na kulluk eden kimseler olun. Zira Allah'a ortak koşan kimsenin akıbeti, gökten düşüp parçalanan ve leşi kuşlarca gagalanan yahut rüzgâr tarafından uzak ve ıssız bir yere savrulan kimsenin durumuna benzer.

32 Evet, her kim Allah'ın hacla ilgili değer atfettiği sembollere [yani hacda yerine getirilmesi gereken sembolik özellikli yükümlülüklere, Safa ve Merve gibi mekânlara, kurbanlıklara] saygı ve ihtimam gösterirse kuşkusuz bu saygılı davranışları gönüllerdeki samimi kulluk bilincinin göstergesi sayılır.

33 Hacla ilgili yükümlülüklerde sizin için belli bir süreye [yani haccın sona erdiği vakte veya ömrünüzün sonuna] kadar birtakım faydalar vardır. Bu yükümlülükler, o kıdemli ve saygın mabedin tavaf edilmesiyle sona erer.

34 Biz, her mümin toplum için kurbanı bir ibadet olarak belirledik ki Allah'ın kendilerine rızık olarak bahşettiği hayvanları keserken O'nun ismini ansınlar.

Bilesiniz ki sizin tanrınız tek gerçek tanrı olan Allah'tır. Öyleyse bütün benliğinizle yalnız O'na teslimiyet gösterin!

Ey Peygamber! Allah'ın buyruklarına içtenlikle teslimiyet gösterip itaat edenleri müjdele!

35 Çünkü onlar her ne zaman Allah'tan söz edilse O'na duydukları saygıdan ötürü yürekleri titrer. Allah yolunda başlarına gelen sıkıntı ve zorluklara göğüs gererler. Namazlarını dikkatli ve devamlı olarak kılarlar. Kendilerine lütfettiğimiz servetten de Allah yolunda harcarlar.

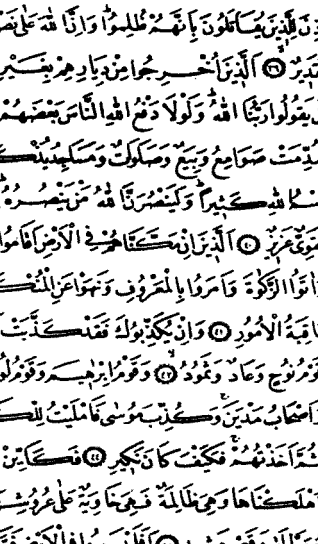
36 Kurbanlık büyük baş hayvanları da hacda önemsemeniz gereken ilahî nişanelerden kıldık. O hayvanlarda sizin için nice faydalar vardır. Kesim için sıraya dizildiklerinde onları Allah'ın ismini anarak boğazlayın. Kesim işi tamamlanınca onların etinden yiyin. Ayrıca ihtiyaçlarını gizleyip yardım istemeyen yoksullara da açıkça yardım dilenen fakirlere de yedirin. İşte biz bu amaçla o hayvanları istifadenize sunduk. Buna karşılık sizden beklenen de iman ve itaat üzere minnettarlık göstermenizdir.

37 Bilesiniz ki kurban edilen hayvanların ne etleri Allah'a ulaşır ne de kanları! O'na ulaşacak olan şey, ibadetinizdeki içtenlik ve samimiyettir.

Allah bu kurbanlık hayvanları istifadenize sundu ki size gösterdiği/öğrettiği şekilde O'nun yüceliğini saygıyla anasınız.

Ey Peygamber! İbadetlerini içtenlikle yerine getirmeye çalışan kullarımı müjdele!

38 Şüphesiz Allah, müminleri [kâfirlerin/müşriklerin kötülüklerinden] koruyup kollar. Çünkü Allah, emanet olarak verdiği nimetlere şirk ve inkârcılıkla hainlik ve nankörlük eden hiçbir kimseyi sevmez!

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا۟ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّآ
أَن يَقُولُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ
لَّهُدِّمَتْ صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَٰجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
ٱسْمُ ٱللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ
لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۗ وَلِلَّهِ
عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾
وَأَصْحَٰبُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ ۖ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَٰفِرِينَ
ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ
مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى
ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

39 Saldırıya uğrayan müminlere savaşma izni verildi. Çünkü onlar haksız yere saldırıya uğradılar. Allah onlara yardım etmeye elbette kadirdir!

40 O müminler haksız yere, sırf "Rabbimiz Allah'tır." dedikleri için yurtlarından kovuldular. Eğer Allah kimi insanların saldırganlığını kimi insanlar aracılığıyla savmamış olsaydı her daim O'nun isminin anıldığı manastırlar, kiliseler, havralar, mescitler kesinlikle yıkılır giderdi.

Allah, İslam davetine destek verip sahip çıkana elbet yardım edecektir. Şüphesiz Allah çok güçlüdür, mutlak üstündür!

41 Allah'ın yardımına layık olanlar öyle has, öyle güzel insanlardır ki kendilerine bir memlekette hâkimiyet imkânı versek hem bedensel hem mali ibadetlerini titizlikle ifa eder, toplumda iyiliğin hâkim, kötülüğün mahkûm olması için gayret gösterirler. Bununla birlikte her şeyin neticesi Allah'ın iradesine bağlıdır.

42-44 Ey Peygamber! O müşrikler seni yalancılıkla suçluyorlarsa bilesin ki onlardan çok önce Nuh, Âd ve Semûd halkları, İbrahim'in halkı, Lut'un halkı ve Medyen ahalisi de peygamberlerini yalanlamışlardı. Keza Musa da [Firavun ve avenesi tarafından] yalancılıkla suçlanmıştı. Ben, her defasında kâfirlere imana gelmeleri için belli bir süre tanıdım; vakit tamam olunca da cezalarını verdim. Böylece onların kâfirliklerine nasıl karşılık verdiğimi cümle âlem öğrendi.

45 Halkları Allah'a şirk koşup isyan bayrağı açan nice memleketleri helak ettik. Şimdi onlardan geriye kalan, altı üstüne gelmiş evler, suyu çekilmiş kuyular, yerle bir olmuş muhteşem konaklardan ibaret!

46 Bu müşrikler, vaktiyle helak edilen o beldelere ait harabelerin bulunduğu yerleri gezip dolaşırken etraflarına ibret nazarıyla bakmazlar mı?! Hiç değilse bu sayede gönül kapıları ilahî davete açılsın, kulakları da o daveti duysun!

Bilesiniz ki bu konuda gözler değil, sinelerdeki gönüller kör olur.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ ۚ وَإِنَّ يَوْمًا
عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا ۖ وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا
تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ
ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِّيَجْعَلَ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۗ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۗ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾
وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

47 Ey Peygamber! O müşrikler tehdit edildikleri azap için, "Bir an önce gelsin de görelim!" diyorlar. Ama şunu bilsinler ki Allah sözünden asla dönmez. [O hâlde hiç acele etmesinler]. Zira rabbinizin ölçüsüyle bir gün, sizin zaman hesabınıza göre bin yıl gibidir. [Dolayısıyla Allah'ın acelesi yoktur. Hem sonra o çok istedikleri azabın her saniyesi onlara bin yıl boyunca çekilen acı gibi gelecektir].

48 Ben, şirk ve günah batağına saplanmış nice memleket halkına, ilkin, yola gelmeleri için belli bir süre tanıdım; vakit tamam olunca da işlerini bitirdim. Günü gelince hepsi benim huzuruma çıkacak!

49 Ey Peygamber! De ki: "Ey Mekke halkı! Benim görevim sizi açıkça uyarmaktan ibarettir."

50 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimseler var ya, işte onlar, Allah'ın affına ve paha biçilmez bir mükâfata kavuşacaktır.

51 Ayetlerimizi etkisiz kılmak için uğraşanlar ise cehennemi boylayacaktır.

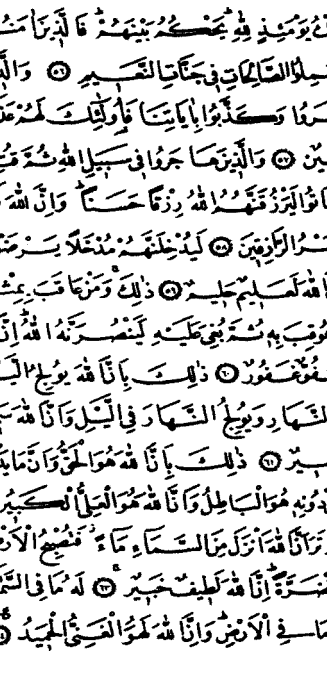
52 Ey Peygamber! Senden önce her ne zaman bir elçi ya da peygamber göndermişsek ve o elçi ya da peygamber tebliğ ettiği ilahî mesajlara halkından olumlu bir cevap almaya ümit bağlamışsa şeytan vesvese vererek onun ümidini kırmaya çalışmıştır.

Ama Allah şeytanın vesvesesini yok eder; ardından da kendi mesajlarını elçisinin kalbine nakşeder. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

53 Allah'ın şeytana böyle bir imkân vermesi, gerek gönüllerinde inanç hastalığı bulunan gerekse gönül kapıları iman çağrısına tamamen kapanmış olan kimseler için onun vesvesesini bir sınama vesilesi kılmasından dolayıdır. Doğrusu zalimler/kâfirler çok derin bir yanılgı içindedir.

54 Şeytanın vesvesesini Allah'ın yok etmesine gelince, bunda gözetilen amaç da şudur: Kendilerine ilim nasip edilenler [yani insaf sahibi Yahudiler ve Hıristiyanlar] bu vesileyle Kur'an'ın sana rabbin tarafından vahyedilmiş bir kelam olduğunu iyice anlasın ve ona inanıp gönülden bağlansınlar. Şüphesiz Allah iman etmek isteyenleri dosdoğru yola yöneltir.

55 Kâfirlere gelince bunlar, ölüm ansızın kapılarını çalıncaya yahut tüm ümitlerin ve kurtuluş çabalarının sonuçsuz kalacağı kıyamet gününde azap tepelerine bininceye değin Kur'an'a ilişkin şüphelerinden sıyrılamayacaklar.

لَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝٥٦ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ۝٥٧ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا
أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝٥٨ لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۗ
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ۝٥٩ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۝٦٠ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ
فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
بَصِيرٌ ۝٦١ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝٦٢
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝٦٣ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝٦٤

56 İşte o gün mutlak egemenlik yalnız Allah'ındır. Allah o gün cümle âlemi hesaba çekip haklarında gereken hükmü verecektir.

İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler o gün kendilerini nimetlerle dolu cennetlerde bulacaktır.

57 Kâfirlik edip ayetlerimize yalan diyenler ise zelil ve perişan edici bir azaba mahkûm olacaktır.

58 Allah yoluna baş koyarak hicret eden, sonra bu uğurda ölen veya öldürülen kimselere gelince, Allah onları eşsiz güzellikteki cennet nimetleriyle mükâfatlandıracaktır. En güzel nimetleri veren elbet Allah'tır!

59 Allah onları çok hoşnut olacakları bir yere [cennete] yerleştirecektir. Şüphesiz Allah her şeyi bilendir, çok müsamahalıdır!

60 Evet, her kim kendisine yapılan haksız bir saldırıya [nefsi müdafaa olarak] misliyle karşılık verir, ama sonradan yine haksız bir saldırıya maruz kalırsa Allah ona elbet yardım eder. Şüphesiz Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır!

61 Evet, Allah öyle büyük bir güç ve kudret sahibidir ki kâh gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, kâh geceyi kısaltarak gündüzü uzatır. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür!

62 Evet, Allah tapınılmaya layık tek tanrıdır. Müşriklerin O'nun yanı sıra tapındıkları putların tanrılıkları ise büsbütün düzmecedir. Şüphesiz gerçek anlamda yüce ve ulu olan ancak Allah'tır.

63 Ey kâfir/nankör insan! Görmüyor musun, Allah gökten yağmur yağdırıyor ve bu sayede toprak yemyeşil bir örtüye bürünüyor. Şüphesiz Allah insanlara karşı çok lütufkârdır ama onların bütün yaptıklarından da haberdardır!

64 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Şüphesiz Allah hiçbir şeye muhtaç değildir; bizatihi her türlü övgüye layıktır!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي
أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
وَإِن جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ
يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي
وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ
يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۗ قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ ۗ النَّارُ
وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

65 Ey kâfir/nankör insan! Görmez misin, Allah yeryüzündeki her şeyi, tabiata koyduğu yasa uyarınca denizlerde süzülüp giden gemileri siz insanların hizmetine sundu. Yıldızlar ve gezegenler gibi gök cisimlerini yeryüzüne düşmesinler diye yörüngelerinde tutan O'dur. Yıldızlar ve gezegenler ancak O'nun izniyle düşebilir. Şüphesiz Allah insanlara karşı çok şefkatli, çok merhametlidir!

66 Size hayat veren de O'dur. Keza sizi ölümle tanıştıracak ve sonra tekrar hayata kavuşturacak olan da yine O'dur. Böyle iken müşrik insan pek nankördür!

67 Ey Peygamber! Bilesin ki biz her topluma tatbik edecekleri bir kurban usulü belirledik. Şu hâlde, ["Allah'ın öldürdüğü hayvanı/leşi haram sayıp yemiyorsunuz; ama kendi elinizle kestiğiniz hayvanın etini yiyorsunuz." şeklinde eleştiriler yönelten] müşriklerin bu konuda seni tartışmaya sürüklemelerine izin verme!

Ey Peygamber! Sen onları rabbinin yoluna davet et. Çünkü sen, kesinlikle dosdoğru bir yol üzeresin.

68-69 Ama eğer onlar seni bir şekilde tartışmaya sürükleyecek olursa şöyle de: "Allah yaptıklarınızı çok iyi bilmektedir. O bütün iddia ve itirazlarınızla ilgili olarak kıyamet günü hakkınızda gereken hükmü verecektir."

70 Bilmez misin, Allah gökte ve yerde olup biten her şeyi bilir. Varlık âlemindeki her şey Allah'ın sınırsız ilminde kayıtlıdır. Bütün her şeyi bilmek Allah için pek kolaydır!

71 Müşrikler Allah'ın yanı sıra birtakım putlara tapınıyorlar. Oysa Allah, putların tanrı olduğuna dair hiçbir delil indirmediği, hiçbir izin ve yetki vermediği gibi o müşrikler de bu konuda ["Atalarımızdan böyle gördük." demenin ötesinde] hiçbir bilgiye sahip değildir.

İşte o zalimleri/kâfirleri Allah'ın azabından kurtaracak kimse olmayacaktır.

72 Ey Peygamber! Ayetlerimiz bütün açıklığıyla kendilerine tebliğ edildiği zaman müşriklerin yüzlerine yansıyan çirkin tavrı hemen fark edebilirsin. Bu öylesine çirkin, öylesine öfke dolu bir tavırdır ki kendilerine ayetlerimizi tebliğ edenlere neredeyse saldıracak olurlar.

De ki onlara: "Şimdi bu öfkenize tuz biber ekecek bir şeyden söz edeyim de görün! Hani o cehennem var ya, işte Allah, orada siz kâfirleri ağırlama sözü verdi. Bir bilseniz, ne fena mekândır cehennem!"

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ
ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ
﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ ٱللَّهُ
يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ
﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ
ٱلْأُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱرْكَعُوا۟ وَٱسْجُدُوا۟ وَٱعْبُدُوا۟
رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُوا۟ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَجَٰهِدُوا۟ فِى ٱللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِۦ ۚ هُوَ ٱجْتَبَىٰكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلدِّينِ
مِنْ حَرَجٍ ۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَٰهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ
وَفِى هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا۟ شُهَدَآءَ
عَلَى ٱلنَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱعْتَصِمُوا۟ بِٱللَّهِ
هُوَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ فَنِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سورة الحج مكية وهي مائة وثمان عشرة آية

73 Ey müşrik halk! Bana Allah tarafından putlarla ilgili bir misal verildi. Şimdi o misale iyi kulak verin: Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız o putlar bir sinek bile yaratamazlar. Hepsi bir araya gelip elbirliği yapsalar dahi yine yaratamazlar. Hatta sinek onlardan bir şey kapıp kaçacak olsa onu bile geri alamazlar. Kısacası kendisine tanrılık yakıştırılan put da ondan medet uman da büsbütün aciz!

74 Doğrusu o müşrikler Allah'ı layıkıyla yüceltmediler; O'nun eşsiz, ortaksız olduğu gerçeğini kabul etmediler. Ama elbet Allah çok güçlüdür, mutlak üstündür!

75 Allah, meleklerden de insanlardan da elçiler seçer. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür!

76 Allah, o müşriklerin geçmişlerini de geleceklerini de yaptıklarını da yapacaklarını da bilir. Çünkü bütün her şey Allah'ın sınırsız bilgisi ve iradesi dâhilindedir.

77 Ey Müminler! Rükû edin, secde edin; kısaca yalnız rabbinize ibadet edin! O'nu hoşnut edecek işler yapın ki esenlik ve mutluluğa erişesiniz!

78 Allah yolunda layıkıyla çaba sarf edin. [Bu yolda Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaktan başka amaç gözetmeyin; her türlü sıkıntı ve zorluğa göğüs gerin]. O, sizi mesajına doğrudan muhatap olarak seçti. Dinî yükümlülüklerde sizi zora koşmadı. Tıpkı atanız İbrahim'in inanç sisteminde olduğu gibi. Yine O, geçmişte olduğu gibi şimdi de sizi "Allah'a boyun eğip teslimiyet gösterenler" diye isimlendirdi. O hâlde Peygamber size nasıl örnek oluyorsa siz de aynı şekilde diğer insanlara örnek olun. Bunun için de namazı dikkatli ve devamlı kılın, karşılıksız mali yardımda bulunun. Allah'a yürekten bağlılık gösterin. Sizin gerçek yâr ve yardımcınız O'dur. O ne güzel yâr, ne güzel yardımcıdır!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝١ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ۝٢ وَالَّذِينَ هُمْ
عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ۝٣ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ۝٤ وَالَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝٥ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝٦ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ۝٧ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝٨
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝٩ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ
۝١٠ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝١١ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ۝١٢ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ
مَّكِينٍ ۝١٣ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ
أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ۝١٤
ثُمَّ إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ۝١٥ ثُمَّ إِنَّكُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ۝١٦ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ
سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ۝١٧

23. MÜ'MİNÛN SURESİ

[Mekke döneminin son evresinde vahyedilmiştir; 118 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-7 Kuşkusuz müminler esenlik ve mutluluğa erişecekler. Onlar dua ve niyazlarında Allah'a karşı derin saygı ve bağlılık içindedirler. Onlar her türlü anlamsız söz ve davranıştan uzak dururlar. Onlar karşılıksız yardımda bulunurlar. Onlar iffet ve namuslarını titizlikle korurlar. Onlar cinsel ihtiyaçlarını yalnız eşleriyle ve cariyeleriyle giderirler. Dolayısıyla kınanıp ayıplanacak bir iş yapmış olmazlar. Eşlerinden ve cariyelerinden başka kadınlarla düşüp kalkmak isteyenlere gelince işte onlar haddi aşmış kimselerdir!

8-11 Yine o müminler, kendilerine teslim edilen maddi-manevi her türlü emaneti korur ve gerek Allah'a gerekse insanlara verdikleri sözlere sadakat gösterirler. Namazın gereklerine de harfiyen riayet ederler. İşte onlardır cennete vâris olacaklar. Onlar hem de Firdevs cennetine vâris olacak ve orada temelli kalacaklar!

12-14 Biz, insanı ilkin balçığın özünden [yani toprağın bileşimindeki çeşitli organik ve inorganik maddelerden] yarattık. [Üreyip çoğalma aşamasında ise] onu bir damlacık meni hâlinde korunaklı bir yerde [ana rahminde] tuttuk. Sonra o bir damlacık meniyi pıhtılaşmış kan hâline getirdik. Daha sonra o pıhtılaşmış kanı cenine dönüştürdük. Ardından ceninin kemiklerini oluşturduk. Derken, kemikleri etle [kaslarla] örttük ve nihayet onu ana rahminden bağımsız olarak hayatını sürdürebilen bir varlık hâline getirdik. En mükemmel yaratıcı Allah yüceler yücesidir!

15-16 Ey İnsanlar! İşte bu şekilde dünyaya gelip belli bir süre yaşadıktan sonra elbet bir gün öleceksiniz. Sonra kıyamet günü gelip çatacak ve o gün diriltileceksiniz.

17 Bakın, biz sizin üzerinizde yedi kat [uçsuz bucaksız] gök yarattık. Biz yarattığımız mahlûkattan bihaber değiliz!

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ
ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِ جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ
مِن طُورِ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْآكِلِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنَّ لَكُمْ
فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ
أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَٰذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَائِكَةً ۖ مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ
بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا
مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

18 Biz, gökten bir ölçüye göre yağmur yağdırır ve onu yeryüzünde tutarız. Ama dilersek bu büyük nimeti geri almaya da pekâlâ kadiriz!

19 Yağmur suyuyla sizin için hurma ve üzüm bağları yetiştiririz. O bağlarda istifadenize sunulan daha başka ürünler de yetişir ve siz onların hepsinden yersiniz.

20 Yine biz Sina dağı çevresindeki topraklarda yetişen, ürününden hem yağ elde edilen hem de yiyenlerin ekmeğine lezzetli bir katık olan zeytin ağacını da var ettik.

21-22 Evcil hayvanlarda da sizin için ibretler var. Nitekim onların karınlarından çıkan sütle sizi besleriz. O hayvanlarda sizin için daha birçok faydalar vardır. Mesela, onların etinden yersiniz; denizde gemilere bindiğiniz gibi karada da onlara binersiniz.

23 Biz, vaktiyle Nuh'u kendi halkına peygamber olarak gönderdik. Nuh onlara şöyle dedi: "Ey halkım! Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin! Çünkü O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Bu hakikate rağmen O'na eş ve ortak koşmaktan sakınmayacak mısınız?!"

24-25 Bunun üzerine halkın birtakım ileri gelen kâfirleri birbirlerine şöyle dediler: "Bu aslında tıpkı bizim gibi bir insan evladı, ama görünen o ki bizim başımıza lider olma sevdasında. Kaldı ki Allah bize buyruklarını ulaştırmak isteseydi bu iş için insan değil melek gönderirdi. Üstelik atalarımızdan da insanoğlunun peygamber olarak gönderildiğine dair bir şey işitmedik. Belli ki bu adam kaçığın teki! Bu yüzden onu bir süre göz hapsinde tutalım. [Eğer kendine çeki düzen verirse ne âlâ! Aksi halde işini bitirelim]."

26 Nuh, "Ey rabbim!" dedi, "Beni yalancılıkla suçlamalarına karşı sen yardım eyle bana!"

27 Biz de Nuh'a şöyle vahyettik: "Sen şimdi gözetimimiz altında, talimatlarımız doğrultusunda bir gemi inşa et! Helak emrimiz gelip sular her tarafı kaplamaya başladığı zaman [elinin altındaki] her evcil hayvan türünden erkekli dişili birer çift ile –haklarında helak hükmü verilmiş olanlar dışında kalan– aile fertlerini ve seninle aynı inancı paylaşanları gemiye bindir. Sakın o zalimlerin/kâfirlerin affı için bana yalvarıp yakarma! Çünkü onların sulara gömülmesi artık kaçınılmazdır!"

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِي مُنزَلًا
مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ وَإِن كُنَّا
لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ
رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾
وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ
وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا
تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا
مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ
تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ
﴿٣٦﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾
إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾
قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ
نَادِمِينَ ﴿٤٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

28 Ey Nuh! Sen ve beraberindekiler gemiye yerleşince şöyle de: "Bizi o zalim/kâfir toplumun elinden kurtaran Allah'a her daim hamdolsun!"

29 Yine de ki: "Ey rabbim! Beni güvenli ve bereketli bir yere eriştir. Çünkü insana erişmesi gereken yere nasıl erişeceğini en iyi gösteren sensin!"

30 Kuşkusuz bu kıssada nice ibretler var. Unutmayın ki biz insanoğlunu sınamaktayız!

31-32 Nuh devrindeki insanların ardından başka bir nesil meydana getirdik ve onlara da kendi içlerinden bir peygamber gönderdik. Peygamber onlara [tıpkı Nuh gibi] şu mesajı tebliğ etti: "Yalnız Allah'a kulluk edin! Çünkü O'ndan başka bir tanrınız daha yoktur! Bu hakikate rağmen O'na ortak koşmaktan sakınmayacak mısınız?!"

33-34 Bu mesajı tebliğ eden peygamberin halkından kendilerini nimet içinde yüzdürdüğümüz hâlde Allah'a nankörlük edip ahireti yalan sayan birtakım kodamanlar birbirlerine şöyle dediler: "[Peygamber olduğunu iddia eden] bu adam tıpkı bizim gibi bir insan. Baksanıza bizim yediklerimizden yiyor, içtiklerimizden içiyor. Eğer bizim gibi bir insan evladına uyacak olursak, işte o zaman bütün itibarımızı kaybederiz."

35-38 Yine o kodamanlar şöyle dediler: "Bu adam bize ölümümüzün, toprağa karışıp bir kemik yığını hâline gelişimizin ardından diriltileceğimizi söylüyor ha! Bize anlatılan bu hikâye ne kadar da gerçek dışı! Bakın, bizim şu anki hayatımızdan başka bir hayat mayat yoktur! Biz burada yaşar burada ölürüz. Toprağa karışıp yok olduktan sonra asla diriltilmeyeceğiz. Gerçekte bu adam, uydurduğu yalanı Allah'a mal eden şarlatanın teki! Biz böyle bir adamın söylediklerine asla inanmayız!"

39 Halkının inkârcı tavrı üzerine o peygamber, "Ey rabbim! Beni yalancılıkla suçlamalarına karşı sen yardım eyle bana!" diye yakardı.

40 Allah da onun bu yakarışına, "Onlar pek yakında bütün bu yaptıklarına pişman olacaklar." diye karşılık verdi.

41 Derken, müthiş derecede uğultulu bir deprem tam yerinde ve zamanında onların işini bitirdi. Böylece onları âdeta bir çerçöp yığınına çevirdik. Kâfirlerin canı cehenneme!

42 İşte bu şekilde helak olup gidenlerin ardından başka nesiller meydana getirdik.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَإِيْهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ
لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا
مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ
وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا
رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا
نُمِدُّهُم بِهِ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ
﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُم
بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

43 Hiçbir nesil, hiçbir toplum kendisi için belirlenen ömür süresini ne öne alabilir ne de erteleyebilir!

44 Zaman içerisinde elçilerimizi birbiri ardınca gönderdik. Hangi halka peygamber geldiyse onu hemen yalancılıkla suçladılar. Bu yüzden biz de o halkları birbiri ardınca helak ettik ve hepsini dillere destan hikâyelere dönüştürdük.

İmana gelmeyenlerin canı cehenneme!

45-46 Daha sonraki bir dönemde Musa ile kardeşi Harun'u ayetlerimiz ve [asa gibi] çok güçlü bir mucizenin desteğinde Firavun ve kurmaylarına gönderdik. Ne var ki onlar da imana gelmeyi bir türlü kibirlerine yedirremediler. Çünkü onlar kendilerini dev aynasında gören kimselerdi.

47 Bu yüzden, "Ne yani," dediler, "soydaşları köle olarak bize hizmet edip duruyorken şimdi biz kalkıp tıpkı bizim gibi insan olan bu iki adama mı inanacağız?!"

48 Böylelikle Musa ve Harun'u yalanladılar ve sonunda onlar da helak edilenler kervanına katıldılar.

49 Öte yandan, İsrailoğulları doğru yolu bulsun diye Musa'ya vahiyler gönderdik.

50 Meryem'in oğlu İsa'yı ve anasını ise [sınırsız yaratma kudretimize dair] birer ibret vesilesi kıldık. Ayrıca onları yerleşime elverişli ve su kaynakları bulunan bir tepelik bölgede iskân ettik.

51-52 [Allah bütün bir tarih boyunca elçilerine hep şöyle buyurdu]: "Ey Peygamberler! Helal ve hoş nimetlerden istifade edin. Rabbinizi hoşnut edecek işler yapın. Unutmayın ki ben bütün yaptıklarınızı bilmekteyim. İşte sizin tebliğ ettiğiniz bu inanç sistemi [Allah'ın tek gerçek tanrı olduğu ilkesine dayanan] tek bir inanç sistemidir. Ben de sizin rabbinizim. Onun için bana itaatsizlikten sakının!"

53 Ne var ki peygamberlerin takipçileri konumundaki insanlar bu inanç birlikteliklerini parçalayıp farklı gruplara ayrıldılar. Böylece her kesim kendine özgü inanç sistemini beğenir oldu.

54 Ey Peygamber! Sen bu müşrikleri ölüp gidecekleri vakte kadar kendi hâllerine bırak! Bırak da cehalet ve günah bataklıklarında debelenip dursunlar!

55-56 Ne o yoksa kendilerine mal mülk ve çoluk çocuk nasip etmiş olmamıza bakarak onları mükâfatlandırmanın telaşı içinde koşuşturduğumuzu mu sanıyor o müşrikler?! Doğrusu onlar işin farkında değiller!

57-59 Rablerine itaatsizlikten korkanlar, rablerinin ayetlerine yürekten inananlar, rablerine ortak koşmayanlar,

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾
أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾
بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ
﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ ﴿٦٤﴾
لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا
تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ
﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ
جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ اتَّبَعَ
الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ
بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٧١﴾
أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ﴿٧٤﴾

60-61 İyiliklerini yarın bir gün hesap vermek üzere rablerinin huzuruna çıkacakları inancıyla yürekleri titreyerek yapanlar var ya, işte böyleleridir hayırlara koşup bu uğurda en ön safta yer almaya çalışanlar!

62 Biz kimseye gücünü aşan bir sorumluluk yüklemeyiz. Bizim nezdimizde insanların bütün yaptıklarını doğru ve eksiksiz şekilde belgeleyen amel defterleri vardır. Bu yüzden hiç kimse haksızlığa uğratılmayacaktır.

63 Ne var ki o kâfirlerin kalpleri bu gerçekten yana büsbütün bir aymazlık içindedir. Kaldı ki onların aymazlık dışında sürekli yapageldikleri nice çirkin işleri de vardır.

64-67 O kâfirlerin zenginlik ve refah içinde sefahate dalmış olanlarını cezalandırmaya başladığımızda hemen feryat edecekler. Fakat o zaman kendilerine şöyle denecek: "Bugün boşuna feryat etmeyin! Çünkü bizden hiçbir yardım görmeyeceksiniz. Vaktiyle ayetlerim size tebliğ edildiğinde siz onlara inanmayı kibrinize yediremeyip çeker giderdiniz. Üstelik geceleri [Kâbe'nin etrafında toplanıp] Kur'an hakkında abuk sabuk konuşurdunuz."

68 O kâfirler/müşrikler Allah'ın kelamını neden hâlâ anlamaya çalışmazlar?! Yoksa onlar uzun zaman önce dünyadan göçüp gitmiş atalarına gelmemiş olan yepyeni bir mesajla karşılaştılar da bu yüzden mi Kur'an'a inanmıyorlar?!

69 Yoksa onlar, yıllar yılı aralarında yaşamış biri olan peygamberlerini iyi tanımadıkları için mi reddediyorlar?!

70 Ne o, yoksa onlar, "Muhammed'de cinlerden esinlenme belirtileri var." diye mi iddia ediyorlar?!

Yoo! Muhammed onlara Allah'ın kelamı olan Kur'an'ı getirmiştir. Ne var ki Kur'an'ın mesajı onların pek çoğunun işine gelmiyor!

71 Eğer Kur'an, onların istedikleri gibi, Allah'ın ilahlıkta birtakım ortakları bulunduğundan söz etseydi, böyle bir şeyin gerçek olması hâlinde [tanrılar arasındaki çatışma yüzünden] göklerin, yerin ve bu iki varlık meskeninde bulunanların düzeni kesinlikle alt üst olurdu.

Doğrusu, biz o müşriklere şeref ve itibar kazandıracak Kur'an'ı lütfettik ama onlar bu büyük şerefe nail olmayı reddediyorlar.

72 Ey Peygamber! Yoksa sen öğüt ve nasihatlerinden ötürü onlardan maddi bir karşılık istiyorsun da onlar bu yüzden mi imana gelmiyorlar?!

Bilsinler ki en güzel karşılık rabbinin sana vereceği karşılıktır. Şüphesiz asıl nimet ve mükâfat verici O'dur!

73-74 Ey Peygamber! Kuşkusuz sen o müşrikleri dosdoğru bir yola çağırıyorsun. Ne var ki ahirete inanmayan o kâfirler dosdoğru yola girmekten yan çiziyorlar.

وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾
وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَمَا
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ
شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ
لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾
وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى
يُحْىِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾
بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا
مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ
وَمَن فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٨٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ
﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنۢ بِيَدِهِۦ
مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

75 Eğer biz kendilerine acıyıp başlarındaki dert ve sıkıntıyı gidersek onlar [imana gelip şükretmek yerine] yine o yanlış yollarında yürümeye ısrarla devam ederler.

76 Nitekim biz onları vaktiyle [kıtlık, kuraklık gibi] ağır sıkıntılara da maruz bıraktık. Ama onlar ne rablerine boyun eğdiler ne de O'na yakardılar.

77 Ama onların önüne [kıyamet günündeki] şiddetli azabın kapısını açtığımızda, işte o zaman bütün bu yaptıklarına pişman olacaklar!

78 Ey Müşrikler! Size işitme ve görme duyusu, düşünme ve anlayıp kavrama kabiliyeti bahşeden O'dur. Ama siz bunca nimete karşılık hiç şükretmiyorsunuz!

79 Sizi dünyada yaratıp çoğaltan da O'dur. Unutmayın ki hepiniz yarın bir gün O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

80 Canı veren de O'dur alan da! Geceyle gündüzün birbirini takip etmesi de O'nun buyruğuyladır. Bütün bunları düşünüp de imana gelmeyecek misiniz?!

81 Ne var ki onlar akıllarını başlarına alıp imana gelmek yerine kendilerinden önceki kâfirlerin iddialarını tekrarlayıp durdular.

82-83 "Biz" dediler, "Öldükten, toza toprağa karışıp bir kemik yığını hâline geldikten sonra diriltileceğiz ha! Bu yeniden diriliş hikâyesi bize anlatıldığı gibi bizden önce atalarımıza da anlatılmıştı. Doğrusu bu eski nesillere ait masaldan başka bir şey değil!"

84 Ey Peygamber! De ki onlara: "Eğer biliyorsanız söyleyin bakalım, bu dünya ve dünyadaki tüm varlıklar kimindir?!"

85 Onlar, "Allah'ındır." diyecekler.

Sen de onlara de ki: "Öyleyse neden aklınızı başınıza alıp da imana gelmiyorsunuz?!"

86 Ey Peygamber! De ki: "Peki, yedi göğün ve yüce arşın rabbi [kâinattaki sınırsız egemenliğin sahibi] kimdir?!"

87 Onlar, "Allah!" diyecekler.

Sen de onlara de ki: "Peki, Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?!"

88 Ey Peygamber! De ki: "Eğer biliyorsanız söyleyin bakalım, her şeyin idaresini elinde tutan, her şeyi koruyup kollayan ama hiçbir koruma ve kollamaya muhtaç olmayan kimdir?!"

89 Onlar, "Allah!" diyecekler.

Sen de onlara de ki: "Peki, o hâlde ne diye aldanıp da yalnız Allah'a kulluk etmekten uzaklaşıyorsunuz?!"

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِن
وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي
مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾
وَإِنَّا عَلَىٰ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ
مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ
﴿٩٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾
لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا
وَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ
فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾
فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ
مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

[90] Doğrusu biz onların önüne hak ve hakikati koyduk. Ama onlar yine de yalan dolanı tercih ediyorlar.

[91] Allah asla evlat edinmemiştir. O'nun yanı sıra ikinci bir tanrı da yoktur. Eğer başka bir tanrı daha olsaydı her ikisi de yarattığı varlıkları kendi tarafına çeker ve biri diğerinin hakkından gelmeye gayret ederdi.

Allah o müşriklerin bütün yakıştırmalarından münezzehtir!

[92] Allah [sizin için] gizli olanı da aşikâr olanı da bilir.

Allah o müşriklerin tanrılık yakıştırdıkları putlardan münezzehtir!

[93-94] Ey Peygamber! De ki: "Ey rabbim! Onları tehdit ettiğin azabı bana göstereceksen bu durumda beni o zalimler/kâfirler topluluğu içinde bırakma!"

[95-96] Biz onları tehdit ettiğimiz azabı sana göstermeye elbette kadiriz. Ama sen şimdilik onların kötü söz ve davranışlarını mümkün olan en iyi yolla savuştur! Kuşkusuz biz onların seninle ilgili çirkin yakıştırmalarını çok iyi bilmekteyiz.

[97-98] Ey Peygamber! De ki: "Ey rabbim! Şeytanların vesveselerinden [günahkârca eğilimlerin tahriklerinden] sana sığınırım. Onların zihnimi ve gönlümü meşgul etmelerinden sana sığınırım rabbim!"

[99-100] O müşriklerden birine ölüm gelip çatınca şöyle yakarır: "Ey rabbim! N'olur ikinci bir fırsat olarak beni tekrar hayata döndür de geçmişte ziyan ettiğim ömrümü seni hoşnut edecek işler yaparak telafi edeyim."

Yoo! Bu onun söylediği boş bir sözden ibarettir. Kaldı ki dünyadan göçüp gidenlerin ardında yeniden diriltilecekleri vakte kadar aşılması mümkün olmayan bir ölüm engeli vardır.

[101] Sûr'a üflendiği [yani diriliş için kalk borusu çalındığı] zaman var ya, işte o zaman ne aralarındaki akrabalık bağları bir fayda sağlayacak onlara ne de birbirlerinin hâlini sorabilecekler!

[102-103] O gün kimin iyilikleri tartıda ağır basarsa böyleleri esenlik ve mutluluğa kavuşmuş olacaktır. İyilikleri tartıda hafif gelenler ise kendilerine yazık etmiş olanlardır. Çünkü onlar temelli olarak cehennemde kalacaktır.

[104] Cehennemdeki ateş yüzlerini öyle bir yakacak ki dişleri açıkta kaldığı için âdeta sırıtır vaziyette olacaklar.

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾
قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا
أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا
تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ
ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ
هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا
لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا
وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ
لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ النُّورِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ٦٤ آيَةً وَخَمْسُ رُكُوعَاتٍ

çen sizler değil miydiniz?! İşte bu tür tutum ve davranışlarınız beni umursamamanıza sebep oldu. Böyle olunca da müminlerle eğlenip durdunuz. Ama bakın, ben de bugün onları, imanları uğrunda gösterdikleri sabır ve sebattan dolayı mükâfatlandırdım. İşte onlar umduklarına kavuştular."

112Derken, Allah cehennemdekilere, "Dünyada kaç yıl kaldınız?!" diye soracak.

113Onlar da şöyle cevap verecek: "Muhtemelen bir gün veya daha az bir süre kaldık. Ama en iyisi siz bunu aklı başından gitmemiş, zaman hesabını şaşırmamış olanlara sorun!"

114-115 Bunun üzerine Allah şöyle buyuracak: "Dünyada çok kısa bir süre kaldınız. [Dünyadaki hayatın çok kısa olduğu gerçeğini vaktiyle] anlayıp kavramış olsaydınız, bana karşı gelmezdiniz. Ne o, yoksa sizi iş olsun diye yarattığımızı, dolayısıyla bizim huzurumuza gelip hesap vermeyeceğinizi mi sanıyordunuz?!"

116Bilin ki gerçek egemenliğin sahibi Allah yüceler yücesidir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! Şerefli arşın [yüce hükümranlık makamının] sahibi O'dur!

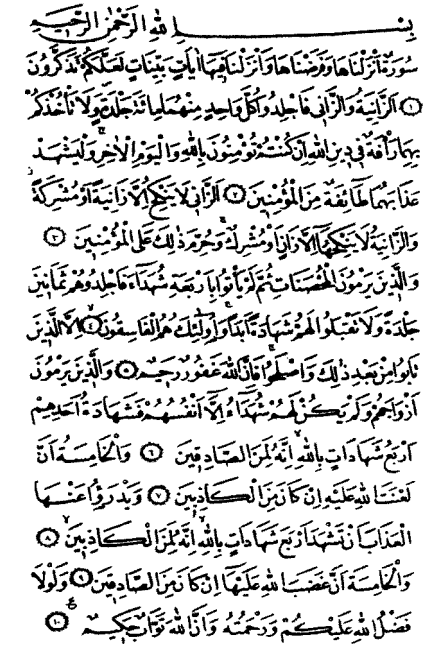
117O hâlde her kim Allah'ın yanı sıra başka bir varlığa tanrılık yakıştırıp tapınırsa –ki bu konuda herhangi bir delile sahip olması söz konusu değildir– ahirette bunun hesabını Allah'a verecek ve hak ettiği cezayı çekecektir. Bilesiniz ki kâfirler ahirette kurtuluş ve esenlik yüzü görmeyecektir.

118Ey Peygamber! De ki: "Ey rabbim! Sen bizi affeyle, bize merhamet eyle! Çünkü en büyük merhamet sahibi sensin!"

105Allah onlara şöyle buyuracak: "Ayetlerim size tebliğ edildiğinde onları yalan sayardınız, değil mi?!"

106-107 Onlar da şöyle yalvaracak: "Ey rabbimiz! Hayırsızlığımıza yenik düştük. Bu yüzden de yoldan çıktık. Ey rabbimiz! N'olur kurtar bizi bu ateşten! Eğer bir daha o günahları işlersek, işte asıl o zaman [asla affedilmemesi gereken] zalim/kâfir kimseler oluruz."

108-111 Bunun üzerine Allah şöyle buyuracak: "Yıkılın karşımdan! Sesinizi de kesin ve sakın bana bir şey söylemeye kalkışmayın. Vaktiyle kimi kullarım, 'Ey rabbimiz! Biz yürekten iman ettik. Günahlarımızı affeyle; bize merhamet eyle. Şüphesiz en büyük merhamet sahibi sensin!' diye yakarırlarken onlarla dalga ge-

24. NÛR SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 64 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Bu sure, yücelerden indirdiğimiz ve içeriğinde mutlaka uygulanması gereken bir dizi hükme yer verdiğimiz bir suredir. Ayrıca bu surede öğüt ve ibret alasınız diye açık seçik mesajlar da sunduk.

2 Ey Müminler! Zina eden kadın ve erkeğin her birine yüz sopa vurun. Mademki Allah'a ve ahirete inanıyorsunuz, o hâlde zinakârlara yönelik acıma duygunuz sizi Allah'ın bu emrini uygulamaktan alıkoymasın. Ayrıca onların cezalandırılmasına bir grup mümin de tanıklık etsin!

3 [Gerçek anlamda bir müminin zina etmesi söz konusu olmadığına göre] zinakâr erkek ancak kendisi gibi zinakâr veya müşrik bir kadınla zina ilişkisine girer. Zinakâr kadınla da ancak zinakâr veya müşrik bir erkek zina fiilini işler. Zina, müminlere kesinlikle yasaklanmıştır!

4 İffetli kadınlara zina suçlamasında bulunup bu suçlamasını dört şahitle ispatlayamayanlara seksen sopa vurun ve bundan böyle onların şahitliklerini asla kabul etmeyin. Çünkü onlar gerçekten ahlaksız kimselerdir.

5 Fakat bu iftira suçundan sonra tövbe edip kendilerine çeki düzen verenler, gerek şahitlikle ilgili kısıtlamadan gerekse ahlaksızlık damgasından kurtulurlar. Çünkü Allah, çok affedici, çok merhametlidir!

6-7 Karılarını zina etmekle suçlayıp bu suçlamasını ispat hususunda kendisinden başka bir tanık gösteremeyen kocalara gelince, bunlar doğru söylediklerine dair dört kere Allah'a ant içerek şahitlik etmelidir. Beşinci kere ise "Eğer yalan söylüyorsam Allah'ın laneti üzerime olsun!" demelidir.

8-9 Zina suçlamasına maruz kalan kadın da kocasının bu suçlamasında yalancı olduğuna dair dört kere Allah'a ant içerek şahitlik etmelidir. Beşincide ise "Eğer kocam doğru söylüyorsa Allah'ın hışmına uğrayayım!" demelidir. Böyle yapması kendisine verilecek cezayı kaldırır.

10 Eğer Allah size lütufkâr ve merhametli davranmasaydı, tövbeleri kabul buyurup hikmet ve adaletle muamele etmeseydi hâliniz nice olurdu?!

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم ۖ بَلْ هُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ ۚ وَالَّذِي تَوَلَّىٰ كِبْرَهُ
مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَّوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَٰذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَّوْلَا جَاءُو
عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِندَ اللَّهِ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ
بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ
هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُم مَّا
يَكُونُ لَنَا أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَانَكَ هَٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾
يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَن تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ
الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

11 Ey Müminler! [Peygamber'in eşi Âişe hakkındaki] o çirkin iftirayı atıp ortalığa yayanlar, içinizden küçük bir gruptur. Fakat siz bu olayı kendiniz için şer sanmayın. Aksine bu sizin için hayırlı bir sonuç doğurur. [Çünkü zulüm ve haksızlığın yol açtığı sıkıntılara sabırla göğüs germek en azından müminlerin olgunlaşmasına vesile olur].

İftiracılara gelince, onlardan her biri bu olaydaki günah paylarının cezasını çekecektir. İftira kampanyasının başını çeken kişi ise çok korkunç bir azaba mahkûm edilecektir!

12 Ey Müminler! Bu dedikoduyu işittiğiniz zaman, mümin erkekler ve kadınlar olarak birbiriniz hakkında sırf iyi niyet ve düşünceler besleyip, "Bu düpedüz bir iftiradır!" demeniz gerekmez miydi?!

13 Diğer taraftan, o iftiracıların da dört şahit getirmeleri gerekmez miydi?! Şahitlerini getiremediklerine göre onlar Allah nezdinde yalancı olarak tescil edildiler.

14 Hem dünyada hem ahirette Allah'ın size yönelik lütuf ve merhameti olmasaydı sorgusuz sualsiz biçimde bu iftira kampanyasına katılmış olmanızdan dolayı sizi gerçekten çok feci bir azap çarpardı.

15 Hani siz o iftirayı dilinize doluyor, işin aslına dair hiçbir bilginiz olmadığı hâlde ileri geri konuşuyor ve bunun basit, önemsiz bir şey olduğunu düşünüyordunuz. Oysa bu yaptığınız Allah'ın nazarında çok büyük bir günahtı.

16 Malum dedikodu kulağınıza geldiği zaman, "Böyle şeyleri dilimize dolamak yakışık almaz. Hâşâ, bu çok çirkin bir iftiradır." demeniz gerekmez miydi?!

17 Mademki mümin kimselersiniz, o hâlde Allah size bir daha böyle bir günaha bulaşmamanızı tembihliyor.

18 İşte Allah size buyruklarını açık seçik bildiriyor. Unutmayın ki Allah her şeyi bilendir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

19 Müminler arasında çirkin söylentilerin yayılmasından haz duyanları dünyada da ahirette de can yakıcı bir azap beklemektedir. Unutmayın ki her işin önünü sonunu Allah bilir, siz bilemezsiniz.

20 Eğer Allah yüzünüze lütuf ve merhamet nazarıyla bakmasaydı, size affedici ve esirgeyici davranmasaydı hâliniz nice olurdu?!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَٰتِ
ٱلشَّيْطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۚ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
يُزَكِّى مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتَلِ أُو۟لُوا۟ ٱلْفَضْلِ
مِنكُمْ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤْتُوٓا۟ أُو۟لِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ ۖ وَلْيَعْفُوا۟ وَلْيَصْفَحُوٓا۟ ۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْغَٰفِلَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ لُعِنُوا۟
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ
أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ
يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ ٱلْمُبِينُ ﴿٢٥﴾
ٱلْخَبِيثَٰتُ لِلْخَبِيثِينَ وَٱلْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَٰتِ ۖ وَٱلطَّيِّبَٰتُ
لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ
لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا۟ وَتُسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ
أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

21 Ey Müminler! Sakın şeytanın peşine takılmayın. Kim şeytanın peşine takılırsa bilsin ki o hep [iftira, dedikodu gibi] çok çirkin şeyleri telkin eder. Eğer Allah'ın size yönelik lütuf ve rahmeti olmasaydı hiçbiriniz bu iftiranın günahından yakayı kurtaramaz, asla temize çıkamazdı. Ancak Allah dilediğini temize çıkarıp arındırır. Unutmayın ki Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

22 Ey Müminler! İçinizden mal mülk ve zenginlik sahibi kimseler akrabalara, yoksullara, Allah yolunda hicret etmiş olanlara, [tıpkı bu iftira kampanyasında Ebu Bekr ve yoksul akrabası Mistah arasında yaşanan olayda olduğu gibi birtakım hatalı davranışlarına kızarak] yardımdan el çekmesinler. Onların hata ve kusurlarını affedip hoş görsünler. Siz de hata ve kusurlarınızın Allah tarafından affedilmesini istemez misiniz?!

Bilin ki Allah gerçekten çok affedici, çok merhametlidir!

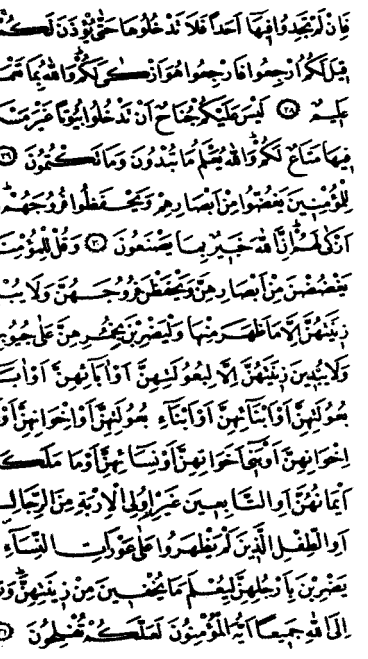
23 İmanlı, saf, temiz, namuslu kadınlara zina iftirası atanlar, dünyada da ahirette de melundurlar. Onların hakkı feci azaba mahkûm olmaktır!

24 Gün gelecek, dilleri, elleri ve ayakları vaktiyle işledikleri tüm günahları açığa vurarak o iftiracıların aleyhinde şahitlik edecektir.

25 O gün Allah onlara hak ettikleri karşılığı tastamam verecektir. Böylece onlar Allah'ın ne güzel adalet dağıttığını anlayacaktır!

26 Çirkin söz ve davranışlar ahlaksız kimselere, ahlaksız insanlar da çirkin söz ve davranışlara yaraşır. Keza güzel söz ve davranışlar ahlaklı kimselere, ahlaklı kimseler de güzel söz ve davranışlara yaraşır. [Âişe ve Safvan b. Muattal gibi] ahlaklı, faziletli kimseler o iftiracıların dillerine doladıkları asılsız iddialardan büsbütün uzaktırlar. Bu saf ve temiz kimseleri ilahî mağfiret ve değerine paha biçilmez bir mükâfat beklemektedir.

27 Ey Müminler! Kendi evlerinizden başka evlere sahiplerinden izin istemeden, onlara selam vermeden girmeyin! Eğer düşünürseniz, evlere bu şekilde girmenizin [nezaket, âdâb-ı muaşeret, konu komşu haklarına riayet gibi birçok bakımdan] hayrınıza olduğunu anlarsınız.

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۖ وَإِن
قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۖ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُل
لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ
أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ
يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۖ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۖ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ ۚ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

[28] Şayet o evlerde size izin verecek kimse bulamazsanız içeri girmeyin! Ta ki ev sahipleri gelip size izin verilince girin. Eğer size, "Müsait değiliz, geri dönün!" denirse dönün. Nitekim size yakışan davranış da budur. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyi bilir!

[29] İçinde oturulmayan, fakat ihtiyaçlarınızı karşılama özelliği bulunan [han, hamam, dükkân gibi] mekânlara girmenizde bir sakınca yoktur. Unutmayın ki Allah açığa vurduklarınızı da gizli saklı tuttuklarınızı da bilir!

[30] Ey Peygamber! Mümin erkeklere söyle, gözlerini bakılması yasak olan şeylerden çevirsinler, iffetlerini her daim korusunlar. Onlara yakışan davranış budur. Şüphesiz Allah onların yaptıkları her şeyden haberdardır!

[31] Ey Peygamber! Mümin kadınlara söyle, onlar da gözlerini bakılması yasak olan şeylerden çevirsinler; iffetlerini her daim korusunlar. [Toplumdaki yaygın örfe göre] görünmesinde sakınca olmayan [el, ayak, yüz gibi] uzuvları dışında güzellik ve çekiciliklerini teşhir etmesinler. Boyunlarını ve yakalarını kapatacak şekilde de başörtülerini örtsünler. Ziynetlerini/güzelliklerini kocalarından, babalarından, kayınpederlerinden, öz ve üvey oğullarından, kardeşlerinden, erkek ve kız kardeşlerinin oğullarından [yeğenlerinden], mümin kadınlardan, kölelerinden, cinsel duyguları körelmiş yaşlı erkeklerden ve bir de kadınların cinselliklerinin henüz farkında olmayan çocuklardan başka kimseye göstermesinler. Ayrıca [halhal gibi] göze batmayan ziynetlerini fark ettirmek için yere sert basarak yürümesinler.

Ey Müminler! Hepiniz hata ve kusurlarınızdan duyduğunuz pişmanlıkla Allah'a yönelin ki esenlik ve mutluluğa erişesiniz!

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ
يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾ وَلْيَسْتَعْفِفِ
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ
يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ
وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ
إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ
فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا
إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ
كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۖ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ ۗ
يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۗ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَن تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

32 Ey Müminler! İçinizden evli olmayanları, köle ve cariyelerinizden de evlenmeye müsait durumda bulunanları evlendirin. Evliliğe hazırlananlar eğer yoksul iseler bilsinler ki Allah [evlilik vesilesiyle] lütfedip ihtiyaçlarını giderir. Allah müminlere karşı çok lütufkâr olduğu gibi onların ihtiyaçlarını ve lütfuna layık olanları da çok iyi bilir!

33 Evlenme imkânı bulamayanlara gelince, Allah lütfedip kendilerine bu imkânı sağlayıncaya değin hep iffetlerini korusunlar. Köle ve cariyelerinizden azatlık sözleşmesi yapmak, bedelini ödeyerek özgürlüğe kavuşmak isteyen olursa ve siz de onların maddi imkân bakımından elverişli durumda olduğunu görürseniz o sözleşmeyi yapın. Allah'ın size nasip ettiği maldan mülkten siz de onlara verin. [Özgürlüklerine kavuşmaları için ödemeleri gereken maddi bedeli temin hususunda onlara yardım edin].

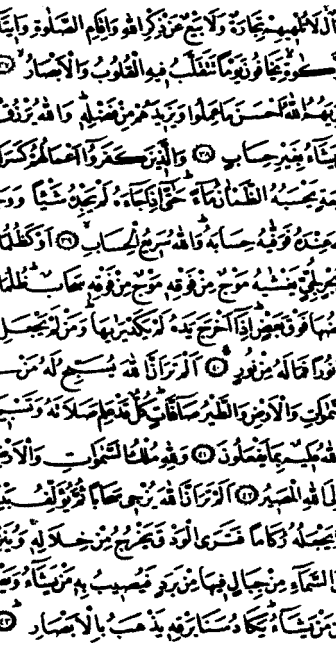
Diğer taraftan, şu fâni hayattaki üç beş kuruşluk kazanca tamah ederek cariyelerinizi –özellikle de evlenip iffetli bir şekilde yaşamak istiyorlarsa– sakın fuhşa zorlamayın. Her kim onları fuhşa zorlarsa bilinmelidir ki Allah onlara baskı ve zorlamaya maruz kalmış olmalarından ötürü af ve merhametiyle muamele edecektir.

34 Ey Müminler! Biz size açık seçik buyruklar indirdik. Sizden önce gelip geçen nesillerden örnekler ve kullukla ilgili sorumluluk bilinçlerini zinde tutmaya çalışanlar için de nice öğütler verdik.

35 Allah, göklerin ve yerin [hidayet] nurudur. O'nun [mümin gönülleri aydınlatan hidayet] nuru tıpkı içinde kandil bulunan bir oyuktan yayılan ışık gibidir. Kandil bir sırça fanus içindedir. O fanus da sanki inci gibi parlayan bir yıldızdır. Bu kandilin yakıtı doğuda ve batıda emsali bulunmayan, bereketli mi bereketli bir zeytin ağacından alınır. O ağacın yağı öyle arı-duru, öyle parlaktır ki neredeyse ateş değmeden bile tutuşup ışık saçacak gibidir. Işığı da pırıl pırıldır.

Allah bu hidayet nurunu dilediği/layık gördüğü kimseye nasip eder. İşte bunun içindir ki Allah insanlara gerçekleri anlatmak için böyle örnekler verir. Allah her şeyi bilir!

36 O hidayet nuru, Allah'ın hürmet gösterilmesine ve içlerinde tek gerçek tanrı olarak sırf kendi adının anılmasına hükmettiği mekânlarda/mescitlerde tecelli eder. Nitekim o mekânlarda/mescitlerde öyle kimseler vardır ki her daim Allah'ın yüceliğini dile getirirler.

37 O kimseleri Allah'ı anmaktan, namazı özenle kılmak ve zekâtı vermekten ne ticaret ne de alışveriş alıkoyabilir. Çünkü onlar korku ve dehşetten yüreklerin hoplayıp gözlerin döneceği kıyamet ve hesap gününden endişe ederler.

38 Allah onları yaptıkları ibadetlerin en güzelini dikkate alarak mükâfatlandıracak ve hatta lütfedip daha nice mükâfatlar verecektir. Şüphesiz Allah dilediğine sınırsız sevap ve mükâfat bahşeder.

39 Kâfirlere gelince, onların iyilik namına yaptıkları işler engin çöllerde su şeklinde görülen serap gibidir. Susamış insan o serabı ilkin su zanneder. Ama onun yanına yaklaşınca su namına hiçbir şey bulamaz. İşte aynen bunun gibi kâfir insan da dünyada iyilik adına yaptığı işlerin ahirette büsbütün boşa gittiğini görecek ve o zaman karşısında Allah'ı bulacaktır. Allah da onun hesabını eksiksiz görecektir. Bilin ki Allah'ın hesap görmesi müthiş hızlıdır!

40 Öte yandan, kâfirlerin gönülleri engin denizdeki yoğun karanlıklara benzer. Öyle bir deniz ki birbiri ardınca kopup gelen dalgalar onu kaplar, kara bulutlar da üstüne çöker. Derken, öyle yoğun bir karanlık oluşur ki o zifiri karanlığa düşen bir insan elini uzatsa nerdeyse kendi elini bile göremez. Öyle ya, Allah bir insanın önüne ışık tutmazsa onun karanlıktan kurtulup aydınlığa kavuşması ne mümkün?!

41 Bilmez misin, göklerde ve yerde bulunan tüm varlıklar, havada kanatlarını yayarak süzülen kuşlar [kendilerine özgü biçimde] hep Allah'ın şanını yüceltir. Onların hepsi Allah'a nasıl yakaracaklarını, O'nun şanını nasıl yüceltecekleri bilir. Şüphesiz Allah da onların yapıp ettiklerini bilmektedir.

42 Göklerde ve yerde sınırsız egemenlik Allah'ındır. Nitekim kâinattaki bütün her şey O'nun ilmi ve iradesi dâhilinde cereyan eder.

43 Bilmez misin, Allah bulutları harekete geçirir. Sonra onları bir araya getirip yoğunlaştırır. Derken, gördüğün gibi o bulutların bağrından yağmur çıkar. Yine Allah gökten, oradaki devasa bulut kümelerinden dolu yağdırır. Dilediği kimselerin başına doluyu bela eder, dilediği kimseleri de ondan korur. Bu sırada bulutlardan kopup gelen şimşeğin parıltısı da gözleri kör edercesine kamaştırıp durur.

يُقَلِّبُ اللَّهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ ۖ فَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ ۖ وَمِنْهُم
مَّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ ۖ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ ۚ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَّقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي
مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ
وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ وَمَا
أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ
مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ ۚ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا كَانَ
قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ ۖ قُل لَّا تُقْسِمُوا ۖ
طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

44 Allah sürekli biçimde geceyi gündüze gündüzü geceye dönüştürür. Kuşkusuz bunda aklıselim ve sağduyuyla düşünenler için bir ders ve ibret var!

45 Allah bütün canlıları sudan yarattı. Kimi canlılar karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayağı kimi de dört ayağı üzerinde yürür. Allah ne dilerse yaratır. Şüphesiz O dilediği her şeyi yapma ve yaratma gücüne sahiptir!

46 Kuşkusuz biz doğru yolu açık seçik gösteren ayetler indirdik. Bununla birlikte Allah dilediğini/layık gördüğünü doğru yola eriştirir.

47 Çünkü [münafıklığı tercih eden] insanlar, "Biz Allah'a da elçisine de inanıp itaat ettik." derler. Ama sonra onlardan bir kısmı, bu sözlerine rağmen iman ve itaatten yan çizer. Böyleleri kesinlikle mümin değildir!

48 Aralarındaki bir anlaşmazlığın çözüme kavuşturulması için Allah'ın ve elçisinin hakemliğine davet edildiklerinde onlardan bir grup bu davetten hemen yüz çevirir.

49 Ama kendi lehlerine hüküm verileceğini anladıklarında, "Allah'ın ve elçisinin hakemliğine başvurun!" davetine koşarak icabet ederler.

50 Belli ki onların gönüllerinde nifak hastalığı var. Belli ki onlar iman konusunda şüphe batağına saplanmışlar. Ne o yoksa onlar Allah'ın ve elçisinin kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar?! Doğrusu onlara haksızlık eden Allah ve elçisi değil, münafıklık ve kâfirliği tercih etmiş olmalarından ötürü bizzat kendileridir!

51 Aralarındaki anlaşmazlıkların çözüme kavuşturulması için Allah'ın ve elçisinin hakemliğine davet edildiklerinde gerçek müminlere yaraşan söz, "Hay hay! Baş üstüne!" demekten ibarettir. Esenlik ve mutluluğa erişecek olanlar işte böyleleridir!

52 Kim Allah'a ve elçisine itaat eder, Allah'a itaatsizlikten korkar, O'na saygıda kusur etmekten sakınırsa işte böyleleri sonsuz mutluluk ve bahtiyarlığa erişecektir.

53 Ey Peygamber! Kendilerine talimat vermen hâlinde o münafıklar derhâl hicret edeceklerine ve/veya savaşmak üzere sefere çıkacaklarına dair yemin billâh ettiler.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Yemin edip durmayın! Sizden istenen ve beklenen, [yalan yere yemin değil] adam gibi itaattir. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyden kesinlikle haberdardır!

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ
أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ
﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ
وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ
الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

54 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah'a ve elçisine itaat edin!"

Eğer yine söz dinlemeyip itaatten yüz çevirirseniz bilin ki Peygamber, tebliğ yükümlülüğünden sorumlu tutulacak, siz de kendi yükümlülüklerinizden sorumlu tutulacaksınız. Ona itaat ettiğiniz takdirde doğru yolu tutmuş olursunuz. Unutmayın ki Peygamber'in görevi Allah'ın buyruklarını açıkça tebliğ etmekten ibarettir!

55 Allah içinizden iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlara şu kesin sözü verdi:

Daha önce gelip geçen kimi toplumlara dünyada güç ve iktidar imkânı verdiğim gibi müminlere de bu imkânı vereceğim. Onlara din olarak seçtiğim İslam'ın güçlenip daim olmasını sağlayacağım. [Kâfirlerin zulümleri yüzünden] korku ve kaygı içinde geçen günlerinin ardından onları güvenlik ve esenliğe kavuşturacağım. Çünkü onlar yalnız bana kulluk ederler, dolayısıyla hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar.

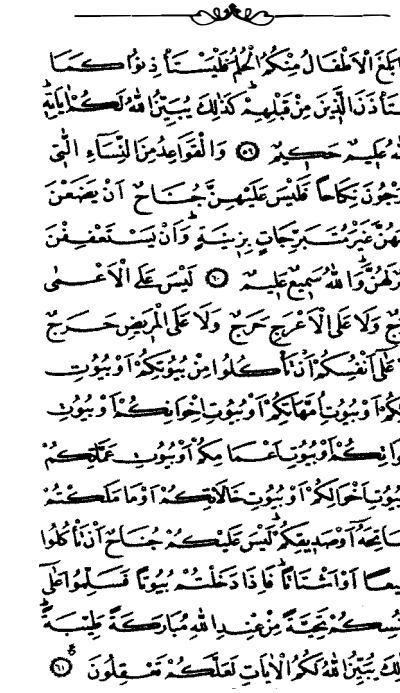
Bütün bu ilahî lütuflara rağmen kâfirliği/nankörlüğü tercih edenler, günaha batmış olanların ta kendileridir!

56 Ey Müminler! Namazı özenle kılmaya devam edin, zekâtı verin ve Peygamber'e her daim itaat edin ki ilahî merhamete nail olasınız.

57 Ey Peygamber! O kâfirlerin dünyada Allah'ın elinden kaçıp kurtulabileceklerini sanma! Onların son durakları cehennemdir. Bu, gerçekten de çok kötü bir akıbettir!

58 Ey Müminler! Köleleriniz ve cariyeleriniz ile henüz ergenlik çağına ulaşmamış çocuklarınız, odanıza girmek için, sabah namazından önce, öğle sıcağında elbiselerinizi çıkarıp dinlenmeye çekildiğiniz zaman ve bir de yatsı namazından sonra olmak üzere üç vakitte sizden izin istesinler. Çünkü bu üç vakit, örtülmesi gereken yerlerinizin açık hâlde bulunabileceği vakitlerdir. Diğer vakitlerde ise sizin için de onlar için de bir sakınca yoktur; birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz.

İşte Allah buyruklarını size böyle bildiriyor. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

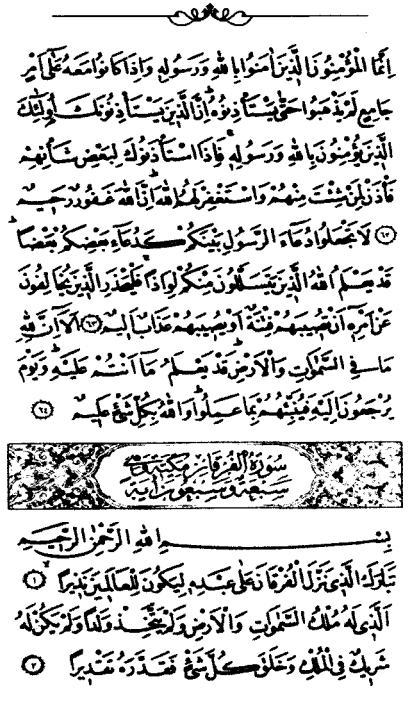
وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي
لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۖ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ
خَيْرٌ لَّهُنَّ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَّيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا مِن بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم
مَّفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۚ فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ
أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً ۚ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

[59] Çocuklarınız ergenlik çağına ulaştığı zaman kendilerinden yaşça büyük olanların izin istemeleri gibi onlar da odanıza girmek için her zaman izin istesinler.

İşte Allah buyruklarını size böyle bildiriyor. Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

[60] Ey Müminler! Yaşlanıp âdet görmez hâle gelmiş, cinsel cazibesini kaybetmiş kadınların açılıp saçılma niyeti taşımaksızın başörtülerini çıkarmalarında bir sakınca yoktur. Bununla birlikte baş ve boyunlarını örtme hususunda titiz davranmaları onlar için daha hayırlıdır. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

[61] Ey Müminler! [Sefere çıkarken evlerinizi emanet ettiğiniz] kör, topal ve hasta kimselerin size ait evlerdeki yiyeceklerden gönül rahatlığıyla yiyip içmelerinde bir sakınca yoktur. Aynı şekilde sizin de eşlerinizin yahut evlatlarınızın evlerinde, babalarınızın evlerinde, annelerinizin evlerinde, erkek kardeşlerinizin evlerinde, kız kardeşlerinizin evlerinde amcalarınızın evlerinde, halalarınızın evlerinde, dayılarınızın evlerinde, teyzelerinizin evlerinde yahut anahtarları size emanet edilmiş olan evlerde veyahut arkadaşınızın evinde gönül rahatlığıyla yiyip içmenizde bir sakınca yoktur. Keza birlikte veya ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur. Ama bu evlerden birine girdiğiniz zaman Allah katından feyizli ve bereketli bir iyi dilek temennisi olarak birbirinize selam verin. İşte Allah buyruklarını size böyle açıklıyor ki düşünüp hakkınızda ne kadar hayırlı olduğunu anlayasınız.

62 Gerçek müminler öyle kimselerdir ki Allah'a ve elçisine yürekten inanıp güvenirler. Toplumu ilgilendiren bir konuyu görüşmek üzere Peygamber'le bir arada bulunduklarında, hangi karara varılacak olursa olsun ondan izin almadıkça çekip gitmezler.

Ey peygamber! Senden izin isteyenler var ya, işte onlar Allah'a ve elçisine gerçekten iman etmiş kimselerdir. Şu hâlde, onlar bazı özel işleri için senden izin istedikleri zaman sen de onlardan dilediğin [uygun gördüğün] kimselere izin ver ve onlar için Allah'tan af dile! Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

63 Ey Müminler! Peygamber'in size çağrısını [emir ve talimatını] birbirinize yönelik çağrılarla [emir ve talimatlarla] bir tutmayın! Şüphesiz Allah aranızdan gizlice sıvışıp giden o münafıkları çok iyi bilmektedir.

Peygamber'in emrine aykırı hareket edenler, dünyada başlarına bir bela ve musibet gelmesinden yahut ahirette feci bir azabın tepelerine binecek olmasından korksunlar!

64 Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. O, sizin gerçekten iman sahibi olup olmadığınızı ve ne amaçlar güttüğünüzü çok iyi bilmektedir. Gün gelecek, o münafıklar Allah'ın huzuruna çıkacaklar. İşte o zaman Allah onlara bütün yaptıklarını tek tek bildirecek ve hak ettikleri karşılığı verecektir. Çünkü Allah her şeyi eksiksiz bilmektedir!

25. FURKÂN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 77 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 İnsanlara bir uyarı ve uyarıcı olsun diye kulu Muhammed'e Furkân'ı, doğruyu yanlışı açık seçik gösteren Kur'an'ı indiren Allah yüceler yücesidir!

2 Göklerde ve yerde sınırsız egemenlik O'nundur. O asla evlat edinmemiştir. Egemenliğinde hiçbir ortağı da yoktur. Her şeyi yaratan ve belli bir düzene koyan O'dur!

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ
مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ
فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ۝ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا
فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَقَالُوا
مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ۝ أَوْ يُلْقَىٰ
إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ۝ انْظُرْ كَيْفَ
ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝
تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا ۝ بَلْ كَذَّبُوا
بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝

3 Bu gerçeğe rağmen müşrikler Allah'ın yanı sıra birtakım tanrılar edindiler. Hâlbuki o sözde tanrılar [putlar] hiçbir şey yaratamaz. Kaldı ki o putlar varlıklarını kendilerine tapınan insanlara borçludurlar. Yine o putlar ne başlarına gelen bir belayı savabilir ne de kendilerine bir fayda sağlayabilir. Keza onların öldürme, diriltme ve ölümden sonra tekrar hayat verme güçleri de yoktur.

4 O kâfirler/müşrikler, "Bu Kur'an Muhammed'in uydurmasıdır. [Ehl-i Kitab'a mensup] birileri de bu işte ona yardımcı oldu. Böylece orta yere gerçekleri çarpıtan ve büsbütün yalan dolandan ibaret olan bir şey getirdiler." iddiasında bulundular.

5 Yine o müşrikler, "[Muhammed'in Allah kelamı diye bize yutturmaya çalıştığı] sözler aslında eski nesillere ait masallardan ibarettir. Belli ki bu masalları birilerine yazdırmış, sabah-akşam kendisine okunuyor!" dediler.

6 Ey Peygamber! De ki onlara: "Kur'an'ı, göklerde ve yerdeki tüm sırları bilen Allah indirdi. [Doğrusu siz Kur'an'a eskilerin masalları demekle çok büyük bir cezayı hak ettiniz. Buna rağmen Allah sizi hemen azaba çarptırmadı]. Çünkü O çok affedici, çok merhametlidir."

7-8 Yine o müşrikler şöyle dediler: "Bu ne biçim peygamber?! Böyle peygamber mi olur?! Baksanıza tıpkı bizim gibi yiyip içiyor, çarşıda pazarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilmesi ve kendisinin yanında yaver gibi dolaşması gerekmez miydi?! Yahut ona gökten bir hazine indirilmiş olması veyahut ekip dikmek gibi hiçbir emek harcamadan ürün aldığı mucizevi bir bağının bulunması gerekmez miydi?!"

Nihayet onlar, müminlere, "Doğrusu siz büyülenmiş bir adamın peşine takılmışsınız." dediler.

9 Ey Peygamber! Hele bak, senin hakkında nasıl da çirkin yakıştırmalarda bulunuyorlar?! Doğrusu onlar büsbütün sapıtmış durumdalar. Artık onlar bu sapkınlıktan kurtuluş yolu bulamazlar!

10 O yüceler yücesi Allah dilediği takdirde sana dünyada bunlardan [yani müşriklerin sözünü ettiği hazinelerden, bağlar ve bahçelerden] çok daha güzel olmak üzere içinde ırmakların çağıldadığı yemyeşil bahçeler lütfeder ve senin için orada köşkler, konaklar yaptırır.

11 Onlar, Peygamber'e çirkin yakıştırmalarda bulunmanın yanı sıra kıyamet gerçeğini de yalan saydılar. Ama biz de kıyameti yalan sayanlara cehennemin alevli ateşini hazırladık.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا۟ لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾
وَإِذَآ أُلْقُوا۟ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا۟ هُنَالِكَ
ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَّا تَدْعُوا۟ ٱلْيَوْمَ ثُبُورًا وَٰحِدًا وَٱدْعُوا۟ ثُبُورًا
كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَآءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ
خَٰلِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى
هَٰٓؤُلَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ مَا كَانَ
يَنۢبَغِى لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِن
مَّتَّعْتَهُمْ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا۟ ٱلذِّكْرَ ۖ وَكَانُوا۟ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٨﴾
فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا
نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾ وَمَآ
أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ
وَيَمْشُونَ فِى ٱلْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ
فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

12 Cehennem onları uzaktan gördüğü zaman, onlar cehennemin öfkeli kükremesini ve korkunç homurtusunu işitecekler.

13 Elleri boyunlarına kelepçelenmiş, ayaklarına da prangalar vurulmuş vaziyette cehennemin daracık bir yerine tıkıldıkları zaman orada yok olup gitmek için can atacaklar.

14 İşte o zaman kendilerine, "Yok olup gitmek için bugün bir defa değil, defalarca yalvarın bakalım!" denilecek.

15 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Hadi söyleyin bakalım, cehennem mi iyi yoksa Allah'a itaatsizlikten sakınanlara vaat edilen sonsuz mutluluk yurdu cennet mi?!"

Cennet, onlar için bir mükâfat ve çok güzel bir akıbettir!

16 Nitekim onlar cennette arzu ettikleri her şeye sahip olacak, üstelik orada temelli kalacaklar. Bu, rabbinin mutlaka yerini bulacak olan ve gerçekleşmesi de hep talep olunan bir vaadidir.

17 Gün gelecek, Allah hem müşrikleri hem de Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındıkları putları bir araya toplayacak ve o putlara, "Siz mi saptırdınız bu kullarımı yoksa kendileri mi yoldan çıktılar?!" diye soracak.

18 Onlar da şöyle cevap verecek: "Hâşâ! Sen yüceler yücesisin. Senden başkasını rab olarak tanıyıp bilmemiz mümkün değil! Sen bu müşrikleri ve atalarını dünyada nimetler içinde yüzdürünce onlar da [sırf fâni hayatın tadını çıkarmakla meşgul olup] seni akıllarına bile getirmediler. Böylelikle hüsrana uğrayıp helak olmayı hak eden bir topluluk hâline geldiler."

19 Bunun üzerine Allah müşriklere şöyle buyuracak: "Bakın, işte vaktiyle tanrı diye tapındığınız putlar, 'Bunlar tanrıdır.' iddianızda sizi yalancı çıkardılar. Artık ne hak ettiğiniz azabı başınızdan savabilirsiniz ne de kimseden yardım alabilirsiniz!"

Ey Mekke halkı! İçinizden her kim Allah'ın ilahlığına ortak koşarsa ona ahirette müthiş bir azap tattıracağız!

20 Ey Peygamber! Bilesin ki senden önce göndermiş olduğumuz diğer bütün peygamberler de her insan gibi yiyip içer, çarşıda, pazarda dolaşıp ihtiyaçlarını karşılardı. Bilesiniz ki sizi birbiriniz için bir sınama vesilesi kıldık. [Kendilerini soylu, üstün ve çok güçlü gören müşrikler ile siz müminleri birbiriniz için bir imtihan vesilesi kıldık]. Bakalım bu imtihanın zorluklarına sabredecek misiniz?! Bilesin ki rabbin olan biten her şeyi görmektedir!

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾
يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا
﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ
عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا
﴿٢٨﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ
لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي
اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

21 Ölümlerinden sonra diriltilip huzurumuza geleceklerine hiç ihtimal vermeyenler, "Bize peygamber olarak melekler gönderilmeliydi yahut rabbimizi görmemiz gerekirdi, değil mi?!" diyorlar. Gerçek şu ki onlar kendilerini dev aynasında görüp haddi aştılar.

22 Gün gelecek, melekleri ayan beyan görecekler. İşte o zaman, günaha batmış o kâfirlerin/müşriklerin yüzünü güldürecek hiçbir şey vuku bulmayacak ve çaresizlik içinde, "Artık bize gülmek, gün yüzü görmek haram; [Ey rabbimiz! Sen bizi azaptan muhafaza buyur]!" diyeceklerdir.

23 İşte o gün biz onların dünyada iyilik namına yaptıkları her işi ele alacak ve hepsini âdeta havadaki toz misali savrulup gitmiş sayacağız.

24 Diğer taraftan, o gün cennetlikler yaşanacak yerlerin en iyisinde yaşayacak, dinlenilecek yerlerin en güzelinde dinleniyor olacaktır.

25 Kıyamet günü gelip çatınca gökyüzü tıpkı bulutların birbirinden ayrılması gibi ayrılıp yarılacak ve melekler birbiri ardınca indirilecektir.

26 İşte o gün, mutlak egemenliğin Rahman'a ait olduğu en aşikâr biçimde ortaya çıkacak ve yine o gün kâfirler için çok çetin bir gün olacaktır.

27-29 O gün, zalim/kâfir insan çok derin bir pişmanlıkla parmaklarını ısırıp şöyle hayıflanacak: "Ah benim akılsız başım; keşke hayatta iken peygamberle birlikte aynı yolun yolcusu olsaydım! Ah benim akılsız başım; keşke falancayı dost edinmemiş olsaydım! Meğer bana onca ilahî öğüt ve uyarı gelmiş olmasına rağmen o dost bildiğim falanca beni ondan uzaklaştırmış! Demek ki şeytan böyle yüz üstü bırakırmış insanı!"

30 Yine o gün Peygamber, "Ey rabbim! Benim [müşrik] halkım bu Kur'an'a hep sırt çevirdi!" diyerek Allah'a şikâyette bulunacaktır.

31 Ey Peygamber! Bilesin ki biz her peygamberin karşısına tıpkı senin çağında olduğu gibi günahı meslek edinmiş düşmanlar çıkardık. Ama hiç tasalanma! Çünkü sana yol gösterici ve yardımcı olarak rabbin yeter!

32 O kâfirler, sırf sana muhalefet olsun diye, "Kur'an, Muhammed'e bir kerede ve bir bütün hâlinde indirilmeliydi, değil mi?!" diyorlar.

Ey Peygamber! Sen onların ileri geri konuşmalarına aldırış etme! Çünkü biz vahiyle senin yüreğine güç katıp moral aşılamak için Kur'an'ı böyle ara ara ve peyderpey indiriyoruz.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا
وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا
مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا
الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا
لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ
وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ
الْأَمْثَالَ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى
الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ۚ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا ۚ
بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِن كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۚ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ
إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

33 Ey Peygamber! O müşrikler hangi soru ve itirazla karşına çıkarlarsa çıksınlar biz onların bütün itirazlarını çürütecek sağlam bilgiyi ve en güzel izahı sana bildiririz.

34 De ki onlara: "Yüzükoyun vaziyette sürüklenerek cehenneme tıkılacak olanlar var ya, ahirette yerleri en kötü olanlar, dünyada da gidişat olarak en sapkın hâlde bulunanlar işte onlardır!

35-36 Biz vaktiyle Musa'ya vahiy gönderdik ve kardeşi Harun'u da elçilik görevinde ona yardımcı yaptık. Onlara, "Ayetlerimizi yalan sayan o halkı uyarmaya gidin!" diye emrettik. Sonunda o kâfir halkı müthiş şekilde helak ettik.

37 Nuh halkına gelince, peygamberlerini yalancılıkla suçladıkları zaman onları sulara gömdük. Böylece onları cümle âleme ibret vesilesi yaptık. Biz, zalimler/kâfirler için müthiş bir azap hazırladık.

38 Öte yandan Âd, Semûd ve Ress halkları ile bunlar arasında gelip geçen daha birçok kâfir halkı da helak ettik.

39 Biz o halkların her birine nice öğütler, nice nasihatlerde bulunduk. Öğüt dinleyip yola gelmedikleri için sonunda hepsinin kökünü kazıdık.

40 Şimdi bu müşriklere gelince, bunlar vaktiyle bela sağanağına yakalanan, başlarına taş yağdırılan Lut halkının yerle bir edilen memleketlerini [ticaret kervanlarıyla Suriye'ye gidip gelirken] mutlaka görmüş olmalılar! Peki, orada vaktiyle neler olup bittiğini fark etmediler mi?! Belli ki bu müşrikler öldükten sonra diriltileceklerine hiç ihtimal vermiyorlar.

41-42 Ey Peygamber! İşte bu yüzdendir ki onlar her ne zaman seni görseler, "[Efendiler!] Allah'ın bize peygamber olarak gönderdiği adam buymuş! Demek ki Allah bula bula ancak bunu bulmuş..." diye alay eder ve ardından da şöyle derler: "Eğer kararlılık göstermeseydik bu adam az kalsın bizi tanrılarımızdan vazgeçirecekti!"

Ama onlar ahirette kendilerini bekleyen azabı gördükleri zaman asıl sapkın kimmiş anlayacaklar!

43 Ey Peygamber! Keyfî arzu ve isteklerini tanrı edinen kimseyi görüyorsun değil mi?! Şimdi sen böyle birinin başına bekçi gibi dikilip onu yola getirmekle yükümlü olabilir misin?! Bilesin ki sen böyle bir yükümlülük sahibi değilsin!

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ
بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۖ وَلَوْ شَاءَ
لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ
إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ
سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا
بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾
لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ
كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا ۖ فَأَبَىٰ
أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا
فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ
هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا
بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا
فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

44 Ey Peygamber! Yoksa sen o müşriklerden birçoğunun Kur'an'a iyi niyetle kulak verdiklerini veya sağlıklı biçimde düşündüklerini mi sanıyorsun?! Yoo! Gerçekte onlar yolunu şaşırmış davar sürüsü gibidir; hatta yol şaşırmışlıkta davarlardan daha da beter durumdadırlar!

45-46 Ey nankör insan! Düşün bir kere, rabbin gölgeyi nasıl da uzatıp kısaltıyor! Eğer dileseydi onu pekâlâ hareketsiz de kılardı.

Bak, işte güneşi tabiattaki nesnelere ait gölgelerin fark edilmesini sağlayan bir alamet kılmışız; gölgeyi de tabiattaki yasalarımız uyarınca kâh kısaltıp kâh uzatırız.

47 Geceyi âdeta üstünüze örtülen bir yorgan, uykuyu dinlenmeniz için bir imkân ve [ölümden sonra dirilişi hatırlatan] her yeni günü de çalışıp çabalamanıza elverişli bir ortam yapan O'dur!

48-49 Rahmetinin bir eseri olan yağmurun müjdeleyicisi olarak rüzgârları gönderen de O'dur. Keza çorak topraklara hayat vermek, yarattığımız onca hayvan ve insanın su ihtiyacını karşılamak için gökten o tertemiz suyu indiren de biziz!

50 Biz bütün bu gerçekleri öğüt ve ibret alıp da imana gelsinler diye Mekke halkına etraflıca anlatıyoruz. Ama gel gör ki o halkın müşrik çoğunluğu, bunca nimete nankörlükle karşılık vermekten başka bir şey yapmıyor!

51-52 Ey Peygamber! Eğer dileseydik biz her diyara ayrı bir peygamber gönderirdik. [Böylece senin yükünü hafifletirdik. Ama biz sadece seni peygamber olarak gönderdik]. O hâlde [sana yüklenen bu büyük sorumluluğun her daim farkında ol ve] sakın kâfirlere boyun eğme. Sana gönderdiğimiz Kur'an'a dayanarak var gücünle onlarla mücadele et!

53 Biri tatlı ve susuzluğu giderici, diğeri tuzlu ve acı olan iki büyük su kütlesini salıveren ve fakat ikisinin arasına birbirlerine karışmalarını engelleyen bir perde çeken O'dur!

54 Keza [diğer bütün canlılar gibi] insanı da başlangıçta sudan yaratıp onu soy-sop ve evlilik yoluyla vücuda gelen yakınlık ve bağlılık duygusuyla donatan da yine O'dur. Şüphesiz senin rabbin sınırsız kudret sahibidir!

55 Böyle iken kimi insanlar Allah'ın yanı sıra birtakım varlıklara, kendilerine hiçbir fayda ve zarar verme gücü bulunmayan putlara tapınıyorlar. Ama iyi bilinmelidir ki kâfirin nankörlüğü Allah için hiçbir önem arz etmez!

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾
وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱلْحَىِّ ٱلَّذِى لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِۦ ۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۛ ٱلرَّحْمَٰنُ فَسْـَٔلْ بِهِۦ
خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسْجُدُوا۟ لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا۟ وَمَا ٱلرَّحْمَٰنُ
أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِى جَعَلَ
فِى ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا ﴿٦١﴾
وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ
شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ
هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلْجَٰهِلُونَ قَالُوا۟ سَلَٰمًا ﴿٦٣﴾ وَٱلَّذِينَ
يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَٰمًا ﴿٦٤﴾ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصْرِفْ
عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾
إِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُوا۟
لَمْ يُسْرِفُوا۟ وَلَمْ يَقْتُرُوا۟ وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

56 Ey Peygamber! Biz seni, sırf rahmetimizin müjdecisi, azabımızın da uyarıcısı olarak gönderdik.

57 De ki o kâfirlere: "Ben Allah'ın ayetlerini tebliğ etmeme karşılık sizden hiçbir ücret ve mükâfat istemiyorum. Benim tek isteğim, dileyen kimsenin rabbine giden yola koyulmasıdır."

58 Ey Peygamber! Her daim diri ve ölümsüz olan Allah'a güven; O'nun şanını övgüyle yücelt. Bilesin ki kullarının günahlarından haberdar olmada O'nun gibisi yoktur!

59 Gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunan her şeyi altı evrede yaratan, sonra kâinattaki her şeyi emrine boyun eğdiren O'dur!

O Rahman'dır. O'nun hakkında daha fazla bilgi istersen, başkasına değil yine kendisine, o her şeyden haberdar olana sor!

60 Müşriklere, "Rahman'a boyun eğin!" denildiği zaman inatçı ve inkârcı bir tavırla, "Rahman da neymiş; O da kimmiş?! Senin ağzına bakıp O'na boyun mu eğecekmişiz?!" dediler ve ne yazık ki Rahman'a boyun eğme çağrısı onları imandan büsbütün uzaklaştırdı.

61 Gökte yıldız kümeleri oluşturan, orada bir ışık kaynağı olarak güneşi, ışığı yansıtan bir ayna gibi de ayı var eden Allah yüceler yücesidir!

62 İbret nazarıyla bakıp ders almak yahut bunca nimete iman ve itaatle karşılık vermek isteyenler için, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesini sağlayan da O'dur!

63 Rahman'ın öyle has, öyle güzel kulları vardır ki onlar yeryüzünde hep ağırbaşlı hareket ederler. Densizlerin sataşmalarına muhatap olduklarında, "Selametle!" deyip geçerler.

64 Onlar, gecenin derinliklerinde ibadet için kalkıp kâh secdede kâh ayakta rablerine yakarırlar.

65 Onlar, "Ey rabbimiz! Cehennem azabını bizden uzak tut!" diye yakarırlar. Çünkü onlar bilirler ki Allah'ın cehennemde çektireceği azap gerçekten çok çetin ve dayanılmaz olacaktır.

66 Ne kötü bir mesken, ne kötü bir yerdir cehennem!

67 O güzel kullar servetlerini harcamada ne har vurup harman savururlar, ne de cimrice davranırlar. Gereken yere gerektiği kadar harcamak suretiyle savurganlık ile cimrilik arasında dengeli ve ölçülü bir yol takip ederler.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ
اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ
الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ
مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا
هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا
صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ
حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ مَكِّيَّةٌ

68-69 Yine o güzel kullar Allah'ın yanı sıra başka birtakım sözde tanrılara tapınmazlar. Haklı bir gerekçe olmadıkça Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymazlar; zina etmezler.

Kim bu günahları işlerse her bir günahının bedelini yarın bir gün öder. Hem de öyle bir öder ki kıyamet günü bütün günahlarının cezası birbirine eklenir ve aşağılanmış bir hâlde o katmerli azabı çekmeye ebediyen mahkûm olur.

70 Bununla birlikte [şirk ve diğer günahlardan] pişmanlık duyup tövbe eden, gerçekten imana erişip imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimselerin durumu farklıdır.

Allah böyle kimselerin geçmişteki kötü hâllerini iyiye dönüştürür. Çünkü Allah tövbekâr kullarına karşı çok affedici, çok merhametlidir!

71 Kim günahlarından pişmanlık duyup tövbe eder ve imanına yaraşır şekilde hareket ederse işte gerçekten tövbe eden odur!

72 Rahman'ın güzel kulları, yalan ve asılsız olan hiçbir şeyden yana şahitlik etmezler. Boş söz ve anlamsız işlerle karşılaştıklarında hep ağırbaşlı ve vakarlı bir tavır sergilerler.

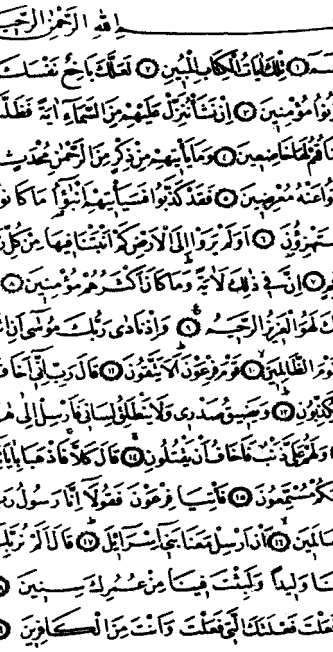
73 Kendilerine rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman o ayetlere karşı kör ve sağır kesilmezler.

74 O güzel kullar, "Ey rabbimiz!" derler, "İman ve ibadetleriyle mutluluk kaynağımız olacak eşler ve evlatlar nasip eyle bize! Sana saygıda kusur etmeyen kullarına birer örnek ve önder eyle bizleri."

75-76 İşte o güzel kullar Allah yolunda gösterdikleri sabır ve sebata karşılık cennetin en güzel köşkleriyle ödüllendirilecek ve temelli kalacakları cennete esenlik ve mutluluk dilekleriyle buyur edilecektir.

Ne hoş bir mesken, ne güzel bir mekândır cennet!

77 Ey Peygamber! De ki o kâfirlere: "İman ve ibadetiniz olmadıktan sonra rabbim size ne diye değer versin?! Sizler Allah'ın ayetlerini yalan saydınız. Ama bilin ki bu büyük günahın cezasından yakanızı asla kurtaramayacaksınız!"

26. ŞUARÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 227 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Tâ-Sîn-Mîm.

2 Bunlar, mesajı gayet açık ve anlaşılabilir Kur'an'ın ayetleridir.

3 Ey Peygamber! O müşrikler bir türlü imana gelmediler diye üzüntüden neredeyse kendini yiyip bitireceksin.

4 Eğer dileseydik onlara gökten öyle bir mucizevî felaket indirirdik ki onun karşısında ister istemez boyun eğerlerdi. [Ama biz, insanoğlunun zorla değil özgür iradesiyle imana gelmesini dilediğimiz için böyle bir mucize göndermedik.]

5 Nitekim o müşrikler her ne zaman Rahman'dan yeni bir öğüt gelse ondan yüz çevirmekteler.

6 Evet, onlar şimdi Allah'ın ayetlerini yalan saymaktalar. Ama sürekli alay ve eğlence konusu yaptıkları Kur'an'ın bildirdiği kıyamet ve azap gibi gerçekler ileride karşılarına çıkınca alay etmenin ne demek olduğunu anlayacaklar!

7 Onlar, toprağa ibret nazarıyla bakıp da onda her türden nice güzel bitkiler yetiştirdiğimizi görmezler mi?!

8 Şüphesiz bunda ders ve ibret var! Ama gel gör ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu ibret alıp da imana gelmiyor!

9 Kuşkusuz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

10-11 Ey Peygamber! Senin rabbin vaktiyle Musa'ya şöyle seslenmişti: "Yoldan çıkmış şu halka, şu Firavun'un halkına git de, 'Allah'tan korkup çekinmezler mi?!' diye bir sor!"

12-14 Bunun üzerine Musa, "Ey rabbim!" dedi, "Korkarım ki onlar beni yalancılıkla suçlarlar; benim de yüreğim daralır, dilim dolaşır. Bu yüzden, mesajlarını tebliğ görevini kardeşim Harun'a ver. Hem sonra ben [vaktiyle Mısırlı bir adamın ölümüne sebep olduğum için] onların nazarında suçlu biriyim. Bu yüzden beni öldürmelerinden endişe ediyorum."

15 Allah da şöyle buyurdu: "Sakın böyle şeyler düşünme! Siz şimdi ayetlerimiz ve mucizelerimizin desteğinde Firavun'a gidin. Biz de sizinle beraberiz; olup bitenleri işitiriz."

16-17 "Evet, şimdi Firavun'a gidin ve ona şöyle deyin: Biz, bütün varlıkların rabbi Allah tarafından gönderilmiş elçileriz. İsrailoğulları'nı artık serbest bırak, bizimle beraber [Kenan diyarına] gelsinler."

18-19 Buna karşılık Firavun şöyle dedi: "Â! Sen, şu bebekken alıp yanımızda büyüttüğümüz çocuk değil misin?! Sen yıllarca sarayımızda yaşayıp ekmeğimizi yemiş, sonra da o cinayeti işlemek suretiyle yapacağını yapmıştın. Doğrusu sen nankörün tekisin!"

فَعَلْتُهَآ إِذًا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا
خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِى رَبِّى حُكْمًا وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
تَمُنُّهَا عَلَىَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٣﴾
قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٢٤﴾
قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُۥٓ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِىٓ أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ
﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِى لَأَجْعَلَنَّكَ
مِنَ ٱلْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ
بِهِۦٓ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ
﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُۥٓ
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِۦ
فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ
حَٰشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ
لِمِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

20-22 Musa da Firavun'a şöyle karşılık verdi: "Ben o işi toyluk çağımda bilmeden istemeden yapmıştım. Sizden korktuğum için de memleketinizden kaçmıştım. Ama geçen zaman içerisinde rabbim bana doğru düşünme ve isabetli karar verme kabiliyeti verdi ve beni elçisi olarak görevlendirdi. ['Biz seni bebekliğinden itibaren yıllar yılı bakıp büyütmedik mi?!' diyerek] başıma kaktığın iyiliğe gelince, gerçekte bu, İsrailoğulları'nı baskı altında tutup köleleştirmenin bir sonucu değil miydi?! [Eğer sen onları baskı ve işkenceye maruz bırakıp katletmeye kalkışmasaydın, anam beni bir sepetin içinde nehre bırakmaz ve ben de senin eline düşmezdim.]"

23 Derken, Firavun, "Sahi, şu ikide bir sözünü edip durduğun âlemlerin rabbi de neyin nesi?!" diye sordu.

24 Musa şöyle cevap verdi: "Eğer gerçekten hakikati öğrenip kabul etmek niyetindeyseniz söyleyeyim: O, göklerin, yerin ve bu ikisi arasında mevcut olan her şeyin yegâne rabbidir!"

25 Bunun üzerine Firavun etrafındakilere dönüp alaycı bir tavırla, "[Efendiler!] Bu adam neler söylüyor, duyuyorsunuz değil mi?!" dedi.

26 Ama Musa, "O sizin de gelip geçmiş atalarınızın da rabbidir!" diyerek sözlerine devam etti.

27 Firavun yine etrafındakilere dönerek, "Bakın, size Allah tarafından elçi olarak gönderildiğini iddia eden bu adam kesinlikle bir kaçık!" dedi.

28 Bu defa Musa, "O, doğunun, batının ve bu ikisi arasında bulunan bütün her şeyin de rabbidir. Aklıselim ve sağduyuyla düşünürseniz bu gerçeği anlarsınız!" dedi.

29 Firavun, "Eğer benden başka bir tanrı kabul edersen, yeminle söylüyorum seni zindanlarda süründürürüm." diyerek Musa'yı tehdit etti.

30 Musa, "Peki, ya size gerçekten Allah'ın elçisi olduğumu ispatlayacak bir mucize gösterirsem..." dedi.

31 Firavun da "Haydi, göster bakalım mucizeni! Tabi eğer doğru söylüyorsan..." diye karşılık verdi.

32-33 Bunun üzerine Musa değneğini yere attı. Bir de ne görsünler, değnek basbayağı bir yılan oluvermiş! Bir de elini koynundan çıkardı ki bakanların gözlerini kamaştıracak kadar parlak mı parlak!

34-35 Bunun üzerine Firavun etrafındaki kurmaylarına şöyle dedi: "[Efendiler!] Belli ki bu adam işini çok iyi bilen bir sihirbaz! Amacı da büyü-sihir marifetiyle sizi yerinizden yurdunuzdan etmek! Bu durum karşısında ne yapmayı önerirsiniz?"

36-37 Kurmayları Firavun'a şu teklifi sundular: "Onu ve kardeşini burada alıkoy. Bu arada şehirlere adamlar gönder, ne kadar usta sihirbaz varsa toplayıp sana getirsinler."

38-39 [Mısır'daki Amon kültünün resmî rahipleri olan] sihirbazlar belirlenen gün ve saatte bir araya toplandı. Bu arada halka da, "Haydi ne duruyorsunuz, toplansanıza!" diye talimat verildi.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا
لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
إِذًا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا
حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَىٰ
مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ
﴿٤٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ آمَنتُمْ
لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ
لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا
لَغَائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَاهُم
مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾ كَذَٰلِكَ
وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

40 Yine halka, "Sihirbazlar üstün gelirlerse –ki ümidimiz budur– biz de onların inanç sistemini benimseriz!" diye moral verildi.

41 Derken, sihirbazlar Firavun'un huzuruna çıkıp, "Musa'yı alt etmemiz durumunda bir mükâfat alacağız, değil mi?!" dediler.

42 Firavun, "Elbette! Üstelik benim kurmaylarım arasında yer alacaksınız." diye karşılık verdi.

43 Yarışma başlayınca Musa, "Haydi, ne hüneriniz varsa gösterin bakalım!" dedi.

44 Sihirbazlar iplerini ve değneklerini yere attılar ve "Yüce Firavun'un şerefine yemin ederiz ki mutlaka biz galip geleceğiz." diye haykırdılar.

45 Derken, Musa da değneğini yere attı. Bir de ne görsünler, [basbayağı bir yılana dönüşen] değnek sihirbazların göz aldatıcı büyü düzeneklerini yutuyor.

46-48 Bu manzara karşısında sihirbazlar yere kapanarak, "Bütün varlıkların rabbine, Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik." dediler.

49 Bunun üzerine Firavun, "Demek ben size izin vermeden ona inandınız ha! Belli ki size sihirbazlığı öğreten ustanız oymuş! Size nasıl bir ceza vereceğimi yakında göreceksiniz. Yeminle söylüyorum, kollarınızı ve bacaklarınızı sağlı sollu kestireceğim ve bununla da yetinmeyip hepinizi asacağım!" diye tehditler savurdu.

50-51 Bu tehditler karşısında sihirbazlar, "Hiç dert değil! Biz zaten er veya geç rabbimize döneceğiz. Bugün burada ilk inananlar olma cesaretini göstermiş olmamızdan dolayı umarız ki rabbimiz günahlarımızı affeyler." dediler.

52 Firavun'un gitgide artan baskısı üzerine Musa'ya, "Kullarımı [İsrailoğulları'nı] geceleyin yola çıkar; ama bilin ki Firavun ve ordusu tarafından mutlaka takip edileceksiniz." diye vahyettik.

53-58 Nitekim Firavun onları takip edecek askerleri toplamak üzere şehirlere adamlar gönderdi. Bu arada tebaasını İsrailoğulları'na karşı harekete geçirmek için de şöyle diyordu: "Doğrusu bunlar bir avuç çapulcu. Fakat bize karşı son derece kızgın olup diş biledikleri de bir gerçek. Ama biz de çok uyanık ve tedbirli bir toplumuz. Böyle olduğumuz içindir ki onların bağlarını, bahçelerini, pınarlarını, hazinelerini, önemli makam ve mevkilerini ellerinden aldık. [Kısacası, ataları Yusuf'tan sonraki dönemde kazandıkları nüfuz, itibar ve zenginlikten onları mahrum bıraktık]."

59 Evet, Mısır'daki olaylar böyle gelişti. Ne var ki biz bütün bu nimetlere İsrailoğulları'nın zaman içinde yeniden kavuşmasını sağladık.

60 İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkışına gelince, Firavun ve ordusu gün doğarken İsrailoğulları'na yetişti.

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّآ إِنَّ
مَعِيَ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ
ٱلْبَحْرَ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَٱلطَّوْدِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾ وَأَزْلَفْنَا
ثَمَّ ٱلْءَاخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا
ٱلْءَاخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ
﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَٰهِيمَ
﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟ نَعْبُدُ أَصْنَامًا
فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾
أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا۟ بَلْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ
يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمْ
وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ إِلَّا رَبَّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٧﴾ ٱلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَٱلَّذِى هُوَ
يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَٱلَّذِى
يُمِيتُنِى ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِىٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ
ٱلدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

61 İsrailoğulları ile Firavun'un ordusu birbirinin görüş alanına girince Musa'nın soydaşları, "Eyvah, işte şimdi yakalandık!" dediler.

62 Musa ise "Hayır! Rabbim benimle beraberdir ve bana mutlaka bir çıkış yolu gösterecektir!" diyerek onları cesaretlendirdi.

63 Derken, Musa'ya, "Değneğini denize vur!" diye vahyettik. Musa değneğini vurunca deniz yarıldı ve âdeta bir koridor gibi açılan yolun iki yanında sular kocaman bir dağ gibi yükseldi.

64-66 Bu arada ötekileri [Firavun ve ordusunu] oraya yaklaştırdık. Derken, Musa ve beraberindeki herkesi kurtardık; ötekileri ise sulara gömdük.

67 Kuşkusuz bu kıssada bir ders ve ibret var. Ama gel gör ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

68 Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

69 Ey Peygamber! O müşriklere İbrahim'in kıssasını da anlat!

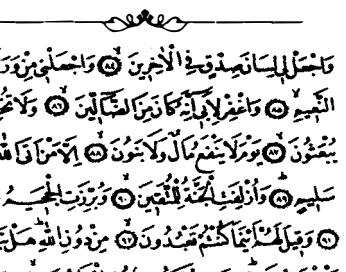
70 Vaktiyle İbrahim, babasına ve halkına, "Sahi, siz böyle neye tapınıyorsunuz?!" diye sordu.

71 Onlar, "Putlarımıza tapınıyoruz." dediler ve eklediler: "Bundan böyle de onlara tapınmaya devam edeceğiz."

72-73 Bu defa İbrahim şöyle sordu: "Peki, onlara yalvarıp yakarırken sizi işitiyorlar mı? Yahut size bir fayda veya zarar verme gücüne sahipler mi?"

74 Onlar, "Yook!" dediler, "Ama biz atalarımızdan böyle gördük."

75-83 Bunun üzerine İbrahim şöyle dedi: Peki, gerek sizin taptığınız, gerekse atalarınızın öteden beri tapındıkları putlara ne diye tanrılık yakıştırdığınıza dair hiç düşündünüz mü?! Bakın, tanrı diye tapındığınız o putlar benim düşmanım. Ben bütün varlıkların rabbi Allah'tan başka tanrı tanımam. Çünkü O'dur beni yaratan, O'dur bana yol gösteren. O'dur beni doyuran, O'dur beni içiren. Hastalandığım zaman O'dur bana şifa veren. Canımı alacak ve günü gelince beni tekrar hayata kavuşturacak olan da O'dur. Hesap günü günahlarımı bağışlayacağı ümidini beslediğim de yine O'dur. Ey rabbim! Bana ilim, irfan, bilgelik bahşet ve beni hayırlı kullarının arasına dâhil et!"

وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ
﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَمَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِن دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ
إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ
﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِن شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً
فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ
الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

84-89 İbrahim, Allah'a yakarışına şöyle devam etti: Ey rabbim! Bana gelecek nesiller arasında hep iyilik ve güzellikle anılmayı nasip eyle. Beni nimetlerle dolu cennete girenlerden eyle. [Tövbe ve iman nasip ederek] babamı da affeyle! Çünkü o, yolunu şaşırmışlar arasında.

Ey rabbim! İnsanların diriltilip hesaba çekilecekleri gün utandırma beni!

O gün, insanoğluna ne malının mülkünün ne de çoluk çocuğunun bir faydası olacaktır. O gün ancak Allah'ın huzuruna [şirkten ve diğer günahlardan] arınmış bir kalple gelen kimseler kurtulacaktır.

90-93 İşte o gün cennet, Allah'a itaatsizlikten sakınanlara yaklaştırılacak, cehennem ise azgınlar/müşrikler için hortlatılacak. O zaman şöyle denecek onlara: "Hani nerede Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız o putlar?! Şimdi bakın bakalım, onlar size yardım edebilecekler mi yahut kendilerini olsun kurtarabilecekler mi?!"

94-95 Sonunda putlar ve onlara tapan azgınlar yüzükoyun vaziyette cehenneme tıkılacak. Böylece İblis'in tüm elemanları cehennemdeki yerlerini almış olacak.

96-102 Putlarıyla birlikte cehennemi boylayan müşrikler orada birbirlerini suçlayarak şöyle diyecekler: "Vallahi, biz dünyada iken düpedüz sapıtmış bir hâldeydik. Çünkü biz sizi tanrı kabul edip bütün varlıkların rabbi Allah'la aynı seviyede tutuyorduk. Ama gerçekte bizi günaha batmış önderlerimiz yoldan çıkardı. Şimdi artık ne bir arka çıkanımız var ne de bir can dostumuz. Bari bize ikinci bir fırsat verilse de dünyaya dönüp mümin olsak!"

103 Kuşkusuz İbrahim'in kıssasında ders ve ibret var. Ama ne yazık ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

104 Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

105-110 Bir zamanlar Nuh halkı da peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Soydaşları Nuh onlara şöyle dedi: "Allah'a şirk koşup isyan etmekten sakınmayacak mısınız?! Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen güvenilir bir elçiyim. N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun. Ben, bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat beklemiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, bütün varlıkların rabbi Allah'tır. Gelin, artık Allah'a itaatsizlikten sakının da bana uyun!"

111 Kâfir halk Nuh'un bu öğütlerine şöyle karşılık verdi: "Senin peşine en rezil, ilkesiz, samimiyetsiz kimseler takılmışken bizim gibi saygın kişilerin sana inanmasını nasıl beklersin?!"

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي
لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ
﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي
وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾
كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ
بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ
﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾
قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

112-115 Bu defa Nuh onlara şöyle dedi: "Bana uyanların neyi ne niyetle yaptıkları konusunda bir bilgim yok. [Dolayısıyla onların bana inanmasının samimi mi yoksa çıkar amaçlı mı olduğunu bilemem]. İyice düşündüğünüzde anlarsınız ki onları niyetlerinden ötürü hesaba çekmek ancak rabbime düşer. Ayrıca ben, sizin hatırınız için müminleri yanımdan yöremden kovamam. Bilin ki ben sadece açık seçik biçimde sizi uyarmakla yükümlü bir elçiyim."

116 Kâfir halk, "Ey Nuh!" dediler, "Bu davadan vazgeçmezsen mutlaka ağır hakaretlere uğrayıp linç edileceksin!"

117-118 Bunun üzerine Nuh, "Ey rabbim!" dedi, "Halkım beni yalancılıkla suçluyor. Artık onlarla benim aramdaki meseleyi kökten hallet! Beni ve beraberimdeki tüm müminleri selamete erdir!"

119-120 Biz de onu ve beraberindeki müminleri yüklü gemide tufan felaketinden kurtardık. Halkın geri kalanını ise azgın sulara gömdük.

121 Şüphesiz bu kıssada ders ve ibret var. Ama ne yazık ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

122 Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

123-127 Vakti zamanında Âd halkı da peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Soydaşları Hud onlara şöyle dedi: "Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?! Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen güvenilir bir elçiyim. N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun. Ben, bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat talep etmiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, bütün varlıkların rabbi Allah'tır."

128-135 Hud, nasihatlerine şöyle devam etti: "Her tepeye bir kule, bir anıt dikerek hep böyle saçma sapan işlerle mi uğraşacaksınız?! Dünyada ebedî kalacağınız kuruntusuyla hep böyle saray yavruları mı inşa edeceksiniz?! Hiçbir hak hukuk tanımaksızın hep böyle zorbalık mı yapacaksınız?! N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun! Bildiğiniz, gördüğünüz bunca nimeti size bahşeden; size sağmal hayvanlar, çocuklar, bağlar-bahçeler ve pınarlar lütfeden rabbinize itaatsizlikten sakının! Aksi hâlde, o müthiş kıyamet günündeki azaba mahkûm olacağınızdan korkarım."

136 Hud'un bu öğütlerine kâfir halk şöyle karşılık verdi: "Nasihat etmişsin veya etmemişsin, bizim için hiç fark etmez. Çünkü biz seni ciddiye almıyoruz."

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ۝١٣٧ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ۝١٣٨
فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَٰهُمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ۝١٣٩ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ۝١٤٠ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
ٱلْمُرْسَلِينَ ۝١٤١ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝١٤٢ إِنِّى لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ۝١٤٣ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝١٤٤ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝١٤٥ أَتُتْرَكُونَ فِى مَا هَٰهُنَآ
ءَامِنِينَ ۝١٤٦ فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ۝١٤٧ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ۝١٤٨
وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ۝١٤٩ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝١٥٠
وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ۝١٥١ ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا
يُصْلِحُونَ ۝١٥٢ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ۝١٥٣ مَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا
فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ۝١٥٤ قَالَ هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا
شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝١٥٥ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝١٥٦ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟ نَٰدِمِينَ ۝١٥٧
فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ۝١٥٨ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ۝١٥٩

137-138 "Bu tavrımız, atalarımızın geleneksel tavır ve tutumundan başka bir şey değil! Kaldı ki biz bundan dolayı cezalandırılacak da değiliz."

139 İşte böylece Hud'u yalanladılar. Bu yüzden biz de onları helak ettik.

Kuşkusuz bu kıssada ders ve ibret var. Ama ne yazık ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

140 Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

141-145 Vakti zamanında Semûd halkı da peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Soydaşları Salih onlara şöyle dedi: "Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?! Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen güvenilir bir elçiyim. N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun! Ben, bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat talep etmiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, bütün varlıkların rabbi Allah'tır."

146-152 Salih nasihatlerine şöyle devam etti: "Siz bu memlekette sonsuza dek hep böyle güven içinde yaşayacağınızı mı sanıyorsunuz?! Bu güzelim bağlarda, pınarların başlarında, ekinler ve salkım saçak hurmalıklar arasında hep böyle sefa süreceğinizi mi sanıyorsunuz?! Dağları ustalıkla yontarak hep böyle muhteşem evler yapabileceğinizi mi sanıyorsunuz?! N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun! Haddi aşanların, memlekette dirlik ve düzenin hâkim olması için çalışmak yerine [imansızlık, ahlaksızlık, zorbalık gibi] hayırsızlıklar yaparak ortalığı yangın yerine çevirenlerin isteklerine uymayın!"

153-154 Salih'in bütün bu nasihatlerine kâfir halk şöyle karşılık verdi: "Belli ki sen adamakıllı büyülenmişsin. Hem sonra sen de bizim gibi bir insansın! Mademki Allah'ın elçisi olduğundan dem vuruyorsun, o hâlde bir mucize getir de görelim!"

Bu defa Salih şöyle dedi: "Benden istediğiniz mucize işte şu deve! Sudan yararlanma hakkı dönüşümlü olarak belirli zamanlarda onun, belirli zamanlarda da sizin olsun. Sakın ona fenalık yapmaya kalkışmayın. Aksi hâlde müthiş bir günde gelip çatacak olan azap sizi çarpar!"

157-158 Ne var ki onlar Salih'in bu uyarısına rağmen deveyi boğazladılar; derken yaptıklarına bin pişman oldular ama artık iş işten geçmiş, azap tepelerine binivermişti.

Kuşkusuz bu kıssada ders ve ibret var! Ama ne yazık ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu imana gelmiyor!

159 Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ
أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾ أَتَأْتُونَ
الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ
﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ
﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ
﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ لْئَيْكَةِ
الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

160-166 Bir zamanlar Lut halkı da peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Hemşehrileri Lut onlara şöyle dedi: "Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?! Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen güvenilir bir elçiyim. N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun! Ben, bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat talep etmiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, bütün varlıkların rabbi Allah'tır. Rabbinizin size eş olarak yarattığı kadınları bırakıp da ne diye erkeklerle cinsel ilişkiye giriyorsunuz?! Doğrusu siz insanlıktan çıkmış bir toplumsunuz!"

167 Lut'un bu sözlerine azgın halk şöyle karşılık verdi: "Ey Lut! Bu tutumundan vazgeçmediğin takdirde kesinlikle memleketten kovulacaksın!"

168-169 Bu defa Lut, "Yaptığınız bu işten tiksiniyorum ve sizi şiddetle kınıyorum." dedi ve sonra da Allah'a şöyle yakardı: "Ey rabbim! Beni ve ailemi bunların yaptıkları iğrenç işin yol açacağı feci akıbetten kurtar!"

170-173 Bunun üzerine biz de onu ve ailesini helakten kurtardık. Fakat bir kocakarı geride kalıp helak olanlar arasında yer aldı. Nihayet Lut ve ailesi dışında kalan herkesi korkunç şekilde helak ettik. Onların başına lavlar, volkanik taşlar yağdırdık. Peygamberleri tarafından uyarılan ama onca uyarıya kulak asmayan o halkın başına yağan bela yağmuru gerçekten çok müthişti!

174 Kuşkusuz bu kıssada ders ve ibret var. Ama ne yazık ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

175 Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

176-180 Vakti zamanında Eyke halkı da peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Şuayb onlara şöyle dedi: "Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?! Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen güvenilir bir elçiyim. N'olur artık Allah'a karşı gelmekten sakının da bana uyun! Ben, bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat talep etmiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, bütün varlıkların rabbi Allah'tır!"

181-183 Şuayb nasihatlerine şöyle devam etti: "Alışverişlerinizde ölçeği tam ölçün. Eksik ölçerek insanların hakkını yemeyin. Tarttığınız zaman da şaşmaz teraziyle tartın. İnsanların mallarını eksik ölçüp tartmak, eksik değer biçmek gibi hilelerle çalıp çırpmayın. Böyle hayırsız işler yaparak memlekette dirlik düzeni bozmayın."

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾
قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾
بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ
﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ
﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا هَلْ
نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ
إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

184"Öte yandan, sizi de sizden önceki nesilleri de yaratan Allah'a karşı gelmekten sakının!"

185-187 Şuayb'ın bu nasihatlerine kâfir halk şöyle karşılık verdi: "Belli ki sen adamakıllı büyülenmişsin. Hem sonra sen de tıpkı bizim gibi bir insansın. Kanaatimizce sen yalancı, sahtekârın tekisin. Ama mademki Allah'ın elçisi olduğundan dem vuruyorsun, o hâlde gökten başımıza azap yağdır da görelim!"

188Bunun üzerine Şuayb, "Rabbim bütün bu yaptıklarınızı ve dolayısıyla nasıl bir azaba layık olduğunuzu çok iyi biliyor!" diye cevap verdi.

189Kısacası Eyke halkı Şuayb'ı yalancı saydı. Derken, [müthiş bir deprem veya volkanik bir patlamayla] ortalığın toz duman olduğu günkü felaket onların işini bitirdi. O gün gerçekleşen felaket gerçekten müthiş bir felaketti!

190Kuşkusuz bu kıssada ders ve ibret var. Ama ne yazık ki Mekke halkının kâfir çoğunluğu imana gelmiyor!

191Ey Peygamber! Şüphesiz rabbin üstün kudret sahibidir; ama aynı zamanda pek merhametlidir!

192Şüphesiz bu Kur'an bütün varlıkların rabbi Allah tarafından indirilmiş bir kelamdır.

193-195 Halkı uyarasın diye onu senin kalbine/zihnine açık seçik bir Arapçayla Rûhu'l-Emîn [Cebrail] nakşetmiştir.

196Kur'an [ana mesajları itibarıyla] daha önceki peygamberlere gönderilen vahiylerin içeriğinde de mevcuttur.

197İsrailoğulları âlimlerinin bu gerçeği bilmesi, o Mekkeli müşrikler için Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna dair bir delil değil midir?!

198-199 Eğer biz Kur'an'ı Arap olmayan birine göndermiş olsaydık ve bu yabancı onu kendi dilinde onlara okusaydı o müşrikler yine inanmazlardı.

200-203 İşte biz o günaha batmışların gönüllerine inkârcılığı öyle bir nakşettik ki artık onlar müthiş azabı ayan beyan görünceye, o azap hiç beklemedikleri bir anda ansızın tepelerine binip de, "Acaba bize mühlet verilir mi?" diye feryat edinceye değin Kur'an'a inanmazlar.

204Demek, onlar hâlâ azabımızın bir an önce gelip çatmasını istiyorlar ha!

205-206 Ey Peygamber! Onlara yıllarca yaşama ve dünya nimetlerinden faydalanma imkânı verdiğimizi, sonra da tehdit edildikleri azabın tepelerine bindiğini bir düşün!

مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يُمَتَّعُونَ ۝ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا لَهَا
مُنذِرُونَ ۝ ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ۝ وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ ٱلشَّيَٰطِينُ ۝
وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ۝ إِنَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ۝
فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ۝ وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ
ٱلۡأَقۡرَبِينَ ۝ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ۝ فَإِنۡ
عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ۝ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ
ٱلَّذِي يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ۝ وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ۝ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ۝ هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ۝ تَنَزَّلُ
عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ۝ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ۝ وَٱلشُّعَرَآءُ
يَتَّبِعُهُمُ ٱلۡغَاوُۥنَ ۝ أَلَمۡ تَرَ أَنَّهُمۡ فِي كُلِّ وَادٖ يَهِيمُونَ ۝
وَأَنَّهُمۡ يَقُولُونَ مَا لَا يَفۡعَلُونَ ۝ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱنتَصَرُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ
وَسَيَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٖ يَنقَلِبُونَ ۝

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثٌ وَتِسْعُونَ آيَةً

207 Bu durum karşısında onca yıllık zevk ve sefanın kendilerine ne yararı olabilir ki?!

208-209 Biz, öğüt verip uyarmak üzere elçiler göndermeden hiçbir memleket halkını yok etmemişizdir. Biz, zalim değiliz!

210-212 Ey Müşrikler! Kur'an'ı Muhammed'e şeytanlar indirmedi. Kaldı ki bu onların yapacağı bir iş değildir. Hem sonra yapmak isteseler bile güçleri yetmez. Çünkü şeytanlar vahyi işitmekten kesinlikle men edilmişlerdir.

213 Ey Peygamber! Sakın Allah'ın yanı sıra başka herhangi bir varlığa tanrılık yakıştırıp tapınma. Aksi halde azaba mahkûm olursun!

214-215 Eşini, dostunu, akrabalarını uyar. Sana uyan o müminlere de her daim kol kanat ger!

216 Şayet akrabaların sana karşı çıkarlarsa de ki: "Ben, sizin sorumluluğunuzu üstlenmem!"

217-220 Her daim o çok güçlü ve çok merhametli olan ve senin her hâl ve hareketini görüp gözeten Allah'a güven. Şüphesiz O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

221 Ey Müşrikler! Şeytanların asıl kimin başına üşüştüğünü size bildireyim mi?

222-223 Onlar, yalan dolan, iftira düşkünü günahkârların başına üşüşürler. Çünkü onlar hep şeytanların telkinlerine kulak verirler. Onların çoğu yalancıdır!

224-226 Şairlere gelince, bunların peşine de hep yoldan çıkmış kimseler düşer. Görmez misin şairler her konuya dalar, her telden çalarlar. [Bugün güzel deyip övdüklerini yarın yererler, bugün doğru dedikleri şeye öbür gün yanlış derler]. Ayrıca onlar, gerçekte yapmadıkları şeyleri söylerler.

227 Fakat iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen, Allah'ı çokça anan ve kendilerini hicvedenlere karşılık veren şairler farklıdır.

O zalimler/kâfirler nasıl tepetakla olacaklarını yarın bir gün görecekler!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طس ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ۝١ هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝٢
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ ۝٣ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَ ۝٤ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ
الْأَخْسَرُونَ ۝٥ وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْآنَ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ۝٦ إِذْ
قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُم بِشِهَابٍ
قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۝٧ فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَن بُورِكَ مَن فِي النَّارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٨ يَا مُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝٩ وَأَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ
مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يَا مُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ۝١٠
إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝١١
وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۖ فِي تِسْعِ آيَاتٍ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝١٢ فَلَمَّا
جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝١٣

27. NEML SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 93 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Tâ-Sîn.

Bunlar Kur'an'ın, mesajları gayet açık ve anlaşılabilir ilahî kelamın ayetleridir.

2 Bu ayetler, müminler için hem bir rehber hem de bir müjdedir.

3 O müminler ki namazı dikkatli ve devamlı kılar, karşılıksız mali yardımda bulunur ve ahirete de yürekten inanırlar.

4 Ahirete inanmayanlara gelince, biz onların günahkârca davranışlarını kendilerine cazip gösterdik. Bu yüzden onlar günah bataklığında bocalayıp dururlar.

5 İşte onlar [dünyada öldürülmek, sürgün edilmek gibi] çok esaslı bir cezaya çarptırılmayı, ahirette ise [cehennemi boylamak suretiyle] en büyük yıkıma uğramayı hak eden kimselerdir.

6 Ey Peygamber! Bu Kur'an sana her şeyi yerli yerince yapan ve her şeyi bilen Allah tarafından vahyedilmektedir. Bundan hiç şüphen olmasın!

7 Bir zamanlar [Medyen'den Mısır'a yaptığı yolculuk esnasında geceleyin yolunu kaybeden] Musa, ailesine şöyle demişti: "Hele durun, uzakta bir ateş gördüm. Oraya gideyim, belki oradan yol hakkında bir bilgi alır veya en azından bir köz getirir de ısınmanızı sağlarım."

8 Oraya varınca Musa'ya şöyle seslenildi: "Gerek bu ateşin [nurun] mahallinde bulunan gerekse onun çevresinde olan kimseler kutlu kılındı. Bütün varlıkların rabbi Allah yüceler yücesidir!"

9-12 Derken, Allah Musa'ya şöyle seslendi: "Ey Musa! Üstün kudret sahibi olan ve her şeyi yerli yerince yapan o yüceler yücesi Allah benim! Şimdi değneğini yere bırak!"

Musa, değneğinin tıpkı bir yılan gibi hareket ettiğini görünce hemen kaçtı. O kadar korkmuştu ki kaçarken bir kez olsun dönüp arkasına bakmadı.

Bunun üzerine Allah şöyle seslendi: "Korkma! Çünkü benim huzurumda peygamberler için korku yoktur. Keza, bir günah işleyip daha sonra [pişmanlık ve tövbeyle] kötülüğü iyiliğe dönüştüren kimseler için de korku yoktur. Çünkü ben çok affedici, çok merhametliyim!"

"Ey Musa! Şimdi de elini koynuna sok! Koynundan çıkardığında kusursuz bir beyazlıkta, ışıl ışıl parıldayacaktır."

"Şimdi dokuz mucizeyle birlikte Firavun'a ve halkına git. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir toplumdur."

13 Mucizeler bütün açık seçikliğiyle gözlerinin önüne serilince Firavun ve adamları, "Bu düpedüz bir büyü!" diye kestirip attılar.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا ۚ فَانظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا ۖ
وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ ۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ
﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ
مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّى بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطتُ
بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

14 Mucizelerin ilahî kaynaklı olduğu vicdanlarında kabul gördüğü hâlde sırf inat ve kibirlerinden ötürü onları reddettiler.

Ey Peygamber! İbretle bak da fesatçıların akıbetinin nasıl olduğunu gör!

15 Biz Davud'a ve oğlu Süleyman'a [hayvanların dilinden anlama] ilmini lütfettik. Bu lütuftan dolayı onlar, "Bizi mümin kullarının birçoğuna üstün tutan Allah'a her daim hamdolsun." derlerdi.

16 Süleyman [gerek peygamberlik, gerekse bilgelik ve hükümdarlık itibarıyla] babası Davud'un yerine geçti.

Süleyman şöyle derdi: "Ey ahali! Bize kuşların dili öğretildi ve yine bize hemen her nimetten bolca verildi. Gerçekten bunlar çok büyük lütuflardır."

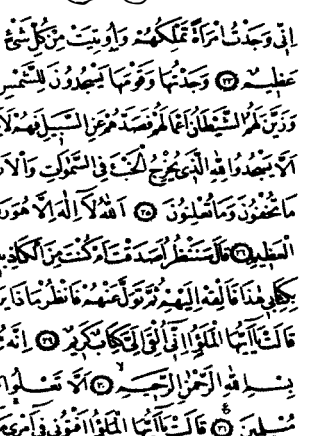
17 Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu günün birinde Süleyman'ın emriyle toplanıp düzenli birlikler hâlinde sefere çıkarıldı.

18 Ordu, karıncalarla dolu vadiye gelince bir karınca şöyle seslendi: "Ey Karıncalar! Hemen yuvalarınıza girin; aman, Süleyman ve ordusu farkında olmadan sizi ezip geçmesin!"

19 Karıncanın bu sözünden dolayı Süleyman hoş bir edayla gülerek, "Ey rabbim!" dedi, "Gerek bana gerek ana-babama lütfettiğin onca nimete şükretmeye ve geri kalan ömrümde seni hoşnut edecek işler yapmaya muvaffak kıl beni! Sınırsız rahmetinle lütfedip hayırlı kullarının arasına dâhil et beni!"

20-21 Günün birinde Süleyman kuşlar arasında göz gezdirirken şöyle dedi: "Hüdhüd'ü [çavuşkuşunu] niçin göremiyorum? Ne o, yoksa kayıplara mı karıştı? Bana geçerli bir mazeret bildirmediği takdirde onu ya çok ağır bir şekilde cezalandıracağım veya boynunu uçuracağım!"

22 Çok geçmeden Hüdhüd çıkagelip Süleyman'a, "Ben" dedi, "Senin henüz gidip görmediğin yerlere gittim ve sana Sebe halkına ilişkin kayda değer bilgiler getirdim."

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾
أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ
مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ اذْهَب
بِّكِتَابِي هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾
قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَؤُا إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِن سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي
مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَؤُا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً
أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ
شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ
إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ
أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ
إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

23-26 Hüdhüd sözlerine şöyle devam etti: "Ben, Sebe halkını [Belkıs veya Yelkame isimli] bir kraliçenin yönettiğine tanık oldum. O kraliçeye her türlü imkân verilmiş. Hem sonra muhteşem bir tahtı da var. Fakat o ülkede kraliçenin ve halkının Allah'ı bırakıp güneşe taptıklarına tanık oldum. Belli ki şeytan bu inancı cazip göstermek suretiyle onları yoldan çıkarmış. Bu yüzden de Allah'a giden yolu bir türlü bulamıyorlar. Şeytan bunu göklerde ve yerde gizli olan her şeyi açığa çıkaran, gizli saklı tuttuklarını da açığa vurduklarını da bütün gerçekliğiyle bilen Allah'a boyun eğmesinler diye yapmış. Oysa yüce arşın, mutlak egemenlik tahtının sahibi Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur!"

27-28 Bunun üzerine Süleyman "Göreceğiz." dedi, "Bakalım doğru mu söylüyorsun yoksa yalancının teki misin! Sen şimdi bu mektubumu al ve onlara ulaştır. Sonra bir kenara çekilip ne tür bir tepki göstereceklerini izle!"

29-30 [Hüdhüd, mektubu Kraliçe'ye iletti]. Bunun üzerine Kraliçe danışmanlarını toplayıp şöyle dedi: "Efendiler! Bana çok önemli bir mektup gönderilmiş bulunuyor. "Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla! " diye başlayan mektup Süleyman'dan geliyor.

31 Süleyman mektubunda diyor ki, "Sakın bana meydan okumaya kalkışmayın. İtaat ve teslimiyetinizi bildirmek üzere huzuruma gelin!"

32 Kraliçe, mektubu okuduktan sonra danışmanlarına şöyle dedi: "Efendiler! Bir karar vermem gereken bu konuda görüş bildirmenizi istiyorum. Bildiğiniz gibi size danışmadan hiçbir mesele hakkında kesin karar vermem."

33 Bunun üzerine danışmanlar şöyle dediler: "Biz güçlü ve savaşçı bir milletiz. [Gerekirse Süleyman'ın ordusuyla pekâlâ savaşabiliriz]. Bununla birlikte, son sözü söyleme yetkisi elbette sizindir. Siz düşünüp taşının ve sonunda neye karar verirseniz onu emredin!"

34-35 Derken, Kraliçe şöyle dedi: "Doğrusu, krallar bir memlekete girdiler mi oranın altını üstüne getirirler. O memleketin onurlu insanlarını hor ve hakir duruma düşürürler. Süleyman ve ordusunun yapacağı da bundan başka bir şey olmasa gerektir. Bunun içindir ki şimdi ben onlara bir dizi hediye gönderecek ve o hediyeleri götüren elçilerimin ne tür bir cevap getireceklerini bekleyeceğim."

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَآ ءَاتٰىنِۦَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّآ
ءَاتٰىكُم بَلْ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ
بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَآ أَذِلَّةً وَهُمْ صَٰغِرُونَ
﴿٣٧﴾ قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا أَيُّكُمْ يَأْتِينِى بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَن يَأْتُونِى
مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن تَقُومَ
مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّى عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ ٱلَّذِى عِندَهُۥ عِلْمٌ
مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا
رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِندَهُۥ قَالَ هَٰذَا مِن فَضْلِ رَبِّى لِيَبْلُوَنِىٓ
ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ وَمَن كَفَرَ
فَإِنَّ رَبِّى غَنِىٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا۟ لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِىٓ أَمْ
تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَآءَتْ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرْشُكِ
قَالَتْ كَأَنَّهُۥ هُوَ وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾
وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ
كَٰفِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ٱدْخُلِى ٱلصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُۥ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ

36-37 Elçi heyeti [hediyelerle birlikte] Süleyman'ın huzuruna çıktı. Bunun üzerine Süleyman şöyle dedi: "Ne o, yoksa siz bu hediyelerle bana mal yardımı mı yapıyorsunuz?! Servetime servet mi katmak istiyorsunuz?! Şunu iyi bilin ki Allah'ın bana lütfettiği [iman, irfan, bilgelik gibi] nimetler sizin verdiğiniz şeylerden çok daha değerlidir. Doğrusu bu hediyeleriniz ancak sizin gibi [dünyaperest] kimseleri sevindirir. Şimdi ülkenize dönün ve sizi elçi olarak gönderenlere bizim şu sözümüzü aktarın":

"[Benim huzuruma itaatlerini bildirmek niyetiyle gelmeyi kabul etmemeleri hâlinde] onların üzerine karşı koyamayacakları bir orduyla yürürüz, böylece onları horlanmış ve aşağılanmış bir halde yurtlarından çıkarırız."

38 [Derken Süleyman, Sebe kraliçesinin, ülkesinden kalkıp geleceğini ve itaatlerini bildireceğini öğrendi]. Bunun üzerine etrafındakilere, "Efendiler!" dedi, "Kraliçe ve adamları itaatlerini bildirmek üzere huzuruma gelmeden önce hanginiz onun tahtını buraya getirebilir?"

39 Bunun üzerine güçlü, kuvvetli ve gözü pek bir cin Süleyman'a şöyle dedi: "Sen daha oturduğun yerden kalkmadan ben o tahtı huzuruna getirebilirim. Çünkü ben bu işi en mükemmel şekilde yapabilecek bir güç ve beceriye sahibim."

40 İlahî kaynaklı bilgiyle donanmış bir zat da "Ben o tahtı, sen gözünü açıp kapayıncaya kadar huzuruna getirebilirim." dedi.

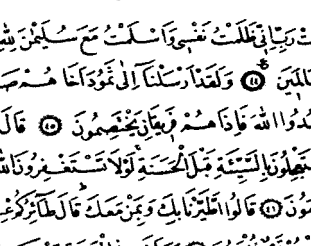
Süleyman, Kraliçe'nin tahtını yanı başında görünce şöyle dedi: "İşte bu da rabbimin bir lütfudur ve bu lütuf, şükür mü yoksa nankörlük mü edeceğimi sınamak içindir. Bakın, her kim Allah'a iman ve itaat üzere şükrederse gerçekte kendi iyiliği için şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse şunu iyi bilmelidir ki rabbim kimsenin şükrüne muhtaç değildir. O'nun lütuf ve ikramı alabildiğine boldur!"

41 Bu sözlerinin ardından Süleyman etrafındakilere şu talimatı verdi: "Kraliçe'nin tahtının şeklini değiştirin. Bakalım onu görünce tanıyacak mı tanıyamayacak mı?"

42-43 Kraliçe gelince, "Senin tahtın da böyle midir?" diye soruldu. Kraliçe, "Sanki bu, o gibi!" diye cevap verdi. Bunun üzerine Süleyman etrafındakilere şöyle dedi: "Biz, hak ve hakikatin bilgisine Kraliçe'den çok daha önce nail olmuş ve başından beri özümüzü Allah'a teslim etmiştik. [Ama artık o da doğru yolu gördü]. Geçmişte, Allah'tan başka tanrılık yakıştırdığı şeyler onu saptırmıştı. Çünkü o, kâfir bir halka mensup idi."

44 Kraliçe'ye, "Buyurun, saraya girin!" denildi. Kraliçe sarayın sırça zeminli salonunu görünce, onu derin bir su sanıp [ıslanmasın diye] eteğini yukarı çekti. Bunun üzerine Süleyman, "Bu, zemini camla döşenmiş bir saraydır." dedi.

Kraliçe, "Ey rabbim!" dedi, "[Ben bunca yıldır senden başkasına tanrılık yakıştırmakla] kendime yazık etmişim. Ama şimdi Süleyman'la birlikte, bütün varlıkların rabbi Allah'a yürekten teslim oluyorum."

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ
اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ
تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ
لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ
وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ
وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

15 Biz vaktiyle Semûd halkına da, "Yalnız Allah'a kulluk/ibadet edin!" diye çağrıda bulunmak üzere soydaşları Salih'i elçi olarak gönderdik. Derken onlar, birbiriyle çekişen iki gruba bölündüler. [Bu iki gruptan biri Salih'e inanan güçsüz ve zayıflardan, diğeri ise ona inanmayan güçlü ve kibirli kimselerden oluşuyordu].

46 Salih, o kâfir gruba hitaben, "Ey halkım!" dedi, "İman edip hem dünyada hem de ahirette huzur ve mutluluğa kavuşmak varken ne diye 'ilahî azap bir an önce tepemize binsin.' dercesine bir tavır sergiliyorsunuz?! Rahmet ve merhametine nail olmak ümidiyle niçin Allah'tan af dilemiyorsunuz?!"

47 Bunun üzerine kâfir halk, "Sen ve seninle aynı inancı paylaşanlar bize uğursuzluk getirdiniz." dedi.

Salih de onlara, "Sizin uğursuzluk dediğiniz şey Allah tarafından takdir edilmiştir. Doğrusu siz, [diğer bütün insanlar gibi kimi zaman iyi kimi zaman kötü şeylerle] sınanan bir halksınız." diye karşılık verdi.

48 [Hicr diye anılan] şehirde dokuz kişilik bir çete vardı. Bunlar, memlekette dirlik ve düzeni bozacak işler yaparlar, hiçbir hayırlı işin içinde yer almazlardı.

49 Bu çetenin elemanları ant içerek aralarında şöyle anlaştılar: "Bir gece baskınıyla Salih'in ve ailesinin işini bitiririz. Sonra da onun hakkını arayan akrabasına, 'Senin yakınlarını öldürme işinde bizim parmağımız yok. Gerçekten doğru söylüyoruz!' deriz."

50 İşte onlar böyle bir tuzak kurmuşlardı. Hâlbuki biz o tuzağı başlarına geçirecektik, ama onlar bunun farkında değillerdi.

51 Bak, işte tuzaklarının sonu ne oldu?! Onları da onların peşinden giden halkı da toptan imha ettik.

52 Kâfirliklerinin dünyadaki bedelini helak olmakla ödedikleri için, onların yaşadıkları yerler işte şimdi bomboş!

Güç ve kudretimizi anlamak isteyen kimseler için bunda elbet ders ve ibret var!

53 Biz [Semûd halkını imha ettik ama] o halk arasındaki iman edip şirkten sakınanları da helakten kurtardık.

54-55 Biz vaktiyle Lut'u da peygamber olarak gönderdik. Lut, halkına şöyle dedi: "Göz göre göre hâlâ o iğrenç işi yapıyorsunuz ha! Kadınları bırakıp erkeklerle cinsel ilişkiye giriyorsunuz ha! Doğrusu siz ne yaptığını bilmeyen, değer tanımayan bir halksınız!"

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ
مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ
لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ
مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنبِتُوا شَجَرَهَا أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ
قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ
حَاجِزًا أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّن
يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ
خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّن
يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

56 Halkının verdiği karşılık ise şöyle demekten ibaret oldu: "Lut ailesini şehrimizden kovalım. Çünkü onlar sütten çıkmış ak kaşık gibi lekesiz, tertemiz insanlar; aman bizim yanımızda kalıp da kirlenmesinler(!)"

57 Azap vakti gelip çatınca biz Lut'u ve –karısı hariç– ailesini selamete erdirdik. Karısına gelince, biz onun helak olanlar arasında kalmasını takdir ettik.

58 Onların başına bela sağanağı [lavlar, volkanik taşlar] yağdırdık. Peygamberleri tarafından uyarılan ama onca uyarıya kulak asmayan o kâfirlerin başına yağan azap/bela sağanağı gerçekten çok müthişti!

59 Ey Peygamber! De ki: "Her daim hamdolsun Allah'a! Selam olsun O'nun elçi olarak seçtiği kullara!"

Allah mı üstün yoksa o müşriklerin Allah'a ortak koştukları putlar mı?!

60 Ey Müşrikler! Hadi söyleyin bakalım, şu putlar mı üstün yoksa gökleri ve yeri yaratan, sizin için gökten yağmur yağdıran Allah mı?!

Elbette Allah üstündür! Nitekim biz gökten indirdiğimiz yağmur suyuyla muhteşem güzellikte nice güzel bağlar-bahçeler yetiştirmekteyiz. Oysa siz, o bağ ve bahçelerdeki bir tek ağacı bile yetiştiremezdiniz. Hâl böyle iken Allah'ın yanı sıra ikinci bir tanrının bulunmasına imkân ve ihtimal var mı hiç?!

Elbette yok! Ama gel gör ki onlar hak ve hakikati kabulden yan çizen bir güruhtur.

61 Hadi söyleyin bakalım, şu putlar mı üstün yoksa yeryüzünü yaşam ve yerleşime elverişli kılan, vadilerden ırmaklar akıtan, yeryüzüne sarsılmaz dağlar yerleştiren ve iki büyük su kütlesinin arasına görünmez bir perde çeken Allah mı?!

Elbette Allah üstündür! Böyle iken Allah'ın yanı sıra ikinci bir tanrının bulunmasına imkân ve ihtimal var mı hiç?!

Elbette olmaz! Ama gel gör ki onların çoğu bu gerçeği bir türlü anlamıyor.

62 Hadi söyleyin bakalım, şu putlar mı üstün yoksa darda kalan insan kendisine yalvarıp yakardığında onun yakarışını duyup sıkıntısını gideren ve daha önceki nesillerin ardından size yeryüzünde yaşama imkânı lütfeden Allah mı?!

Elbette Allah üstündür! Böyle iken Allah'ın yanı sıra ikinci bir tanrının bulunmasına imkân ve ihtimal var mı hiç?!

Elbette yok! Ama gel gör ki siz müşrikler çok kıt düşünmektesiniz.

63 Hadi söyleyin bakalım, şu putlar mı üstün yoksa size karanın ve denizlerin karanlıklarında yol gösteren, rahmetinin bir eseri olan yağmurun müjdecisi olarak rüzgârları gönderen Allah mı?!

Elbette Allah üstündür! Böyle iken Allah'ın yanı sıra ikinci bir tanrının bulunmasına imkân ve ihtimal var mı hiç?!

Bilin ki Allah onların şirk koşmalarından münezzehtir!

أَمَّنْ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ
ءَإِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٦٤﴾
قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَمَا يَشْعُرُونَ
أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ٱدَّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ ۖ بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ
مِّنْهَا ۖ بَلْ هُم مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا
وَءَابَآؤُنَآ أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هَٰذَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا
مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا
تَكُن فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ
إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ
ٱلَّذِى تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ فِى ٱلسَّمَآءِ
وَٱلْأَرْضِ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَقُصُّ
عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

64 Hadi söyleyin bakalım, şu putlar mı üstün yoksa insanoğlunu ilkin yaratan ve ölüm ötesi âlemde tekrar hayata kavuşturacak olan, size hem gökten [güneş ışığı, hava ve yağmurla] hem de yerden [toprak, bitki ve hayvanlar vesilesiyle] rızık veren Allah mı?!

Elbette Allah üstündür! Böyle iken Allah'ın yanı sıra ikinci bir tanrının bulunmasına imkân ve ihtimal var mı hiç?!

Elbette yok!

Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'tan başka tanrı ya da tanrılar bulunduğuna ilişkin iddianızın arkasındaysanız, o hâlde getirin delilinizi de görelim!"

65 Ey Peygamber! De ki: "Göklerde ve yerde bulunan varlıkların hiçbiri ölüm ötesi âlemin gerçek mahiyetini bilmez. Bunu yalnız Allah bilir." Dolayısıyla o müşrikler ne zaman diriltileceklerini de bilemezler.

66 Gerçi onlar ayetlerimiz sayesinde ahiretle ilgili epeyce bir bilgiye sahipler. Böyle iken onun gerçekliğinden yana şüphe içindeler. Dahası onlar ahiret gerçeğine karşı kördürler.

67-68 Bu yüzden o kâfirler/müşrikler şöyle derler: "Sahi, biz ve atalarımız, ölüp toza toprağa karıştıktan sonra yeniden diriltileceğiz, öyle mi?! Bize anlatılan bu hikâye geçmişte atalarımıza da anlatılmıştı. Doğrusu, bu yeniden diriliş hikâyesi eskilere ait bir masaldan başka bir şey değil!"

69 Ey Peygamber! De ki onlara: "Şu diyarlarda gezip dolaşın da sizden önce gelip geçen günahkâr halkların sonunun nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bakın!"

70 Ey Peygamber! O müşriklerin imansız ve insafsız tutumlarından ötürü üzülme! Allah'ın [ahirete ilişkin] mesajlarını dillerine dolayıp alay konusu yapmalarından dolayı da canını sıkma!

71 Onlar, alaycı bir tavırla, "[Ey Müminler! Eğer doğru sözlü kimselerseniz, söyleyin bakalım, bu kıyamet ve azap hikâyesi ne zaman gerçekleşecek?!" deyip duruyorlar.

72 De ki onlara: "Bir an önce gelsin de görelim deyip durduğunuz o azabın ucu belki de size dokunmak üzere!"

73 Doğrusu senin rabbin [hak ettikleri cezayı hemen vermemek suretiyle bu kâfir] insanlara karşı çok lütufkârdır. Ne var ki onların çoğu bu büyük lütfa iman ve itaatle karşılık vermez!

74 Yine senin rabbin onların gönüllerinde saklı olan duygu ve düşünceleri de açıkça dillendirdikleri şeyleri de kuşkusuz bilmektedir!

75 Göklerde ve yerde, insan idrakinin dışında kalan her şey O'nun ilminde mevcuttur.

76 İşte bu Kur'an [tıpkı kişiliği ve hükümdarlığına dair ileri geri konuştukları Süleyman'ın kıssasını dosdoğru şekilde anlattığı gibi] hakkında farklı iddialar ileri sürdükleri birçok konuyu İsrailoğulları'na en doğru biçimde anlatmaktadır.

وَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ
لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾
وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَن ضَلَالَتِهِمْ ۖ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُم
مُّسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ
نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُو قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا
عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا
فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ
وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى
الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ
الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

77 Hem sonra bu Kur'an, müminler için gerçek bir yol gösterici ve bir rahmettir.

78 Ey Peygamber! Senin rabbin, o kâfirler hakkında gereken hükmü [kıyamet günü] adilane bir şekilde verecektir. Şüphesiz O üstün kudret sahibidir; her şeyi eksiksiz bilendir!

79 Şu hâlde, yalnızca Allah'a güven. Çünkü sen doğruluğu besbelli bir yol üzeresin.

80-81 Bilesin ki sen bu Kur'an'ın mesajını ölülere [yani her biri gerçekte yaşayan bir ölü olan kâfirlere] işittiremezsin. Keza, sen bu ilahî çağrıyı yüz çevirip giden sağırlara da işittiremezsin. Yine sen, hak ve hakikate karşı körleşmiş olanları bu yanlış yollarından çevirip doğruya yöneltemezsin. Sen bu ilahî çağrıyı ancak imana gelmeye niyetli ve istekli kimselere işittirebilirsin ki onlar da zaten Allah'a boyun eğip teslimiyet göstermeye hazır kimselerdir.

82 Kâfirlere kesin bir gerçek olduğu söylenen kıyametin kopma vakti gelip çattığında onların karşısına yerden bir canlı yaratık çıkaracağız ve o yaratık [kimi] insanların bizim ayetlerimize, [özellikle de kıyametle ilgili ayetlerimize] inanmadıklarını söyleyecektir.

83-84 Kıyamet günü her toplumun içinden ayetlerimizi yalan sayan kimseleri ayrı bir grup olarak toplayacağız. Daha sonra onlar Allah'ın huzuruna sevk edilecektir. Hesaba çekilme yerine vardıklarında Allah, "Demek, siz benim ayetlerimi anlayıp kavramadan gerçek dışı saydınız ha! Yok, gerçek dışı saymadınız da ya ne yaptınız?!" buyuracaktır.

85 Vaktiyle, Allah'ın ayetlerini yalan saymış olmalarından ötürü haklarındaki azap hükmü böylece gerçekleşmiş olacak ve bu durum karşısında onların nutku tutulacak, bir kelime dahi söyleyecek hâlleri kalmayacaktır.

86 Şimdi o kâfirler uyuyup istirahat etmeleri için geceyi karanlık, [rahatça çalışmaları, gezip dolaşmaları için de] gündüzü aydınlık bir zaman dilimi yaptığımızı görüp anlamazlar mı?!

Kuşkusuz bunda imana gelmek isteyenler için nice ibretler var!

87 Gün gelecek, Sûr'a üflenecek; işte o zaman –Allah'ın diledikleri dışında– göklerde ve yerde bulunan herkes müthiş bir korkuyla sarsılacak ve hepsi boynu bükük vaziyette O'nun huzuruna çıkacaktır.

88 Ey Peygamber! Sen şimdi sanırsın ki şu koca dağlar asla yerinden oynatılamaz. Ama [o gün] dağların bulutlar gibi hareket ettiğine tanık olacaksın. İşte bu, her şeyi sınırsız ilim ve hikmetiyle mükemmel biçimde yapan Allah'ın işidir. Şüphesiz O, yaptığınız her şeyden de haberdardır!

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَهُم مِّن فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾
وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ ۖ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا
مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَآ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ ٱلْبَلْدَةِ ٱلَّذِى
حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَىْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَنْ
أَتْلُوَا۟ ٱلْقُرْءَانَ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ
فَقُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ
ءَايَٰتِهِۦ فَتَعْرِفُونَهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ القَصَصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
ثَمَانٍ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتْلُوا۟ عَلَيْكَ مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ
بِٱلْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا
شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَآءَهُمْ وَيَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ ۚ
إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ ٱلْوَٰرِثِينَ ﴿٥﴾

89 Her kim hesap günü Allah'ın huzuruna iman ve itaatle gelirse ona hak ettiği mükâfattan çok daha fazlası verilecektir. Üstelik böyleleri kıyamet-hesap gününün dehşetinden de etkilenmeyecektir.

90 Her kim de Allah'ın huzuruna imansızlık ve itaatsizlik suçuyla gelirse böyleleri de yüzükoyun vaziyette cehenneme atılacak ve onlara, "Ne o, yoksa siz işlediğiniz onca günaha rağmen bundan başka bir karşılık mı bekliyordunuz?!" denecektir.

91-92 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: Ben bu Mekke şehrini kutsal kılan ve varlık âlemindeki bütün her şeyin rabbi, sahibi olan Allah'a kulluk etmekle emrolundum. Yine ben Allah'a yürekten boyun eğmek ve bu Kur'an mesajını tebliğ etmekle emrolundum. Şimdi her kim Kur'an'a kulak verip imana gelirse sırf kendine iyilik etmiş olur."

İmandan yüz çevirerek sapkınlığı tercih edenlere gelince, onlara de ki: "Ben sadece sizi uyarmakla görevli bir elçiyim!"

93 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Her daim Allah'a hamdolsun! Gün gelecek, Allah birtakım ayetlerini [biz müminler aracılığıyla] size gösterecek ve siz de böylece [şirk ve putperestlik inancı yok olurken İslam'ın gitgide güçlenerek nasıl yayıldığı] gerçeğini anlayacaksınız."

Unutma ki senin rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir!

28. KASAS SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 88 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Tâ-Sîn-Mîm.

2 İşte bunlar, açık seçik ilahî hitabın mesajlarıdır.

3 Ey Peygamber! Şimdi biz sana Firavun ile Musa arasında geçen olaylardan bir kısmını imana gelmek isteyenlerin idrakine sunmak üzere bütün gerçekliğiyle anlatacağız.

4 Vaktiyle, Firavun Mısır'da alabildiğine zorbalaşmış ve ülke halkını [efendiler ve köleler şeklinde] sınıflara ayırmıştı. Öyle ki halkın bir kısmını [İsrailoğulları'nı] iyice zayıf ve güçsüz hâle getirmek istiyor ve bu yüzden de İsrailoğulları'nın erkek çocuklarını öldürüyor, güya sağ bıraktığı kadınlarına/kızlarına ise utanç verici işler yapıyordu. Kısacası, Firavun o ülkeyi yaşanmaz hâle getiren biriydi.

5 Ne var ki biz o ülkede ezilen İsrailoğulları'na sahip çıkmayı, onları kölelikten kurtarıp özgür ve öncü bir toplum yapmayı ve [Firavun'un sahip olduğu güç ve iktidara] vâris kılmayı istiyorduk.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُم مَّا كَانُوا يَحْذَرُونَ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ
أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا
تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
۝ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا
إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ۝
وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ
عَسَىٰ أَن يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝
وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن رَّبَطْنَا
عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ
قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ۝
فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

6 Yine biz İsrailoğulları'nı Suriye-Filistin topraklarına yerleştirmeyi, onlar vasıtasıyla Firavun'u, Hâmân'ı ve ordularını da [Mısır'ın geleceği hakkında] korktukları şeye maruz bırakmayı istiyorduk.

7 İşte bunun içindir ki Musa doğduğu zaman annesine şöyle ilham ettik: Bebeğini bir süre emzir. Onun başına kötü bir şey geleceğinden endişe ettiğinde [bir sandığın içine koyup] nehre bırak. Hiç endişe etme, üzülme! Zira biz ona tekrar kavuşmanı sağlayacağız. Hem sonra onu peygamberlikle onurlandıracağız.

8 [Bu ilahî ilham üzerine annesi Musa'yı bir sandığa koyup nehre bıraktı]. Derken, Firavun ailesinden biri onu terk edilmiş bir hâlde buldu ve yanına aldı. Ne var ki o gelecekte Firavun hanedanı için bir düşman, bir sıkıntı kaynağı olacaktı. Doğrusu [Musa'yı nehirden kurtarıp saraya almakla] Firavun da Hâmân da onların kurmayları da kendileri açısından yanlış bir iş yaptılar.

9 Firavun'un karısı Musa'yı nehirdeki sandıktan alıp saraya getirince, kocasına, "Bu çocuk hem benim hem senin için neşe ve mutluluk kaynağı olabilir. Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur. Bakarsın onu evlat ediniriz." dedi. Ne var ki onlar bu sırada kendileri açısından yanlış bir iş yaptıklarının farkında değillerdi.

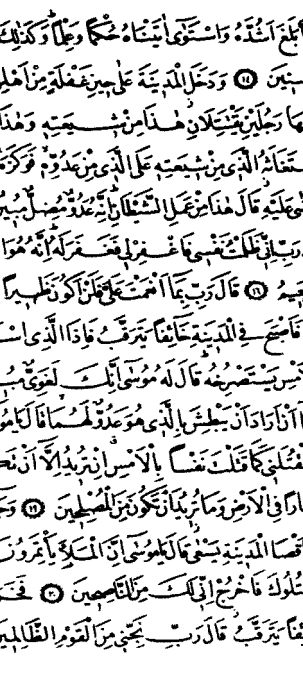
10 Diğer taraftan [çocuğunun Firavun'un eline geçtiğini öğrenince] Musa'nın anasının aklı başından gitti. Eğer biz, ["Hiç endişe etme, üzülme! Zira biz, ona tekrar kavuşmanı sağlayacağız." şeklindeki] ilhamımıza yönelik inancını sağlam tutabilmesi için onun gönlüne moral aşılamamış olsaydık işi açığa vuracak, gidip çocuğa sahip çıkacaktı.

11 Gözü yaşlı anne işte bu hâldeyken kızına, yani Musa'nın ablasına, "[Firavun ve ailesine hissettirmeden] onu izle!" dedi. Ablası da Firavun ailesinden kimseye çaktırmadan Musa'nın durumunu uzaktan takip etti.

12 Biz daha ilk günden itibaren Musa'nın Mısırlı kadınlardan süt emmesine engel olmuştuk. Ablası bu durumu öğrenince Firavun ailesine, "Eğer isterseniz size onun bakımını üstlenecek ve onu güzelce eğitip yetiştirecek bir aile önerebilirim." dedi.

13 Derken, Musa'yı anasına kavuşturduk ve böylece istedik ki annesinin gözü aydın olsun, artık üzülmesin ve Allah'ın verdiği sözün mutlaka gerçekleşeceğini bizzat yaşayıp görerek öğrensin.

Ne var ki [tıpkı bu müşrikler gibi] çoğu insanlar bu gerçeği bilmezler!

14 Musa ergenlik çağına ulaşınca biz ona doğruyu yanlıştan ayırmayı mümkün kılan bir muhakeme yeteneği, manevi-ahlaki bilinç ve sezgi lütfettik. Biz kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenleri işte böyle mükâfatlandırırız!

15 Musa bir gün halkın habersiz olduğu bir sırada şehre indi. Derken, şehirde birbiriyle kavga etmekte olan iki adama rastladı. Adamlardan biri kendi halkından, diğeri ise düşman taraftan idi. Kendi halkından olan adam, düşman taraftan olan adama [Kıptî'ye] karşı Musa'dan yardım istedi. Bunun üzerine Musa o adama bir yumruk attı ve böylece ölümüne sebep oldu. Sonra kendi kendine, "Bu, bana şeytanın yaptırdığı bir iş! Belli ki şeytan insanı düpedüz şaşırtıp yoldan çıkaran bir düşman!" dedi.

16 Daha sonra, "Ey rabbim! Ben kendime yazık ettim. N'olur beni affet!" diye Allah'a yakardı. Bu içtenlikli yakarışından ötürü Allah da Musa'yı affetti. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

17 Bunun üzerine Musa Allah'a şu sözü verdi: "Ey rabbim! Bana lütfettiğin onca nimet hakkı için, bundan böyle [kendi halkımdan bile olsa] suçlu-haksız kimselere bir daha asla arka çıkmayacağım."

18 Ertesi sabah, Musa [Kıptî'yi öldürmesinden Firavun ve adamlarının haberdar olabileceği] endişesi içinde etrafı kolaçan ederek yine şehirde dolaşıyordu. O sırada bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen soydaşı yine, "Musa! Bana yardım et!" diye haykırıyor. Ama bu defa Musa ona, "Belli ki sen düpedüz bir serserisin!" dedi.

19 Böyle demekle birlikte Musa hem kendisinin hem de soydaşının hasmı olan adamı tutup çekmek ve böylece onları ayırmak istedi. Ama tam bu sırada soydaşı, [Musa'nın kendisine vuracağını sanarak], "Ne o, Musa!" dedi, "Dün öldürdüğün adam gibi şimdi de beni mi öldürmek istiyorsun? Belli ki senin arzun ve amacın, insanlar arasında arabuluculuk yapmak, haksızlığı önlemek değil bu memleketin başına zorba kesilmektir!"

20 Derken, şehrin öte başından telaş içinde bir adam çıkageldi ve şöyle dedi: "Ey Musa! Ülkenin ileri gelenleri senin hakkında idam kararı vermek üzere toplanmış durumdalar. Eğer beni dinlersen bu şehri hemen terk et! Emin ol, ben senin iyiliğini isteyen biriyim."

21 Bunun üzerine Musa korku ve endişe içinde, etrafı kolaçan ederek şehirden ayrıldı. Şehirden ayrılırken, "Ey rabbim! Beni bu zalimlerin eline düşmekten kurtar!" diye yakarıyordu.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِيَنِي سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾
وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾
فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ
قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا
جَآءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ
مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُ
إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ
أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ
حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ
عَلَيْكَ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾
قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا
عُدْوَٰنَ عَلَيَّ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

22 Musa, Medyen'e doğru yola çıktığında da kendi kendine, "Umarım rabbim bana hakkımda hayırlı olan yol güzergâhını gösterir." diyordu.

23 Nihayet, Medyen'deki su kuyularının bulunduğu yere vardı ve orada hayvanlarını suvaran bir grup çobanla karşılaştı. Çobanlardan biraz ötede de davarlarının suya gelmesini engellemeye çalışan iki kadın/kız gördü ve onlara, "Siz niçin bekliyorsunuz?" diye sordu. Onlar da, "Bu çobanlar işlerini bitirip gitmedikçe biz hayvanlarımızı suvaramıyoruz. [Çünkü biz kadınız]; babamız da hayli yaşlı. [Bu yüzden bütün iş bize kalıyor.]" diye cevap verdiler.

24 Bunun üzerine Musa onların davarlarını suvardı. Sonra gölgeye çekilip, "Ey rabbim! Bana lütfedeceğin her türlü nimete öyle muhtacım ki!" diye yakardı.

25 Derken o iki kızdan biri utangaç bir edayla çıkageldi ve Musa'ya, "Davarlarımızı suvarma hizmetinin karşılığını vermek üzere babam seni çağırıyor." dedi. Musa, kızların babasının yanına varınca başından geçenleri ona anlattı. O zat, "Tasalanma! Çünkü artık o zalimlerin elinden kurtulmuş durumdasın." dedi.

26 Bu esnada kızlardan biri, "Babacığım!" dedi, "Bu adamı işçi olarak tut. Zira yanında çalıştıracağın en iyi işçi, işte böyle güçlü ve güvenli biri olmalıdır."

27 Bunun üzerine kızların babası Musa'ya şu teklifte bulundu: "Sekiz yıl yanımda çalışmana karşılık şu kızlarımdan birini seninle evlendirmek istiyorum. Çalışma süresini on yıla tamamlarsan bu da senin bize bir ikramın olur. Yoksa ben sana fazladan bir yük yüklemek istemem. İnşallah, benim dürüst bir kişi olduğumu göreceksin."

28 Musa da onun bu teklifine şöyle karşılık verdi: "Bak, bu ikimizin arasında bir sözleşmedir. Sekiz veya on yıl; bu iki süreden hangisini doldurursam doldurayım, bana herhangi bir itiraz söz konusu olamaz. Bu konuşmamıza ve sözleşmemize Allah da şahittir."

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِن جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم
مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا
أَتَاهَا نُودِيَ مِن شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ
مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْ
أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ
يُعَقِّبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾
اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ
إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِن رَّبِّكَ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾
وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ
رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ
عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ
إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

29 Musa, çalışma süresini doldurunca ailesiyle birlikte Medyen'den ayrılıp Mısır'a doğru yola çıktı. Gece vakti çölde yol alırken Sina dağının yamacında bir ateş gördü. Ailesine, "Hele durun!" dedi, "Ben şu dağın yamacında bir ateş gördüm. Oraya gideyim, belki oradan size yol güzergâhı hakkında bir bilgi yahut ateş yakıp ısınmanızı sağlayacak bir parça kor getiririm."

30 Musa ateşin bulunduğu yere yaklaşınca o mübarek bölgede, vadinin sağ tarafında [yanan] ağaç yönünden kendisine şöyle seslenildi: "Ey Musa! Benim ben, Allah! Kâinattaki bütün her şeyin rabbi Allah!"

31 Bu ilk hitabının ardından Allah ona, "Değneğini yere bırak!" diye seslendi. Musa, değneğinin tıpkı bir yılan gibi hızla hareket ettiğini görünce arkasına bakmadan kaçtı. Bunun üzerine Allah, "Ey Musa! Geri dön; beri gel, sakın korkma! Çünkü sen güvendesin!" diye seslendi.

32 Daha sonra Allah ona şöyle buyurdu: "Elini koynuna sok! [Şimdi de çıkar;] bak işte pırıl pırıl ışık saçıyor. Artık korkmayı bırak, kendini toparla ve cesaretli ol!"

"İşte bunlar, rabbin tarafından Firavun ve kurmaylarına hak ve hakikati anlatmak üzere gönderilmiş bir peygamber oluşunu gösteren iki mucizedir. Doğrusu onlar yoldan çıkmış bir güruhtur."

33-34 Musa, "Ey rabbim!" dedi, "Ben, vaktiyle onların soydaşlarından birini öldürmüştüm. Bu yüzden onların da beni öldürmelerinden korkuyorum. Diğer taraftan, kardeşim Harun benden daha güzel konuşma becerisine sahiptir. Onu da bana yardımcı olarak görevlendir ki söyleyeceklerimi daha açık ve akıcı bir üslupla teyit etsin. Doğrusu, Firavun ve adamlarının beni yalancılıkla itham etmelerinden endişe duyuyorum."

35 Allah, Musa'ya şöyle karşılık verdi: "Firavun'a karşı senin elini kardeşinle güçlendireceğiz. Ayrıca ikinize [mucizelerimizin desteğinde] karşı konulamaz bir güç vereceğiz. İşte o mucizelerimiz sayesinde onlar size kesinlikle ilişemeyecekler. Sonunda sizler ve size tabi olanlar mutlaka üstün geleceksiniz!"

فَلَمَّا جَآءَهُمْ مُّوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَا بَيِّنَـٰتٍ قَالُوا۟ مَا هَـٰذَآ إِلَّا
سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَـٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ۝٣٦
وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّىٓ أَعْلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ مِنْ عِندِهِۦ وَمَن
تَكُونُ لَهُۥ عَـٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۖ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ۝٣٧
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَـٰهٍ غَيْرِى ۖ
فَأَوْقِدْ لِى يَـٰهَـٰمَـٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجْعَل لِّى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَطَّلِعُ
إِلَىٰٓ إِلَـٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلْكَـٰذِبِينَ ۝٣٨ وَٱسْتَكْبَرَ
هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ إِلَيْنَا
لَا يُرْجَعُونَ ۝٣٩ فَأَخَذْنَـٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذْنَـٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ ۖ
فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلظَّـٰلِمِينَ ۝٤٠
وَجَعَلْنَـٰهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ۝٤١ وَأَتْبَعْنَـٰهُمْ فِى هَـٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً ۖ
وَيَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلْمَقْبُوحِينَ ۝٤٢ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى
ٱلْكِتَـٰبَ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ ٱلْأُولَىٰ
بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝٤٣

36 Musa, aşikâr mucizelerimizle Firavun ve kurmaylarının karşısına çıkınca, onlar hemen, "Bu, düpedüz insan ürünü bir sihirdir. Hem sonra biz böyle bir iddianın, [yani bu adamın, "Ben âlemlerin rabbi Allah'ın elçisiyim." şeklindeki iddiasına benzer bir iddianın] gelip geçen ataларımızın zamanında mevcut olduğuna ilişkin bir rivayet de işitmedik." diyerek kestirip attılar.

37 Bunun üzerine Musa şöyle dedi: "Kimin O'nun katından bahşedilmiş hak ve hakikat mesajını getirdiğini ve bu üç günlük hayatın sonunda güzel akıbetin kime nasip olacağını rabbim pek iyi biliyor. Gerçek şu ki Allah'a karşı gelenler azap ve helakten asla kurtulamazlar!"

38 Musa'nın bu sözlerinin ardından Firavun, "Efendiler!" dedi, "Doğrusu ben, sizin için benden başka bir tanrı tanımıyorum. Ey Hâmân! Benim için tuğla ocağını tutuştur. [Çok sayıda tuğla imal ettir] ve bana öyle yüksek bir kule yap ki çıkıp Musa'nın [yere göğe sığdıramadığı] şu tanrısını bir göreyim. [Efendiler! Sakın benim bu sözlerimden Musa'nın tanrısına inandığıma ilişkin bir mana çıkarmayın]. Gerçekte ben onun düpedüz bir yalancı, sahtekâr olduğu kanaatindeyim."

39-40 İşte böylece Firavun ve adamları, anlamsız yere o ülkede büyüklük tasladılar Çünkü onlar [öldükten sonra] bizim huzurumuza çıkarılmayacaklarına inanıyorlardı. Sonunda onu da adamlarını da kıskıvrak yakalayıp denizin sularına gömdük. İşte bak, Allah'a meydan okuyanların akıbeti nasıl oldu?!

41 Hem sonra biz onlara "cehenneme davet eden önderler" unvanını verdik. Onlar [sahip oldukları güç ve iktidar sayesinde bu dünyada halktan destek aldılar ama] kıyamet günü kimseden en küçük bir yardım göremeyecekler!

42 Bu dünyada onları hep lanetle anılır kıldık. Onlar kıyamet gününde de suratlarına-sıfatlarına tükürülecek kimseler arasında yer alacaktır.

43 Biz [Âd, Semûd gibi] uzak geçmişteki bazı halkları helak ettikten sonra, insanlar [İsrailoğulları] için bir manevi ışık kaynağı, bir doğru yol rehberi ve aynı zamanda ilahî rahmetin bir tezahürü olarak Musa'yı vahye mazhar kılmıştık. Ola ki [şimdi bu kâfirler] düşünüp akıllarını başlarına alırlar.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّٰهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّآ أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَآ
أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا۟ رَبَّنَا
لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا۟ لَوْلَآ
أُوتِىَ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ مُوسَىٰ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أُوتِىَ
مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُوا۟ سِحْرَانِ تَظَٰهَرَا وَقَالُوٓا۟ إِنَّا بِكُلٍّ
كَٰفِرُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَآ
أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكَ فَاعْلَمْ
أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَآءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٥٠﴾

44-45 Ey Peygamber! Biz, buyruğumuzu vahiy yoluyla Musa'ya bildirirken sen o vadinin/dağın batı yamacında değildin. Yine sen o devirde olup bitenlere de tanık değildin. Bilakis, biz o devrin insanlarıyla senin aranda nice nesiller yarattık ve onların yaşadıkları devirden bugüne kadar da çok uzun zamanlar geçti.

Ey Peygamber! Yine sen Medyen halkıyla birlikte yaşamadın ki [o devirde olup bitenleri bizzat görüp öğrenesin de gelip] bu insanlara anlatasın. Doğrusu, seni elçi olarak biz gönderdik ve pek tabi ki geçmiş devirlere ait bütün bu bilgileri de sana biz öğrettik.

46 Ey Peygamber! Biz, Musa'ya vahiy yoluyla seslendiğimiz zaman sen o dağın yamacında da değildin. Fakat şimdi sen de [tıpkı diğer peygamberler gibi] senden önce kendilerine bir peygamber gelmemiş olan şu halkı uyarıp aydınlatasın diye rabbinin sınırsız rahmetinin bir eseri olarak gönderildin ki ilahî mesajları kendilerine tebliğ ettiğin kimseler belki böylece düşünüp akıllarını başlarına alırlar.

47 Evet, biz seni kendi halkına peygamber olarak gönderdik ki onlar işledikleri günahlardan ötürü ahirette azaba çarptırılacakları zaman, "Ey rabbimiz! Bize de bir peygamber göndermiş olsaydın senin buyruklarına uyar ve böylece mümin kimseler olurduk!" diye mazeret üretmesinler.

48 Ne var ki onlara bizzat tarafımızdan gönderilmiş olan Kur'an gelince, "Musa'ya verilenlere benzer mucizelerin [peygamber olduğunu iddia eden] Muhammed'e de verilmiş olması gerekmez miydi?!" derler.

Peki, böyleleri vaktiyle Musa'ya gönderilen vahiy ve mucizeleri de inkâr etmemişler miydi?! Nitekim [Firavun ve kurmaylarından oluşan] o kâfirler, "Bu ikisi [Musa ve Harun] birbirini destekleyen iki sihirbaz!"[1] demişler, [böylece onların gerçek peygamber olduklarını ve tebliğ ettikleri ilahî mesajları reddetmişlerdi]. Şimdi bu kâfirler de, "Biz hepsini [yani Kur'an'ı da Tevrat'ı da] reddediyoruz." dediler.

49 Ey Peygamber! Sen de onlara de ki: "Bu reddedişinizle ilgili iddianızda dürüst ve samimiyseniz, Allah katından gelen ve aynı zamanda bu iki kitaptan [Tevrat'tan ve Kur'an'dan] daha sahih/doğru olan başka bir kitap gösterin de ben ona uyayım!"

50 Eğer onlar senin bu teklifini kabul etmezlerse [ki etmeyecekler], artık bil ki onlar sırf keyfî istek ve arzularına göre hareket etmektedirler. Allah tarafından gönderilmiş bir rehber yerine keyfî istek ve arzularına uyandan daha sapkın kimse olabilir mi?! Bilesiniz ki Allah heva ve heveslerine uyanları emellerine kavuşturmaz!

1 Ayetteki "sihrâni" (İki sihir) kelimesine kıraat âlimlerinin çoğunluğunca tercih edilen "sâhirâni" (iki sihirbaz) şeklindeki okuyuşa göre [Bkz. Âlûsî, *Rûhu'l-ma'ânî*, X. 298] anlam verdik.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا
بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ
يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ
وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي
الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَىٰ
مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ
ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ
مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا
نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ
حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

51 Biz, düşünüp akıllarını başlarına alsınlar diye bu Kur'an'ın ayetlerini peş peşe ve peyderpey onlara ulaştırdık.

52 Geçmişte vahye muhatap kıldığımız [kimi] Yahudi ve Hıristiyanlar [kendilerine gönderilen vahiylere inandıkları gibi] Kur'an'a da inanırlar.

53 Nitekim onlar Kur'an'ın ayetleri kendilerine tebliğ edildiğinde şöyle derler: "Biz buna inandık; çünkü bu rabbimiz tarafından vahyedilen bir kelamdır. Biz zaten başından beri Allah'a teslim olmuş kimselerdik."

54 İşte onlar gerek Allah yolunda karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklara göğüs gerip sabretmelerinden, gerek kötülüğü iyilikle savmalarından ve gerekse kendilerine lütfettiğimiz maldan mülkten Allah rızası için harcama yapmış olmalarından ötürü iki kat mükâfata nail olacak kimselerdir.

55 Bunlar, anlamsız ve çirkin sözler işittiklerinde bu tür sözlere hiç ilgi göstermeyip, "Bizim yapıp ettiklerimiz bizi, sizin yapıp ettikleriniz de sizi ilgilendirir. Hadi size uğurlar olsun; zira sizin gibi densizlerle işimiz yok bizim!" derler.

56 Ey Peygamber! Sen, sevdiğin kimseyi doğru yola eriştiremezsin. Fakat Allah, dilediği kimseyi doğru yola eriştirir. Çünkü O, doğru yola erişmeye layık olanları pek iyi bilir.

57 [Kureyş halkı], "Biz sana tabi olup göstermediğin doğru yola girecek olursak [bu çevredeki diğer kabileler bizi atalarımızın dinine ihanet etmekle suçlarlar ve sonuçta] burada barınamaz, yerimizden yurdumuzdan oluruz." diyor.

Peki, biz onları rahmetimizin bir eseri olarak her türlü ürünün toplandığı bir ticaret merkezine, üstelik [eşkıyanın, baskın, yağma ve talanından] emin ve dokunulmaz bir belde olan Mekke'ye yerleştirmedik mi?! Ama gel gör ki onların çoğu bu büyük nimetin kadrini bilmez!

58 Biz, vaktiyle maddi zenginlik ve refahtan ötürü şımarıp azgınlaşan nice toplumları helak ettik. İşte, o toplumların bir zamanlar refah içinde yaşadığı yerler! Onların ardından bu yerlerin yurt edinildiğine pek tanık olunmadı. [Unutmayın ki helak olup giden o toplumlar gibi siz de bu dünyadan göçüp gittikten sonra] ebediyen baki kalacak olan yalnızca biziz!

59 Ey Peygamber! Rabbin hiçbir memleket ahalisini, kendi içlerinden onlara ayetlerimizi/mesajlarımızı açıkça tebliğ eden bir elçi göndermedikçe helak etmez. Dahası biz, ahalisi Allah'a isyan ve günahkârlığı meslek edinmiş memleketlerden başka bir yeri imha etmeyiz.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَا ۚ وَمَا
عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ
ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا
هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوٓا
إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ
يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ
ٱلْأَنۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ
وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ
مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْأُولَىٰ
وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَلَهُ ٱلْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

60 Size bahşedilen her nimet, şu üç günlük hayatta gelip geçici tatmin sağlayan bir imkân ve yine bu dünyada kalan bir güzellikten ibarettir. Oysa Allah katındaki mükâfat [fânî dünyadaki nimetlerden] çok daha güzel ve kalıcıdır. Bu gerçeğe rağmen neden hâlâ akıllanmıyorsunuz?!

61 Kendisine [ahiretteki hayatına ilişkin] güzel bir mükâfat sözü verdiğimiz ve zamanı geldiğinde mükâfatına kavuşacak olan kimsenin akıbeti, kendisini dünyadaki fani hayatın gelip geçici zevkini yaşatıp nimetlerini tattırdığımız, ama [onca nimete Allah'a isyan ve nankörlükle karşılık verdiği için] kıyamet günü [hesaba çekilmek ve cehenneme sevk edilmek üzere] huzurumuza getirilen kimsenin akıbeti gibi olur mu hiç?!

62-63 Hesap günü Allah, müşriklere [Ey müşrikler!] diye seslenip, "Sizin iddianıza göre ilahlıkta ortağım olan varlıklar şimdi nerede?!" diye soracak. Bunun üzerine, [dünyada iken tanrılaştırılıp insanların yoldan çıkmalarına sebep oldukları için] haklarında azap hükmü kesinleşmiş olanlar şöyle diyecektir: "Ey rabbimiz! Bunlar, bizim yoldan çıkardığımız kimseler. [İşlediğimiz suçu senin huzurunda inkâr etmemiz ne mümkün?!] Doğrusu, biz yoldan çıktığımız gibi onları da yoldan çıkardık; [fakat bizi tanrılaştırmaları hususunda kendilerini zorlamadık]. Şimdi onların bütün bu yanlış inanç ve iddialarından uzak olduğumuzu bildiriyor, sana sığınıyoruz. [Kaldı ki onlar gerçekte bize değil kendi istek ve arzularına tapıyorlardı]."

64 Bunun üzerine müşriklere, "Haydi şimdi çağırın da [kendilerinden yardım isteyin] bakalım, şu benim ilahlığıma ortak ettiğiniz sözde tanrılarınızı!" denecek. Müşrikler, sözde tanrılarını yardıma çağıracaklar ama onlar cevap vermeyecekler. Derken karşılarında azabı görecekler. Keşke bu hesap ve azap gerçeğini dünyada iken anlayıp da imana gelmiş olsalardı!

65-66 O gün, müşriklere ve diğer bütün kâfirlere, "Size gönderilen peygamberlere karşı nasıl bir tavır takındınız?!" diye de sorulacak. İşte o an dünyaları kararacak, kendilerini azaptan kurtaracak tüm cevap ve mazeret kapıları kapanacak, birbirlerine "Şimdi ne cevap verelim?" diye soracak hâlleri bile kalmayacak.

67 İnkârcılıktan tövbe edip imana erişen ve imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimseye gelince, böyle bir kimse ahirette kurtuluş ve esenliğe kavuşmayı umabilir.

68 Ey Peygamber! Senin rabbin dilediğini yaratır ve [pek tabi ki dilediği kimseyi de peygamber olarak] seçer. O müşriklerin bu konuda tercih ve seçim hakları yoktur. [Onların tercih hakları, ancak sorumlu tutuldukları karar ve eylemleriyle ilgilidir]. Sınırsız kudret ve yüceliğiyle Allah onların tanrılık yakıştırdıkları pırtlardan münezzehtir.

69-70 Ey Peygamber! Senin rabbin onların gerek gönüllerinde saklı tuttukları gerekse açığa vurdukları öfke ve düşmanlıkları bilmektedir. Çünkü O, kendisinden başka gerçek tanrı olmayan Allah'tır. Bu dünyada da öte dünyada da bütün övgüler yalnız O'na yaraşır! [Herkes ve her şey hakkında] nihai karar ve yargı yetkisi de yalnız O'na aittir. Unutmayın ki hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

71 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Söyleyin bakayım, eğer Allah geceyi kıyamet gününe kadar uzatıp sizi bütün bir hayat boyu karanlıkta bıraksa gün ışığına kavuşmanızı sağlayacak bir tanrı var mı Allah'tan başka?!

Elbette ki yok! O hâlde niçin hâlâ bu ilahî çağrıya kulak vermiyorsunuz?!"

72 Yine de ki onlara: "Söyleyin bakayım, eğer Allah gündüzü kıyamet gününe kadar uzatıp sizi bütün bir hayat boyu gün ışığında bıraksa sizi uyuyup istirahat edeceğiniz geceye kavuşturacak bir tanrı var mı Allah'tan başka?!

Elbette ki yok! O hâlde niçin hâlâ gerçeği görmüyorsunuz?!"

73 Bakın, Allah siz insanlara yönelik rahmet ve merhametinin bir eseri olarak gece ile gündüzü var etti ki geceleyin dinlenesiniz, gündüz vakti de çalışıp çabalayarak O'nun lütfettiği nimetlerden geçiminizi sağlayasınız. Şimdi sizden beklenen, bunca nimete iman ve itaatle minnettarlık göstermenizdir.

74 Allah, [bunca nimet ve lütfuna iman ve itaatle karşılık vermek yerine kendisine ortak koşmayı tercih eden] o müşriklere hesap günü seslenip, "Sizin iddianıza göre ilahlıkta ortağım olan varlıklar şimdi nerede?!" diye soracak.

75 [Ne var ki bu soru cevapsız kalacak]. Çünkü biz o gün her toplumdan bir şahit [peygamber] getireceğiz ve [kendilerine vaktiyle ilahî mesajların iletildiğine tanıklık edecek olan o şahitlerin huzurunda] tüm müşriklere/kâfirlere, "Geçmişteki iddialarınızı kanıtlayacak delilinizi ortaya koyun bakalım!" buyuracağız. İşte o zaman, gerçek tanrılığın Allah'a özgü olduğunu anlayacakları gibi tanrı diye uydurdukları putların da kendilerini yüzüstü bıraktıklarını görecekler.

76-77 [Vaktiyle azıp yoldan çıkanlardan biri olan şu ünlü] Kârûn Musa'nın halkındandı.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ ۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ
إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ
غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِن
رَّحْمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟
مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا
مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟
أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ إِنَّ
قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ
مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ
لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾
وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ ۖ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ
مِنَ ٱلدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ
ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

O, servetinden ötürü böbürlenip soydaşlarına zulmediyordu. Çünkü biz ona öyle hazineler vermiştik ki o hazinelerin bırakın kendisini sadece anahtarlarını bile güçlü, kuvvetli bir manga adam zor taşırdı.

Soydaşları ona şöyle demişlerdi: "Ey Kârûn! Servetine güvenme, böbürlenip şımarma! Çünkü Allah böbürlenip şımaranları hiç sevmez! Allah'ın sana lütfettiği bunca serveti [O'nun rızasına uygun şekilde harcamak suretiyle] ahiretteki hayatın için bir yatırıma dönüştür. Pek tabi ki bu dünyadan da nasibini unutma, [malının, mülkünün bir kısmını da ihtiyaçların için harca]. Allah'ın sana iyilik ve ihsanda bulunduğu gibi sen de insanlara iyilik ve ihsanda bulun. Memlekette hayırsızlık yapıp dirlik ve düzeni bozma. Zira Allah bozguncuları sevmez."

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِىٓ ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۚ
وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ ۖ
قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ أُوتِىَ
قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ
وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ۚ وَلَا يُلَقَّىٰهَآ
إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ
مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾
وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ
يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ
ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۖ وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾
تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى
ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ مَن جَآءَ
بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى
ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

78 Kârûn, soydaşlarının bu tavsiyelerine, "Ben bu servete Allah'ın lütfuyla değil bilgim, becerim ve iş bilir olmam sayesinde kavuştum." diye karşılık vermişti.

Oysa Allah ondan önce gelip geçen nesiller arasında kendisinden çok daha güçlü ve daha fazla servet sahibi olan nice insanları helak etmişti. Nitekim Kârûn da bu gerçeği pekâlâ biliyordu.

[Bakın, Kârûn örneğinde olduğu gibi] büsbütün günaha batmış olanlara, ["Şu günahı niçin işledin?" diye] bile sorulmayacaktır.

79 Kârûn, kimi zaman tüm ihtişam ve debdebesiyle soydaşlarının karşısına çıkardı. Hep dünyadaki hayatta zengin olmanın hayalini kuranlar, "Keşke bizim de Kârûn'unki gibi bir servetimiz olsaydı. O gerçekten çok şanslı bir adam!" derlerdi.

80 Dünyadaki fani hayatın gerçek anlamını kavramış kimseler ise şöyle derlerdi: "Yazıklar olsun size! Bilesiniz ki gerçekten iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimseler için Allah'ın ahirette vereceği mükâfat şu üç günlük hayattaki tüm hazinelerden çok daha değerlidir. Ne var ki bu mükâfata ancak imanlı ve faziletli yaşamak uğruna her türlü zorluğa göğüs gerenler nail olur!"

81 Sonunda biz Kârûn'u, köşkü ve kâşanesiyle birlikte mahvettik. İşte o zaman hiç kimse Allah'a rağmen onun yardımına yetişemedi; hâliyle kendi kendini kurtarabilecek durumda da değildi.

82 Daha dün onun yerinde olmak isteyenler bu helaki görünce, "Vay be!" dediler, "Demek ki Allah, rızkı dilediğine çok, dilediğine az veriyormuş! Eğer Allah bize lütfedip acımasaydı, bizi de mahvederdi. Vay be! Meğer Allah'a karşı nankörlük edenler iflah olmazmış!"

83 Ahiretteki ebedî mutluluk yurduna gelince, biz orada yaşamayı, dünyada yücelik taslamayan, hayırsızlık peşinde koşmayan kimselere nasip edeceğiz. İşte bu mutlu sona kavuşmak Allah'a itaatsizlikten sakınanların hakkıdır!

84 Her kim Allah'ın huzuruna iman ve itaatle gelirse hak ettiği mükâfattan çok daha fazlasına kavuşacak. Her kim de Allah'ın huzuruna imansızlık ve günahkârlıkla gelirse o da ancak işlediği günahların karşılığını alacak!

85 Ey Peygamber! Sana bu Kur'an'ı vahyeden Allah, gün gelecek seni dönülecek yere elbet döndürecek. [Böylece sen de müşrikler yüzünden terk etmek zorunda kaldığın anayurdun Mekke'ye tekrar kavuşacaksın].

Ey Peygamber! Seninle tartışan o müşriklere de ki: "Kimin hak ve hakikatin ışığında doğru yolda yürüdüğünü, kimin de düpedüz sapıklık içinde yüzdüğünü rabbim pek iyi bilmektedir!"

86 Ey Peygamber! Vaktiyle sen bu ilahî kelamın kalbine/zihnine nakşedileceğini hiç ummazdın. Ama bak, işte rabbinin rahmetinin bir eseri olarak sana vahyedildi. Şu hâlde, sakın kâfirlere arka çıkma!

87 Allah'ın ayetleri sana indirildikten sonra, seni bu ayetleri tebliğden alıkoymalarına fırsat verme. Sen halkı rabbine ibadete çağır ve sakın müşriklerden olma!

88 Dahası, Allah'ın yanı sıra başka bir varlığa tanrılık yakıştırıp tapınma! Çünkü O'ndan başka tapınılmaya layık hiçbir tanrı yoktur. O'nun zatı hariç her şey yok olmaya mahkûmdur. Herkes ve her şey hakkında nihai karar ve yargı yetkisi de yalnız O'na aittir. Unutmayın ki hepiniz yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

29. ANKEBÛT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 69 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2 Şimdi bu müminler salt "İnandık" demekle kendi hâllerine bırakılacaklarını, dolayısıyla hiçbir sıkıntı ve zorlukla sınanmayacaklarını mı sanıyorlar?!

3 Doğrusu biz bunlardan önceki nice müminleri de sınamıştık. Allah, şimdiki müminleri de sınayıp iman iddiasında kimin dürüst ve samimi, kimin yalancı ve samimiyetsiz olduğunu elbet görecektir.

4 Olanca günahı işleyen kimseler bizim elimizden kaçıp kurtulacaklarını sanıyorlar, öyle mi?! Doğrusu çok yanlış düşünüyorlar!

5 Allah'a kavuşmayı, [yani bu dünyada O'nun emir ve yasaklarına uygun yaşayıp ahirette bunun mükâfatını almayı] ümit eden kimse bilsin ki Allah'ın belirlediği o kavuşma günü mutlaka gelecektir. O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

6 Her kim Allah yolunda var gücüyle çalışırsa bu çalışmanın faydası kendine olur. Çünkü Allah kimsenin çabasına, çalışmasına muhtaç değildir!

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝٧ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ
بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا ۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَآ ۚ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝٨ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِى ٱلصَّٰلِحِينَ ۝٩ وَمِنَ
ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِىَ فِى ٱللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِ ۖ وَلَئِن جَآءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ
لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۚ أَوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ
ٱلْعَٰلَمِينَ ۝١٠ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
۝١١ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبِعُوا۟ سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلْ خَطَٰيَٰكُمْ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنْ خَطَٰيَٰهُم مِّن شَىْءٍ ۖ
إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ۝١٢ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ
أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ۝١٣
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا
خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ ۝١٤

7 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler var ya, işte biz böylelerinin günahlarını görmezden gelip affedecek ve kendilerini, yaptıkları işlerin en güzelini dikkate alarak ödüllendireceğiz.

8 Biz insanoğluna, yapacağı en hayırlı işlerden biri olarak ana babasına iyi davranmasını emrettik; ama ona şunu tembihlemeyi de ihmal etmedik: Eğer ebeveynin seni hakkında hiçbir bilgin olmayan bir şeye tanrılık yakıştırarak bana ortak koşman için zorlarlarsa sakın onlara itaat etme! Unutmayın ki sonunda hepiniz benim huzuruma geleceksiniz. İşte o zaman, dünyada yaptığınız her şeyi size bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı vereceğim.

9 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri elbet hayırlı, faziletli kullar kervanına katacağız.

10 Ey Peygamber! Şu ahalide kimileri, "Allah'a inanıp güvendim." der, fakat Allah yolunda bir sıkıntıyla karşılaştıklarında kâfirlerden/müşriklerden çektikleri eziyeti Allah'tan gelen ceza gibi görürler. Yine onlar, rabbinden size bir yardım ve zafer eriştiğinde, "Aslında biz her zaman sizinle beraberiz." derler. İnsanların kalp ve gönüllerindeki gerçek niyetleri en iyi bilen Allah'a rağmen bunlar nasıl böyle yalan söylerler?!

11 Evet, Allah kimlerin gerçek mümin olduğunu ortaya çıkaracağı gibi kimlerin ikiyüzlü olduğunu da elbette gözler önüne serecektir!

12 Kâfirler alay kokan bir üslupla müminlere, "Gelin, bizim inanç sistemimizi benimseyin; biz de sizin günahlarınızı üstlenelim!" derler. Hâlbuki onlar, bu şekilde kandırmaya çalıştıkları kimselerin hiçbir günahını yüklenmezler. Gerçekte onlar düpedüz yalancıdırlar!

13 Hiç şüphe yok ki onlar, kendi günahlarının yanı sıra başkalarını yoldan çıkarmanın vebalini de yüklenecek ve [Allah'a çocuk isnat etmek, putlara tanrılık yakıştırmak gibi] asılsız iddia ve inançlarından ötürü ahirette çok çetin bir hesaba çekilecektir.

14 Biz, vaktiyle Nuh'u kendi halkına peygamber olarak gönderdik. Nuh, o halk arasında tam dokuz yüz elli yıl ömür sürdü. Sonra onlar Allah'a ortak koşup peygamberlerini yalanlamayı sürdürürken müthiş bir tufana yakalandılar.

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَصْحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ وَجَعَلْنَٰهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٥﴾
وَإِبْرَٰهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ ۖ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
أَوْثَٰنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَٱبْتَغُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ وَٱعْبُدُوهُ
وَٱشْكُرُوا۟ لَهُۥٓ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تُكَذِّبُوا۟ فَقَدْ كَذَّبَ
أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ۖ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٨﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا۟ كَيْفَ يُبْدِئُ ٱللَّهُ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥٓ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى
ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ بَدَأَ ٱلْخَلْقَ
ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْءَاخِرَةَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَآءُ ۖ وَإِلَيْهِ
تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ
وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ يَئِسُوا۟
مِن رَّحْمَتِى وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

[15] Fakat biz Nuh'u ve gemide bulunanları tufanda boğulmaktan kurtardık ve bu olayı insanlık için bir ibret vesilesi yaptık.

[16] Biz, vaktiyle İbrahim'i de peygamber olarak göndermiştik. O halkına şöyle demişti: "Ey halkım! Gelin, yalnız Allah'a kulluk/ibadet edin. O'na ortak koşmaktan sakının. Eğer bilirseniz böyle yapmanız elbet hayrınıza olacaktır."

[17] İbrahim sözlerine şöyle devam etmişti: "Bakın, siz Allah'ın yanı sıra birtakım putlara tapınıyor ve bu cansız nesneleri O'nun ilahlığına ortak koşmakla düpedüz yalan ve iftirada bulunuyorsunuz. Allah'ın dışında tapındığınız bu nesneler size hiçbir nimet/rızık verme kudretine sahip değildir. Gelin, rızkınızı Allah'tan isteyin! Yalnız O'na ibadet edin ve O'nun size lütfettiği bunca nimete iman ve itaatle karşılık verin! Unutmayın ki hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!"

[18] Yine İbrahim şöyle demişti: "Eğer beni yalancılıkla suçlarsanız bu benim için sürpriz olmaz. Çünkü sizden önce gelip geçen kimi toplumlar da Allah'ın elçilerini yalancılıkla suçlamıştı. Ama şunu bilin ki bir peygamberin görevi imana zorlamak değil, Allah'ın buyruklarını açıkça tebliğ etmekten ibarettir!"

[19] Ey Peygamber! O müşrikler, Allah'ın bu âlemi ilkin nasıl var ettiği ve bu var oluşu her daim nasıl yinelediği hususunda hiç düşünmezler mi?! Kuşkusuz bu iş Allah için pek kolaydır!

[20] Ey Peygamber! De ki onlara: "Şu diyarlarda gezip dolaşın da [toprağa, suya, bitkiye, börtü böceğe bakıp da] Allah'ın bu dünyadaki hayatı ilkin nasıl var ettiğini anlayıp kavramaya çalışın. Nitekim O, sınırsız yaratma kudretiyle ölümden sonraki hayatı da aynı şekilde gerçekleştirecektir. Çünkü Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!"

[21] Bilesiniz ki O, dilediğini cezalandırır, dilediğine merhamet eder. Unutmayın ki hepiniz yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

[22] Sizler ne yerde ne de gökte Allah'ı başınızdan savamazsınız. Allah'a rağmen size arka çıkıp yardım edecek kimse de bulmazsınız!

[23] Allah'ın buyruklarını ve ölümden sonra O'nun huzuruna çıkılıp hesap verileceğini inkâr edenler var ya, işte bunlar benim rahmetimden ümitlerini kesmiş kimselerdir. Bunları ahirette çok müthiş bir azap beklemektedir!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا اقْتُلُوهُ
أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ
أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم
بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ
﴿٢٥﴾ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا
وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ
وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا
أَن قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾
قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

24 İbrahim'e gelince, halkının ona verdiği cevap, "Gelin, onu öldürelim veya ateşe atalım." demekten ibaret oldu. [Onlar İbrahim'i ateşe attılar atmasına] fakat Allah onu ateşten koruyup kurtardı. İşte bunda imana gelmek isteyen kimseler için ibretler var!

25 İbrahim onlara şöyle dedi: "Siz, Allah'ı bırakıp birtakım putlara tapındınız. Bunu da sırf şu üç günlük dünyada ata yadigârı olarak gördüğünüz o putlara yönelik aşırı sevginizden ötürü yaptınız. Ama bilin ki kıyamet günü, siz onları reddedeceksiniz onlar da sizi! Üstelik birbirinize lanet okuyacaksınız. İşte o zaman meskeniniz cehennem olacak ve size sahip çıkıp yardım edecek kimse de bulunmayacak!"

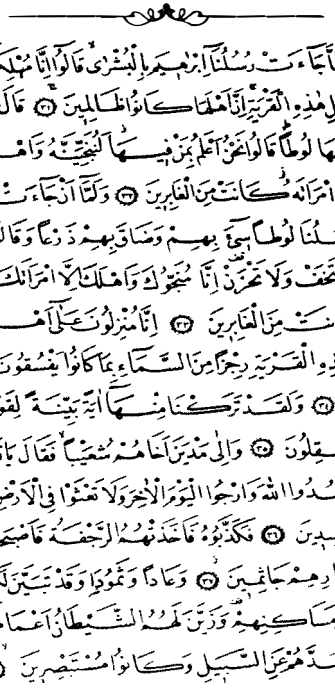
26 İbrahim'in b mesajına yeğeni Lut iman etti. İbrahim se [bir türlü imana gelmeyen halkıyl bir arada yaşamanın anlamsız hâle eldiğini düşünerek kendi kendine] şö e dedi: "Artık ben rabbimin işaret b yurduğu yere göçeceğim. Şüphesiz O, stün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!"

27 Biz İbrahim'e evlat olarak İshak'ı, torun olarak da Yakup'u armağan ettik. Onun soyundan gelenler arasında peygamberliği ve vahyi devam ettirdik. Böylece onu bu dünyada mükâfatlandırdık. O öte dünyada da hayırlı, faziletli kullar arasında yer alacaktır!

28-29 Biz vaktiyle Lut'u da halkına peygamber olarak göndermiştik. Lut, onlara şöyle demişti: "Doğrusu siz, dünyada daha önce hiçbir milletin yapmadığı son derece iğrenç bir iş yapıyorsunuz. Allah'tan gelen bu uyarıya rağmen siz yine eşcinsel ilişkiler kuracak, böylece karşıt cinsler arasındaki doğal ilişkinin önünü kesecek ve batakhanelerinizde bu haltı işlemeye devam edeceksiniz, öyle mi?!"

Lut'un bu ikazlarına halkının verdiği karşılık, "Mademki sen özü sözü doğru birisin, o hâlde bizi tehdit edip durduğun şu Allah'ın azabını getir de görelim!" demekten ibaret oldu.

30 Bunun üzerine Lut, "Ey rabbim! Bu imansız, ahlaksız halka karşı sen yardım eyle bana!" diye yakardı.

31 Elçi meleklerimiz İbrahim'e evlat müjdesi vermek üzere geldiklerinde, "Haberin olsun!" dediler, "Biz şu yörenin halkını helak edeceğiz. Çünkü oradaki halk günaha batmış durumda!"

32 İbrahim, "Ama Lut da orada!" diye karşılık verince melekler şöyle dedi: "Biz orada kimin bulunduğunu pekâlâ biliyoruz. Onu ve –karısı hariç– ailesini kurtaracağız. Karısına gelince, o helak olanlar arasında yer alacaktır."

33-34 Elçi meleklerimiz kendisine geldiklerinde Lut onları gözü dönmüş halkın edepsizliklerine karşı koruyamayacak olmanın üzüntüsüyle yüreği daraldı, çaresizlik içinde eli kolu bağlandı.

Bunun üzerine elçi melekler şöyle dedi: "Bizden yana hiç endişe etme ve üzülme! Ayrıca biz, seni ve aileni helakten kurtaracağız. Fakat karın geride kalıp helak olanlar arasında yer alacak. Büsbütün azıp yoldan çıktıkları için biz bu yöre halkının başına gökten çok feci bir azap yağdıracağız."

35 [Derken, o ahlaksız halkın başına lavlar, volkanik taşlar yağdırdık]. Sonunda o halkın yaşadığı memleketten geriye aklıselimle düşünüp ibret alacaklar için çok aşikâr bir delil [yani hiçbir canlının ve bitkinin yaşamasına imkân vermeyecek oranda sülfür ve potasyum içeren bir ölü deniz] bıraktık.

36 Biz, vaktiyle Medyen halkına da soydaşları Şuayb'ı peygamber olarak göndermiştik. Şuayb onlara şöyle demişti: "Ey halkım! Gelin, yalnız Allah'a kulluk/ibadet edin! Öte dünyada hesap verme bilincine sahip olun; hayırsızca işler yaparak şu memleketi yangın yerine çevirmeyin!"

37 Ne var ki onlar Şuayb'ı yalancılıkla suçladılar. Bunun üzerine müthiş bir deprem onları kıskıvrak yakalayıverdi ve böylece yurtlarında yerle bir olup gittiler!

38 Ey müşrikler! Bir zamanlar yaşadıkları yerlerin kalıntılarından da anlayacağınız gibi biz Âd ve Semûd halklarını da helak ettik. Şeytan onlara işledikleri günahları cazip göstermiş ve böylece onları yoldan çıkarmıştı. Hâlbuki onlar gerçeği anlayıp kavrama yeteneğine sahip kimselerdi.

وَقَٰرُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ ۖ وَلَقَدْ جَآءَهُم مُّوسَىٰ
بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانُوا۟ سَٰبِقِينَ ۖ
﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنۢبِهِۦ ۖ فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا ۚ وَمِنْهُم مَّنْ أَخَذَتْهُ ٱلصَّيْحَةُ ۚ وَمِنْهُم
مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ ۚ وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ
ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾
مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ
ٱلْعَنكَبُوتِ ۖ ٱتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ ٱلْبُيُوتِ لَبَيْتُ
ٱلْعَنكَبُوتِ ۖ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ
مِن دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَٰلِمُونَ
﴿٤٣﴾ خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ ٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ
وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ ۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۗ
وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

39 Biz, vaktiyle Kârûn'u, Firavun'u ve Hâmân'ı da cezalandırmıştık. Çünkü Musa onlara çok aşikâr mucizeler göstermiş; ama onlar imana gelmek yerine tarifsiz bir kibir ve küstahlıkla Mısır'da kendilerini tanrı yerine koymuşlardı. Oysa elimizden kaçıp kurtulacak bir güce sahip değillerdi.

40 Evet, işte bütün bu halkları günaha batmış olmalarından ötürü cezalandırdık. Helak olup giden o halklardan kiminin üzerine taş yağdıran fırtınalar gönderdik; kimini korkunç bir deprem imha etti; kimini yerin dibine geçirdik; kimini de sulara gömdük.

Allah bütün bu halkların hiçbirine zulmetmedi; gerçekte onlar kendi kendilerini harcadılar!

41 Allah'tan başka varlıkları tanrı bilip onları kendilerine dayanak ve sığınak edinen kimselerin durumu, tıpkı şu örümcek misaline benzer:

Örümcek ağ örerek kendine bir yuva yapar; oysa en iğreti ve dayanıksız yuva örümcek yuvasıdır. Keşke o müşrikler bu misaldeki mesajı anlayabilselerdi!

42 Allah, onların kendisinden başka hangi varlıklara tanrılık yakıştırıp tapındıklarını elbette bilir. O, üstün kudret sahibidir, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

43 Biz, bu misalleri [hayvanlar için değil] insanlar için veriyoruz. Ne var ki bunların mana ve mesajını ancak Allah'tan başkasına tanrılık yakıştırılmayacağını bilenler anlar.

44 Allah gökleri ve yeri çok esaslı bir maksatla yarattı. Kuşkusuz bunda imana gelmeye niyetli kimseler için ibret var!

45 Ey Peygamber! Sana vahyedilen Kur'an'ı tebliğ et; namazı da dikkatli ve devamlı olarak kıl. Çünkü namaz [hakkıyla kılındığı takdirde] insanı her türlü hayâsızlıktan, ahlaksızlıktan, aklıselime aykırı bütün davranışlardan alıkoyar. Namaz vesilesiyle Allah'ı anmak [ve bu vesileyle Allah tarafından anılmak] elbet her şeyden önemli, her şeyden değerlidir. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyi bilmektedir!

وَلَا تُجَادِلُوٓا۟ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ إِلَّا
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ ۖ وَقُولُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْنَا
وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَٰحِدٌ وَنَحْنُ لَهُۥ
مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ فَٱلَّذِينَ
ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَمِنْ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ
وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنتَ
تَتْلُوا۟ مِن قَبْلِهِۦ مِن كِتَٰبٍ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَ إِذًا لَّٱرْتَابَ
ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ فِى صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا۟
لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَٰتٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۖ قُلْ إِنَّمَا ٱلْـَٔايَٰتُ عِندَ
ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّآ أَنزَلْنَا
عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً
وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
بِٱلْبَٰطِلِ وَكَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

46 Ey Müminler! Size karşı düşmanca ve saldırganca tavır sergileyen kesimi hariç, Yahudiler ve Hıristiyanlarla tartışmalarınızı mümkün olan en güzel şekilde, [yani gevezeliğe nasihatle, kabalığa incelikle, öfkeye tahammül ve hoşgörüyle karşılık vererek] sürdürün ve onlara şöyle deyin: "Biz, hem bize indirilen Kur'an'a hem de size indirilen kitaplara iman ettik. Bizim tanrımızla sizin tanrınız bir ve aynı tanrıdır. Hem sonra biz yalnız O'na teslim olduk."

47 Ey Peygamber! Diğer peygamberlere gönderdiğimiz vahiyler gibi sana da bu Kur'an'ı indirdik. Geçmişte kendilerini vahye muhatap kıldığımız kimseler [Yahudiler ve Hıristiyanlar] arasında Kur'an'a inanan ve inanacak olanlar var. Keza şu müşrikler arasında da ona inanacak kimseler var. Zaten bizim ayetlerimizi kâfirliği meslek edinenlerden başkası reddetmez!

48-49 Ey Peygamber! Sen bu vahyin gelmesinden önce herhangi bir ilahî kelamı okumuş yahut eline kalem alıp bir şeyler yazıp çizmiş değildin. Eğer öyle olsaydı hiçbir aslı esası olmayan bir inancın davasını güden o kâfirler, Kur'an'ın kaynağı hakkında şüphe edebilirlerdi. [Ama senin geçmişte hiçbir ilahî kelamı okuyup yazmış olmamandan ötürü böyle bir şüpheye en ufak yer yoktur]. Doğrusu Kur'an, kendilerine Allah'ın sözü ile insan sözünü ayırt etme kabiliyeti nasip edilen kimselerin gönüllerine nüfuz eden hak ve hakikat mesajlarıdır. Bizim bu mesajlarımızı kâfirlik sebebiyle kendilerini harcayanlardan başkası reddetmez!

50 Müşrikler, "Ona rabbi tarafından mucizeler verilmesi gerekirdi, değil mi?!" diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Mucizelerle ilgili yetki tamamen Allah'a aittir. Ben sadece bir uyarıcıyım!"

51 Kendilerine tebliğ edilen bu Kur'an'ı sana göndermiş olmamız onlara yetmiyor mu?!

Şüphesiz Kur'an'da imana gelmeye niyetli olanlar için rahmet ve öğüt var!

52 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter! Çünkü O, göklerde ve yerde olup biten her şeyi bilir. Putlara tanrılık yakıştıran ve böylece Allah'a nankörlük edenler var ya, işte onlar hüsrana uğramaya mahkûm kimselerdir.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ
مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾
يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ كُلُّ
نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا
وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ
يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن نَّزَّلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

edin] ve yalnız bana kulluk/ibadet edin!

57 Unutmayın ki her can, yaşayan her insan ölümü tadacak ve sonunda hepiniz hesap vermek üzere huzurumuza getirileceksiniz!

58-59 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimseler var ya, işte biz onları cennetteki köşklerde ağırlayacağız. Onlar içinde ırmakların çağıldadığı cennetlerde temelli kalacaklar.

Allah yolunda karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklara katlanan ve sırf rablerine güvenerek kulluk görevlerini hakkıyla ifa edenlerin mükâfatı ne güzel bir mükâfat!

60 Ey Müminler! Dünya üzerindeki onca canlı varlıktan hiçbiri rızkını sırtında taşımaz. Onlara da size de rızkı veren Allah'tır. [O hâlde, "Mekke'den Medine'ye hicret ettiğimizde nasıl geçiniriz; orada ne yer ne içeriz?" diye kaygılanmayın! Zira Allah, diğer bütün canlılara lütfettiği gibi size de bir rızık kapısı açar]. Çünkü O sizin bütün istek ve ihtiyaçlarınızı işitir ve bilir.

61 Ey Peygamber! Müşriklere, "Gökleri ve yeri kim yarattı? Isısı ve ışığıyla hizmetinize sunulan güneşin ve ayın hareketlerini kim bu şekilde belirledi?" diye soracak olsan hiç tereddütsüz, "Allah!" diye karşılık verirler. O hâlde nasıl oluyor da imana gelmekten yüz çeviriyorlar?!

62 Allah rızkı dilediğine çok, dilediğine az verir. Şüphesiz Allah her şeyi bilir!

63 Ey Peygamber! Müşriklere, "Gökten yağmuru yağdırıp onunla ölü toprağa hayat veren kimdir?" diye soracak olsan, yine hiç tereddütsüz "Allah!" derler. O hâlde de ki: "Her daim hamdolsun Allah'a!" [Zira müşrikler bile gökleri ve yeri Allah'ın yarattığını inkâr edemiyorlar]. Ne var ki onların çoğu [hem gökleri ve yeri Allah'ın yarattığını söylemek hem de putları O'nun ilahlığına ortak koşmakla çelişkiye düştüklerini] bir türlü anlamıyor!

53 Ey Peygamber! Müşrikler, "Bizi tehdit edip durduğun şu azap bir an önce gelsin de görelim!" diyerek sana meydan okuyorlar. Eğer Allah'ın belirlediği bir süre olmasaydı azap onların tepesine çoktan binmişti bile! Ama [gerçekte imana gelme fırsatı olarak tanınan o süre dolduğunda] azap hiç beklemedikleri bir anda onları apansız şekilde çarpacaktır!

54 Evet, onlar azabın bir an önce gelmesini istiyorlar. Ama vakti gelince cehennem o kâfirleri elbet kuşatacaktır.

55 İşte o gün, cehennemdeki azap onları tepeden tırnağa saracak ve Allah, "İşlediğiniz günahların cezasını çekin bakalım!" buyuracaktır.

56 Ey Müminler, ey benim güzel kullarım! Sizin için yarattığım yeryüzü alabildiğine geniştir. [Öyleyse, inancınızdan ötürü baskı ve zulüm gördüğünüz yerden başka yerlere göç

وَمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۚ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ
﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۚ
أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۚ أَلَيْسَ
فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا
لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ سِتُّونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُم مِّن بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ
﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِن بَعْدُ ۚ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ ۚ يَنصُرُ مَن يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

64 [Müşriklerce tek gerçek hayat alanı kabul edilen] bu dünyadaki fâni hayat aslında bir oyun ve oyalanmadan ibarettir. Peki ya ahiret, işte asıl hayat yurdu orasıdır. Keşke bunu bilselerdi!

65 Onlar, gemiye bindikleri ve denizde fırtınaya yakalandıkları zaman bütün kalpleriyle yalnız Allah'a yalvarıp yakarırlar. Ama Allah onları fırtınadan kurtarıp sağ salim bir şekilde karaya çıkmalarına imkân verince bir de bakarsın ki yine müşrik olup çıkmışlar.

66 Kendilerine lütfettiğimiz onca nimete nankörlükle karşılık vermeye, zevk ve safa sürerek hayatın tadını çıkarmaya devam etsinler bakalım! Nasılsa ileride günlerini görecekler!

67 Çevrelerindeki kabileler eşkıya saldırısına uğrayıp dururken bu müşrikler Mekke'yi güvenli, dokunulmaz bir belde yaptığımızı görmüyorlar mı? Bunu pekâlâ gördüklerine göre neden hâlâ saçma sapan şirk inancına bağlılıktan ayrılmıyor ve dolayısıyla Allah'ın kendilerini güvenli bir şehir olan Mekke'de yaşatma lütfuna nankörlükle karşılık veriyorlar!

68 Allah hakkında yalan yanlış inançlar uyduran yahut Peygamber ve Kur'an kendisine gelip hakikati sununca büsbütün yalan diyen kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!

Kâfirlere cehennemde yer mi yok?!

69 Bizim tevhid davamız uğrunda var gücüyle çaba sarf eden kimseler var ya, elbette biz onlara muvaffakiyet yollarımızı gösteririz. Şüphesiz Allah, iman ve ibadetinde samimi olanlarla beraberdir!

30. RÛM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 60 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2-5 Bizanslılar çok yakın bir yerde [Şam diyarında] yenilgiye uğradılar. Ama onlar, Persler karşısındaki bu yenilgilerinin ardından beş-on yıl içinde galip gelecekler. Çünkü önünde sonunda Allah'ın dediği olur!

Bizanslıların Perslere üstün geldiği zaman müminler sevinecekler. Evet, müminler [Perslerin galibiyetinden mutluluk duyan Mekkeli müşriklere inat], Allah'ın Bizanslılara nasip ettiği zafere sevinecektir.

Allah dilediğine zafer nasip eder. O, üstün kudret sahibidir ama aynı zamanda çok şefkatli ve merhametlidir!

وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝٦
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ۝٧
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِم مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ
رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ۝٨ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ۝٩ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ
أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ ۝١٠
اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝١١ وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ۝١٢ وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن
شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ۝١٣
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ۝١٤ فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ۝١٥

6-7 Zafere ilişkin bu söz Allah'ın sözüdür. Allah sözünden asla dönmez! Ne var ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeği bilmez. Onların bütün bildikleri, tek gerçek olarak gördükleri dünyadaki fani hayatın zevk ve eğlencesidir. Dolayısıyla onlar [hayatın gerçek anlam ve amacından], ahiret bilincinden büsbütün gafildirler.

8 Bu müşrikler ellerini vicdanlarına koyup da hiç düşünmezler mi?! Allah gökleri, yeri ve bu iki varlık alanında mevcut olan her şeyi çok temel bir maksatla ve sınırlı süreli olarak yarattı. Hâl böyle iken Mekke halkının müşrik çoğunluğu öldükten sonra rablerinin huzuruna çıkacaklarını inkâr ediyorlar.

9 Peki, o müşrikler şu diyarlarda dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçen inkârcı halkların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmazlar mı?! [Geçmişte helak olup giden Âd, Semûd gibi] halklar bu müşriklerden çok daha güçlü idiler. Nitekim onlar dünyada daha derin izler bırakmışlar ve yaşadıkları yerleri bunlardan daha fazla imar etmişlerdi. Peygamberleri de onlara doğru yolu gösteren ilahî mesajlar getirmiş, mucizeler göstermişlerdi. [Ama onlar Allah'a karşı gelmeyi tercih ettiler ve sonunda helak olup gittiler]. Allah onlara zulmetmedi; gerçekte onlar [Allah'a karşı gelip bunun neticesinde helak olmakla] kendilerine yazık ettiler.

10 Allah'ın ayetlerini yalan saymak, onları alay konusu yapmak suretiyle günahın en kötüsünü işleyen o halkların akıbeti hep böyle olmuştur!

11 Allah insanoğlunu ilkin yarattığı gibi, vakti gelince onu yeniden hayata kavuşturacaktır. Unutmayın ki sizler yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

12-13 Kıyamet ve hesap günü gelip çatınca kâfirler/müşrikler büsbütün bir şaşkınlık ve ümitsizlik içinde kıvranacaklar. Çünkü hayatta iken Allah'a ortak koştukları putlardan hiçbiri o gün onlara şefaat edebilecek durumda olmayacak. Kaldı ki o zaman kendileri de putlara tanrılık yakıştırma inancını reddedecekler.

14 Kıyamet ve hesap günü gelip çattığı zaman, evet işte o zaman müminlerle kâfirler birbirlerinden ayrılacaklar.

15 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlar, yeşilliklerle dolu bir bahçede/cennette ağırlanacak ve orada neşe, huzur, mutluluk içinde olacaklar.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ
تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

16 Kâfirliği meslek edinip ayetlerimizi ve ölümden sonra diriliş gerçeğini yalan sayanlara gelince, onlar da azap çekmek üzere cehenneme tıkılacaktır.

17 Ey Müminler! Gerek akşam vaktine girdiğinizde gerek sabaha eriştiğinizde [namaz ibadetiyle] Allah'ın şanını yüceltin!

18 Göklerde ve yerde bütün övgüler yalnız O'na yaraşır. Şu hâlde, öğle ve ikindi vaktine eriştiğinizde de [namazla] O'nun şanını yüceltin!

19 O, ölüden diriyi, diriden ölüyü meydana getirir; ölü/kurak toprağa hayat verir. İşte siz de öldükten sonra hayata böyle döndürüleceksiniz!

20 O'nun sınırsız kudretine ilişkin delillerden biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Nitekim O, sizi ilkin topraktan yarattıktan sonra zaman içinde çoğalarak dünyanın dört bir yanına dağıldınız.

21 O'nun sınırsız kudretine ilişkin delillerden biri de gönül dünyanızda huzur ve dinginliğe kavuşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat duygusu var etmesidir. Şüphesiz bunda aklıselimle düşünen kimseler için ibretler vardır!

22 O'nun sınırsız kudretine ilişkin delillerden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin/lisanlarınızın ve ten renklerinizin farklı olmasıdır. Şüphesiz bunda anlayış ve kavrayış sahibi kimseler için ibretler vardır!

23 Geceleyin uyumanız, gündüz vakti çalışıp çabalamak suretiyle O'nun lütfundan nasibinizi aramanız/geçiminizi sağlamanız da O'nun sınırsız kudretine ilişkin delillerden biridir. Şüphesiz bunda hakikatin sesine kulak veren kimseler için ibretler vardır!

24 Gözünüzün önünde size kâh ölüm korkusunu kâh yağmur ümidini tattıran şimşekler çaktırması ve gökten yağmur yağdırıp yağmur suyuyla ölü/kurak toprağa hayat vermesi de O'nun sınırsız kudretine ilişkin delillerden biridir. Şüphesiz bunda da aklını kullanan kimseler için ibretler vardır!

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا
مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى مَا
رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ
كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ
وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ
فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ۚ
ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾
مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُوا۟
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟
شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

25 Allah'ın sınırsız kudretine ilişkin delillerden bir diğeri de göklerin ve yerin mevcut durum ve konumlarını O'nun tabiata koyduğu yasalar uyarınca sürdürmesidir. Bilesiniz ki O sizi ölüm sonrasında diriliş için çağırdığında derhâl dirilerek topraktan çıkacaksınız!

26 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Zaten bütün her şey O'nun hükmüne boyun eğmiştir!

27 İnsanı ilkin yaratan O'dur. Vakti gelince onu tekrar hayata kavuşturacak olan da yine O'dur. Bu iş O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en büyük şan O'na aittir. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

28 Ey Müşrikler! Allah size kendi hayatınızdan bir örnek sunarak şunu soruyor: Kölelerinizi, size lütfettiğimiz servetin ortakları olarak görmeye, servetinizi onlarla eşit şekilde paylaşmaya ve tıpkı sizin gibi efendi statüsünde kimseler olarak onları da adam yerine koymaya razı olur musunuz?!

[Kuşkusuz buna razı olmazsınız. Peki, o hâlde putları bütün kâinatın tek gerçek sahibi olan Allah'a nasıl ortak koşarsınız?!]

İşte biz, düşünüp öğüt ve ibret alacak kimseler için ayetlerimizi böyle açıklıyoruz.

29 Ama gel gör ki putları Allah'a ortak koşmakta ısrar edenler körü körüne istek ve arzularının peşine düşmüş gidiyorlar. Artık Allah'ın şaşırttığını kim yola getirebilir?! Böylelerine yardım edecek kimse yoktur!

30 Ey Peygamber! Her türlü şirkten ve asılsız inançtan uzak olarak bütün benliğinle dosdoğru inanca, yani Allah'ın insanı yaratırken özüne nakşettiği tevhid inancına bağlılığı sürdür. Allah'ın yaratmasında asla değişiklik olmaz! [O hâlde Allah'ın yarattığı bu saflığı bozmaya, O'ndan başkasına tanrılık yakıştırmaya kalkışmayın]. İşte dosdoğru inanç sistemi budur! Fakat Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeği bir türlü anlamaz!

31-32 Ey Müminler! Siz de şirkten ve diğer bütün asılsız inançlardan uzaklaşmış olarak tüm kalbinizle O'na yönelmeyi sürdürün. O'na itaatsizlikten sakının; namazı özenle kılın ve sakın müşriklerden, yani [kişisel eğilim ve tercihlerine göre tanrılar edinip] inanç konusunda çeşitli gruplara ayrılan ve içlerindeki her grubun kendi inancıyla övündüğü kimselerden olmayın!

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُم
مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا
آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ
يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً
فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ
يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ
وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا آتَيْتُم مِّن رِّبًا
لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِندَ اللَّهِ ۖ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ
تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۖ هَلْ مِن
شُرَكَائِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيْءٍ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

33-34 O kâfir/müşrik insanlar [fakirlik, hastalık, ölüm tehlikesi gibi] bir sıkıntılı duruma düştüklerinde bütün kalpleriyle yalnızca rableri Allah'a yalvarıp yakarırlar. Ama Allah onları sıkıntıdan kurtarıp rahata kavuşturunca bir de bakarsın ki içlerinden kimileri yine putları Allah'a ortak koşmakta ve böylece kendilerine lütfettiğimiz onca nimete nankörlükle karşılık vermektedir.

Ey Nankörler! Bir süre daha fâni hayatın tadını çıkarın bakalım! Nasılsa ileride gününüzü göreceksiniz!

35 Yoksa biz onlara Allah'tan başka varlıklara tanrılık yakıştırmalarını tembihleyen bir ferman mı gönderdik?!

36 Biz bu nankör insanlara bolluk ve refah içinde hayat sürmeyi nasip ettiğimizde bundan gayet memnun olup şımarırlar; ama kendi hatalarından dolayı başlarına bir dert ve sıkıntı gelince hemen karamsarlığa düşerler.

37 Peki, bunlar Allah'ın maddi imkânları dilediğine çok, dilediğine az verdiğini görmüyorlar mı?! Şüphesiz bunun böyle olmasında imana gelecek kimseler için ibretler var!

38 Şu hâlde fakir yakınlarına, diğer yoksullara ve yurdundan yuvasından ayrı düşmüş gariplere haklarını ver. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak arzusunda olanlar için bu elbette çok hayırlı bir iştir. İşte böyleleridir umduklarına kavuşacak kimseler!

39 Başkalarının malları içinde nemalansın/artsın diye tefeciliğe sermaye yaptığınız/faize verdiğiniz para görünüşte artsa bile Allah nezdinde hiç artmaz. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak arzusuyla karşılıksız yardım olarak verdikleriniz ise O'nun tarafından bereketlendirilir. Sırf Allah rızası için karşılıksız yardımda bulunanlar var ya, işte onlar mükâfatlarını kat kat artıran kimselerdir!

40 Ey Müşrikler! Sizi yaratan, geçinmeniz için size maddi imkânlar lütfeden, vakti gelince size ölümü tattırıp sonra tekrar hayata kavuşturacak olan Allah'tır.

Peki, şimdi söyleyin bakalım, O'nun ilahlığına ortak koştuğunuz putlar arasında bu işlerden herhangi birini gerçekleştirebilecek biri var mı?!

Allah, onların tanrılık yakıştırdıkları putlardan münezzeh ve yücedir!

41 Allah'ın buyruklarını hiç umursamayan kâfir-müşrik halkın işledikleri günahlar yüzünden gerek şehirlerde gerek kırsal kesimlerde düzen bozuldu. [Hemen her tarafta kuraklık, kıtlık gibi felaketler baş gösterdi; geçim sıkıntısı arttı ve her şeyin beti bereketi kaçtı].

İşte böylece Allah, işledikleri günahların bazı kötü sonuçlarını bu dünyada kendilerine tattırıyor ki şirkten vazgeçip de imana gelsinler!

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ
﴿٤٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ
فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾
وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

42 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Şu diyarlarda gezip dolaşın da sizden önce gelip geçen kâfir halkların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bakın! Tıpkı sizin gibi onların çoğu da Allah'a ortak koşuyordu."

43 Asla engellenemez, önüne geçilemez olan kıyamet ve hesap günü Allah'ın buyruğu uyarınca gelip çatmadan önce bütün benliğinle o dosdoğru tevhid inancına yönel. Zira o gün gelip çatınca insanlar grup grup ayrılacak, [müminler cennete girerken kâfirler/müşrikler cehennemi boylayacaktır].

44-45 Putlara tanrılık yakıştırmak suretiyle Allah'a nankörlük eden kimse bilmelidir ki bu nankörlükle kendisine zarar vermiş olur; Allah'ın emirlerine uygun davranışlar sergileyen kimse ise kendisi için çok güzel bir hazırlık yapmış olur. Zira Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanları lütfuyla mükâfatlandıracaktır. Şüphesiz O, kâfirleri hiç sevmez!

46 Allah'ın sınırsız kudretine ilişkin işaretlerden biri de [yağmur ve bereketin] bir müjdecisi olarak rüzgârları göndermesidir ki bu sayede O, size rahmetini/yağmurun bereketini tattırır, yine tabiattaki yasası uyarınca yelkenli gemiler denizlerde süzülüp gider ve böylece siz de [deniz ticareti yoluyla] O'nun lütfundan nasibinizi arar, geçiminizi sağlarsınız. İşte bütün bu nimetlere karşılık sizden beklenen, iman ve itaat üzere minnettarlık göstermenizdir.

47 Ey Peygamber! Biz senden önce birçok peygamberi kendi halklarına gönderdik. O peygamberler halklarına nice ayetler tebliğ ettiler, nice mucizeler gösterdiler. [Fakat onların pek çoğu imana gelmedi]. Biz de günaha batmış o halklardan müminler adına intikam aldık. Çünkü müminlere yardım etmek boynumuzun borcudur.

48-49 O Allah ki bulutları harekete geçiren rüzgârları estirir. Böylece bulutları gökyüzüne dilediği gibi yayar ve parça parça dağıtır. Derken, bir bakarsın ki bulutların içinden yağmur boşalıyor. Allah, yağmuru dilediği kullarının üzerine yağdırır yağdırmaz o kulların yüzleri gülüverir. Hâlbuki onlar yağmurun yağdırılmasından kısa bir süre önce tüm ümitlerini yitirmiş haldeydiler.

50 İşte bak, bütün bunlar Allah'ın rahmetinin işaretleridir. Hele bir bak, Allah ölü/kurak topraklara nasıl hayat veriyor?! Şüphesiz O, [ölü toprağa can verdiği gibi] ölüleri de tekrar hayata kavuşturacaktır. Çünkü O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ۝ فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ۝ وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۝ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۝ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ ۙ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۖ فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ۝

51 Eğer biz o kâfirlere/müşriklere ortalığı kasıp kavuran bir rüzgâr göndersek bunun üzerine onlar da ekinlerini sararıp solmuş görseler hemen Allah'ın daha önce kendilerine lütfettiği onca nimeti unutup nankörlük etmeye koyulurlar.

52 Ey Peygamber! Bilesin ki sen, Allah yolundaki çağrını o yaşayan ölülere [müşriklere] asla işittiremezsin. Yine bu çağrıyı sana sırtlarını dönüp giden sağırlara da işittiremezsin!

53 Sen, hakikate karşı kör kesilmiş kimseleri de kâfirliklerinden vazgeçirip doğru yola eriştiremezsin. Sen, çağrını ancak mesajlarımıza inananlara işittirebilirsin. Çünkü onlar benliklerini Allah'a teslim etmeye hazır kimselerdir.

54 Sizi ilkin zayıf, güçsüz bir varlık hâlinde yaratan, bebeklik çağınızdaki bu güçsüzlüğün ardından size gençlik ve yetişkinlikte kuvvet veren, bu güçlü, kuvvetli hâlinizden sonra da ihtiyarlık çağınızda sizi tekrar güçsüzlüğe duçar edip saçlarınıza aklar düşüren Allah'tır. O ne dilerse yaratır. Çünkü O, her şeyi bilen, her şeye gücü yetendir!

55 Kıyamet ve hesap günü gelip çatınca kâfirler, [kendilerine tövbe ve imana gelmek için yeterli ömür süresi verilmediğine dair bir mazeret olarak dünyada] çok kısa bir süre kaldıklarına dair yemin edecektir. Onlar, hayatta iken de hak ve hakikatten böyle sapıyorlardı.

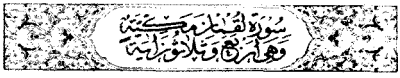
56 Hayatta iken kendilerine hakikati görüp anlamak ve iman sahibi olmak nasip edilenler de o gün kâfirlere şöyle diyecektir: "Gerçekte siz Allah'ın hükmü uyarınca ölümden sonra diriliş vaktine kadar [dünyada ve kabirde] kaldınız. İşte bugün diriliş günüdür. Ne var ki siz, hayatta iken bu gerçeğe inanmaya yanaşmamıştınız."

57 İşte o gün, müşriklere ne mazeretlerinin bir faydası olacak ne de Allah'ı hoşnut etmek için kendilerine ikinci bir fırsat verilmesi yönündeki isteklerine evet denilecektir.

58-59 Ey Peygamber! Biz bu Kur'an'da müşrik halka her türlü izah ve ikazda bulunduk. Sen şimdi kendilerine mucize de göstersen o kâfirler yine, "Siz hep asılsız iddialar peşindesiniz." diyecektir.

İşte Allah, gerçeği görmemekte ısrar edenlerin kalplerini böyle mühürler!

60 Ey Peygamber! [O müşriklerin inkârcı ve alaycı tavırlarını] sabırla karşıla; çünkü Allah'ın sana verdiği her söz mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir. İmana yanaşmayanların seni etkileyip zihnine şüphe tohumları ekmelerine sakın izin verme!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ۝١ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝٢ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ۝٣ الَّذِينَ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝٤ أُولَٰئِكَ
عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝٥ وَمِنَ النَّاسِ
مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا
هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝٦ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ
مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ۝٧ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ۝٨
خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝٩ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ
فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا
مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ۝١٠ هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ
الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝١١

31. LOKMÂN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 34 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2 Bunlar, derin anlamlar ve mesajlar yüklü Kur'an'ın ayetleridir.

3 Bu Kur'an, Allah'a kulluk görevlerini içtenlikle ifa eden kimseler için bir rehber ve aynı zamanda huzur ve mutluluk kaynağıdır.

4-5 O kimseler ki namazı özenle kılarlar, karşılıksız yardımda bulunurlar ve ahiretin gerçekliğine de şeksiz şüphesiz inanırlar. İşte rablerinin gösterdiği yolda yürüyenler onlardır. Esenlik ve mutluluğa erişecek olanlar da yine onlardır.

6 [Mekke'deki müşrik ahali içinde Nadr b. Hâris gibi] bazı alçak adamlar hiçbir delile, hiçbir mesnede dayanmaksızın halkı Allah yolundan saptırmak ve o dosdoğru yolu alay konusu yapmak için birtakım asılsız hikâyeler ve masallar anlatmaktadır. İşte böylelerinin hakkı zelil ve perişan edici bir azaba mahkûm olmaktır!

7 Böyle birine ayetlerimiz tebliğ edildiğinde sanki kulaklarında ağırlık/sağırlık varmış, sanki o mesajları hiç işitmemiş gibi küstahça sırt çevirir.

Ey Peygamber! O adama, ahirette çok feci bir azaba mahkûm olacağı müjdesini ver!

8-9 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlere gelince, böylelerini ahirette nimetlerle dolu cennetler beklemektedir. Onlar orada temelli kalacaklar.

Bu, Allah'ın mutlaka gerçekleşecek olan sözüdür. O üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

10 Gördüğünüz gibi Allah gökleri direksiz/dayanaksız biçimde yarattı. Sizi sarsmasın diye yeryüzüne de sabit dağlar yerleştirdi ve yine orada her türlü canlı varlığın üreyip çoğalmasını sağladı.

Biz, gökten de yağmur yağdırıp onunla her türden güzel bitkinin yeşermesini sağladık.

11 Ey Müşrikler! İşte bütün bunlar Allah'ın yarattıklarıdır. Hadi siz de bana gösterin bakalım, O'ndan başkası ne yaratmış?! Doğrusu, putları Allah'ın ilahlığına ortak koşanlar düpedüz bir sapıklık içindedir.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَٰنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَٰنُ لِٱبْنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱلشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ ۖ إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

12 Biz Lokman'a hikmet [yani doğru düşünme, doğru hareket etme ve hakikati görme kabiliyeti] verdik ve ona, "Her daim Allah'a şükret [yani iman ve itaat üzere Allah'a minnettarlığını göster]" diye emrettik. Her kim O'na şükrederse sırf kendi iyiliği için şükretmiş olur. Kim de O'na nankörlük ederse bilmelidir ki Allah kimsenin şükrüne muhtaç değildir; O bizatihi her türlü övgüye layıktır.

13 Vaktiyle Lokman, oğluna nasihat ederken şöyle demişti: "Yavrum! Sakın Allah'a ortak koşma! Çünkü Allah'ın ilahlığına ortak koşmak çok büyük bir zulümdür."

14-15 Allah şöyle buyurdu: Biz [evlat konumundaki her] insanoğluna, yapacağı en iyi işlerden biri olarak ana-babasına iyi davranmasını emrettik. Çünkü anası onu nice zahmetlere katlanarak karnında taşıdı ve çocuğun ana sütüne bağımlılığı da iki yıl sürdü. Şu hâlde, ey insanoğlu, hem bana hem de ana-babana minnettarlığını göstermelisin. Unutma ki yarın bir gün hesap vermek üzere benim huzuruma geleceksiniz.

[Ana-babana saygıda kusur etme]; ama eğer onlar, [gerçekten tanrı olduklarına dair] hiçbir bilgi, hiçbir delil sahibi olmadığın birtakım şeyleri körü körüne tanrı yerine koyarak bana ortak koşman için seni zorlarlarsa sakın onlara itaat etme. Bununla birlikte onlarla hep iyi geçin, bütün bir hayat boyunca onlara yardımcı ol, ihtiyaçlarını karşıla. Her daim iman ve itaatle bana yönelen hayırlı insanların yolunu tut. Unutma ki sonunda hepiniz benim huzuruma geleceksiniz. İşte o zaman ben size hayatta iken yaptığınız her şeyi tek tek bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı vereceğim."

16-19 Lokman, oğluna nasihatlerine şöyle devam etti: "Yavrum! Haberin olsun ki bu dünyada yaptığın bir iyilik veya kötülük bir hardal tanesi gibi küçücük de olsa, üstüne üstlük bir kayanın içinde saklı bulunsa yahut göklerin veya yerin derinliklerinde olsa Allah onu mutlaka meydana çıkarır ve amel terazisine koyar. Şüphesiz Allah, akıl sır ermez bilgisiyle her şeyi kuşatır; her şeyden haberdardır!

Yavrum! Namazı dikkatli ve devamlı olarak kıl; dünyada iyiliğin hâkim olması için uğraş; kötülüğün de mahkûm olması için çalış. Bu uğurda karşılaşacağın sıkıntı ve zorluklara göğüs ger. Zira bütün bunlar azim ve kararlılık gerektiren işlerdendir.

İnsanlara karşı kibir ve kurum satma; yeryüzünde çalım satarak yürüme. Çünkü Allah, böbürlenen, kendini beğenip övünen hiç kimseyi sevmez!

Yürüyüşünde, oturup kalkışında hep ölçülü, dengeli ol. Konuşurken de alçak sesle, nazik şekilde konuş. Unutma ki seslerin en çirkini, avazı çıktığı kadar bağıran eşeklerin sesidir.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ
فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ
اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۗ أَوَلَوْ
كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَنْ يُسْلِمْ
وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۗ
وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا
مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾
نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ
أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ
كَلِمَاتُ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلْقُكُمْ وَلَا
بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

20 Ey Müşrikler! Allah'ın göklerdeki ve yerdeki her şeyi hizmetinize sunduğunu, sizi görünen ve görünmeyen onca nimetin içinde yüzdürdüğünü görmez misiniz?!

Böyle iken kimi insanlar [müşrikler] ne sağlam bir bilgiye, ne aklıselim ve sağduyu gibi bir rehbere ve ne de vahye dayanmaksızın Allah hakkında ileri geri konuşmaktadır.

21 Onlara, "Gelin, Allah'ın vahyettiği buyruklara uyun!" denildiği zaman, "Hayır! Biz atalarımızdan görüp öğrendiğimiz inanç sistemine uyarız." diye karşılık verirler. Peki, ya şeytan onları cehennemin harlı ateşinde yanmaya davet ediyorsa...

22 Bakın, her kim samimi bir kulluk bilinciyle Allah'a teslim ederse şüphesiz en sağlam tutamağa sarılmış olur. Öyle ya, bütün işlerin sonu Allah'a varır; [olan biten her şey Allah'ın iradesine bağlıdır].

23 Ey Peygamber! Her kim [şirk ve inkârcılıkla] Allah'a nankörlük ederse o kişinin nankörlüğü seni üzmesin. Zira o nankörler yarın bir gün hesap vermek üzere bizim huzurumuza gelecektir. İşte o zaman biz, hayatta iken işledikleri tüm günahları tek tek kendilerine bildirip hak ettikleri cezayı vereceğiz. Şüphesiz Allah, gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri çok iyi bilir!

24 Ey Peygamber! Biz o nankörlere/müşriklere dünyada bir süre daha yaşama imkânı tanıyacak, sonra da [ahirette] feci bir azaba çarptıracağız.

25 Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olsan hiç tereddütsüz, "Allah!" diye karşılık verirler.

O hâlde de ki: "Her daim hamdolsun Allah'a! [Zira müşrikler bile gökleri ve yeri Allah'ın yarattığını inkâr edemiyorlar]."

Ne var ki pek çokları [hem gökleri ve yeri Allah'ın yarattığını söylemek hem de putları O'nun ilahlığına ortak koşmakla çok derin bir çelişkiye düştüklerini bir türlü] anlamıyorlar.

26 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz Allah her türlü ihtiyaçtan uzaktır; O bizatihi her türlü övgüye layıktır!

27 Eğer Allah'ın kelamını/sözlerini yazmak üzere yeryüzündeki tüm ağaçlar kalem, denizler de mürekkep olsaydı ve mevcut denizlere sayısız deniz daha eklenseydi, sonunda bütün bunlar tükenir ama O'nun sözleri yine tükenmezdi. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir; her sözü ve her fiili mutlak isabetlidir!

28 Ey Müşrikler! Hepinizin yaratılması ve ölümden sonra diriltilmesi, Allah için bir tek insanın yaratılması ve diriltilmesi gibidir. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ
لِيُرِيَكُم مِّنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا
غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ
كَفُورٍ ﴿٣٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا
لَّا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم
بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

29 Baksanıza, Allah kâh gündüzü kısaltarak geceyi uzatıyor, kâh geceyi kısaltarak gündüzü uzatıyor. Öte yandan güneş ve ayı da emrine boyun eğdirmiş olup bunların her biri belli bir süreye [kıyamete] kadar kendi yörüngesindeki hareketini düzenli olarak sürdürüyor. Şüphesiz Allah yaptığınız her şeyden haberdardır!

30 Evet, işte bütün bunları yapan yalnız Allah'tır. Çünkü Allah tek gerçek tanrıdır. Müşriklerin O'nun yanı sıra tapındıkları putların tanrılığı ise büsbütün asılsızdır. Gerçekten yüce, büyük olan yalnız Allah'tır!

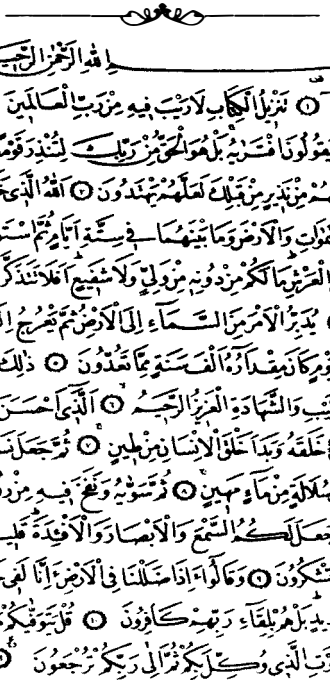
31 Baksanıza, gemiler Allah'ın lütfu sayesinde denizlerde nasıl süzülüp gidiyor ve böylece Allah sınırsız kudretinin kimi işaretlerini gözünüzün önüne nasıl seriyor?!

Kuşkusuz bunda, imanı uğrunda karşılaştığı sıkıntı ve zorluklara çokça sabreden, Allah'ın nimetlerine iman ve itaat üzere hakkıyla minnettarlık gösteren kimseler için ibretler var!

32 Âdeta her biri bir dağ gibi dalgalar, kendilerini denizde dört bir yandan sardığı zaman, o kâfirler/müşrikler bütün kalpleriyle yalnız Allah'a yalvarıp yakarırlar. Ama Allah sağ salim karaya çıkmalarına imkân verince içlerinden bir kısmı imana gelmek ile inkâr etmek arasında bocalayıverir, kimileri de derhal kâfirliğine dönüverir. Doğrusu, bizim ayetlerimizi alabildiğine hain, alabildiğine nankör olanlardan başka kimse reddetmez!

33 Ey Mekke halkı! Rabbinize karşı gelmekten sakının ve hiçbir babanın evladına en ufak bir fayda sağlayamayacağı, hiçbir evladın da babasına en küçük bir yardımda bulunamayacağı kıyamet ve hesap günündeki çetin azaba karşı şimdiden tedbirinizi alın! Bilesiniz ki Allah'ın [kıyamet, diriliş, hesap ve cezayla ilgili] vaadi mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir. Öyleyse dünyadaki şu üç günlük hayatın sizi aldatmasına asla müsaade etmeyin; yoldan çıkarmakta çok usta olan şeytanın da sizi Allah'ın affına güvendirerek kandırmasına asla fırsat vermeyin!

34 Kıyametin ne zaman kopacağını yalnız Allah bilir; yağmuru da O yağdırır. Ana karnındaki bebekleri[n tüm özelliklerini, kabiliyetlerini, cinsiyetlerini ve hayat serüvenlerini] de yine O bilir. Hiç kimse yarın ne elde edeceğini ve neyle karşılaşacağını bilemez ve yine hiç kimse nerede öleceğini de bilemez. Şüphesiz her şeyi eksiksiz bilen ve her şeyden haberdar olan yalnız Allah'tır!

32. SECDE SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 30 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Elif-Lâm-Mîm.

2 Bu Kur'an, kâinattaki bütün varlıkların rabbi Allah tarafından indirilmiştir ve bunun böyle olduğunda hiç şüphe yoktur!

3 Ey Peygamber! Hâl böyle iken o müşrikler hâlâ, "Kur'an'ı Muhammed uydurdu." diyorlar, öyle mi?!

Yoo! Kur'an, senden önce kendilerine hiçbir bir peygamber gelmemiş olan bir halkı doğru yolu bulmaları ümidiyle uyarasın diye bizzat rabbin tarafından gönderilmiştir.

4 Ey Müşrikler! Gökleri, yeri ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi altı evrede yaratan, sonra bütün kâinatı buyruğuna boyun eğdiren Allah'tır. [Hesap günü] O'na rağmen ne bir koruyup kollayanınız ne de bir kayıranınız olacaktır. Neden hâlâ düşünmez, aklınızı başınıza almazsınız?!

5 Gökten yere kadar bütün işleri O düzenler. Sonra tüm işler sizin hesaplamanızla bin yıl kadar süren bir zaman diliminde O'na yükselir.[1]

6 Gizliyi ve aşikârı bilen, üstün kudret sahibi ve çok merhametli olan O'dur.

7-9 O, yarattığı her şeyi yerli yerince yarattı; insanı da ilkin balçıktan yaratmaya başladı. Sonra basit bir sıvı özünden onun üremesini sağladı. Ayrıca ilk yaratma evresinde insanın vücut yapısını şekillendirdi. Sonra ona ruhundan üfledi [yani ona hayat bahşedip birçok kabiliyetler verdi].

İşte böylece siz insanları işitme, görme, düşünme ve hissetme kabiliyetleriyle donattı. Ama sizler bunca nimete karşılık pek az şükrediyorsunuz.

10 Müşrikler, "Demek biz, ölüp toprağa karıştıktan sonra yeniden yaratılıp hayata kavuşacağız ha! [Yok, artık daha neler!]" diyorlar. Doğrusu onlar böyle söylemekle yarın bir gün hesap vermek üzere rablerinin huzuruna çıkacaklarını inkâr ediyorlar.

11 Ey Peygamber! De ki onlara: "Sizin için görevlendirilmiş olan ölüm meleği bir gün canınızı alacak ve sonra hepiniz diriltilip rabbinizin huzuruna çıkarılacaksınız.

[1] Allah'ın sınırsız kudret ve hükümranlığına işaret eden bu ayetin manasına nüfuz etmek gerçekten çok zordur. Nitekim klasik tefsirlerdeki tüm yorumlar da salt tahmin gibi gözükmektedir.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَآ
أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ۝١٢
وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ مِنِّى
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝١٣ فَذُوقُوا۟ بِمَا
نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ وَذُوقُوا۟ عَذَابَ
ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝١٤ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا
ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝١٥ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ۝١٦ فَلَا تَعْلَمُ
نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝١٧
أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُۥنَ ۝١٨ أَمَّا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا
كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝١٩ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟ فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ
كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ
ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ۝٢٠

12 Ey Peygamber! O kâfirleri/müşrikleri hesap günü rablerinin huzuruna çıktıkları zaman bir görsen! İşte o zaman [alabildiğine pişmanlık ve mahcubiyetten] başları öne eğik halde, "Ey rabbimiz!" diyecekler, "Ölüm sonrası dirilişe ilişkin vaadinin gerçek olduğunu şimdi bizzat gördük ve anladık. N'olur, [ikinci bir fırsat olarak] bizi dünyaya geri gönder de senin buyrukların uyarınca hep güzel işler yapalım. Artık şeksiz şüphesiz imana geldik."

13 Eğer dileseydik tüm insanları doğru yola yöneltirdik. [Fakat dünyadaki imtihan gereği Allah böyle dilemediği için] O'nun, "Cehennemi [inkârcılığı tercih eden] cinler ve insanlarla dolduracağım!" hükmü artık yerini bulacaktır.

14 O gün kâfirlere şöyle denecektir: "Nasıl ki siz vaktiyle bu hesap gününü göreceğinizi inkâr ederek hiç umursamamıştınız; işte bugün biz de sizin cehennemde azap çekmenizi hiç umursamayacağız. İşlediğiniz günahlardan ötürü tadın bakalım sürekli azabı!"

15 Ayetlerimize gerçekten inananlar öyle kimselerdir ki kendilerine o ayetlerle öğüt verildiğinde derin bir saygı ve teslimiyet gösterirler, rablerinin şanını övgüyle yüceltirler ve O'na kulluk hususunda asla kibre kapılmazlar.

16 Onlar, [gecenin ilerleyen saatlerinde ibadet için] yataklarından kalkarak korku ve ümit içinde rablerine yakarırlar. Yine onlar, kendilerine lütfettiğimiz maldan mülkten Allah yolunda harcarlar.

17 İşte bütün bu güzel davranışlarına mükâfat olarak ahirette onları hangi sürprizlerin beklediğini hiç kimse bilemez, hatta hayal bile edemez!

18 İman etmiş kimse ile günaha batıp yoldan çıkmış kimse eşit olur mu hiç?! Elbette bunlar eşit olamazlar!

19 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanları, huzur ve mutluluk içinde yaşayacakları cennetler beklemektedir. Onlar, hayatta iken yaptıklarının mükâfatı olarak işte o cennetlerde ağırlanacaktır.

20 Yoldan çıkmışlara gelince, bunların ahiretteki meskenleri de cehennem olacaktır. Cehennemden çıkmaya yönelik her çırpınışlarında tekrar ateşe atılacak ve kendilerine şöyle denecektir: "Vaktiyle asılsız saydığınız cehennem azabını şimdi tadın bakalım!"

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن
فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ
أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ
رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿٢٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
﴿٢٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ
بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ
﴿٢٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

سورة السجدة مكية وهي ثلاث وثلاثون آية

rekten inandıkları sürece onlar arasından buyruklarımız doğrultusunda halkı doğru yola yönelten önderler çıkardık.

25 Bilesin ki senin rabbin, o müşriklerin temelsiz iddia ve itirazlarının hesabını kıyamet günü elbet soracak ve haklarında gereken hükmü verecektir.

26 Kendilerinden önce gelip geçen nice halkları –ki bugün o halkların yurtlarında gezip dolaşıyorlar– helak etmiş olmamız, bu kâfirler için yeterli bir ikaz oluşturmuyor mu?! Oysa geçmişteki o halkları helak etmiş olmamızdan çıkarılacak nice dersler var. Böyle iken neden hâlâ öğüt alıp yola gelmezler?!

27 Onlar, kupkuru topraklara yağmur yağdırdığımızı ve bu sayede gerek hayvanlarının gerekse kendilerinin istifade ettikleri ekinleri, sebzeleri, otları yetiştirdiğimizi görmüyorlar mı?! Bütün bunlara bakıp da neden ibret almazlar?!

28 Gel gör ki o kâfirler [hiçbir şeyden ibret almadıkları gibi, alaycı ve küstah bir tavırla], "Eğer söylediklerniz doğruysa şu bizim azaba mahkûm edileceğimiz kıyamet ve hesap günü ne zaman gelip çatacak?!" diyorlar.

29 Ey Peygamber! De ki onlara: Kıyamet ve hesap günü gelip çattığında, ne kâfirlere iman etmenin bir faydası olacak, ne de kendilerine tövbe ve özür dileme fırsatı tanınacaktır!"

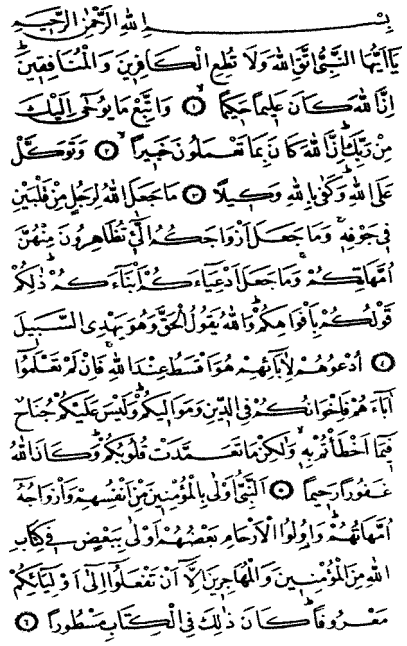
30 Ey Peygamber! Şimdi sen onları kendi hâllerine bırak ve helak olup gideceksleri günü bekle! Zaten onlar da dört gözle senin helak olmanı bekliyorlar.

21 Şirkten, inkârcılıktan vazgeçip imana gelsinler diye müşriklere ahiretteki o feci azaptan önce bu dünyada [kıtlık, açlık, esaret gibi] bir azabı da elbet tattıracağız.

22 Kendisine rabbinin ayetleriyle öğüt verilip uyarıda bulunulduğunda o ayetlere kulak tıkayıp sırt çeviren kimseden daha zalim/kâfir kimse olabilir mi?! İşte biz o mücrimlere/müşriklere layık oldukları cezayı mutlaka vereceğiz.

23-24 Ey Peygamber! Biz vaktiyle Musa'ya da vahiyler gönderdik. [İşte bugün de sana vahiy göndermekteyiz]. Vahiy konusunda Musa ile aynı tecrübeyi yaşadığından hiç kuşkun olmasın!

Musa'ya gönderdiğimiz vahiyleri İsrailoğulları için bir rehber kıldık. Allah'ın emirlerine itaatte sabır ve sebat gösterdikleri, ayetlerimize yü-

33. AHZÂB SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 73 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Allah'a itaatsizlikten her daim sakın. [Bundan önce olduğu gibi bundan böyle de] kâfirlere/müşriklere ve münafıklara uyma. Şüphesiz Allah her şeyi bilir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

2 Rabbinden sana vahyedilen buyruklara harfiyen uy. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

3 Her daim yalnız Allah'a güven; çünkü yâr ve yardımcı olarak Allah yeter!

4 Allah hiçbir insan için tek bedende iki ayrı kişilik, iki ayrı vicdan yaratmamıştır. Yine Allah, kendilerine ["Sen bana artık anamın sırtı/bedeni gibi haramsın!" diyerek] zıhar yaptığınız eşlerinizi hiçbir zaman gerçek analarınız yerine koymamış, evlatlıklarınızı da öz oğullarınız saymamıştır.

[Gerek eşlerinize "Sen bana artık anamın bedeni gibi haramsın." demeniz, gerekse evlatlıklarınıza "oğlum" diye hitap etmeniz] sırf sizin yalan yanlış sözlerinizden, hiçbir aslı esası bulunmayan iddialarınızdan ibarettir. Oysa Allah mutlak doğruyu söylüyor ve böylece size neyin doğru neyin yanlış olduğunu gösteriyor.

5 Geçmişte evlatlık edindiğiniz kimseleri bundan böyle babalarının soy adlarıyla çağırın. Allah nezdinde en doğrusu böyle çağırmanızdır. Eğer babalarının kim olduklarını bilmiyorsanız, bu takdirde onları dinde kardeşleriniz ve dostlarınız olarak kabul edin. Bu konuda yanılırsanız, [yani farkında olmaksızın evlatlığınıza "oğlum, kızım" diye hitap ederseniz] günah işlemiş olmazsınız; fakat bunu bilinçli ve kasıtlı yapmanız günahtır. Bilin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

6 Peygamber, müminlere kendi canlarından daha yakın, daha önceliklidir. [Peygamber manevi baba olduğu için] onun eşleri de müminlerin analarıdır konumundadır.

İman bağının yanı sıra aralarında kan bağı da bulunanlar, Allah'ın hükmü uyarınca, miras konusunda birbirlerine gerek Medine'deki diğer müminlerden gerekse Mekke'den Medine'ye hicret etmiş müminlerden daha yakın, birbirleri üzerinde daha fazla ve öncelikli hak sahibidirler. Bununla birlikte, aranızda kan bağı bulunmayan mümin kardeşlerinize de [gerek hediye, gerek vasiyet yoluyla] mal mülk bırakabilirsiniz ki böyle yapmanız Allah tarafından hükme bağlanmıştır.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۝٧
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۝٨
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ۝٩ إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ۝١٠
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ۝١١ وَإِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
إِلَّا غُرُورًا ۝١٢ وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ
بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۖ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ۝١٣ وَلَوْ
دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا
تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ۝١٤ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ
مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ۝١٥

7-8 Ey Peygamber! Unutma ki biz bütün peygamberlerden ayetlerimizi tebliğ konusunda söz aldık. Ağır sorumluluk taşıyan bu sözü bugün senden aldığımız gibi geçmişte Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan da almıştık.

Evet, onlardan çok sağlam bir söz almıştık ki vakti gelince Allah bütün peygamberlere tebliğ görevlerini hakkıyla yerine getirip getirmediklerini [ümmetlerinin huzurunda] sorsun. Bilesin ki Allah kâfirler için de çok feci bir azap hazırladı.

9 Ey Müminler! Allah'ın size yönelik şu lütfunu hatırlayın: Hani bir dizi kabileden oluşan müttefik düşman kuvvetleri [Hendek savaşında] üzerinize geldiğinde biz onları defetmek üzere şiddetli bir fırtına ve sizin göremediğiniz güçler göndermiştik. Allah, [düşman kuşatması sırasında] sizin her hâl ve hareketinizi görüp takip etmekteydi.

10 [Hendek savaşında] o kâfirler sizin bulunduğunuz yerin hem yukarı tarafından [doğudan] hem de aşağı tarafından [batıdan] akın etmişlerdi. Bu durum karşısında korkudan gözlerinizin feri kaybolup yürekleriniz ağzınıza gelmiş ve Allah hakkında olmadık düşüncelere kapılmaya başlamıştınız.

11 İşte o zaman, müminler adamakıllı bir şekilde sınandılar ve gerçekten çok sarsıldılar.

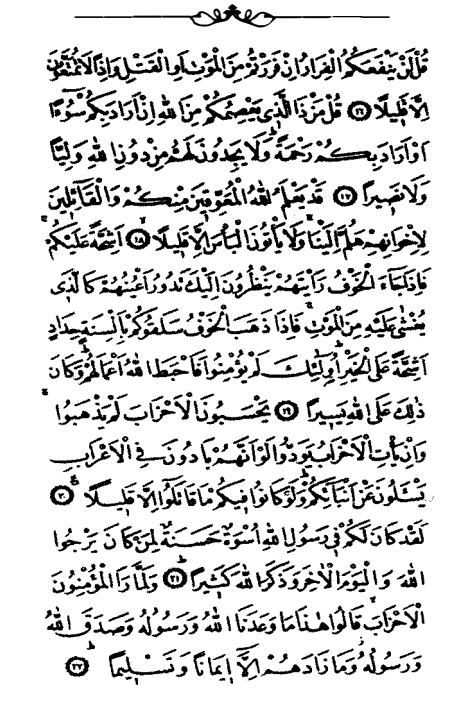
12 Bu sırada münafıklar ile gönüllerinde inanç problemi bulunanlar ise, "Allah ve elçisinin bize verdikleri zafer sözü meğer koskoca bir yalan ve aldatmacaymış!" diyorlardı.

13 Bu arada içlerinden bir kısmı da, "Ey Medine ahalisi! Burada düşmana karşı koyamazsınız. Siperlerinizden çıkıp evlerinize dönün!" diyordu.

Onlardan diğer bir grup ise, "Evlerimiz düşman saldırısına karşı korumasız durumda!" diyerek Peygamber'den eve dönüş izni istiyordu. Hâlbuki evleri korumasız değildi. Onların böyle söylemekteki tek amaçları savaştan kaytarmaktı.

14 Belli ki o münafıklar Medine'nin dört bir tarafından saldırıya uğramış olsalardı ve o zaman kendilerinden müminlere saldırmaları istenseydi bu isteğin gereğini derhâl yerine getireceklerdi.

15 Hâlbuki onlar daha önce "Savaştan kaçmayacağız." diye Allah'a kesin söz vermişlerdi. Allah'a verilen bu sözlerin hesabı elbet sorulacaktır!

16 Ey Peygamber! De ki o münafıklara: "Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, bilin ki bu kaçış size asla fayda vermez. Bugün bu savaşta öldürülmekten kaçıp kurtulsanız bile hayatta kalacağınız süre oldukça kısadır."

17 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Eğer Allah başınıza bir felaket gelmesini dilerse O'nun bu iradesine karşı sizi kim koruyabilir ki?! Yahut Allah size bir lütufta bulunmayı dilerse bu lütfa erişmenize kim engel olabilir ki?!"

Onlar şunu iyi bilmeliler ki Allah'a rağmen kendilerini koruyup kollayacak kimse bulamazlar.

18 Şüphesiz Allah, [Peygamber'in yanında savaşa katılanları] engellemeye çalışıp bunu temin maksadıyla akraba ve arkadaşlarına "Gelin, bize katılın; Muhammed'in aklına uyup savaşmayın!" diye çağrıda bulunanları çok iyi biliyor. Zaten bunlardan pek az bir kısmı savaşa katılırlar.

19 Savaşa katıldıklarında ise size gerçekten destek olma, sizinle omuz omuza verip düşmanla çarpışma konusunda hemen hiçbir şey yapmazlar. Nitekim düşmanla çarpışma vakti gelince o münafıkların [korkudan ödlerinin patladığını], tıpkı ölümle pençeleşen kimsenin bakışları gibi gözleri dönmüş bir hâlde sana bakıp durduklarını görürsün.

Çarpışma sona erip ölüm tehlikesi ortadan kalktığında ise hemen ganimetten pay kapmanın derdine düşerler ve bu arada, ["Düşmana karşı koyan bizdik. Bizim sayemizde zafer kazandınız." gibi] incitici sözlerle size laf sokuştururlar. Doğrusu onlar gerçek iman sahibi kimseler değildirler. Bu yüzden, Allah onların [sözde iyilik adına] yaptıkları bütün her şeyi boşa çıkarmıştır. Onların yaptıklarını boşa çıkarmak Allah için son derece önemsiz bir şeydir!

20 Münafıklar, [Hendek savaşında] o müttefik düşman birliklerinin gerçekten çekip gitmediklerini sanıyorlardı. Eğer müttefik düşman birlikleri size karşı tekrar harekete geçecek olsalar, o münafıklar çölde bedeviler arasında kalıp savaştaki durumunuz hakkında uzaktan haber almayı arzu ederlerdi. Bunlar, aranızda bulunsalar bile savaşıyormuş gibi gözükmekten başka bir şey yapmazlardı.

21 Ey Müminler! Hakikaten Allah'ın elçisi, sizler yani ölüm sonrasında Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı arzulayan ve Allah'ı çokça anıp zikreden kimseler için, son derece güzel bir örnek teşkil etmektedir.

22 Müminler o müttefik düşman birliklerini karşılarında görünce, "İşte bu, Allah'ın ve elçisinin [savaşla sınanacağımız hususunda] bize söyledikleri şeyin ta kendisi! Demek ki Allah ve elçisi doğru söylemiş." dediler. Bu durum onlarda [korku ve yılgınlık yaratmak yerine] gönüllerindeki iman ve Allah'a teslimiyet duygusunu artırdı.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَنْ
قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ
الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا ۚ وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
الْقِتَالَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ
وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ
لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

[23] Müminler arasında öyle yiğitler var ki onlar [ölünceye değin Peygamber'in yanında savaşacaklarına dair] Allah'a verdikleri sözü tuttular. Nitekim o yiğit müminlerden kimileri Allah yolunda can verdiler; kimileri de can vermeye hazır hâlde beklemekteler. İşte onlar sözlerinden asla caymadılar!

[24] İşte bu savaş vesilesiyle Allah, itaat sözlerine sadakat gösterenleri sadakatlerinden ötürü mükâfatlandıracak, münafıkları da dilerse cezalandıracak veya kendilerine tövbe nasip edip bağışlayacaktır. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

[25] Allah o kâfirleri [Hendek savaşından] elleri boş olarak, kin ve öfkeleriyle defetti. Böylece Allah'ın yardımı müminlere yetti; [onların savaşmasına hacet bırakmadı]. Allah çok güçlüdür, üstün kudret sahibidir!

[26] Ey Müminler! Allah, müşrik düşman kuvvetlerine destek vermek suretiyle sizi arkadan vurmaya çalışan Kurayza Yahudilerinin de [Medine civarındaki] kalelerinden çıkmalarını sağladı, [kuşatmanın akabinde ise] kalplerine korku saldı; [korkmakta haklıydılar]; çünkü siz [kuşatma sonrasında] onların bir kısmını öldürecek, bir kısmını ise esir edecektiniz.

[27] Allah onlara ait arazilerin, evlerin, malların ve hatta o güne kadar ayak bile basmadığınız toprakların sizin elinize geçmesini sağladı. Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

[28-29] Ey Peygamber! Eşlerine şöyle söyle: "Eğer siz, dünyadaki üç günlük hayatı, bu hayatın lüks ve refahı içinde yaşamayı istiyorsanız, gelin size boşanma bedellerinizi ödeyeyim, sonra da aramızdaki evliliği güzelce sona erdirip size dilediğiniz hayatı yaşama imkânı vereyim. Yok, eğer siz Allah'ı, elçisini ve ahiretteki hayatın güzelliklerini istiyorsanız, haberiniz olsun ki Allah, içinizden kulluk görevlerini samimiyetle ifa edenler için çok büyük bir mükâfat hazırlamıştır."

[30] Ey Peygamber hanımları! İçinizden her kim [zina gibi] düpedüz bir edepsizlik yaparsa onun cezası, [aynı günahı işleyen diğer mümin kadınların cezasından] bir kat daha fazla olur. Böyle ağır bir ceza vermek Allah için gayet kolaydır!

وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُّؤْتِهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝ يَا نِسَاءَ
النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا
۝ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ
الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ
مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا
۝ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

31 Ama sizden kim Allah'a ve elçisine itaatten ayrılmaz ve imanına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse onu da hak ettiğinden bir kat fazlasıyla mükâfatlandırır ve yine ona [cennette] muhteşem nimetler sunarız.

32 Ey Peygamber hanımları! Siz, herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Mademki siz Allah'a itaatsizlikten sakınma bilincine sahipsiniz, o hâlde [yabancı erkeklere karşı] işveli, cilveli bir edayla konuşmayın ki içlerinde kötü niyet taşıyan birileri size karşı şeytani bir arzu ve ümide kapılmasın. Siz siz olun, her zaman doğal, ciddi ve ölçülü konuşun!

33 Dışarı çıkmayı gerektiren bir durum bulunmadıkça evlerinizde oturun; kadim cahiliye geleneğinde olduğu gibi ortalıkta boy göstererek cazibenizi sergilemeyin. Namazı dikkatli ve devamlı olarak kılın; karşılıksız maddi/mali yardımda bulunun; her daim Allah'a ve elçisine itaat edin.

Ey Peygamber'in hane halkı! Allah, bütün bu emirleriyle sizi her türlü manevi kirden arındırıp tertemiz kılmak istiyor.

34 Ey Peygamber hanımları! Evlerinizde okunan Allah'ın ayetlerine ve Peygamber'in o ayetlerdeki mesajların anlam ve açıklaması niteliğindeki bütün söz ve davranışlarına dikkat kesilin. Şüphesiz Allah akıl sır ermez bilgisiyle her şeyi kuşatır; her şeyden haberdardır!

35 Bütün benlikleriyle Allah'a teslimiyet gösteren erkekler ve kadınlar, gerçek anlamda iman etmiş erkekler ve kadınlar, Allah'a karşı itaatkâr erkekler ve kadınlar, Allah'a verdikleri itaat sözüne sadakat gösteren erkekler ve kadınlar, Allah yolunda karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklara göğüs geren erkekler ve kadınlar, Allah'a derin saygı ve bağlılık gösteren erkekler ve kadınlar, karşılıksız yardımda bulunan erkekler ve kadınlar, oruç tutmak suretiyle nefislerini terbiye eden erkekler ve kadınlar, iffetlerini koruyan erkekler ve kadınlar, Allah'ı çokça anan erkekler ve kadınlar var ya, işte Allah onlar için af, mağfiret ve çok büyük bir mükâfat hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ
لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ ۖ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا
وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ
أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾
مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ
رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَٰكِنْ رَسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

36 Allah ve elçisi herhangi bir konuda hüküm bildirdikten sonra hiçbir mümin erkek ve/veya kadının kendilerini ilgilendiren o konuda başka bir hüküm tercihinde bulunma hakları yoktur. Kim Allah'a ve elçisine karşı gelirse düpedüz sapıtıp yoldan çıkmış olur.

37 Ey Peygamber! Hani hatırlarsan, vaktiyle hem Allah'ın iman nimetine kavuşturduğu hem de senin [kölelikten azat etmek suretiyle kendisine çok büyük bir] iyilikte bulunduğun kişiye [Zeyd b. Hârise'ye], "Eşinle evliliğini sürdür; [evlilik hukukunu gözetme konusunda] Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakın!" demiştin. Ama bu sözü söylerken Allah'ın ileride açığa çıkaracağı bir düşünceyi içinde saklamıştın. Çünkü halkın, ["Muhammed, evlatlığı Zeyd'in boşadığı kadınla evlendi."] diye dedikodu yapacak olmasından çekinmiştin. Oysa asıl çekinmen gereken halk değil Allah olmalıydı!

Zeyd, eşiyle evlilik ilişkisini sona erdirdikten sonra o kadını seninle evlendirdik ki bundan böyle evlatlıkları, eşlerini boşadıkları zaman o kadınlarla evlenen müminler suçlanmasın. Bilesiniz ki Allah'ın buyruğu mutlaka gerçekleşir!

38 Allah'ın, kendisine emrettiği bir işi yapmış olmasından dolayı Peygamber'e hiçbir suçlamada bulunulamaz. Kaldı ki Allah'ın daha önceki peygamberlere yönelik uygulaması da hep böyle olmuştur. Bilesiniz ki Allah'ın emri mutlaka yerini bulur!

39 Evet, Allah'ın ayetlerini tebliğ eden, O'na itaatsizlikten hep sakınan ve O'ndan başka kimseden korkup çekinmeyen önceki peygamberler hakkında da Allah'ın uyguladığı yasa böyledir. Unutmayın ki hesap sorucu olarak Allah kâfidir!

40 Ey Müminler! Muhammed içinizden hiçbir erkeğin babası değildir. [Hâliyle Zeyd'in de babası değildir]. Gerçekte o, Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur. Unutmayın ki Allah her şeyi bilir.

41-42 Ey Müminler! Allah'ı çokça anın; her zaman O'nun yüceliğini haykırın!

43 O, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için melekleriyle birlikte üzerinize rahmetini yağdırıyor. O, müminlere karşı pek merhametlidir!

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ وَدَاعِيًا إِلَى
اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۝ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۝ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ
وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ
أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا
أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ
خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

44 Müminler Allah'a kavuştukları gün, "Esenlik, mutluluk ve huzur içinde olun!" hitabıyla karşılanacaktır. Allah onlar için çok güzel bir mükâfat hazırlamıştır.

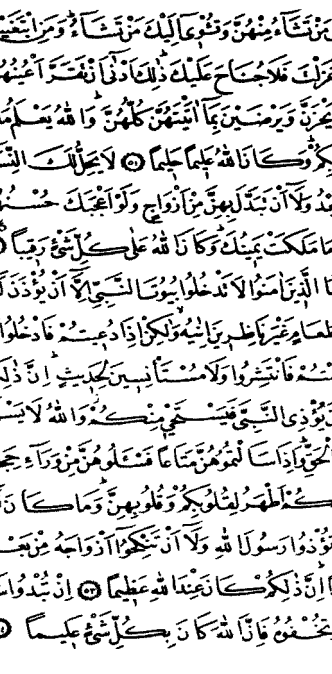
45-46 Ey Peygamber! Biz seni hak ve hakikatin şahidi, müjdeleyici ve uyarıcı, Allah'ın emri ve iradesi doğrultusunda halkı O'nun yoluna davet eden bir peygamber ve etrafını aydınlatan bir [manevi] kandil olarak gönderdik.

47 Sen şimdi müminlere Allah tarafından çok büyük bir lütfa/mükâfata nail olacakları müjdesini ver!

48 Sakın müşrik kâfirlere de münafıklara da boyun eğme; onların eziyetlerine şimdilik aldırış etme; her daim Allah'a güven! Unutma ki koruyup kollayıcı olarak Allah yeter.

49 Ey Mümin erkekler! Mümin kadınlarla evlenip de cinsel ilişkide bulunmadan kendilerini boşayacak olursanız, bu takdirde onlardan iddet bekleme yönünde bir istekte bulunma hakkınız yoktur. Böyle bir durumda kendilerine [mal, para, elbise gibi] birtakım hediyeler verip gönüllerini hoş ederek onları güzel bir şekilde boşayın.

50 Ey Peygamber! Gerek mehirlerini verdiğin eşlerini gerekse Allah'ın sana ganimet olarak bahşettiği cariyeleri biz sana helal kıldık. Seninle birlikte Mekke'den Medine'ye hicret etmiş olan amca ve hala kızlarını, dayı ve teyze kızlarını da sana helal kıldık. Bir de mehir istemeksizin Peygamber'e eş olma teklifinde bulunan ve Peygamber'in de evlenmek istediği mümin kadınları da -diğer müminlere değil- yalnızca sana helal kıldık, dolayısıyla evlilik konusunda bu şekilde ayrıcalıklı kılınmadan dolayı gönlünde bir rahatsızlık ve sıkıntı duymayasın. Öte yandan, diğer mümin erkeklere, eşleri ve cariyeleriyle ilgili olarak, evlilik öncesinde [mehir, şahit, velinin izni gibi] birtakım şartlar gerektiğini zaten bildirmiştik. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

51 Ey Peygamber! Eşlerinden dilediğinin senin yanında kalma sırasını erteleyebilir, dilediğinin sırasını da öne alabilirsin. Sırasını ertelediğin eşlerinden birini arzularsan onu yanına almanda senin için bir sakınca yoktur. Bu işin Allah tarafından senin arzu ve isteğine bırakılması onların seni gördüklerinde sevinç ve mutluluk duymalarını, senden ayrı kaldıklarında üzülmemelerini ve senin verdiğin şeylerden hepsinin hoşnut olmasını sağlar. Unutmayın ki Allah kalp ve gönüllerinizdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir. Şüphesiz Allah her şeyi bilir ve çok müsamahalıdır!

52 Ey Peygamber! Bundan böyle başka bir kadınla evlenmek sana helal değildir. Eşlerini başka kadınlarla –ki bu kadınların güzellikleri seni çok etkilese bile– değiştirmen [yani eşlerinden birini boşayıp başka bir kadınla evlenmen] de helal değildir. Fakat cariye edinmen helaldir. Unutma ki Allah her şeyi görüp gözetmektedir!

53 Ey Müminler! Bundan böyle izin verilmedikçe Peygamber'in evlerine/evine girmeyin. Yemeğe davet edilir de girerseniz, erkenden gelip yemeğin hazırlanmasını beklemeyin. Size yemek daveti geldiğinde Peygamber'in evine [en uygun zamanda] girin ve yemeği yedikten sonra sohbete dalmadan kalkıp gidin. Çünkü yemekten sonra uzun uzadıya sohbete dalmanız Peygamber'i rahatsız ediyor; ama o size bu rahatsızlığını ifade etmekten utanıp sıkılıyor. Oysa Allah gerekeni söylemekten çekinmez!

Ey Müminler! Peygamber'in hanımlarından bir şey soracak veya isteyecek olursanız bu isteğinizi perde arkasından bildirin. Zira hem sizin hem de onların kalp ve gönüllerinin nezaheti açısından en güzeli budur!.

Allah'ın elçisini rahatsız etmeniz söz konusu olmadığı gibi, vefatından sonra onun eşleriyle evlenmeniz de helal değildir. Çünkü bu, Allah nazarında çok büyük bir günahtır.

54 Öte yandan, herhangi bir niyeti açığa vursanız da içinizde gizli saklı tutsanız da Allah için hiç fark etmez. Çünkü Allah bütün her şeyi bilir!

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا
أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٨﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾
مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ
فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

55 Peygamber eşlerinin [ve diğer mümin kadınların] babaları, [dolayısıyla amcaları ve dayıları], oğulları, kardeşleri, erkek kardeşleri veya kız kardeşlerinin oğulları, hemcinsleri, erkek ve kadın köleleri ile yüz yüze görüşüp konuşmalarında bir sakınca yoktur.

Ey Peygamber hanımları! Allah'a itaatsizlikten her daim sakının; şüphesiz Allah bütün her şeye tanıktır!

56 Allah iltifat ve rahmetle, melekler de güzel dua ve dileklerle anmak suretiyle Peygamber'in şanını yüceltirler.

Ey Müminler! Siz de övgüyle ve en güzel dileklerle anarak onun şanını yüceltin.

57 Allah ve elçisini [çirkin iddialarla] incitenler var ya, Allah onları dünyada da ahirette de lanetleyip rahmetinden uzaklaştırmış; ayrıca onlara zelil ve perişan edici bir azap hazırlamıştır.

58 Mümin erkekler ve mümin kadınları yapmadıkları bir işten dolayı suçlayan, böylece onları incitenlere gelince, işte böyleleri çok büyük bir iftira suçu ve düpedüz bir günah işlemiştir.

59 Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve diğer bütün [hür] mümin kadınlara, [evden dışarı çıkacakları zaman] dış kıyafetlerini giymelerini tembihle. Bu kıyafet onların [hür kadın olarak] tanınmalarını ve dolayısıyla tacize uğramamalarını sağlar. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

60-61 Ey Peygamber! Münafıklar, yani kalplerinde nifak hastalığı bulunan ve Medine'de müminlerin morallerini bozmak için asılsız haberler yayanlar, bu fesatçılıklarına son vermezlerse şunu iyi bilmeliler ki biz de sana onların hakkından gelme imkânı sağlarız ve bu durumda onlar seninle aynı şehirde daha fazla kalamazlar. Üstelik lanetlenirler ve görüldükleri yerde yakalanıp öldürülürler.

62 Daha önce gelip geçen fesatçılar hakkında Allah'ın uyguladığı yasa budur. Allah'ın yasasında hiçbir değişiklik bulamazsın!

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ ۚ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ
وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ
لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَىٰ
فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا ۚ وَكَانَ عِندَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسَانُ ۖ
إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٣﴾

63 Ey Peygamber! Kimileri sana kıyametin vaktini soruyorlar.

De ki: "Kıyametin ne zaman gelip çatacağını yalnız Allah bilir."

Ey Peygamber! Ne bilirsin, belki de onun gelme vakti yaklaşmıştır!

64-65 Allah kâfirleri lanetleyip rahmetinden kovmuş ve onlara cehennemde harlı bir ateş azabı hazırlamıştır. Onlar cehennemde temelli kalacak ve o zaman kendilerine sahip çıkıp yardım edecek kimse de bulunmayacaktır!

66-68 Cehennem ateşinde yüzleri dağlarınken, "Ah! Keşke hayatta iken Allah'ın emirlerine itaat etseydik; keşke Peygamber'e uysaydık." diye feryat edecek ve şöyle yalvaracaklar:

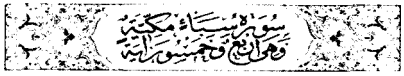
"Ey rabbimiz! Doğrusu, biz hayatta iken kâfir önderlerimizin, [sözde] büyüklerimizin aklına uyduk; onlar da bizi yoldan çıkardılar. Ey rabbimiz! Onlara katmerli azap çektir; en ağır lanetle onları rahmetinden uzaklaştır!"

69 Ey Müminler! [Peygamberinizin özel hayatı ve eşleri hakkında ileri geri konuşup da] vakti zamanında Musa'ya olmadık eziyetler eden İsrailoğulları gibi olmayın. Unutmayın ki Allah, Musa'yı onların itham ve iftiralarından aklamıştı. Doğrusu Musa, Allah nazarında çok itibarlı bir şahsiyetti.

70-71 Ey Müminler! Allah'a itaatsizlikten sakının ve her daim doğru, lüzumlu, faydalı şeyler konuşun ki Allah da sizin hem hal ve davranışlarınızı düzeltsin hem de günahlarınızı affetsin. Unutmayın ki her kim Allah'a ve elçisine itaat ederse, gerçekten çok büyük bir kazanç elde etmiş olur.

72 Biz emaneti [yani akıl ve irade sahibi olup sorumluluk almayı] göklere, yere ve dağlara teklif ettik; ama onlar bu teklifin gerektirdiği ağır sorumluluğu üstlenmekten korkup çekindiler. Bu ağır sorumluluğu insanoğlu yüklendi. Doğrusu [kâfirlik, müşriklik ve münafıklığı tercih eden her] insan gerçekten çok zalim, çok cahildir.

73 Bunun içindir ki Allah münafık erkekleri ve münafık kadınları, müşrik erkekleri ve müşrik kadınları cezalandıracaktır. Mümin erkekleri ve mümin kadınları ise [akıl, irade ve sorumluluğun gereğini ifa ettikleri için] af ve mağfiretiyle kuşatacaktır. Allah gerçekten çok affedici, çok merhametlidir!

سُورَةُ سَبَإٍ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ أَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝١ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۝٢ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ ۖ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ ۖ عَالِمِ الْغَيْبِ ۖ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَٰلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝٣ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝٤ وَالَّذِينَ سَعَوْ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ ۝٥ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝٦ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۙ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝٧

34. SEBE' SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 54 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Bütün övgüler, göklerde ve yerde bulunan her şeyin tek gerçek sahibi Allah'a yaraşır. Ahirette de tüm övgüler yine O'na yaraşır. O, her şeyi yerli yerince yapan, her şeyden haberdar olandır.

2 Toprağa giren ve topraktan çıkan, gökten inen ve göğe yükselen ne varsa O hepsini bilir. O, çok merhametli, çok affedicidir!

3 Kâfirler, "Ölümden sonra dirilip hesaba çekilmemiz söz konusu değil!" diyorlar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Yoo! Geçmiş ve geleceğe dair her şeyi bilen rabbime yeminle söylüyorum ki ölümden sonra diriliş gerçeği mutlaka karşınıza çıkacaktır!"

Göklerde ve yerde zerre kadar bir şey bile O'ndan gizli saklı kalmaz. Dahası, zerreden küçük veya ondan daha büyük olan her bir şey O'nun sınırsız ilminde kayıtlıdır.

4 [Kıyamet ve hesap günü mutlaka gelip çatacak]; çünkü o gün Allah iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri mükâfatlandıracaktır. Böylelerini ahirette Allah'ın affı ve muhteşem bir mükâfat beklemektedir.

5 Ayetlerimizi etkisiz ve geçersiz kılma çabası içinde olanlara gelince, işte böylelerini de ahirette çok feci ve can yakıcı bir azap beklemektedir!

6 [Yahudiler ve Hıristiyanlardan] kendilerine hakikati görmek nasip edilenler rabbinden sana gönderilen Kur'an'ın gerçekten ilahî bir kelam olduğunu, onun üstün kudret sahibi ve her türlü övgüye layık Allah'ın yolunu gösterdiğini bilirler.

7 Buna karşılık kâfirler/müşrikler [biraz hayret, biraz da alay kokan bir edayla] kendi aralarında şöyle derler: "Ölüp gittikten, toprakta lime lime olduktan sonra yeniden hayata kavuşacağımızı iddia eden bir adam gösterelim mi size?!"

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۗ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ۝ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ
بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا
يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ ۖ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ۝ أَنِ اعْمَلْ
سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۖ
وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۖ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝
يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِن مَّحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ ۚ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
الشَّكُورُ ۝ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ
إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ
أَن لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۝

8 Yine o müşrikler, "[Peygamberlik iddiasında bulunan] bu adam olsa olsa ya kendi kafasından uydurduğu asılsız fikirleri Allah'a mal eden biri veyahut kaçığın teki!" derler.

Yoo! İşin doğrusu şu ki ölümden sonra dirilişe inanmayanlar, ahirette azaba mahkûm olacak, dünyada da çok derin bir sapkınlık içinde kalacaklar.

9 Onlar, gök ve yer tarafından çepeçevre kuşatılmış olduklarını hiç düşünmezler mi?! Eğer dilersek onları yerin dibine geçiririz yahut gökten başlarına kütleler düşürürüz. Kuşkusuz bunda rabbine yönelen her kul için bir ders ve ibret var!

10 Biz Davud'a [peygamberlik, hükümdarlık, vahiy, ilim gibi birçok büyük] lütufta bulunduk ve "Ey dağlar, ey kuşlar! Onun Allah'ı anışına eşlik edin!" buyurduk. Yine biz, Davud'a demir cevherini işleme zanaatını öğrettik.

11 Ona, "Bütün bedeni koruyacak özellikte zırhlar yap ve zırhların örgüsünün düzgün olmasına dikkat et!" buyurduk.

Öte yandan, hem ona hem de ailesine, "Hepiniz Allah'ı hoşnut edici işler yapın; çünkü ben bütün yaptıklarınızı görürüm!" buyurduk.

12 Biz, [Davud'un oğlu] Süleyman'ın emrine de rüzgârı verdik. Bu rüzgârın sabahtan öğle vaktine kadarki hareketi normalde bir ayda kat edilebilen bir mesafeye, öğleden akşam vaktine kadarki hareketi de yine normalde bir ayda kat edilebilen bir mesafeye denk düşüyordu. Öte yandan, Süleyman'ın [mabedi inşa etmesi için], erimiş bakır madenini de âdeta tazyikli bir su gibi akıttık. Rabbinin emri ve iradesi uyarınca kimi cinler de onun emri altında çalışırlardı. Cinlerden buyruğumuza aykırı davrananlara ateş azabını tattırırdık.

13 Cinler, Süleyman'ın isteği üzerine görkemli binalar, heykeller, havuz genişliğinde lengerler ve yerinden kalkmaz kazanlar yaparlardı.

İşte o zamanlar biz şöyle buyurmuştuk: "Ey Davud hanedanı! Bunca nimete karşılık Allah'a minnettarlığınızı göstermenin gayreti içinde olun. Doğrusu, kullarım arasında gereği gibi şükredenler azdır."

14 Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman, cinler onun öldüğünü ancak asasını kemiren bir ağaç kurdu sayesinde fark edebildiler. Süleyman'ın cesedi yere yıkılınca cinler anladı ki eğer onun ölümünü vaktinde fark edebilmiş olsalardı, kendilerini ezen ağır işlerde çalışmaya devam etmezlerdi.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ ءَايَةٌ ۖ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۖ كُلُوا
مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۚ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾
فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾
ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُم بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا
فِيهَا السَّيْرَ ۖ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا
رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ
وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ
مَن يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُو مِنْهَا فِي شَكٍّ ۗ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ ۖ
لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

15 [Vaktiyle Yemen'de yaşamış olan] Sebe halkı, [nimet içinde yüzdükleri] yurtlarında Allah'ın sınırsız rahmet ve lütfunun çok açık bir işaretine sahipti. Şöyle ki onların yaşadığı vadinin sağ ve sol yamacında son derece verimli bahçeler vardı ve o güzelim bahçeler Sebelilere âdeta şöyle sesleniyordu: "Allah'ın size lütfettiği bütün bu nimetlerden yiyin, için ve O'na minnettarlığınızı gösterin. Bakın, ne hoş bir diyar; ne lütufkâr ve bağışlayıcı bir rab!"

16 Ne var ki onlar bunca nimete şükretmekten yüz çevirdiler. Biz de onların üzerine setleri ve bentleri yıkan müthiş bir sel gönderdik. Böylece o güzelim bahçelerini acı yemişli, ılgınlı ve içerisinde az sayıda da sedir ağacı bulunan bir makiliğe dönüştürdük.

17 Nankörlükleri sebebiyle onları işte böyle cezalandırdık. Biz, nankörlüğü meslek edinenlerden başkasını cezalandırır mıyız?!

18 Biz, onların yaşadığı diyar ile topraklarını bereketli kıldığımız Şam bölgesi arasında, birbirlerine oldukça yakın mevkilerde birçok yerleşim yeri oluşturduk ve böylece o güzergâhtaki bir beldeden diğerine kolayca seyahat imkânı sağladık.

Onlara bu imkânı sağlamakla âdeta şöyle buyurmuş oluyorduk: "Bu topraklarda hem geceleri hem de gündüzleri güven içinde seyahat edin!"

19 Fakat bütün bunlara rağmen onlar, "Rabbimiz yolculuk mesafelerimizi uzattı." dediler ve bu şımarık tavırlarından ötürü kendilerine yazık ettiler.

Biz de onları dillere destan olan, nesilden nesile aktarılan ibretlik bir öyküye dönüştürdük ve [o müthiş selin ardından onları Arabistan'ın içlerine ve kuzey bölgelerine göç etmek zorunda bırakarak] darmadağın ettik.

Kuşkusuz bu kıssada, [gerek Allah'a ibadet ve itaat, gerekse günahlardan kaçınma hususunda] gerçekten sabır ve sebat gösteren, kendisine bahşedilen nimetlere hakkıyla şükreden kimseler için dersler ve ibretler vardır.

20 Doğrusu İblis onları yoldan çıkaracağına ilişkin iddiasında haklı çıktı. Çünkü onlar, –içlerindeki müminler grubu hariç– tümden İblis'in çağrısına uymuşlardı.

21 Hâlbuki İblis'in onlar üzerinde hiçbir yaptırım gücü yoktu.

[İblis'e insanları ayartma fırsatı vermemizin sebebine gelince, biz ona bu fırsatı] ahirete gerçekten inananlar ile ona şüpheyle bakanları ortaya çıkarmak için verdik.

Ey Peygamber! Unutma ki senin rabbin her şeyi görüp gözetmektedir.

22 Ey Peygamber! Müşriklere de ki: "Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırdığınız putlara yalvarıp durun bakalım elinize ne geçecek?!

O putların göklerde ve yerde zerre kadar bir güç ve nüfuzları bulunmadığı gibi, göklerin ve yerin yaratılışında da en ufak bir pay sahibi değildirler. Kaldı ki Allah'ın onlardan bir yardımcıya ihtiyacı da yoktur!

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ
قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا الْحَقَّ ۖ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ
﴿٢٣﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قُلِ اللَّهُ ۙ وَإِنَّا
أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُل لَّا تُسْـَٔلُونَ
عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا
ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ ۚ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِيَ
الَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ
مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُل لَّكُم مِّيعَادُ
يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا الْقُرْءَانِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ
بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ ۖ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

23 Müşriklerin iddiasının aksine Allah'ın huzurunda, –kendisinin izin verdikleri hariç– hiç kimsenin şefaati fayda sağlamayacaktır!

Kıyamet günü, müşriklerin kalplerindeki korku bir an için yatışınca melekler, "Vaktiyle, rabbiniz size ne buyurmuştu?!" diye soracak, onlar da [çok geç kalmış bir ikrar ve itiraf kabilinden], "Hak ve hakikati buyurdu. O çok yücedir, çok büyüktür!" diye cevap verecektir.

24 Ey Peygamber! Müşriklere, "Yağmuru yağdırıp topraktan bitkiler yeşertmek suretiyle size rızık veren kim?!" diye sor ve ardından onların cevabını beklemeden şöyle de: "Size rızkı veren Allah'tır! Bakın, ya [Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inanan] bizler veya [O'na inanmakla birlikte putlara tanrılık yakıştıran] sizler; işte bu iki taraftan biri mutlaka doğru yoldadır, diğeri de düpedüz sapkınlıktadır!"

25 Ey Peygamber! De ki onlara: "Bizim işlediğimiz günahlardan(!) siz hesaba çekilmeyeceksiniz; sizin işlediğiniz günahlardan da biz hesaba çekilmeyeceğiz."

26 Yine onlara de ki: "Rabbimiz hesap günü hepimizi huzurunda bir araya toplayacak ve sonra hakkımızdaki hükmü adaletle verecektir. O, adilce hükmeden ve neye hükmetmesi gerektiğini çok iyi bilendir!

27 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Allah'ın ilahlığına ortak koştuğunuz şu putların tanrılık özelliklerini hadi gösterin bana! Tanrılık kim, onlar kim?! Doğrusu şu ki tek gerçek tanrı, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi yerli yerince yapan Allah'tır."

28 Ey Peygamber! Biz seni sırf rahmetimizin müjdecisi, azabımızın da uyarıcısı olarak şu halkı şirk ve inkârcılıktan alıkoyasın diye gönderdik. Fakat Mekke ahalisindeki kâfir çoğunluk bu gerçeği bir türlü anlamaz!

29 O kâfirler [bu gerçeği anlamak şöyle dursun, alaycı bir tavırla] müminlere şöyle derler: "Mademki sizler özü sözü dosdoğru kimselersiniz, o hâlde söyleyin bakalım şu kıyamet ve azap ne zaman gerçekleşecek?!"

30 Ey Peygamber! De ki onlara: "Sizin için öyle bir vakit belirlenmiştir ki onu ne bir an geciktirebilir ne de öne alabilirsiniz!"

31 Buna rağmen o kâfirler, "Biz, ne bu Kur'an'a ne de onun haber verdiği kıyamet ve hesap gününe inanırız." diyorlar.

Ey Peygamber! Hesap günü rabbinin huzurunda el pençe divan durduruldukları zaman o zalimlerin/müşriklerin hâllerini keşke şimdiden görme imkânın olsaydı! Onlar, rabbinin huzuruna çıkarıldıkları zaman kâfirlik suçunu birbirlerinin üstüne atacaklar.

Dünyada iken güçsüz, nüfuzsuz konumda olan kâfirler, kibirli ve küstah liderlerine, "Bizi bu hâle sizler düşürdünüz. Siz olmasaydınız kesinlikle imana gelirdik." diyecekler.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنتُم مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَن نَّكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَندَادًا ۚ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۚ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾ وَقَالُوا نَحْنُ
أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُم بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ
إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي
آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ وَمَا أَنفَقْتُم
مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

32 Kibirli ve küstah liderleri de o güçsüz ve nüfuzsuz kafirlere şöyle karşılık verecekler: "Ne yani, size doğru yol gösterildikten sonra o yola girmeye karar verdiniz de biz mi sizi vazgeçirdik?! Tam tersine kâfirlik bizzat kendi tercihinizdi! "

33 Bunun üzerine güçsüzler, kibirli ve küstah liderlerine şöyle diyecekler: "Hayır! Gece gündüz, bütün işiniz gücünüz bizi yoldan çıkarmanın hesabını yapmaktı. Nitekim bize sürekli olarak Allah'a nankörlük etmemizi, putları O'na ortak koşmamızı telkin ediyordunuz."

Kendi aralarında işte böyle tartışıp duracak olan kâfirler cehennemdeki azabı gördüklerinde hayatta iken iman etmemiş olmanın verdiği pişmanlık acısıyla için için yanacaklar. Biz de o kâfirlerin boyunlarına demir halkalar geçireceğiz. Bu ceza, işledikleri günahların karşılığından başka bir şey değildir!

34-35 Biz hangi memlekete peygamber gönderdiysek oradaki halkın ileri gelen zengin ve şımarık kesimi hep şöyle demiştir: "[İddianıza göre] Allah tarafından size gönderilen ayetlere inanmıyoruz! Hem sonra biz gerek mal mülk gerekse nüfus ve taraftar itibarıyla sizden daha güçlüyüz. Bizde bu güç varken azaba falan uğramayız."

36 Ey Peygamber! De ki: "Rabbim dilediğine bol, dilediğine az rızık verir."

Ama gel gör ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeği anlamaz!

37 Bizim nazarımızda size değer kazandıran şey, ne malınız mülkünüz ne de nüfus kalabalığınızdır. Bizim nezdimizde değeri olanlar, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselerden ibarettir.

İşte böyleleri güzel çabalarından ötürü kat kat fazlasıyla mükâfatlandırılacak ve cennetteki köşklerde son derece rahat ve huzurlu bir hayat sürecektir.

38 Ayetlerimizi etkisiz ve geçersiz kılmak için çabalayan kimselere gelince, işte onlar da azaba mahkûm edilecektir.

39 Ey Peygamber! De ki: "Rabbim dilediği kuluna bol, dilediği kuluna az rızık verir. Sizler, karşılıksız yardım olarak malınızdan mülkünüzden her ne harcarsanız Allah harcadığınız malın yerini doldurur. Çünkü rızkın asıl kaynağı O'dur!

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِمْ ۖ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّتِى
كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُوا۟
مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ ۚ
وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۚ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا
جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا
وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
وَمَا بَلَغُوا۟ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُوا۟ رُسُلِى ۖ فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ ۖ أَن تَقُومُوا۟ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ
ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا۟ ۚ مَا بِصَاحِبِكُم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ
لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ
لَكُمْ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ
﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ ۚ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

40 Gün gelecek, Allah o müşriklerin hepsini huzurunda bir araya toplayacak ve sonra da meleklere, "Bunlar size mi tapıyorlardı?!" diye soracak.

41 Melekler şöyle cevap verecek: "Hâşâ! Bu müşriklerin iddialarından seni tenzih ederiz. Sen yüceler yücesisin. Bizim efendimiz yalnız sensin; onlarla hiçbir ilişkimiz yoktur! Gerçekte onlar, [bize tapındıklarını zannettikleri zaman] cinlere/şeytanlara itaat ediyorlardı; pek çoğu o şeytanların vesvese-lerine inanıyordu."

42 İşte o gün Allah müşriklere şöyle seslenecek: "Bugün ne düzmece tanrılarınızın size ne de sizin onlara herhangi bir fayda veya zarar verme imkânı yoktur!"

Yine o gün müşriklere şöyle seslenece-ğiz: "Vaktiyle, gerçek dışı saydığınız cehennem azabını şimdi tadın bakalım!"

43 Ayetlerimiz o müşriklere bütün açıklığıyla tebliğ edildiği zaman birbirlerine, "Bu adam [Allah'ın elçisi falan değil], ancak ve ancak atalarımızın öteden beri tapındıkları putlarla bütün bağlarımızı koparmak isteyen biri!" der ve eklerler: "Bu Kur'an da [Allah'ın kelamı falan değil] sırf uyduruk bir şey!"

Yine o kâfirler, Allah'ın kelamı kendilerine ulaştığında, "Bu, düpedüz büyülü bir sözden ibaret!" derler.

44 Oysa biz onlara [atalarının asılsız inanç ve uygulamalarını desteklemede] başvuru kaynağı olarak kullanacakları vahiyler göndermedik. Yine biz onlara senden önce bir peygamber de göndermedik. [Böyle iken onlar seni ve tebliğ ettiğin Kur'an'ı neye dayanarak yalanlıyorlar?!]

45 Bu müşriklerden önce gelip geçen kâfirler de peygamberleri böyle yalanlamışlardı. Hâlbuki bunlar daha önce gelip geçen kâfir toplumların sahip oldukları maddi güç ve zenginliğin onda birine bile sahip değildir. Önceki toplumlar, kendilerine gönderdiğim elçileri [sahip oldukları büyük maddi güce güvenerek] yalanladılar; ama buna karşılık benim cezalandırmam çok korkunç oldu!

46 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bakın, size bir nasihatim var: Allah aşkına, ister başkalarıyla birlikte iken ister vicdanlarınızla baş başa iken şöyle bir durup düşünün! [Elinizi vicdanınıza koyup aklıselimle düşündüğünüz zaman] anlayacaksınız ki bu arkadaşınızda kaçıklıktan eser yoktur! Gerçekte o, şiddetli azap gelip çatmadan önce sizi uyaran bir peygamberdir."

47 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Ben bunca öğüt ve nasihatime karşılık sizden hiçbir ücret ve mükâfat talebinde bulunmuş değilim. Malınız mülkünüz sizin olsun. Hem sonra benim mükâfatımı verecek olan, yalnız Allah'tır. O bütün bu olup bitenlere de tanıktır!

48 Ey Peygamber! De ki: "Kuşkusuz benim rabbim bütün gerçekleri vahiy yoluyla ortaya koyar. O, insanoğlunun bilgi ve idrak alanı dışında kalan bütün her şeyi hakkıyla bilir!"

قُلْ جَآءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَآ أَضِلُّ
عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِيٓ إِلَيَّ رَبِّيٓ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ
إِذْ فَزِعُوا۟ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا۟ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦ ۖ وَأَنَّىٰ
لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۖ وَيَقْذِفُونَ
بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ أَجْنِحَةٍ
مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۖ وَمَا
يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

49 Ey Peygamber! De ki: "İşte Kur'an, Allah'ın vahyi geldi; artık şirk ve inkârcılık sönüp gitmeye mahkûmdur!"

50 Ey Peygamber! De ki: "Eğer ben yanlış yoldaysam bunun vebali benim boynumadır. Yok, eğer doğru yoldaysam bilin ki bu da rabbimin bana vahyettiği Kur'an sayesindedir. O her şeyi işitir, kullarına çok yakındır!

51 Ey Peygamber! Kıyamet ve hesap günü, kâfirlerin can derdine düştükleri anki perişan hâllerini keşke şimdiden görme imkânın olsaydı! Kâfirler o zaman hiçbir yere kaçamayacak; çünkü enselerinden yakalanmış olacak!

52 Onlar iş işten geçtikten sonra, "Peygamber'e inandık!" diye haykıracaklar; ama dünyadaki hayat geçip gittikten sonra işe yarar bir imana kavuşmak ne mümkün?!

53 Hâlbuki onlar dünyada iken Peygamber'i reddetmişler ve onun hakkında körü körüne atıp tutmuşlardı.

54 Sonuçta, tıpkı daha önceki kâfirlere yapıldığı gibi, bu kâfirler ile kıyamet günü iman edip azaptan kurtulma istekleri arasına bir set çekilecek. Çünkü onlar, şimdi inandıkları gerçek hakkında vaktiyle çok derin bir şüphe içindeydiler.

35. FÂTIR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 45 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Tüm övgüler, gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı olmak üzere [vahiy ve ilhamını peygamberlere ulaştırmakla görevli] elçiler kılan Allah'a yaraşır. O, yaratmanın boyutlarını dilediği kadar genişletir. Çünkü Allah, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

2 Allah'ın insanlar için açtığı lütuf ve nimet kapısını hiçbir güç kapatamaz; O'nun kapattığı kapıyı da kendisinden başkası açamaz. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

3 Ey Mekke halkı! Allah'ın size lütfettiği onca nimeti bir düşünün! Gökten yağmur yağdırıp topraktan bitkiler yeşertmek suretiyle sizi rızıklandıran Allah'tan başka bir yaratıcı var mı?!

O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! Böyle iken nasıl oluyor da Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inanmaktan yüz çeviriyorsunuz?!

4 Ey Peygamber! Eğer o müşrikler seni yalancılıkla suçlamaya devam ederlerse bunu yadırgama! Çünkü senden önce gelip geçen peygamberler de hep yalancılıkla suçlandı. Unutma ki bütün her şey Allah'ın iradesine göre son bulacak; [dolayısıyla herkes yaptıklarının hesabını O'na verecektir].

5 Ey Mekke halkı! Allah'ın [kıyamet, diriliş, mükâfat ve azapla ilgili] vaadi mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir. Sakın dünyadaki üç günlük hayatın sizi aldatmasına izin vermeyin; insanı yoldan çıkarmakta pek mahir olan şeytanın da sizi Allah hakkında ayartıp O'nun affına güvendirmesine asla müsaade etmeyin!

6 Kuşkusuz şeytan sizin düşmanınızdır; o hâlde siz de onu düşman bilin; [Allah'ın emir ve yasaklarına uyarak onu hayal kırıklığına uğratın]. Hem sonra şeytan, kendi taraftarlarını cehennemlik olmaya davet eder.

7 Kâfirleri [cehennemde] çok şiddetli bir azap beklemektedir. İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimselere gelince, böylelerini de af, mağfiret ve çok büyük bir mükâfat [cennet] beklemektedir.

8 Ey Peygamber! Ne o, yoksa işlediği günahlar kendisine cazip gözüken ve günahkârlıktan haz duyan kimse için mi üzülüyorsun?!

Allah dilediğini/müstahak gördüğünü sapkınlık içinde bırakır; dilediğini doğru yola yöneltir.

O hâlde, imana gelmemelerinden ötürü o kâfirlere üzülüp de kendini perişan etme! Kuşkusuz Allah onların ne yaptıklarını çok iyi biliyor!

9 Rüzgârları estiren Allah'tır. O rüzgârlar yağmur yüklü bulutları harekete geçirir. Derken biz o bulutları kıraç bölgelere yönlendirir ve böylece ölü topraklara hayat veririz. İşte ölüm sonrası diriliş de böyle olacaktır!

10 Kim şeref ve itibar sahibi olmak istiyorsa Allah'a itaat etsin de tam anlamıyla şeref ve itibar sahibi olsun!

[Gerek Allah'ı anma ve yüceltme manası içeren, gerekse iyiliği teşvik kötülüğü engellemeye yönelik olan] her türlü güzel söz O'nun nezdinde karşılık bulur. Güzel sözleri Allah katında karşılık bulduran şey ise, O'nun hoşnutluğunu kazandıracak davranışlardır.

Allah yoluna taş koymak için olmadık çirkeflikler yapan kimselere gelince, işte böylelerini de cehennemde çok şiddetli bir azap beklemektedir. Üstelik onların tüm çirkeflikleri sonuçsuz kalmaya mahkûmdur!

11 Ey Müşrikler! Allah sizi ilkin topraktan, [üreyip çoğalma aşamasında ise her birinizi] bir damlacık meniden yarattı. Ayrıca hepinizi [tek cins olarak değil] kiminizi erkek, kiminizi kadın olarak var etti.

Hiçbir dişi O'nun bilgisi dışında ne gebe kalabilir ne de doğum yapabilir. Kimin ömrünün uzun, kimin ömrünün kısa olduğu da mutlaka O'nun ilminde kayıtlıdır. Yaratmak ve yarattıklarıyla ilgili her şeyi bilmek Allah için pek kolaydır!

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ
وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا
مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ
مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ
وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾
إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَن
تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

12 [Allah'ın sınırsız yaratma gücünün bir işareti olarak şunu bilin ki] iki büyük su kütlesi birbirinden farklıdır. Bunlardan biri tatlı, susuzluğu giderici ve içimi gayet hoş iken diğeri tuzlu ve acıdır. Bununla birlikte, her ikisinden de [balık avlamak suretiyle] taptaze et yersiniz, takı olarak kullandığınız [inci vb.] süs eşyaları çıkarırsınız. Öte yandan, engin sularda dalgaları yararak yol alan gemiler görürsün[üz]. İşte bu da Allah'ın lütfuna nail olmanız [deniz ticareti yapmanız] için size sunulmuş bir nimettir. Artık sizden beklenen, bunca nimete karşılık Allah'a iman ve itaatle minnettarlık göstermenizdir.

13 Allah kâh gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, kâh geceyi kısaltarak gündüzü uzatır. O, güneşi ve ayı da tabiattaki yasasına boyun eğdirmiştir. Bunlardan her biri O'nun tarafından belirlenmiş bir vakte [kıyamet gününe] kadar kendi yörüngesinde akıp gider.

İşte rabbiniz Allah budur; bütün kâinatta sınırsız egemenlik O'nundur!

Ey Müşrikler! Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlar var ya, işte onlar hiçbir şeye hükmedemezler.

14 Onlara seslenseniz, çağrınızı işitmezler. Faraza işitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü gelip çattığı zaman, onlar dünyada iken kendilerine tanrılık yakıştırıp tapınmanızı [hâşâ diyerek] reddedecektir.

Ey Peygamber! Bütün bunları, kimse sana –her şeyden haberdar olan Allah gibi– haber veremez!

15 Ey Müşrik halk! Hepiniz Allah'a muhtaçsınız. Hâlbuki Allah size de başka herhangi bir varlığa da muhtaç değildir; O bizatihi her türlü övgüye layıktır!

16-17 O, dilerse sizi ortadan kaldırır ve yerine başka insanlara hayat hakkı tanır. Bu, Allah için hiç de zor bir iş değildir!

18 Kimse kimsenin günah yükünü taşımaz. Günah yükü ağır olan kimse bu yükü taşımak için yardım çağrısında bulunsa, çağrılan kişi onun en yakını [ana-babası veya oğlu] da olsa o yükün ucundan tutmaya bile yanaşmaz.

Ey Peygamber! Senin bunca uyarı ve ikazın ancak gönülleri Allah'a karşı derin bir sevgi, saygı ve bağlılık hissiyle dolu olan, namazı dikkatli ve devamlı olarak kılan kimselere fayda verir.

Kim Allah'a ortak koşmaktan ve diğer bütün günahlardan arınırsa bilsin ki bu arınma kendi hayrına olur. Unutmayın ki hepiniz sonunda hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۖ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

19-22 Gözleri gören ile kör bir olmaz; aydınlık ile karanlık bir olmaz; serinlik ile yakıcı sıcak da bir olmaz; keza diriler ile ölüler de bir olmaz. [Pek tabii ki mümin ile kâfir de aynı kefeye konulmaz.]

Ey Peygamber! Şüphesiz Allah, iman çağrısını dilediği/layık gördüğü kimseye işittirir. Dolayısıyla sen mezarlardaki ölülerden hiç farkı olmayan o kâfirlere çağrını işittirip iman ettiremezsin.

23-24 Sen ancak onları uyarmakla yükümlü bir elçisin! Doğrusu biz seni Kur'an'ın desteğinde rahmetimizin müjdecisi ve aynı zamanda azabımızın uyarıcısı olarak gönderdik. Her toplumun içinden de mutlaka bir uyarıcı çıkmıştır.

25-26 Müşrikler seni yalancılıkla suçlamayı sürdürürlerse sakın dert etme; çünkü bunlardan önceki toplumlar da kendilerine nice mucizeler, öğüt dolu ilahî mesajlar ve doğru yolu açık seçik gösteren vahiylerle gelen peygamberlerini yalancılıkla suçlamışlardı. Fakat sonunda o inatçı kâfirleri cezalandırdım. Bilsen ne müthiş bir cezaydı o!

27-28 Görmez misin, Allah gökten yağmur yağdırır. Biz, o yağmur suyuyla türlü renklerde ve tatlarda ürünler yetiştiririz.

Nasıl ki dağlarda kırmızı, beyaz, siyah gibi farklı renk tonlarına sahip kısımlar var, benzer şekilde insanlar, binek hayvanları ve davarlar da türlü renklere sahiptir. [İşte bütün bu farklılık ve çeşitlilik Allah'ın sınırsız yaratma gücünün göstergesidir.]

Kulları arasında Allah'a ancak var oluş gayesini bilen kimseler derin saygı ve bağlılık gösterirler. Şüphesiz Allah üstün kudret sahibidir ama aynı zamanda çok affedicidir!

29-30 Allah'ın kelamındaki buyruklara hakkıyla uyanlar, namazı dikkatli ve devamlı olarak kılanlar ve kendilerine bahşettiğimiz servetten [sırf Allah rızası için] kâh gizli kâh aşikâr şekilde harcayanlar, zarar ziyan ihtimali bulunmayan bir ticaret yaptıklarından emin olabilirler. Çünkü Allah onlara mükâfatlarını tastamam verecek, üstelik hak ettikleri mükâfattan çok daha fazlasını lütfedecektir. Şüphesiz O çok bağışlayıcı, çok cömerttir!

وَالَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ هُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا
بَيۡنَ يَدَيۡهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرُۢ بَصِيرٞ ۝٣١ ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا
ٱلۡكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَيۡنَا مِنۡ عِبَادِنَاۖ فَمِنۡهُمۡ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ
وَمِنۡهُم مُّقۡتَصِدٞ وَمِنۡهُمۡ سَابِقُۢ بِٱلۡخَيۡرَٰتِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ۝٣٢ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا
يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ
فِيهَا حَرِيرٞ ۝٣٣ وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ شَكُورٌ ۝٣٤ ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ
مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ۝٣٥
وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ نَارُ جَهَنَّمَۖ لَا يُقۡضَىٰ عَلَيۡهِمۡ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ
عَنۡهُم مِّنۡ عَذَابِهَاۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي كُلَّ كَفُورٖ ۝٣٦ وَهُمۡ
يَصۡطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا نَعۡمَلۡ صَٰلِحًا غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا
نَعۡمَلُۚ أَوَلَمۡ نُعَمِّرۡكُمۡ مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ
فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ۝٣٧ إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ غَيۡبِ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ۝٣٨

31 Ey Peygamber! Sana vahyettiğimiz Kur'an, daha önce vahyedilen kitapları [esas itibarıyla] tasdik ve teyit eden bir ilahî kelamdır. Şüphesiz Allah, kullarının bütün yaptıklardan haberdar olup onları görmektedir!

32 Biz bu Kur'an'ı, seçtiğimiz kullarımıza [müminlere] bahşettik. Bununla birlikte kimi kullarımız Allah'ın emir ve yasaklarını çiğnemek suretiyle kendisine yazık eder, kimi kullarımız ilahî emir ve yasakları çiğnememek için çaba gösterir, kimi kullarımız da Allah'ın izni ve iradesiyle O'nun emir ve yasaklarına harfiyen uyar. İşte en büyük fazilet budur!

33 Allah'ın emir ve yasaklarına harfiyen uyan müminler Adn cennetlerine girecek ve orada altın bilezikler ve incilerle süslenecekler. Orada elbiseleri de ipekten olacaktır.

34-35 Onlar bütün bu nimetlere kavuşmanın huzur ve mutluluğu içinde şöyle diyeceklerdir. "Dünyada çektiğimiz tüm sıkıntıları unutturup bize burada hiçbir gam, keder tattırmayan Allah'a her daim hamdolsun! Rabbimiz gerçekten çok bağışlayıcı, mükâfat hususunda çok cömert! Çünkü O, lütuf ve rahmetiyle bizi sürekli kalınacak olan yere/cennete yerleştirdi. Buradaki hayatımızda artık ne yorulmak var ne de bıkıp usanmak!

36 Kâfirlere gelince, onların hakkı ise cehennemi boylamaktır. Cehennemde canlarının çıkmasına izin verilmeyecek ki ölüp de kurtulsunlar. [Aksine azap kesintisiz devam edecektir]. Üstelik orada çektikleri azap hiç hafifletilmeyecektir. İşte biz, kâfirliği meslek edinen herkesi böyle cezalandıracağız!

37 Kâfirler cehennemde, "Ey yüce rabbimiz! N'olur, bizi buradan çıkar! Bize ikinci bir fırsat verip dünyaya geri gönder de geçmişte işlediğimiz günahların aksine senin hoşnutluğunu kazanacak işler yapalım." diye feryat edecekler.

Fakat onların bu imdat çığlıklarına şöyle karşılık verilecek: "Peki biz size, aklını başına alıp iman etmek isteyen herkese fazlasıyla yetecek kadar bir hayat hakkı tanımadık mı?! Hem sonra size bir uyarıcı da gelmişti. [Mademki peygamberinizin uyarılarını vaktiyle alaya aldınız]; o hâlde şimdi çekin bunun cezasını! Burada zalimlere/kâfirlere yardım edebilecek kimse de yoktur!"

38 Allah göklerde ve yerde, insan kavrayışının dışında kalan bütün her şeyi bilir. O, kalp ve gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri de çok iyi bilir.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِي الْأَرْضِ ۚ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَلَا يَزِيدُ
الْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ
الْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ ۚ أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ إِن يَعِدُ
ٱلظَّٰلِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ
إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن
جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ ٱسْتِكْبَارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ ۚ وَلَا
يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ ۚ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ ۚ
فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾
أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُۥ مِن شَىْءٍ
فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

39 Ey Müşrikler! Gelip geçen onca neslin ardından size bu topraklarda yaşama imkânı veren O'dur.

Kim Allah'a karşı nankörlük ederse, bilsin ki bu nankörlüğü sırf kendi aleyhinedir. Çünkü kâfirlerin nankörlüğü rableri nezdinde kendilerine yönelik öfke ve hiddeti artırmaktan, ahiretteki hâllerinin de besbeter olmasına katkı sağlamaktan başka bir işe yaramayacaktır!

40 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız o putların gerçekte ne işe yaradıkları konusunda hiç düşündünüz mü?! Hadi şu yeryüzünde onların yarattığı bir tek şey gösterin bana! [Yeryüzünde hiçbir şey yaratmadıklarına göre] yoksa onlar göklerin yaratılışında mı pay sahibiler?!"

Ne o, yoksa biz o müşriklere bir vahiy gönderdik de onlar bu vahiy uyarınca mı hareket ediyorlar?

Yoo! İşin doğrusu şu ki Allah'tan başka varlıklara tanrılık yakıştıran o kâfirler, ["Biz bu putlarımızın yüzü suyu hürmetine yaşıyoruz; Allah onların hürmetine bizim yüzümüze bakıyor!" gibi hurafelerle] kendi kendilerini kandırmaktan başka bir şey yapmış olmuyorlar.

41 Göklerde ve yerdeki [kozmik] düzeni sağlayan ve böylece bütün kâinatı alt üst olmaktan koruyan, Allah'tır. Göklerin ve yerin düzeni bozulmaya yüz tutacak olsa Allah'tan başka kimse bunun önüne geçemez. Doğrusu O, bunca nankörlüğünüze rağmen yine de çok müsamahalı, çok bağışlayıcıdır!

42 Vaktiyle o müşrikler, "Eğer bize bir peygamber gönderilirse onun rehberliğine, geçmişte peygamberlerine uyan diğer bütün toplumlardan daha güzel uyarız." diye yemin billâh ediyorlardı. İşte şimdi kendilerine bir peygamber geldi; ne var ki peygamberin çağrısı onların imandan büsbütün uzaklaşmasından başka bir sonuç vermedi.

43 Bunun sebebi, onların, memlekette büyüklük taslamak ve [Allah yoluna taş koymaya yönelik] şeytani tuzaklar kurmak istemeleriydi. Oysa şeytani tuzaklar sadece sahibinin ayağına dolanır!

Belli ki onlar kendilerinden önceki kâfir halklara uygulanan helak yasasınca muamele görmekten başka bir şey beklemiyorlar!

Ey Peygamber! Allah'ın yasasında hiçbir değişiklik bulamazsın; Allah'ın yasasında hiçbir sapma göremezsin!

44 Onlar, şu diyarlarda dolaşıp da kendilerinden önceki kâfir halkların –ki o halklar bunlardan çok daha güçlüydüler– akıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmazlar mı hiç?! Ne göklerde ne de yerde Allah'ın iradesine karşı koyabilecek bir kudret yoktur. Şüphesiz O her şeyi bilendir, her şeye gücü yetendir!

45 Eğer Allah, insanları, işledikleri hata ve günahlardan dolayı hemen cezalandıracak olsaydı dünyada hiçbir insanı sağ bırakmazdı. Fakat Allah, kendisi tarafından belirlenmiş bir vakte [yani kıyamet ve hesap gününe] kadar onları cezalandırmayı erteliyor. Süreleri dolduğunda Allah onları hesaba çekip işledikleri günahların cezasını verecektir. Şüphesiz Allah kullarının yaptığı her şeyi görmektedir!

36. YÂSÎN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 83 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

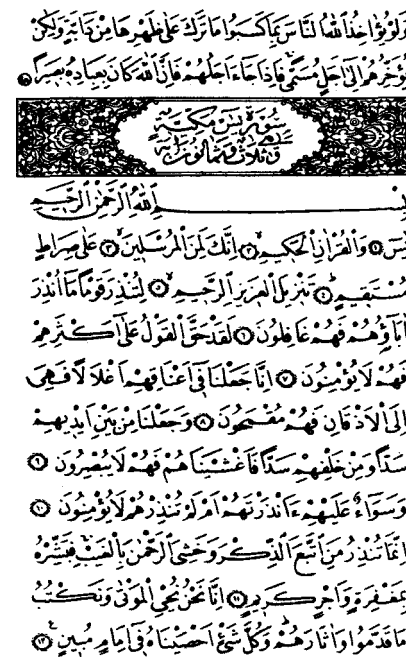
1 Yâ-Sîn.

2-4 Ey Peygamber! Kesin doğru bilgiler, mükemmel öğütler ve buyruklar içeren Kur'an'a andolsun ki sen elbette Allah tarafından gönderilmiş bir elçisin ve kesinlikle dosdoğru bir yol üzeresin.

5-6 Bu Kur'an sana, [yakın geçmişteki] ataları bir peygamber tarafından uyarılmamış olan, bu yüzden de doğru ile yanlışın ne olduğundan habersiz bulunan Kureyş halkını uyarman için üstün kudret ve sınırsız rahmet sahibi Allah tarafından gönderilmiştir.

7 Ne var ki onların çoğu hakkında Allah'ın azap sözü yerini bulacaktır. Çünkü onlar, [bugüne değin sergiledikleri inatçı ve inkârcı tutumlarından ötürü] imana gelmezler.

8 Biz, o mağrur müşriklerin boyunlarına tasmalar, hem de çenelerine kadar dayanan tasmalar geçirdik. Bu yüzden onlar başları yukarıda, burunları havada bir vaziyettedir. [Yani onlar kibir ve küstahlıklarından ötürü boyunlarına âdeta tasma geçirilmiş gibidirler. Burunları havada olduğu için de gerçeği görme imkânına sahip değildirler.]

9 Yine biz onların önlerine ve arkalarına birer set çektik; kalp gözlerini de perdeledik. Artık onlar hakikati göremezler!

10-11 Ey Peygamber! Bundan böyle o müşrikleri uyarıp uyarmaman onlar için hiç fark etmez. Çünkü onlar artık imana gelmezler. Senin uyarıların ancak Kur'an'daki buyruklara uyan ve yürekleri Rahman'a duydukları derin saygının ürpertisiyle çarpan kimselere fayda verir. İşte böylelerini Allah tarafından bağışlanma ve çok büyük bir mükâfatla müjdele!

12 Kuşkusuz ölüleri diriltecek olan biziz! Keza o kâfirlerin gerek hayatları boyunca yaptıkları her şeyi gerekse ölümlerinin ardından bıraktıkları bütün iz ve eserleri kaydeden de biziz. Zaten biz bütün her şeyi ana kitapta [Levh-i Mahfûz'da] kayda geçirmişiz!

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا
إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا
أَنْزَلَ الرَّحْمَٰنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ
إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
﴿١٧﴾ قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ
أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا
الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا
مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ
الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي آمَنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

13 Ey Peygamber! Malum şehir [Antakya] ahalisinin şu hikâyesini ibret verici bir örnek olarak o müşriklere anlat!

Vaktiyle, o şehrin ahalisine Allah'ın elçileri gelmişti.

14 Evet, biz vaktiyle o ahaliye iki elçi göndermiştik. Ama onlar her ikisini de yalancılıkla suçladılar. Bunun üzerine o iki elçiyi bir üçüncüsüyle desteklekdik.

Elçiler, "Bakın, biz size Allah tarafından gönderilmiş elçileriz" dediler.

15 Fakat kâfir ahali onlara şöyle karşılık verdi: "Sizler Allah'ın elçisi falan değil, tıpkı bizim gibi sıradan insanlarsınız. Kaldı ki Rahman'ın/Allah'ın vahiy diye gönderdiği bir şey de yok aslında. İşin doğrusu şu ki siz düpedüz yalan söylüyorsunuz!"

16-17 Bunun üzerine elçiler şöyle dediler: "Rabbimiz biliyor ki biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz. Bizim görevimiz, Allah'ın buyruklarını açık seçik tebliğ etmekten ibarettir."

18 Ahali de şöyle karşılık verdi: "Bize uğursuzluk getirdiniz. Eğer bu davadan vazgeçmezseniz, bilin ki size çok ağır hakaretlerde bulunacak ve çok fena şekilde de canınızı yakacağız!"

19 Bu defa elçiler şöyle dediler: "Başınıza gelen uğursuzluğun sebebi bizzat kendinizsiniz. Size öğüt verildi ve bu yüzden uğursuzluğa uğradınız, öyle mi?! Yoo! Gerçekte siz haddi aşmış bir halksınız."

20-25 Derken, şehrin öte tarafından bir adam çıkageldi ve şöyle dedi: Ey halkım! Gelin, bu elçilere uyun! Sizden hiçbir menfaat beklemeyen bu kimselere uyun! Bunlar dosdoğru yolun yolcusu olan kimselerdir. Hem sonra ben, yaratıcım Allah'a ne diye kulluk etmeyeyim ki?! Bilin ki hepiniz yarın bir gün hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

Ey halkım! Ben, O'ndan başka bir tanrı edinir miyim hiç?! Eğer Rahman bana bir zarar vermek isterse, o düzmece tanrıların sözde şefaatleri bana hiçbir fayda sağlamaz. Dahası onlar beni Allah'ın azabından asla kurtaramazlar!

Öte yandan, Allah'tan başka tanrılar edindiğim takdirde düpedüz sapıtmış olurum. Bakın, ben, sizin tek ve gerçek rabbinize iman ettim. N'olur, artık bu sözlerime kulak verin!

26-27 [Ölümünün ardından] o mümine, "Cennete gir!" denildi. O da "Keşke" dedi, "Rabbimin beni bağışladığını ve cennette çok güzel şekilde ağırladığını halkım da bilseydi!"

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُندٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا
مُنزِلِينَ ۝ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَٰمِدُونَ
۝ يَٰحَسْرَةً عَلَى ٱلْعِبَادِ ۚ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا
بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ۝ أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ أَنَّهُمْ
إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝ وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۝
وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلْأَرْضُ ٱلْمَيْتَةُ ۖ أَحْيَيْنَٰهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا
حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ۝ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ
وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ۝ لِيَأْكُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۝ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى
خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ۝ وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ
تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ۝ وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ ۝ لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ
ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۝

28 Biz, o mümin kişinin ardından kâfir halkını cezalandırmak üzere gökten bir ordu indirmedik; zaten indirecek de değildik.

29 Çünkü müthiş bir uğultu [deprem] onların işini bitirmeye yetti. Nitekim onlar bir anda helak olup gittiler.

30 Ey pişmanlık! Gel, şimdi tam senin zamanın; çünkü sen, kendilerine gelen her elçiyi alaya alan o kullara bundan böyle çok lazımsın!

31 Bu müşrikler kendilerinden önce nice kâfir nesli helak ettiğimizi ve helak olup giden onca neslin bir daha geri gelmediğini görmüyorlar mı?!

32 Bunların ve bunlardan önceki kâfirlerin hepsi hesaba çekilmek üzere huzurumuza getirilecektir.

33 Müşrikler için şu ölü toprak [yeniden dirilişi nasıl gerçekleştireceğimize dair] çok manidar bir ipucudur. Nitekim biz, ölü toprağa yağmur suyuyla hayat verdik ve o topraktan kendilerine besin teşkil eden tahıllar çıkardık.

34-35 Yine biz, o topraklarda nice üzüm bağları ve hurma bahçeleri meydana getirdik; nice su kaynakları var ettik. Böylece o bağ ve bahçelerde yetişen ürünlerden –ki bu ürünleri gerçekte kendileri yetiştirmedikleri hâlde– yemelerini sağladık.

O nankörler bunca nimete neden hâlâ iman ve itaatle karşılık vermezler?!

36 Toprakta yetişen her ürünün yanı sıra hem kendilerini hem de kendilerinin henüz bilgi sahibi olmadıkları şeyleri [erkek-dişi, sıcak-soğuk, siyah-beyaz gibi] çift olarak yaratan Allah yüceler yücesidir!

37 Gece, onlara kudretimizin sınırsızlığını gösteren bir delildir. Biz, ondan gün ışığını çekip alırız; o zaman bir de bakarlar ki karanlığa gömülmüşler.

38 Güneş de onlar için bir delildir. O, kendi yörüngesinde akıp gider. İşte bu, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi bilen Allah'ın kurduğu bir düzendir.

39 Ay da onlar için bir işarettir. Biz ona [yirmi sekiz] menzil/durak belirledik. Ay, bütün bu menzilleri dolaşır ve sonunda hurma salkımının ağaçta kalan yıllanmış sapı gibi sarımtırak renkte kavisli bir şekil alır.

40 Güneş aya erişemez, gece de gündüzün önüne geçemez. Güneş ve ay, her daim kendi yörüngelerinde akıp gider.

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُم مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
﴿٥١﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ
﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ
وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٣﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

41-42 Onlara sınırsız kudretimizi gösteren bir diğer delil de soylarını/hemcinslerini yükle dolu gemilerde taşımamız ve yolculuklarında binek olarak kullanacakları benzer vasıtalar yaratmış olmamızdır.

43-44 Dilediğimiz takdirde onları [asla batmaz zannettikleri gemilerle birlikte] sulara gömeriz; işte o zaman kimse onların imdadına koşamaz ve dolayısıyla boğulmaktan kurtulamazlar. Onların hayatta kalışı ancak rahmetimize ve kendilerine bir süre daha dünya nimetlerinden faydalanma imkânı tanımış olmamıza bağlıdır.

45-46 O kâfirlere, "Sizden önceki kâfir toplumların başına gelenlere benzer bir felaketin sizin başınıza da gelmesinden ve ahiretteki azaptan [Allah'ın buyruklarına iman ve itaat etmek suretiyle] sakının ki ilahî rahmet ve mağfirete layık olasınız!" diye öğüt verildiğinde hiç aldırış etmezler. Dahası onlar, rablerinden gelen her öğüt ve uyarıyı bir çırpıda reddederler.

47 Kendilerine, "Allah'ın size bahşettiği servetten muhtaç insanlar için de harcayın!" denildiği zaman o kâfirler/nankörler, müminlere şöyle karşılık verirler:

"[Sizin iddianıza göre] dilediği takdirde kendilerini Allah'ın mal mülk sahibi yapacağı bunca fakir fukaranın karnını biz mi doyuracağız?! [Siz hem "Rızkı Allah verir." diyorsunuz, hem de bizden, muhtaç insanlara yardımda bulunmamızı istiyorsunuz]. Belli ki siz düpedüz şaşırmışsınız!"

48 Yine onlar alaycı bir tavırla müminlere şöyle söylerler: "Mademki sizler özü sözü dosdoğru kimselersiniz, öyleyse söyleyin bakalım bizi tehdit edip durduğunuz şu kıyamet ve yeniden diriliş hikâyesi ne zaman gerçekleşecek?!"

49-50 Belli ki onlar [tıpkı geçmişte helak olup giden kâfirler gibi] müthiş bir depremle helak olmayı bekliyorlar. Hâlbuki onlar, gündelik işlerin telaşı içindeyken o felaket ansızın tepelerine biniverir. İşte o an ne bir tek kelimelik vasiyette bulunabilir ve ne de yakınlarıyla vedalaşabilirler!

51 [Vakti gelince ölümden sonra diriliş için] sûr'a üflenecektir. İşte o zaman bir de bakarlar ki çoktan dirilmişler ve rablerinin huzurunda toplanmak üzere yola düşmüşler.

52 Evet, işte o zaman, "Eyvah bize! Kim kaldırdı bizi yattığımız yerden!" diye feryat edecekler.

Bunun üzerine onlara şöyle denecek: "Rahman'ın, vaktiyle mutlaka gerçekleşeceğini bildirdiği diriliş işte bu! Demek ki O'nun elçileri size doğru söylemiş!"

53 İşte bütün bunların gerçekleşmesi [Sûr'a ikinci kez üflenmesiyle ortaya çıkacak olan] müthiş bir sese bakar. O ses çıkar çıkmaz hepsi dirilip huzurumuzda toplanmış olacaktır.

54 İşte o gün kimseye zerre kadar bile haksızlık edilmeyecektir. Sizler o gün, hayatta iken yaptıklarınızın karşılığından başka bir şey görmeyeceksiniz.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي
آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾
وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ
جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ
نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٦٩﴾
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

55 Cenneti hak edenler, o günden itibaren zevk ve safa sürmekle meşgul olacaklar.

56 Hem kendileri hem de eşleri gölgeler altında tahtlara kurulup keyif çatacaklar.

57 Cennette her türlü meyveyi tadacak ve canlarının çektiği her şeyi bulacaklar.

58 Hepsinden öte, sınırsız şefkat ve merhamet sahibi Allah'ın "Esenlik, mutluluk ve huzur içinde olun!" hitabına muhatap olacaklar.

59 Cehennemliklere gelince, hesap günü onlara da şöyle denecek: "Ey günahkârlar! [Cehenneme tıkılmak üzere] şimdi şöyle bir ayrılın bakalım!"

60-64 Bu arada Allah cehennemliklere hitaben şöyle buyuracak: "Ey Âdemoğulları! Vaktiyle ben sizi, 'Sakın şeytana uymayın; o, sizin besbelli düşmanınızdır. Yalnız bana kulluk/ibadet edin; işte dosdoğru yol budur!' diye uyarmadım mı?! Şeytan birçoğunuzu saptırmıştı. Bunu görüp aklınızı başınıza almanız gerekmiyor muydu? İşte, size sözü edilen cehennem! Kâfirlikte ısrar etmenize karşılık şimdi girin oraya!"

65 Hesap günü kâfirlerin ağızlarını mühürleyeceğiz. İşte o zaman elleri dile gelip onların işledikleri günahları bize tek tek anlatacak, ayakları da şahitlik edecektir.

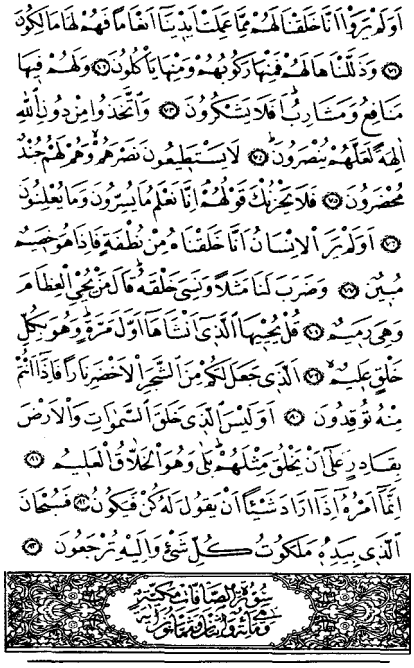
66 Dileseydik, onların inkârcılığı tercih etme imkânlarını en başından yok ederdik. O zaman doğru yola erişmek için birbirleriyle yarışırlardı. Bunca ilahî ikaz ve uyarıyı anlamamakta ısrar eden o kâfirler bunu böyle yapabileceğimizi nasıl kavrasınlar ki?!

67 Yine biz dileseydik onları akıl ve iradeden tamamen yoksun bir tabiatta yaratırdık. O zaman da ne iyiyi ne kötüyü bilirlerdi. [Dolayısıyla böyle kâfirlik edemezlerdi].

68 Unutmasınlar ki biz, içlerinden kime uzun ömür verirsek, onun güç ve kudretini günbegün azaltırız. Hâl böyle iken neden hâlâ akıllarını başlarına almazlar?!

69 Ey Müşrikler! Biz bu peygambere şiir öğretmedik. Kaldı ki şiir ve şairlik ona yaraşmaz. Onun size tebliğ ettikleri sırf bir öğüt ve mesajları gayet açık seçik bir ilahî kelamdır.

70 Bu ilahî kelamın ona vahyedilmesi ise yaşayanları [yani düşünüp öğüt alanları] uyarması, inkârcılıkta karar kılanlar hakkında da Allah'ın azap sözünün yerini bulması içindir.

71 Müşrikler, bizzat kendi kudret ve irademizin eseri olarak kendileri için nice evcil hayvanlar yarattığımızı ve o hayvanlara sahip olduklarını görmezler mi?!

72 Biz, onca hayvanı onların hizmetine sunduk. Nitekim onlardan bir kısmını binek olarak kullanmakta, bir kısmının da etini yemekteler.

73 [Deve, sığır, davar gibi] kimi hayvanların da sütlerinden faydalanmaktalar. Ayrıca o hayvanlardan [yün, yapağı elde etmek gibi başka birtakım] faydalar da sağlamaktalar. Hâl böyle iken neden hâlâ bunca nimete iman ve itaatle karşılık vermezler?

74-75 İman etmek şöyle dursun, kendilerinden yardım görecekleri inancıyla Allah'tan başka tanrılar edinmekteler. Oysa tanrı edindikleri putlar kendilerine yardım etmekten büsbütün acizler. Dahası, bizzat kendileri o putları korumak için hazır kıta beklemekteler.

76 Ey Peygamber! Müşriklerin ileri geri konuşmaları seni üzmesin! Biz, onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da elbet biliyoruz.

77 [Übey b. Halef adındaki o kâfir] adam kendisini bir damlacık meniden yarattığımızı bilmiyor mu?!

Pekâlâ biliyor, ama şimdi kalkmış bize açıkça meydan okuyor.

78 Üstelik nasıl yaratıldığını unutup aklı sıra bize ders vermeye kalkışıyor; "Şu çürümüş kemiklere kim yeniden hayat verecekmiş?!" diyor.

79 Ey Peygamber! De ki: "O kemiklere can verecek olan, onları ilkin yaratan Allah'tır! Çünkü O yaratmanın her türlüsünü bilir."

80 O, yamyaş [merh ve/veya afar] ağacından sizin için ateş çıkarır. Nitekim siz de o ağacın dallarını birbirine sürterek ateş yakarsınız.

81 Gökleri ve yeri yaratan Allah, başka gökler ve yer yaratmaya kadir değil midir?! Elbette kadirdir! Çünkü O mükemmel yaratıcıdır, her şeyin bilgisine sahiptir!

82 O, herhangi bir şeyin meydana gelmesini dilediği zaman ona sadece "Ol!" der ve o şey de hemen oluş sürecine girer.

83 Sınırsız kudretiyle her şeye egemen olan Allah yüceler yücesidir! Unutmayın ki hepiniz sonunda O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

37. SÂFFÂT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 182 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ إِنَّ
إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾
إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ
مَارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ
ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ
لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا
رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوَآبَاؤُنَا
الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ
فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هَٰذَا
يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾ احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ
إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Allah'ın buyruklarını yerine getirmek üzere hazır bekleyen, tabiat olaylarını düzenleyen, peygamberlere vahiy getiren o melekler hakkı için sizin tanrınız tektir!

5 O, hem göklerin, yerin ve bunlar arasında bulunan her şeyin rabbidir, hem de güneşin farklı doğuş noktalarının rabbidir.

6-7 Biz, yeryüzüne en yakın göğü [yani dünyadan bakıldığında çıplak gözle gözlenebilen göğü] yıldızlarla süsledik ve orayı tüm asi şeytanlardan/cinlerden korunmuş kıldık.

8-9 O şeytanlar/cinler, [yüksek mertebedeki meleklerden oluşan] yüce meclise kulak verip dinleyemezler; çünkü böyle bir teşebbüste bulundukları zaman her taraftan [yakıcı, delip geçici alev toplarının] hücumuna uğrayarak onlar kovulur; üstelik azapları da sürekli olur.

10 Onlardan biri kulak kabartmak suretiyle o yüce topluluktan bilgi çalacak olsa, onu da hemen delip geçici bir alev topu yakalar.

11 Ey Peygamber! "Hadi cevap verin!" diyerek sor şu müşriklere: Yaratılış bakımından kendileri mi daha muazzam yoksa bizim yarattığımız [gökyüzü, yeryüzü, gezegenler ve yıldızlar gibi] diğer varlıklar mı?!"

Biz onları, [başlangıçta] yapışkan bir çamurdan yarattık.

12 Ey Peygamber! Sen Allah'ın sınırsız kudreti karşısında hayranlığını gösterirken onlar senin bu tavrınla alay edip dururlar.

13 Kendilerine nasihat edilip öğüt verildiğinde hiç aldırış etmezler.

14 Bir ayetin mesajına muhatap olduklarında onu hafife alıp alay ederler.

15 "Bu düpedüz sihirli, etkili bir sözden ibaret." derler.

16-17 [Ölümden sonra diriliş söz konusu olduğunda ise inkârcı ve alaycı bir üslupla], "Ya! Demek biz öldükten, toprağa karışmış bir yığın kemik hâline geldikten sonra diriltileceğiz ha?! Sadece biz değil, gelmiş geçmiş tüm atalarımız da diriltilecek, öyle mi?!" derler.

18 Ey Peygamber! De ki: "Evet, diriltileceksiniz! Hem de son derece zelil ve perişan bir vaziyette diriltileceksiniz!"

19-20 Ölümden sonra dirilişin gerçekleşmesi, [Sûr'a ikinci kez üflenmesiyle] müthiş bir sesin çıkmasına bakar. İşte o ses çıkar çıkmaz onlar, dirilip şaşkın şaşkın etrafa bakacaklar. Derken, "Eyvah! İşte bu hesap gününün ta kendisi!" diye haykıracaklar.

21 Melekler de onlara şöyle diyecek: "Evet, işte bugün, dünyada iken yalan diye kestirip attığınız yargı günüdür!"

22-24 Derken, Allah görevli meleklere şöyle emredecek: "Şu müşrikleri, yandaşlarını ve Allah'ın yansıra tanrılık yakıştırdıkları varlıkları bir araya toplayın ve hepsini cehennemin yoluna koyun. Ama şimdilik onları bekletin. Çünkü onlar evvela hayatta iken işledikleri günahların hesabını vermek zorundalar."

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ
مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ
الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ
الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ وَهُم
مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾
يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾
لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ
﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

25 Hesaba çekildikleri sırada onlara şöyle denecek: "Ne oldu size, neden dünyadaki gibi birbirinize arka çıkmıyorsunuz?!"

26 Arka çıkmak kimin haddine! O gün hepsi acizlik ve çaresizlik içinde kıvranacak.

27 Derken, birbirlerine dönüp karşılıklı suçlamada bulunacaklar.

28 Sıradan müşrikler, vaktiyle önder kabul ettikleri kimselere o gün şöyle diyecek: "Hayatta iken bize iyi niyetliymiş gibi gözükür, iyiliğimizi istermişçesine bir tavır sergilerdiniz; ama şimdi anladık ki gerçekte bizi kandırmışsınız."

29-32 Sözde önderleri de onlara şöyle karşılık verecek: "Yoo, hiç de öyle değil! Siz, imandan zerre kadar bile nasip almamıştınız, bu bir! Sizi zorla kâfir yapma gücümüz yoktu, bu iki! Aslında siz, en başından azıp yoldan çıkmış kimselerdiniz, bu da üç! Ama bu saatten sonra ne söylesek boş! Çünkü rabbimizin azap hükmü biz kâfirler hakkında kesinleşti. Hak ettiğimiz cezayı mutlaka çekeceğiz. İşin doğrusu, sizi yoldan çıkarma teşebbüsünde bulunmuştuk; çünkü biz de yoldan çıkmış durumdaydık."

33 O gün, tüm kâfirler cehennemdeki azabı hep birlikte çekmeye mahkûm olacaktır.

34 İşte biz kâfirlere/müşriklere o gün böyle bir muamelede bulunacağız!

35-36 Çünkü bugün onlara, "Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur!" [inancını benimseyin] denildiğinde, hemen anlamsız bir gurura kapılıp, "Cinlerden esinlenen bir şairin sözüne bakıp da atalarımızın tanrılarına bağlılıktan vazgeçer miyiz hiç?!" diye karşılık verirler.

37 Muhammed, cinlerden esinlenen bir şair değildir! O, size Allah'ın kelamını tebliğ eden ve diğer bütün peygamberler gibi Allah'tan başka hiçbir gerçek Tanrı olmadığı gerçeğini bildiren bir peygamberdir.

38-39 Ey Müşrikler! Ahirette kesinlikle çok feci bir azap çekeceksiniz ve bu azabı haksız yere değil, sırf işlediğiniz günahların karşılığı olarak çekeceksiniz.

40 Fakat Allah'ın iman ve ibadette samimi kulları ahirette mükâfata nail olacaktır.

41-43 Onlara, pek yabancısı olmadıkları nimetler, çeşitli meyveler sunulacak ve sayısız nimetlerle dolu cennetlerde ağırlanacaklar.

44 Karşılıklı olarak tahtlara kurulup keyif çatacaklar.

45 Onların etrafında şarap pınarından doldurulmuş kadehler dolaştırılacak.

46 İçtikleri şarap son derece berrak olacak ve kendilerine çok hoş bir haz verecek.

47 Fakat bu şarap ne onları sersemletecek ne de sarhoş edecek.

48-49 Yanlarında da ceylan gözlü, ürkek bakışlı dilberler olacak. Tıpkı gün yüzü görmemiş yumurtanın rengi gibi bembeyaz tenli dilberler.

50 Öte yandan cennette birbirleriyle sohbet edip [geçmiş hayatlarındaki bazı arkadaşları hakkında] konuşacaklar.

51 İçlerinden biri şöyle diyecek: "Bir zamanlar benim bir arkadaşım vardı."

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ۝ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
أَإِنَّا لَمَدِينُونَ ۝ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ۝ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ
فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ۝
وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ۝ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ۝
إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ۝ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ۝ لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ۝ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا
أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ۝ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ۝ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ۝ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ
الشَّيَاطِينِ ۝ فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝
ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ۝ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى
الْجَحِيمِ ۝ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ۝ فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ
يُهْرَعُونَ ۝ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ۝ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
۝ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝ وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ۝ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝

52-53 O arkadaşım bana hep şöyle derdi: "Demek sen de şu yeniden diriliş masalına inanıyorsun ha! Şimdi biz, öldükten, hem de toprağa karışıp bir yığın kemik hâline geldikten sonra diriltilip hesaba çekileceğiz, öyle mi?!"

54 [Arkadaşının bu sözlerini aktaran mümin cennetteki konuşmasına], "Şimdi o arkadaşımın hâline bir bakar mısınız?!" diye devam edecek.

55 Bu arada kendisi dönüp bakacak ve onu cehennem ateşinin ortasında görecek.

56-57 Bunun üzerine cehennemdeki arkadaşına şöyle seslenecek: "Vallahi, sen az kalsın beni de mahvedecektin. Eğer rabbim lütfedip bana doğru yolu göstermeseydi ben de şu an cehennemde yananlar arasında olacaktım."

58-60 [Sonra cennetteki arkadaşlarına dönecek ve mutluluğun verdiği heyecanla şöyle diyecek]: "Ne mutlu bize! Bundan böyle hiç ölmeyeceğiz, değil mi?! Dünyadaki ölümümüzden başka bir ölüm yüzü görmeyecek, hiçbir sıkıntı çekmeyeceğiz, değil mi?! İşte bu, gerçekten çok büyük bir bahtiyarlıktır!"

61 Çalışıp çabalayanlar, işte böyle bir bahtiyarlığa erişmek için çalışmalıdır!

62 Sonuç olarak, cennette huzur ve mutluluk içinde yaşamak mı iyi yoksa cehennemde zakkum ağacını kemirmek zorunda kalmak mı?!

63 Biz, o zakkum ağacını [Muhammed bir yandan cehennemin taşları bile yakıp kül edeceğini söylüyor; diğer yandan da orada ağaç biteceğinden dem vuruyor." diye alay eden] müşrikler için bir azap türü kıldık.

64-65 Zakkum, cehennemin ta dibinde yetişen bir ağaçtır; tomurcukları da tıpkı yılanların başı gibi çok çirkin ve ürkütücüdür.

66 İşte müşrikler, cehennemde o ağacı kemirmeye ve karınlarını onunla doldurmaya mahkûm olacaklar.

67 İçlerini yakan zakkum yemeğinin üstüne de son derece kaynar su içecekler.

68 Şüphesiz onların daimî meskenleri cehennem olacaktır.

69-70 Bu müşrikler, aslında atalarının doğru yolu bulamamış kimseler olduklarını [ayetlerimiz sayesinde] anladılar; ama hâlen [körü körüne taklitten vazgeçmeyip] atalarının izinden gitmeye can atıyorlar.

71-72 Bunlardan önce gelip geçen halkların çoğu da doğru yolu bulamamıştı. Kuşkusuz biz onlara peygamberler göndermiştik; [ama onlar peygamberleri yalancılıkla suçladılar].

73 Ama bak, kendilerine uyarı ve ikazlarda bulunulan, [fakat onca uyarı ve ikazı yalan sayan] o hakların akıbeti ne feci oldu!

74 Bu feci akıbetten sadece Allah'ın mümin kulları kurtuldu.

75 Vaktiyle Nuh bize yakardı; biz de onun yakarışına çok güzel bir şekilde karşılık verdik.

76 Nitekim biz, onu ve ailesini müthiş tufan felaketinden kurtardık.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾
سَلَامٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٨٢﴾ وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ
لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا
ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ
﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾
مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا
إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ
وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾
فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي
سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ
حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ
أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ
مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

77 Onun soyunu yeryüzünde kalıcı kıldık.

78 Böylece onun gelecek nesiller arasında hep selam ve saygıyla anılmasını sağladık.

79 Tüm nesillerden selam var Nuh'a!

80 İşte biz iman ve ibadetinde samimi olan kulları böyle mükâfatlandırırız.

81-82 Nuh, gerçekten mümin kullarımızdandı. [Bu yüzden, biz onu ve diğer bütün müminleri tufandan kurtardık]. Kâfirleri ise sulara gömdük.

83 Kuşkusuz, İbrahim de atası Nuh'un yolunu takip eden bir şahsiyetti.

84 Nitekim o, tertemiz bir kalple rabbine yönelmişti.

85-87 İbrahim, vaktiyle babasına ve halkına şöyle demişti: "Nedir bu tapındığınız nesneler?! Demek siz Allah'tan başka birtakım düzmece tanrılara tapınmak azmindesiniz. Peki, bütün bu kâinatın bir tek rabbi olduğunu hiç düşünmüyor musunuz?! [Yoksa bu putların ilahlıkta O'na ortak olduğunu mu sanıyorsunuz?!]

88-89 Halk arasında bulunduğu günlerden bir gün İbrahim'in zihninde putlarla ilgili bir fikir belirdi; biraz düşündü ve sonunda, "Ben hastayım." dedi. Bu söz üzerine insanlar onun yanından uzaklaştılar.

90-93 Derken, İbrahim kimseye çaktırmadan putların yanına sokuldu. Putperest halkın onlara sunduğu yiyecekleri görünce, "Buyursanıza, niçin yemiyorsunuz?! [Ne o, yoksa iştahınız mı kesildi?!] Neyiniz var, niçin konuşmuyorsunuz?!" dedi. Sonra onları var gücüyle kırıp parçalamaya başladı.

94-96 Bunu haber alan halk bir solukta İbrahim'in yanına geldi. İbrahim onlara şöyle dedi: "Demek siz kendi ellerinizle yonttuğunuz bu nesnelere tapıyorsunuz ha! Oysa sizi de, taş ve ağaçları yontarak yaptığınız bu putları da yaratan Allah'tır!"

97 Bunun üzerine putperest halk şöyle dedi: "Gelin, İbrahim'i ortadan kaldırmak için bir düzenek hazırlayalım ve onu bu düzenekte tutuşturacağımız ateşin içine atalım."

98 Böylece onlar İbrahim'i ortadan kaldırmayı planladılar ama biz onların bu planlarını bozarak onları aciz duruma düşürdük.

99-100 İbrahim, "Ben [artık bu diyarı terk edeceğim], rabbim beni ne tarafa yönlendirirse oraya gideceğim." dedi ve [Şam diyarına göçtükten sonra], "Ey rabbim! Bana hayırlı kullarından olacak bir çocuk bağışla!"diye yakardı.

101 Biz de ona sabırlı, ağır başlı bir erkek çocuk sahibi olacağı müjdesini verdik.

102 Oğul [İshak] babasıyla beraber iş güç tutacak yaşa gelince İbrahim, "Evladım!" dedi, "Rüyamda seni kurban ettiğimi gördüm. [Kurban edilmen gerektiğine ilişkin bu ilahî mesaj] hakkında sen ne dersin?"

[İshak], "Babacığım!" dedi, "Sana emredilen neyse onu yap! Allah'ın izniyle benim sabırlı biri olduğumu göreceksin."

فَلَمَّآ أَسْلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلْجَبِينِ ۝١٠٣ وَنَٰدَيْنَٰهُ أَن يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ
۝١٠٤ قَدْ صَدَّقْتَ ٱلرُّءْيَآ ۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ۝١٠٥
إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْبَلَٰٓؤُا۟ ٱلْمُبِينُ ۝١٠٦ وَفَدَيْنَٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ۝١٠٧
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْءَاخِرِينَ ۝١٠٨ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ۝١٠٩ كَذَٰلِكَ
نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ۝١١٠ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝١١١ وَبَشَّرْنَٰهُ
بِإِسْحَٰقَ نَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ۝١١٢ وَبَٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰٓ إِسْحَٰقَ ۚ وَمِن
ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ مُبِينٌ ۝١١٣ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ
مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ۝١١٤ وَنَجَّيْنَٰهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ
۝١١٥ وَنَصَرْنَٰهُمْ فَكَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ۝١١٦ وَءَاتَيْنَٰهُمَا ٱلْكِتَٰبَ
ٱلْمُسْتَبِينَ ۝١١٧ وَهَدَيْنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ۝١١٨
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِى ٱلْءَاخِرِينَ ۝١١٩ سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ۝١٢٠
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ۝١٢١ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا
ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝١٢٢ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ۝١٢٣ إِذْ قَالَ
لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ۝١٢٤ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
ٱلْخَٰلِقِينَ ۝١٢٥ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ۝١٢٦

103-105 Baba ve oğul, Allah'ın buyruğuna tam bir teslimiyet gösterip, baba oğlunu kurban etmek için şakağı üzere yere yatırınca ona şöyle seslendik: "Ey İbrahim! [Sen bu teslimiyet ve samimiyetinle] rüyanın gereğini yerine getirmiş oldun. [Oğlunu kurban etmekten seni muaf tuttuk.]"

İşte biz iman ve ibadetinde samimi olan kulları böyle mükâfatlandırırız.

106-108 Bu, İbrahim için gerçekten büyük bir imtihandı. Biz de [oğlu İshak'ın canına] bedel olarak ona muazzam bir kurbanlık bahşettik ve [tıpkı Nuh gibi] onun da sonraki nesiller arasında hep saygı ve hürmetle anılmasını sağladık.

109 Selam olsun İbrahim'e!

110 Evet, işte biz, iman ve itaatinde samimi olan kulları böyle mükâfatlandırırız.

111 İbrahim tam anlamıyla mümin kullarımızdandı.

112 Biz ona, hayırlı ve faziletli kullarımız arasında yer alacak, üstelik peygamberlikle onurlandırılacak İshak'ı müjdeledik.

113 Ona ve oğlu İshak'a [sonraki nesiller arasında hep saygı ve övgüyle anılmak, soylarından birçok peygamber göndermek gibi] feyiz ve bereketler lütfettik. Onların soylarından gelenler arasında Allah'a samimiyetle kulluk edenler de çıktı, [inkârcı tutum ve davranışlarından ötürü] kendilerine büsbütün yazık edenler de!

114-116 Biz, Musa ve Harun'u da peygamberlikle onurlandırdık. Onları da halklarını da çok büyük bir sıkıntıdan [Firavun'un zulmünden] kurtardık. Firavun'la mücadelelerinde onlara yardım ettik ve sonunda mücadeleyi kazanan onlar oldu.

117-119 Musa ve Harun'a çok açık ve anlaşılabilir mesajlar içeren vahiyler bahşettik. Böylece onları dosdoğru yolda yürüttük. Yine onların da sonraki nesiller arasında hep saygı ve hürmetle anılmasını sağladık.

120 Selam olsun Musa ve Harun'a!

121 İşte biz, iman ve ibadetinde samimi olan kulları böyle mükâfatlandırırız.

122 Şüphesiz Musa ve Harun gerçek manada mümin kullarımızdandı.

123-126 İlyas da elçilerimizden biriydi. O, vaktiyle halkına şöyle sitem etmişti: "Allah'a ortak koşmaktan sakınmayacak mısınız?! Demek siz o mükemmel yaratıcıyı, gelmiş geçmiş tüm atalarınızın da rabbi olan Allah'a kulluk etmeyi bırakıp Ba'l'e tapınıyorsunuz ha!"

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ
﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٣٢﴾ وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ
﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾
وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾
وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ
وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ
إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ
أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ
الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا
وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللَّهُ
وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

lan yerlerden sabah akşam gelip geçmektesiniz. O diyardaki kalıntılara ibret nazarıyla bakıp da aklınızı başınıza almayacak mısınız?!

139 Yunus da elçilerimizden biriydi.

140 Vaktiyle o, [Ninova halkını doğru yola davet etme görevini Allah'ın emrine rağmen terk edip] ülkesinden kaçmış, kendisini tıka basa yolcu dolu bir gemiye atmıştı.

141 [Ancak gemi fırtınaya yakalanmış ve batma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı. Gemiciler kimin yüzünden böyle bir felaketle karşılaştıklarını belirlemek için kura çekmeye karar vermişlerdi]. Yunus bu kuraya katılmış ve kurada kaybedince de denize atılmıştı.

142 [Kızgınlık ve sabırsızlık yüzünden] Allah'ın yoluna davet görevini terk edip kaçmasından duyduğu pişmanlıkla kendisini kınayıp dururken onu bir balık yutmuştu.

143-144 Eğer o, Allah'ı çokça anan biri olmasaydı kıyamete kadar balığın karnında kalacaktı; [yani balığın karnında ölecek, dirilmesi kıyamet gününe kalmış olacaktı].

145 Derken, biz onu ıssız, ağaçsız bir sahile attık. O, balığın karnından kurtulup sahile çıktığı sırada çok bitkin ve perişan bir hâldeydi.

146 Ona gölge yapıp [güneşten koruması] için sahilde geniş yapraklı bir bitki bitirdik.

147-148 Sonra onu bir kez daha yüz bin ve hatta daha fazla sayıda insana peygamber olarak gönderdik. Bu kez onlar imana geldiler; biz de onları hayatlarının sonuna kadar dünya nimetlerinden faydalandırdık.

149-150 Ey Peygamber! Şu müşriklere sor bakalım: "[Değersiz gördükleri] kız çocuklar senin rabbine ait, erkek çocuklar da onlara ait, öyle mi?! Ne o yoksa biz, melekleri dişi yaratmışız da onlar bu olaya şahit mi olmuşlar?!

151-152 Bakın, onlar düpedüz bir iftira olarak, "Allah çocuk sahibi oldu." diyorlar. Bilin ki onlar katıksız yalancıdırlar!

153 Demek Allah, kızları oğullara tercih etmiş ha!

127-128 Ne yazık ki onlar İlyas'ı yalancı saydılar. Bu yüzden onlar, hesap günü mutlaka yargılanıp cehennemi boylayacaktır. Ama Allah'ın iman ve ibadette samimiyet gösteren kullarının akıbeti böyle olmayacaktır!

129 Sonraki nesiller arasında İlyas'ın da hep saygı ve hürmetle anılmasını sağladık.

130 Selam olsun İlyas'a!

131 İşte biz iman ve ibadetinde samimi olan kulları böyle mükâfatlandırırız.

132 Şüphesiz İlyas gerçek anlamda mümin kullarımızdandı.

133 Lut da elçilerimizden biriydi.

134-136 Vaktiyle [Sodom, Gomore ve diğer şehirlerde yaşayan günahkâr halkı yok etmeye karar verdiğimizde], -geride kalanlar arasında yer alan yaşlı karısı hariç- onu ve ailesini kurtarmış, diğer bütün halkı ise helak etmiştik.

137-138 Ey Müşrikler! Sizler, onların yaşadık-

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ
مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ
وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾
مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ
مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾
وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا
عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِنَّ
جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصِرْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾
وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

سُورَةُ صٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

154-155 Ey Müşrikler! Siz neler söylediğinizin farkında mısınız?! Allah hakkında nasıl böyle saçma sapan iddialarda bulunursunuz? Allah'a çocuk isnat edilemeyeceğini hiç düşünmez misiniz?!

156-157 Yoksa bu iddianızı ispatlayacak sağlam bir deliliniz mi var?! Eğer iddianızın arkasında duruyorsanız, ortaya koyun bakalım o ispat belgenizi!

158-159 Müşrikler, Allah ile melekler arasında soy bağı da kurdular. Oysa melekler de çok iyi bilirler ki bu iddiada bulunanlar mutlaka Allah'ın huzurunda hesaba çekilip cehenneme tıkılacaktır. Yine melekler çok iyi bilirler ki Allah onların tüm yakıştırmalarından münezzehtir!

160 Kuşkusuz Allah'ın mümin kulları böyle çirkin iddialarda bulunmaz, [dolayısıyla da cehennemlik olmazlar].

161-163 Ey Müşrikler! Sizler de, tapındığınız putlar da cehennemi boylamayı hak edenlerin dışında hiç kimseyi yoldan çıkarma gücüne sahip değilsiniz!

164-166 Melekler şöyle derler: "Her birimizin [Allah tarafından belirlenmiş] bir yeri ve görevi vardır. Şüphesiz biz her daim [Allah'ın buyruklarını yerine getirmek üzere] hazır bekleriz. Yine biz her daim O'nun şanını yüceltiriz."

167-170 Vaktiyle o müşrikler, "Daha önceki milletlere gönderilen [Tevrat ve İncil gibi] bir kitaba sahip olsaydık, kuşkusuz biz de Allah'a içtenlikle kulluk ederdik." diyorlardı. Oysa şimdi [kendilerini Allah'a kulluğa çağıran] Kur'an'ı reddediyorlar. Fakat yakında bu reddedişin cezasını görecekler!

171-173 Bugüne değin peygamber olarak gönderdiğimiz kullarımıza hep şu sözü vermişizdir: Sizlere mutlaka yardım edilecektir. Zafere de mutlaka bizden yana olanlar [müminler] ulaşacaktır.

174-175 Ey Peygamber! O müşrikleri şimdilik kendi hâllerine bırak ve zaman içinde ne hâllere düşeceklerini gör. Nitekim onlar da görecekler!

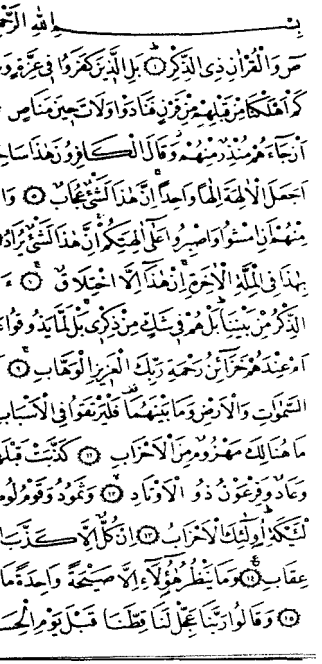
176 Onlar, "Şu azap bir an önce gelsin de görelim!" diyorlar, öyle mi?! Peki, o hâlde şunu iyi bilsinler ki azap bir sabah yurtlarına çökecek olursa, uyarılmış olmalarına rağmen akıllarını başlarına almayan o kâfirler için azabın gelip çattığı sabah çok kötü bir sabah olacaktır!

177-179 Ey Peygamber! O müşrikleri şimdilik kendi hâllerine bırak ve zaman içerisinde ne hâllere düşeceklerini gör! Nitekim onlar da görecekler!

180 Kudret ve izzet sahibi rabbin onların tüm yakıştırmalarından münezzehtir!

181 Tüm peygamberlere selam olsun!

182 Bütün varlıkların rabbi Allah'a her daim hamdolsun!

38. SÂD SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 88 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-3 Sâd! Şanlı, şerefli Kur'an'a andolsun ki bu kâfirler/müşrikler, [haklı bir gerekçeye dayandıklarından değil] sırf anlamsız bir gurur, inat ve karşı çıkıştan ötürü imana gelmiyorlar. Oysa biz, kendilerinden önce nice halkları helak ettik. Azap tepelerine biniverdiği zaman ne çığlıklar attılar, ne feryatlar kopardılar; ama hepsi nafileydi. Çünkü azaptan kurtuluş vakti çoktan geçmişti!

4-5 Şimdi bunlar da [tıpkı geçmişteki kâfirler gibi] içlerinden kendilerini uyaran birinin çıkmış olmasını yadırgıyorlar. Dahası bu kâfirler, "[Allah'ın elçisi olduğunu iddia eden] bu adam bir büyücü, düpedüz yalancı. Baksanıza, bunca tanrıyı reddedip ille de bir tek tanrı diye tutturmuş gidiyor. Bu gerçekten çok acayip bir anlayış!" diyorlar.

6-8 Onların elebaşları hemen öne atılarak şöyle dediler: "Kalkın, Muhammed'in yol açtığı bu sıkıntıya artık bir son verelim; tanrılarımıza bağlılıkta da her daim kararlılık gösterelim. Çünkü şu an yapılması gereken en önemli iş budur! Doğrusu biz, son devirdeki hiçbir inançta da tek tanrıdan söz edildiğini duymadık. Bu düpedüz uyduruk bir inanç! Hem sonra aramızda bunca saygın adam dururken vahiyle onurlandırılmak Muhammed'e mi kalmış?!"

Belli ki bu sözleri söyleyenler, [Muhammed'e] vahyettiğim Kur'an hakkında tam bir şek ve şüphe içindeler. Evet, şek ve şüphe içindeler; çünkü onlar henüz azabımı tatmadılar.

9 Yoksa o müşrikler, üstün kudret ve sınırsız lütuf sahibi olan rabbinin rahmet hazinelerine sahip olduklarını mı zannediyorlar?! [Yoksa böyle zannettikleri için mi peygamberlik ve vahyin kime verileceğini belirlemeye kalkışıyorlar?!]

10 Yoksa göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunan her şeyin mülkiyet ve hâkimiyeti onlara mı ait?! Eğer öyleyse, birtakım araçlar bulup göğe yükselsinler, [böylece kâinatı oradan yönetip kime vahiy gönderileceğini de belirlesinler(!)].

11 [Göklere yükselmek kim, onlar kim!] Aslında onlar bir dizi başıbozuk kabileden oluşan ve zamanı geldiğinde şuracıkta bozguna uğrayacak olan bir güruhtur!

12-13 Bu müşriklerden önce Nuh ve Âd kavimleri ile [güç ve iktidarının sembolü olarak] büyük piramitler yaptıran Firavun da peygamberleri yalancılıkla suçladı. Keza Semûd kavmi, Lut kavmi ve Eyke halkı da peygamberleri yalancı saydı. İşte bütün bu halklar da [tıpkı şu Mekkeli müşrikler gibi hezimet ve helake mahkûm olan] güruhlardı.

14 Evet, o halkların her biri peygamberlerini yalancı saydılar ve bu yüzden kendilerini cezalandırmamı hak ettiler.

15-16 Belli ki bu müşrikler bir anda tepelerine biniverecek müthiş bir felaketle helak olmayı bekliyorlar. Nitekim [inkârcı ve alaycı bir tavırla], "Ey rabbimiz! Azaptan payımıza ne düşüyorsa, hesap gününü beklemeden şimdi ver bize!" diyorlar.

اِصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوٗدَ ذَا الْاَيْدِ ۚ اِنَّهٗۤ اَوَّابٌ ۝
اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهٗ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ ۝ وَالطَّيْرَ مَحْشُوْرَةً ؕ
كُلٌّ لَّهٗۤ اَوَّابٌ ۝ وَشَدَدْنَا مُلْكَهٗ وَاٰتَيْنٰهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ
۝ وَهَلْ اَتٰىكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ ۘ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ۝ اِذْ دَخَلُوْا عَلٰى
دَاوٗدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ؕ قَالُوْا لَا تَخَفْ ۚ خَصْمٰنِ بَغٰى بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ
بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَاۤ اِلٰى سَوَآءِ الصِّرَاطِ ۝ اِنَّ هٰذَاۤ
اَخِيْ لَهٗ تِسْعٌ وَّتِسْعُوْنَ نَعْجَةً وَّلِيَ نَعْجَةٌ وَّاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيْهَا
وَعَزَّنِيْ فِي الْخِطَابِ ۝ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى
نِعَاجِهٖ ؕ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْخُلَطَآءِ لَيَبْغِيْ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَقَلِيْلٌ مَّا هُمْ ؕ وَظَنَّ دَاوٗدُ اَنَّمَا فَتَنّٰهُ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهٗ وَخَرَّ رَاكِعًا وَّاَنَابَ ۝ فَغَفَرْنَا لَهٗ ذٰلِكَ ؕ
وَاِنَّ لَهٗ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ۝ يٰدَاوٗدُ اِنَّا جَعَلْنٰكَ
خَلِيْفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ
الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ
اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ۢ بِمَا نَسُوْا يَوْمَ الْحِسَابِ ۝

17 Ey Peygamber! Sen bu kâfirlerin alaycı sözlerine aldırma, sabret! [Geleceğe daha güçlü bir ümitle bakman için] güç ve iktidar sahibi olan kulumuz Davud'u hatırla! O her daim Allah'a yönelirdi.

18-19 Davud, her daim sınırsız kudret ve şanımızı anarken dağları ve bölük bölük kuşları kendisine eşlik ettirirdik. Ona eşlik eden tüm dağlar ve kuşlar [kendilerine özgü ibadetleriyle] Allah'a yönelmişlerdi.

20 Biz, [iman ve ibadetindeki samimiyetinden ötürü] Davud'un hükümdarlığını güçlendirdik. Ayrıca ona hem peygamberlik bahşettik, hem de isabetli karar verme ve etkili konuşma kabiliyeti verdik.

21-22 Ey Peygamber! Birbirinden davacı olan iki adamın kıssasından haberin oldu mu? Vaktiyle o iki adam mabedin duvarına tırmanıp Davud'un ibadet ettiği mekâna girdiler. Davud onları görünce telaşlandı. Bunun üzerine onlar şöyle dediler:

"Korkma! Biz sadece iki davacıyız. Aramızda bir mesele var. Sen bizim bu meselemizi adilane bir kararla çözüme kavuştur. Adalet ve hakkaniyetten ayrılma; bize hak ve adalet ölçüsünü göster."

23 Bu arada davacılardan biri Davud'a şöyle dedi: "Bu benim yakın arkadaşım; onun doksan dokuz koyunu [karısı], benimse bir tek koyunum [karım] var.[1] Böyle iken, 'Onu da bana ver!' diye tutturdu ve tartışma sırasında [güç kullanma tehdidinde bulunarak] bana baskın çıktı."

24 Bu şikâyet üzerine Davud şöyle dedi: "Bu adam senin tek koyununu [karını] kendi koyunlarının [karılarının] arasına katmak istemekle sana haksızlık etmiştir. Zaten yakınların çoğu birbirlerine haksızlık yapar. Ancak iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimseler haksızlık yapmazlar. Ama ne yazık ki böyle güzel insanlar da yok denecek kadar azdır!"

Derken, Davud [o iki davacının anlattığı meseleyle aslında] kendisine mesaj verdiğimizi anladı ve [birçok karısı olduğu hâlde nefsinin arzularına boyun eğerek Uriya adlı bir askerin karısından etkilenmesi ve sonunda o kadınla evlenmesi sebebiyle] rabbinden af diledi; secdeye kapandı ve tövbe ederek O'na yöneldi.[2]

25 Biz de onun bu hatasını affettik. Şüphesiz onu bizim nezdimizde yüksek bir makam ve çok güzel bir akıbet beklemektedir.

26 Biz, Davud'a şöyle buyurmuştuk: "Ey Davud! Biz sana ülkede hükümdar olma imkânı verdik. O hâlde, sen de halkı adaletle yönet. Sakın keyfî arzu ve isteklerine uyma. Aksi hâlde bu şeytani arzular seni Allah yolundan saptırır. Allah yolundan sapanları ise, hesap gününü umursamadıkları için, cehennemde çok şiddetli bir azap beklemektedir."

1 Eski Arapların dilinde *na'ce* (koyun) kelimesi kinaye yoluyla kadına işaret eder. [Bkz. Suyûtî, *el-İtkân*, Beyrut 1996, II. 789-790].

2 Ayetin *ve-zanne dâvûdü* şeklinde başlayan son kısmını gerek Eski Ahit'te gerekse klasik tefsirlerde uzun uzadıya anlatılan ve bizim de burada kısaca atıfta bulunduğumuz hadiseden bağımsız olarak anlamak veya en azından bu pasajla ilgili tatminkâr bir yorum ortaya koymak pek mümkün gözükmemektedir.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾
كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ
أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾
إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ
حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ
فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا
عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي
مُلْكًا لَّا يَنبَغِي لِأَحَدٍ مِّن بَعْدِي إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا
لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ
وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا عَطَاؤُنَا
فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَآبٍ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ
بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

27 Biz göğü, yeri ve bu ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Kâinatın boş yere yaratıldığı, kâfirlerin/müşriklerin temelsiz bir iddiasından ibarettir. O kâfirlerin cehennemden çekeceği var!

28 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kimseleri, memlekette fitne fesat çıkarıp huzuru bozan o kâfirlerle bir tutar mıyız hiç?! Yahut Allah'a itaatsizlikten sakınanlar ile günaha batmış olanları aynı kefeye koyar mıyız hiç?!

29 Ey Peygamber! Biz sana bu feyiz kaynağı Kur'an'ı gönderdik ki insanlar onun mesajları üzerinde düşünsünler, aklıselim sahipleri ondan ders alsınlar.

30 Biz Davud'a [evlat olarak] Süleyman'ı bahşettik. Süleyman ne güzel bir kuldu! O, her daim Allah'a yönelirdi.

31-33 Bir gün akşama doğru, son derece alımlı ve soylu koşu atları kendisine gösterildiğinde Süleyman, "Ben, bu güzel hayvanları çok severim; çünkü onlar bana rabbimi, [O'nun yaratmasındaki muhteşem sanatı] hatırlatıyor." dedi ve atlar gözden kayboluncaya değin onları seyretti. Daha sonra, "Atları bana getirin!" diye emretti ve onların bacaklarını ve boyunlarını şefkatle okşamaya başladı.

34-35 Kuşkusuz biz Süleyman'ı [babasından devraldığı krallık, mal, mülk ve iktidar gücüyle] sınadık ve onu bir süre tüm maddi güç ve otoritesinden mahrum bıraktık. Bunun üzerine Süleyman Allah'a yöneldi ve "Ey rabbim!" dedi, "Hatalarımı affet, bana benden sonra hiç kimseye nasip olmayacak bir [manevi] krallık lütfet. Şüphesiz sen sınırsız lütuf sahibisin!"

36-38 Biz de bu yakarışına karşılık rüzgârı onun emrine amade kıldık. Nitekim rüzgâr onun buyruğuyla, isteği doğrultusunda tatlı tatlı eserdi. Öte yandan, isyancı gruplar içinde, bina ustası olan, dalgıçlık yapan herkesi ve çok sıkı denetim altında tutulan diğer isyancıları da ona hizmet ettirdik.

39 Süleyman'a şöyle buyurduk: "O isyankârları emrine amade kılmak bizim bir bağışımızdır. Onlardan dilediğini serbest bırakman yahut sınırsız, süresiz olarak çalıştırman senin yetkine bırakılmıştır!"

40 Kuşkusuz Süleyman'ı bizim nezdimizde yüksek bir makam ve çok güzel bir akıbet beklemektedir.

41-42 Ey Peygamber! Kulumuz Eyyüb'u da an! Vaktiyle o, rabbine, "Şeytan, hastalıktan çektiğim sıkıntı ve acıyı kullanarak bana vesvese veriyor." diye sızlanmıştı. Biz de ona, "Şifa bulman için ayağını yere vur. İşte sana yıkanacağın ve içeceğin soğuk bir su!" buyurmuştuk.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾
وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِب بِّهِ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۚ
نِّعْمَ الْعَبْدُ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى
الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَٰذَا ذِكْرٌ ۚ وَإِنَّ
لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾
مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِندَهُمْ
قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾
إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَا ۚ وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ
مَآبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا ۖ فَلْيَذُوقُوهُ
حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَآخَرُ مِن شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ
مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا بَلْ أَنتُمْ ۖ
لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۚ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾
قَالُوا رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

43 Hem kendisine tarafımızdan bir rahmet hem de aklıselim sahiplerine [sabretmenin mükâfatıyla ilgili] bir örnek ve ibret olmak üzere onu çoluk çocuğuna bağışladık ve mevcut nesline nesil kattık.

44 [Hastalığı sırasında, kendisini Allah'a isyana teşvik edici birtakım sözler söyleyen karısına kızıp sağlığına kavuştuğunda ona yüz sopa vuracağına yemin eden Eyyub'a], "Eline bir demet bitki sapı alıp onunla [karına] vur ve böylece yeminini bozmamış ol!" buyurduk. Doğrusu biz onun çok sabırlı bir kul olduğunu gördük. O ne güzel bir kuldu; her daim Allah'a yönelirdi.

45 Ey Peygamber! Güçlü bir iradeye ve basirete sahip olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakup'u da an!

46-47 Biz onları çok duyarlı bir ahiret bilincine sahip oldukları için günahlardan arındırdık. Onlar bizim nezdimizde gerçekten hayırlı ve faziletli kullardır.

48 Ey Peygamber! İsmail'i, Elyasa'ı ve Zülkifl'i de an! Çünkü onlar da bizim nezdimizde hayırlı ve faziletli kullardır.

49-50 İşte bu güzel yâd ediş, o hayırlı ve faziletli kullarımız için bir şereftir. [Allah tarafından hayırla yâd edilmek ise bir kul için kuşkusuz en büyük şereftir].

Allah'a itaatsizlikten sakınanları çok güzel bir akıbet, yani kapıları kendilerine ardına kadar açılacak olan Adn cennetleri beklemektedir!

51-52 Onlar Adn cennetlerinde koltuklara kurulup çeşit çeşit yiyecek ve içecek isteyeceklerdir. Yanı başlarında da ceylan gözlü, hoş bakışlı ve hep aynı yaşta dilberler olacaktır.

53 Ey Müminler! İşte bütün bu nimetler, hesap gününde size verileceği bildirilen mükâfattır!

54 Kuşkusuz bu nimetler bizim lütfumuz olup bitip tükenmesi mümkün değildir.

55-56 İşte bu güzel akıbet, Allah'a itaatsizlikten sakınanlar içindir. Şüphesiz azgınları da ahirette çok kötü bir akıbet, içine atılıp yakılacakları cehennem beklemektedir. Ne kötü bir ikamet yeridir cehennem!

57 İşte azap bu! Tatsınlar bakalım cehennemdeki kaynar su ve irin içme azabını!

58 O azgınlara/kâfirlere buna benzer daha nice azaplar da var!

59 [Kâfirlerin elebaşları cehenneme atılırken kendilerine], "İşte şunlar da sizinle birlikte cehennemi boylayacak olanlar." denilecek, onlar da [vaktiyle kendilerine uyan o kimseler hakkında], "[Allah belalarını versin!]; rahat yüzü görmesinler!" diye karşılık verecek ve cehennemi boylayacaklar.

60-61 Bu arada ötekiler, "Yoo! Asıl rahat yüzü görmemesi gereken sizlersiniz. Bizi bu hâle sizler düşürdünüz. Ne kötü bir yer burası!" diyecek ve ardından, "Ey rabbimiz! Bizi bu hâle düşürenlerin ateşteki azabını kat kat artır!" diye Allah'a yakaracaklar.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا
أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾
قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ ۖ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾ رَبُّ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَؤٌا عَظِيمٌ
﴿٦٧﴾ أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ إِذْ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِن يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ
لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ
أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾
قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ
فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ
يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾
قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ
فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

62-63 Cehennemi boylayan elebaşı kafirler, "Neden acaba" diyecekler, "Dünyada kendilerini adam yerine koymayıp alaya aldığımız kimselerin [müminlerin] hiç birini burada görmüyoruz? Yoksa onlar burada da biz mi göremiyoruz?"

64 Cehennemliklerin karşılıklı çekişmeleri ve şaşkınlıkları işte aynen böyle olacaktır.

65-66 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: Bakın, ben [sizi imana gelmeniz ve böylece cehennem azabından sakınıp korunmanız gerektiği hususunda] uyarmakla yükümlü bir peygamberim. Mutlak güç ve otorite sahibi tek Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur. O, göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki bütün her şeyin rabbidir; O üstün kudret sahibidir ama aynı zamanda çok affedicidir!"

67-70 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Bu Kur'an çok önemli bir mesajdır. Böyle iken sizler ondan yüz çeviriyorsunuz. [Yüksek mertebedeki meleklerden oluşan] yüce meclisin [insanın yaratılışına ilişkin] tartışmaları hakkında hiçbir bilgi sahibi değildim. Fakat [bu bilgiler] bana sadece, açıkça uyarmak amacıyla gönderilmiş bir elçi olduğum için vahyediliyor.

71-72 Hani bir zamanlar rabbin, meleklere şöyle buyurmuştu: "Ben, balçıktan bir insan yaratacağım. Onun fiziksel yapısını biçimlendirip ruhumdan üflediğim [yani akıl, irade gibi özelliklerle donattığım] zaman onun üstünlüğünü kabul edin!"

73-74 Tüm melekler onun üstünlüğünü kabul ettiler. Fakat İblis buna yanaşmadı. Küstahça böbürlendi ve böylece Allah'a karşı nankörlük etmiş oldu.

75 Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Ey İblis! Kendi kudret ve irademle yarattığım insanın üstünlüğünü neden kabul etmedin? Büyüklük mü taslıyorsun; yoksa yalnız kendini mi üstün görüyorsun?!"

76 İblis şöyle karşılık verdi: "Evet, ben ondan daha üstünüm. Çünkü sen beni ateşten, onu balçıktan yarattın."

77-78 Bunun üzerine Allah, "Bulunduğun makamı terk et! Çünkü sen artık kovulmuş birisin. Ama şunu bilesin ki lanetim hesap gününe kadar senin üzerinde olacaktır!" buyurdu.

79 İblis, "Ey rabbim! Bana, insanların ölüm sonrasında diriltilecekleri güne kadar mühlet verir misin?" diye istekte bulundu.

80-81 Allah da "Peki, sana mühlet verildi. Vakti yalnız benim tarafımdan bilinen kıyamet/diriliş gününe kadar izinlisin." buyurdu.

82-83 İblis, "Senin o yüce şanına yeminle söylüyorum ki ben de –iman ve itaatlerinde samimi kulların hariç– tüm insanları yoldan çıkaracağım." dedi.

84-85 Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: "Doğrudur; ama ben de şu gerçeği bildireyim ki cehennemi seninle ve sana uyan insanlarla dolduracağım!"

86-88 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Ben, bunca öğüt ve nasihatim için, sizden hiçbir ücret ve mükâfat istemiyorum. Ayrıca ben kendiliğimden peygamberlik rolüne soyunarak üstüme vazife olmayan bir işi yapıyor da değilim. [Aksine ben, Allah'ın elçisiyim ve sizi uyarmakla görevliyim]. Bakın, bu Kur'an akıl ve irade sahibi olan herkes için bir öğüt ve uyarıdır. Nitekim siz de Kur'an'ın bildirdiği haberlerin doğruluğunu yarın bir gün çok iyi anlayacaksınız!"

39. ZÜMER SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 75 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Bu Kur'an, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi yerli yerince yapan Allah tarafından indirilmiştir.

2 Ey Peygamber! Biz, Kur'an'ı sana [hidayet gibi] çok temel bir maksatla vahyettik. O hâlde sen de tüm samimiyetinle Allah'a bağlanarak yalnız O'na kulluk et!

3 İyi bilin ki gerçek ibadet ve itaat ancak Allah'a yapılır. Allah'ın yanı sıra birtakım putlara tanrılık yakıştıran o müşrikler, "Biz bunlara sırf bizi Allah'a yakınlaştırsınlar diye tapınıyoruz." derler. Şüphesiz Allah hesap günü bütün bu sapkın inançlarıyla ilgili olarak onlar hakkındaki azap hükmünü infaz edecektir. Allah, [kendisi hakkında, "O çocuk edindi." şeklinde] birtakım yalanlar uyduran ve [putlara tanrılık yakıştırarak] nankörlük eden hiç kimseyi emeline kavuşturmaz!

4 Eğer Allah onların iddia ettikleri gibi bir çocuk sahibi olmak isteseydi elbette yarattığı varlıklardan dilediğini seçerdi. [Fakat O böyle bir şey dilememiştir]. Çünkü O, çocuk edinmekten münezzehtir. O, Allah'tır; tektir ve bütün varlıklar üzerinde mutlak otorite sahibidir!

5 O, gökleri ve yeri [boş yere değil] çok temel bir maksatla yaratmıştır. O, sürekli olarak gecenin gündüze, gündüzün geceye dönüşmesini sağlar. Güneşi ve ayı ise tabiattaki yasalarına boyun eğdirerek hizmetinize sunmuştur. Güneş ve ay O'nun tarafından belirlenmiş vakte kadar kendi yörüngelerindeki hareketlerini sürdürecektir.

Haberiniz olsun ki O, üstün kudret sahibidir ama aynı zamanda çok affedicidir!

خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ
مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا
مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ۝٦ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا
يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝٧ وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ
ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ
مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ۝٨ أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ
آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ
قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ۝٩ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ
وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝١٠

6 O sizi, ilkin bir tek can özünden yarattı ve aynı özden eşini de var etti. Yine O size, [deve, sığır, koyun ve keçi olmak üzere] erkekli-dişili dört tür evcil hayvanı nimet olarak bahşetti.

Öte yandan, O sizi analarınızın rahimlerinde üç karanlık [yani karın duvarı, rahim duvarı ve cenini kuşatan zar] içinde birbirini izleyen safhalardan geçirmek suretiyle yaratır.

İşte tek gerçek rabbiniz olan Allah budur! Bütün kâinatta mutlak egemenlik O'nundur. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Buna rağmen nasıl oluyor da iman ve itaatten yüz çeviriyorsunuz?!

7 Eğer siz [putlara tapınmak suretiyle] nankörlükte ısrar ederseniz, bilin ki Allah sizin ibadetinize muhtaç değildir. Böyle iken Allah yine de kullarının nankörlük etmesine razı olmaz. Ama eğer [müşriklikten vazgeçip] imana gelirseniz, Allah bu davranışınızdan hoşnut olur. Haberiniz olsun ki kimse kimsenin günah yükünü taşımaz. Sonunda hepiniz hesap vermek üzere rabbinizin huzuruna çıkacaksınız. İşte o zaman Allah, hayatta iken yapmış olduğunuz her şeyi size bildirecek ve hak ettiğiniz karşılığı verecektir. Şüphesiz O, gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

8 Nankör insanın başına [hastalık, yoksulluk gibi] bir sıkıntı gelince rabbine el açıp yalvarır. Fakat Allah, kendisine rahata kavuşma imkânı verince hem daha önce O'na yalvarıp yakardığını unutur, hem de [putlar gibi] birtakım nesneleri Allah'ın ilahlığına ortak koşar ve böylece [kendisi sapıttığı gibi] başka insanları da O'nun yolundan saptırır.

Ey Peygamber! Böylelerine de ki: "Bu nankör tavrınla bir süre daha dünyanın zevk ve sefasını sür bakalım; ama bil ki sonunda cehennemi boylayacaksın!"

9 Vakti gelince cehennemi boylayacak kâfir, gecenin derinliklerinde kâh secde ederek kâh ayakta durarak Allah'a ibadetle meşgul olan, ahirette Allah'a hesap verme kaygısı taşıyan ve rabbinin rahmetine nail olmayı uman kimseyle bir olur mu hiç?!

Ey Peygamber! De ki: "Allah'a teslimiyetin anlamını kavrayanlar ile bundan büsbütün bihaber olanlar aynı kefeye konulur mu hiç?!"

Ne var ki bu gerçeği ancak aklıselim sahibi kimseler anlar!

10 Ey Peygamber! De ki: "[Allah şöyle buyuruyor]: "Ey mümin kullarım! Rabbinize itaatsizlikten sakının. Bu dünyada Allah'a samimiyetle kulluk edenleri çok güzel bir gelecek beklemektedir. Unutmayın ki Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir. [O hâlde müşriklerin baskı ve zulümleri sebebiyle Mekke'de yaşama imkânı kalmayınca başka yerlere hicret edin]. Bilin ki Allah'a iman ve itaat yolunda karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklara göğüs gerenlere mükâfatları hesapsız verilecektir!"

قُلْ إِنِّيٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ ٱللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَٱعْبُدُوا مَا شِئْتُم
مِّن دُونِهِۦ ۗ قُلْ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ ٱلنَّارِ
وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥ ۚ يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾
وَٱلَّذِينَ ٱجْتَنَبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ ۚ
فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٨﴾ أَفَمَنْ
حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ ۗ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِى ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾ لَٰكِنِ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ ۖ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ
بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُۥ حُطَٰمًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢١﴾

11-12 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Bana, dosdoğru ve samimi bir inançla yalnız Allah'a kulluk/ibadet etmem emredildi. Yine bana Allah'a teslimiyet gösterenlerin öncüsü olmam emredildi."

13 Ey Peygamber! De ki: "Rabbime isyan ettiğim takdirde o müthiş hesap gününde azaba mahkûm olmaktan korkarım!"

14-15 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Bakın, ben dosdoğru ve samimi bir inançla yalnız Allah'a kulluk/ibadet etmekteyim. Peki, siz de O'nun dışında dilediğiniz varlıklara tapınmaya devam edin bakalım!"

Ey Peygamber! De ki: "Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini azaba mahkûm edilenler arasında bulacak hem de yakınlarını kaybedeceklerdir. İşte en korkunç hüsran budur!"

16 Hüsrana uğrayanları cehennemde hem üstlerinden hem de altlarından ateş kümeleri saracaktır.

İşte Allah [cehennemdeki azabın böyle korkunç olacağını bildirmek suretiyle] kullarını korkutup uyarıyor.

Ey kullarım! Bana karşı gelmekten sakının!

17-18 Düzmece tanrılara tapınmaktan kaçınıp içtenlikle Allah'a yönelenlere müjdeler var!

Ey Peygamber! Allah'ın emrine kulak verip onu en güzel biçimde uygulayanları müjdele! Çünkü onlar Allah'ın doğru yola eriştirdiği kimselerdir. Yine onlar aklıselim sahibi kimselerdir.

19 Ey Peygamber! Azaba çarptırılmayı çoktan hak etmiş ve cehennemlik olmuş kimseyi sen mi kurtaracaksın?!

20 [Böylelerinin cehennemi boylamasına karşın] rablerine itaatsizlikten sakınanları cennette çok katlı köşkler, hem de yanı başlarında ırmakların çağıldayacağı köşkler beklemektedir. Bu, Allah'ın sözüdür. Allah sözünden asla dönmez!

21 Görmez misin, Allah gökten yağmur yağdırır ve onu yeryüzünde su kaynakları şeklinde akıtır. Yine Allah o suyla rengârenk ekinler yeşertir. Derken, o ekinler olgunlaşır ve sen de onların sarardığına tanık olursun. Sonunda Allah onları çerçöp hâline getirir. İşte bütün bunlarda aklıselim sahipleri için bir ders ve ibret var!

أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۚ فَوَيْلٌ
لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾ اللَّهُ
نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ
ذِكْرِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ
الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ
لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

22 Allah'ın, gönlüne iman ve teslimiyet duygusu bahşetmesiyle rabbinin hidayet nuruna kavuşan kimse, kafirlikte karar kılan kimse gibi olur mu hiç?!

Allah'ı hatırlama, O'nun buyruklarına kulak verme hususunda kalpleri taş kesilenlere yazıklar olsun! İşte böyleleri düpedüz sapıklık içindedirler!

23 Allah, kendi içinde uyum arz eden ve gerçekleri farklı şekillerde ifade eden bir kelam olarak sözlerin en güzelini [Kur'an'ı] vahyetti. Rablerine karşı derin saygı duyanların tüyleri Kur'an'ın etkisiyle ürperir; fakat sonra hem tenleri hem kalpleri Allah'ı anmakla sakinleşir.

İşte bu Kur'an, Allah'ın gönderdiği bir rehberdir. Allah, Kur'an'ın rehberliğini dilediği kimseye nasip eder. Allah'ın şaşırttığı kimseye gelince, artık onu doğru yola yöneltecek kimse yoktur!

24 Kıyamet ve hesap günü o korkunç azaba karşı kendisini korumaktan büsbütün aciz kalan kimsenin durumu ile cennette huzur ve mutluluk içinde yaşayan müminin durumu bir olur mu hiç?!

İşte o gün, müşriklere, "Dünyada işlediğiniz onca günahın meyvesini şimdi azap olarak tadın bakalım!" denecektir.

25 Ey Peygamber! Bu müşriklerden önce gelip geçen kimi halklar da peygamberleri yalancı saymışlardı. Bunun üzerine hak ettikleri azap hiç beklemedikleri bir yerden ve hiç ummadıkları bir şekilde tepelerine binivermişti.

26 Böylece Allah onlara bu fâni dünyada perişan olmanın acısını tattırdı. Ahiretteki azapları ise şüphesiz çok daha korkunç olacaktır!

Müşrikler bu gerçeği keşke bilselerdi!

27-28 Biz, bu müşrik halk öğüt alıp şirkten ve diğer bütün günahlardan sakınsın diye bu Kur'an'da her türlü örneği verdik, her şeyi söyledik ve onu hiçbir çelişki içermeyen Arapça bir hitap olarak vahyettik.

29 İşte Allah şimdi de [bir dizi puta tapınan kimse ile yalnız Allah'a kulluk/ibadet eden kimse arasındaki farkı anlatmak için] şu örneği veriyor:

İki kişi düşünün ki bunlardan biri, aralarında anlaşmazlık bulunan ve sürekli birbirleriyle çekişen birçok insanın emrinde çalışmakta, diğeri ise sadece bir kişinin emrinde çalışmaktadır. Peki, bu iki kişinin durumu aynı olur mu?!

Bütün övgüler her daim Allah'a yaraşır!

Ama gel gör ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bunu bir türlü anlamıyor!

30-31 Ey Peygamber! Hiç şüphesiz sen de öleceksin, o müşrikler de ölecek. Kıyamet günü gelip çattığında ise rabbinizin huzuruna çıkıp dünyada yarım kalan hesabınızı göreceksiniz.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۚ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي جَاءَ
بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾ لَهُم مَّا
يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾ لِيُكَفِّرَ اللَّهُ
عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ الَّذِي
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۖ وَيُخَوِّفُونَكَ
بِالَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾
وَمَن يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي
انتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ إِنْ
أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي
بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ ۚ قُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ
مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ مَن يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

32 Allah hakkında [evlat edindiği, ilahlıkta birtakım ortaklarının bulunduğu gibi] yalanlar uyduran, kendisine ulaşan Kur'an mesajını yalan sayan kimseden daha zalim/kâfir biri olabilir mi?!

Kâfirler için cehennemde yer mi yok?!

33 Hakkı hakikati ortaya koyan Peygamber'e ve ona yürekten inananlara gelince, işte bunlardır Allah'a itaatsizlikten sakınanlar!

34 Diledikleri her şey rablerinin katında onları beklemektedir. İşte Allah'a içtenlikle ibadet edenlerin mükâfatı budur!

35 Nitekim Allah onların geçmişte yaptıkları en kötü işi bile görmezden gelip affedecek ve yaptıkları hayırlı işlerin en güzelini dikkate alarak kendilerini ödüllendirecektir.

36-37 Ey Peygamber! Allah, koruyup kollayıcı olarak kuluna yetmez mi?! Elbette yeter! Böyle iken o müşrikler ["Tanrılarımız seni çarpar!" diyerek] Allah'tan başkalarıyla seni korkutmaya çalışıyorlar.

Allah kimi şaşırtırsa artık onu kimse doğru yola eriştiremez; Allah kimi doğru yola eriştirirse onu da saptıracak kimse olamaz. Allah üstün kudret sahibi, kâfirleri hak ettikleri şekilde cezalandırıcı değil midir?!

38 Ey Peygamber! O müşriklere, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, hiç tereddütsüz, "Allah yarattı." diye cevap verirler.

De ki onlara: "Peki, o hâlde söyler misiniz, Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlar, Allah bana [hastalık, fakirlik gibi] bir musibet vermek istediği takdirde o musibeti önleyebilirler mi?! Yahut Allah bana bir nimet lütfetmek dilerse, bunlar o lütfa erişmemi engelleyebilirler mi?!"

De ki: "Allah bana yeter! Allah'a inanıp güvenenler zaten yalnız O'na bel bağlarlar"

39-40 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Ey halkım! Bildiğinizi okumaya devam edin, elinizden gelen kötülüğü ardınıza koymayın. Bilin ki ben, her hâlükârda Allah yolundaki mücadelemi sürdüreceğim. Bu dünyada zelil ve perişan edici azabın kimi çarpacağını, ahirette de sürekli azaba kimin mahkûm olacağını vakti gelince göreceksiniz!"

إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَ ۚ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَمْلِكُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا ۖ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ عَٰلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِى مَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا۟ يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

41 Ey Peygamber! Biz sana Kur'an'ı [kâfir/müşrik] halka doğru yolu göstermek maksadıyla gönderdik. Her kim [Kur'an'a kulak verip] imana gelirse bu kendi lehine olur; ama her kim de Allah'a ortak koşmaktan vazgeçmemeyi yeğlerse bu sapkınlığı sırf kendi aleyhine olur. Bilesin ki sen onları ille de imana getirmekle yükümlü değilsin.

42 Allah, ölüm vakti gelen insanların canlarını alır. Henüz ölüm vakti gelmemiş olanları da uyku hâlinde bilinçten yoksun bırakır. Böylece Allah, ölümüne hükmettiği canları hayattan koparırken diğer canları kendisinin belirlediği bir süreye kadar yaşatır. İşte bunda aklıselimle düşünen kimseler için ibretler vardır.

43 Demek onlar, Allah nezdinde [dilekerinin kabul olmasını sağlayacak] birtakım şefaatçiler edindiler ha!

Ey Peygamber! De ki onlara: "Bu putlar hiçbir güce sahip olmadıkları, akıl ve bilinçten tamamen yoksun bulundukları hâlde siz gene onlardan şefaat umacaksınız, öyle mi?!"

44 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Şefaatle ilgili bütün yetki Allah'a aittir. Göklerde ve yerde mutlak egemenlik O'nundur. Nitekim siz de sonunda hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız."

45 Allah'tan tek gerçek tanrı olarak söz edildiğinde, ahirete inanmayanların kalplerindeki nefret suratlarına yansır. Ama Allah'ın yanı sıra putlardan da tanrı olarak söz edildiğinde hemen keyfe gelip neşelenirler.

46 Ey Peygamber! De ki: "Ey gökleri ve yeri yaratan, gizliyi aşikârı bilen Allah'ım! Ayrılığa düştükleri inanç konusunda, kıyamet günü bu kulların hakkında gereken hükmü elbet vereceksin!"

47 O zalimler/kâfirler, yeryüzündeki tüm hazinelere ve hatta bunun bir misli hazineye daha sahip olsalardı, kıyamet günü o korkunç azaptan kurtulmak için hepsini mutlaka feda ederlerdi.

O gün, hiç hesaba katmadıkları şeyler Allah tarafından gözlerinin önüne serilecektir.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ ۚ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم
مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا
كَسَبُوا ۚ وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ
لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ
مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا
أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَىٰ عَلَىٰ
مَا فَرَّطتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

48 Böylece, hayatta iken işledikleri tüm günahlar, yaptıkları bütün pis işler karşılarına çıkacak, vaktiyle alay edip durdukları azap tepelerine biniverecektir.

49 Nankör insanın başına [yoksulluk gibi] bir sıkıntı gelince bize el açıp yalvarır. Fakat ona lütuf hazinemizden biraz mal mülk bahşettiğimiz zaman [şükretmek yerine], "Ben bu serveti bilgi ve becerim sayesinde kazandım." der.

Doğrusu, Allah'ın insana mal mülk bahşetmesi bir imtihandır. Fakat çokları bunu anlamaz!

50 Bunlardan önceki kâfirler/nankörler de böyle sözler söylemişlerdi; ama onların elde ettikleri maddi zenginlik, feci akıbetlerini önlemede kendilerine hiçbir fayda sağlamadı!

51 Dahası, işlemiş oldukları günahların cezası onları çarptı. Aynı şekilde bu müşrikleri de işledikleri günahların cezası çarpacak ve onlar buna asla engel olamayacaktır.

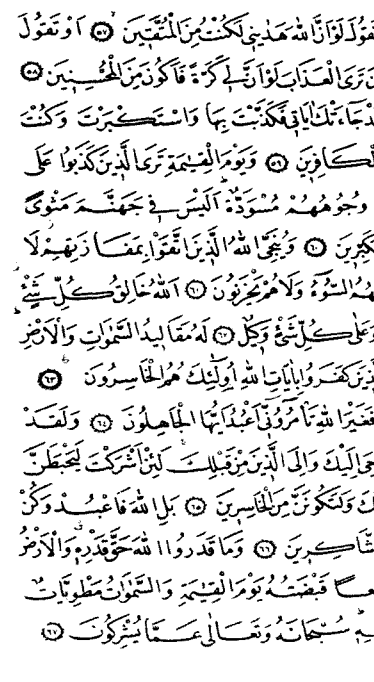
52 Bunlar, Allah'ın dilediğine çok, dilediğine az rızık verdiğini hâlâ anlamadılar mı?! Şüphesiz bunda, imana gelmeye niyetli kimseler için dersler vardır.

53 Ey Peygamber! De ki: [Allah şöyle buyuruyor]: "Ey benim günaha batmış, haddi aşmış kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah [dilerse] tüm günahları affeder. Çünkü O çok affedici, çok merhametlidir!"

54 O hâlde, azap tepenize binmeden önce içtenlikli bir tövbeyle Allah'a yönelin; O'na yürekten teslimiyet gösterin. Aksi hâlde sizi azaptan kurtaracak kimse bulunmaz!

55 Hiç farkında olmadığınız bir sırada azap ansızın tepenize binmeden önce, rabbinizin size en güzel lütfu olan Kur'an'a uyun!

56 Kur'an'ın çağrısına uyun ki hesap günü sizden hiç kimse, "Allah'a karşı itaatsizliğimden, O'nun emirleriyle alay edişimden dolayı yazıklar olsun bana!" diye dövünmek durumunda kalmasın!

57-58 Evet, Kur'an'ın çağrısına uyun ki yine hesap günü sizden hiç kimse, "Eğer Allah bana yol gösterseydi elbet O'na karşı gelmekten sakınanlardan biri olurdum." şeklinde geçersiz mazeretler üretmek yahut cehennemde kendisini bekleyen azabı görünce, "Keşke bana ikinci bir fırsat daha verilse de Allah'a içtenlikle ibadet eden bir kul olsam!" diye boş yere hayıflanmak durumunda kalmasın.

59 Hesap günü mazeret üretenlere Allah şöyle buyuracaktır: "Yoo! [Allah bana yol gösterseydi O'na karşı gelmekten sakınan biri olurdum." deme hakkın yok]. Çünkü sana vaktiyle ayetlerim ulaşmış ve sen onları yalan saymıştın. Ama sen imana gelmeyi kibrine yedirememiş ve böylece kendi tercihinle kâfir olmuştun."

60 Ey Peygamber! Allah hakkında ["O, evlat edindi" gibi] yalanlar uydurarların suratlarının kıyamet günü [korku ve dehşetten] morardığına tanık olacaksın. İmana gelmeyi kibrine yedirememeyenler için cehennemde yer mi yok?!

61 Buna karşılık Allah, emirlerine itaatsizlikten sakınanları, imanları uğrunda verdikleri mücadeleden ötürü azaptan uzak tutup mutluluk ve esenliğe kavuşturacaktır. Dolayısıyla ahirette onların ne bir kılına zarar gelecek, ne de bir keder yüzü görecekler.

62 Allah her şeyin yaratıcısıdır. Pek tabii ki bütün her şey de O'nun denetiminde ve gözetimindedir.

63 Göklerin ve yerin nimet ve rızık hazinelerinin anahtarları O'nun nezdindedir.

Allah'ın ayetlerini inkâr edenler var ya, işte asıl kendilerine yazık edenler onlardır.

64 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Ey densizler, ey kendini bilmezler! [Bu ilahî ikaza rağmen] bana Allah'tan başka birtakım varlıklara tapınmamı teklif ediyorsunuz ha!"

65 Ey Peygamber! Hem sana hem de senden önceki bütün peygamberlere şu ikaz vahyedildi: "Allah'tan başka birtakım varlıklara tanrılık yakıştırırsan, iyilik namına yapmış olduğun her şey Allah nezdinde koskoca bir hiç olur ve böylece hüsrana uğramış olursun."

66 O hâlde sen, [bugüne değin yaptığın gibi] yalnız Allah'a kulluk et ve her daim O'na minnettarlığını göster!

67 Doğrusu, kâfirler/müşrikler, Allah'ın kudret ve yüceliğini hakkıyla anlayıp kavramış değildir. Oysa bütün yeryüzü, kıyamet günü, O'nun için avuç içindeki bir nesne kadar küçük bir şey olacak; gökler de yine O'nun sınırsız kudretiyle dürülüp bükülmüş bir hâle gelecektir.

İşte böyle müthiş bir kudrete sahip olan Allah, onların tanrılık yakıştırdıkları putlardan yüce ve münezzehtir!

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ
إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُم قِيَامٌ يَنظُرُونَ
﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا
فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾
قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ
لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ
مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

[68] Kıyamet günü sûr'a üflenecek ve bunun üzerine göklerde ve yerde kim varsa –Allah'ın diledikleri hariç– can verecektir. Sonra [ölümden sonra diriliş için] sûr'a bir kez daha üflenecek, o zaman bir bakarsın ki insanlar çoktan dirilip kalkmışlar ve [dehşet içerisinde] etrafa bakınarak ne olup bittiğini anlamaya çalışmaktalar.

[69] İşte o gün yeryüzü, Allah'ın adil yargılamasıyla aydınlığa kavuşacak, amel defterleri açılacaktır. Derken, tüm peygamberler ile öteki şahitler huzura çağrılacak ve insanlar hakkında adilce hüküm verilecek, kimseye haksızlık edilmeyecektir.

[70] Herkese, hayatta iken yapmış oldukları-nın karşılığı tastamam ödenecektir. Zaten Allah onların bütün yaptıklarını çok iyi bilmektedir!

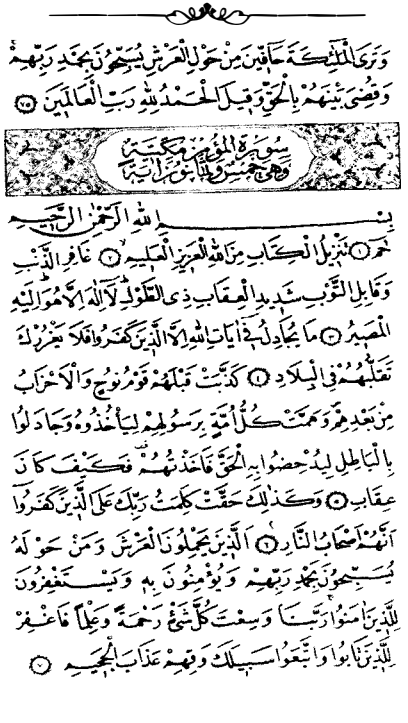
[71] Kâfirler, gruplar hâlinde cehenneme sevk edilecektir. Cehenneme vardıklarında kapılar açılacak ve oradaki görevliler kâfirlere, "Aranızdan size rabbinizin buyruklarını tebliğ eden ve azaba mahkûm edildiğiniz bugün bu olayları yaşayacağınız hakkında sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?" diye soracaklar.

Kâfirler, "Evet, peygamberler gelmişti! Ama artık biz kâfirler hakkında azap hükmü kesinleşti. [Şimdi artık ne söylesek boş!]" diye cevap verecekler.

[72] Onlara, "İçinde sürekli kalacağınız cehennemin kapılarından girin içeri! İmana gelmeyi kibrine yediremeyenlerin kalacakları yer, ne fena bir yer!" denecektir.

[73] Rablerine itaatsizlikten sakınanlar ise gruplar hâlinde cennete sevk edilecektir. Cennete varıp da kapılar açılınca oradaki görevliler müminlere, "Hoş geldiniz; artık esenliktesiniz! Temelli kalmak üzere buyurun cennete!" diyecekler.

[74] Müminler ise, "Bize verdiği sözü tutan ve bu esenlik yurdunu bize bağışlayan, böylece cennete dilediğimiz şekilde yerleşmemizi sağlayan Allah'a her daim hamdolsun! Allah yolunda çaba gösterenlerin mükâfatı ne güzelmiş!" diye karşılık verecekler.

وَتَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

سُورَةُ الْمُؤْمِنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ۝ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ غَافِرِ الذَّنْبِ
وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ ۖ لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ إِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ۝ مَا يُجَادِلُ فِيٓ ءَايَاتِ اللّٰهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ
تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۝ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ
مِنْ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَادَلُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ۝ وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوٓا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝

75 Ey Peygamber! O gün, meleklerin de arşın çevresini donatarak rablerini övgüyle andıklarına tanık olacaksın. Yine o gün, insanlar adilane biçimde yargılanacak, [melekler ve müminler tarafından], "Her türlü övgü, bütün varlıkların rabbi Allah'a yaraşır!" denecektir.

40. MÜ'MİN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 85 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2-3 Bu Kur'an; üstün kudret sahibi olan, her şeyi bilen, günahları affedip tövbeleri kabul buyuran, cezalandırması pek çetin ama lütfu da sınırsız olan Allah tarafından indirilmiştir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur; dönüş yalnız O'nadır!

4 Ey Peygamber! Allah'ın ayetlerini etkisiz ve geçersiz kılmak için ancak kâfirler mücadele eder. Şimdi o kâfirlerin her yerde keyiflerince dolaşıp boy göstermeleri seni yanıltmasın. [Çünkü onlar, vakti gelince kâfirliklerinin cezasını mutlaka çekecektir].

5 Bilesin ki bu kâfirlerden önce Nuh'un halkı ve onlardan sonra gelen [Âd ve Semûd gibi] kimi halklar da peygamberlerini yalanlamış ve her kâfir halk kendi peygamberini bertaraf etme girişiminde bulunmuş, Allah'ın ayetlerini birtakım asılsız iddialarla çürütmeye çalışmıştı. Fakat ben o halkları cezalandırdım. Böylece, cezalandırmamın nasıl olduğunu gördüler!

6 İşte rabbinin kâfirler hakkındaki, "Onlar cehennemliktir!" sözü de aynen böyle gerçekleşecektir!

7 Gerek arşı taşıyan gerekse onun çevresini donatan melekler her daim övgüyle rablerini anar; O'nun tek gerçek tanrı olduğunu tasdik eder ve müminler için de şöyle af dilerler:

"Ey yüce rabbimiz! Sen her şeyi rahmetin ve ilminle kuşatmışsın. Günahlarından pişmanlık duyup tövbeyle sana yönelenleri ve gösterdiğin yolda yürüyenleri affet; onları cehennem azabından koru!"

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ
مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ
وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ
لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتَكْفُرُونَ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَىٰ خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ
ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ
يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ
هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ
ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ
مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

8-9 "Ey yüce rabbimiz! Hem onları hem de onların atalarından, eşlerinden ve nesillerinden olup da imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri kendilerine vaat ettiğin Adn cennetlerine yerleştir. Şüphesiz sen üstün kudret sahibisin, her şeyi yerli yerince yapansın! Sen, onları [kıyamet ve hesap günü] hata ve günahlarının kötü sonuçlarından koru. Sen, o gün kimi eziyet ve azaptan korursan, şüphesiz ona merhamet etmişsindir".

İşte asıl kurtuluş, asıl mutluluk ve bahtiyarlık budur!

10 O gün, melekler tarafından kâfirlere de şöyle seslenilecek: "Allah'ın size yönelik öfkesi, [geçmişteki günahlarınızı pişmanlıkla hatırlamanız ve cehennemlik olmanız sebebiyle şu an] kendinize duyduğunuz öfkeden çok daha şiddetlidir. Çünkü siz, vaktiyle imana davet edildiğinizde inkârcılıkta ayak diremekteydiniz."

11 Bunun üzerine kâfirler şöyle yakaracaklar: "Ey rabbimiz! Sen, bizi iki defa öldürdün; iki defa dirilttin. [Yani bizler ilkin ana rahminde cansız birer nesne idik, bize hayat bahşettin. Dünyada bir süre yaşattıktan sonra canımızı aldın ve kıyamet günü bizi tekrar dirilttin]. İşte şimdi günahlarımızı itiraf etmiş bulunuyoruz. Hatalarımızı telafi etmek üzere bir kez daha dünyaya dönmemizin hiç imkânı yok mu?!"

12 Onların bu yakarışına şöyle karşılık verilecek: "İşte bu çaresizlik içinde kıvranışınızın sebebi, vaktiyle Allah'ın tek tanrı olduğu gerçeğine inanmaya çağrıldığınızda bu çağrıyı reddetmeniz, O'nun ilahlıkta birtakım ortaklarının bulunduğundan söz edildiğinde ise buna inanmış olmanızdır. Artık hakkınızda verilecek karar o yüce, o ulu Allah'a aittir."

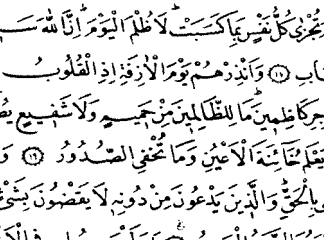
13 Ey Müşrikler! Bakın, O sınırsız kudretinin işaretlerini gözlerinizin önüne sermekte ve size gökten rızık [güneş ışığı, hava, yağmur] bahşetmektedir. Ne var ki bütün bunlardan ancak Allah'a yönelmiş olanlar ibret alır!

14 Ey Müminler! Kâfirler hoşlanmasa da sizler Allah'ın birliğine duyduğunuz sarsılmaz inançla yalnız O'na yakarın!

15 Hoşnut olduğu kullarının manevi derecelerini yükselten ve [o yüce] arşın sahibi olan Allah, insanları, kıyamet ve hesap günü hakkında uyarsın diye kullarından dilediğine kendi emri ve iradesiyle vahiy gönderir.

16 O gün, insanlar yeniden hayat sahnesine çıkacak ve hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmayacaktır.

Yine o gün Allah kâfirlere, "Bugün mutlak egemenlik/hükümranlık kimin?!" diye soracak ve ardından, "Elbette tek olan, gücü sınır tanımayan Allah'ın!" buyuracaktır.

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ ۚ مَا لِلظّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ
﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللّٰهُ
يَقْضِي بِالْحَقِّ ۖ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ ۗ
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ
كَانُوا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ
كَانَتْ تَاْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَاَخَذَهُمُ
اللّٰهُ ۚ اِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى
بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُونَ
فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا
قَالُوا اقْتُلُوا اَبْنَاءَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
نِسَاءَهُمْ ۚ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

17 O gün herkes, dünyada yaptıklarının karşılığını görecektir. Evet, işte o gün kimseye asla haksızlık edilmeyecektir. Şüphesiz Allah, hesabı çok çabuk görür!

18 Ey Peygamber! O kâfirleri/müşrikleri yaklaşan müthiş gün hakkında uyar! Çünkü o gün, yürekler boğulurcasına gırtlağa dayanacaktır. Yine o gün kâfirler ne bir dost ne de hatırı sayılan bir şefaatçi bulabilecektir.

19 Allah, kem gözleri ve kötü bakışları da, gönüllerde saklanan tüm duygu, düşünce ve niyetleri de bilir!

20 Allah, hak ve adaletle hükmeder. Müşriklerin tapındıkları putlar ise hiçbir şeye hükmedemez. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür!

21 Müşrikler, şu diyarlarda dolaşıp da kendilerinden önceki kâfir halkların akıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmazlar mı hiç?! O halklar bunlardan hem daha güçlüydü, hem de dünyada daha derin izler bırakmışlardı. Ama Allah günahlarından dolayı onları cezalandırdı ve işte o zaman Allah'ın azabına karşı kendilerini koruyacak kimse de çıkmadı!

22 Neden mi? Çünkü peygamberleri onlara nice ayetler, nice mucizeler getirdiler, ama onlar inkâr ettiler. Bu yüzden Allah da onları cezalandırdı. Şüphesiz Allah çok güçlüdür, cezası da pek çetindir!

23-24 Doğrusu biz Musa'yı mesajlarımız ve [asa gibi] çok müthiş bir mucizenin desteğinde Firavun'a, Hâmân'a ve Kârûn'a gönderdik; ama onlar Musa hakkında, "Bu bir sihirbaz, bir yalancı!" dediler.

25 Musa, tarafımızdan vahyedilmiş ayetleri tebliğ ettiğinde Firavun ve adamları, "Onun inancını benimseyenlerin erkek çocuklarını katledin; kadınlarına/kızlarına ise utanç verici işler yapın!" dediler. Fakat o kâfirlerin tuzağı boşa çıktı.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِيٓ أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُۥٓ ۖ إِنِّيٓ أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِى ٱلْأَرْضِ ٱلْفَسَادَ ﴿٢٦﴾ وَقَالَ
مُوسَىٰٓ إِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ
ٱلْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ
أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّىَ ٱللَّهُ وَقَدْ جَآءَكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ
مِن رَّبِّكُمْ ۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُۥ ۖ وَإِن يَكُ صَادِقًا
يُصِبْكُم بَعْضُ ٱلَّذِى يَعِدُكُمْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَٰقَوْمِ لَكُمُ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ظَٰهِرِينَ فِى ٱلْأَرْضِ
فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ بَأْسِ ٱللَّهِ إِن جَآءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ أُرِيكُمْ
مَآ أَرَىٰ وَمَآ أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ
ءَامَنَ يَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ ٱلْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾
مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۚ
وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَٰقَوْمِ إِنِّىٓ أَخَافُ
عَلَيْكُمْ يَوْمَ ٱلتَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ ۖ مَا لَكُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

26 Firavun, "Bırakın beni de şu Musa'yı öldüreyim; o da varsın tanrısına yalvarıp yakarsın bakalım elimden kurtulabilecek mi?! Korkarım, bu adam sizin inanç sisteminizi değiştirecek ve aynı zamanda buradaki düzeni alt üst ederek memleketi yangın yerine çevirecek." dedi.

27 Musa da, "Hesap gününe inanmayan her kibirli zorbanın şerrinden benim de sizin de rabbiniz olan Allah'a sığındım." diye karşılık verdi.

28 Bu arada, Firavun hanedanından olup da o vakte kadar imanını gizleyen mümin bir kişi şöyle dedi: "Ne o, bir insan 'Rabbim Allah'tır.' dedi diye onun canına mı kıyacaksınız?! Hâlbuki o size rabbinizden mesajlar ve mucizeler de getirdi. Eğer o yalan söylüyorsa, yalanı zaten kendisini sıkıntıya sokar. Yok, eğer doğru söylüyorsa sizi uyardığı azap başınıza gelir. Şüphesiz Allah haddi aşan, [peygambere yalancı, sihirbaz diye] iftira atan kimseleri maksadına ulaştırmaz!"

29 "Ey Halkım! Bugün bu memlekette güç ve iktidar sizindir. Ama yarın bir gün Allah'ın azabı tepemize binecek olursa bizi o azaptan kim kurtaracak?!"

[Halkın bu sözlerden etkilendiğini fark eden] Firavun, "Ben size sadece kendi düşüncemi bildiriyor ve emin olun, sizi izlenmesi gereken en doğru yola yönlendiriyorum." dedi.

30-31 Bunun üzerine o mümin kişi, "Ey Halkım!" dedi, "Doğrusu ben, geçmişteki kâfir halkların, Nuh halkının, Âd halkının, Semûd halkının ve onlardan sonra gelip geçen diğer halkların başına gelen akıbetin sizin başınıza da gelecek olmasından endişe ediyorum. Bilesiniz ki Allah, kullarını durduk yere cezalandırmayı istemez."

32-33 "Ey Halkım! İnsanların korku ve dehşetten bağrışacakları hesap gününde feci azaba mahkûm olmanızdan korkuyorum. O gün azaptan kaçıp kurtulmak isteyeceksiniz ama ne mümkün! Sizi Allah'ın azabından kurtaracak kimse bulunmayacaktır. Unutmayın ki Allah kimi şaşırtırsa artık ona yol gösterecek kimse olmaz!"

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِالْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى شَكٍّ
مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ مِنۢ بَعْدِهِۦ
رَسُولًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝٣٤
ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ ۖ
كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ كَذَٰلِكَ
يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ۝٣٥ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ ۝٣٦ أَسْبَٰبَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا ۚ
وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ۚ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ ۝٣٧ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ
يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ۝٣٨ يَٰقَوْمِ
إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ ۖ وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ دَارُ
ٱلْقَرَارِ ۝٣٩ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ
وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝٤٠

34 "Ey Halkım! Daha önce Yusuf da size/atalarınıza gerçekleri gösteren ilahî mesajlar getirmiş ama siz onun tebliğ ettiği mesajlara da hep kuşkuyla bakmıştınız. Yusuf vefat edince, 'Allah, bundan sonra asla peygamber göndermez.' demiştiniz. İşte Allah, haddi aşan, peygamberin tebliğ ettiği ilahî mesaja kuşkuyla bakan kimseleri böyle şaşırtır."

35 Kendisine ulaşan hiçbir sağlam delil bulunmaksızın Allah'ın ayetleri hakkında ileri geri konuşan kimselerin bu tutumları gerek Allah nezdinde gerek Müminler nazarında çok büyük bir nefrete sebep olur. İşte Allah her kibirli ve zorbanın kalbini böyle mühürler!

36-37 Firavun, [şarlatanca bir tavırla], "Ey Hâmân!" dedi, "Benim için bir kule inşa et; belki böylece yükseklere erişir, gök tabakalarına yükselir ve sonunda Musa'nın tanrısına ulaşırım. Gerçi ben, onun kesinlikle bir yalancı olduğuna inanmaktayım; [ama neyse sen yine de o kuleyi inşa et!]"

İşte böylece Firavun'un kötü gidişatı kendisine çok cazip göründü ve bu sebeple doğru yoldan alıkondu. Ayrıca Firavun'un kule formülü de hiçbir işe yaramadı.

38-40 Mümin kişi şöyle dedi: "Ey Halkım! Gelin, bana uyun; size doğru yolu göstereyim. Ey Halkım! Bu dünyadaki hayat gelip geçicidir. Hâlbuki ahiret ebedî hayat yurdudur. Kim bir kötülük/günah işlerse, ceza/azap olarak sadece işlediği günahın birebir karşılığını görür. Ama kim de –ister erkek ister kadın olsun– iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse, işte böyleleri cennete girer ve orada hesapsız/sınırsız nimetlere nail olur."

وَيٰقَوْمِ مَا لِيٓ أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجٰوةِ وَتَدْعُونَنِيٓ إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِۦ مَا لَيْسَ لِي بِهِۦ عِلْمٌ
وَأَنَا۠ أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِيٓ
إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُۥ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْءَاخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَآ
إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَٰبُ النَّارِ ﴿٤٣﴾
فَسَتَذْكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمْ ۚ وَأُفَوِّضُ أَمْرِيٓ إِلَى اللَّهِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقٰىهُ اللَّهُ سَيِّـَٔاتِ مَا
مَكَرُوا۟ وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرْعَوْنَ سُوٓءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ اَلنَّارُ
يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
أَدْخِلُوٓا۟ ءَالَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَآجُّونَ فِي النَّارِ
فَيَقُولُ الضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنتُمْ مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ
﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟ إِنَّا كُلٌّ فِيهَآ إِنَّ اللَّهَ
قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ
جَهَنَّمَ ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

41-42 "Ey Halkım! Daha ne desem, ne edip eylesem bilmem ki?! Ben sizi kurtuluşa davet ederken siz beni ateşe çağırıyorsunuz. Siz bana Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu inkâr etmemi, gerçekten tanrı olduklarına dair hiçbir bilgi ve delil sahibi olmadığım birtakım varlıkları O'na ortak koşmamı teklif ediyorsunuz. Oysa ben sizi, üstün kudret sahibi ve çok affedici Allah'ın yoluna davet ediyorum."

43-44 "Gerçek şu ki beni tapınmaya davet ettiğiniz varlıkların bu dünyada da ahirette de kendilerine kulluk ve ibadete çağrılmaya değer bir tarafları yoktur. Şüphesiz sonunda hepimiz hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkacağız. Hiç kuşku yok ki [Allah'tan başka birtakım varlıklara tanrılık yakıştırmak suretiyle] haddi aşanlar, cehennemi boylayacaktır! Bu sözlerimin doğruluğunu ileride anlayacaksınız, [ama o zaman iş işten geçmiş olacak]. Şimdi ben, içinde bulunduğum durumu [tehditleriniz, canıma kastetme girişimleriniz karşısında] Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah, kullarının her hâlini görür!"

45 Allah, o mümini kâfir halkının kurduğu tuzakların şerrinden korudu; Firavun ve adamları ise [sulara gömülmek suretiyle] korkunç bir azabın pençesine düştü.

46 Onlar, [ahirette de] sürekli olarak ateşe sokulacaktır. Nitekim Allah, kıyamet günü gelip çattığında, "Firavun ve adamlarını en şiddetli azaba çarptırın!" buyuracaktır.

47 Kâfirler cehennemde azap çekerken birbirleriyle hırlaşacaklar; dünyada iken kendi yandaşları arasında güçsüz ve nüfuzsuz olan kâfirler, elebaşı kâfirlere, "Biz onca zaman sizin peşinizde koştuk. Şimdi şu ateşte çektiğimiz azabı biraz olsun hafifletemez misiniz?!" diyecektir.

48 Elebaşı kâfirler de şöyle karşılık verecektir: "Gördüğünüz gibi hepimiz ateşteyiz. Allah, biz kâfir kulları hakkında hükmünü verdi ve artık iş bitti!"

49 Bunun üzerine ateşteki tüm kâfirler cehennemin bekçilerine, "N'olur, rabbinize bizim için yalvarın da bu azabımızı bir an olsun hafifletsin." diye yakaracaktır.

قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ قَالُوا۟ بَلَىٰ ۚ
قَالُوا۟ فَٱدْعُوا۟ ۗ وَمَا دُعَٰٓؤُا۟ ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ۝٥٠
إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَٰدُ ۝٥١ يَوْمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ
مَعْذِرَتُهُمْ ۖ وَلَهُمُ ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ۝٥٢
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
ٱلْكِتَٰبَ ۝٥٣ هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ۝٥٤ فَٱصْبِرْ
إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِٱلْعَشِىِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ ۝٥٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ ۙ إِن فِى صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ
مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِ ۚ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلْبَصِيرُ ۝٥٦ لَخَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝٥٧
وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلْمُسِىٓءُ ۚ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ۝٥٨

50 Cehennem bekçileri, "Vaktiyle peygamberleriniz gerçekleri gösteren mesajlar getirmemiş miydi?!" diye sorunca onlar, "Evet, getirmişlerdi!" diye karşılık verecektir.

Bunun üzerine Melekler şöyle diyecektir: "Madem öyle, Allah'a kendiniz yalvarın! [Biz sizin gibiler için Allah'a yalvarmayız]. Hem sonra bilin ki kâfirlerin yalvarıp yakarması sonuçsuz kalmaya mahkûmdur!"

51 Kuşkusuz biz, elçilerimize ve müminlere, hem bu fani hayatta hem de tüm şahitlerin hazır bulunacağı hesap gününde yardım edeceğiz.

52 O gün zalimlere/kâfirlere mazeretlerinin hiçbir faydası olmayacaktır. Onların hakkı, lanetlenip ilahî rahmetten kovulmak ve çok fena bir yerde [cehennemde] azaba mahkûm olmaktır!

53-54 Gerçek şu ki biz vaktiyle Musa'ya peygamberlik lütfetmiş, aklıselim sahipleri için bir rehber ve öğüt olmak üzere İsrailoğulları'nı da ona gönderdiğimiz vahiylere mirasçı kılmıştık.

55 Ey Peygamber! Allah yolunda karşılaştığın sıkıntı ve zorluklara sabret, çünkü Allah'ın [elçilerine ve müminlere yardım] vaadi mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşir. Hata ve kusurlarından ötürü af dile ve her daim rabbinin şanını övgüyle yücelt!

56 Kendilerine ulaşan hiçbir sağlam bilgi, delil olmaksızın Allah'ın ayetleri hakkında ileri geri konuşanlar var ya, onların gönüllerinde hiçbir zaman tatmin edemeyecekleri bir kibir ve kendini beğenmişlikten başka bir şey yoktur!

Ey Peygamber! Onların şerrinden Allah'a sığın. Şüphesiz O, her şeyi işitir, her şeyi görür!

57 Göklerin ve yerin yaratılması, insanların tekrar yaratılmasından elbette daha büyük ve ciddi bir iştir. Fakat şu Mekke halkının kâfir çoğunluğu bu gerçeği anlamaz!

58 Ey Kâfirler! Gören ile görmeyen bir olmadığı gibi, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler ile günahı meslek edinenler de bir değildir. Bu gerçeği anlamada ne kadar da kıt düşünüyorsunuz!

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾
اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبْصِرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ
شَيْءٍ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ
الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ
لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ ۖ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ الْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِن رَّبِّي
وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

59 Kıyamet bir gün mutlaka gelip çatacaktır. Bunda hiç şüphe yoktur! Fakat şu Mekke halkının kâfir çoğunluğu bu gerçeğe bir türlü inanmıyor!

60 Bakın, rabbiniz şöyle buyuruyor: "Bana yakarın; yakarışınıza karşılık vereyim. Bana yönelip yakarmaya tenezzül etmeyenler, aşağılanmış bir vaziyette cehennemi boylayacaktır!"

61 Uyuyup dinlenmeniz için geceyi, işinizi gücünüzü görmeniz için gündüzü [iki büyük nimet olarak] size bahşeden O'dur. Doğrusu Allah, insanlara karşı çok lütufkârdır, fakat şu Mekke halkının kâfir/nankör çoğunluğu O'na minnettarlık göstermez!

62 Ey Müşrikler! İşte rabbiniz Allah her şeyin yaratıcısıdır; O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! Böyle iken nasıl oluyor da O'nun yegâne tanrı olduğuna inanmaktan yan çiziyorsunuz?!

63 Allah'ın ayetlerini inatla inkâr eden herkes, hak ve hakikatten işte böyle saptırılır!

64 Yeryüzünü sizin için hayat ve yerleşim alanı yapan, göğü de üstünüze yüksek bir tavan gibi çatan, size şekil hem de çok güzel bir şekil veren ve yine size çok hoş nimetler bahşeden Allah'tır.

İşte [size karşı böyle cömert, böyle lütufkâr olan] Allah'tır sizin rabbiniz. Bütün varlıkların rabbi Allah yüceler yücesidir!

65 O, her daim diridir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Öyleyse O'nun yegâne tanrı oluşuna duyduğunuz sarsılmaz bir inançla hep O'na kulluk edin ve "Her türlü övgü, bütün varlıkların rabbi Allah'a yaraşır." diyerek O'nun şanını yüceltin!

66 Ey Peygamber! De ki: "Rabbimden bana ayetler vahyedilince sizin, Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlara tapmaktan kesinkes men edildim. Bana, bütün varlıkların rabbine teslimiyet göstermem emredildi."

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا
شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّىٰ مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ
وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ
فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ
يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئًا
كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾
ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ
الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

67 Sizi ilkin topraktan, sonra her birinizi bir damlacık meniden, bir kan pıhtısından yaratan O'dur. Yine sizi analarınızın karnından bebek olarak hayat sahnesine çıkaran, ardından güçlü, kuvvetli döneminize eriştiren ve nihayet ihtiyarlık çağınıza kadar yaşatan da O'dur. İçinizden bazıları ergenlik ve ihtiyarlık çağına ulaşmadan hayata veda eder. Sonuçta hepiniz Allah tarafından belirlenmiş bir vakte kadar yaşamaktasınız. Umulur ki [bir gün mutlaka öleceğinizi düşünür de] aklınızı başınıza alırsınız!

68 Bakın, canı veren de O'dur alan da! O, bir şeyin olmasını dilediğinde ona sadece "Ol!" der ve o şey de derhâl oluş sürecine girer.

69 Ey Peygamber! Allah'ın ayetleri hakkında ileri geri konuşan şu müşrikleri görüyorsun değil mi?! Hak ve hakikatten nasıl da yan çiziyorlar!

70 Vahyi ve elçilerimiz vasıtasıyla gönderdiğimiz buyrukları yalan dolan sayanlar ileride günlerini görecekler!

71-72 Ahirette, boyunlarına demir halkalar geçirilmiş, prangalara vurulmuş bir hâlde önce kaynar suya sürüklenecekler, ardından cehennem ateşinde feci şekilde yakılacaklar!

73-74 Sonra onlara, "Hayatta iken Allah'ın yanı sıra kendilerine tanrılık yakıştırıp tapındığınız putlar şimdi nerede?!" diye sorulacak.

Onlar, "Bizi yüzüstü bırakıp gittiler. Meğer vaktiyle biz koskoca bir hiç olan şeylere tapıyormuşuz" diye karşılık verecekler.

İşte Allah kâfirleri böyle şaşkın ve çaresiz bırakır!

75-76 Yine onlara, "Bu hâle düşmenizin sebebi, hayatta iken hiç hakkınız olmadığı hâlde şımarıp küstahlaşmanız ve gücünüze güvenerek alabildiğine böbürlenmiş olmanızdır. Şimdi içinde temelli kalmak üzere cehennem kapılarından girin bakalım!" denecektir.

Allah'a kulluk etmeyi kibrine yedirememeyenlerin kalacakları yer ne fena bir yerdir!

77 Ey Peygamber! Allah yolunda karşılaştığın sıkıntı ve zorluklara sabret! Zira Allah'ın [elçilerine ve müminlere yardım] vaadi mutlaka gerçekleşecektir. O kâfirleri tehdit ettiğimiz azabın bir kısmını ya bu dünyada sana gösterme fırsatı tanırız veya başlarına gelecek azabı/cezayı görmek sana nasip olmadan canını alırız. Ama bilesin ki onlar sonunda bizim huzurumuza çıkarılacaktır!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ
وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ ۖ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾
أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا
فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم
مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا
آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ
يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي
قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

78 Ey Peygamber! Biz, senden önce de birçok peygamber gönderdik. Onların kimisinden sana bahsettik; kimisi hakkında da sana bilgi vermedik. Bilesin ki hiçbir peygamber Allah'ın izni olmadıkça mucize gösteremez. Allah'ın kıyamet ve hesap gününe ilişkin buyruğu gerçekleştiği zaman herkes hakkında adilane hüküm verilecek ve akılları sıra ilahi mesajları geçersiz kılmaya çalışanlar işte o zaman hüsrana uğramış olacaktır.

79-80 Allah, sizin istifadenize sunmak üzere nice hayvanlar yarattı. Nitekim onlardan bir kısmına binersiniz, bir kısmından da yiyecek elde edersiniz. Onlardan daha başka faydalar da sağlarsınız. Gene birçok önemli ihtiyacınızı onların sayesinde karşılarsınız. Ayrıca karada onlara, denizde de gemilere binip yolculuk yaparsınız.

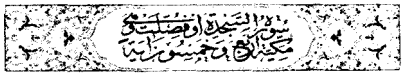
81 İşte Allah sınırsız kudret ve lütfunun işaretlerini/ayetlerini gözlerinizin önüne seriyor. Allah'ın bütün bu ayetlerinden hangisini inkâr edebilirsiniz?!

82 Müşrikler, şu diyarlarda dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçen kâfir halkların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmazlar mı?! O halklar, bunlardan hem daha kalabalık ve daha güçlüydü hem de yaşadıkları topraklarda daha derin izler bırakmışlardı. Ama maddi güçleri, feci akıbetlerini önlemede kendilerine hiçbir fayda sağlamadı!

83 Peygamberleri, onlara Allah'ın ayetlerini tebliğ ettiklerinde, sahip oldukları bilgiyi yeterli görüp [ilahî ayetlere ihtiyaç duymadıklarını göstermek üzere] küstahça böbürlendiler. Fakat sonunda alay konusu yaptıkları azap tepelerine biniverdi.

84 Müthiş azabımızı gördüklerinde, "Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inandık ve bugüne değin O'nun ilahlığına ortak koştuğumuz putları artık reddettik." diye bağrıştılar.

85 Fakat o müthiş azabımızı gördükleri vakit imana gelmiş olmaları kendilerine fayda sağlamadı. Böylece o kâfirler hüsrana uğradılar. İşte Allah'ın ancak azabı görünce imana gelen kulları hakkındaki değişmez yasası budur!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ۝١ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۝٢ كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝٣ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ۝٤
وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا
وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ ۝٥ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ
أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ
۝٦ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ۝٧
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝٨ قُلْ أَئِنَّكُمْ
لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا
ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝٩ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ
فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ
۝١٠ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ ۝١١

41. FUSSİLET SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 54 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2 Bu Kur'an, çok şefkatli, çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir!

3-4 Evet, işte bu Kur'an, hem müjdeleyici hem de uyarıcı olmak üzere, hak ve hakikati anlamak isteyen kimseler için, mesajları etraflıca açıklanmış olan ve Arapça bir hitap olarak tebliğ olunan bir ilahî kelamdır. Böyle iken Mekke halkının kâfir çoğunluğu Kur'an'dan yüz çevirdi. Onlar artık bu ilahî çağrıyı işitmezler.

5 Nitekim onlar şöyle derler: "Ey Muhammed! Bizi kabule davet ettiğin inanca karşı gönül kapılarımız kapalı, kulaklarımız da sağır! Hem sonra aramızda [inanç farklılığından kaynaklanan] bir aşılmaz engel var! Şu hâlde, sen bildiğin gibi yap, unutma ki biz de her zamanki yaptığımızı yapacağız!"

6 Ey Peygamber! De ki onlara: "Ben de sizin gibi bir insanım. Ancak şu var ki bana Allah tarafından tanrınızın bir tek tanrı olduğu vahyedilmektedir. O'nun gösterdiği yola girin ve O'ndan af dileyin!"

O müşriklerin vay hâline!

7 Çünkü onlar, muhtaç insanlara maddi yardımda bulunmadıkları gibi ahireti de inkâr ederler.

8 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenlere gelince, işte böylelerini bitmez tükenmez bir mükâfat beklemektedir.

9 Ey Peygamber! Yine de ki o müşriklere: "Siz, şu yeryüzünü iki günde/evrede yaratan Allah'ın tek gerçek tanrı olduğunu inkâr ediyor ve O'na birtakım ortaklar koşuyorsunuz ha! Hâlbuki O bütün varlıkların rabbidir."

10 Allah, yeryüzüne sabit ve sarsılmaz dağlar yerleştirdi ve orada hayat için gerekli imkânları var etti. Yine orada ihtiyaç sahibi varlıklar için besinler yarattı ve bütün bunları tam dört evrede gerçekleştirdi.

11 Allah, iradesini duman [gaz] hâlindeki göğe de yöneltti ve gök ile yere, "Sizi dilediğim şekilde yaratıp şekillendirme irademe, isteyerek veya istemeyerek boyun eğin!" buyurdu. Onlar da "İraden ve buyruğuna isteyerek boyun eğdik." diye karşılık verdi.

فَقَضٰىهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحٰى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا ۚ وَزَيَّنَّا
السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ ۖ وَحِفْظًا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾
فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾
إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ
قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ
أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ ۖ وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ
فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ
الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

12 Allah, gökleri iki evrede yedi gök olarak düzenledi ve her göğe kendi işlevini bildirdi.

Biz, yeryüzüne en yakın göğü [yani dünyadan bakıldığında çıplak gözle gözlemlenen göğü] yıldızlarla donattık ve onu koruyup güvenli kıldık. İşte bütün bunlar, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi bilen Allah'ın işidir.

13 Ey Peygamber! [Bütün bu ayetlere rağmen] onlar yine de imana gelmekten yüz çeviririlerse de ki: "Bakın, sizi Âd ve Semûd halklarını helak eden felaketlere benzer bir felakete karşı uyarıyorum."

14 Vaktiyle onlara her türlü ikna yolunu deneyen peygamberler gelip, "Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin!" çağrısında bulundular. Fakat onlar, "Eğer rabbimiz [insanlara peygamber göndermek] dileseydi mutlaka melekleri gönderirdi. [Melek göndermediğine göre] biz sizin peygamberliğinizi de mesajlarınızı da reddediyoruz." dediler.

15 İşte o Âd kavmi var ya, onlar yaşadıkları çevrede düpedüz azgınlığın eseri olarak küstahlaşıp, "Bizden daha güçlü kim var?!" diye böbürlendiler. Oysa onları yaratan Allah'ın kendilerinden daha güçlü olduğunu anlamaları gerekmez miydi?! Ne var ki onlar bizim ayetlerimizi inatla reddediyorlardı.

16 Bu yüzden biz de onların üzerine [kendileri için] uğursuz günlerde son derece soğuk ve uğultulu bir kasırga gönderdik. Böylece onlara bu fâni hayatta zelil ve perişan edici azabı tattırdık. Şüphesiz onların ahiretteki azapları çok daha feci olacak ve orada kendilerine yardım eli uzatacak kimse de bulunmayacaktır!

17-18 Semûd'a gelince, biz onlara da [elçimiz Salih vasıtasıyla] doğru yolu gösterdik. Fakat onlar imana gelmek yerine inkârcılığı tercih ettiler. Nihayet, işledikleri günahlar sebebiyle zelil ve perişan edici müthiş azap onların da tepesine biniverdi. İman edip Allah'a itaatsizlikten sakınanları ise azaptan kurtardık.

19-20 Gün gelecek, Allah'ın düşmanları [kâfirler/müşrikler] cehenneme sevk edilmek üzere topyekûn bir araya getirilecek ve ateşe yaklaştıkları zaman, vaktiyle işlemiş oldukları günahlar hakkında kulakları, gözleri ve derileri onların aleyhine tanıklık edecektir!

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا ۖ قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ
كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا
جُلُودُكُمْ وَلَٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾
وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ۖ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا
فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ
مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾
فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ
الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ ۖ لَهُمْ
فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ ۖ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

21-23 Derilerine, "Niçin aleyhimize tanıklık ettiniz?!" diye soracaklar, onlar da "Her şeyi konuşturan Allah bizi de konuşturdu." diye karşılık verecektir.

Bu sırada onlara şöyle seslenilecektir: "Sizi ilkin O yaratmıştı. İşte şimdi de O'na döndürülmüş durumdasınız. Oysa siz, vaktiyle günah işlerken kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin aleyhinizde tanıklık edeceğine inanmıyor ve günah işlemekten hiç mi hiç sakınmıyordunuz. Üstelik 'Allah, işlediğimiz günahların birçoğunu bilmez.' diye düşünüyordunuz. Rabbiniz hakkındaki bu yanlış düşünceniz sizi helake sürükledi ve işte böylece kendinizi hüsrana uğrayanlar arasında buldunuz."

24 Şimdi artık azaba dayanabilirlerse dayansınlar bakalım; bundan böyle onların ikamet yeri cehennemdir. Özür dileyip Allah'ın hoşnutluğunu kazanabilmeleri için kendilerine fırsat verilmesini isteseler de bu istekleri asla kabul görmeyecektir!

25 Biz o müşriklerin başına [sözde] dost ve arkadaşlar sardık. Onlar da müşriklere, gerek dünyada işledikleri günahlarını gerekse ahirete ilişkin inkârcılıklarını şirin gösterdi. Böylece kendilerinden önceki görünür ve görünmez varlık türünden tüm kâfir toplumlara ilişkin ceza-azap hükmü onlar hakkında da kesinleşti. Kuşkusuz onların tümü kendilerine yazık ettiler!

26 O kâfirler/müşrikler birbirlerine şöyle derler: "Bu Kur'an'a kulak vermeyelim; onun hakkında ileri geri konuşup yaygara koparalım; belki böylece onun etki gücünü kırarız."

27 İşte biz o kâfirlere çok şiddetli bir azap tattıracağız; onları, işledikleri günahların en kötüsüne münasip bir cezaya çarptıracağız!

28 Evet, işte o Allah düşmanlarının cezası, cehennem ateşini boylamak olacaktır. Onlar, ayetlerimizi inatla inkâr etmelerinden ötürü cehennemde temelli kalmayı hak ettiler.

29 Onlar, [cehennemde azap çekerken] şöyle feryat edecekler: "Ey rabbimiz! Bizi saptıran şu görünür ve görünmez şeytanları bize göster de onları ayaklarımızın altına alıp çiğneyelim ki herkesten daha aşağılık duruma düşsünler!"

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا
بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۝ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ۝ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ۝
وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ
ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ
وَلِيٌّ حَمِيمٌ ۝ وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ۝ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ وَمِنْ آيَاتِهِ
اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا
لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ۝ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

30-32 "Rabbimiz Allah'tır." diyen ve Allah yolunda kararlılıkla yürüyen kimselere gelince, melekler [ölüm esnasında] onların üzerine inip şu müjdeyi verir: "[Ahirette azaptan yana] endişe etmeyin, [dünyada sahip olamadığınız imkânlardan dolayı da] hiç üzülmeyin. İşte size vaat edilen cennet müjdesi! Bakın, biz hem dünyada hem de ahirette sizin can dostunuzuz. Cennette, çok şefkatli ve çok merhametli Allah'tan bir lütuf ve ikram olarak canınızın çektiği her şeye sahip olacak, istediğiniz her şeye kavuşacaksınız."

33 Allah yoluna davet eden, O'nu hoşnut edici davranışlar sergileyen ve "Ben, özümü Allah'a teslim ettim." diyen kimseden daha güzel bir söz söyleyen olabilir mi?!

34 Ey Peygamber! İyilik ile kötülük bir olmaz. O hâlde sen, kötülüğe en güzel şekilde karşılık ver. [Birisi sana kötülük ettiğinde sen ona iyilik et]. O zaman göreceksin ki sana düşmanlık besleyen kişi tıpkı bir can dost gibi davranır olmuş!

35 Kötülüğe iyilikle karşılık vermek, ancak sabırla donanmış kimselerin kârıdır. Evet, bu iş ancak faziletten çokça nasip almış kimselerin kârıdır!

36 Ey Peygamber! Şeytandan gelen bir vesvesenin seni yanlış bir davranışa sürükleyeceğini hissettiğinde hemen Allah'a sığın. Şüphesiz O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

37 Ey Müşrikler! Gece, gündüz, güneş, ay O'nun sınırsız yaratma kudretinin işaretleridir. O hâlde [Lât ve Uzzâ gibi putlar aracılığıyla] güneşe de aya da tanrılık yakıştırıp tapınmayın. Bilakis onları yaratan Allah'a kulluk edin. Tabii eğer sadece Allah'a kulluk etmek niyetindeyseniz!

38 Ey Peygamber! Onlar, Allah'a kulluk etmeyi kibirlerine yediremiyorlarsa bilsinler ki rablerinin nezdinde itibar sahibi varlıklar [melekler] dahi her daim bıkmadan usanmadan O'nun şanını yüceltmektedir.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ
وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۗ أَفَمَن يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ
خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ
عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ
مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ
مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ
جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ ءَا۬عْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ ۗ
قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ
بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۚ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ
لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِۦ ۖ
وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

39 Ey Peygamber! Allah'ın sınırsız yaratma kudretine işaret eden varlıklardan biri de topraktır. Nitekim sen onu kuraklık zamanında cansız, biteksiz görürsün; ama üzerine yağmur yağdırdığımızda hemen canlanıp kabarır. Toprağa hayat veren Allah, ölülere de elbet can verecektir. Çünkü O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

40 Ayetlerimiz hakkında ileri geri konuşan, yalan dolan sözler sarf eden kimseler bizden gizlenip kaçamazlar!

Ey Müşrikler! Hadi söyleyin bakalım, kıyamet ve hesap günü cehenneme atılmak mı daha iyidir yoksa o gün huzurumuza [imanın verdiği bir] huzur ve güven içinde gelmek mi?!

Şimdilik dilediğinizi yapın bakalım! Nasılsa O, yaptığınız her şeyi görüyor.

41-42 Kur'an mesajı kendilerine ulaştığında onu reddedenler var ya, işte onlar hak ettikleri cezayı çekecekler!

Bakın, Kur'an eşsiz yücelikte bir ilahî kelamdır. Onda herhangi bir kusur, yanlışlık, eksiklik bulunması akıl kârı değildir. Çünkü o, neylerse güzel eyleyen ve her türlü övgüye layık olan Allah tarafından indirilmiştir.

43 Ey Peygamber! Bugün sana söylenen ağır sözler, senden önce gelip geçen peygamberlere söylenenlerin aynısıdır. Unutma ki senin rabbin [müminlere karşı] çok bağışlayıcı, [kâfirlere karşı da] en şiddetli şekilde cezalandırıcıdır.

44 Eğer biz Kur'an'ı Arapça dışında bir dille göndermiş olsaydık, müşrikler o zaman da şöyle derlerdi: "Ondaki ayetlerin konuşup anlaştığımız dille ifade edilmesi gerekmez miydi?! Hitap edilen dil yabancı, muhatap Arap! Hiç olur mu böyle şey?!"

Ey Peygamber! De ki: "Bu Kur'an, müminler için bir rehber ve [kâfirlik/müşriklik gibi dertler için de] bir şifa kaynağıdır. İman etmeyenlere gelince, onların kulaklarında ağırlık/sağırlık vardır. Bu yüzden Kur'an mesajı onlara ulaşmaz. Böyleleri, kendilerine çok uzak bir yerden seslenilen, [o sesi az buçuk duyan], fakat ne söylendiğini hiç anlamayan kimseler gibidir.

45 Gerçek şu ki biz vaktiyle Musa'yı da vahye mazhar kılmıştık. Fakat [tıpkı Kur'an karşısında sergilendiği gibi] ona gönderilen vahiylere karşı da inkârcı tavırlar sergilenmişti. Rabbinin, cezayı ertelemeye ilişkin hükmü olmasaydı kesinlikle onların işi bitmişti. Ne var ki o müşrikler hâlâ Kur'an hakkında derin bir şek ve şüphe içindedir.

46 Her kim [iman edip] imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse elbette kendi yararına olur; ama her kim de [imandan yüz çevirip] inkârcılığın günah batağına dalarsa sırf kendi zararına olur. Unutma ki senin rabbin kullarına asla zulüm/haksızlık etmez!

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
أَيْنَ شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ
عَنْهُم مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَّا يَسْأَمُ الْإِنسَانُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاءَ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن
رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾
وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ
الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ
مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ
﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ
لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

47 Kıyametin gelip çatma vaktini yalnız O bilir. O'nun bilgisi ve iradesi dışında ne bir meyve kabuğunu çatlatabilir, ne herhangi bir dişi hamile kalabilir ve ne de doğurabilir!

Hesap günü Allah, "Dünyada iken bana ortak koştuğunuz putlar şimdi nerede?!" diye sorduğunda müşrikler, "Ey rabbimiz! Artık içimizde böyle bir inancı benimseyen bir tek kişi dahi bulunmadığını sana arz ederiz." diye karşılık verecektir.

48 Vaktiyle tanrılık yakıştırdıkları putlar o gün müşrikleri yüzüstü bırakıp gitmiş olacak; kendileri de azaptan kaçıp kurtulacak bir yer bulunmadığını anlayacaklar.

49 Dünyaperest insanın mal-mülk sahibi olma arzusu hiç bitmez; ama başına bir dert, bir sıkıntı gelince hemen ümitsizliğe kapılıp derin bir karamsarlığa düşer.

50 Başına gelen dert ve sıkıntıdan sonra onu lütfumuzla refah ve rahata kavuştursak, "Zaten bu benim en doğal hakkımdı." der ve ekler: "Doğrusu, ölümden sonra dirilişin gerçekleşeceğini sanmıyorum. Ama olur da yarın bir gün diriltilip rabbimin huzuruna çıkarılırsam O'nun katında da beni güzelliklerin beklediğinden eminim."

Gün gelecek, o kâfirlere/nankörlere işledikleri günahları tek tek bildireceğiz ve kendilerine çok korkunç bir azap tattıracağız.

51 Biz, nankör insana [maddi zenginlik, güç, iktidar gibi] bir nimet bahşettiğimizde, bu nimete ibadet ve itaatle karşılık vermekten yüz çevirip başına buyruk bir hâlde yaşamaya devam eder; başına bir sıkıntı geldiğinde ise dur durak bilmeksiniz yalvarıp yakarır.

52 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Peki şimdi söyleyin bakalım, eğer bu Kur'an, iddialarınızın aksine gerçekten Allah tarafından gönderilmiş ve siz de onu reddetmişseniz, bu durumda, hak ve hakikate karşı iflah olmaz bir muhalefet sergileyen sizlerden daha sapık kimse olabilir mi?!"

53 Günden güne mesajlarımızın gerek kendi çevrelerinde gerekse Mekke dışındaki yörelerde nasıl yayıldığını o kâfirlere göstereceğiz. Böylece Kur'an'ın Allah tarafından gönderildiği gerçeği ister istemez onlar tarafından da anlaşılmış olacaktır.

Ey Peygamber! Rabbinin her şeye şahit olması, [dolayısıyla senin gerçek peygamber olduğuna tanıklık etmesi] yetmez mi?! [O hâlde, müşriklerin densizliklerine, ağır sözlerine aldırış etme!]

54 Bilesin ki onlar, ölümden sonra diriltilip rablerinin huzuruna çıkacaklarına çok derin bir kuşkuyla bakmaktalar. Unutma ki O bütün her şeyi sınırsız ilmi ve kudretiyle kuşatmıştır!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حٰمٓ ۝١ عٓسٓقٓ ۝٢ كَذٰلِكَ يُوْحِيْٓ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۙ اللّٰهُ
الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝٣ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيْمُ ۝٤ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰۗىِٕكَةُ
يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ ۭ اَلَآ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ۝٥ وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَاۗءَ اللّٰهُ حَفِيْظٌ
عَلَيْهِمْ ۭ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ۝٦ وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ قُرْاٰنًا
عَرَبِيًّا لِّتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيْهِ ۭ
فَرِيْقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيْقٌ فِي السَّعِيْرِ ۝٧ وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً
وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ يُّدْخِلُ مَنْ يَّشَاۗءُ فِيْ رَحْمَتِهٖ ۭ وَالظّٰلِمُوْنَ مَا لَهُمْ
مِّنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ۝٨ اَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَاۗءَ ۚ
فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِ الْمَوْتٰى ۡ وَهُوَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيْرٌ ۝٩ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهٗٓ اِلَى اللّٰهِ ۭ
ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبِّيْ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ۝

42. ŞÛRÂ SURESİ

[Mekke'de vahyedilmiştir; 53 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Hâ-Mîm. 'Ayn-Sîn-Kâf.

3 Ey Peygamber! Üstün kudret sahibi olan ve neylerse güzel eyleyen Allah senden önceki peygamberlere vahyettiği gibi sana da şöyle vahyediyor:

4 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O, çok yücedir, çok büyüktür!

5 Öyle ki gökler O'nun yüceliği karşısında neredeyse çatlayıp paramparça olacak. Melekler ise rablerinin şanını övgüyle yüceltmekte ve yeryüzündekiler [müminler] için de af dilemekteler. Bilesiniz ki Allah çok affedici, çok merhametlidir.

6 Ey Peygamber! Allah'tan başka birtakım varlıkları tanrı edinenler var ya, işte Allah, o müşrikleri her daim görüp gözetlemektedir. Unutma ki sen, onları ille de imana getirmekle yükümlü değilsin!

7 İşte biz sana, Mekke ve çevresinde yaşayan insanları uyarman ve bilhassa gelip çatacağında hiç şüphe bulunmayan mahşer gününden onları haberdar etmen için, bütün bu ayetleri Arapça bir hitap olarak vahyettik. O gün gelip çattığında kimi insanlar cennete girecek, kimi insanlar da cehennemi boylayacaktır!

8 Eğer Allah dileseydi o kâfirlerin/müşriklerin hepsini mümin bir toplum hâline getirirdi. Fakat Allah, rahmetini [imanı] dilediği/layık gördüğü kimselere nasip eder. Müşriklere gelince onlar, [kıyamet ve hesap günü] ne bir koruyucu ne de bir yardımcı bulabilecektir.

9 Demek onlar, Allah'tan başka birtakım dostlar, koruyucular [tanrılar] edindiler! Oysa gerçek dost ve koruyucu Allah'tır. Ölüleri tekrar diriltecek olan da O'dur. Çünkü O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

10 Ey Müminler! [Sizinle mücadele eden o kâfirlerle] hangi konuda görüş ayrılığına düşerseniz, bilin ki o konuya son noktayı koyacak olan Allah'tır. [Nitekim kıyamet günü O'nun hükmü uyarınca kimin haklı kimin haksız olduğu ortaya çıkacaktır].

Ey Peygamber! De ki: "İşte benim rabbim Allah budur! Ben, yalnız O'na güvenir ve O'na yönelirim."

فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
وَّمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا ۚ يَذْرَؤُكُمْ فِيْهِ ۚ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ
السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ﴿١١﴾ لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ
مِّنَ الدِّيْنِ مَا وَصّٰى بِهٖ نُوْحًا وَّالَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهٖٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى وَعِيْسٰٓى ۚ اَنْ اَقِيْمُوا الدِّيْنَ وَلَا
تَتَفَرَّقُوْا فِيْهِ ۚ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِيْنَ مَا تَدْعُوْهُمْ اِلَيْهِ ۚ اَللّٰهُ يَجْتَبِيْٓ
اِلَيْهِ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ يُّنِيْبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُوْٓا
اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنْ رَّبِّكَ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْرِثُوا
الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذٰلِكَ فَادْعُ ۚ
وَاسْتَقِمْ كَمَآ اُمِرْتَ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ ۚ وَقُلْ اٰمَنْتُ بِمَآ
اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتٰبٍ ۚ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْ ۚ اَللّٰهُ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ ۚ لَنَآ اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۚ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ ۚ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا ۚ وَاِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴿١٥﴾

11 O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. Yine O, üreyip çoğalmanızı sağlamak için size kendi cinsinizden eşler bahşettiği gibi hayvanları da erkekli dişili yaratmıştır. O'na benzer hiçbir şey yoktur. O her şeyi işitir, her şeyi görür!

12 Göklerin ve yerin anahtarları [kâinattaki nimet ve rızık hazineleri] O'nundur. Dilediğine çok, dilediğine az rızık verir. Çünkü O, her şeyi bilir. [Dolayısıyla kime ne kadar rızık verileceğini de bilir.]

13 Allah [tarihin hiçbir döneminde değişmeyen tevhid, ahiret gibi] temel inanç ve ahlak ilkelerini benimseyip dosdoğru biçimde uygulamanız ve bu konuda farklı yollara sapmamanız için, geçmişte Nuh'a emrettiklerini, şimdi sana vahyettiklerimizi ve yine geçmişte İbrahim'e, Musa'ya, İsa'ya emrettiklerimizi size de ferman buyurdu. Ne var ki kendilerine tebliğ edip iman çağrısında bulunduğun bu inanç ve ahlak sistemini müşrikler içlerine sindiremedi. Bilesin ki Allah, buyruklarını tebliğ için dilediğini seçer ve kendisine yöneleni doğru yola iletir.

14 Geçmişte [Yahudiler ve Hıristiyanlar gibi kimi] ümmetler, kendilerine ilahî buyruklar ulaştıktan sonra, sırf aralarındaki küçük hesaplar ve inatlaşmalar yüzünden inanç sistemlerinin bütünlüğünü bozup farklı gruplara ayrıldılar. Eğer rabbinin insanlara mühlet tanıma ve hak ettikleri cezayı kıyamet ve hesap gününe erteleme prensibi olmasaydı onların işi derhâl bitirilirdi.

Tevrat ve İncil'in şimdiki takipçilerine gelince, onlar da [tıpkı önceki Yahudiler ve Hıristiyanlar gibi] hak ve hakikati kabul konusunda çok derin bir şüphe içindedirler.

15 Ey Peygamber! Durum böyle olsa da sen Allah yoluna çağırmaya devam et ve sana Allah tarafından emredildiği üzere dosdoğru çizgini sürdür. Sakın sana karşı koymaya çalışanların arzu ve isteklerine boyun eğme!

De ki onlara: "Bakın, ben, Allah'ın gönderdiği tüm vahiylere inandım. Hem sonra ben Allah'ın emirlerine uyma hususunda kendimi muaf tutmamak ve aynı zamanda [zenginlik-fakirlik gibi bir ayırım gözetmeksizin] hepinize eşit davranmakla emrolundum. Allah, bizim de sizin de rabbinizdir. Bizim yaptıklarımızın sorumluğu bize, sizin yaptıklarınızın sorumluluğu da size aittir. Şu hâlde, sizinle bizim aramızda tartışılacak bir mesele yoktur. Zaten Allah hesap günü hepimizi bir araya toplayacaktır. Sonunda varacağımız yer O'nun huzurudur!"

وَالَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِي اللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ٱسۡتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمۡ دَاحِضَةٌ
عِندَ رَبِّهِمۡ وَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ وَلَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞ ١٦
ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ وَٱلۡمِيزَانَۗ وَمَا يُدۡرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٞ ١٧ يَسۡتَعۡجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهَاۖ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشۡفِقُونَ مِنۡهَا وَيَعۡلَمُونَ أَنَّهَا ٱلۡحَقُّۗ أَلَآ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٍ ١٨ ٱللَّهُ
لَطِيفُۢ بِعِبَادِهِۦ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ
١٩ مَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦۖ وَمَن
كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
مِن نَّصِيبٍ ٢٠ أَمۡ لَهُمۡ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا لَمۡ
يَأۡذَنۢ بِهِ ٱللَّهُۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةُ ٱلۡفَصۡلِ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۗ
وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٢١ تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ مُشۡفِقِينَ
مِمَّا كَسَبُواْ وَهُوَ وَاقِعُۢ بِهِمۡۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي رَوۡضَاتِ ٱلۡجَنَّاتِۖ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ
عِندَ رَبِّهِمۡۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ٢٢

16 Allah'ın iman çağrısına birçok insan tarafından icabet edildikten sonra, hâlâ O'nun buyrukları hakkında ileri geri konuşanların iddia ve itirazları rableri nezdinde boş ve anlamsızdır. Onlar [bu dünyada] Allah'ın gazabına uğrayacak, [ahirette ise] feci bir azaba çarptırılacaktır.

17 Doğru yolu göstermek amacıyla vahiyler gönderen ve böylelikle neyin doğru neyin yanlış olduğuna ilişkin ölçütler belirleyen de Allah'tır.

Ey Peygamber! Ne bilirsin, belki de kıyametin gelip çatacağı vakit çok yakındır!

18 Kıyamete inanmayanlar, [alaycı bir tavırla] onun bir an önce gelip çatmasını isterler. Müminler ise kıyametin bir gün mutlaka gelip çatacağına inandıkları için, [gerek dehşetinden, gerekse o gün tövbe etme imkânı bulunmayacak olmasından dolayı] kıyametten korkarlar. Şunu iyi bilin ki kıyamet gerçeğini tartışma konusu yapanlar tam bir sapıklık içindedir.

19 Allah, kullarına karşı çok lütufkârdır. Dilediği kuluna bir şekilde lütufta bulunur. O çok güçlüdür; üstün kudret sahibidir!

20 Kim ahirete yönelik kazanç elde etmek isterse onun kazancını artırırız. Sırf dünyada mal mülk sahibi olmak isteyene gelince, ona da az çok dünyalık veririz, ama böylelerinin ahiretteki nimetlerden hiçbir nasibi olmaz!

21 Ne o, yoksa onların [müşriklerin] Allah tarafından asla kabul görmeyen birtakım inanç ve uygulamaları kendilerine din diye kabul ettirmek isteyen tanrıları mı var?! Eğer Allah'ın insanlara mühlet verme ve hak ettikleri cezayı erteleme prensibi olmasaydı onların işi çoktan bitirilmişti! Allah'ın yanı sıra birtakım varlıklara tanrılık yakıştıran o müşrikleri ahirette çok feci bir azap beklemektedir.

22 Ey Peygamber! İşledikleri onca günahtan ötürü o zalimlerin/müşriklerin kıyamet ve hesap günü azap korkusuyla tir tir titrediklerini ve korktukları şeyin başlarına geldiğini göreceksin. İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanlara gelince, onları da cennet bahçelerinde bulacaksın. Onlar, rablerinin nezdinde diledikleri her şeye kavuşacaktır. İşte bu çok büyük bir lütuftur!

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۗ قُل لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ۗ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ فَإِن يَشَإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ ۗ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُ ۚ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا أَصَابَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

23 Evet, işte bu, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan kullarına Allah'ın verdiği bir müjdedir.

Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Ben bunca öğüt ve nasihatim için sizden hiçbir ücret ve mükâfat istemiyorum, [ama madem beni peygamber olarak kabul etmiyorsunuz], bari aramızdaki akrabalık bağının hatırına bir yakınlık gösterin."

Kim bir iyilik yaparsa biz de onun yaptığı iyiliğin mükâfatını kat kat artırırız. Şüphesiz Allah çok affedicidir; yapılan iyilikleri fazlasıyla mükâfatlandırır!

24 Ey Peygamber! Demek o müşrikler, "Muhammed kendi kafasından uydurduğu şeyleri Allah'a mal ediyor." diyorlar. Hâlbuki Allah dileseydi senin kalbini de mühürlerdi. [Böylece Allah hakkında sen de birtakım yalanlar uydururdun. Çünkü ancak kalbi mühürlemiş kimseler Allah hakkında yalanlar uydurma cüretini gösterebilir. Allah senin kalbini mühürlemediğine göre onların bu sözleri düpedüz bir iftiradır]. Hem sonra Allah, yalan ve iftirayı geçersiz kılar; hak ve hakikati ise buyruklarıyla perçinler. Şüphesiz O, gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

25 O, kullarının tövbelerini kabul buyuran; günahları bağışlayan ve sizin bütün yaptıklarınızı bilendir.

26 Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapanların yakarışlarına karşılık verir; hatta sınırsız lütfuyla onları hak ettiklerinden daha fazlasıyla mükâfatlandırır. Kâfirlere gelince, onların hakkı çok şiddetli bir azaba çarptırılmaktır!

27 Eğer Allah kullarını nimet bolluğu içinde yüzdürseydi onlar dünyada azarlardı. Fakat Allah nimetleri uygun gördüğü bir ölçüye göre bahşetmektedir. Çünkü O, kullarının durumunu çok iyi bilmekte ve çok iyi görmektedir!

28 İnsanlar tüm ümitlerini yitirmişken yağmuru yağdıran ve bu sayede rahmetini [bolluk ve bereketi] her tarafa yayan O'dur. Gerçek dost ve koruyucu, her türlü övgüye layık olan O'dur!

29 Gökleri, yeri yaratıp oraları canlı varlıklarla doldurması O'nun sınırsız kudretinin göstergelerindendir. O, dilediği zaman bütün canlıları [kendi huzurunda] toplama gücüne de sahiptir.

30 Ey Günahkârlar! Başınıza gelen her bela ve felaket, işlediğiniz günahlar yüzündendir. Kaldı ki Allah günahlarınızın birçoğunu affeder. [Böylece sizi bela sağanağından kurtarır].

31 Nerede olursanız olun, Allah'ın elinden kaçıp kurtulamazsınız. [Yani işlediğiniz günahlardan ötürü bir bela ve felakete uğramayı hak etmişseniz ondan asla kaçamazsınız]. Allah'a rağmen size sahip çıkıp yardım edecek kimse de bulamazsınız!

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾
أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا
مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا
عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾
وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا۟ هُمْ
يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۖ وَأَمْرُهُمْ
شُورَىٰ بَيْنَهُمْ ۖ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ
ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ
عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾
إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ
بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ
ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ
وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

32 Dağlar gibi kocaman gemilerin denizlerde süzülüp gitmesi de O'nun sınırsız kudretinin göstergelerindendir.

33 O dilerse rüzgârı durdurur; o zaman gemiler denizin üzerinde hareketsiz kalıverir. Şüphesiz bütün bunlarda sıkıntı ve zorluklara çokça sabredip nimetlere de hakkıyla şükreden herkes için ibretler vardır!

34 Yahut O dilerse [rüzgârları kasırgaya dönüştürüp] gemileri, içinde yolculuk yapanların işledikleri günahlar yüzünden batırır; [böylece o günahkârları helak eder]. Bununla birlikte Allah kullarının birçok günahını da affeder.

35 Ayetlerimizi sorgulayıp tartışma konusu yapanlar bilmeliler ki [Allah cezalandırmayı dilediği takdirde] kendileri için bundan kaçıp kurtulmanın imkânı yoktur!

36 Bakın, size dünyada bahşedilen her şey şu fani hayatın gelip geçici nimetleridir. Allah katındaki [ahiretteki] nimetler ise hem daha değerli hem daha kalıcıdır. Bu değerli nimetler ise iman edip rablerine güvenen kimselerin hakkıdır.

37 Onlar öyle kimselerdir ki [özellikle] büyük günahlardan, çirkin ve yüz kızartıcı davranışlardan kaçınırlar; öfkelendikleri zaman dahi büyük bir olgunlukla hataları bağışlarlar.

38 Yine onlar rablerinin çağrısına kulak verip namazı özenle kılarlar. Ortak meselelerini birbirlerine danışarak sonuca bağlarlar. Kendilerine lütfettiğimiz maldan mülkten [muhtaç insanlar için] harcarlar.

39 Öte yandan bir zorbalıkla karşılaştıkları zaman dayanışma içinde kendilerini savunurlar.

40 Bilesiniz ki bir zorbalığa, saldırıya [nefsi müdafaa olarak] aynı şekilde karşılık verilebilir. Bununla birlikte, her kim affedici ve barışçı davranırsa Allah'ın mükâfatına nail olur. Şüphesiz Allah, zorbaları/saldırganları sevmez!

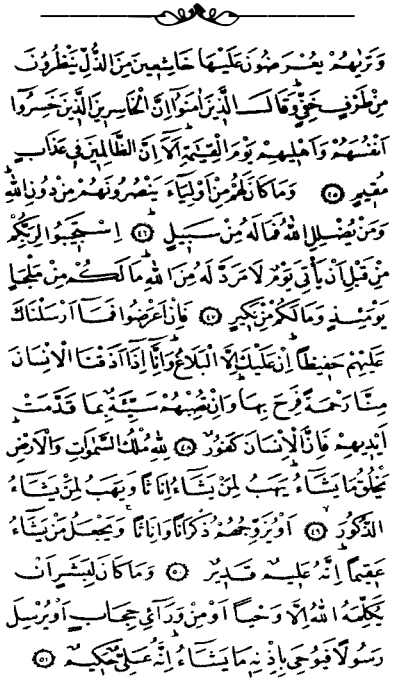
41 Bir zorbalığa, saldırıya uğradıklarında kendilerini savunanlara gelince, böyleleri için herhangi bir suçlama ve cezalandırma söz konusu olamaz.

42 Cezalandırma ancak insanlara zulmeden ve hiçbir hak hukuk tanımaksızın memlekette hayırsızlık yapan kimselere yöneliktir. İşte böylelerinin hakkı, [ahirette] çok feci bir azaba çarptırılmaktır.

43 Her kim [zalimden intikam almak yerine] sabreder ve kendisine yapılan kötülüğü hoş görüp bağışlarsa şüphesiz bu, takdire değer bir örnek davranıştır.

44 Allah kimi şaşırtırsa artık ona sahip çıkıp yol gösterecek kimse olmaz!

Ey Peygamber! Gün gelecek, o zalimlerin/müşriklerin ahirette kendilerini bekleyen azabı gördükleri zaman, "Dünyaya geri dönmenin bir yolu yok mu?" diye feryat ettiklerine tanık olacaksın.

وَتَرٰىهُمْ يُعْرَضُوْنَ عَلَيْهَا خٰشِعِيْنَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُوْنَ
مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ ۗ وَقَالَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا
اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۗ اَلَآ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ
مُّقِيْمٍ ۝ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ اَوْلِيَآءَ يَنْصُرُوْنَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۗ
وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ سَبِيْلٍ ۝ اِسْتَجِيْبُوْا لِرَبِّكُمْ
مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ ۗ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَاٍ
يَّوْمَئِذٍ وَّمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيْرٍ ۝ فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَمَآ اَرْسَلْنٰكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ۗ اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلٰغُ ۗ وَاِنَّآ اِذَآ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ
مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ ۢ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدِيْهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُوْرٌ ۝ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ
يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۗ يَهَبُ لِمَنْ يَّشَآءُ اِنَاثًا وَّيَهَبُ لِمَنْ يَّشَآءُ
الذُّكُوْرَ ۝ اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَّاِنَاثًا ۚ وَيَجْعَلُ مَنْ يَّشَآءُ
عَقِيْمًا ۗ اِنَّهٗ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ۝ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ
يُّكَلِّمَهُ اللّٰهُ اِلَّا وَحْيًا اَوْ مِنْ وَّرَآئِ حِجَابٍ اَوْ يُرْسِلَ
رَسُوْلًا فَيُوْحِيَ بِاِذْنِهٖ مَا يَشَآءُ ۗ اِنَّهٗ عَلِيٌّ حَكِيْمٌ ۝

45 Ey Peygamber! Yine onların, tam bir zelillik ve perişanlıktan dolayı boyunları bükük hâlde cehenneme atıldıklarına, korku ve dehşetten ötürü göz ucuyla etrafa baktıklarına tanık olacaksın. O zaman müminler de, "İşte bu kıyamet günü hüsrana uğrayanlar, meğer hem kendilerini hem de kendilerine uyanları mahvedenlermiş!" diyecekler.

Haberiniz olsun ki kâfirler sürekli bir azaba mahkûm olacaktır!

46 O zaman, Allah'a rağmen kendilerine sahip çıkıp yardım edecek kimseleri de olmayacaktır.

Allah, kimi sapkınlığıyla baş başa bırakırsa artık onun için hiçbir kurtuluş yolu yoktur!

47 Allah'ın hükmü uyarınca engellenmesi mümkün olmayan kıyamet günü gelmeden önce rabbinizin iman ve itaat çağrısına uyun. Çünkü o gün gelip çattığında ne kaçıp kurtulacak bir yer bulabilirsiniz, ne de işlediğiniz günahları inkâr edebilirsiniz!

48 Ey Peygamber! Eğer o müşrikler bu ilahî çağrıya burun kıvırmaya devam ederlerse bil ki biz seni ne yapıp edip onları imana getireceksin diye göndermedik. Senin görevin, Allah'ın buyruklarını tebliğ etmekten ibarettir.

Biz, kâfir insana [mal, mülk, refah, bolluk gibi] bir nimet lütfettiğimizde, bundan mest olup şımarır; ama eğer işlediği hatalar yüzünden başına bir sıkıntı gelse işte o zaman tam bir nankör kesilir.

49-50 Göklerde ve yerde mutlak egemenlik Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Dilediğine kız evlat, dilediğine erkek evlat verir. Yahut dilediğine hem kız hem erkek evlat verir. Dilediğini de kısır kılar. Şüphesiz O, her şeyi bilen, her şeye gücü yetendir!

51 Allah, insanla bilindik şekilde konuşmaz. Ancak iletmek istediği mesajlarını insanın kalbine ilham ederek veya [insan tarafından kavranamaz nitelikteki] bir perde arkasından seslenerek yahut vahyedilmesini dilediği şeyi kendi izniyle vahyeden bir elçi/melek göndermek suretiyle konuşur. Şüphesiz O, çok yücedir; her sözü ve her fiili mutlak isabetlidir!

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ
وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ
وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾ صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
حمٓ ﴿١﴾ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُۥ فِىٓ أُمِّ ٱلْكِتَٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ
عَنكُمُ ٱلذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا
مِن نَّبِىٍّ فِى ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِىٍّ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٧﴾ فَأَهْلَكْنَآ أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٩﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

52-53 Ey Peygamber! İşte biz, sana da buyruğumuzla manevi bir hayat kaynağı vahyettik. Oysa sen daha önce vahiy nedir, iman nedir bilmezdin. Ama [şimdi biz sana Kur'an'ı gönderdik ve] onu dilediğimiz/layık gördüğümüz kullarımıza doğru yolu gösteren bir ışık kaynağı kıldık.

Şüphesiz sen de insanlara dosdoğru yolu, yani göklerde ve yerde bulunan her şeyin tek gerçek sahibi olan Allah'ın belirlediği yolu göstermektesin.

İyi bilin ki bütün her şey Allah'ın bilgisi ve iradesi dâhilinde olup biter!

43. ZUHRUF SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 89 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2 Hak ile batılı, doğru ile yanlışı açık seçik ortaya koyan bu ilahî kelama andolsun!

3 Biz onu, anlayıp kavrayasınız diye Arapça bir hitap olarak indirdik.

4 O, bizim nezdimizde bulunan tüm vahiylerin ana kaynağından [Levh-i Mahfûz'dan] çıkmış olup çok yücedir, her yönüyle mükemmeldir.

5 Ey Müşrikler! Haddi aşmış, yoldan çıkmış bir topluluksunuz diye biz de sizi Kur'an'la uyarmaktan vaz mı geçelim?!

6-7 Biz, geçmişteki halklara da nice peygamberler gönderdik. Ama onlar kendilerine gönderilen her peygamberle alay ettiler.

8 Biz, bu müşriklerden çok daha güçlü toplumları helak ettik. Nitekim o eski toplumlar, ibretlik hikâyeleriyle birlikte tarihe mal oldular.

9 Ey Peygamber! Müşriklere, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, hiç tereddütsüz, "Onları, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi bilen Allah yarattı." cevabını verirler.

10 Yeryüzünü yaşamanıza elverişli biçimde düzenleyen ve orada tüm ihtiyaçlarınızı karşılayacak imkânlar var eden O'dur. Bütün bu nimetlere karşılık sizden beklenen de imana gelip doğru yolu seçmenizdir.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا ۚ
كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ
ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ
الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۚ إِنَّ الْإِنسَانَ
لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُم
بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ
وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَن يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ
فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا ۚ أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ ۚ سَتُكْتَبُ
شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُم ۗ
مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ
كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُم بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

11 Gökten belli bir ölçüye göre yağmur yağdıran da O'dur. Bakın, biz yağmurla ölü topraklara yeniden hayat veriyoruz. İşte siz de ölümden sonra böyle diriltilip hayata kavuşacaksınız.

12 Bütün varlıkları [erkek-dişi, iyi-kötü, tatlı-ekşi, siyah-beyaz, yaz-kış vb.] karşıtıyla birlikte yaratan, binmeniz için gemileri ve hayvanları da var eden O'dur.

13-14 Evet, O bütün bunları var etti ki onlara hükmedesiniz ve kendilerinden yararlandığınızda rabbinizin size bahşettiği bu nimeti hatırlayıp, "Bunları bizim hizmetimize sunan Allah yüceler yücesidir. [Eğer O lütfetmeseydi] bizim bu nimetlerden faydalanmamız mümkün olmazdı. Kuşkusuz biz, sonunda rabbimize döneceğiz." diyesiniz.

15 Müşrikler, bir taraftan gökleri ve yeri Allah'ın yarattığını söylemekte, diğer taraftan da kimi kullarını O'ndan bir parça olarak kabul etmektedir. [Yani onlar, kız çocuklarını insan yerine koymadıkları hâlde hem melekleri hem de dişi olduklarına inandıkları putları Allah'ın kızları olarak görmektedir]. Böyle bir inanca sahip insan gerçekten çok nankördür.

16 Ey Müşrikler! Ne o, yoksa Allah, yarattıkları arasından [hor ve hakir görüp insan yerine koymadığınız] kız çocuklarını kendisi evlat edindi de [o çok değer verdiğiniz] oğulları size mi bıraktı?!

17 Onlardan birine, Rahman'a evlat olarak yakıştırdığı kız çocuğunun müjdesi [yani bir kız çocuğunun dünyaya geldiği haberi] iletilince yüzü mosmor olur, öfkesinden yutkunup durur.

18 Ardından, "Demek, bütün ömrünü süslenip püslenmekle geçirecek ve hiçbir işe yaramayacak bir çocuk sahibi oldum ha!" diye homurdanır.

19 Müşrikler, Rahman'ın kulları olan meleklerin dişi olduğunu iddia ediyorlar. Ne o, yoksa onlar meleklerin yaratılışına tanık mı oldular?! Onların bu saçma iddiası kaydedilecek ve bundan dolayı hesaba çekilecekler.

20 Bir de onlar, "Eğer Rahman aksini dilemiş olsaydı biz bunlara tapmazdık." diyorlar. Oysa onlar, Rahman'ın böyle bir şeyi dilediği hakkında hiçbir bilgi sahibi değiller; düpedüz yalan söylüyorlar.

21 Ne o, yoksa biz, Kur'an'ı göndermezden önce kendilerine bir vahiy gönderdik de onlar bu vahyi mi esas alıyorlar?!

22 Tabii ki yok böyle bir şey! Bu yüzdendir ki onlar hep şöyle diyorlar: "Biz, atalarımızın belli bir inanç sistemine bağlı olduğunu gördük. Şimdi biz de onların izinden gidiyoruz."

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ
إِنَّا وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ قَٰلَ أَوَلَوْ
جِئْتُكُم بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ ءَابَآءَكُمْ ۖ قَالُوٓا۟ إِنَّا بِمَآ
أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦٓ إِنَّنِى بَرَآءٌ
مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِى فَطَرَنِى فَإِنَّهُۥ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾
وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِى عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾
بَلْ مَتَّعْتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾
وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا۟
لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ
﴿٣١﴾ أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۚ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَتَّخِذَ
بَعْضُهُم بَعْضًا سُخْرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ
﴿٣٢﴾ وَلَوْلَآ أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ
بِٱلرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

23 Ey Peygamber! Senden önce de hangi diyara peygamber gönderdiysek, oranın zenginlik ve refah içinde yüzen şımarık kesimi de [tıpkı bu müşrikler gibi], "Biz, atalarımızın belli bir inanç sistemine bağlı olduğunu gördük. Şimdi biz de onların izinden gitmekteyiz." demiştir.

24 Her peygamber, "Peki ya size atalarınızın inanç sisteminden mutlak surette doğru bir inanç sistemi getirmişsem! [Bu durumda da mı atalarınızın izini takip edeceksiniz?]" deyince, onlar, "Biz, sizin getirdiğiniz mesajları reddediyoruz." diye karşılık vermişlerdi.

25 Ama biz de onlara hak ettikleri cezayı verdik. İşte bak, peygamberleri yalancı, ilahî mesajları yalan sayan o toplumların akıbetleri ne feci oldu!

26-27 Bir zamanlar İbrahim, babasına ve halkına, "Sizin taptığınız putlara tapmak benden uzak olsun! Ben ancak beni yaratana taparım. Nitekim O, bana doğru yolu gösterecektir." dedi.

28 Böylece İbrahim, Allah'tan başkasına kulluk etmemeyi kendinden sonraki nesillere en temel inanç ilkesi olarak miras bıraktı ki o nesiller işte bu tevhid ilkesi uyarınca Allah'ın yoluna yönelsinler.

29 Doğrusu ben, bu müşrikleri de atalarını da –kendilerine Kur'an ve onun mesajlarını tebliğ eden peygamber gelinceye kadar– dünya nimetlerinden faydalandırıp istedikleri gibi yaşamalarına imkân tanıdım.

30-31 Fakat şimdi Kur'an kendilerine gelince, "Bütün bunlar büyüleyici sözlerden ibarettir. Biz, bunlarda doğruluk payı bulunduğuna inanmıyoruz." dediler ve eklediler: "Hem sonra bu Kur'an'ın Mekke ve Tâif'in zenginlik ve itibar sahibi şahsiyetlerinden birine, [mesela Mekke'nin zenginlerinden Velîd b. Muğîre'ye veya Tâif'in ileri gelenlerinden Urve b. Mes'ûd es-Sekâfî'ye] indirilmesi gerekmez miydi?!"

32 Rabbinin rahmetini paylaştırmak, peygamberliğe kimin layık olduğunu belirlemek onlara mı kalmış?! Nasıl ki dünya hayatında geçim araçlarını kimine çok kimine az imkânlar bahşetmek suretiyle onlar arasında bölüştüren ve yine bir kısmını başkalarına yardım etmesi için daha fazla maddi imkân sahibi yapan biziz; aynı şekilde dilediğimizi vahiy ve peygamberlikle onurlandıran da biziz.

Ey Peygamber! Bilesin ki rabbinin sana bahşettiği vahiy ve peygamberlik nimeti onların sahip oldukları maldan mülkten, güç ve iktidardan çok ama çok daha değerlidir!

33 Eğer insanların tek tip toplum haline gelme, [dolayısıyla dünyada bir imtihan vesilesi olan zenginlik-fakirlik, güçlülük-güçsüzlük gibi farklılıkların ortadan kalkma durumu] olmasaydı Rahman'a nankörlük eden o kâfirlerin/müşriklerin bile evlerini gümüşten tavanlarla donatır, üzerine çıktıkları merdivenleri de yine gümüşten yapardık.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا
وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْآخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ ۞ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ
لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَّلَمْتُمْ
أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ
أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَن كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ
فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا
عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ
إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ
تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا
مِن دُونِ الرَّحْمَٰنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ
بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُم بِآيَاتِنَا إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

34-35 Keza onlara ait evlerin kapılarını, yaslandıkları koltukları da gümüşle donatırdık. Kısaca onları mücevherlere boğardık. Ne var ki bütün bunlar, zevki ve faydası gelip geçici dünya malından başka bir şey değildir. Oysa rabbinin katındaki ahiret/cennet nimetleri Allah'a itaatsizlikten sakınan kimseleri beklemektedir!

36 Her kim Rahman'ın buyruklarını göz ardı ederse biz de ona şeytan[lar]ı musallat ederiz. Böylece şeytanlar onun en yakın arkadaşı ve yoldaşı olur.

37 Şeytanlar böylelerini yoldan çıkarır; ama onlar hep doğru yolda olduklarını sanırlar.

38 [İşte bu şekilde günaha batıp yoldan çıkan kişi hesap günü] huzurumuza çıkınca kendi şeytanına, "Keşke benimle senin aranda dünyanın iki ucu kadar uzak bir mesafe olsaydı! Meğer sen ne kötü bir arkadaşmışsın!" diyecek.

39 [Bunun üzerine Allah şöyle buyuracak]: "Bugün bu gerçeği anlayıp pişmanlığınızı bildirmenizin size hiçbir faydası olmayacaktır! Çünkü siz, [hayat boyu birlikte] kâfirlik ettiniz. Bu yüzden azabı da birlikte çekeceksiniz!"

40 Ey Peygamber! Sen, sağıra işittirebilir misin yahut köre ya da düpedüz sapkınlığa gömülmüş kimseye yol gösterebilir misin?!

41-42 Ey Peygamber! Ya biz seni vefat ettirdikten sonra o müşriklere hak ettikleri cezayı veririz yahut onları uyardığımız azabı bu dünyada sana gösteririz. Kuşkusuz biz, onları her hâlükârda cezalandırma gücüne sahibiz.

43 Öyleyse [sakın karamsarlığa düşme]; sana vahyedilen buyruklara sımsıkı sarıl! Sen dosdoğru bir yoldasın ve bunda hiç şüphen olmasın.

44 Şüphesiz bu Kur'an, hem senin hem de halkın Kureyş için bir şan ve şereftir. Yarın bir gün hepiniz [Kur'an'a karşı nasıl bir tavır takındığınızdan] hesaba çekileceksiniz.

45 Ey Peygamber! Senden önce gönderdiğimiz elçilere vahyettiğimiz mesajları bir düşün: Rahman'dan başka tanrılara tapılmasına hiç izin vermiş miyiz?!

46 Vaktiyle Musa'yı mucizelerimizin desteğinde Firavun'a ve kurmaylarına gönderdik. Musa onlara, "Ben, bütün kâinatın [yegâne] rabbinin elçisiyim." dedi.

47 Musa, [ışık saçan el, yılana dönüşen asa gibi] mucizelerimizi gözlerinin önüne serince onlar bu mucizeleri hafife alıp alay konusu yaptılar.

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَاهُم
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَ
السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾
وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ
وَهَٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا
الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ
مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ
قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾
فَلَمَّا آسَفُونَا انتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾
فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ
مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا أَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۚ
مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

[48] Onlara, her biri diğerinden daha etkileyici mucizeler gösterdik. Ayrıca onları küstah ve kibirli tutumlarından vazgeçip hizaya gelmeleri için [kıtlık, tufan, çekirge ve kurbağa istilası gibi] felaketlerle sarstık.

[49] Onlar, her defasında Musa'ya, "Ey bilge kişi! Sana verdiği değerin hatırı için rabbine yakar da bizi bu felaketten kurtarsın. Zira biz artık yola geldik!" diye yalvardılar.

[50] Fakat biz onları felaketten kurtarır kurtarmaz sözlerinden caydılar.

[51-53] Firavun halkına şöyle seslendi: "Ey Halkım! Mısır'ın tek hâkimi ve sahibi ben değil miyim?! Ayaklarımın altından akıp giden şu nehirler benim değil mi?! Muhteşem kudretimi ve saltanatımı görmüyor musunuz?! Ne o, yoksa ben, doğru dürüst konuşmayı bile beceremeyen o basit ve sıradan adamdan [Musa'dan] daha üstün değil miyim?! [Yok, eğer o gerçekten değerli bir kişi ve gerçekten bir peygamberse] niçin kendisine [soyluluk nişanı olan] altın künyeler takılmamış yahut niçin kendisini destekleyecek melekler gelmemiş?!"

[54] Firavun işte böyle bir oldu bittiyle halkının aklını çelip onları istediği gibi yönlendirdi. Nitekim onlar da Firavun'a uydular. Çünkü onlar zaten karakteri bozuk bir halktı.

[55-56] Ama bizi öfkelendirdikleri zaman, onlara layık oldukları cezayı verdik. Hepsini denizde boğduk. Böylece onları, atideki nesiller için ibret verici bir mazi kıldık.

[57-58] Ey Peygamber! Meryem'in oğlu İsa'dan söz açılınca senin [müşrik] halkın hemen ortalığı velveleye verdiler. [Kur'an'a uyup putperestlikten vazgeçecekleri yerde, Hıristiyanların İsa hakkındaki yanlış inançlarına gönderme yaparak], "Bizim tanrılarımız mı [melekler mi] daha üstün yoksa o mu?!" dediler. Ama onlar bu karşılaştırmayı sırf sana muhalefet olsun diye yapıyorlar. Doğrusu onlar nizacı, itirazcı bir topluluktur!

[59] İsa, [tanrı değil insandır]; kendisine vahiy ve peygamberlik lütfunda bulunduğumuz ve İsrailoğulları için örnek kıldığımız bir kulumuzdur!

[60] Bakın, eğer dileseydik yeryüzünde sizin yerinize geçecek melekler de yaratırdık. [Ne var ki Allah yeryüzünü meleklere veya melekleşmiş insanlara değil, aklı ve özgür iradesiyle iyiyi veya kötüyü tercih edecek, sevap yanında günah da işleyecek ve böylece dünyada yaptıklarının ahirette hesabını verecek insanlara emanet etmeyi diledi.]

وَإِنَّهُۥ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ ۚ هَٰذَا صِرَٰطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالَ
قَدْ جِئْتُكُم بِٱلْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ ۚ
هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾ فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ
مِنۢ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾
هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا
ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ
وَأَزْوَٰجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۖ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنتُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٧١﴾
وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِىٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾
لَكُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

61 Ey Müşrikler! Kur'an, kıyametle ilgili kesin bir bilgidir. Artık kıyamet hakkında hiçbir şüpheye kapılmayın ve [tevhid inancında] bana uyun. İşte dosdoğru yol budur!

62 Sakın şeytan sizi doğru yola yönelmekten alıkoymasın. Şüphesiz o, sizin besbelli düşmanınızdır!

63-64 İsa, [kendi halkına peygamberliğini kanıtlayan] aşikâr mucizeler gösterince şöyle demişti: "Bakın, ben size ilahi vahyi getirdim ve anlaşmazlığa düştüğünüz birtakım konularla ilgili doğruları [vahyin ışığında] size açıklamak için geldim. Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana uyun. Şüphesiz Allah, benim de rabbim, sizin de rabbinizdir. Yalnız O'na kulluk/ibadet edin. İşte dosdoğru yol budur!"

65 Ne var ki Yahudiler ve daha sonra da Hıristiyanlar kendi aralarında anlaşmazlığa düşüp farklı inanç gruplarına ayrıldılar.

Peygambere ve öğütlerine kulak vermek yerine şeytana uyanların o müthiş hesap günündeki feci azaptan çekecekleri var!

66 Belli ki o kâfirler, hiç farkında değillerken kıyametin ansızın tepelerine binmesini bekliyorlar.

67 Allah'a itaatsizlikten sakınanlar hariç, kıyamet ve hesap günü, tüm eski dostlar birbirlerine düşman olacaktır.

68 Allah, emirlerine karşı gelmekten sakınanlara o gün şöyle seslenecektir: "Ey benim güzel kullarım! Bugün size herhangi bir korku ve endişe yoktur; sizi üzecek bir durum da olmayacaktır!"

69-70 Ayetlerimize inanıp Allah'a yürekten bağlılık gösteren kimselere, "Sizler ve eşleriniz, muhteşem bir şekilde karşılanıp ağırlanmak üzere buyurun cennete!" denilecektir.

71 Cennette onlara altın tepsiler ve kadehlerle ikramlarda bulunulacaktır. Kısaca, canların çektiği her nimet, gözlerin bakmaya doyamadığı her güzellik orada mevcut olacaktır.

Ey Müminler! Orada temelli kalacaksınız.

72 Allah'ın emirleri uyarınca yaptığınız güzel işlere karşılık size bahşedilecek cennet işte böyle bir yerdir.

73 Cennette sizin için binbir çeşit meyve de olacak ve siz o meyvelerden afiyetle yiyeceksiniz.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ
﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُم مَّاكِثُونَ ﴿٧٧﴾
لَقَدْ جِئْنَاكُم بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا
فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُم ۚ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا
لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ ۖ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾
سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ
يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي
فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾
وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَعِندَهُ
عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ
﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾
فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74 Günaha batmış olanlara gelince, onlar cehennem azabında temelli kalacaklar.

75 Üstelik azapları hiç hafifletilmeyecek; orada tam bir çaresizlik ve ümitsizlik içinde kıvranacaklar.

76 Biz, böyle bir azapla onlara haksızlık etmiş değiliz. Ama asıl onlar [bu azabı gerektiren tutum ve davranışlar sergilemek suretiyle] kendilerine haksızlık ve yazık ettiler.

77 Onlar, cehennemde görevli meleğe, "Ey Malik! N'olur, rabbin işimizi bitirsin, canımızı alsın artık." diye seslenecek; Malik de "[Size ölüm ve kurtuluş yok!] Bu azap içinde kalmaya mahkûmsunuz." diye karşılık verecektir.

78 Öte yandan Allah da şöyle buyuracaktır: "Vaktiyle size Kur'an'ı göndermiş ve ahiretin, hesabın, azabın gerçek olduğunu bildirmiştik. Ama pek çoğunuz Kur'an'a kulak vermek istememişti."

79 Ey Peygamber! Demek o müşrikler, bir araya gelip seni ortadan kaldırmaya karar verdiler. Ama bilesin ki biz de onların bu planlarını alt üst edip layık oldukları cezayı vermekte kararlıyız.

80 Yoksa onlar çevirdikleri entrikalardan, gizli saklı konuşmalarından habersiz olduğumuzu mu sanıyorlar?!

Yoo! Biz her şeyden haberdarız. Hem sonra yanı başlarındaki meleklerimiz de yapıp ettikleri her şeyi kaydetmektedir.

81 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Eğer Rahman bir çocuk sahibi olsaydı, O'na kulluk edenlerin başında yine ben olurdum. [Ama gelin görün ki ne O'nun bir çocuğu vardır ne de çocuk sahibi olduğunu ispatlayacak bir delil mevcuttur].

82 Göklerin ve yerin rabbi, [yüce arşın] rabbi Allah, o müşriklerin yakıştırdıkları sıfatlardan münezzehtir; yüceler yücesidir.

83 Ey Peygamber! Kendi hâllerine bırak onları; varsın günaha batmış bir hâlde hayatın boş ve anlamsız uğraşlarıyla oyalanıp dursunlar. Nasılsa kendilerine bildirilen kıyamet ve hesap günü ile karşılaşacaklar.

84 Gökte de yerde de tek gerçek tanrı O'dur. O her şeyi yerli yerince yapıp eden, her şeyi bilendir!

85 Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin tek gerçek sahibi ve hâkimi olan Allah'ın şanı ne yücedir! Kıyametin gelip çatacağı vakti yalnız O bilir. Hepiniz sonunda hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız!

86) Müşriklerin Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapındıkları varlıklar [hesap günü] şefaat etme yetkisine sahip değildirler. Böyle bir yetkiye yalnızca [iman ve ibadetin anlamını] gerçekten kavramış olarak Allah'ın çağrısına uyanlar sahiptirler.

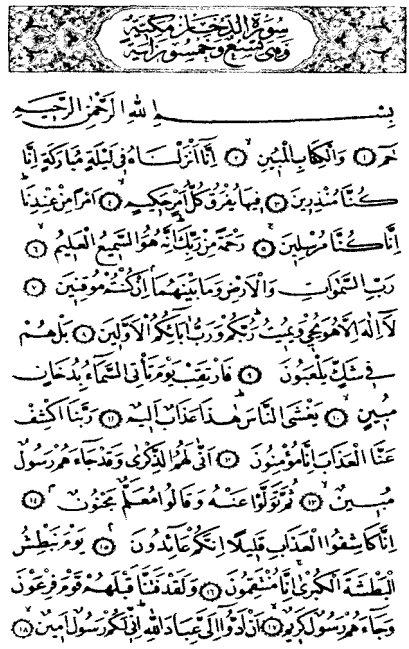
87 Ey Peygamber! Eğer onlara, "Sizi kim yarattı?!" diye sorsan, hiç tereddütsüz, "Allah yarattı." diye cevap verirler. O hâlde nasıl oluyor da Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inanmak yerine putperestliğe yöneliyorlar?!

88 Allah, elçisinin, "Ey rabbim! Bunlar, imana gelmemekte direnen bir topluluk." diye şikâyette bulunduğunu elbet biliyor.

89 Ey Peygamber! Şimdilik onlara aldırış etme; "Sizinle işim olmaz!" deyiver. Nasılsa yakında günlerini görecekler!

44. DUHÂN SURESİ

[Mekke döneminin son zamanlarında vahyedilmiştir; 59 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2 Hak ile batılı, doğru ile yanlışı açık-seçik ortaya koyan bu ilahî kelama andolsun!

3 Biz onu mübarek bir gecede [Kadir gecesinde] indirmeye başladık. Çünkü biz [peygambere vahyettiğimiz mesajlarla] insanları uyarırız.

4-5 O gecede [Kur'an'ı vahyetmek gibi] tüm hikmetli işler tarafımızdan bir buyrukla belirlenir. Şüphesiz biz, elçiler ve vahiyler göndeririz.

6 Her elçiyi ve vahyi rabbinden bir rahmet olarak göndeririz. Şüphesiz O her şeyi işitir, her şeyi bilir!

7 Eğer gerçekten inanmak ve hakikati öğrenmek istiyorsanız bilin ki O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin rabbidir.

8 O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Canı veren de, alan da O'dur. O, sizin de atalarınızın da rabbidir.

9 Ne var ki o müşrikler imana gelmek yerine şüphe içinde oyalanıp duruyorlar.

10 Ey Peygamber! Şimdi sen, gökyüzünü yoğun bir duman tabakasının bürüyeceği [yani müthiş bir kıtlıkla, insanların açlıktan görme bozukluğuna yakalanıp etrafa baktıklarında kendilerini bir dumanın kuşatmış olduğunu sanacakları] zamanı bekle!

11 O duman [kıtlık, açlık] bütün halkı kuşatacaktır. Doğrusu bu, çok acı veren bir afet olacaktır.

12 İşte o afet geldiği zaman müşrikler, "Ey rabbimiz! Bizi bu afetten kurtar. Çünkü biz artık imana geleceğiz." diye yalvaracaklar.

13-14 Onlar nerede, öğüt ve ibret alıp imana gelmek nerede?! İbret almadıkları içindir ki kendilerine gerçekleri açık seçik anlatan bir peygamber geldiği zaman ona burun kıvırıp, "Bu, cinlerle ilişkisi bulunan, [onlar yahut başka birileri tarafından] bilgilendirilen bir adam!" derler.

15 Biz, kıtlık kıranı biraz hafifleteceğiz; fakat siz yine eski hâlinize döneceksiniz. [Yani putlara tanrılık yakıştırmak suretiyle Allah'a şirk koşmayı sürdüreceksiniz].

16 Ama ileride müthiş bir hamleyle tepelerine bineceğimiz gün bu dönekliklerinin cezasını vereceğiz.

17-18 Kuşkusuz biz bu müşriklerden uzun zaman önce Firavun halkını da benzer şekilde sınamıştık. Nitekim onlara da çok değerli bir elçi gelmiş ve şöyle demişti: "Allah'ın kullarını bana teslim edin. [Yani İsrailoğulları'nın benimle birlikte Mısır'dan ayrılmasına izin verin]. Bakın, ben size Allah tarafından gönderilen, güvene layık bir elçiyim."

وَأَنْ لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ ۖ إِنِّي آتِيكُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾
وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي
فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِ
بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا ۖ إِنَّهُمْ
جُندٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا مِن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾
وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ
وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِن فِرْعَوْنَ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ
﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَآتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ
مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا
مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ
﴿٣٦﴾ أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ أَهْلَكْنَاهُمْ ۖ إِنَّهُمْ
كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

19-21 "Sakın Allah'a meydan okumaya kalkışmayın. Zira ben size [Allah'ın sınırsız kudretini gösteren] aşikâr mucizelerle geldim. Bana yalancılık ve sihirbazlık gibi ağır ithamlarda bulunmanızdan hem benim hem de sizin rabbiniz olan Allah'a sığınırım. Mademki bana inanmıyorsunuz, bari yolumdan çekilin. [Bana ve İsrailoğulları'na ilişmeyin. Onları Mısır'dan çıkarmama engel olmayın]."

22 Musa, bütün bu sözlerin fayda etmediğini görünce rabbine, "Bunlar günaha batmış bir topluluk..." diye şikâyette bulundu.

23-24 Allah da ona şöyle buyurdu: "Kullarımı [İsrailoğulları'nı] geceleyin yola çıkar! Ama bilesin ki peşinize düşülecektir. Halkınla birlikte karşıya geçtiğinde denizi yarılmış hâlde bırak. Zira onlar, boğularak helak olmaya mahkûm bir ordudur."

25-27 Sulara gömülüp giden Firavun ve adamları geride neler bıraktı neler! Nice bağlar, bahçeler, nice pınarlar, nice çiftlikler, nice makamlar ve keyfini sürdükleri nice refah yaşantılar...

28 Evet, işte aynen böyle oldu! Onların geri bıraktığı zenginliklere gelince, bütün bu zenginliklere başka bir toplumu vâris kıldık.

29 Öte yandan, tarifsiz bir kibirle yücelik taslayan Firavun ve adamları helak olup gitti diye ne güneş tutuldu, ne de dünya karardı. Helak vakti geldiği zaman onlara af dileme fırsatı da tanınmadı.

30-31 Böylece İsrailoğulları'nı o perişan edici işkenceden, Firavun'a kölelik etmekten kurtardık. Doğrusu Firavun, haddi aşan, yücelik taslayan biriydi.

32-33 Yine biz İsrailoğulları'nı [ne yaptığımızı pekala] bilerek devirdeki diğer toplumlara üstün kıldık. Onlara [denizin yarılması, kayadan su çıkması gibi] çok büyük lütuf ve nimetler içeren nice mucizeler bahşettik.

34-36 Ey Peygamber! Müşrikler şöyle derler: "Şu bildik ölüm var ya, işte o bizim için ilk ve son ölüm olacaktır. Bu hayattan başka bir hayat olmadığına göre ölümle birlikte her şey son bulacaktır. Ölümden sonra yeniden diriltilecek değiliz. Ama siz mademki ölümden sonra dirilişin gerçekliğinden dem vuruyorsunuz, o hâlde ölmüş atalarımızı diriltin de görelim!"

37 Peki, bu müşrikler mi daha güçlü ve kuvvetliler, yoksa Tübbe [Yemen hükümdarının] halkı ile onlardan önce gelip geçen [Âd ve Semûd gibi] toplumlar mı?! Elbette ki o eski toplumlar daha güçlü kuvvetliydi. Fakat biz onları helak ettik. Çünkü onlar günaha batmış toplumlardı.

38 Biz, gökleri, yeri ve bu ikisi arasında bulunan şeyleri iş olsun diye yaratmadık.

39 Tam tersine biz bütün bunları çok esaslı bir maksatla yarattık. Ne var ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeği bir türlü anlamıyor!

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ يَوْمَ لَا يُغْنِي
مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝ إِلَّا مَن رَّحِمَ اللَّهُ
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ۝ طَعَامُ الْأَثِيمِ
۝ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ۝ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ۝
خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ
رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ۝ ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ
۝ إِنَّ هَٰذَا مَا كُنتُم بِهِ تَمْتَرُونَ ۝ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
مَقَامٍ أَمِينٍ ۝ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ
وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ ۝ كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ۝
يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ۝ لَا يَذُوقُونَ
فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝
فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ
بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ فَارْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ۝

سورة الجاثية مكية وهي سبع وثلاثون آية

40 Tüm hesapların görülüp bütün her şeyin hükme bağlanacağı gün, onların topyekûn bir araya toplanacakları gündür!

41 O gün dostun dosta, akrabanın akrabaya hiçbir faydası dokunmayacak ve onlara yardım eli de uzatılmayacaktır!

42 Ama Allah'ın rahmet ve merhametine kavuşanların durumu elbet farklı olacaktır. Şüphesiz O, üstün kudret sahibidir ama aynı zamanda çok merhametlidir!

43-44 [Haberiniz olsun ki] zakkum ağacı, günaha batmış kimselerin yiyeceğidir.

45-46 Tıpkı kaynar suyun fokurdaması gibi zakkum da âdeta erimiş bir maden gibi karınlarında fokurdayacaktır.

47-50 Öte yandan, Allah da görevli meleklere şöyle buyuracaktır: "O kâfiri tutup cehennemin ta orta yerine atın. Sonra da başından aşağı kaynar su dökerek canını yakın ve kendisine şöyle deyin: Tat bakalım azabı! Sendin değil mi, o çok şerefli, pek kudretli adam sıfatıyla boy gösteren?! Dünyada iken gerçekliğinden kuşku duyduğunuz azap işte budur!"

51-53 Allah'a itaatsizlikten sakınanlara gelince, onlar kendilerini güvenli bir yerde, cennetteki bahçelerde, pınarların başlarında bulacaklar.Orada ipekli ve sırmalı elbiseler giyecek, karşılıklı oturup sohbet edecekler.

54 Biz onları cennette süt beyaz tenli, ceylan gözlü dilberlerle evlendireceğiz.

55 Öte yandan, cennette, canlarının çektiği her meyveyi rahatlıkla isteyebilecekler.

56-57 Orada, önceki/dünyadaki ölümlerinden başka bir ölüm tatmayacaklar. Allah onları lütuf ve rahmetinin eseri olarak cehennem azabından koruyacaktır. İşte en büyük bahtiyarlık budur!

58 Ey Peygamber! Kâfir halkının kolayca anlayıp kavraması, düşünüp ibret alması için biz Kur'an'ı senin konuşup anlaştığın dilde vahyettik.

59 Şimdi bekle ve o kâfirlerin başına neler geleceğini gör! Zaten onlar da senin başına bir kötülük gelmesini bekliyorlar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ۝١ تَنزِيلُ الْكِتَٰبِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝٢ إِنَّ فِي السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ
لَءَايَٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝٣ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ
يُوقِنُونَ ۝٤ وَاخْتِلَٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَآءِ مِن
رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَٰحِ ءَايَٰتٌ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝٥ تِلْكَ ءَايَٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ
وَءَايَٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ ۝٦ وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۝٧ يَسْمَعُ ءَايَٰتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ
عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝٨
وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَٰتِنَا شَيْـًٔا ٱتَّخَذَهَا هُزُوًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ
۝٩ مِّن وَرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِى عَنْهُم مَّا كَسَبُوا۟ شَيْـًٔا وَلَا
مَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَآءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝١٠ هَٰذَا
هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ
۝١١ اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟
مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝١٢ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝١٣

45. CÂSİYE SURESİ

[Mekke döneminin son zamanlarında vahyedilmiştir; 37 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2 Bu Kur'an, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi yerli yerince yapan Allah tarafından indirilmiştir.

3 Hiç şüphesiz göklerde ve yerde, –imana gelmek isteyenler için– Allah'ın sınırsız kudretine işaret eden nice delilleri var!

4 Gerek sizin yaratılışınızda, gerekse Allah'ın yeryüzüne yaydığı diğer canlılarda da bütün kalbiyle iman etmek isteyenler için nice ibretler var!

5 Gece ile gündüzün birbirini takip etmesinde ve sürelerinin değişmesinde, Allah'ın gökten yağmuru yağdırıp onunla ölü toprağa tekrar hayat vermesinde, rüzgârları farklı yön ve şiddette estirmesinde de aklıselimle düşünüp gerçeği görmek isteyenler için nice dersler ve ibretler var!

6 İşte bütün bunlar Allah'ın ayetleridir. Biz, bunları sana çok esaslı bir maksatla aktarıyoruz. Peki, şimdi o kâfirler Allah'a güvenmeyecek, ayetlerine inanmayacaklar da başka hangi söze inanacaklar?!

7 Allah ve elçisi hakkında iftiralar üretip günaha batan herkesin bizden çekeceği var!

8 Böyleleri, kendilerine tebliğ edilen Allah'ın ayetlerini dinler, ama sonra imana gelmeyi kibirlerine yedirememeyip sanki o ayetleri hiç duyup dinlememiş gibi, inkârcılıkta ısrar eder.

Ey Peygamber! Böylelerini feci bir azapla müjdele!

9 Çünkü onlar, ayetlerimiz hakkında az buçuk bilgi sahibi olduklarında bunu hemen alay konusu yaparlar. İşte böylelerini alçaltıcı, aşağılayıcı bir azap beklemektedir!

10 Ölümlerinden sonra onların karşısına cehennem çıkacaktır. O zaman, dünyada kazandıkları onca mal mülk de, Allah'ın yanı sıra tanrı edindikleri putlar da kendilerine hiçbir fayda vermeyecektir. Onların hakkı çok korkunç bir azaba çarptırılmaktır!

11 Bu Kur'an, doğru yolu gösteren bir rehberdir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenleri son derece şiddetli ve feci bir azap beklemektedir!

12 Tabiata koyduğu yasalar uyarınca gemiler engin sularda süzülüp gitsin, siz de gemiler vasıtasıyla ticaret yapmak suretiyle lütuf ve nimetlerine nail olun diye denizleri hizmetinize veren Allah'tır. Sizden beklenen ise O'nun bunca lütuf ve nimetine iman ve ibadetle karşılık vermenizdir.

13 Göklerde ve yerde bulunan her şeyi kendi katından bir lütuf ve nimet olarak sizin hizmetinize veren de O'dur. Şüphesiz bunda aklıselimle düşünen kimseler için ibretler vardır!

قُلْ لِّلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ
قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ
مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾
هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

14 Ey Peygamber! Müminlere söyle, Allah'ın kâfirleri cezalandıracağı günlerin geleceğine hiç ihtimal vermeyenlerin hakaret ve eziyetlerine aldırış etmesinler. Nasılsa Allah yarın bir gün o kâfirler güruhuna yaptıklarının bedelini ödetecektir.

15 Kim Allah'ın emirlerine uygun hareket ederse kendi yararına olur. Kim de O'nun emirlerine aykırı hareket ederse kendi zararına olur. Unutmayın ki hepiniz sonunda hesap vermek üzere O'nun huzuruna çıkarılacaksınız.

16 Biz, İsrailoğulları'na vahiy, iktidar gücü ve peygamberlik lütfettik. Onlara helal ve hoş nimetler bahşettik. Böylece onları [yaşadıkları devirde] diğer toplumlara üstün tuttuk.

17 Yine onlara gerçek iman ve ibadet hususunda açık seçik buyruklar gönderdik. Ama onlar kendilerine bunca ilahî buyruk geldikten sonra sırf aralarındaki küçük hesaplar ve inatlaşmalar yüzünden inanç sistemlerinin bütünlüğünü bozup farklı gruplara ayrıldılar.

Kuşkusuz senin rabbin, anlaşmazlığa düştükleri her konuya kıyamet günü son noktayı koyup kimin haklı kimin haksız olduğunu bildirecek, böylece herkes hak ettiği karşılığı görecektir.

18 Ey Peygamber! Şimdi sana da gerçek iman ve ibadetin yolunu gösterdik. O hâlde, sana gösterilen yolda yürü ve sakın Allah'a kulluğun anlamını bilmeyenlerin/müşriklerin arzu ve isteklerine boyun eğme!

19 Aksi hâlde onlar seni Allah'ın azabından asla kurtaramazlar. Unutma ki Allah'tan başkasına tanrılık yakıştıranlar birbirlerinin dostu ve yardımcısıdırlar. Allah ise emirlerine karşı gelmekten sakınanların dostu ve yardımcısıdır.

20 Bu Kur'an, insanların kalp ve gönüllerini aydınlatan bir ışık, iman sahibi kimseler için bir rehber ve rahmettir.

21 Demek o günaha batmış kâfirler, hayatlarında ve ölümlerinde, kendilerini, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen kimselerle bir tutacağımızı düşünüyorlar ha! Bu ne kötü, ne yanlış bir düşünce böyle!

22 Allah, gökleri ve yeri çok temel bir maksatla yarattı ve herkesin bu dünyada yaptıklarının karşılığını ahirette hiçbir haksızlığa uğratılmadan görmesini diledi.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ
وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ
إِلَّا ٱلدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ
مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ
ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً ۚ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ۖ ٱلْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَاتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا
مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
قُلْتُم مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

23 Ey Peygamber! Arzu ve isteklerini tanrı edinmiş olan, doğruyu yanlışı pekâlâ bilmesine rağmen kötü tercihlerinden ötürü Allah'ın da kendisini saptırdığı, kulaklarını ve kalbini mühürleyip gözlerine perde çektiği kişinin hâlini bir düşün! Allah'ın saptırmasından sonra kim onu doğru yola getirebilir ki?!

Neden hâlâ düşünmez, ibret almazsınız?!

24 Müşrikler, "Hayat sadece bu dünyada yaşadığımızdan ibarettir. [Tesadüfen geldiğimiz] bu dünyada bir süre yaşar ve günün birinde ölür gideriz. Bizi bu hayattan koparıp bir daha hayata kavuşmamak üzere yokluğa sürükleyen güce gelince, o da zamanın akışından başka bir şey değildir." derler. Hâlbuki onlar bu konuda hiçbir sağlam bilgiye sahip değildir. Dahası onlar sırf tahmin yürütmektedir.

25 Kıyamet ve ahiretle ilgili ayetlerimiz kendilerine bütün açıklığıyla tebliğ edildiği zaman onlar hep şu sözü koz olarak kullanırlar: "Mademki ölümden sonra dirilişin gerçekliğinden dem vuruyorsunuz, o hâlde gelip geçen atalarımızı tekrar diriltin de görelim!"

26 Ey Peygamber! De ki onlara: "Size hayat veren Allah'tır. Vakti gelince O sizin canınızı alacak, kıyamet günü ise hepinizi diriltip hesaba çekmek üzere huzurunda bir araya toplayacaktır!"

Bunun böyle olacağında hiç şüphe yoktur! Ama gel gör ki Mekke halkının müşrik çoğunluğu bu gerçeğe bir türlü inanmıyor!

27 Göklerde ve yerde mutlak egemenlik Allah'ındır. Ölüm sonrası dirilişin gerçekleşeceği gün var ya, Allah'ın ayetlerini etkisiz ve geçersiz kılmaya çalışanlar işte o gün hüsrana uğramış olacaktır.

28-29 Ey Peygamber! O gün her toplumu bir araya toplanmış ve korkudan diz çökmüş vaziyette göreceksin. Her toplum kendine ait amel defteriyle yüzleşmeye davet edilecek ve kendilerine şöyle denecektir:

"Bugün, dünyada yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz. İşte bu, bizim kayıt defterimiz ki o, sizinle ilgili her şeyi ne bir eksik ne bir fazla olmaksızın anlatacaktır. Çünkü biz, yaptığınız her şeyi kaydetmekteydik."

30 Rableri Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri rahmetiyle kuşatacaktır. İşte bu çok büyük bir bahtiyarlıktır!

31 Kâfirlere gelince, onlara da şöyle denecektir: "Ayetlerimiz size tebliğ edilmiş, siz de imana gelmeyi kibrinize yedirememiş; üstelik günah üstüne günah işlemiştiniz, değil mi?!"

32 "Öte yandan, 'Allah'ın ölümden sonra dirilişle ilgili vaadi mutlaka gerçekleşecek ve bunda hiç şüphe yok!' denildiği zaman siz hep şöyle karşılık vermiştiniz: "Biz yeniden diriliş filan bilmeyiz. Bizce bu asılsız bir iddiadan ibarettir. Hem sonra böyle bir şeyin gerçekleşeceğine aklımız hiç yatmıyor."

33 Böylece, hayatta iken işledikleri tüm günahlar karşılarına çıkacak ve vaktiyle alay edip durdukları azap tepelerine binivere cektir.

34-35 İşte o zaman kendilerine şöyle denecektir: "Nasıl ki siz bu hesap gününün gelip çatacağını hiç umursamamıştınız; bugün biz de sizi hiç umursamayacağız. Bundan böyle meskeniniz cehennemdir. Burada size yardım eli uzatacak kimse de yoktur! Bu azaba çarptırılmanızın sebebi, vaktiyle Allah'ın ayetleriyle alay edip durmanız, dünyadaki fani hayatın sizi aldatmasına izin vermiş olmanızdır."

İşte bu sözün söyleneceği andan itibaren onlar ne cehennemden çıkarılacak ne de özür dilekleri kabul edilecektir.

36 Bütün övgüler, göklerin rabbi, yeryüzünün rabbi, kâinattaki tüm varlıkların rabbi Allah'a yaraşır!

37 Göklerde ve yerde yücelik yalnız O'na aittir. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir.

46. AHKÂF SURESİ

[Mekke döneminin son zamanlarında vahyedilmiştir; 35 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Hâ-Mîm.

2 Bu Kur'an, üstün kudret sahibi olan ve her şeyi yerli yerince yapan Allah tarafından indirilmiştir.

3 Bakın biz, gökleri, yeri ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi bir maksatla ve sınırlı süreli olmak üzere yarattık. Ne var ki o kâfirler [kıyamet, hesap ve azap hususunda] kendilerine yapılan uyarılara hiç aldırış etmiyorlar.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ ٱلْيَوْمَ نَنسَىٰكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ
ٱتَّخَذْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ فَٱلْيَوْمَ
لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ ٱلْحَمْدُ
رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَرَبِّ ٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ
ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الأحقاف مكية
خمس وثلاثون آية

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَمَّآ أُنذِرُوا۟ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾
قُلْ أَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ
أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ ۖ ٱئْتُونِى بِكِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَآ أَوْ أَثَٰرَةٍ مِّنْ
عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُۥٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآئِهِمْ غَٰفِلُونَ ﴿٥﴾

4 Ey Peygamber! De ki o kâfirlere: "Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp kendilerinden medet umduğunuz putların ne işe yaradıklarını hiç düşündünüz mü?! Hadi gösterin bana, onlar, şu yeryüzünün hangi parçasını yaratmış?! Yoksa onlar göklerin yaratılışına katkıda mı bulunmuş?! Eğer onların tanrı oldukları iddianızda dürüst ve samimiyseniz, bu iddianızı ispatlamak üzere Kur'an'dan önce vahyedilmiş bir ilahî kelam yahut herhangi bir ilahî kaynaklı bilgi kalıntısı getirin de görelim!"

5 Yakarışlarına ilelebet cevap veremeyecek olan, üstelik kendilerinden medet umanların yakarışlarından büsbütün bihaber olan putlara Allah'ın yanı sıra tanrılık yakıştırıp tapınan kimseden daha sapkın biri olabilir mi?!

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ۝٦
وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ ۙ
هَٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝٧ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا
تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝٨ قُلْ مَا كُنْتُ
بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا
مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝٩ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝١٠ وَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ
لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ۝١١ وَمِنْ قَبْلِهِ
كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا
عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ۝١٢ إِنَّ الَّذِينَ
قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
۝١٣ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝١٤

6 Ölümden sonra diriltilip mahşerde bir araya getirildikleri zaman putlar, vaktiyle kendilerine tapınan o müşriklere düşman kesilecek ve onların tapınmalarının asla kabul edilemez olduğunu söyleyecektir.

7 Onlara ayetlerimiz bütün açıklığıyla tebliğ edildiğinde, o kâfirler kendilerine gelen bu ilahi kelam hakkında, "Belli ki bu sihirli/etkileyici bir söz!" derler.

8 Demek onlar, "Kur'an'ı Muhammed uydurdu." diyorlar!

Ey Peygamber! Sen de onlara de ki: "Eğer Kur'an'ı uydurmuş ve sonra da Allah'a mal etmiş olsaydım, o zaman hiç biriniz beni Allah'ın azabından kurtaramazdı. Allah, sizin Kur'an'la ilgili bütün bu ileri geri konuşmalarınızı gayet iyi biliyor. Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter! O, [tövbe eden kullarına karşı] çok affedici, çok merhametlidir!

9 Ey Peygamber! De ki onlara: "Ben, onca peygamber içinde bir türedi değilim. [Dolayısıyla gelip geçmiş peygamberlerden farklı bir mesaj getirmiş de değilim. O hâlde niçin bu denli imansız ve insafsız bir tavır sergiliyorsunuz?!] Evet, ben bir peygamberim; ama yine de bu hayatta, benim ve sizin başınıza neler geleceğini bilemem. Doğrusu ben, sırf bana vahyedilen Kur'an'a uyarım. Kısacası ben kıyamet ve azap hakkında sizi açıkça uyaran bir elçiyim."

10 Ey Peygamber! Yine de ki onlara: "Şimdi söyleyin bakalım, Kur'an gerçekten Allah tarafından gönderildiği hâlde siz bunu reddetmişseniz, İsrailoğulları'ndan bir şahit de onun Allah tarafından gönderildiği gerçeğini kabul edip imana geldiği hâlde siz inanmaya tenezzül etmemişseniz, sizden daha zalim/kâfir kimse olabilir mi?! Şüphe yok ki Allah zalimleri/kâfirleri emellerine kavuşturmaz!"

11 Kâfirler, iman sahibi olanlar hakkında şöyle derler: "Eğer Muhammed'in tebliğ ettiği inanç sistemi gerçekten dikkate değer bir şey olsaydı, bu adamlar ona inanıp sahip çıkma konusunda bizden çabuk davranamazlardı."

Onlar imana gelmek niyetinde olmadıkları için, "Bu Kur'an, modası geçmiş bir yığın yalandan ibaret!" demek suretiyle kâfirliğe devam edecektir.

12 Hâlbuki Kur'an'dan önce de bir rehber ve rahmet olarak Musa'ya gönderilen vahiyler vardı. İşte bu Kur'an da hem kendinden önceki vahiyleri teyit ve tasdik etmek hem kâfirleri uyarmak ve hem de Allah'a içtenlikle kulluk eden kimseleri [cennetle] müjdelemek üzere Allah tarafından Arap diliyle vahyedilmiş bir kelamdır.

13 "Rabbimiz Allah'tır." deyip iman ve itaatten ayrılmayanları ahirette ne bir korku ne de hüzün saracaktır!

14 İşte böyleleri, dünyada yaptıkları güzel işlere karşılık cennete girecek ve orada temelli kalacaktır.

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ
عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ
وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ
أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا
يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَا
إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي
أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾
وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ
الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

15 Biz insanoğluna, yapacağı en iyi işlerden biri olarak ana-babasına çok iyi davranmasını emrettik. Çünkü anası onu ne zahmetlerle karnında taşıdı ve acılar içinde kıvranarak doğurdu. Çocuğun ana karnında taşınması ile sütten kesilmesi otuz ay sürer. Hayırlı evlat, olgunluk çağına erişip kırk yaşına girince, "Ey rabbim!" der, "Gerek bana gerek ana-babama lütfettiğin bunca nimete şükretme ve senin hoşnutluğunu kazandıracak işler yapma aşkı ver bana. Evlatlarıma da iman ve itaat üzere yaşamayı nasip eyle. Ey rabbim! Hatalarımdan duyduğum pişmanlıkla sana yöneldim; ben özümü sana teslim edenlerdenim."

16 İşte biz böylelerini –yaptıkları güzel işlerin en güzelini dikkate alarak– mükâfatlandıracak, işledikleri günahları da görmezden gelip bağışlayacağız. Bunlar, dünyada kendilerine verilen söz uyarınca cennet sakinleri arasına katılacaktır.

17 Kimi evlatlar da vardır ki, ["Oğlum! İmana gel!" diyen] ana-babasına, "Yeter be! Bıktım usandım nasihatlerinizden! Benden önce bu dünyadan nice insanlar gelip geçmiş ve ölüp gidenlerin hiçbiri geri dönmemişken siz kalkmış ikide bir öldükten sonra diriltileceğimi söylüyorsunuz!" diye bağırıp çağırır.

Ana-baba ise bir yandan Allah'a el açıp yalvarır, diğer yandan da evladına şöyle der: "Bak, yazık ediyorsun kendine! N'olur artık imana gel! Zira Allah'ın, "Öldükten sonra diriltileceksiniz." vaadi gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir."

Bu defa evlat şöyle karşılık verir: "Sizin bu söylediklerinizi, eski nesillere ait masallardan başka bir şey değil!"

18 İşte böyle düşünenler, kendilerinden önce gelip geçen kâfir insanlar ve cinlerle birlikte azaba çarptırılmayı hak ettiler. Şüphesiz bunlar hüsrana uğrayamaya mahkûm olmuş kimselerdir.

19 Ahirette, cennetliklerin de cehennemliklerin de dünyada iken yaptıkları iyi ve kötü işlere uygun dereceleri olacaktır. Sonuçta Allah herkese yaptıklarının karşılığını tastamam ödeyecek ve kimseye haksızlık edilmeyecektir!

20 Gün gelecek, kâfirler yaka paça edilip cehennemin karşısına getirilecek ve işte o zaman kendilerine şöyle denecektir: "Siz, sahip olduğunuz onca nimetin tadını dünyadaki hayatınızda çıkardınız. Hayat boyu zevk ve sefa sürüp keyif çattınız. Ama bugün, gerek dünyada anlamsız bir gurura kapılıp büyüklük taslamanız, gerekse yoldan çıkmış olmanızdan ötürü zelil ve perişan edici bir cezaya çarptırılacaksınız."

وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا
فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ
عِندَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَٰذَا
عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا ۚ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُم بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾
تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِن مَّكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا
أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾
فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً ۖ بَلْ ضَلُّوا
عَنْهُمْ ۚ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

21 Ey Peygamber! Âd halkının soydaşı Hud'un mücadelesini de anlat onlara. Hani o, vakti zamanında kum tepelerinin bulunduğu bölgede yaşayan halkını uyarmıştı. Şüphesiz ondan önce de sonra da uyarıcılar gelip geçmişti.

Hud, "Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin! Aksi hâlde, dehşet verici bir günde azaba çarptırılacak olmanızdan endişe ediyorum." demişti.

22 Halkı da ona, "Demek sen bizi bunca yıllık tanrılarımıza tapınmaktan vazgeçirmek için geldin ha!" diye karşılık vermiş ve ardından eklemişlerdi: "Mademki söylediklerin gerçektir; öyleyse bizi tehdit edip durduğun şu azabı getir de görelim!"

23 Bunun üzerine Hud şöyle demişti: "Azabın ne zaman gelip çatacağını ancak Allah bilir. Ben sadece bana vahyedilenleri size bildiriyorum. Ama görüyorum ki siz laf anlamaz, söz dinlemez insanlarsınız."

24-25 Günün birinde yoğun bir bulut kümesinin vadilerine doğru yaklaştığını görünce, "İşte bu bize yağmur getiren bir bulut!" dediler.

Hud, "Hayır!" dedi, "O sizin, 'Bir an önce gelsin de görelim.' diyerek alay ettiğiniz azabın ta kendisidir. Dahası o, beraberinde feci bir azap getiren bir kasırgadır; hem de önüne gelen her şeyi rabbinin buyruğuyla yerle bir edecek bir kasırga!"

Derken, öyle bir helak oldular ki geride harabeye dönmüş evlerinden başka bir iz ve eser kalmadı. İşte biz, günaha batmış kimseleri böyle cezalandırırız!

26 Ey Müşrikler! Yeminle söylüyorum ki biz onlara size vermediğimiz nice maddi imkânlar bahşetmiştik. Yine onlara işitme, görme ve anlama kabiliyeti vermiştik. Fakat kulakları da gözleri de kalpleri de kendilerine hiçbir fayda sağlamadı. Çünkü onlar, düşünüp ibret alıp imana gelmek yerine Allah'ın ayetlerini inatla reddediyorlardı. Ama alay konusu yaptıkları azap, günün birinde tepelerine biniverdi.

27 Ey Müşrikler! Yine yeminle söylüyorum ki biz vaktiyle çevrenizdeki bölgelerde yaşamış olan [Âd, Semûd ve Lut gibi] nice halkları helak ettik. Ama bunun öncesinde, inkârcılıktan vazgeçip imana gelmeleri için, uyarı mesajlarımızı çeşitli şekillerde kendilerine iletmiştik.

28 Peki, ya kendilerini Allah'a yakınlaştıracakları inancıyla tanrı edinip O'nun yanı sıra tapındıkları putlar onları helak olmaktan kurtarabildi mi?! Bilakis onları yüzüstü bıraktı. Onların asılsız inançlarının, putlara tanrılık yakıştırmalarının sonucu işte budur!

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا
أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا
سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ
لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ
فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِل لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً
مِّن نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

سورة محمد عليه الصلاة والسلام مدنية وهي ثمان وثلاثون آية

[29] Ey Peygamber! Hani biz bir grup cini Kur'an dinlemeleri için sana yönlendirmiştik. Onlar, Kur'an'ı dinlemek üzere vaziyet aldıklarında, birbirlerine, "Susalım ve sessizce dinleyelim!" dediler, okuma sona erince de kendi halklarını uyarmak üzere geri döndüler.

[30] "Ey halkımız!" dediler, "Haberiniz olsun ki biz, Musa'nın devrinden sonra vahyedilen, kendinden önceki vahiyleri teyit ve tasdik eden, doğruya ve dosdoğru yola ileten bir ilahî kelam dinledik."

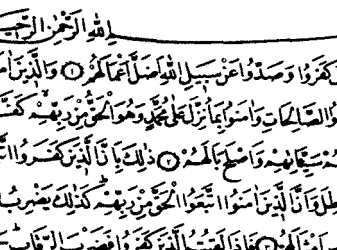
[31-32] "Ey halkımız! Allah'ın yoluna çağıran elçinin çağrısına uyun ve ona inanın ki Allah da günahlarınızı bağışlasın; sizi cehennemdeki korkunç azaptan uzak tutsun. Ama her kim Allah yoluna çağıran elçinin çağrısına uymazsa, bilsin ki bu dünyada Allah'tan kaçıp kurtulamaz. Ahirette ise Allah'a rağmen kimse ona sahip çıkamaz. İşte böyleleri tam anlamıyla yoldan çıkmış kimselerdir!"

[33] O kâfirler, gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla hiç yorulmamış olan Allah'ın ölüleri diriltmeye de pekâlâ kadir olduğunu neden anlamazlar?! Kuşkusuz O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

[34] Gün gelecek, kâfirler cehennemin karşısına getirilecek ve işte o zaman kendilerine, "Şimdi bakın bakalım, vaktiyle yalan deyip durduğunuz bu azap gerçek miymiş değil miymiş?!" diye sorulacak. Onlar, "Rabbimize andolsun ki gerçekmiş." diye karşılık verecekler. Bunun üzerine Allah, "Dünyada kâfirliği tercih etmiş olmanıza karşılık şimdi tadın bakalım bu azabı!" buyuracaktır.

[35] Ey Peygamber! Allah yolundaki mücadelelerinde çok büyük bir sabır ve sebat gösteren diğer peygamberler gibi sen de bu yolda karşılaştığın sıkıntı ve zorluklara sabret! O müşriklerin bir an önce azaba çarptırılmalarını isteme! Bilesin ki onlar, tehdit edildikleri azabı görecekleri gün akılları başlarından gidecek ve bu yüzden dünyada sanki birkaç saatlik bir ömür sürdüklerini sanacaklar.

İşte bu, anlayana yeterli bir öğüt ve uyarıdır! Unutmayın ki helak olacaklar ve azaba çarptırılacaklar, Allah'ın emirlerine karşı gelenlerden başkası olmayacaktır!

47. MUHAMMED SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 38 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kâfirliği tercih edip Allah yolundan yüz çeviren kimseler var ya, Allah onların iyilik namına yaptıkları her şeyi boşa çıkaracaktır.

2 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapan, yani rableri tarafından Muhammed'e indirilen Kur'an'a inanan kimselere gelince, Allah onların hata ve kusurlarını görmezden gelip bağışlayacak, üstelik daha iyi bir duruma gelmelerini sağlayacaktır.

3 Evet, Allah kâfirlerin/müşriklerin [sözde] iyilik namına yaptıklarını boşa çıkarırken müminlerin hata ve kusurlarını görmezden gelip bağışlayacaktır. Çünkü kâfirler, hiçbir aslı esası olmayan bir inancın davasını güderler; müminler ise rableri tarafından gönderilen Kur'an'a uyarlar. Evet, Allah, müminler ile kâfirler arasındaki farkı işte böyle gözler önüne serer!

4 Ey Müminler! Kâfirlerle savaşa tutuştuğunuzda öldürücü darbeyi hemen vurmaya bakın. Onları tamamen etkisiz hâle getirdiğinizde sağ kalanlarını esir alın. Savaş sona erdiğinde ise esirleri ister karşılıksız olarak ister bir bedel karşılığında serbest bırakın.

İşte yapmanız gereken budur!

Eğer Allah dileseydi, o kâfirleri size gerek kalmadan da pekâlâ cezalandırırdı. Fakat imandaki samimiyet ve sadakatinizi kâfirlerle savaşmanızı temin etmek suretiyle sınamak istedi.

Allah yolunda çarpışanlar[1] var ya, Allah onların emeklerini asla heder etmeyecektir.

5-6 Dünyada onları amaçlarına ulaştıracak, daha iyi bir duruma gelmelerini sağlayacaktır. Ahirette ise onları –[Kur'an'da] kendilerine tanıtmış olduğu– cennete yerleştirecektir.

7 Ey Müminler! Eğer sizler Allah'ın dinine ve elçisine sahip çıkıp destek olursanız O da size destek olup yardım eder, nüfuz ve itibarınızı artırır.

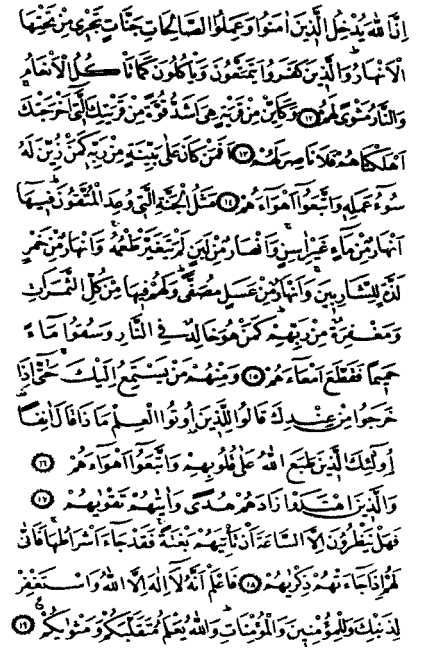
8 Kâfirlere gelince, onların hakkı yıkıma uğramaktır. Zaten Allah, onların iyilik namına yaptıkları her şeyi boşa çıkaracaktır!

9 Neden mi? Çünkü onlar, Allah'ın indirdiği Kur'an'dan hep nefret ettiler. İşte bu yüzden Allah da onların iyilik namına yaptıkları her şeyi koskoca bir hiç edecektir.

10 Peki, onlar şu diyarlarda dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçen nice kâfir halkların akıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmazlar mı?! Allah, o halkların köklerini kazıdı. Doğrusu, bu kâfirlere de benzer bir akıbet yaraşır!

11 Evet, müminlerin yâr ve yardımcısı Allah'tır; kâfirlerin ise hiçbir yardımcısı, koruyucusu yoktur!

[1] Ayetteki *kutilû* (öldürülenler) kelimesine kıraat imamlarının çoğunluğunca tercih edilen *kâtelû* (çarpışanlar) şeklindeki okuyuşa göre [Bkz. Kurtubî, *el-Câmi'*, XVI. 152] anlam verdik.

12 Şüphesiz Allah, iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirecektir. Kâfirlere gelince onlar, dünyada hayvanlar gibi yiyip içip hayatın tadını çıkarsalar da ahiretteki meskenleri cehennem olacaktır.

13 Ey Peygamber! Bilesin ki seni yurdundan ayrılmak zorunda bırakan bu Mekkeli müşriklerden çok daha güçlü, kuvvetli nice halkları helak ettik. Hem sonra onlara yardım eden kimse de çıkmadı!

14 Rabbi tarafından gönderilen bir rehbere uyan kimse, kâfirliği kendisine cazip gözüken ve hep kendi keyfine göre hareket eden kimselere benzer mi hiç?!

15 İşte Allah'a karşı gelmekten sakınanlara vaat edilen cennetin temsili:

Orada doğal nitelikleri hiç bozulmayan su ırmakları, tadı hiç değişmeyen süt ırmakları, içenlere lezzet veren şarap ırmakları, saf ve süzme bal ırmakları vardır. Yine orada müminler için her türlü meyve/yiyecek vardır; ama hepsinden öte rablerinin affına nail olmak vardır.

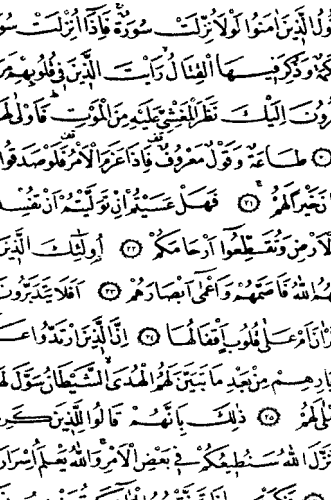
İşte bütün bu nimetlere kavuşacak kimseler, cehennemde temelli kalacak ve orada kendilerine içirilecek kaynar suyla bağırsakları paramparça olacak kimselerle nasıl kıyaslanabilir ki?!

16 Ey Peygamber! Kâfirler arasında öyleleri var ki onlar [münafıklık maskelerini takıp] seni dinlemeye gelirler. Ama senin yanından ayrıldıktan sonra, iman ve ibadetin gerçek anlamını kavramış kimselere alaycı bir edayla, "Sahi, Muhammed az önce neler anlatıyordu?!" diye sorarlar. İşte Allah onların kalplerini mühürlemiştir. Zaten onlar hep keyfî istek ve arzularının peşi sıra giderler.

17 Doğru yola erişmiş olanlara gelince, Allah onların bu yoldaki azim ve kararlılıklarını artırır; onlara her türlü günahtan sakınma bilinci bahşeder.

18 Belli ki o kâfirler imana gelmek için kıyametin ansızın tepelerine binmesini bekliyorlar. Aslında kıyametin kimi alametleri [bu son peygamberin gelişiyle birlikte] ortaya çıktı bile! Ama kıyamet gelip çattıktan sonra tövbe edip imana gelmeleri neye yarar ki?!

19 Ey Peygamber! Bilesin ki Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur! Gerek kendi hataların gerekse diğer bütün erkek ve kadın müminlerin hata ve günahları için Allah'tan af dile! Şüphesiz Allah, gündüzünüzü de gecenizi de dünyanızı da ahiretinizi de bilir!

20 Ey Peygamber! Müminler, "Keşke şu kâfirlerle savaşmayı emreden bir dizi ayet indirilse!" derler. Fakat savaş konusunda açık ve kesin hükümler içeren ayetler indirilince, kalplerinde nifak hastalığı bulunanların -tıpkı ölüm korkusuyla kendinden geçen insanın boş ve baygın bakışları gibisana baktıklarına tanık olursun. Korktukları şey başlarına gelsin!

21 Onlar, savaşla ilgili ayetler vahyedilmeden önce hep itaatten söz ediyor ve âdeta ağızlarından bal damlıyordu. Ama savaş işi ciddiye binince itaatten yan çizdiler. Eğer Allah'a verdikleri söze sadakat gösterselerdi bu elbette kendi hayırlarına olacaktı.

22 Ey Münafıklar! Belli ki sizler güç ve iktidar sahibi olsanız, [eski devirlerdeki gibi yağma, talan, kavga, gürültü ile] memleketi yangın yerine çevirir; dostluk, kardeşlik ve akrabalık bağlarını koparırsınız!

23 İşte Allah böylelerini lanetleyip rahmetinden uzaklaştırmış, iman çağrısına karşı kulaklarını sağır, gözlerini kör etmiştir.

24 Onların Kur'an üzerinde düşünüp hak ve hakikati görmeleri gerekirdi, değil mi?! Ama gel gör ki hakikate açılacak gönül kapılarında kilitler var!

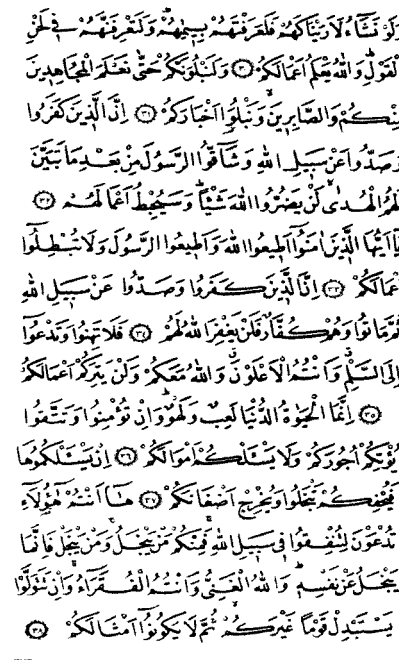
25 Doğru yolu açık seçik görmelerinden sonra tekrar kâfirliğe dönenler var ya, şeytan onlara bu dönekliği güzel göstermiş ve kendilerini [müşriklerle işbirliğinden medet ummak gibi] boş heveslerin peşine düşürmüştür.

26 Bunun içindir ki onlar, Allah'ın indirdiği buyruklardan nefret eden kimselere [müşriklere], "Biz, [Muhammed ve yandaşlarına karşı mücadele etmek gibi] bazı hususlarda sizinle birlikte hareket edeceğiz." demişlerdi. Hâlbuki Allah onların bu işbirliğini bilmektedir.

27 Melekler, onların yüzlerine ve sırtlarına vura vura canlarını alırken dünyanın kaç bucak olduğunu anlayacaklar!

28 Evet, onlar çok feci şekilde can verecekler. Çünkü onlar, Allah'ı öfkelendiren şeylerin ardına düşerken O'nu hoşnut edecek olan iman ve itaat gibi şeylerden hep nefret ettiler. Bu yüzden Allah da onların [sözde] iyilik namına yaptıkları her şeyi boşa çıkardı.

29 Ne o, yoksa kalplerinde nifak hastalığı bulunanlar, içten içe Peygamber'e ve müminlere karşı güttükleri kin ve nefreti Allah'ın açığa çıkarmayacağını mı sandılar?!

30 Ey Peygamber! Eğer dileseydik o münafıkları tek tek tanıyıp bilmeni sağlardık. Ama sen zaten onları dış görünüşlerinden ve hatta konuşma tarzlarından, ağızlarının çalımından tanırsın. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızı bilir!

31 Bakın, sizi mutlaka kâfirlerle savaş konusunda sınayacak ve böylece içinizden imanı uğrunda savaş veren, zorluklara göğüs geren kimseleri ortaya çıkaracağız. Yine böylece iman ve itaat konusundaki iddialarınızın doğruluğunu da test etmiş olacağız.

32 Kâfirliği tercih edip Allah yolundan yüz çeviren ve doğru yolu açık seçik görmelerine rağmen Peygamber'e hasım kesilen kimseler var ya, işte onlar bütün bu kâfirlikleriyle Allah'a hiç mi hiç zarar veremezler. Kaldı ki Allah, onların kâfirlik yolundaki tüm çabalarını boşa çıkaracaktır!

33 Ey Müminler! Allah'a, elçisine her daim itaat edin. Sakın [itaatsizliğe yönelip de] bunca emeğinizi heder etmeyin!

34 Kâfirliği tercih edip Allah yolundan yüz çeviren ve nihayet kâfir olarak can veren kimseler var ya, Allah onları asla affetmeyecektir!

35 Ey Müminler! Sakın kâfirlerle mücadelede gevşeklik göstermeyin ve ille de barış olsun diye çaba sarf etmeyin. Allah, destek ve yardımıyla hep yanınızda olduğuna göre üstün gelecek olan sizlersiniz. Allah, emeklerinizin karşılığını asla eksiltmeyecektir!

36 Bakın, şu üç günlük hayat aslında bir oyun ve oyalanmadan ibarettir. Eğer gerçekten iman edip Allah yolunda harcamada cimrilikten sakınırsanız, O da size hak ettiğiniz mükâfatı verir. Kaldı ki O, sizden bütün malınızı mülkünüzü feda etmenizi istemez.

37 Eğer malınızın mülkünüzün tümünü feda etmenizi istemek suretiyle sizi adamakıllı sıkıştırmış olsaydı, cimrilik ederdiniz. Böylece Allah, ahlaki zaaflarınızı ortaya çıkarırdı.

38 Ey Müminler! İşte siz şimdi Allah yolunda harcama yapmaya çağrılmaktasınız. Ama içinizden bazıları cimrice davranıyor. Kim Allah yolunda cimrilik ederse ancak kendine cimrilik etmiş olur. Bilin ki Allah, sizin malınıza mülkünüze muhtaç değildir; ama siz O'nun af ve mağfiretine muhtaçsınız. Eğer siz Allah'ın emirlerine uymaktan yüz çevirirseniz, O da sizin yerinize başka insanlar getirir ve onlar sizin gibi itaatsiz olmazlar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ۝ لِّيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ
وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ۝ وَيَنصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا
عَزِيزًا ۝ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَّعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
۝ لِّيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ۝
وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝
وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝
إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

48. FETİH SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 29 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Kuşkusuz biz [Hudeybiye antlaşması vesilesiyle] senin için büyük bir zaferin önünü açtık.

2-3 Hem böylece Allah senin geçmişte ve gelecekteki tüm hata ve kusurlarına karşı bağışlayıcılığını gösterdi; sana bahşettiği peygamberlik ve vahiy nimetini zaferle taçlandırdı; dosdoğru yolda kararlılıkla yürümeni sağladı ve sana çok güçlü bir yardım eli uzattı.

4 İmanlarına iman katmaları için müminlerin gönüllerine huzur ve güven duygusu aşılayan O'dur. Göklerin ve yerin bütün güçleri Allah'ındır. Allah, her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

5 Allah, sınırsız bilgisi ve hikmeti uyarınca elçisine zafer yolunu açmakla, erkek ve kadın müminleri, temelli kalmak üzere içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştireceğini ve onların hatalarını bağışlayacağını da göstermiş oldu. Doğrusu bu Allah nezdinde çok büyük bir bahtiyarlıktır.

6 Yine Allah böylelikle kendisi hakkında olmadık şeyler düşünen erkek ve kadın münafıklar ile erkek ve kadın müşrikleri cezalandıracağını da göstermiş oldu. Her ne bela varsa onları bulsun! Zaten Allah onlara gazap etmiş, lanetleyip rahmetinden uzaklaştırmış ve nihayet onlara cehennemi hazırlamıştır. Ne fena bir yerdir cehennem!

7 Göklerin ve yerin bütün güçleri Allah'ındır. Allah üstün kudret sahibidir, her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

8-9 Ey Peygamber! Kuşkusuz biz seni hem hak ve hakikatin şahidi, hem müjdeci ve hem de uyarıcı olarak gönderdik.

9 Bunun içindir ki sizler Allah'a ve elçisine inanıp güvenesiniz; hem Peygamber'e destek olup saygı gösteresiniz, hem de Allah'ın her daim şanını yüceltesiniz.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَن نَّكَثَ
فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ
فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ
شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ
إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ
ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمْ يُؤْمِن بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ
إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا
كَلَامَ اللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ
بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

[10] Ey Peygamber! Sana [Hudeybiye'de] mutlak bağlılık sözü verenler, gerçekte bu sözü Allah'a vermiş olmaktadır. Unutmasınlar ki Allah'ın eli onların ellerinin üzerindedir. [Yani Allah onların bağlılıklarını bildirmek üzere seninle el sıkıştıklarına şahittir]. Şu hâlde, kim bağlılık sözünden dönerse bu döneklikle ancak kendine zarar vermiş olur. Ama kim Allah'a verdiği söze sadakat gösterirse Allah da ona çok büyük bir mükâfat verecektir.

[11] Ey Peygamber! Hudeybiye seferine katılmayan [Gıfâr, Müzeyne, Cüheyne, Eşcâ', Eslem gibi] göçebe Arap kabileleri sana gelip, "Malımız mülkümüz, çoluk çocuğumuz derken geciktik ve maalesef sefere iştirak edemedik. N'olur, bizim için Allah'tan af dile!" diyecek ve böylece aslı astarı olmayan bir mazeret bildirecektir.

De ki onlara: "Allah sizin başınıza kötü bir hâl getirmek yahut size herhangi bir imkân sağlamak isterse O'nun bu iradesinin gerçekleşmesine kim engel olabilir?! Doğrusu, Allah ne yapıp ettiğinizden haberdardır. [Hâliyle, sefere katılmayışınızın gerçek sebebini de pekâlâ bilmektedir].

[12] Aslında siz [Hudeybiye seferine çıkan] Peygamber'in ve müminlerin sağ salim bir şekilde ailelerine geri dönmesinin pek mümkün olmadığını düşündünüz ve hatta düşündüğünüz şeyin gerçekleşmesinin hayalini kurdunuz. Ne var ki çok yanlış düşündünüz, üstelik bu haince düşüncenizle helake uğramayı da hak etmiş oldunuz.

[13] Her kim Allah'a ve elçisine inanıp güvenmezse bilsin ki biz [cehennemde] kâfirlere alevli bir ateş azabı hazırladık.

[14] Göklerde ve yerde sınırsız egemenlik Allah'ındır. O, dilediğini/layık gördüğünü bağışlar; dilediğini/müstahak gördüğünü cezalandırır. Allah [bilhassa mümin kullarına karşı] çok affedici, çok merhametlidir!

[15] Ey Peygamber! Sizler birçok ganimet elde edeceğiniz bir sefer [Hayber seferi] için hazırlık yaparken, önceki sefere [Hudeybiye seferine] katılmayanlar yanınıza gelip, "İzin verin, biz de sizinle birlikte gelelim." diyecek ve böylece onlar Allah'ın ["Mazeretsiz olarak Hudeybiye seferine katılmayanlar Hayber'e giden orduda yer almayacak!" şeklindeki] buyruğunu değiştirmek isteyecektir.

De ki onlara: "Bizimle birlikte sefere çıkmanız hiç mümkün değil! Çünkü Allah, daha evvel sizin hakkınızda böyle buyurdu."

Bunun üzerine onlar şöyle diyecektir: "Allah böyle bir şey buyurmadı; ama siz aslında bizi çekemiyor, ganimetten alacağımız payı kıskanıyorsunuz!"

Yoo! İşin doğrusu, onların anlayışı çok kıt!

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
وَإِن تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَّيْسَ
عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ لَّقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ
إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ
عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً
تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنكُمْ
وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾
وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا
الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ اللَّهِ
الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

16 Ey Peygamber! Hudeybiye seferine katılmayan göçebe Araplara de ki: "Sizler, yakında çok çetin, çok güçlü bir topluluğa karşı savaşmaya çağrılacaksınız. O zaman ya onlarla çarpışacaksınız yahut onlar [çarpışmaya girmeksizin] size boyun eğip teslim olacaklar.

Eğer bu çağrıya uyarsanız Allah size çok güzel bir mükâfat verecektir. Yok, eğer daha önce Hudeybiye seferinde yaptığınız gibi aksine giderseniz sizi çok şiddetli bir cezaya çarptıracaktır!

17 Gözleri görmeyen, sakat olan ve hastalığı bulunan kimselere savaşa katılmamış olmaktan dolayı bir sorumluluk ve günah yoktur. Bununla birlikte her kim Allah'a ve elçisinin emirlerine itaat ederse Allah da onu, içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirecektir; ama kim itaatten yüz çevirirse onu da feci bir azaba çarptıracaktır.

18-19 Ey Peygamber! Müminler Hudeybiye'deki o ağacın altında sana bağlılık sözü verdiklerinde Allah onlardan hoşnut oldu. [Müşriklerce yollarının kesilip umre ziyaretlerinin engellenmesinden ötürü] gönüllerinde kabaran öfke ve huzursuzluğu bildiği için, onlara huzur ve güven duygusu bahşetti. Ayrıca onları yakın zamanda gerçekleşen bir zaferle [Hayber'in fethi] ve [Hayber'de] elde edecekleri birçok ganimetle ödüllendirdi. Allah, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

20 Ey Müminler! Allah size ileriki zamanlarda elde edeceğiniz birçok ganimet daha vaat etti. Ama şimdilik size bunu [Hayber'deki ganimeti] lütfetti. Ayrıca [sizler umre yapmak üzere Mekke'ye hareket ettikten sonra, kimi müşrik Arap kabileleri ve Hayber Yahudileri gibi düşmanların yerinize yurdunuza saldırmalarına fırsat vermedi ve sizi dosdoğru yolda kararlılıkla yürüttü. Böylece, siz müminlere destek olup arka çıktığını açıkça göstermiş oldu.

21 Ey Müminler! Allah size henüz erişemediğiniz başka zaferler ve ganimetler de vaat etti. Şüphesiz Allah, vakti gelince bütün bu zaferleri ve ganimetleri size nasip edecektir. Bilesiniz ki Allah, dilediği her şeyi yapma gücüne sahiptir!

22 Eğer o kâfirler Hudeybiye'de sizinle savaşmaya kalkışacak olsalardı, kesinlikle arkalarını dönüp kaçar ve kendilerine sahip çıkıp yardım eli uzatacak kimse de bulamazlardı.

23 Müminlere destek olup kâfirleri hayal kırıklığına uğratma konusunda Allah'ın öteden beri değişmeyen kanunu budur. Allah'ın bu kanununda hiçbir değişiklik göremezsin!

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ
مَكَّةَ مِن بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ
مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُ ۚ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌ
بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ لِّيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ وَكَانُوا
أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾ لَّقَدْ
صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ ۖ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
إِن شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ ۖ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ
فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

24 Ey Müminler! Mekke vadisinde sizi müşrikler karşısında zafere ulaştırdıktan sonra onların ellerini sizin üzerinizden, sizin ellerinizi de onların üzerinden çeken O'dur. Bilesiniz ki Allah yaptığınız her şeyi görür!

25 Kâfirliği tercih eden, üstelik sizi "Mescid-i Harâm"ı ziyaret etmekten alıkoyan ve dolayısıyla kurbanlarınızın yerine ulaşmasına engel olan kimseler onlardan başkası değildir [Hâl böyle iken Allah onlarla savaşmanıza fırsat vermedi]. Çünkü orada henüz kendilerini tanımadığınız için, müşrik sanarak canlarına kıyacağınız mümin erkekler ve kadınlar vardı. Siz onların mümin olduklarını bilmeden canlarına kıyacak ve böylece çok büyük bir hata yapmış olacaktınız.

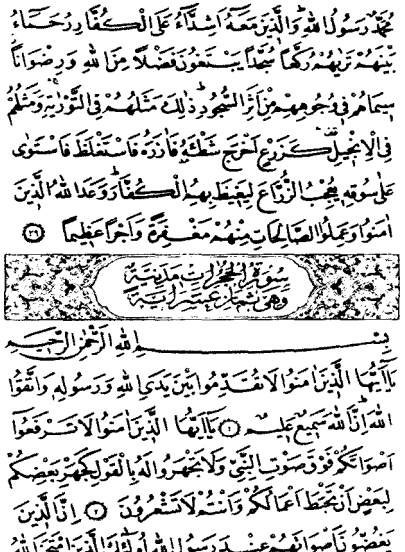
İşte bu kurunun yanında yaşın da yanma ihtimali bulunmasaydı Allah o kâfirlerle savaşmanıza engel olmazdı. Ne var ki Allah, dilediği/layık gördüğü kimselerin imana erişmelerine imkân vermek için Mekke'yi kan dökmeden fethetmenizi takdir buyurdu.

Şayet Mekke'deki [müstakbel] müminler ile kâfirler sizin tarafınızdan ayırt edilebilmiş olsaydı elbette oradaki kâfirleri sizin elinizle şiddetli bir cezaya çarptırırdık.

26 Hudeybiye antlaşmasının yazıldığı sırada o kâfirlerin/müşriklerin gönüllerinde cahiliyeye özgü bir kibir ve küstahlık duygusu hâkimdi. Onlar, içlerindeki kibir ve küstahlığı dışa vurduklarında Allah da elçisinin ve müminlerin gönüllerine bu küstahlığı sükunet ve serinkanlılıkla karşılama duygusu ilham etti; onları ahde vefalı, barış anlaşmasına bağlı kıldı. Zaten onlar anlaşmaya uyma, ahde vefa gösterme erdemine fazlasıyla sahip idiler. Allah her şeyi hakkıyla bilendir!

27 Ey Müminler! Hiç şüpheniz olmasın ki Allah, elçisinin [Mekke'nin fethiyle ilgili] rüyasını doğru çıkaracaktır. Nitekim sizler, Allah'ın izniyle, [umrenizi yaptıktan sonra] saçlarınızı kazıtmış veya kısaltmış olarak Mescid-i Harâm'a tam bir güven içinde ve hiçbir kâfir ya da müşrikten korkmaksızın gireceksiniz. Allah, sizin [gelecekle ilgili] bilmediğiniz, hesap edemediğiniz şeyleri bildiği için, Mescid-i Harâm'a girişinizden önce, oldukça yakın bir zamanda gerçekleşecek bir zafere ulaşmanızı [Hayber'i fethetmenizi] takdir buyurmuştur.

28 Dosdoğru inanç sistemini tam anlamıyla ortaya koymak üzere elçisini hem bir rehber hem de o dosdoğru inanç sisteminin tebliğcisi olarak gönderen O'dur. Bunun böyle olduğu konusunda Allah'tan başka şahide ihtiyaç yoktur!

[29] Muhammed, Allah'ın elçisidir. Onunla birlikte hareket edenler ise kâfirlere karşı son derece sert ve tavizsiz, ama birbirlerine karşı son derece şefkatli ve merhametlidir. Baktığında, onların hep Allah'ın lütuf ve hoşnutluğunu kazanma gayreti içinde olduklarını, kâh rükûda kâh secdede namazdan başlarını kaldırmadıklarını görürsün. Onların alameti, yüzlerindeki secde nurudur; [yani Allah'ın huzurunda secdeye kapanmakla oluşan ağırbaşlılık ve olgunluktur]. Tevrat'ta onlara ilişkin nitelendirme budur; İncil'deki benzetme de şudur:

Onlar bir tohuma benzerler. Bu tohum ilkin filiz verir, sonra filizini güçlendirir, derken o filiz kalınlaşır, nihayet gövdesi üzerinde dimdik durur ve böylece çiftçileri sevindirir. İşte Allah, müminleri tıpkı bu ekin misali, güçlendirip çoğaltmış ve böylece kâfirleri öfkeye boğmuştur.

Allah, yürekten iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen o ilk nesil müminlere af-mağfiret ve çok büyük bir mükâfat vaat etmiştir.

49. HUCURÂT SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 18 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

[1] Ey Müminler! [Gerek söz, fikir, tercih ve kararlarınızla gerekse davranışlarınızla] Allah'ın ve elçisinin önüne geçmeyin. [Yani onlardan önce görüş bildirip kendi kafanıza göre hüküm vermeye kalkışmayın]. Allah'a karşı gelmekten her daim sakının. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir!

[2] Ey Müminler! Peygamber'in yanında, sesinizi onun sesinden fazla yükseltmeyin. Birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi, onunla da yüksek ses tonuyla konuşmayın. Aksi hâlde siz farkında olmadan bütün emekleriniz boşa gider!

[3] Allah'ın elçisinin huzurunda saygıdan ötürü alçak bir ses tonuyla konuşanlar var ya, işte Allah, emirlerine karşı duyarlılık konusunda onların kalplerini sınamış, onlar da bu sınavdan yüzlerinin akıyla çıkmayı başarmışlardır. Onların hakkı, Allah'ın affına ve çok büyük bir mükâfata nail olmaktır!

[4] Ey Peygamber! Evinin önünden [çok kaba bir şekilde, "Muhammed! Dışarı çık, yanımıza gel" diye] sana seslenenler var ya, işte onların hemen hepsi densiz ve düşüncesiz kimselerdir.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ
فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ۝
وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ۝
فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَإِن طَائِفَتَانِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى
الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ ۚ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا
بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا
خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۖ
وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۖ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

5 Sen kendi isteğinle evinden çıkıp onların yanına varıncaya kadar sabredip bekleseydin kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. Ama yine de bilmeliler ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

6 Ey Müminler! Kişilik ve karakteri güven telkin etmeyen biri size önemli bir haber getirecek olursa o haberin doğru olup olmadığını iyice araştırın. Aksi hâlde, işin aslını bilmemenizden dolayı birtakım kimselere kötü muamelede bulunur, ardından da yaptığınıza pişman olursunuz.

7-8 Unutmayın ki Allah'ın elçisi aranızdadır. [Sakın ona yalan yanlış haberler aktarmayın. Çünkü Allah, onu bu durumdan haberdar eder]. Eğer o birçok konuda sizin aklınıza uysaydı hâliniz beter olurdu. Ne var ki Allah size imanı sevdirdi, gönül dünyanızı onunla güzelleştirip şenlendirdi. Kâfirlik, günahkârlık ve isyankârlıktan da sizi nefret ettirdi. İşte Allah'ın lütuf ve nimeti sayesinde doğru yolda yürüyenler bunlardır. Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

9 İki mümin grup birbiriyle çatışıp çarpışırsa hemen aralarını bulup barıştırın. Barış sağlama çabasına rağmen biri diğerine yine saldıracak olursa o zaman saldırgan tarafa karşı, Allah'ın barışla ilgili emrine uygun hareket edinceye kadar siz de savaşın. Saldırganlıktan vazgeçip Allah'ın emrine uygun çizgiye geldiklerinde aralarındaki anlaşmazlığı adil bir şekilde çözüme kavuşturun ve her daim insaflı olun. Kuşkusuz Allah adalet ve insaf sahibi olanları sever!

10 Müminler, ancak ve ancak kardeştir. Öyleyse birbiriyle kavgalı, dargın, kırgın olan kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'ın emri uyarınca birbirinizle bozuşmaktan sakının ki ilahi rahmet ve merhamete nail olasınız!

11 Ey Müminler! Sizden hiçbir erkek, başka bir erkeği küçümseyip alaya almasın. Sizce ne malum, belki de kendileriyle alay edilen kimseler alay edenlerden daha faziletlidir. Yine sizden hiçbir kadın başka bir kadını küçümseyip alaya almasın. Belki de kendileriyle alay edilen kadınlar alay edenlerden daha faziletlidir.

Birbirinizi karalayıp aşağılamayın, birbirinize kötü lakaplar takmayın. Bir kimse iman ettikten sonra onu eski hata ve günahlarıyla anmak gerçekten çok çirkin bir davranıştır. Bu tür çirkin davranışlardan pişmanlık duyup vazgeçmeyenler var ya, işte böyleleri kendilerine yazık eden kimselerdir!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا
تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ
أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ
خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ ٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِى قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَٰلِكُمْ شَيْـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾
يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُواْ قُل لَّا تَمُنُّواْ عَلَىَّ إِسْلَٰمَكُم بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَٰنِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ
غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

12 Ey Müminler! Zandan [yani insanlar hakkında tahmin ve yoruma dayalı hüküm vermekten] çokça sakının. Çünkü kimi zanlar günahtır. Birbirinizin gizli yönlerini/özellerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölmüş kardeşinin cesedini dişlemekten hoşlanır mı?! İşte bakın bundan tiksindiniz! Öyleyse, Allah'ın bütün bu emirlerine itaatsizlikten sakının. Şüphesiz Allah tövbeleri çokça kabul buyurur; rahmet ve merhameti de sonsuzdur.

13 Ey İnsanlar! Her birinizi bir erkek ve bir kadından yarattık. Kendinize özgü bir kimlik edinmeniz ve bu kimliğinizle tanınıp tanışmanız için sizi farklı soylara ve uluslara ayırdık. Ama şunu bilin ki Allah nazarında en değerli olanınız, O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır. Şüphesiz Allah her şeyi bilir, her şeyden de haberdardır!

14 Ey Peygamber! Göçebe Araplar "İman ettik." diyorlar.

Deki onlara: "Sizler gerçek anlamda iman etmediniz. Siz iyisi mi, "[Güçlü olduğunuzu gördük ve yanınızda yer almak üzere size] boyun eğdik." deyin. Çünkü iman gönüllerinize henüz nüfuz etmedi. Ama her hâlükârda Allah'a ve elçisine itaat ederseniz, Allah emeklerinizin karşılığını hiç eksiltmez. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

15 Müminler öyle kimselerdir ki her şeyden önce Allah'a ve elçisine yürekten inanıp güvenirler, iman konusunda hiçbir şüpheye düşmezler, Allah yolunda canlarını ve mallarını ortaya koyarak mücadele ederler. İşte bunlardır imanda sadakat ve samimiyet sahibi olanlar!

16 Ey Peygamber! O göçebe Araplara de ki: "Ne o, yoksa sizler Allah'a karşı gerçek mümin olduğunuzu mu hissettirmeye çalışıyorsunuz?! Hâlbuki Allah göklerde ve yerde ne varsa bilir. [Kuşkusuz O, sizin ne düzeyde iman sahibi olduğunuzu da çok iyi bilmektedir]. Dahası O, her şeyi hakkıyla bilmektedir."

17 Ey Peygamber! Onlar, teslimiyetçi bir tavırla yanınızda yer almış olmalarını sana çok büyük bir iyilik yapmış gibi göstermeye çalışıyorlar.

De ki onlara: "Teslimiyetinizi bana çok büyük bir iyilik yapmış gibi başıma kakmayın. Eğer mümin olma iddianızda gerçekten dürüst ve samimiyseniz, şunu bilmelisiniz ki başa kakılacak bir iyilik varsa o da Allah'ın size iman yolunu göstermek suretiyle lütufta bulunmuş olmasıdır."

18 Şüphesiz Allah, göklerde ve yerde [size] gizli kalan şeyleri bilir ve pek tabi ki yaptığınız her şeyi de görür!

50. KÂF SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 45 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قٓ وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ۝١ بَلْ عَجِبُوٓا أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۝٢ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ۖ ذَٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيدٌ ۝٣
قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ ۖ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ۝٤ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ
لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِىٓ أَمْرٍ مَّرِيجٍ ۝٥ أَفَلَمْ يَنظُرُوٓا إِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَٰهَا
وَزَيَّنَّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ ۝٦ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
وَأَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ ۝٧ تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ
۝٨ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً مُّبَٰرَكًا فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ جَنَّٰتٍ وَحَبَّ
الْحَصِيدِ ۝٩ وَالنَّخْلَ بَاسِقَٰتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ۝١٠ رِّزْقًا لِّلْعِبَادِ
وَأَحْيَيْنَا بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا ۚ كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ ۝١١ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَأَصْحَٰبُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۝١٢ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَٰنُ لُوطٍ ۝١٣
وَأَصْحَٰبُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ ۚ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ۝١٤
أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ۚ بَلْ هُمْ فِى لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝١٥

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kâf. Bu yüce Kur'an'a yeminle söylüyorum ki öldükten sonra mutlaka diriltileceksiniz!

2-3 Ne var ki o kâfirler/müşrikler, soydaşlarından birinin kendilerini uyarmak üzere peygamber olarak gelmesini çok yadırgadılar ve [Peygamber'in ölümden sonra dirilişle ilgili uyarısı hakkında], "Bu hayret verici bir şey! Biz ölüp toprağa karıştıktan sonra yeniden dirileceğiz ha! Gerçekleşmesi imkânsız bir şey bu!" dediler.

4 Oysa biz, toprağın onların bedenlerini nasıl çürütüp yok ettiğini gayet iyi bilmekteyiz. Çünkü biz, kâinatta olup biten her şeyin kayıtlı olduğu sınırsız bilgi kaynağının sahibiyiz.

5 Ama gel gör ki onlar, kendilerine tebliğ edilen Kur'an'ı hemen yalanladılar. [Hâl böyle iken çok da rahat bir zihne sahip değiller. Bilakis Peygamber ve Kur'an hakkında her gün farklı bir nitelemede bulunmakla] tam bir kafa karışıklığı içindedirler.

6 Peki, onlar tepelerindeki gökyüzüne hiç bakmazlar mı?! İbret nazarıyla bakıp da onu nasıl da kusursuz şekilde meydana getirip yıldızlarla süslediğimizi görmezler mi?!

7 Öte yandan, yeryüzünü onların ayaklarının altına âdeta bir döşek gibi serdiğimizi, orada sabit, sarsılmaz dağlar meydana getirdiğimizi ve gözü gönlü açan her türden bitkiyi yeşerttiğimizi hiç düşünmezler mi?!

8 Biz bütün bunları Allah'a yönelmek isteyen her kula O'nun sınırsız kudretini hatırlatan ve ibretle bakıldığında ders çıkarılan birer ibret numunesi olarak yarattık.

9-10 Gökten bereket kaynağı yağmurlar yağdırdık; onunla yemyeşil bahçeler, ekin tarlaları ve bir de salkım salkım meyveleriyle görkemli hurma ağaçları yetiştirdik.

11 İşte bütün bunları, siz kullarımıza rızık sağlamak için yaptık. Ayrıca biz, o bereket kaynağı yağmurlarla kurumuş topraklara yeniden hayat verdik. Ölümden sonra diriliş vakti gelince siz de böyle hayata kavuşacaksınız!

12-14 Bu müşriklerden uzun zaman önce Nuh halkı, Ress [Necid] halkı, Semûd, Âd ve Firavun halkları, Lut'un hemşehrileri, Eyke [Medyen] ve Tübba [Yemen] halkları da Allah'ın mesajlarını yalanladılar ve bütün bu halklar peygamberlerini yalancılıkla suçladılar; ama sonunda azabımın tadına baktılar!

15 Biz, o müşrikleri ilkin yaratmada acizlik mi gösterdik ki ölümden sonra yeniden hayata kavuşturmada sıkıntı çekelim?! Ama gel gör ki onlar, yeniden yaratılış/ölümden sonra diriliş konusunda derin bir şüphe içindedirler.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمُ
الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَّقَدْ كُنتَ
فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾
وَقَالَ قَرِينُهُ هَٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ
﴿٢٤﴾ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ
فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَٰكِن كَانَ
فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم
بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ
نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ
لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾
مَّنْ خَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا
بِسَلَامٍ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُم مَّا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

16 Şüphesiz insanı yaratan biziz ve pek tabii ki onun içinden neler geçtiğini de biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız!

17 Hem sonra her insanın sağında ve solunda bulunan iki melek bütün her şeyi kaydetmektedir.

18 O kadar ki insan her hangi bir söz söylediğinde mutlaka orada görevli bir melek hazır olur.

19 Vakit tamam olup ölüm kâbusu kaçınılmaz bir gerçek olarak çöküverdiği zaman insana, "İşte! Kendisinden kaçıp kurtulmaya çalıştığın kâbus!" denecektir.

20 Gün gelecek, diriliş için sûr'a üflenecektir. İşte o gün, azap uyarısının gerçekleşeceği gün olacaktır.

21 O gün herkes bir muhafız melek ve bir de şahitle birlikte huzurumuza gelecektir.

22 Yine o gün, kâfir insana şöyle denecektir: "Sen vaktiyle bu hesap gününü hiç mi hiç umursamıyordun. İşte gözündeki perdeyi kaldırdık; dolayısıyla şu an itibarıyla hesap ve azap gerçeğini son derece net göreceksin!"

23 Bu sırada yanında bulunan şahit melek, "İşte onun amel defteri; bütün yapıp ettikleri bunda kayıtlı." diyecektir.

24-26 Bunun üzerine Allah şöyle buyuracaktır: "Ne kadar inatçı kâfir/nankör varsa doldurun hepsini cehenneme! Dahası, vaktiyle her türlü hayra engel olan, yoldan çıkıp azgınlaşan, hak ve hakikatten kuşku duyan ve Allah'ın yanı sıra başka bir varlığa tanrılık yakıştıran herkesi mahkûm edin bu çetin azaba!"

27 Kâfir, kendisini şeytanın yoldan çıkardığını ileri sürünce vaktiyle ona yoldaşlık eden şeytan şöyle diyecektir: "Ey rabbimiz! Onu ben saptırmadım; kendisi zaten düpedüz sapıtmış bir durumdaydı."

28-29 Bunun üzerine Allah şöyle buyuracaktır: "Benim huzurumda tartışıp durmayın! Ben, vaktiyle sizi uyarmıştım. Kâfirlere azapla ilgili hükmüm asla değişmeyecektir. Ama bilesiniz ki ben kullarımı yok yere cezalandırmam!"

30 İşte o gün cehenneme, "Doldun mu?" diye soracağız; o da, "Yok mu başka cehennemlik?!" diye karşılık verecektir.

31 Öte yandan cennet, Allah'a karşı gelmekten sakınanların yakınına, hem de çok yakınına getirilecektir.

32-33 Onlara şöyle denecektir: "İşte size vaat edilen mükâfat budur! Her daim Allah'a yönelip O'nun emir ve yasaklarını gözeten, Rahman'a en içten ve derinden saygı gösteren ve her şeyden geçip yalnız O'na bağlanan bir gönülle hesap vermeye gelen herkes bu mükâfata nail olur."

34 Nihayet onlara, "Mutluluk ve esenlik içinde girin cennete! İşte bu, sonsuz hayatın başladığı gündür!" denecektir.

35 Onlar, cennette arzu ettikleri her şeye sahip olacaklar. Üstelik bizim lütfumuzla daha nice nimetlere de kavuşacaklar.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا
فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ۝ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝ وَمِنَ اللَّيْلِ
فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ۝ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ۝ إِنَّا نَحْنُ
نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ۝ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا
ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ۝ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنتَ
عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ۝

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ۝ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ۝ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ۝ فَالْمُقَسِّمَاتِ
أَمْرًا ۝ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ۝ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ۝

36 Biz, bu müşriklerden önce gelip geçen ve üstelik bunlardan çok daha güçlü olan nice kâfir toplumları helak ettik. Onlar ölüme çare bulmak için dünyanın altını üstüne getirdiler, ama ondan kaçıp kurtulmak ne mümkün!

37 İşte bunda aklıselim sahibi olan ve kendini bilme şuuruyla hakikatin sesine kulak veren kimseler için bir ihtar ve ikaz vardır!

38 Şüphesiz biz gökleri, yeri ve bu ikisi arasında mevcut olan her şeyi altı günde/evrede yarattık ve bu yaratma işinden dolayı hiç de yorulmadık.

39 Ey Peygamber! O kâfirlerin ileri geri konuşmalarını şimdilik sabırla karşıla! Güneşin doğuşundan ve batışından önce rabbinin şanını övgüyle yücelt; O'nu övgüyle zikret!

40 Geceleyin de secdelerin ardından da O'nun şanını yücelt!

41 Bir çağırıcının oldukça yakın bir yerden sesleneceği güne ilişkin bu habere kulak ver!

42 Zira gün gelecek, insanlar kaçınılmaz bir gerçek olan diriliş çağrısını işitecektir. İşte o gün, ölümden sonraki hayat alanına çıkış günü olacaktır.

43 Hiç şüphesiz canı veren de biziz alan da! Sonunda herkes hesap vermek üzere bizim huzurumuza gelecektir.

44 Nitekim gün gelecek, toprak bağrını açacak ve o kâfirler toprağın bağrından çıkıp hesap verecekleri yere doğru hızla yol alacaktır. İşte bu diriltme ve bir araya toplama işi bizim için pek kolay bir iştir!

45 Ey Peygamber! Biz o kâfirlerin neler saçmaladıklarını çok iyi biliyoruz. Unutma ki sen onları zoraki imana getirmekle yükümlü değilsin. Sen, benim uyarılarımdan korkup çekinecek kimselere Kur'an'la öğüt vermeyi sürdür!

51. ZÂRİYÂT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 60 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Tozu dumana katan rüzgârlara, yağmur yüklü bulutlara, akıp giden yıldızlara, Allah'ın emri uyarınca iş bölümü yapan meleklere andolsun ki,

5 Ey Müşrikler! Size bildirilen ölüm sonrası diriliş mutlak gerçektir ve mutlaka gerçekleşecektir.

6 Yaptıklarınızın hesabı da elbet sorulacaktır!

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۝٧ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۝٨ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۝٩
قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ۝١٠ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝١١ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ
الدِّينِ ۝١٢ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۝١٣ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِي
كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝١٤ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝١٥ آخِذِينَ
مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ ۝١٦ كَانُوا قَلِيلًا
مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۝١٧ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝١٨ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ
لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝١٩ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ۝٢٠ وَفِي أَنفُسِكُمْ ۚ
أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝٢١ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۝٢٢ فَوَرَبِّ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ ۝٢٣ هَلْ أَتَاكَ
حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝٢٤ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ
قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ۝٢٥ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ۝٢٦
فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ۝٢٧ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ۝٢٨ فَأَقْبَلَتِ
امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ۝٢٩
قَالُوا كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝٣٠

7 Yıldız kümeleriyle âdeta bir nakış, hareli bir kumaş gibi süslenmiş gökyüzüne andolsun ki,

8 Siz ey müşrikler, Peygamber ve Kur'an hakkında her gün farklı bir iddiada bulunmakla tam bir tutarsızlık içindesiniz.

9 Oysa bu ilahî çağrıya kulak verip imana gelmekten ancak yoldan çıkmış kimse mahrum bırakılır.

10-11 Büsbütün bir densizlik ve aymazlıkla [Peygamber'e şair, kâhin gibi çok çirkin yakıştırmalarda bulunarak] bilir bilmez yere atıp tutan o yalancılara/kâfirlere lanet olsun!

12 Onlar, akılları sıra alay ederek, "Sahi, şu hesap günü ne zaman?!" diye sorarlar.

13 Ama o gün gelip çatınca onlar cehennem ateşinde kıvranacaklar.

14 Yine o gün kendilerine, "Hesap gününü yalan saymanızın cezasını tadın bakalım! Vaktiyle, 'Bir an önce gelsin de görelim.' deyip durduğunuz azap işte bu!" denecektir.

15 Allah'a itaatsizlikten sakınanlara gelince, [kâfirler cehennemde kıvranırken] onlar cennet bahçelerinde, pınar başlarında keyif çatıyor olacaktır.

16 Rablerinin kendilerine lütfettiği nimetlerin tadını çıkaracaklar. Çünkü onlar, dünyada iken Allah'a samimiyetle ibadet ederlerdi.

17 Dahası onlar, Allah'a ibadet için geceleri az uyurlardı.

18 Seher vakitlerinde Allah'tan af dilerlerdi.

19 Yardım isteyenlere, yoksullara mallarından pay ayırırlardı.

20 Gerçekten imana erişmek isteyenler için, yeryüzünde Allah'ın kudretine işaret eden nice deliller vardır.

21 Bakın, bizzat kendi varlıklarınızda da Allah'ın muhteşem yaratıcılığını gösteren birçok ibret numunesi vardır. Bunca delili, bunca ibret numunesini neden hâlâ görmezsiniz?!

22 Gökyüzüne gelince, orada rızkınızın kaynağı [yağmur ve güneş ışığı] da var, tehdit edilip uyarıldığınız azap da!

23 Göğün ve yerin rabbine andolsun ki benim size bildirdiklerim, en az kendi aranızda konuşmanız, düşünüp taşınmanız kadar gerçektir.

24 Ey Peygamber! İbrahim'in değerli misafirleriyle ilgili kıssa hakkında bilgin var mı?!

25 Vaktiyle o misafirler [yani insan kılığındaki melekler] İbrahim'in kapısını çalıp selam verdiler. İbrahim de onların selamlarına karşılık verdi, ama içinden, "Bunlar tanıdık bildik kimseler değil. [Hayırdır inşallah!]" dedi.

26 Sonra İbrahim usulca eşinin yanına geçti ve semiz dana etinden yapılmış bir kızartma getirdi.

27 Ardından misafirlerinin önüne koyup, "Buyurmaz mısınız?" dedi.

28 Misafirlerin yemeğe el sürmediklerini görünce bu tuhaf hâllerinden dolayı içine bir korku düştü.

Bunu fark eden misafirler İbrahim'e, "Korkma!" dediler ve ona, [büyüdüğünde] rabbini hakkıyla bilip tanıyacak bir oğul müjdesi verdiler.

29 Bu müjdeyi duyan eşi bir çığlık atıp elini yüzüne vurdu ve şaşkınlık içinde, "Benim gibi kısır bir kocakarıdan mı çocuk olacak?!" dedi.

30 Bunun üzerine misafirler, "Evet! Rabbin böyle takdir buyurdu!" dediler, "Şüphesiz O, neylerse güzel eyler; her şeyi hakkıyla bilir."

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ
﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾
فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾
وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِ
وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾
مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾ وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ
لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ
﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ
بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ
الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا
مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

31 Derken, İbrahim, "Ey Elçiler! Buraya gelişinizin çocuk müjdesi vermekten başka bir sebebi var mı?" diye sordu.

32-34 Elçi melekler, "Aslında biz günaha batmış bir halkı helak etmek için gönderildik. Onların üzerine taşlaşmış lavlar yağdıracağız; günahkârlığın/ahlaksızlığın sınırlarını zorlayan o halkı yok etmek üzere hedefleri rabbin tarafından belirlenmiş volkanik taşlar yağdıracağız." diye karşılık verdi.

35 İşte bu azap gelmeden önce biz o diyardaki müminlerin yerle bir edilecek bölgeden uzaklaşmalarını sağladık.

36 Doğrusu orada –bir hane halkı hariç– iman ve teslimiyet sahibi bir kimsenin varlığına şahit olmadık.

37 Sonunda yerle bir edilen o memlekette, feci azaptan korkup sakınanlar için ibretlik bir iz bıraktık.

38 Musa'nın kıssasında da ibretler var! Şöyle ki biz onu çok güçlü bir delille/mucizeyle Firavun'a gönderdik.

39 Firavun, kudret ve saltanatına güvenerek Musa'ya burun kıvırdı ve "Bu adam bir büyücü yahut kaçığın teki!" diye kestirip attı.

40 Ama biz de onun ve ordusunun işini bitirip hepsini sulara gömdük. Firavun, boğulmak üzereyken kendisini kınayıp duruyordu ama son pişmanlık fayda etmedi.

41 Âd halkının kıssasında da ibretler var! Biz, vaktiyle onların üzerine helak edici bir kasırga gönderdik.

42 Bu öyle bir kasırgaydı ki önüne gelen her şeyi silip süpürüyor, yakıp kül ediyordu.

43 Semûd halkının kıssasında da ibretler var! [Salih peygamber tarafından], "Bu memlekette bir süre daha sefanızı sürün bakalım!" diye onlara uyarıda bulunuldu.

44 Fakat onlar, rablerinin iman ve itaat emrine kulak asmayıp büsbütün azıtmışlardı. Sonunda müthiş bir deprem, korku ve dehşet içinde bakınıp dururlarken onların işini bitirdi.

45 İşte o zaman ne bu helake karşı koyabildiler ne de kimseden yardım alabildiler!

46 Semûd'dan önce Nuh'un halkını da helak etmişti. Çünkü onlar da hep yoldan çıkmış kimselerdi.

47 Ey Müşrikler! Hele bir bakın şu gökyüzüne! İşte onu, sınırsız kudretimizle inşa eden biziz. Şüphesiz biz her şeye sahibiz, her şeye kadiriz!

48 Nitekim biz yeryüzünü ayaklarınızın altına âdeta bir yaygı gibi serdik ve onu yaşamınız için ne de güzel düzenledik.

49 Öte yandan kâinattaki her şeyi [erkek-dişi, iyi-kötü, siyah-beyaz, gece-gündüz, karanlık-aydınlık şeklinde] çift olarak yarattık ki böylece düşünüp yalnız Allah'ın tek olduğunu anlayasınız.

50 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "İmana gelip Allah'ın himayesine sığının. Ben, Allah tarafından sizi açıkça uyarmak için gönderilmiş bir elçiyim."

51 "Sakın Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı edinmeyin. Bakın, bir kez daha söylüyorum, ben, Allah tarafından sizi açıkça uyarmak için gönderilmiş bir elçiyim."

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا۟ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ۝٥٢
أَتَوَاصَوْا۟ بِهِۦ ۖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ۝٥٣ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ أَنتَ
بِمَلُومٍ ۝٥٤ وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝٥٥ وَمَا خَلَقْتُ
ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۝٥٦ مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَآ أُرِيدُ
أَن يُطْعِمُونِ ۝٥٧ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ۝٥٨
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ
۝٥٩ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ۝٦٠

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
وَٱلطُّورِ ۝١ وَكِتَٰبٍ مَّسْطُورٍ ۝٢ فِى رَقٍّ مَّنشُورٍ ۝٣ وَٱلْبَيْتِ ٱلْمَعْمُورِ ۝٤
وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ ۝٥ وَٱلْبَحْرِ ٱلْمَسْجُورِ ۝٦ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٌ ۝٧ مَّا لَهُۥ
مِن دَافِعٍ ۝٨ يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ مَوْرًا ۝٩ وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا ۝١٠ فَوَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝١١ ٱلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۝١٢ يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ
نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ۝١٣ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ۝١٤

52 Evet, işte bu müşriklerden önceki halklara da ne zaman bir peygamber geldiyse o kâfir halklar, "Peygamber olduğunu iddia eden bu adam bir sihirbaz yahut kaçığın teki!" diye kestirip attılar.

53 Geçmişten bugüne bütün kâfir halklar peygamberlere yalancı deme konusunda sözbirliği etmeyi birbirlerine miras mı bıraktılar?!

Gerçekte yok böyle bir şey; ama haddi aşıp yoldan çıkmak hepsinin ortak özelliği. İşte bu müşrikler de tıpkı geçmişteki tüm kâfir toplumlar gibi azgın bir toplumdur.

54 Ey Peygamber! Artık onlardan yüz çevir. Böyle yaptığın takdirde Allah tarafından kınanmazsın. [Çünkü sen onlara bütün gerçekleri tekrar tekrar anlattın].

55 Bununla birlikte, sana iyi niyetle kulak veren kimselere öğüt vermeyi sürdür! Çünkü öğüt ve nasihat, imana gelmeye niyetli kimselere fayda verir.

56 Ben, cinleri ve insanları [yani görünür ve görünmez tüm varlıkları] sırf bana ibadet/kulluk etsinler diye yarattım.

57 Ben onlardan mal mülk istemiyorum, beni yedirip içirmelerini de istemiyorum.

58 Kuşkusuz tüm rızıkları veren, o sınırsız güç ve kudret sahibi Allah'tır.

59 Hiç şüphe yok ki bu müşrikler de tıpkı geçmişteki yoldaşları gibi azaptan paylarına düşeni alacaktır. O hâlde, "Bizi tehdit edip durduğunuz azap bir an önce gelsin de görelim!" deyip durmasınlar; nasılsa yarın bir gün ona kavuşacaklar!

60 Öteden beri uyarıldıkları o müthiş kıyamet günü gelip çattığı zaman vay hâline o kâfirlerin!

52. TÛR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 49 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Sina Dağı'na,

2-3 İnce deriden sayfalara, tomarı açılmış sayfalara kaydedilmiş ilahî kelama,

4 Müminlerin ziyaretleriyle şenlenen Kâbe'ye,

5 Gök kubbeye,

6 Kabarıp coşan engin denize andolsun ki;

7 Ey Peygamber! Rabbinin, kâfirlere azap uyarısı mutlaka gerçekleşecektir.

8 Bunun gerçekleşmesine engel olacak hiçbir güç yoktur.

9 Gün gelecek, gökyüzü korkunç şekilde sarsılacak,

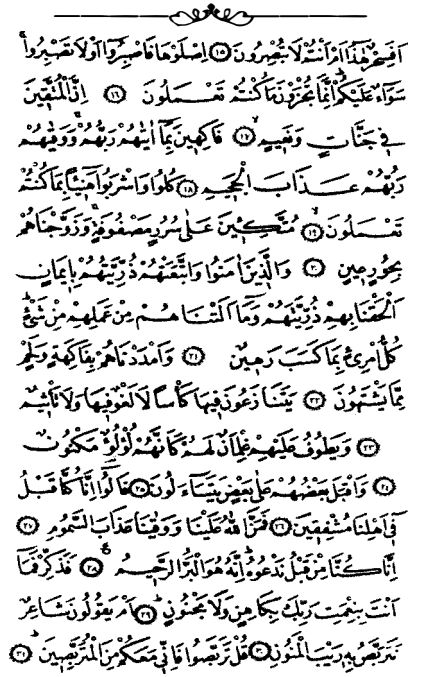
10 Dağlar yerinden kopup savrulacaktır.

11 İşte o kıyamet günü gelip çatınca vay hâline Peygamber'e yalancı diyenlerin!

12 Onlar hâlâ boş ve anlamsız heveslerin peşinde ömür tüketmektedir.

13 Ama o gün itilip kakılarak cehenneme tıkılacaklar.

14 O zaman kendilerine şöyle denecektir: "Dünyada iken yalan diye kestirip attığınız cehennem işte bu!"

15 "[Hani siz vaktiyle cehennemin gerçek olduğunu bildiren Kur'an için, "Doğrusu sihirli, etkileyici bir söz, ama düpedüz bir aldatmaca!" demiştiniz]. Peki, şimdi bakın bakalım bu ateş de sihir mi?! Ne o, yoksa sihirle gözünüzü bağladılar da görmüyor musunuz?!"

16 "Haydin bakalım, doluşun cehenneme! Orada ister dişinizi sıkın, ister feryat figan edin; artık tercih sizin. Unutmayın ki mahkûm edildiğiniz azap dünyada işlediğiniz suçların/günahların karşılığından başka bir şey değildir!"

17-18 Allah'a itaatsizlikten sakınanlar, o gün kendilerini cennetlerdeki nimetler içinde bulacaktır. Onlar, gerek rablerinin kendilerine lütfettiği nimetlerden, gerekse cehennemdeki azaptan kendilerini muhafaza buyurmuş olmasından dolayı sevinç ve neşe içinde olacaktır.

19-20 Onlara cennette, "Dünyadaki güzel çaba ve emeklerinize karşılık burada afiyetle yiyin, için!" denecektir. Yine onlar cennette sıra sıra dizilmiş koltuklara kurulup keyif çatacaktır. Biz onları güzel gözlü, sütbeyaz tenli dilberlerle de evlendireceğiz.

21 İman eden kimseler ile iman yolunda onları izleyen nesilleri var ya, işte biz onları cennette birbirlerine kavuşturacağız. Onların emeklerinin karşılığı olan mükâfattan zerre kadar bile eksiltmeyeceğiz. Bununla birlikte, herkes dünyada ne yapmışsa ahirette onun karşılığını görecektir. [Bu yüzden hiç kimse anne-babasının yahut diğer yakınlarının iyilikleri sayesinde cennete girebileceğini zannetmemelidir].

22 Öte yandan, cennette müminlere canlarının çektiği meyveler ve etlerden bolca ikram edeceğiz.

23 Onlar, cennette kadeh de tokuşturacaktır. Ama kadehlerindeki içki ne saçmalamalarına ne de günah işlemelerine yol açacaktır.

24 Yine cennette, tıpkı kabuğunda saklı inci gibi bembeyaz tenli gençler onlara hizmet etmek için etraflarında pervaneler gibi dönüp dolaşacaktır.

25 Cennette bütün bu nimetlere kavuşan müminler birbirlerine geçmişteki bazı duygu ve düşüncelerinden söz edecekler.

26-28 "Biz" diyecekler, "Dünyada çoluk çocuğumuzla birlikte iken ahiretteki durumumuzun ne olacağından yana korku ve endişe duyardık. Ama şükürler olsun ki Allah bize lütufta bulundu ve bizi cehennemin kavurucu ateşinden korudu. Yine biz, dünyada iken hata ve kusurlarımızı bağışlaması için O'na yakarırdık. Şimdi O'nun gerçekten de çok lütufkâr ve çok merhametli olduğunu gördük."

29 Ey Peygamber! Sen, öğüt ve nasihatlerini sürdür. Unutma ki sen ne bir kâhin ne de cinlerden ilham alan birisin. Gerçekte sen, rabbinin peygamberlik lütfuna mazhar olmuş bir şahsiyetsin.

30 O müşrikler, "Bu adam şairin teki. Bakalım feleğin çarkında ne zaman belasını bulup helak olacak?!" diyorlar, öyle mi?!

31 Sen de onlara de ki: "Bekleyin bakalım; ben de sizin helak olacağınız günü bekliyorum."

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَٰذَآ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾
أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥ ۚ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا۟ بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا۟
صَٰدِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا۟ مِنْ غَيْرِ شَىْءٍ أَمْ هُمُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا۟
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ خَزَآئِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
ٱلْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ ٱلْبَنَٰتُ وَلَكُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم
مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ
كَيْدًا ۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هُمُ ٱلْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا۟ كِسْفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا۟ سَحَابٌ
مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ
لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾
وَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ
تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَٰرَ ٱلنُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثُ رُكُوعَاتٍ

[32] Peygamber'e şair demeyi kendilerine akılları mı telkin ediyor; yoksa onlar akıl ve düşünceden büsbütün yoksun bir güruh oldukları için mi böyle bir tavır sergiliyorlar?!

[33] Demek onlar, "Kur'an'ı bizzat Muhammed uydurdu!" diyorlar! Yoo! İşin doğrusu şu ki onlar imana gelmek istemedikleri için böyle şeyler söylüyorlar.

[34] Eğer onlar Kur'an'ı Muhammed'in uydurduğuna ilişkin iddialarında dürüst ve samimiyseler, Kur'an gibi bir söz/kelam ortaya koysunlar da görelim!

[35] Ne o, yoksa onlar yaratıcı bir kudret olmaksızın kendi kendilerine mi varlık kazandılar?! Yoksa yaratıcı kendileri de bizim bundan haberimiz mi yok?!

[36] Ne o, yoksa gökleri ve yeri de mi onlar yarattı?! Yoo! Doğrusu şu ki onlar Allah'ın mutlak birliğini ve sınırsız kudretini gerçekten anlayıp kavramış değildir.

[37] Yoksa Allah'ın rahmet ve lütuf hazineleri onların elinde mi?! Yoksa bütün kâinatı onlar mı yönetiyor?!

[38] Yoksa onların bir merdivenleri var da onun sayesinde göklere yükselip meleklerin sözlerini mi dinliyorlar? Eğer öyleyse, dinlemiş olanlardan birisi bu konuda kesin bir delil getirsin!

[39] Ey Müşrikler! Kız çocuklar Allah'ın, erkek çocuklar sizin, öyle mi?!

[40] Ey Peygamber! Yoksa sen Allah'ın ayetlerini tebliğ etmene karşılık onlardan bir ücret istiyorsun da onlar, ödeyemeyecekleri bir borç yükü altında ezilmekten mi korkuyorlar?!

[41] Yoksa onlar, insan idrakinin dışında kalan her şeyin bilgisine sahipler de bu bilgiye dayanarak mı ahkâm kesiyorlar?!

[42] Demek onlar akılları sıra sana tuzak kuruyorlar. Ama bilmeliler ki asıl tuzağa o kâfirler düşecektir.

[43] Demek onların Allah'tan başka bir tanrıları var! Allah onların tanrılık yakıştırdıkları şeylerden yüce ve münezzehtir.

[44] Ey Peygamber! ["Başımıza gökten bir kütle düşür de görelim!" diyerek azap konusunda sana meydan okuyan] o kâfirler gökten bir kütlenin düştüğünü görselerdi, o zaman bile imana gelmek yerine, "Bu yoğun bir bulut kümesidir" derlerdi.

[45] Ey Peygamber! Bırak şu kâfirleri kendi hâllerine de geberip azaba çarptırılacakları güne kadar oyalanadursunlar!

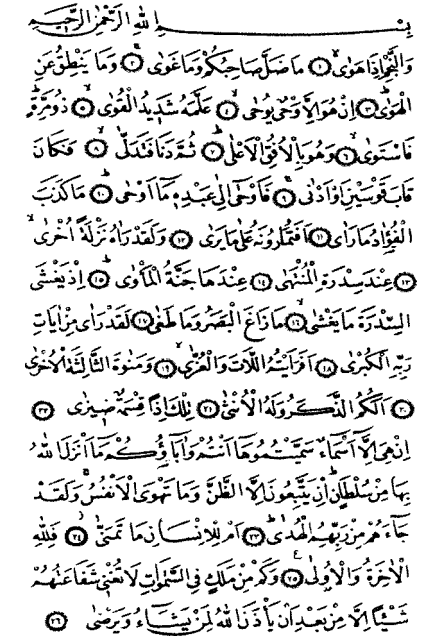
[46] O gün gelip çatınca hile ve tuzakları onlara zerre kadar bile fayda etmeyecek ve hiç kimseden en ufak bir yardım da göremeyecekler!

[47] Kuşkusuz o zalimleri/müşrikleri daha erken tarihli bir azap da beklemektedir. Ama gel gör ki onların çoğu bunun farkında değildir.

[48-49] Ey Peygamber! Rabbinin sana yüklediği elçilik görevinden ötürü karşılaştığın zorluk ve sıkıntılara göğüs ger. Unutma ki sen bizim himayemiz altındasın. [Yataktan veya herhangi bir yerden veyahut namaz kılmak için] kalktığında rabbinin şanını övgüyle yücelt. Gecenin bir bölümünde ve yıldızların gökte kaybolduğu sabah vaktinde de O'nun şanını yücelt!

53. NECM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 62 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝١ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝٢ وَمَا يَنطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ۝٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝٤ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ۝٥ ذُو مِرَّةٍ
فَاسْتَوَىٰ ۝٦ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝٧ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ۝٨ فَكَانَ
قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝٩ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝١٠ مَا كَذَبَ
الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝١١ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝١٢ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ
۝١٣ عِندَ سِدْرَةِ الْمُنتَهَىٰ ۝١٤ عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ۝١٥ إِذْ يَغْشَى
السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝١٦ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝١٧ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ
رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ۝١٨ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝١٩ وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ
۝٢٠ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝٢١ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ۝٢٢
إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ
بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ وَلَقَدْ
جَاءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَىٰ ۝٢٣ أَمْ لِلْإِنسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ۝٢٤ فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝٢٥ وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ
شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۝٢٦

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Kayan yıldıza andolsun ki, sizin bu arkadaşınız Muhammed ne sapıttı ne de azıttı! Hem sonra o, keyfî arzu ve isteklerine göre de konuşmamaktadır. Onun size tebliğ ettiği Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş vahiyden başka bir şey değildir.

5-10 Kur'an'ı ona müthiş bir güce ve muhteşem bir görünüme sahip olan melek [Cebrail] öğretti. O melek asli şekliyle göründü; işte o zaman kendisi en yüksek ufukta idi. Sonra sarktı/alçaldı ve Peygamber'e yaklaştıkça yaklaştı.[1] Öyle ki Peygamber'le aralarında yayın iki ucu arası kadar veya daha yakın bir mesafe kaldı. Derken Allah, Cebrail vasıtasıyla kulu Muhammed'e ne vahyedecekse vahyetti.

11 Muhammed'in kalbi, bütün bu gördüklerini bir hayal olarak algılamadı.

12 Ey Müşrikler! Şimdi siz onun gördüğü bütün bu gerçekler hakkında kendisiyle münakaşa ediyorsunuz, öyle mi?!

13-16 Şüphesiz Muhammed o meleği bir defasında da [Hira dağı çevresinde] en uzak sidre [Arabistan kirazı] ağacının yanında görmüştü. O ağacın yanında çok hoş ve huzur verici bir bahçe vardır. O zaman sidre ağacını alabildiğine nur kaplamıştı.

17-18 Bu müthiş manzara karşısında Peygamber'in gözü kamaşmamış, hedefinden şaşmamıştı. İşte o zaman Peygamber, rabbinin en muhteşem ayetlerinden/sembollerinden bir kısmını görmüştü.

19-20 Ey Müşrikler! Söyleyin bakalım, kendilerine tanrılık yakıştırıp tapındığınız Lât'ın, Uzzâ'nın ve bir diğerinin, yani bunların üçüncüsü Menât'ın size herhangi bir fayda ve zarar verme güçleri var mı?!

21 Erkek çocuklar size, kızlar Allah'a ait, öyle mi?!

22 O zaman bu çok insafsız bir paylaştırma olmaz mı?!

23 Aslında o putlar, sizin ve atalarınızın uydurduğu boş ve anlamsız isimleri taşımaktan başka bir işe yaramaz. Kaldı ki Allah onların tanrı olduklarına delil teşkil edecek hiçbir şey indirmemiş, bu konuda hiçbir izin ve yetki vermemiştir.

Doğrusu müşrikler bu konuda sırf mesnetsiz iddialara, keyfî arzu ve isteklerine göre hareket ediyorlar. Hâlbuki onlara rableri tarafından bir rehber [Kur'an] gelmiş bulunuyor.

24 Ne o, yoksa insanoğlu dünyada canının istediği her şeyi elde etme imkânına sahip olduğunu mu sanıyor?!

25 Yoo! İnsanoğlu böyle bir imkân ve güce sahip değildir. Gerek dünyada gerek ahirette bütün her şey Allah'ın elinde ve yetkisindedir.

26 Nitekim göklerde nice melekler var ki onların şefaatleri hiçbir işe yaramaz, hiç kimseye fayda sağlamaz. Bu şefaatin fayda sağlaması ancak Allah'ın dilediği/layık gördüğü ve hoşnut olduğu kulları hakkında vereceği izne bağlıdır.

[1] Kur'an'ın belki de en gizemli ayetlerini içeren bu pasajdaki 8. ayetin çevirisinde *denâ* (yaklaştı) ve *tedellâ* (alçaldı) fiilleri arasında takdim-tehir bulunduğu yorumu [Bkz. Râzî, *Mefâtîhu'l-ğayb*, XXVIII. 247] dikkate alınmıştır.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿٣٤﴾ أَعِندَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ ﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

27 Ahirete inanmayan o müşrikler, Allah'ın kızları olarak nitelendirdikleri meleklere dişil isimler takarlar.

28 Hâlbuki onların bu konuda hiçbir bilgileri yoktur. Sırf mesnetsiz bir iddia ve inanışa göre hareket ediyorlar. Oysa mesnetsiz iddia ve inanışlar mutlak hakikat karşısında hiçbir değer ifade etmez!

29 Ey Peygamber! Bizi anmaktan, buyruklarımıza kulak vermekten yüz çeviren ve dünyadaki üç günlük hayatın tadını çıkarmaktan başka bir amacı bulunmayan kimselerden yüz çevir!

30 [Niçin yaratıldıkları ve ne uğruna yaşadıkları konusunda] onların bilgi ve idrak düzeyleri işte ancak bu kadardır. Kuşkusuz senin rabbin, gösterdiği yoldan kimin saptığını, kimin o yolun yolcusu olduğunu çok iyi bilir!

31 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Bütün bunların yaratılması ise Allah'ın [şirk ve inkârcılık gibi] günah işleyenlere hak ettikleri cezayı vermesi; kulluk görevlerini samimiyetle ifa edenleri de en güzel şekilde ödüllendirmesi içindir.

32 Allah'a kulluk görevlerini samimiyetle ifa eden kimseler, ufak tefek kusurlar işleseler bile [şirk, adam öldürmek gibi] büyük günahlardan ve [zina gibi] yüz kızartıcı davranışlardan hep uzak dururlar.

Ey Peygamber! Bilesin ki rabbinin merhameti boldur.

O, sizi ilkin topraktan yarattığı zamanki asıl tabiatınızı da analarınızın rahimlerinde cenin hâlinde iken nasıl bir mayaya sahip olduğunuzu da gayet iyi bilir. Şu hâlde, kendinizi sütten çıkmış ak kaşık gibi görmeyin. Şüphesiz O, kendisine karşı saygıda kusur etmeyenlerin kimler olduğunu çok iyi bilir!

33-34 Ey Peygamber! İmandan yüz çeviren, üstelik nadiren merhamete gelip fakir fukaraya birazcık yardım etse bile dünya malı tutkusundan bir türlü kurtulamayıp alabildiğine cimri kesilen kimseyi görüyorsun, değil mi?!

35 Yoksa o, insanoğlunun idrak sınırlarını aşan tüm gerçeklerin bilgisine sahip de bu bilgiye dayanarak ahirette günahlarının cezasını başkasının çekeceğini mi düşünüyor?!

36-37 Yoksa o, gerek Musa'ya gerekse kulluk sınavını üstün başarıyla veren İbrahim'e gönderilmiş vahiylerdeki şu gerçeklerden hiç haberdar edilmedi mi?!

38-44 Hiç kimse başkasının günah yükünü taşımaz. Dahası, insan [Allah nezdinde] kendi emek ve gayretinin neticesinden başka bir şey elde edemez. İnsanın sarf ettiği emeklerin değeri amel defterinde ortaya çıkacak ve bunun karşılığı da kendisine tastamam ödenecektir. Şüphesiz, sonunda Rabbinin huzuruna çıkılacaktır. Unutmayın ki güldüren de O'dur, ağlatan da! Öldüren de O'dur, yaşatan da!

45-47 Ana rahmine döküldüğünde bir damlacık meniden iki cinsi, erkeği ve dişiyi yaratan da, insanları ölüm sonrasında tekrar hayata kavuşturacak olan da O'dur!

48-49 Öte yandan [dünyadaki imtihan gereği] çok rızık verip zengin eden de, az verip yoksul kılan da O'dur! Keza Akyıldız'ın rabbi de O'dur!

50-54 Kadim Âd halkı ile Semûd halkını helak edip tarih sahnesinden tamamen silen de O'dur. Onlardan önce Nuh kavmini yok eden de yine O'dur. Çünkü bütün bu kavimler günaha batmış ve büsbütün azmışlardı. Lut kavminin alt üst edilmiş hâldeki şehirlerini de vaktiyle yerle bir edip o azgın halkı tarihin karanlığına gömen de O'dur.

55 Ey nankör insan! Rabbinin bahşettiği onca nimetten hangi biri hakkında şüphe edersin?!

56 İşte bu peygamber de tıpkı öncekiler gibi bir uyarıcıdır.

57 Bakın, kıyamet her an biraz daha yaklaşıyor.

58 Onun ne zaman ve nasıl olacağını Allah'tan başka bilen yoktur.

59 Ne o, şimdi siz bu sözü tuhaf mı buluyorsunuz?!

60 [Onca günahınızdan ötürü] ağlayacağınız yerde gülüyorsunuz.

61 Gaflet içinde oyalanıp duruyorsunuz.

62 [Artık gafletten uyanın da] Allah'a boyun eğip kulluk edin!

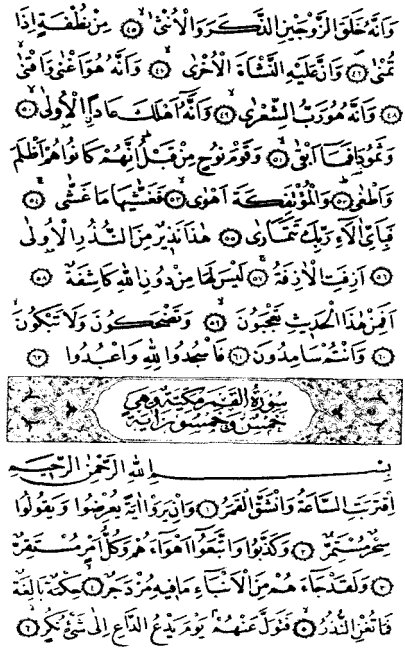
54. KAMER SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 55 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kıyamet günü alabildiğine yaklaşacak ve o zaman ay yarılacak!

2 Kıyametin gerçekliğine inanmayan o müşrikler, [Peygamber'den ısrarla istedikleri

türden] bir mucize görecek olsalar dahi yine imana gelmekten yüz çevirip, "Bu gelip geçici bir sihirden ibaret!" derler.

3 Bu yüzdendir ki onlar Peygamber'i yalanladılar. Bu konuda sırf keyfî arzu ve isteklerine uydular. Ne var ki kâinatta olup biten her şey gibi, Peygamber'in görevi de Allah'ın takdir ettiği şekilde sonlanacaktır.

4 Doğrusu o müşriklere kendilerini inkârcılıktan vazgeçirecek nice kıssalar anlatıldı.

5 O kıssaların her biri alabildiğine mesaj ve anlam yüklüdür. Ama gel gör ki onca öğüt, onca uyarı hiç kâr etmiyor!

6 Ey Peygamber! Artık sen de onları kendi hâllerine terk et! Zira gün gelecek, [İsrafil adlı] çağırıcı, dehşet ve ürküntü verici bir yere [mahşere] çağıracak.

خُشَّعًا أَبْصَٰرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ۝٧
مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِ ۖ يَقُولُ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۝٨ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا۟ عَبْدَنَا وَقَالُوا۟ مَجْنُونٌ وَٱزْدُجِرَ ۝٩ فَدَعَا
رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَٱنتَصِرْ ۝١٠ فَفَتَحْنَآ أَبْوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ
۝١١ وَفَجَّرْنَا ٱلْأَرْضَ عُيُونًا فَٱلْتَقَى ٱلْمَآءُ عَلَىٰٓ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۝١٢ وَحَمَلْنَٰهُ عَلَىٰ
ذَاتِ أَلْوَٰحٍ وَدُسُرٍ ۝١٣ تَجْرِى بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۝١٤ وَلَقَد
تَّرَكْنَٰهَآ ءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ۝١٥ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ۝١٦ وَلَقَدْ
يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ۝١٧ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِى وَنُذُرِ ۝١٨ إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِى يَوْمِ نَحْسٍ
مُّسْتَمِرٍّ ۝١٩ تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنقَعِرٍ ۝٢٠ فَكَيْفَ
كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ۝٢١ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِن مُّدَّكِرٍ ۝٢٢ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ ۝٢٣ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرًا مِّنَّا وَٰحِدًا
نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذًا لَّفِى ضَلَٰلٍ وَسُعُرٍ ۝٢٤ ءَأُلْقِىَ ٱلذِّكْرُ عَلَيْهِ
مِنۢ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ ۝٢٥ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَّنِ ٱلْكَذَّابُ ٱلْأَشِرُ
۝٢٦ إِنَّا مُرْسِلُوا۟ ٱلنَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَٱرْتَقِبْهُمْ وَٱصْطَبِرْ ۝٢٧

7-8 O zaman, gözlerini korku bürümüş hâlde kabirlerinden çıkıp tıpkı etrafa dağılmış çekirgeler gibi, çağrının geldiği yöne doğru koşuşacaklar. İşte o hengâmede kâfirler, "Bu gün gerçekten çok zorlu bir gün!" diyecekler.

9 Bu müşriklerden çok uzun zaman önce Nuh halkı da peygamberlerini yalanladı. Onlar kulumuz Nuh'u yalancılıkla suçlayıp, "Bu adam kaçığın teki!" dediler. Dahası Nuh, kâfir halkı tarafından çok azarlandı, çok eziyete uğratıldı.

10 Sonunda Nuh, "Ey rabbim! Artık yenik düştüm; sen bana yardım et!" diye rabbine yakardı.

11-12 O zaman biz de bardaktan boşanırcasına yağmurlar yağdırdık. Yerden de sular fışkırttık. Böylece azgın sular o kâfir halkın kaçınılmaz helakini gerçekleştirmek üzere birleşip müthiş bir tufana dönüştü.

13-14 Biz Nuh'u, tahta plakalar ve mıhlardan inşa edilmiş bir gemide taşıdık. Tufan sırasında o gemi gözetimimiz altında süzülüp gidiyordu. Helakten kurtuluş, kâfir halkı tarafından kıymeti bilinmeyip reddedilen Nuh'a bahşettiğimiz bir ödüldü.

15 Biz o gemiyi bir ibret vesilesi olarak dillere destan ettik. Yok mu bundan ibret alan?!

16 Kâfirlere yönelik uyarılarım ve azabımın nasıllığını düşünün de ders alın!

17 Doğrusu biz ders ve ibret alınsın diye Kur'an mesajını kolay anlaşılır biçimde sunduk. Şu hâlde yok mu ondan ders almak isteyen?!

18 Âd halkı da vaktiyle peygamberlerini yalancılıkla suçladı. Şimdi o kâfir halka yönelik uyarılarım ve azabımın nasıllığını düşünün de ders alın!

19 Biz onları yok etmek için [kendilerince] müthiş uğursuz bir günde çok şiddetli bir kasırgaya yol verdik.

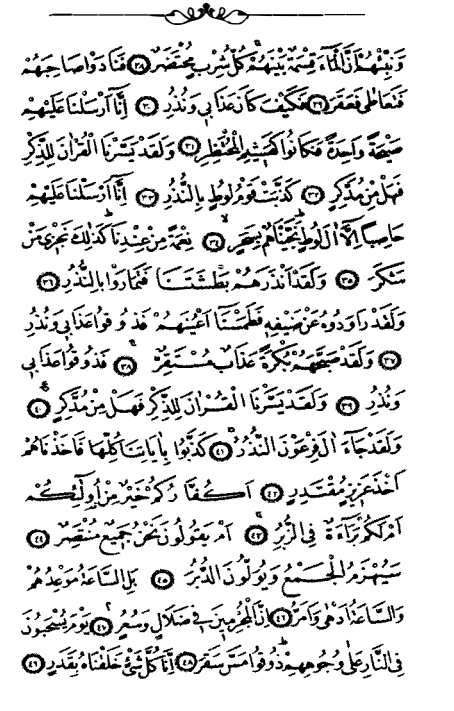
20 O kasırga, insanları tıpkı köklerinden sökülmüş hurma kütükleri gibi etrafa savuruyordu.

21 Kâfirlere yönelik uyarılarım ve azabımın nasıllığını düşünün de ders alın!

22 Doğrusu biz ders ve ibret alınsın diye Kur'an mesajını kolay anlaşılır biçimde sunduk. Yok mu ondan ders almak isteyen?!

23-25 Semûd halkı da peygamberlerini yalanlayıp uyarıları ciddiye almadı. Üstelik birbirlerine şöyle dediler: "Ne yani, şimdi biz herhangi birimizden farkı bulunmayan bir adamın peşinden mi gideceğiz?! Onun aklına uyduğumuz takdirde kesinlikle sapıtmış ve düpedüz çılgınlık etmiş oluruz. Hem sonra aramızda başka kimse yokmuş gibi ilahî hitaba muhatap olmak kala kala ona mı kalmış?! Yoo! İşin doğrusu, o katıksız yalancı ve küstahın teki!"

26-27 İşte o zaman Salih'e şöyle buyurduk: "Sen hiç üzülme! Asıl yalancı ve küstah kimmiş, yarın bir gün öğrenecekler. Biz onları sınamak için bir deve göndereceğiz. Şimdi sen onları izle; incitici söz ve davranışlarına bir süre daha sabret!"

28 "Bu arada onlara şunu da bildir: Kuyudaki suyun kullanımı o deve ile kendilerine ait hayvanlar arasında nöbetleşe olacak ve her su nöbetinde sıra takip edilecek."

29 Ne var ki onlar, [şehirdeki dokuz çetenin elebaşı olan] arkadaşlarını çağırdılar. O zorba herif gelir gelmez, bıçağı çekip deveyi hunharca boğazladı.

30 Kâfirlere yönelik uyarılarım ve azabımın nasıllığını düşünün de ders alın!

31 Biz, Semûd halkını yok etmek üzere müthiş uğultulu bir depreme yol verdik. Bunun neticesinde o kâfir halk hayvan ağılına konan ot ve çalı çırpı kırıntısı gibi oldular.

32 Doğrusu biz ders ve ibret alınsın diye Kur'an mesajını kolay anlaşılır biçimde sunduk. Yok mu ondan ders almak isteyen?!

33 Lut halkı da peygamberlerini yalanlayıp uyarıları ciddiye almadı.

34-35 Biz de onları yok etmek için başlarına taş yağdıran bir fırtınaya yol verdik. Lut'un ailesini ise tarafımızdan bir rahmet ve lütuf olarak seher vakti kurtardık. İşte biz, iman ve itaat sahibi olanları böyle ödüllendiririz!

36 Doğrusu Lut onları şiddetli azabımıza çarptırılacakları konusunda uyardı; ama onlar uyarıları hep kuşkuyla karşıladılar.

37 Üstelik onlar sapkın cinsel arzularını tatmin etmek için Lut'un misafirlerine göz diktiler. Ama biz de onların gözlerini kör ediverdik ve "İşte" dedik, "Şimdi azabımı tadın ve böylece uyarılarıma kulak asmamanın sonucunu görün!"

38 Bir sabah, kendisinden kaçıp kurtulmak mümkün olmayan azap onların tepesine biniverdi.

39 Evet, işte o zaman, "Azabımı tadın ve böylece uyarılarıma kulak asmamanın sonucunu görün!" buyurduk.

40 Doğrusu biz, ders ve ibret alınsın diye Kur'an mesajını kolay anlaşılır biçimde sunduk. Yok mu ondan ders almak isteyen?!

41-42 Vaktiyle Firavun ve kurmaylarına da peygamberler gelip ikazlarda bulundu. Fakat onlar tüm mesajlarımızı ve mucizelerimizi yalan saydılar. Bu yüzden biz de onları mutlak güç ve kudret sahibi olan Allah'ın şanına yaraşır tarzda cezalandırdık.

43 Ey Mekke halkı! Şimdi söyleyin bakalım, sizin kâfirleriniz onlardan daha mı güçlü?! Yoksa geçmiş peygamberlere gönderilen vahiylerde sorumluluktan muaf tutulduğunuza, dolayısıyla azaptan kurtulduğunuza dair bir hüküm mü var?!

44 Onlar, "Biz yenilmez bir topluluğuz!" diyorlar, öyle mi?!

45 Ama o topluluk yakında bozguna uğrayıp çil yavrusu gibi dağılacak.

46 Onlar asıl kıyamet gelip çatınca günlerini görecekler. Çünkü o zaman çekecekleri azap çok daha korkunç ve dayanılmaz olacak!

47 Günaha batmış olan o müşrikler tam bir şaşkınlık ve çılgınlık içindedirler.

48 Onlar, kıyamet günü yüzükoyun vaziyette cehenneme sürüklenecek ve kendilerine, "Şimdi bakın tadına cehennem ateşinin okşamasının!" denilecek.

49 Kuşkusuz biz her şeyi yerli yerince, belli bir düzen ve dengede yarattık.

50 Bizim buyruğumuz "Ol!" demekten ibarettir ve bu da göz açıp kapamak kadar kısa bir süreçtir.

51 Ey Müşrikler! Biz, geçmişte sizin gibi nice toplumları helak ettik.

Yok mu bundan ders alacak olan?!

52-53 O müşriklerin yaptığı her şey amel defterlerinde kayıtlıdır. Küçük, büyük tüm günahları satır satır yazılıdır.

54-55 Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakınanlar, cennette kendilerini yemyeşil bahçelerde, ırmak kenarlarında bulacaklar. Üstelik mutlak kudret ve egemenlik sahibi Allah'ın nezdinde itibarlı bir konuma sahip olacaklar.

55. RAHMÂN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 78 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Rahman öğretti Kur'an'ı; O yarattı insanı; yine O öğretti insana düşünmeyi ve düşündüğünü ifade etmeyi.

5 Güneş ve ay, O'nun buyruğu uyarınca hep düzenli biçimde hareket eder.

6 Gövdeli ve gövdesiz tüm bitkiler de O'nun buyruğuna boyun eğer.

7-8 O, göğü yüksek bir tavan gibi bina etti ve kâinattaki her şey için bir denge, bir ölçü koydu. Şu hâlde, O'nun belirlediği ölçüleri aşmayasınız. [Hangi konuda olursa olsun adalet ve hakkaniyet ölçüsünden şaşmayasınız].

9 Bütün yaptıklarınızı her daim adalet ve hakkaniyet terazisinde tartın ve bu terazinin dengesini bozmayın!

10-12 O, yeryüzünü binbir çeşit meyvelerle, salkımlarla dolu hurma ağaçlarıyla, filizlenen tahıllar ve hoş kokulu bitkilerle, bütün canlı varlıkların yaşamına uygun biçimde düzenledi.

13 Böyle iken rabbinizin bütün bu nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

14-15 O, insanı pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı. Cinleri ise yalın ateşten yarattı.

16 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ
كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ
﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ
عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً
كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ
لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

17 O, hem iki doğunun hem iki batının [yani güneşin ve ayın doğuş ve batış yerlerinin ve/veya güneşin kış ve ilkbahar mevsimleriyle yaz ve sonbahar mevsimlerinde doğup battığı iki uç noktanın] rabbidir.

18 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

19-20 O, [biri tatlı diğeri tuzlu olan] iki büyük su kütlesini birbirine kavuşmak üzere salıverdi. Fakat onlar, aralarında bir engel bulunduğu için birbirlerine karışmaz.

21 Şu hâlde rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

22 [Farklı nitelikteki suları birbirine karışmayan] o iki büyük su kütlesinin birinden [denizden] inci ve mercan çıkar.

23 O hâlde rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

24 Denizde tıpkı birer dağ gibi boy gösteren gemiler de O'nun size bahşettiği nimetlerdendir.

25 Şu hâlde rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

26-27 Yeryüzündeki her canlı yok olacaktır. Ancak senin hem azamet hem de kerem sahibi rabbinin zatı baki kalacaktır.

28 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

29 Göklerde ve yerde her kim ve her ne varsa O'na muhtaçtır. O, yaratma ve yönetme iradesini sürekli tecelli ettirmek suretiyle iş başındadır.

30 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

31 Ey cinler ve insanlar! Günü geldiğinde sizin hesabınızı görmek için de vakit ayıracağız.

32 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

33 Ey cin ve insan toplulukları! [Allah'a vereceğiniz hesaptan kaçıp kurtulmak için] göklerin ve yerin sınırlarını zorlamaya gücünüz yetiyorsa o sınırları aşıp da kurtulun bakalım! Allah tarafından verilen bir yetki, bir izin olmadıkça bunu asla başaramazsınız!

34 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

35 [Allah'a vereceğiniz hesaptan kaçıp kurtulamaya kalkışacak olsanız], yalın ateşten bir alev ve kıpkızıl bir duman üzerinize salınır ve bu azaptan asla kurtulamazsınız!

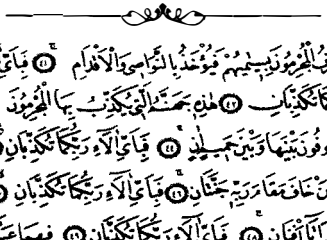
36 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

37 Gök yarılıp kıpkırmızı bir gül rengini aldığı zaman ne dehşet manzaralar ortaya çıkacaktır!

38 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

39 İşte o gün, insanlara da cinlere de "Günah işlediniz mi?!" diye sorgu sual edilmeyecektir. [Çünkü o gün herkes kendini ele verecektir].

40 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

41 Günahkârlar [kâfirler] o gün simalarından tanınacak ve yaka paça edilip cehenneme tıkılacaktır.

42 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

43 Kâfirlere, "İşte bu, günaha batmışların vaktiyle yalan saydıkları cehennem!" denecektir.

44 Onlar, cehennem ateşi ile kaynar su arasında mekik dokuyacaktır.

45 Buna rağmen rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

46 Rabbinin huzurunda çetin bir hesap vermekten endişe duyan kimseleri iki cennet beklemektedir.

47 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

48 Her iki cennette de binbir çeşit ağaç vardır.

49 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

50 O iki cennette gürül gürül akan iki pınar vardır.

51 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

52 Yine o iki cennette her cins meyve vardır.

53 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

54 Cennetlikler, astarları kalın ipekten minderlere kurulup keyif çatacaktır. Her iki cennetteki bütün meyveler de ellerinin altında olacaktır.

55 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

56 O cennetlerde ürkek bakışlı öyle dilberler vardır ki bunlara, eşlerinden önce ne bir insan ne de bir cin dokunmuştur.

57 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

58 O sütbeyaz tenli dilberler birer yakut ve mercan gibidir.

59 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

60 İman ve itaatin mükâfatı pek tabii ki cennettir!

61 Böyle iken Rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

62 Müminlere mükâfat olarak o iki cennetten başka iki cennet daha vardır.

63 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

64 Bu iki cennet de yemyeşildir.

65 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

66 Yine bu iki cennette de gürül gürül akan iki pınar vardır.

67 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ
مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ
إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾
مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ سِتٌّ وَسَبْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنۢبَثًّا
﴿٦﴾ وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾
أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ
مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

68 Yine bu cennetlerde de çeşit çeşit meyveler, hurmalar ve narlar vardır.

69 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

70 Bütün bu cennetlerde güzel huylu, güzel yüzlü dilberler vardır.

71 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

72 Cennetlerdeki çadırların içinde güzel gözlü, sütbeyaz tenli dilberler vardır.

73 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

74 O dilberlere, eşlerinden önce ne bir insan ne de bir cin dokunmuştur.

75 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

76 Cennetlikler yeşil yastıklara, olağanüstü güzel yaygılara yaslanıp keyif çatacaktır.

77 Böyle iken rabbinizin nimetlerinden hangi birini inkâr edebilirsiniz?!

78 Hem azamet hem ikram sahibi rabbinin adı çok yücedir, çok yüce!

56. VÂKIA SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 96 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Kıyamet gelip çatınca artık onun gerçekliğini yalanlayabilen kalmayacaktır.

3 Kıyamet kimilerini rezil, kimilerini vezir edecektir. [O gün kâfirler cehenneme, müminler cennete girecektir].

4-5 İşte o gün, yeryüzü çok şiddetli bir şekilde sarsılacaktır.

5-6 Dağlar parçalanıp toz duman olacaktır.

7 Ey İnsanlar! Siz de o gün üç gruba ayrılacaksınız.

8 Birinci grup, amel defterleri sağ taraflarından verilenlerdir. Ne mutlu onlara!

9 İkinci grup, amel defterleri sol taraflarından verilenlerdir. Yazık, hem ne yazık onlara!

10 Üçüncü grup ise iman ve itaatte başı çeken kimselerdir.

11 İşte onlardır Allah'a en yakın kullar!

12 Onlar, nimetlerle dolu cennetlerde yaşayacaklar.

13-14 Onların çoğu önceki nesillerden, birazı da sonraki nesillerdendir.

15-16 Onlar, cennette mücevherlerle işlemeli tahtlara karşılıklı kurulup sohbet edecekler.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن
مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ
﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ
الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا
تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ
﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ
مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ
مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا
﴿٣٧﴾ لِّأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ
﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ
﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ
ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ
﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ
﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ
﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

17-18 Sonsuza dek genç kalacak hizmetçiler, şarap pınarından doldurulmuş sürahiler ve kadehlerle onların etrafında dolaşacaktır.

19 Cennette içtikleri şaraptan ne başları ağrıyacak ne de sarhoş olacaklar.

20-21 Beğendikleri meyvelerden, canlarının çektiği kuş etlerinden yiyecekler.

22-23 Güzel gözlü, âdeta kabuğunda saklı inciler gibi sütbeyaz tenli dilberler de onların olacaktır.

24 İşte bütün bu nimetler dünyadaki emeklerine karşılık bir mükâfat olarak verilecektir.

25-26 Onlar, cennette ne anlamsız bir söz ne de günaha sokacak bir laf işitecektir. Aksine hep, "Esenlik ve mutluluğunuz daim olsun!" gibi güzel sözler duyacaktır.

27 Amel defterleri sağ taraflarından verilenlere gelince, ne mutlu onlara!

28-33 Çünkü onlar, cennette dikensiz sedir ağaçlarının, çiçeklerle bezenmiş akasyaların, her tarafa yayılmış gölgelerin altında, gürül gürül akan şelalelerin yanı başında dinlenecek ve bitmek tükenmek bilmeyen, yasak da edilmeyen binbir çeşit meyveden yiyecektir.

34-35 Yine onlar, kabartılmış döşekler üzerinde güzel gözlü, sütbeyaz tenli dilberlerle birlikte olacaktır. Biz o dilberleri bambaşka bir şekilde yarattık.

36-37 Dahası biz onları hep bakire, yaşıt, cilveli-işveli dilberler olarak yarattık.

38-40 İşte bütün bu nimetler, amel defterleri sağ taraflarından verilen ve birçoğu önceki nesillerden, birçoğu da sonraki nesillerden olan has kullara aittir.

41 Amel defterleri sol taraflarından verilenlere gelince, yazık hem de ne yazık onlara!

42-44 Onlar, cehennemdeki korkunç ateşte yanacak, alabildiğine kaynar sudan içecek ve ne serinleten ne de rahatlatan kapkara bir duman tabakası altında hep azap çekecektir.

45-48 Çünkü onlar, dünyada iken sahip oldukları zenginlikten ötürü şımarmış, bayağı arzu ve isteklerine tutsak olmuşlardı. Üstelik o en büyük günahta, Allah'a eş ve ortak koşmada ısrar etmiş ve bir de inkârcı tavırla, "Yâ! Demek biz ölüp toprağa karıştıktan, çürümüş bir kemik yığını hâline geldikten sonra tekrar diriltileceğiz! Üstelik gelip geçmiş atalarımız da diriltilecek ha!" demişlerdi.

49-50 Ey Peygamber! Şimdi aynen böyle söyleyen o müşriklere de ki: "Evet, sizden önce gelip geçenler de, siz ve sizden sonrakiler de Allah tarafından bilinen bir günde mutlaka diriltilip bir araya toplanacaktır."

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَآكِلُونَ
مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَٰرِبُونَ
عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَٰرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ
﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَٰكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَءَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾
ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ ٱلْمَوْتَ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَٰلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَءَيْتُم
مَّا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَآءُ
لَجَعَلْنَٰهُ حُطَٰمًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ
نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلْمَآءَ ٱلَّذِى تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنتُمْ
أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ ٱلْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنَٰهُ أُجَاجًا
فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ
شَجَرَتَهَآ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنشِـُٔونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتَٰعًا
لِّلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ فَلَآ أُقْسِمُ
بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

51-55 Siz ey hakikati yalan sayan sapkınlar! Haberiniz olsun ki ölümden sonra diriliş gerçekleştiği zaman sizler cehennemdeki zakkum ağacını kemirecek ve karınlarınızı onunla dolduracaksınız. Üstüne de alabildiğine kaynar su içeceksiniz. Hem de susamış develerin suya saldırışı gibi saldırarak içeceksiniz.

56 O kâfirler/müşrikler hesap gününde işte böyle ağırlanacak.

57 Ey kâfirler! Sizi yaratan biziz biz! Artık imana gelmeyecek misiniz?!

58 Düşünün bir kere, rahimlere döktüğünüz meniyi!

59 O bir damlacık meniden mükemmel bir insan yaratan siz misiniz yoksa biz miyiz?!

60-61 Yerinize başka insanları getirmek ve günü geldiğinde sizi şu an bilemeyeceğiniz şekilde yeniden var etmek üzere ölüme çare bulamamanızı takdir eden de biziz. Unutmayın ki bizim irademize kimse karşı koyamaz!

62 İlkin nasıl var olduğunuzu, dünyaya nasıl geldiğinizi biliyorsunuz. Peki, bu mucizevî olaydan ibret alarak ölümden sonra da pekâlâ diriltilebileceğinizi niçin anlamıyorsunuz?!

63 Toprağa saçtığınız tohumu hiç düşündünüz mü?!

64 Onu yeşerten siz misiniz yoksa biz miyiz?!

65-67 Dileseydik o güzelim ekinleri çerçöp hâline getirirdik. O zaman siz de şaşkınlık ve çaresizlik içinde, "Eyvah! Bunca emek, bunca masraf boşa gitti. Açlık ve sefalete mahkûm olduk!" diye çırpınır dururdunuz.

68 Peki, içtiğiniz suyu hiç düşündünüz mü?!

69 Onu bulutlardan yağdıran siz misiniz yoksa biz miyiz?!

70 Dileseydik onu tuzlu ve acı bir su yapardık. Öyleyse, bunca nimete iman ve itaat üzere minnettarlık göstermeniz gerekmez mi?!

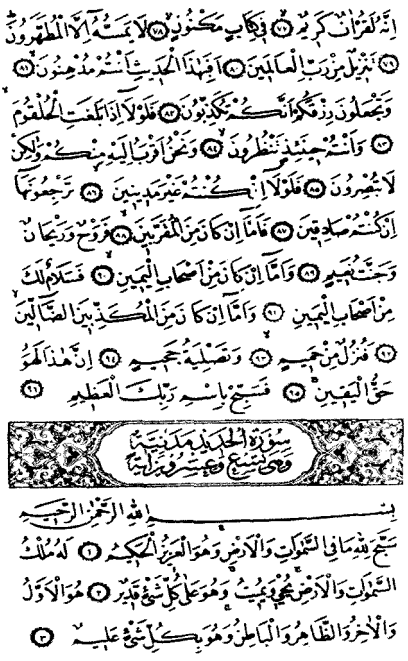
71 Peki, yaktığınız ateşi hiç düşündünüz mü?!

72 O ateşin tutuşmasını sağlayan [merh ve/veya afar] ağacını yaratan siz misiniz yoksa biz miyiz?!

73 Biz, ateşi ve onu tutuşturan ağacı çölde konup göçen insanlar için hem bir işaret hem de bir nimet kıldık.

74 Ey Peygamber! Bütün bu nimetleri lütfeden ulu rabbinin adını yücelt!

75-76 Yıldızların menzillerine/yörüngelerine yemin ederim ki eğer anlarsanız bu gerçekten büyük bir yemindir.

77-78 Kuşkusuz bu kelam, değeri çok büyük Kur'an'dır; Allah'ın ilminde [Levh-i Mahfûz'da] kayıtlı ve koruma altındadır.

79 Ona pak ve temiz olanlardan [meleklerden] başkası erişemez.

80 O, bütün varlıkların rabbi Allah tarafından indirilmiştir.

81 Şimdi siz bu ilahî kelamı hafife alıyorsunuz, öyle mi?!

82 Bu büyük nimete teşekkürünüz, onu yalan saymak mı olmalıydı?!

83-85 Peki, öyleyse, [ölüm döşeğindeki bir yakınınızın] canı boğazına dayandığında –ki siz o zaman hiçbir şey yapamaz, sadece âcizlik içerisinde bakar durursunuz– biz can çekişen o yakınınıza sizden çok daha yakınız. Ama siz bunu idrak edemezsiniz.

86-87 Mademki siz kendi başınıza buyruksunuz; mademki siz öldükten sonra diriltilip hesaba çekilmeyeceksiniz ve bu büyük iddialarınızda dürüstsünüz, o hâlde çıkmakta olan canı hayata geri döndürün bakalım!

88-89 Şayet ölen kimse [iman ve itaatte başı çekenlerden biri olarak] Allah'a yakın bir kul ise kendisini nimetlerle dolu cennette mutluluk ve huzur içinde bulacaktır.

90-91 Ölen kimse, amel defteri sağ tarafından verilecek kullardan ise ona, "Esenlik ve huzur içinde olasın ey bahtiyar kul!" denecektir.

92-94 Şayet ölen kimse ilahî mesajları yalanlamış ve dolayısıyla yoldan çıkmış kimselerden ise onun hakkı kaynar su ziyafetiyle ağırlanmak ve cehenneme tıkılmaktır.

95 İşte bütün bu anlattıklarımız kuşku götürmez bir gerçektir.

96 Ey Peygamber! Ulu rabbinin ismini yücelt!

57. HADÎD SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 29 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın şanını yüceltir. O, üstün kudret sahibidir; her fiili ve her buyruğu mutlak isabetlidir.

2 Göklerde ve yerde sınırsız egemenlik O'nundur. Canı veren de O'dur, alan da! O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir.

3 O hem evveldir, hem âhirdir, hem zâhirdir, hem bâtındır. [Yani O her şeyin başlangıcı ve başlatıcısıdır. Ama O'nun varlığının başlangıcı yoktur. O ebedîdir; varlığının sonu yoktur. Varlığının ve kudretinin delilleri aşikârdır. Fakat zatının mahiyeti insan bilincine kapalıdır]. O, her şeyin bilgisine sahiptir!

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى
عَلَى الْعَرْشِ ۖ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ يُولِجُ اللَّيْلَ
فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ
آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ وَمَا لَكُمْ
أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ
لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ أُولٰئِكَ أَعْظَمُ
دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ
الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ
قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

4 Gökleri ve yeri altı evrede yaratan, sonra kâinattaki bütün her şeyi hükmüne boyun eğdiren O'dur.

O, toprağa giren ve topraktan çıkan her şeyi, gökten inen ve göğe yükselen her şeyi bilir. Nerede olursanız olun O sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı görür!

5 Göklerde ve yerde sınırsız egemenlik O'nundur. Nitekim kâinatta olup biten her şey O'nun bilgisi ve iradesi dâhilinde cereyan eder.

6 O, kâh gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, kâh geceyi kısaltarak gündüzü uzatır. O, gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir!

7 Allah'a ve elçisine yürekten inanıp güvenin. Allah'ın sizi dünyada emanetçileri kıldığı maldan mülkten O'nun yolunda harcayın!

Sizden gerçek anlamda iman edip servetinden Allah yolunda harcayanlar çok büyük mükâfata nail olacaktır.

8 Peygamber, rabbinize inanıp güvenmeniz için çağrıda bulunup dururken, O da [yaratılışta özünüze kodladığı din duygusu ve düşünme kabiliyetiyle] sizden bu konuda söz almışken Allah'a inanıp güvenmemeniz olacak şey mi hiç?! Eğer Allah'a inanıp güvenirseniz elbet siz kazançlı çıkarsınız.

9 Sizleri inkârcılığın karanlıklarından iman aydınlığına çıkarmak için kulu Muhammed'e gayet açık ve anlaşılabilir mesajlar gönderen O'dur. Kuşkusuz Allah size karşı çok şefkatli, çok merhametlidir!

10 Göklerde ve yerde mevcut olan her şey sonunda Allah'a kalacak olduğu hâlde şimdilik sahibi olduğunuz maldan mülkten O'nun yolunda ne diye harcamazsınız?!

İçinizde fetihten [yani Mekke'nin fethinden veya Hudeybiye antlaşmasından] önce Allah yolunda harcama yapan ve savaşan kimseler elbette ötekilerle eşit olmaz. Fetihten önce servetinden Allah yolunda harcayan ve savaşanlar, [zor zamanlarda özveride bulundukları ve güçlüklere katlandıkları için] fetihten sonra harcama yapan ve savaşanlardan çok daha üstün bir dereceye sahiptir. Bununla birlikte Allah gerek fetihten önce gerekse fetihten sonra harcama yapan ve savaşan müminlere cennet sözü vermiştir. Unutmayın ki Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

11 Kim Allah'a gönül rızasıyla bir ödünç verirse [yani malını Allah yolunda harcarsa] Allah da bunu fazlasıyla geri öder. Üstelik böylelerini ahirette çok büyük bir mükâfat beklemektedir.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا ۚ فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وَظَاهِرُهُ مِن قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ
وَلَٰكِنَّكُمْ فَتَنتُمْ أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ
الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ
مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ مَأْوَاكُمُ النَّارُ ۖ هِيَ مَوْلَاكُمْ ۖ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا
نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ
عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ
﴿١٦﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

12 Ey Peygamber! Gün gelecek, önlerinde ve sağ taraflarında kendilerine eşlik eden iman nurlarıyla birlikte mümin erkekler ve mümin kadınların cennete doğru ilerlediklerini göreceksin. İşte o gün şöyle denecek onlara: "Bugün mükâfatınız, içinde ırmakların çağıldadığı ve temelli kalacağınız cennetlerdir!"

İşte en büyük mutluluk, en büyük bahtiyarlık budur!

13 Yine o gün, münafık erkekler ve kadınlar, "N'olur, yüzümüze bir bakın da ışığınızdan biz de faydalanalım." diye müminlere yalvaracaktır.

Bunun üzerine onlara, "Eğer mümkünse dünyaya dönün de ışığı/nuru orada arayın!" denilecek, ardından müminlerle münafıklar arasına bir duvar/set çekilecektir. O duvarda bir kapı bulunacak ve kapının iç tarafında rahmet [cennet], dış tarafında ise azap [cehennem] olacaktır.

14-15 Münafıklar, "Biz, dünyada sizinle beraber değil miydik?!" diye müminlere seslenecektir. Müminler de şöyle karşılık verecektir: "Evet, görünüşte öyleydi, ama siz iki yüzlülükle kendi kendinizi yaktınız; biz müminlerin başına hep bir felaket gelmesini bekleyip durdunuz; [Allah'ın ayetlerinden ve bilhassa ölümden sonraki dirilişin gerçekliğinden] hep kuşku duydunuz. Kısacası, ölümünüze ilişkin ilahî emir gelip çatıncaya değin birtakım kuruntular, ihtiraslar sizi sürekli oyaladı. Dolayısıyla o çok ayartıcı şeytan da ["Allah çok merhametlidir; Allah günahları affedicidir. Ahirette azap yoktur. Hatta ahiret diye bir şey yoktur.' gibi telkinlerle] sizi Allah hakkında aldattı. Artık bugün sizden de kâfirliklerini açıkça sergilemiş kimselerden de azaptan kurtuluş fidyesi kabul edilmeyecektir. Sizin meskeniniz cehennem ateşidir. Nitekim size layık olan da budur!"

Ne kötü bir meskendir cehennem!

16 Müminlerin Allah'ı anmak ve O'nun tarafından gönderilen Kur'an mesajına dikkat kesilmek suretiyle gönüllerinin heyecanla ürperme vakti henüz gelmedi mi?!

Müminler, vaktiyle kendilerine vahiy gönderilen ve geçen zaman içerisinde [Allah'ın emirlerini hafife alma, günaha dalma gibi davranışları sebebiyle] kalpleri katılaşan kimseler [İsrailoğulları] gibi olmasınlar. Çünkü onların çoğu büsbütün yoldan çıkmış kimselerdi.

17 Bilesiniz ki Allah, verimliliğini büsbütün kaybetmiş toprağı yeniden canlandırır. [Yani ölü toprağa hayat veren Allah, inkârcılığın âdeta taşa dönüştürdüğü kalpleri de böyle diriltebilir].

İşte biz, bütün bu ayetlerimizi düşünüp ibret almanız için açık seçik biçimde size açıkladık.

18 İman ve ibadette sadakatin gereği olarak malından mülkünden Allah yolunda bağışta bulunan ve böylelikle Allah'a gönül hoşluğuyla ödünç vermiş olan mümin erkekler ve kadınlar, bu ödünçlerinin karşılığını fazlasıyla alacaktır. Üstelik onları ahirette çok büyük bir mükâfat bekliyor!

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصِّدِّيقُونَ ۖ
وَٱلشُّهَدَآءُ عِندَ رَبِّهِمْ ۖ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ
ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ
وَٱلْأَوْلَٰدِ ۖ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ ٱلْكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمًا ۖ وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۙ
وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٌ ۚ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ
ٱلْغُرُورِ ﴿٢٠﴾ سَابِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ
فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢١﴾
مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ
مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا
تَأْسَوْا۟ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا۟ بِمَآ ءَاتَىٰكُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ
بِٱلْبُخْلِ ۗ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

19 Allah'a ve elçilerine yürekten inananlar var ya, işte onlar rableri nezdinde özü sözü dosdoğru olan ve her hâlleriyle hakikate tanıklık eden kimselerdir. Onları ahirette büyük bir mükâfat ve apaydınlık bir gelecek beklemektedir. Kâfirlik edip ayetlerimizi yalan sayanlara gelince, işte onlar cehennemi boylayacak olanlardır!

20 Bilesiniz ki dünyadaki fani hayat, [ahiret hesaba katılmadan yaşandığı takdirde] sırf oyun ve eğlenceden, sahte bir güzellikten, birbirinize üstünlük sağlama yarışından ve daha çok mal mülk ve evlat sahibi olma hırsından ibarettir!

Böyle bir hayat tıpkı şuna benzer: Ekili bir araziye yağmur yağar. Yağmur sayesinde yeşeren ekinler çiftçileri sevince boğar. Ama bir süre sonra o güzelim ekinler kurumaya yüz tutar. Derken, bir de bakarsın ki hepsi sararıp solmuş, ardından da çerçöp hâline gelivermiş!

Ahirette kâfirleri müthiş bir azap, müminleri ise Allah'ın affı ve hoşnutluğu beklemektedir.

Evet, dünyadaki fani hayat [ahirete bigane şekilde yaşandığında] gelip geçici zevklerin cazibesine kapılıp aldanmaktan başka bir şey değildir!

21 Ey Müminler! Hem rabbinizin affına nail olmak hem de gökle yer kadar geniş olup Allah'a ve elçilerine inanıp güvenenler için hazırlanmış bulunan cennete girmek için yarışın. Cennet, Allah'ın dilediği/layık gördüğü kimselere bir lütfudur. Allah, gerçekten de çok büyük lütuf sahibidir!

22 [Dünyadaki imtihan uyarınca] gerek memleketinizle gerek bizzat kendinizle ilgili olarak başınıza gelen [kuraklık, kıtlık, hastalık, yoksulluk gibi] her dert ve sıkıntı, bizim tarafımızdan varlık alanına çıkarılmadan önce mutlaka sınırsız ilmimizde kayıtlıdır. [Dolayısıyla kâinatta Allah'ın bilgisi ve iradesi dışında gerçekleşen hiçbir olay yoktur]. Her şeyi bilmek ve dilediğini gerçekleştirmek Allah için pek kolaydır!

23 Kâinattaki bütün her şeyin Allah'ın bilgisi ve iradesi dâhilinde gerçekleştiğini bilin de ne kaybettiğiniz imkânlara hayıflanın ve ne de O'nun size lütfettiği nimetlerden dolayı şımarın. Unutmayın ki Allah, şımarıp böbürlenen, kendini beğenen kimselerin hiçbirini sevmez!

24 Böyleleri [malından mülkünden Allah rızası için harcama yapmada] hem kendileri cimrilik ederler hem de başkalarına cimrice davranmayı öğütlerler. Kim servetinden Allah yolunda harcama yapmaktan kaçınırsa bilsin ki Allah hiç kimsenin malına, yardım ve sadakasına muhtaç değildir. O bizatihi her türlü övgüye layıktır!

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا
بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۚ وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ
فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

25 Doğrusu biz elçilerimizi açık seçik deliller ve mucizelerle gönderdik. İnsanlar adalet ve hakkaniyete uygun davransınlar diye peygamberler aracılığıyla vahiyler gönderip doğru ile yanlışı birbirinden ayırma ölçüsünü gösterdik. Keza yüksek mukavemet özellikleriyle güç ve kuvvetin sembolü olan, insanlar için birçok faydası bulunan demir cevherini de büyük bir nimet olarak bahşettik. Allah bütün bu nimetleri, dinine ve elçilerine kimlerin samimiyetle destek vereceğini ortaya çıkarmak için lütfetti. Şüphesiz Allah çok güçlü ve kudretlidir!

26 Biz, Nuh'u ve İbrahim'i peygamber olarak gönderdik ve onların soyundan gelen kimi insanlara da peygamberlik ve vahiy verdik. Bütün bu peygamberlerin tebliğde bulundukları insanların bir kısmı doğru yoldaydı; ama pek çoğu da yoldan çıkmış kimselerdi.

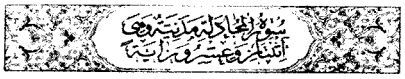
27 Biz, onların ardından diğer elçilerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da onların ardından elçi olarak gönderdik ve ona İncil'i verdik. Ona uyanların gönüllerini de şefkat ve merhamet duygusuyla şenlendirdik.

Ruhbanlığa gelince, doğrusu biz onlara böyle bir şey emretmedik. Ruhbanlığı sırf Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için kendileri icat ettiler. Kaldı ki bunu amacına uygun bir şekilde de yapmadılar.

Biz, onlar arasında gerçek iman sahibi olanlara mükâfatlarını verdik. Ne var ki onların çoğu yoldan çıkmış kimselerdi.

28 Ey önceki peygamberlere [Musa'ya ve İsa'ya] inananlar! Allah'a itaatsizlikten sakının ve O'nun elçisi Muhammed'e inanın ki O da size mükâfatınızı iki kat versin; manevi aydınlığında yürüyeceğiniz bir ışık lütfetsin ve üstelik günahlarınızı da affetsin. Bilin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

29 Yahudiler ve Hıristiyanlar iyi bilmeliler ki Allah'ın peygamberlik lütfu sırf kendilerine özgü değildir. Bu konuda onların hiçbir özel imtiyazları yoktur. Peygamberlik lütfu Allah'ın elindedir; onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ
يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم
مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ ۖ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا
مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۝ وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ
مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ۚ ذَٰلِكُمْ
تُوعَظُونَ بِهِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ۖ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۚ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوا ۚ أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

58. MÜCÂDİLE SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 22 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Kocası hakkında seninle tartışan ve aynı zamanda Allah'a da şikâyette bulunan [Havle binti Sa'lebe adlı] kadının sözlerini Allah elbette işitti. Allah sizin konuşmalarınızı zaten dinliyordu. Şüphesiz Allah her şeyi işitir ve görür!

2 Zıhar yoluyla [yani "Sen bana anamın sırtı gibisin!" diyerek] karılarından ayrılmaya kalkışan erkekleriniz şunu iyi bilmelidirler ki bu şekilde ayrılmaya çalıştıkları kadınlar kendilerinin anaları değildir. Onların anaları kendilerini dünyaya getiren kadınlardır. Şu hâlde onlar [karılarına "Sen bana anam gibisin!" demekle] çirkin ve asılsız bir söz söylemiş oluyorlar. Böyle iken Allah, siz müminlere karşı çok affedici, çok bağışlayıcıdır!

3 "Sen bana anam/anamın sırtı gibisin" diyerek karılarından ayrılmaya kalkışan, sonra da bu sözlerinden pişmanlık duyup evlilik hayatını sürdürmek isteyen kocaların yapması gereken şey, karılarıyla ilişkiye girmeden önce bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaktır.

İşte size emredilen budur. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır!

4 Köleyi özgürlüğüne kavuşturabilecek bir maddi imkâna sahip olmayanlar, karılarıyla ilişkiye girmeden önce kesintisiz olarak tam iki ay oruç tutmalıdır. Buna da imkân bulamayanlar, altmış fakiri doyurmalıdır.

Bu yükümlülükler, Allah'a ve elçisine imanınızdaki sadakat ve samimiyeti göstermeniz içindir. Bakın, bütün bunlar Allah'ın kesin hükümleridir. Bu ilahî hükümleri reddedenlerin hakkı feci azaba mahkûm olmaktır.

5 Allah'a ve elçisine karşı çıkanlar, tıpkı kendilerinden önceki kâfirlerin helak edilmesi gibi helak ve hüsrana uğrayacaktır. Hâlbuki biz, onlara da açık seçik ayetler göndermiştik. Kâfirlerin hakkı, zelil ve perişan edici bir azaba mahkûm olmaktır.

6 Gün gelecek, Allah onların hepsini diriltecek ve işledikleri bütün günahları kendilerine bildirip hak ettikleri karşılığı verecektir. O gün, kâfirler işledikleri günahları unutmuş olsalar bile Allah hepsini tek tek sayıp dökecektir. Şüphesiz Allah her şeye şahittir!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ
إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ
وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ۖ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ
يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ
الرَّسُولِ ۖ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ
فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ۖ
فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ
لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ۖ وَإِذَا
قِيلَ انشُزُوا فَانشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

7 Ey Peygamber! Bilmez misin, Allah göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Bir araya gelip gizlice konuşan her üç kişinin yanında dördüncü olarak bulunan mutlaka Allah'tır. Keza gizlice konuşan her beş kişinin yanında altıncı olarak bulunan da yine O'dur. Gizlice konuşanlar, ister daha az ister daha çok sayıda olsunlar ve her nerede bulunurlarsa bulunsunlar Allah mutlaka onların yanındadır. Kıyamet günü gelip çatınca Allah onlara bütün yaptıklarını tek tek bildirip hak ettikleri karşılığı verecektir. Şüphesiz Allah her şeyi bilir!

8 Ey Peygamber! Birtakım entrikalar çevirmek maksadıyla bir araya gelip gizlice konuşmaktan men edilen şu iki yüzlü adamları görüyorsun değil mi?! İşte onlar, yine men edildikleri işi yapıyor; günahkârlık, düşmanlık ve Allah'ın elçisine karşı gelmek maksadıyla aralarında kulis yapmaktan geri durmuyorlar. Ayrıca onlar senin yanına geldiklerinde Allah'ın sana öğrettiğinden başka bir şekilde, ["es-Sâmu 'aleyk: Canın çıksın!" gibi kinayeli sözlerle] selam veriyorlar. Üstelik içlerinden, "Allah bu kinayeli sözlerimizden dolayı bizi cezalandırsa ya..." diyerek alay ediyorlar. [Ama bilesin ki yaptıkları yanlarına kalmayacaktır]. Cehennem, onların hakkından gelecektir. Evet, onlar günü gelince cehennemi boylayacaktır!

Ne kötü bir son duraktır cehennem!

9 Ey Müminler! Kendi aranızda gizlice görüşüp konuştuğunuz zaman sakın bu işi [Yahudiler ve münafıklar gibi] günahkârlık, düşmanlık ve Allah'ın elçisine karşı gelme niyetiyle yapmayın. Siz siz olun, bütün gizli görüşme ve konuşmalarınızı daima Allah'ın emirlerine itaat, yasaklarından kaçınma hususunda yapın. Bir gün mutlaka huzuruna çıkarılacağınız Allah'a karşı gelmekten her daim sakının!

10 Bakın, Allah'ın size salık verdiğinden farklı maksat ve niyetler taşıyan gizli konuşmalar sırf şeytan kaynaklıdır. Bu tür gizli konuşmaların amacı ise müminleri üzmektir. Ama Allah dilemedikçe şeytan kaynaklı gizli konuşmalar müminlere hiçbir zarar veremez. Şu hâlde müminler yalnızca Allah'a güvenmelidirler.

11 Ey Müminler! [Peygamber'in sohbetini dinlemek ve ona daha yakın olmak istediğiniz] toplantılarda size, "[Sohbete yeni katılan ve ayakta kalanlara, bilhassa Bedir savaşı gazilerine] yer verin!" denildiği zaman yer verin ki Allah da engin rahmet ve merhametinde size yer versin. Yine size, "Yerinizden kalkın!" denildiği zaman derhâl kalkın ki Allah da sizin gibi iman, ilim ve irfan sahiplerini daha yüksek mertebelere eriştirsin. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نَٰجَيْتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَىٰكُمْ
صَدَقَةً ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٢﴾ ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَىٰكُمْ صَدَقَٰتٍ ۚ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا۟
وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ قَوْمًا
غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى ٱلْكَذِبِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ
﴿١٥﴾ ٱتَّخَذُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿١٦﴾ لَّن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا
فَيَحْلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ ۚ أَلَآ إِنَّهُمْ
هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٨﴾ ٱسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمْ ذِكْرَ
ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱلشَّيْطَٰنِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ
﴿١٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ٱلْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾
كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِىٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

12 Ey Müminler! Peygamber'le özel olarak görüşüp konuşmaya niyetlendiğiniz zaman bu vesileyle fakirlere karşılıksız yardımda bulunun. Çünkü böyle yapmanız hayrınıza olacak, kalplerinizin arınmasına katkı sağlayacaktır. Eğer karşılıksız yardımda bulunma imkânına sahip değilseniz bilin ki Allah sizi bundan muaf tutmuştur. Çünkü Allah çok affedici, çok merhametlidir!

13 Peygamber'le özel görüşüp konuşma vesilesiyle fakirlere karşılıksız yardımda bulunmaktan yüksündünüz değil mi?!

Size emredilen şeyi yapmamış olmanızdan dolayı cezalandırılmanız gerekirken Allah yine de bu kusurunuzu affetti. O hâlde buna bir teşekkür olarak namazlarınızı özenle kılın; zekâtı verin; Allah'a ve elçisine kayıtsız şartsız itaat edin. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır!

14 Ey Peygamber! Öteden beri Allah'ın hışmına/gazabına uğramış bir toplulukla [Medine ve çevresinde yaşayan Yahudilerle] işbirliği yapan şu münafıkları görüyorsun değil mi?! Aslında bu ikiyüzlüler ne size ne de o Yahudilere yâr olacak cinsten adamlardır. Bunlar [senin huzuruna geldiklerinde gerçekten mümin olduklarına veya Allah, Peygamber ve müminler hakkında hiçbir kötü söz söylemediklerine dair] bile bile yalan yere yemin ederler.

15 Allah onlara çok çetin bir azap hazırlamıştır. Çünkü onlar berbat işler yapıyorlar!

16 Onlar, yeminlerini iki yüzlülük ve yalancılıklarını gizleyen bir siper yaptılar ve böylece Allah'ın yolundan büsbütün saptılar. Onların hakkı zelil ve perişan edici bir azaba mahkûm olmaktır!

17 Allah'ın cezalandırma iradesine karşı malları da evlatları da onlara hiçbir fayda sağlamayacaktır. Onlar, cehennemi boylayacak ve orada temelli kalacaktır.

18 Gün gelecek, Allah onların hepsini diriltecektir. İşte o zaman [tıpkı şimdi size mümin olduklarına dair yalan yere yemin ettikleri gibi] Allah'ın huzurunda da yemin edecek ve böylelikle işe yarar bir şey yaptıklarını sanacaklar.

Bilesiniz ki onlar yalancılığı meslek edinmiş kimselerdir.

19 Doğrusu, şeytan onları peşine takmış ve böylece onlara Allah'ı hatırlamayı, O'nun hatırını saymayı unutturmuştur. İşte onlar şeytanın çetesidir!

Haberiniz olsun ki şeytanın çetesi yıkıma uğramaya mahkûmdur.

20 Allah'a ve elçisine karşı cephe alıp isyan bayrağı açanlar var ya, işte onlar horluk ve hakirlikte en kötü duruma düşenler arasında yer alacaktır.

21 Çünkü Allah [ezelde], "Ben ve elçilerim elbet galip geleceğiz!" diye hükmetmiştir. Şüphesiz Allah çok güçlüdür, mutlak üstündür!

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ
أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

سُورَةُ الْحَشْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ
الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ
الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ
الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا
يَا أُولِي الْأَبْصَارِ ۝ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ
لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ۝

22 Ey Peygamber! Allah'a ve ahirete gerçekten inanan bir topluluğun –babaları, oğulları, kardeşleri yahut diğer akrabaları bile olsalar– Allah'a ve elçisine cephe alan kimselerle sevgi bağı kurup işbirliği yaptıklarına tanıklık etmen mümkün değildir.

İşte Allah, [söz konusu kimselerle sevgi bağı kurmayan o erdemli ve ilkeli] topluluğun gönüllerine imanı nakşetmiş ve kendi katından lütfettiği irfan nuruyla onları desteklemiştir.

Allah onları içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirecektir. Onlar orada temelli kalacaklar.

Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır.

İşte onlar, Allah'ın tarafında yer alanlardır.

Haberiniz olsun ki esenlik ve mutluluğa kavuşacak olanlar, Allah'ın tarafında yer alanlardır!

59. HAŞR SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 24 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın şanını yüceltir. [Yani her varlık zorunlu olarak kâinattaki ilahî yasalara boyun eğmek suretiyle O'nun mutlak egemenliğini itiraf eder]. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

2 [Nadiroğulları denen] o nankör, hain Yahudileri ilk defa yurtlarından çıkarıp sürgün eden O'dur. Hâlbuki siz müminler onların direniş göstermeden yurtlarını terk edip gideceklerine pek ihtimal vermemiştiniz. Diğer taraftan onlar da muhkem kalelerinin kendilerini Allah'a karşı koruyacağını sanmışlardı. Ama Allah onlara ceza sillesini hiç beklemedikleri bir anda vurup kalplerine müthiş bir korku saldı. Böylelikle onlar yurtlarını hem kendi elleriyle hem de müminlerin elleriyle mahvettiler. [Yani Uhud savaşının ardından müminlere ihanet ettikleri için hem vatandaşlık haklarını hem de toprakları üzerindeki mülkiyet haklarını kaybettiler. İşte böylece yurtlarını çift taraflı mahvetmiş oldular].

Bu olaydan ibret alıp ders çıkarın, ey aklıselim sahipleri!

3 Eğer Allah, o Yahudiler hakkında sürgün cezası takdir etmemiş olsaydı, onları dünyada mutlaka başka bir şekilde cezalandırırdı. Ahirette ise kendilerini cehennem azabı beklemektedir!

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ وَمَن يُشَآقِّ اللّٰهَ فَإِنَّ اللّٰهَ
شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ۝٤ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً
عَلَىٰٓ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللّٰهِ وَلِيُخْزِيَ ٱلْفَاسِقِينَ ۝٥ وَمَآ أَفَآءَ اللّٰهُ عَلَىٰ
رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَٰكِنَّ اللّٰهَ
يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ۝٦
مَّآ أَفَآءَ اللّٰهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ
دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ ۗ وَمَا
نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ اللّٰهَ ۖ إِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ۝٧
لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ۝٨ وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ
مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ۝٩

4 Bu ceza, onların Allah'a ve elçisine cephe alıp isyan bayrağı açmış olmalarından dolayıdır. Kim Allah'a cephe alırsa bilmelidir ki O'nun cezalandırması çok çetindir!

5 Ey Müminler! [Nadiroğulları Yahudilerini kuşatmanız sırasında] onlara ait herhangi bir hurma ağacını kesmeniz veya kesmeyip öylece bırakmanız, hep Allah'ın izni dâhilinde gerçekleşmiştir. Bu ilahî izin ise yoldan çıkmış o Yahudilerin burunlarını sürtmek içindir.

6 Allah'ın onlara ait mallardan elçisine ganimet olarak nasip ettiği şeylere gelince, siz bunları elde etmek için savaş külfetine katlanmak zorunda kalmadınız. Bilesiniz ki Allah, elçilerini, dilediği kimseler karşısında savaşa meydan vermeden de galip getirir. Kuşkusuz Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

7 Allah'ın [savaş yoluyla] fethedilen memleketlerdeki halkların mallarından elçisine nasip ettiği ganimetler ise Allah'a, Peygamber'e, onun akrabalarına [yani Hâşim ve Muttaliboğullarına], yetimlere, yoksullara ve bir de yurdundan yuvasından ayrı düşmüş gariplere aittir. Ganimetlerin aranızdaki varlıklı kimselerin tekelinde olan bir servet ve güç kaynağına dönüşmemesi için Allah dağıtımın böyle olması gerektiğine hükmetmiştir. Şu hâlde Peygamber size ganimetten ne kadar pay verirse onu kabul edin; size vermediği şeyi de istemekten kaçının. Allah'ın emirlerine karşı gelmekten her daim sakının. Unutmayın ki Allah'ın cezalandırması çok çetindir!

8 Ganimet malları, öncelikle [sırf imanları uğruna] ana yurtlarını terk etmek, mallarını mülklerini geride bırakarak göçmek zorunda bırakılan fakir müminlerin [muhacirlerin] hakkıdır. Onlar, Allah'ın lütfunu ve hoşnutluğunu kazanmaya çalışan, Allah'a ve elçisine yardım eden [yani İslam ve Kur'an mesajının yayılması için uğraş veren] kimselerdir. İşte onlardır Allah'a verdikleri iman ve itaat sözüne sadakat gösterenler!

9 Muhacir müminlerden önce Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olanlar [Ensar], bir sığınak arayışı içinde kendilerine gelen müminleri can-ı gönülden severler. Onlara verilen ganimet mallarından dolayı gönüllerinde kıskançlık ve çekememezlik gibi bir rahatsızlık duymazlar. Dahası, onlar yoksulluk içinde olsalar bile ganimet mallarının kendilerine değil öncelikle o muhacir-mümin kardeşlerine verilmesini isterler.

Her kim nefsindeki cimrilik ve açgözlülüğe meydan vermezse, işte esenlik ve mutluluğa erişenler onlar olacaktır!

وَالَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَٰنِنَا
ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ۝١٠ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟
يَقُولُونَ لِإِخْوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ
لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ
وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ۝١١ لَئِنْ أُخْرِجُوا۟ لَا يَخْرُجُونَ
مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا۟ لَا يَنصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ
ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ۝١٢ لَأَنتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِى صُدُورِهِم
مِّنَ ٱللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ۝١٣ لَا يُقَٰتِلُونَكُمْ
جَمِيعًا إِلَّا فِى قُرًى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَآءِ جُدُرٍ بَأْسُهُم
بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ ۝١٤ كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
قَرِيبًا ذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝١٥
كَمَثَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَٰنِ ٱكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝١٦

[10] İmana ermede başı çeken o muhacirler ve ensardan sonra gelen diğer [ilk nesil] müminler, "Ey rabbimiz!" derler, "Bizi ve bizden önce imana ermiş olan kardeşlerimizi bağışla! Kalplerimizde müminlere karşı kötü niyet ve düşünceden iz bırakma. Ey rabbimiz! [Bu yakarışımızı kabul buyur]. Şüphesiz sen çok şefkatli, çok merhametlisin!"

[11] Ey Peygamber! Şu münafıkları görüyorsun değil mi?! İşte o münafıklar tıpkı kendileri gibi kâfirliği meslek edinen Yahudi yandaşlarına, "Medine'den çıkarılacak olursanız vallahi biz de sizinle birlikte çıkar gideriz. Sizin olduğunuz yerde başka hiç kimseye boyun eğmeyiz. Size savaş açan olursa mutlaka yardımınıza geliriz." diyorlar. Ama Allah şahittir ki onlar düpedüz yalan söylüyorlar.

[12] Çünkü Yahudiler Medine'den sürgün edilecek olsa bu münafıklar onlara asla eşlik etmezler. Eğer o Yahudilere savaş açılacak olsa münafıklar onların yardımına da koşmazlar. Onlara yardım etmeye kalkışacak olsalar bile mutlaka gerisin geri dönüp kaçarlar. Üstelik kendileri de perişan olup yardımsız kalırlar.

[13] Ey Müminler! Siz, o münafıkların yüreklerine Allah korkusundan çok daha büyük bir korku salmaktasınız. [Çünkü onlar yüreklerinde Allah korkusu taşıdıkları izlenimi verirler. Hâlbuki gerçekte sizden korkarlar]. Bunun sebebi, onların asıl Allah'tan korkulması gerektiğini bir türlü anlayıp kavramamış kimseler olmalarıdır.

[14] Yine o münafıklar, Yahudi yandaşlarıyla ittifak içinde oldukları zaman bile sizinle ancak sağlam kaleler veya surlar arkasında konuşlanmış bir vaziyette iken savaşmayı göze alabilirler. Gerçekte onlar arasındaki gerginlik ve çatışma had safhadadır. Hâl böyle iken sen onları birlik ve beraberlik içinde sanırsın. Oysa onların her biri ayrı telden çalmaktadır. Çünkü onlar akıl nimetini gereği gibi kullanamayan kimselerdir.

[15] Ey Müminler! Bu Nadiroğulları Yahudilerinin durumu, kendilerinden kısa bir süre önce döneklik ve küstahlıklarının bedelini Medine'den sürgün edilmekle ödeyen, ahirette de çok feci bir azaba mahkûm edilecek olan Benî Kaynuka Yahudilerine benzer.

[16] Yahudi yandaşlarına yardım sözü verip ardından döneklik eden o münafıklara gelince, bunların durumu ise şeytanın insanla ilişkisine benzer. Şöyle ki şeytan, insana ilkin, "Allah'a karşı nankörlük edip kâfir ol!" diye telkin eder. İnsan kâfirlik edince de, "Artık seninle hiçbir ilgi ve alakam yoktur. Çünkü ben, bütün varlıkların rabbi Allah'tan korkarım." diyerek çeker gider.

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِى ٱلنَّارِ خَٰلِدَيْنِ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ
نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١٩﴾
لَا يَسْتَوِىٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمُ
ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُۥ خَٰشِعًا
مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ ۖ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ ٱلْمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْجَبَّارُ
ٱلْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلْخَٰلِقُ ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سورة الممتحنة مدنية وهي ثلاث عشرة آية

17 Ama sonuçta her ikisinin akıbeti de içinde temelli kalacakları cehennemi boylamak olur. İşte zalimlerin/kâfirlerin cezası budur!

18 Ey Müminler! Allah'a itaatsizlikten her daim sakının. Herkes yarın bir gün ahirette karşısına çıkacak olması hasebiyle bu dünyada ne yaptığına dikkat etsin. Allah'ın azabına mahkûm olmaktan korkun da O'na saygıda kusur etmeyin. Unutmayın ki Allah, yaptığınız her şeyden haberdardır!

19 Ey Müminler! Sakın Allah'ı unutan, O'nu umursamayan, bu yüzden Allah'ın da hayırlarına olacak işleri yapmayı kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Çünkü onlar yoldan çıkmış kimselerdir!

20 Cehennemlikler ile cennetlikler elbette bir olmaz. Cennetlikler, esenlik ve mutluluğa erişmiş kimselerdir.

21 Ey Peygamber! Eğer biz, bu Kur'an'ı bir dağın tepesine indirmiş olsaydık, o dağın ilahî hitaba muhatap olmanın ağır sorumluluğu altında ezilip Allah korkusundan paramparça olduğunu görürdün. İşte biz bu misalleri [kâfirlikte ısrar eden] insanlar düşünüp akıllarını başlarına alsınlar diye veriyoruz.

22 Allah: O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! O, gizliyi ve aşikârı, görünmeyen ve görünen her şeyi bilir. O, çok şefkatli, çok merhametlidir.

23 Allah: O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! O, sınırsız egemenlik sahibidir. Her türlü eksiklikten münezzehtir. Esenlik ve güven kaynağıdır. Her şeyi görüp gözetendir. Üstün kudret sahibidir. Sınırsız ve karşı konulamaz bir irade sahibidir. Yüceler yücesidir.

Şanı yüce Allah, müşriklerin tanrılık yakıştırdıkları şeylerden yüce ve münezzehtir.

24 Allah: O, takdir ettiği gibi yaratandır. O, eşsiz ve örneksiz olarak varlıkları meydana getiren, var ettiği şeyleri dilediği gibi şekillendirendir.

En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nun şanını yüceltir. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُم مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَن تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنتُمْ ۚ وَمَن يَفْعَلْهُ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ إِن يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ۝ لَن تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ ۚ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ ۖ رَّبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

60. MÜMTEHİNE SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 13 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Müminler! Benim de sizin de düşmanınız olan o müşrikleri dost ve sırdaş edinmeyin! Onlar, size gelen ilahî kelamı reddettikleri, üstelik sırf rabbiniz Allah'a inandığınız için hem Peygamber'i hem de sizi ana yurdunuz Mekke'den göçmek zorunda bıraktıkları hâlde siz onlara hâlâ yakınlık gösteriyorsunuz.

Mademki sizler sırf benim yolumda çaba sarf etmek ve hoşnutluğumu kazanmak için yurdunuzdan ayrılmayı göze aldınız, o hâlde nasıl olur da aranızdaki yakınlıktan ötürü [Peygamber'in Mekke'nin fethiyle ilgili planları hakkında] onlara gizlice haber uçursunuz?! Hâlbuki ben, sizin gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da bilmekteyim. İçinizden kim onlara sevgi ve yakınlık göstermeyi sürdürürse artık doğru yoldan sapmış olur.

2 Onlar size karşı bir fırsat yakalayacak olsa hepinize yine düşmanca davranırlar; gerek elleriyle gerek dilleriyle size kötülük etmekten geri durmazlar; üstelik kâfir olmanız için can atarlar.

3 Kıyamet günü akrabalarınızın da çocuklarınızın da size hiçbir faydası olmaz. Çünkü Allah o gün sizin hakkınızda –akrabalık bağına göre değil– dünyada iken neler yaptığınıza göre hüküm verecektir. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir!

4-5 [İnanç temelinde kâfirlerle ilişkiyi kesme konusunda] İbrahim'de ve onun izini takip eden peygamberlerde sizin için gerçekten güzel bir örneklik vardır. Vakti zamanında onlar kendi halklarına şöyle demişlerdi: "Şunu bilin ki bizim ne sizinle ne de Allah'ı bırakıp da tanrı diye tapındığınız o putlarla hiçbir ilişiğimiz yoktur. Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inanmadığınız sürece sizi reddediyoruz ve bundan böyle sizinle bizim aramızda sürekli bir kin ve düşmanlık olacağını bildiriyoruz."

İbrahim'in [belki tövbe edip imana gelir düşüncesiyle] babasına, "Senin için Allah'tan af dileyeceğim. Bununla birlikte [şirkten vazgeçmediğin takdirde] Allah tarafından çarptırılacağın cezayı önleme gücüne sahip değilim." demesi bu konuda bir istisnadır.

İbrahim ve onun izini takip eden peygamberlerin Allah'a yakarışları şuydu: "Ey rabbimiz! Biz yalnız sana güvendik, sana yöneldik. Sonunda senin huzuruna çıkacağız."

"Ey rabbimiz! Bizi, o kâfirlerin eline düşürme. Affet bizi ey rabbimiz! Şüphesiz sen üstün kudret sahibisin; her şeyi yerli yerince yapansın."

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝٦ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝
لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ
دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝
إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ
وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ
اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ
إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُمْ
مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا
مَا أَنْفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝
وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝

6 Ey Müminler! Gerek İbrahim'de gerekse onun izini takip eden peygamberlerde sizin için, Allah'ın lütfuna ve ahiret gününe umut bağlayan siz müminler için çok güzel bir örneklik vardır. İçinizden her kim onları örnek almayıp kâfirlere sevgi ve sempati duyarsa, bilsin ki Allah kimsenin iman ve ibadetine muhtaç değildir. O zaten her türlü övgüye layıktır!

7 Ey Müminler! Allah sizinle o müşrik düşmanlarınızın safında yer alan akrabalarınız arasında yeniden bir sevgi ve yakınlık bağı kurabilir. Çünkü Allah dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir. Allah çok affedici, çok merhametlidir!

8 İnancınızdan ötürü sizinle savaşmamış, sizi yurdunuzdan kovmaya kalkışmamış [ve aynı zamanda buna destek de olmamış] kâfirlere gelince, Allah onlarla iyi ilişkiler kurmanızı, kendilerine hakkaniyetli davranmanızı yasaklamaz. Unutmayın ki Allah insaf ve hakkaniyet sahibi olanları sever!

9 Allah ancak, inancınızdan dolayı sizinle savaşan, yerinizden, yurdunuzdan sizi kovan ve kovulmanıza destek olan kâfirlere dostça davranmanızı yasaklar.

Onlara sevgi ve yakınlık gösterenler, kendilerine yazık etmiş kimselerdir!

10 Ey Müminler! Kendi ifadelerince iman etmiş kadınlar muhacir olarak [Mekke'den Medine'ye hicret etmiş olarak] size geldiklerinde asıl maksat ve niyetlerini öğrenmek için onları sınayın. Gerçi Allah onların imanlarını çok iyi bilmektedir. Gerçekten mümin olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere [Mekkeli müşriklere] geri göndermeyin. Bundan böyle o mümin kadınlar kâfir kocalarına helal değildir. Dolayısıyla kâfir kocaları da onlara helal değildir. Bununla birlikte o kadınların, eski kocalarına vaktiyle ödemiş oldukları mehirleri iade edin.

Ey Mümin erkekler! Mehirlerini verdiğiniz takdirde o kadınlarla evlenmenizde bir sakınca yoktur. Kâfirliği tercih eden kadınlarla evlilik bağınızı sürdürmeyin. Onlara verdiğiniz mehri kâfir kocalarından isteyin. O kâfirler de mümin olarak size gelip eşiniz olan eski karılarına verdikleri mehri geri isteme hakkına sahiptirler.

Allah'ın hükmü budur! O, sizinle kâfirler arasındaki hükmünü böyle veriyor. Unutmayın ki Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

11 Eğer eşlerinizden biri sizi terk edip kâfirlerin yanına kaçar ve siz de o kâfirlerle savaşıp galip gelirseniz, bu takdirde, eşleri kaçıp gitmiş olan kocalara vaktiyle eşlerine ödedikleri mehire eşit miktarda ganimetten pay verin. İnanıp güvendiğiniz Allah'a itaatsizlikten her daim sakının!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشْرِكْنَ
بِٱللَّهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ وَلَا
يَأْتِينَ بِبُهْتَٰنٍ يَفْتَرِينَهُۥ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ
فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُنَّ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
۝ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ
قَدْ يَئِسُوا۟ مِنَ ٱلْءَاخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْقُبُورِ ۝

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ أَرْبَعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۝
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۝ كَبُرَ مَقْتًا
عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُوا۟ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۝ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ
يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِهِۦ صَفًّا كَأَنَّهُم بُنْيَٰنٌ مَّرْصُوصٌ ۝ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِى وَقَد تَّعْلَمُونَ أَنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ
فَلَمَّا زَاغُوٓا۟ أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ۝

12 Ey Peygamber! Mümin olmaya karar vermiş Mekkeli kadınlar sana gelip bundan böyle Allah'a hiçbir şeyi asla ortak koşmayacaklarına, hırsızlık yapmayacaklarına, zina etmeyeceklerine, [kız] çocuklarını öldürmeyeceklerine, yalan uydurup iftira atmayacaklarına, meşru ve makul olan herhangi bir konuyla ilgili emrine karşı çıkmayacaklarına dair sana söz verip bağlılıklarını bildirirlerse, sen de onların bu biatlarını/taahhütlerini kabul et ve onlar için Allah'tan af dile. Şüphesiz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

13 Ey Müminler! Allah'ın hışmına/gazabına uğrayan ve tıpkı şu an mezarlarında yatan kâfirlerin ahiretteki mükâfat ve mutluluktan yana bütün ümitlerini kesmiş olmaları gibi ölüm sonrasına ilişkin hiçbir ümit beslemeyen o Yahudileri dost ve sırdaş edinmeyin!

61. SAFF SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 14 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın şanını yüceltir. [Yani her varlık zorunlu olarak kâinattaki ilahî yasalara boyun eğmek suretiyle O'nun mutlak egemenliğini itiraf eder]. O, üstün kudret sahibidir; her şeyi yerli yerince yapandır!

2 Ey Müminler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?! [Yerine getirmeyeceğiniz şeyleri ne diye vaat ediyor yahut yapmadığınız bir işi ne diye yapmış gibi anlatıyorsunuz?!]

3 Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah nazarında büyük bir nefretle karşılanır!

4 Bilin ki Allah kendi yolunda, tıpkı taş duvarları birbirine kenetlenmiş bir bina gibi sıkı durup saf bağlayarak savaş verenleri sever.

5 Hani bir zamanlar Musa, "Ey halkım! Size Allah tarafından gönderilmiş bir elçi olduğumu bildiğiniz hâlde niçin bana böyle eziyet ediyorsunuz?!" diye İsrailoğulları'na sitem etmişti.

Onlar, günahkârca tutum ve davranışlarında ısrar edince Allah da kalplerini hak ve hakikatten büsbütün uzaklaştırdı. Allah, günahkârlığı meslek edinenlere doğru yolu göstermez!

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝٦ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝٧
يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ
۝٨ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ۝٩ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ
تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝١٠ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝١١
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝١٢ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا
نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۝١٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا
أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ۝١٤

6 Vaktiyle Meryem oğlu İsa da halkına şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları! Bilin ki ben size Allah tarafından gönderilmiş bir elçiyim. Benden önce [gelip geçen İsrailoğulları peygamberlerine gönderilmiş bulunan] Tevrat'ı tasdik etmek ve benden sonra gelecek olan Ahmed isimli peygamberi müjdelemek üzere gönderildim."

Ne var ki [Allah tarafından son peygamber olarak gönderileceğini] İsa'nın önceden haber verdiği Muhammed gelip açık seçik ilahî mesajları Mekkeli müşriklere tebliğ edince, o müşrikler "Bu Kur'an düpedüz bir sihir ürünüdür!" dediler.

7 Allah'a itaat ve teslimiyete davet edildiğinde bu daveti kabul etmediği gibi, Allah ve kelamı hakkında asılsız iddia ve isnatlarda bulunan kimseden daha zalim/kâfir kim olabilir?! Allah, zalimleri/kâfirleri emellerine ulaştırmaz!

8 Onlar, Allah'ın Kur'an mesajını bu tür asılsız iddia ve isnatlarla etkisiz ve geçersiz kılmak isterler. Ama Allah mesajını yayacaktır. O kâfirler ne kadar nefret etseler de bu böyle olacaktır!

9 O, elçisini dosdoğru inanç sistemini tam anlamıyla ortaya koymak üzere Kur'an ve İslam davetiyle göndermiştir. Müşrikler hiç hoşlanmasalar da bu böyle olacaktır!

10-11 Ey Müminler! Ahiretteki feci azaptan kurtulmanızı sağlayacak, üstelik sizi kâra boğacak kazanç yolunu tarif edeyim mi size?!

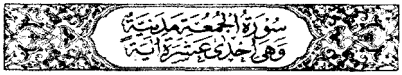
Bu büyük kazancı elde etmek için Allah'a ve elçisine yürekten inanmada kararlılık göstermeli, mallarınız ve canlarınızı ortaya koyarak Allah yolunda uğraş vermelisiniz. Eğer bilirseniz bunu yapmak sizin için çok hayırlıdır.

12 Böyle yaptığınız takdirde, Allah günahlarınızı affeder ve sizi içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere, Adn cennetlerindeki muhteşem konaklara yerleştirir. İşte en büyük kazanç, en büyük mutluluk budur!

13 Allah'ın emirlerine uygun hareket ettiğiniz takdirde sizi mutlu edecek bir şey daha var: Allah'ın yardımı ve yakında gerçekleşecek bir zafer!

Ey Peygamber! Haydi, artık mümin kullarımı müjdele!

14 Ey Müminler! Allah'ın tarafında yer alıp O'nun dininin destekçileri olun. Nitekim vaktiyle Meryem oğlu İsa da havarilere, "Allah yolundaki bu mücadelemde kim bana destek olacak?" diye sormuş, havariler de, "Allah yolunda destekçilerin biz olacağız." diye karşılık vermişlerdi. İşte böylece İsrailoğulları'ndan bir kısmı, İsa'nın peygamberliğine ve tebliğ ettiği ilahî mesajlara inandı, diğerleri ise inkâr etti. Ama biz, düşmanları karşısında müminlere arka çıktık. Böylelikle onlar kâfir düşmanlarını alt ettiler.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ۝ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ۝ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ۝ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا
كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا ۚ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا
إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۝ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ۝ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

62. CUM'A SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 11 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi kâinatın tek gerçek sahibi ve hâkimi olan, her türlü eksiklikten münezzeh bulunan, üstün kudret sahibi olup her şeyi yerli yerince yapan Allah'ın şanını yüceltir.

2 Allah, ümmî [yani vahiy kültürüne sahip olmayan] Arap toplumuna kendi içlerinden bir peygamber gönderdi. Şimdi bu peygamber onlara Allah'ın ayetlerini tebliğ etmekte, böylece onların arınmalarına vesile olmakta, yine onlara ilahî kelamın ne dediğini ve ne demek istediğini öğretmektedir. Hâlbuki onlar, daha önce besbelli bir şaşırmışlık içinde ne yapacaklarını bilmez hâldeydiler.

3 Allah bu peygamberi ümmî Arapların yanı sıra gelecek kuşaklara da göndermiştir. O, üstün kudret sahibidir; her buyruğu ve her fiili mutlak isabetlidir!

4 İşte bu peygamberlik ve vahiy, Allah'ın dilediğine bahşettiği bir lütfudur. Allah, gerçekten de çok büyük lütuf sahibidir.

5 Tevrat'taki emir ve yasaklar uyarınca hareket etmekle yükümlü kılınan ve fakat yükümlülüklerini yerine getirmeyen o Yahudiler, tıpkı ciltler dolusu kitap taşıyan eşek gibidirler.

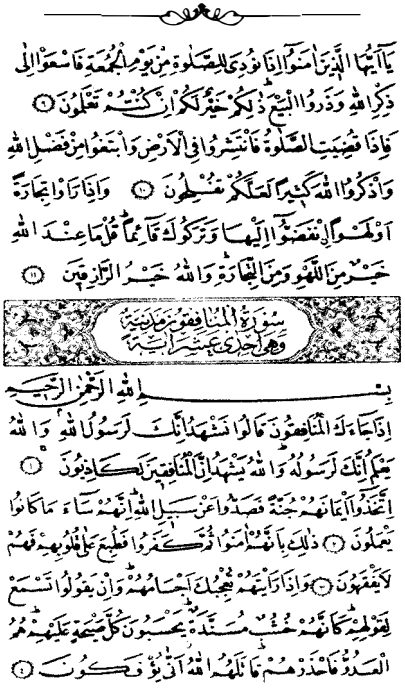
Allah'ın ayetlerine yalan diyen kimselerin durumu gerçekten içler acısıdır.

Allah böylesi zalimleri/kâfirleri emellerine ulaştırmaz!

6 Ey Peygamber! De ki o Yahudilere: "Ey Yahudiler! Mademki siz 'Diğer bütün insanlar bir yana biz bir yana!' iddiasıyla yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğundan dem vuruyorsunuz, o hâlde hemen ölmeyi ve böylece Allah'a kavuşmayı dileyin bakalım. Tabi eğer bu büyük iddianızda dürüst ve samimiyseniz!"

7 Ama gel gör ki onlar işledikleri onca günah sebebiyle ölümü hiç mi hiç istemezler. Allah o zalimleri/kâfirleri çok iyi bilir!

8 Ey Peygamber! De ki onlara: "Kendisinden köşe bucak kaçmaya çalıştığınız ölüm var ya, işte o yarın bir gün mutlaka kapınızı çalacaktır. Ölümden sonra diriliş gerçekleştiğinde ise gizli-aşikâr, görünen-görünmeyen ne varsa hepsini bilen Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. İşte o zaman Allah bütün yaptıklarınızı size tek tek bildirip hak ettiğiniz karşılığı verecektir."

9 Ey Müminler! Cuma [toplanma] günü namaza çağrıldığınız zaman derhâl alışverişi bırakıp Allah'ı anmaya [namaza] koşun! Eğer bilirseniz bu sizin için çok hayırlıdır.

10 Namaz sona erince işinize gücünüze gidip Allah'ın lütfundan rızkınızı arayın. Allah'ı çokça anın ki esenlik ve mutluluğa kavuşasınız.

11 Ey Peygamber! Mescitteki kimi müminler [Suriye'den gelen ticaret kervanı vesilesiyle] alışveriş yapma fırsatı veya bir cümbüş ortamı görünce hemen oraya sökün edip seni ayakta hutbenle baş başa bıraktılar.

Ey Peygamber! De ki onlara: "Allah katındaki nimetler, eğlenceden de alışverişten de elbette çok daha değerli ve güzeldir. Hem sonra unutmayın ki asıl rızık verici Allah'tır!"

63. MÜNÂFİKÛN SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 11 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Münafıklar sana geldiklerinde, "Kabul ve itiraf ederiz ki sen gerçekten Allah'ın elçisisin." derler. Allah, senin kendi elçisi olduğunu zaten biliyor. Ama Allah şahittir ki Allah şahittir ki onlar senin peygamberliğini kabul ve itiraf ettiklerini dile getirirken kesinlikle yalan söylüyorlar.

2 Onlar, mümin olduklarına dair yeminlerini, nifak ve iki yüzlülüklerini gizleyen bir siper olarak kullandılar ve böylece Allah yolundan büsbütün yan çizdiler.

Bu tavır ve tutumları ne kadar da çirkin!

3 Öte yandan onlar ilkin, iman ettik dediler, sonra kâfirliğe yöneldiler. Bu yüzden kalpleri mühürlendi. Artık onlar ne yaptıklarını, nereye gittiklerini anlayıp kavrayamazlar.

4 Ey Peygamber! O münafıklara şöyle bir baktığında dış görünüşleri hoşuna gider. Konuştukları zaman da kulak verip dinlemek istersin. Hâlbuki onlar, üzerlerine [çizgili yemen kumaşından] elbise giydirilmiş birer kütük gibidirler. Üstelik onlar öyle ödlektirler ki bir "hişt" sesinden bile ürküp pirelenirler.

Ey Peygamber! İşte onlar düşmandır. Onlara karşı uyanık ol!

Allah kahretsin onları! Yalancılık ve iki yüzlülükle hak ve hakikatten nasıl da yan çiziyorlar?!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۝٥ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ
أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ۝٦ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ
اللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّوا ۗ وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ۝٧ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَا
إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝٨
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
عَن ذِكْرِ اللَّهِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝٩
وَأَنفِقُوا مِن مَّا رَزَقْنَاكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا
أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ ۝١٠ وَلَن
يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝١١

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِ عَشْرَةَ آيَةً

5 Ey Peygamber! Onlara, "Gelin, Allah'ın elçisi sizin için af dilesin." denildiği zaman, burun kıvırıp başlarını öte çevirirler.

Gördüğün gibi, onlar özür dilemeyi bile kibirlerine yediremeyerek hâlâ yan çiziyorlar.

6 Onlar için Allah'tan af dilemenle dilememen arasında hiç fark yoktur. Çünkü Allah onları asla affetmeyecektir. Kaldı ki Allah o münafıkları emellerine de kavuşturmayacaktır.

7 Onlar, Medine'deki varlıklı hemşehrilerine, "[Sözde] Allah'ın elçisinin etrafındaki fakirlere [muhacir müminlere] ekmek, aş vermeyin ki onun etrafından dağılıp gitsinler." derler. Oysa göklerde ve yerde bütün rızık kaynakları Allah'ındır. Ne var ki o münafıklar bunu anlayıp kavrayamazlar.

8 Yine o münafıklar, "[Şu Müreysi-Benî Mustalik seferinin ardından] Medine'ye bir dönelim, işte o zaman göreceksiniz ki güç ve şeref sahibi olan bizler, zayıf ve güçsüz olanları [muhacir müminleri] oradan kovacaktır." diye atıp tutarlar. Oysa asıl şeref, üstünlük ve saygınlık Allah'ın, elçisinin ve müminlerindir. Ne var ki o münafıklar bunun da idrakinde değildir.

9 Ey Müminler! Malınız mülkünüz ve çoluk çocuğunuz sizi Allah'a ibadet ve itaatten alıkoymasın. Bilin ki mal mülk ve çoluk çocuk sevdasına düşüp de Allah'a ibadet ve itaati savsaklayanlar mutlaka hüsrana uğrarlar.

10 Her biriniz ölümün ayak seslerini duyup, "Ey rabbim! Bana biraz daha yaşama fırsatı tanısan da sırf seni hoşnut etmek için fakir fukaraya yardımda bulunsam ve böylece hayırlı kullarından olsam!" diye yalvarıp yakaracağınız zaman gelip çatmadan önce, size lütfettiğimiz maldan mülkten Allah yolunda harcayın!

11 Allah, ölüm vakti gelip çatmış olan hiç kimseye daha fazla yaşama fırsatı tanımaz. Unutmayın ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ
وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ
كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا
وَتَوَلَّوا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ
يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

64. TEĞÂBUN SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 18 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allâh'ın şanını yüceltir. Mutlak egemenlik O'nundur. Bütün övgüler O'na yaraşır. O dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

2 Sizi yaratan O'dur. Böyle iken kiminiz O'na nankörlük ediyor; kiminiz de [yaratılış gayesinin gereği olarak] iman ediyor. Bilin ki Allah yaptığınız her şeyi görüyor!

3 Allah, gökleri ve yeri çok temel bir maksatla yarattı. Aynı maksat çerçevesinde sizi de yarattı ve size çok güzel bir görünüm verdi. Bilin ki sonunda varacağınız yer O'nun huzurudur.

4 O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Keza, gizli saklı tutuklarınızı da açığa vurduklarınızı da bilir.

Allah, kalp ve gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri çok iyi bilir.

5 Ey Müşrikler! Sizden önceki kâfirlerin akıbetlerinden hiç haberiniz olmadı mı?! Onlar, işledikleri günahların dünyadaki bedelini helak olmakla ödediler. Ahirette ödeyecekleri bedel ise korkunç bir azaba mahkûm olmaktır.

6 Akıbetlerinin böyle olmasının sebebi şudur: Vaktiyle peygamberleri onlara onca ayet tebliğ edip onca mucize gösterdi. Ama onlar hep, "Bize yol göstermek kala kala bizim gibi bir insana mı kalmış?!" diye karşılık verdiler. Böylece peygamberlerini reddedip imandan yüz çevirdiler. Oysa Allah, onların iman ve ibadetlerine muhtaç değildi. Allah her türlü ihtiyaçtan uzaktır; bizatihi her türlü övgüye layıktır.

7 Ey Peygamber! Bu kâfirler/müşrikler, ölüm sonrasında diriltilmeyeceklerini iddia ediyorlar. De ki onlara: "Yoo! Rabbime yeminle söylüyorum ki kesinlikle diriltileceksiniz. İşte o zaman Allah bütün yaptıklarınızı size tek tek bildirip hak ettiğiniz karşılığı verecektir. Ölüleri diriltmek Allah için pek kolay bir iştir."

8 Şu hâlde Allah'a, elçisine ve ona indirdiğimiz manevi ışık kaynağına [Kur'an'a] inanın. Unutmayın ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır!

9 Gün gelecek, Allah hepinizi diriltip bir araya toplayacaktır. İşte o gün, kimin kârda kimin zarar ve ziyanda olduğunun ortaya çıkacağı bir gün olacaktır.

Her kim Allah'a iman edip imanına yaraşır güzellikte işler yaparsa Allah da onun geçmiş günahlarını görmezden gelip affeder. Üstelik onu, içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere -hem de temelli kalmak üzere- yerleştirir.

İşte en büyük kazanç, en büyük mutluluk budur!

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ
فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن
تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾
فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنفُسِكُمْ ۗ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تُقْرِضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

10 Kâfirlik edip ayetlerimize yalan diyenlere gelince, onların hakkı ise cehennemi boylamak ve orada temelli kalmaktır.

Ne kötü bir son duraktır cehennem!

11 Allah'ın izni olmaksızın insanın başına hiçbir dert ve sıkıntı gelmez.

Her kim Allah'a yürekten inanıp güvenirse Allah da onun kalbine tevekkül ve teslimiyet duygusu ilham eder. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

12 Ey Kâfirler! Artık Allah'a itaat edin; Peygamber'e itaat edin. İtaatten yüz çevirirseniz bilin ki elçimizin görevi size zorla iman ve itaat ettirmek değil, sadece ayetlerimizi açıkça tebliğ etmektir.

13 Allah: O'ndan başka gerçek tanrı yoktur! Bunun içindir ki iman sahibi olanlar yalnız Allah'a güvenmelidir!

14 Ey Müminler! Gerek eşlerinizden gerekse evlatlarınızdan size bilerek veya bilmeyerek düşmanlık edenler çıkabilir. Onların size yönelik tavır ve tutumlarına karşı dikkatli olun. [Aksi hâlde eşinize ve çocuğunuza yönelik derin sevginiz yahut aile fertlerinizin kimi istek ve arzuları sizi Allah'ın emirlerine aykırı davranışlar sergilemeye itebilir].

Öte yandan, hata ve kusurlarına rağmen onlara hoşgörülü davranır, tahammül gösterir ve affedici olursanız, bilin ki bu engin gönüllülük sizi yüceltir. Hem sonra unutmayın ki Allah da onca hata ve kusurunuza rağmen size karşı çok affedici, çok merhametlidir.

15 Ey Müminler! Gerek malınız mülkünüz gerekse çoluk çocuğunuz aslında sizi ayartma riski yüksek bir sınama vesilesidir. Bilin ki hem malınız mülkünüzden hem de çoluk çocuğunuzdan çok daha değerli nimetler Allah katındadır.

16 İşte o değerli nimetlere kavuşmak için, gücünüz yettiğince Allah'a itaatsizlikten, O'na saygıda kusur etmekten sakının. O'nun buyruklarını can kulağıyla dinleyip kayıtsız şartsız itaat edin. Bir de kendi iyiliğiniz için malınızdan mülkünüzden Allah yolunda harcayın!

Her kim nefsindeki mal hırsına, cimrilik ve açgözlülüğe meydan vermezse esenlik ve mutluluğa erişmeyi hak etmiş olur.

17 Malınızı mülkünüzü "Feda olsun!" diyerek Allah yolunda harcarsanız O da gönül rızasıyla verdiğiniz bu ödüncü kat kat mükâfatlandırarak size geri öder, üstelik sizi bağışlar. Allah küçücük bir iyiliğinize çok büyük mükâfat verir; hata ve kusurlarınıza tahammül gösterir.

18 O, gizliyi de aşikârı da bilendir. O, üstün kudret sahibi olan, neylerse güzel eyleyendir!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ
وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ ۖ لَا تُخْرِجُوهُنَّ
مِن بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا ۝ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا
ذَوَيْ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ
يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل
لَّهُ مَخْرَجًا ۝ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا
۝ وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِن نِّسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ
أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ ۚ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ
وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۝ ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنزَلَهُ إِلَيْكُمْ ۚ
وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝

65. TALÂK SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 12 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Eşlerinizi boşayacağınız zaman onların iddetlerini [bekleme sürelerini] dikkate alarak boşayın ve bu iddet sürelerini iyice hesaplayın. Rabbiniz Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakının. [Zina etmek, ev halkına ağır hakaretlerde bulunmak gibi] çok büyük bir edepsizlik yapmadıkları takdirde onları iddet süresince evlerin[iz]den kovmayın. Onlar da bu süre zarfında evlerini terk edip gitmesinler!

İşte bunlar Allah'ın emir-yasak sınırlarıdır. Her kim Allah'ın emir-yasak sınırlarını çiğnerse gerçekten kendine yazık etmiş olur!

Hem ne bilirsin, belki de Allah ilk boşamanın ardından karı-koca arasında yeni bir durum, bir uzlaşma zemini meydana getirir.

2-3 Bekleme sürelerinin sonuna yaklaştıklarında ya onlarla evliliğinizi güzelce sürdürün veya kavgasız, gürültüsüz şekilde yollarınızı ayırın. Siz, müminlerden iki dürüst kişiyi de bu konudaki kararınıza şahit tutun.

Ey şahitler! Sizler de şahitlik görevinizi Allah için hakkıyla yapın!

İşte Allah'a ve ahirete inanan siz müminlere öğütlenen budur. Her kim Allah'ın emirlerine itaatsizlikten sakınırsa Allah da ona dert ve sıkıntıdan çıkış yolu gösterir. Üstelik ona hiç ummadığı yerden bir rızık kapısı açar.

Kim Allah'a güvenirse Allah ona yâr ve yardımcı olarak yeter. Şüphesiz Allah hiçbir işinden geri kalmaz; hiçbir işini yarım bırakmaz. Hem sonra Allah her şey için bir süre, bir ölçü belirlemiştir.

4 Âdetten kesilmiş kadınlarınızın iddet süreleriyle ilgili bir tereddüdünüz varsa bilin ki bu süre üç aydır. [Yaşlarının küçüklüğünden dolayı] henüz âdet görmemiş kadınlarınıza gelince, bunların bekleme süresi de yine üç aydır. Hamile kadınların bekleme süreleri ise doğum yaptıklarında sona erer.

Kim Allah'a saygısızlıktan sakınırsa Allah da ona her işinde bir kolaylık lütfeder.

5 İşte bunlar Allah'ın size indirdiği hükümleridir. Her kim Allah'ı sevip sayar, emirlerine karşı gelmekten sakınırsa Allah da onun hata ve kusurlarını görmezden gelip affeder. Üstelik ona ahirette vereceği mükâfatı artırır.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِن كُنَّ أُو۟لَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَأْتَمِرُوا۟ بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِن
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ۝٦ لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ ۖ وَمَن قُدِرَ
عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ۚ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَآ ءَاتَىٰهَا ۚ
سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۝٧ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا
وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا عَذَابًا نُّكْرًا ۝٨
فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ۝٩ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فَٱتَّقُوا ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ۚ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۖ قَدْ أَنزَلَ ٱللَّهُ
إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۝١٠ رَّسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ لِّيُخْرِجَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَمَن يُؤْمِنۢ
بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ۝١١ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ
سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ ۖ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ۙ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًا ۝١٢

6 Boşanma safhasında iddet sürelerini henüz doldurmamış olan eşlerinizi mümkün mertebe kendi hayat standartlarınızla aynı düzeyde yaşatmaya bakın. Evden çıkıp gitsinler diye onları ezip hayatlarını çekilmez hâle getirmeyin. Eğer hamile iseler, doğumlarını yapıncaya kadar yiyecek, giyecek ihtiyaçlarını karşılayın. Kesin boşanmadan sonra isteğiniz üzere çocuklarınızı emzirirlerse ücretlerini ödeyin. Emzirme ve ücret konusunu aranızda konuşup örfe uygun şekilde sonuca bağlayın. Eğer bu konuda sıkıntıya düşerseniz, o takdirde baba, ücret karşılığında çocuğunu emzirecek bir sütanne bulmak durumundadır.

7 Hali vakti yerinde olan, bütün bu durumlarda yapacağı nafaka harcamasını maddi imkânlarının genişliğine uygun biçimde yapsın. Gelir düzeyi düşük olan da Allah'ın kendisine lütfettiği imkânlar ölçüsünde harcama yapsın.

Allah bir kimseye ne kadar maddi imkân vermişse onu ancak verdiği imkânlar nisbetinde sorumlu tutar. Kaldı ki Allah darlık ve sıkıntıdan sonra zenginlik ve refah imkânı da var eder.

8 Geçmişte nice halklar rablerinin ve O'nun gönderdiği elçilerin emirlerine küstahça karşı çıkmışlardı. Bu yüzden biz de onları çok çetin bir hesaba çektik ve eşi benzeri görülmemiş şekilde cezalandırdık.

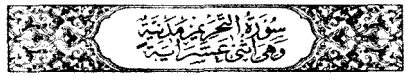
9 Böylece onlar Allah'a ve elçilerine karşı çıkmanın dünyadaki bedelini ödediler. Neticede hepsinin akıbeti tam anlamıyla hüsran oldu.

10-11 Allah onlara ahirette de çok şiddetli bir azap hazırladı.

Ey aklıselim ve iman sahibi kullarım! Allah'a itaatsizlikten her daim sakının. İşte Allah size bir öğüt ve uyarı olan Kur'an'ı lütfetti. Size bir peygamber gönderdi. İşte o peygamber size Allah'ın açık seçik ayetlerini tebliğ ediyor ki böylece iman edip imanlarına yaraşır güzellikte işler yapma arzusunda olanları karanlıklardan aydınlığa çıkarsın.

Her kim Allah'a iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergilerse Allah da onu temelli kalmak üzere içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştirir. Allah, böyle güzel kullarına gerçekten çok güzel lütuf ve ikramda bulunur.

12 Allah yedi gök yarattı; yeryüzünü de göklerden aşağı kalmayacak bir mükemmellik ve muhteşemlikte varlık alanına çıkardı. Allah'ın yaratma iradesi bütün bu varlıklar üzerinde kesintisiz olarak tecelli eder ki bu tecelliler sayesinde siz de Allah'ın her şeye gücünün yettiğini ve her şeyi sınırsız ilmiyle ihata ettiğini anlayıp kavrayasınız.

66. TAHRÎM SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 12 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Allah'ın sana helal kıldığı bir nimeti, –sırf eşlerini memnun etme arzusuyla– niçin kendine yasaklıyorsun? Bilesin ki Allah çok affedici, çok merhametlidir!

2 Ey Müminler! Allah size, gerektiğinde yeminlerinizi bozmak için kefaret yolunu göstermiştir. Allah sizin yâr ve yardımcınızdır. O, her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

3 Hani bir ara Peygamber, eşlerinden birine [Hafsa'ya] sır olarak bir söz söylemişti. Eşi bu sırrı kumalarından birine [Âişe'ye] dillendirmiş ama Allah durumu Peygamber'e bildirmişti. Derken, Peygamber bunun bir kısmını [sır tutmayan eşi Hafsa'ya] anlatmış, bir kısmını ise anlatmaktan vazgeçmişti. Peygamber durumu bu şekilde anlatınca, eşi [Hafsa] hayret edip, "Bunu sana kim haber verdi?!" diye sormuş; Peygamber de, "Her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah bildirdi." diye karşılık vermişti.

4 [Ey Hafsa ve Âişe!] "Şimdi her ikiniz de tövbekâr olup Allah'a pişmanlığınızı bildirirseniz elbet hayrınıza olur. Çünkü gönülleriniz yanlış bir tutum ve davranışa meyletti. Yok, eğer duygularınıza yenik düşüp Peygamber'e karşı birbirinize arka çıkarsanız bilin ki Allah onun yâr ve yardımcısıdır. Keza Cebrail, mümin olmanın hakkını verenler ve hatta melekler de onun yardımcısıdır.

5 [Ey Hafsa ve Âişe!] "Peygamber sizi boşayacak olursa rabbi ona sizden daha iyi eşler nasip edebilir. Hem de Allah'a teslimiyet gösteren, O'na yürekten inanıp güvenen, O'nun hükmüne boyun eğen, [günah işlediklerinde] tövbe edip O'na yönelen, O'na ibadet ve itaat eden ve yine [O'nun hoşnutluğunu kazanmak için] hicret eden dul ve bakire eşler!"

6 Ey Müminler! Yakıtı insanlar ve taşlar/putlar olan cehennem ateşinden kendinizi ve ailenizi koruyun!

Cehennemde Allah'a asla karşı gelmeyen, kendilerine ne emredilmişse derhâl yerine getiren çok haşin ve acımasız melekler vardır.

7 [Hesap günü kâfirlere şöyle denecektir]: "Ey Kâfirler! Bugün mazeret üretmeye çalışmayın. Dünyada iken ne yaptıysanız bugün onun karşılığını göreceksiniz."

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ تُوبُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا
عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يَوْمَ لَا يُخْزِى ٱللَّهُ ٱلنَّبِىَّ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَٰنِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَٱغْفِرْ لَنَآ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرٌ ۝ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ۝
ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱمْرَأَتَ نُوحٍ وَٱمْرَأَتَ
لُوطٍ ۖ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَٰلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا
فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا وَقِيلَ ٱدْخُلَا ٱلنَّارَ
مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ۝ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱمْرَأَتَ
فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ٱبْنِ لِى عِندَكَ بَيْتًا فِى ٱلْجَنَّةِ وَنَجِّنِى
مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ۝ وَمَرْيَمَ ٱبْنَتَ
عِمْرَٰنَ ٱلَّتِىٓ أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتْ مِنَ ٱلْقَٰنِتِينَ ۝

8 Ey Müminler! Son derece içtenlikle tövbekâr olup Allah'a yönelin. Böyle yaptığınız takdirde [kıyamet ve hesap günü] rabbinizin günahlarınızı görmezden gelip affedeceği ve sizi, içinde ırmakların çağıldadığı cennetlere yerleştireceği ümidini taşıyabilirsiniz. O gün Allah, elçisini de ona yoldaşlık eden tüm müminleri de utandırmayacaktır. Yine o gün, [iman] nurları önlerinde ve sağ yanlarında kendilerine eşlik ederken müminler Allah'a şöyle yakaracaktır: "Ey rabbimiz! Nurumuzu artırıp tamamına erdir; hata ve kusurlarımızı affet. Şüphesiz sen her şeye kadirsin!"

9 Ey Peygamber! Gerek kâfirliklerini açıkça sergileyenler, gerekse kâfirliklerini iki yüzlülükle perdeleyenlerle mücadele et; onlara karşı sert ve tavizsiz davran! Onların ahiretteki ikametgâhları cehennemdir. Ne fena bir ikametgâhtır cehennem!

10 Allah, kâfirlerle ilgili olarak Nuh'un karısı ile Lut'un karısını ibretlik bir örnek olarak sunuyor. Şöyle ki o iki kadın, iki hayırlı kulumuzun eşleri idiler. Ne var ki onlar [münafıklık yaparak] kocalarına hıyanet ettiler. Bu yüzden kocaları, Allah'ın dünyevi azabı karşısında onlara hiç mi hiç yardım edemedi. O iki kadına ahirette de, "Diğer bütün kâfirlerle birlikte siz de cehenneme girin!" denilecektir.

11 Allah, müminlerle ilgili olarak da Firavun'un karısını güzel bir örnek olarak sunuyor. Firavun'un karısı vaktiyle Allah'a şöyle yakarmıştı: "Ey rabbim! Senin katında, cennette benim için bir köşk yaptır. Beni, Firavun'dan ve kötülüklerinden kurtar. Beni bu zalim/kâfir halkın arasından çek çıkar!"

12 Allah, müminlerle ilgili olarak İmran'ın kızı Meryem'i de çok güzel bir örnek olarak sunuyor. Meryem, iffet ve namusunu korumuştu. Biz de onun rahminde İsa'ya vücut ve hayat vermiştik. Meryem, rabbinin vaatlerinin ve mesajlarının doğruluğunu şeksiz şüphesiz kabul etmiş ve böylece Allah'a ihlasla itaat eden güzel kullardan biri olmuştu.

67. MÜLK SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 30 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝١ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۝٢
الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَاوُتٍ ۖ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ۝٣ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝٤ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا
رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ۝٥ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝٦ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ
۝٧ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ
نَذِيرٌ ۝٨ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ
إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝٩ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا
فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝١٠ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ ۖ فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝١١
إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝١٢

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Mutlak ve sınırsız egemenlik sahibi Allah yüceler yücesidir. O, dilediği her şeyi gerçekleştirme gücüne sahiptir!

2 Sizi denemek, hanginizin daha güzel işler yapacağını görmek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur.

O, üstün kudret sahidir; ama aynı zamanda çok affedicidir!

3 Yedi kat [uçsuz bucaksız] gökleri son derece uyumlu biçimde yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında hiçbir kusur, hiçbir uyumsuzluk göremezsin.

Gözünü çevir de bak bakalım, herhangi bir kusur görebiliyor musun?!

4 İstersen defalarca bak! Ama her bakışında gözlerin kusur arayıp bulamamaktan bitkin ve yorgun düşecektir.

5 Biz, yeryüzüne en yakın göğü [yani insanoğlunun çıplak gözle görebildiği göğü] yıldızlarla süsledik. Ayrıca o yıldızlardan çıkan parlak ışıkları [göklerden haber çalmaya çalıştıklarına inanılan] şeytanları/cinleri kovma aracı yaptık ve o cinlere alevli bir ateş hazırladık.

6 Rablerine nankörlük edenleri cehennem azabı beklemektedir. Ne fena bir ikametgâhtır cehennem!

7-8 Kâfirler cehenneme atıldıklarında, öfkesinden nerdeyse çatlayacak hâldeki cehennemin dehşet verici uğultusunu ve homurtusunu işitecektir.

Cehenneme her bir grup atıldığında oradaki görevliler, "Size ["kâfirlikten vazgeçmediğiniz takdirde cehennemi boylarsınız"] uyarısında bulunan bir peygamber gelmedi mi?" diye soracaktır.

9 Kâfirler ise şöyle cevap verecektir: "Evet, bizi bu çetin azap hakkında uyaran bir peygamber gelmişti. Ama biz onu yalanlayıp, 'Rahman vahiy falan indirmemiştir. Belli ki siz düpedüz sapıtmışsınız.' diye kestirip atmıştık."

10-11 Ayrıca onlar, "Bize gelen peygamberin uyarılarına kulak verip dinlemiş yahut aklımızı başımıza almış olsaydık, şimdi bu cehennem ateşinin mahkûmları arasında yer almazdık." diyecek ve böylece günahlarını itiraf etmiş olacaktır.

Rahmet ve merhamet yüzü görmesin o cehennemlikler!

12 Rablerine en içten ve derinden saygı gösterenlere gelince, böylelerini hem bağışlanma hem de büyük bir mükâfat beklemektedir.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ
مَنْ خَلَقَ ۗ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾
ءَأَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾
أَمْ أَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ
﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا
إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ
الرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ
إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَل لَّجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ
وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾
قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

13 Ey Müşrikler! [Peygamber ve Kur'an hakkındaki kötü] sözlerinizi ister içinizde gizleyin, ister açıkça dillendirin, hiç fark etmez. Çünkü Allah gönüllerdeki tüm duygu, düşünce ve niyetleri bilir.

14 Bütün her şeyi yaratan Allah bilmez olur mu hiç?! O, sınırsız bilgisiyle her şeye akıl sır ermez şekilde nüfuz eden, her şeyden haberdar olandır.

15 Yeryüzünü hayatınız için dört başı mamur biçimde düzenleyen O'dur. Hizmetinize sunulan yeryüzündeki dağlar, ovalar ve vadilerde gezip dolaşın; Allah'ın size verdiği nimetlerden faydalanın. Ama ölümden sonra diriltilip O'nun huzuruna çıkacağınızı da sakın unutmayın!

16-17 Ey Müşrikler! [Zannınıza göre] gökte olan Allah'ın sizi bir anda şiddetle sarsılıverecek yerin dibine geçirmeyeceğinden yana bir garantiniz mi var?! Yahut O'nun başınıza taş yağdıracak bir kasırga göndermeyeceğinden yana bir güvenceniz mi var?!

Bu uyarılarımın ne demek olduğunu yakında anlayacaksınız!

18 Ey Peygamber! Bunlardan önce gelip geçen [Âd ve Semûd gibi] halklar da onca ayet ve uyarımı yalan diye kestirip atmış; ama sonunda nasıl helak ettiğimi anlamışlardı.

19 O kâfirler, üstlerinde kanat çırpan kuşlara ibret nazarıyla bakmazlar mı hiç?! Onları havada tutan kudret Rahman'dan başkası değildir. Şüphesiz O, her şeyi görmektedir.

20 Ey Kâfirler! Söyleyin bakalım, [başınız derde düşerse] Rahman'a rağmen size kim yardım edebilir?! Ne o, yoksa şu avenenize mi güveniyorsunuz?!

Doğrusu bu kâfirler çok büyük bir yanılgı içindeler!

21 Peki, söyleyin bakalım, Allah rızkınızı keserse hangi kudret size ekmek, aş verebilir?

Doğrusu bu kâfirler azgınlıkta, hak ve hakikatten köşe bucak kaçmakta hâlâ ısrar ediyorlar.

22 Hadi söyleyin bakalım, yüzükoyun kapanıp yerde sürünen mi hedefe ulaşır, yoksa düz yolda düzgün şekilde yürüyen mi?

23 Ey Peygamber! De ki: "Sizi yaratan, size duyma, görme ve anlama kabiliyeti veren O'dur. Ama gel gör ki bunca nimete karşılık hiç şükretmiyorsunuz!"

24 Ey Peygamber! De ki: "Sizi yeryüzünde var edip çoğaltan da O'dur. Ölümden sonra diriltildiğinizde de O'nun huzurunda toplanacaksınız!"

25 O kâfirler, "Mademki söylediklerinizin doğruluğundan dem vuruyorsunuz, o hâlde söyleyin bakalım, şu bizi tehdit edip durduğunuz kıyamet ve azap ne zaman gelip çatacak?!" derler.

26 Ey Peygamber! De ki onlara: "Bunun zamanını yalnız Allah bilir. Ben sadece açıkça uyarmakla yükümlü bir elçiyim."

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِى
كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِىَ
أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ
ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
نٓ ۚ وَٱلْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ لَكَ
لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾
بِأَيِّكُمُ ٱلْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا۟ لَوْ تُدْهِنُ
فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾
مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّۭ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَن كَانَ
ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

27 [Ahirette çekecekleri] azabı ayan beyan görünce o kâfirlerin suratları morarıp kararacaktır. İşte o zaman kendilerine, "Bir an önce gelsin de görelim!' deyip durduğunuz azap işte bu!" denilecektir.

28 Ey Peygamber! De ki o kâfirlere: "Allah, beni ve beraberimdeki müminleri ister helak eder ister bize acıyıp merhamet eder. Ne ederse eder; bu sizi ilgilendirmez. Peki ya sizin gibi kâfirleri o korkunç azaptan kim kurtarır?!"

29 Ey Peygamber! De ki: "O Rahman'dır. Biz O'na inandık, O'na güvendik. [Peki ya siz kime güvenmektesiniz?!] Kimin yanlış yolda olduğunu yakında anlayacaksınız!"

30 Ey Peygamber! De ki: "Söyleyin bakalım, günün birinde suyunuz çekilip yerin dibinde kaybolup giderse o güzelim suyu kim geri getirebilir size?!"

68. KALEM SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 52 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Nûn. Vahyi yazan kalem ve o kalemi tutan ellerin yazdığı Kur'an hakkı için,

2 Ey Peygamber! Sen cinlerden ilham alan birisi, dengesizin teki değilsin. Aksine rabbinin lütuf ve rahmetiyle son derece ölçülü, dengeli bir şahsiyetsin.

3 Elbette sen bitip tükenmeyecek bir mükâfatı hak etmektesin.

4 Hem sonra sen mükemmel bir ahlaka [Kur'an ahlakına] sahipsin.

5-6 Hanginizin dengesiz, kaçık olduğunu yakında sen de göreceksin, o müşrikler de görecekler!

7 Hiç şüphen olmasın ki rabbin, gösterdiği yoldan kimin saptığını çok iyi bildiği gibi kimin o yolun yolcusu olduğunu da gayet iyi bilir!

8-9 Ey Peygamber! Allah'ın ayetlerine yalan diyen o kâfirlerin arzu ve isteklerine sakın boyun eğme! Çünkü onlar ister ki sen biraz yumuşak ve tavizkâr davranasın, buna karşılık kendileri de yumuşayıp gevşesinler.

10-13 Ey Peygamber! Olur olmaz yere yemin edip duran, şeref ve haysiyetten yoksun olan, her daim ötekini berikini ayıplayan, durmadan gammazlık yapıp laf taşıyan, var gücüyle iyiliğe karşı koyan, hak hukuk tanımayan, günaha dadanmış olan, son derece kaba, üstüne üstlük soysuzun teki olan [Velid b. Muğîre ve/veya Ahnes b. Şerîk gibi] hiçbir adama, serveti ve avenesi var diye sakın boyun eğme!

14-15 Ona ayetlerimiz tebliğ edildiğinde, "Bunlar geçmiş nesillere ait masallar!" der.

سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ
نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ
حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا
يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا
قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ
لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن
يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ
ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ
ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ
لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ
أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم
بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟
صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

16 Ama biz, yakında onun burnunu sürtüp perişan edeceğiz.

17-18 Dahası o müşriklerin canlarını yakacağız. Tıpkı vaktiyle bir meyve bahçesinin sahiplerinin canlarını yaktığımız gibi.

O bahçenin sahipleri, ertesi sabah ürünleri devşireceklerinden o kadar eminlerdi ki "Allah izin verirse!" deme ihtiyacı hissetmemişler, fakir fukaraya pay ayırmayı da hiç düşünmemişlerdi.

19-20 Ama onlar uykudayken rabbinin buyruğu uyarınca bir afet gelip bahçeyi sardı ve o güzelim bahçeyi yangın yerine çevirdi.

21-22 Bahçe sahipleri ise olup bitenlerden habersiz şekilde, "Ürünleri hasat etmek istiyorsak bir an önce bahçemize gidelim." diye birbirlerine seslendiler.

23-24 Ardından yola koyuldular. Yolda birbirlerinin kulağına eğilip, "Aman ha, bugün yanımıza fakir fukara gelmesin; bahçeye girmelerine izin vermeyelim!" diyorlardı.

25-26 "Biz, hem ürünleri hasat eder hem de hiçbir yoksulu bahçeye sokmayız." düşüncesiyle adımlarını hızlandırdılar. Ama büsbütün mahvolmuş bahçeyi görünce apışıp kaldılar. "Herhâlde" dediler, "Biz yanlış yere geldik!"

27 Çok geçmeden olan biteni anlayıp, "Hayır, doğru yere geldik ama görünen o ki biz şu an büsbütün mahvolmuş durumdayız." dediler.

28 İçlerinde aklı başında olan birisi, "Ben size her daim Allah'ı hesaba katmanız, O'nun hatırını saymanız gerektiğini söylememiş miydim?!" diye sitem etti.

29-30 Bunun üzerine, "Ey rabbimiz! Sen yüceler yücesisin. Sen dilemedikçe hiçbir şey gerçekleşmez. Seni hesaba katmamakla çok büyük hata ettik." diye yakardılar. Bu arada birbirlerini suçlamaya da başladılar.

31-32 Derken, "Yazıklar olsun bize! Biz gerçekten azgınlık ettik. Ümidimiz odur ki rabbimiz bize yok olup giden bu bahçeden çok daha güzelini verir. Çünkü biz artık rabbimizin rahmetini arzuluyoruz." dediler.

33 Allah'ı hesaba katmayanlara layık olan dünyevi azap işte böyledir. Ahiretteki azap ise çok daha şiddetlidir. Keşke bunu anlayıp kavrasalardı!

34 Allah'ı sevip sayan, emirlerine itaatsizlikten sakınanlara gelince, böylelerini rableri nezdinde nimetlerle dolu cennetler beklemektedir.

35 Biz, Allah'a itaat ve teslimiyet gösterenlerle kâfirleri/müşrikleri eşit tutar mıyız hiç?!

36 Ey Kâfirler! Siz neye dayanarak müminler ile kâfirlerin eşit olduklarına hükmediyorsunuz?!

37-38 Ne o, yoksa size indirilmiş bir ilahî kitap var da o kitaptan, "Her ne isterseniz size mutlaka verilir." şeklinde bir ayet mi okuyorsunuz?!

39 Yoksa ilelebet geçerli olmak üzere, "Paşa gönlünüz nasıl ferman buyurursa aynen buyurduğunuz gibi olacak" şeklinde kesin bir taahhüt mü aldınız bizden?!

40 Ey Peygamber! Sor bakalım o müşriklere: Böylesi bir iddiayı savunacak kimse var mı aralarında.

41 Yoksa onların müminlerle kâfirleri eşit tutması için Allah'ı zorlayacak tanrıları mı var?! Allah'ın ilahlıkta birtakım ortakları bulunduğu iddialarında dürüst ve samimilerse o hâlde getirsinler de görelim o sözde tanrılarını!

42 Gün gelecek, bütün her şey ayan beyan ortaya çıkıp paçalar tutuşacaktır. İşte o gün kâfirler [kınanıp azarlanmak maksadıyla] Allah'ın huzurunda secde etmeye çağrılacaklar ve fakat bunu başaramayacaklar.

43 İşte o zaman korku ve dehşetten gözlerinin feri sönecek ve bütün benliklerini tam bir perişanlık ve aşağılanmış duygusu saracaktır.

[Evet, kıyamet ve hesap günü kâfirler işte bu hâlde olacaktır]. Çünkü onlar dünyada gayet sağlıklı ve sıhhatli iken Allah'a ibadet ve itaate çağrılmışlar; ama bu çağrıya kulak tıkamışlardı.

44 Ey Peygamber! Sen, bu vahye yalan diyeni artık bana bırak!

Biz onları hiç fark etmedikleri bir şekilde adım adım helake sürükleyeceğiz. [Yani biz nimet verdikçe onlar daha da şımarıp azacaklar; ama bu gidişatın korkunç bir azaba mahkûm olmakla son bulacağını anlamayacaklar].

45 Bil ki ben şimdilik onlara mühlet veriyorum. Ama emin ol, benim planım ve hesabım çok sağlamdır. [Vakti gelince iplerini çekiveririm].

46 Ey Peygamber! Yoksa sen öğüt ve nasihatlerine karşılık onlardan bir ücret istiyorsun da onlar ödeyemeyecekleri bir borç yükü altında ezilmekten mi korkuyorlar?!

47 Yoksa onlar işledikleri onca günahın amel defterlerine sevap olarak kaydedildiğine dair vahiy alıyorlar da onun için mi böyle ahkâm kesiyorlar?!

48 Ey Peygamber! Rabbinin [o kâfirlere vereceği cezayı erteleme ve seni birtakım sıkıntılarla deneme] hükmünü sabırla karşıla. Balıkla yolları kesişen Yunus peygamber gibi sabırsız ve metanetsiz davranma. Vaktiyle o, halkının inkârcı tavrına kızarak serzenişte bulunmuştu.

49-50 Eğer rabbinin lütuf ve rahmeti imdadına yetişmeseydi çok fena bir hâlde sahile atılmış olacaktı. Ama rabbi, samimi tövbesinden dolayı ona yardım elini uzatıp yüzüne baktı ve onu hayırlı kullarının arasına kattı.

51-52 Ey Peygamber! O müşrikler Kur'an'ı işittikleri zaman, öyle bir hırs ve hasetle bakarlar ki neredeyse seni gözleriyle yiyecek, alaşağı edecekler. Senin hakkında hâlâ, "Bu adam cinlerden ilham alan dengesizin teki!" deyip dururlar.

[Oysa ne senin ne de Kur'an'ın cinlerle bir ilgisi vardır]. Doğrusu Kur'an, insanlar için hem bir öğüt hem de şereftir.

69. HÂKKA SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 52 ayettir.]

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ
وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَٰذَا الْحَدِيثِ ۖ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾
أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ
إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ
بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾
وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا
الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ
﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ
صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى
الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَىٰ لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Bir gün mutlaka gelip çatacak olan kıyamet!

2 Peki, nasıl bir şeydir kıyamet?

3 Ey Peygamber! Sen onun nasıl ve ne zaman gerçekleşeceğini nereden bileceksin?!

4 Bir zamanlar Âd ve Semûd halkları da bir anda gelip çatacak olan kıyamet gerçeğini yalan saymışlardı.

5 Derken, Semûd halkı müthiş bir depremle yok edildi.

6 Âd halkı ise son derece uğultulu ve dondurucu bir kasırgayla ortadan kaldırıldı.

7 Allah o kasırgayı aralıksız olarak sekiz gün yedi gece boyunca onlara musallat etti.

Ey Peygamber! Eğer bu felakete tanık olsaydın, onların kökünden sökülmüş hurma kütükleri gibi yere serildiklerini görürdün.

8 Şimdi bak bakalım, onlardan geriye kalan bir şey görebiliyor musun?!

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَن قَبْلَهُۥ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتُ بِٱلْخَاطِئَةِ ۝٩ فَعَصَوْا
رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ۝١٠ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَٰكُمْ
فِى ٱلْجَارِيَةِ ۝١١ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَآ أُذُنٌ وَٰعِيَةٌ ۝١٢ فَإِذَا
نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ نَفْخَةٌ وَٰحِدَةٌ ۝١٣ وَحُمِلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَٰحِدَةً ۝١٤ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ۝١٥ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِىَ
يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۝١٦ وَٱلْمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرْجَآئِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
يَوْمَئِذٍ ثَمَٰنِيَةٌ ۝١٧ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ۝١٨ فَأَمَّا مَنْ
أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا۟ كِتَٰبِيَهْ ۝١٩ إِنِّى ظَنَنتُ
أَنِّى مُلَٰقٍ حِسَابِيَهْ ۝٢٠ فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ۝٢١ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝٢٢
قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۝٢٣ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِى ٱلْأَيَّامِ ٱلْخَالِيَةِ
۝٢٤ وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ ۝٢٥
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ۝٢٦ يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ ۝٢٧ مَآ أَغْنَىٰ
عَنِّى مَالِيَهْ ۝٢٨ هَلَكَ عَنِّى سُلْطَٰنِيَهْ ۝٢٩ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ۝٣٠ ثُمَّ ٱلْجَحِيمَ
صَلُّوهُ ۝٣١ ثُمَّ فِى سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَٱسْلُكُوهُ ۝٣٢ إِنَّهُۥ
كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ ۝٣٣ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ۝٣٤

9-10 Firavun da ondan önceki birçok nesiller de [Sodom, Gomore gibi] şehirleriyle birlikte yerle bir edilen Lut halkı da günaha dadanıp rablerinin elçilerine karşı gelmekle çok büyük bir suç işlediler. Bu yüzden Allah da onları çok şiddetli bir şekilde cezalandırdı.

11-12 Unutmayın ki vaktiyle sular taşıp her yeri kapladığında, sizin varlığınıza vesile olan atalarınızı Nuh'un gemisiyle biz taşıdık. [Böylelikle müminleri tufan felaketinden kurtarıp kâfirleri sulara gömdük]. Bunu sizin için bir ibret, ilahî çağrıya dikkat kesilen her kulağa da küpe olsun diye böyle yaptık.

13-14 Sûr'a bir kez üflenip de yeryüzü ve onun üzerindeki dağlar birbirine müthiş bir çarpmayla çarpıp darmadağın olduğu an var ya, işte o an kıyamet gelip çatmış demektir.

15 O zaman gökler yarılacak, bütün kâinattaki sistem çökecektir.

16-17 Melekler de göklerin etrafına doğru çekilecektir. O gün rabbinin arşını taşıma işini [yani bütün âlemde olup bitenlerin sevk ve idaresini] göklerin etrafında bulunan meleklerden başka sekiz melek üstlenecektir.

18 İşte o gün siz de hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna çıkacaksınız. Hesap sırasında size ait hiçbir şey gizli saklı kalmayacak, bütün yaptıklarınız karşınıza çıkacaktır.

19-20 Amel defteri sağ tarafından verilen kişi sevinç içerisinde şöyle diyecektir: "İşte defterim, buyurun okuyun! Gerçi ben günahlarımın çok, sevaplarımın az olduğunu düşünüyordum, ama rabbim lütfedip benim küçücük iyiliklerime bile çok büyük değerler biçmiş."

21-23 O kişi, kendini huzur ve mutluluk dolu bir hayatın içinde bulacaktır. Dahası o, güzelliğine paha biçilemeyen cennette yaşayacaktır. Orada canının çektiği tüm meyveler elinin altında olacaktır.

24 Cennettekilere şöyle denecektir: "Dünyada iken yapmış olduğunuz güzel işlerin mükâfatı olarak şimdi burada afiyetle yiyip için, keyfinize bakın!"

25-29 Amel defteri sol tarafından verilen kimseye gelince, hesap sırasında, "Eyvah!" diyecek, "Keşke verilmez olaydı amel defterim, keşke hesabımın ne olduğunu hiç bilmeseydim! Keşke ölümle birlikte her şey bitmiş olsaydı! Onca servetim bana hiçbir fayda sağlamadı. Olanca güç ve iktidarım yok olup gitti."

30-34 Derken, cehennem muhafızlarına şöyle emredilir: "Onu tutun, bağlayın. Sonra da cehenneme fırlatın. Daha sonra da onu upuzun bir zincire vurun. Çünkü o, dünyada iken yüceler yücesi Allah'ın tek gerçek tanrı olduğuna inanmaz; fakir fukarayı doyurmaya da önayak olmazdı."

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾
أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ المَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ أَرْبَعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ
تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾
فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ
السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

35-36 İşte bu yüzden, bugün burada onun hi dostu olmayacaktır. Yiyecek olarak da e- hennemliklerin kanla karışık irinlerin en başka bir şey bulamayacaktır.

37 Onu, şirk ve inkârcılığı meslek edinenlerin başkası yemeyecektir.

38-40 Ey Müşrikler! Varlık âleminde gördüğünü ve göremediğiniz her şeye yemin ederim k Kur'an [bir kâhin veya şairin sözü değil] değerli bir elçinin [Muhammed'in] sözüdür.

41 Evet, Kur'an, bir şairin sözü değildir. Böyle iken inancınız ne kadar da kıt!

42 Kur'an, bir kâhinin sözü de değildir. Böyle iken anlayışınız ne kadar da kıt!

43 Kur'an, bütün varlıkların rabbi Allah tarafından indirilmiştir.

44-46 Kaldı ki Peygamber birtakım sözler uydurup da bize mal etmeye kalkışsaydı, mutlaka onun takatini büsbütün keser, sonra da işini bitirirdik.

47 O zaman hiçbiriniz de buna engel olamazdı.

48 Şüphesiz Kur'an, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir öğüt ve uyarıdır.

49 Böyle iken kimilerinizin Kur'an'ı düzmece saydığını bilmekteyiz.

50 Ama kesin olan şu ki Kur'an, [ahirette] o kâfirler için çok derin bir pişmanlık ve hasret kaynağı olacaktır. [Onlar, müminlere verilen mükâfatı gördükleri zaman Kur'an'a inanmamakla ne büyük bir nimeti teptiklerini anlayacaklar].

51 Kur'an [bir şair veya kâhin sözü değil] kesinkes Allah tarafından vahyedilmiş bir kelamdır.

52 Şu halde ey Peygamber, rabbinin şanını her daim yücelt!

70. ME'ÂRİC SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 44 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 [Nadr b. Hâris isimli] birisi azabın bir an önce gelip çatmasını istedi.

2 O azap ahirette kâfirlerin yakasına yapışacaktır; işte o zaman kimse onu savamayacaktır.

3 Çünkü o azap yüceler yücesi Allah'tan gelecektir. Melekler ve Cebrail, Allah'ın yüce makamına [sizin zaman hesaplamanıza göre] elli bin yıllık süreye denk düşen bir zamanda yükselir.

5 Ey Peygamber! Şimdi sen, o müşriklerin eziyetlerine hiç sızlanmadan göğüs ger!

6-7 Onlar, azabın tepelerine bineceği günü ihtimal dışı bir şey olarak görüyorlar; ama biz onun yakında gelip çatacağını biliyoruz.

8-9 İşte o imkânsız gördükleri kıyamet günü gelip çatınca, gökler tıpkı erimiş maden gibi olacaktır; dağlar ise darmadağın olup âdeta rengârenk yünler gibi uçuşacaktır.

10 O gün hiç kimse can dostunun bile hâlini hatırını soramayacaktır.

يُبَصَّرُونَهُمْ ۚ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ
يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا ۖ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾
وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾
وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ
﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ
يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ
﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ
حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ
قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولَٰئِكَ
فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾
عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا ۖ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

11-14 Gerçi o gün dostların birbirlerini görmelerine imkân tanınacak, fakat herkes kendi başının derdine düştüğü için başkasının hâlini soramayacaktır. Yine o gün her kâfir/müşrik, yeter ki cehennemden kurtulayım düşüncesiyle kendi çocuklarını, eşini, kardeşini, kendisine vaktiyle sahip çıkan bütün sülalesini ve hatta yeryüzünde ne varsa hepsini feda etmek isteyecektir.

15 Ama cehennemdeki azaptan kurtulmak ne mümkün!

Bilinmeli ki cehennem müthiş alevli bir ateştir!

16-18 O ateş insanın bütün organlarını yakıp kül eder. O, iman ve ibadet çağrısına yüz çevirip burun kıvıran, servet biriktirip yığan herkesi kendine çağırır.

19 Doğrusu kâfir insan alabildiğine huysuz, tahammülsüz, mızıkçı bir tabiata sahiptir.

20-21 Başı [hastalık, yoksulluk gibi] bir derde düştü mü sızlanır durur; [zenginlik, sağlık, afiyet gibi] bir nimete kavuştuğunda ise gözü kendinden başkasını görmez.

22-23 Ama Allah'a gerçek manada ibadet eden ve ibadetlerini aksatmayanlar böyle davranmazlar.

24-28 Dahası onlar, gerek yardım isteyen gerekse istemekten çekinen fakir fukaraya servetlerinden belli bir pay ayırırlar; hesap gününe kesinkes inanırlar, rablerinin azabından korkup çekinirler. Çünkü onlar, rablerinin azabından kimsenin emin olmaması gerektiğini bilirler.

29-31 Onlar iffet ve namuslarını titizlikle korurlar; cinsel ihtiyaçlarını yalnız eşleriyle ve cariyeleriyle giderirler. Dolayısıyla kınanıp ayıplanacak bir iş yapmış olmazlar. Eşlerinden ve cariyelerinden başka kadınlarla düşüp kalkmak isteyenlere gelince işte onlar haddi aşmış kimselerdir!

32-34 Yine onlar [gerek söz, gerek iş, gerek hak, gerek mal türünden] kendilerine emanet edilen şeylerin gereğine riayet eder, verdikleri sözlere sadakat gösterirler. Şahitlik söz konusu olduğunda bu görevlerini hakkıyla yaparlar, namazlarını da aksatmaksızın özenle kılarlar.

35 İşte onlar cennetlerde sayısız nimete nail olacaktır.

36-37 Ey Peygamber! ["Eğer bu baldırı çıplak müminler cennete girecekse biz onlardan çok daha önce cennete gireriz." diye müminlerle alay eden] o kâfirlere/müşriklere ne oluyor da gruplar hâlinde dört bir yandan akın ederek senin başına üşüşüyorlar?!

38-39 Ne o, yoksa onların her biri imana gelmeden, nimetlerle dolu cennete girmeye mi hevesleniyor?!

Yoo! Boş yere heveslenmesinler! Doğrusu biz, onları da diğer insanlar gibi, o bildikleri nesneden, bir damlacık meniden yarattık. [Böyle iken nasıl oluyor da kendilerini üstün görüp o fakir müminleri hafife alıp küçümseyebiliyorlar?!]

40-41 Güneşin doğup battığı farklı ufuk noktalarının rabbine andolsun ki biz o kâfirleri ortadan kaldırıp onların yerine iman ve itaat ehli insanlar getirmeye pekâlâ kadiriz. Çünkü bizim gücümüzün yetmediği bir şey yoktur!

42 Ey Peygamber! Artık kendi hâllerine bırak şu kâfirleri; bırak da kendilerine bir gün mutlaka gelip çatacağı uyarısı yapılan kıyamet ve hesap gününe kavuşuncaya kadar boş işlere dalıp oyalansınlar!

43 O gün gelip çatınca kabirlerinden kalkıp âdeta bir hedefe çabucak ulaşmak istercesine fırlayacaklar.

44 İşte o zaman korku ve dehşetten gözlerinin feri sönecek, bütün benliklerini büsbütün aşağılanmışlık ve perişan olmuşluk duygusu saracaktır.

İşte, onların mutlaka gelip çatacağı konusunda uyarıldıkları gün o gündür!

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَٰرِقِ وَالْمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ
خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ
يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ
سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾ خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ
تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿١﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ
﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا
يُؤَخَّرُ ۖ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى دَعَوْتُ قَوْمِى لَيْلًا وَنَهَارًا
﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِىٓ إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ
جَعَلُوٓا۟ أَصَٰبِعَهُمْ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَٱسْتَغْشَوْا۟ ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا۟ وَٱسْتَكْبَرُوا۟
ٱسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّىٓ أَعْلَنتُ لَهُمْ
وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

71. NÛH SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 28 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Biz Nuh'u vaktiyle kendi halkına peygamber olarak gönderdik ve ona, "Feci bir azap tepelerine binmeden önce halkını uyar!" diye emrettik.

2-4 Bunun üzerine Nuh şöyle dedi: "Ey Halkım! Ben, Allah tarafından sizi açıkça uyarmak üzere gönderilmiş bir elçiyim. Yalnız Allah'a ibadet/kulluk edin; O'na karşı gelmekten sakının da bana uyun. Bana uyduğunuz takdirde Allah [geçmişteki] günahlarınızı bağışlar ve ölüm vaktinize kadar sizi huzur içinde yaşatır. Bilesiniz ki Allah'ın belirlediği süre dolunca asla ertelenemez. Keşke bunu bir bilseniz!"

5-10 Nuh, öğüt ve nasihatlerinin fayda vermediğini görünce Allah'a şöyle yakardı: "Ey rabbim! Ben, gece gündüz demeden halkıma iman çağrısında bulundum. Ama benim çağrım onları imandan daha da uzaklaştırmaktan başka bir işe yaramadı. Doğrusu ben, onları bağışlaman ümidiyle her ne zaman çağrıda bulunduysam parmaklarını kulaklarına tıkadılar; yüzüme bile bakmak istemedikleri için kaftanlarını başlarına büründüler; gitgide daha da inatlaştılar ve alabildiğine kibirlenip azgınlaştılar. Ama ben yılmadım; aksine onları daha bir yüksek sesle imana davet etmeye başladım. Onlara kâh açık kâh gizli şekilde tebliğde bulundum. 'N'olur, artık rabbinizden af dileyin. Çünkü O çok affedicidir.' dedim."

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا
﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنبَتَكُم
مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾
قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ
إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ
آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا
﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِّمَّا خَطِيئَاتِهِمْ
أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾
وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾
إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَّبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

11-20 Yine onlara şöyle dedim: "Allah'a ortak koşmaktan vazgeçip O'ndan af dileyin ki size rahmet ve bereket yağdırsın. Malınızı mülkünüzü, çoluk çocuğunuzu çoğaltsın. Size daha nice bağlar, bahçeler, ekinlerinizi sulamanız için dereler, çaylar nasip etsin.

Sizi birçok evreden geçirerek yaratan Allah'ın büyüklüğünü ne diye kabul etmiyorsunuz?! Neden O'na saygıda kusur etmemek gerektiğini düşünmüyorsunuz?!

Allah'ın yedi kat [uçsuz bucaksız] göğü mükemmel bir uyum içinde yarattığını, göklerin boşluğunda ayı bir ışık, güneşi de ışık kaynağı yaptığını görmüyor musunuz?!

Bilin ki Allah sizi ilkin –tıpkı bir ot bitirircesine– topraktan var etti. Ölümünüzün ardından sizi yine toprağa karıp katacak, sonra topraktan çıkarıp tekrar hayata kavuşturacaktır.

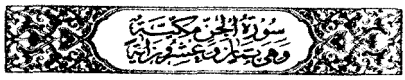
Öte yandan Allah, geniş ovalarında ve vadilerinde gezip dolaşabilmeniz için yeryüzünü âdeta bir yaygı gibi ayaklarınızın altına serdi."

21-24 Nuh, [bütün bu öğütlerin fayda etmediğini görünce] Allah'a şöyle yakardı: "Ey rabbim! Sen de biliyorsun ki bunlar bana isyan ettiler. Sahip oldukları onca servet ve evladın kendilerini hüsrana sürüklemekten başka işe yaramadığı bir grup küstah zenginin sözünü dinlediler. Bu da yetmezmiş gibi beni etkisiz hâle getirip bertaraf etmek için çok büyük çirkeflikler yaptılar. Ayrıca birbirlerine, "Sakın tanrılarımıza sadakatten ayrılmayalım! Ved'den, Suvâ'dan, Yeûs'tan, Yeûk'tan ve Nesr'den asla vazgeçmeyelim!" dediler ve böylece birçok insanı da yoldan çıkardılar. Ey rabbim! Sen de bu zalimlerin/kâfirlerin şaşkınlık ve sapkınlıklarını artır!"

25 İşte onlar, işledikleri suçlar sebebiyle tufanda boğuldular ve ahirette de cehennemi boylamaya mahkûm oldular. Kendilerini Allah'ın azabından kurtaracak bir yardımcı da bulamadılar.

26-28 Nuh, en sonunda Allah'a şöyle yakardı: Ey Rabbim! Şu memlekette kâfirlerden bir tekini bile sağ bırakma! Çünkü onları sağ bırakırsan, sana kulluk eden insanları yoldan çıkarmaya çalışır ve tıpkı kendileri gibi kâfir/nankör nesiller yetiştirirler.

Ey rabbim! Sana daha iyi kulluk edemediğim için beni bağışla. Ana-babamı, evime mümin olarak girenleri, [kısacası] erkek, kadın tüm müminleri bağışla! O kâfirleri de büsbütün helak eyle!

72. CİNN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 28 ayettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ۝ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ۝ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللّٰهُ أَحَدًا ۝ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ۝ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ۝ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ۝ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ۝ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝

1-7 Ey Peygamber! De ki: Bana, bir grup cinin Kur'an'ı dinledikleri ve kendi aralarında şöyle konuştukları vahyedildi:

Biz, hayranlık uyandıracak güzellikte bir dizi ayet dinledik ve doğru yolu gösteren bu ayetlerdeki mesajlara iman ettik. Bundan böyle rabbimizin ilahlığına hiçbir varlığı ortak koşmayacağız. Rabbimizin şanı çok yücedir. O, ne bir eş ve ne de evlat edinmiştir.

Meğer içimizdeki birtakım beyinsizler Allah hakkında ileri geri konuşuyorlarmış! Oysa biz, "İnsanlar ve cinler Allah hakkında yalan yanlış şeyler söylemezler." diye düşünürdük. Gerçi birtakım insanlar kimi cinlerden medet umarlardı. Onlar da kendilerinden medet uman insanların günahkârlığını artırırdı. İşte o insanlar da tıpkı sizin iddia ettiğiniz gibi Allah'ın ölen hiçbir kimseyi diriltmeyeceğini iddia ederlerdi.

8-10 Cinler sözlerine şöyle devam ettiler: Biz, [bilgi çalmak maksadıyla] gökyüzünü kolaçan ettik. Ama gökyüzünün çok acımasız koruma görevlileri ve ateş toplarıyla dolu olduğunu gördük. Hâlbuki biz, vaktiyle gökte bilgi/haber çalmaya elverişli yerler bulup oralarda konuşlanırdık. Ama şimdi hangimiz gök ehline kulak misafiri olup bilgi çalmaya teşebbüs etse kendisini yakıp kül etmeye hazır bir alev topuyla karşılaşıyor.

[Vahyin korunması ve Muhammed'e gönderilmesiyle ilgili olan] bu engellemenin nedenini pek anlayamadık. Doğrusu şu sorunun cevabını bilmiyoruz: Yeryüzündekiler hakkında bir fenalık mı irade edildi, yoksa rableri onlar hakkında bir hayır mı diledi?! [Yani insanlar, son peygamber Muhammed'e itaat edecekler de Allah onları emellerine mi kavuşturacak, yoksa isyan edecekler de onları helak mi edecek?! İşte biz bunu bilmiyoruz.]

11-13 İçimizde iyiler/müminler bulunduğu gibi mümin olmayanlar da var. Biz, öteden beri hep farklı tutum ve anlayışları benimsedik. Ama şimdi şu gerçeği çok iyi anladık ki biz yeryüzünde Allah'ın iradesine asla engel olamayız; kaçmaya teşebbüs etmekle de O'nun elinden kurtulamayız.

Bu yüzdendir ki biz, doğru yol rehberini [Kur'an'ı] dinleyince ona inandık. Her kim rabbine yürekten inanıp güvenirse ne emeklerinin zayi olacağından ne de haksızlığa uğrayacağından endişe duyar.

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ
تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا
﴿١٥﴾ وَأَلَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا
﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا
﴿١٧﴾ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ
عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي
وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾
قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾
إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ ۚ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ
نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِي
أَقَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ
فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ
يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا
رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

14-15 Doğrusu, aramızda Allah'a teslimiyet gösterip itaat edenlerin yanı sıra şirk ve inkârcılığı tercih edenler de var. Allah'a teslimiyet gösterenler, doğru yolu hedeflemiş olanlardır. Bu yoldan sapanlar ise cehenneme yakıt olmaya mahkûmdur!

16-17 Ey Peygamber! De ki: Yine bana vahyedildiğine göre, eğer insanlar ve cinler Allah'ın gösterdiği yolda kararlılıkla yürüyecek olsalardı, [şükür ve minnettarlıklarını gösterme vesilesi olarak] onlara bolca yağmur nasip edip rızıklarını çoğaltırdık.

Kim rabbini hatırlamaz, hiç hesaba katmazsa Allah da onu müthiş acı veren bir azaba mahkûm eder.

18 Mescitler, secdeler, ibadetler Allah'a mahsustur. O hâlde sakın Allah'tan başka bir varlığa tanrılık yakıştırıp tapınmayın!

19 Allah'ın has kulu Muhammed, rabbine ibadet çağrısına başlayınca kâfir insanlar ve cinler onu etkisiz kılmak adına âdeta sıra kapmak için itişip kakışırcasına bir araya toplanıp işbirliği yaptılar.

20 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Ben, yalnız rabbime kulluk ederim ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmam!"

21 De ki: "Ben, sizi ne yoldan çıkarma ve ne de doğru yola iletme gücüne sahibim."

22-23 Yine de ki onlara: "[Elçilik görevimi yapmadığım takdirde] Allah'ın azabından hiç kimse beni kurtaramaz. Zaten O'ndan başka sığınacak kimsem de yoktur. Benim görevim Allah'ın ayetlerini tebliğ etmekten ibarettir."

Kim Allah'a ve elçisine karşı gelirse, bilsin ki böylelerinin hakkı cehennemi boylamak, hem de orada temelli kalmaktır.

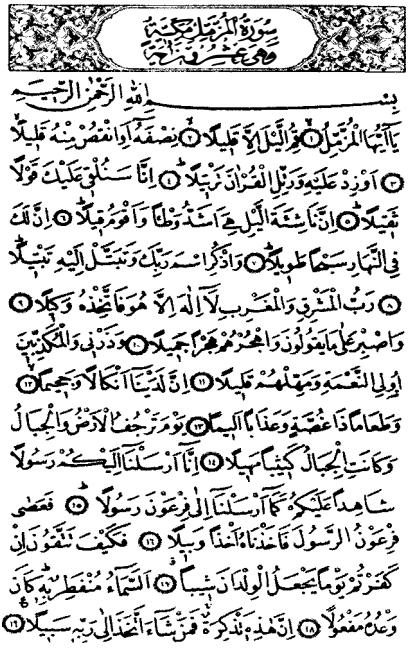
24 Sonunda o kâfirler tehdit edildikleri azabı gördükleri zaman kimin yardımcısız, çaresiz ve kimsesiz olduğunu çok iyi anlayacaktır.

25 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: "Tehdit edildiğiniz o azabın gelme vaktinin yakın olup olmadığını yahut rabbimin onun gelip çatma zamanını uzatıp uzatmadığını ben bilemem."

26-28 Geçmişi-geleceği, gizliyi-aşikârı bütün yönleriyle bilen Allah kendine mahsus kıldığı şeylerin bilgisini kimseyle paylaşmaz. Bununla birlikte bu türden bazı bilgileri dilediği bir elçiye vahiy yoluyla bildirir. Ancak vahyini korumak için de o elçisinin etrafına gözetleyici, denetleyici melekler yerleştirir. Böylece elçilerinin, rablerine ait mesajları nasıl tebliğ ettiklerini görür ve fiilen tespit ettirir. Doğrusu Allah, kullarıyla ilgili her şeyi sınırsız ilmiyle kuşatmış ve bütün her şeyi kaydetmiştir!

73. MÜZZEMMİL SURESİ

[Mekke döneminin ilk zamanlarında vahyedilmiştir; 20 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Ey örtüsüne bürünüp yatan elçim! [Artık rahatça yatıp uyuma zamanı geride kaldı]. Geceleyin kalk ve az bir kısmı hariç geceyi ibadetle geçir!

3-4 Duruma göre gecenin yarısını yahut yarısından biraz daha az kısmını veyahut bundan biraz daha fazlasını ibadetle geçirmen de yeterlidir. Kur'an'ı sindire sindire, mana ve mesajını düşünerek oku!

5 Biz sana [son derece önemli, değerli ama aynı zamanda] sorumluluğu çok ağır bir kelam vahyedeceğiz.

6 Kuşkusuz, geceleyin kalkıp ibadet etmek daha tesirli, okunan ayetlerin etkisi de çok daha kalıcı ve güçlü olur.

7 Kaldı ki gündüz vakitlerinde seni meşgul edecek birçok iş vardır.

8 Ey Peygamber! [Özellikle gecenin derinliklerinde namaz ibadetiyle] rabbinin yüce adını zikret; fâni olan her şeyle ilgiyi kesip sırf O'na ibadetle meşgul ol!

9 O, doğudan batıya bütün âlemin rabbidir. O'ndan başka gerçek tanrı yoktur. Öyleyse sen de yalnız O'na güvenip sığın!

10 O müşriklerin [Kur'an ve peygamberliğin hakkında] söyledikleri çirkin sözleri şimdilik sabırla karşıla; onlarla kavga, niza etmekten uzak dur!

11 Nimet içinde yüzen ve onca nimetime nankörlük edip ayetlerime yalan diyen o müşrikleri sen bana bırak! Onlara biraz süre tanı!

12-13 Zira bizde ne azaplar var! Prangalar, alevli ateşler var. Yiyecek olarak, insanın boğazını yırtıp geçen dikenler var; kısacası bizde müthiş acı ve eziyet veren her çeşit azap var!

14 Gün gelecek, yeryüzü ve dağlar müthiş biçimde sarsılacak ve o koca dağlar âdeta öteye beriye dökülüp saçılan kum yığınlarına dönüşecektir.

15-16 Ey Müşrikler! Yarın bir gün Allah'ın huzuruna çıktığınızda hakkınızda şahitlik edecek bir peygamber gönderdik size. Nitekim vaktiyle Firavun'a da [tıpkı sizin, Muhammed'i hafife alıp küçümsediğiniz gibi hafife alınıp küçümsenen] bir peygamber [Musa'yı] göndermiştik. Ama Firavun, o peygambere karşı çıkmış, biz de onu çok ağır şekilde cezalandırmıştık.

17 Ey Müşrikler! Şirk ve inkârcılıkta ısrar ederseniz, çocukları dahi bir anda ak saçlı ihtiyarlar hâline getirecek olan o müthiş kıyamet günü kendinizi azaptan nasıl koruyacaksınız?!

18 O günün dehşetine gökler bile dayanamayıp parçalanacak, böylece Allah'ın [kıyamet, hesap ve cezayla ilgili] vaadi yerini bulmuş olacaktır.

19 İşte bütün bu ayetler bir öğüt ve uyarıdır. Artık dileyen, rabbini hoşnut edecek iman ve itaat yolunu tutar.

20 Ey Peygamber! Rabbin çok iyi biliyor ki sen ve seninle birlikte bir grup mümin, gecenin aşağı yukarı üçte ikisini yahut yarısını veyahut üçte birini namaz kılarak geçirmektedir. Geceyi ve gündüzü belirleyen Allah yine çok iyi biliyor ki her gece uzunca bir süre ibadet etmeye güç yetiremeyeceksiniz. Bu yüzden, Allah gece vakti ibadet [namaz] yükümlülüğünüzü hafifletti. Artık geceleyin sizi zorlamayacak kadar namaz kılın!

Allah biliyor ki aranızda hastalananlar olacak, bir kısmınız Allah'ın lütfundan nasiplerini aramak/geçimlerini sağlamak maksadıyla ticari seyahatler yapacak, bir kısmınız da Allah yolunda sefere çıkacaktır. [Bu yüzden Allah gece namazı yükümlülüğünüzü hafifletti]. Artık geceleri size zor gelmeyecek kadar namaz kılın. Ama namazı özenle kılın, karşılıksız maddi/mali yardımda bulunun. [Fakir fukaraya yardımda bulunmak suretiyle] Allah'a gönül hoşnutluğuyla ödünç verin. Unutmayın ki dünyada kendiniz için her ne iyilik yaparsanız, ahirette karşılığını çok daha güzeli ve fazlasıyla Allah'tan alırsınız. Allah'tan af dileyin. Kuşkusuz Allah çok affedici, çok merhametlidir!

74. MÜDDESSİR SURESİ

[Mekke döneminin ilk zamanlarında vahyedilmiştir; 56 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-7 Ey örtülere bürünen elçim! [İlk vahyi alış esnasındaki korkuyu üzerinden atıp] kalk ve şu müşrik halkı uyar! Rabbinin büyüklüğünü anlat! Kendini maddi ve manevi her türlü kirden arındır! Putlardan, şirkten uzak dur! Peygamberlik vazifesinin külfet ve meşakkatini çok görme! Rabbinin yoluna davette karşılaşacağın sıkıntılara göğüs ger!

8-10 Sûr'a üflendiği gün, doğrusu çok çetin bir gün olacaktır. O gün kâfirlerin işi hiç de kolay olmayacaktır!

11-14 Ey Peygamber! Anasının karnında büsbütün aciz ve tek başına bir hâlde yarattığım, sonra kendisine bolca mal mülk ve etrafında dolaşan oğullar nasip edip nimetler içinde yüzdürdüğüm [Velîd b. Muğîre denen] o adamın hakkından gelmeyi sen bana bırak!

15 Onun bir türlü gözü doymuyor; kendisine daha fazla imkânlar vermem için heveslenip duruyor.

16 Hiç heveslenmesin! Bundan böyle ona hiçbir lütuf ve nimet yoktur! Çünkü o, bizim ayetlerimizi inkâr konusunda olanca gücüyle mücadele etti.

17 Onu, dayanılmaz acılara, çok feci bir azaba mahkûm edeceğim.

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ۝١٨ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝١٩ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝٢٠ ثُمَّ نَظَرَ
ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ۝٢١ ثُمَّ أَدْبَرَ وَٱسْتَكْبَرَ ۝٢٢ فَقَالَ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ
يُؤْثَرُ ۝٢٣ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا قَوْلُ ٱلْبَشَرِ ۝٢٤ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ۝٢٥ وَمَآ أَدْرَىٰكَ
مَا سَقَرُ ۝٢٦ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۝٢٧ لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ۝٢٨ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۝٢٩
وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا
وَلَا يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ
وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ
كَلَّا وَٱلْقَمَرِ ۝٣٢ وَٱلَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ۝٣٣ وَٱلصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ ۝٣٤ إِنَّهَا
لَإِحْدَى ٱلْكُبَرِ ۝٣٥ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ۝٣٦ لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ
أَوْ يَتَأَخَّرَ ۝٣٧ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝٣٨ إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ ۝٣٩
فِى جَنَّٰتٍ ۖ يَتَسَآءَلُونَ ۝٤٠ عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ۝٤١ مَا سَلَكَكُمْ فِى سَقَرَ ۝٤٢ قَالُوا۟
لَمْ نَكُ مِنَ ٱلْمُصَلِّينَ ۝٤٣ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ۝٤٤ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلْخَآئِضِينَ ۝٤٥ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ۝٤٦ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلْيَقِينُ ۝٤٧

18 [Müşrik yandaşları kendisine gelip Muhammed'e ve Kur'an'a karşı nasıl bir tavır takınılması gerektiğini sorunca] o uzun uzadıya düşünüp taşındı, kafasına göre güya ölçtü, biçti.

19-20 Kahrolası, ne biçim ölçtü biçti?! Hay kahrolası, nasıl da ölçtü biçti?!

21-22 Sonra baktı; ardından suratını asıp kaşlarını çattı.

23-25 Derken, şişindi ve imana gelmeyi kibrine yediremeyip çekti gitti. "Bu Kur'an" dedi, "Olsa olsa önceki büyücülerden nakledilen sihirli bir sözdür; dahası bu, beşer/insan sözünden başka bir şey değildir."

26 O ["beşer" desin bakalım,] ben de onu "sekara" atacağım.

27 Sekar nedir bilir misin?

28 Sekar, içine atılan insanı yiyip bitiren cehennem ateşidir. Yiyip bitirir ama insanı öldürüp de acısının dinmesine izin vermez.

29 Aksine onu eski hâline çevirir ve tekrar tekrar yiyip bitirir.

30-31 Cehennemde on dokuz görevli vardır. Biz, cehennem görevlilerini hep meleklerden atadık. Onların sayısını da, ["Biz çok kalabalığız; on dokuz meleğin hakkından geliriz." diye alay eden Ebû Cehil ve diğer] kâfirler için sırf bir sınama vesilesi kıldık. Yine onların sayısını insaf sahibi Yahudiler ve Hıristiyanların Peygamber'e kesinkes inanmasına, müminlerin de imanlarının pekişmesine vesile kıldık. Sonuçta insaf sahibi Yahudiler ve Hıristiyanlar ile müminler şüpheden kurtulsunlar; Peygamber'e inanıp inanmamakta tereddüt edenler ile kâfirlikte karar kılanlar ise, "Allah bu on dokuz görevliyle ilgili anlatımında ne demek istiyor acaba?" desinler.

İşte böylece Allah dilediğini/müstahak gördüğünü şaşırtır, dilediğini/layık gördüğünü de doğru yola ulaştırır.

Ey Peygamber! Rabbinin iradesine boyun eğip buyruklarını icra eden meleklerin sayısını kendisinden başka kimse bilemez.

İşte bütün bu ayetler insanlar için sırf öğüt ve uyarıdır.

32-37 Yoo! İşin aslı o kâfirlerin iddia ettikleri gibi değildir.

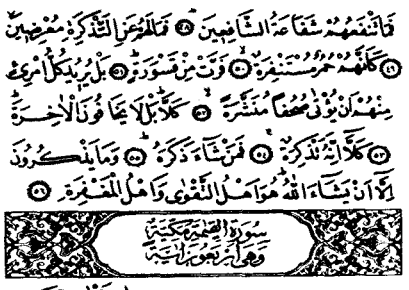
Aya, geçip gitmekte olan geceye, ağarmakta olan sabaha yeminle söylüyorum ki cehennem ateşi çok büyük bir bela, çok ağır bir cezadır. Keza o ateş, insanlar için, yani gerek içinizden iman edip imanlarına yaraşır işler yapmak isteyen gerekse imandan yüz çeviren kimseler için çok ciddi bir ikaz ve uyarıdır.

38-39 Hesap günü amel defterleri sağ taraflarından verilenler hariç, bütün herkes yaptığı işlerin rehini/esiri olacaktır!

40-42 Amel defterleri sağ taraflarından verilenler cennetlerde kâfirlerin/müşriklerin durumu hakkında kendi aralarında konuşacaklar.

Cennetlikler, kâfirlere, "Bu cehennemi boylamanıza sebep olan suçunuz neydi?" diye soracaklar.

43-47 Onlar şöyle karşılık verecekler: "Biz namaz kılanlardan [gerçek manada ibadet edenlerden] değildik. Üstelik fakir fukarayı da doyurmaz, ihtiyaçlarıyla ilgilenmezdik. Diğer bütün günahkârlar gibi biz de günah batağına dalmıştık. Bütün gerçekleri gözler önüne seren ölüm gelip çatıncaya değin hesap gününü de yalan sayardık."

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَل لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَن شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سورة القيامة مكية وهي أربعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّأُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

48 İşte o gün, kâfirlere şefaatçilerin şefaati fayda etmeyecektir.

49-51 Böyle iken onlara ne oluyor da bu öğütlere hiç kulak asmıyor, öğüt ve nasihatten âdeta aslandan ürküp kaçan yaban eşekleri gibi köşe bucak kaçıyorlar.

52 Belli ki bu beyler, ["Âlemlerin rabbi Allah'tan falan oğlu filana!" hitabıyla başlayan] kişiye özel vahiy metinleri istiyorlar.

53 Yoo! İşin doğrusu şu ki onlar ahiret endişesi taşımıyorlar.

54 Doğrusu, bu Kur'an bir öğüt ve uyarıdır.

55 Dileyen ona kulak verip ders alır.

56 Bununla birlikte onların ders alması Allah'ın dilemesine/layık görmesine bağlıdır.

Sevilip sayılmaya layık olan da O'dur; acıyıp affedecek olan da O'dur!

75. KIYÂMET SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 40 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Yoo! Gerçek, o müşriklerin zannettikleri gibi değil! Kıyamet gününe ve [o gün derin bir pişmanlıkla] kendi kendini kınayacak nefse andolsun ki, mutlaka diriltilip hesaba çekileceksiniz.

3 Ne o, yoksa [kâfir] insan bir gün kendisini diriltip kemiklerini yeniden bir araya getiremeyeceğimizi mi sanıyor?!

4 Yoo! Biz, insanoğlunun parmak uçlarındaki çizgileri dahi önceki hâliyle yeniden düzenlemeye kadiriz.

5-6 Ama gel gör ki kâfir insan, ileride kendisini bekleyen kıyamet, hesap ve ceza gerçeğini yalanlama arzusunu dışa vurup küstah bir tavırla, "Şu kıyamet günü ne zamanmış?!" der.

7 Ama gözler korku ve dehşetten fal taşı gibi açıldığında,

8 Ay bütün ışığını yitirip karanlığa gömüldüğünde,

9 Güneş ile ay yan yana getirildiğinde,

10 İşte o gün insan, "Nereye kaçıp kurtulsam?" diye çırpınacaktır.

11 Ama kaçıp kurtulacak yer bulmak ne mümkün!

12 O gün bütün yolların sonu rabbinin huzuruna çıkacaktır.

13 Yine o gün, insana yapması gerekirken yapmadığı, yapmaması gerekirken yaptığı her şey tek tek bildirilecek ve sonuçta hak ettiği karşılığı görecektir.

14-15 Gerçi insan o gün bin türlü mazeret ileri sürecek ama işin gerçeği konusunda organları kendi aleyhinde tanıklık edecektir.

16-19 İşte o zaman insana şöyle denecektir: "Mazeret uydurma telaşıyla laf yetiştirmeye çalışma. Hiç şüphen olmasın ki işlediğin günahların kaydını tutmak ve şimdi sana tebliğ etmek bize ait bir iştir. Amel defterini okuduğumuzda, neler okunduğunu iyi dinle. Eğer bir itirazın olursa ona izah getirmek de bize aittir."

20 Ey Kâfirler! Doğrusu siz, bu fânî hayata pek düşkünsünüz. Bu yüzdendir ki ahireti hiç mi hiç umursamıyorsunuz.

22-25 Ama gün gelecek, kimi yüzler rablerinin rahmetine nail olma beklentisiyle neşe ve mutluk saçacak; o gün kimi yüzlerden düşen de bin parça olacaktır. Çünkü böyleleri o zaman belini kıracak darbeyi yiyeceğini iyiden iyiye anlamış olacaktır.

26-27 Ey Kâfirler! Artık gafletten uyanın; zira [sizden biri ölüm döşeğine düşüp de] can boğaza dayandığı zaman, ölümle pençeleşen o kişinin etrafındakiler, "Yok mu bunu iyileştirecek?!" diye feryat ederler.

28 İşte o zaman ölümün pençesindeki insan hayata veda etme vaktinin geldiğini anlar, o anki son çırpınışla bacakları birbirine dolaşır.

30 Ama artık Rabbinin huzuruna yolculuk çoktan başlamıştır.

31 İşte o kâfir insan ne Peygamber'e ve Kur'an'a inanmış, ne de Allah'a ibadet ve itaat etmişti.

32 Aksine Peygamber'i ve Kur'an'ı yalanlamış, imandan yüz çevirmişti.

33 Üstelik yaptığı işi marifet sanıp çalımlı bir edayla kendi taraftarlarının yanına dönmüştü.

34 Ey kâfir insan! Yazık sana, yazık!

35 Yazık sana, hem de çok yazık!

36 Ne o, yoksa kâfir insan başıboş bırakılacağını, kendisine hesap sorulmayacağını mı sanıyor?!

37 O, vakti zamanında ana rahmine dökülmüş bir damlacık meniden ibaret değil miydi?!

38 Sonra bir çiğnemlik ete dönüştü; derken Allah ona can verip tüm organları yerli yerinde bir insan hâline getirdi.

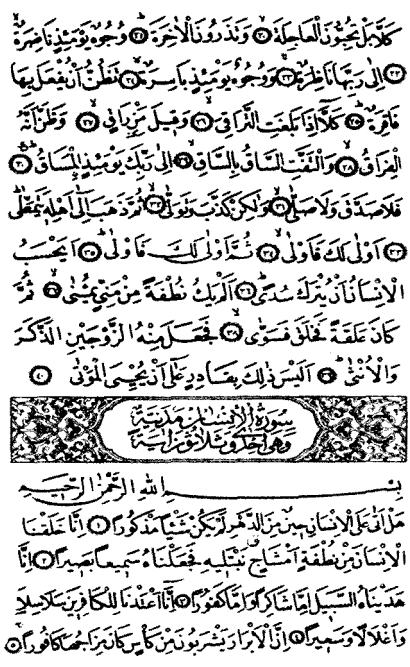
39 Onu iki cinsten biri yani erkek veya kadın kıldı.

40 Bütün bunları yapan Allah, ölüleri diriltemeye kadir olmaz olur mu?!

76. İNSÂN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 31 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kâinatın yaratılışından sonra öyle zamanlar geçti ki o zamanlarda insanın esamisi bile okunmuyordu.

2 Biz, [ilk olarak toprak ve sudan varlık kazanıp tarih sahnesine çıkan] insanı üreme safhasında bir damlacık karışık sudan [ana rahminde döllenmiş yumurtadan] yarattık. Maksadımız onu imtihan etmekti. Bu yüzden onu, işitip görme, anlayıp kavrama kabiliyetine sahip bir varlık kıldık.

3 Ona doğru yolu gösterip iyiyi, kötüyü tanıttık. Bu aşamadan sonra ister onca nimete karşılık iman ve itaat üzere minnettarlık göstersin, ister nankörlük/kâfirlik etsin.

4 Ama şunu unutmasın ki biz, nankörlere/kâfirlere azap için cehennemde zincirler, kelepçeler ve alevli ateşler hazırladık.

5 Allah'ın bahşettiği nimetlere iman ve itaatle karşılık verenler ise cennette içine hoş kokulu bitki özü katılmış içkiyi kadeh kadeh yudumlayacaktır.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ۝ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا
وَأَسِيرًا ۝ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ۝
إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ۝ فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ
وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ۝ وَجَزَاهُم بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝
مُّتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ۝ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ
ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ۝ وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِآنِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ
وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا ۝ قَوَارِيرَا مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝ وَيُسْقَوْنَ
فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ۝ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا ۝ وَيَطُوفُ
عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ۝
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ۝ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ
خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ۝ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ۝ إِنَّا نَحْنُ
نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ۝ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ
آثِمًا أَوْ كَفُورًا ۝ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

6 Bu içkinin kaynağı, Allah'ın has kullarının doyasıya içip istedikleri yere de kolayca akıtabilecekleri bir pınardır.

7 İşte o has kullar, gerek Allah'a gerekse insanlara verdikleri sözlere sadakat gösterirler; dehşeti her tarafı kaplayacak olan kıyamet gününden de endişe duyarlar.

8 Yine onlar, yiyecek ihtiyaçlarına rağmen kendilerinden önce yoksulların, yetimlerin, esirlerin [kölelerin ve borç altında ezilen insanların] karınlarını doyururlar.

9-10 Onlar bu iyiliği, "Biz sizi sırf Allah rızası için doyuruyoruz; dolayısıyla sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz. Biz, o çok sıkıntılı ve dehşetli kıyamet gününde rabbimize vereceğimiz hesabın endişesini taşıyoruz." niyetiyle yaparlar.

11 İşte bu samimi niyetlerinden ötürü Allah da onları kıyamet gününün dehşetinden koruyacağı gibi yüzlerinde kederden iz bırakmayacak, yüreklerini de sevinç ve mutlulukla dolduracaktır.

12 İman ve itaat üzere yaşamanın zorluklarına göğüs germelerine karşılık da cennette onları ipekten giysilerle ödüllendirecektir.

13 Onlar cennette tahtlara kurulacak ve orada ne bunaltıcı sıcak ne de dondurucu soğuk görecektir.

14 Cennetteki ağaçlar hep yanı başlarında onları gölgeleyecek, salkım saçak meyveler de hep ellerinin altında olacaktır.

15-16 Yine onlara etraflarında dolaşan hizmetçiler tarafından gümüş kaplar, billur kâseler, gümüş renginde billur kupalarla içkiler ikram edilecek ve kaç kadeh içeceklerine kendileri karar verecektir.

17-18 Onlara bu kupalarda zencefil katkılı olan ve selsebil adlı bir kaynaktan alınan içkiler sunulacaktır.

19 Yine onların etrafında, gençlikleri ebedî hizmetçiler dolaşacaktır.

Ey Peygamber! O hizmetçileri görsen, her birini etrafa saçılmış birer inci sanırsın.

20 Öte yandan, cennette nereye baksan hep nimetler içinde yüzüldüğünü ve çok büyük bir mutluluk saltanatının sürüldüğünü görürsün!

21-22 Nitekim cennetlikler ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyinmiş, gümüş bileziklerle süslenmiş olacaktır. Rableri de onlara çok nefis bir içki ikram edecek ve şöyle diyecektir: "İşte bütün bunlar sizin ödülünüzdür. Zira dünyadaki emekleriniz ödüle layık görülmüştür."

23 Ey Peygamber! Kuşkusuz bu Kur'an'ı sana indiren biziz.

24 O hâlde, rabbinin sana yüklediği bu şerefli elçilik görevinin zorluklarına göğüs ger! Sakın günahkârlık ve nankörlüğü meslek edinen o müşriklerin hiçbirine boyun eğme!

25 Her daim rabbinin ismini zikret!

26 Öte yandan, gecenin bir kısmında [namaz ibadetiyle] O'na secde et! Yine geceleyin uzun bir süre boyunca O'na ibadet et!

27 Doğrusu, bu kâfirlerin/müşriklerin tek arzusu fânî dünyanın zevk ve sefasını sürmektir. Bu yüzden kendilerini bekleyen o çetin kıyamet ve hesap gününe hiç aldırış etmezler.

28 Onları yaratan ve bütün organlarını yerli yerince şekillendirip mükemmel hâle getiren biziz. Dolayısıyla dilediğimiz zaman onları yok edip başka insanlara hayat imkânı da verebiliriz.

29 İşte bütün bu ayetler bir öğüt ve uyarıdır. Artık dileyen öğüt alıp rabbine giden iman ve itaat yoluna koyulur.

30 Bununla birlikte Allah dilemedikçe siz hiçbir şey dileyemezsiniz. [Çünkü Allah'ın mutlak irade ve egemenliğinden asla bağımsız olamazsınız. Dolayısıyla siz ancak rabbinizin izin vermesi sayesinde bir şey dileyebilirsiniz]. Şüphesiz Allah her şeyi bilen, neylerse güzel eyleyendir!

31 Allah, dilediğini/layık gördüğünü lütuf ve rahmetiyle cennete yerleştirir. Kâfirlere gelince, Allah onlar için çok feci bir azap hazırlamıştır.

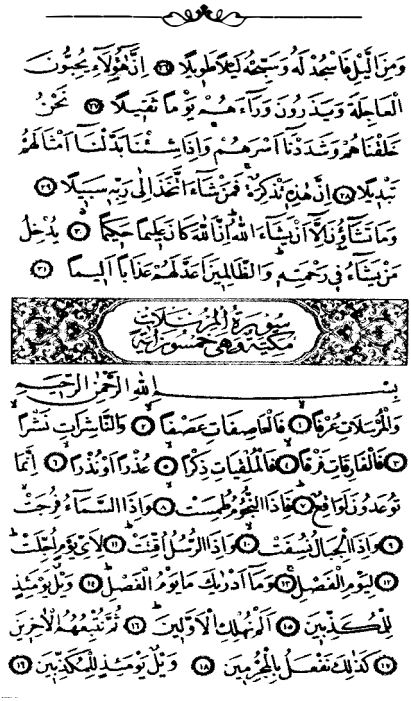
77. MÜRSELÂT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 50 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-6 Birbiri ardınca gönderilen, gönüllerde fırtınalar koparan, hakkı hakikati iyiden iyiye yayan, doğru ile yanlışı birbirinden ayıran, [ahirette kâfirlerin, "Bize öğüt veren olmadı." şeklindeki] mazeretlerini geçersiz kılmak ve onları uyarmak üzere öğütler veren bu ayetlere yeminle söylüyorum ki,

7 Ey kâfirler! Tehdit edildiğiniz kıyamet, hesap, ceza mutlaka gerçekleşecektir!

8-10 Gün gelecek, yıldızların ışığı sönecek, gök yarılacak, dağlar toz duman olup savrulacaktır.

11 İşte o zaman peygamberler kendi ümmetleri hakkında tanıklık etmek üzere huzura çağrılacaktır.

12 Peki, bütün bunlar ne zamana ertelendi?

13 Yargı ve hüküm gününe!

14 Hüküm günü nedir bilir misin?

15 Bu gerçeğe yalan diyenlerin o gün vay hâline!

16 Biz vaktiyle, peygamberlerini yalanlayan halkları helak etmedik mi?!

17 Bu kâfirleri de vakti gelince helak olanlar kervanına katacağız.

18 İşte biz, kâfirliği meslek edinenlere böyle muamele ederiz.

19 Bu uyarılara yalan diyenlerin o gün vay hâline!

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ
﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا
فِيهَا رَوَٰسِىَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ ٱنطَلِقُوٓا إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ ٱنطَلِقُوٓا
إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا
تَرْمِى بِشَرَرٍ كَٱلْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ
﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ جَمَعْنَٰكُمْ
وَٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا
يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا۟ وَتَمَتَّعُوا۟ قَلِيلًا إِنَّكُم
مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُوا۟ لَا يَرْكَعُونَ
﴿٤٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

20-22 Ey Kâfirler! Biz sizi, basit, bayağı bir sıvıdan [meniden] yaratmadık mı?! Sonra onu belirli bir süre boyunca korunaklı bir yerde [ana rahminde] tutmadık mı?!

23 İşte biz, yaratılışınızı böyle takdir edip düzenledik. Bizim yaratma sanatımız mükemmeldir.

24 Bu gerçeğe yalan diyenlerin o gün vay hâline!

25-27 Ey kâfirler! Biz yeryüzünü hem diriler hem de ölüler için bir toprak ana yapmadık mı?! Orada yerinden kımıldatılamayan görkemli dağlar var etmedik mi?! Size tatlı sular içirmedik mi?!

28 Bunca nimete nankörlük edenlerin o gün vay hâline!

29-30 Kâfirlere o gün şöyle denecektir: "Dünyada iken yalan saydığınız azaba, sizi üç koldan saracak olan cehennem ateşinin yoğun dumanına doğru gidin bakalım!"

31-33 O öyle bir dumandır ki ne gölge sağlar ne de ateşin hararetini savar; bilakis etrafa kocaman kütükler gibi kıvılcımlar saçar ve o kıvılcımların şekli sarı deveye benzer.

34 Bu gerçeklere yalan diyenlerin o gün vay hâline!

35-36 İşte o gün kâfirler [yalan] konuşamayacaktır. Kendilerine izin verilmeyeceği için mazeret de bildiremeyecekler.

37 Bu gerçeklere yalan diyenlerin o gün vay hâline!

38-39 Onlara şöyle denecektir: "Bugün yargı ve karar günüdür. İşte şimdi sizi de daha önceki kâfirleri de bir araya topladık. Azaptan kaçıp kurtulmak için yapabileceğiniz bir şey varsa buyurun yapın!"

40 Bu gerçeklere yalan diyenlerin o gün vay hâline!

41-42 Allah'ı sevip sayan, emirlerine itaatsizlikten sakınanlara gelince, o gün kâfirler cehennemi boylarken onlar cennetteki gölgelerin altında, pınarların başında keyif çatacak, canlarının çektiği her meyveden tadacaklar.

43 Onlara şöyle denecektir: "Dünyada yapmış olduğunuz güzel işlerden ötürü afiyetle yiyip için, keyfinize bakın!"

44 Biz, kulluk görevlerini samimiyetle yerine getirenleri işte böyle ödüllendiririz.

45 Bu gerçeklere yalan diyenlerin o gün vay hâline!

46 Ey Kâfirler! Cehennemi hak etmiş suçlular olarak dünyada kısa bir süre daha yiyip içip sefanızı sürün bakalım!

47 Bu uyarılara yalan diyenlerin o gün vay hâline!

48 Onlara, "Gelin, siz de Allah'a boyun eğin!" denildiğinde boyun eğmezler.

49 Bu ilahî kelama yalan diyenlerin o gün vay hâline!

50 O kâfirler/müşrikler bunca öğüt, bunca tehdit içeren Kur'an'a inanmayacaklar da başka hangi söze inanacaklar?!

78. NEBE' SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 40 ayettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۝١ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ۝٢ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ۝٣ كَلَّا
سَيَعْلَمُونَ ۝٤ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝٥ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ۝٦ وَالْجِبَالَ
أَوْتَادًا ۝٧ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ۝٨ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝٩ وَجَعَلْنَا
اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝١٠ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝١١ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا
شِدَادًا ۝١٢ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝١٣ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا
۝١٤ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝١٥ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ۝١٦ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ
مِيقَاتًا ۝١٧ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝١٨ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ
فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝١٩ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝٢٠ إِنَّ جَهَنَّمَ
كَانَتْ مِرْصَادًا ۝٢١ لِلطَّاغِينَ مَآبًا ۝٢٢ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ۝
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝٢٤ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝٢٥ جَزَاءً وِفَاقًا
۝٢٦ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝٢٧ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ۝٢٨ وَكُلَّ شَيْءٍ
أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝٢٩ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝٣٠

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-3 Ey Peygamber! Birbirlerine neyi sorup duruyor o müşrikler?! İçlerinde kimilerinin kâhin sözü, kimilerinin şair sözü, kimilerinin de eskilerin masalları yakıştırmasında bulunduğu o çok önemli Kur'an mesajı hakkında, ["Bu Muhammed neler anlatıyor?"] diyorlar, değil mi?!

4 Gerçek şu ki onlar Kur'an'ı yalanlamanın ne demek olduğunu yarın bir gün anlayacaklar!

5 Evet, onlar günlerini görecekler!

6-7 Biz, yeryüzünü sizin için âdeta bir döşek yapmadık mı?! Dağları da sarsılmamanız için yeryüzüne âdeta birer kazık gibi çakmadık mı?!

8 Sizi [erkek-dişi, uzun-kısa vb.] çift olarak yaratmadık mı?!

9-11 Uykunuzu sizin için bir istirahat imkânı, geceyi âdeta üstünüze örtülen bir yorgan, gündüzü de geçiminizi sağlama vakti yapmadık mı?!

12-13 Kusursuz bir yapıya sahip olan şu uçsuz bucaksız gökleri üstünüze âdeta bir tavan gibi bina etmedik mi?! Oraya güneşi ışık ve ısı yayan bir kandil gibi asmadık mı?!

14-16 Tahılların, bitkilerin ve yemyeşil bağ ve bahçelerin yetişmesini temin amacıyla rüzgârların sürüklediği bulutlardan bolca yağmur yağdırmadık mı?!

17-20 Haberiniz olsun ki o yargı ve hüküm günü, vakti kesin olarak belirlenmiş bir gündür! O gün diriliş için sûr'a üflenecek [kalk borusu çalınacak] ve siz bölük bölük Allah'ın huzuruna geleceksiniz. Yine o gün gökyüzü yarılıp açılacak ve orada kapılar oluşacaktır. Dağlar bulundukları yerden sökülecek ve sanki hiç var olmamışçasına yok olup gidecektir.

21-22 İşte o zaman cehennem de kâfirlere/müşriklere ev sahipliği yapmak için pusuda bekliyor olacaktır.

23-25 O kâfirler/müşrikler yıllar yılı cehennemde kalacaklar. Orada ne serin bir yer ne de susuzluklarını giderecek bir içecek bulabilecekler. Tek içecekleri, kaynar su, kan ve irin olacaktır.

26-28 Bu, onların işledikleri suça yaraşır bir cezadır! Çünkü onlar [dünyada iken] hesaba çekilme endişesi taşımazlardı. Bütün işleri güçleri ayetlerimizi yalan saymaktı.

29 Ama biz de onların bütün bu suçlarını tek tek kaydediyorduk.

30 Bu yüzden ahirette onlara şöyle diyeceğiz: "Şimdi çekin bakalım işlediğiniz günahların cezasını! Artık bizden azabınızı artırmaktan başka bir şey beklemeyin!"

olan gündür! Artık dileyen kimse rabbine giden iman ve ibadet yoluna koyulur.

40 Ey Müşrikler! Bakın, biz sizi gerçekleşmesi oldukça yakın bir azaptan sakınmanız gerektiği hususunda uyarıyoruz. Zira gün gelecek, herkes dünyada yaptığı işlerin sonucunu görecektir. İşte o zaman kâfir insan, "Eyvah! Keşke toprak olsaydım da yok olup gitseydim." diye feryat edecektir.

79. NÂZİ'ÂT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 46 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-5 Gökyüzünde ortaya çıkıp sonra gözden kaybolan, burçlar arasında düzenli biçimde hareket eden, fezada akıp giden, hızlı bir şekilde birbirini izleyen ve böylece Allah'ın tabiattaki hükmünü icra eden yıldızlara andolsun ki ölümden sonra mutlaka diriltileceksiniz!

6-7 Gün gelecek, sûr'a ilk üflemeyle birlikte kıyamet kopacak; ardından sûr'a ikinci kez üflenecek ve bununla da diriliş gerçekleşecektir.

8-9 İşte o gün yürekler korku ve dehşetten güp güp atacak, gözlerin feri sönecektir.

10-12 Böyle iken o müşrikler hâlâ [alaycı bir tavırla] şöyle diyorlar: "Yâ! Demek biz toprakta çürüyüp kemik yığınına dönüştükten sonra tekrar bu hâlimize döndürüleceğiz: Desenize biz o zaman mahvolduk(!)"

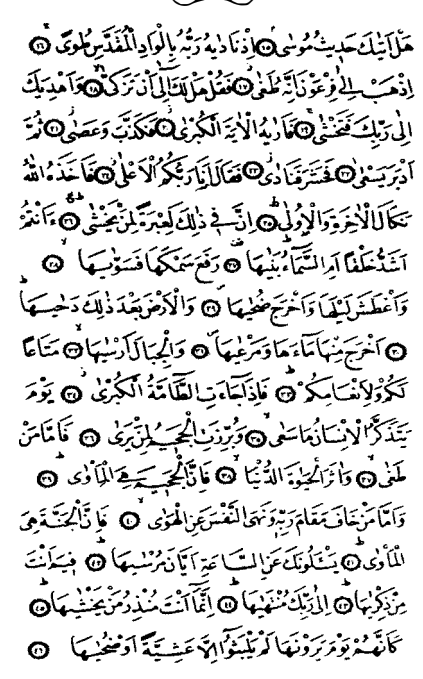
13-14 [Ölümden sonra diriltmeyi Allah için zor bir iş zannetmeyin]. Zira yeniden dirilişin sûr'a bir kez üflemelik işi var. O an bir de bakarlar ki kendilerini mahşer meydanında bulmuşlar!

31-35 Allah'a itaatsizlikten sakınanlara gelince, onlar esenlik ve mutluluğa erişecekler. Cennette onları bağlar bahçeler, tomurcuk göğüslü yaşıt dilberler ve içki dolu kadehler beklemektedir. Orada ne hakaret ve sövgü ne de bir iftira ve yalan duyacaklar.

36-37 İşte bütün bunlar senin rabbin, dahası göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin rabbi olan Rahman tarafından bolca lütfedilen bir ödül, bir armağandır. Hesap günü Rahman'ın huzurunda ağzını açıp söz söyleyecek kimse yoktur!

38 O gün Cebrail başta olmak üzere melekler saf saf sıralanacak ve Rahman'ın izin verdikleri dışında hiç kimse konuşamayacak, şefaatte bulunamayacaktır. İzin verilenler ise yerli yerinde ve dosdoğru konuşacaktır.

39 İşte o gün, gelip çatması kaçınılmaz

15 Ey Peygamber! Musa'nın başından geçenler hakkında bilgin var mı?!

16 Vaktiyle Rabbi ona kutsal bir vadide, Tuva'da şöyle seslenmişti:

17-18 "Firavun'a git; çünkü o iyice azdı. Ona de ki: "Azgınlıktan, günahkârlıktan arınmaya niyetli misin? Sana Rabbinin yolunu göstermemi, böylece sen de O'na karşı saygılı bir kul olmayı ister misin?"

20 Musa Firavun'a gitti ve ona en büyük mucizeyi [yılana dönüşen asasını ve/veya ışık saçan elini] gösterdi.

21-22 Ama Firavun bu mucizeye yalan/sihir dedi ve Musa'ya karşı çıktı. Ardından imana gelmekten yüz çevirip Musa'yı etkisiz kılmanın yollarını aramaya koyuldu.

23-24 Derken, adamlarını bir araya toplayıp, "Sizin en yüce rabbiniz benim ben!" dedi.

25 Bu büyük suçundan dolayı Allah da onu gerek dünyada gerek ahirette çok feci bir azaba mahkûm etti.

26 Kuşkusuz bunda Allah'a saygısızlıktan korkanlar için bir ibret var!

27-28 Ey Müşrikler! Sizi yeniden yaratmak mı zor yoksa gökleri yaratmak mı?! Bakın, Allah gök kubbeyi nasıl da direksiz yükseltti ve onu kusursuz biçimde düzenledi.

29 Göğü geceleyin kararttı; gündüz vaktini de güneş ışığıyla ağarttı.

30-33 Ayrıca yeryüzünü hayata elverişli hâle getirdi. Hem sizin hem de hayvanlarınızın yararlanması için yeryüzünde suyu ve bitki örtüsünü var etti. Dağları da oraya sağlam bir şekilde yerleştirdi.

34-35 O büyük felaket [kıyamet] gelip çattığı zaman var ya, işte o zaman kafir insan neyin peşinde ömür tükettiğini anlayacak ama iş işten geçmiş olacaktır.

36 Yine o zaman cehennem, vaktiyle kıyamet ve azap gerçeğine kör kesilen herkese ayan beyan gözükecektir.

37-39 Kâfirlik edip haddi aşan, ahireti yok sayıp sırf dünyaya gönül bağlayan kimseler var ya, işte onların ikametgâhı cehennem olacaktır.

40-41 Rabbinin huzurunda hesap vermekten korkan ve nefsini günahkârlıktan, kötü arzulardan uzak tutan kimselere gelince, bunların mekânı da cennet olacaktır.

42 Ey Peygamber! Müşrikler alaycı bir tavırla, "Şu kıyamet [gemisi] ne zaman demir atacak?!" diye sorarlar.

43 Ama sen bu konuda ne söyleyebilirsin ki?!

44 Kıyametin ne zaman gelip çatacağını yalnız Allah bilir.

45 Sen ancak kıyametten korkanları uyarmakla yükümlüsün. [Zaten senin davetine kulak verenler de kıyametten korkan kimselerdir].

46 O müşrikler inkâr ettikleri kıyamet ve diriliş gerçeğiyle karşılaştıkları zaman korku ve dehşetten afallayıp, dünyada bir akşam ya da kuşluk vakti kadar kısa bir ömür sürdüklerini sanacaktır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلّٰى ۝١ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمٰى ۝٢ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكّٰى ۝٣
أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ۝٤ أَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ۝٥ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدّٰى ۝٦
وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكّٰى ۝٧ وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعٰى ۝٨ وَهُوَ يَخْشٰى ۝٩
فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ۝١٠ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝١١ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ ۝١٢
فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ۝١٣ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ ۝١٤ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝١٥
كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝١٦ قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ۝١٧ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝١٨
مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ۝١٩ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۝٢٠ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝٢١
ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ۝٢٢ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ۝٢٣
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلٰى طَعَامِهِ ۝٢٤ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝٢٥ ثُمَّ
شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝٢٦ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۝٢٧ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ۝٢٨
وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝٢٩ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۝٣٠ وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۝٣١
مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ۝٣٢ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ ۝٣٣

80. ABESE SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 42 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Peygamber [Kureyş'in ileri gelen müşriklerine Kur'an'ı tebliğ ederken] yanına [Abdullâh b. Ümmi Mektûm adında] görme engelli bir adam geldi diye suratını asıp yüzünü başka tarafa çevirdi.

3-4 Ey Peygamber! Biliyor musun, belki de o görme engelli adam senin sayende arınacak yahut Kur'an'dan öğüt alacak ve bu öğüt kendisine faydalı olacaktı.

5-7 Ne var ki sen olanca ilgi ve ihtimamı, öğüde hiç ihtiyaç duymayan kimseye gösteriyorsun. Hâlbuki böyle birinin imana gelmemesinden sen sorumlu değilsin.

8-10 Böyle iken, yüreğinde Allah korkusuyla sana koşup gelen kimseyle ilgilenmiyorsun.

11-12 Sakın bir daha böyle yapma! Şüphesiz bu ayetler öğüt ve uyarıdır. Artık dileyen öğüt alır.

13-16 Bu ayetler Allah nezdinde şerefli, kadri yüce, mukaddes sahifelerde olup O'nun katından son derece seçkin ve sadık elçi melekler vasıtasıyla indirilmektedir.

17 Kahrolası kâfir/müşrik insan ne kadar da nankördür!

18 Acaba hiç düşündü mü ki Allah nasıl bir şeyden yarattı onu?!

19-20 Allah onu bir damlacık meniden yarattı. Sonra onu şekillendirdi. Daha sonra da ana karnından çıkışını kolaylaştırdı.

21-22 Hayat süresi dolduğunda onun canını alıp kabre koyduracaktır. Sonra da istediği zaman onu diriltecektir.

23 Böyle iken o kâfir hâlâ dirilişi inkâr ediyor. Doğrusu o, Allah'ın iman ve itaat emrine uymadı.

24 O nankör insan yiyeceklerinin kaynağına ibret nazarıyla bir baksın!

25-32 Biz yağmuru şarıl şarıl yağdırdık. Sonra toprağı bitkilerin yetişmesine uygun hâle getirdik ve topraktan tahıllar, üzüm bağları, sebzeler, zeytin ağaçları, hurmalıklar, sık ağaçlı yemyeşil bahçeler, meyveler ve çayırlar meydana getirdik. İşte bütün bunları hem sizin hem de hayvanlarınızın faydalanması için yaptık.

33 [Diriliş için çalınacak borunun] kulakları sağır eden o müthiş sesinin duyulacağı gün var ya!

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾
ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

سُورَةُ التَّكْوِيرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ
سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾
وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ
أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾
الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

34-37 İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından bile kaçacaktır. Çünkü o gün herkes kendi başının derdine düşmüş olacaktır.

38-42 Kimi yüzler o gün sevinç, neşe ve mutluluktan ışıl ışıl parlayacaktır. Kimi yüzler ise is kaplamışçasına kararacaktır. İşte o yüzleri kararanlar, kâfirlik ve günahkârlığı meslek edinmiş kimseler olacaktır.

81. TEKVÎR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 29 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Güneş dürülüp/büzülüp karanlığa gömüldüğünde,

2 Yıldızların parıltısı söndüğünde,

3 Dağlar yerlerinden söküldüğünde,

4 [Çok değerli sayılan] hamile develer başıboş bırakıldığında,

5 Vahşi hayvanlar bir araya toplandığında,

6 Denizler kaynatıldığında,

7 Herkes yandaşı ve dindaşıyla bir araya getirildiğinde,

8-9 Diri diri gömülen kız çocuğunun, hangi suçu yüzünden öldürüldüğünün hesabı sorulduğunda,

10 Amel defterleri açıldığında,

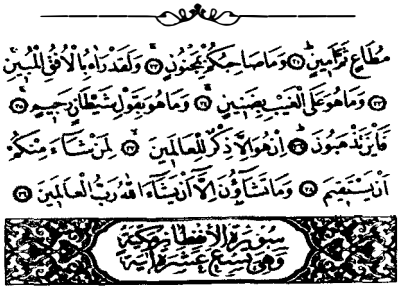
11 Gökyüzü bir perde gibi açılıp ortadan kalktığında,

12 Cehennemdeki ateş harlatıldığında,

13 Cennet, müminleri ağırlamaya hazır hâle getirildiğinde,

14 İşte bütün bunlar gerçekleştiğinde, her insan dünyada yaptıklarının karşılığını göreceğini anlayacaktır.

15-20 Yörüngelerinde akıp giden, gündüzleri kaybolup geceleri ortaya çıkan yıldızlara, kararan geceye, ağaran sabaha yeminle söylüyorum ki Kur'an çok değerli, güçlü ve arşın [mutlak hükümranlığın] sahibi Allah nezdinde itibarlı bir elçinin sözüdür.

21 O elçi, sözü dinlenen ve kendisine güven duyulan biridir.

22 Ey müşrikler! Bu arkadaşınız Muhammed cinlerden ilham alan biri değildir.

23 Yeminle söylüyorum ki Muhammed, vahyi getiren meleği güneşin doğduğu ufukta görmüştür.

24 Ayrıca Muhammed, vahyi sizden esirgeyen, tebliğ ettiği ayetlere karşılık sizden ücret/mükâfat isteyen biri de değildir.

25 Öte yandan, Kur'an [bir şair veya kâhin sözü olmadığı gibi] Allah'ın rahmet kapısından kovulmuş şeytanın sözü de değildir.

26 Ey müşrikler! Kur'an'dan yüz çevirip de nereye gidiyorsunuz?!

27-28 Bakın bu Kur'an, insanlar, özellikle de içinizden iman ve itaat yolunu tutmak isteyenler için sırf bir öğüt ve uyarıdır.

29 Ey Müşrikler! ["Doğru yola gelip gelmemek bizim bileceğimiz bir iş!" diyerek her şeyi kendi iradenize bağlamayın]. Bilin ki Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. [Çünkü Allah'ın mutlak iradesinden büsbütün bağımsız hareket edemezsiniz].

82. İNFİTÂR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 19 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-5 Gök yarıldığı, yıldızlar parçalanıp dağıldığı, denizler kaynayıp birbirine karıştığı, kabirlerin içi dışına çıkarıldığı zaman, her insan dünyada ne yapıp ne yapmadığını iyice anlayacaktır.

6-8 Ey kâfir insan! Neydi seni o cömert rabbin hakkında aldatan?! O değil mi seni yaratan?! O değil mi seni şekillendirip tüm uzuvları yerli yerinde bir insan hâline sokan?! Kısacası, O değil mi seni dilediği bir şekilde oluşturup meydana getiren?!

9 Ey Müşrikler! Doğrusu siz, çok büyük bir yanlış yapıyorsunuz. Ölümden sonra dirilip hesap vermeyi yalan sayıyorsunuz.

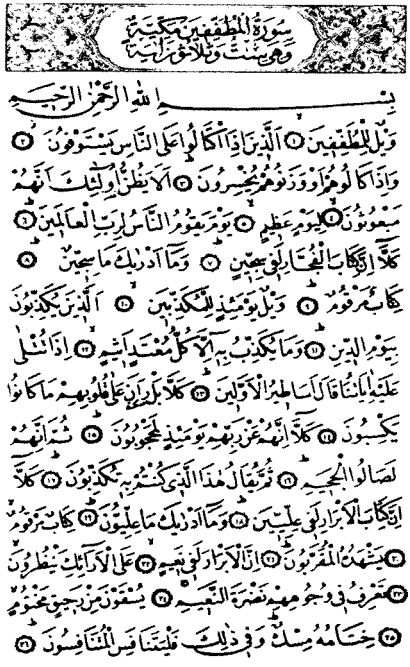
10-12 Hâlbuki sizi gözetleyen, yaptığınız her şeyi bilen ve kayda geçiren değerli melekler vardır.

13-16 [Haberiniz olsun ki] Allah'a itaatkâr kullar ahirette nimetlerle dolu cennette olacaklar. Allah'a karşı gelmekte karar kılanlar ise [yalan saydıkları] o hesap gününde cehennemi boylayacak ve oradan çıkış yolu bulamayacaklar.

17 Ey Peygamber! Hesap gününün nasıl bir gün olduğunu bilir misin?!

18 Evet, o hesap günü nasıl bir gündür bilir misin?!

19 Hesap günü, kimsenin kimseye zerre kadar bile faydasının dokunmayacağı bir gündür. O gün, bütün yetki ve hüküm yalnız Allah'ındır!

83. MUTAFFİFÎN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 36 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ölçü ve tartıda hile yapan, eksik ölçüp tartan kimselerin vay hâllerine!

2-3 Onlar satın alırken haklarını tam olarak alırlar. Fakat başkalarına satarken eksik ölçüp tartmak suretiyle hile ve haksızlık yaparlar.

4-6 Belli ki onlar, bütün varlıkların rabbi Allah'ın huzurunda insanların el pençe divan duracakları o müthiş kıyamet gününde hesap vermek üzere diriltileceklerine hiç ihtimal vermiyorlar.

7 Ama işin gerçeği onların düşündükleri gibi değil! Doğrusu şu ki günaha batmışların yapıp ettikleri her şeyin kaydı Siccîn'dedir.

8 Siccîn nedir bilir misin?

9 Siccîn, kâfirlerin sicil defteridir.

10 Bu gerçeği yalan sayanların kıyamet ve hesap günü vay hâllerine!

11 Hesap ve ceza gününe yalan diyenlerin vay hâllerine!

12 Bu gerçeği, haddi aşıp günaha batmış olanlardan başkası inkâr etmez.

13 Böyle birine ayetlerimiz tebliğ edildiğinde, "Bunlar, eski nesillere ait masallar!" der.

14 Yoo! Gerçek şu ki işledikleri onca günah kalplerini karartmıştır. [Bu yüzden, Kur'an'a "eskilerin masalları", ahirete de "yalan" diyorlar].

15-17 Yoo! Bu sözler yanlarına kâr kalmayacaktır! Onlar kıyamet ve hesap günü rablerinin rahmet ve merhametinden büsbütün mahrum kalacaklar. Üstelik cehennemi boylayacaklar. Orada kendilerine, "İşte vaktiyle yalan saydığınız cehennem!" denilecektir.

18 Allah'a itaatkâr kullara gelince, onların dünyada yaptıkları her şeyin kaydı da İlliyyûn'dadır.

19 İlliyyûn nedir bilir misin?

20 İlliyyûn, müminlerin sicil defteridir.

21 O sicil defteri, Allah'a yakın olanların [meleklerin] gözetimindedir.

22 İşte o itaatkâr kullar ahirette nimetlerle dolu cennette olacaklar.

23 Koltuklarına kurulup mutluluk içerisinde etraftaki güzellikleri seyredecekler.

24 Onlara bakınca, nimet içinde yüzmenin sevinç ve mutluluğunu yüzlerinden okursun.

25 Onlara ağızda misk kokusu bırakan nefis bir şarap sunulacaktır.

26 İnsanlar, birbirleriyle yarışırcasına çalışıp çabalayacaklarsa işte bu nimetlere kavuşmak için çalışıp çabalamalıdır.

وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ ۝٢٧ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝٢٨ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا
كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ۝٢٩ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝٣٠
وَإِذَا انقَلَبُوا إِلَىٰٓ أَهْلِهِمُ انقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝٣١ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوٓا
إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ۝٣٢ وَمَآ أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَٰفِظِينَ ۝٣٣ فَٱلْيَوْمَ
الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ۝٣٤ عَلَى الْأَرَآئِكِ
يَنظُرُونَ ۝٣٥ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝٣٦

سُورَةُ الانشِقَاقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَآءُ انشَقَّتْ ۝١ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝٢ وَإِذَا الْأَرْضُ
مُدَّتْ ۝٣ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝٤ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝٥
يَٰٓأَيُّهَا الْإِنسَٰنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَٰقِيهِ ۝٦ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ ۝٧ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ۝٨ وَيَنقَلِبُ إِلَىٰٓ
أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا ۝٩ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ ۝١٠ فَسَوْفَ
يَدْعُوا ثُبُورًا ۝١١ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝١٢ إِنَّهُۥ كَانَ فِىٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا ۝١٣

27 Cennetteki o nefis şaraba "Tesnîm" de karıştırılacaktır.

28 "Tesnîm", Allah'a yakın olanların içecekleri bir kaynaktır.

29-33 [Ebû Cehil, Velîd b. Muğîre ve Âs b. Vâil gibi] müşrikler [Ammâr b. Yâsir, Habbâb b. Eret ve Bilâl Habeşî gibi yoksul] müminlere gülerler. Yanlarından geçerken birbirlerine kaş göz işareti yaparak onlarla alay ederler. Kendi yandaşlarının yanına zevkten dört köşe olmuş bir hâlde dönerler. Müminleri gördüklerinde, "Bunlar kaçık adamlar!" derler. Hâlbuki o kâfirler, müminleri teftiş etmekle görevlendirilmiş değildir.

34-36 Kıyamet ve hesap günü müminler de o kâfirlerin perişan hâllerine bakıp gülecektir. İşte o zaman, cennetteki koltuklara kurulup etraftaki güzellikleri seyreden müminler, "Sahi, o kâfirler yaptıklarının mükâfatını(!) aldılar mı?" diyecektir.

84. İNŞİKÂK SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 25 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Gökyüzü yarılıp parçalandığı, böylece tabiatına yaraşır şekilde rabbinin emrini yerine getirdiği zaman,

3-5 Yeryüzü dümdüz hâle getirildiği, içindekileri dışarı atıp boşaldığı ve böylece tabiatına yaraşır şekilde rabbinin emrini yerine getirdiği zaman, insan dünyada ne yapıp ne yapmadığını iyice anlayacaktır.

6 Ey insan! Sen rabbine kavuşuncaya değin didinip duracaksın ve sonunda O'na kavuşacaksın.

7-9 Ahirette amel defterleri sağ tarafından verilen kimse çok kolay bir hesaba çekilecek ve sevinç içinde cennetlikler arasındaki yerini alacaktır.

10-12 Amel defteri arka/sol tarafından verilen kimse ise yok olmak için can atacak ama son pişmanlık fayda etmediği için cehennemi boylayacaktır.

13 Hâlbuki o, dünyada iken kâfir yandaşlarıyla birlikte pek keyifli, pek şımarık idi.

14 Ölümden sonra diriltilip rabbinin huzuruna çıkmayı da mümkün görmüyordu.

15 Oysa kesinlikle rabbinin huzuruna çıkıp hesap verecekti. Kaldı ki rabbi onun her hâl ve hareketini görüyordu. [Dolayısıyla bu inkârcılığının bedelini ödemesi gerekiyordu].

16-18 Gurup vaktine, geceye ve onun karanlık örtüsü altında barınan her şeye, dolunay hâlini alan aya yeminle söylüyorum ki,

19 Ey insanlar! Var oluş maceranızda hep bir hâlden başka bir hâle evrileceksiniz. [İlkin ana rahmine düşeceksiniz. Belli bir zaman sonra dünyaya gözlerinizi açacaksınız. Derken, çocukluk ve gençliğin hazzını tadacaksınız. Sonra yaşlılıkla boğuşacaksınız. Daha sonra ölümle tanışacaksınız. En nihayet diriltilip rabbinizin huzuruna çıkacaksınız].

20 Böyle iken o kâfirler ölümden sonra diriliş gerçeğine ne diye inanmıyorlar?!

21 Kendilerine Kur'an okunduğunda niçin saygı duyup itaat etmiyorlar?!

22 [Saygı ve itaat şöyle dursun], o kâfirler Kur'an'ın bildirdiği gerçekleri yalan saymaya devam ediyorlar.

23 Ama Allah, onların kalp ve gönüllerinde inkârcılığı besleyen tüm duygu, düşünce ve niyetleri çok iyi biliyor.

24 Ey Peygamber! Onlara çok müthiş bir azabı müjdele!

25 Fakat iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri azapla tehdit etme! Çünkü onları ahirette hiç kesintiye uğramayacak, bitip tükenmeyecek bir mükâfat bekliyor.

85. BURÛC SURESİ

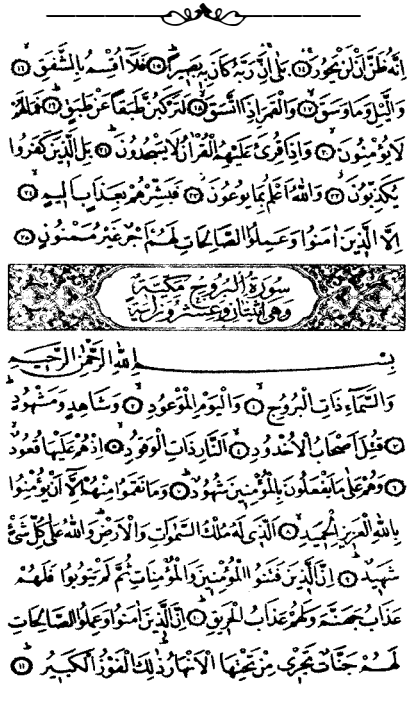
[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 22 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Yıldız kümeleriyle [on iki takımyıldızıyla] süslü göğe,

2 Mutlaka gelip çatacağı bildirilen kıyamet gününe,

3 Kendisinin tek gerçek tanrı olduğuna tanıklık eden Allah'a ve O'nun birliğine delil teşkil eden bütün mahlûkata andolsun ki müminlere eziyet eden o kâfirler melundurlar.

4-5 Tıpkı geçmişte harlı ateş çukurunu hazırlayan o kahrolası kâfirlerin melun oldukları gibi.

6-7 Vaktiyle onlar çukurdan yükselen ateşin karşısına geçip müminlere yaptıkları işkenceyi keyifle seyretmişlerdi.

8-9 O kâfirler, sırf üstün kudret sahibi, her türlü övgüye layık, göklerin ve yerin tek gerçek sahibi ve hakimi Allah'a inandılar diye müminlere bu işkenceyi reva görmüşlerdi. Oysa Allah onların bütün yaptıklarına şahitti.

10 Mümin erkeklere ve mümin kadınlara işkence edip sonra da bu günahlarından pişmanlık duyup imana gelmeyenler var ya, işte onları cehennem, harlı ateşte yanma azabı bekliyor.

11 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenleri ise içinde ırmakların çağıldadığı cennetler bekliyor.

İşte en büyük bahtiyarlık, en büyük mutluluk budur!

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ۝ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ۝ وَهُوَ الْغَفُورُ
الْوَدُودُ ۝ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۝ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ
الْجُنُودِ ۝ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۝ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝ وَاللَّهُ
مِن وَرَائِهِم مُّحِيطٌ ۝ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ۝ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ۝

سورة الطارق مكية وهي سبع عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝ النَّجْمُ الثَّاقِبُ
۝ إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝ فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝
خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ۝ يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝ إِنَّهُ
عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝ فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝ إِنَّهُ لَقَوْلٌ
فَصْلٌ ۝ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۝ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝
وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ۝

سورة الأعلى مكية وهي تسع عشرة آية

12 Ey Peygamber! Rabbinin azap/ceza sillesi elbet çok müthiştir!

13 İnsanoğlunu ilkin yaratan da O'dur; ölüm sonrasında yeniden hayata kavuşturacak olan da O'dur.

14 O, mümin kullarına karşı pek bağışlayıcı, pek sevecendir.

15 O, yüce arşın/sınırsız hükümranlığın sahibidir.

16 O, dilediği her şeyi yapma gücüne sahiptir.

17-18 Ey Peygamber! Geçmiş devirlerde müminleri ortadan kaldırmaya kalkışan o kâfir toplulukların, Firavun ve Semûd halklarının feci akıbetlerinden haberdarsın değil mi?!

19 Helak gerçeğine rağmen bu kâfirler Kur'an'ı hâlâ yalanlıyorlar.

20 Ama onlar Allah'ın elinden asla kurtulamayacaklar.

21-22 Ayrıca onların yalanladıkları şey [şair veya kâhin sözü değil] Allah'ın sınırsız ilminde korunan pek şerefli bir Kur'an'dır!

86. TÂRIK SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 17 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Göğe ve Târık'a andolsun!

2 Târık nedir bilir misin?

3 O, karanlığı delip geçen seher yıldızıdır.

4 Yanında bekçi/gözcü bir melek bulunmayan hiç kimse yoktur.

5 [Ölümden sonra dirilişe yalan diyen] insan neden yaratıldığını bir düşünsün!

6-7 İnsan, bel ile göğüs bölgesi arasındaki organlardan süzülüp çıkan bir sıvıdan yaratılmıştır.

8 İşte onu ilkin böyle bir sıvıdan yaratan Allah, ölüm sonrasında diriltmeye de kadirdir.

9 Gün gelecek, insanoğlunun bütün gizli saklı şeyleri gözler önüne serilecektir!

10 O gün, insanın ne kendini kurtaracak gücü kalacak ne de bir yardımcısı olacaktır.

11-14 Yağmur yüklü bulutlara ev sahipliği yapan gökyüzüne, bitkilerin boy vermesiyle çatlayıp yarılan toprağa yemin olsun ki, Kur'an hak ve hakikati bildiren bir kelamdır. O, ["laf ola beri gele" denebilecek] boş ve anlamsız bir kelam değildir; [iş olsun diye de indirilmemiştir].

15-16 Ey Peygamber! O kâfirler seni etkisiz kılmak için olanca güçleriyle planlar yapıyorlar. Ama bilesin ki ben onların tüm planlarını hem başlarına geçirecek hem de hak ettikleri cezayı vereceğim.

17 O hâlde, sen şimdilik o kâfirleri kendi hâllerine bırak; helak olmaları için tez canlılık gösterme!

87. A'LÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 19 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-5 Ey Peygamber! Yüceler yücesi rabbinin ismini [her türlü yakışıksız sıfattan] tenzih ederek an! Her şeyi yaratan, yarattığı varlıklara mükemmel bir şekil veren, kâinattaki her canlının tabiatını belirleyip hayatlarını sürdürme yolunu gösteren, yeryüzünde yemyeşil bitkiler ve ekinler var eden, sonra onları kupkuru çerçöp hâline getiren rabbini her türlü noksan sıfattan tenzih ederek an!

6-7 Ey Peygamber! Biz sana Kur'an'ı öğretip belleteceğiz; sen de –Allah dilemedikçe– öğrendiklerini asla unutmayacaksın! Şüphesiz Allah [sizin için] aşikâr olanı da gizli saklı olanı da bilir.

8-9 Ey Peygamber! Biz senin vahyi kolayca kavramanı sağlayacak ve tebliğ faaliyetinde önünü açacağız. O hâlde, müşriklere Allah'tan başka tanrı olmadığını hatırlat. Öğüt ve nasihat fayda etmiyor gözükse de sen yine bu gerçeği hatırlat!

10-11 Kalbinde Allah'tan korkup çekinme duygusu olan kimse nasihatinden ders alacaktır. Kâfirliği meslek edinmiş olan ise öğüt ve nasihatten alabildiğine uzak duracaktır.

12-13 Böyleleri ahirette en şiddetli ateşi boylayacaktır. Orada ne ölüp kurtulacak ne de rahat bir nefes alacaktır.

14-15 İmana gelip şirk ve inkârcılıktan arınan, rabbini anıp O'na ibadet eden kimseler ise kurtuluşa erecektir.

16-17 Böyle iken siz bu fâni hayatın zevklerini tercih ediyorsunuz. Oysa ahiretteki hayat çok daha güzel, çok daha değerli ve üstelik ebedidir.

18-19 Kuşkusuz, bütün bunlar daha önceki vahiylerde, İbrahim'e ve Musa'ya gönderilen vahiylerde de zikredilmiş gerçeklerdir.

88. ĞÂŞİYE SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 26 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Günün birinde, ansızın, korkunç bir kâbus gibi çöküverecek kıyametin nasıl bir felaket olduğundan haberdarsın, değil mi?!

2-7 O gün kimileri [kâfirler] alabildiğine zelil ve perişan, alabildiğine yorgun ve bitkin hâlde olacaklar. Derken, cehennemdeki kızgın ateşi boylayacaklar. Susadıklarında kaynar su pınarından suvarılacaklar. Acıktıklarında ise ne besin değeri olan ne de açlığı gideren dikenli bir bitkiden başka bir yiyecek bulamayacaklar.

8-11 O gün kimileri [müminler] de neşe ve mutluluk içinde olacaklar. Dünyadaki emeklerinin karşılığını almış olmanın memnuniyeti içinde son derece muhteşem bir cennette ağırlanacak ve orada [iftira, yalan, hakaret gibi] hiçbir kötü söz duymayacaklar.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۝ وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ۝
وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ۝ أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ
كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ
نُصِبَتْ ۝ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ ۝
لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ۝ إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ۝ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ
الْأَكْبَرَ ۝ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ۝

سورة الفجر مكية وهي ثلاثون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالْفَجْرِ ۝ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ۝ هَلْ
فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ۝ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝ وَثَمُودَ
الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝ الَّذِينَ
طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝ فَصَبَّ
عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝

12-16 Cennette sürekli akan nice pınarlar olacak; ayrıca orada muhteşem tahtlar, şarap dolu kadehler, sıra sıra dizilmiş yastıklar ve serilmiş halılar da bulunacaktır.

17-20 O kâfirler develerin nasıl yaratıldığına, göğün nasıl yükseltildiğine, dağların nasıl birer kocaman direk gibi dikildiğine, yeryüzünün nasıl halı gibi ayaklarının altına serildiğine bakıp da ibret almazlar mı hiç?!

21-22 Ey Peygamber! Sen o kâfirlere öğüt verip uyarmaya devam et! Çünkü sen ancak öğüt verip uyarmakla yükümlüsün. Yoksa sen onları zor yoluyla imana getirmek durumunda değilsin.

23-24 Her kim imandan yüz çevirip kâfirlikte karar kılarsa Allah böylelerini en şiddetli azaba çarptıracaktır.

25-26 Elbet o kâfirlerin ölüm sonrasında gelecekleri yer bizim huzurumuz olacaktır. Hesaplarını görmek ise elbet bizim işimiz olacaktır.

89. FECR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 30 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Sabah vaktine,

2 Zilhicce ayının ilk on gecesine,

3 Zilhicce ayının dokuzuncu ve onuncu gününe,

4 Müzdelife'de geçen geceye andolsun ki kıyamet, diriliş ve hesap mutlak gerçektir.

5 İşte bu yemin, aklı başında herkes için pek mühim bir yemin değil midir?!

6-10 Ey Peygamber! Âd halkına, yani çevre bölgelerde bir benzeri daha inşa edilmemiş yüksek binalara sahip İrem halkına, vadideki kayaları yontarak evler yapan Semûd halkına ve muhteşem bir saltanat sahibi Firavun'a rabbin neler etti bilmez misin?!

11-14 Bütün bu halklar yaşadıkları memleketlerde alabildiğine azdılar; günahkârca davranışlarıyla o memleketleri fesada boğdular. Bu yüzden, senin rabbin de onlara azap üstüne azap yağdırdı. Şüphesiz rabbin her şeyi gözetleyip denetlemektedir.

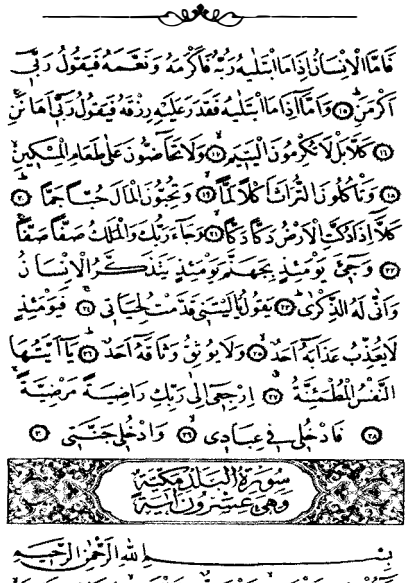
15-16 İnsan var ya, şu kâfir/nankör insan, rabbi onu [zenginlik, mutluluk, sağlık, afiyet gibi] lütuf ve ikramlarla sınadığı zaman, "Rabbim bana hak ettiğim ikramda bulundu." der. Ama onu yoksullukla sınadığında, "Rabbim bana büyük haksızlık yaptı." diye feryat eder.

17-20 Yoo! Siz [kâfirler Allah'tan hep ikram beklersiniz] ama öksüzü, yetimi bir kez olsun sevindirmezsiniz. Fakir fukarayı doyurmaya ön ayak olmaz, ihtiyaçlarıyla hiç ilgilenmezsiniz. Alın teri dökmeden sahip olduğunuz malı mülkü helal-haram demeden müsrifçe yersiniz. Dünya malını tarifsiz biçimde seversiniz.

21-24 [Ama bilin ki çok büyük bir yanlış yapmaktasınız]. Zira yeryüzü korkunç şekilde sarsılıp parçalandığı, rabbinin sınırsız hükümranlığı bütün ihtişamıyla kendini gösterip melekler saflar hâlinde dizildiği, cehennemin de azaba hazır hâle getirildiği gün, kâfir insan dünyada iken ne denli büyük bir yanlış yaptığını anlayacak ama iş işten geçtiği için gerçeği anlamış olmanın kendisine hiçbir faydası dokunmayacaktır. Bu yüzden de, "Ah benim akılsız başım! Keşke dünyada iken buradaki hayatım için hazırlık yapsaydım." diye yanıp yakılacaktır.

25-26 [Bu yanıp yakılma dünyada yapılan yanlışın sonucu olduğu için] kâfir insanın o gün kendine ettiği azabı hiç kimse edemez; yine onun kendine vurduğu bendi kimse öyle sıkı vuramaz.

27-30 O gün mümin kullara da Allah tarafından şöyle seslenilecektir: "Ey Allah'a gönül bağlayıp O'nu anmakla huzura ermiş kimse! Şimdi koş rabbinin mükâfatına! Sen O'ndan hoşnut, O senden hoşnut olmuş bir hâlde. Gel katıl güzel kullarımın arasına; buyur gir cennetime!"

90. BELED SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 20 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

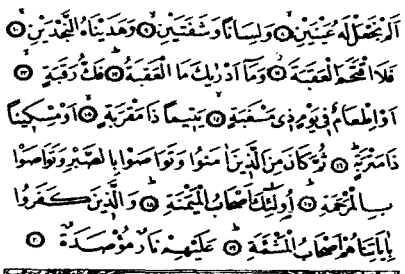
1-3 Ey Peygamber! Bu şehre, senin de memleketin olan bu Mekke şehrine, o değerli babaya ve evladına [İbrahim'e ve İsmail'e] andolsun ki,

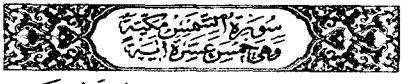
4 Biz insanı zorluk ve sıkıntılarla boğuşabilecek güçte yarattık.

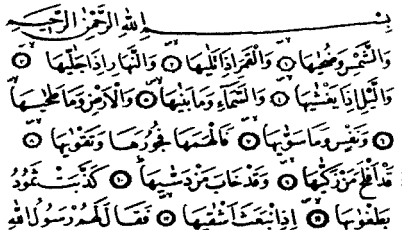
5 Biz, insanoğluna böyle bir kudret verdik diye o kâfir ve mağrur insan maddi gücüne güvenip de "Kimse benim bileğimi bükemez." diye mi düşünür?!

6 Üstelik "Ben yığınla servet harcadım." diye de övünüp durur.

7 Yoksa o nereden kazanıp nereye harcadığını kimsenin görmediğini mi sanır?!

[8-10] Peki biz o mağrur adama görmesi için gözler, konuşması için dil ve dudaklar vermedik mi?! Yine ona iyilik ve kötülük yollarını göstermedik mi?!

[11] Ne var ki o, sarp yokuşu aşmaya çalışmadı.

[12] Sarp yokuştan maksat nedir bilir misin?!

[13-17] Sarp yokuştan maksat, bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaktır. Yahut kıtlık kıranın hüküm sürdüğü bir zamanda akrabadan olan yetimi öksüzü yahut aç açık hâldeki fakiri doyurmaktır. Keza bu sarp yokuşa tırmanışta, yürekten iman edip birbirlerine sabır ve merhamet tavsiyesinde bulunan hayırlı insanlardan olmaktır.

[18] İşte böyleleri, amel defterleri sağ ellerine verilecek ve murada erecek kimselerdir.

[19] Ayetlerimizi inkâr edenler ise amel defterleri sol ellerine tutuşturulacak kimselerdir.

[20] Bunların hakkı, kapıları üzerlerine sımsıkı kapatılmış cehennemin ateşinde azap çekmektir.

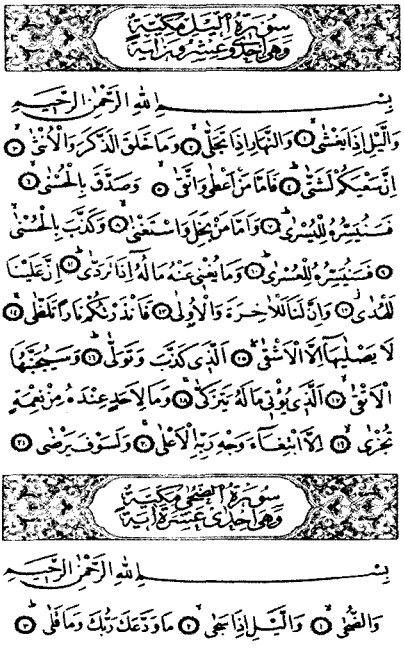
91. ŞEMS SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 15 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

[1-10] Güneşe ve aydınlığına, güneş battıktan sonra kendini gösteren aya, dünyayı aydınlattığında gündüze, onu karanlıkla örttüğünde geceye, göğe ve onu bir tavan gibi bina edene, yere ve onu bir yaygı gibi serip döşeyene, insan nefsine ve ona kabiliyetler verene, yine ona hem kötülüğü hem de kötülükten sakınmayı ilham edene yemin olsun ki, nefsini [iman ve ibadetle] arındıran kurtuluşa erer. Nefsini günahlara boğan ise büsbütün kaybeder.

[11-15] Vaktiyle Semûd halkı, sırf azgınlıklarından ötürü peygamberlerini yalanladı. İçlerindeki en azılı kâfir, deveyi boğazlamaya kalkıştığında azgınlık ve taşkınlıkları had safhaya ulaştı. Hâlbuki Allah'ın elçisi Salih, "Bu deve Allah tarafından dokunulmaz kılınmıştır. Onun sudan faydalanma hakkını gözetin!" diye onları uyarmıştı. Ama onlar Salih'i yalancı sayıp deveyi boğazladılar. İşte bu suçlarından ötürü rableri Allah da onları yerle bir edip tarih sahnesinden sildi ve böyle yapmış olmayı da hiç dert edinmedi.

سورة الليل مكية وهي احدى وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝١ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝٢ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝٣
إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ۝٤ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۝٥ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۝٦
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ۝٧ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۝٨ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۝٩
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ۝١٠ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝١١ إِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدَىٰ ۝١٢ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۝١٣ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۝١٤
لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۝١٥ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝١٦ وَسَيُجَنَّبُهَا
الْأَتْقَى ۝١٧ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۝١٨ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُ مِن نِّعْمَةٍ
تُجْزَىٰ ۝١٩ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۝٢٠ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝٢١

سورة الضحى مكية وهي احدى عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالضُّحَىٰ ۝١ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝٢ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ۝٣

92. LEYL SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 21 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Karanlığı her tarafı kapladığında geceye, aydınlığı kendini gösterdiğinde gündüze, erkeği ve dişiyi yaratan o büyük kudret sahibine yemin olsun ki sizler hep farklı amaçlar, farklı hedefler peşinde koşmaktasınız.

5-7 Kim servetinden Allah yolunda harcar, günah işlemekten sakınır ve hepsinden önemlisi "Allah'tan başka gerçek tanrı yoktur." ilkesini yürekten benimserse, biz de onun cennette son bulacak yolculuğunu mutluluk ve huzurla kolaylaştırırız.

8-11 Cimrice davranan, kendini âdeta tanrı gibi gören ve Allah'ın tek gerçek tanrı olduğu gerçeğini yalan sayana gelince, biz böyle insanın da cehennemde son bulacak yolculuğunu alabildiğine sarpa sardırırız. Cehenneme yuvarlandığında ise malı mülkü kendisine hiç fayda vermez.

12-13 Doğru yolu göstermek elbet bize düşer. Çünkü ahiret de dünya da bize aittir!

14-21 Bakın, ben sizi alevler saçan cehennem ateşine karşı uyarıyorum. O ateşe ancak Peygamber'i ve Kur'an'ı yalanlayıp imandan yüz çeviren günahkârlar girecektir. Var gücüyle Allah'a karşı gelmekten sakınan, nefsini arındırmak için servetinden harcayan, ama kendisine yapılan bir iyiliğin karşılığı olarak değil de sırf rabbini hoşnut etmek maksadıyla harcayan kimseler ise cehennemin semtine bile uğratılmayacaktır. Böyleleri, dünyada Allah'ı hoşnut ettikleri için, ahirette kendilerine verilecek mükâfatlarla elbet hoşnut olacaktır.

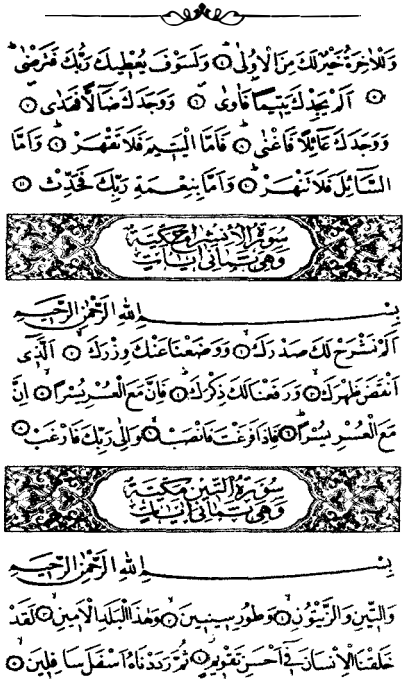
93. DUHÂ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 11 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Kuşluk vaktine, karanlığı bastığında geceye andolsun ki,

3 Ey Peygamber! Rabbin ne seni terk etti ne de sana darılıp gücendi.

[4] Bundan sonraki hayatın geçmişte-kinden elbet daha güzel ve aydınlık olacaktır.

[5] Hiç şüphen olmasın ki rabbin sana [hem dünyada hem ahirette] lütuflarda bulunacak ve sen de hoşnut olacaksın.

[6] [Kaldı ki rabbin sana geçmişte de birçok lütufta bulundu]. Nitekim O, senin yetim olduğunu görüp de sana sahip çıkmadı mı?!

[7] Müşrik halk arasında bocalayıp durduğunu görüp de sana doğru yolu göstermedi mi?!

[8] Yine senin yoksulluk içinde olduğunu görüp de zengin olmanı sağlamadı mı?!

[9] O hâlde sakın yetime kötü davranma!

[10] Yardım isteyeni azarlama!

[11] Rabbinin sana lütfettiği bunca nimeti her daim minnet ve şükranla an!

94. İNŞİRÂH SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 8 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

[1] Ey Peygamber! Biz, vahiyle senin gönlüne ferahlık vermedik mi?!

[2-3] Müşrik halk arasında bocalamanın verdiği dayanılmaz ıstırabı vahiyle sona erdirmedik mi?!

[4] Hem sonra senin adını sanını yüceltmedik mi?!

[5] Demek ki hayat yolunda zorluğun yanı sıra kolaylık da var.

[6] Evet, hayat yolunda zorluk varsa kolaylık da var.

[7] O hâlde bir zorluğu aştığında [yılgınlık göstermek yerine] dimdik dur ve zinde ol!

[8] Hep rabbine yönel, O'nu hoşnut etmeye çalış!

95. TÎN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 8 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

[1-3] İncir'e ve zeytine [yani İsa'nın vatanı olan Filistin topraklarına], [Musa'nın vahiy aldığı] Sina dağına ve [Muhammed'in ana yurdu olan] bu güvenli Mekke şehrine andolsun ki,

[4-5] Kuşkusuz biz insanı [ahlaki meziyetler bakımından] mükemmel biçimde yaratırız; ama sonra onu [kötü tercihlerinin sonucu olarak] en aşağılık duruma düşürürüz.

6 Fakat iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler müstesnadır. Böylelerinin hakkı hiç eksilmeyecek bir mükâfata nail olmaktır.

7 Ey kâfir insan! Bütün bunlara rağmen ölümden sonra diriliş ve hesap günü gerçeğini hâlâ asılsız saymanın anlamı nedir?!

8 Allah en adil hâkim değil midir?! [Bunda hiç şüphe olmadığına göre müminleri mükâfatlandıran Allah'ın o kâfirleri cezalandırmaması nasıl düşünülebilir?!]

96. ALAK SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 19 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Yaratan rabbinin adına bu ayetleri tebliğ et!

2 Senin rabbin insanı rahim duvarına yapışan bir nesneden yaratmıştır.

3-4 Ey Peygamber! Son derece cömert, lütufkâr olan ve insana kalemle yazma kabiliyeti veren rabbinin adına bu ayetleri tebliğ et!

5 Senin rabbin insana bilmediklerini öğretmiştir.

6-7 Ne var ki [Ebû Cehil gibi] kâfir insan [rabbinin bunca nimetine iman ve itaatle karşılık vermek yerine] fütursuzca azar. Çünkü o, kendini tanrı gibi görür.

8 [Oysaki kul kuldur] ve yarın bir gün hesap vermek üzere rabbinin huzuruna çıkmaya mecburdur.

9-10 Baksana, o mükemmel kulu [Muhammed'i] namaz kılarken/ibadet ederken engellemeye çalışan [Ebû Cehil isimli kâfir] adama!

11-12 [Ey Ebû Cehil!] Hiç düşündün mü, ya o mükemmel kul dosdoğru bir yoldaysa ve/veya Allah'a itaatsizlikten sakınmak gerektiğini öğütlüyorsa!

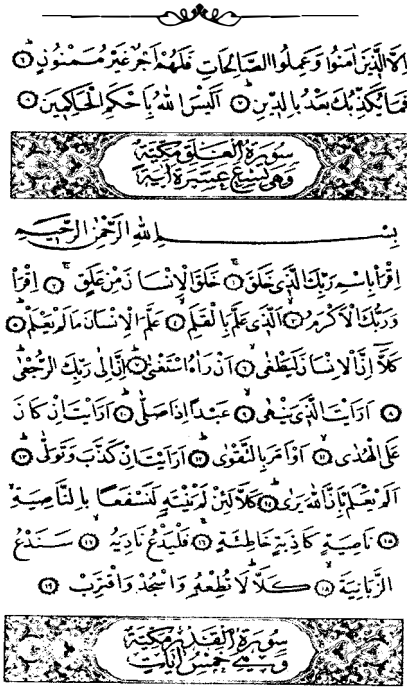
13 [Ey Ebû Cehil!] Ne dersin, o mükemmel kul da [tıpkı senin gibi] Kur'an'ı yalanlayıp imandan yüz çevirse iyi mi olurdu?!

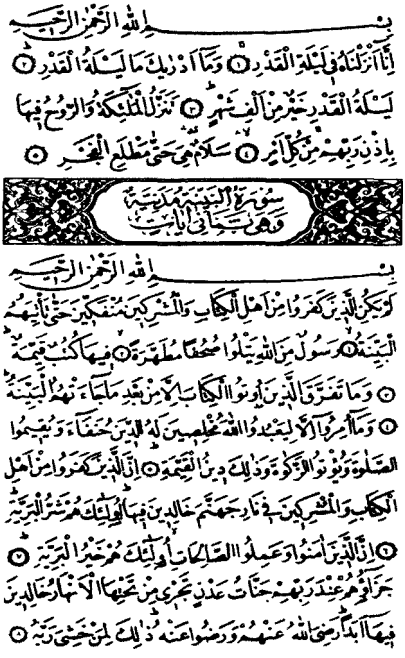
14 Peki o [Ebû Cehil] kâfir bilmez mi ki Allah olan biten her şeyi görür.

15-16 Yoo! Artık bu kadarı da fazla! Eğer bu saldırgan tutumuna son vermezse o kâfiri perçeminden, evet o yalancı ve günahkâr perçeminden tutup cehenneme sürükleriz.

17-18 Haydi bakalım, o kâfir kendi taraftarlarını çağırsın. Biz de zebanileri [azap meleklerini] çağıracağız.

19 Ey Peygamber! Sakın onun tehditlerine boyun eğme! Rabbine secde et ve böylece O'na yakınlaş!

97. KADR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 5 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Biz, Kur'an'ı kadir gecesinde indirdik.

2 Kadir gecesinin ne kadar değerli ve önemli bir gece olduğunu bilir misin?

3 Bin aydan daha değerlidir kadir gecesi!

4 O gece Cebrail ve melekler, rablerinin izniyle her türlü iş için, [kendilerine verilen her görevi yerine getirmek için] yücelerden iner dururlar.

5 İşte o gece, tan yeri ağarıncaya kadar tam bir esenlik iklimidir.

98. BEYYİNE SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 8 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Gerek Yahudiler ve Hıristiyanlardan, gerekse müşriklerden olan kâfirler, kendilerine hakkı hakikati gösteren o rehber gelmedikçe cezalandırılacak değillerdi.

2-3 O rehber, Allah tarafından gönderilen ve her türlü yalandan, yanlıştan uzak vahiyleri, çok değerli mesajlar içeren vahiyleri tebliğ eden Peygamber'dir.

4 Yahudiler ve Hıristiyanlar o rehber gelinceye değin bir peygamber gönderileceği konusunda hemfikirdiler. Ama o son peygamber gelince [bir kısmı ona inanmak, büyük çoğunluğu da onu yalanlamak suretiyle] ayrılığa düştüler.

5 Hâlbuki onlara her türlü batıl inançtan uzak olarak tüm kalpleriyle yalnız Allah'a kulluk/ibadet etmeleri, namazı özenle kılmaları, karşılıksız mali/maddi yardımda bulunmaları emredilmişti. Zaten dosdoğru din de budur!

6 Gerek Yahudiler ve Hıristiyanlardan, gerekse müşriklerden olan kâfirler, içinde temelli kalmak üzere cehennem ateşine mahkûm olacaklar. Onlar, insanların en hayırsızıdırlar.

7 İman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyenler ise insanların en hayırlısıdırlar.

8 Böylelerinin Allah nezdindeki mükâfatları, içinde ırmakların çağıldadığı ve temelli kalacakları Adn cennetleridir.

Allah onlardan hoşnut olmuştur; onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır.

İşte bu hoşnutluk ve bahtiyarlık, rabbine saygıda kusur etmeyenlerin hakkıdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝ وَقَالَ
الْإِنسَانُ مَا لَهَا ۝ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
۝ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۝ فَمَن يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

99. ZİLZÂL SURESİ

[Muhtemelen Mekke döneminde vahyedilmiştir; 8 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Yeryüzü müthiş bir sarsıntıyla sarsıldığı,

2 Yine yeryüzü bağrında saklı tuttuğu şeyleri dışarı attığı,

3 İnsanoğlu dehşet içinde, "Ne oluyor buna?!" diye haykırdığı zaman var ya,

4 İşte o zaman yeryüzü tarih boyunca sahne olduğu her şeyi anlatacaktır.

5 Çünkü rabbin ona böyle yapmasını buyuracaktır.

6 Yine o zaman insanlar darmadağın vaziyette kabirlerinden çıkıp hesap verme yerine gelecek ve böylece dünyada yaptıkları her şeyin karşılığını görecektir.

7 Küçücük bir iyilik yapan, bunun mükâfatını alacaktır.

8 Küçücük bir kötülük yapan da hak ettiği karşılığı bulacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۝ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا
۝ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝ إِنَّ الْإِنسَانَ
لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۝ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ
لَشَدِيدٌ ۝ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۝ وَحُصِّلَ
مَا فِي الصُّدُورِ ۝ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝

100. ÂDİYÂT SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 11 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Nefes nefese koşan,

2 Koşarken kıvılcımlar saçan,

3 Sabah erkenden baskın yapan,

4 Bu sırada tozu dumana katan,

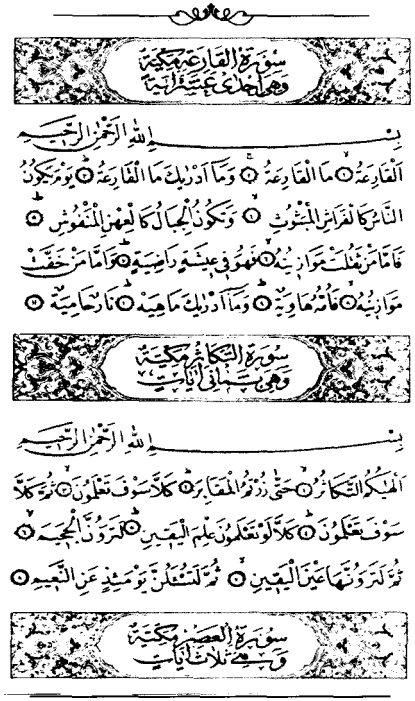
5 Derken, kâfirler ordusunun tam ortasına dalan mücahitlerin atlarına yeminle söylüyorum ki,

6 Kâfir insan rabbine karşı pek nankördür.

7 Aslında bu nankörlüğe kendi vicdanı da şahittir.

8 Onun dünya malına düşkünlüğü de tarifsizdir.

9-11 Peki o nankör insan, kendisini nasıl bir akıbetin beklediğini hâlâ düşünmez mi?!Oysa kabirlerde yatanlar diriltilip dışarı atıldığı, kalp ve gönüllerde gizli saklı olan her şey açığa çıkarıldığı zaman, evet işte o zaman rableri onların her hâl ve hareketinden haberdar olduğunu gösterecek ve bütün yaptıklarını gözler önüne serip hak ettikleri karşılığı verecektir.

101. KÂRİA SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 11 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Kâria!

2 Peki nedir kâria?

3 Kâria'nın [yani apansız gelip çatacak olan o müthiş kıyametin] mahiyetini sen nereden bileceksin ki?!

4 İşte o müthiş kıyamet günü gelip çatınca insanlar etrafa dağılmış kelebekler gibi olacaktır.

5 Dağlar da toz duman olup âdeta havada uçuşan rengârenk yünlere dönüşecektir.

6-7 İşte o gün amel terazisinde iyilikleri kötülüklerinden ağır basan kimse huzur ve mutluluk dolu bir hayata kavuşacaktır.

8-9 İyilikleri kötülüklerinden hafif gelen kimse ise kendini hâviyenin kucağında bulacaktır.

10 Hâviye nedir bilir misin?

11 Hâviye, son derece kızgın bir ateştir!

102. TEKÂSÜR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 8 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 [Ey Müşrikler!] Daha çok mal mülk, dünyalık sahibi olma sevdası sizi fena oyaladı.

2 Belli ki bu oyalanış, kabirleri boylayacağınız vakte kadar da sürüp gidecek.

3 Ama şunu bilin ki ne denli yanlış yaptığınızı yarın bir gün anlayacaksınız!

4 Evet, ne büyük yanlış yaptığınızı ileride anlayacaksınız.

5 Doğrusu, bu gerçeği kesinkes anlayıp kavramış olsaydınız böyle davranmazdınız.

6 Yeminle söylüyorum ki cehennem ateşini mutlaka göreceksiniz!

7 Evet, onu gözlerinizle ayan beyan göreceksiniz.

8 İşte o zaman, dünyada sefasını sürdüğünüz onca nimetin hesabını vereceksiniz!

103. ASR SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 3 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Zamana yemin olsun ki,

2 İnsanoğlu [en değerli sermayesi olan zamanı har vurup harman savurmakla] büsbütün zarar ve ziyandadır.

3 Fakat iman edip imanlarına yaraşır güzellikte davranışlar sergileyen, birbirlerine hep Allah yolunda yürümeyi ve bu yolda sabır ve sebat göstermeyi tavsiye edenler zarar ve ziyana uğramayacaklar.

104. HÜMEZE SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 9 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 İnsanları arkadan çekiştiren, kaş göz hareketleriyle alay edip küçük düşüren [Velid b. Muğîre ve Ahnes b. Şüreyk gibi] her alçağın vay hâline!

2 O alçak, habire servet biriktirir ve gidip gelip ne kadar servet biriktirdiğinin hesabını yapar.

3 Servetinin kendisini sonsuza dek yaşatacağını sanır.

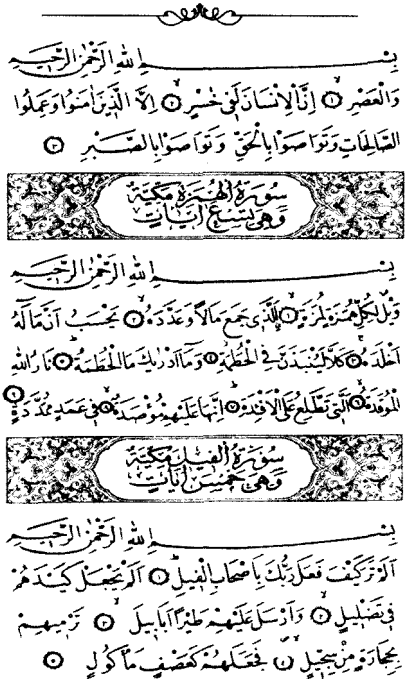
4 Yoo! Yeminle söylüyorum ki o hutameye atılacaktır.

5 Bilir misin nedir hutame?

6 Hutame, Allah'ın emriyle tutuşturulmuş bir ateştir.

7 Hem öyle bir ateş ki acısı ta yüreklere işler.

8 İşte bu ateşin bulunduğu mekânın kapıları o alçak kâfirlerin üzerlerine kapatılacaktır.

9 Onlar da ateşin içinde upuzun sütunlara bağlanmış hâlde bırakılacaktır.

105. FÎL SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 5 ayettir.]

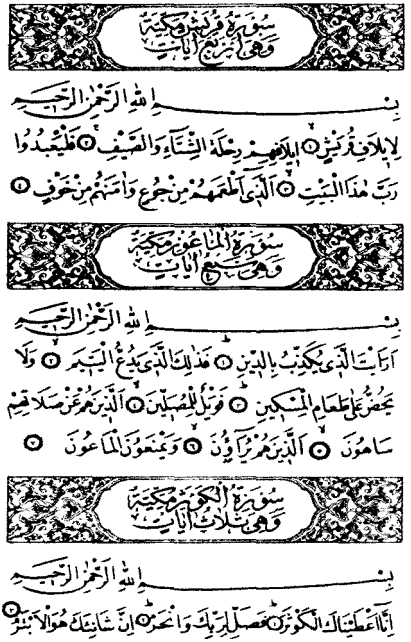
Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Bilmez misin, rabbin fillerle Kâbe'yi yıkmaya gelenlere [Ebrehe ve ordusuna] neler etti?!

2 Onların Kâbe'ye yönelik iğrenç planlarını boşa çıkarmadı mı?!

3-4 Onların üzerlerine kurumuş çamurdan taşlar atan grup grup kuşlar göndermedi mi?!

5 Sonunda onları âdeta delik deşik edilmiş ekin yapraklarına dönüştürmedi mi?!

سورة قريش مكية وهي أربع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

لإيلاف قريش ۝ إيلافهم رحلة الشتاء والصيف ۝ فليعبدوا
رب هذا البيت ۝ الذي أطعمهم من جوع وآمنهم من خوف ۝

سورة الماعون مكية وهي سبع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

أرأيت الذي يكذب بالدين ۝ فذلك الذي يدع اليتيم ۝ ولا
يحض على طعام المسكين ۝ فويل للمصلين ۝ الذين هم عن صلاتهم
ساهون ۝ الذين هم يراءون ۝ ويمنعون الماعون ۝

سورة الكوثر مكية وهي ثلاث آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا أعطيناك الكوثر ۝ فصل لربك وانحر ۝ إن شانئك هو الأبتر ۝

106. KUREYŞ SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 4 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-4 Mademki Allah Kureyş kabilesinin güvenlik ve barış anlaşmalarından faydalanmasını, dolayısıyla kış ve yaz mevsimlerinde ticari yolculuklarını huzur ve güvenlik içinde yapmasını sağladı. Öyleyse onlar da yalnız bu mabedin [Kâbe'nin] rabbine ibadet/kulluk etsinler. [Kâbe vesilesiyle] aç kalmamalarını sağlayan, [Mekke'nin kutsallığı vesilesiyle de kendilerine haydut ve eşkıya] korkusu yaşatmayan Allah'a kulluk etsinler!

107. MÂ'ÛN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 7 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Hesap ve ceza gününü yalan sayan adamı görüyorsun değil mi?!

2 İşte o adam yetimi itip kakar;

3 Fakir fukarayı doyurmaya, onların ihtiyaçlarıyla ilgilenmeye hiç yanaşmaz.

4 Sözde ibadet edenlere yazıklar olsun!

5 Onlar ibadetlerinde samimiyetten büsbütün uzaktır.

6 Onlar gösteriş budalasıdır.

7 Onlar en ufak bir yardımı esirgeyecek kadar da vicdansızdır.

108. KEVSER SURESİ

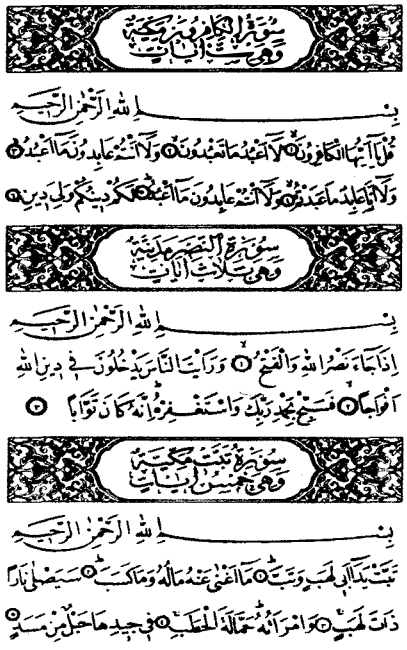
[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 3 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Gerçekten biz sana [vahiy, peygamberlik, evlat, ümmet gibi] birçok nimet lütfettik.

2 Bunca nimete şükür olarak sen de [müşriklerin aksine] sırf rabbine ibadet et ve ellerini kaldırıp tekbir getirerek O'nun şanını yücelt!

3 [Unutma ki bunca nimet, izzet ve şeref senindir]. Sana soyu kesik deyip kin kusan kişi ise adı sanı silinip gidecek olanın ta kendisidir!

109. KÂFİRÛN SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 6 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! De ki o müşriklere: Ey Kâfirler!

2 Tapmam ben sizin taptıklarınıza.

3 Zaten siz de benim taptığıma tapmıyorsunuz.

4 Ben sizin taptığınız şeylere asla tapmam.

5 Siz de benim taptığıma tapmazsınız.

6 O hâlde sizin inancınız size, benim inancım da banadır!

110. NASR SURESİ

[Medine döneminde vahyedilmiştir; 3 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! Allah'ın yardımı gelip zafer gerçekleştiğinde,

2 İşte o zaman insanların akın akın Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde,

3 Rabbinin şanını övgüyle yücelt! [Rabbine karşı saygı ve alçak gönüllülüğün bir gereği olarak] O'ndan af dile! Şüphesiz O, af dileklerini hep kabul buyurur.

111. MESED/TEBBET SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 5 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

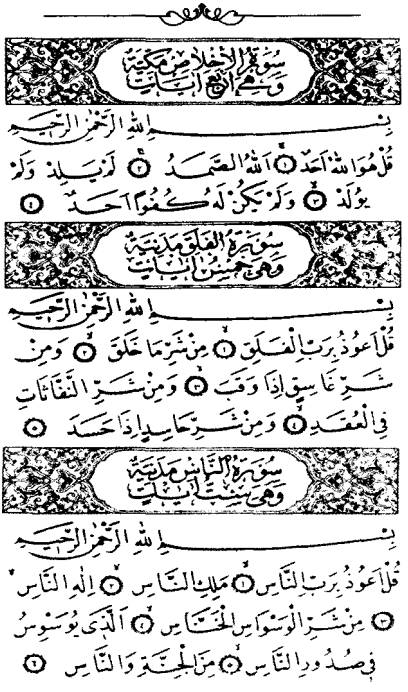
1 Helak olsun Ebû Leheb! Zaten helak olacak da!

2 Ne serveti ne de [diğer bütün] kazanımları ona hiçbir fayda sağlamayacak.

3 O, cehennemde alevli bir ateşe atılacak.

4 Dedikoducu, iftiracı karısı da yanında olacak.

5 Karısının boynunda ise urgan, hem de fitillisinden bir urgan bulunacak.

112. İHLÂS SURESİ

[Mekke döneminde vahyedilmiştir; 4 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1 Ey Peygamber! De ki müşriklere: [Bana, gerçek mahiyeti, soyu sopu hakkında sorular sorduğunuz rabbim var ya] işte O, Allah'tır; tektir.

2 Allah, her bakımdan eksiksizdir.

3 O ne bir çocuk sahibi olmuş, ne de bir anadan doğmuştur.

4 O'nun hiçbir dengi yoktur!

113. FELÂK SURESİ

[Muhtemelen Medine döneminde vahyedilmiştir; 5 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-2 Ey Peygamber! De ki: Karanlığı yarıp sabahı ortaya çıkaran o yüce rabbe sığınırım ben; yarattığı şeylerden gelebilecek tüm kötülüklerden.

3-5 Zifiri karanlığı çöktüğünde gecenin şerrinden, düğümlere üfleyen o büyücülerin şerrinden ve bir de kıskançlığı tuttuğunda kıskanç kişinin şerrinden o yüce rabbe sığınırım ben.

114. NÂS SURESİ

[Muhtemelen Medine döneminde vahyedilmiştir; 6 ayettir.]

Çok şefkatli, çok merhametli Allah'ın adıyla!

1-3 Ey Peygamber! De ki: "İnsanların rabbine, insanların yegâne sahibine ve hâkimine, insanların tek gerçek tanrısına sığınırım ben;

4-6 İnsanların kalplerine hep kötülük telkin eden o sinsi şeytanın şerrinden; görünür görünmez bütün şeytanların şerrinden o yüce rabbe sığınırım ben."